

REPUBLIKA SLOVENIJA
DRŽAVNI ZBOR

MANDAT

VI

SEJA

16

SEJNI ZAPISI DRŽAVNEGA ZBORA 16. SEJA

(9., 10., 11., 12. in 15. julij 2013)

SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANK.
V SLOVENIJI IMA OBLAST LJUDSTVO. DRŽAVNA VELE IN DRŽAVNA VELE
PO NAČELU DELELTVE OBLASTI NA ZAKONODAVNO, IZVRŠILNO IN SODNO.
PRANCI SLOVENSKEGA NARODA DO SAMOODLOČBE.
SLOVENIJA JE DRŽAVA VSEH SVOJIH DRŽAVLJAN IN DRŽAVLJANK.
SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.
SLOVENIJA JE DEMOKRATIČNA REPUBLIKA. SLOVENIJA JE PRAVNA IN SOCIALNA DRŽAVA.

UVOD

Državni zbor kot najvišja predstavniška in zakonodajna institucija v Republiki Sloveniji, ki opravlja tudi vse ostale funkcije sodobnega parlamenta, izvaja večji del svojih pristojnosti na rednih in izrednih sejah. Seje javnost lahko spremlja v dvorani ali preko televizijskih in spletnih prenosov.

Vsebina sej pa postane pregledno dostopna v obliki sejnih zapisov.

Državni zbor vsako sejo zvočno posname. Simultano ob zvočnem zajemanju nastaja besedilo, ki je na spletu dostopno s približno polurnim zamikom. V uredništvu sejnih zapisov se ob poslušanju zvočnega posnetka preveri avtentičnost zapisanega, besedilo pa se uredi v skladu s strokovnimi merili prenosa govorjene besede v zapisano. Takšno preverjeno in jezikovno urejeno besedilo na spletnem naslovu zamenja prvi zapis.

Besedilo celotne seje se izda tudi v publikaciji Sejni zapisi Državnega zbora. Sejni zapisi vsebuje dnevni red, sprejet na seji Državnega zbora, kazalo, iz katerega je razviden potek seje in v katerem so točke dnevnega reda in govorniki, osrednji del je besedilo seje, zapisano v prvi osebi, na koncu pa je dodan še indeks govornikov.

Sejni zapisi so zgodovinski dokument in vir za preučevanje parlamentarne zgodovine, tradicije, predstavniške demokracije in jezikovne kulture.

Sejni zapisi Državnega zbora. 16. seja (9., 10., 11., 12. in 15. julij 2013)

ISSN 2385-9490

Pripravi: Dokumentacijsko-knjižnični oddelek

Urednici: Tatjana Mirt Kavšek, mag. Vesna Moličnik

Izdajatelj: Državni zbor

Naslov: Šubičeva 4, 1102 Ljubljana

Telefon: +386 1 478 94 00

Leto izida publikacije: 2016

www.dz-rs.si

DNEVNI RED 16. SEJE

1. točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV
2. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2013 (Rb2013), EPA 1287-VI
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DAVKU OD SREČK (ZDavS), NUJNI POSTOPEK, EPA 1280-VI
4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH (ZST-1B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1304-VI
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2013 IN 2014 (ZIPRS1314-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1288-VI
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVNEM VARSTVU V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA (ZPVPJN-A), NUJNI POSTOPEK, EPA 1302-VI
7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (ZOsn-I), NUJNI POSTOPEK, EPA 1279-VI
8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1285-VI
9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA (ZIUPTDSV), NUJNI POSTOPEK, EPA 1286-VI
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZZeIP-I), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1198-VI
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1214-VI
12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1215-VI
13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNI AGENCIJI ZA KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJAKRS-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1216-VI
14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-K), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1237-VI
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI (ZSS-L), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1236-VI
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O ZAŠČITI OTROK PRED SPOLNIM IZKORIŠČANJEM IN SPOLNO ZLORABO (MKZOSIZ), EPA 1702-IV
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI DODATNEGA PROTOKOLA H KONVENCIJI O TRANSFERJU OBSOJENIH OSEB (MDPKTOO), EPA 1212-V

18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN GRUZIJO O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA, S PROTOKOLOM (BGEIDO), EPA 1281-VI

19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE UZBEKISTAN O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA, S PROTOKOLOM (BUZIDO), EPA 1282-VI

20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMB RIMSKEGA STATUTA MEDNARODNEGA KAZENSKEGA SODIŠČA, KAMPALA, 10. IN 11. JUNIJ 2010 (MRSMKS-A), EPA 1283-VI

21. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA JEZIKOVNO POLITIKO 2014–2018 (ReNPJP14-18), EPA 1208-VI

22. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O IZBIRI REVIZORSKE DRUŽBE ZA REVIDIRANJE RAČUNOVODSKIH IZKAZOV RAČUNSKEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012, EPA 1299-VI

23. točka dnevnega reda: POROČILO O DELU KOMISIJE ZA NADZOR OBVEŠČEVALNIH IN VARNOSTNIH SLUŽB V LETU 2012, EPA 1202-VI (TAJNO)

24. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE

Ugotovitev prenehanja mandata članici Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 1307-VI

Predlog odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije, EPA 1309-VI

Predlog za imenovanje članov Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev (tajno glasovanje), EPA 1305-VI

VSEBINA

Določitev dnevnega reda	19
1. točka dnevnega reda točka dnevnega reda: VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV	19
JAKOB PRESEČNIK	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	20
JAKOB PRESEČNIK	20
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
JAKOB PRESEČNIK	21
LJUDMILA NOVAK	21
MAG. ALENKA BRATUŠEK	21
LJUDMILA NOVAK	22
MAG. ALENKA BRATUŠEK	22
LJUDMILA NOVAK	22
MAG. ANDREJ VIZJAK	22
MAG. ALENKA BRATUŠEK	23
MAG. ANDREJ VIZJAK	23
MAG. ALENKA BRATUŠEK	24
MAG. ANDREJ VIZJAK	24
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	25
MAG. ALENKA BRATUŠEK	25
DR. ANJA KOPAČ MRAK	26
JANEZ RIBIČ	26
DR. ANJA KOPAČ MRAK	26
DR. ANJA KOPAČ MRAK	27
ANDREJ ČUŠ	27
DR. ANJA KOPAČ MRAK	28
DR. ANJA KOPAČ MRAK	28
MAG. MAJDA POTRATA	28
DR. ANJA KOPAČ MRAK	29
MAG. DEJAN ŽIDAN	29
ZVONKO LAH	30
MAG. DEJAN ŽIDAN	30
ZVONKO LAH	30
MAG. DEJAN ŽIDAN	30
BORUT AMBROŽIČ	31
ZVONKO ČERNAČ	31
JANEZ RIBIČ	31
MAG. DEJAN ŽIDAN	32
JANEZ RIBIČ	33
MAG. DEJAN ŽIDAN	33
JANEZ RIBIČ	33
DRAGUTIN MATE	33
MAG. DEJAN ŽIDAN	34
DRAGUTIN MATE	34
MAG. DEJAN ŽIDAN	35
DRAGUTIN MATE	35
MAG. MATEJ TONIN	35
DR. JERNEJ PIKALO	36
MAG. MATEJ TONIN	36
DR. JERNEJ PIKALO	36
MAG. MAJDA POTRATA	36
DR. JERNEJ PIKALO	37
MAG. MAJDA POTRATA	37
DR. JERNEJ PIKALO	37

ROMANA TOMC.....	38
ROMANA TOMC.....	38
MAG. MARKO POGAČNIK.....	39
MAG. MARKO POGAČNIK.....	39
MAG. MARKO POGAČNIK.....	39
ROMANA TOMC.....	39
MAG. KATARINA HOČEVAR.....	40
IVAN GRILL.....	40
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	40
IVAN HRŠAK.....	41
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	41
IVAN HRŠAK.....	42
IVAN HRŠAK.....	42
ALENKA JERAJ.....	42
ALENKA JERAJ.....	43
LJUBO ŽNIDAR.....	43
DR. GREGOR VIRANT.....	43
ANDREJ ČUŠ.....	44
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	44
ANDREJ ČUŠ.....	44
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	44
ROBERT HROVAT.....	45
ROMAN JAKIČ.....	45
ROBERT HROVAT.....	45
ROMAN JAKIČ.....	46
TOMAŽ LISEC.....	46
SAMO OMERZEL.....	47
TOMAŽ LISEC.....	47
SAMO OMERZEL.....	48
TOMAŽ LISEC.....	48
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	48
SONJA RAMŠAK.....	49
ROMAN JAKIČ.....	49
SONJA RAMŠAK.....	50
ROMAN JAKIČ.....	50
SONJA RAMŠAK.....	51
JOŽEF HORVAT.....	51
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	51
JOŽEF HORVAT.....	52
KARL VIKTOR ERJAVEC.....	52
BRANKO KURNJEK.....	53
DR. UROŠ GRILC.....	53
BRANKO KURNJEK.....	54
DR. UROŠ GRILC.....	54
JOŽEF JEROVŠEK.....	55
DR. GREGOR VIRANT.....	55
JOŽEF JEROVŠEK.....	55
DR. GREGOR VIRANT.....	56
JOŽEF JEROVŠEK.....	56
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	56
SAMO OMERZEL.....	57
MAG. ŠTEFAN TISEL.....	57
BORUT AMBROŽIČ.....	57
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	58
BORUT AMBROŽIČ.....	58
DRAGUTIN MATE.....	58
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	58
DRAGUTIN MATE.....	59

DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	59
DRAGUTIN MATE	59
SONJA RAMŠAK	60
ANDREJ ČUŠ	61
SAMO OMERZEL	61
BORUT AMBROŽIČ	61
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	61
BORUT AMBROŽIČ	62
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	62

2. točka dnevnega reda: PREDLOG REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2013 (Rb2013), EPA 1287-VI	63
---	----

MAG. ALENKA BRATUŠEK.....	63
DR. UROŠ ČUFER	64
BOJAN STARMAN	65
MAG. ANDREJ VIZJAK	66
MATEVŽ FRANGEŽ	68
BOJAN STARMAN	70
FRANC BOGOVIČ	72
MARIJA PLEVČAK	75
JOŽEF HORVAT	76
FRANC BOGOVIČ	78
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	78
ALOJZIJ POTOČNIK.....	78
LJUDMILA NOVAK	81
ROBERT HROVAT	82
ALENKA PAVLIČ	83
RENATA BRUNSKOLE.....	84
MAG. IVAN VOGRIN	85
JANEZ RIBIČ	86
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	87
ALJOŠA JERIČ	89
MAG. MATEJA VRANIČAR	89
JOŽEF HORVAT	91
SAMO BEVK.....	92
MATEJA PUČNIK	93
JERKO ČHOVIN.....	94
MAG. KATARINA HOČEVAR	95
JOŽEF JEROVŠEK	96
JOŽEF JEROVŠEK	97
JOŽEF KAVTIČNIK	97
JOŽEF JEROVŠEK	97
MAG. MATEJ TONIN.....	97
LJUBO ŽNIDAR.....	99
DR. LJUBICA JELUŠIČ	99
ALEKSANDRA OSTERMAN.....	100
FRANC PUKŠIČ	101
MAŠA KOCIPER.....	103
MARIJAN POJBIČ.....	105
MAG. MARKO POGAČNIK	107
JOŽEF KAVTIČNIK	108
BRANKO FICKO.....	109
MAG. MATEJA VRANIČAR	110
FRANC BOGOVIČ	112
BRANE GOLUBOVIČ.....	115
ZVONKO ČERNAČ.....	116
MAG. MATEJA VRANIČAR	119

ROMANA TOMC.....	120
DEJAN LEVANIČ.....	122
ROMANA TOMC.....	124
DEJAN LEVANIČ.....	124
ALENKA JERAJ.....	125
MIRKO BRULC.....	126
IVAN GRILL.....	128
MAG. LEJLA HERCEGOVAC.....	129
MAG. MAJDA POTRATA.....	129
MATEVŽ FRANGEŽ.....	131
FRANC JURŠA.....	133
SREČKO MEH.....	134
JOŽE TANKO.....	135
MAG. MATEJA VRANIČAR.....	137
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	138
MAG. MATEJA VRANIČAR.....	140
FRANC JURŠA.....	140
MAG. MATEJ TONIN.....	141
MAG. MATEJ TONIN.....	141
MAG. MATEJ TONIN.....	141
MAG. MATEJ TONIN.....	142
MAG. MATEJ TONIN.....	142
3. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O DAVKU OD SREČK (ZDavS), NUJNI POSTOPEK, EPA 1280-VI.....	142
MAG. MATEJA VRANIČAR.....	142
BOJAN STARMAN.....	143
MATEVŽ FRANGEŽ.....	144
MARKO PAVLIŠIČ.....	144
JANEZ RIBIČ.....	145
MARIJA PLEVČAK.....	145
MAG. MATEJ TONIN.....	146
ALEKSANDRA OSTERMAN.....	146
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ.....	147
5. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2013 IN 2014 (ZIPRS1314-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1288-VI.....	148
MAG. MATEJA VRANIČAR.....	148
BOJAN STARMAN.....	149
MARKO PAVLIŠIČ.....	149
FRANC BOGOVIČ.....	150
JOŽEF HORVAT.....	150
RENATA BRUNSKOLE.....	151
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	151
MATEVŽ FRANGEŽ.....	152
MAG. ANDREJ VIZJAK.....	152
MAG. MATEJA VRANIČAR.....	153
MATEVŽ FRANGEŽ.....	153
MATEVŽ FRANGEŽ.....	154
MATEVŽ FRANGEŽ.....	154
MATEVŽ FRANGEŽ.....	154
MATEVŽ FRANGEŽ.....	154
MARKO PAVLIŠIČ.....	155
ZVONKO ČERNAČ.....	155
FRANC BOGOVIČ.....	157

MATEVŽ FRANGEŽ	158
MATEVŽ FRANGEŽ	159
MAG. ANDREJ VIZJAK	159
FRANC BOGOVIČ	159
FRANC BOGOVIČ	160
SREČKO MEH	160
MAG. IVAN VOGRIN	161
DR. VINKO GORENAK	161
SREČKO MEH	161
ZVONKO ČERNAČ	161
ZVONKO ČERNAČ	162
SREČKO MEH	162
MAG. ANDREJ VIZJAK	162
MAG. ANDREJ VIZJAK	162

4. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH (ZST-1B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1304-VI.....	163
--	-----

TINA BRECELJ	163
MAG. BRANKO GRIMS	163
JANEZ RIBIČ	164
MARJANA KOTNIK POROPAT	164
MAG. MATEJ TONIN.....	165
MAŠA KOCIPER.....	165
DR. VINKO GORENAK	166
MIRKO BRULC	167
RIHARD BRANISELJ	167
MAG. IVAN VOGRIN	168
TOMAŽ LISEC	169
SONJA RAMŠAK	170
FRANC PUKŠIČ	170
FRANC PUKŠIČ	171
FRANC PUKŠIČ	171
FRANC PUKŠIČ	171
FRANC PUKŠIČ	171
TINA BRECELJ	171
DR. VINKO GORENAK	172
RIHARD BRANISELJ	172
MAŠA KOCIPER.....	173
TOMAŽ LISEC	174
MATJAŽ ZANOŠKAR	174
SONJA RAMŠAK	174
MAG. BRANKO GRIMS	175
MAG. MAJDA POTRATA.....	176
MAG. BRANKO GRIMS	177
ALENKA JERAJ	177
DR. VINKO GORENAK	178
DR. VINKO GORENAK	178

14. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH (ZS-K), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1237-VI.....	178
---	-----

TINA BRECELJ	179
ALJOŠA JERIČ	179
DR. VINKO GORENAK	180
MAŠA KOCIPER.....	181

MAG. MAJDA POTRATA.....	181
DR. VINKO GORENAK	182
MAŠA KOCIPER.....	182
MAG. MAJDA POTRATA.....	183
DR. SENKO PLIČANIČ	183
DR. VINKO GORENAK	185
MIRKO BRULC	185
MAŠA KOCIPER.....	186
MIRKO BRULC	186
MAG. MAJDA POTRATA.....	186
DR. VINKO GORENAK	186
MAG. MAJDA POTRATA.....	186
MAŠA KOCIPER.....	187
MAG. KATARINA HOČEVAR	187
DR. VINKO GORENAK	187
15. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI (ZSS-L), DRUGA OBRAVNAVA, EPA 1236-VI.....	187
TINA BRECELJ	187
ALJOŠA JERIČ	188
DR. VINKO GORENAK	189
JANEZ RIBIČ	190
MAŠA KOCIPER.....	190
MAG. MAJDA POTRATA.....	190
DR. VINKO GORENAK	191
MAG. MAJDA POTRATA.....	191
SONJA RAMŠAK	191
MAG. KATARINA HOČEVAR	192
MAG. MATEJ TONIN.....	192
DR. VINKO GORENAK	192
MAG. MAJDA POTRATA.....	193
MAŠA KOCIPER.....	193
DR. VINKO GORENAK	194
MAG. MATEJ TONIN.....	194
MAG. MAJDA POTRATA.....	194
FRANC BREZNIK	194
DR. VINKO GORENAK	196
FRANC BREZNIK	196
MIRKO BRULC	196
3. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	197
FRANC PUKŠIČ	197
MAG. IVAN VOGRIN	197
4. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	197
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	198
FRANC BOGOVIČ	198
MAG. ANDREJ VIZJAK	198
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	199
BRANE GOLUBOVIČ	199
FRANC PUKŠIČ	199
JERKO ČHOVIN	199
MAG. IVAN VOGRIN	200

RENATA BRUNSKOLE.....	200
MAG. ANDREJ VIZJAK	200
FRANC BOGOVIČ	200
MAG. MARKO POGAČNIK	201
LJUBO ŽNIDAR.....	201
ANDREJ ČUŠ	201
JOŽEF KAVTIČNIK	202
MARIJAN POJBIČ.....	202
MATJAŽ ZANOŠKAR	202
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	202
FRANC BREZNIK	203
ALENKA JERAJ	203
MAG. LEJLA HERCEGOVAC	203
JOŽE TANKO	203
MAG. MATEJ TONIN.....	204
MAG. ANDREJ VIZJAK	204
FRANC PUKŠIČ	204
MAG. IVAN VOGRIN	205
ZVONKO LAH.....	205
LJUBO ŽNIDAR.....	205
RENATA BRUNSKOLE.....	205
JOŽE TANKO	205
FRANC BREZNIK	205
MAG. ANDREJ VIZJAK	206
MAG. MATEJ TONIN.....	206
JANI (JANKO) MÖDERNDORFER	206
MAG. MATEJ TONIN.....	207
MAG. ANDREJ VIZJAK	207
MAG. ANDREJ VIZJAK	207
RENATA BRUNSKOLE.....	208
ZVONKO ČERNAČ.....	208
MAG. ANDREJ VIZJAK	208
DR. UROŠ ČUFER	209
2. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	209
BOJAN STARMAN.....	209
5. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	210
MAG. ANDREJ VIZJAK	210
14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	210
DR. VINKO GORENAK	210
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	211
DR. VINKO GORENAK	211
DR. VINKO GORENAK	212
MAŠA KOCIPER.....	213
1. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	213
LJUDMILA NOVAK	213
MAG. ANDREJ VIZJAK	214
ZVONKO LAH.....	214
JANEZ RIBIČ	215

DRAGUTIN MATE	215
DRAGUTIN MATE	216
23. točka dnevnega reda: POROČILO O DELU KOMISIJE ZA NADZOR OBVEŠČEVALNIH IN VARNOSTNIH SLUŽB V LETU 2012, EPA 1202-VI (TAJNO)	216
23. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	216
FRANC BOGOVIČ	216
MAG. MATEJ TONIN	216
MAG. IVAN VOGRIN	217
DR. VINKO GORENAK	217
DRAGUTIN MATE	218
DRAGUTIN MATE	219
DRAGUTIN MATE	219
DRAGUTIN MATE	223
SREČKO MEH	223
MAG. MATEJ TONIN	224
10. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU (ZZeIP-I), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1198-VI	225
MAG. BOJAN KUMER	225
SAMO BEVK	225
JOŽE VELIKONJA	226
ZVONKO LAH	227
SAMO BEVK	227
MARKO PAVLIŠIČ	228
FRANC BOGOVIČ	228
MARJANA KOTNIK POROPAT	229
MAG. MATEJ TONIN	229
MATEVŽ FRANGEŽ	230
MAG. MAJDA POTRATA	231
FRANC BOGOVIČ	231
JOŽE VELIKONJA	232
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	232
JANEZ RIBIČ	233
MATEVŽ FRANGEŽ	233
FRANC BOGOVIČ	234
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	234
MARKO PAVLIŠIČ	235
DRAGAN BOSNIČ	235
JOŽEF KAVTIČNIK	235
BRANKO FICKO	236
JOŽE TANKO	236
ALENKA PAVLIČ	237
RIHARD BRANISELJ	237
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	237
KRISTINA VALENČIČ	238
JOŽE TANKO	238
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	238
MAG. BOJAN KUMER	239
11. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA (ZPrCP-B), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1214-VI	239

MAG. BOJAN KUMER	239
SAMO BEVK.....	240
ZVONKO LAH.....	241
SAMO BEVK.....	242
MARKO PAVLIŠIČ	242
FRANC BOGOVIČ	243
MARJANA KOTNIK POROPAT	243
LJUDMILA NOVAK	244
BRANKO FICKO.....	244

12. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH (ZG-D), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1215-VI.....	245
--	-----

MAG. TANJA STRNIŠA	245
ZVONKO LAH.....	245
MIRKO BRULC	246
RIHARD BRANIŠELJ	247
JAKOB PRESEČNIK.....	247
MARJANA KOTNIK POROPAT	248
LJUDMILA NOVAK	249
BRANKO FICKO.....	249
ZVONKO LAH.....	250
LJUDMILA NOVAK	250
MAG. KATARINA HOČEVAR	251
JOŽEF KAVTIČNIK	251
BRANKO FICKO.....	251
MAG. TANJA STRNIŠA	251
LJUDMILA NOVAK	252
DRAGAN BOSNIČ.....	252
TOMAŽ LISEC	252
ZVONKO LAH.....	254
JOŽE TANKO	255
JOŽEF KAVTIČNIK	256
JOŽE TANKO	256
LJUDMILA NOVAK	256
MAG. TANJA STRNIŠA	257
TOMAŽ LISEC	257
MAG. TANJA STRNIŠA	258
ZVONKO LAH.....	258
JAKOB PRESEČNIK.....	259
ROMANA TOMC.....	259
DR. LJUBICA JELUŠIČ	259
JOŽE TANKO	260
DRAGAN BOSNIČ.....	260

13. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNI AGENCIJI ZA KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJE (ZJAKRS-A), SKRAJŠANI POSTOPEK, EPA 1216-VI	260
---	-----

DR. UROŠ GRILC.....	260
MAG. MAJDA POTRATA.....	261
BRANKO KURNJEK	262
JANEZ RIBIČ	262
MARJANA KOTNIK POROPAT	263
LJUDMILA NOVAK	263
ALJOŠA JERIČ	263
JANJA NAPAST	264

SAMO BEVK.....	264
21. točka dnevnega reda: PREDLOG RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA JEZIKOVNO POLITIKO 2014–2018 (ReNPJP14-18), EPA 1208-VI	265
DR. UROŠ GRILC.....	265
MAG. MAJDA POTRATA.....	266
JANEZ RIBIČ.....	267
MARJANA KOTNIK POROPAT.....	267
LJUDMILA NOVAK.....	268
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	269
DRAGAN BOSNIĆ.....	269
ANDREJ ČUŠ.....	270
MAG. MAJDA POTRATA.....	270
POLONCA KOMAR.....	271
JANJA NAPAST.....	271
MAG. MAJDA POTRATA.....	271
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	272
LJUDMILA NOVAK.....	272
JOŽEF KAVTIČNIK.....	273
MAG. MAJDA POTRATA.....	273
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	274
JOŽEF KAVTIČNIK.....	274
DR. UROŠ GRILC.....	274
DRAGAN BOSNIĆ.....	275
MAG. MAJDA POTRATA.....	275
JANJA NAPAST.....	275
LJUDMILA NOVAK.....	276
MAG. MAJDA POTRATA.....	276
MITJA MERŠOL.....	276
MAG. MAJDA POTRATA.....	277
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	277
JANJA NAPAST.....	278
LJUDMILA NOVAK.....	278
MAG. MAJDA POTRATA.....	278
JANJA NAPAST.....	279
LJUDMILA NOVAK.....	279
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	280
MAG. MAJDA POTRATA.....	280
DRAGAN BOSNIĆ.....	280
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	281
JANJA NAPAST.....	281
22. točka dnevnega reda: PREDLOG SKLEPA O IZBIRI REVIZORSKE DRUŽBE ZA REVIDIRANJE RAČUNOVODSKIH IZKAZOV RAČUNSKEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012, EPA 1299-VI.....	281
JANEZ RIBIČ.....	281
6. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVNEM VARSTVU V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA (ZPVPJN-A), NUJNI POSTOPEK, EPA 1302-VI.....	282
MAG. MATEJA VRANIČAR.....	282
BOJAN STARMAN.....	282
MARKO PAVLIŠIČ.....	283
FRANC BOGOVIČ.....	283
MARIJA PLEVČAK.....	284

JOŽEF HORVAT	284
MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK	285
MAG. MARKO POGAČNIK	285
MATEVŽ FRANGEŽ	286
FRANC BOGOVIČ	286
MAG. IVAN VOGRIN	287
MATEVŽ FRANGEŽ	287

7. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI (ZOsn-I), NUJNI POSTOPEK, EPA 1279-VI.....	287
---	-----

JOŽEF KAVTIČNIK	287
MIHAEL PREVC	288
MARIJA PLEVČAK	288
LJUDMILA NOVAK	289
JOŽEF KAVTIČNIK	289
MATEJA PUČNIK	290
MAG. MAJDA POTRATA.....	290
BRANKO KURNJEK	291

8. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA (ZUTD-B), NUJNI POSTOPEK, EPA 1285-VI	292
--	-----

DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	292
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	292
MAG. JANA JENKO	293
IVA DIMIC	293
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	294
ROMANA TOMC.....	294
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	295
BRANKO KURNJEK	295
JAKOB PRESEČNIK.....	296

9. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA (ZIUPTDSV), NUJNI POSTOPEK, EPA 1286-VI	296
---	-----

DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	296
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	297
LJUDMILA NOVAK	298
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	298
ROMANA TOMC.....	299
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	300
BRANKO KURNJEK	300
JAKOB PRESEČNIK.....	301
MAG. JANA JENKO	301
MAG. IVAN VOGRIN	302
ROMANA TOMC.....	303
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	304
MIRKO BRULC	305
LJUDMILA NOVAK	306
FRANC BREZNIK	306
DARKO JAZBEC	308
MATEVŽ FRANGEŽ	308
MAG. MAJDA POTRATA.....	309
FRANC BREZNIK	310

FRANC BREZNIK	311
FRANC BREZNIK	311
MARKO PAVLIŠIČ	311
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	311
6. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	312
7. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	313
8. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	313
9. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	313
MAG. ANDREJ VIZJAK	313
MAG. ANDREJ VIZJAK	314
MATJAŽ HAN	314
23. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	314
10. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	315
11. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	315
FRANC JURŠA.....	315
MAG. IVAN VOGRIN	315
FRANC JURŠA.....	316
12. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	316
LJUDMILA NOVAK	316
ZVONKO LAH.....	316
JAKOB PRESEČNIK.....	317
JOŽE TANKO	317
JOŽEF JEROVŠEK	317
MAG. IVAN VOGRIN	317
MAG. IVAN VOGRIN	318
TOMAŽ LISEC	318
MIRKO BRULC	318
ZVONKO LAH.....	318
JOŽEF KAVTIČNIK	318
LJUBO ŽNIDAR.....	319
ZVONKO LAH.....	319
FRANC BOGOVIČ	320
LJUDMILA NOVAK	320
BRANKO FICKO.....	320
ZVONKO LAH.....	321
TOMAŽ LISEC	321
RIHARD BRANISELJ	321
JOŽEF JEROVŠEK	321
JOŽEF JEROVŠEK	322
JOŽEF HORVAT	322
MIRKO BRULC	322
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	322
JOŽEF KAVTIČNIK	323
JOŽE TANKO	323
MARIJAN POJBİČ.....	323
BOJAN ŠTARMAN	323
LJUBO ŽNIDAR.....	323

DRAGUTIN MATE	324
JOŽEF KAVTIČNIK	324
MAG. BRANKO GRIMS	324
13. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	324
21. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	325
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	325
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	325
MAG. MAJDA POTRATA.....	325
DR. LÁSZLÓ GÖNCZ.....	325
MAG. MAJDA POTRATA.....	326
22. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	326
16. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O ZAŠČITI OTROK PRED SPOLNIM IZKORIŠČANJEM IN SPOLNO ZLORABO (MKZOSIZ), EPA 1702-IV.....	326
17. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI DODATNEGA PROTOKOLA H KONVENCIJI O TRANSFERJU OBSOJENIH OSEB (MDPKTOO), EPA 1212-V.....	327
18. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN GRUZIJO O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA, S PROTOKOLOM (BGEIDO), EPA 1281-VI.....	327
19. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE UZBEKISTAN O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA, S PROTOKOLOM (BUZIDO), EPA 1282-VI	327
20. točka dnevnega reda: PREDLOG ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMB RIMSKEGA STATUTA MEDNARODNEGA KAZENSKEGA SODIŠČA, KAMPALA, 10. IN 11. JUNIJ 2010 (MRSMKS-A), EPA 1283-VI	327
24. točka dnevnega reda: MANDATNO-VOLILNE ZADEVE.....	327
Ugotovitev prenehanja mandata članici Nadzornega sveta RTV Slovenija, EPA 1307-VI.....	327
Predlog odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije, EPA 1309-VI.....	328
JOŽE TANKO	328
Predlog za imenovanje članov Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev (tajno glasovanje), EPA 1305	328
MAG. MITJA MAVKO	328
JOŽE TANKO	328
MAG. IVAN VOGRIN	329
JOŽE TANKO	330
MAG. MITJA MAVKO	330
JOŽE TANKO	332

14. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	332
JOŽE TANKO	332
MAG. MELITA ŽUPEVC	332
MATJAŽ HAN	333
SREČKO MEH	333
15. točka dnevnega reda – NADALJEVANJE	333
DR. VINKO GORENAK	334
MAG. IVAN VOGRIN	334
MAŠA KOCIPER.....	334
DR. VINKO GORENAK	334
DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ.....	335
ROMANA TOMC.....	336
MAG. ANDREJ VIZJAK	336
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	337
MAG. ANDREJ VIZJAK	338
ANDREJ ČUŠ	338
BOJAN STARMAN.....	339
MATEVŽ FRANGEŽ	339
MAG. ANDREJ VIZJAK	340
ROMANA TOMC.....	340
ALENKA JERAJ	341
MATJAŽ HAN	341
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	342
SONJA RAMŠAK	342
MAG. IVAN VOGRIN	342
ALOJZIJ POTOČNIK.....	343
MAG. ANDREJ VIZJAK	343
DR. ANJA KOPAČ MRAK.....	344
MAG. ANDREJ ŠIRCELJ	344
MAG. ANDREJ VIZJAK	345
MIRKO BRULC.....	346
JOŽE TANKO	346
MARIJAN POJBIČ.....	347
MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ	348
MAG. ANDREJ VIZJAK	348

Državni zbor VI. mandat

16. seja

9., 10., 11., 12. in 15. julij 2013

Predsedujoči: Janko Veber.....predsednik Državnega zbora
Renata Brunskole.....podpredsednica Državnega zbora
Romana Tomc..... podpredsednica Državnega zbora
Polonca Komar..... podpredsednica Državnega zbora

Seja se je začela 9. julija 2013 ob 12.02.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjam 16. sejo Državnega zbora, ki je bila sklicana na podlagi prvega odstavka 57. člena Poslovnika Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti: gospod Branko Smodiš, gospod Jožef Kavtčičnik in gospod Peter Vilfan.

Na sejo sem vabil predsednico Vlade, ministrici in ministre ter generalno sekretarko Vlade k 1. točki dnevnega reda in predstavnike Vlade k vsem točkam dnevnega reda. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **določitev dnevnega reda** 16. seje Državnega zbora. Predlog dnevnega reda ste prejeli v torek, 2. julija 2013, s sklicem seje. O predlogu dnevnega reda bomo odločali v skladu z drugim odstavkom 64. člena Poslovnika Državnega zbora. Predlogov za umik posamezne točke z dnevnega reda oziroma predlogov za širitev dnevnega reda seje nisem prejel. Zboru predlagam, da za današnjo sejo določi dnevni red kot ste ga prejeli s sklicem. Prehajamo na odločanje in pred tem vas prosim, da še preverite delovanje glasovalnih naprav.

Glasujemo o dnevnem redu. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 73, proti nihče.

(Za je glasovalo 73.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je dnevni red 16. seje Državnega zbora določen.

Prehajamo na **1. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO SO VPRAŠANJA POSLANK IN POSLANCEV.**

V zvezi s to točko dnevnega reda sem v poslovnem letu prejela pisne prijave 33 poslanskih vprašanj. Vrsteni red postavljanja poslanskih vprašanj je določen na podlagi dogovora z vodji poslanskih skupin in v skladu z 244. členom, drugim odstavkom 245. ter 247. členom Poslovnika Državnega zbora.

Na prva tri vprašanja poslanke in poslancev opozicije in na poslansko vprašanje poslanca vladajoče koalicije bo odgovorila

predsednica Vlade. Vsak poslanec oziroma poslanka ima za postavitev vprašanja na voljo 3 minute. Predsednica Vlade, ministrica in ministri ter generalna sekretarka Vlade odgovorijo na vprašanje v največ petih minutah. Če je vprašanje postavljeno več ministrom, imajo vsi skupaj na voljo 5 minut za odgovor. Poslanec, ki ne bo zadovoljen z odgovorom, lahko zahteva dopolnitev odgovora, ne more pa postaviti dodatnega vprašanja. In kot vsakič na redni seji vas prosim, da ste na to pozorni. Obrazložitev zahteve za dopolnitev odgovora poslanec predstavi v dveh minutah, dopolnitev odgovora pa sme trajati največ tri minute. Poslanec, ki je postavil vprašanje, lahko zahteva, da se na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru predsednice Vlade, ministric in ministra ali generalne sekretarke Vlade. O tem odloči Državni zbor brez razprave.

V primeru, da poslanec na postavljeno vprašanje danes ne bo dobil odgovora, mu morajo predsednica Vlade, ministrica, minister ali generalna sekretarka vlade v 30 dneh predložiti pisni odgovor. Poslanec, ki je postavil vprašanje, na katerega ni bilo odgovorjeno, lahko izjavi, da vztraja pri ustnem odgovoru. V tem primeru bom vprašanje uvrstil na naslednjo redno sejo Državnega zbora.

V zvezi z današnjo točko dnevnega reda, vprašanja poslank in poslancev, so se opravičili dr. Uroš Čufer, minister za finance, mag. Stanko Stepišnik, minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, gospod Tomaž Gantar, minister za zdravje, in gospod Roman Jakič, ki pa sem ga, mislim, v dvorani ravnokar zasledil. Od 17. ure bo pa opravičen.

Na e-klopi je objavljen pregled poslanskih vprašanj, na katera v poslovnem letu ni bilo odgovorjeno. V tem trenutku prehajamo na predstavitev poslanskih vprašanj. Na prva štiri vprašanja bo odgovarjala predsednica Vlade mag. Alenka Bratušek.

Prvi bo poslansko vprašanje predsednici postavil gospod Jakob Presečnik, Slovenska ljudska stranka.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa predsednica vlade, spoštovani ministrici, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Poslanke in poslanci v Državnem zboru in tudi širša javnost dnevno dobivamo na mizo vrsto novih ukrepov, med katerimi številni zelo prizadenejo prav družine. Spomnimo se, dvig DDV, davek na nepremičnine, znižanje porodniških nadomestil. Nedavno pa smo v javno razpravo dobili še predlog novega zakona s področja družinske politike, ki tudi vsebuje vrsto novih ukrepov.

Spoštovana gospa predsednica Vlade! Družina je, s tem se zagotovo strinjamo, ena največjih vrednost in temeljna celica naše družbe. Vsi se zavedamo, kako pomembno je za nadaljnji obstoj naše države povečati ugled in pomen sklenitve zakonske zveze, ki je temelj družine, ohranjati, če že ne povečati število porok in obdržati število rojstev vsaj na sedanjem nivoju.

Zdaj pa bi rad slišal tudi od vas:

S katerimi ukrepi nameravate v vaši vladi spodbujati te cilje in v tem smislu, kar se da najbolj zaščititi dvostarševsko družino?

Zanima me:

Kako lahko v luči teh, verjamem, naših skupnih ciljev slovenski javnosti obrazložite ali vsaj pojasnite zadnje napovedane ukrepe s področja družinske politike in tudi druge ukrepe, ki nekateri med njimi še posebej prizadenejo prav mlade družine?

Če поблиže pogledamo predlagani zakon o starševskem varstvu in družinskih prejemkih, ta namreč prinaša nove smernice pri starševskih pravicah, ki gredo nedvoumno v smer zmanjševanja pravic materam in – kar me najbolj moti – predvsem v smer spodbujanja enostarševskih družin. Prav nič čudno ni, če je ta vaš predlog zakona oziroma predlog ministva v slovenski javnosti sprožil številne polemike in razburjenja. Vrstijo se razprave in ugibanja, v katero smer bo šlo ravnanje staršev, zlasti mladih. Se bodo zaradi tega še redkeje odločali za zakonsko zvezo, živeli ločeno ali se celo ločevali zaradi tega novega zakona? In ne nazadnje, bodo zaradi finančnih ugodnosti zaradi višjega otroškega dodatka otroci špekulativno brez uradnih očetov. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo za odgovor dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala, spoštovani gospod Presečnik za to vprašanje.

Jaz verjamem, da se še spomnite, kako smo lansko leto nekje do pol petih zjutraj spreminjali družinsko politiko skozi zakon o uravnoteženju javnih financ, pa ste v zelo zelo malem delu upoštevali naše pripombe in smo z amandmaji uspeli zagotoviti oziroma ohraniti nekaj pravic. Brez javne razprave, sredi noči, brez argumentov. Mi smo zakone dali, tako kot

ste rekli, v javno razpravo in zdi se nam prav, da je tako. Kar ste omenili kot pravico matere oziroma pravico očeta, bi vas opomnila, da je to predvsem pravica otroka, da je z njim mati oziroma oče. Lahko vam pa povem, da absolutno družinska politika v Republiki Sloveniji mora temeljiti na vključevanju celotne populacije oziroma na usmerjenosti k vsem družinam.

Več stvari dela ta vlada, več stvari bo ta vlada še naredila. Lahko rečem, da je tudi priprava strategije naša prioriteta. Se pravi, v tem mandatu želimo oblikovati družinsko politiko na bolj moderen način. Za primer bom izpostavila Republiko Nemčijo, ki med vsemi evropskimi državami nameni največ denarja za družinsko politiko, pa rodnost tudi v tej državi, na žalost, vztrajno pada. Kot že rečeno, tudi tam, se pravi v Nemčiji, se potrjuje dejstvo, na katerega opozarjajo strokovnjaki, da tradicionalen pogled na družino v teh časih ne zdrži več. Politike, ki želijo stimulirati, da oče služi denar, mati pa ostaja doma in skrbi za gospodinjstvo ter otroke, niso uspešne v povezavi z rodnostnimi nameni parov. Predlog nove zakonodaje s področja starševskega varstva in družinskih prejemkov je predlog, ki bi pomenil prvega izmed korakov k oblikovanju novodobne družinske politike.

Tudi sicer smo si v mojem oziroma našem mandatu kot nalogo zadali, še enkrat omenjam, oblikovanje izhodišč za novo strategijo družinske politike. Tega do sedaj ni naredila nobena vlada, tudi ne tista, ki se deklarira kot podpornica družine. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za dosedanji odgovor.

Saj v teh deklarativnih potezah zagotovo, tudi prej sem pri vprašanju poudaril, razmišljamo podobno. Tudi jaz se vsa ta leta strinjam, in to vedno poskušam poudarjati, z neko pozitivno diskriminacijo, na primer enostarševskih družin, s poudarkom na resničnih enostarševskih družinah. Vedno se zavzemam in zavzemamo v poslanski skupini, da se stimulira klasično družinsko življenje, kar zagotovo pozitivno vpliva na rodnost. Mi pa vemo, kakšne demografske kazalce imamo v Sloveniji že dolgo, ne le v tem obdobju, tu se zagotovo strinjava. Opozoril bi rad še na to, da tudi v vaši koalicijski pogodbi, kakor ste imenovali ta dogovor, ste napisali glede družine, mislim, da dve alineji, od tega je ena "prizadevali si bomo za dosego čim širšega soglasja o nujnih spremembah na področju družinske politike."

In predvsem tu se sprašujem:

Ali se boste držali tega dogovora in upoštevali to javno mnenje, glede na to, da je, na primer Družinska pobuda že pri pripravi zakona opozorila na zmanjševanje pravic, kar je

direktno v nasprotju tudi z direktivo Evropske unije?

Prosim za dopolnitev odgovora.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Za dopolnitev odgovora dajem besedo predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Javna razprava je tisti del, kjer lahko vsi, se pravi, ne samo ena družinska pobuda, podajo pripombe. Prav gotovo bomo skupaj z Ministrstvom za delo proučili vse, in kot sem povedala, bo ta strategija, verjamem, pripravljena v čim širšem soglasju celotne naše družbe.

Na koncu mi dovolite, da samo še poudarim, da se zavedam, da družine in otroci nimajo svoje politične stranke, imajo pa mojo in našo zavezo, da bomo, ne samo jaz, ampak celotna naša vlada njihovi zagovorniki.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Presečnik ima zahtevo, da se opravi razprava.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa, gospod predsednik.

V skladu s poslovnikom predlagam, da Državni zbor na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru na moje poslansko vprašanje. Strinjam se s to zadnjo vašo tezo, ki ste jo dali, zagotovo. To sem že prej poudaril.

Rad bi pa poudaril tudi to in zakaj se mi zdi pomembno razpravljati o teh zadevah. Mogoče tudi v tej fazi, ko je zakon dan v javno razpravo, da je ob vseh težavah, ki jih imamo seveda v naši družbi s financami, treba temeljito premisliti o vseh ukrepih, ki jih damo ven, tudi vlada mora, in jaz pričakujem, da tudi temeljito o tem razmišlja in zagotovo odpiranje novih front na področju porodniške, na področju starševskega varstva in tako dalje najbrž ne bo doseglo tistega cilja, ki ste si ga s tem zadali in da bomo s tem novim zakonom povzročali val problemov, tudi konec koncev pri delodajalcih, pri planiranju odsotnosti zaposlenih in tako dalje.

Menim zagotovo, da v teh kriznih časih, zagotovo, še enkrat poudarjam, ni treba dvigovati prahu na račun družinskih tem in po nepotrebnem razburjati tudi državljanov in državljanek. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. O vaši zahtevi bo Državni zbor odločil v četrtek, 11. julija, v okviru glasovanj.

Naslednja bo postavila vprašanje predsednici Vlade gospa Ljudmila Nova, Nova Slovenija.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa predsednica Vlade, spoštovani predsednik, kolegice in kolegi!

Res je vprašanje družinske politike zelo aktualno, zato sva se kar dve stranki danes prijavi, da vas vprašava na to temo, zastaviva

poslansko vprašanje. Bom nekje nadaljevala tam, kjer je že kolega poslanec začel.

Slovenija naj bi bila po nekih statistikah sedmo najstarejše prebivalstvo, torej država s sedmim najstarejšim prebivalstvom na svetu. Seveda je to zaskrbljujoče. Vsi se zavedamo, da imamo demografske probleme, zato je ta družinska politika izredno občutljiva. Prej, ko smo bili v vladi, sem se potegovala za družino in za čim boljše razmere na področju materinstva, starševskega dopusta in se potegujem tudi sedaj. Predvsem bi opomnila na določbo, ki je predvidena, da naj bi tudi očetje obvezno koristili 30 dni očetovskega dopusta in potem dobili dodatne dneve. Seveda se zavzemam za okrepitev vloge očeta v družini, kar je zelo dobro, pametno, vendar se mi zdi, da moramo biti tukaj bolj liberalni ali pa moderni, kot ste vi rekli, in je prav, da se starša sama dogovorita, koliko tega časa bo koristil oče, koliko pa mama. Vsekakor pa mislim, da ni dobro, da mama odvezememo tisti mesec dopusta na račun tega, da bi potem oče moral obvezno koristiti ta dopust. Tako so že nekateri delodajalci izrazili to bojazen, da bo nekdo odsoten 30 dni in je to težko nadomeščati. Po drugi strani tudi spodbujamo dojenje in nekatere matere zelo dolgo časa dojijo in zakaj ne bi te možnosti ohranili. V Novi Sloveniji zavzemamo za prostovoljno izbiro, za dogovor med materjo in očetom.

Dopolnila bom to vprašanje, kar je že prej poslanec Presečnik zastavil:

Ali bodo nameravani ukrepi s področja družinske in socialne politike po vašem mnenju prispevali k izboljšanju demografske slike?

Ne nazadnje je to izredno pomembno. Če ne bomo imeli otrok, če ne bomo imeli mladih delavcev, tudi za pokojnine ne bomo mogli prispevati in še vrsto drugih pomembnih vprašanj.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za odgovor dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Spoštovana poslanka, tudi jaz bom pravzaprav le malo še dodala k temu, kar sem že povedala. Vesela pa sem, da bo družinska politika, je danes že pokazano, nas zanima vse, in se ne bo spreminjala, tako kot se je spreminjala lani sredi noči.

Se strinjam, ste se zavzemali, skupaj smo določene stvari spremenili, ampak tendence na začetku so bile drugačne. In prav je tako, da se o tem govori. Še enkrat naj povem, zakon je bil dan v javno razpravo, stvari se bodo še dogajale, prav gotovo bomo vse pripombe temeljito proučili in na koncu še enkrat, upam, našli čim širši konsenz k sprejetju tega zakona in tudi pripravi strategije, ki sem jo prej omenjala.

Kar se tiče porodniškega dopusta, pa še enkrat poudarjam, da to ni ne pravica matere, ne pravica očeta, ampak je pravica otrok. In tako

jo je po moji oceni treba gledati. Tudi sama se strinjam, da je pomembna tudi vloga očeta pri vzgoji otroka in tudi temu je ta predvidena sprememba, ki smo jo predlagali, namenjena.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Sicer bi to vprašanje lahko postavili tudi ministrici za delo in družino, vendar sem se odločila, da bom vas povprašala, ker ne vem, če so njene ideje zgolj iz tega rdečega srca, kot smo slišali zadnji konec tedna, ali tudi vi to podpirate.

Namreč, matere ki so imele ali pa starši, ki imajo štiri otroke in več, so sedaj lahko ostali do desetega leta starosti najmlajšega otroka doma in zato je eden od staršev dobil plačane prispevke, kar se mi zdi izredno dobro za vzgojo otrok, kajti domače varstvo staršev se mi zdi zagotovo najbolj primerno, in to mislim, da tudi raziskave kažejo. Sedaj to starost zmanjšujete na sedem let.

Kljub temu da imamo dobro institucionalno varstvo, vseeno mislim, da staršem moramo ohraniti to pravico. Po drugi strani pa zmanjšujemo tudi tisti dodatek za ne vključenost v vrtec. Vse pohvale slovenskim vrtcem, so po navadi zelo dobro opremljeni, dobri, vzgoja odlična, tudi občine so zgradile mnogo novih vrtcev, vendar nekateri starši se odločajo, da bodo sami imeli otroke doma ali v kakšni drugi vrsti varstva in zaradi tega mislim, da je prav, da dobijo tisti dodatek, kajti če je otrok vključen v vrtec, ima država pravzaprav več stroškov z njim, kot če ni vključen. Zato se mi ne zdi prav, da to zmanjšujemo, ampak bi morali pustiti staršem prosto izbiro.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želite dopolniti odgovor?

Besedo dajem predsednici Vlade, izvolite.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Hvala.

Spoštovana poslanka, strinjam se, vsak poseg v pravice je boleč. Ampak če se prav spomnim razprave o fiskalnem pravilu, je prav vaša stranka vztrajala, da je leto 2015 tisto prelomno leto, ko je treba javne finance konsolidirati. In to se da na tri načine: zniževanje pravic, zviševanje davkov ali pa kombinacija vsega.

In še enkrat, zakon je v javni razpravi, pogledali bomo, sem vam pa že zadnjič, mislim da ob zadnjem poslanskem vprašanju povedala, da bom zelo vesela konkretnih predlogov, kje ste proti dvigovanju davkov, kje ste proti poseganju v pravice in res bom vesela konkretnih predlogov kje in na kakšen način pa potem bomo skupaj za boljši jutri, za naslednjo generacijo spravili naše javne finance v red.

Kar pa se tiče tega zakona, o katerem zdaj razpravljamo, in strategije, pa še enkrat,

moja želja absolutno je, da je ta zakon sprejet s čim širšo podporo in enako strategija. Jaz verjamem, da smo vsi skupaj sposobni najti rešitev, ki bo dobra in s katero bomo več ali manj zadovoljni vsi.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za razpravo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Tudi jaz zahtevam razpravo, mislim, da je lahko ta razprava celo skupna. Rekli ste varčevati, seveda smo za varčevanje tam, kjer je smiselno in potrebno. Kot sem pa že prej dejala, s tem ukrepom ne bomo ničesar privarčevali. Če je neka ženska, mama ali pa oče, če sta dlje časa doma, to se pravi, da je delovno mesto lahko na razpolago nekemu drugemu in je lahko zaradi tega eden manj brezposeln. In če dobi otrok dodatek, ker ni vključen v vrtec, pomeni, da je takšno varstvo otroka cenejše, kot je takrat, če je ta otrok vključen v vrtec, ker tričetrt tega plačila za vrtec mora izvesti občina. To je pa samo drugi davkoplačevalski žep. Pravite, da bomo s tem privarčevali. S tem se ne morem strinjati. Ta družinska politika je izredno pomembna, tukaj ne bomo varčevali, še posebej glede na demografsko sliko pa je potrebna razprava na to temo, zato bi prosila, da opravimo razpravo na to temo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

O vaši zahtevi bo Državni zbor odločil ravno tako v četrtek, 11. julija, v okviru glasovanja.

Kot tretji pa bo vprašanje postavil predsednici Vlade mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani predsednik, spoštovana predsednica Vlade, ministrski zbor, kolegice in kolegi!

Sto dni vlade Alenke Bratušek je prav gotovo priložnost za pogled na opravljeno delo v teh stotih dneh in ne nazadnje tudi za začrtane smeri, ki jih je ta vlada ubrala predvsem v luči podpisanega dogovora o sodelovanju štirih koalicijskih strank. Iz te smeri je tudi odvisno delovanje in sprejemanje ukrepov v prihodnje. Ključni problem te države je gotovo finančna in gospodarska kriza, zato se bom predvsem osredotočil na prednostne naloge, ki ste jih v tem dogovoru zapisali s tega področja.

Pa pogledajmo po vrsti. Najprej ste zapisali, da boste krepili konkurenčnost gospodarstva in izboljševali poslovno okolje gospodarstva. Dvigi davkov, davka na dodano vrednost, napovedan davek na nepremičnine, dvig katastrskega dohodka, preprečitev nadaljnega padanja davka od dohodka pravnih oseb, povečujejo davčni primež. Sami ste ocenili, da to ni spodbudno za gospodarsko aktivnost, da to zavira gospodarsko aktivnost. Gre za ukrepe, ki so nasproti vašim prizadevanjem. Hkrati v rebalansu znižujete

obseg investicij, tudi črpanje evropskih sredstev, kar je ponovno korak v nasprotno smer. O tem nismo prepričani samo v opoziciji, temveč to mnenje deli kar obsežno tudi ekonomska stroka.

Poglejmo drugi cilj. Zapisali ste, da boste zniževali proračunski primanjkljaj s poudarkom na racionalizaciji javne porabe, zlasti zniževanje mase za plače. Če pogledamo rebalans Državnega proračuna, povečujete primanjkljaj, glede na sprejeti proračun, za pol milijarde evrov in hkrati ohranjate ali celo dvigujete tekoče odhodke in tudi tekoče transferje, kjer se nanašajo postavke za maso plač. V podatkih statističnega urada je zaznati, da se je s prihodom vaše vlade začelo povečevati število javnih uslužbencev, in da so preprečeni trendi nadaljnjega padanja zaposlovanja v javnem sektorju. Da to ne ugotavljamo samo v opoziciji, da je to diametralno v nasprotju z vašo prednostno nalogo, smo bili negativno presenečeni, da je bilo včeraj javno uvrščeno na dnevni red tudi na evropskih institucijah oziroma na Evropski komisiji vprašanje Slovenije, zlasti obvladovanja odhodkov in s tem stabilizacije javnih financ.

Če temu dodamo še zavezo o depolitizaciji kadrovanja, vas sprašujem:

Ali je depolitizacija kadrovanja spremenjen nadzorni svet Nove Ljubljanske banke, kjer ste umaknili priznane mednarodne strokovnjake in notri namestili relativno neznanje profesorje?

Spoštovana predsednica:

Zakaj ne izvajate lastnih dogovorov? Zakaj ne sprejemate ukrepov, ki vodijo v smeri dogovorov o sodelovanju štirih koalicijskih strank?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za odgovor dajem predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala, gospod Vizjak, in vesela sem, da se bomo danes lahko pogovarjali oziroma bom odgovarjala na vsebinska vprašanja in spet ni tema moj odnos do plagiatorstva.

Depolitizacija kadrovanja. Če bi pogledali, pa pravzaprav Alenka Bratušek in Vlada nima in ni imela nič s tem kadrovanjem. Vlada kot vlada. Če bi pogledali CV teh gospodov in gospe, bi ugotovili, da tudi dva, sicer po rodu Slovenca, že dlje časa delata v tujini, in po mojem jih prav preprosto imenujemo strokovnjaki iz tujine. To je prva stvar.

Druga stvar. Ukrepi, ki so sprejeti. Sem prva, ki sem rekla, da smo na žalost morali izbirati med samimi slabimi variantami. In po naši oceni je ta, ki smo jo izbrali, najmanj slaba. Tudi za gospodarstvo. In kar nekaj stvari, če ste pogledali rebalans proračuna, ugotovite, je namenjenih tudi za spodbujanje gospodarstva. Manj neposredne, nepovratna sredstva, več pa tistih spodbud, ki jih je treba vračati, ampak so ugodnejša, kot so sicer na trgu. Mislim, da je za

približno 700 evrov takšnih novih shem, ki se bodo izvajale preko slovenske izvozne družbe oziroma banke.

Zdaj pa kar se tiče javnih financ. Sami dobro veste, ker poznata toliko stvari, da je bil proračun, ki smo ga dobili kot sprejeti proračun, popolnoma, popolnoma nerealen. Pa gremo lahko po vrsti. 400 in nekaj milijonov je manjkalo na prihodkih, na odhodkih je manjkalo 122 milijonov za obresti in 140 milijonov za pokojninsko blagajno. Kljub temu da ste se z upokojenci dogovorili, da se je letos, sicer minimalno, ampak celo valorizacija zgodila, je manjkalo na ZPIZ 140 milijonov. Plače ste omenjali, gospod Vizjak, dobro se spomnite ustavne odločbe, kjer smo morali, na žalost, zaradi vaših rokohitrskih potez vračati regres za lansko leto. Zato in samo zato, se sredstva na plačah povečujejo. To je edini razlog. In če bi načrtovanje bilo realno vsaj na odhodkovni strani, če ne že na prihodkovni strani, bi proračunski primanjkljaj v letošnjem letu lahko bil bistveno, bistveno nižji. In še ena stvar. Če se ne bi tako trdno in trdo oklepali oblasti tudi takrat, ko ste videli, da vam vlada že razpada, tri mesece v tem letu ni bilo narejeno praktično nič. Če bi to, kar smo se dogovorili na plačah, ne veljalo samo od 1. junija, ampak celo leto, bi imeli za 60 milijonov več prihranka. Če ne bi bilo treba vračati regresa, ki smo ga morali, ker če sodišče, tudi ustavno, nekaj naloži, mislim, da je prav, da se to naredi, bi bilo treba 50 milijonov evrov manj odhodkov. Če bi dvig DDV, ki bi ga tudi vi, skladno z zakonom, ki ste ga vi sprejeli, sicer nekoliko kasneje uvedli, mi bi ga pač nekoliko prej, bi to pomenilo 150 milijonov evrov več že v letošnjem letu. In vse to skupaj pomeni 260 milijonov ali 0,74 % BDP, kar pomeni, da bi bil proračunski primanjkljaj ne 4,4, ampak 3,6. Če bi pa še prihodkovna stran bila načrtovana oziroma realizirana tako, kot ste jo načrtovali, bi pa proračunski primanjkljaj že v letošnjem letu lahko padel pod 3 % BDP. Ampak na žalost vse te predpostavke, ki sem jih zdaj povedala, ne držijo. Ppa ne zaradi Alenke Bratušek ali moje vlade, ampak zato, ker je bilo načrtovanje nerealno, v manjšem delu je to slabo načrtovanje posledica tudi slabših gospodarskih aktivnosti in napovedi, ampak vi se boste dobro spomnili, da smo vas, ko ste tukaj sedeli kot minister, opozarjali, da to kar načrtujete za ZPIZ je napačno in da pokojninska blagajna tega prihranka ne bo prinesla. Pa ste trdili in vztrajali, da je tako. Na žalost številke, število upokojencev, pokojnine, izplačila, ki so potrebna, kažejo drugače. In jaz verjamem, da vsi skupaj vemo, da je to treba plačati.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana predsednica Vlade.

Mi smo sredi leta, proračun je cilj in treba je sprejemati ukrepe za doseg tega cilja. Vi ste glede cilja odnehali in zdaj govorite sredi leta, da je nerealno načrtovan. Naredite, da bo realen, vendar ste odnehali s temi ukrepi. Nasprotno, zaposlujete nove in nove ljudi v javnem sektorju in se odmikate od tega cilja konsolidacije javnih financ, in zelo udobno zvrčate krivdo na prejšnjo vlado, katere polovica sedi tudi v vaši vladi, in iščete tu izgovor za odstopanje od lastne zaveze in dogovora vaših koalicijskih strank.

Pa pojdemo naprej. Kaj vse ste se še zavezali v tem dogovoru o sodelovanju. Zelo oprijemljive stvari bom navedel. Navedli ste, da boste v treh mesecih od nastopa, to je že mimo, sprejeli sistemske popravke za znižanje cen električne energije za industrijo za 10 %. Spoštovani, cena električne energije za industrijo se je povečala zaradi dviga DDV, ne pa znižala za 10 %. Rok je mimo. Zakaj tega niste storili?

Napisali ste, da boste v štirih mesecih od nastopa podpisali pogodbo o koncesiji za srednjo Savo. Štiri mesece je praktično tu, ne duha ne sluha o kakršni koli pogodbi za srednjo Savo. To so zelo konkretne, edine konkretne zaveze iz vašega dogovora.

In pogledajte še naprej. Zavezali ste se, da boste pospešili infrastrukturne projekte. Priča smo zamiku državnega prostorskega načrta za hidroelektrarno Mokrice samo zaradi tega, ker ministrstva ne delujejo koordinirano, kljub jasnim ukrepom prejšnje vlade, da je to treba sprejeti v juniju, saj se ta DPN ni zgodil in se tudi še dolgo ne bo.

Torej predsednica vlade, niste mi niti prej odgovorili na vprašanje, zakaj ne izvajate lastnih zavez iz dogovora o sodelovanju štirih političnih strank.

Prosim vas, pred vami je odgovorna naloga voditi to državo in ne vse vzroke za lastne neuspehe in lastno nespoštovanje teh zavez zvrčati na prejšnjo vlado.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora ima predsednica Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Ja, spoštovani poslanec, kar se je dalo v pol leta, smo naredili. In nihče ni rekel, da je ta rebalans, ki je pred vami, nerealen. Sprejeti proračun je bil nerealen, so bile moje besede. In še enkrat vam povem, če bi ti ukrepi veljali celo leto, na žalost ne, bi bil učinek bistveno večji in primanjkljaj bistveno nižji. To je edino moje sporočilo.

Kar pa se tiče izpolnjevanja zavez dogovora, ki smo ga podpisali sicer mislim, da je to stvar strank, ki v tem sodelujejo. Lahko vam pa povem, da tudi na zniževanju cen električne energije še delamo. Res so trije meseci mimo, ampak tudi če bo kakšen mesec zamika, bomo veseli, da bomo to realizirali.

Kar se tiče koncesijske pogodbe, imate očitno vi boljše zveze v energetiki kot jaz, ker meni pravijo, da se pripravlja in naj bi bila kmalu pripravljena. Štiri mesece pa konec koncev še ni mimo. Če se že pet let pripravlja, spoštovani bivši minister, bi jo pa tudi vi v svojem mandatu lahko že podpisali.

Tako da se dela. Absolutno se zavedamo, kaj smo v ta dogovor napisali. Če bo kakšen mesec zamika, verjamem, da bomo koalicijski partnerji tudi to preživeli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za razpravo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana predsednica, spoštovani predsednik parlamenta, seveda mi v opoziciji smo z velikim zanimanjem spremljali podpisan dogovor o sodelovanju štirih političnih strank, kajti v bistvu zrušena je bila prejšnja vlada z ambicijo, da nastane nekaj učinkovitega, boljšega.

Tu pa imam, jaz sem danes naštel šest primerov, pa bi jih verjetno lahko še več naštel, ampak šest takšnih, ki se jih da že prijeti, iz katerih je zelo jasno, da se ta sporazum ne uresničuje. Nasprotno. Nekateri ukrepi vodijo v drugo smer. Dejstvo je, da dvig davkov, zmanjševanje investicij prizadeva gospodarstvo v negativno smer. To se pravi, da dodatno duši gospodarstvo, kar bo imelo za posledico manj pobranih davkov, kar bo imelo za posledico manj delovnih mest in poglobljanje recesije v tej državi. To bo seveda prispevalo k dodatnim problemom v prihodkih proračuna in konsolidacije javnih financ.

To so smeri, ki so alarmantne. Po drugi strani imamo resna, najresnejša opozorila iz Bruslja, da ne obvladujemo čezmernega primanjkljaja v tej državi. To, kar se je zgodilo včeraj, je signal spoštovana predsednica, in obema je jasno, da ta signal pomeni, da evropske institucije niso zadovoljne s tem rebalansom proračuna in da bo potreben nov rebalans proračuna, kjer boste morali, hočeš nočeš, zarezati tudi v tekoče odhodke, sprejeti nepopularne ukrepe in na nek način spraviti ali vsaj utiriti javne finance v neki smeri dodatne konsolidacije.

Ko govorimo tudi o zelo konkretnih zavezah, se kaže vsa neučinkovitost koordinacije med različnimi resorji, zato sem omenil tudi nekaj takih zelo banalnih in plastičnih, kot je obljuba po znižanju cen električne energije za 10 % za industrijo. Vi ste, recimo, govorili, da boste to naredili na račun prispevka za obnovljive vire. Obnovljivi viri v industriji pomenijo zgolj 9 %. Ne vem, ali boste kompletno industrijo razbremenili plačila teh prispevkov. Gre za kopico tudi nerealnih obljub, ki ste jih dali ob svojem nastopu, in prav je, da vas opozicija na to opozori.

Razprava o odgovoru predsednice Vlade, ki jo predlagam v skladu s poslovnikom,

bo namenjena tudi temu, da se nekatere stvari pospešijo, ki so pomembne za to državo. Poleg vsega naštetega je pomembno za to državo tudi to, da zaženemo infrastrukturne projekte, za katere pravzaprav niti nimajo finančnega vira v proračunu, financira jih gospodarstvo, kot je na primer izgradnja elektram na spodnji Savi, pa tudi srednji Savi.

Spoštovana predsednica Vlade, jaz verjamem, da je tudi vam v interesu, da se o vašem odgovoru opravi diskusija v tem parlamentu, kajti ta diskusija lahko kvečjemu pripomore k večji učinkovitosti, ne pa nadaljnji malomarnosti pri izvajanju tega dogovora.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

O vaši zahtevi bo Državni zbor odločil v četrtek, 11. julija, v okviru glasovanj.

Četrto vprašanje bo predsednici Vlade postavil gospod Jani Möderndorfer, Pozitivna Slovenija.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS PS): Spoštovana predsednica Vlade, kolegice, kolegi, predsedujoči.

Po vašem srečanju s predstavniki mladinskih in študentskih organizacij ste napovedali, da so mladi prioriteta te vlade, saj so ti rešitev naše družbe. Vaša prizadevanja po večji vključenosti mladih v potek priprave in sprejemanja strateških dokumentov so nedvomno dokaz več, da se je Vlada resno lotila problematike mladih na več področjih. Ne glede na nekoliko nižjo stopnjo brezposelnosti, ki se je pokazala v prejšnjem mesecu, je neizpodbitno dejstvo, da je v Sloveniji stopnja brezposelnosti med mladimi rasla najhitreje v Evropi. V Sloveniji je trenutno 23 % registriranih brezposelnih med mladimi, kar pomeni 27 tisoč 628 oseb. Eno večjih težav predstavljajo tisti, ki so stari med 25 in 29 let, zato seveda ne uspejo pridobiti služb in temu primerno po nekaterih podatkih število anketiranih brezposelnih izrazito narašča. Gre za osebe, ki so visoko izobražene, še več, stopnja registrirane brezposelnosti med univerzitetno diplomiranimi ženskami naj bi v zadnjih letih zrastle celo na 300 %. Zato je toliko bolj pohvalno, da je Vlada skladno z vašimi napovedmi v parlamentarno proceduro že vložila zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, kjer so predlagane začasne spodbude za zaposlovanje mladih brezposelnih do 30. leta.

Sprašujem vas, spoštovana predsednica:

Kakšni so predvideni učinki predlaganega ukrepa? Koliko mladih naj bi se uspelo zaposliti?

Sprašujem predvsem za tiste, ki naj bi se zaposlili za nedoločen čas, saj je v Sloveniji prisoten dualni sistem na trgu dela, ki mladim praktično onemogoča zaposlitev. Prav tako je Slovenija na vrhu Evropske unije, kjer je bila osrednja tema Ukrepi za spodbujanje gospodarske rasti in znižanje stopnje

brezposelnosti med mladimi, in je iz evropskega sklada uspela pridobiti 9 milijonov evrov za vzhodno Slovenijo, ki po prvotnem predlogu do finančnih sredstev ni bila upravičena. Države članice bodo tako pospešile priprave shem jamstva za mlade.

Sprašujem pa vas:

Kakšni bodo nadaljnji ukrepi na tem področju? Kakšno upadanje trenda brezposelnosti na tem področju pričakujete?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za odgovor dajem predsednici Vlade.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Najlepša hvala.

Še enkrat poudarjam, da so mladi vsekakor naša prioriteta. In to, kar sem že večkrat povedala, nikakor problem, ampak kvečjemu rešitev in naša prihodnost. Kot ste že omenili, zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva vključuje tudi ukrep, ki bi spodbudil zaposlovanje mladih. Upam, da bo v tem državnem zboru kljub veliki polemiki na odboru in na nek način nasprotovanju dobil podporo in bomo ta ukrep lahko izvajali. Izvajal naj bi se od 1. novembra letos do konca leta 2014. Ocenjujemo, da bi bilo na račun tega ukrepa zaposlenih dodatnih 5 tisoč mladih. Skupaj bi to pomenilo v tem obdobju zaposlitev 25 tisoč mladih ljudi, v lanskem letu je bila zaposlitev mladih 20 tisoč, se pravi 5 tisoč dodatno, in od teh 25 tisoč naj bi jih bilo 7 tisoč zaposlenih za nedoločen čas. Dejstvo je, da gre za nove zaposlitve, kar ne pomeni, da proračun obremenjujemo, ampak bi s plačilom dohodnine in vplačanih prispevkov za socialno varstvo v tistem drugem delu dobili javnih prihodkov več, ker, še enkrat, gre za nove zaposlitve. Zmanjšala naj bi se pa tudi nekatera izplačila iz proračuna, to je denarno nadomestilo mladih brezposelnih oseb, tukaj naj bi bilo prihranka približno 3 milijone evrov, in zmanjšanje izplačil denarne socialne pomoči. Tudi tukaj naj bi bilo prihranka nekaj manj kot milijon evrov.

Glede na opisano stanje se s tem zakonom določa začasna spodbuda za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb z namenom prispevati v doseganje njihove čim hitrejše in čim bolj stabilne zaposlitve. Vesela sem, to, kar ste omenili, da smo se na Evropskem svetu uspeli dogovoriti in si izboriti izjemo samo za Slovenijo. Jaz bi sicer bila bolj vesela, če ta izjema ne bi bila potrebna in bi v naši državi ne imeli problemov za zaposlovanjem mladih, ampak uspeli smo si jo izboriti in na ta račun dobiti približno med 9 in 10 milijoni evrov. Vse podrobnosti in zelo natančno razdelano shemo seveda moramo še pripraviti, tudi na evropski ravni še niso znane vse podrobnosti. Zavedamo se, da časa ni veliko, zato smo takoj začeli z akcijo, če lahko temu tako rečem. Je pa pri pripravi in izvedbi te sheme, ki se ji reče Jamstvo za mlade, izredno

pomembno povezovanje resorjev dela, gospodarstva in šolstva zaradi konkretnih specifik mladih. Posebej bi še želela izpostaviti, da je v predlogu večletnega finančnega okvirja za obdobje 2014–2020, ki bo podlaga za črpanje evropskih sredstev, vsebinsko poudarjena usmerjenost v doseganje cilja zmanjševanja stopnje brezposelnih mladih ljudi. In to še enkrat kaže na to, da so mladi res in bodo tudi ostali prioriteta naše vlade.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo zaključili z vprašanji, ki so bila postavljena predsednici Vlade in se ji zahvaljujem za podane odgovore.

Prehajamo na odgovore na poslanska vprašanja, postavljena na 15. seji zбора.

Ministrica za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anja Kopač Mrak bo odgovorila na tri vprašanja. Najprej bo odgovorila na vprašanje Janeza Ribiča v zvezi z ureditvijo dolgotrajne oskrbe starejših prebivalcev v Sloveniji.

Izvolite, imate besedo, ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Spoštovani! Gospod poslanec, hvala za vprašanje. Opravičujem se, ker me prejšnjih ni bilo, sem bila v tujini.

Strinjam se z vami, da je Zakon o dolgotrajni oskrbi potreben. K sprejetju zakona nas navaja več razlogov, predvsem staranja prebivalstva in iz tega dejstva rastoče potrebe. Potreben je zaradi tega, ker moramo izboljšati socialno varnost oseb, ki potrebujejo pomoč druge osebe. Tudi v današnjem sistemu so razlike med pravicami in možnostmi dostopa do oskrbe prevelike. Potem je razlog tudi neuskkljenost predpisov in področij, ki se ukvarjajo z dolgotrajno oskrbo, potrebno je zaradi boljše dostopnosti dolgotrajne oskrbe vsem upravičencem in pa tudi ne nazadnje zaradi racionalizacije stroškov, ki danes nastajajo. Razlogi, da zakon še ni bil sprejet že kar nekaj mandatov različnih vlad, je na žalost enak, to so predvsem finančni razlogi. Ocenjujemo, da bi za izvedbo zakona potrebovali približno dodatnih 50 milijonov evrov. Rešitev bomo iskali v smeri ustrezne ureditve zdravstvenega zavarovanja, ki bi urejala tudi zavarovanje za dolgotrajno oskrbo podobno, kot je to urejeno v številnih drugih evropskih državah. Z ministrom za zdravje sva na to temo že opravila razgovor in naše ministrstvo bo do konca leta pripravilo predlog zakona, ki naj bi bil še v letošnjem letu obravnavan na Vladi. Tudi Evropska komisija nam je v okviru nacionalnega reformnega programa za leto 2013 eno izmed priporočil namenila tudi glede realizacije dolgotrajne oskrbe, da je v Sloveniji zaradi staranja prebivalstva nujno vpeljati sistem, ki bo zagotavljal dolgoročno finančno stabilnost na tem področju. Tudi v Resoluciji o nacionalnem programu socialnega varstva, ki ga je parlament sprejel letos aprila, je namenjenih kar nekaj

besed in predvsem ciljev v povezavi z dolgotrajno oskrbo.

To so vsa ta dejstva, ki nas navajajo, da moramo ta zakon pripraviti, in pri tem želim tudi vašo podporo. Zakon boste sprejemali v Državnem zboru, ker se mi zdi, da si ne moremo več dovoliti, tako kot se je v kar nekaj prejšnjih mandatih, da zaradi finančnih zadev tega ne rešujemo. Treba bo biti realen, in je cilj, da v okviru finančnih zmožnosti, ki jih imamo, postavimo sistem, ki bo omogočal drugačen način zavarovanja za primer dolgotrajne oskrbe in morda tudi ne takoj, morda na nek srednji rok zagotovil možnost drugačne oskrbe, drugačnih finančnih virov in predvsem omogočil ljudem, da ostanejo dlje časa doma in da si zagotovijo storitve na domu s temi sredstvi, s temi viri, ki bodo zagotovljeni znotraj tega sistema. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za odgovore.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovane gospe in gospodje, ministrski zbor, lepo pozdravljeni!

Ponavljam, v krizi so starejši še bolj ranljivi. Pri tem se srečujemo še s problemom, da nimamo sistemsko urejene dolgotrajne oskrbe, kot ste navedli, in da nimamo zagotovljene enake dostopnosti do tovrstne pomoči. Preslabo je razvita tudi oskrba na domu. Ta bi morala predstavljati prednostno obliko dolgotrajne oskrbe, saj je najbolj humana in hkrati cenejša ter bolj učinkovita od namestitve v zavodih. Trenutno urejajo področje dolgotrajne oskrbe številni predpisi, ki niso usklajeni med seboj.

Zato vas sprašujem:

Kako in kdaj boste izvedli medsebojno uskladitev predpisov za bolj učinkovito izvajanje dolgotrajne oskrbe, ki obsega veliko področje?

Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo za dopolnitev odgovora ima ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala, gospod Ribič, za nadaljnje vprašanje.

Tako kot sem rekla, treba je predvsem zagotoviti, da se viri, ki so danes v sistemu že namenjeni za dolgotrajno oskrbo, nekaj jih je v zdravstvenem sistemu, nekaj v pokojninskem sistemu in tudi v sistemu, kjer ljudje plačujejo oskrbnino v domovih za starejše, združijo in sistem urediti zakonsko, da bo urejal oskrbo in nego, ki se bo nanašala na dolgotrajno nego in oskrbo. To je v letošnjem letu predvideno. Sprejetje tega zakona je ključno predvsem zaradi tega, kot sem omenila, da se spodbudi možnost oskrbe na domu. Želimo širiti, kot je v skladu z nacionalnim programom razvoja na področju socialnega varstva, da je več v

skupnostni obravnavi kot v institucionalni oskrbi, kar je za državo tudi ceneje. Predvsem pa je pomembno, da se ponudi ljudem tam, kjer so raje, torej v njihovem domačem okolju, možnost, da živijo čim dlje tam in je potem premik v institucionalno oskrbo zadnja izmed možnih rešitev, ne pa prva, kot je sedaj prepogosto.

Pomembno pa je področje dolgotrajne oskrbe urediti tudi zaradi možnosti novih zaposlitev. Če pogledamo, koliko je na tem področju, ki je rastoči segment, zaposlenih ljudi v drugih evropskih državah, ima tu Slovenija kar nekaj možnosti za zaposlovanje ljudi. Želela bi tudi ob spodbujanju socialnega podjetništva ti dve polji povezati in na ta način ustvariti nova delovna mesta. Nujno pa je sprejetje zakona, kjer pa je potreben tudi znotraj Vlade, predvsem med različnimi resorji, nek dogovor, na kakšen način, vendar pravim, zaveza je tudi z mednarodne strani, predvsem Evropske komisije in nacionalnega reformnega programa, da to storimo v letošnjem letu in verjamem, da bo Vlada še letos obravnavala tak predlog zakona.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednje vprašanje, na katerega bo odgovorila dr. Anja Kopač Mrak, je vprašanje Andreja Čuša v zvezi s programom jamstva za mlade.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

Uvodoma bi želela samo pojasniti, da v EU obstajata dve ločeni stvari, in to je jamstvo za mlade in pobuda za mlade. Jamstvo za mlade je v obliki priporočila Evropske komisije Evropskemu parlamentu in Evropskemu svetu in Odboru regij bilo sprejeto decembra 2012. Nadalje je konec februarja bilo potrjeno na / nerazumljivo/ Evropski svet pa je marca 2013 pozval države članice k implementaciji, hkrati pa je poleg tega jamstva za mlade sprejel tudi pobudo za mlade Use Employment Initiative, s katerim naj bi zagotovil za območja držav, ki imajo visoko stopnjo brezposelnosti med mladimi, dodatna sredstva za implementacijo teh jamstev za mlade. Februarja 2013 je bila postavljena meja za ta sredstva, stopnja brezposelnosti mladih nad 25 %.

Na žalost Slovenija potem ni bila upravičena in verjemite, da smo na različnih nivojih preko različnih resorjev delali vse v teh mesecih, da smo zelo veseli lahko danes, da smo pred enim tednom Slovenijo uvrstili kot izjemo in bo tudi Slovenija upravičena do sredstev iz Pobude za mlade, znotraj tega je sedaj 8 milijard evrov. Mi pričakujemo, da bo približno 10 milijonov evrov namenjeno za vzhodno regijo. Naša naloga pa je, da v okviru jamstva za mlade, ki pravi, da morajo države članice zagotoviti mladim brezposelnim osebam, da v štirih mesecih dobijo ponudbo za zaposlitev, izobraževanje ali vajeništvo, da implementiramo to zavezo iz jamstev za mlade. Kako bomo to storili? Pripraviti moramo implementacijske načrte. Mi že vse delamo v

povezavi tudi z Zavodom za zaposlovanje in tudi z mladimi, ki smo jih povabili k sodelovanju, da bi mu pripravili dodatne programe, kjer bomo celovito urejali področje brezposelnosti mladih.

Seveda pa 10 milijonov absolutno ni dovolj denarja za kaj takega. Tudi znotraj aktivne politike zaposlovanja v novi finančni perspektivi so mladi prioriteta, in bomo sredstva, ki so namenjena znotraj evropskega socialnega sklada, namenjali tudi za to. Skratka, mladi so prioriteta, kot je tudi predsednica poudarila, pomemben pa je tudi sprejem zakonske podlage, da bodo imeli delodajalci, tisti, ki bodo zaposlili brezposelno mlado osebo, možnost, da ne plačajo prispevke delodajalca, ker to pomeni bistveno spodbudo za zaposlovanje mladih.

Glede na to, da v Sloveniji na žalost smo bili v letu 2012 najslabši na tem področju, torej smo država članica znotraj Evropske unije, kjer smo dosegli najvišje številke brezposelnosti v letu 2012, je naša naloga v letu 2013 in 2014, da se bodo ti trendi spremenili in obrnili.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Andrej Čuš ima zahtevo za dopolnitev odgovora.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za vašo obrazložitev v uvodu.

Kar se tiče teh sredstev iz Bruslja, glede na to, da je bilo na voljo 6 milijard evrov in glede na zaskrbljujoče trende v Republiki Sloveniji v zadnjem obdobju, glede na to, da se je brezposelnost med mladimi v zadnjem letu najbolj povečala med članicami Evropske unije, bi vseeno kdo pričakoval, da bi si uspeli izpogajati kakšen milijon dodatnih sredstev. Govorilo se je tudi veliko o številkah, koliko zaposlitev se bo omogočilo preko tega. Če se dobro spomnim, za projekt Prvi izziv je bilo porabljenih 22 milijonov evropskih sredstev za približno 3 tisoč zaposlitev, tako da tu mi matematika ravno ne štima najboljše.

Po drugi strani pa bi zelo rad opozoril tudi na druge ukrepe, ki bodo izboljšali zaposlovanje mladih. To, da mi dobimo subvencije, je seveda zelo dobra stvar, ampak moramo se zavedati, da so subvencije omejene, hitro se porabijo, pogrešamo pa neke ukrepe na sistemski ravni. Vsak teden vlade Alenke Bratušek prinese nov davek, krči se kupna moč prebivalstva, krči se gospodarstvo in vsi, ki delajo, ki ustvarjajo, se počutijo bolj obremenjene.

Trebno je zagotoviti mladim boljše pogoje za podjetništvo in inovativnost, zato me zanima:

Kdaj bodo prišli na vrsto tudi ukrepi na sistemski ravni?

Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Želite dopolniti odgovor?

Besedo ima dr. Anja Kopač Mrak.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Težko se strinjam, da je 10 milijonov premalo, če primerjamo, da morda Slovenija po odločitvah iz marca, ko je bil vaš predsednik stranke še predsedujoči Sloveniji, ni bila upravičena do teh sredstev in sedaj zminimalizirati to, da smo dobili 10 milijonov in reči, da je premalo, vsekakor je bila Slovenija upravičena zaradi kompromisa, ki smo ga predlagali, dejstvo pa je, da se španske regije, portugalske regije in regije nekaterih drugih evropskih držav še bistveno bolj soočajo s problemom brezposelnosti mladih kot mi. Njihove številke so nad 60 %, in to je tisto merilo delitve sredstev. Rekla sem, da gre za oceno, kolikšen delež bo Slovenija od teh sredstev od osmih milijard dobila. Končni izračuni še niso jasni, tudi delitev ne. V temu trenutku smo upravičeni in bomo od 1. januarja lahko koristili ta sredstva.

Tako da bi želeli morda pri stvareh, ki so dobre, ki so dobre za mlade, poudariti to, da je to dobro, da se vsi strinjamo, da je to dobro, ne pa iskati dlako nekje tam, kjer morda ni potrebna. Kar se tiče tega, da bi aktivna politika zaposlovanja, absolutno sem tudi v prvem delu odgovora poudarila, da 10 milijonov ni denar, ki bi lahko rešil naš problem, je dodatni denar, znotraj aktivne politike zaposlovanja namenjamo približno 90 milijonov letos. Medtem ko je na primer v lanskem letu bilo najnižje črpanje v okviru aktivne politike zaposlovanja sredstev ESS, torej evropskih sredstev, zato tudi verjetno januar–maj letošnjega leta beležimo 6 % več zaposlitev med mladimi kot v istem obdobju lanskega leta, ko je bil dejansko proračun zaprt in se tudi niso izvajali programi in ukrepi aktivne politike zaposlovanja. Zato je bila realizacija tako nizka, zgolj 40 milijonov v lanskem letu. Tudi zaradi tega dejstva smo dobili priporočilo Evropske komisije na tem področju.

Torej vse delamo na tem, da obstoječe ukrepe aktivne politike zaposlovanja črpamo denar, kolikor je le mogoče, prerazporedimo sredstva, zato smo prerazporedili sredstva tudi za javna dela, kjer so upravičeni tudi mladi do teh sredstev. Hkrati financiramo projekt Podjetno v svet podjetništva, program Pum in druge programe. V naslednjem letu, v novi finančni perspektivi bodo oblikovani novi programi, predvsem tudi v sodelovanju z mladimi, kjer bodo lahko stvari drugače tekle. So pa tudi sistemske rešitve, Zakon o štipendiranju uvaja štipendije za deficitarne poklice.

Vsekakor se stvari dogajajo tudi na sistemski ravni, treba bo razmisliti tudi o dualnem sistemu in pripravi določenih izobraževalnih projektov. To je področje, ki mora vključevati vse resorje oziroma več kot zgolj ministrstvo za delo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednje vprašanje, na katerega bo odgovorila dr. Anja Kopač Mrak, je vprašanje mag. Majde Potrata v zvezi z ratifikacijo

konvencije o preprečevanju nasilja in boju proti nasilju nad ženskami in nasilju v družini.

Izvolite, imate besedo za odgovor

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Hvala za vprašanje gospa Potrata. Nasilje nad ženskami in nasilje v družini sodita danes na žalost med najbolj pogoste kršitve človekovih pravic. V zvezi z dosedanjim potekom postopka ratifikacije konvencije v Republiki Sloveniji bi želela izpostaviti, da je postopek ratifikacije koordiniral nekdanji Urad Vlade Republike Slovenije za enake možnosti, po prenosu delovanja tega urada na ministrstvo za delo, pa sedaj ta postopek koordinira pristojna služba ministrstva.

Ker se zavedamo pomena učinkovitega boja proti vsem oblikam nasilja nad ženskami in nasilja v družini bomo naredili vse, da se čim prej ta konvencija tudi uveljavi. V tem trenutku obstajajo še določene tehnične težave, ministrstvo mora na pobudo ministrstva za pravosodje opraviti dodatno analizo skladnosti nacionalne zakonodaje s konvencijo. Ko bomo to pripravili, se bo videlo, če so j potrebne kakršnekoli spremembe nacionalne zakonodaje in če se bi izkazalo, da so te potrebne in da so v funkciji zmanjševanja možnosti nasilja nad ženskami in znotraj družine, bomo vsekakor pristopili k tem spremembam nacionalne zakonodaje. Verjamem, da je možno po neki časovnici v naslednji polovici leta to sprejeti, da bomo izvedli te postopke ratifikacije v drugi polovici tega leta. Postopek same ratifikacije pa je izven naše pristojnosti. Za to je pristojno ministrstvo za zunanje zadeve, vendar verjamem, da bomo skupaj lahko, če ne bo večjih razhajanj med nacionalno zakonodajo in konvencijo, to storili še letos. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod predsednik. Spoštovana ministrica, spoštovani ministri, kolegice in kolegi!

Ko sem zastavljala to vprašanje, sem se seveda zavedala, da je bilo v zakonodaji države Slovenije sprejetega marsikaj, kar sodi v okvir zelo obsežne in dolgotrajne kampanje Sveta Evrope o preprečevanju nasilja. V prvi vrsti nasilja nad ženskami, potem pa tudi nasilja v družini. Ne morem zaobiti ali spregledati dejstva, da so nekatere domače izkušnje v zvezi s tem pa kar zanimive. Ko smo se pogovarjali o prepovedi fizičnega kaznovanja otrok ali pa razprave v zvezi z družinskim zakonikom, bi del teh razprav lahko povezala s problemi, o katerih ste govorili, enako kot se nakazuje ob dveh današnjih vprašanjih, kje pravzaprav v Sloveniji tiči težava. V 3. členu konvencije je definirana družina. Zavrnjeni družinski zakonik, ki je prinašal sodobno definicijo družine, bi omogočal neposreden prenos. Zdaj pa imamo družino z

zelo tradicionalno definirano in je vprašanje, kako bo s temi stvarmi v nadaljevanju. Me zanima, kaj bodo nasprotniki ali zagovorniki tradicionalne definicije rekli, ko bo ta definicija zapisana v Slovarju slovenskega knjižnega jezika.

Jaz vsekakor upam, da bodo te tehnične težave premagane, ker podatki o tem, koliko nasilja je, in to nasilja najhujše vrste, ki se konča tudi z umorom, je nek signal, da je vendarle treba zaznati problem z vso resnostjo in se z ratifikacijo, o kateri pa res odloča na koncu Ministrstvo za zunanje zadeve, resno soočiti. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Želite dopolniti odgovor?
Imate besedo.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Vsekakor je v času krize problem nasilja še toliko bolj problematičen. Jaz sem kar nekaj obiskov varnih hiš opravila in zgodbe, ki jih tam slišimo, so dejansko šokantne, če ne samo tisto, kar se v črni kroniki beleži. Torej vsekakor moramo z zakonom jasneje postaviti mejo, da je samo nasilje nad ženskami znotraj družine – pa nasilje kakršnekoli oblike, samo v tem trenutku govorimo o nasilju nad ženskami in znotraj družine, nesprejemljivo, da moramo kot družba pokazati ničelno toleranco do nasilja in tudi vprašanje kaznovanih norm v tem pogledu. Ne zdi se mi sprejemljivo, da se ženska vedno znova umika iz prostora, kjer se odvija nasilje, v varne hiše, in da tisti, ki izvajajo nasilje, niso temu primerno tudi kaznovani. Vsekakor je to pomembna prioriteta, zato bomo, kot sem povedala že prej, pregledali usklajenost in po potrebi tudi predlagali spremembe nacionalne zakonodaje.

Kar se tiče same definicije družine, to je polje, kjer je vedno znova neko ideološko razdvajanje, ki mislim, da ni potrebno. Družina je pač skupnost dveh, kjer skrbita za otroka, se imata rada in na kakšen način kdo vidi in da mora biti zgolj tradicionalna družina, po možnosti še za poročen par, se mi zdi, da danes politika ne more fokusirati pravice zgolj na tako obliko družine, ker potem bi preveliko drugih oblik družin, če tako rečem, izključevala iz svojega polja uravnavanja. In to seveda za moderno politiko 21. stoletja ni sprejemljivo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem je ministrica odgovorila na tri vprašanja, ki so bila postavljena na 15. seji zbor. Minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan pa bo odgovoril na naslednji dve vprašanji, ki sta bili ravno tako postavljeni na 15. seji zbor.

Najprej bo odgovor na vprašanje gospoda Zvonka Laha v zvezi s kohezijskimi projekti.

Izvolite, gospod Židan.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci! Spoštovani gospod Zvonko Lah, ki ste postavili vprašanje, lep pozdrav!

Okoljska kohezija ima na razpolago v obdobju 2007–2013 za projekte vodooskrbe, čiščenja kanalizacije, centrov za ravnanje z odpadki 545 milijonov evrov evropskega denarja. In ko damo zraven še slovenski, svoj del, je to 640 milijonov evrov za nujno potrebne investicije. Že v začetku kohezije je bilo večini občinam razdeljen ves denar z odločbami, in to v vrednosti 102 %. Lansko leto je Vlada ugotovila, da projekti potekajo prepočasi, da obstaja huda nevarnost, da denar ne bo koristno uporabljen, in je, mislim da, novembra z dodatno pravico porabe, to je 180 milijonov evrov, dala možnost še nekaterim drugim občinam, da kandidirajo. Moram pa povedati, da se je letos stanje bistveno spremenilo. Večina občin, ki so čakale s projekti, so to leto izrazito aktivne. V tem trenutku je toliko javnih razpisov, da niti več nimamo opravka s pritožbami, ki so v preteklih letih zavirale gradnje, ampak enostavno pri posameznih razpisih celo nismo povsem prepričani, ali bo vsaj en ponudnik. Do tega trenutka je bilo podpisano, kar se tiče Ministrstva za kmetijstvo in okolje, ki je v končni fazi sofinancer, iz osnovne porabe 310 milijonov evrov odločb o dodelitvi sredstev oziroma o sofinanciranju, preko overcommitmenta dodatno 37 milijonov. Pričakujemo pa, da bodo v naslednjih dveh, treh mesecih, mogoče štirih podpisane tudi vse ostale odločbe. Tako da v tem trenutku se že ve, da ko seštejemo osnovno pravico porabe in overcommitment, bomo imeli na razpolago več projektov kakor bo realno denarja. In to bodo potem verjetno tudi projekti, ki bodo šli v čakalno vrsto za naslednjo kohezijo.

Ob tem bi pa tudi preko tega pozval občine, da dobro delajo na teh projektih, ker nekega novega okna priložnosti pa ne bo. Za obdobje 2014–2020 sicer še kohezija za okolje ni določena. Pomembno pa je vedeti, da je kohezijskega denarja kot celote nekoliko manj kot v prvem obdobju. Če ga je bilo takrat 4,2 milijardi, je sedaj za celotno kohezijo 3,33 oziroma če gledamo po tekočih cenah, če gledamo po normiranih na leto 2011 celo 2,9. V tem trenutku občine že najavljajo za novo milijardo potrebnih projektov. In ko rečem milijardo, tu v to milijardo ni vključeno teh 700 oziroma 600 do 700 milijonov evrov nujnih investicij, ki so pomembne, da teh 62 področij Slovenije, ki so bolj ogrožena zaradi poplav zavarujemo za ta znesek. Sedaj potekajo pogajanja oziroma nadaljujemo pogajanja, ki jih je prejšnja vlada začela z Evropsko investicijsko banko. Tudi neko izkušnjo imamo. Pri razpisih v tem trenutku ugotavljamo, da smo prišli verjetno že preko zmožnosti slovenske gradbene operative. Poznate oceno, da je v tem trenutku odprtih razpisov skorajda pol milijarde in enostavno na posamezne razpise niti ni več

slovenskih ponudnikov, ampak so ponudniki tudi iz držav bivše Jugoslavije. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani ministrica, ministri, kolegice in kolegi!

Nisem dobil tistega zelenega odgovora, ki sem ga postavil. Ker 30. 6., rok, do katerega naj bi imeli ti projekti izbrane izvajalce, se pravi tisti osnovni projekti, ki so bili, ko so dobili že potrjene projekte, in koliko denarja bo ostalo za rezervne projekte. Teh rezervnih projektov, kot ste, minister, sami povedali, je za približno 180 milijonov evrov. Za vse te projekte so morale občine pripraviti projektno dokumentacijo, pridobiti gradbeno dovoljenje, to se pravi plačati služnosti, odkupiti zemljišča in potem plačati tudi vso investicijsko dokumentacijo, vključno s svetovalci, pripraviti razpise. Izvajalci, ki so se javili na te ponudbe oziroma ki so pripravili ponudbe, so morali tudi plačati garancije, ki niso poceni in sedaj bodo ti projekti izviseli.

Že pred nekaj meseci je bilo rečeno, da praktično naj bi tudi ti rezervni projekti bili financirani, da je toliko denarja, ker so nekateri projekti, ki so jim bile že pravice dodeljene, tako "zaglavili", da ne bodo izvedeni. Sedaj pa mislim, da ni pravičeno do teh občin, ki so pripravile vso dokumentacijo, imajo zdaj razpise zunaj, ponudbe so že prejeli, na koncu pa mislim, da je neodgovorno od vlade oziroma od organov upravljanja, ko bodo te projekte zavrnili in povzročili veliko škodo občinam. Saj so vse te občine morale imeti tudi v proračunu garantirana sredstva, proračune sprejete za dve leti, in sedaj smo meseca julija, ko bodo ta sredstva na koncu leta ostala, ker jih ne more porabiti v letošnjem letu in mislim ... / izklop mikrofona/

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Želite dopolniti odgovor?

Imate besedo, gospod minister.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči.

Gospod poslanec je pravilno ugotovil, da obstaja možnost, da vsi projekti tudi nekateri, ki so v skupini Ready to Go iz overcommitmenta, ne bodo realizirani, ker so občine, ki so dobile prvo pravico porabe in imajo izdane odločbe, tisto, kar sem povedal, so enostavno boljše vodile projekte, kakor se je verjetno lansko leto pričakovalo. Ministrstvo je bilo zadolženo in smo oddali 1. 7., kakor verjetno tudi ostala ministrstva, na ministrstvo za gospodarstvo, ki je nosilec te kohezije v Sloveniji, smo oddali po vseh projektih, ki so prejemniki odločbe iz leta 2006, 2007, kako daleč je, kar se naših podatkov tiče stanje na posameznih projektih. In če bi jaz na hitro v tem trenutku ocenil, glede na podatke iz 1. 7., je presežek projektov, ki je

viden v tem trenutku, nekje za 60 milijonov evrov. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Zahtevo za razpravo ima gospod Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Jaz mislim, da bi bilo le treba čim prej odločiti in povedati, kateri projekti. Pričakovalo se je, ker so upoštevane pri vrednotenju projektov projektantske cene, da pri izbiri izvajalca bodo cene toliko nižje, da se bo približno 20 % teh sredstev prihranilo, za ta sredstva pa se naj bi potem vključilo, da ne ostanejo neporabljena, rezervne projekte. 30. 6. – rok, ki je bil postavljen – je mimo in mislim, da ko so izbrani izvajalci, se tudi ve, kakšna je vrednost vseh teh projektov, in se potegne črta in se vidi, ali je kaj denarja ostalo ali ne in se čim prej umesti rezervne projekte notri, tiste, ki so pripravljene. Ker čudi pa me, da ne bi nič denarja ostalo. Ponavadi, če ni več ponudnikov, so tudi cene visoke, če je en ponudnik, je tudi vprašljiva cena, in mislim, da se je ravno to zgodilo, da so cene ponudnikov ostale višje, kot pa bi bile, če bi bila konkurenca pri izvajalcih. Jaz sem pričakoval, da boste le dali nek spisek oziroma da občine dobijo čim prej nek odgovor, kateri projekti gredo notri, če sploh gre kateri projekt notri, ker so razpisi zdaj zunaj, da se prekinejo, da se stroški še naprej ne povečujejo, ker verjetno marsikateri od teh projektov ne bo šel v realizacijo, čeprav je bilo za njega že porabljeno vsaj 10 % skupnih stroškov. To je za projektno dokumentacijo, nakup zemljišč in vsega ostalega. To ni pošteno, zato bi prosil, da čim prej daste te podatke in na osnovi poslovnika bi prosil, da opravimo o tem tudi razpravo v parlamentu, ker gre za znatna sredstva, ki bodo lahko ostala tako v Evropi in je velika škoda, ki se dela tistim občinam, ki so samo zaradi teh razpisov, zaradi obljubljenega denarja, ki ga zdaj ne bo, bodo projekti obstali in bo povzročena škoda občinam.

Zato zahtevam, da glasujemo o tem, da se opravi razprava v Državnem zboru.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

O vaši zahtevi bo Državni zbor odločal v četrtek, 11. julija, v okviru glasovanj.

Naslednje vprašanje, na katerega bo odgovoril minister za kmetijstvo in okolje mag. Dejan Židan, je vprašanje gospoda Boruta Ambrožiča glede predlagane širitve seznama novih lovnih vrst ptic med zavarovanimi vrstami ptic.

Mag. Dejan Židan, izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, predsedujoči, še enkrat, pa tudi gospod poslanec mag. Borut Ambrožič, hvala za vprašanje.

Tukaj bi rad povedal, da ministrstvo ni pripravilo niti še osnutka uredbe o določitvi divjadi in njihovih lovnih dobah, je pa bilo v zadnjih obdobjih, tudi v zadnjih letih, dosti pobud, da se konkretna uredba spremeni in

dopolni. Do zdaj je ministrstvo prejelo naslednje predloge: Lovske zveze Slovenije, Zavoda za gozdove, ERICo Velenje, Inštituta za ekološke raziskave, Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, Društva za ohranjanje naravnih dediščin Slovenije, Ribiške zveze Slovenije, Slovenske zveze za sokolarstvo in zaščito ptic ujed, Društva za zaščito živali Ljubljana, Društva za osvoboditev živali in njihove pravice, VVVF programa, Zavoda Republike Slovenije za varstvo narave in Veganske iniciative. Ministrstvo nima niti osnutka kakršnekoli spremembe, zavezali pa smo se da v tem mesecu skličemo sestanek z vsemi, ki so predlagali ali predlagajo spremembo uredbe.

Sprašujete me tudi za moje osebno mnenje, kako zaščititi živali, ptice, ki so ogrožene, ki jih v Sloveniji ni ali izginjajo. Vi poznate, da sem jaz minister za varovanje naravnih virov in takšno stališče imam tudi do omenjene uredbe. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Ambrožič.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoči.

Hvala tudi za korekten odgovor, gospod minister. Takšnega sem tudi pričakoval. S tem vprašanjem sem v bistvu želel samo opozoriti na pomen ali neko razburjenje, ki so ga predlogi, predvsem s strani Lovske zveze in nekaterih sorodnih institucij povzročili, ki nekako zagovarjajo stališče lovskega turizma na račun evidentiranih oziroma ugotovljenih že ogroženih, v nekaterih primerih tudi kritičnih, vrst ptic. Zato sem prepričan, da bo prevladal razum in da bomo skupaj zaščitili naravno bogastvo, ki ga imamo na naših tleh. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod minister, želite še kaj dodati? Je bilo vse povedano. Hvala.

Prehajamo na vprašanja poslank in poslancev, prvi krog vprašanj na današnji 16. seja.

Gospod Zvonko Černač, Slovenska demokratska stranka, ima vprašanje za ministra za finance dr. Uroša Čuferja, ki je danes odsoten.

Imate besedo, gospod Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Konec junija, 26. junija, se je zaključila javna razprava glede zakona, ki po novem ureja davek na nepremičnine. Glede tega zakona je minister za finance v eni izmed javnih izjav, ko je bil ta zakon posredovan v to javno obravnavo, dejal, da naj bi bile obremenitve novega zakona po tistem, ko bi združil tri različne dosedanje nepremičninske obremenitve, približno na ravni obstoječih obremenitev, kar pomeni približno

nekje na ravni 190 milijonov evrov letno, kolikor se nabere iz NUSZ-ja, dosedanjih nepremičninskih davkov in nadomestila za uporabo gozdnih cest. Zakon, ki je bil v javni razpravi, je pokazal, da bodo te obremenitve bistveno višje, skoraj trikratne sedanjim obremenitvam. In prvi izračuni kažejo, da bo obremenitev preko nepremičninskega davka, če bi bil sprejet v taki obliki, kot je bil posredovan v javno razpravo, dosegala skoraj 500 milijonov evrov letno. Kaj to pomeni za posamezne uporabnike? Neka štiričlanska družina, ki je doslej plačevala 79 evrov nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča letno, bi morala plačevati 260 evrov. Neka kmetija, ki je do zdaj plačevala 320 evrov nadomestila, bi po novem morala plačevati 2 tisoč 300 evrov oziroma skoraj osemkrat toliko. Osnovna šola v nekem srednje velikem kraju, ki do sedaj ni plačala nič nadomestila, bi po novem plačevala 14 tisoč evrov tega nepremičninskega davka. Kdo bi pa plačeval manj? Manj bi pa plačevali tisti, kjer pa se ustvarjajo neki izjemni dobički in dohodki. Recimo, nek večji trgovski center bi namesto sedanjih 150 tisoč evrov letno plačeval samo še 50 tisoč evrov ali trikrat manj. Nek manjši trgovski center bi plačeval namesto 25 tisoč evrov po novem samo 7 tisoč evrov. Ta davek je neprimeren za nadaljnjo obravnavo. Tudi zakon, kot je koncipiran, je neprimeren za nadaljnjo obravnavo. V letu 2010 je bil že posredovan v obravnavo zakon, kjer so bile osnovne obremenitve petkrat nižje, kot so v tem predlogu zakona, ne 0,15, ampak 0,03 je bila ta osnovna obremenitev. In tako kot je sedanji zakon koncipiran, ga je mogoče popraviti. Poleg tega znotraj vlade ta zakon ni usklajen. Na eni strani minister Stepišnik podpira zakon, minister Židan ga ne podpira in pravi, da je neustrezen. Mislim, da se je treba o takih pomembnih stvareh najprej pogovoriti v vladnih vrstah, preden se iritira javnost s tem. Zaradi tega predlagam, da minister ta zakon umakne in napiše nov zakon.

Sprašujem pa ga tudi:

Zakaj je javnost pred meseci zavajal glede tega nepremičninskega davka, ko je dejal, da bodo obremenitve po novem zakonu ostale na ravni sedanjih, zdaj pa vidimo, da je ta obremenitev skoraj trikrat višja?

Predlagam, da mi minister ustno odgovori na naslednji seja.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednje vprašanje bo postavil gospod Janez Ribič, Slovenska ljudska stranka, in sicer ministru za kmetijstvo in okolje mag. Dejanu Židanu.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister za kmetijstvo, ministrica, ministri!

Zadnje čase se čedalje bolj povečuje zavest o uživanju lokalno pridelane hrane, predvsem sadja in zelenjave. Veseli me, da to vseskozi zagovarjate tudi vi, gospod minister.

Slovenski potrošniki se tudi čedalje bolj zavedamo pomena zdrave, ekološko pridelane zelenjave, ki jo v največji meri prodajajo branjevci na slovenskih tržnicah. Za to so potrošniki pripravljani plačati tudi nekaj več, saj jo prodajalci na tržnicah tržijo kot ekološko pridelano sadje in zelenjavo lokalnega izvora, ki je za potrošnika tudi bolj zdrava. Zato je petkov prispevek, ki so ga pripravili novinarji nacionalne radiotelevizije in smo ga videli v večerni oddaji Odmevi, ki jasno prikazuje goljufije nekaterih prodajalcev sadja in zelenjave na slovenskih tržnicah, ki svoje pridelke kupujejo na veletržnicah v Trstu ali v drugih državah, največ v državah nekdanje skupne države, Makedonije, Bosne in tako naprej, šokanten. Prepričan sem, da je marsikateri potrošnik ostal brez besed, ko je gledal neprepričljive odgovore nekaterih prodajalcev, ki so ob štirih zjutraj prišli na tržaško veletržnico samo pogledat ali kupovat zelenjavo za neko domačo fešto. Problem je namreč zelo resen, saj pri omenjenem dejanju ne gre samo za zavajanje in goljufanje, pod vprašajem je predvsem varnost slovenskega potrošnika, tistega potrošnika, ki zaupa prodajalcu, da mu ta prodaja na ekološki način pridelano sadje ali zelenjavo z okoliških njiv oziroma sadovnjakov. Poleg tega se s takšnim ravnanjem dela tudi velika škoda vsem poštenim kmetom oziroma pridelovalcem sadja in zelenjave, pa tudi vsem ostalim, ki na tržnicah dejansko prodajajo slovensko, v lokalnem okolju pridelano sadje in zelenjavo.

Spoštovani gospod minister, sami ste že v svojem prvem odzivu ostro obsodili lumpe, ki na nepošten način zavajajo potrošnike. Kljub temu se je v tem razkritju pojavlja še vrsta vprašanj, ki terjajo hitre in jasne odgovore ter seveda odločno ukrepanje. Zato vas sprašujem:

Na kakšen način inšpektorji za varno hrano izvajajo nadzor nad prodajo pridelkov na slovenskih tržnicah?

Katere so konkretne rešitve, predvidene v osnutku Zakona o kmetijstvu, ki naj bi preprečevale goljufije v zvezi s prodajo pridelkov na tržnicah?

Kako boste zagotovili boljšo sledljivost nad pridelki oziroma okrepili nadzor nad njihovim poreklom?

Kaj svetujete slovenskim potrošnikom, ki želijo na tržnicah v Sloveniji kupiti sadje in zelenjavo, ki sta brez dvoma avtentična, slovenskega porekla?

Prosim za odgovor.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Gospod minister, imate besedo za odgovor.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala, gospod poslanec, za zelo aktualno vprašanje.

Tukaj bi na začetku rad povedal, da nadzor poteka permanentno. Samo za primer vam povem, v letu 2012, ko je pristojna inšpekcija opravila sto šestindvajset inšpekcijskih nadzorov nad tržnicami, nad

prodajo sadja in zelenjave, in tudi takrat smo začeli opazovati, da število prekrškov narašča. To se je začelo opazovati tudi v letošnjem letu, recimo samo v mesecu juniju je bilo ob rednem delu, to je tisto delo, ki poteka med tednom, potem je bil še poostren nadzor, to je tisto, kar poteka v času praznikov, vikendov, ko smo imeli samo v mesecu juniju poostren nadzor osmih tržnic in smo ugotovili kar dosti napak pri navajanju porekla. Tudi to je bil eden od razlogov, da spreminjamo Zakon o kmetijstvu, ki ga spreminjamo sicer tudi zaradi poenostavitve kmetijske politike pa nekaterih drugih pomembnih stvari za slovenskega kmeta in kmetico.

V dosedanjem osnutku zakona smo nameravali storiti dve stvari, in to stvari, za katere so nas prosili inšpektorji, ki nadzirajo, da bodo lažje in bolj učinkovito opravljali nadzor. Kot prvo, opozarjali so nas, da so kazni prenizke in nimajo odvračalne funkcije in so predlagali, da kazni podvojimo in vpeljemo nov register nosilcev živilske dejavnosti, kar pomeni v praksi, da bi omogočili takšen način, da kmet kot kmet brez registracije brez težav prodaja na domu, saj potrošnik pride in se prepriča, da je z njegove kmetije, takoj ko se pojavi na tržnici, pa mora bit vpisan v poseben register, kar omogoča kontrolo korak nazaj, torej do njegove domačije.

Po tej odkriti aferi, ki je slovenskemu prehranskemu prostoru kot celoti naredila veliko škodo, mi hočemo dobiti krivce in jih hočemo kaznovati, do petka, kot smo obljubili, da damo osnutek zakona v javno razpravo o kmetijstvu, takrat bo možno zakon še dodatno dopolnjevati, preverjamo še nekatere možnosti. V tem trenutku je zelo pomembna razprava, ali je prišel čas, da prepovemo dvojno dejavnost na kmetiji. In to je ravno dejavnost, ki jo ti lumpi najbolj izrabljajo. To je, da je kmet kmet, ko pa se pojavi na tržnici, pa nekateri lumpi – in tukaj se ugotovi največ kršitev – so istočasno registrirani kot samostojni podjetniki. To jim omogoča, da poleg prodaje, da lahko izvajajo prodajo s kmetij, prodajajo še v bistvu nekaj drugega. In tukaj so največje nepravilnosti ugotovljene. Ni napačno, če je kdo samo preprodajalec, napačno je, če tega ne pove in če ustrezno stvari ne označi, tako da imamo potrošniki možnost izbire.

Dovolite še, da vam povem, zakaj nam je tako pomembno, da to področje res dobro uredimo. V Sloveniji po nepotrebem na letni ravni iz tujine pripeljemo eno milijardo 850 milijonov tuje hrane in tujih surovin za hrano. Brez potrebe. Vsaj polovico od tega bi lahko pridelali v Sloveniji, brez potrebe 5 % slovenskega bruto domačega proizvoda podelimo tujcem.

Tudi zato smo pred dobrim tednom začeli z akcijo ozaveščanja, da potrošnike po Sloveniji ozavestimo, da je njim v interesu, da posegajo po slovenski, torej po domači hrani, saj s tem pomagajo zlasti sami sebi. Zato ta afera, ki je sedaj nastala, mora biti afera, kjer pride do preloma. Mi moramo zakon tako narediti, da bo

nadzor dodatno učinkovit in tukaj vas, spoštovane poslanke in poslanci, prosim tudi za podporo. Namreč, bolj učinkovit nadzor pomeni višje kazni in večja sledljivost pomeni tudi nekaj več administriranja. In vedno ko tehtamo, kako naj bo življenje lažje, se vedno skušamo odmakniti od kazni, se skušamo umakniti od administriranja, vendar vas prosim, da na tem konkretnem primeru pa nam dovolite, da peljemo boljšo sledljivost. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za odgovor, spoštovani minister. Verjamem, da se bodo stvari razčistile in bo resnično prišlo do sprejetja takšnih ukrepov, ki bodo vsaj delno pomirili slovenske potrošnike. Ljudje so namreč resno zaskrbljeni nad delom inšpekcijskih organov, namesto katerih očitno delo opravljajo novinarji.

Strinjam se z vami, da je zakonodaja potrebna osvežitve, saj je dokazovanje goljufanja pri navajanju porekla kmetijskih pridelkov pri trenutni ureditvi praktično nemogoče. Bojim se, da sprememba zakona o kmetijstvu verjetno ne bo dovolj in bo verjetno treba spremeniti še kakšen drug predpis. Zelenjava in sadje praviloma gresta v promet in do potrošnikov brez vstopanja v registrirane obrate, kot je to na primer pri živilih živilskega izvora, zato je posledično tudi nadzor slabši.

Menim, da bi bil nadzor resnično učinkovit šele z vzpostavitvijo evidence oziroma katastra kultur, ki jih kmet dejansko goji. Tako bi inšpektor hitreje opazil odstopanja in lažje ukrepal. Nedolžni niso tudi organizatorji prodaje na tržnicah, saj imajo od tega ekonomsko korist, zato bi jih bilo treba zavezati, da tudi sami nosijo svoj del odgovornosti za kakovost prodaje na njihovih prodajnih prostorih. Zato me zanima:

Ali boste v predlagane spremembe zakonodaje vključili tudi vzpostavitev evidence kultur, ki bi omogočale lažji in hitrejši nadzor nad prodajo pridelkov na tržnicah ter ali boste zaostriili kazni za kršitelje?

Prosim za odgovor.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Želite dopolniti odgovor, minister? Izvolite.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Hvala za dodatno vprašanje.

Točno tako, gospod poslanec, ravno o tem razmišljamo, da vpeljemo register in da povišamo tudi kazni. Skupaj pa se bomo dogovorili, kje je tista meja, da je kazen že odvračilna, hkrati pa da bo še vedno sorazmerna, da ne bo tukaj očitka, da skušamo delati škodo.

Bi pa še nekaj povedal, če mi dovolite. V zadnjih treh dneh, sobota, nedelja,

ponedeljek, pa dobivamo to, kar smo kot država, torej kar so naši uradni organi potrebovali, dobivamo kar dosti prijav – tokrat pa prijava, ime priimek in kje se dogaja kakšni prekršek. Če naši inšpektorji dobijo tovrstne prijave, ne samo govornice, da sistem ne deluje, potem pa lahko res učinkovito delujejo. In verjamem, da tudi tukaj se bo stvar pokazala, da da učink.

Bi pa rad povedal tole. Mi bomo nadzor okrepili, mi bomo sledljivost okrepili. Nadzor poteka tudi sedaj, tudi predpisi kako mora biti označeno, že sedaj veljajo. In tudi ko bomo okrepili, bomo še vedno z inšpekcijskim nadzorom lovili prekrške. To je borba, kjer se ne smemo predati, vendar je borba, ki bo permanentna. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Zahtevo za razpravo ima gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Ja, res veliko bi se dalo na tem področju še postoriti. Veliko hrane se doma pridelava, še več pa bi se je lahko, če bi bilo poslovanje in potem prodaja bolj transparentna, da bi se kmetom izplačalo.

Marsikdaj potarnajo, saj to se pa ne izplača, to se dobi tam bolj poceni. Ampak če imamo pred očmi domačo hrano, če imamo pred očmi domače pridelovalce, potem bi na nek način morali to stimulirati in podpirati. Tema je zelo aktualna, zato bi bilo dobro, da bi se o tej problematiki pogovarjali tudi tukaj v Državnem zboru opozicijski in koalicijski poslanci.

Ne vidim nobenih razlik, kar se tega področja tiče, zato predlagam razpravo v Državnem zboru po poslovniku Državnega zbora oziroma ustreznem členu, ki nam to dopušča. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala. O vaši zahtevi bo Državni zbor odločal v četrtek, 11. julija, v okviru glasovanj.

Gospod Dragutin Mate bo postavil vprašanje ministru za kmetijstvo in okolje, mag. Dejanu Židanu.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik, spoštovani gospod minister.

V zadnjih dneh lahko ob robu javne razprave slišimo zelo različne trditve in predvsem različne izračune, kaj bo pomenila uvedba novih davkov za državljane Slovenije. Priča smo javnim predstavitvam po televiziji in tudi v pisanih medijih, kako drastično bi uvedba novih, višjih davkov prizadevala slovensko podeželje in še posebej ljudi, ki se preživljajo izključno z delom na kmetiji in s proizvodnjo hrane. V prejšnjem odgovoru oziroma vprašanju smo lahko slišali skrb za slovenske pridelovalce hrane in kako je treba zvišati samooskrbo oziroma poskrbeti, da bi lahko samooskrbo izpeljali v celoti, predvsem za kmetijske izdelke, in da bi bila hrana za nas bolj varna. Od vas se je dalo slišati v tem odgovoru, da smo v nekem prelomnem trenutku. Ja, res je, smo v

prelomnem trenutku, prelomnem trenutku glede odločitev o davkih, o davkih ki bodo obremenili naše podeželje.

V zvezi s tem me zanima:

Ali ste kot minister imeli narejene natančne analize vpliva povišanja davkov na kmetijska zemljišča, gozdove, kmetijske objekte, na podlagi katerih ste pristali na takšen predlog?

Če ste imeli takšen predlog, me zanima:

Ali ga boste javno objavili?

Če ga niste imeli, me zanima:

Na podlagi česa ste pristali, da je takšen predlog sploh šel v javno razpravo?

Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem ministru.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Spoštovani poslanec, čeprav običajno nesramno ne odgovarjam, bi pa pričakoval, da kot bivši minister veste, kako vlada deluje. Pa dovolite, da vam razložim.

Zakon, o katerem se pogovarjamo, ni zakon in ni osnutek vlade. Pogovarjamo se o osnutku enega od slovenskih ministrstev, in to ni Ministrstvo za kmetijstvo in okolje, ampak neko drugo ministrstvo. Res je, da je tisto ministrstvo, kar možno in ni prvokrat v tej državi, to se v vseh vladah dogaja, dalo nek svoj pogled na urejanje nečesa istočasno v javno obravnavo in v medresorsko obravnavo.

Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je v času medresorske obravnave podalo pa tudi svoje mnenje na osnutek zakona, ki pa ni osnutek vladnega zakona, to ni vladni osnutek. In dovolite, da vam naše mnenje tudi preberem, čeprav sem ga tudi že javno mnogokrat povedal. Predlog Zakona o davku na nepremičnine je pripravilo Ministrstvo za finance, ki je pripravilo tudi oceno prihodkov od davkov na nepremičnine glede na posamezno vrsto nepremičnin. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje je osnutek zakona kot vsa ostala ministrstva prejelo in pripombe tudi v okviru medresorske razprave podalo, šestindvajsetega prejšnjega meseca. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje se z uveljavitvijo davka na nepremičnine, ki se uporabljajo v kmetijstvu in gozdarstvu, ne strinja. Prav tako ministrstvo meni, da so predlagane davčne stopnje za kmetijska ter gozdna zemljišča in stavbe za kmetijsko rabo nepotrebne oziroma izrazito previsoke, glede na možno intenzivnost uporabe predmetnih nepremičnin v kmetijstvu in gozdarstvu v primerjavi z drugimi dejavnostmi. Kmetijstvo in gozdarstvo za upravljanje svoje dejavnosti potrebuje nepremičnine, kot so zemljišča in stavbe v zelo velikem obsegu, kar je Ministrstvo za kmetijstvo in okolje podkrepilo tudi z izračuni davka ki bremenijo posameznega zaposlenega v kmetijstvu in gozdarstvu v primerjavi z obremenitvijo na zaposlenega v Sloveniji.

Poseben problem predstavlja obdavčitev varovanih gozdov. Ni možnega

poseka gozdnih rezervatov, gozdovi s posebnim namenom brez ukrepanja, zaprti gozdovi, to so nedostopni gozdovi, kmetijskih stavb, ki so v registru kulturne dediščine, ter nepremičnin namenjenih kmetijstvu in gozdarstvu znotraj narodnega, regionalnih in krajinskih parkov, velja posebni varstveni režim in omejitve uporabe ter nepremičnin. Tovrstne nepremičnine, kmetijska ter gozdna zemljišča imajo omejeno rabo, zato se ne morejo izenačevati z ostalimi nepremičninami, saj je njihova funkcija v širšem javnem interesu: varovanje okolja, ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Poleg tega gozdnih zemljišč ne uporabljajo le lastniki, pač pa se zagotavlja tudi splošna javna korist v obliki prostega prehoda čez gozdna zemljišča, čebelarstvo, nabiranje plodov, rekreacijo in tako naprej. In ministrstvo je te svoje pripombe oddalo v času, ki je temu namenjen.

Jaz osebno pričakujem, da tudi zato, ker so vaši predhodniki v tem državnem zboru sprejeli soglasno resolucijo Zagotovimo si hrano za jutri. V tem trenutku potekajo tudi operativni programi, javna razprava z namenom, da leta 2020 pridelamo v tej državi več hrane, kakor jo imamo sedaj na razpolago, da bodo naši predlogi upoštevani. Navedli smo tudi primer Luksemburga. Namreč v Luksemburgu je potekal zaključek kmetijskih pogajanj pred dvema tednoma, ki je zelo davčno urejena država, zna obremeniti nepremičnine, zna obremeniti premoženje in tudi Luksemburg je spoznal, da je obdavčitev kmetijskih površin v uporabi, gozdnih površin v uporabi, stavb, ki so v uporabi za proizvodnjo hrane, povsem nepotrebna in tega ni storil. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod minister.

Zelo lep piarovski nastop, tako kot ste jih imeli v zadnjem tednu kar nekaj na različnih prireditvah po Sloveniji. Vse so krivi drugi. In prav imate, ni primerno poučevati ljudi o tem, kako kaj funkcionira, ker natančno vemo, kako funkcionira državna uprava in kako funkcionirajo ministrstva, zato si bom tudi jaz dovolil malce bolj grob odgovor oziroma dodatno vprašanje, ker ste tudi vi uporabili to sredstvo, drugače ga ne bi.

Najprej ste nam zelo lepo prebrali tekst, ki ga je vaša piar služba poslala v javnost. Niste odgovorili ničesar. Niste povedali, s čim se ne strinjate, niste odgovorili, kakšni so vaši predlogi. Na koncu ste nekaj govorili o Luksemburgu, kjer ni davka na to.

Zanima me:

Ali ministrstvo stoji na stališču, da davek ne bo uveden, noben davek na dodatna kmetijska zemljišča, gozdove in kmetijske

objekte, ki so v namenu pridelave hrane oziroma eksploatacije gozda?

Povejte, jasno povejte, za kaj ste. Ne se skrivati. Ne se skrivati, ker to počnete. Zelo lepo poveste, ne poveste nam pa ničesar, ne nam in ne državljanom. Mi ne vemo, kaj boste naredili. Pišete, da se niste strinjali. S čim se niste strinjali? Natančno. Ali ste zahtevali nižji davek, kot je predviden oziroma predlagan, ali ste proti temu, da se uvede kakršenkoli davek. Vlada in ministrstva ne funkcionirajo tako, da nobeden ničesar ne ve, kaj drugi počne. Vi ste minister v tej vladi, prisegli ste v tem državnem zboru in vi osebno ste odgovorni za to. Da ne bo potem tako kot običajno, ko poslušamo na različnih sejah ali pa danes zjutraj recimo na enem odboru, "ni nam prav, da naši predlogi niso upoštevani, ampak, ker... /znak za konec razprave/ različne zadeve, smo ugotovili in se bomo s tem strinjali". To je politika, ki jo vi vodite. Mene pa konkretno zanima:

S čim se ne strinjate?

Ali ste proti temu, da se uvede kakršenkoli davek?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Za dopolnilni odgovor dajem besedo ministru.

MAG. DEJAN ŽIDAN: Čeprav vsi uporabljamo štajersko narečje, se očitno med seboj ne razumemo. Ne vem, kako naj bolj jasno povem, da je ministrstvo povedalo, da se ne strinja z davkom na kmetijska zemljišča v uporabi, na gozd v uporabi, na stavbe v uporabi za kmetijsko oziroma prehransko proizvodnjo. Bolj tega, spoštovani poslanec, bolj jasno ne znam povedati. Lahko poskušam narisati, lahko poskušam napisati, ampak to je stališče, ki sem ga prebral. In zanimivo, to ni stališče piar službe. Veste, da stališč ministrom ne piše piar služba, ampak obstajajo direktorati, obstajajo strokovne službe znotraj ministrstev in ta pišejo stališča, ki jih mi posredujemo v medresorsko usklajevanje. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Zahtevo za razpravo ima gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Gospod predsednik, jaz bi v skladu z 246. členom želel predlagati, da Državni zbor opravi široko razpravo v zvezi s tem. In seveda zakaj? Jaz sem mislil, da politiko ministrstva vodi minister, ne pa direktorati pa uradniki. Minister je tisti, ki mora pri tako pomembnih odločitvah dati smernice, ne pa direktorati. In jaz sem govoril prej o tem, da je prebral piar spis, ki je bil poslan v javnost.

Vesel sem seveda tega, da je bilo rečeno, da ne bo nobenega davka. Upam, da si ni treba risati, in da bodo državljani razumeli, da vi osebno in ministrstvo stojite na stališču, da ne bo nobenega davka na kmetijska zemljišča, ki so v uporabi, na gozdove, ki se eksploatirajo, in na objekte, ki jih kmetije uporabljajo v ta namen.

To me na nek način pomirja, vendar vseeno menim, da bi se bilo dobro o tem res zelo temeljito pogovoriti, da potem, ko bo recimo ta davek vendarle sprejet, mogoče v nekem manjšem obsegu, boste pač dejali, "ja, vlada je tako odločila". Takrat bo na vas osebna odločitev, če se s tem ne strinjate, da boste potegnili tudi osebne poteze. Mislim, da nam bo ta razprava zelo koristila in upam, da potem, ko bomo imeli ta davek oziroma to davčno zakonodajo v parlamentu, ne bo skrivalic o tem, kaj je kdo rekel, in da odločno nasprotuje, vsaj tako sem vas jaz razumel, in upam, da tudi slovenska javnost, da odločno nasprotujete vi osebno kot minister in kot ministrstvo davku na kmetijska zemljišča, ki so v uporabi, na gozdove, ki se eksploatirajo in seveda na kmetijske objekte, ki jih kmetije uporabljajo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. O vaši zahtevi bo Državni zbor odločil v četrtek, 11. julija v okviru glasovanj.

Mag. Matej Tonin, Nova Slovenija, bo postavil vprašanje ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Hvala.

Spoštovani minister, v teh dneh se je na poslansko skupino Nove Slovenije obrnilo nekaj ogorčenih županov, ki so nas seznanili, da po koncu tega študijskega leta, ki se je končal junija, so jih obiskale ravnateljice in jih seznanile z naslednjim. Država nam je dejala, da v naslednjem šolskem letu ne bomo imeli več 200 tisoč evrov. Govorim za eno gimnazijo.

Zanima me, spoštovani minister:

Ali je bilo to znižanje po gimnazijah določeno selektivno ali generalno? Ali je prišlo do znižanja teh sredstev pri vseh gimnazijah ali zgolj pri nekaterih?

Če je prišlo pri vseh gimnazijah, vas prosim, spoštovani minister, če nas lahko seznanite z zakonsko podlago, na podlagi katere ste izvršili to znižanje.

Če pa je prišlo do selektivnega znižanja sredstev za posamezne gimnazije, me pa zanima:

Kakšni so bili kriteriji, da ste nekaterim gimnazijam ta sredstva odvzeli, drugim pa ste jih pustili?

Jaz sem bil nad to informacijo zelo začuden. Zakaj? Zaradi tega, ker nas je pred meseci dobronamerno obiskal tudi minister v naši poslanski skupini, kjer smo se pogovarjali o načrtih ministrstva za to in prihodnje leto in takrat je nedvoumno in jasno rekel, da v tem letu, torej v letu 2013, ne namerava spremeniti standardov in normativov. Če do teh sprememb standardov in normativov ni prišlo, potem težko vidim razloge, zakaj bi neki gimnaziji odvzeli 200 tisoč evrov. Za gimnazijo so to enormna sredstva. Ne govorimo o dveh, treh tisoč evrih, ampak o 200 tisoč evrov.

Minister, prosil bi vas za pojasnila, ker očitno so bila tudi pojasnila s strani ministrstva

zelo skopa, ker če bi bila natančna in obširna, potem bi tudi ravnateljica lahko pojasnila županu, zakaj se je to zgodilo, in bi župani vsaj poznali razloge, zakaj je do tega prišlo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod minister, izvolite.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa predsedujoči, spoštovani poslanec. Na žalost nič od tega ni tako tendenciozno, da bi bilo treba govoriti o znižanju ali čem takem podobnem. In drži tudi vse tisto, kar sem vam povedal v poslanski skuini. Ne, nismo spreminjali normativ in standardov in jih v tem letu tudi ne bomo.

Je pa prišlo, in to pod prejšnjo ekipo, do spremembe metodologije. Ta metodologija je bila sprejeta 28. decembra prejšnjega leta in je začela veljati 1. januarja 2013. Torej še globoko za časa vaše vlade. O tem govorim. Če govorimo o eni gimnaziji ali o vseh gimnazijah ali vseh šolah, za vse srednje šole velja nova metodologija. In kot rečeno, ni začela veljati danes, ampak velja od 1. januarja. Res pa je, da smo od 1. januarja do 1. septembra imeli tako imenovano prehodno obdobje, kjer smo, in to še počnemo, vsem šolam, ki so zaradi tega prehodnega obdobja v težavah, zadevo dofinancirali, poskušali rešiti tam, kjer se zadeve rešiti da. Ne bi bilo prav, da bi pogoje financiranja spreminjali med letom. To, kar je naredila prejšnja vlada. Zato se trudimo od primera do primera, da zadevo rešujemo. Niso samo srednje šole v tem konkretnem paketu. Večji problem je vsaj pri nekaterih dijaških domovih. Govorimo o tistih srednjih šolah in dijaških domovih, ki imajo malo oziroma da ne bom rekel premalo dijakov. V tem je problem. Sicer je pa nova metodologija bila objavljena v Uradnem listu, št. 107/2012, z dne 28. 12. 2012, temelji – ker velja za srednje šole, programi v srednjih šolah so pa različni – na ceni vsakega izobraževalnega programa posebej, ampak vendarle tukaj potem znotraj tega se pa cena spreminja oziroma se cena izračunava na dijaka. Tako če rečeva čez prst, po vsem tem, kar sedaj počnemo, lahko vidimo, da imajo največje težave predvsem šole, kjer imajo manj kot 250 ali 300 dijakov. Tiste srednje šole, ki imajo manj, kot je to število, so v težavah, kot rečeno, zaradi spremenjene metodologije. V ničemer se pa niso spremenili normativi in standardi. Daleč od tega, kvečjemu poskušamo reševati tisto, kar prej ni bilo rešeno. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zahtevo za dopolnitev odgovora ima mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Minister, jaz se vam zahvaljujem za pojasnilo. Zdaj bodo zadeve definitivno bolj jasne.

Me pa zanima še ena konkretna stvar:

Ali drži, da je ministrstvo dalo navodilo ravnateljem, naj za manjkajoča sredstva

zaprosijo občine in ali se vam zdi to normalno, glede na to, da so občinski proračuni sprejeti v začetku leta in da je sredi leta težko zagotoviti ta dodatna sredstva za obratovanje in delovanje šol?

Zakaj vas to sprašujem? Zaradi tega, ker ste sami rekli, da ste zadeve reševali in jih poskušali ublažiti od začetka leta pa vse do začetka septembra.

Ali ne bi veljalo razmisliti o postopnem zmanjševanju teh sredstev in šole na nek način na to zmanjšanje sredstev pripraviti?

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želite dopolniti odgovor minister?

Izvolite, minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa tudi za to dopolnitev.

Mi se zavedamo in, kot rečeno, rešujemo to zadevo eno po eno. Kolikor sem razumel prejšnjo ekipo, ki je to zadevo pripravila, je bilo to vmesno obdobje, obdobje prilagajanja ravno od 1. 1. 2013 do 1. 9. 2013. Zdaj od tukaj naprej, če denarja ni dovolj in če šole imajo malo dijakov, potem pa je naprej vprašanje racionalizacije mreže srednjih šol. Ustanovitelj jasno je Republika Slovenija in Republika Slovenija ima poleg ustanoviteljskih obveznosti svoje tudi ustanoviteljske dolžnosti. In temu primerno bomo reagirali povsod tam, kjer bodo soglašale na eni strani lokalna skupnost in na drugi strani tudi šole. Če bo potreben naslednji korak, potem je to vprašanje mreže šol. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednje vprašanje bo postavila mag. Majda Potrata, in sicer ministru za izobraževanje, znanost in šport dr. Jerneju Pikalu.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana ministra, zlasti dr. Jernej Pikalo, ki mu naslavljam tako vprašanje.

Kakšno je stališče ministrstva do reorganizacije mreže javnih srednjih šol v mandatu prejšnjega ministrstva, pristojnega za šolstvo? Kako bo ministrstvo ukrepalo v tistih primerih reorganizacije, v katerih vključitev ni bila oprta na strokovna izhodišča in je bila sprejeta navkljub izrecnemu nasprotovanju vseh relevantnih deležnikov?

Spoštovani gospod minister, ugotavljam, da se moje vprašanje v določeni meri dotika vprašanja kolega Tonina. Se pa z oblikovanjem mreže srednjih šol ukvarjam že kar nekaj časa. V zadnjem letu, letu 2012 sem zastavila sama ali s kolegi tri vprašanja, in sicer je bilo prvo vprašanje postavljeno junija 2012 in sem spraševala po kriterijih, po katerih je bila predlagana reorganizacija mreže šol, kjer se je združevalo, razdruževalo, pripojevalo, ponekod s soglasjem deležnikov, še večkrat brez tega

soglasja. Nato sem naslednje vprašanje zastavila 3. oktobra, kajti 2. avgusta 2012 je Vlada sprejela sklep o tem, da bo izpeljala reorganizacijo, zanimiv je datum, to je 2. avgust, že med počitnicami, in začela naj bi drugačna mreža šol funkcionirati 1. januarja 2013. Takrat smo Samo Bevk, Janko Veber in jaz naslovili na ministrstvo pobudo, naj bi vendarle počakali z reorganizacijo, pretehtali, dosegli dogovor in videli, kje se to splača, da tako rečem, in kje ne.

Gospod minister, jaz se zavedam, da je ob zmanjšani populaciji srednješolcev verjetno umestno marsikje racionalizirati delo. Ampak vendarle, če za to ne obstajajo tehtni razlogi, če za to ni niti analiz, niti soglasja, se mi zdi res utemeljeno postaviti vam takšno vprašanje, kaj bo pa zdajšnje ministrstvo naredilo, posebej še, če vidimo, da so bile tudi finančne posledice nepredvidljive, čeprav so bile predvidene, niso jih pa zaznali dovolj zgodaj. Hvala za odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Hvala lepa tudi spoštovani poslanki za to vprašanje.

Res se delno prekriva s tistim, kar je kolega Tonin rekel, ampak bom izkoristil to priložnost za to, da mogoče malo bolj na široko lahko razložim stališče ministrstva do tega vprašanja.

Temeljna naloga, ki jo imamo kot ministrstvo, je ohranjati stabilno, na drugi strani pa seveda tudi vzdržno mrežo srednjih šol. In naša ideja je že od samega začetka, spomnili se boste na zaslišanju pred matičnim odborom, ta, da ne posegamo, sploh pa ne posegamo rokohitrsko v mrežo šol in da je ključna ideja zagotavljanje kakovostnega izobraževalnega procesa. Tako tudi peljemo ta proces, kajti, kot ste sami ugotovili in kot sem prej razložil tudi spoštovanemu kolegu Toninu, metodologija izračunavanja cen za srednje šole je pač začela veljati s 1. 1., in seveda ima to določene posledice za mrežo šol. Ampak moje stališče se od samega začetka ni nikakor spremenilo. Vztrajamo na tem, da tam, kjer je prišlo do združevanja na silo, kjer ni bilo resnih analiz in resnih dogovorov o tem, kjer je celo bilo močno nasprotovanje, tam bomo poskušali te napake popraviti in jih, lahko rečem, tudi že popravljamo. Tam, kjer pa vsi relevantni deležniki, kot ste se vi izrazili, izražajo strinjanje s tem, da se racionalizira ta mreža šol, tam pa seveda lahko nadaljujemo s tem procesom. Obenem jaz tudi vsakemu ravnatelju, s katerim se pogovarjam, vsakemu direktorju šolskega centra, s katerim govorim, jasno rečem, da tudi oni imajo določen del odgovornosti. In vsakega tudi vprašam, ali glede na demografske trende ali glede na trende vpisa, ki ga imajo z njihovo šolo, lahko pričakujemo, da bo ta šola vzdržna, da bo mogoče, da se bo vzdrževala. Moram reči, da po

kar nekaj pogovorih z ravnateljmi in z ostalimi deležniki je ponekod ta situacija, drugod pa ni.

Tako da mi zelo občutljivo pristopamo k tej zadevi, zavedamo pa se, kot rečeno, da na eni strani imamo omejitve glede financiranja, na drugi strani pa želje dijakov, zaposlitvene možnosti, zaposlitvene trende in tako naprej. Gre za kompleksno vprašanje, ki ga ne moremo in tudi ne želimo zreducirati zgolj na vprašanje financiranja, kajti videli smo, da to ne pelje v primerne rezultate. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, mag. Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospod minister, za ta del odgovora in res opažam neke spremembe. Vidim tudi, da so bila vprašanja, ki smo jih zastavljali, ustrezno zastavljena in tudi dokazuje marsikaj, kar se zdaj dogaja, da je prav tam, kjer je želja ohraniti šolo z nekim renomémjem, z ustreznim vpisom, celo vrsto razlogov, med katerimi ni na zadnjem mestu tudi podpora denimo Štajerske gospodarske zbornice ali Podravja. Govorim seveda o Srednji elektro-računalniški šoli Mariboru in porabljam to priložnost, da znova opozorim na to, da sta dva učenca, dijaka te šole, in njun mentor so dosegli prvo mesto na svetovnem tekmovanju v robotiki. Takšno šolo utapljati v nekem centru, kjer je združena še s strojno pa potem z lesarsko, je res greh, da tako rečem. Zlasti če je na to toliko vezanega emocionalnega kapitala, zavesti privrženosti. In ta šola nima težav z vpisom. Hkrati pa pogledimo, mi v svojih dokumentih pišemo, kako bomo lesno industrijo dvignili, kako moramo lesarstvo spodbujati, pa bi lesarsko šolo kar k elektroniki in informatiki pridružili in strojništvu. Te stvari je treba delati z občutkom.

In verjetno je še kakšna šola, saj v šolstvu se stvari spreminjajo. S spomnim, kako smo pred nekaj leti govorili, da je treba deregulirati poklice, danes slišim, da je treba nekatere poklice znova regulirati. In zanimanje za strokovne šole bomo spodbudili ravno, če bomo dobro prakso podpirali. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister dr. Pikalo.

DR. JERNEJ PIKALO: Hvala lepa.

Res je in prav imate, zanimanje bomo res vzbudili, če bomo imeli na eni strani primerno mrežo, in na drugi strani, če bodo vse naše poteze premišljene in usklajene z deležniki. Lahko rečem, kar sem tudi že v enem od prejšnjih poslanskih vprašanj navajal, da letos vpis kaže na povečan vpis na poklicne šole, kar je dobro, ker mislim, da imamo na tem področju manj. Kar se pa te določene šole tiče, pa verjetno veste, da sem ob zadnjem vladnem obisku v Mariboru obiskal to šolo, opravil

razgovor naprej z učitelji, torej z učiteljskim zborom te srednje šole, potem pa tudi z ostalimi ravnatelji in pa direktorjem centra, ki je bil združen na po mojem mnenju neprimeren način. Na tem pogovoru smo si zelo jasno izmenjali stališča in mislim, da sem si tudi zelo dobro lahko oblikoval mnenje o tej združitvi in danes vem še bolj, kot sem vedel prej samo iz papirjev, da ni bila izpeljana elegantno in ni bila izpeljana tako, kot bi morala biti. Na teh zadevah danes delamo, tako da gremo v smer drugačne ureditve. Ampak ni samo to, je verjetno še kakšna srednja šola v Republiki Sloveniji, ki bo potrebna naše pozornosti.

Kar se tiče teh dveh svetovnih prvakov, lahko obvestim ta zbor, da smo danes prav poseben sprejem naredili za njih. Res je fascinirano, če boste imeli kdaj čas, si ga vzemite in pojdite pogledat, kaj naši dijaki znajo narediti in kako uporabna je pravzaprav lahko ta zadeva, ko imate takega robotka 20 krat 20 centimetrov, ki je usposobljen za to, da išče preživele v potresih in se zna gibati na vse strani, z izjemnim "know howom" in moram reči tudi že na tej točki izjemnim raziskovalnim potencialom. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednja bo postavila poslansko vprašanje gospa Romana Tomc ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes odsoten.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica, za besedo.

Ja, minister je danes odsoten, tako kot številni drugi ministri in kot tudi vsi poslanci Pozitivne Slovenije. Očitno resnično zapravljamo tukaj čas in sprašujemo nekaj, za kar želi dobiti odgovore Slovenija, vendar ta vlada je očitno presodila, da je to nepomembno in se tega ne udeležuje. Pozdravljam še zadnjega ministra, ki nas zapušča. Vladne klopi so popolnoma prazne, ampak vseeno.

Poleg sprejetja pokojninske zakonodaje in delovnopravne zakonodaje, obeh reform, Zakona o Slovenskem državnem holdingu, zakona, ki bi omogočal sanacijo bank, je bil ZUJF, zloglasni ZUJF eden izmed tistih ukrepov Janševe vlade, ki so močno zaznamovali lansko leto. Ampak njegovo sprejetje je bilo razlog, da se je po nekaj letih lahko sploh začelo govoriti o zmanjšanju proračunskega primanjkljaja in da smo lahko sprejeli proračun. Nismo ga sprejemali z navdušenjem, to je jasno. Zelo težko je bilo, ker smo se zavedali, da bo imel ta zakon negativne posledice za ljudi. Zato smo se trudili, da bi te ukrepe uveljavili selektivno, da bi manj obremenili tiste, ki so najšibkejši, in da bi poiskali rezerve tam, kjer je še nekaj manevrskega prostora. In ZUJF je dajal rezultate, še več jih daje letos. Se pa spomnite, spoštovane kolegice in kolegi, in če bi bil minister tukaj, bi seveda to vprašala njega, s kakšnimi besedami in kakšnim ogorčenjem je

bilo pospremljeno sprejemanje ZUJF-a. Slišali smo, da uničujemo socialno državo, da bomo povzročili nepopravljivo škodo, da bomo zatrli šolstvo, da znanosti ne bo več. Poglejte, kaj so govorili naši kolegi: "Številke v super zakonu, ZUJF, v rebalansu letošnjega in po novem proračunu za leti 2012 in 2013 jasno kažejo, da misli ta vlada sistematično uničiti pamet." Druga poslanka je rekla: "S tem zakonom smo dosegli dno." In tako naprej. Skratka, danes, spoštovani kolegi in kolegice, ki vas ni tukaj, in spoštovani minister, ki vas ni tukaj, ste v položaju, da popravite vse te krivice, o katerih ste tako zelo glasno govorili. Obtožbe z vaše strani so bile jasne in zelo nedvoumne.

Kje ste danes, da boste ta zakon spremenili, da boste popravili vse krivice?

Zato je bilo moje vprašanje ministru – Kdaj boste predlagali spremembe zakona in zakaj jih ne boste predlagali? –, podredno vprašanje.

Ali niste nekaj govorili, drugo pa delate?

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želite pisni odgovor ali ustni odgovor, spoštovana gospa Tomčeva? / oglašanje iz dvorane/ Hvala lepa. V skladu z vašim postavljenim vprašanjem boste prejeli pisni odgovor v roku tridesetih dni. Naj vas pa obvestim, da smo prejeli v Državni zbor, 5. julija, obvestilo s strani generalne sekretarke vlade gospe Tanje Šarabon, da bo pri prvi točki dnevnega reda, Vprašanja poslank in poslancev, mag. Stanko Stepišnik, minister za gospodarji razvoj in tehnologijo, odsoten zaradi službene poti v Bruslju 9. julija 2013. Torej danes. Se opravičujem, ker sem povedala za Stepišnika, želim vam povedati za dr. Uroša Čuferja, ministra za finance, ki je odsoten zaradi udeležbe na Svetu Evropske unije za ekonomske in finančne zadeve 9. julija 2013 v Bruslju. Zaradi tega je danes dr. Uroš Čufer, ki mu postavljate vprašanje, odsoten. Med poslanci Pozitivne Slovenije pa sem danes v dvorani ta trenutek jaz prisotna, ostali pa niso kar tako odsotni, temveč so na usklajevanjih.

Prehajamo k naslednjemu vprašanju.

ROMANA TOMC (PS SDS): Da ne bi zvenelo, jaz, spoštovana kolegica podpredsednica, vseeno oporekam temu, da me tako podučite, piše, da je minister odsoten, vem, da je odsoten, in to upoštevam, kljub temu sem mu zastavila vprašanje.

Ampak dovolite, da vseeno ugotovim, da je edino, zdaj očitno prihajajo ministri, ker se vseeno čutijo, da bi bilo pa prav, da pokažejo to spoštovanje v tem državnem zboru, da vsaj kdo sedi tukaj. Vi seveda ste iz Pozitivne Slovenije, ta trenutek vodite sejo, ampak pogledajte te klopi. Te klopi so popolnoma prazne. Očitno nikogar, ki je bil poln besed, kako lačni otroci sedijo v naših šolskih klopeh, kako v srce

segajoče so bile te besede. Kaj pa danes? Še koga slučajno to zanima? Niti pod razno. In to se mi ne zdi prav in oporekam proti temu, da me poučujete na ta način, vem, kaj pomeni, če se minister opraviči. In spoštujem to, če danes minister za finance ni mogel biti z nami, lahko pa morda bi bili kakšni drugi. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, gospa kolegica, vendar mislim, da sem vam z odgovorom povedala, da so kolegice in kolegi s Pozitivne Slovenije na usklajevanju in prepričana sem, da jim to ne zamerite, čeprav ste to javno poudarili. Pri vodenju seje tudi v prejšnjem mandatu, prejšnje vlade je velikokrat sedel samo eden od ministrov, tisti, ki mu je bilo postavljeno vprašanje in nismo nikomur to zamerili in tudi ne bi rada, da tudi vi to zamerite, čeprav ste nekoliko bolj polemično nastopili.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Mag. Marko Pogačnik bo postavil poslansko vprašanje ministroma, ministru za finance dr. Urošu Čuferju ter ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanku Stepišniku. Kot sem že prej prebrala, sta se oba opravičila zaradi odsotnosti in službene poti v Bruslju. Zato prosim tudi, če izrazite, kako želite potem odgovor.

Izvolite, mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za dano besedo.

Verjetno opravičilo za ministra za finance in pa ministra za gospodarski razvoj in tehnologijo je utemeljeno. Odnos koalicije do sedanjega stanja v Sloveniji se pa kaže tudi zdaj s prazno dvorano. Koalicijskih poslancev ni. Gre pa verjetno za pomembna vprašanja ministrov. Predvsem je zaskrbljujoče tudi tisti ministri, ki imajo upravičeno pot v tujino, predvidevam pa, da večina ministrov je tukaj, ampak jih ni v Državnemu zboru.

Včeraj je Oli Rehn dejal: "Sloveniji se izteka čas." Glede na stanje v dvorani bi pa rekel, da se mogoče izteka čas tudi vladi Alenke Bratušek. Vprašanje, ki je, je povezano s projektom in pogodbo, ki jo je Slovenija podpisala konec leta 2012, in sicer z Evropsko investicijsko banko v višini 500 milijonov evrov. Omeniti je treba, da gre za zelo ugoden kredit, ki ga Slovenija lahko črpa za dobo 25 let, s sedemletnim moratorijem in z zelo nizko obrestno mero. Ta kredit je cenejši, kot če bi se Slovenija zadolževala na trgu približno za 260 milijonov evrov. Vprašanje, ki ga zastavljam zdaj ministru za finance in ministru za gospodarstvo, gre predvsem v tej smeri, da je od podpisa te pogodbe minilo že več kot 6 mesecev.

Zanima me:

Kako daleč je s črpanjem teh sredstev, ki so za Slovenijo zelo ugodna, ki so namenjeni projektom strukturnih skladov, projektom regionalnega razvoja in infrastrukture?

Imam občutek, da se je na ta kredit rahlo pozabilo ali pa je ta vlada nesposobna pripraviti projekte, da bi se ta namenski kredit lahko črpal. Predvsem je tudi zaskrbljujoče, da se v rebalansu proračuna, ki ga bomo obravnavali jutri, vse te investicije znižujejo. Znižuje se črpanje evropskih sredstev, na mizi pa imamo pogodbo v višini 500 milijonov evrov po zelo ugodni ceni in nedvomno tudi besede podpredsednika Evropske investicijske banke gospoda Toneta Ropa v intervjuju temu sledijo, ta vlada je nesposobna pripraviti projekte, nepripravljena na črpanje teh sredstev in s tem se ... / znak za konec razprave/... gospodarstvo in obremenjujejo predvsem davkoplačevalci.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Želite na naslednji seji ustni ali pisni odgovor.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Glede na parlamentarne počitnice in glede na resnost tega projekta in črpanje teh evropskih sredstev, jaz pričakujem od obeh ministrov pisni odgovor.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, mag. Marko Pogačnik. Dobili boste pisni odgovor.

Vidim, da je tudi iz vaše poslanske skupine od 26 poslancev zdaj prisotnih 6. Toliko tudi glede na prejšnji vaš očitek.

Mag. Katarina Hočevar bo postavila poslansko vprašanje ministru za gospodarski razvoj in tehnologijo mag. Stanku Stepišniku, ki je odsoten zaradi službene poti v Bruslju.

Izvolite, mag. Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča!

Jaz predlagam, da spoštujete Poslovnik Državnega zbora in da opravljate predvsem vaše delo, to pomeni vodenje seje, ne pa komentiranje drugih zadev, ker jaz mislim, da to ni pristojnost predsednika ali predsedujočega Državnega zbora. Ko pa boste v poslanskih klopeh, boste pa verjetno lahko svojo razpravo tudi imeli. Zato jaz predlagam, da se posvetite delu, vodenju te seje, ne pa da vsakih 5 minut, po vsaki naši zadevi zadevo komentirate.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa, mag. Pogačnik. Bom upoštevala vaš predlog, vendar imam tudi jaz v skladu s Poslovnikom Državnega zbora pristojnost, če ocenim, da kateri od poslank ali poslancev je žaljiv do drugih poslank in poslancev, imam možnost, da tudi to povem. Zatorej nikar ne bodite jezni, prosim.

Izvolite, gospa Tomc, imate mogoče proceduralno? Izvolite.

ROMANA TOMC (PS SDS): Ja, oprostite spoštovana podpredsednica, ampak želela bi izvedeti, ker ste se odzvali, rekli ste, da se lahko

odzovete v primeru, če je kdo od poslank oziroma poslancev žaljiv. In ste se odzvali. Glede na to, da sem jaz razpravljala, prosim pojasnite, ali sem bila jaz žaljiva ali moj kolega mag. Marko Pogačnik. Na kaj ste se odzvali? Na katero žalitev?

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Boste prebrali magnetogram seje in boste zelo dobro vedeli, kako ste vi in kako je kolega Pogačnik razpravljal. Nadaljujemo.

Izvolite, mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovana podpredsednica, vse prisotne prav lepo pozdravljam!

Sama sem v zadnjem obdobju zasledila tri poročila različnih nadzornih organov, ki so ugotavljala iste kršitve, in sicer kršitve zakonodaje v povezavi z dvema medsebojno statusno in personalno povezanima pravnima osebama, gre za Zvezo potrošnikov Slovenije in Mednarodnim institutom za potrošniške raziskave. Vsa tri poročila so ugotovila kršitev zakonodaje v zvezi z Evropskim potrošniškim centrom, potrošniško revijo VIP in registra potrošniških organizacij. Govorim o notranji reviziji Ministrstva za gospodarski razvoj, govorim o Komisiji za preprečevanje korupcije, obe poročili sta bili izdani že v februarju letošnjega leta, v juniju oziroma prejšnji mesec pa je tudi Urad za nadzor proračuna izdal obvestilo o inšpekcijskih ugotovitvah.

Zato spoštovanega ministra sprašujem, glede na to, da je vsaj od prvih dveh poročil minilo že več kot štiri mesece:

Kaj ste v zvezi s tem ukrenili oziroma katere upravljalne oziroma popravljalne ukrepe je vaše ministrstvo oziroma vi sami izvedli?

Ker Komisija za preprečevanje korupcije govori celo o odpravi sistemskih korupcijskih tveganj, me na podlagi tega zanima:

Ali imata Zveza potrošnikov Slovenije in Mednarodni institut za potrošniške raziskave še vedno status potrošniške organizacije?

Ali je ministrstvo zoper ti dve instituciji glede na ugotovitve iz poročil, ki sem jih prej navedla, morebiti sprožilo premoženjski zahtevek v zvezi z revijo VIP in sofinanciranjem Evropskega potrošniškega centra?

Ali je minister sprožil disciplinske oziroma kazenske postopke zoper odgovorne v teh dveh organizacijah?

Ne nazadnje me zanima:

Ali minister meni, da sta ti dve organizaciji glede na ugotovljene kršitve v bodoče sploh še lahko prejemnici javnih sredstev?

Predlagam oziroma prosim, če mi minister ustno odgovori na naslednji seji Državnega zbora. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Minister mag. Stanko Stepišnik vam bo v skladu z vašo zahtevo podal ustni odgovor na naslednji seji.

Prihajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Ivan Grill bo postavil vprašanje ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana gospa ministrica!

Že prej ste poslanskemu kolegu nekaj te tematike obrazložili, ampak tistega odgovora, ki ga pa jaz pričakujem, pa niste navedli in upam, da ga boste sedaj. Gre se predvsem za sistemsko reševanje problema naših starostnikov, to je tistih, ki že dosegajo in presegajo starost preko 80 let in bi bilo treba ravno za to kategorijo ljudi, ki tudi v Sloveniji iz leta v leto narašča, zagotoviti na sistemski način njihovo oskrbo. Prepričan sem, da je edini način, da se to sistemsko uredi, sprejetje ustrezne zakonodaje, in to bi bil zakon o dolgotrajni oskrbi. Kot mi je znano, je predhodna vlada, ki ste jo potem nasledili, imela v načrtu, da bi se ta zakon skušal v roku enega mandata, ki se je predčasno iztekel, ta zakon pripraviti in tudi urediti. Glede na to, da ste sedaj vi nasledili to področje, me zanima:

Kakšno je vaše stališče do tega vprašanja?

Ali ta projekt, ki je bil že zastavljen, nadaljujete oziroma želite ta koncept v enaki meri ohraniti ali ga boste spremenili?

Ugotovitev, ki ste jo že mojemu predhodniku navedli, da je pomanjkanje sredstev eden izmed glavnih razlogov, da se ta zakon ne sprejme, mislim, da ne sme biti ključna.

Ne nazadnje je res, da lahko takšen zakon ali pa izvajanje tega zakona potrebuje dodatna sredstva, vendar ste tudi sami ugotovili, da bi se s primerno organizacijo oskrbe naših starostnikov lahko porodila priložnost za številna nova delovna mesta, ki bi imela lahko še več pozitivnih učinkov, ne samo stroške.

Zato vas bi prosil, če bi lahko ne samo meni, ampak to je zanimanje številnih naših starostnikov, ne nazadnje tudi upokojujencev, ki so me prosili, da to vprašanje tudi vam postavim, odgovorite:

Kakšna je usoda in bodočnost ljudi, ki bodo potrebovali takšno oskrbo?

Hvala lepa za odgovor.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje, gospod poslanec.

Tako kot sem že malo prej odgovarjala, bi želela morda takoj na začetku poudariti, da je dejansko moj predhodnik Vizjak nameraval to urediti, tako kot je tudi nameravala že Pahorjeva

vlada. Tako kot sem že prej rekla, ima zakon že zelo dolgo brado in si res želim, da bomo sedaj pa zmogli to, da bomo zakon pripravili na način, da bo finančno vzdržen, zaradi tega ker razlog, da ni mogoče zagotoviti dodatnih finančnih sredstev, ne morejo biti več tisti razlog, da ne pripravimo zakona. Morda bo zakon malce manj radodaren s pravicami, vendar bi vseeno želela kot pristojna ministrica za to področje vsaj pripraviti zakon, ki bo dajal neke temelje, da bo morda v prihodnje bolje, da se ne bo še kateri koli moj naslednik ali moja naslednica s tem istim vprašanjem ukvarjal.

Zdi se mi, da je dejansko treba sprejeti v naši državi zakon o dolgotrajni oskrbi in negi oziroma zavarovanju za dolgotrajno nego in oskrbo, da vzpostavimo zavarovalni princip, ki bo na neki medgeneracijski solidarnosti zagotavljal možnost finančno mnogo bolj stabilnega sistema in tudi iz tega črpanje pravic na starost. Vemo, da je Slovenija s staranjem prebivalstva, tako kot je bilo tudi danes že povedano, starajoča se družba, ki bo imela glede na preračune in pričakovanja visok delež starostnikov, ne samo tistih nad 65 let, tistih nad 80, in je treba, da se pravočasno odzovemo na spremenjene potrebe, ker to bo bistveno drugače vplivalo na sistem socialne zaščite, na zdravstveni sistem, na pokojninski sistem in seveda tudi na nujnost vzpostavitve zavarovanja za dolgotrajno oskrbo.

O tem se skupaj z ministrom za zdravje pogovarjava. Mi imamo zakon pripravljen, je več različnih možnosti. Moramo se odločiti za tisto, ki bo najbolj racionalna v danem trenutku, ker vseeno smo na žalost v taki gospodarski in finančni situaciji, kot smo. Verjetno vsi v tem hramu veste, kakšna je ta situacija. Ko razpravljamo o rebalansu, se govori o tem, da smo premalo posegli v odhodke proračuna in tukaj bo treba biti racionalen in narediti sistem, ki bo finančno vzdržen.

Se pa strinjam, da je nujno potreben in do konca letošnjega leta je tudi v planu Vlade, da ga tudi Vlada do konca leta obravnava. Moj načrt je, da s predlogom zakona pridemo ob koncu leta, in mislim, da potem v naslednjem letu tudi v Državni zbor. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Ivan Hršak bo postavil poslansko vprašanje ministroma oziroma ministru za finance dr. Urošu Čuferju, ki je danes odsoten, ter ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa ministrica, spoštovani gospod minister, ki je danes odsoten!

Splošno znano dejstvo je, da imamo v pokojninski blagajni že dlje časa probleme glede

zagotavljanja zadostnih denarnih sredstev za redno mesečno izplačevanje zasluženih pokojnin našim upokojenkam in upokojencom. Del manjkajočih prepotrebnih denarnih sredstev mora tako zagotavljati država iz proračuna. Zaradi tega redno poslušamo, kako je Vlada dobra, saj zagotavlja prepotreben manjkajoči denar v proračunu, sicer pokojnin sploh ne bi bilo mogoče v celoti izplačati. Pa je Vlada res tako dobra, ali je "keč" pravzaprav nekje drugje? Da! Dejanski problem je res nekje drugje že ves čas od osamosvojitve naprej. Takrat je bilo denarnih sredstev dovolj; kaj dovolj, celo višek denarnih sredstev je ostajal po rednem mesečnem izplačevanju pokojnin! Če bi bila država dober gospodar, bi ta višek denarnih sredstev sproti pametno nalagala in ga plemenitila, pa teh problemov danes ne bi imeli kljub znanemu dejstvu, da danes za enega upokojenca dela samo še 1,4 delavca, takoj po osamosvojitvi pa so delali nekje 4 delavci za enega upokojenca. Ker tega viška država v preteklosti ni plemenitila, ampak ga je celo jemala iz pokojninske blagajne, mene in celotno slovensko javnost, predvsem pa slovenske upokojenke in upokojenke konkretno zanima sledeče.

Prosim za podatke oziroma analizo za vsako posamezno slovensko vlado z navedbo njenega premierja od osamosvojitve dalje:

Koliko denarnih sredstev je vzela vlada iz pokojninske blagajne v posameznem mandatu?

Prav tako prosim za točno in jasno navedbo:

Za kakšen namen, projekt ga je porabila?

Verjamem, da si slovenska javnost zasluži, da končno izve, kako slabo se je v času samostojne Slovenije gospodarilo z denarnimi sredstvi iz pokojninske blagajne, ki so bila namenjena edino in samo za izplačilo pokojnin in za noben drug namen. Vse drugo, kar se je dogajalo s temi denarnimi sredstvi, je bilo, milo rečeno, nedopustno.

Obema se seveda že vnaprej najlepše zahvaljujem za konkretni odgovor. Ministru Čuferju bi pa želel, da mi na naslednji seji tudi on odgovori. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

To vprašanje se nanaša na vprašanje o izčrpanju pokojninske blagajne in bi želela uvodoma pojasniti, da v bistvu je naš sistem "pay as you go" sistem oziroma temelji na medgeneracijski solidarnosti, torej da se vplačila takoj porabijo za izplačila.

Po uradnih podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje Slovenije od leta 1990 naprej je mogoče ugotoviti, da pobrani prispevki za pokojninsko in invalidsko

zavarovanje v večjem delu omenjenega obdobja niso zadoščali za izplačevanje vseh pravic iz tega zavarovanja. Leta 1990 je Skupnost PIZ, torej Skupnost pokojninskega in invalidskega zavarovanja, poslovno leto zaključila s primanjkljajem v višini 442,7 milijonov dinarjev. Ker je bilo v sredstvih rezervnega sklada na razpolago le 5,3 milijone dinarjev, je bil primanjkljaj prenesen v leto 1991. Leta 1991 je Skupnost PIZ zaključila poslovno leto s presežkom v višini 6 tisoč 391 milijonov slovenskih tolarjev. Omenjeni presežek se je porabil delno za financiranje investicij v računalniško opremo zavoda, v pretežnem delu pa je bil presežek razporejen v rezervni sklad za ohranjanje likvidnosti ter kritje tekoče izgube – 6.243 tisoč milijonov slovenskih tolarjev je bilo preneseno. V letu 1992 je zavod poslovno leto zaključil z izgubo v višini 3 tisoč 157 milijonov slovenskih tolarjev. To je po zakonu pokrtil iz obvezne rezerve rezervni sklad. Zavod je leta 1993 poslovno leto zaključil s presežkom, in sicer v višini 5 tisoč 379 milijonov SIT, ki se je prenesel med prihodke za leto 1994, saj je bil za zadnje leto ponovno predviden primanjkljaj. V letu 1994 je zavod prikazal primanjkljaj v višini en tisoč 155 milijonov tolarjev, ki ga je pokrtil iz prenesenih sredstev predhodnega poslovnega leta. V letu 1994 so sredstva rezervnega sklada znašala 10 tisoč 247 milijonov, ki so bila naložene v zadolžnice Ministrstva za finance ter obveznice Republike Slovenije. V letu 1995 je zavod v zaključnem računu ponovno izkazal primanjkljaj v višini 12 tisoč 358 milijonov SIT, ki je bil pokrit s celotnimi sredstvi obveznega rezervnega sklada, ob tem pa je še vedno izkazoval en tisoč 623 milijonov SIT nekritega primanjkljaja, ki ga je prenesel v leto 1996. Od leta 1996 je dejansko bilo z Zakonom o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leto 1996 zapisano, da država izplačuje sprotni primanjkljaj iz državnega proračuna, to je bilo tudi uzakonjeno s ZPIZ-1 in tudi ZPIZ-2.

Imamo tudi tabele, kakšni so od leta 1996 deleži sofinanciranja blagajne v blagajno ZPIZ. Na primer, če pogledamo leto 1996, je bilo to v milijonih tolarjih 254,5 milijonov tolarjev, potem je bilo na primer 2001 443 milijonov, ves čas je naraščal, razen 2007 in 2008 je bilo na primer malce manj, govorimo pa že o znesku 644,6 milijona, 666,2 milijona, 2011 pa gre nad milijardo. Hkrati pa je tudi od leta 1999 naprej v pokojninsko blagajno redne letne prilive zagotavljala Kapitalska družba. Tudi tukaj imam te podatke. Približno v zadnjih letih: leta 2010 je bilo 100 tisoč evrov, zadnja leta je 50 tisoč evrov.

Iz zgoraj navedenega lahko zaključimo, da so se sredstva pokojninske blagajne v omenjenem obdobju od leta 1990 do danes uporabljale izključno za izplačevanje pravic iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja ter so bile v tem smislu porabljena strogo namensko. Te številke vam z veseljem tudi pošljem, ker je potrebno, da je odgovor izčrpen,

z veliko številko, tako da vam z veseljem tudi te številke pošljem po elektronski pošti.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Hršak.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala lepa, ministrici za odgovor.

Želel bi, da mi te podatke pošlje v pisni obliki, da jih lahko v poslanski skupini proučimo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Hršak, seznanila bi vas, da je ostalo še 42 sekund za odgovor ministra dr. Čuferja, če želite, da vam potem še ustno na kratko odgovori na naslednji seji.

IVAN HRŠAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

To sem na začetku želel, da mi tudi gospod minister Čufer na naslednji seji ustno odgovori. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
V skladu s preostalim časom vam bo odgovoril.

Prehajamo na naslednje poslansko vprašanje, ki ga bo postavila gospa Alenka Jeraj ministru za zdravje gospodu Tomažu Gantarju, ki je danes odsoten.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa.

V medijih smo lahko prebrali, da je ministrstvo za zdravje zdravnici Marti Macedoni Lukšič, ženi prvaka stranke Socialnih demokratov dr. Igorja Lukšiča, vendar podelilo koncesijo za obravnavo pacientov z avtizmom.

Zdravnica je februarja letos poslala javno pismo staršem, kjer jih seznanila z odločitvijo, da zapušča Pediatrično kliniko Ljubljana in da bo svojo dejavnost nadaljevala v okviru Inštituta za avtizem na novi lokaciji v Mozirju. Kot razloge za odhod je navajala neustrezne prostorske pogoje za delo ter pomanjkanje podpore vodstva Univerzitetnega kliničnega centra. Pismo je posredovala staršem otrok avtistov in starši so tudi sprožili postopke pred informacijsko pooblaščenko. Danes v časopisu beremo, da je gospa informacijska pooblaščenka naložila gospe Lukšičevi globo 830 evrov in opomin, ker je zlorabila podatke iz UKC Ljubljana in elektronskih naslovov staršev ne bi smela uporabljati.

V nadaljevanju je ministrstvo najprej zahtevek zavrnilo oziroma koncesija ni bila dana. Kasneje se je na pisanje Macedoni Lukšičeve odzvala tudi Vesna Melanšek iz Centra društva za avtizem Šempeter, kjer izraža strah, da bo denar, namenjen osebam z avtizmom, spet odšel v roke nekoga, ki ne dela za avtizem, ampak avtizem dela zanj. Potem je gospa Macedoni Lukšičeva Ministrstvo za zdravje zaprosila za pridobitev koncesije za

program avtizma, tako za otroke kot za odrasle, junija 2012.

V Poslanski skupini SDS se ob tem sprašujemo, kako se je potem ta omenjena prošnja za koncesijo znašla na vrhu prioritete na Ministrstvu za zdravje. Iz medijev smo prav tako prebrali, da je Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije v zvezi s podelitvijo omenjene koncesije podal negativno mnenje, saj po njegovem mnenju ta koncesija ni potrebna, ker na tem področju čakalnih dob ni. Direktor zavoda je tudi opozoril, da ni prvič, da je Ministrstvo za zdravje podelilo koncesijo v nasprotju z njihovim mnenjem. Ob tem je tudi pojasnil, da drobljenje tovrstnih programov prinaša dodatna tveganja, saj bo kljub temu da ostaja program v Univerzitetnem kliničnem centru Ljubljana v nespremenjenem obsegu, del pacientov sledil zdravniku.

Kot je znano je Macedoni Lukšičeva pridobila koncesijo za 0,6 zdravniške ekipe, ki bo v letu 2013 davkoplačevalce stalo okoli 36 tisoč evrov.

Včeraj smo na televiziji lahko poslušali tudi prispevek, da je gospod Lukšič oziroma Ministrstvo za socialo na pobudo gospoda Lukšiča izzvalo pritisk na Jurija Maleševiča, investitorja te stavbe v Mozirju.

Glede na to ministra sprašujem:

Kako je lahko podelil omenjeno koncesijo, glede na to, da ima tudi negativno mnenje Zavoda za zdravstveno zavarovanje?

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vam bo gospod minister odgovoril na naslednji seji.

Izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Glede na to, da bo naslednja seja konec septembra, bom ministru postavila vprašanje pisno.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Jeraj, gospod minister vam bo odgovoril pisno.

Gospod Ljubo Žnidar bo postavil poslansko vprašanje ministru za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorju Virantu.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovani ministri, kolegi in kolegice!

Moje vprašanje se nanaša kar na dva resorna ministrstva, tako na ministrstvo za gospodarstvo, razvoj in tehnologijo in tudi na ministrstvo za notranje zadeve.

Poznam, da je ministrstvo za gospodarstvo tisto primarno ministrstvo, ki pokriva investicijske projekte, to se pravi za črpanje evropskih sredstev. Predvsem gre tu v največji meri za investicije na osnovi okoljske kohezijske politike, ki jih vodijo občine. V sedanjem vladnem sklicu pa spadajo občine

oziroma lokalna samouprava v okrilje ministrstva za notranje zadeve in župani se s težavami najprej obrnejo na svojega resornega ministra, to se pravi na vas.

V zvezi s tem bi rad slišal vaše mnenje:

Kakšno je vaše mnenje glede predlaganega zmanjšanja investicijskih sredstev za občine, ki je v predlogu rebalansa proračuna za leto 2013 kar v višini dobrih 70 milijonov? Sedaj se prerazporeja 3 milijone nazaj na to postavko.

Kako bo to zmanjšanje vplivalo na že podpisane sklepe občin?

Če je podatek, da dobimo tudi to informacijo:

Kaj to pomeni za že podpisane sklepe? Ali bodo občine lahko realizirale že podpisane sklepe ali bo dejansko prišlo tudi do spremembe že podpisanih dogovorov s stališča investiranja v te evropske kohezijske projekte?

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite dr. Gregor Virant, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani gospod Žnidar!

Verjetno bi res dobili natančnejše odgovore na to vprašanje, če bi odgovarjal minister za gospodarski razvoj in tehnologijo, ki ga pa danes tudi ni, tako da vam danes ne bi mogel odgovarjati. Je pa tudi res, da se župani pogosto obračajo na nas kot na ministrstvo, ki je pristojno za lokalno samoupravo, tudi ko gre za kake težave, ki sodijo v drug resor. Tako sem se natančno pozanimal, pridobil podatke in vam lahko poskušam odgovoriti.

Na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo zatrjujejo, da se z letošnjim rebalansom ne posega v sredstva, namenjena za sofinanciranje investicij v lokalno javno infrastrukturo po 21. in 23. členu Zakona o financiranju občin. Res je, da se ministrstvu za gospodarstvo kot celoti zmanjšuje proračun, mislim, da za nekaj več kot 60 milijonov, vendar gre za sofinanciranje drugih projektov, ne investicij na ravni občin. Ne občinskih investicij.

Zato na ministrstvu zagotavljajo, da bodo vsi investicijski projekti, ki se sofinancirajo s strani MGRT tudi realizirani brez spremembe in da rebalans v to ne bo posegal. Poudarjajo tudi, da je večji del teh sredstev namenjen za sofinanciranje kot lastna udeležba Slovenije pri projektih, ki so sofinancirani iz EU sredstev in je to še dodaten razlog, da se ta sredstva ne zmanjšujejo v rebalansu.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod minister.

Torej boste prejeli še dodatni pisni odgovor, gospo Žnidar, kot vam je zatrdil gospod minister. Ali želite še dopolnitev? Verjetno ne.

Prehajamo k naslednjemu vprašanju, ki ga bo postavil gospod Andrej Čuš ministrici za

delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Še enkrat lep pozdrav, predvsem gospe ministrici.

Tokrat bi se rad predvsem osredotočil na področje izvajanja Zakona o štipendiranju in predvsem na kršitve le-tega. Sicer so predstavniki študentov, tako Študentske organizacije Slovenije in predvsem Zveze študentskih klubov Slovenije, s prvimi izdanimi odločbami za dodelitev Zoisove štipendije začeli opozarjati na kršitev štipendijske zakonodaje. Neupoštevanje zakonskih rokov je najbolj vidno pri podajanju odgovorov na pritožbe, saj je čakalna doba za odgovor na pritožbo pri nekaterih študentih dosegla že kar obdobje 9 mesecev. Javni sklad za razvoj kadrov in štipendije pa prav tako grobo krši zakonodajo z zamujanjem ob izdajanju odločb o dodelitvi Zoisove štipendije. Zakonski rok je jasno določen, in sicer 2 meseca od popolnosti vloge. V tem primeru gre do kršitve štipenditorja že do te mere, da ne le zamujajo z izdajo odločb o dodelitvi, ampak, kot že prej rečeno, tudi pritožbe oziroma rok za pritožbo presega 8 mesecev. Sami vemo, kakšna je socialna situacija med študenti in glede na to, da marsikateri ne izvedo precej mesecev, kdaj, če bodo sploh, dobili štipendijo, potem ne dobijo odgovorov na pritožbo ... Če malo računam – 8 mesecev je že konec študijskega leta, pa še ni rešena pritožba glede prejemanja Zoisove štipendije.

Zato me zanima:

Kaj bo ministrstvo postorilo v prihodnje, da se skrajšajo ti čakalni roki, ker so res neživljenjski in otežujejo načrtovanje prihodnosti marsikateremu mlademu posamezniku?

Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje.

Strinjam se, da so zamude, ki se pojavljajo, tako na Skladu kot tudi na Ministrstvu v zvezi s pritožbami na nek način lahko razumljive z vidika razpoložljivih kadrovskega zmožnosti Ministrstva in Sklada, vendar za tiste, ki jim pravica gre ali pričakujejo pravico, pa seveda neupravičene. Zato smo mi tudi ob sodelovanju vseh ostalih resorjev, za kar se jim na tem mestu zahvaljujem, uspeli, da bo Vlada v tem tednu obravnavala predlog rešitev, s čim bomo zagotovili prerazporeditev določenega števila zaposlenih z drugih resorjev na naše resorje zaradi tega, da bomo lahko to, kar se nam je zgodilo tudi s socialno zakonodajo in tudi s povečanim številom vlog, ki jih imamo za Zoisovo štipendijo, za druge oblike pravic, ki jih Ministrstvo kot drugostopenjski organ lahko servisirali, tako da bi zagotovili ljudem oziroma

državljanom in državljanke, da jim v skladu s tem inštrukcijskim rokom tudi odgovorimo.

Vsekakor pa je treba tudi tukaj poudariti, da so številne vloge tudi na žalost nepopolne, da o nepopolnih vlogah potem Sklad ne more odločati in če mora Sklad večkrat posameznike prositi za dopolnitev te vloge, seveda tudi nastajajo določeni zamiki. Tako je tukaj več ravni, je pa tudi vprašanje, na kakšen način, kakšni so zahtevani podatki. Torej, tudi mi bomo storili vse, da državljanom in državljanke čim bolj pomagamo, da popolno izpolnijo vloge, da je čim manj teh ovir. Vsekakor bomo storili vse, da bodo ti zaostanki čim manjši.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Pred kratkim je prišlo tudi do določenih sprememb na področju prijave začasnega bivališča.

Morda načrtujete kakšne spremembe tudi na tem področju?

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Zakon o prijavi bivališča ni v pristojnosti Ministrstva za delo. Zakon tam pač pravi, na kakšen način je treba prijaviti začasno bivališče. Za te spremembe bi morali ministra, ki je prej odgovarjal, povprašati. Trenutna verzija pravi, da je treba to prijaviti v treh dneh od nastanitve. V zvezi s tem ste me že prej spraševali glede dodatka pri štipendijah. V lanskem letu je bilo veliko nezadovoljstva med študenti, ker ta navodila niso bila dovolj zgodaj dovolj jasna, da je treba za dodatek glede bivanja urediti to nastanitev, začasno bivanje, pred samo vložitev vloge, zato so bili študentje zelo nezadovoljni, da se je po njihovem mnenju to v zadnjem trenutku spremenilo, čeprav seveda ni res; zakonodaja velja že dlje časa in je zelo jasna.

Mi smo storili tako, da je to letos pravočasno. V pozivu za oddajo vloge za Zoisove štipendije smo dali tudi jasna navodila študentkam in študentom, kako. V lanskem letu je pa bila stvar pod našim ministrom izpeljana tako, kot je bila, dejstvo pa je, da je treba odkrito povedati, da je potem tudi ministrstvo že decembra, takoj ko so prišle pobude za spremembo, da so nejasnosti, dalo tudi obrazložitev in da niso zaželeni šumi v komunikacijah med tistimi, ki prijavljajo, in med tistimi, ki potem odločajo o teh pravicah.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Gospod Robert Hrovat bo postavil poslansko vprašanje ministru za obrambo gospodu Romanu Jakiču.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani minister! Najprej morda nekaj splošnih dejstev.

Gasilske organizacije, bodisi prostovoljne bodisi poklicne, opravljajo naloge gašenja in reševanja ob požarih, druge, zlasti preventivne naloge varstva pred požarom, nekatere naloge zaščite in reševanja ljudi ter premoženja ob naravnih in drugih nesrečah ter še nekatere druge storitve. Trinajst poklicnih gasilskih enot in enaindvajset prostovoljnih, tako imenovanih gasilskih enot širšega pomena, pa opravljajo naloge posredovanja ob nesrečah na cestah in nesrečah, kjer se pojavljajo nevarne snovi. V Sloveniji imamo poklicne gasilske enote, prostovoljne gasilke enote v gasilskih društvih ter gasilske enote v gospodarskih družbah, zavodih in drugih organizacijah, ki opravljajo naloge poklicno ali pa prostovoljno. Slovensko gasilstvo ima dolgoletno tradicijo in v svetu je naše gasilstvo zelo cenjeno.

Gospod minister, v začetku leta 2008 je bila kot notranja organizacijska enota Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje ustanovljena gasilska šola, ki uspešno deluje že kar nekaj let. Že leta 2005 smo v Zakon o gasilstvu v 31. člen zapisali, da se ustanovi tudi višja gasilska šola. Strokovni svet Republike Slovenije za poklicno in strokovno izobraževanje je na januarski seji leta 2010 sprejel sklep o visokošolskem študijskem programu gasilstva. Takratna ministrica je sklep sprejela in od takrat naprej so tekle aktivnosti za dejansko vzpostavitev višje šole za gasilce. Gre za naziv strokovne izobrazbe inženir gasilstva in gre predvsem za poveljujoči kader. Cilji študijskega programa so, da se izobrazijo inženirji s širokimi in strokovnim, tehničnim in praktičnim uporabnim znanjem za področje gasilstva in oblikovanje samozavesti in odločnosti za pravilne odločitve pri reševanju strokovne problematike. Glede na razmere na področju zaščite in reševanja gre za najpomembnejši del vodilnega kadra ob posredovanjih. Vsako nadaljnje zavlčevanje bi lahko imelo negativne posledice za cel sistem zaščite in reševanja. Ne nazadnje, tudi sama zahtevnost področja sili k tovrstnemu urejanju izobraževanja. Pomanjkanja drugega nivoja kadrov, torej poveljujočih, je že ta trenutek kritično, zato vas sprašujem, spoštovani minister:

Kateri bodo vaši nadaljnji koraki v zvezi z ustanovitvijo višje gasilske šole in kdaj gasilci lahko pričakujemo oziroma pričakujejo začetek tovrstnega izobraževanja?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod minister.

ROMAN JAKIČ: Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovani kolega Horvat, najlepša hvala za vprašanje in tudi pohvale, ki ste jih namenili našim gasilcem.

Res je, visokošolski študij programa gasilstvo je javno veljaven študijski program, ki traja dve leti in vsebuje sto dvajset kreditov. Program tudi omogoča pridobitev šeste stopnje izobrazbe in je namenjen nadaljnjemu usposabljanju poklicnih gasilcev, saj je med pogoji, ki jih mora izpolnjevati kandidat, poleg splošne ali poklicne mature, tudi opravljena šola za poklicne gasilce. Višješolski študij programa gasilstvo ima podlago v dveh zakonih oziroma Zakonu o gasilstvu in Zakonu o višjem strokovnem izobraževanju. Program je izdelan po metodologiji priprave visokošolskih študijskih programov, pri čemer je ministrstvo sodelovalo s Centrom Republike Slovenije za poklicno izobraževanje in Ministrstvom za šolstvo in šport, Sektorjem za visoko šolstvo. Kot ste sami dejali, je visokošolski študijski program podpisala takratna ministrica za obrambo v začetku leta 2010 in na tej podlagi je bil predvsem v letu 2010 in 2011 izvedenih vrsto aktivnosti za začetek delovanja te višje gasilske šole. Se pravi, bil je sprejet študijski program, sprejeta odločitev, da se šola ustanovi v okviru Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje in stekle so vse priprave, da bi do tega prišlo. Dejstvo pa je, da je v letu 2012, ko bi bilo treba zadeve konkretizirati in šolo v praksi v resnici vzpostaviti, prišlo do določenih zastojev predvsem zaradi kadrovske popolnitve, finančnih in prostorskih pogojev, čeprav so se izvajali določeni postopki, s katerim naj bi zagotovili kadrovske popolnitev in uredili prostorske pogoje.

Ocenjujem, da je navedene aktivnosti mogoče izvesti na način, da bi lahko šola začela delovati leta 2014; seveda, če bo dovolj interesa med samimi poklicnimi gasilci, kar nameravamo pred tem ponovno preveriti.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Hrovat, dopolnitev odgovora.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa, gospod minister, za korekten odgovor.

Mene je spodbudila k postavitvi tega vprašanja predvsem obrazložitev v rebalansu proračuna, kjer ste zapisali, da zaradi nepopolnitve sistemiziranih delovnih mest v oddelku Višja gasilska šola in zaradi zmanjšanja finančnih sredstev za adaptacijo objektov ne bo zagotovljenih pogojev za pričetek delovanja Višje gasilske šole in s tem je posledično vprašljiv vpis v študijskem letu 2013/2014. To je bil pravzaprav povod, da sem vas vprašal, ker sem vsakokratnemu ministru ali pa ministrici za obrambo postavljal ta vprašanja, ker se mi zdi, da ravno poveljujočega kadra v slovenskem gasilstvu primanjkuje. Že osem let ni bilo niti enega izobraževanja za to področje in vsi vemo, da je to izredno občutljivo in strokovno področje, ki ga je treba obvladovati.

Razumel sem razloge, ki ste jih našli, in tudi sedaj jih razumem, kot sem razumel vse tiste razloge, ki so se že od leta 2005 vrstili od vsakega ministra, vendar pa apeliram na vas, da kolikor je v vaši moči, da zagotovite čim prej ta drugi nivo poveljevanja, ker tega kadra dejansko kritično primanjkuje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

ROMAN JAKIČ: Kolega Hrovat, res je, prav imate.

Rebalans se nanaša na letošnje leto, rekel pa sem, da 2014 pričakujem, da bi se to naredilo, ker v bistvu za dejanski začetek delovanja te šole je treba zagotoviti, kot sem rekel, kadrovske in finančne pogoje. Ocenjeni stroški tega izvajanja programa za prvi letnik, seveda brez zagotovitve samih prostorov, so po ceniku Izobraževalnega centra za zaščito in reševanje okoli 18 tisoč 500 evrov. Majhen denar, ampak poleg tega je še nekaj odprtih vprašanj. Lahko jih konkretiziram samo toliko, da boste seznanjeni.

Prvič, prostora, namenjene delovanju Višje gasilske šole, trenutno uporablja ITF, ustanova za krepitev človekove varnosti, za katero se v sodelovanju s kolegom Erjavcem z Ministrstva za zunanje zadeve iščejo nadomestni prostori. Prilagoditi je treba visokošolski študijski program gasilstva tudi za izvajanje izrednega študija. Kot veste, so večinoma ti ljudje zaposleni in, bi se lahko vpisali v ta študij zgolj kot v študij ob delu. Pripraviti je treba akt o ustanovitvi šole in posredovati v sprejem Vladi, izvesti postopke izbire predavateljev in ga posredovati v imenovanje komisiji za imenovanje predavateljev višjih šol, pripraviti razpis za vpis v študijsko leto ko bodo izpolnjeni vsi ti pogoji, urediti prostore Višje gasilske šole, dobiti pozitivno mnenje ustreznosti tega objekta, urediti dokumentacijo, organizacijo študija prvega letnika, izvesti vpis študentov in imenovati ravnatelje.

Predvidevam, da če ne bo dodatnih zapletov, bi to lahko naredili in bi v študijskem letu 2014–2015 to realizirali. Še enkrat povem, da bo treba najprej preveriti, ali je res interes in če je – tukaj se strinjam, da je treba skrbeti tudi za ta poveljujoči del gasilstva in ga izobraževati –, bomo to definitivno tudi storili.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavil gospod Tomaž Lisec ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica, spoštovani minister in ostali ministrski kolegi!

Minister, postavljam vam isto vprašanje kot na junijski seji, to je pač vprašanje glede

energetske sanacije stavb v lasti lokalnih skupnosti. To sem vam napovedal že takrat, kajti na mnogo vprašanj je bil edini konkreten odgovor le ta, da je na drugi razpis prišlo 220 vlog. Zato, minister, upam, da boste danes bolj konkretni in vsebinski.

Morda za ponazoritev. Septembra 2012 je bivši minister Černač objavil javni razpis – ogromno zanimanja, prijavljenih skoraj 200 projektov v 125 občinah, skupna vrednost preko sto milijonov, odobrenih je bilo potem 100 projektov, zato se je potem minister Černač v začetku marca letošnjega leta odločil za objavo tako imenovanega drugega razpisa, ker je bilo na voljo skoraj 6 milijonov evrov in takrat se je predvidevalo, da bi se odobrilo med 130 in 150 projektov. Potem je prišlo do menjave vlade, po prvomajskih počitnicah pa se je tudi iztekel rok tega drugega javnega razpisa, ampak do današnjega dne na spletni strani vašega ministrstva niti v pregledu medijskih objav ni nič novega.

Zakaj govorim o tem vprašanju in se mi zdi zelo pomembno? Zato, ker je ravno ta vladna večina v času, ko je bila še v opoziciji, govorila o tem, kako je treba povečati vlaganja v infrastrukturo, kako je treba pomagati gradbeništvu, kako je treba črpati evropska sredstva. Ampak sedaj, ko imate možnost kaj storiti, ne delate na tem področju nič, pač v skladu s paradigmo te vlade: dejanja so diametralno nasprotna besedam oziroma na tem področju dejanj v zadnjih treh mesecih sploh ni.

Zato, spoštovani minister, dovolite, da vam ponovno postavim nekaj vprašanj in, kot sem že rekel, upam, da boste danes bolj konkretni in vsebinski.

Kakšno je novo stanje na tem področju?

Koliko odločb je bilo izdanih oziroma podpisanih pogodb iz tega drugega razpisa?

Če pogodbe še vedno niso podpisane:

Kdaj lahko občine pričakujejo, da bodo imele možnost podpisati pogodbo?

Še enkrat me zanima:

Kakšen je finančni vidik razpisa, torej skupna vrednost prispelih vlog in vrednost izbranih projektov?

Ali se morda obeta še kakšen razpis?

Zanimanja s strani občin je ogromno, da bi se zadeve na tem področju celo pospešila, ne pa tako, kot imajo nekateri občutek, da se jih skriva, in kakor sem rekel, vi pa od marca nekaj mečkate.

Mnogo županov se je obrnilo tudi name osebno. Imajo neke sume, da se zadaj dogaja neka druga zgodba oziroma gre v neko paradigmo te vlade, ki ostro reže na področju podeželja. Pravijo celo, da se bodo verjetno marsikateri projekti zavrnili in bo tako ostal nek denar, ki bo po mnenju nekaterih šel za sanacijo oziroma reševanje večjih objektov oziroma projektov predvsem v Ljubljani – lahko omenim primer Stožice – oziroma v ostalih večjih mestih, ki so vladi naklonjena.

Ker mi zmanjkuje časa, pa me zanima v tej fazi že nekaj odgovorov. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovane poslanke in poslanci, lep pozdrav, spoštovani gospod Lisec, hvala za vprašanje na isto temo kot prejšnjikrat.

Mislím, da sem vam že prejšnjikrat poskušal ponazoriti, kako pomembna tema je, koliko poudarka ji dajemo in bom še enkrat ponovil tudi številke, ki sem jih prejšnjikrat navedel in so bile zelo eksaktne. Tokrat bom šel še bolj v detajle in vam res tabelarično prestavil, tudi tole tabelo vam lahko pošljemo, tako da boste imeli pisni material, da mi ne boste očitali, da ne dobite eksaktnih podatkov.

Se bom pa vrnil malo na koncept energetske učinkovitosti in sanacije stavb. Že prejšnjikrat v odgovoru sem jasno ponazoril, da je to segment, ki ga kot minister – in naše ministrstvo – izredno podpiram; ne samo zaradi tega, ker osebno verjamem v to zgodbo, ampak tudi zaradi tega, ker dejansko celotna Evropa se izredno usmerja na to področje, izredno veliko sredstev se za to področje namenja in sam osebno verjamem, da je to bodočnost tako v Evropi kot tudi za Slovenijo. Tudi sem jasno poudaril, sem izreden podpornik ne samo pasivne energetske učinkovitosti, ampak tudi aktivne, na katerem področju vidim izredno priložnost tudi za slovenska podjetja. Ta lahko s svojimi tehnologijami, svojimi prispevki ne samo na domačem trgu, ampak tudi na tujih trgih na tem področju zelo veliko dosežejo.

Ta vaša namigovanja v smeri, da se zadaj peljejo neke zgodbe, se mi zdijo totalno nekorektna in res neresna brez kakšne koli osnove. Tudi namigovanje v smeri, kdo je odgovoren in komu gre predpisati kakšne medalje za te razpise, se mi zdijo neresne in nerealne, nekorektné, če želite.

Tisto, kar je dejstvo, je, da se je razpis za energetske sanacije izpeljal v času našega mandata. Tisto, kar je dejstvo, **da je** res razpis bil prej objavljen, ampak kar nekaj razpisov smo imeli prej objavljenih, ki niso doživeli epiloga. Torej, tisto, kar je ključnega pomena: razpis pripeljati do konca, podpisati pogodbe in dela oddati in potem tudi sredstva črpati, predvsem na področju evropskih sredstev. Tukaj si upam trditi, da smo izredno uspešni in da nam ta črpanja zelo izredno uspešno potekajo.

Pa vam bom konkretno za konkretne razpise točne številke prebral. Imeli smo dva razpisa. Javni razpis za sofinanciranje operacij za energetske sanacije, prvi, je bil v vrednosti 50 milijonov 565 tisoč 215, in sicer tukaj smo prejeli oziroma podpisali 108 pogodb in v tem trenutku imamo za izplačilo v vrednosti 753 tisoč 657 tisoč evrov. Na drugem razpisu smo imeli prvo in drugo odpiranje; na prvem odpiranju smo prejeli

165 vlog, na drugem odpiranju 46 vlog, torej skupaj 221 vlog, od tega je bilo 10 vlog, od katerih so vlagatelji naknadno odstopili.

Za prvo odpiranje imamo v letu 2013 planiranih 8,4 milijona evrov, v letu 2014 18,2 milijona evrov in v letu 2015 5,5 milijona evrov sredstev, skupaj 32,5 milijona evrov sredstev. Na drugem odpiranju, kamor je prispelo 46 vlog, imamo za leto 2013 planiranih dva milijona evrov, za 2014 7,7 milijona evrov in za leto 2015 1,3 milijona evrov.

Torej, kar se tiče vseh razpisov, moram poudariti, da smo temu dali izredno pozornost. Menimo, da je energetska sanacija izrednega pomena, še posebej, ker govorimo o osnovnih šolah in vrtcih, in na ministrstvu tako jaz kot cela ekipa, ki se s tem ukvarja, smo temu dali poseben poudarek in se trudimo, da bi sredstva bila v maksimalni višini počrpana in da ta energetska sanacija uspe. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite dopolnitev odgovora, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala za malo bolj vsebinski odgovor kot zadnjič.

Sam podpiram to, da podpirate, ampak vedno veste, besede so eno, dejanja pa drugo. Težko se strinjam, da ste vi nosilec bili tudi delovanja bivšega ministra Černača, kajti prvi razpis je bil septembra 2012 in po mojih vedenjih vas takrat še ni bilo kje blizu ministrskega mesta. Razpis, tudi drugi, je minister Černač pripravil v marcu, tako da v bistvu samo nadaljujete njegovo delo, na žalost bolj počasi. Že prej sem rekel, da se je po prvomajskih počitnicah iztekel rok drugega javnega razpisa, pogodb pa še ni.

Mene zanimajo pogodbe:

Kdaj občina lahko pričakuje pogodbe?

To je po mojem tudi zelo konkretno vprašanje.

Poglejte, minister, vedno v tej vladi govorite o investicijah, o gradbeništvu, o evropskih sredstvih ... Tukaj je naloga enostavna, lahko bi se septembra verjetno srečali s tretjim razpisom. Malo spremenite podatke, morda bi lahko v ta razpis dali energetske sanacije gasilskih domov, športnih ali pa kulturnih objektov, ampak kako bomo septembra kaj drugega delali, če verjetno še tega drugega razpisa ne bomo dokončali, ki bi moral biti že po 1. maju dokončan in občine bi morale imeti že pogodbe. Verjetno se bo kakšna manjša občina s kakšnim manjšim projektom že letos v počitniškem času srečala s tem, da bi lahko sanirali oziroma energetske obnovili kakšno šolo ali pa kakšen vrtec.

Saj pravim, mislim, da bi lahko bile lokalne skupnosti, pa tudi gradbeništvu zelo hvaležno, če bi malo pohiteli, ampak pohiteli z dejanji, ne pa s kitenjem s perjem drugega.

Zato vas ponovno sprašujem:

Kdaj lahko občine pričakujejo podpis pogodb s strani ministrstva?
Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Hvala za dodatna vprašanja, izzive, če hočete.

Gospod Lisec, res vas prosim, da pozorno poslušate, ko odgovarjam. Rekel sem, 108 pogodb, torej, govorim o 108 podpisanih pogodbah, vi pa očitajte, da pogodbe niso podpisane. Še enkrat, 108 podpisanih pogodb.

Ko govorite o razpisih, ki jih je pripravil gospod Černač – super, jaz to izredno podpiram in se strinjam, da je res te razpise on pripravil. Toda tisto, kar sem poudaril, v zadnjih treh letih, kot sem videl, je bilo na ministrstvu kup razpisov pripravljenih, ki niso doživeli epiloga, ki niso bili pripeljani do faze, da se podpišejo pogodbe, da se realizirajo in da se ta sredstva črpajo. O tem sem govoril, ne o tem, kdo je pripravljaj razpise.

Kar se tiče bodočnosti, pa vsekakor z novo finančno perspektivo na tem področju računamo, da bomo uspeli veliko sredstev dobiti in da bomo na tem področju veliko pozornosti in aktivnosti namenili ravno energetske sanaciji, da bomo v naslednjih letih uspeli iz evropskih sredstev še dodatna področja, na stavbah in aktivni energetske učinkovitosti, izpeljati.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Ker se očitno z ministrom nisva razumela ali pa mogoče nekdo noče nekoga razumeti. Vi ste govorili o 108 projektih – ja, ampak to je bil prvi razpis, minister, jaz sem vas pa spraševal, kaj je s tem drugim razpisom, ki je bil marca objavljen. Pričakovalo se je, da bodo po 1. maju zadeve šle v realizacijo. Občine – mislim, da ste rekli za 202 občini, ki so se prijavile na ta razpis – pa sprašujejo oziroma čakajo, kdo bo sploh izbran, kako bo izbran, koliko bo dobil in kdaj bo lahko začel delati, to jih zanima. In tisti, ki so bili v prvem razpisu izbrani, s katerimi so pogodbe podpisane z vaše strani, imajo to skrb odveč, vendar mene zanima drugi razpis.

Zato predlagam, da se na naslednji seji opravi razpravo. Že takrat sem vam obljubil, če ne bom dobil nekih konkretnih zavez, kdaj bo do tega prišlo, ker sem bil zadnjič in danes zelo eksakten: če pogodbe še vedno niso podpisane, kdaj lahko pričakujemo, da bodo občine imele možnost – tiste seveda, ki bodo izbrane – podpisati pogodbe. Ker tega odgovora nisem dobil, spoštovana podpredsednica, predlagam, da se na naslednji seji opravi razpravo o odgovoru ministra. Morda se pa takrat odpre tudi vprašanje, kaj kdo na vašem ministrstvu počne. Minister, verjamem, da niste vi osebno odgovorni za čisto vse, vi ste le tisti vrh, ki bi moral vaše službe koordinirati, da bi delale. In,

spoštovani minister, upam, da predstavniki vašega ministrstva ne bodo dva meseca na dopustu, ampak jim boste dali tudi med poletnim časom dovolj dela, da se lahko septembra srečamo in morda na septembrski seji opravimo kvalitetno debato glede problematike, ki se tiče mnogih slovenskih občin. Upam, da v tem času ne bo ta vlada prišla do tega, da bo želela te občine, ki smo jim hoteli v prejšnjem mandatu pomagati, celo ukiniti.

Spoštovana podpredsednica,
predlagam razpravo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

O vaši zahtevi bo Državni zbor odločal v četrtek, 11. julija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Dr. Andreja Črnak Meglič bo postavila poslansko vprašanje ministru za zdravje gospodu Tomažu Gantarju, ki je danes odsoten.

Izvolite.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi, gospodje ministri, lep pozdrav!

Danes gospoda ministra ni, pa vendar se mi zdi vprašanje tako aktualno, da je prav, da ga postavim ustno.

Težave v našem zdravstvu niso od danes, niso niti od včeraj. Že več kot 10 let vemo, da se srečujemo z resnimi sistemskimi problemi na tem področju, in od časa, ko je dr. Keber kot tedanji minister opravil res celovito analizo našega zdravstvenega sistema – ne boste verjeli –, je minilo že več kot 10 let. Od tedaj naprej praktično ni bilo zdravstvenega ministra, ki ne bi poskušal s tako imenovanimi spremembami sistemskih zakonov, pa vendar se do danes ni zgodilo ničesar. Tudi stanje, v katerem se nahajamo danes, je še slabše glede na zaznane sistemske primanjkljaje zaradi ekonomske krize. Dejstvo je, da je število brezposelnih naraslo že na 120 tisoč in seveda brezposelni ljudje ne vplačujejo v zdravstveno blagajno. Tako se škarje med potrebami in med sredstvi, ki jih imamo na razpolago, vsak dan bolj razpirajo. Tudi sam gospod minister je večkrat poudaril, da je zaradi razmer v zdravstvu nujno potrebno sprejeti ukrepe, ki bodo omili sedanjo finančno luknjo, v katero smo pravzaprav padli, in da to mora biti prvi ukrep, s katerimi bomo posegli na področje reševanje zdravstvenih zagat, temu pa naj bi sledile spremembe sistemskih zakonov.

Tudi sam gospod minister je pripravil tako imenovani interventni zakon, ki seveda pomeni, da bi z njim odločilno posegli in vplivali na dogajanje v slovenskem zdravstvenem prostoru. Ta interventni zakon se je nanašal na to, da bi se na eni strani razširile prispevne osnove za plačevanje zdravstvenih prispevkov po principu vsak prihodek šteje, na drugi strani pa naj bi se izravnali tudi prispevki različnih

kategorij zavarovancev. Znano je, da so razlike v prispevkih zavarovancev ogromne, 1:10. Če zaposleni plačujemo približno 2 tisoč 400 evrov na leto, tisti, ki jih imenujemo ostale kategorije, med njimi so tudi družinski člani, zgolj 240. Zaradi tega je seveda nujno, da izvedemo vse te spremembe, pa vendar jih nismo dočakali. Zato, gospod minister, sprašujem:

Kje je običajni interventni zakon oziroma zakon o spremembah in dopolnitvah Zakona o zdravstvenem varstvu in zavarovanju?

Ali in kdaj nameravate zakon vložiti, glede na to, da do jeseni seje več ne bomo imeli?

Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Torej želite ustni odgovor na naslednji seji, gospa dr. Andreja Črnak Meglič. Torej bo gospod minister Gantar odgovoril na naslednji seji ustno.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju. Gospa Sonja Ramšak bo postavila poslansko vprašanje ministru za obrambo gospodu Romanu Jakiču.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovani ministri, spoštovane poslanke in poslanci!

Spoštovani minister, poslanke in poslanci smo bili v začetku julija seznanjeni s strani reprezentativnega Sindikata vojske, obrambe in zaščite, da se v Slovenski vojski dogajajo čudne stvari, in sicer da prihaja do odpuščanja predvsem poklicnih pripadnic Slovenske vojske, med njimi tudi mater z majhnimi otroci in nosečnic. Navedeno odpuščanje naj bi se izvajalo kljub vašemu zagotovitvi in zagotovitvi načelnika Generalštaba Slovenske vojske, da do teh odpuščanj ne bo prišlo. V Slovenski vojski namreč naj bi prišlo do odpuščanj na način, da gre za prikrito odpuščanje, kar veva oba zelo dobro, da to pomeni, da se s poklicnimi pripadniki in pripadnicami ne podaljša pogodbe o zaposlitvi. Sindikat tako vam kot načelniku Generalštaba seveda očita tudi to, da na drugi strani ne izvajate odpuščanj častnikov, podčastnikov in vojaških uslužbencev, ampak da so tarča le poklicne vojakinje in vojaki. Nekateri vojaki naj bi celo opravljali po 100 ur in več viška delovne obveznosti in zato sindikat meni, da dejansko obstaja pomanjkanje poklicnih vojakinj in vojakov in da seveda prihaja do nespoštovanja delovne zakonodaje, kajti presežki ur niso plačani v skladu z ustrežno zakonodajo.

Zato vas, minister, sprašujem:

Ali ste vi in načelnik Generalštaba Slovenske vojske že posredovali pisni odgovor na vprašanja, ki vam jih je postavil Sindikat vojske, obrambe in zaščite?

Oziroma:

Koliko pripadnic Slovenske vojske je bilo odpuščenih ali pa so jim bile prekinjene

oziroma odpovedane pogodbe o zaposlitvi v letih 2010, 2011, 2012 in 2013, seveda z navedbo razloga prekinitve pogodbe o zaposlitvi?

Hvala za vaš odgovor.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

ROMAN JAKIČ: Podpredsednica, spoštovana kolegica Ramšakova, najlepša hvala za vprašanje.

Tudi sam sem od Sindikata vojske, obrambe in zaščite 1. 7., tako kot predsednik republike, predsednica Vlade, Odbor za obrambo Državnega zbora in Varuhinja človekovih pravic prejel protest in zahtevo za pojasnitev glede domnevnega odpuščanja pripadnic Slovenske vojske. Iz pisma je bilo mogoče zaključiti, da naj bi šlo za diskriminatorno kadrovsko politiko. V pismu se navaja tudi tri konkretne primere pripadnic, katerim je bilo poslano obvestilo o prekinitvi pogodb. Ampak najprej naj izrazim spoštovanje in občudovanje do vseh pripadnic Slovenske vojske, vojakinj, podčastnic in častnic, ki svoje delo v Slovenski vojski opravljajo z veliko predanostjo in odgovornostjo ne samo doma, ampak tudi v misijah v tujini. Menim, da ne obstajajo nikakršni razlogi, da bi se kadrovska politika v Slovenski vojski izvajala diskriminatorno, zato sem, in to je del odgovora, Generalštabu Slovenske vojske naročil, da pripravi podrobnejša pojasnila v zvezi s primeri, ki jih navaja sam sindikat oziroma ste jih navedli tudi vi v vašem poslanskem vprašanju.

Kot sami veste, so s kadrovskim načrtom Slovenske vojske določena temeljna izhodišča kadrovske politike ter načela za uveljavljanje kompetenčnega modela na področju zaposlovanja, štipendiranja, razporejanja, napredovanja in povišanja, službovanja v tujini, vojaškega izobraževanja in usposabljanja, podeljevanja priznanj, podaljševanja pogodb in odhodov iz Slovenske vojske. Kadrovska politika mora skozi pregledne kadrovske procese in postopke ter naloge upravljanja s kadri zagotoviti svoj razvoj organizacije in kariernih poti pripadnikov Slovenske vojske, izboljšati kadrovsko strukturo, seveda tudi zagotoviti ustrežno popolnjenost, zlasti vitalne zmogljivosti vojske.

Kadrovska politika Slovenske vojske v letošnjem letu je usmerjena v proces preoblikovanja Slovenske vojske. O tem smo vas seznanili na pristojnem matičnem delovnem telesu in ob tem preoblikovanju tudi o uveljavljanju njihove nove strukture. Med ostalimi se s kadrovskim načrtom Slovenske vojske določa tudi politika podaljševanja pogodb tudi za leto 2013. S to politiko je določeno, da se pogodbe o zaposlitvi pripadnikom poleg izpolnjevanja pogojev, določenih v predpisih, podaljšujejo ob upoštevanju potreb službe in kriterijev službene ocene – se pravi, to sta dva

pogoja – in pri podaljšanju pogodb se upošteva povprečje službenih ocen zadnjih treh let, pri čemer se pripadnikom, ki imajo povprečno službeno oceno zadnjih treh let – se pravi, to povprečje je "zadovoljivo" –, imajo povprečno oceno iz zadnjih treh let iz preverjanja gibalnih sposobnosti "zadovoljivo" – se pravi oboje "zadovoljivo" – pogodbe o zaposlitvi ne podaljšajo.

Če mi dovolite še odgovor na vaše vprašanje, če ne bom dokončal sedaj, bom v drugi rundi. Od 1. 1. 2013 do 30. 6. 2013 je bila pogodba o zaposlitvi podaljšana 254 pripadnicam in pripadnikom Slovenske vojske ter od 1. 1. 2013 do 5. 7. 2013 41 pripadnicam in pripadnikom nismo podaljšali pogodb o zaposlitvi. Od tega je bilo 9 pripadnic ter 32 pripadnikov Slovenske vojske. Glavni razlogi za nepodaljšanje so bili naslednji: varnostni zadržek, službene ocene glede na kriterij kadrovskega načrta za leto 2013, zdravniški razlogi, se pravi omejitve, lastna želja, neizpolnjevanje pogojev športnika – veste, da imamo 70 športnic in športnikov – ter vojak po 45 letu, kar nam po zakonu mora iti ...

Glede podatkov, po katerih sprašujete, pa so naslednje: eno so odpovedi pogodbe o zaposlitvi s strani delodajalca, teh je bilo v letih 2010 do 2013 8 pripadnic. in sicer leta 2010 ena pripadnica, razlog je bil neizpolnjevanju pogojev, se pravi varnostni zadržek; 2011 dve pripadnici, en disciplinski ukrep, enkrat neopravičena odsotnost z dela; 2012 štiri pripadnice, ena negativna službena ocena v zadnjih dveh letih, dvakrat neopravičeno temeljno vojaško strokovno usposabljanje in enkrat neopravičena odsotnost z dela; v letu 2013 pa ena pripadnica neopravičena odsotnost ... / znak za konec razprave/ ... Če boste želeli, bom nadaljeval še v drugi rundi. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospa Ramšak, dopolnitev odgovora.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Hvala za ta vaš prvi del odgovora.

Tako bi rekla, da očitno glede na to, da se v zadnje pol leta srečujemo s kar nekaj pismi sindikatov, takšnih in drugačnih, o težavah v Slovenski vojski, na katere prav gotovo vpliva ta transformacija oziroma reorganizacija, kot ste vi dejali, Slovenske vojske, bi pri tem dodala to, da sem že večkrat opozorila, da vsakoletno ali vsako drugo leto se v Slovenski vojski izvaja reorganizacija tudi v okviru Ministrstva za obrambo, kar sigurno negativno vpliva tudi na organizacijsko in predvsem kadrovske klimo v Ministrstvu za obrambo. Pa naj vas minister, to, kar sem dobila maloprej na svoj mail, seznanim še z besedami nekoga iz Slovenske vojske. Vem, da gre za osebo, ki dobro pozna razmere, zato mi dovolite, da samo preberem: "Z ljudmi se v transformaciji dela kot z bučami, prvo so popolnjevali 132. gorsko četo z ljudmi s Štajerske in Koroške, le-ta je bil do jutri

nastanjen v Celju, zdaj pa si je nekdo izmislil in to četo preselil z jutrišnjim dnevom v Ljubljano. Potem trobijo, da v duhu racionalizacije premeščajo ljudi bližje domu, zdaj pa se bodo s Koroške in iz Maribora vozili v Ljubljano." In vse to, gospod minister, seveda ni tisto, za kar naj bi se v Slovenski vojski zavzemali, to pa je v prvi vrsti za človeka in njegovo skrb za samega pripadnika oziroma pripadnico.

Seveda pričakujem, da boste tudi v tej smeri podali še kakšen odgovor.

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Izvolite, gospod minister.

ROMAN JAKIČ: Gospa Ramšakova, sami veste, da se – in to sem večkrat javno povedal – v reorganizacijo in zadnjo transformacijo Slovenske vojske nisem strokovno vtikal, prišel sem na ministrstvo 22. marca letošnjega leta, ko je bila ta transformacija v sklepni fazi. Sem pa povedal, da po postrojitvi 15. maja na dan Slovenske vojske, ko je bila formalno ta transformacija končana, da bomo zdaj zelo podrobno pogledali, ali je pri tej transformaciji prišlo do kakršnih koli deviacij ali problemov. Seveda bomo to, na kar opozarjate, vzeli zelo v poštev.

Tovrstna pisma, ki jih vi dobivate, dobivam tudi jaz kot minister in vsakič sproti opozarjam načelnike Generalštaba in sam Generalštab, da pogleda, ali očitki iz teh pisem držijo ali ne.

Glede na to, da ste postavljali vprašanja glede odpuščanja, pa bi kljub vsemu dopolnil še statistiko, ki govori o tem, da ni bilo podaljšano v letošnjem letu 12 pripadnicam – oziroma od leta 2010 do 2013 – 12 pripadnicam Slovenske vojske; in sicer zaradi neopravičljive vojaškega strokovnega usposabljanja, zaradi zdravstvene omejitve, službene ocene, šestkrat zdravstvene omejitve in trikrat službene ocene v letu 2013. Na koncu moram kljub vsemu povedati, da sami veste, da je kadrovske načrt predvideval zmanjšanje števila pripadnikov in pripadnic Slovenske vojske s 7 tisoč 400, kot jih imamo zdaj, na 7 tisoč 109 in da je pri tem rebalansu proračuna kljub vsemu bilo takrat moje izhodišče, kot ste rekli na koncu – človek. Zato smo zmanjšali samo za 1 % in v resnici obdržali večje število pripadnic in pripadnikov Slovenske vojske, kljub temu da bi po kadrovskega načrtu morali zmanjšati za skoraj 300, kar seveda ne pomeni, da to ne bo pod vprašajem naslednje leto, ampak kljub vsemu je dogovor, ki smo ga imeli, tudi dogovor, ki ga je sklenil minister Virant s socialnimi partnerji, da ne bo odpuščanj iz poslovnih razlogov. To smo upoštevali tudi v Slovenski vojski, ampak še enkrat poudarjam, da ne glede na navedeno, pogodbe o zaposlitvi ne bomo podaljševali vsem tistim pripadnikom in pripadnicam Slovenske vojske, ki ne bodo izpolnjevali kriterijev iz zakona ter aktov vodenja, poveljevanja v vojski,

to pa so tisti kriteriji, o katerih sem prej govoril, zakaj je bila 9 pripadnicam odpovedana, 8 pripadnicam od leta 2010 do 2013, odpovedana pogodba o zaposlitvi s strani delodajalca. Ampak, to niso samo pripadnice, kot sem rekel, so tudi pripadniki ... / znak za konec razprave/ ... 9 deklet in 42 fantov. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa Ramšak, verjetno imate zahtevo, Izvolite.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Ja, predsedujoča in gospod minister.

Mislím, da se v Slovenski vojski dejansko dogajajo stvari, zaradi katerih je treba o njih opraviti širšo razpravo, pa ne mislim samo na kadrovske zadeve, ampak tudi o tem, kar ste omenili – proračunska sredstva. Vemo, da ste v ministrstvu skrčili proračunska sredstva za 22 milijonov evrov. Žal zadnjič niste bili na seji odbora in tako niste mogli slišati tudi naših razprav.

Bom pa izkoristila tudi to priložnost, da nekako dam pobudo, da se sestanejo tako vsi reprezentativni sindikati, vodstvo ministrstva in tudi Odbor za obrambo in da se opravi tudi širša razprava v zvezi s problematiko v ministrstvu in v Slovenski vojski.

Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
O vaši zahtevi bo Državni zbor odločil v četrtek, 11. julija 2013, v okviru glasovanj.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju, ki ga bo postavil gospod Jožef Horvat ministru za zunanje zadeve gospodu Karlu Erjavcu.

Izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSI): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani gospodje ministri, gospa generalna sekretarka Vlade! Spoštovani podpredsednik slovenske vlade in minister za zunanje zadeve, gospod Karl Erjavec!

Odbor za zunanjo politiko je 3. julija letos soglašal, da v novi deklaraciji slovenske zunanje politike posebej izpostavimo izjemen pomen članstva Republike Slovenije v Evropski uniji. V osnutku dokumenta med drugim piše: "Krepitev naše dejavnosti v Evropski uniji in oblikovanje strateških partnerstev z državami integracije narekujejo, da postanemo prepoznavna država članica, ki s svojim delovanjem ustvarja ozračje aktivnega oblikovanja skupnih evropskih politik znotraj institucij EU, prispeva k vsebinskim zasnovam skupne evropske zunanje in varnostne politike, krepi pozitivni odnos do širitve EU z novimi članicami, ima aktiven odnos do vključevanja slovenskih državljanov v zaposlovalno politiko EU institucij, striktno zagotavlja slovenskim strokovnjakom zaposlovanje na najbolj

odgovornih mestih v Evropski uniji. V razpravi o bodoči institucionalni organiziranosti Evropske unije bo Republika Slovenija aktivno sodelovala pod geslom Več Evropske unije, več Slovenije, saj je interes Slovenije takšna institucionalna organiziranost EU, ki bo ohranjala našo suverenost in zagotavljala Evropski uniji takšen gospodarski razvoj, ki bo integraciji in s tem tudi Sloveniji povrnil gospodarsko in monetarno stabilnost."

Navedeni tekst, gospod minister, seveda iskreno pozdravljam, treba pa ga je čim prej in dosledno udejanjiti in permanentno udejanjati. Še posebej v temu času, ko ima Evropska unija težave in se v Sloveniji vse pogosteje, žal tudi med aktualnimi koalicijskimi politiki, pojavljajo izjave o mačehovski Evropi Krepí pa se jugonostalgija v funkciji vnašanja zlonamerne zmede med državljane, ki jim gotovo nikoli ne bo alternativa Evropski uniji, saj Jugoslavije ni več in Jugoslavije nikoli več ne bo.

Gospod minister, glede na vašo izjemno cenjeno kilometrino v svetu ministrov gojim upanje do vas in zato vas sprašujem:

Katere konkretne ukrepe nameravate predlagati slovenski vladi za krepitev evropske zavesti in evropskega duha v slovenskih institucijah in med državljani Republike Slovenije?

Hvala za vaš prvi del odgovorov.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister, gospod Karl Erjavec.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala lepa, gospa podpredsednica, hvala za vprašanje gospodu poslancu.

Moram reči, da mene ne skrbi, kar se tiče Evropske unije pa Slovenije, ker tudi vse ankete Evrobarometra kažejo, da Slovenci podpiramo Evropsko unijo, da se čutimo Evropejci in da smo tudi zelo dobro obveščeni o najpomembnejših zadevah, ki se dogajajo v okviru Evropske unije. Razumem pa to skrbi zaradi splošne situacije, ki pa ni posledica članstva v Evropski uniji, ampak je bolj posledica položaja posamezne članice.

Mislím, da težave, s katerimi se Slovenija v tem trenutku sooča, mislim zlasti na gospodarske, finančne težave, seveda tudi vplivajo na pogled v Evropsko unijo in s temi težavami se srečujejo tudi nekatere druge države, kot so Grčija, Italija, Španija, kjer nekateri tudi dvomijo v Evropsko unijo. Prepričan sem, da moramo opraviti svojo domačo nalogo, opraviti strukturne reforme, sanirati banke in bo tudi med Slovenci še več optimizma, kar se tiče Evropske unije. Tudi ne vidim neke bojzani glede nekdanje države. Sami veste, da tudi nekdanje republike, ki so sedaj samostojne države, težijo k temu, da bi postale polnopravne članice Evropske unije. Pred kratkim je postala Hrvaška, Srbija je začela oziroma bo začela

januarja 2014 pogajanja, tako da ni nobene bojazni, zlasti za tiste, ki se bojijo, da se bo vrnila Jugoslavija oziroma da nekateri v Sloveniji želijo uvoziti čim več Jugoslavije. Jugoslavije pač ni več in po tem strahu tudi po mojem ni potrebe.

Opozoril bi zlasti na to, da bo drugo leto 10 let našega članstva v Evropski uniji. Mislim, da je treba to obletnico tudi izkoristiti za to, da bomo še bolj ozaveščali naše državljanke in državljane, zlasti pa mladino, kaj prinaša Evropska unija. Drugo leto so tudi parlamentarne volitve v Evropski parlament v maju. Mislim, da je to tudi odlična priložnost, da tudi politika promovira evropsko idejo, ki je rezultat druge svetovne vojne in stalnih vojn na evropskem kontinentu. Mislim, da potem ko je bila vzpostavljena ta evropska integracija, ki se danes imenuje Evropska unija, da je to najdaljše obdobje, ko živimo v miru. Izjema so samo dogodki v devetdesetih letih na Zahodnem Balkanu in tudi na našem ozemlju.

Letos tudi praznujemo evropsko leto državljana. Moram reči, da tukaj potekajo določene iniciative. Mi bomo v letošnjem letu in v naslednjem letu imeli 11 okroglih miz. Recimo, v jeseni prav za mlade blejski strateški forum, ki je namenjen mladim, bomo imeli razpravo o prihodnost mladih v Evropski uniji. To bo zelo zanimiv panel tudi z mednarodno udeležbo, ker se mi zdi, da je zlasti za mlade pomembno utrditi to zavest, kakšne prednosti prinaša Evropska unija.

Tudi na spletni strani Ministrstva za zunanje zadeve stalno obveščamo, informiramo javnost o tem, kaj se pravzaprav dogaja.

Spoštovani poslanec, upam, da mi boste dali še dodatno vprašanje, da bom lahko zaključil svojo misel.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite gospod Jožef Horvat.
Dopolnitev odgovora.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Seveda, z veseljem, gospod minister.

Ravno zaradi tega, ker sem povedal, da gojim neko upanje in verjamem, da ste v Vladi tisti minister, celo podpredsednik slovenske vlade, morda pričakujem še več, ki spodbuja celotno vlado in slovensko politiko k temu, da krepimo evropski duh na slovenskih tleh.

Čeprav ste minister za zunanje zadeve in kot tak torej najboljše razumete poslanstvo Evropske unije in članstvo Republike Slovenije v Evropski uniji, me zanima, gospod minister:

Katere ukrepe boste v smislu več Evrope na slovenskih tleh in več Slovenije v Evropi predlagali Vladi v zvezi z nujnimi dopolnitvami – pravim nujnimi dopolnitvami po mojem prepričanju – vzgojno-izobraževalnih programov v slovenskih osnovnih in srednjih šolah?

Institucije Evropske unije sam razumem – verjamem, da tako tudi vi – kot dobronamerne; tiste, ki želijo Sloveniji dobro. Tako ne jemljem tako tragično včerajšnjih izjav komisarja Rehna, da so razmere v Sloveniji resne, da se čas izteka, da vodja evroskupine Dijsselbloem čaka rezultate oktobra in da finančno ministrico Mario Fekter osebno zanima, kako gre Sloveniji. Ampak to so opozorila, ki so dobronamerna, da nas na nek način tudi morajo spodbujati, da odločno potegnemo ukrepe, ki bodo za slovenske državljane boljši. Seveda pa, govoril sem o zmedah, ki jih nekateri tudi politiki vnašajo med slovenske državljane: tako iz Državnega zbora, ko se govori o Evropi mačehi, ko se govori o Angeli Merkel, ki stiska Evropo in tudi Slovenijo, in jaz ne bi bil rad v kozi gospe Alenke Bratušek, ko se bo v petek pogovarjala s kanclerko Angelo Merkel in upam, da se ne bosta pogovarjali tudi o prepevanju znane pesmi v Stožicah. Vi ste moder mož in vas tam ni bilo, zato vas prosim, naredite vse, kar je v vaši moči, za več Evrope v Sloveniji.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

KARL VIKTOR ERJAVEC: Hvala.

Če želimo več Evrope v Sloveniji, bomo tudi morali sami več narediti. Vemo, kako je s črpanjem evropskih sredstev. Mislim, da nam tukaj Evropa ni mačeha. V naslednji finančni perspektivi za leto 2014–2020 je nekako predvideno 4 milijarde dodatnih sredstev, ki jih lahko koristimo, zato da bomo imeli večje blagostanje. Prepričan sem, kar se tiče Evropske unije, da je to edina perspektiva za Slovenijo kot majhno državo, ki je pa lahko zelo uspešna glede na svoje resurse. Tukaj mislim na človeški potencial, na naravne vire in tudi na geostrateški položaj in večkrat ponavljam, da velikokrat dobim tudi znotraj Evropske unije od kolegov ministrov vprašanja, kako je mogoče, da se je Slovenija znašla v takšne težave glede na potencial, ki ga ima Slovenija. Vi veste, da smo v letu 2008 uspešno izvedli predsedovanje Evropskemu svetu, ki je bilo ocenjeno kot zelo uspešno. Mislim, da bo teh nekaj temnih oblakov pač treba premagati. Seveda nas pa Evropska unija tudi sili k večji urejenosti, k temu, da spoštujemo predpise, regulative in če bomo to počeli, potem sem prepričan, da se nam obetajo boljši časi.

Kar se tiče izobraževanja. Tukaj moram povedati, da potekajo že na osnovnih šolah, tudi na srednjih šolah določeni programi. Recimo, imamo tudi poseben priročnik za učitelje v zvezi z Evropsko unijo, tako da to izobraževanje poteka v teh šolah in imamo Evropo v šolah. Seveda je pa to vse premalo, zato se mora tudi politika angažirati v tem smislu, da daje pozitivna sporočila in da tudi izpolni pričakovanja, ki jih imajo tudi druge članice Evropske unije do Slovenije.

Drugo leto, kot rečeno, imamo evropske volitve. Prve so bile 2004, druge 2009, ampak žal smo videli, da je bila zelo nizka volilna udeležba, kar je tudi splošen evropski trend, zato tudi vzporedno teče razprava pri ministrih za zunanje zadeve o prihodnosti Evropske unije, kakšno hočemo. Ali jo hočemo bolj povezano, ... / znak za konec razprave/

Žal mi je, zmanjkalo je časa, ampak bo na Odboru za zunanjo politiko mogoče v okviru izhodišč za novo slovensko zunanjo strategijo se pogovoriti o teh stvareh.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo k naslednjemu poslanskemu vprašanju.

Gospod Branko Kurnjek bo postavil vprašanje ministru za kulturo, dr. Urošu Grilcu.

Izvolite.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Prav lep pozdrav vsem skupaj. Spoštovani minister, dr. Grilc.

Dejstvo je, da v Sloveniji še vedno nimamo urejenega sistema označevanja primernosti filmov za otroke v kinematografih, čeprav nas k temu posredno zavezuje Konvencija Sveta Evrope za zaščito otrok pred spolnimi zlorabami. Prav tako smo zavezani k spoštovanju Deklaracije Evropske komisije o zaščiti mladoletnikov.

Zato me zanima:

Ali ima ministrstvo za kulturo v načrtu zakonsko ureditev označevanja starostne primernosti filmov v kinematografih?

S tem bi odpravili nezavidljiv položaj Slovenije, ki nas v odnosu do zaščite ter obveščenosti otrok, mladoletnikov in njihovih skrbnikov uvršča med redke države v Evropi, ki so ureditev področja javno prikazovanih avdiovizualnih vsebin s tega stališča zanemarile. Želim poudariti, da cilj označevanja primernosti javno prikazovanih filmov oziroma širše javno dostopnih avdiovizualnih vsebin ni in ne bi smela biti kakršna koli oblika cenzure ali absolutna prepoved ogleda, temveč gre pri označevanju primernosti predvsem za vidik obveščenosti otrok in mladoletnikov ter seveda napotek staršem in tudi njihovim skrbnikom. Gre v bistvu za pravico do obveščenosti. Le na podlagi obveščenosti se lahko nato ozaveščeni starši odločijo, ali svojemu otroku priporočijo ogled filma ali pa tega ne dovolijo. Ker sedaj te možnosti ni, to posledično pomeni, da se lahko tudi s samimi naslovi filmov s potencialnimi gledalci oziroma s starši ali skrbniki manipulira oziroma se jih lahko zavaja.

Filme z neprimernimi vsebinami se sedaj lahko predvaja ob katerikoli uri, torej tudi ob popoldanskih urah, matinejah, kar omogoča samostojen ogled tudi mladoletnikom in otrokom. Recimo, kot rešitev bi bilo morda smotno razmisliti o sistemu označevanja, kot je že

predpisan in uveljavljen za predvajanje vsebin na televiziji – ena od možnosti. Oznake o primernosti vsebin bi morale biti navedene ob vsakem pojavljanju naslova posameznega filma – najsi gre za oglase, sporede v kinematografih, napovedniki v tiskanih in elektronskih medijih, na nosilci avdio-vizualnih vsebin npr. DVD in podobno. Čeprav se sicer zavedam, da je namen posredovanja avdio-vizualnih vsebin v kinematografih, na televiziji, DVD in ostalih nosilcih zaslužek, pa bi z označevanjem filmskih vsebin lahko veliko naredili za otroke in njihov pravičen razvoj.

Zato vas, gospod minister, še enkrat sprašujem:

Ali lahko v doglednem času pričakujemo kakšen premik v smeri zaščite razvoja tistih, ki so prihodnost te družbe?

Zdrave družbe brez zdravih posameznikov ... / znak za konec razprave/ ... Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite dr. Uroš Grilc. Gospod minister, imate besedo.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovani poslanci! Hvala lepa, pozdravljeni.

Kot pravilno ugotavlja gospoda poslanec Branko Kurnjek, je javno prikazovanje avdio-vizualnih vsebin z vidika zaščite otrok in mladoletnikov ustrezno rešeno v televizijskih programih in tudi drugih avdio-vizualnih medijskih storitvah na zahtevo, in sicer na podlagi Zakona o avdio-vizualnih medijskih storitvah. V okviru tega zakona je natančno razmejeno, katere vsebine ne smejo biti predvajanje in za katere vsebine je potrebno izbrati primeren čas predvajanja. V zakonu so še posebej opredeljeni ukrepi za dostop do avdio-vizualnih vsebin, ki bi lahko resno oškodovale telesnemu, duševnemu ali moralnemu razvoju otrok in mladoletnikov, in sicer v primerih, kadar je distribucija teh vsebin, torej tudi filmov, omogočena na način avdio-vizualnih medijskih storitev na zahtevo. Dejstvo je namreč, da so prav te medijske storitve na zahtevo poleg kinematografske distribucije eden čedalje bolj priljubljen načinov distribucije in ogleda filma oziroma programskih vsebin.

S tega vidika menimo, da je ministrstvo v tem delu sprejelo ustrezne ukrepe za zaščito otrok in mladoletnikov pred javno predvajanimi vsebinami v televizijskih programih in avdio-vizualnih storitvah na zahtevo, ki niso primerne za določeno starostno stopnjo. To je še zlasti pomembno, ker so otroci, mladoletniki tem vsebinam izpostavljeni takoj, ko se usedejo pred televizijo oziroma ustrezno elektronsko napravo.

V primeru kinematografsko prikazanih filmov pa je ta način drugačen, saj predpostavlja nakup vstopnice, ta pa spet namen, da si bo otrok v spremstvu starejše osebe ta ali oni film ogledal. Otroški in mladinski filmi v

kinematografski distribuciji so v najavah prikazovalcev in distributerjev že opredeljeni tako vsebinsko kot žanrsko, v boljših kinematografih tudi glede na priporočljivo starostno stopnjo. Potencialni gledalci so tako do določene mere že seznanjeni s primernostjo filma za otroke in mladino, in sicer iz obvestil in najav distributerjev in prikazovalcev ter iz medijskih najav. Zelo pogost način distribucije in prikazovanja otroških in mladinskih filmov je tudi strukturiran program na način abonmajev v kinematografih in posebnih programskih sklopov, namenjenih otroškimi in mladinskim filmom, ki predstavljajo eno izmed najbolj priljubljenih možnosti ogleda tovrstnih filmov, saj je velikokrat povezano s spremljevalnim pedagoškim programom. Tovrstne sklope poznajo številni prikazovalci, še zlasti prikazovalci v okviru Art kino mreže, ki združuje 25 kinematografov po demografsko zelo razvejanem območju Slovenije.

Prav tako je mogoče tudi iz najav filmov v redni kinematografski distribuciji slediti povezavam na druge spletne strani, na katerih so znakovno označeni filmi glede na primerljivost za določena starostna obdobja že opredeljeni. V teh najavah je tako predstavljen žanr, denimo, grozljivka, akcijski film, drama, oznaka produkcije, za katero starostno stopnjo je film primeren, igralska zasedba in podobno. Sklepati o vsebini in primernosti filma le na podlagi naslova, je seveda premalo, kar velja za vsa filmska, pa tudi druga dela z različnih področij umetnosti. Vendar pa je vaše vprašanje zelo na mestu in ministrstvo se zaveda, da bo zaradi večje transparentnosti in nedvoumnosti ter glede na izkušnje nekaterih drugih držav treba uvesti sistem predhodne klasifikacije kinematografskih del, namenjene izključno zaščiti otrok kot posebej ranljive kategorije, in sicer kot priporočilo staršem oziroma starejšim pri izbiri filmov za otroke in mladostnike.

V tem trenutku ministrstvo natančno proučuje različne sisteme označevanja in mogoče je dobro, če se na kratko dotaknem vsaj nekaterih ključnih. Eden izmed zanimivih je nedvomno ameriški sistem, kjer gre za obliko samoregulacije. Ne obstaja zakon, ki bi to določal, pač pa obstaja poseben organ, ki podeljuje oznake o primerni starostni stopnji gledalcev za posamezen film, sestavljajo ga predstavniki industrije, prikazovalci, starši, pedagogi in vsak film tudi ustrezno ovrednotijo. Na kinematografih je sicer odločitev, ali bodo nek film prikazovali ali ne. Skratka, ZDA ne poznajo nobenega zakona, ki bi to področje reguliral, pa vseeno večina kinematografov v predvajanje ne vzame filma, če ta ni bil ustrezno ocenjen oziroma označen po klasifikacijski lestvici. Ob tem pa je treba vedeti, da gre za neformalen sistem, ki je namenjen zaščiti otrok do 15. leta. Nekateri izmed evropskih držav imajo dosti bolj regulirane sisteme. Eden izmed njih, švedski, je poverjen posebnemu svetu ... / znak za konec razprave/ ...

Bom pa še nekaj dodal, če dobim dodatno vprašanje. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Izvolite, gospod Kurnjek.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo.

Hvala za pojasnjeno. Veselijo me vaši zadnji stavki, da se ministrstvo na to tematiko odziva. Pravilno ste ugotovili, določeni naslovi lahko zavajajo tako starše kot tudi otroke. Sicer tu ne bi želel javno delati reklame za kakšne takšne filme oziroma javno predstavljati naslovov, ampak, recimo, lahko imate kakšno grozljivko – nedolgo nazaj se je vrtelo v kinematografih, kjer je bil nek popolnoma generičen izraz in nikakor ne bi mogli sklepati na samo vsebino. Ali pa, recimo, podoben film tudi z generičnim naslovom, kjer je vsebina govorila o nasilju nad otroki. In če si predstavljamo vizualno pred seboj otroka, ki gleda takšen film, vemo, kakšne posledice lahko to pomeni za otrokov razvoj. Še enkrat ponavljam, da si ne predstavljam, da bi se delalo neko prepoved ogleda v smislu "ne smeš", temveč gre tu resnično za ozaveščenost. Morda samo označevanje z določenimi znaki, seveda v vseh pojavnih oblikah, torej, v medijih, vseh tiskanjih, ob napovednikih, sporedih in podobno, bi to moralo biti obvezno, vendar pa sama regulacija obiska kinematografov je pa najverjetneje praktično neizvedljiva.

Resnično upam, da boste na ministrstvu čim prej predstavili predlog zakona, ki bo te stvari urejal. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. UROŠ GRILC: Hvala lepa za dodaten izziv.

Dva primera bi še navedel, kako je to v sosednjih državah urejeno, v evropskih državah. V Avstriji filme klasificira komisija avstrijskega zveznega ministrstva za šolstvo, umetnost in kulturo, ki izda starostno priporočilo za vsak posamezen film, in sicer opredeli njegovo primernost za mlajše od 6 let, 10, 12, 14 in 16 let. V Franciji mora dovoljenje za predvajanje filma, tukaj pa se govori dejansko o dovoljenju, v kinematografu pred začetkom predvajanja pridobiti operater. Dovoljenje, licenco izda minister za kulturo in medije, in sicer na podlagi priporočila svojega posvetovalnega telesa. Naj takoj povem, da se nam v tem primeru takšna ureditev, kjer bi minister izdajal dovoljenja, ne zdi primerna. Predvsem, ker je tudi moj kolega gospod Virant z menoj, vemo, da bi takšen način potegnil za seboj tudi obsežen uradniški aparat in s tem tudi določene javnofinančne posledice, ki si jih ne moremo privoščiti. Zato ministrstvo skupaj s Slovenskim filmskim centrom, javno agencijo, in tudi skupaj z distributerji prikazovalci proučuje način, kako

oblikovati sistem, ki bi bil učinkovit, ki bi prinesel transparentne in uporabne rešitve, zlasti za starše. To tematiko mislimo urediti v zakonu o Slovenskem filmskem centru, ki bo v poslanske klopi prišel jeseni.

Zelo se strinjam, da iščemo rešitev v smeri pravice do obveščeniosti, da iščemo način, ki bo uspel to pravico udeležiti v smeri promocije kakovostne filmske produkcije in ki bo seveda gradil v smer razvoja filmske kulture. Ta je namreč zelo zelo pomembna. Je seveda tudi ena od tistih, ki je zelo dostopna, zato se nam zdi to vprašanje toliko bolj pomembno in se vam zahvaljujem za vprašanje.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednje poslansko vprašanje bo postavil gospod Jožef Jerovšek generalni sekretarki Vlade gospe Tanji Šarabon ter ministru za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorju Virantu.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovana gospa generalna sekretarka, ministra!

Moje vprašanje bi generalno moralo biti naslovljeno na gospo predsednico Vlade, kajti ona je direktna predstojnica Sove, vendar upam, da bom dobil odgovore. Gre za očitno zlorabo Sove v politične namene in s hudimi političnimi implikacijami. V časopisu Delo je bil 1. 7. objavljen članek Osvežitve na Sovi izpod peresa novinarja Karbe, ki je pisan kot nekako povzemanje o zaprti seji in povzemanje obiskov Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb na Sovi. Sedaj se ne spominjam, da bi bili kdaj, že davno, pa sem bil predsednik, tako zlorabljeni obiski, da bi se tajne seje zlorabljale. V teh navedbah, vse te navedbe so v opreki z dejstvi ali pa vsaj močno prirejene. Zato je jasno, da so to načrtno plasirane informacije iz obveščevalnih služb z namenom politične intrige in diskreditacije določene politične opcije. Seveda gre za politično zlorabo. V članku se poroča o nadzoru dr. Andreja Kurnika s strani prejšnjega direktorja, tako piše, kar je tudi laž. Tisti, ki smo bili v mandatu 2000–2004 člani Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, seveda vemo, da ima ta zadeva uporaba teh metod dolgo brado in da so povsem drugačna dejstva v zvezi s prisluhi.

Zato sprašujem:

Ali je Vlada s plasiranjem informacij preko Sove, ki so povsem obratne od resnice, poskušala nahujskati in razkačiti del vstajniškega gibanja, ki ga vodi gospod Kurnik, proti sedanji opoziciji ali pa mogoče še širše ... / znak za konec razprave/ ... s tako imenovano vstajo?

Zanima me:

Kdo je odobril plasiranje insinucij preko določenega novinarja?

Ali Vlada podpira takšno zlorabo obveščevalnih služb oziroma uporabo udbovskih metod pri delu Sove?

Dodatna vprašanja pa bom še potem postavil.

Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Jerovšek.

Na vaša vprašanja bo odgovoril minister za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregor Virant.

DR. GREGOR VIRANT: Hvala lepa.

Ko se razpravlja o obveščevalno-varnostni agenciji, nekako izhajam iz principa, manj je več. Mislim, da ni dobro, da se o teh zadevah govori javno, ampak je bolje, da se razpravlja na sejah Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ki so zaprte za javnost in tako naprej.

Sam kot minister za notranje zadeve lahko samo rečem, da podpiram zakonito delovanje Sove, torej delovanje v okviru zakona, ki ureja njeno delovanje, in da v principu časopisnih člankov ne komentiram, ker mislim, da to ne spada v poslanstvo politike.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Jerovšek, želite dopolnitev odgovora?

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ja. Prvič, protestiram zato, ker je predsednica Vlade predstojnica Sove in bi morala v tem primeru odgovarjati gospa generalna sekretarka.

Vas, gospod minister, pa sem hotel vprašati, kajti te posebne metode se uporabljajo tudi na kriminalistični službi z odredbami:

Ali je bila tudi kakšna inštrukcija ali kaj podobnega, da se tudi te službe zlorabijo v politične namene?

Imam veliko izkušenj z nadzorom obveščevalnih služb, sem bil večkrat član, in kaj takšnega se ni zgodilo. Ta afera, ki je razkrita tu v časopisu – in ne nam očitati, da mi poskušamo in sprašujemo. Te zadeve, takšne zlorabe in takšne afere je treba začeti razčiščevati na javnem mestu. Kajti, ta zadeva, koga so službe uporabile za plasiranje teh dezinformacij, neresnic s političnimi nameni, pove marsikaj tudi o genezi afere Rode.

Zanima me tudi, gospa generalna sekretarka:

Kaj Vlada podpira tovrstne osvežitve v Sovi? Članek govori o osvežitvah v Sovi s ciljem uporabe udbovskih metod in tovrstne preobrazbe Sove.

Zanima me tudi:

Ali je Sova v skladu s peto točko 24. člena v članku omenjeno osebo obvestila o spremenjenem gradivu?

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod minister.

DR. GREGOR VIRANT: Ker se je ta drugi del vprašanja nanašal na morebitne zlorabe policije v politične namene, potem lahko z vso odgovornostjo zagotovim, da v času mojega mandata tega ni in ne bo, ampak da ima policija zelo jasno usmeritev, da funkcionira v vseh segmentih, zlasti ali pa tudi kriminalističnem, izključno profesionalno in popolnoma politično nevtralnno; ali z drugimi besedami, da ni nobenih svetih krav in da nobeno delovanje policije ne sme biti v korist ali pristransko v korist ali v škodo katere koli politične opcije, ampak mora biti striktno profesionalno in nevtralnno. To je, kar se policije tiče.

Kar se Sove tiče, ste pravilno ugotovili, da je njena predstojnica, torej predstojnik Sove je seveda direktor. Direktor je direktno odgovoren predsednici Vlade, zato tudi dvomim, da lahko generalna sekretarka Vlade kakor koli odgovarja na vprašanja v zvezi s Sovo. Če bi se v zvezi z medijskimi zapisi pojavil kakršen koli sum, kakršni koli znaki, ki bi utemeljevali sum storitve kaznivega dejanja, bi policija odreagirala sama. Ni nobene potrebe, da ji dajemo za to kakršne koli inštrukcije, da ji jaz dajem kakršne koli inštrukcije. Policija spremlja te stvari in odreagira takrat, kadar je treba.

Še enkrat pa bom rekel, mislim, da komentiranje časopisnih člankov ni naloga politike. Tudi jaz včasih težko verjamem, da lahko kakšen medij kaj takega zapiše, kar zapiše. Tudi ko sem sam, recimo, prizadet s kakšnimi takimi zapisi, ampak pogledajte, to je pač naša služba, to moramo vzeti v zakup in medijem prepustiti, da opravljajo svoje delo, mi pa opravljamo svoje delo.

Še enkrat bom pa rekel, če bi pa se pokazal v kakšnem medijskem zapisu kakršen koli znak, da je bilo storjeno kaznivo dejanje, recimo z odtokanjem zaupnih informacij in podobno, bo pa policija seveda odreagirala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala.

Izvolite, gospod Jerovšek, imate proceduralni predlog.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Doslej sem bil prepričan, da imamo generalno sekretarko Vlade, ki lahko opravlja svoje delo. Dvakrat sem izrecno zahteval odgovore. Tega nisem dobil. In seveda je odvracanje od jedra afere, če pristojni niso pripravljene odgovarjati. Tudi jaz se, gospod minister, z vami strinjam, da je zelo žalostno, da je tak članek s popolnoma izkrivljenimi dejstvi, z lažmi, z namenom politične diskreditacije določenih oseb določene politične opcije. Po mojem je ravno zato, da bi vstajniško gibanje naščevali zoper sedanjo opozicijo, kajti omenjeni gospod je dolgoletni voditelj teh protestniških gibanj in zaradi tega je popolnoma

nesprejemljivo, da tiščimo glavo v pesek. To, kar se je zgodilo, je tudi poskus diskreditacije Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Bil sem štiri leta predsednik te komisije – ni prodrta ena novica s strani poslanca! V to sem tudi prepričan, kajti če že bi bilo, bi prej bila tista resnica, o čemer je tekla beseda na komisiji in na Sovi. Tukaj so pa popolnoma izkrivljena dejstva, podtaknjena komisiji na nek način. Toliko pa poznam zadeve in delovanje, da je to prišlo iz obveščevalnih služb, politična odgovornost je seveda na Vladi in to hudo afero moramo razčiščevati tudi v parlamentu. Lahko se izognemo vseh imen, lahko zapremo sejo, bom zahteval zaprtje seje, če bo treba, ampak seveda pa moramo to obravnavati v skladu z 246. členom Poslovnika in razčistiti, kajti to je hudo preveč, kar se je zgodilo. Na kakšen način so plasirane v javnost zlo pomembne informacije za državo, ki bi po mojem tudi morale ostati zaprte za javnost, vendar se je zavestno naredil konstrukt s povsem jasnimi političnimi implikacijami in nameni.

Torej, o tem moramo razpravljati, če bo treba, bomo razpravljali tudi na zaprti seji. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v okviru glasovanj na naslednji seji.

Sedaj pa nadaljujemo z vprašanji.

Mag. Štefan Tisel bo zastavil vprašanje ministru za infrastrukturo in prostor, gospodu Samu Omerzelu.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Vsem lep pozdrav! Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovana ministrica, spoštovani ministri, generalna sekretarka, poslanke in poslanci!

Približno 30 manjšim kamnolomom v Sloveniji grozi zaprtje s koncem leta 2013. Bil je vložen zakon oziroma novela Zakona o rudarstvu, ki pa je bila na prejšnji seji v juniju zavrnjena in je bil postopek ustavljen, ker je leta 2010 bil sprejet zakon, ki je manjšim kamnolomom oziroma vsem kamnolomom naložil nekako nove dolžnosti oziroma ponovno pridobitev koncesije za nadalje obratovanje in določen datum, julij 2012, ko se bodo zaprli kamnolomi, ki ne bodo imeli novih oziroma pogojev po novem.

V lanskem letu je bil po nujnem postopku sprejeti zakon oziroma sprememba Zakona o rudarstvu, ki je ta datum podaljšala do konca leta 2013 in seveda smo zdaj spet blizu tega, kajti zakon, kot sem omenil, ki je to spremembo nekako predvideval, je bil zavrnjen. Tako gre za približno trideset kamnolomov, ki so v različnih okoljih v Sloveniji in so od njihove uporabe zelo odvisni krajani, tudi obrtniki, gradbinci in vsi; sicer se bo zadeva podražila, grozi tudi zaprtje dveh manjših kamnolomov in vloga monopola tudi na temu področju.

Zato vas, gospod minister Samo Omerzel, minister za infrastrukturo in prostor, sprašujem:

Kdaj nameravate vložiti spremembo Zakona o rudarstvu, od katerega je odvisno tudi nadaljnje delovanje številnih manjših kamnolomov?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod minister, imate besedo.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod poslanec, gospod Tisel, hvala za vprašanje.

Res je, obstoječ zakon ima kar nekaj pomanjkljivosti in na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor pripravljamo novelo zakona, ki bo odpravila ključne pomanjkljivosti, predvsem v temu segmentu, da bodo kamnolomi lahko nemoteno obratovali. Načrtovano je, da bo Vlada s predlagano obravnavo prišla v septembru. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Želite dopolnitev odgovora?

Izvolite.

MAG. ŠTEFAN TISEL (PS SDS): Hvala lepa.

Zahvaljujem se gospodu ministru za konstruktivni odgovor. Upam, da bo res tako in da bo do konca leta ta zakon sprejet, ker sicer bi pričakovali, da se to podaljšanje ponovi, kajti vemo, da gre za več segmentov, tako za prostorske načrte občin, nekateri so že pri kraju, drugi pa šele v startu in lahko traja več let, da bodo ti občinski prostorski načrti in podrobni prostorski načrti sprejeti, kar je pogoj spet za pridobitev koncesije.

Vlada je leta 2009 tudi sprejela državni program gospodarjenja z mineralnimi snovmi, v katerem je predvidela, da se lahko izda koncesija za izkoriščanje mineralnih surovin samo v primeru, ko je na lokaciji zaloge najmanj za 30 tisoč kubičnih metrov proizvodnje na leto in najmanj surovine za petnajst let. Hkrati pa gre tudi za sanacijo starih kamnolomov, ki bi tudi ostali nekje na polovici sanacije, če ne bi tega prehodnega obdobja podaljšali.

Še enkrat hvala za odgovor. Pričakujem, da če ne bo zakon v doglednem času, se pravi do konca leta 2013, sprejet, da bi vsaj spet premostili to vsebino za nadaljnjih nekaj let, da bi lahko ti kamnolomi pridobili ustrezne pogoje za koncesijo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Tisel. Ne želite, minister, dopolniti? V redu, potem bom kar nadaljevali.

Gospod Borut Ambrožič je naslednji, ki bo zastavil vprašanje, in sicer ministrici za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za besedo, predsedujoča. Pozdravljeni vsi prisotni!

Gospa ministrica, dovolite, da v zvezi z vprašanjem navedem najprej nekaj zgovornih podatkov, ki se navezujejo na samo vprašanje. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije je v letu 2013 število brezposelnih najvišje po letu 1993. V prvem četrtletju tega leta je znašalo 111 tisoč, meseca maja pa celo 118 tisoč 576 registriranih brezposelnih. Žal je najvišja brezposelnost zavladata prav med mladimi oziroma med leti petnajst in štiriindvajset in je v prvem četrtletju leta 2013 znašala 23,3 %.

Kisla tolažba, v ciničnem smislu seveda, je tudi dejstvo, da je stopnja brezposelnosti v Evropski uniji oziroma evrodržavah najvišja doslej in je tudi v teh državah brez dela že 19,38 milijona ljudi brezposelnih.

Moje vprašanje se zato navezuje na obveznost delodajalca, ki je po Zakonu o delovnih razmerjih v roku 8 dni dolžan po podpisu pogodbe z izbranim kandidatom ostale neizbrane kandidate obvestiti o tem, da niso bili izbrani. Pustimo ob strani, da kandidat, ki je posredoval potencialnemu delodajalcu svojo ponudbo o sodelovanju in v roku do enega meseca ni vabljen na razgovor, lahko sklepa, da iz te moke ne bo nobenega kruha, saj je bolj v nebo vpijoče dejstvo obup in občutek manjvrednosti vsakega posameznika, ki ga doživlja ta čakajoči na odgovor delodajalca, pa naj bo ta pozitiven ali negativen. Sam zakon določa, da sta stranki pogodbe o zaposlitvi tako delavec na eni strani kot delodajalec na drugi strani. Vprašati pa se moramo, ali se delodajalci zavedajo svoje močnejše vloge, ki jo imajo do delavcev. Izkušnje na terenu in tudi podatki zaposlenih na zavodih za zaposlovanje, ki se soočajo s takšnimi obupanimi delavci ali iščočiimi delavci, kažejo na alarmantno situacijo.

Slovenija že tako velja za deželo z visoko stopnjo depresije, samomorov in podobno. Ali ni sedaj na državi, da poskrbi za odpravo travm in psihičnih težav, s katerimi se soočajo številni iščoči dela in iščoči odgovorov na svoje vloge? Eno rešitev ponuja tudi ZDR, ki niti ne navaja načina obvestila o neizbranosti, kar pomeni, da bi lahko čakajoči dobil odgovor tudi po elektronski pošti.

Zato ministrico sprašujem:

Ali ministrstvo razmišlja o strategiji?

Ali ima izdelano strategijo v zvezi s kršitvami delodajalcev, ki neizbranih kandidatov ne obvestijo o neizbranosti za določeno delovno mesto?

Ali razmišlja o razrešitvi tega družbenega oziroma delovnopravnega problema?

Hvala lepa za odgovor.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Ambrožič.

Dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovani poslanec, hvala za vprašanje. Tudi vsem ostalim prisotnim lep pozdrav z moje strani!

To, da mladi ali kdor koli, ki se prijavlja na delovno mesto, ne dobi odgovora, je stresno. Že prejšnji Zakon o delovnih razmerjih je morda malce nejasno določal – namreč, določal je, da je v 8 dneh po zaključenem postopku izbire delodajalec dolžan pisno obvestiti neizbranega kandidata o tem, da ni bil izbran. Vendar je kasneje prišlo predvsem do vprašanja, ali je treba to interpretirati, da je po sklenitvi delovnega razmerja s tistim, ki je izbran, treba ta 8-dnevni rok upoštevati ali po zaključku postopka. To so bile dileme. Zdaj smo z novim sprejetim Zakonom o delovnih razmerjih to jasneje zapisali, predvsem smo pa želeli tudi prislunhiti delodajalcem, seveda, če imajo po 500, tisoč ali celo več vlog, kar se danes, na žalost, premnogokrat dogaja, da jim damo možnost, da s pomočjo informacijske tehnologije to svojo obveznost tudi izvedejo. Zato je zdaj predvideno, da morajo v 8 dneh obvestiti, lahko torej elektronsko, na naslov, za katerega je predhodno med iskalcem zaposlitve in morebitnim delodajalcem dogovorjeno. Če delodajalec neizbranega kandidata v 8 dneh po zaključenem postopku izbire ne obvesti o tem, da ni bil izbran, odgovarja za prekršek, za katerega inšpektor za delo izreče globo na podlagi 219. člena Zakona o delovnih razmerjih. Delodajalec se kaznuje z globo od 750 do 2 tisoč evrov, manjši delodajalec z globo od 200 do tisoč evrov, delodajalec posameznik z globo od 100 do 800 evrov in odgovorna oseba delodajalca, pravne osebe ter odgovorne osebe v državnem organu ali samostojni lokalni skupnosti z globo od 100 do 800 evrov.

Verjamem, da so jasne tudi prekrškovne norme, hkrati pa res tudi ta manjša birokratska ovira, da se lahko v sodobni družbi v 21. stoletju to naredi tudi preko elektronskega naslova, da bo to omogočilo, da bodo delodajalci to spoštovali in s tem neizbrani kandidati dobili, čeprav nezaželen odgovor, vseeno odgovor na svojo vlogo.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa ministrici.

Želite dopolnitev odgovora? Izvolite.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Samo zahvala ministrici za pričakovan odgovor. Ta institut postavljanja poslanskih vprašanj je pravzaprav namenjen tudi dodatnemu osveščanju javnosti, predvsem pa, lahko bi rekli zaposlitveni javnosti, da ne bo več prihajalo do tega diskriminatornega položaja, ki so ga, žal, tudi v teh dneh marsikateri dolžni. Sedaj vedo ali pa tudi v bodoče, če se bodo na nas obračali, da se lahko obrnejo oziroma izkoristijo to pravico, ki jim zakon postavlja. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam. S tem smo zaključili prvi krog poslanskih vprašanj.

Nadaljujemo oziroma prehajamo na drugi krog vprašanj poslank in poslancev. Začeli bomo z vprašanjem gospoda Dragutina Mateja, in sicer ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač Mrak.

Izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovana ministrica!

V Sloveniji imamo jasno zakonodajo glede izpolnjevanja pogojev za upokojevanje. Jasno sta določena tako pogoj starosti kot tudi pogoj števila delovnih let oziroma delovne dobe. Z nekaterimi zakonskimi spremembami v lanskem letu smo na nekaterih področjih vpeljali zakonske določbe, kjer je obvezno upokojevanje tistih javnih uslužbencev, ki izpolnjujejo kumulativno oba pogoja, se prav starosti in število let delovne dobe.

Zanima me:

Na kakšen način pristojne službe pregledujejo in priznavajo delovno dobo osebam, ki so v času prejšnje države delale v drugih republikah te države ali v zveznih organih takratne države?

V zvezi s tem me še posebej zanima:

Ali je vaše ministrstvo oziroma ali so vaše pristojne službe dale kakršen koli odgovor ali prišlo kakršno koli vprašanje s strani ZPIZ, se pravi pristojne službe, kako naj obračunava to delovno dobo glede na dopise, ki jih ZPIZ pošilja na različna ministrstva?

Hvala za odgovor.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za vprašanje. Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Če me sprašujete predvsem glede priznavanja delovne dobe tistih, ki so delali v preteklosti v drugih republikah skupne Socialistične federativne republike Jugoslavije, je treba tukaj poudariti, da je Slovenija s temi, zdaj skoraj z vsemi republikami, sklenila sporazume o socialnem zavarovanju. Tako je bil sporazum s Hrvaško sklenjen že leta 1997, z Makedonijo leta 2000, z Bosno in Hercegovino leto 2008, s Srbijo leta 2010 in Črno goro leta 2010. Sporazumi, ki smo jih sklenili, sledijo splošnim in v Evropi uveljavljenim pravilom koordinacije sistemov socialne varnosti, med drugim temu, da se zavarovalne dobe, dopolnjene v različnih državah, seštevajo in tako upoštevajo pri ugotavljanju, ali so izpolnjeni pogoji za pridobitev pravice. Na podlagi seštetih dob zavarovanja pa nato vsaka država odmeri sorazmerni del dobe, ki je bil dopolnjen po njenih predpisih, in za ta del dobe tudi plačuje sorazmerni del pokojnine.

V praksi to pomeni, da se med pristojnimi nosilci zavarovanja, na primer pri nas je to Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, da so izdelani posebni obrazci, na podlagi katerih si države med seboj sporočajo dopolnjene dobe zavarovanja oziroma vključitve v nacionalni sistem. Na podlagi pridobljenih podatkov nato vsak nosilec zavarovanja izračuna sorazmerni del pokojnine, ki ga izplačuje direktno upravičencu.

Pravica do pokojnine se pridobi ob izpolnitvi pogojev v vsaki posamični državi, skladno z njenimi nacionalnimi predpisi. Prav tako pa je treba opozoriti, da je višina pokojnine odvisna od veljavnih pravil v državi, ki pokojnino v celoti ali v sorazmernem delu izplačuje.

V zvezi s pokojninami nekdanjih zveznih uslužbencev, pa je treba pojasniti, da se njihove pokojnine izplačujejo skladno s sporazumom, sklenjenim s tisto državo bivše republike SFRJ, v kateri je bil posameznik zaposlen. Pri tem je treba opozoriti tudi na dejstvo, da so bivši zvezni uslužbenci podvrženi načelu enake obravnave kot vsi ostali zavarovanci.

Kar zadeva vaše drugo vprašanje, pa lahko pojasnim, da so pri pogajanjih za sklenitev sporazuma o socialnem zavarovanju in pri oblikovanju vsebin poleg strokovnih služb ministrstva sodelovali tudi predstavniki Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Konkretno, da naj bi bila kakršna koli navodila posebna ali kar koli, pa vsaj jaz nimam te informacije, samo to, kar so mi pač dali, in verjamem, da ti postopki potekajo tako, kot morajo. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Mate, želite dopolnitev?
Izvolite.

DRAGUTIN MATE(PS SDS): Hvala lepa še enkrat. Želel bi dodatno zastaviti vprašanje, seveda imam v mislih zelo konkreten primer.

Zelo sem vesel, da ste našli vse sporazume, ki so sprejeti, da ste opisali, kako poteka to z organi, ki so delovali na zveznem nivoju v obdobju bivše države, in seveda vesel sem, da zagovarjate načelo enake obravnave – te besede ste uporabili. Tega sem vesel predvsem zaradi tega, ker smo z ustavnim zakonom ob osamosvojitvi prevzeli te obveznosti in zagotovili vsem tem ljudem enake pravice in tudi dolžnosti.

Težava nastane takrat, ko imamo v Zunanjem ministrstvu Republike Slovenije zaposlene osebe, takšnih oseb je 10, ena od teh oseb je stara 72 let in ima 46 let delovne dobe, ZPIZ pa je poslal pred kratkim, pred slabim mesecem dni dopis, s katerim je ministristvo uradno obvestil, da oseba vsaj do 31. 12. letošnjega leta ne izpolnjuje pogojev za upokojitev. Hkrati pa seveda za nekatere druge uslužbence veljajo neka druga pravila. Iz

vprašanja, ki sem ga postavil prejšnji mesec ministru za zunanje zadeve, je bilo zelo jasno razvidno, da imajo na ministristvu zaposlenih deset takšnih oseb. Vsi so v najvišjem rangu, njihove plače bruto znašajo na letnem nivoju med 50 in 60 tisoč evrov, letno to znaša okoli pol milijona oziroma okoli 600 tisoč evrov. To je v masi plač, ki jih ima zunanje ministristvo in smo to lahko slišali na Odboru za zunanje zadeve pri rebalansu –, pri masi plač, ki jih ima zunanje ministristvo na letnem nivoju nekaj malega čez 15 milijonov, to znese 4 % mase plač. Za deset oseb, ki bi jih morali upokojiti in za katere bi država imela bistveno nižji strošek.

Kaj boste naredili?

Na kakšen način boste reagirali in preverili, kako ZPIZ dejansko obračunava in obvešča pristojne institucije o izpolnjevanju pogojev za upokojevanje?

Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala.

Konkretnih primerov seveda ne želim in ne morem tako komentirati, ker se moram prej pozanimati in pogledati. Pri nekaterih uslužbencih Ministrstva za zunanje zadeve nastopa problem, da dejansko tiste dobe, ki jim je bila priznana v Srbiji oziroma v tisti državi, ki so takrat delali, da ne vložijo vloge za priznavanje te dobe. Namreč, to ni enako, ali je neprepoznavanje ali prepoznavanje te dobe. Torej, če so ti ljudje delali takrat v zvezni državi, ampak so bili plačani prispevki v srbsko blagajno, tukaj je razlika v tem, ali so bili napoteni in so tukaj nekatere različne interpretacije, na kakšen način bi država Slovenija morala poračunavati te obveznosti. Na podlagi sporazumov, ki so sklenjeni, so ti posamezniki obravnavani enako kot kdor koli drug. Tudi oni morajo imeti dano vlogo na srbski zavod, ker jim potem srbski zavod pošlje obvestilo o tem, koliko dobe imajo, da jo lahko naš zavod upošteva.

Vsekakor bomo ta problem reševali. Če pravite, da je deset ljudi, da so velika sredstva, je treba najti rešitev. Morda lahko kasneje poročam tudi o reševanju, kako se bo rešilo. Vendar pa ne moremo pričakovati, da bo dejansko krila vsa ta sredstva blagajna ZPIZ. Če so izjeme, bo treba na nek način tudi vire za te izjeme zagotoviti.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospod Mate, proceduralen predlog.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): V skladu z 246. členom Poslovnika bi predlagal, da opravimo o tem obširno razpravo. Ne nazadnje je tudi gospa ministrica na koncu dejala, da je treba razčistiti te zadeve, da je treba priti zadevi do dna. S tem

se globoko strinjam. Je pa treba vedeti, za kaj pravzaprav gre. Gre za izigravanje predpisov in gre za postavljanje državljanov v neenak položaj. Nekateri uslužbenci, ki so večino svojega ali ves svoj delovni čas na Ministrstvu za zunanje zadeve delali v Republiki Sloveniji, izpolnjujejo oba pogoja in se jih avtomatično upokoji, ne glede na to, kje so .../ nerazumljivo/ Osebnostno s tem nimam nobene težave. Drugi uslužbenci hodijo pa v službo na kavo in dobivajo visoko plačo zgolj zato, ker se postavimo v nek uradniški položaj, in tega ne pričakujem od ministrov, da niso nečesa dali, vsi pa vedo, koliko let so tam delali. Še več! Večina teh ljudi je v zvezne organe – oziroma vsi, ki so šli delat na Ministrstvo za zunanje zadeve takratne države, so bili tja delegirani s strani takratne Republike Slovenije. Ni bilo neko konkuriranje za delovna mesta, tam je obstajal nek ključ in ve se, koliko let so tam delali. to ni neznanka.

Problem je velik, zato ker gre za veliko število ljudi, gre za velika sredstva in predvsem gre za načelo neenakosti pred zakonom, za ljudi, ki so zaposleni v istem organu. Omenjal nisem nobenega imena, povedal sem samo primer, ki nam ga je Ministrstvo za zunanje zadeve na proračunski seji OZP povedalo. Ne trdim, da so ti podatki do meseca natančni, zato ker smo takšen podatek dobili od zunanjega ministrstva in oni imajo težave, ti ljudje pa nočejo v pokoj. Zelo preprosto, zakaj? Saj je prav, da ljudje vedo – preprosto državljanji, ki gredo v pokoj pa dobijo tristo ali pa petsto evrov penzije. Zato ker bi, če se upokojijo pod temi pogoji in ne bi imeli toliko delovne dobe samo v Republiki Sloveniji, dobili malo nižjo penzijo, ne vem, za sto evrov ali pa za dvesto evrov nižjo na tistih tisoč 500, ki bodo dobili. Zato nočejo tega narediti in država nič ne naredi, da bi to stanje spremenilo. To stanje ni od včeraj, to stanje se vleče praktično leto dni.

Res me zanima:

Kako bomo pri tem ukrepali?

Zato bi želel, da o tem razpravljamo, da se najde rešitev, ker če bomo o tem razpravljali, bomo rešitev našli hitreje. Zelo preprosto! Če ne, bo to samo še eno od vprašanj, ki se bo pozabilo, dalo pod preprogo in zato ga jaz vlečem, začel sem ga na prejšnji seji, nadaljeval sem ga na tej in bom nadaljeval tudi na naslednjih sejah z vprašanji. Seveda bodo vedno bolj konkretna.

Predlagam, da opravimo to razpravo in da najdemo takšne rešitve, da ljudje ne bodo mogli na stransko uho izigravati zakone in si s tem skušali zagotoviti višje pokojnine.

PODPREDSNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

O vašem predlogu bo Državni zbor odločal v četrtek, v okviru glasovanja.

Naslednje poslansko vprašanje pa bo zastavila gospa Sonja Ramšak, in sicer ministru

za zdravje gospodu Tomažu Gantarju, ki je za današnjo sejo opravičen.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica. Spoštovana ministrica, spoštovani minister!

Moje vprašanje je namenjeno ministru za zdravje. Komisija za preprečevanje korupcije je 7. maja na svojem spletnem portalu objavila ugotovitve v zadevi suma koruptivnega ravnanja odgovornih oseb Univerzitetnega kliničnega centra Ljubljana pri izvajanju pediatričnega kardiokirurškega programa, iz katerih izhaja, da sta tako mag. Darinka Miklavčič kot nekdanja generalna direktorica in s tem odgovorna oseba UKC Ljubljana in mag. Simon Vrhunec kot generalni direktor in s tem odgovorna oseba UKC Ljubljana pri sklepanju pogodb o operacijah otrok na srcu v ljubljanskem kliničnem centru kršila dolžna ravnanja v skladu z Zakonom o integriteti in preprečevanju korupcije. Oba preiskovanca naj bi po mnenju KPK izraelskemu kirurgu Mishalyju v štirih letih nezakonito omogočila en milijon 246 tisoč 114,44 evrov zaslužka za 150 operativnih dni oziroma opravljenih 358 operacij v obdobju od oktobra 2007 do decembra 2011 s sklenitvijo avtorske namesto podjemne pogodbe, ob vedenju, da navedeni kirurg dr. Mishaly nima ustrezne licence.

Notranja revizijska preiskava, ki je bila v UKC odrejena na zahtevo gospoda Vrhunca, je opozorila, da mora imeti navedeni kirurg ustrezno licenco, zaradi česar so bili operativni posegi ustavljeni za dobo treh mesecev. V temu času je dr. Mishaly pridobil ustrezno licenco, opravljena so bila tudi pogajanja o vrednosti operativnega posega in po besedah gospoda Vrhunca sklenjena zakonita pogodba, ki naj ji ne bi mogel nihče oporekati.

Kot je izhajalo iz pogodbenih obveznosti, pa naj bi bila usposobljena tudi dva domača kirurga za opravljanje zahtevnih operativnih posegov. Žal je eden od usposobljenih kirurgov odšel v tujino, drugi pa že izvaja velik del programa samostojno in tudi po oceni dr. Mishalyja korektno. Vsi si prizadevamo za zakonitost delovanja vseh institucij in predvsem za transparentno porabo davkoplačevalskega denarja, vendar se ob reševanju človeških življenj, še zlasti otroških, postavlja vprašanje, ali je človeško življenje, še zlasti otroško, na prvem mestu ali pa so na prvem mestu drugi interesi.

Spoštovani minister, sprašujem vas:

Ali drži, da obstaja razlika med ceno operativnih posegov, ki so se izvajali v okviru pediatričnega kardiokirurškega programa s strani Mishalyja v UKC Ljubljana, in med ceno oziroma stroški takšnih posegov v tujini, bistvena razlika v korist domačega programa?
Oziroma:

Kakšna je razlika v vrednosti oziroma ceni teh posegov, če so opravljeni doma oziroma v tujini?

In še:

Ali se je kdor koli ali katera koli odgovorna oseba okoristila na račun teh pogodb?

Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam za vprašanje. V skladu s poslovnikom boste dobili odgovor.

Nadaljujemo z gospodom Andrejem Čušem, ki bo poslansko vprašanje zastavil ministru za infrastrukturo in prostor gospodu Samu Omerzelu.

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister, ni verjetno prvič, da se že danes pogovarjamo o tej problematiki avtocestnega odseka Draženci–Gruškovje.

Zakaj sem se sploh odločil, da postavim to vprašanje? V bistvu moram reči, da sem z vašimi zadnjimi odgovori bil zadovoljen. Dobil sem občutek, da se zavedate problematike in da jo razumete ter tudi podpirate reševanje v tej smeri. V bistvu ste mi tudi že predložili neko konkretno časovnico aktivnosti.

Dobil sem občutek, da bo iz tega se nekaj zgodilo, da bo šlo to naprej. V končni fazi sem dobil tudi občutek, da se zavedate stanja slabe osnove infrastrukture v spodnjem Podravju. Sem pa s terena v zadnjih dneh dobil nekaj takih dvomov ali negativnih signalov.

Namreč, vlečni konj vlade Alenke Bratušek, gospod Mišič, je napovedal pospešitev izgradnje predora Markovec ter povezav proti Hrvaški.

S terena sem dobil več pobud, da postavim to poslansko vprašanje:

Ali se bodo črpana sredstva za gradnjo avtocestnega odseka Draženci–Gruškovje namenila tudi za izgradnjo predora Markovec ter bližnjih cestnih povezav proti Hrvaški?

Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Izvolite, gospod minister.

SAMO OMERZEL: Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovani gospod Čuš, hvala za vprašanje.

Moram reči, da ste mi izredno simpatični, kako skrbite za ta odsek in prav je tako. Lepo, da nekdo skrbi, da naši projekti tečejo, in točno nadzira, ali gredo v tisto smer, kot smo obljubili, ali ne.

Moram reči, da smo pri načrtovanju rebalansa proračuna še posebno pozornost namenili slovenskim cestam. Ta segment tako pri vzdrževanju kot pri investicijah smo nekako ocenili kot enega od izredno občutljivih in zato smo sredstva, predvsem pri cestah – pa tu govorim predvsem pri državnih cestah – na nek način sredstva povečali.

Pri konkretnem primeru odseka Draženci–Gruškovje še vedno ostajamo na stališču, ki je bilo že predstavljeno. Torej projekt nikakor ni ogrožen in ni v nikakršni povezavi s predorom Markovec. Predor Markovec je v fazi izgradnje in dejansko za ta del sredstva zagotavlja koncesionar. Pri samem odseku Draženci–Gruškovje pa gre za namenska sredstva, pri katerih v predlaganem rebalansu proračuna ni nikakršnih sprememb.

Tako so skrbi odveč in prioriteta na tem odseku ostaja, tako kot je bilo predstavljeno, mislim, da dvakrat ali trikrat pri vaših vprašanjih v preteklosti.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Zdaj prehajamo na zadnje poslansko vprašanje danes, in sicer bo gospod Borut Ambrožič zastavil vprašanje ministrici za delo, družino in socialne zadeve in enake možnosti dr. Anji Kopač.

Izvolite.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala ponovno za besedo, predsedujoča. Lep pozdrav ponovno tudi ministrici in vsem prisotnim!

Moje vprašanje je sledeče:

Ali je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti pripravljeno za pripravo in sprejem Nacionalne strategije družbene odgovornosti v Sloveniji, kot to narekujejo številni evropski dokumenti?

V preteklih letih, lahko govorimo že kar srednjeročno nazaj, natančneje 2005 je takratno resorno ministrstvo bilo določeno kot koordinator za vzpostavitev delovne pripravljalne skupine, ki bi to pomembno novo obliko poslovanja poskušalo skoordimirati oziroma implementirati, če želite, v družbeno ali državno stvarnost, saj nam trenutne posledice globalizacije in vsega, kar se dogaja v zvezi s finančnim in sploh gospodarsko krizo v svetu in posledično tudi v Sloveniji, kažejo, da je preobrazba slovenske in tudi podjetniške družbe nujna.

Zatorej, da ne bom še enkrat ponavljal vprašanja:

Ali so dejavnosti na ministrstvu v teku, da se zadeva, ki je nekako zaspala že v letu 2005, ponovno obudi in spravi v življenje?

Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa.

Gospa ministrica, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Hvala za vprašanje, to je danes moje deseto ... Zdaj pa na to konkretno vprašanje.

Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve in zdaj tudi enake možnosti ni bilo nikoli zadolženo za pripravo nacionalne strategije, ker gre pri tem vsebinsko za dokument, ki presega delokrog vseh državnih organov in posega v

delokrog vseh državnih organov in gospodarskih subjektov in tako vsekakor presega tudi pristojnosti našega ministrstva. Ministrstvo je bilo z vidika družbene odgovornosti kot orodja socialnega dialoga tisto ministrstvo, ki se je ob vstopu v Evropsko unijo udeleževalo sestankov delovne skupine pri Evropski komisiji za družbeno odgovornost podjetij. Delovna skupina je prav zaradi poudarka socialnega dialoga izvorno organizacijsko spadala pod Generalni direktorat za zaposlovanje, že nekaj let pa si zaradi močnejšega poudarka na podjetniških vsebinah organizacijske dolžnosti deli z Generalnim direktoratom za podjetništvo.

Do prejšnjega mandata je na pobudo Ministrstva za delo, družino in socialne zadeve obstajala tudi medresorska delovna skupina za družbeno odgovornost podjetij, ta je od pričetka članstva v OECD in s tem obveznostjo, da pri MGRT, torej Ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo, deluje nacionalna kontaktna točka OECD za izvajanje smernic za mednacionalne družbe, izgubila na pomenu in dokončno prenehala obstajati ob pregledu in ukinitvi različnih delovnih teles vlade v prejšnjem mandatu.

Tako imenovana nacionalna strategija, ki jo omenjate, ima podlage v poročilu Komisije z naslovom Obnovljena strategija EU 2011–2014 za družbeno odgovornost podjetij, ki je bila sprejeta oktobra 2011. Sporočilo pravno ni zavezujoče in tudi iz vsebine je razvidno, da Komisija države članice vabi, da oblikujejo ali prenovijo načrte ali nacionalne sezname prioritarnih aktivnosti za promocijo družbene odgovornosti, nikakor tako ne gre za pripravo nacionalnih strategij. Poleg tega se omenjeni dokument navezuje ne le na vsebino OECD smernic za večnacionalne družbe, pač pa tudi na smernice Združenih narodov. Za to področje je zadolženo Ministrstvo za zunanje zadeve in vključuje področje človekovih pravic v gospodarstvu v širšem pomenu in s katerim so bile pred kratkim nadgrajene tudi OECD smernice. Obstaja civilna pobuda pod okriljem Ekviliba, ki pripravlja osnutek prioritete, ki naj bi jih Slovenija izvajala za področje družbene odgovornosti.

Verjamem, da je prav, da pri oblikovanju pobude pride od spodaj navzgor, torej, da s področja gospodarstva povedo, kakšne so njihove potrebe, kaj bi želeli od države, in da se na podlagi tega s strani civilne družbe in predvsem gospodarstva oblikujejo te pobude in potem se opredelimo različni resorji, ne samo ministrstvo za delo, do teh pobud. Vsekakor pa naše ministrstvo, ki je vodilno na področju socialnega podjetništva pri uvajanju te oblike v Sloveniji, zelo spodbuja to socialno podjetništvo in preko tega tudi na nek način družbeno odgovornost podjetij. Pri nas, torej z vidika pristojnosti Ministrstva za delo, gre predvsem v tem trenutku, da poudarjamo pomen socialnega podjetništva, možnosti inovativnih

praks in predvsem bolj odgovornega ravnanja podjetij.

Vsekakor se strinjam, da je družbeno odgovorno vedenje s strani gospodarskih subjektov več kot potrebno, dobrodošlo, vsekakor pa ne gre, da bi lahko z neko strategijo ali kakršno koli pobudo, sporočilom to dosegli. To je tudi stvar neke opredelitve vsakega posameznika, predvsem pa vodilnih v našem gospodarstvu in ne nazadnje tudi nas, potrošnikov, da sankcioniramo tam, kjer je mogoče, pač vedenje različnih gospodarskih subjektov, ki ne ravnaajo v smeri družbeno odgovornega vedenja.

Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospa ministrica.

Želite dopolnitev odgovora?

Izvolite, gospod Ambrožič.

BORUT AMBROŽIČ (NeP): Hvala za odgovor, gospa ministrica.

V bistvu ste delno definirali tudi sam pojem družbene odgovornosti, ki pomeni prostovoljni pristop vseh deležnikov k zavezi po etičnem, okoljskem in tudi, če želite, HRM delovanju vsake institucije, posledično lahko tudi rečemo državne in javne uprave.

Veseli me, da je vse navedeno nekako v sferi spremljanja s strani resornega ministrstva. Strinjam se, da to področje vsekakor spada tudi v del okrog Ministrstva za gospodarstvo, lahko bi celo razširili na vsa ministrstva v Republiki Sloveniji. Kljub temu pa smatram, da bi ravno ta element prostovoljnosti, ki je nezavezujoč s strani evropskih dokumentov, ki tako obliko delovanja ali poslovanja reklamirajo ali priporočajo, nek impulz, ki ga lahko državna uprava sama na podlagi ugotovitev civilne družbe, kot ste sami povedali, tudi oblikuje v neki obliki resolucije ali pa nacionalne strategije. To bi še dodatno motiviralo tiste, ki v tako obliko delovanja, v katero spada tudi socialno podjetništvo ali pa tudi nekatere formalne oblike, ki so iz take oblike razmišljanja nastale, kot na primer zakon o zelenem javnem naročanju in podobno, prepriča, da je takšna oblika poslovanja in delovanja, ki ne verjame v zakon džungle kot neoliberalistični pristop kapitalizma, boljša kot do sedaj.

Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Izvolite, gospa ministrica.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za dodatno vprašanje.

Na primer, na ministrstvu je bil razvit v okviru programa Progress že pred leti certifikat Družini prijazno podjetje, ki se je uveljavil predvsem med gospodarskimi subjekti, mi smo ga pa želeli prenesti tudi v širšo javno upravo.

Tudi naše ministrstvo je pridobilo osnovni certifikat še v času Pahorjeve vlade, pa je vmes nekaj bilo narobe, tako da zdaj ponovno izpolnjujemo zaveze, ki smo jih takrat dali, zato ker verjamem, da je potrebno tudi v javni oziroma državni upravi biti zgled, da se da z družbeno odgovornimi praksami delati bolje, da so ljudje bolj zadovoljni, predvsem pa je to mogoče, če nas nič ne stane.

Vaša pobuda z vidika, da bi pregledali, kaj vse bi bilo kot priporočilno vedenje tako za javno upravo kot za širši privatni sektor, vsekakor ni nepomembno. Je pa dejstvo, da je treba v današnjem času predvsem razmišljati, kako, s kakšnimi načini lahko dosežemo, da se bodo ti subjekti tako vedli, predvsem pa je treba primer dobrih praks v družbi izpostavljati.

Zdi se mi, da če sprejmemo neko strategijo, k temu ne bomo toliko prispevali, kakor če izpostavimo dobre prakse in širimo to, da je mogoče tudi na družbeno odgovoren način peljati uspešno podjetje, da so dejansko to podjetja, kjer so tako delavci zadovoljni kot tudi kupci in pa tudi ustvarjajo dobiček.

Torej tudi na ta način z družbeno odgovornim vedenjem je moč ustvarjati dobiček, ki pa je mantra v neoliberalnem pojmovanju sveta.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

S tem smo zaključili današnja poslanska vprašanja. Hvala lepa ministrici, vsem, ki so vprašanja odgovarjali, vsem poslankam in poslancem želim prijeten dan še naprej.

S tem tudi prekinjamo to točko dnevnega reda, nadaljevali pa jo bomo v četrtek, 11. julija, ko bo Državni zbor v okviru glasovanj odločal o predlaganih sklepih. Hvala. S tem prekinjam sejo.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 9. JULIJA 2013 OB 16.50 IN SE JE NADALJEVALA 10. JULIJA 2013 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Ravnokar sem obveščen, da je zaključila s svojim delom tudi Mandatno-volilna komisija in lahko pričakujemo, da se nam bodo pridružili v dvorani, tako da predlagam, da začnemo z nadaljevanem 16. seje Državnega zbora.

Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanki in poslanci: gospa Iva Dimić, gospa Kristina Valenčič, gospod Branko Smodiš, gospod Bojan Starman, ki ga sicer vidim v naši sredini, tako da to ne velja, gospod Jožef Jerovšek je pa tudi tukaj prisoten. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Prehajamo na **2. TOČKO DNEVNE REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA**

REBALANSA PRORAČUNA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETO 2013.

Predlog rebalansa proračuna je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za predstavitev predloga rebalansa proračuna za leto 2013 dajem besedo najprej predsednici Vlade mag. Alenki Bratušek.

MAG. ALENKA BRATUŠEK: Spoštovane gospe in gospodje!

Pred vami je rebalans proračuna za letošnje leto. Nujno potrebna je bila priprava letnega. Zakaj? Vsaj dva razloga obstajata za to. Glavni je ta, da je bil načrt prejšnje vlade popolnoma, ampak res popolnoma nerealen. Drugi pa je ta, da so, na žalost, še dodatno slabše gospodarske razmere v naši državi.

V sprejetem proračunu za leto 2013 so bili prihodki načrtovani v višini 8,6 milijarde evrov. Novelirane ocene prihodkov kažejo, da bi bilo le-teh za nekaj več kot 600 milijonov evrov manj od prvotno načrtovanih. Na odhodkovni strani skupna višina odhodkov ostaja približno enaka, to je 9,6 milijarde evrov. Natančnejšo obrazložitev rebalansa državnega proračuna bom prepustila ministru za finance, sama pa se želim posebej dotakniti nekaj točk iz tega rebalansa in tudi ukrepov, ki so vključeni v ta rebalans.

Že večkrat sem povedala, da na žalost nismo mogli izbirati izmed dobrih rešitev. Vse rešitve, s katerimi smo se ukvarjali, so bile manj dobre. In po naši oceni smo izbrali nabor ukrepov, ki so najmanj slabi, tako za naše ljudi kot za naše gospodarstvo. Ko poslušam očitke na temo rebalansa, lahko slišim od tega, da varčujemo preveč, do tega, da ne varčujemo nič. Prava resnica je, da je kljub temu, da odhodki ostajajo na višini sprejetega proračuna, veliko truda in navora vložene v ukrepe na odhodkovni strani. Morali smo najti 140 milijonov evrov za pokojnine, ker ste na to preprosto pozabili, spoštovani kolegi. In če tega z rebalansom ne bi zagotovili, bi bilo treba pokojnine od 1.7. dalje znižati za 6 %. Ne vem, kakšen je bil vaš načrt v zvezi s pokojninami. Mogoče ste imeli v načrtu tudi to znižanje. Morali smo najti 122 milijonov evrov za obresti, kar je skoraj 20 % več, kot ste načrtovali vi. Težko se zmotiš za 20 % – se vam ne zdi? Zato da je bil videti proračunski primanjkljaj nižji, ste načrtovali toliko manj. Plačujemo tudi rokohtske ukrepe, ki ste jih kljub opozorilom, ki so bila dana, sprejemali. Seveda gre za regres javnih uslužbencev in pokojnine, ki ste jih odvzeli protiustavno. Vse to nam danes zvišuje odhodke in povečuje primanjkljaj, na žalost. Veliko bolj vesela bi bila, če bi danes stala pred vami s proračunom, kjer bi izkazovali presežek ali kjer bi imeli zagotovljeni vsaj 2 milijardi evrov za investicije. Na žalost to v današnji situaciji ni mogoče in verjamem, da se tega prav dobro zavedamo vsi, ki smo danes tukaj.

Treba je še bolj znižati odhodke, treba je biti še bolj radikalen pri varčevanju, so

besede, ki sem jih v zadnjih dneh večkrat slišala tu med vami. Predloga, kje in za koliko, nisem slišala nobenega. Vsi, ki govorite o radikalnem varčevanju, ciljate na zaposlene v javnem sektorju. Pošteno je treba povedati, da so zaposleni že nekaj let zapored nosili in še nosijo velik del bremena konsolidacije javnih financ. Morate pa vedeti nekaj, spoštovane kolegice in kolegi, ko govorite o zmanjševanju javnega sektorja, govorite predvsem o šolstvu in zdravstvu. To sta dva največja segmenta znotraj javnega sektorja. Absolutno je potrebna racionalizacija, in to delamo. Nikakor pa se ne da, vsaj mi menimo tako, zmanjševati števila zaposlenih v javnem sektorju, šolstvu, zdravstvu, policiji za 20 ali 30 %.

Nekaj več kot 100 dni je minilo, odkar vodim to vlado. Po moji oceni je bilo narejenega ogromno. Velikokrat sem v zadnjih dneh že naštel, kaj vse smo postorili v tem sicer kratkem času. Velikokrat sem o delu moje, naše vlade v teh zadnjih dneh slišala, da nadaljujemo delo in projekte prejšnje vlade. Če bi bilo res tako, ne vem, zakaj toliko kritik s te strani. V tem rebalansu smo kljub temu, da so odhodki zelo omejeni, poskrbeli tudi za ukrepe v pomoč gospodarstvu. Ukrepi, ki jih bo deležno gospodarstvo, se bodo okrepili za več kot 700 milijonov evrov. Res ne gre za nepovratna sredstva gospodarstvu, smo pa zagotovili sredstva za povratne oblike pomoči in naš cilj je zagotoviti stalno in učinkovito podporo v vseh fazah, od temeljnih aplikativnih raziskav in razvoja in komercializacije novih rešitev, izdelkov in storitev ter s tem uresničevanje strateških razvojnih ciljev. To pa je povečanje konkurenčnosti gospodarstva, hitrejšemu nastajanju in rasti inovativnih podjetij ter povečanju inovacijskih sposobnosti podjetij.

Velikokrat pa sem že povedala, da bomo največ za naše gospodarstvo naredili takrat, ko bodo banke ponovno začele servisirati naše gospodarstvo, zato smo največ časa v teh 100 dneh posvetili sanaciji bančnega sistema. Velikokrat sem tudi že povedala, da Slovenija nima časa vedno in vedno znova začenjati vse na novo. Projekt, ki je bil nujen in je bil zastavljen, smo nadaljevali, ker preprosto ni šlo drugače. Največ kritik leti name, da sem kot opozicijska poslanka nasprotovala tej rešitvi. Tisti, ki to vedno in znova ponavljate, dodajte tudi to, da sem in smo v Pozitivni Sloveniji temu nasprotovali iz enega samega razloga. To je, da nismo vedeli in niste znali povedati, ali bo ta rešitev res najcenejša za naše ljudi – in še več, niste znali povedati niti tega, koliko bo sploh stala. To je bil edini razlog, da sem kot poslanka temu nasprotovala.

Lahko pa povem, da smo pravzaprav naredili nemogoče, in to nam priznajo tudi v Bruslju. Ko smo prevzeli vlado, operativno na tem področju ni bilo pripravljeno praktično nič. Danes je družba za upravljanje, rečemo ji tudi slaba banka, že pripravljena na prenos slabih terjatev. Edini problem, ki ga imamo, da do teh

prinosov ne prihaja je ta, da Evropa ne verjame našim slovenskim ocenam, glede stanja v naših bankah. Teh ocen ne dela Vlada ampak Banka Slovenija. Za veliko, veliko večino prenosa slabih terjatev potrebujemo soglasje Evropske komisije, zato bo trajalo kakšen teden več, da do teh prenosov pride – kakšen teden več, kot smo prvotno napovedali in načrtovali. Minister za finance je včeraj rekel, čas je denar in izguba časa pomeni tudi izgubo rasti, zato smo vse svoje sile usmerili v to. Strinjam pa se, da je verjetno boljše kakšen teden kasneje, kot pa da bomo januarja vajo ponavljali. To bi najbolj omajalo slovensko kredibilnost na finančnih trgih. Sanacijo bank skupaj z dokapitalizacijo je treba izpeljati enkrat in dokončno.

Spoštovane poslanke in poslanci, pred vami je rebalans državnega proračuna za leto 2013. Po moji in naši oceni je narejen najbolje, kar se je v tem kratkem času dalo. Če se bivši predsednik Vlade Janez Janša ne bi tako trdo in trdno oklepal oblasti in ob tem v zadnjih treh mesecih ne naredil praktično nič več, bi lahko bil proračunski primanjkljaj v tem rebalansu bistveno, bistveno nižji. Ukrepi na področju plač bi veljali celo leto. To bi pomenilo 60 milijonov evrov manj odhodkov. Davek na dodano vrednost bi nam prinesel 150 milijonov evrov več. Če ne bi bilo treba vračati regresa javnim uslužbencem, bi bili odhodki nižji še za 50 milijonov evrov. Skupaj to pomeni 260 milijonov evrov ali 0,7 % BDP. Namesto 4,4 % bruto domačega proizvoda, bi proračunski primanjkljaj znašal 3,7 % BDP. Naš strukturni napor bi bil celo višji, kot ga od nas pričakuje Bruselj. Ampak časa se ne da zavrteti nazaj. Začeli smo 21. marca in od takrat naprej trdo delali, da je danes pred vami dokument, kakršen je. Vesela bom vsakega konstruktivnega predloga novih ukrepov. Na žalost pa poslušam samo dvoje: ne dviga davkov in ne posega v pravice. Brez enega ali drugega ali brez kombinacije obojega, kar delamo mi, na žalost, ne bo šlo.

Spoštovane gospe in gospodje, ni naše ali vaše Slovenije – je samo ena, skupna Slovenija. Ni vaših in naših ukrepov – so samo ukrepi, ki Slovenijo peljejo na pravo pot. Zaradi mladih, zaradi prihodnosti moramo najti dogovore. Trdno pa sem še vedno prepričana, da bomo svoje probleme rešili sami, brez tujih zahtev in brez tuje pomoči. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi predsednici.

Za predstavitev predloga rebalansa proračuna za leto 2013 sprašujem, če želi dodatno predstaviti rebalans tudi minister za finance dr. Uroš Čufer?

Izvolite, dr. Uroš Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Spoštovani gospod predsednik, spoštovane poslanke in poslanci!

Mogoče samo nekaj besed okoli tega rebalansa, ki ga imamo danes v sprejetju. Omenil bi, da smo si že letos maja v okviru

programa stabilnosti nacionalnega reformnega programa zastavili ključne cilje ekonomske politike za letošnje leto in za naslednja leta. Konkretni cilji, ki jih zajemata ta dva dokumenta, so iz treh področij: konsolidacija javnih financ, sanacija bančnega sistema in razdolžitev podjetij ter izboljšanje korporativnega upravljanja ter postopen in preišljen umik države iz gospodarstva.

Predlog rebalansa, ki je danes pred vami, je pripravljen v skladu s temi cilji. Načrtovani ukrepi pomenijo pravzaprav dobro osnovo, da lahko gradimo tudi v prihodnje na njih in pravzaprav pripravljamo tudi dodatne ukrepe za leto 2014 in nadalje. V tem rebalansu je poleg konsolidacije javnih financ tudi to, da so pripravljene ukrepi za sanacijo bančnega sistema in tudi ukrepi za ponoven zagon gospodarske rasti. Rebalans je bilo treba pripraviti iz dveh glavnih razlogov. Prvič, da obstoječi proračun temelji na makroekonomskih kazalcih za leto 2013, ki so se izkazali, da so bistveno manj ugodni, kot so bili predvideni v času načrtovanja. In drugič, da določeni elementi sprejetega proračuna niso taki, kot bi si jih želeli, da so bili v določeni meri načrtovani, vsaj tako kot sedaj izpade, nerealno, po drugi strani, da posamezni ukrepi, ki bi morali podpirati te predpostavke, niso bili pripravljene, pravzaprav jih lahko pripravljamo šele sedaj z velikim časovnim zamikom in zaradi tega tudi z izpadom v proračunu. V tem programu stabilnosti, ki ga je Vlada napovedala, da bomo pripravili ukrepe na način, da se bosta približno dve tretjini nanašali na ukrepe zmanjševanja izdatkovne strani, ena tretjina ukrepov na zmanjševanje izdatkovne strani, bo pravzaprav ta rebalans, ki je pred vami. Tudi višina primanjkljaja je v višini 1,5 milijarde, se pravi toliko, kolikor je bilo v programu stabilnosti narejeno.

Jaz ne bi šel čez posamezne postavke, ker ste jih imeli vsi možnost dobiti in ste jih tudi proučili. Bi pa povedal in vam priporočal, da ta rebalans danes oziroma jutri, kakor bo pač tekla razprava, sprejmemo, da lahko gremo dalje delat in pripravljat dodatne ukrepe, ki so potrebni, da lahko Slovenijo stabiliziramo in normaliziramo. Najlepša hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Rebalans je obravnaval tudi Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Za predstavite poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem skupaj.

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 62. nujni seji 8. 7. 2013 kot matično delovno telo obravnaval predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odboru so bila posredovana mnenja naslednjih zainteresiranih delovnih teles:

Komisije za narodne skupnosti, Komisije za nadzor javnih financ, Komisije za odnose s Slovenci po svetu ter Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ter odborov za kmetijstvo, obrambo, zdravstvo, kulturo, zunanjo politiko, notranje zadeve, infrastruktura, gospodarstvo, za delo družino ter za izobraževanje. Ta zainteresirana delovna telesa so se seznanila s predlogom rebalansa in niso oblikovala in sprejela svojih amandmajev.

Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Državnega sveta, ki predlog rebalansa podpira, prav tako je bil odbor seznanjen z dopisi zainteresirane javnosti. V poslovniškem roku so kvalificirani predlagatelji, poslanski skuini Nove Slovenije in SDS vložili 11 amandmajev k predlaganemu rebalansu.

V uvodni obrazložitvi predloženega rebalansa je državna sekretarka na Ministrstvu za finance povedala, da si je vlada že v okviru programa stabilnosti in nacionalnega reformnega programa zastavila ključne cilje ekonomske politike v letu 2013 in za naprej. Konkretni ukrepi posegajo na tri področja, in sicer zajemajo konsolidacijo javnih financ, sanacijo bančnega sistema ter razdolžitev podjetij, izboljšanje korporativnega upravljanja ter preišljen postopen umik države iz gospodarstva. Predlog rebalansa državnega proračuna za leto 2013 sledi tem ciljem. Ob tem je omenila, da že sprejeti proračun temelji na makroekonomskih kazalcih, ki so za leto 2013 predvidevala bistveno boljše makroekonomske okoliščine, kot dejansko so, ter da so bili določeni prihodki in odhodki v sprejetem proračunu načrtovani nerealno. V skladu s programom stabilnosti je vlada napovedala za leto 2013 proračunski primanjkljaj v višini eno milijardo in pol evrov, kar pomeni za cca 500 milijonov višji primanjkljaj, kot je bilo načrtovano s sprejetim proračunom. Predlog rebalansa sledi enakemu ciljnemu primanjkljaju, v nadaljevanju je državna sekretarka še natančno predstavila A, B in C bilanco ter načrtovane prihodke in odhodke. Ravno tako je podala svoje mnenje predstavnica Urada za makroekonomske analize in razvoj, ki je kratko predstavila splošno gospodarsko sliko za leto 2013 in povedala, da se je samo nekoliko povečal izvoz, ostali kazalci so pa slabši, kot so bili pričakovani.

V razpravi o rebalansu so člani odbora iz vrst opozicijskih poslanskih skupin menili, da predlog rebalansa ne sledi trem ciljem, ki si jih je zastavila vlada, ter ob tem opozorili predvsem na povečanje primanjkljaja za cca pol milijarde. To zelo slabo vpliva na investicije in na gospodarsko okolje, ki se še poslabšuje. Na eni strani se zvišujejo davki in negativno vplivajo na gospodarsko okolje, na drugi strani pa se premalo naredi, da bi se odhodki proračuna bolj znižali. Menili so, da ni korakov v pravo smer glede privatizacije, saj nista bila sprejeta nova klasifikacija in strategija naložb, ter opozorili, da v rebalansu niso predvidena sredstva. Prav tako so izpostavili dejstvo, da bo potrebno več

ukrepov, da se bodo evropska sredstva bolj uspešno črpala.

V razpravi o predloženem proračunu so člani odbora iz vrst koalicijskih poslanskih povedali, da je predlog rebalansa realen in primeren glede na gospodarske razmere, čeprav glede na situacijo pač ne more zadovoljiti vseh finančnih potreb. Povedali so, da bo več davčnih prihodkov ter da se sledi cilju zagotoviti stabilnost javnih financ. Prav tako so izpostavili restriktivno politiko plač v javnem sektorju in tudi pri nekaterih transferjih. Ob koncu je državna sekretarka odgovorila na nekatera vprašanja in povedala, da je treba za konsolidacijo javnih financ vplivati na obe strani proračuna ter da je predlog rebalansa korak v to smer. Odbor se je opredelil do vloženih amandmajev kvalificiranih predlagateljev ter jih ni podprl. Podprl pa je dva amandmaja odbora, in to na Ministrstvu za gospodarski razvoj, in ju sprejel.

Odbor za finance in monetarno politiko podpira predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije in to predlaga tudi Državnemu zboru. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala predsedniku odbora.

Mag. Andrej Vizjak bo prvi, ki bo začel predstavljati stališča poslanskih skupin, in sicer predstavil bo stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsednik Državnega zbora, spoštovana predsednica Vlade in ministrice, spoštovane kolegice in kolegi!

Torej rebalans proračuna, ki je pred nami, je pravzaprav popravek proračuna, ki je bil sprejet v jeseni preteklega leta. Sprejeman je bil od zgodnje jeseni naprej in je temeljil na podatkih, na katerih temelji vsak proračun in tudi vaš rebalans. To je na najnovejših napovedih Urada za makroekonomske analize in ne nekih špekulacij kogarkoli v Vladi. Napovedi Urada za makroekonomske analize in razvoj jeseni lani so bile bistveno drugačne, kot kaže danes realnost, zato so bile tudi določene postavke, zlasti ko govorimo o prihodkih v proračun, drugače načrtovane, kot se to izkazuje danes. To so objektivne okoliščine in žal mi je, da z veseljem sprevračate vedno in znova krivdo na vaše predhodnike, da ste v taki situaciji, kot ste. Jaz mislim, da se lahko, spoštovana premierka, zazrete tudi v določene koalicijske partnerje, ki so destabilizirali prejšnjo vlado in jo na koncu tudi zrušili in rezultat tega je bil mrtvi tek. To se pravi, da mrtvi tek ni povzročila prejšnja vlada, ampak ste mrtvi tek povzročili tisti, ki ste prejšnjo vlado rušili, kar je trajalo nekaj mesecev in posledice so danes tukaj. Zato je najmanj, kar je, da si pripisujete takšno odgovornost in krivdo za nastale razmere tudi sami.

Pa poglejmo, ko radi zahajate v zgodovino, kaj je prejšnja vlada naredila z zapuščino, ki jo je prav tako dobila na začetku

leta 2012. Znižali smo proračunski primanjkljaj za eno milijardo evrov. To je bilo lani narejeno. Lani so bile sprejete tudi določene strukturne spremembe. Radi omenjate izpad iz pokojninske blagajne. Izpad iz pokojninske blagajne ni posledica pokojninske reforme kot take, kajti 40 % manj ljudi se je upokojilo po novouveljavljenem zakonu v obdobju januar–maj in januar–maj lanskega leta, se pravi, upokojevanje se je bistveno zaustavilo. Je pa res, da je na koncu lanskega leta zaradi pričakovane reforme šlo veliko ljudi v pokoj tudi zaradi negotovosti, ker niso vedeli, kaj se z novo rešitvijo pripravlja. In res je, da je tudi pokojninska reforma zaradi nekkih negotovosti prebivalstva in tistih upokojencev, ki so se lahko upokojili še pod starimi pogoji, in to je izkušnja z vsako pokojninsko reformo in tudi Tega prejšnja vlada ni mogla vedeti, ko je načrtovala proračun zgodaj jeseni lanskega leta.

Pa poglejmo, kako ste se vi lotili popravkov tega rebalansa proračuna. Ob nižjih prihodkih v državni proračun, pa poglejmo, kateri so nižji. Ni res, da je nižjih prihodkov iz objektivnega naslova za pol milijarde evrov, temveč je nižjih prihodkov zgoj iz davčnega vira približno 250 milijonov evrov, ostalih 250 milijonov evrov pa je zaradi nižje ambicije po črpanju evropskih sredstev in 257 milijonov evrov načrtujete manj povračil iz evropskega proračuna, kar pomeni, da boste upočasnili dinamiko črpanja evropskih sredstev. To je slabo, kajti ta sredstva so povezana z investicijami, ki imajo multiplikativni učinek na javne finance v državi, spodbujajo gospodarsko aktivnost, spodbujajo več davčnih prilivov in generirajo delovna mesta, ki posledično generirajo tudi boljše razmere v državi. Torej vi z rebalansom načrtujete 500 milijonov manj prihodkov, 250 iz objektivnih davčnih virov in 250 iz naslova zmanjšanja črpanja evropskih sredstev. To je resnica, spoštovani. In še nekaj, načrtujete to upočasnjeno dinamiko pri črpanju evropskih sredstev zadnje leto finančne perspektive. Ko bi morali narediti vse, da pospešimo črpanje evropskih sredstev, vi zavestno greste v neko nižjo dinamiko. Prosim vas, ne se izgovarjati na to, da ni projektov, da niso pripravljene ali da je to absorpcija nemogoča. Ni res! Če si sredi letošnjega leta zadate tak neambiciozen cilj, potem bo tudi objektivno res nizko črpanje. Če pa boste postorili vse, aktivirali ministrstva in vse tiste pristojne, ki so odgovorni za črpanje, boste ta sredstva počrpali. In iz tega rebalansa veje tudi neko zoprno sporočilo, da se očitno odpovedujete delu evropskih sredstev, kar je slabo.

Ko govorimo o odhodkovni strani proračuna, je zadeva bistveno bolj kritična kot na prihodkovni strani. Ohranjate višino tekočih odhodkov in tekočih transferjev, ne glede na to, da vam bistveno padajo prihodki v državni proračun. Spoštovani, to je podobno, kot če bi gospodarska družba, ki so ji upadla naročila in

nima več toliko prihodkov iz naslova prodaje ali posla, ki ga pač opravlja, ohranila stroške in s tem povzročila minus oziroma izgubo. Takšno podjetje, če to traja nekaj časa, prej ali slej zaide v insolvenčne postopke. In takšen pristop v Sloveniji traja že nekaj let. Kakšno je torej to sporočilo, da država ni sposobna naravnati odhodkovne strani proračuna na zmanjšanje prihodkov? Dejstva kažejo, številke kažejo, da maso za plače celo povečujete, da tekoče odhodke povečujete. Statistični urad Republike Slovenije je zabeležil, da ste v aprilu letošnjega leta prvič po dolgih mesecih padanja števila javnih uslužbencev zopet dvignili število javnih uslužbencev. To je zato, ker ste verjetno napolnili svoje kabinete in še kakšne druge obljube izpolnili do svojih zvestih privržencev in jih zaposlili v javnem sektorju, pa naj stane, kolikor hoče. To so slabi, napačni trendi, spoštovani. Jaz lahko samo povem, da je resor, ki sem ga zapustil, zmanjšal število javnih uslužbencev oziroma zaposlenih za 15 %, z 230 kadrovskega načrta smo prišli na 199, kar je bilo tudi realno, z vsemi ukrepi dosegljivo v letošnjem letu. In bi bil zelo vesel, da bi se tega principa držali tudi naprej, ob tako žalostnih številkah, ki jih izkazuje ta proračun oziroma zlasti prihodkovna stran proračuna.

Poglejmo naprej, pogledjmo investicijske odhodke in transferje. Znižujete jih približno za 250 milijonov evrov glede na načrt v proračunu leta 2013. Menim, da je slabo, da se v času, ko nam peša gospodarstvo, ko se soočamo z vse višjo stopnjo brezposelnosti, ko novih delovnih mest ni, zlasti za mlade, znižujejo tako drastično investicije in še posebej investicije, ki so povezane s črpanjem evropskih sredstev. To dodatno duši gospodarsko aktivnost in nas vodi dodatno v spiralo vse večjega primanjkljaja, kajti prihodkov od pešajočem gospodarstvu bo tudi v proračun vse manj in vse več bo brezposelnih. Če temu, spoštovani, dodamo še dvige davkov, ki ste jih že naredili in jih še nameravate narediti – dvig davka na dodano vrednost, sprememba Zakona o dohodku pravnih oseb, s katerim ustavljate nadaljnje padanje višine davka od dohodka. In če temu pridamo še napovedani davek na nepremičnine, ki bo tudi precej obremenil gospodarske subjekte, če temu dodamo nadalje še spremembo oziroma dvig katastrskega dohodka, ki zadene tudi pomemben del gospodarskih subjektov, ki se ukvarjajo s kmetijstvom, potem je jasno, da v seštevku to izredno negativno vpliva na gospodarsko aktivnost in na gospodarsko rast. Vsak, ki je ne abc ekonomije spoznal, ki je samo polovico prvega a-ja spoznal, ve, da ob takšnih ukrepih ne moremo pričakovati več davčnih prilivov kljub povečevanju davčnih stopenj. Davkov bo zaradi tega vse manj, in če ne boste na odhodkovni strani obvladovali proračuna, bo primanjkljaj vse večji. In, glejte, tega ne ugotavlja samo, kot vi radi rečete, zlonamerna opozicija, to vse bolj ugotavljajo tudi organi evropskih institucij, zlasti Evropska komisija, ki je

zaskrbljena zaradi razmer v Sloveniji oziroma zaskrbljena zaradi neobvladovanja programa zniževanja javnofinančnega primanjkljaja v tej državi. Prepričan sem, da bo Evropska komisija poleg opozicije v tej državi zelo budno spremljala razmere v tej državi, ker je precejšen del Evropske unije in držav v relativno neugodni oziroma tudi nepredvidljivi poziciji. Sleherna drobtinica nestabilnosti lahko zaziblje finančni sistem cele Evrope in seveda je Slovenija tu med najbolj problematičnimi državami. Zato so oči tudi evropskih institucij uprte k nam. In prav je, da vas poleg opozicije na to opozarjajo tudi te institucije. Zavezali ste se, da boste postopno zniževali strukturni primanjkljaj. Rebalans proračuna gre v nasprotni smeri od tega, in če ne bomo dosegali vmesnih ciljev obvladovanja javnofinančnega primanjkljaja, ne bomo tudi dosegli na koncu cilja znižanja javnofinančnega primanjkljaja. Če pogledamo še naprej, da je seštevek investicijskih odhodkov in investicijskih transferjev v zadnjem letu finančne perspektive, ko moramo počrpati še veliko evropskih sredstev, se pravi seštevek je bistveno nižji, približno za 400 milijonov nižji, vseh investicij v tej državi, kot je proračunski primanjkljaj. To se pravi, mi imamo tekočih odhodkov in tekočih transferjev več kot pobranih vseh prihodkov v državni proračun. To je samomorilsko. Mi porabimo več brez investicij, kot ustvarimo oziroma poberemo v proračun. To je nevarno, to je lahko samo v primeru, kadar imamo res prioriteten cilj zniževanja primanjkljaja, kadar pa mi primanjkljaj povečujemo za 500 milijonov evrov, kot je v primeru rebalansa letošnjega leta, hkrati pa tako drastično krčimo investicijske odhodke in transferje, pa je to dodaten kamen v spiralo nestabilnosti javnih financ, ki vodi lahko samo še navzdol in nikakor ne drugam.

Pa pogledjmo, kje tudi na področju odhodkov najbolj zarezete v strukturo. Občinam za investicije 70 milijonov evrov manj, investicije v železnice 75 milijonov evrov manj, investicije v bolnišnice 18,5 milijonov evrov manj, Ministrstvu za gospodarstvo, predvsem za spodbude za rast in razvoj 62 milijonov evrov manj, kar je praktično 50 % proračuna. Jaz se z vami strinjam, da je iz bilance B možno načrtovati in tudi doseči učinkovite ukrepe za spodbujanje gospodarske aktivnosti, vendar zgolj in v marsikaterem primeru zgolj v kombinaciji z bilanco A oziroma subvencijami. Brez tega pač ne gre. Povejte mi, kako boste z dolžniškim kapitalom servisirali novonastala podjetja, tista, ki začenjajo iz pepela, iz ničesar. Ta potrebujejo določen zakon tudi v obliki nepovratnih sredstev. Tega se dobro zavedate, zato imamo na voljo tudi evropska sredstva.

Spoštovani, iz naslova tako zmanjšanih prilivov, ki jih načrtujete, 250 milijonov evrov manj iz naslova davčnih prilivov, zlasti gre tu na račun davka od dohodkov pravnih oseb, kar je logično, podjetja v recesiji ne morejo ustvarjati dobička in še manj plačevati davka od dobička, in iz naslova trošarin, pa tudi zaradi drugih

davkov, torej 500 milijonov manj prihodkov, po drugi strani pa enaki odhodki proračuna ob znatnem kleščanju investicij nam bodo v letošnjem letu pridelali za pol milijarde evrov več primanjkljaja. Tako se bo primanjkljaj samo na tej odhodkovno-prihodkovni ravni bilance A povzpел na milijardo 600 milijonov evrov. Če temu prištejemo še ostale bilance proračuna, ugotovimo, da se bomo morali v letošnjem letu samo za servisiranje tega dodatno zadolžiti za milijardo evrov. Zadolžujemo se, spoštovani, po izredno visokih obrestnih merah. Tudi prejšnja vlada se je morala zadolževati po izredno visokih obrestnih merah, pa je zniževala primanjkljaj za eno milijardo, glede na zapuščino, ki jo je dobila od večine sedanje koalicijske ekipe. Torej v teh neugodnih razmerah bomo dodatno obremenjevali proračun z višino stroškov za obresti. Višina stroškov za obresti na domačih in na tujih trgih je že 800 milijonov evrov. 800 milijonov evrov je izjemno visoka številka. Toliko torej, spoštovani, bomo letos plačali iz proračuna za zadolževanje – samo za servisiranje dolga. Ob napovedih, ki jih izvajate, da bomo vse nižje obvladovali oziroma raztegnili obvladovanje presežnega primanjkljaja na daljše časovno obdobje, bomo samo še povečali ta znesek, ki nam bo ob žalostno padajočih prihodkih v državni proračun zajedel praktično večino še tistega mehkega dela proračuna, ki je namenjen investicijam.

Spoštovana vlada, jaz se zavedam, da je zoprno v takih razmerah vladati in tudi zoprno obvladovati javne finance. Proračun, ki je bil sprejet leta 2012 za leto 2013, ni nekaj, kar bi se spontano zgodilo. To je cilj. Vsak proračun je cilj, ki mora biti opremljen in tekoče spremljan tudi z ukrepi za doseg tega cilja. Če je kdo mislil, da bo brez navora prišlo toliko in toliko prihodkov v proračun in toliko in toliko manj odhodkov iz naslova funkcioniranega javnega sektorja kar tako in da je bilo vse že pripravljeno, se je seveda zmotil. Vi ste v prvi polovici tega leta odnehali od ambicioznih načrtov prejšnje vlade, tudi po krčenju tekočih odhodkov s posegi v normative in standarde v marsikateri del javnega sektorja. Jaz se samo še sprašujem, kdaj bo čas, ko boste vi spoznali, da brez tega ne bo šlo. Ali pa bomo prelagali to breme na kasneje in na koncu bodo seveda ti ukrepi samo še ostrejši. Jaz vas sprašujem, kako boste prepričali gospodinjo, ki obvladuje družinski ali hišni proračun, da že leta troši 20 % več, kot pa je prihodkov v ta družinski proračun. Mi imamo namreč 8 milijard prihodkov, porabimo pa 9,6 milijarde evrov. Prejšnja leta, v času Pahorjeve vlade je bilo še slabše, je bil ta primanjkljaj približno 25 %. To traja že pet let. Dajte mi vi povedati, kako lahko na srednji, kaj šele dolgi rok zdržimo s tako neuravnoteženimi financami. Zadolžujemo se vse dražje in enkrat bo konec. In dokler ne bomo sposobni razumeti, da moramo tudi odhodkovno stran prilagoditi prihodkom, tako dolgo nam bog pomagaj. In ta vlada se je odločila, in to nam vseskozi tudi

ponavlja, da ne misli na tem polju narediti v letošnjem letu nič, kar se prihodnjega leta tiče je pa relativno skrivnostna. To tiščanje glave v pesek seveda gre, kajti ne nazadnje so to tudi javnosti všečna sporočila, vendar tisti, ki nam posojajo denar, in brez posojenega denarja mi preživeti v tej državi več ne moremo, ne srednjeročno, kaj šele dolgoročno, so pač spoznali, da nam več denarja ne bodo posodili. Mi smo za letošnje leto zadevo še rešili, kaj bo prihodnje leto, kaj bo prihodna leta ob takšnih sporočilih, je seveda veliko, veliko vprašanje, situacija pa lahko tudi zaradi intervencij evropskih inštitucij seveda slabša.

Povedali ste tudi, da je cilj te vlade sanacija bančnega sistema. To se pravi, da bi bile banke sposobne servisirati gospodarstvo in gospodinjstva. Slovenske banke so tudi značilne po tem, da imajo veliko depozitov in veliko vlog varčevalcev. Se pravi, ljudje v Sloveniji zaupajo slovenskim bankam. To je dobro. Kako, spoštovani minister za finance, razumeti obnašanje nekaterih slovenskih bank, da ne izplačujejo obresti za podrejene obveznice? Kako mislite, da bo ta vlagatelj, ki je vložil v banko, v obveznice z upanjem, da je varno naložen denar, sedaj se pa lahko obriše pod nosom za te obresti in je v veliki negotovosti glede izplačila tistega osnovnega vložka, ki ga je notri dal, kako mislite, da bo ta vlagatelj ali vsi, ki so v njegovem krogu, še kdaj posodil kakšen evro slovenskemu bančnemu sistemu? To je propad. Izguba zaupanja je propad slovenskega bančnega sistema. In naredite, prosim vas, vse, da do tega ne pride.

Spoštovani! Med tem, kar Slovenija na javnofinančnem prostoru potrebuje, in med tem rebalansom je velika razlika. Zato smo tudi pozvali premierko in celo vlado, da pripravi nov rebalans, ki bo temeljil na ukrepih za uravnoteženje javnih financ, postopno uravnoteženje, tudi v skladu s programom zmanjševanja presežnega primanjkljaja te države.

V Slovenski demokratični stranki seveda tega rebalansa ne bomo podprli in mu bomo nasprotovali.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Za nami je skoraj pet let krize. Žal pred nami ni nobenega zanesljivega obeta, ki bi ga uprli bodisi na notranjo samozavest ali zunanje danosti, ki bi nam dali upanje, da bo v kratkem času bolje. Socialni demokrati se tega zavedamo. Tudi zato svoj politični vpliv zastavljamo za pot, ki lahko po našem prepričanju edina zagotovi okrevanje Slovenije na način, da izboljšamo sposobnost celotne skupnosti za razvoj, za blaginjo in za to, da

Sloveniji povrnemo samozavest, ki jo potrebuje za soočanje z izzivi časa.

Po našem prepričanju se soočamo z naslednjimi velikimi izzivi. Prvič, kako omogočiti gospodarstvu, ki je zakopano v veliki prezadolženosti, možnosti za zagon, rast in nova delovna mesta. Drugič, kako povrniti ljudem, še posebej mladim, zaupanje v prihodnost, vero v lastne sposobnosti in optimistično pričakovanje od skupnosti. In tretjič, kako upoštevajoč potrebo po zagonu gospodarstva in ohranitvi socialne varnosti ter nadaljnem vlaganju v sposobnosti in možnosti ljudi, srednjeročno uravnotežiti naše javne finance. To so mejniki, ki določajo naša ravnanja tudi ob sprejemanju rebalansa letošnjega proračuna. Izbrati moramo srednjo pot med pastjo zadolževanja in pastjo varčevanja. Dejstvo je, da izrazita neravnotežja ne prispevajo k izhodu iz krize. Izkušnje Španije, Grčije, Portugalske in Irske so poučne in navajajo na jasen sklep, da moramo narediti vse, da se potegnemo iz nevarnosti varčevalno-dolžniške spirale, v katero smo padli s sprejetjem ukrepov prejšnje vlade. Tudi spoznanja Mednarodnega denarnega sklada o napakah grškega scenarija so pomembna opozorila za položaj Slovenije in naravo našega ukrepanja. A na drugi strani je tudi povsem jasno, da ohranitev visoko ravni zadolževanja za javno porabo ne vodi k ozdravitvi, ampak zapiranjem dostopa Slovenije do potrebnih virov financiranja. Pri tem skrbi hitro naraščanje dolga in ne toliko njegova višina. V tem pogledu pritrjujemo ugotovitvam bivšega predsednika, sedaj že bivšega fiskalnega sveta, prof. Senjurja, da moramo na novo ovrednotiti cilje naše javnofinančne konsolidacije. Očitno je, da smo se znašli na toboganu te spirale. Zniževanje javnih odhodkov ne prispeva k uravnoteženju javnih financ, ampak povzroča zmanjševanje gospodarske aktivnosti in zmanjševanje delovnih mest. To nato rezultira v zmanjšanih javnofinančnih prihodkih in dodatni potrebi po krčenju javne porabe. To se je Sloveniji zgodilo v zadnjih dveh letih. Nadaljevanje takšne politike bo vedno znova zaostrovalo naše javnofinančne možnosti in vedno znova narekovalo nadaljnje reze. Zato je potreben zasuk tudi v proračunski politiki.

Rezultati takšne politike so najbolje vidni v Grčiji. Po programu trojke bi se grški javni dolg v prihodnjem letu moral začeti zmanjševati. Namesto tega je iz 148 % dolga v BDP v letu 2010 narasel na 170 % grškega BDP. Gospodarstvo je na kolenih, ljudje prestrašeni, razraščajo se skrajnosti in zdi se, da upanja ni več. Zato da ugotovimo poraznost takšne napačne politike nam ni potrebno v Grčijo, Španijo ali na Portugalsko, ostanemo lahko doma. S programom javnofinančne konsolidacije Janševe vlade se je domača poraba znižala za 5,7 % leta 2012 in za 7,7 % v prvih treh mesecih letošnjega leta. To je ob bančnem krču in širjenju doktrine strahu povzročilo upad bruto

domačega proizvoda. Namesto projekcij po 0,9-odstotnem padcu lani, je bil zabeležen 2,3-odstotni padec. V letošnjem letu pa s napovedi vse bolj nižajo in kažejo, da bo namesto rasti v višini 1,2 % BDP, v Sloveniji BDP bistveno padel, v prvem četrtletju je padel kar za 4,8 %. Socialni demokrati smo opozarjali pred politiko strogega varčevanja. Opozarjali smo na to, da javnofinančna konsolidacija nima alternative, ampak da jo je treba izvesti postopno, da pri tem ne povzročamo negativnega učinka na padec gospodarske aktivnosti na eni strani in povečanje brezposelnosti na drugi strani.

Ta kriza je res prišla od zunaj. A je tukaj v slovenskih razmerah našla plodna tla za razrast, ker je to omogočila prst naših lastnih slabosti in šibkosti. Visoka prezadolženost gospodarstva, ustvarjena v obdobju 2004–2008, ko so očitno ostale neaktivne vse institucije, prociklično delovanje takratne vlade, ki je vodilo v pregrevanje gospodarstva in nastanek javnofinančnih neravnotežij v višini 1,2 milijardi evrov letno, stanje v bankah, ki je bilo očitno podcenjeno, s šibkim korporativnim upravljanjem in neupravljanje slabih in nasedlih naložb, slabo delovanje pravosodnega sistema in predvsem odsotnost skupne soglasne razvojne vizije te države, ki bi določila smer naše poti, s tem pa bolj soglasno naravo kriznega ukrepanja. Sedaj imamo namesto tega dva koncepta in pa v vsaki zamenjavi oblasti obrat v konceptu, zaradi česar stojimo na mestu. Stanje na mestu pa v tem času pomeni radikalno nazadovanje. Soočeni smo z bistveno zmanjšanimi prihodki od načrtovanih, za 527 milijonov evrov. Od tega davčnih prihodkov za 317 milijonov evrov. Pri tem zaznamo tako odstopanja od napovedi makroekonomskih gibanj, kot tudi preoptimistično nerealno načrtovanje. Tako se za 257 milijonov evrov zmanjšujejo sredstva iz Evropske unije. Od tega 109 milijonov evrov iz strukturnih skladov in 150 milijonov evrov iz kohezije. Opozicija trdi, da je to posledica premajhne ambicioznosti in da moramo ta sredstva, te številke razumeti kot cilj. Nerealni cilji na drugi strani povzročajo težave. Pri tem poudarjamo, da so sredstva iz Evropske unije tudi v tem rebalansu planirana sicer nižje od prvotnih načrtov v proračun, a višje, kot je bila dosežena realizacija v lanskem letu. Povedano drugače, ta vlada ohranja višje cilje, kot jih je uspela uresničiti prejšnja vlada. Enako velja za investicije. Socialne demokrate pri tem vznemirja usoda sredstev, ki jih Sloveniji ne bo uspelo počrpati do konca letošnjega leta. Pri tem ponovno opozarjamo, da sta tako Evropska komisija kot Evropska investicijska banka razvili programe in mehanizme, ki ustrezajo slovenskim prioritetam. Denimo razvoj urbanih področij, mest, energetske prestrukturiranje zgradb, krediti in garancije za mala in srednja podjetja, ki omogočajo uporabo doslej neangažiranih sredstev iz sedanje finančne perspektive tudi v prihodnje. Vlado ponovno pozivamo, da pristopi k realokaciji teh sredstev in zagotovi njihovo

uporabo s formulo T+4 tudi v nadaljnjem obdobju. Čas se izteka, zato je tudi na tem področju potrebno takojšnje ukrepanje. Po drugi strani imamo kot država potrebe, ki pri načrtovanju proračunov niso bile upoštevane. Pri tem izstopata dve veliki skupini povečanih odhodkov. Dokapitalizacija sistemskih bank v višini 1,2 milijardi evrov kot del sanacije bančnega sistema in povečanje potrebe v pokojninskem sistemu.

Kar se tiče bank, Socialni demokrati dopuščamo možnost, da bi bila lahko pot sanacije bank drugačna, a dejstvo je, da pomemben del problema izhaja iz zastojev v bančnem sistemu. Brez reševanja tega problema ne bo mogoče stopiti na pot okrevanja. Ta problem moramo zato rešiti. V Poslanski skupini Socialnih demokratov na to opozarjamo že dolga leta. Pavšalno in zlonamerno, matematično pa sicer logično je prikazovanje, da smo zmanjšane prihodke v celoti prillili v povečano zadolževanje. To je napačen vtis. V ozadju je obsežno prestrukturiranje odhodkovne strani, kjer se zasleduje realna poraba razpoložljivih sredstev. Ob upoštevanju zmanjšanih prihodkov in le delni kompenzaciji teh zmanjšanj s povečanimi davčnimi prihodki moramo prepoznati tudi obsežna zmanjšanja v proračunih posameznih ministrstev. Pri tem pa tudi vlaganja, ki jih Socialni demokrati prepoznavamo kot znanilce politike zasuka, obsežni ukrepi za prestrukturiranje gospodarstva in pomoč podjetjem, sistemska razdolžitve in spremembe finančne in insolvenčne zakonodaje, dokapitalizacija bank in prenos njihovih slabih terjatev, ohranjanje ravni socialne varnosti, visoke ravni aktivne politike zaposlovanja in vlaganj v izobraževanje in znanost kot načinov za krepitev sposobnosti in kompetenc naših ljudi, ob tem pa tudi novi ukrepi za spodbujanje zaposlovanja mladih. Pri tem smo Socialni demokrati ponosni, da smo uspeli ohraniti ravni vlaganj v znanje, znanost in razvoj ter v povečanje kompetenc iskalcev zaposlitve s programi aktivne politike zaposlovanja, ob tem pa smo zagotovili pomembna sredstva za vlaganje v prestrukturiranje gospodarstva, od tega 200 milijonov evrov v bilanci terjatev in naložb, prav tako pa tudi za njegovo tehnološko napredovanje in pomoč podjetjem v težavah. Tudi mi slišimo opozorila iz Bruslja. Jemljemo jih na znanje in skrbno tehtamo, a pri tem ne moremo mimo pomembnega spoznanja, da je tudi Evropska unija, in to je izkazano v več primerih, izbrala napačen koncept soočenja s krizo. To ni le naša ugotovitev, to so ugotovitve številnih uglednih svetovnih ekonomistov, institucij, ne nazadnje pa tudi državljanov. Zato Evropska unija potrebuje spremembe. Socialni demokrati ostajamo trdno na liniji napredne preevropske politike. Svarimo pred nevarnostmi evroskeptizma, ki se razrašča prav zaradi napačne, od ljudi in njihovih možnosti odtujene

evropske politike. Poudarjamo, da je Evropa močna takrat, ko vodi s svojim zgledom.

Ne moremo trditi, da smo s tem rebalansom zadovoljni. Splošne družbene razmere, gospodarske razmere in socialni položaj naših ljudi nam sporočajo, da smo daleč od tega zadovoljstva. Menimo pa, da je v okviru možnosti ta rebalans dober približek tega, da v srednjeročnem obdobju ujamemo naše cilje, da postopno uravnotežimo javne finance, predvsem pa, da zaganjanjem gospodarske aktivnosti ljudem zagotovimo delo. Ključni ukrep za javnofinančno konsolidacijo je po našem prepričanju zagon gospodarstva.

Zagon gospodarstva, ustvarjanje delovnih mest, povrnitev optimizma med naše ljudi in povrnitev zaupanja v državo in zaupanja v prihodnost. To je pot, ki jo Socialni demokrati prepoznavamo v tem rebalansu, zato ga bomo podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Bojan Starman bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa. Še enkrat lep pozdrav!

Naj tudi v imenu Državljske liste povem, da bomo predlog rebalansa podprli. Je pač potreba, da se je naredil rebalans, in mislim, da je predlog, ki ga imamo na mizi, boljši od obstoječega veljavnega proračuna. Dejstvo je, da vlada mora odreagirati, ko se na prihodkovni in odhodkovni strani dogajajo stvari, ki niso bile predvidene s proračunom. Zaradi tega je prav, da smo naredili rebalans, ki zmanjšuje prihodke za nekaj več kot 500 milijonov evrov. Tako ostaja na enakem nivoju odhodkov – 9 milijard 600, s tem da je bilo pri prihodkih treba dodatno ugotoviti, da je bilo premalo planiranih sredstev za obresti kar za 122 milijonov evrov, da je bilo premalo planiranih sredstev za pokojnine oziroma transferjev v pokojninsko blagajno. Tudi tu je znesek znaten, 140 milijonov evrov. Tu se mi poraja nekaj dvomov pri sistemu planiranja, ker tako velike napake, vsaj pri obračunu obresti oziroma pri pokojninah se ne bi smele zgoditi ob pripravi obstoječega proračuna. Tudi ocene na strani prihodkov, ne glede na nižje, slabše prognoze za gospodarsko rast, so previsoke. Predvsem pri davkih bi lahko bolj natančno ugotovili oziroma planirali, kakšni bodo prihodki. Zato ne glede na to, da se pričakuje povečanje primanjkljaja za 500 milijonov evrov, če rebalansa ne bi sprejeli, bi se primanjkljaj povečal na 2 milijardi evrov, za milijardo evrov, to je dejstvo. Na nek način smo ujetniki nekega proračunskega sistema, kjer je proračun, kot je na mizi, nek kompromis, nek dogovor obstoječe vladne koalicije, kako bo razdelila zelo majhna sredstva med proračunske porabnike. Vendar moram povedati, da je pri proračunu velik problem, ker je večina proračunske porabe na nek način zacementirana z raznoraznimi zakoni. Praktično je manevrski prostor za vsako vlado, ki

je za spremembe oziroma za varčevanje, zelo majhen. In te stvari bo treba v bodoče kar bistveno spremeniti.

Pri rebalansu ne smemo pozabiti tudi spremembe, ki je nastala na strani B bilance, kjer se namenjajo sredstva za dokapitalizacijo bank ter za servisiranje oziroma finančno pomoč podjetjem in finančnim institucijam. Ti zneski so veliki in me malo skrbi, da se ne bodo ta posojila oziroma garancije kdaj spremenile v nenačrtovan odliv oziroma odhodek državnega proračuna. Upam, da bodo ta sredstva namenjena in realizirana na ustrezen način, racionalno in pravilno. S proračunom, posebno če je malo denarja, smo zelo težko zadovoljni, vsak od proračunskih porabnikov. Mogoče bi povedal primerjavo s podjetji, kar se nam preveč pogosto dogaja. Podjetje pride v krizo, zmanjšanje naročil, zmanjšanje prihodkov, podjetje ne odreagira in kaj sledi temu – vse pre pogosto vidimo, kako taka podjetja gredo v stečaj. Veliko razlogov, da podjetja ne odreagirajo, je tudi posledica nekaterih z zakonom določenih pravic, tako na področju delavcev, kjer ne moreš odpustiti človeka, če nimaš dela, ne moreš v ustreznih meri znižati stroškov in posledica tega je, da podjetje propade. Bojim se, da tudi z državnim denarjem. Povedati moram, da so vse štiri blagajne lani porabile – vedno poudarjam to, da nimamo samo proračuna in da je prav, da bi vedno govorili o vseh štirih blagajnah skupaj –, 16 milijard 125 milijonov evrov smo lansko leto porabili v vseh štirih blagajnah, nekaj manj kot 9 milijard 360 smo porabili v proračunu, 4 milijarde 851 je porabila pokojninska blagajna, 2 milijardi 318 je porabila zdravstvena blagajna, 2 milijardi 18 so porabile občine. To so vse štiri blagajne in skupaj zneske 16 milijard, malo manj kot polovico BDP porabimo praktično za skupne potrebe. In to je bistveno preveč.

Zdaj pa mi imamo v tem proračunu, kot sem že povedal, večino stvari zacementiranih. Mi smo si ustvarili v zgodovini zanko, v katero se ujemamo v času krize. Naredili smo ogromno raznoraznih pravic, ki jih dajemo v proračunu, postavili smo standarde, postavili smo indeksacije, postavili smo sistem pokojnin, obračunavanje vseh stvari. Cela vrsta stvari je z zakoni opredeljena. Postavili smo standarde v šolstvu, mogoče preveč ohlapne standarde glede tega, da bi lahko bila produktivnost tudi na teh sektorjih, tudi v zdravstvu, boljša. Postavili smo zahteve do stavb, ki jih delamo za domove upokoencev, vse skupaj imamo prenapihnjeno. Vse imamo pripravljeno za blagostanje, nismo pa z vsem tem zmožni narediti sprememb oziroma ko pride slabša situacija, se potem ne znamo obnašati in trošimo preveč. Če nismo sposobni prilagoditi potrošnje prihodkom, potem zaidemo v težave. Pa bom prešel na naše servisiranje javnega dolga. Teh 17 milijard evrov smo planirali za letos 700 milijonov evrov. Vidite, da z rebalansom povečujemo ta znesek za 122 milijonov evrov, se pravi 820 milijonov evrov

bomo dali za servisiranje javnega dolga. Lani smo dali 620 evrov. Se pravi, za 200 milijonov evrov se je servisiranje dolga povečalo v enem letu. Eno je naše dražje zadolževanje, kot smo ga poznali prej, eno je pa obseg zadolževanja, ki se povečuje. 200 milijonov je kar velik delež proračuna in postaja to strukturni problem, ker dolg je zmeraj večji in tudi ta nov proračun bo prinesel dodatni dolg, dodatno drago zadolževanje in dodatno breme, ker brez da vračaš karkoli, te bremenijo v naslednjem obdobju in bo vplivalo, da bo treba zmanjšati porabo.

Tako da sem na nek način bil vesel, ko smo se uspeli končno, prepozno, dogovoriti za obliko zlatega pravila. Dejstvo je, da smo si na nek način zagotovili in povedali, da ne moremo in ne smemo trošiti več, kot ustvarimo. Dogovorili smo se za odlog, v kolikem času moramo priti do izenačene porabe – mislim, da prepozno in da tega nismo vezli dovolj resno. Zlato pravilo nam na nek način omogoča oziroma bi morala biti tudi ena orientacija vlade, da naredi na porabi v državnem proračunu več. Prej je bilo to težko. Vemo, kako smo sprejemali ZUJF, kako smo tistih 950 milijonov, da bi jih zmanjšali, zbirali skupaj, koliko je bilo težav, koliko je bilo groženj z raznimi referendummi, z raznimi zadevami in koliko je bilo pripomb, da niso v skladu z ustavo in tako naprej. Zdaj smo s tem zlatim pravilom povedali, da ne bomo trošili več, kot je, in to je zdaj nad vsemi temi zakoni, ki sem jih prej omenil. Mi bi lahko določene stvari takoj sprejeli in nimamo več pred seboj grožnje referendumov, ker smo sprejeli tudi to zakonodajo, da se na področju fiskalnih zadev ne moremo pogovarjati na ulici, da so tukaj stvari, ki imajo prioriteto in jih je treba reševati prioriteto. Zato mislim, da bi moralo to, ko smo se odločili za sprejetje spremembe ustave, tudi dejansko vplivati na to, da smo bolj korajžni pri odpravljanju nekaterih oziroma pri večji fleksibilnosti našega proračuna. V stanju krize bi morali bistveno bolj poseči na odhodke in stroške, na standarde in vse te stvari. Res mislim, da bi bilo dobro, da si nalijemo čistega vina in da ne prihajamo do vedno večjih problemov. Tako da imamo možnost, mogoče se je premalo zavedamo, ker smo celo življenje živeli v tej zadevi, ko smo samo gradili, si ustvarjali, uzakonili celo vrsto pravic, ki nas zdaj bremenijo. S tem pa, ko delamo prevelike luknje v proračunu, preveliko zadolževanje, si režemo vejo, na kateri sedimo. Vedno večji problem bo nastajal.

Poglejte, omenil sem obresti, lahko omenim tudi pokojninski del, milijardo in pol od petih milijard približno je treba dodati iz proračuna in zelo hitro se povečuje ta del. Mi smo le predolgo odlašali s temi reformami, in tu nimamo koga spraševati, sami smo krivi. Pokojninska reforma, tudi preblago smo sprejeli zaradi teh groženj, ki jih ni več, in bo treba ponovno poseči v to. Reformo zdravstvenega sistema tudi kar prelagamo, ne vem koliko ministrov jo je že predlagalo in si ne upamo

prijeti te stvari. To moramo narediti, in to moramo narediti takoj. Moramo narediti še nekatera področja. Mogoče bi omenil še ta evropski denar, ko je bilo omenjeno, da se zmanjšuje prihodek za 259 milijonov. Mislim, da je prav, da si priznamo, mi smo lani imeli 830 in še nekaj prihodkov iz Evropske unije in načrtovali smo jih letos, ker se končuje finančna perspektiva, milijardo 440. Mislim, da ni realno, da smo tako veliko, in da je prav tudi milijarda 180, kar bo precej, 185 bo kar precej več, kot je bilo počrpano v lanskem letu oziroma letu poprej. Mislim, da je res treba vzeti stvari resno in se lotiti določenih stvari. Prihajam pa pri teh stvareh in v teh diskusijah v neko dilemo. Mislim, da je naša težava – in vedno bolj bo postajala težava, ker smo preveč neodločni pri zmanjševanju določenih oblik porabe, pri korigiranju določenih ohlapnih standardov pri vseh stvareh, pri zaposlovanju, v javnem sektorju, pri vseh stvareh smo preveč ohlapni in bojim se, da ne bomo dosegli, ker preveč z lahkoto posegamo po povečanju prihodkov, po davkih, pri dodatnih dajatvah, zato se bojim, da spet dajemo neko danko okrog vratu. Dejstvo je, da prihajamo v situacijo, ko vsi vemo, da naša podjetja niso konkurenčna, imajo prevelike davke, prevelike prispevke v blagajne, katerekoli že, zaradi tega je vedno več podjetij, ki se zapirajo in novih delovnih mest. Z dodatnimi davki in dodatnimi obremenitvami, pa naj bodo to stavbna zemljišča, naj bo katastrski dohodek ali katerakoli kategorija, tudi DDV in še marsikatera druga stvar, ki bo vplivala na tako rekoč zmanjšanje potrošnje, po drugi strani pa tudi polnjenje državne blagajne, prihajamo v situacijo, ko bomo s temi dodatnimi davki verjetno, jaz ocenjujem, v mnogih primerih naredili več škode kot koristi. Zato bi morali narediti tukaj enkrat konec in dejansko narediti nekaj na tem, da bi se konkurenčnost gospodarstva povečala. Velikokrat sem rekel, ukinimo ta del, ki ga plačujejo delodajalci za socialne prispevke in socialno varnost. Mnogo podjetij in mnogo delovnih mest bi bilo ohranjenih. Ne pomaga denar podjetjem, če imajo strukturne probleme. Tudi za državo pravimo, rešiti je treba strukturne probleme. Tekoči se že preložijo z dodatnim zadolževanjem. Problem podjetij, da so v taki situaciji, je v tem, da so se strukturno zadolžila in ne morejo nikoli več vrniti tega denarja. Vidimo, kako se vračajo krediti in kako se kopičijo te slabe terjatve v bankah in nimamo izhoda iz tega. Zato je treba na vsak način narediti nekaj, da se konkurenčnost gospodarstva poveča. Vendar ne s tem, da se podjetje subvencionira, preveč je subvencij, ne s tem, da se podjetjem dajejo krediti z državnim poroštvom, kar je enako kot subvencije, predvsem v tistih podjetjih, kjer ni verjetnosti, da bi ta kredit vrnila. Tudi v proračunu ste videli, da se znesek za odplačilo garancij, ki jih je država dala v obdobju, ne vem, od katerega leta naprej, povečuje za 45 milijonov evrov. Se pravi veliko

teh kreditov, ki smo jih dajali v času krize tako od začetka v letih 2008, 2009, 2010, se sploh ne vrača oziroma so se državne subvencije porabile. Skratka, treba je videti in ugotoviti in dati stvari zelo zelo jasno na mizo, uskladiti porabo – ne danes, ne jutri, ampak danes. Nič ne bi škodilo, če bi kakšen ukrep prišel še v letošnjem letu. Nič ne bi škodilo, če bi bil v pozitivno smer, da bi sprejeli še kakšen rebalans v letošnjem letu, če bi s tem kaj uredili oziroma izboljšali finančni položaj. Mislim, da smo premalo korajžni, da smo preveč ujetniki nekih zakonov, nekih zank, ki smo jih postavili sami, ter da se moramo zavedati, da zdajšnje stanje, ko smo sprejeli fiskalno pravilo, je bistveno bistveno drugačno in omogoča narediti na javni porabi bistveno večje korake v smeri strukturnega zmanjšanja in ureditve stvari na tak način, da se bo v tej državi začel enkrat gospodarski zagon. Vemo, Evropa v marsičem greši, ni treba, da potem grešimo tudi mi. Vemo, koliko imamo problemov z gospodarjenjem v državnih podjetjih, koliko imamo problemov z državno lastnino oziroma z vsemi temi stvarmi. Cela vrsta področij je, kjer se ne lotimo stvari reševati. Premalo se naredi konkretno v bankah. Banka bi morala sama rešiti svoj problem. Državi bi morali dati možnost preložitve reševanja na daljše časovno obdobje pa ne bi bilo nobenega stroška. Na primer v desetih letih pa lahko te banke poskrbijo, da popravijo te neumnosti, ki so jih naredile.

Mislim, da je ta rebalans korak v pravo smer. Mislim, da je treba pozvati vse akterje, da so pri svojem delu še bolj odločni in pripeljejo do tega, da bo naše življenje in naša perspektiva vseh državljanov, da bomo lahko optimistično gledali v prihodnost. Zaenkrat smo še zmeraj v ujetništvu problemov, ki smo jih kreirali sami. Možnosti je veliko. V Državljanski listi bomo predlog rebalansa podprli. Želimo, da bi korajžno nadaljevali s pripravo proračuna v naslednjem letu v smeri zmanjšanja deficita oziroma odprave. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Starman.

Stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo predstavil gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan. Spoštovane kolegice, kolegi, spoštovana podpredsednica, ministri, predstavniki različnih ministrstev!

Danes je pred nami zelo pomemben dokument, kajti v tem mandatu, ki so nam ga volivke in volivci zaupali, govorimo o drugem proračunu v štiriletnem obdobju, kolikor je pač obdobje enega mandata parlamenta. V tem času smo sprejeli dva rebalansa proračunov oziroma enega sprejeli, drugega sprejemamo danes, se pravi lanskoletnega in danes govorimo o letošnjem. Naj na začetku povem, da se bom v nadaljevanju v svojem stališču dotaknil

tudi širše slike, kajti mislim, da se vse preveč zapletamo v obtoževanje prejšnje vlade, manj pa si želimo resnici pogledati v oči. Vendar kljub temu naj na začetku povem, da je v lanskem letu dejansko bilo v treh mesecih marsikaj narejenega do sprejetja rebalansa proračuna, pred tem zloglasnega ZUJF-a, ki ste ga člani današnje koalicije tako brutalno napadali v lanskem letu, tudi kasneje ste nekatere ukrepe obtoževali, vendar tisti proračun je dejansko v lanskem letu s tem rebalansom po dolgih letih zopet obrnil trend, da se je primanjkljaj v državi zmanjšal, da smo prvič v samostojni Sloveniji uspeli tudi doreči nekaj v tej smeri, da se je treba včasih tudi kakšni pravici odreči oziroma malce zmanjšati standard, če želimo živeti še naslednje desetletje in zagotoviti prihodnost našim otrokom. Od tukaj naprej smo v lanskem letu sprejeli tudi pokojninsko reformo. Velik napad na vlado in kasneje tudi vsa gibanja na cesti in pa padec vlade, delno zaradi lastnih krivd, v veliki meri pa zaradi brutalnega napada od takrat naprej, ko se je odprl projekt slabe banke, je pripeljal do novega leta. V novem letu potem tudi padec vlade in resnici na ljubo je treba priznati, da dva, tri mesece, tudi v hudi zimi, ko so slovenski gradbinci praktično tri mesece bili doma, tudi to se pozna na BDP, smo potem prišli do nove vlade, ki je v veliki meri tudi s pomočjo in pritiski opozicije sprejela nekatere velike korake, kot so fiskalno pravilo, referendumsko zakonodaja. Nadaljnje je bil sprejet tudi nacionalni reformni program, program stabilnosti, ki je, bodimo pošteni, v veliki meri izhajal iz lanskega leta sprejetih reform, iz lanskega leta sprejetih reform in ukrepov ZUJF-a in pa tudi že prej omenjenih soglasno sprejetih oziroma v veliki večini, s strani opozicije soglasno, s strani koalicije nesoglasno, dveh ustavnih sprememb. Potem pa pride na vrsto ključni dokument, se pravi, rebalans proračuna, pred tem, po mojem globokem prepričanju, prehiter dogovor s sindikati, ki praktično ni prinesel nobenega rezultata in na koncu sedaj rebalans, v katerem je premierka, kot je javno večkrat povedala, pa tudi danes, po mojem globokem prepričanju nič kaj državniško, ko je napadala vse v tej dvorani, povedala, da je ključni problem tega proračuna in pa rebalansa proračuna napačna politika lanskega leta in napačne prognoze in hkrati povedala tudi, da ne misli nič ukrepati, se pravi, da je situacija, kakršna je, v redu, in da se bo na osnovi sprejetih dogovorov šlo s stvarmi naprej. To državo čaka v letošnjem letu še nekaj zelo ključnih sprememb, sanacija bančnega sistema, ureditev upravljanja državnega premoženja, privatizacija in na koncu sprejetje izvedbenega zakona o fiskalnem pravilu. Upam, da bomo v tem delu uspešni.

Kot sem pa že dejal, bi želel pri obravnavi letošnjega rebalansa s pomočjo nekaterih grafov, ki smo jih pripravili, dejansko pokazati to realno stanje, za katerega sem trdno prepričan, da ga v Sloveniji enostavno ne želimo

videti. Najprej kar se tiče bruto družbenega prihodka. To je ta naša žalostna slika, kjer vidimo, da se je leta 2008 bruto družbeni prihodek ustavil na tistih 37 milijardah in sedaj počasi padamo in smo padli že izpod 35 milijard evrov bruto družbenega prihodka in praktično nismo naredili ukrepov, s katerimi bi ta napačen trend, signal poskušali obrniti.

V naslednjem grafu prikazujemo situacijo iz Estonije, ki je bila velikokrat predstavljena kot zelo napačen primer, kjer je bil nek krut pristop, ostrejši pristop pri sanaciji nastale situacije, ko se je krizi pogledalo v oči, vendar iz grafa vidimo, da je ta politika, ki je bila v Estoniji, prinesla relativno hitro – v treh letih, se pravi do leta 2011, stanje BDP nazaj na tisto iz leta 2007, 2008, ko je bilo najvišja, in da sedaj iz leta v leto ta bruto družbeni prihodek narašča in je trend zelo primeren. Naj povem samo to, da ima Estonija samo 10 % primanjkljaja in da je za 10 % zadolžena.

Kaj se pri nas dogaja z javnim dolgom? To je slika naslednjega grafa. Tisti, ki vidite probleme samo v lanskem letu, prosim, če ta graf pogledate in boste videli, kaj se nam dogaja v teh letih in kako nevaren je ta graf, ki je zdaj tu predstavljen. Vidimo, da smo tam od leta 2002 in vse do leta 2008 ta javni dolg uspešno krotili in da se je ta javni dolg potem ustavil tam na osmih milijardah. To pa so sedaj številke, kako naraščajo stvari od nastopa krize, hkrati tudi neke vlade, ki je bila v veliki večini sestavljene iz današnje pozicije, malce so bile vrste pomešane vmes in je nastala neka nova stranka, politika in pa osebe so pa praktično malce porazdeljene, vendar pa mirno lahko rečemo, da so iste. V tem času smo ljubo Slovenijo pripeljali tako daleč, da ta naš dolg osmih milijard bo danes po podatkih Umarja do konca leta znašal že 21 milijard. Kar je pri tem javnem dolgu najbolj problematično in kje je past, v katero smo se po mojem globokem prepričanju že ujeli, pa nekateri še vedno trdite, da ne, je to, da nam enostavno tudi ta dolg nastaja zaradi tekočega javnega primanjkljaja in na drugi strani še takšnih dodatkov, kot so sanacije bančnih sistemov in podobno.

Vlada Boruta Pahorja je v treh letih naredila tisti slabi 2 milijardi primanjkljaja – nobenih ukrepov, tako je tudi danes. Tudi danes očitno še niso potrebni. V lanskem letu je nastal javni primanjkljaj v milijardi sto. Tu se še povečuje, ker smo približno eno milijardo evrov denarja imeli na zalogi konec leta, da bi lahko letošnje leto mirneje preživeli. V letošnjem letu se je po mojem globokem prepričanju vlada tudi prehitro zadolžila za tiste 2,7 milijarde evrov. Zakaj prehitro? Zato, ker naš ključni problem je ne samo naraščanje tega javnega dolga, ampak da mi sedaj vračamo kredite, ki smo jih imeli najete v preteklosti, po približno slabe 4 %, nove pa najemamo približno v višini 6 do 7 %. Če povemo to v nominalnih številkah. Se pravi, tu je problem, da bomo letošnje leto za 2 milijardi približno starih kreditov vrnili, najeli pa 2 milijardi novih kreditov in še zraven pridelali milijardo in

pol evrov primanjkljaja, za katerega si bo zopet treba na novo sposoditi denar. In ta denar si mi sedaj sposojamo od 6 do 7 % oziroma to, kar je prej kolega Starman povedal, to je ta razlika, kjer namesto da smo v lanskem letu za takšne zadolžitve plačevali 80 milijonov, po novem plačujemo 200 do 250 milijonov evrov, odvisno od zadolženosti. In v tem je tudi zavajanje, ko govorimo oziroma govorijo nekateri, da je primerljiva zadolženost z Nemčijo, kjer je 80 %. Če bomo mi 80 % zadolženi, bo v primerjavi z BDP to pomenilo od 25 do 28 milijard. Bojim se, če bo ta vlada vodila takšno politiko, bo to do konca tega mandata, če bosta še dve proračunski leti, štirinajst in petnajst, v rokah te vlade, to pomeni, da pridemo tam naslednje leto blizu 25 milijard, to je 70 % BDP in eno leto kasneje že pridemo na tistih 28 milijard. Ali drugače, namesto sedaj dobrih 800 milijonov nam grozi, da bomo za te obresti, če bomo te kredite dobili, plačevali od milijarde dvesto do milijarde in pol. Zato nas iz tujine opozarjajo, da je to nevzdržno, da je to nemogoče. In samo za primerjavo, če bi mi imeli zadolžitev po enaki obrestni meri, kot jo ima Nemčija, 1,6 za javni dolg, bi mi plačevali za 80 %, to je tistih 28 milijard, 400 milijonov, to ni tako, kot smo plačevali do leta 2008. In ključni problem je to, da nam, spoštovane kolegice in kolegi, zunaj več ne verjamejo, da smo mi še sposobni krotiti in brzdati javno porabo in da bomo zato, da bomo ta primanjkljaj zapolnili, prišli v takšne težave, da bomo enostavno preveč zadolženi.

V naslednjem grafu je javni dolg na prebivalca, kar je samo izračunano. Iz tega vidimo, da smo prišli s 4 tisoč evrov že na preko 10 tisoč evrov na slehernega Slovenca v teh zadnjih štirih letih, od 2009 do 2013. In kot smo že prej ugotavljali, imamo tudi letni znesek za obresti bistveno povečan, kar je v naslednjem grafu, in to je sedaj teh 800 milijonov. Ali drugače povedano, da že sedaj plačujemo približno 10 % vseh prihodkov, ki jih v proračun dobimo, da lahko servisiramo javni dolg. V preteklosti je bilo to pod 4 %. Za lažjo predstavo iz teh števil države na posameznika – 400 evrov sleherni Slovenec že letošnje leto plačuje za obresti. Grozi nam, da nam bomo plačevali v naslednjih letih še bistveno več, zato je velika zaskrbljenost tudi zunaj za naše stanje.

Naslednje številke govorijo, to je število sedaj na grafu, plačilo obresti. Poleg teh gospodarskih trendov, ko vemo vsi, da smo s takšno ekonomsko politiko, kot jo imamo, tudi pripeljali do veliko večjega števila brezposelnih oseb, in to nam potem ruši to strukturo, kjer sedaj bistveno manj ljudi dela, ljudje dobivajo več socialnih transferjev, na drugi strani pa smo tudi zaradi odločitev ljudi ob sprejetju pokojninske reforme število upokojencev bistveno povečali. In tisto število, mislim, da je realnost, da se bo tudi število upokojenih povečevalo, problem pa je, da je vedno manj tistih, ki delajo. To je sedaj graf, v katerem se kaže število upokojencev, preko 600 tisoč, v

naslednjem grafu se vidi, da konec leta 2012 smo imeli še nekaj več kot 1,4 zaposlenega na upokojenca, danes je ta številka že pod 1,4. Temu primerno so potem tudi ti transferji za pokojninske in ostale blagajne vedno večji in prihajamo v polje blizu milijarde 600.

V naslednjem grafu prikazujemo tudi število zaposlenih v javnem sektorju. To je krivulja, ki je od leta 1995 od 120 tisoč zaposlenih prišla na 150 tisoč v sektorju države, vseh skupaj pa vemo, da je v javnem sektorju prišlo s 130 na 160 tisoč. To so zdaj te številke, ki niso povezane na lansko vlado, na letošnjo vlado, ampak na realnost v Sloveniji, ki je bila v tem času v rokah več vlad, od gospoda Drnovška, pa od Peterleta na začetku, in to so ti trendi, nad katerimi bi se morali zamisliti. Ključni trend in ključno odstopanje od vzdržnosti naše politike je pri nas od leta 2009 dalje, ko imamo tudi velik problem teh tajkunskih prevzemom in pa pospeška v krizi, ki sicer ne bi smela biti tako velika, kot je nastala. Veliko nezaupanje pomeni, da smo sedaj v rangu, ko nam denar posojajo od 6 do 7 % in, spoštovane kolegice in kolegi, če bomo mi s to politiko nadaljevali – in nam enostavno tujina očitno ne zaupa, kot je bilo že danes rečeno, hočemo ali nočemo, odvisni smo od tega, da si denar na finančnih trgih izposojamo. In če mi ne dobimo zaupanja pri tistih, ki posojajo denar, tako državi, posledično bankam, iz tega tudi gospodarstvu, posamezniku, bomo mi te obresti plačevali v rangu najbolj rizičnih afriških držav med 6 in 7 %, toliko časa Sloveniji enostavno ni pomoči. Mi moramo narediti ključne korake, da se povrne zaupanje v resnost naših odločitev in v to, da bomo vodili vzdržno politiko v nadaljevanju.

Mi smo res zapisali in tudi Bruslju predali program stabilnosti za leto 2013. Dali smo tudi nacionalni reformni program, v katerem je marsikaj zapisano, vendar to, kar počnemo danes, ni to, kar smo zapisali v ta nacionalni reformni program in program stabilnosti. Tam smo zapisali, da bomo dve tretjini konsolidacije javnih financ izvedli na odhodkovni strani proračuna, eno tretjino na prihodkovni. Politika, ki jo ta vlada vodi, gre v napačno smer. Gre v smer dodatnega obremenjevanja z novimi davki, ne želimo se pa pogovarjati o tem, da je treba tudi na odhodkovni strani kaj narediti. Da ne bo zopet zavajanja, da mi grozimo s kakšnim grškim scenarijem in da bodo zaradi tega, kar opozicija govori, pokojnine nižje za 20 ali 30 %, socialni prejemki za toliko, da bodo nižje tudi plače, kar mi je odgovarjala spoštovana premierka na poslansko vprašanje. Mi govorimo o tem, kaj smo počeli lansko leto. Lansko leto smo se potrudili in smo na segmentu plač v javnem sektorju, socialnih transferjev, tudi dotacij za pokojnine in materialne stroške v proračunu, kar vse skupaj zneslo približno 8 milijard, prihranili okoli 400 milijonov evrov. Da bi imeli proračun izravnani, bi bilo ključno, da bi v tem mandatu, v naslednjih dveh, treh letih dosegli še približno toliko prihranka. Mi ne

govorimo o tem, da bomo komu vzeli 20 %. Ni pa res, da je velik dosežek, s katerim se je minister Virant pobahal, da se je v tem silnem dogovoru za dve leti dogovoril za 0,9 % BDP ali za 37 milijonov prihrankov v javnem sektorju. Če bo ta vlada vodila politiko na tak način še naprej, do konca leta 2015 – odgovorno to rečem izza te govornice –, bodo v letu 2015, 2016 ti prejemki za toliko procentov nižji, ker bo pač nekdo prišel v to državo in bo naredil red in enostavno ne bomo dobili sredstev od drugod. To je bilo že večkrat rečeno, gre za povsem enostavno računico, ki jo mora vsakdo narediti pri sebi doma – ne moreš imeti 800 evrov plače in tisoč evrov izdatkov. In to ne more trajati 5 let, kar nam poskuša nekdo dopovedati, da je to v Sloveniji pač možno pod vlado, ki jo sestavljate.

V tem delu smo v Slovenski ljudski stranki od vsega začetka želeli konstruktivno sodelovati. Pri teh neprijaznih ukrepih, ki so lansko leto spravili tudi veliko ljudi na ulico, tudi s pomočjo politike in tistih, ki s politiko sodelujejo, se je treba dogovoriti. Kar mi pričakujemo in kar bi moralo biti vsaj danes narejeno, je, da bi bil paket, dve tretjini odhodkov in ena tretjina prihodkov, na mizi, da bi bil dosežen političen konsenz med koalicijo in opozicijo in bi danes tudi Slovenkam in Slovencem povedali, kakšna je naša realnost. Veliko govorim z ljudmi in sem resnično zelo začuden, ko poslušam kolege poslance in poslanke v Državnem zboru, ko nam že upokojenci na ulici govorijo, "zavedamo se, da je situacija resna, nekaj naredite, nas je strah, da čez dve, tri leta ne bomo imeli pokojnin in da bodo naši otroci šli v tujino." Mislim, da je to, o čemer govorimo v Slovenski ljudski stranki, ravno to, da koalicija enostavno tišči glavo v pesek in v luči zagotavljanja volilnih glasov pri tistih, ki se vidijo v tem kontekstu javnega sektorja, socialne in delno upokojske srenje, in to pelje državo v pogubo. V pogubo nas pelje tudi to, kar je bilo že rečeno, da se misli in ocenjuje, da je slovensko gospodarstvo, obrt, kmetijstvo sposobno zbrati še novih 500 milijonov evrov davkov. Prvih 280 ste napovedali oziroma že izvedli na letnem nivoju skozi DDV, drugih 280 napovedujete skozi nepremičninski davek. In po tej politiki, ki jo zdaj vodi vlada, zagotovo naslednje leto sledi še krizni davek na prejemke, kajti takšna politika vodi v odprte škarje in sesutje gospodarstva. Davkov bo na takšen način zbranih manj, zato v Slovenski ljudski stranki ocenjujemo in smo trdno prepričani, da je to povsem napačna politika, ki škodi našemu gospodarstvu in nas na dolgi rok pelje v pogubo.

Mislim, da je resnično nastopil čas, kar smo včeraj zapisali tudi v pobudi, ki smo jo dali koaliciji, poslali pismo premierki, da bi slovenska politika znala sestiti za isto mizo in začeti govoriti isti trezen, odgovoren jezik, jezik, ki bi šel v smer graditve naše prihodnosti. Ta rebalans tega, o čemer sem sedaj govoril, ne izraža, zato ga v Slovenski ljudski stranki nikakor ne mislimo podpreti. Jasno in javno kot odgovorna opozicija

želimo opozoriti na vse napake, ki so v tem rebalansu zapisane. Še enkrat, pozivamo k sodelovanju, z naše strani izražamo pripravljenost za to, da se popravi napačen dokument in se skupaj pripravi in sprejme boljši dokument, takšen, ki bi Slovenijo popeljal v prihodnost, ne pa v pogubo, kamor nas vodi takšna politika.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Bogovič.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo stališče podala gospa Marija Plevčak.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Lep dober dan vsem zbranim!

Kot smo danes že slišali večkrat, je osnovni razlog za pripravo rebalansa slabše makroekonomske razmerje v primerjavi z napovedanim ob pripravi proračuna za leto 2013 ter s tem posledično tudi preveč ocenjeni prihodki. Zato se poslanke in poslanca Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev zavedamo, da je bila pred pripravljavci predloga rebalansa izjemno težka naloga, kako ustrezno uskladiti prihodkovno in odhodkovno stran proračuna v teh časih, ko tudi Republika Slovenija čedalje močneje občuti posledice gospodarske in finančne krize. Kljub temu rebalans proračuna za leto 2013 prinaša kar precejšnje reze na večini proračunskih postavk. Po naši oceni rebalans ni najbolj razvojno naravnani in bi moral kot ključni instrument makroekonomske politike v kombinaciji s povišanim DDV povečati zdajšnji gospodarski zastoj.

Če na hitro pogledamo po nekaj ministrstvih, bo na primer Ministrstvo za zdravje izgubilo 21 milijonov evrov, kar je 19 % njihovega proračuna. Krčenje sredstev gre predvsem na račun naložb. Zaradi neuspešnega črpanja sredstev Evropske unije se zmanjšuje tudi financiranje gradnje urgentnih centrov in projekta E-zdravje. V Poslanski skupini DeSUS smo zaradi tega zelo zaskrbljeni, saj se bojimo, da bodo posledice za zdravstvo izjemno hude, še posebej, če vemo, da je zaradi naspotovanja nekaterih koalicijskih strank, ki verjetno zagovarjajo interese bogatejših slojev, zaustavljeno tudi sprejetje tako imenovanega interventnega zdravstvenega zakona. Zdravstvu bi prinesel nujno potrebnih 80 milijonov evrov. In kar nas v Poslanski skupini DeSUS še posebej skrbi, je, da bodo posledice teh rezov v zdravstvu občutile najbolj ranljive skupine v Sloveniji, kot so starejši, otroci, kronični bolniki.

Tudi Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo bo dobilo 62 milijonov evrov manj sredstev. S pomočjo rebalansa se bo varčevalo na primer pri naložbah, ki imajo blagodejen, multiplikativen učinek na gospodarsko rast in pri spodbudah za rast in razvoj podjetij. Le-te se bodo znižale s 33 na vsega dober milijon evrov. Ministrstvo za zunanje zadeve bo z rebalansom

izgubilo 13,6 % sredstev oziroma 11,27 milijona evrov. Brez upoštevanja sredstev za plače pa je zmanjšanje skoraj 19-odstotno. Tako ministrstvu zmanjkuje denarja celo za pokritje potreb diplomatsko-konzularnih predstavništev za zadnje tri mesece, za pokritje članarine v OECD v vrednosti 2,73 milijonov evrov ter za pokritje nakopičenega dolga za mirovne operacije Združenih narodov v vrednosti okoli 10 milijonov evrov.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlog rebalansa sicer podprli. Kljub temu pa bi radi opozorili še na nekaj stvari. Strinjamo se, da je rebalans potreben, saj je bil letošnji proračun narejen na nerealnih predpostavkah rasti oziroma krčenja gospodarstva. Se pa vseeno sprašujemo, ali je ta predlog rebalansa povsem realen ter ali bomo kdaj uspeli uravnovežiti prihodke in odhodke v rebalansu in s tem preprečiti vsaj povečanje proračunske luknje. Poslanke in poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev si želimo, da bi država končno odločno zaustavila sivo ekonomijo, s čimer bi se povečal davčni priliv v državno blagajno oziroma da bi država znala pobrati tisto, kar ji pripada. Višino sive ekonomije po mnenju Obrtne zbornice Slovenije namreč lahko ocenimo na višino med 28 in 29 % BDP. Po njihovi oceni bi iz naslova zmanjšanja obsega sive ekonomije na področju klasičnih, nelegalnih gospodarskih dejavnosti lahko pobrali okrog 800 milijonov evrov na leto, če upoštevamo skupno vsoto plačil prispevkov za socialno varnost in davke. V Poslanski skupini DeSUS pričakujemo tudi, da bo država postala bolj aktivna pri pobiranju davkov. Po podatkih Dursa je višina davčnega dolga v letošnjem aprilu kar 1 milijarda 616 milijonov evrov. Prav tako se sprašujemo, zakaj pri nas še vedno ni mogoče preverjanje, od kod poslamezniku premoženje in če se le-to sklada z njegovimi dohodki. Dovolj zgovoren je podatek, da imamo Slovenci v lasti 12 tisoč plovil, ki so v evidenci na Hrvaškem in za njih ni bil plačan davek. Zato apeliramo na Vlado in pristojne službe, naj se ne bojijo odločno ukrepati ter dolžnike in utajevalce davkov trdno prijeti, zahtevati plačilo davkov in prispevkov in s tem povečati prilive v proračun. Nižanje plač, denarnih, socialnih nadomestil, kot se govori morebiti celo pokojnin, varčevanje pri investicijah, niso rešitve, ki bi vodile k večji potrošnji in ponovni oživitvi gospodarstva, saj s takimi ukrepi državljanke in državljane spravljamo v še večjo stisko in predvsem stiskanje pasu.

Kljub našim kritičnim besedam bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev predlog rebalansa podprli, saj v teh razmerah predstavlja trenutno najboljšo možno rešitev. Podprli bomo tudi predlog novele Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije. Le-ta namreč prinaša uzakonitev rešitev, ki bodo omogočile nemoteno izvrševanje sprejetega proračuna oziroma rebalansa, saj ta ne vsebuje členov, s

katerimi bi se urejale materialne vsebine. Zato pri obravnavi te novele zakona, ki bo v obravnavi jutri, ne bomo posebej predstavljali stališča Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev.

PRESEDENIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci!

V uvodni obrazložitvi predloga rebalansa proračuna smo prebrali, nato pa še poslušali predsednico Vlade, da sta razloga za rebalans proračuna za letošnje leto predvsem dva. Prvi razlog je nerealno načrtovanje proračunskih prihodkov in odhodkov, ki ga je pripravila prejšnja vlada. Tukaj je podčrtala besedico "nerealno". Drugi razlog za rebalans pa je poslabšanje makroekonomskega stanja in napovedi za letošnje leto. Na tem mestu moram reči, da sem iz vladnih krogov pravzaprav edino, res strokovno predstavitev razlogov in tudi samega rebalansa proračuna za letošnje leto slišal na Komisiji za nadzor javnih financ, ki jo je predstavila državna sekretarka na Ministrstvu za finance gospa Mateja Vraničar. Vse ostalo je bilo bolj tako. Po mnenju Nove Slovenije je ključni razlog, in na tega smo prvi opozorili, zaradi česar je prišlo do večjega razkoraka med proračunskimi prihodki in izdatki, politična kriza, ki je v Sloveniji zaustavila kolo razvoja za dobre tri, morda štiri mesece. V tem času je bilo politično dogajanje v mrtvem teku, niso se sprejemali že načrtovani ukrepi in posledično ni bilo rezultatov. Odgovornost za politično krizo, zlasti pa za posledice, ki jih je ta prinesla, je na strani tistih političnih strank, ki so tako politično krizo tudi sprožile. Nova Slovenija odgovornosti v tem pogledu ne more nositi. Nova koalicija potem, ko je končno po štirih mesecih oblikovala vlado, ukrepov, ki jih je zapisala v koalicijsko pogodbo oziroma sporazum in s tem v program stabilnosti, ni začela pravočasno izvajati.

V programu stabilnosti se je vlada zavezala k dvema prioritetama: oživitve gospodarstva in stabilizacija javnih financ. Namesto ukrepov za oživitve gospodarstva, kjer bi pričakovali ukrepe za razbremenitev gospodarstva, je vladajoča koalicija izglasovala zvišanje davčnih obremenitev. Zlasti zvišanje stopnje davka na dodano vrednost bo gospodarstvo dodatno zadušilo. Napovedani so tudi drugi ukrepi na področju davkov, zlasti zvišanje stopnje davka od dohodkov pravnih oseb. Ta zakon, ki je že v parlamentarni proceduri, bo potencialne investitorje, zlasti tuje investitorje odvrnil od vlaganj v naši državi. Delovanje na področju tako imenovane slabe banke oziroma družbe za upravljanje terjatev bank vse do sedaj ni prišlo do prenosov slabih terjatev v večjem obsegu, posledično ostajajo

banke v kreditnem krču in ne morejo kreditirati gospodarstva. Vladna koalicija zamuja z ustanavljanjem Slovenskega državnega holdinga in posledično z izboljšanjem upravljanja z državnimi podjetji. Zamudili smo tudi čas na področju črpanja evropskih sredstev.

Vsi ti razlogi kažejo na to, da vladna koalicija preprosto ni uspela z načrtovano oživitvijo gospodarske rasti in poslabšanje makroekonomskega okolja je v veliki meri posledica take vladne politike. Sedanja vladna koalicija je neuspešna tudi na področju konsolidacije javnih financ. Namesto z zniževanjem javnofinančnih odhodkov je vlada sprejemala le ukrepe za zviševanje prihodkov. Zvišala je praktično vse davke in druge dajatve, ki jih je sploh mogoče, ter začela uvajati nove davke. Napovedan nepremičninski davek, davek od srečk, zvišanje dajatev na motorna vozila in tako naprej. Ob tem je oziroma še bo z davki obremenila najširše družbene sloje, tukaj predvsem omenjam posebno obremenitev podeželja. Ob tem bi posebej izpostavil zvišanje katastrskega dohodka in posledično tudi zvišanje davka na katastrski dohodek, kar bo v naslednjih letih zagotovo sledilo.

V Novi Sloveniji smo prepričani, da obremenjevanje prebivalstva in gospodarstva z vedno novimi davki, ni prava pot za izhod iz krize. Posebej pa opozarjamo, da vlada namenja dobro milijardo evrov, to je tisoč milijonov evrov iz letošnjega proračuna za novo, v času krize že tretjo dokapitalizacijo državnih bank. Breme slabih posojil in neodgovornih članov uprav in članov nadzornih svetov, zlasti tako imenovanih tajkunskih posojil, se spet nalaga davkoplačevalcem.

Vladna koalicija s podporo pomembnih državnih inštitucij hkrati nima volje, da bi razkrila imena sivih eminenc slovenskega bančnega sistema, ki so slovenske banke in posledično tudi gospodarstvo privedle v stanje, kakršno imamo sedaj, in z orodji, ki jih ima na voljo, terjati njihove materialne pa tudi kazenske odgovornosti. Taka vladna politika neizbežno, žal, pelje k cilju, ki ga vsi skupaj ne želimo. To je prihod evropske trojke. Na to kažejo najnovejša poročila Evropske komisije. Predvčerajšnjim je na zasedanju evrske skupine Evropska komisija obravnavala Slovenijo in nam sporočila, da naša prizadevanja na fiskalnem področju niso zadostna. Predstavniki komisije so namreč Slovenijo v zadnjem času že opozorili, da bi v času, ko se zvišujejo izdatki za pokojnine in plačilo obresti, morala rezati na drugih področjih, če res želi urediti javne finance. Komisar za denarne zadeve Olli Rehn je povedal, da je položaj Slovenije resen, sicer da je še obvladljiv, a, kot se je slikovito izrazil, ura že tiktaka.

Po besedah prvega človeka evrske skupine Jeroena Dijsselbloema bo Slovenija morala učinkovito ukrepati do oktobra. Ta rok je Evropska komisija že postavila Ljubljani v priporočilih sprejetih konec maja. Tudi sosednjo ministrico za finance Marijo Fekter skrbi, kaj se

dogaja v Sloveniji. In kaj konkretno nam prinaša rebalans proračuna? Z zvišanjem javnofinančnega primanjkljaja za približno 53 % ali konkretno preko 538 milijonov evrov. Zmanjšujejo se sredstva za investicije, investicijska sredstva se krčijo praktično na vseh ministrstvih, največ na področju zdravstva in infrastrukture. Na področju lokalne infrastrukture znaša zmanjšanje sredstev za investicije za kar preko 20 %, pa čeprav vemo, da preko 70 % javnih investicij danes poteka na lokalnem nivoju. V Novi Sloveniji smo z amandmajem, ki smo ga vložili na matičnem delovnem telesu predlagali, da se vsaj na tem področju sredstva ne krčijo. Gre namreč za projekte, ki so večinoma sofinancirani s sredstvi Evropske unije. Pri navedenih projektih gre za oskrbo prebivalstva z osnovno infrastrukturo oziroma njegovim vzdrževanjem od vodovodov, kanalizacije, cest, pločnikov. Večina projektov je že v fazi priprave ali celo realizacije in zmanjševanje teh sredstev bo zavrlo že tako skromno gospodarsko aktivnost. Zaskrbljivo je zmanjšanje teh sredstev za manj razvite slovenske regije. Kot na primer za pomursko. Rebalans, to je moja osebna ocena, pomeni eklatantno kršenje zakona o razvojni podpori Pomurju za obdobje 2010–2015. Vlada si torej privoščiči kršenje zakona oziroma neizvajanje tukaj v tej hiši sprejetih zakonov. Zaskrbljivo je zmanjšanje sredstev na področju podpore turizmu, ki je pomembna gospodarska panoga. Na tem področju se srečujemo s hudo konkurenco in zmanjševanje sredstev za promocijo in trženje turizma bo imelo za posledico upad zlasti tujih pa tudi domačih gostov. V Novi Sloveniji smo zato z vložena amandmajema predlagali, da se sredstva na teh programih ne zmanjšujejo, in tukaj moram pozdraviti stališče vlade, ki smo ga danes prejeli v pisni obliki, da vlada podpira amandma, ki bo dodelil približno tri milijone evrov za podporo turizmu, na tem mestu tudi dajem pohvalo vladi, da ne bo zvenelo, da samo kritiziramo iz opozicije, da vlada podpira amandma, ki smo ga vložili, težek približno 3 milijone, za izvedbo infrastrukturnih projektov v romskih naseljih. To sta pa tudi edina amandmaja, ki jima je vlada v svojem mnenju prižgala zeleno luč.

Zaključek. Povsem sodeč bo rebalans državnega proračuna 2013 zaradi razmer povsem nerazvojno naravnani in bo kot ključni instrument vladne makroekonomske politike v kombinaciji s povišanim DDV-jem še povečal zdajšnji hud gospodarski zastoj. Preko rebalansa bo torej država varčevala pri naložbah, ki imajo blagodejen, multiplikativni učinek za gospodarsko rast. Rebalans je tudi v številkah izraženo dejstvo, da vlada drugo počenja in misli počenjati, kot je to napovedovala. Če se v jeseni resnično pričakuje rebalans na rabalans proračuna Republike Slovenije za leto 2013, potem v Novi Sloveniji opozarjamo, da resnično pričakujemo, da država začne varčevati najprej sama pri sebi, da bo

vlada resnično z optimalno organizacijsko shemo državnega aparata privedla do varčevanja. Če tega ne bo, potem se nam resnično slabo piše.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije rebalansa proračuna za leto 2013 iz razlogov, ki sem jih navedel, ne bomo podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Proceduralno gospod Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Morem reči, da sem v teh klopeh, pa tudi sicer velikokrat spremljal razprave o rebalansih, proračunih. Običajno so se začele tako, da je makroekonomske kazalce predstavil guverner Banke Slovenije, predstavitev je opravil tudi direktor Umarja, zagotovo je bil prisoten finančni minister, pa tudi predsednik Vlade. Mislim, da danes govorimo o kritičnem letu, o kritičnem proračunu, zato protestiram, da ob obravnavi takšne točke vsaj v času, ko poslanske skupine predstavljajo svoja stališča, ni prisoten finančni minister niti predsednica Vlade.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala za vaše opozorilo, vendar lahko ugotovimo, da je Vlada prisotna pri tej razpravi in so izpolnjeni pogoji, da Državni zbor lahko dela naprej.

Besedo ima dr. László Göncz v imenu Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti, ki bo predstavil stališče.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegi!

Korekcija proračuna je nujna, zato upamo, da bo rebalans proračuna lahko vsaj v določeni meri pozitivno vplival na konsolidacijo javnih financ. Iz tega razloga ga bova tudi midva podprla. Ne bi želel nadalje poglobljati debate o kvantitativnih in vsebinskih elementih predlaganega rebalansa. Bilo je povedanega že veliko "pro" in "contra" z vseh strani. Nedvomno pa je, da je velika odgovornost Vlade, da poskuša nastalo izredno kritično situacijo vsaj delno ublažiti. Vsi se dobro zavedamo, da mora pri tem med drugim upoštevati vzdržnost socialnih in drugih sistemov oziroma ravnovesij v naši družbi, kar je, in to lahko z gotovostjo ugotovimo, glede na marsikdaj ne dovolj odgovorno oblikovano finančno politiko v preteklih 15 letih ter narejene napake v okviru le-te, skorajda nemogoče. Zavedamo se tudi, da je predlagani rebalans nekakšen kompromis, ki, vsaj tako upamo, glede načrtovanih učinkov obeta nekoliko več, kot je zagotavljal do sedaj veljavni proračun, ki pa je bil pred slabim letom sprejet v nekoliko drugačnih okoliščinah. Je pa verjetno predlog rebalansa kljub temu še vedno premalo ambiciozen, da bi bile pričakovane rešitve celovite finančne konsolidacije hitreje dosežene. Osebnostno menim, da z vidika proračunske krize, v kateri se nahajamo, pri čemer prvenstveno mislim na za naše razmere

zelo velik proračunski primanjkljaj, žal, še vedno nismo na najnižji točki.

Rebalans proračuna v delu, ki se nanaša na ohranjanje in razvoj ter delovanje organizacij in ustanov avtohtonih narodnih skupnosti, se v primerjavi s sprejetim proračunom za leto 2013 nominalno ne spreminja. To pomeni, da je Vlada spoštovala in upoštevala dogovor s predstavniki italijanske in madžarske skupnosti ter kljub izredno težki situaciji pravilno ocenila, da bi z morebitnim neposrednim posegom v že tako minimalizirana finančna sredstva na tem področju dodatno poslabšala stanje zelo ranljivih narodnih skupnosti. Za odgovoren odnos do tega vprašanja je Vladi treba izreči pohvalo. Formalno spremembo je pri tako imenovanih narodnostnih postavkah zaslediti le zaradi spremembe statusa dosedanje službe za narodnosti, ki bo z uveljavitvijo prav tega rebalansa odslej delovala kot samostojen urad v okviru Vlade, torej ne več v okviru Ministrstva za notranje zadeve. Sredstva se zaradi tega ne spreminjajo. Mimogrede naj omenim, da je ta odločitev v zvezi z organiziranostjo pravilna in sledi usklajevanju tudi z narodnima skupnostima.

Na področju kulture, izobraževanja in informiranja je obseg sredstev nominalno identičen s sprejetimi zneski v okviru proračuna za leto 2013. To nam zagotavljajo vsa pristojna ministrstva. Kar se pa tiče podpore gospodarski osnovi avtohtonima narodnima skupnostima, formalno sicer na tej postavki tudi ne bi prihajalo do sprememb, vendar v poslanski skupini ugotavljamo, da bi pa lahko pri tem skupaj ustvarili dosti večje dodane vrednosti tudi z vidika širšega geografskega območja, če bi upoštevali nekatere konstruktivne in perspektivne predloge narodne skupnosti.

Kot sem že uvodoma poudaril, bova predlagani rebalans podprla in bova podprla tudi predlagana amandmaja, ki sta podprta tudi s strani pristojnega matičnega odbora. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Göncz.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija in gospod Alojzij Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Najlepša hvala za besedo. Spoštovani!

Najprej se strinjam s kolegom Bogovičem glede postopkovnega opomina, ki ga je dal Vladi. Uvodoma pa nekaj besed na pojmovni ravni. Iz nekaterih razprav v delovnih telesih Državnega zbora pa tudi iz sicer redkih komentarjev zainteresirane in strokovne javnosti je bilo razbrati, da je rebalans nepotreben. Da gre bolj za prestižno potezo vlade oziroma, da je predlog posledica nekakšne muhavosti vlade. V resnici samo predlaganje rebalansa ni odvisno od volje vlade. Zakon o javnih financah je tisti, ki ob izpolnitvi določenih pogojev Vladi nalaga, da Državnemu zboru predlaga rebalans proračuna. Vlada ne tehta, ali sme ali bi bilo dobro ali ne,

vlada mora izvajati določbe zakona, torej 40. člena Zakona o javnih financah. Teoretično ima vlada še nekatere možnosti, na primer začasno zadržati izvrševanje posameznih izdatkov, a ukrep je v bistvu le odlaganje časa, tako kot prerazporejanje proračunskih sredstev, pogostokrat dvomljiva uporaba proračunskih rezervacij pa namenskih prejemkov in tako naprej. Rebalans je akt države med letom. S tem poudarkom želim opozoriti predvsem na omejen učinek, ki ga ima. Zato so ambicije pri sprejemanju rebalansa praviloma previsoke, rebalans ne more popraviti stvarnosti, lahko in mora pa se ji prilagoditi. Navsezadnje se je s podobnimi težavami, da spomnim, maja preteklega leta srečala tudi prejšnja vlada, naj vas še enkrat spomnim na nočne seje v znatno bolj razgretem ozračju. Vlada je prvokrat trčila v zahtevo po rebalansu proračuna v aprilu, ko se je seznanila z informacijo o oceni stanja proračuna Republike Slovenije za leto 2013. Nekaj dni kasneje je bil z informacijo seznanjen Državni zbor. Iz vsebine dokumenta, ki obravnava tako prihodkovno kot odhodkovno stran proračuna, je razviden nastanek novih obveznosti, predvsem pa spremenjena gospodarska gibanja, ki zmanjšujejo prejemke proračuna.

Za rebalans torej obstajata dva razloga. Prvič, močno, ne pa za tiste, ki so to spremljali, nepričakovano, so se spremenile razmere doma in spremenile so se v Evropi. V Sloveniji obstajajo čezmerna makroekonomska ravnotežja. Tako je za Slovenijo v aprilu 2013 ponovno ugotovila Evropska komisija. In drugič, v proračunu države, torej v aktu, ki daje finančno podlago za delovanje države, je nastalo neravnovesje med prejemki in izdatki. Tako je bilo logično, da mora proračun na popravni izpit.

Če ostanem sam na fiskalnem področju. Na podlagi razmer in podatkov iz programa stabilnosti nacionalnega reformnega programa ni mogoče pričakovati, tako meni tudi Svet Evropske unije, da bo Slovenija čezmerni primanjkljaj odpravila do leta 2013 kar je bilo prvotno načrtovano. Na podlagi izkušenj reševanja kriz od Grčije do nemediteranske Irske so se v zadnjem letu pomembno spremenila spoznanja, spremenile so se presoje in s tem v zvezi tudi politike. Trojka je tu. Trojko danes v tem parlamentu predstavljajo tri prednostne naloge: finančna stabilnost, fiskalna konsolidacija in ukrepi za spodbujanje rasti. Kaj je šlo narobe – če kaj, pri oblikovanju proračuna za leto 2013? Mnogih poslabšanj verjetno ni bilo mogoče načrtovati in pričakovati. Očitke za to obravnavamo previdno in praviloma zgolj tam, kjer je argumentacija strokovna. Tolikšno skrčenje gospodarske aktivnosti, posebej v evrskem območju, ni pravočasno napovedala nobena institucija. Naj vas spomnim, tudi sicer v kritičnih časih so napovedi nevhvaležne in so nezanesljive. Dva primera. Leta 2007 je gospodarstvo zrastle bistveno več, kot pa je bilo napovedano. In gremo dalje. Dve leti kasneje,

torej leta 2009, je bil padec 8 %. Presenetil je vse, spodrezalo nam je vse temelje, če citiram izjavo iz tistega časa. Pa vendar so bila opozorila izrečena tudi v Državnem zboru, na Odboru za finance in monetarno politiko, prav ob sprejemanju proračuna 2013. Direktor Umarja zaključil z besedami, ki ne bi smele in tudi danes ne smejo biti preslišane. Takole pravi: "To je ta scenarij, ki se nam zdi v tem trenutku na podlagi predpostavk, ki sem jih predstavil na začetku, najbolj verjeten, seveda pa obstaja" – in tukaj opozarjam sedaj na naslednje – "velika nevarnost, da bodo gospodarske razmere ob koncu letošnjega leta", takrat misli, da je leto 2012, "in predvsem ob koncu prihodnjega leta", torej pozor, misli na leto 2013, tisto, kar obravnavamo danes, "nekoliko drugačne". V proračunu je potem kljub ugovorom prevladal, kot se temu danes modernemu reče, zmerni optimizem, in imamo na mizi to, kar imamo.

In sedaj nekaj o prihodkih. Kaj je pri načrtovanju vendarle ušlo izpod nadzora? Zadržal se bom samo pri tistih prihodkih, za katere tudi v rebalansni varianti dvomim, da bodo do konca dosegljivi. Najprej posredni davki, torej davki na potrošnjo. Prvič. Ve se, da je davek na dodano vrednost odvisen od potrošnje. Ta pada, pada že nekaj časa in pada v trendu. Vsaj trije razlogi so za to. Plačna politika, tukaj imamo dva ukrepa, naj spomnim ZUJF, pa tudi letošnje znižanje plač v javnem sektorju. Potem so razmere na trgu dela, v trendu imamo manj zaposlenih, in ne nazadnje na odlaganje z nakupi dobrin trajne narave. Mislim na avtomobile, belo tehniko, pohištvo, ti podatki so vsem dostopni, oziroma na tako imenovani efekt previdnostnega varčevanja, ki se je pojavil pri naših državljankeh in državljanih. Naj dodam, višja stopnja DDV, ki jo vpeljuje ta vlada, bo v bistvu v letošnjem letu in verjetno tudi v naslednjem letu "zgolj kompenzirala" padec potrošnje.

In drugič. Trošarine, ki so siceršnji predmet poželenja vsake vlade, a če so podatki pravi, potem se pri posameznih vrstah energentov že kaže manjši davčni izplen. Za tiste, ki jim je davčna problematika blizu, na tem mestu omenjam učinke Lafferjeve krivulje oziroma po domače kar v litrih, tujci po dizlu povprašujejo bistveno manj. Manjši prilivi gredo v milijone, v desetine milijonov, če ne celo v sto milijonov.

Naj nadaljujem z davkom od dohodka pravnih oseb, torej od dobička. Pri enakem dobičku je bilo logično pričakovati pri načrtovanju proračuna za leto 2013 padanje davčnega donosa. Imamo opravka z zaporednimi znižanji stopenj, šlo je z 18, če se spomnite, na 17 %, ter zelo močne olajšave. Posledica tega pa je, da je učinkovita stopnja davka globoko pod nominalno, pod zakonsko. Glede na način obračunavanja in plačevanja je več kot polovičen padec izplena glede na realizacijo leta 2012 več kot pričakovan, a

spregledan je bil s strani načrtovalcev prejšnje vlade.

In sedaj samo še bežno na evropska sredstva. Čeprav so zaradi povezanosti z investicijskimi projekti sredstva prve kategorije, nisem prepričan, da črpanje obvladujemo v celoti. Številke od januarja do maja letošnjega leta mi ta dvom v celoti potrjujejo. Nekdo naj si jih pač ogleda. Je pa res, da relativno vzporedno potem z njimi padajo tudi investicijski izdatki. V tem primeru se proračun, žal, uravnoteži kar sam od sebe, uravnoteži se avtomatično. Vendar je na žalost tudi izplen sredstev iz Evropske unije odvisen od pripravljenosti projektov, ki jih ne pripravlja Evropska unija – ampak mi sami, in ne od števil, ki jih v želji in v neki obljubi zapišemo v proračune. Gledano v celoti glede davčnih prihodkov, mi menimo, da dno še ni doseženo v celoti, mislimo na obstoječo davčno strukturo. Kakšen je manevrski prostor učinkovitejšega pobiranja davkov v znesku v pogojih krize, v mislih imam sivo ekonomijo, ni povsem jasno znano. Jasno pa je, da ta obstaja in da mogoče ni zanemarljiv. Toda prihodki so del zgodbe. Na drugi strani istega kovanca, na strani odhodkov, bo nujno izvesti ukrepe – to je treba zelo jasno povedati – podprte s sistematičnimi pregledi javnih izdatkov na vseh ravneh države, na vseh področjih, vključno na tistih z javnim monopolom nad negospodarnostjo in neučinkovitostjo.

Kaj je danes v središču proračunskih razprav? Ukrepi za spodbujanje rasti. O tej temi je bilo v razpravah izrečenih precej besed, precej trditev in presoj. Bile so različne tudi po vsebini. Pa vendar nekaj izhodiščnih predpostavk oziroma problemov s tem v zvezi najbrž ni spornih. Najbrž in najprej gre za zelo zapleteno, zahtevno in kompleksno področje. Drugič, struktura javnih izdatkov, gola, brez dodatnih informacij ne omogoča posplošenega sklepanja o gospodarski politiki. To lahko vidite zapisano v vsakem učbeniku. Domala vsak izdatek ima tudi gospodarske posledice, še posebej v tranzicijah in krizah – in v obeh sedaj živimo, zato je treba spremembe javnofinančnih izdatkov interpretirati previdno. Tretje vprašanje je vrstni red korakov priorit. Soočeni smo z odzivanjem hkrati na propadanje podjetij, pogosto zaradi prilagajanja na tržne razmere, na drugi strani smo soočeni s socialnim problemom zaradi brezposelnosti, soočeni smo z izdatki za spodbujanje izvoza. Skratka, soočeni smo, če z obema nogama stojimo v realnosti, z dilemo, ali na primer tekoči izdatki za izobraževanje, za zdravstvo, za raziskave in razvoj h gospodarski rasti res prispevajo manj kot vlaganja v zidove, škarpe ali obnove mestnih znamenitosti. Moje mnenje je drugačno. Mislim, da prispevajo na dolgi rok bistveno več. Zidove lahko naredite čez 20 let, če opustite programe izobraževanja, boste v petih letih naredili veliko škodo. Kar hočem povedati, sprehajanje samo po bilanci prihodkov in odhodkov proračuna ni zadosti. Ne samo podrobnosti, tudi ključni podatki so v

bilanci B, v tako imenovanem računu finančnih terjatev in naložb. Iz nje so vidni prvi koraki drugačne politike. Gre za dana posojila zasebnim podjetjem preko mehanizma SID banke, za sanacijo podjetij in spodbujanje tehnološko razvojnih projektov skozi razne oblike finančnega inženiringa. Gre za zagotovitev povečanja sredstev za izvedbo plačil poroštvenih in jamstvenih obveznosti, za povečanje kapitalskih deležev v gospodarskih družbah. Torej pričakujem dovoljene državne pomoči, ki so planirane približno v višini 200 milijonov evrov. In nismo se ognili, tako kot prejšnja vlada, s prikazom dokapitalizacije bank na računih proračuna, vzporedno seveda s prenosom slabe aktive z bank na družbo za upravljanje terjatev. V ta namen, mislim, da je rezervirana 1,2 milijarde sredstev. Toda tega dejstva seveda ne gre spregledati. V Sloveniji imamo le tretjino konkurenčnih podjetij in na eni tretjini konkurenčnih podjetij sloni razvoj. In hitrega preobrata, potem ko je gospodarska kriza lani dobila nove razsežnosti, ni pričakovati. Zato pa gospodarstvo pričakuje drugačno politiko – od države predvsem ureditev poslovnih pogojev pa tudi, da država torej tudi predvsem njena politika ne izgublja tiste priložnosti, ki so ji povsem pred nosom. Mislim na razne posojilno-razvojne sklade, kombiniranje proračunskih bančnih in evropskih sredstev. Slišimo o eko-regijah in beremo seveda o možnostih v okvirih Evropske investicijske banke. Jaz sam se jezim in se čudim, posebej ko večkrat in na različnih mestih preberem stavek, da je poti za obseg pridobivanja sredstev več in mnogo. Ne, kaj vemo, česa ne vemo, to je vprašanje, s katerim se tukaj ukvarjamo.

Opazno je tudi, da o izdatkih, ki jih pod skupno streho zbira socialna država, danes nisem obširno govoril. In to ne zato, ker je pri obsegu teh izdatkov manj ali celo malo razhajanj, kot so pokazale razprave v Državnemu zboru, vendarle je treba reči, potem ko je kriza na delu že vsaj pol desetletja, da ima socialna država v njej posebno vlogo. Države, ki imajo razvito sodobno obliko socialne države, krizo premagujejo lažje, premagujejo jo hitreje in premagujejo jo manj boleče. To je pravilo, ki ga ni ovrgel nihče. Nepremišljeno poseganje v socialno državo ni niti skrajni možni ukrep in socialni dumping ni zaščitena značka Pozitivne Slovenije. Vrnitev na točko, s katere smo pred krizo izšli, nekateri smo nasedli, je malo verjetna oziroma danes po šestih letih ni verjetno.

V poslanski skupini bomo predlagali rebalans proračuna podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Potočnik.

S tem smo zaključili tudi s predstavitevijo poslanskih stališč in prihajamo na razpravo o posameznih delih predloga rebalansa. Obveščam vas, da kot posamezni del šteje splošni del predloga rebalansa, posebni del

predloga rebalansa in načrt razvojnih programov. Za začetek prehajamo na obravnavo splošnega dela predloga rebalansa.

Predvidevam da želi precej kolegov razpravljati zato odpiram možnost za prijavo k razpravi. Prijavljenih je osem razpravljavk oziroma razpravljavcev.

Izvolite, gospa Ljudmila Novak, ste prva na vrsti.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Kolegice in kolegi, predstavniki ministrstev, lepo pozdravljeni!

Prej sem dobro poslušala našo predsednico Vlade, kakor seveda tudi vi, in je dejala, da trdo delajo. Sama verjamem, da trdo delajo, vendar se sprašujem, ali so vsi ukrepi, ki so jih zastavili, tudi pravilni. Predvsem me skrbi zviševanje davkov. Vsi vemo, da je davčna blagajna prazna, da jo je treba na nek način napolniti, vendar to zviševanje davkov mora biti pošteno, pravično, enakomerno razdeljeno, vendar pri napovedanih ukrepih tega ne moremo odobravati oziroma mislimo, da nekateri deli prebivalstva bodo preveč obremenjeni, udarjeni in zaradi tega bo prišlo do, včasih pravim, tudi mogoče do kakšnih revolucionarnih teženj, česar si seveda ne želim in ne napovedujem. Kot vemo, davek na nepremičnine, ki bo udaril podeželje, kmečko prebivalstvo, potem DDV že tako imamo, čeprav so vsi strokovnjaki, gospodarstveniki napovedovali, da bo to slabo, smo ga vendarle uvedli. Ko poslušam gospoda Starmana, ki ga sedaj ni tukaj, iz Državljske liste, ga zelo rada poslušam, ker mislim, da ima dobre ideje, izkušnje, poglede, ki se tudi v precejšnji meri ujemajo z mojimi, ampak vedno pa zaključim, bomo podprli, kot da je pozabil na vse tisto, kar je prej govoril, in podpre nekaj povsem drugega. Tako mi je žal, da tudi na Odboru za gospodarstvo, ko smo obravnavali zakone za pomoč podjetij, pri katerih te pomoči ne bomo zavarovali, in še pri nekaterih drugih ukrepih. Zakaj to govorim? Vlada si s svojimi predlaganimi ukrepi ni pridobila dovoljšnjega zaupanja, da bi verjeli, da te ukrepe izvaja zato, da bo breme krize pravično porazdeljeno po prebivalstvu in da bo dejansko spodbujalo gospodarsko rast. Tudi zmanjševanje investicij zagotovo ne spodbuja gospodarske rasti, po drugi strani pa gospodarstveniki pričakujejo, da se bo prav okolje, administrativne ovire, da se bo vse to čim hitreje zmanjšalo, da bo vlada predvsem na tem delala, da bodo gospodarstveniki lahko delali, opravljali svoje delo. Večkrat tudi z žalostjo ugotavljam, da se nekateri govorniki zelo radi sklicujejo oziroma ugovarjajo Evropi. Pogosto je omenjena tudi Angela Merkel, konzervativci, ki vodijo Evropo in podobno. Sama menim in tudi gospodarstveniki pravijo, da prav trgovanje, poslovanje s temi državami, kot je na primer Nemčija, nas vodi naprej. Tam račune plačujejo na dan valute, ne pa tako kot mi, ko so mnogi računi neplačani in sprožajo negativne verižne reakcije. Nekateri bi

nas radi spet usmerili na Balkan. Nič nimam proti Balkanu. Tam so naše prijateljske države, vendar revež revežu težko pomaga. Tja se selijo delovna mesta, ker je bolj poceni delovna sila, ne moremo pa vso svoje trgovanje in gospodarstvo usmeriti na jug, ampak še kako je potrebno sodelovanje z zahodom.

Zakaj tudi pravim, da si ta vlada ne bo pridobila zaupanja za podporo tem ukrepom? Moti me tudi ali pa mislim, da ni pravi ukrep, da bi nasilno združevali občine. Res imamo veliko število občin, vendar v mnogih razvitih državah, kot so na primer Avstrija, Francija in tudi druge države, jih imajo še neprimerno več. Zakaj podirati nekaj, kar v tem trenutku dobro deluje? Preko 70% investicij se izvaja preko občin. In to pomeni gospodarsko rast, to pomeni razvoj. In zakaj bomo sedaj na silo spreminjali nekaj, kar v tem trenutku ne potrebujemo, ni potrebno? Seveda lahko uvajamo racionalizacije, lahko uvajamo ukrepe, ki bodo pomagali občinam, vendar ne podirati nečesa, kar dobro deluje. In prav investicije v občinah spodbujajo gospodarski razvoj, za katerega vsi pravimo, da ga želimo.

Prej sem že omenila pomoč podjetjem. Strinjam se, da je treba podjetjem pomagati predvsem tako, da bodo lahko delala, in pomagati tistim, ki imajo perspektivo, ki so razvojno naravnana, ki delajo dobro. Močno dvomim, da bomo kar z dodeljevanjem nezavarovane pomoči lahko ohranili neka delovna mesta. Morda za kratek čas, za kratek rok, vendar na dolgi rok se morajo taka podjetja bistveno reorganizirati, spremeniti poslovanje in šele tako je ta podpora podjetjem smiselna. Še bolj kot to me pa skrbi, kakor tudi mnoge druge slovenske državljane, ali je ta pomoč podeljena podjetjem, ki imajo perspektivo, ali na podlagi nekih privilegijev, političnih povezav, netransparentno, neupravičeno in pogubno na dolgi rok.

Tudi prodaja podjetij, v Novi Sloveniji podpiramo prodajo podjetij, vendar ne ob vsakem času in ne vsakomur. Tudi tukaj se bojimo, da bo šlo preveč pod mizo, če tako rečemo, tudi prodaja Mercatorja na netransparenten način, in vse to zmanjšuje ugled države in pa tudi dvome državljanov, ali ta vlada dejansko dela v pravi smeri.

Prej je gospod Starman prav tako govoril o zniževanju standardov. Seveda bo treba znižati tudi standarde tako v šolstvu, zdravstvu in marsikje drugje, vendar moramo biti tukaj previdni, tudi tukaj moramo izvajati pametne ukrepe in tudi tukaj bodo morali sindikati misliti na prihodnost in ne za vsako ceno ohranjati oziroma se zavzemati za določene standarde, ki si jih pač ne moremo privoščiti. Tako pravim, da bo treba amputirati prst, da ohranimo nogo oziroma celo telo.

Če govorimo o rešitvah, ki bi morale biti predvsem odraz v tem rebalansu, potem bi zagotovo morala biti tukaj zagotovljena dodatna sredstva, čim več sredstev za izvajanje

evropskih projektov. Vemo, da se finančna perspektiva izteka, mi pa govorimo, kako ne bomo mogli tega denarja počrpati. Ko je Avstrija stopila v Evropsko unijo, sem bila na nekem srečanju in sem spraševala, zakaj so oni tako uspešni pri črpanju evropskega denarja. In so rekli: "Preprost recept, ves državni denar smo usmerili v projekte, ki se sofinancirajo iz evropskega denarja." Če mi tukaj odvzemamo denar, potem na drugi strani ne bomo počrпали tistega, kar bi lahko dobili iz evropske blagajne.

Še na nekaj bi opozorila, na kar pogosto opozarjajo naši državljani. Pričakujejo delovanje pravne države in predvsem vrnitev tistega denarja, ki je bil ukraden, ki je bil podeljen z nezavarovanimi krediti, zato nas prav to mečkanje, če tako rečemo, okoli slabe banke, reševanje bank skrbi in pričakujemo, da bo to potekalo vendarle transparentno in da bomo dobili odgovorne za te nastale težave ali nepravilnosti, da bo prišlo tudi do nekih konsekvenc, da bomo razkrili tudi krivce in da bo kdo moral zato vrniti tudi premoženje. Sedaj te bančne luknje vsi pokrivamo, večkrat pokrivamo in ni prav, da odgovorni ne bi zato nosili tudi posledic.

Finančna disciplina, spoštovanje zakonov, predvsem bi pa rekla tudi izogibanje ideološkimi konfliktom in več medsebojnega spoštovanja, spoštovanja institucij in pa tudi našega medsebojnega spoštovanja, vse to je potrebno, da bomo dali državljanom več upanja in da bomo vsi skupaj verjeli, da vendarle naša politika pelje iz te krize.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Robert Hrovat.

ROBERT HROVAT (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani državni sekretarji Vlade Republike Slovenije, lepo pozdravljeni.

Proračun oziroma rebalans proračuna je vedno odraz prioritete vsakokratne oblasti, v tem primeru zdaj vlade Alenke Bratušek. Rebalans, ki ga danes obravnavamo, razkriva prioritete oziroma usmeritve, v katero smer bomo šli kot Slovenija seveda. Ko smo poslušali na začetku današnje seje predsednico Vlade Alenko Bratušek, bi lahko rekli, da je Janez Janša kriv tudi zato, da danes sije sonce. Jaz mislim, da se bo počasi treba ozreti vase in v svojo ekipo in v svoje prioritete, predvsem pa v svoje znanje in sposobnosti. Pričakujete, da bo približno petsto milijonov evrov manj prihodkov predvsem s strani davka od dohodka pravnih oseb in zaradi manj sredstev Evropske unije. Tisto prvo je še na nek način za razumeti, ampak zmanjševanje sredstev iz Evropske unije v tem času je pa po mojem mnenju popolnoma nerazumljiv ukrep. Če kdaj, je potem treba sedaj stopiti na gas in pridobiti čim več evropskega denarja. Zanimivo pa je, da na področju odhodkov malodane ohranjate višino teh

odhodkov. Odnehali ste z zmanjševanjem stroškov v javnem sektorju, ambicija prejšnje vlade je bila postopno zmanjševanje stroškov javnega sektorja in najbrž smo bili ravno zaradi tega deležni stavk, protestov in pa vsesplošnega nezadovoljstva ljudi.

Ampak če verjamete, da na tem področju ni treba nič narediti, se hudo motite. Pred nekaj dnevi ste iz Bruslja dobili zelo dobro zaušnico, bi jaz temu rekel. Ali pa če rečem tako po šolsko, ste dobili ukor pred izključitvijo. Ampak ne dejansko izključitvijo, pač pa bo treba do oktobra stvari postaviti na svoje mesto, torej v smeri, kot jo je nakazala že Janševa vlada lansko leto.

S tem rebalansom ne boste naredili nič – razen ohranili boste socialni mir. Dokler bo gospod Štrukelj tiho, bo to dobro za vašo vlado, absolutno bo pa to slabo za Slovenijo. Opozorila iz Bruslja so povsem pričakovana. Govorimo samo o višjih davkih, ki je najlažja in pa hkrati seveda najmanj priljubljena pot, hkrati pa pozabljate, da je treba povečati število plačnikov davkov v državno blagajno. Če želimo trajno in uspešno konsolidirati naše javne finance, bo treba zmanjšati izdatke. Število plačnikov bomo dvignili s povečano proizvodnjo. Vse več ekonomistov govori, da gospodarstvo v času krize od vlade potrebuje samo mir in da uvaja spodbude, ne pa, da uvaja nove davke. Podjetja potrebujejo stabilno ekonomsko politiko, naš javni sektor pa je preprosto prevelik, pregloznen in zanj porabimo bistveno več davkoplačevalskega denarja. Verjamem, da se s tem strinjate tudi vi, verjamem, da se s tem strinjajo tudi koalicijske poslanke in poslanci. Znan slovenski ekonomist je pred dnevi dejal, da največja olajšava za davkoplačevalce bi bila, če bi država ukinila ogromno finančno podporo bankam v obliki dokapitalizacije. To bi bila največja olajšava za davkoplačevalce. Ampak ne, gremo naprej. Delate tako, kot delate. Mislim, da se čas izteka. In tudi vi boste v prihodnje padli na realna tla. Evropski komisar Olli Rehn zaznava premajhen fiskalni napor. Jaz bi temu rekel zelo pomenljiv citat, ki ga odraža tudi današnji rebalans proračuna, ki ga obravnavamo.

Ko sem poslušal stališče predsednice Vlade, sem dobil občutek, da se aktualna vlada na vso moč trudi opravičevati, zakaj nekaj ni mogoče narediti, namesto da bi konstruktivno nekaj naredila. Žal človek dobi, ko posluša, vsaj ko sem poslušal uvod, sem dobil takšen občutek. Dokler bo za vse, kar se v Sloveniji dogaja, kriva Evropska unija in Janez Janša, nam ne bo nič boljše in bomo samo še tonili globlje in globlje. Če mi dovolite citat iz foruma, kjer spremljajo to današnjo debato, je nekdo zapisal: "Ko bomo dojeli, da moramo nekaj spremeniti pri sebi, bo to zagotovo prvi korak k rešitvi problema."

Za konec mi dovolite še nekaj o zniževanju sredstev na področju zaščite in reševanja. Ne glede na to, da se bo potem

govorilo o posebnem delu proračuna, mislim, da je prav, da tukaj omenim, da sem bil presenečen in hkrati žalosten nad dejstvom, ker se za nekaj manj kot 2 milijona evrov zmanjšujejo sredstva tistim, od katerih smo lahko jutri – vsak od nas – odvisni. Gre za zniževanje sredstev gasilcem, kjer bo osiromašena preventiva, operativa in pa tudi oprema. Na odboru smo se pogovarjali, da bomo vložili amandma, ampak ko sem slišal, da je koalicija usklajena in da boste podprli samo usklajene amandmaje, se mi je zdelo na nek način žalitev gasilcev ali tistih, ki delajo v Upravi za zaščito in reševanje, da bi jim dajal neko lažno upanje, da boste oziroma da bomo vsi skupaj zagotovili ta sredstva nazaj. Zato se tudi nismo odločili, da bi vložili amandma. Škoda je, ker ste imeli priložnost, ampak se niste izkazali. Čez nekaj mesecev, sem prepričan, bomo priča novemu rebalansu in takrat se ne bo več možno izgovarjati na prejšnjo vlado. Takrat vam bo zmanjkalo tudi tega izgovora.

Jaz zagotovo takšnega rebalansa proračuna, kot je današnji, ne bom podprl. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Alenka Pavlič, izvolite.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Res smešno, ne vem, kdo je imel priložnost, pa se ni izkazal. Je že tako, da so rebalansi običajno nezaželjeni, saj prej kot ne odvzemajo sredstva, vsaj v zadnji zgodovini se je dokazalo, da noben rebalans ni dodajal. Se pravi, to je nekaj, kar je nezaželeno. Tokratni rebalans pa ima še eno specifikko, in sicer da delamo rebalans proračuna, ki ga je pripravila odstopljena vlada. Se pravi, za ta rebalans bi jaz lahko nekako rekla, da je črviv, da je nerealen, kar pa se mi bolj smešno od tega zdi, je pa to, da je na odborih sedanja opozicija, se pravi takratna koalicija, ki je ta proračun pripravljala, kar nam, koalicijskim poslancem polagala besede na jezik, kako bomo razpravljali, kako bomo kritizirali proračun, da je nerealen, da je nestvaren. To vas je vse skrbelo, kako bomo razpravljali, ampak to je vse res. Žal, tako je. Radi bi nas učili, kako naj vodimo vlado, kakšno priliko smo zamudili. Veste, mediji se zelo radi ukvarjajo s predsednico Vlade, zelo veliko imajo povedati o njenem leopardjem vzorcu na njenem krilu, o tem, da njena angleščina ni oxfordska, zagotovo pa vam lahko zavrđim, da proračun je pa tista stvar, ki jo ona obvlada. Tukaj med nami, med vami in še kje najbrž ni nikogar, ki bi bolj vedel, o čem govori. Zato temu rebalansu absolutno zaupam. Sedanja vlada ima zato dvakrat težje delo. V matematičnem jeziku se reče "iz tega sledi" strog in trd rebalans. Državno blagajno moramo gledati kot celo, kot denarnico, iz katere jemljemo denar, na koncu se potegne pod črto skupen znesek. Res je, da smo na matičnih delovnih telesih selektivno in selekcionirano

razpravljali o posamičnih delih proračuna, na koncu se mora številka iziti.

Dotaknila se bom dveh področij, in sicer gospodarstva in infrastrukture, kjer se jemlje največji znesek oziroma največja številka, 62 milijonov na področju gospodarstva in 87 milijonov na področju infrastrukture. Treba je povedati, da ne govorimo o nekem dolgem proračunskem obdobju, ampak samo o nekih 6 mesecih. Če se dotaknem infrastrukture. Infrastrukturnih projektov za teh 6 mesecev, ko smo črtali denar, prav gotovo ni toliko prijavljenih, da bi imelo to za državo pogubne posledice. Prepričana sem v to. Se pravi, to je prvi vidik. Drugi vidik moje razprave se ne bo dotikal števil, saj sem prepričana, da ste mnogi med vami pripravili ravno te številke. Mogoče bi dala v razmislek naslednje. Iz gospodarstva mi je še v navadi, da smo ves čas morali racionalizirati stroške, zmanjševati delovno silo, prirejati poslovne procese, da smo lahko na trgu preživel. Če se spominjate leta 2004, ko smo veselo, slavnostno stopili v družino Evropske unije, smo v mojem bivšem podjetju odpustili ogromno število delavcev, izgubili smo ogromno komitentov, ogromno poslovnih procesov smo morali racionalizirati, da smo lahko preživel. Poleg tega pa, da vas ponovno spomnim, nas je udarilo takratno vodstvo pod taktirko gospoda Andreja Lovšina, ki je naredilo grobo napako pri gradnji ruskega logističnega centra Čehov. Pa smo spet tam. Tako tudi na področju državne infrastrukture in gospodarstva vidim možnost sinergičnih učinkov. Na primer, združitev Luke Koper in Slovenskih železnic, na teh obeh področjih se znižujejo stroški v rebalansu oziroma proračunu. Ob združitvi obeh gospodarskih subjektov bi obe podjetji lahko sorazmerno normalno poslovali dalje. Na primer, organizacija dela in reorganizacija obeh poslovnih subjektov bi lahko prinesla neke sinergične učinke. Da spomnim, že vašega bivšega ministra Černača sem opozarjala na dolg države 134 milijonov, ki jih ima do Slovenskih železnic. Slovenske železnice se že dlje časa zavzemajo za to, da bi dobile kapitalski delež v Luki Koper, kar pomeni, da bi ti dve podjetji lahko združili in obe bi lahko racionalno z manj stroški poslovali naprej. Zakaj to govorim? Zato, ker je država lahko podoben primer kot dva gospodarska subjekta, enako lahko združimo in v bistvu prihranimo stroške. Slovenija je na evropskem zemljevidu zelo majhna, na svetovnem zemljevidu pa je le majhna pikica. Se pravi, na pokazanem primeru bi se lahko videlo, kako se lahko v državni blagajni z dobro reorganizacijo pogrešajo tudi določeni milijoni. Se pravi, rebalans ni nič tako kritičnega. Huje, kar nas bo doletelo, pa nas čaka že zelo kmalu, to pa je proračun za leto 2014.

Podpiram rebalans proračuna za 2013. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Renata Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa, spoštovana gospa podpredsednica. Spoštovani prisotni predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Državni zbor je na začetku delovanja te vlade sprejel nacionalni reformni program in pakt stabilnosti in temu sledi naslednji pomemben dokument. Poleg proračuna za leto 2013 je sedaj obravnavani dokument rebalans proračuna za leto 2013 izjemno pomemben dokument. Pomeni spremembo sprejetega proračuna za leto 2013, ki ga je sprejela prejšnja vlada. Nadaljujemo torej kontinuiteto dela, vendar želimo tudi pogledati, katere postavke v proračunu za leto 2013 so tiste, ki kažejo, da je proračun za leto 2013 pripravljen nerealno. O tem sta danes govorila tako predsednica vlade kot tudi minister za finance. Pripravljeni rebalans temelji na realnih okvirih z upoštevanjem makroekonomskih kazalcev in dejanskem planiranju pričakovanih prihodkov. Gre za dejstvo, da upoštevamo, kaj je možno do konca leta 2013 dejansko izpeljati, kaj izvesti v postavkah proračuna. Konsolidacija javnih financ, sanacija bančnega sistema in razdolževanje gospodarstva ter izboljšanje korporativnega upravljanja in umik države iz gospodarstva so prioritete te vlade. Tako je danes predstavil minister za finance. Naši cilji so – in tudi cilji Pozitivne Slovenije: finančna stabilnost, fiskalna konsolidacija in ukrepi rasti. Vlada je že do sedaj naredila korake na področju javnih financ, za kar je sto dni dela te vlade premalo, da bi bile tako ostre in tako kritične ocene opozicije, kot so bile danes izrečene, korektno. Sto dni dela te vlade, ocene pa so zelo ostre in zelo kritične. Potreben je daljši čas, da se prikažejo učinki ukrepov, konkretni rezultati. V zadnjih letih je veliko govora o mladih, o izobraženih ljudeh, ki odhajajo iz Slovenije zaradi iskanja zaposlitve, iskanja boljše prihodnosti in predvsem iskanja načina preživetja. Še vedno imajo najraje svojo državo, vendar je zelo pozitivno dejstvo, da so mladi prioriteta te vlade. Mladi niso danes problem, temveč so rešitev za Slovenijo, je povedala naša premierka.

V predlogu finančnega okvira za obdobje 2014–2020 je največji poudarek na zaposlovanju mladih. Seveda pa sama vidim rešitev v investicijah, saj namenjam v rebalansu vsaj 2 milijardi evrov za investicije. Projekte je treba pripeljati do te faze, da bomo lahko izkoristili čim več evropskih kohezijskih sredstev. Vsi tisti, ki so pred to vlado že bili v vladi, tako v prejšnji vladi, tudi v predprejšnji vladi, so bili dolžni pripeljati projekte tako daleč, da bi ta vlada lahko že prvi mesec delovanja lahko izrekla, kateri vse projekti in katera kohezijska sredstva bi se lahko koristila takoj. Očitno temu ni tako, zato razumem kritične ocene, velikokrat danes tudi opozicijskih

poslancev, kaj vse ni prav in zakaj ne bodo mogla biti vsa evropska sredstva izkoriščena. Treba pa bo seveda še delovati v smeri zniževanja odhodkov, vendar ne v škodo javnega zdravstva, ne v škodo javnega šolstva in ne v škodo varnosti v naši državi.

Imamo tudi konkretne ukrepe za pomoč gospodarstvu, za več kot 700 milijonov evrov povratnih sredstev. Zagotoviti moramo stalno in učinkovito podporo gospodarstvu tudi s povratnimi sredstvi. Sanacija bančnega sistema je nujen ukrep, ki bo povrnil gospodarstvu podporo, ki jo podjetja nujno potrebujejo za tekoče finančno poslovanje in nove investicijske projekte tudi za področje raziskav in razvoja, Resorno Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo tudi z ukrepi, ki jih že sedaj predstavlja, ter tudi novimi priložnostmi, ki jih imajo, tudi v povezavi z včerajšnjim obiskom ministra za gospodarstvo v Bruslju vidimo svetlo luč tudi na področju podpore gospodarstva, podjetništvu, obrti in veliki priložnosti turizmu. Večina ljudi razmišlja o tem, da ne smemo dvigovati davkov in da ne smemo posegati v pravice ljudi, vendar tudi pri sprejetju davka, vezano na katastrski dohodek, tudi pri drugih davkih, ki so danes v javnih razpravah, sem prepričana, da bomo našli kompromis. Seja Odbora za finance, ki je govorila o katastrskem dohodku, skupaj smo prisluhnili, skupaj smo ugotovili, da določeni ukrepi ne bi bili pravi. Kot je izrekel minister za kmetijstvo, dokler je za pšenico zemlja delovni stroj, ne bi bilo prav, da bi šli v obdavčitev nepremičnin. Tudi v Pozitivni Sloveniji razmišljamo, da tisti ki s svojim trudom, s svojim osebnim angažmajem in delom, kot so kmetje, kot so ljudje tudi v drugih dejavnostih, tudi obrtne dejavnosti, kjer s svojimi rokami proizvajajo in sebi ustvarjajo dohodek, plačo, če tako rečemo, da je prav, da tukaj najdemo kompromise, da dobro razmislimo in da najdemo rešitve. Vendar se tudi ti ljudje strinjajo z nami, da je treba napolniti proračun za sredstva, ki bodo zagotovila izobraževanje in šolstvo vsem otrokom, vsem ljudem, javno zdravstvo vsem ljudem, in nudila tudi socialno varnost. Želimo si ljudem zagotoviti mir, povrniti zaupanje in finančno varnost z dostojnimi pokojninami, porodniškimi in nadomestili za brezposelne. Rebalans zagotavlja mirnost ljudem.

Ko govorimo o pokojninah, priznati je treba, da smo v Pozitivni Sloveniji bili konstruktivna opozicija, smo se pogovarjali s takratnim ministrom za delo, družino in socialne zadeve in smo podprli pokojninsko reformo. Tisti, ki smo bili pa še nazaj, še kakšen mandat prej v državnem zboru, pa vemo, da bi še prej pripravljena pokojninska reforma bila za vse nas in za naše ljudi še boljša, manj bi bolelo, manj bi bilo treba izvesti ukrepe, ki smo jih sedaj vsi skupaj morali. Vendar pokojninsko reformo smo tudi takrat kot opozicijska stranka podprli. Želimo si, da bodo še naprej prihajale pokojnine, da bodo še naprej ljudje imeli pravice in predvsem tudi, da bodo odpravljene krivice, ki jih je

pozročil Zakon o uravnoteženju javnih financ – saj ne da bi rekli, da je ZUJF v celotni meri zloglasen, vendar Ustavno sodišče je pritrdilo, da v določeni meri ni bil dobro premišljen – da bomo tudi pri pripravi proračuna za leto 2014 iskali rešitve, kako zagotoviti znižanje javnofinančnega primanjkljaja pod 3 % do leta 2015, s tem da bo nudil sanacijo bančnega sistema, tudi nujno potrebo podporo gospodarstvu, tudi velikim infrastrukturnim projektom, ki jih v sto dneh te vlade ne more ta vlada zagovati, če jih sto dni še prej ni bilo v takšni fazi zrelosti, da bi jih lahko ta vlada že pred šestdesetimi dnevi izvajala. Tretja razvojna os od Koroške do Bele krajine, drugi tir železnice, nadgradnja pomola v Luki Koper, tako imenovani tretji pomol, pa tudi še drugi projekti so tisti, ki jim v Pozitivni Sloveniji verjamemo in vidimo prihodnost, vendar tudi v povezavi z ohranitvijo delovnih mest, z novimi delovnimi mesti ter tudi v letu 2014 večji podpori delovanju investicijskim ciklom občin. V tem rebalansu nismo mogli prislunhiti občinam v takšni meri, kot bi želeli. Nekateri se očitno radi sramujejo glavnega mesta Slovenije, Ljubljane, in ji velikokrat očitajo, vendar glavno mesto Slovenije je stičišče dogajanja tudi na področju javne uprave, tudi na področju vodenja države. In danes so lokalne skupnosti, torej občine, generatorji razvoja. V Pozitivni Sloveniji se bomo trudili, da bomo pri proračunu za leto 2014 vse tisto, kar se je v času prejšnje vlade ali pa tudi še prejšnjih vlad odvzelo občinam, da se bodo poskušale te zadeve uravnotežiti, popraviti. Kar se tiče gasilstva, zaščite in reševanja, gasilci pravijo takole: "Če se bo pri opremljenosti v rebalansu za 2013 zadeva znižala, pa da bomo na ta način v državi ohranili socialni mir, imeli naprej pokojnine, ljudem zagotavljali še naprej javno šolstvo, javno zdravstvo, bomo tudi to letos potrpežljivo, ker želimo skupaj prispevati k nadaljnjemu razvoju Slovenije.

Če pa govorimo o področju ekologije, nadvse pomembno, voda, zrak, zemlja, je zagotovo pomembna priložnost, ki se očitno ni izkoristila v zadostni meri koriščenja kohezijskih evropskih nepovratnih sredstev z velikimi evropskimi kohezijskimi projekti, ravnanje z odpadki, skrb za čisto okolje, skrb za varstvo okolja. Tukaj znamo biti med tistimi v Evropski uniji, ki smo že korak naprej. Imamo velike projekte, h katerim so pristopile lokalne skupnosti. Pa naj omenim nekatere. Žal mi je, da se niso pri določenih soglasjih in zadevah bolj pospešeno izvedle, upam pa, da se bodo sedaj hitreje izpeljale in da bomo imeli vsi skupaj širšo podporo, tudi poslušaj pristojnih ministrstev. Naj omenim nekatere. Na območju Dolenjske, Posavja in Bele krajine je to projekt CERO, druga faza. Žal mi je, da se ni že lani pospešil ta projekt. Pa je 20 občin v tem povezanih, pa je pomemben kohezijski projekt RCERO Ljubljana, od Ljubljanske kotline, vseh občin, vse proti Primorski. Gre za 34 občin. Pomemben, velik projekt, za področje ekologije v Republiki

Sloveniji izjemno pomemben. Še bi lahko naštevale.

Ko bomo govorili o posebnem delu, posameznih amandmajih, bom tudi sama podprla amandma, ki govori o podpori turizmu, promociji Slovenije, s tem tudi promociji gospodarstva v Sloveniji, tudi amandma za urejanje romskih naselij, za vse tisto, kar je treba narediti in kar verjetno lokalne skupnosti zaradi nekoliko znižanja sredstev ne bodo uspele same izvesti. Rebalans proračuna ni biser, je pa rebalans proračuna nujen. Če bo slučajno potreben še kakšen rebalans v letošnjem letu, ga bomo seveda podprli kot koalicija, vendar ga bomo prej tudi uskladili. Rebalans proračuna pomeni, da so nekateri, ki sedijo za mano, ob meni, ob straneh in so vodili vlado, verjamem da v dobri veri, ko so pripravljali proračun za leto 2013, verjeli, da so izvedli najboljše. Verjemite tudi nam, da verjamemo, da v danem trenutku ta rebalans, ki ni biser, je pa zagotovo nujen in v danem trenutku realen, na tistih osnovah, da bomo do leta 2013 izvedli to, kar moramo izvesti. Bomo pa tudi sami stremeli k temu, da pridemo do fiskalne konsolidacije, do javnofinančne stabilnosti in predvsem tudi do rasti. Jo potrebujemo, ljudje to od nas pričakujejo in nihče ne gleda, ali smo koalicija ali opozicija. Tudi če ta vlada kaj ne bo storila dobro, ne bo izvedla dobro, bo za to na nek način marsikdo grdo gledal tudi opozicijo. Kot je povedala danes premierka, ti ukrepi so naši ukrepi, ne samo naši in vaši, ampak naši, ker je Republika Slovenija ena in naša skupna država.

Rebalans proračuna bom podprla.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ivan Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani gospod minister, spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Za tako milim govorom, s pojočim glasom moje kolegice Renate Brunskole, si ne bom dovolil, da bi bil napadalen, pa kljub temu. Vsi verjamemo, tako kot je rekla moja kolegica, da delamo najboljše. Veste kje je problem? Da je rezultat dvajsetletnega najboljšega dela bankrotirana država. Tudi jaz sem delal najboljše, verjemite mi, v svojem podjetju, pa je bankrotiralo. In tukaj je problem. Rezultatov nimamo, rezultati nam manjkajo. In z najboljšimi nameni je tlakovana pot v pekel. Lahko da so nameni dobri, rezultati doslej pa so katastrofalni.

Proračun mora biti usklajen, javni dolg je treba zmanjšati, aroganco uradnikov je treba obrzdati in nadzorovati, sicer bomo bankrotirali. "Ljudje se morajo ponovno naučiti delati namesto živeti od državne podpore." To niso moje misli, to so misli Cicera, petinpetdeset let pred našim štetjem. Rimski imperij je zato propadel, ker ni upošteval tega, kar mi ne upoštevamo. Proračun smo sicer uskladili,

vendar na račun zadolževanja – kaj smo naredili? Še večjo jamo smo si izkopal. Na koncu leta ne bomo imeli milijarde in pol, dobro da bo to zabeleženo, ampak dve milijardi minusa. Preprost izračun pove, dve milijardi minusa. Tako kot smo govorili, da CoCo obveznice ne bomo investirali v denar. Vidite, kako hitro smo to naredili? Lari fari. Niti to, kar govorimo, sami ne verjamemo, pač govorimo, da še nekaj časa smo, kjer smo. Narobe, neodgovorno. Javni dolg je treba zmanjšati, je rekel Cicero. Kje ga zmanjšujemo, če ga pa povečujemo?

O birokratizaciji države ne bi govoril, ker arhitekt javne uprave že celo desetletje debirokratizira to državo, mi smo pa vedno bolj zbirokratizirani. Pa to nam celo v Bruslju povedo. In seveda bilo bi dobro, da bi nehali govoriti in malo več delati. Delati bo treba in ustvarjati in ne pričakovati, da bo država kaj za nas naredila. Dobro si je včasih vzeti kakšno knjigo v roke. Pred nedavnim je izšla knjiga Pot v propad, kako so vlade in centralne banke uničile svet in zakaj najhuje šele prihaja. Da, najhuje šele prihaja. Pa veste, zakaj to vem? Pa to sem jaz doživel v lastnem podjetju. Podjetje je samo mini država z vsemi atributi, z vsemi značilnostmi. Ko nismo izvedli pravočasno ukrepov, ko nisem izvedel, smo bankrotirali. Samo veste, kakšna je razlika? Ponovno poudarjam, jaz nosim posledice. 20-letno delo v materialnem smislu je propadlo. Hvala bogu, da sem ostal živ in v glavi normalen. V naslednjih desetih letih bom ponovno ustvaril. Ampak kdo pa bo odgovarjal za to, da smo mi bankrotirali državo? Kateri državni uradnik? Kateri minister? Glejte, kaj piše tukaj. Vlade ne morejo ustvariti blaginje, ustvarijo lahko samo ozračje, ki spodbuja ali duši podjetništvo in z njim blaginjo. Kaj pa mi delamo s tem proračunom? Dušimo gospodarsko pobudo. Povečanje davkov – kaj pa je to drugega kot zmanjšanje gospodarske pobude. Mi seveda uničujemo tisto, iz česar se proračun polni. Tega še do danes nismo spoznali.

Ne da bo trojka prišla k nam, saj ne bo niti prišla k nam. Mi smo tako marginalni in nepomembni, da mi že hodimo po navodila v Bruselj, kjer nam povedo, kaj moramo narediti. To je naše stanje. Ta proračun je ena žalostna tvorba. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora. Spoštovane gospe poslanke in poslanci!

Kritike, opozorila Slovenske ljudske stranke, da je vladni predlog rebalansa proračuna za leto 2013, ki močno zmanjšuje predvidene prihodke državnega proračuna, a hkrati celo zvišuje odhodke, absolutno premalo ambiciozen in da nikakor ne moremo reči, da se

giblje v smeri konsolidacije javnih financ. To so potrdili tudi s strani Evropske komisije. Že samo dejstvo, da je bila Slovenija nenapovedano predmet razprave zadnjega srečanja finančnih ministrov evroobmočja, govori o tem, da poteze, ki jih vleče Vlada Republike Slovenije na področju javnih financ, niso v skladu z nacionalnim reformnim programom in paktom stabilnosti, ki ga je Slovenija posredovala Evropski komisiji. Bolj kot to, da se povečuje primanjkljaj, skrbi dejstvo, da v sedanjem predlogu rebalansa proračuna, ki ga je pripravila Vlada Republike Slovenije, ne prihaja do premika k uravnoveženju prihodkov državnega proračuna z odhodki, saj na strani državne potrošnje praktično ni novih ukrepov. Obstaja bojazen, da bo zaradi odstopanja od danih zavez nov proračun rebalans potreben že v prihajajoči jeseni.

V Slovenski ljudski stranki do neke mere razumemo težave sedanje vladne koalicije pri izvajanju ekonomske politike, ki se je vodila prejšnje leto v okviru nekdanje Vlade Republike Slovenije in ki bi se morala letos nadaljevati, saj sta bili največji sedanji stranki še nedavno ostri kritiki te iste politike. Toda ne glede na preteklost smo dobili potrditev, da bo na področju konsolidacije javnih financ nujno in neizogibno treba narediti več. Vsi vemo, da slovensko gospodarstvo novih bremen ne more prenesti, prav tako pa nas zavezuje obljuba Evropski komisiji, da bomo dve tretjini ukrepov izvajali na področju odhodkov. V Slovenski ljudski stranki smo prepričani, da je prišel skrajni čas, ko mora celotna slovenska politika prevzeti odgovornost za finančno stanje v državi, ne glede na to, ali gre za koalicijo ali opozicijske stranke. Nihče, pa prav nihče si ne sme nabirati ali drugemu izpodbijati političnih točk na račun nujnih ukrepov, ki so večinoma neprijubljene v javnosti, vendar, žal, neizogibni, če hočemo ohraniti finančno suverenost slovenske države. Težave pri refinanciranju slovenskega dolga in obseg finančnih sredstev, ki jih namenjamo za obresti, več kot 10 % predvidenih proračunskih prihodkov, so presegle kritično točko in zahtevajo takojšnjo aktivno ukrepanje. Načrtovani primanjkljaj namreč že krepko presega investicije, ki so financirane iz proračuna, kar pomeni, da se država trenutno zelo drago zadolžuje za tekočo porabo. Zato smo poslanci Slovenske ljudske stranke včeraj predlagali, in to predlagamo tudi danes, da bi predlog rebalansa proračuna za leto 2013, ki je v zakonodajnem postopku, na tej 16. redni seji Državnega zbora zavrnili, da bi oblikovali posebno delovno skupino za pripravo novega predloga rebalansa proračuna za leto 2013, ki bi bila sestavljena iz predstavnikov vseh, poudarjam, vseh parlamentarnih političnih strank, tako koalicije kot opozicije. Stranke bi za zaprtimi vrati v naslednjih dneh skupaj poiskale rešitve, tako da najdejo obstoječe rezerve na različnih področjih državne porabe, in bi se skupaj dogovorili o ukrepih za znižanje

proračunskega primanjkljaja. Usklajen nov predlog rebalansa proračuna za leto 2013 bi tako lahko vrnili v Državni zbor Republike Slovenije in ga po nujnem postopku sprejeli na izredni seji Državnega zbora Republike Slovenije, morda že v naslednjem tednu. Enotna podpora dopolnjenemu in ambicioznejšemu proračunu, pri katerem bi sodelovale vse politične stranke in bi vključeval bistveno manjši javnofinančni primanjkljaj, bi nedvomno poslala izredno pozitiven signal tako slovenski javnosti, da politika še obvladuje položaj, kot tudi celotni Evropi in svetu, da Slovenije ne gre odpisati. Predvsem pa bi na ta način lahko preprečili izgubo finančne suverenosti države, ki nam grozi.

Spoštovani, zato vas pozivam, zavrnilo ta predlog rebalansa, saj skrbi tudi nekatere iz koalicije, kot smo slišali zaskrbljenost gospoda Potočnika, gospoda Starmana, ki ga še posebej cenim kot strokovnjaka. Poslušajmo jih! Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Ribič.

Izvolite, mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Minister, državni sekretarji in državne sekretarke, kolegice in kolegi!

Že kar nekaj besed je bilo danes rečeno o proračunu, tudi kaj pravzaprav predstavlja proračun, ali to predstavlja le knjigovodski dokument, ki se vedno izide, ali pa predstavlja strateško razvojno usmeritev vlade. Potem danes govorimo seveda o strateški in razvojni usmeritvi te vlade, kakorkoli že. Ali se vedno izide ali se vedno ne izide, pač, če se je treba zadolžiti, če imamo primanjkljaj, potem se ne izide, ne glede na knjigovodske bilance in ne glede na to, kako so številke prerazporejene. Na eni strani imamo prihodke, na drugi strani imamo tokrat odhodke in tukaj je strategija ali ekonomska politika sedanje vlade vidna. Vsekakor je po mojem mnenju premalo ambiciozna in tudi premalo optimistična v smeri tega, da Slovenija pride iz krize. Vendar ta strateški dokument, ne glede na to, ali govorimo o rebalansu proračuna, kar po slovensko pomeni popravek proračuna, ker so nastale nove okoliščine, ker je prejšnji proračun bil neaktualen, ker je bil napačno opredeljen, kakorkoli želite, ko o tem seveda govorite, govorimo tudi, če govorimo o tem popravku, je to celoten nov dokument in izraža strateško opredelitev vlade, katerekoli vlade, in ta proračun te vlade Alenke Bratušek. In seveda lahko govorimo o tem z različnih zornih kotov, z različnimi očmi. Na primer z zornega kota javnofinančne konsolidacije, z zornega kota konkurenčnosti in razvoja, z zornega kota, kaj bo ta proračun prinesel državljanom in državljanke. In če mi dovolite, nekaj od tega, kaj bo komu karkoli prineslo. Na eni strani če

govorimo z vidika javnofinančne konsolidacije, javnofinančna konsolidacija tu ne bo dosežena. Po moji oceni ne bo doseženo niti tisto, kar smo dejansko napisali v pakt stabilnosti, ker je odhodkov enostavno preveč, glede na prihodke, ki jih tu dosegamo z drugimi besedami, v naslednji tednih ali mesecih bo po moje treba narediti še en popravek, če želite, in prilagoditi ta proračun dejanskemu stanju in tistemu, kar smo napisali v pakt stabilnosti. Kakorkoli že, smo del Evropske unije, smo del držav, ki imajo evro in zato imamo tudi odgovornost in navsezadnje nas zavezujejo tudi predpisi Evropske unije, Evropske komisije. Ko dajemo neke zaveze, jih je treba uresničiti. In na to smo opozorjeni, če tega ne uresničujemo. Tako kot je prejšnja vlada dala zavezo, da bo v letu 2013 zmanjšala primanjkljaj, na kar se je Evropska komisija na predlog te vlade odločila, da podaljša obdobje, v katerem je treba zmanjšati ta primanjkljaj do leta 2015, vendar z zelo natančnimi koraki, kako, kdaj in tako naprej. In tega na odhodkovni strani, je popolnoma razvidno, nismo dosegli. Povečal se je enostavno ta primanjkljaj in predvsem se uporablja za tekoče zadeve, z drugimi besedami, na področju odhodkov, na področju tekočih odhodkov, plač in tako naprej, ni ustrezno opredeljen glede na to, kaj lahko dosežemo, kakšne prihodke lahko dosežemo in kaj dejansko ustvarimo. Zaradi tega bo po mojem mnenju treba narediti še en korak dlje.

Če gledamo z vidika javnofinančne konsolidacije, potem lahko rečemo še en popravek. Če govorimo z vidika konkurenčnosti gospodarstva, namreč zakaj pravzaprav delamo proračun in kažemo na ekonomsko strategijo države in ekonomsko politiko. Prvi cilj je, da pridemo iz krize. Prvi cilj zato, da ne bo več negativna gospodarska rast, da ne bo več padala potrošnja, od investicijske, osebne do državne in tako naprej, kar so znaki krize. In če govorimo z vidika konkurenčnosti, v tem proračunu ni ukrepov za povečanje konkurenčnosti gospodarstva. Še več. Gospodarstvo bo dodatno obdavčeno, gospodarstvo bo dodatno plačevalo več, glede na ustvarjeni dohodek, če govorimo že o napovedanem davku na nepremičnine. Mislim, da bo tu treba narediti zelo zelo tehten razmislek in ugotoviti, kako tista sredstva, ki jih uporablja gospodarstvo, vključno z zemljo, stavbami in tako naprej, ki jih uporablja gospodarstvo za ustvarjanje dodane vrednosti, ne bodo ponovno obdavčeni in ne bodo dvakrat obdavčeni in tako naprej. In ne samo gospodarstvo v ožjem smislu, tudi gospodarstvo v širšem smislu, se pravi tudi celotno kmetijstvo in tudi vsi tisti, ki dejansko ustvarjajo. Ker drugače se bo že tako ali tako plačeval dvakratni davek in treba je razmisliti, ali se bo ta davek odšteval od davka od dohodkov pravnih oseb ali se bo izločeval. Breme bo za gospodarstvo tukaj večje in konkurenčnost bo s tega zornega kota dejansko

manjša. Breme v smislu večjih dajatev za državo.

In če govorimo o konkurenčnosti, kajti samo večja konkurenčnost lahko prispeva k temu, da bomo prišli iz krize oziroma je izredno pomemben pogoj, potem lahko rečemo, da ta proračun po moji osebni oceni ne prinaša tega, da bi se povečala konkurenčnost in da bi slovensko gospodarstvo ustvarjalo večjo dodano vrednost in da bi tudi zaradi tega Slovenija prišla hitreje iz krize. Če govorimo seveda širše o gospodarstvu, potem danes lahko vidimo, da pravzaprav zmanjkuje denarja. Enostavno zmanjkuje denarja, zmanjkuje denarja za potrošnjo, zmanjkuje denarja tudi za plačila socialnih transferjev, tudi za plačila gospodarstvu in tako naprej in tako naprej. Kaj je potem tisto, kar pa lahko prispeva k večji konkurenčnosti gospodarstva? Kaj je tisto, kar lahko povleče državo iz krize? To je kapital. Ali ta proračun ustvarja podlage za to, da bo v Slovenijo prišlo več kapitala? Jaz mislim, da ne, ker v okviru te strategije tukaj niso samo številke, tukaj je dejansko celotna filozofija države, celotno delovanje države, ni tistega, kar bi prispevalo, da bi prišlo več kapitala v Slovenijo. Kaj pa je to? Konkurenčni pogoji, varnost in verodostojnost.

Mi smo v zadnjih desetletjih imeli že kar nekaj projektov, v vseh vladah, če želite, ki bi se ustvarjali v Sloveniji, ki bi prispevali k večji dodani vrednosti pa so na koncu propadli. In tudi v prejšnji in predprejšnji vladi je bilo število takšnih projektov precejšnje in so propadli, ko je bilo treba sprejeti končno odločitev. Danes ponavljamo z Mercatorjem to zgodbo spet. In tuji investitorji ali pa domači investitorji, kateri koli, če nimajo verodostojnih informacij, če vedo, da se takšne prodaje opravljajo na netransparenten način, potem nimajo zaupanja v državo in potem tega dodatnega povečanja kapitala ne bo. Tisto, kar se morda sedaj dogaja na nekaterih področjih, je seveda hvalevredno. Z drugimi besedami, celotna filozofija danes in celotna strategija te vlade ne gre v smeri pridobivanja več kapitala – v Sloveniji ga pa primanjkuje. Primanjkuje ga za tekoče transfere, za investicijske transfere in tako naprej. Postaviti si je treba cilj.

Če gledamo ta proračun z zornega kota ali pa z očmi državljana in državljanke – kaj prinaša? Prinaša večje davke, prinaša tudi bolj zapletene davke in prinaša na drugi strani tudi neko takšno čudno filozofijo pri pobiranju davkov, ko se na podlagi tega, da državljeni in državljanke ovajajo eden drugega, potem naredijo določeni davčni pregledi ali kar koli že. To je mogoče samo en majhen segment, kjer se to lahko naredi, drugače je pa treba imeti celotno filozofijo pobiranja davka in tudi krčenja javnega sektorja. Eno izmed takšnih krčenj je vsekakor zamuda tudi pri združevanju davčne in carinske uprave, ne glede na to, da danes na meji s Hrvaško nimamo več carinikov in zaradi tega bi bilo še kako koristno, da bi se dejansko to

zgodilo. Tudi z zornega kota državljanov in državljanek dejansko ta proračun in ta filozofija pomeni večje breme. Večje plačilo davka na dodano vrednost in s tem seveda tudi manjšo porabo. Če govorimo o povečanju porabe, je treba gledati porabo po nižjih davčnih stopnjah, ki lahko prinese tudi več prihodkov, kajti enkrat se zviševanje stopenj konča in ni več premosorazmerno s prihodki, ki jih od takih davkov dejansko dosežemo. S tega zornega kota bi jaz rekel, da ta proračun pomeni stopicanje na mestu. Na eni strani, predvsem na razvojni, ni razvojnih pogledov, na drugi strani pa dejansko ni ukrepov na strani odhodkov. Kadar se že napove, morda samo informativno, da bo treba še bolj zarezati v določene transferje, odhodke in tako naprej, se zbudi celotna slovenska javnost, predvsem se zbudijo vsi časopisi, televizijski programi in dejansko je že napoved, na primer, kot je minister za finance napovedal znižanje pokojnin, obsojeno dejansko na nek neuspeh. Vendar enkrat se bomo morali soočiti, da na podlagi takšne politike bomo ostali brez denarja. Denarja bo zmanjkalo. Ali za pokojnine ali za socialne transferje ali za razvoj, jaz mislim že za tekoče potrebe. Zaradi tega pričakujem od te vlade, da dejansko pogleda strateške usmeritve, ki bodo državo odpeljale iz te krize, ki bodo državo naredile takšno, da bo bolj konkurenčna, bolj uspešna in da bo tudi zaradi tega pridobila več prihodkov. Če zdaj govorimo o posameznih segmentih in tudi o razpravah kolegic in kolegov tukaj, potem moramo seveda reči, da na eni strani so tukaj tudi izjave, da je treba zmanjšati javno porabo, po drugi strani pa ne moremo zmanjšati sredstev za javno zdravstvo, javno šolstvo, ne moremo zmanjšati sredstev za pokojnine, ne moremo zmanjšati sredstev za investicije, popraviti moramo ZUJF, še ZUJF je bil preveč in tako naprej. In tukaj, oprostite, je dvoličnost. Ne morete vse naštet in reči, kako bomo zmanjšali javno porabo, potem pa vsa področja naštet, kako nikjer ne boste zmanjšali javne porabe. Oprostite, nekje boste mogli znižati javno porabo. Govorim pač o razpravah kolegice Brunskole, kjer dejansko govorimo o tem, da ne more biti vse enako, kot je bilo, na drugi strani pa fiktivno govoriti o zmanjšanju javne porabe, ker ta javna poraba se bo zmanjšala sama od sebe. Ne bo več zadolževanja in ne bo več denarja. Potem se bo pa zmanjšala sama od sebe, in to se bojim, da še v letošnjem letu. Če ne bo določenih strukturnih sprememb. In če govorimo o strukturnih spremembah, moramo tudi reči strukturne spremembe na izobraževalnem sistemu. Mene osebno srce boli, ko gledam oddaje in ko spremljam mlade, kako odhajajo v tujino na delo. Lahko gledamo to z vidika bom rekel odhoda, z vidika osebnostnih odločitev, nekateri so srečni, nekateri nesrečni, lahko pa tudi gledamo to, zakaj se to dogaja. Dogaja se zato, ker imamo pač strukturno diplomantov ali pa tistih, ki opravijo magisterij ali doktorate, takšno, ki ni prilagojena našim tržnim

potrebam. Žal danes ne potrebujemo verjetno v Sloveniji 15 tisoč pravnikov, 10 tisoč novinarjev, komunikologov in tako naprej. Imamo pač neko možnost zaposlitve za toliko in toliko ljudi vsako leto. Potrebujemo pa več inženirjev, vendar ta struktura na izobraževalnem sistemu se dejansko ne spreminja. Nič se ne zgodi. Še vedno so največji vpisi na družboslovne fakultete in še vedno potem ne vemo, kaj in kam bodo ti diplomanti šli in kako se bodo zaposlili. Na drugi strani pa tisti, ki opravijo tehnične fakultete, ja, za tiste pa je prostor v svetu, za tiste pa je prostor v Evropi. Za računalničarje pa je prostor danes v Evropi in za inženirja ravno tako. Tukaj bo verjetno treba narediti tudi neke strukturne premike. Družboslovcev verjetno imamo danes tukaj preveč, in to je treba tudi povedati. To je treba ljudem povedati, da bodo vedeli, kaj dejansko narediti. In če ocenjujemo sedaj ta proračun tudi z vidika črpanja evropskih sredstev, o tem je bilo že govorjeno, jaz mislim, da bi bilo tukaj treba dejansko narediti veliko večje napore danes, da bi mi ta sredstva dejansko počrpali. Primer, imamo tujega investitorja in ta projekt tujega investitorja bi lahko bil financiran tudi s strani Evropske komisije, s strani Evropske unije. Prišel bi v Ljubljano. Izbira med Ljubljano, Zagrebom in Dunajem. V Zagrebu mu dajo zastoj poslovni prostor oziroma zastoj zemljišče, kjer lahko postavi poslovni prostor. Na Dunaju bi dobil to za 30 evrov, v Ljubljani to stane več kot 100 evrov za kvadratni meter. Kam se bo odločil? In tukaj mislim, da je treba narediti celotno koordinacijo med občinami, med državo, med ministrstvi, kako dejansko narediti projekte, da bodo tujci ali pa domači, katerikoli, oživili to gospodarstvo. In treba je pogledati, kaj nudi neka država, na primer Slovaška, ki je pač naš konkurent, kakorkoli že, skupaj smo v Evropski uniji, tujim investitorjem. Mi smo tukaj naredili sistem administrativno zahtevan, zbirokratiziran in netransparenten. In tujci ne vedo, ne kam se obrniti, ne h komu iti. In ko premagajo vse te birokratske ovire, ki jih stalno odpravljamo in ki jih tukaj minister Virant že stalno odpravlja, pa so zmeraj večje, na koncu je transparentnost ničelna in na koncu enostavno dobi odločbo, da enostavno gre. Teh primerov smo imeli veliko. In to smo vedno lahko naredili pod krinko kogarkoli, tudi nacionalnega interesa. In smo rekli, saj ga ne maramo, bodo domači. Ampak smo v trenutku, ko denarja zmanjkuje.

Tako da jaz bi želel in tudi predlagam Vladi, da naredi bolj ambiciozen proračun na strani investicij in bolj ambiciozen načrt na strani odhodkov, ne povečevanja, ampak zmanjševanja odhodkov. Sedaj je še čas, da se tudi kaj spremeni, in da se tudi z nekimi amandmaji dejansko to popravi tudi v smeri opozoril, ki jo je dala Evropska komisija. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Šircelj.

Na vrsti je še gospod Aljoša Jerič.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane, spoštovani!

Uvodoma bi rad spomnil vse prisotne, da danes govorimo o rebalansu in ne o proračunu, ki je bil sprejet novembra 2012. Se pravi, rebalans, ki ga imamo pred seboj, je potreben. Potreben je zaradi odmika od planiranega primanjkljaja v proračunu, ki je bil pripravljen na prejšnji vladi. Obvladovanje tega primanjkljaja pa je eden od bistvenih ciljev, ki ga mora Vlada zasledovati za doseganje čim nižje cene zadolževanja ter vsesplošne mednarodne kredibilnosti naše države. In če uporabim metaforo, da v tem trenutku ta vlada in ta koalicija gasita požar, ki so ga zanetila zmes politik dosedanjih vlad in mednarodna kriza, potem lahko ugotovim, da ogenj predstavlja nevzdržno ceno našega zadolževanja, voda, s katero gasimo ta ogenj, pa uravnovešen nadzor izdatkov. Glede očitkov, da Vlada ni naredila nič na prihodkovni strani, pa vabim tiste, ki te očitke izrekajo, da jih prihranijo za rebalans proračuna 2014, ki pa bo produkt te vlade in te koalicije. Tako še enkrat ponavljam, ta vlada in ta koalicija v tem trenutku samo gasita požar, ki sta ga podedovala. Kot je kolega Potočnik povedal pri predstavitvi stališča Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, bo pa pri pripravi rebalansa proračuna za 2014 prišlo do pomembnega revidiranja javnofinančnih izdatkov, tudi z namenom učinkovitejše in smotrne porabe, predvsem s poudarkom na ukrepih za zagon gospodarstva.

Zato bom podprl predlog rebalansa proračuna za 2013. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Samo trenutek, k besedi se je javila še državna sekretarka v tem krogu.

Izvolite, Mateja Vrničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

Rada bi se odzvala na nekaj navedb, ki smo jih slišali do zdaj v zvezi s predlogom rebalansa. Najprej kar se tiče prihodkov državnega proračuna. Ti se znižujejo za 527 milijonov in pol glede na to, kar je bilo planirano s sprejetim proračunom. Razloga za to znižanje sta dva. En razlog so poslabšane makroekonomske okoliščine in drugi razlog je, da so bili prihodki načrtovani preoptimistično oziroma so bili prihodki načrtovani, niso pa bili sprejeti ukrepi, s katerimi naj bi te prihodke tudi realizirali. Na primer na področju davka na dodano vrednost je bilo 70 milijonov evrov načrtovanega s predlogom, da se določene nižje stopnje spremenijo v splošno stopnjo davka na dodano vrednost, vendar do realizacije tega ni prišlo. Prav tako ni bilo realizirano povišanje trošarin na električno energijo, poleg tega je prodaja trošarinskih izdelkov padla, in to v

načrtovanju sprejetega proračuna ni bilo upoštevano.

V zvezi s prihodki je bilo danes veliko povedanega o tem, kako povečujemo obremenitve gospodarstva in kako v bistvu sprejeti oziroma predlagani rebalans temelji izključno in samo na konsolidaciji na prihodkovni strani proračuna. Moram reči, da ni tako. Glavnino ukrepov na prihodkovni strani predstavlja dvig stopenj DDV v ocenjeni vrednosti 100 milijonov evrov, kar je tudi po primerjalno pravnem pregledu ukrep, ki najmanj negativno vpliva na gospodarsko rast in gre za ukrep, ki so se ga v preteklosti poslužile tudi številne druge evropske vlade, ki so morale poskrbeti za konsolidacijo javnih financ. Ostalih, približno 20 milijonov evrov dodatnih prihodkov oziroma povišanja prihodkov predstavljajo učinki povišanja sodnih taks, povišanja letne dajatve na motorna vozila in uvedbe davka na loto srečke oziroma na srečke za igranje klasičnih iger na srečo. Vsi ti ukrepi prinesejo približno 120 milijonov evrov finančnega učinka na prihodkovni strani proračuna. Govora je bilo o davku na nepremičnine, o zviševanju davka od dohodkov pravnih oseb. Teh ukrepov vlada v letu 2013 ne predlaga in nimajo nikakršnega vpliva na predlagani rebalans proračuna.

Slišali smo tudi očitke, da se proračunski rebalans osredotoča zgolj na ukrepe na prihodkovni strani proračuna. Naj spomnim, da je na odhodkovni strani proračuna bilo treba zagotoviti za 350 milijonov dodatnih odhodkov, ki v sprejetem proračunu niso bili načrtovani. Omenjeno je bilo že 140 milijonov na strani transferov v pokojninsko blagajno. Omenjenih je bilo 122 milijonov za obresti. Omeniti je treba tudi, da so bili izdatki za plače v javnem sektorju – in pod javnim sektorjem ne razumem le državne uprave, ampak tudi celoten sistem javnega zdravstva, celoten javni in šolski sistem in vse ostale dejavnosti, ki sodijo v javni sektor – na tem področju so bili transferi znižani za od 10 do 15 % v sprejetem proračunu, vendar to znižanje ni bilo podprto z ukrepi, na podlagi katerih bi tovrstna znižanja lahko tudi realizirali.

Govora je bilo o tem, da na področju plač v javnem sektorju ni bilo narejenega ničesar. Pa vendar je treba omeniti, da so dodatni ukrepi varčevanja na tem področju, ki so bili dogovorjeni s sindikati, v letošnjem letu prinesli za 108,5 milijona evrov dodatnih finančnih učinkov oziroma dodatnega finančnega prihranka. Če ta dogovor ne bi bil sklenjen, bi morali za poplačilo plač v državnem proračunu nameniti dodatnih 112 milijonov evrov in ne 4 milijone evrov, kolikor jih v rebalansu proračuna dejansko zagotavljamo.

Ko vse te ukrepe seštejemo, lahko ugotovimo, da ne glede na to, da ostajajo prihodki na približno enaki ravni kot pri sprejetem proračunu, odhodki pa se znižujejo, je fiskalni napor z rebalansom proračuna razdeljen v grobem na eno tretjino ukrepov na prihodkovni strani in dve tretjini ukrepov na odhodkovni

strani proračuna. Res pa je, da je zaradi napak ali pa pozabljivosti pri načrtovanju sprejetega proračuna ta učinek na odhodkovni strani skrit. O konsolidaciji javnih financ lahko govorimo, ko imamo pred sabo realne številke. In če številke, o katerih se pogovarjamo, niso realne, jih je najprej treba narediti realne in iz tega realnega izhodišča potem lahko štartamo z ukrepi za naprej, kar je bilo že tudi napovedano v uvodnem nagovoru.

Veliko je bilo govora o krčenju sredstev za investicije in investicijske transferje. Naj tu postrežem samo s podatkom, da je v letu 2012 bilo iz tega naslova realiziranih za 740 milijonov evrov odhodkov, nekoliko zaokroženo. V rebalansu proračuna se za te namene namenja več kot milijardo 160 milijonov evrov. Velik del sredstev za investicije se namenja iz evropskih sredstev. Tudi na tem področju se ohranja bistven dodaten napor, glede na to, kaj je bilo realizirano v preteklih letih, vemo pa, kako se v bistvu okvirno načrtuje poraba evropskih sredstev v času, ko se sedanja perspektiva zaključuje. Enostavno se pogleda, koliko sredstev je še treba počrpati in se to razdeli na preostala leta, ne da bi se pogledalo, ali so projekti pripravljeni, ali je črpanje sredstev realno ali ne. V predpreteklem letu je bilo črpanje nekaj nad 500 milijonov evrov, lani je bilo črpanje izjemno dobro, 770 milijonov evrov, za letošnje leto po rebalansu proračuna se še vedno predvideva črpanje več kot milijardo oziroma milijardo 100 milijonov evrov sredstev, ki so namenjena predvsem za investicije.

Prav tako je bilo omenjeno, da država s krčenjem izdatkov za programe pomoči na podlagi zakona o razvojni pomoči Pomurju krši zakon. V zvezi s tem je treba povedati, da so vse prevzete obveznosti pokrite, da z rebalansom proračuna ohranjamo določena sredstva tudi za to razvojno pomoč. Omeniti je treba pa tudi, da sam zakon o razvojni pomoči Pomurju ne določa letne kvote, ta se določa vsako leto sproti s proračunom oziroma z rebalansom in se prilagaja glede na možnosti. In če v enem letu ni možnosti porabe več sredstev, se lahko nadaljnja sredstva prenesejo v naslednje proračunsko obdobje. Seveda pa je tu treba omeniti tudi še možnost, ki jo ima vsako ministrstvo, da znotraj svojega letnega načrta v skladu z dejansko porabo, ki se bo zgodila v drugi polovici letošnjega leta, pripravi morebitne prerazporeditve. Prav tako je treba opozoriti, da je v kontekstu priprave na novo finančno perspektivo za naslednje leto treba resno premisliti, na kakšen način v celoti financiramo razvojna problemska območja in predvideti dodatne možnosti za črpanje evropskih sredstev tudi iz teh naslovov.

Če za konec povzamem. Ocenjujemo, da ta predlog rebalansa je v skladu z zavezami, ki smo jih dali v okviru programa stabilnosti in nacionalnega reformnega programa, in glede na to, da imamo možnost krčenja odhodkov državnega proračuna zgolj za polovico leta in

tudi na prihodkovni strani ukrepi učinkujejo le pol leta, predstavlja v bistvu predlagani rebalans dobro izhodišče za nadaljnje ukrepe, ki jih bo potrebno pripraviti za prihodnje leto. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Vrničar. Odpiram še en krog za razpravo in imate možnost prijave. Prijavljenih je še šestnajst razpravljavcev v tem krogu.

Prvi je na vrsti gospod Jožef Horvat, izvolite.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi, spoštovani gospod minister, državne sekretarke in državni sekretarji!

Najprej bi se želel zahvaliti državni sekretarki z Ministrstva za finance za pojasnila v zvezi z mojo domnevo in še vedno trditvijo, da lahko pride do kršenja Zakona o razvojni podpori Pomurski regiji v obdobju 2010–2015. Namreč na ministrstvu za gospodarski razvoj in tehnologijo je v začetku meseca junija tega leta bil dogovor o višini sredstev in tudi program, ki ga je Vlada sprejela v mesecu marcu letošnjega leta, je težak šest milijonov. Ko seštevamo ta sredstva, enostavno do šestih milijonov ne pridemo in mene skrbi, ker v naslednjem letu bomo morali najbrž še bolj zategniti pas – vsak na svojem mestu, vsak v svojem delokrogu, najbrž vsi, prav vsi – zato se bojim, tukaj resnično izražam bojazen, kako bomo do leta 2015 zagotovili zakonsko definirana sredstva iz naslova zakona za razvojno podporo Pomurju, ta sredstva pa so v višini triintrideset milijonov.

Nadaljujem pravzaprav z enim zadovoljstvom, vidim, da se kljub vsemu nekako poslušamo, in jaz verjamem, da tudi opozicijsko stran Vlada pozorno posluša. Vsi ugotavljamo, da enostavno že pet let poskušamo iziti iz krize z razno raznimi ukrepi, ki pa preprosto ne primejo ali pa ne primejo dovolj učinkovito. Jaz bi začel tukaj s točkami, kjer smo si enotni, s to diagnozo smo si enotni. In najbrž smo si enotni tudi s trditvijo, ki jo bom povedal v nadaljevanju, to je, da je v tem trenutku naš edini nacionalni interes izhod države iz krize. In potem postavljam vprašanje: ali je možen nacionalni konsenz, najprej konsenz v tej hiši, vseh političnih grupacij, da pristopimo projektno k reševanju gospodarske krize oziroma da kot projekt postavimo izhod iz krize? Projekt mora biti opremljen z resursi. To so človeški resursi, verjamem, da imamo dovolj kvalitetne kadre v Sloveniji. To so finančni resursi. Med resurse pa spada tudi čas. Ali se lahko dogovorimo, da zastavimo ta projekt do konca leta 2014 in vsi, prav vsi, dva milijona in nekaj, kolikor nas je, zategnemo pas in preusmerimo vsa razpoložljiva sredstva v tiste gospodarske subjekte, ki so v razvojnem naletu, ki imajo programe, ki imajo tuje trge? Ker mi smo preprosto premalo gospodarstvo, treba je poseči ne samo na evropski 500-milijonski trg, treba je poseči tudi

na trge izven Evrope. Ali smo sposobni to doseči? Prepričan sem, kot vedno trdim, da nas bo iz krize potegnilo gospodarstvo, gospodarstveniki. Mi pa se moramo poenotiti glede zadev, o katerih mi odločamo. Samo to so subjekti, ki odločajo o izhodu iz naše krize. Tukaj sindikalistov ne omenjam.

Na Odboru za zunanjo politiko, kjer smo pravzaprav, to je prijetna ugotovitev, zelo enotni in smo tudi zelo enotno ugotovili, da se Slovenija v gospodarskem smislu zapira. Enostavno kot da ni tudi iz nekaterih ministrskih resorjev interesa za to, da bi šli, da bi predstavili slovenske potenciale tujini. Izgleda, vsaj tako je minister Erjavec povedal, da so tu on in njegova ekipa osamljeni. Zato apeliram na Vlado, da se na Vladi zmenite, da za bistveno bolj agresivne nastope na tujih trgih, predvsem ali tudi tam v tistih državah, recimo zahodnega Balkana, ki jih podpiramo na njihovi evropski poti, in nas razumejo in nam tudi zaenkrat še zaupajo.

Jaz bi tudi želel, da vse te komentarje, ki jih slišimo s strani evropskih institucij, moram reči, da me je minister zadovoljil z odgovori, ki jih je včeraj dajal Odboru za gospodarstvo v Evropskem parlamentu. Mislim, da so bili poslanci z odgovori pomirjeni. Da tudi vse to, kar, recimo, poslušamo pripombe Ollija Rehna, od Dijsselbloema, od naše sosede, finančne ministrice Avstrije, da so to več ali manj, jaz tako razumem, dobronamerne pripombe. Saj smo mi v družini evropskih narodov, in ne smemo zaradi tega Evrope jemati kot nekega zunanjeja sovražnika. Če se bomo v takšno pozicijo postavili, bog ne daj, da tudi Vlada, potem smo kratkega veka.

Veliko smo govorili tudi o pravosodnem sistemu, o tem pravzaprav vpije tudi slovensko gospodarstvo. Tu sem zadovoljen, da na področju pravosodja investicije, ki jih je načrtovala že naša in najbrž tudi prejšnja vlada, da te investicije ostanejo. Jaz trdim, da je treba zagotoviti dobre pogoje dela za pravosodne organe, ampak potem bomo tudi mi iz te hiše terjali odgovornost, kljub temu da je sodna veja oblasti izjemno samostojna. Sem za to, da se zgradi nova sodna stavba, sem za to, da se izpelje projekt E-pravosodje, pa nove zapore potrebujemo, žal, in tako naprej. Ampak potem pričakujem tudi, da pravosodni minister enkrat vendarle že sede skupaj s predsednikom Komisije za preprečevanje korupcije, ki nam je jasno povedal, da komisija ima imena, kdo je kriv za slabo stanje v bankah, posledično tudi v gospodarstvu, ampak da teh imen enostavno ne more izdati. Državljeni ta imena želijo in odgovornosti moramo dati ime in priimek. Jaz pričakujem, da bo minister dr. Pličanič kmalu prinesel v ta državni zbor tudi zakonodajo, ki bo omogočila razkritje teh imen. Na dokumentu, ki ga je predstavila KPK in ima letošnji datum, imenuje se Ocena stanja, lahko ta vlada ostane ali pa pade.

Ni mi pa všeč, da prihaja Vlada, kar sicer ni stvar rebalansa, se opravičujem, ampak

ni mi všeč, da prihaja v tej situaciji, ko si vsi želimo in iščemo rešitve za izhod iz krize, da prihaja v Državni zbor – in še več, pred slovenski narod s temami, ki slovenski narod delijo. Zato apeliram na Vlado, da vendarle takšne projekte zaenkrat ali pa vsaj zaenkrat naj jih da v predal in ne prihaja z zakonskimi materijami, o katerih je na primer že slovenski narod lanskega 25. marca jasno povedal, kakšno je stališče državljanov, in mislim, da ni treba, da slovenski narod dražimo z zadevami, ki k izhodu gospodarske krize ne bodo prinesli nič, kvečjemu jo bodo še poglobili.

Se pa tukaj, in s tem tudi zaključujem, močno strinjam z razpravo kolega Andreja Šircija. Pri tem iskanju izhoda iz krize se mi dejansko moramo tudi enkrat le dogovoriti, katere in kakšne visokošolske programe bomo še plačevali, kateri prinašajo k razvoju slovenske družbe in kateri prinašajo zgolj depresije mladih diplomantov. Trdim, da je kvaliteta nekega visokošolskega programa obratno sorazmerna s časom, ki poteče od trenutka zagovora diplome, do trenutka zaposlitve tega diplomanta. Daljša kot je ta doba, slabši je program. Krajša kot je ta doba, boljši je program. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Na vrsti je gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Ustavil bi se na dveh področjih, ki jih obravnava rebalans državnega proračuna za leto 2013. To sta infrastruktura in kultura. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor ima z rebalansom na voljo 389 milijonov evrov sredstev, se pravi 88 milijonov evrov manj, kot je bilo to predvideno s prvotnim proračunom za leto 2013. 107 milijonov sredstev manj bosta deležna promet in prometna infrastruktura, največ železnice, čeprav se je sprva govorilo o tem, da bo znižan tudi proračun za področje cest, in to za 12 milijonov, a se le-ta presenetljivo zvišuje za 16 milijonov evrov – skupaj torej na 188 milijonov evrov za državne ceste.

Tokrat bi se osredotočil na problematiko črpanja evropskih sredstev. V rebalansu državnega proračuna je za to področje v celotni državi in v celotnem državnem proračunu na voljo milijarda in 185 milijonov evrov, kar je približno 258 milijonov evrov manj, kot je bilo to v prvotnem proračunu za leto 2013. V bistvu pa so ta evropska sredstva edini investicijski potencial, ki ga ima ta država na razpolago, vendar pri tem črpanju prihaja do vrste težav. Najprej bi izpostavil prepočasno umeščanje infrastrukturnih objektov in prometnic v prostor, potem stečaje izbranih izvajalcev projektov na področju gradbeništva. Kar nekaj takih problemov smo imeli, na primer Primorje pri gradnji škofjeloške obvoznice in predora, stečaj Alpine Bau iz Avstrije in ustavitve gradnje

predora Markovec, da ne bom našteval še naprej ali nazaj. Tu so težave tudi pri pridobivanju zemljišč, potem izredno dolgotrajni revizijski postopki in tudi kar po tekočem traku padajoči nekateri razpisi oziroma odločitve na razpisih, ki jih potem Državna revizijska komisija obravnava in velikokrat tudi razveljavi in potem se vse skupaj podaljšuje in podaljšuje. Že tretjič zapored je na primer padel razpis za nadaljevanje škofjeloške obvoznice, ki je eden največjih projektov na četrti razvojni osi. Kot smo lahko prebrali v časopisih, cestarji celo napovedujejo, da bodo revizorje prijaviли protikorupcijski komisiji, saj naj bi le-ti, kot beremo, razpisno dokumentacijo razveljavili na pobudo družbe, ki nima nobenih referenc, ima zaprte račune in ne plačuje davkov. Tudi občina Škofja Loka je napovedala, da se bo zaradi tega obrnila celo na Ustavno sodišče. Občani Škofje Loke pa že štiri desetletja čakajo na to obvoznico, ko se tovornjaki in osebni promet odvija skozi tisočletja staro ulico proti Poljanski dolini ali obratno. Tako ne gre več naprej in zato pozivam Vlado, da nekaj na tem področju tudi ukrene.

Tako je zamikov za začetek izvajanja teh projektov, ki so pripravljeni, zelo veliko. Posledično pa to pomeni nezmožnost ustreznega črpanja evropskih sredstev. Zato bi bilo moje vprašanje usmerjeno, kako bi izboljšali v državi črpanje evropskih sredstev in hitreje umeščali te infrastrukturne projekte v prostor. Tako tretja razvojna os še ni umeščena v prostor, pa poteka že od leta 2005. Glede tretje razvojne A osi pri Škofljici se zaradi Nature odločitev prav tako odmika v neko nejasno prihodnost. Potem je tukaj še četrta razvojna os, ko je prejšnja Janševa vlada v svojih zadnjih izdihljajih preklicala najbolj ambiciozen projekt na tej četrti osi, to je predorsko povezavo med Gorenjsko in Primorsko. Upam, da bo nova vlada ta sklep prejšnje vlade razveljavila in da bo čim prej začela z nadaljevanjem tega razvojnega projekta.

Moje vprašanje je, kako izboljšati črpanje evropskih sredstev, kajti milijarda in 185 milijonov evrov, govorim za celotno državo in za vsa področja, je praktično edini investicijski potencial te države in predvsem od tega črpanja bo odvisen tudi naš ponovni eventualni, gospodarski zagon. Zato seveda obžalujem, da je na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor prišlo do zmanjšanja investicijskih sredstev, kajti če ne bi prišlo do tega zmanjšanja, bi prav gotovo lahko to ministrstvo in vsi ti projekti generirali nadaljnji gospodarski razvoj naše države. In ker je treba razmisliti tudi o novih sredstvih za prometno infrastrukturo, bi predlagal, da po zgledu bencinskega dinarja in tolarja uvedemo bencinski cent, s katerim bi zagnali obnovo državnih cest v Republiki Sloveniji. Čeprav se generalno odhodki povečujejo v rebalansu državnega proračuna, pa se pravzaprav s prerazporeditvami proračun po posameznih ministrstvih – tako tudi proračun

za kulturo zmanjšuje. In ta negativni trend za področje kulture zasledujemo že kar nekaj let. Še pred dvema, tremi leti je bil proračuna Ministrstva za kulturo krepko višji kot 200 milijonov evrov. Sedaj smo prišli na 163 milijonov evrov, kar je za delovanje tega resorja že kritična meja in je normalno izvajanje programa Ministrstva za kulturo po mojem mnenju že ogroženo. Kljub temu, da lahko rečemo, da je bila neka pozitivna luč v tem, da smo ponovno vzpostavili samostojno Ministrstvo za kulturo, pa lahko rečem, da s finančnega vidika to ni bilo oprijemljivo. Tako so se recimo z rebalansom za leto 2011 sredstva zmanjšala za 20 milijonov evrov, nato z rebalansom za leto 2012 še za 20 milijonov in s trenutnim aktualnim rebalansom se sredstva za kulturo zmanjšujejo še za 8 milijonov evrov. Mislim, da je kar nekaj področij, ki so s tem prikrajšana. Tukaj mislim na ljubiteljsko kulturo, potem na področje umetnosti, in to, kar je minister tudi sam izpostavil na matičnem odboru za kulturo, to je več kot milijon in sto tisoč evrov sredstev manj za obnovo kulturne dediščine oziroma spomenikov. Tukaj se že nekaj let kaže trend mačehovskega odnosa države do spomeniške dediščine v Sloveniji. Vesel pa sem zagotovila ministra, da bo predlagal podaljšanje zakona o kulturnem tolarju oziroma evru. To je zakona o zagotavljanju sredstev za nekatere nujne programe Republike Slovenije v kulturi. Veljavnost tega zakona se namreč izteče v letošnjem letu, zato ga moramo podaljšati še v tem koledarskem letu. Kultura je bila namreč prav zaradi tega zakona v zadnjih letih bogatejša za več kot 90 milijonov evrov, in sicer za pet programskih sklopov: za spomenike, investicije v javne zavode, knjižničarstvo, ljubiteljsko kulturo in za kulturniške mreže.

Na koncu pa še pobuda ministrskemu zboru in vladi kot celoti, morda še posebej finančnemu ministrstvu, da poleg črpanja evropskih sredstev poišče še druge možne finančne vire na globalni ravni. Navedel bom samo en primer, ki je za Slovenijo še neizkoriščen in predstavlja velik potencial. Govorim o programu Združenih narodov za okolje, s kratico UNEP, in o Svetovnem skladu za okolje, ki je uradni finančni instrument za izvajanje ključnih mednarodnih sporazumov s področja varstva okolja. Ta sklad ima za obdobje od julija 2010 do julija 2014 na voljo 4 milijarde in 250 milijonov evrov sredstev za projekte, ki bi jih lahko pripravili in črpali tudi v Sloveniji. Za 4-letno obdobje 4 milijarde in četrto dolarjev sredstev. Zadnji čas je, da se tudi naša vlada pripravi na črpanje teh skladov. Očitno ne obstajajo samo proračuni v okviru Evropske unije, ampak tudi globalni finančni fond, ki jih je treba v večji meri izkoristiti in jaz upam, da bomo naredili tudi to v prihodnje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednja ima besedo gospa Mateja Pučnik.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani predstavniki Vlade!

Rebalansa, ki ga je pripravila ta vlada, žal ne morem podpreti, ker ne vodi na pot ozdravitve naše države, čeprav bi si seveda tega neizmerno želela. Danes smo v opoziciji že večkrat poudarili in opozorili, da rebalans ni razvojno naravn, saj največ sredstev jemlje ravno na področju investicij. In ker ne bo investicij, nam ne bo uspelo iz Evropske unije počrpati vseh sredstev, in to ravno za projekte, ki bi zagotovili zagon gospodarstva, in po nekaterih ocenah to pomeni, da bomo v kohezijskih in strukturnih skladih Evropske unije pustili več kot 250 milijonov evrov. To bo nepopravljiva škoda. Posledica tega bo tudi padec gospodarske rasti, ki se letos ne bo skrčila le za 1,9 %, ampak za 2,4 %, kot nam to sporoča Umar. Torej vlada jemlje ravno tam, kjer ne bi smela: na področju investicij in na področju konkurenčnosti in podjetništva. To bo prejelo več kot 30 milijonov evrov manj, od tega skoraj 10 milijonov manj za podporo razvoja turizma in 7 milijonov manj bo za spodbude za rast in razvoj podjetij. In sprašujem se, kako lahko potem vlada pričakuje zagon gospodarstva. Samo to, da bodo s finančnimi injekcijami pomagali samo izbranim podjetjem, ne bo dovolj. In kje se bodo zaposlili vsi mladi, naši brezposelni ljudje, za katere smo iz Evrope spodbudno dobili skoraj 10 milijonov evrov? Strinjam se, da mladi niso problem, da so naša rešitev, kot je rekla predsednica Vlade, ampak sprašujem se, kje se bodo zaposlili, če ne bo novih delovnih mest. Prav zato bi rada opozorila na pismo oziroma pozive, ki jih predstavniki gospodarstva, s prvo podpisano Gospodarsko zbornico Slovenije že nekaj tednov pošiljajo predsednici Vlade, kjer piše nekako takole. Citiram. "Vlada jemlje gospodarstvu trikrat. Prvič, z novimi ali višjimi prispevki in davki. Drugič, z rebalansom proračuna. In tretjič, še z manjšim črpanjem sredstev Evropske unije. Vlada v nasprotju z zavezami v koalicijski pogodbi dodatno obremenjuje gospodarstvo, ki je v zadnjih štirih kriznih letih izgubilo že več kot 90 tisoč delovnih mest." Konec citata. S povečanjem davkov in prispevkov ter vedno novimi davki kot edinimi ukrepi se bo ta številka po mojem mnenju samo še povečala. Ker mali podjetniki in obrtniki – zdaj pa govorim o izkušnjah, ki mi jih povedo ljudje, ki prihajajo iz mojih krajev, ki imajo zaposlenih 5, 10 ljudi, garajo ves mesec, se borijo na neizprosnem trgu, pri vsem tem se borijo tudi s plačilno nedisciplino, pa še vedno uspejo vsak mesec zagotoviti plače – teh novih obremenitev, teh novih davkov ne bodo zmogli, ne bodo prenesli. Namesto da bi dodatno zaposlovali, bodo lahko samo še odpuščali. In namesto da bi vlada izvajala ukrepe za zagotavljanje spodbudnega

okolja za zaposlovanje, spodbujala investicije na tem področju, sredstva zmanjšuje. Torej namesto spodbud in razbremenitev podjetnikom in obrtnikom nalaga vedno nova in nova bremena, zato tudi ni čudno, da nekateri naši uspešni podjetniki kar na glas napovedujejo, da bodo selili svoje tovarne v druge države, na Hrvaško, v Srbijo, kjer imajo očitno bolj podjetnikom prijazno okolje. O tem je govoril tudi že kolega Šircelj. Pa saj ne gre samo za podjetnike, obrtnike in kmete, tudi za vse ostale državljane gre. Z novimi davki vlada nalaga težka bremena ravno na ramena slehernega državljanca, s tem da lahko z davkoplačevskim denarjem krpa veliko več kot milijardno luknjo v naših izropanih bankah. Tako tudi manjša sredstva za področje izobraževanja, zdravstva, omejuje porodniška nadomestila in še bi lahko naštevala. Po drugi strani pa vendarle zvišuje sredstva za delo urada bivšega predsednika, informacijske pooblaščenke, pa protikorupcijske komisije, izplačuje privilegirane pokojnine. Kot da se le-teh kriza ne tiče. Predsednica Vlade večkrat poudarja, da zmoremo in znamo sami, da ne potrebujemo denarja, da potrebujemo čas, s čimer bi se jaz z veseljem strinjala, ampak očitno se nam tudi čas počasi izteka, tako nam sporočajo iz Bruslja, in bojim se, da ta čas, ki nam je še preostal, lahko prinese samo še nove davke in nove obremenitve. Žal.

Tega rebalansa ne bom podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): Hvala lepa, gospa podpredsednica in lep pozdrav vsem prisotnim.

Pravzaprav smo še vedno pri obravnavi splošnega dela proračuna, zato se bom poskušal omejiti na ta tako imenovani splošni del. Najprej imam neke pomisleke. Veliko razprav, ki smo jih do zdaj slišali, poteka v smeri, kot da govorimo o proračunu. Dejansko danes govorimo o rebalansu proračuna. Ta rebalans, ki ga danes sprejemamo, je posledica dejstva, o katerem je bilo danes že govora, da je bil sprejeti proračun nerealno planiran. Jaz ne trdim, da je bil namerno nerealno, verjetno so bile nekatere okoliščine takrat drugačne, kot so danes, od zavedanja, kakšna je gospodarska rast oziroma padec, bolj povedano, gospodarske aktivnosti, kakšni so nekateri sklepi Ustavnega sodišča, ki so nam naknadno dali nove obveznosti, nekatere so rešene, nekatere, naj omenim samo problem izbrisanih, nas pa verjetno še čaka. Gre za to, da ni nič drugega, kot da se soočimo z realnostjo danega trenutka. In pri tej realnosti so žal nekatera področja, tudi sam nisem zadovoljen s tem, kar imamo pred sabo, morda zanemarjena. Vendar pa le ne želim deliti populističnih mnenj in stališč, ki smo jih do zdaj veliko slišali. Recimo, ena takšna zadeva, ki ni bila rečena samo tukaj, ampak tudi

v medijih, je recimo primer DDV, kakšno je razumevanje učinkov povišanega davka. Recimo, prebral sem v Primorskih novicah, da je rekel nek gostilničar: "Ja, do zdaj so bile sardelice po 6 evrov, zdaj bodo pa po 7 evrov." In ko greš izračunat, koliko se v bistvu njemu poveča izdatek za državo, vidiš, da se mu z višjim DDV-jem poveča ta izdatek približno za 5 centov, ampak 95 centov bo pa prevailil potrošnika. Seveda niso vsi tako naredili, nekateri so drugače odreagirali. Mene bolj moti to neznanje, da nekateri, ki so zavezanci za izplačilo DDV, ga niti obračunati ne znajo oziroma niti ne vedo, kako se to obračuna. Nekdo mirne duše reče, ja, DDV je šel gor za 2 %. Ni res, DDV je šel gor za 10 %, ampak dve odstotni točki. Recimo pri avtomobilu, ki je vreden 12 tisoč evrov, nekdo enostavno reče, ja, to pomeni, da se bo zdaj ta avto podražil za 240 evrov. Ni res, če znajo računati, se podraži za 164 evrov. Skratka, nagnjeni smo k temu, da tam, kjer nam ustreza, zadeve napihnemo, kjer nam ne, predvsem če to izreče druga stran oziroma če sami izrečemo, jih pa minimaliziramo. Mislim, da je zelo pomembno sporočilo, ki ga je dal naš poročevalec v imenu poslanske skupine, gospod Potočnik, ko je rekel, da na socialni damping ne bomo pristali tudi za ceno obstoja te vlade. Pa ne zaradi tega, da se ne zavedamo, da bo treba zlasti v pripravah za naslednji proračun in nadalje še dodatno rezati. Toda moram jasno povedati, absolutno sem proti tako imenovanim linearnim rezom, kajti linearni rezi, recimo, 10 %, običajno sledijo temu, da prizadenemo tiste, ki so že do zdaj bili pridni, varčni in nagradimo tiste, ki so te zadeve bolj z levo roko jemali. Sem za to, da se naredijo sektorske analize, kaj je možno zmanjšati, kaj je možno ukiniti, kaj je možno celo na dolgi rok ukiniti, kaj se pa mora ohraniti. In tu moram zelo jasno povedati, da verjetno bomo morali tudi v bodoče razmišljati o nekaterih stvareh, ne morda takoj, ampak na nek srednji rok, da se bo treba lotiti tudi tistega dela, za katerega nekateri smatrajo, da so neke svete krave, če uporabim ta grd izraz, torej tudi pri normativih in standardih. Pa ne zaradi tega, da bi hoteli manj socialno državo, ampak zaradi tega, ker so se nekatere okoliščine bistveno spremenile tudi zaradi uporabe sodobnih tehnologij. Ni treba, kar je bilo morda pred 15 leti, porabiti za pripravo enako časa, kot ga je bilo takrat. Sprejeti je treba spremenjena dejstva.

Druga zadeva so nekatere institucije. Sam sem že predlagal Vladi, katere bi lahko ukiniti. Mislim, da bo morala Vlada dejansko to tudi narediti. Pa ne zaradi tega, da bi nekemu jemali delo, ampak zaradi tega, ker smatram, da so same sebi namen, in takih institucij na srednji in daljši rok v Sloveniji ne potrebujemo. To so dejstva, vendar pa je treba biti povsem odkrit. Mi smo zelo vehementni, kadar nam kdo od zunaj kaj naroči, kadar se moramo doma zmeniti, takrat je to vedno težje. Vsi se postavimo kot mačka na zadnje noge, kadar nekdo poseže na

tista področja, za katera smatramo, da smo njihovi reprezentanti. Ampak poslanci smo, če smo dejansko ozaveščeni, predstavniki vseh interesnih skupin. Zato je treba včasih tudi popustiti pri tistem, kar ti sicer braniš, in ne že a priori napasti vsakega ukrepa, ki se pojavi, in reči: "To pa ne, mi pa ne, naj oni gledajo, naj oni naredijo." Seveda je to zelo udobno, ker s tem daješ vtis, da braniš neke interese, predvsem če gre za interese lastne volilne baze, malo manj pa kakšne druge. S takšno paradigmo iz krize ne bomo izšli, ampak se bo še poglobljala.

Tretja stvar, ki jo nekritično jemljemo, menimo, da vse, kar Evropa počez reče, moramo takoj upoštevati, češ, oni so nam pa tako povedali. Mislim, da nam manjka samozavesti. Nekatere stvari smo si mi tudi skozi zgodovino te države priborili. Ali je možno nekje na Danskem ali Norveškem poseči v neke zadeve, za katere smatrajo, da so njihov civilizacijski dosežek? Verjetno ne. Je pa možno poseči tam, kjer se smatra, da bi se brez neke večje škode dalo narediti neke kompromise.

Še en pomislek, o katerem veliko tu slišimo, zmanjšujejo se investicijski izdatki. To preprosto ni res. Če pogledamo realizacijo proračuna lanskega leta s tem rebalansom, ki ga imamo, se investicijski izdatki ne zmanjšujejo. Se pa zmanjšane na kakšni podskupini nekatere investicije. To je pa res. Hočem reči, nekdo nam pač nekaj reče, radi tudi vidimo, da bi nekdo rad to slišal, kako mi branimo neke interese, in kar tako usekamo počez, pavšalno, da je pa to sveta resnica, za druge zadeve pa rečemo: "Ja, to so pa tako drugi krivi." Zato moram še enkrat poudariti, da je ta rebalans odraz realnega stanja v tej državi. In v tem trenutku na žalost ni kakšne druge izbire in kakšnih možnih velikih prerazporeditev.

Kar pa se tiče gospodarstva, je pa tudi res, ne preko direktnih pomoči, ampak preko izvedenih instrumentov se gospodarstvu daje pravzaprav celo večji manevrski prostor kot lani. Problem je pa v tem, da nekateri subjekti v gospodarstvu enostavno niso usposobljeni, da bi znali uporabiti vse ponujene inštrumente. Po drugi strani je pa tudi res, da imamo pa tudi banke, tu je catch vsega dejstva, da zagona gospodarstva ne bo, dokler ne bomo te banke sanirali ali likvidirali. Take, kot so, prav gotovo ne zmorejo spremljati gospodarskih potreb. Mi ne želimo bančnega sistema, ki je enak srednjeveškimi hranilnicam, ampak rabimo takšen bančni sistem, ki bo v bistvu razvojna banka. Žalostno je, da tudi nekateri dobri projekti, ki so pripravljeni in ki bi jih lahko zagnali, ne dobijo od naših obstoječih bank niti bančne garancije. To je realni odraz tega, kar imamo. Zato je treba dejansko z Evropo, brez Evrope najprej te banke sanirati. Vsi ostali porabniki bomo pač v letošnjem letu morali na nek način malo stisniti, pa s tem ni nihče zadovoljen. Še enkrat ponavljam, tudi sam nisem, ampak to, ponavljam, je odraz prvič slabega planiranja v preteklosti, slabih navad iz

preteklosti in tudi večje in širše krize in daljše krize, kot smo si jo predstavljali.

Rebalans bom podprl. Moram pa reči, da bom zelo navijal za proračun za naslednje leto, da bo veliko bolj razvojno naravnan.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednja ima besedo mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Po teoriji je rebalans proces vnovične uskladitve prihodkov in odhodkov. Zanimivo pa je, da pri tem rebalansu uporabljamo iste utemeljitve ali če hočete obtolžitve, ki smo jih uporabljali pri rebalansu, ko smo ga sprejemali pod vlado Janeza Janše, le da smo takrat pač popravljali, tako kot smo se izrazili, nerealno načrtovanje vlade gospoda Boruta Pahorja. Očitno je, da nobena vlada ne more dati tistega, česar nima. Prilivov v proračun je manj, ta proračun je bil načrtovan oziroma narejen na podlagi takratnih napovedi Umarja, zaskrbljujoče je, da beležimo nižjo gospodarsko rast oziroma padec gospodarske aktivnosti. Ampak zakaj? Ne zato, ker bi ta vlada, teh 100 dni delala tako slabo, ampak zato, ker že 10 let govorimo o strukturnih reformah. Ko pa se jih lotimo, so te premalo ambiciozne, premalo pogumne oziroma lahko govorimo bolj o popravkih zakonodaje. Reforma trga dela, v Državlanski listi je nismo podprli, zato ker smo menili, da gospodarstvo potrebuje bolj fleksibilen trg dela. Danes nam to gospodarstvo sporoča, da smo očitno imeli prav, čeprav razumem in ne obtožujem gospoda Vizjaka, naredil je vse, kar je lahko, ampak to je slovenska realnost. Več očitno se v sporazumu s sindikati ni dalo. In tudi to je rak rana Slovenije. Druga rak rana naših javnih financ je pa to, da že dolga leta porabimo več, kot ustvarimo. Na dan, ko je slovenska zastava ponosno zaplapolala tukaj zunaj na trgu republike, so bile izrečene besede, da so nocoj dovoljene sanje, da je jutri nov dan. Res je prišel nov dan, zabave je konec, sod je prazen, nas pa boli glava. Krčmar je pač izstavil račun, številke na računu so neizprosne in kažejo, da je naša država v resnih težavah, ampak to bomo popravili samo, če združimo moči in skupaj zasledujemo boljše prihodnost. Priznati si tudi moramo, da nas je pač socializem navadil neznosne lahkotnosti bivanja v navideznem izobilju, kjer se pač plačilo zapitka preloži na naslednji dan. S kopičenjem kreditov postajamo hlapci, vendar če jih ne bomo, mogli več vračati, bomo pa postali sužnji. In iz tega razloga bom ta rebalans podprla, ker pač potreben je zato, da zmanjšujemo sredstva na nekaterih politikah, na enih postavkah zato, da dajemo na tiste postavke, kjer plačujemo za obresti oziroma odplačujemo kredite, ki so bili najeti v preteklosti in pač tudi porabljeni. Ali

učinkovito ali neučinkovito, to je pa že drugo vprašanje.

Vseeno bom ponovila besede, ki sem jih že tudi na enem izmed odborov. Ne zavidam predsednici Vlade, ne zavidam ministru, v težkem položaju sta, ni lahko voditi državo v teh časih, ampak vseeno pa mislim, če bi bila jaz na tem mestu, bi se dodatno potrudila, da odhodkovne strani ne bi povečevali, pa čeprav govorimo le o 16 milijonih. Mislim, da gre tudi za eno simbolno sporočilo, ker bo treba v prihodnje še zategniti pasove. Ampak da ne bom samo kritizirala, bom raje pomagala in pa spodbujala to vlado, da bomo tudi v prihodnje oziroma predvsem v prihodnje naredili več na odhodkovni strani proračuna in čim manj dvigovali davke. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jožef Jerovšek.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani!

Današnja predstavitev predloga rebalansa je bila zame zelo nenavadna, pa te procedure spremljam že 17 let, saj pravzaprav vedno sprejemam proračune in rebalanse, nenavadna zaradi tega, ker sem pričakoval, da bomo imeli ob predstavitvi predsednice Vlade in ministra nek pogled v razmišljanje vlade. Nek pogled kljub kriznim razmeram naprej, da bodo ti najodgovornejši ljudje v državi videli preko lastne sence. Žal se to ni zgodilo.

Predsednici Vlade je še po treh mesecih, po 100 dneh ali še nekaj več vladanja edini motiv pretekla vlada. Ne more brez pretekle vlade tudi na tako pomembnih programskih zadevah, kot je rebalans proračuna. Je pa rekla, da je njena vlada ogromno naredila. In če je ogromno naredila, bi se moralo to zaznati tudi v rebalansu, da bi bili tudi na finančnem področju neki učinki, pa se situacija konstantno slabša iz dneva v dan.

Predsednica Vlade je ob začetku svojega mandata izrekla tiste znamenite besede, ne rabimo denarja, rabimo čas. Danes pa je povedala, da je minister nekje izjavil, da je čas denar. To se pravi, če rabite čas, rabite denar, je zdaj to prevedeno. In seveda logično, rabi država denar za pokrivanje tega, kar se je v tej državi dogajalo v preteklih letih in nima nobene povezave s poštenostjo, kajti odtekle so milijarde.

Danes sem pričakoval, da bosta predsednica Vlade in finančni minister ponazorila parlamentu in javnosti, kaj se je zgodilo v Bruslju ob teh srhljivih napovedih, zahtevah: čas se izteka. Ali ne bi bilo odgovorno, da o tem spregovori? Med tem se je zgodilo tudi to, da je Evropska unija zavrnila prvi prenos terjatev na slabo banko. In če so točne informacije, ki curljajo, da se je to zgodilo zaradi tega, ker je vlada poslala prek bank neverodostojne, nekredibilne podatke, da bo

luknja v bančnem sistemu še bistveno višja, kot so jo bili pripravljene do sedaj naši bančniki sešteti, potem moram reči, da ta vlada, če ni pripravljena tega, nima ponuditi več, kot je danes ponudila predsednica Vlade ali pa minister, potem ta vlada nima nobenega koncepta, nobene vizije za obvladovanje finančne situacije in smo lahko zaskrbljeni. Jaz sem po tem, ko sem slišal, da je vrh Pozitivne Slovenije in predsednica Vlade imela sinoči večerjo z ljubljanskim županom, predsednikom stranke – pravzaprav še stalno v mirovanju, da bo ponudila vsaj tako imenovani ciprsko-ljubljanski koncept. Pa tudi tega nisem zaznal, kajti Ciper je pravzaprav pomembna beseda, pomembna lokacija v naših finančnih zadevah. In ko je polemizirala predsednica Vlade s prejšnjo vlado je rekla, da se je težko zmotiti za 20 %. Opažam pa, da se sama v nekaterih pogledih drastično moti – več kot za 20 %, da dela nekatere stvari, ki jih lahko ocenimo za spremembe več kot za 20 %. Pustimo, da dela salto mortale, ki so 180 stopinj in 100-procentni obrat.

Predsednica Vlade nas je pozvala, da če ima kdo kakšne predloge, naj jih pove. Jaz sem razočaran, da nekateri poslanci, predvsem Lukšičevi, tukaj nastopajo z opozicijskimi govori, da se vidi, da zadeva sploh ne deluje, da se minirajo znotraj vladne koalicije. Ko govorijo o predlogih, jaz predsednici Vlade svetujem, naj se reši iz krempljev pogoltnežev, kajti te večerje ne navdihujejo ljudi, da bi se lahko v tej državi naredil premik do transparentnosti. Poleg tega danes slišimo, da je zaradi tega, ko je javna televizija preko neke oddaje poslala v eter informacijo o sestanku med Bratuškovo in Mercatorjem glede njene prodaje Mercatorja, da se zaradi tega delajo čistke na javni radioteleviziji, ukinjajo oddaje. Pa to je nezaslišano! Naslednji predlog je, naj se predsednica Vlade zaveda, da je proračunska Slovenija celotna Slovenija, ne pa Ljubljana. In spet podlega zahtevam ljubljanskega župana, čeprav, glejte, mi ko prihajamo iz province in smo tudi tukaj med tednom, vidimo, da se tukaj še vedno cedita med in mleko, da tukaj ne zmanjkuje denarja. To si pogledite po zasedenosti lokalov in po ne vem čem. Tukaj se še pretakajo ogromni denarji. Nekateri imajo poceni denar. In se mi zdi, da je že podlegla tisti grozljivi županovi trditvi, da je Ljubljana nastradala. Vsi davki, vse se obrestuje tukaj. Ljubljana samo s tem, ko je postala prestolnica, ima zagotovljenega ne vem koliko denarja. Drugod so problemi, drugod je revščina.

In tretji nasvet. Pred časom je predsednica Vlade skupaj s pravosodnim ministrom in predsednikom Vrhovnega sodišča podpisala zavezo s pravosodjem. Očitno pa o tej zavezi niso nič govorili in nič napisali o tem, da se bo izvajal zakon o zaplembi premoženja kriminalnega izvora, ki ga sodstvo noče izvrševati. In vlada te namere tudi nima, ker očitno ščiti pogoltneže, ki so izropali naše banke

in našo državo. Če bi bilo to podpisano v tej zavezi, potem bi danes, ko govorimo o prihodnjih finančah, govorili, da računamo, da bomo iz tega privlekli nazaj v državo, v državni proračun milijone in milijarde. Naj obljubi, da bo iz tega denarja vrnila, da se bo vlada potrudila, da bosta prišli dve milijardi nazaj od desetih, kolikor znaša zdaj luknja v bankah. Saj ta denar je, ali je na Cipru ali kjer koli. Jaz sem mislil, da ste se na včerajšnjem ljubljansko-ciprskem sestanku dogovarjali o tem, da boste kljub temu milostni do države in da se bo nekaj denarja vrnilo, kajti opcija, ki sedaj vlada, obvladuje 80 do 90 % tistih ljudi, ki imajo denar, ki je izginil iz bank. In nič od tega ni bilo obljubljen ali pa nakazano. Zaradi tega ni čudno, jaz se zavedam, da ob takem stanju državne blagajne je treba zmanjševati. Izgubljajo vsi, kultura, okolje, predvsem pa gospodarstvo, ki ne bo moglo oživeti ob takšnih nekonceptualnih pogledih vlade. In situacija je tako resna, da ne morem sprejemati takšnega pišmeuhovskega odnosa do parlamenta, ki je bil pokazan danes z današnjo predstavivitvijo, s tem da je pravzaprav parola: preživimo en mandat, potem bomo pa videli, kaj bo. Poglejte, predsednica Vlade je govorila, če, če, če, če ... Vemo, kako gre ta v ljudski govoric naprej, da bi čebula bula postala brez teh č-jev. Ampak bojim se, da je ta vladna koalicija ena velika gnojna bula. In gnojne bule dodatno zmanjšujejo imunski sistem telesa in...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Rebalans.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): ... s sedanjo vlado ste dodatno znižali imunski sistem te države, s hudimi posledicami za državljane te države. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Izvolite, gospod Jožef Kavtičnik.
Proceduralno.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Spoštovana predsedujoča!

Prosim, če opozorite kolega Jerovška, kajti s tem, ko je dejal, da je koalicija gnojna bula, lahko pomeni, tako sem si jaz predstavljal, da smo tisti, ki smo v koaliciji, gnoj. In to je nesprijemljivo, prvič, za ta državni zbor, zame pa posebej. Kolega Jerovšek, ne bom ti več govoril kolega, ampak samo, ne, poslanec, ki mu ni mesta v tem državnem zboru. To, kar je sedaj dejal, in če se ne opraviči, morda mu je to ušlo, vendar če se ne opraviči, mu ne morem več reči kolega.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Kavtičnik, če ste slišali, sem gospodu Jerovšku med njegovim izvajanjem ravno o čebuli in buli, rekla rebalans. Seveda sprejemam vaše opozorilo, vendar istočasno

tudi priporočam, da tudi vi ne ocenjujete, kateremu od poslancev je mesto v Državnem zboru, ker smo vsi izvoljeni. Vas pa razumem.

Izvolite, imate proceduralno, gospod Jerovšek?

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Ker jaz pogosto govorim metaforični jezik in vemo, da tvor zmanjšuje imunski sistem, sem uporabil eno metaforo iz ljudskega jezika. Če sem kogarkoli prizadel, se mu seveda opravičujem. Ni bilo to mišljeno dobesedno, še najmanj na tak način, kot je kolega Kavtičnik govoril. Me sicer ne moti, če me nima več za kolega, no, moti me, ampak to je njegova svobodna izbira.

Se pravi, metaforični jezik sem uporabil. Če sem kogarkoli prizadel, ne mislim v tem človeškem smislu, ampak to, da mi ne smemo imeti na sebi, na vladnem ustroju, na državnem ustroju stvari, ki imunski sistem države zmanjšujejo. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Danes govorimo o rebalansu proračuna za leto 2013. Številni kolegi iz koalicije so nas opozarjali, da ne govorimo o proračunu, ampak o rebalansu. Rebalans pa pomeni popravek proračuna za leto 2013. Moram odgovoriti na eno stvar, ki se stalno in stalno pojavlja v tej razpravi, to pa je, da je bil ta rebalans potreben zaradi slabega planiranja. Tisti, ki ste ekonomisti, tisti ki ste pripravili že kakšen proračun tudi za kakšno lokalno skupnost, občino ali podjetje, veste, da je vsak proračun sestavljen iz prihodkov in odhodkov in da odhodke lahko zelo natančno predvidimo in se jih tudi držimo. Če se odločimo, da bomo toliko in toliko zapravili, potem to najverjetneje naredimo. Pri prihodkih je pa zgodba povsem drugačna. Prihodki so pa dinamičen element. Lahko so takšni, kot smo jih planirali, lahko pa tudi niso. Ker okoliščine niso takšne, kot smo jih predvideli, zaradi tega so tudi prihodki manjši. In točno to se je zgodilo v primeru našega državnega proračuna. Vse tiste, ki zdaj govorite, kako se zgolj gasi požar in kako smo slabo planirali, bi spomnil – tokrat se moram vrniti na konec leta 2012. Konec leta 2012 se je zdelo, da je Slovenija na pravi poti. Pod streho smo spravili pokojninsko reformo, pod streho smo spravili celo ta proračun z glasovi opozicije. Takrat je Ustavno sodišče zavrnilo tista dva referendumata o slabi banki in Slovenskem državnem holdingu in zdelo se je, da se kaže končno neka svetla točka na koncu tunela vseh tistih prizadevanj, ki smo jih naredili v letu 2012. Kaj se je potem vse zgodilo v začetku leta 2013, se spomnite. In vse to, kar se je dogajalo v začetku leta 2013, je povzročilo politično krizo, politična kriza je pa tako ali drugače vplivala na to, da so ljudje začeli bolj varčevati, manj trošiti. Ko pa so manj trošili, so

pa enostavno bili prihodki v državni proračun manjši. Formula je zelo preprosta. In ko danes prelaga krivdo samo na bivšo koalicijo, draga nova koalicija, ne pozabite, da ste bili vi eni izmed tistih, ki ste pomagali k temu, da se je naša vladna koalicija majala in na koncu tudi padla, s tem povzročili politično krizo in s tem povzročili tudi manjše prihodke v državni proračun. Torej je danes ta rebalans tudi zaradi vas. Razumem tudi številne kolege, ki danes sedijo v koaliciji, da imajo težave. Težave pa imajo zaradi tega, ker so v opoziciji ustvarjali lažna pričakovanja, kako se vse stvari da narediti zelo enostavno, kako ni potrebno varčevanje, kako je vse, kar mi počnemo, narobe. Zdaj se kažejo stvari v drugačni luči. Jaz jih razumem, da jim je neprijetno in da je zelo neprijetno biti v vlogi politika, ko je treba sprejemati ukrepe, ki ljudem niso všeč. Ampak sami ste takšen položaj hoteli in danes ga imate.

Naslednja takšna krilatica, ki je bila danes navržena: "Zakaj se v opoziciji sploh pritožujete, če pa praktično naša koalicija nadaljuje z delom vaše vlade?" Dajmo malo pogledat, kako stvari stojijo! V programu stabilnosti, ki smo ga poslali Evropski komisiji, kjer smo napisali program, program Slovenije, na kakšen način bomo zmanjšali presežni primanjkljaj, so bili zapisani projekti, ki jih je peljala naša vlada. Za slabo banko ste napisali, da je to eno izmed orodij, s katerimi boste pripomogli k temu, da se bodo stvari v Sloveniji uredile, da boste spravili k življenju Slovenski državni holding, potem sprejetje fiskalnega pravila, sprememba referendumске ureditve. Vse to ste zapisali v program stabilnosti, vse to je romalo na Evropsko komisijo in vse to je bilo na nek način delo prejšnje vlade, dokončano pa z vašimi glasovi pod vašo vlado. Zapisano že in objavljeno tudi – ali pa je bilo dejansko izvajano? Odgovor je: "Ne"! Slaba banka stoji oziroma se zadeve ne premikajo s potrebno hitrostjo in v zeleni smeri. Govori se o nekem konceptu selektivnosti, kjer se bo poljubno izbiralo, katere slabe terjatve se bodo prenašale na slabo banko in katere ne. Tu potem nastopi težava z Evropsko komisijo, ko je treba določiti pravično ceno, nadalje, nekaterim podjetjem se bo pomagalo, se bodo reprogramirali njihovi krediti, zakaj nekaterim da, zakaj drugim ne. Skratka, kup odprtih zgođb.

Glede Slovenskega državnega holdinga jaz ne vidim nič konkretnega, da bi se zadeve premikale, tudi ne gre nič v smeri boljšega upravljanja državnega premoženja, kar bi nam tudi pomagalo pri hitrejšem odpravljanju presežnega primanjkljaja. Veliko ali pa zelo zgovorno o načinu upravljanja državnega premoženja govori razrešitev nadzornega sveta Nove Ljubljanske banke. V času naše vlade so bili v ta nadzorni svet postavljeni ugledni evropski strokovnjaki – pa ne samo ta dikcija "ugledni evropski strokovnjaki", strokovnjaki, ki imajo že izkušnje s sanacijo bančnega sistema. Vi ste to tako z eno roko pomedli. In zato

govorim, da ne moremo govoriti da gre za dejansko nadaljevanje dela naše vlade. In kot sem rekel, na papirju zagotovo ja, v praksi zagotovo ne.

Kaj dejansko prinaša ta rebalans in kakšne so spremembe? Zmanjšujejo se investicije. Jaz bi si želel, da bi danes pred nami sedel tudi nekdanji opozicijski poslanec in sedanji minister za gospodarstvo gospod Stepišnik, ki je sedel na tistem stolu in nam je vedno govoril: "Če želite spodbuditi gospodarsko rast, nujno potrebujete investicije." Kje so investicije? Tudi ko ne bom več poslanec, mi bodo te besede gospoda Stepišnika vedno odmevale. Jaz zdaj lahko samo njegove besede ponavljam – kje so investicije? Investicije v tem rebalansu so porezane s sto milijonov evrov navzdol.

Uvajate tudi nove davke. Državna sekretarka je sicer rekla, da v tem rebalansu ni zaslediti oziroma še ni sledi davkov, ki se napovedujejo. Jaz mislim, da vsaj določene sledi novih davkov pa so, vsaj upam, da ste planirali v rebalansu kakšne prilive davka na dodano vrednost oziroma če jih niste planirali, potem vas na nek način tudi razumem, ker so izkušnje drugih evropskih držav, Romunije, Španije in Hrvaške, dokazale, da z zvišanjem davka na dodano vrednost ob koncu leta ni bilo pobranega več denarja v državni proračun. Stare zgođbe, ki jih ponavljajo vsakodnevno vsi ekonomisti, govorijo v smeri, da če želimo ustaviti naše gospodarsko padanje, potem je treba sanirati bančni sistem. Vprašajmo se, kaj smo na tej točki naredili. Da je treba razbremeniti gospodarstvo. Občutek imam, da gremo v drugačno smer. Pa vam bom povedal en primer, da ne bom na pamet ali pa da ne bom zgolj tako filozofsko govoril, konkretni primer s terena. Ko je bila poslanska skupina nedavno na terenu in smo se srečali z nekim vrtnarjem, ki ima trenutno dva zaposlena, je rekel: "Z največjim veseljem bi zaposlil še tretjega. Dal bi mu osemsto evrov plače, ampak če mu dam osemsto evrov plače, država od mene hoče imeti tisoč šeststo evrov." Je rekel: "Tisoč šesto evrov jaz ne morem dati, lahko pa dam tisoč dvesto evrov." Če bi imeli takšno obdavčitev, nižjo obdavčitev, bi danes država, namesto da ne dobi nič, dobila vsaj štiristo evrov v državni proračun.

O novih investicijah sem že govoril, ker tudi številni poudarjajo, da so potrebne za ustavitev padanja in tudi o boljšem upravljanju državnega premoženja. Jaz nikoli nisem bil in tudi nisem politikant, zaradi tega nočem vse povprek kritizirati. Če že govorim, kaj je narobe, potem je prav, da tudi predlagam, kaj pa bi si jaz želel, da bi ta vladna koalicija oziroma ta vlada naredila, da bi se zadeve začele premikati naprej oziroma kaj bi bilo treba narediti z rebalansom in proračunom. Jaz bi predlagal vsaj dve stvari, tudi na podlagi poziva predsednice Vlade, da je treba javni sektor zmanjšati. Dlje kot bomo ugotavljali, da takšnega javnega sektorja

ne moremo vzdrževati, bolj boleči bodo rezi. Zniževanje plač v javnem sektorju enostavno ni pravi princip, ker to ne rešuje problemov, s tem so kaznovani tisti, ki delajo dobro, trdo, in tisti, ki ne delajo. In tudi z vedno novim zniževanjem plač v javnem sektorju dosegamo samo to, da javni sektor iz dneva v dan bolj nezanimiv in da se izvaja neka negativna selekcija. Vprašali me boste, kje in kako zmanjševati ta javni sektor. Ne bom odkrival nobene tople vode, ampak z zmanjšano normiranostjo. V Sloveniji praktično vsako stvar do pike, vejice in še kaj natančno predpišemo. Če bi imeli bolj enostavne predpise, pa ne rabimo nobenih novih stvari ugotavljati, lahko gremo pogledat čez mejo, kakšno dokumentacijo potrebuješ v Avstriji za gradbeno dovoljenje in kakšno v Sloveniji, če bi poenostavljali postopke, potem bi zagotovo potrebovali kakšnega uradnika manj. In to je bil konkreten prispevek k zmanjševanju obsega javnega sektorja.

Jaz bom na tej točki zaključil, ker so potem še možne razprave o amandmajih.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Ljubo Žnidar.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala.

Spoštovani predstavniki Vlade, kolegi in kolegice!

Vsi tisti, ki smo danes poslušali uvodno predstavitev današnje točke, in sicer je to rebalans proračuna za letošnje leto, smo dobili en zelo jasen signal. Predsednica Vlade se je ubadala predvsem z pogledom nazaj, predvsem s kritiko predhodne vlade. Minister za finance nas je v minuti in 48 sekund dodobra pozdravil. Moje mnenje je, da se prihodnosti se ne da graditi na osnovi kritike ostalih. Nič nismo slišali o rešitvah, nič nismo slišali o ukrepih in izhodiščih za naprej. Tudi predlagani rebalans te smeri ne nakazuje. Ne nakazuje prihodnosti in ne nakazuje stabilizacije javnih financ.

Rekel bi, da je bil ta rebalans izjemno lahka naloga. Vzeli smo tam, kjer najmanj boli, to se pravi na investicijah, da na dan sprejetja ne bomo nikogar prizadeli, pa pustimo posledice, o tistih bom še malo kasneje, in te investicije zmanjšali, po drugi strani bi rekel pa povečali na deležu mehkih vsebin. Povečali smo na kulturi in na šolstvu, ker smo seveda ta resorja razdružili in suma sumarum gre na teh dveh resorjih za povečanje.

Bom dal primer. Če sem čisto preprost matematik, tako kot smo po večini Slovenci vsi, in bom navedel naslednji primer. Na eni strani smo dvignili DDV, pa dobro, pustimo še druge dajatve in davke, ki jih tudi bomo, ampak če se omejim samo na dvig DDV, s tem smo obremenili gospodarstvo, pa tudi ostale, ampak dobro, ostanimo zaenkrat pri gospodarstvu. Po drugi strani smo pa zmanjšali investicije. S tem smo v velikem deležu gospodarstvu vzeli delo. In če mi ti dve postavki suma sumarum

seštejemo, ob koncu proračunskega leta je to rezultat sigurno minus. Jaz bi rekel, ne minus, ampak dvakratni minus. Rad bi videl tistega finančnika, ki me bo prepričal o nasprotnem, da če ti dve stvari seštejemo in če bodo finančni pokazatelji pozitivni ob koncu leta. Res bom zelo, zelo vesel.

Po mojem bo v letošnjem letu zagotovo potreben še en rebalans. Ampak tisti rebalans ne bo tako lahek, kot je bil tale. Po mojem bo potreben rebalans, ker bo po dobrih treh, štirih mesecih zmanjkalo denarja. Jaz bi rekel, prvi znanilec tega bo, ne vem, pokojnine ne bodo izplačane prvega, ampak petega, desetega, petnajstega, to se bo dogajalo tam nekje pred novim letom. To bo prvi znanilec. In tudi ostali finančni ukrepi, ki ne bodo šli tako tekoče, kot so šli doslej. In tisti rebalans bo zelo zahtevna naloga. In takrat, verjamem, se predstavniki vlade ne bodo ubadali toliko z zgodovino in preteklostjo, ampak da se bodo ukvarjali s finančno realnostjo in s finančnim pogledom za naprej. Jaz bi rekel, ta rebalans, še enkrat ponavljam, zelo lahka zadeva, naslednji rebalans bo pa dokaj težka naloga za nas vse. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Ljubica Jelušič.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice in kolegi! Vsak proračun je cilj, ki si ga postavi vlada v prejšnjem letu za delovanje v prihodnjem letu. In ne glede na to, ali je to ista vlada v času svojega štiriletnega mandata ali gre za drugo vlado, v vsakem primeru je v prihodnjem letu treba narediti popravek v prejšnjem letu sprejetega proračuna. Treba je narediti rebalans. Zato se mi ne zdi smiselno obtoževanje prejšnje vlade, ker je v lanskem letu sprejela proračun, kakršen je, za letošnje leto, ker ga je sprejela v drugačnih okoliščinah in s pričakovanjem, da bo lahko izvedla nekatere ukrepe, ki jih potem iz objektivnih razlogov ni sprejela. Ne zdi se mi tudi smiselno obtoževati sedanje vlade, da je naredila rebalans, ker ga je morala narediti, kajti morala je upoštevati nove makroekonomske okoliščine, novo situacijo v mednarodnih okoliščinah in predvsem stanje doma in poloviti je morala tiste stroške, nove izdatke, ki jo letošnjem letu čakajo in predvideti neke nove prihodke, kolikor je bilo to pač možno. Zdi se mi bolj pomembno poslušati razprave, ki so jih imeli danes nekateri naši kolegi in se mi zdi, da so bile zelo konstruktivne in zelo pomagajo k nekemu skupnemu razmišljanju o tem, kako povezati naše stanje iz preteklosti s prihodnostjo. Posebej se mi zdi, da je treba pohvaliti oziroma izpostaviti razprave, ki so jih imeli kolegi Starman, Potočnik, Bogovič in tudi Šircelj. Posebej sem tudi hvaležna državni sekretarki mag. Vrničarjevi, ker je na

marsikatere dvome, ki se še kar naprej postavljajo, že odgovorila v svojem nastopu in tudi zelo dobro pojasnila, kako bo z investicijami v potekajočem letu. Smo namreč že meseca julija in tisti, ki ste bili kdaj v vladi, veste, da izvajanje proračuna v drugi polovici leta je podvrženo nekaterim drugačnim oblikam zadrževanja, izvajanja proračuna. In za to drugo polovico leta po vsej verjetnosti ne bo potreben nov rebalans, ampak bo Vlada oziroma Ministrstvo za finance z nekaterimi svojimi dodatnimi ukrepi poskrbelo za to, da bo porabljenih samo toliko sredstev, kolikor bo prihodkov. To je mogoče delati tako s pomočjo začasnega zadrževanja proračuna kot tudi z zaključkom prevzemanja novih obveznosti. In ta zaključek običajno Vlada oziroma Ministrstvo za finance postavi po presoji, koliko bo prihodkov, bodisi v november ali pa celo kak mesec prej. Po vsej verjetnosti bomo doživljali tudi tihi rebalans, ki se bo zgodil konec leta s prenosom tistih obveznosti, ki bi jih bilo treba plačati konec leta v decembru, v januar. In spet bomo šele v zaključnem poročilu za proračun za leto 2013, nekje sredi leta 2014 v resnici vedeli, koliko denarja smo porabili v letu 2013.

Danes je bilo kar nekajkrat omenjeno sporočilo, ki je bilo Sloveniji dano na Ecofinu pred dvema dnevi. Mislim, da se ne smemo čuditi tem sporočilom. Mi smo del Evropske unije in normalno je, da v naši razpravi v Državnem zboru o rebalansu proračuna na poseben način sodeluje tudi Evropska komisija tudi tako, da preko Ekonomsko-finančnega sveta ministrov posameznih držav članic Evropske unije sporoča Sloveniji, kaj od nje pričakuje. Preko neke teze o premalo fiskalnega navora sporoča tudi, kaj pričakuje od nas v tej razpravi danes in pa v prihodnjih dnevih, ko bomo glasovali o tem rebalansu. Bilo je govora tudi o tem, da je treba v prihodnje – morebiti že v tem rebalansu, predvsem pa v prihodnjih letih razmisliti o investiranju v nekatere visokošolske programe. Nekateri kolegi so zelo jasno rekli, da bi bilo treba prenehati financirati oziroma zmanjšati financiranje visokošolskih družboslovnih programov, nekateri so rekli, da bi bilo treba dobro premisliti, v katere visokošolske programe se investira. Jaz bi rada opozorila na dejstvo, kar se tiče zaposlovanja mladih, v tem trenutku nimajo dobrih obetov ne tisti, ki končajo družboslovne programe, ne tisti, ki končajo naravoslovne ali tehnične programe. Za to, kar je potrebe po delovni sili v tem trenutku v Sloveniji, so vsi naši visokoizobraženi mladi ljudje pretirano izobraženi oziroma kot pravijo temu v angleščini *over educated*. Torej ne delajmo si utvar, da bi s tem, da bi sprli med seboj univerze in fakultete, ki so bodisi naravoslovne, bodisi družboslovne, bodisi tehnične, da bomo s tem karkoli dolgoročno privarčevali. Paziti bomo morali v prihodnje na ustrezno ravnotežje oziroma razmerje med posameznimi visokošolskimi programi tudi zaradi razvoja znanosti v naši državi v prihodnje.

Postavljalo se je tudi vprašanje, ali je možno zmanjšati standarde in normative na področjih porabe v javnem sektorju. Jaz bi rada v tej razpravi opozorila na eno področje oziroma eno politiko v našem proračunu, na kateri se že vsaj pet let iz proračuna v proračun, iz rebalansa v rebalans spreminjajo standardi in normativi. To je politika, ki zadeva vprašanja zunanje politike, nacionalne varnosti in obrambe. Če damo na kup stroške oziroma izdatke, ki jih naša država od leta 2009 dalje investira na področje zunanje politike, obrambe, zaščite, reševanja, obveščevalno-varnostnih služb in pa notranje varnosti, potem bomo ugotovili, da se sredstva v tokratnem rebalansu približujejo ravni iz leta 2004. Posebej to velja za področje obrambe, zaščite in reševanja. Torej postavimo si vprašanje, ali potemtakem, ker bomo v letošnjem letu za to področje porabili toliko, kot je država za ta namen dala leta 2004, ali se tudi standardi izvedbe teh nalog, ki jih mora ta obrambni in zaščitno-reševalni sistem opraviti v letošnjem letu, znižujejo na standarde iz leta 2004. Ali bomo mi vseeno pričakovali od naših reševalcev, denimo pri kakšni naravni nesreči, pa naj bodo to vojaki, kot pripadniki prostovoljnih enot, kot tudi poklicnih ali pogodbenih enot reševalcev, ali bomo mi od njih pričakovali tolikšno varnost, kot smo jo pričakovali lani ali predlani ob poplavih? Ali bomo celo pričakovali več in hitrejšo pomoč? Jaz mislim, da si ne bomo želeli, da nam ta pomoč pride v takšni obliki, kakršno je ta sistem zmogel leta 2004. Dejstvo pa je, da finančno gledano so ti sektorji, ki sodijo v nabor tako imenovanih nacionalnovarnostnih in zunanjepolitičnih vprašanj, finančno izgubljali bistveno več v preteklih petih letih in tudi letos kot vsi ostali sektorji države. Se pravi, da je očitno možno poiskati notranje rezerve v državni upravi in širšem javnem sektorju. Rezerve tudi na način, da se z zmanjšanimi finančnimi sredstvi lahko naredijo enako dobro nekatera dela ali celo bolje. Res pa je, da v tem zmanjševanju ni mogoče iti neskončno daleč.

Bom pa o nekaterih bolj natančnih stvareh s tem v zvezi govorila tudi kasneje, ko bomo razpravljali o posebnem delu tega proračuna. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednja ima besedo gospa Aleksandra Osterman.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča. Spoštovani vsi prisotni!

Z rebalansom oziroma popravkom proračuna, kot ga je sestavila vlada, se želi zagotoviti javnofinančna stabilnost. Javnofinančna stabilnost ob oživitvi gospodarske rasti je ena ključnih prioritete vlade, kar pa je vlada predstavila v dveh ključnih dokumentih. To sta pakt stabilnosti in nacionalni reformni program. Ocena stanja proračuna

Republike Slovenije za leto 2013 je razkrila mnogo razhajanj med ocenami, ki jih je prejšnja vlada vključila v pripravo proračuna, ter dejanskim stanjem, ki zahteva takojšnje ukrepanje. Povedati je treba, da je bilo ob sprejetju proračuna za leto 2013 predvidenih kar 365 milijonov evrov več skupnega obsega davčnih prihodkov. Cilj te vlade je znižanje primanjkljaja države po 3 % BDP, vendar pa bo ta cilj možno doseči šele v letu 2015. In posebno pozornost bo ta vlada namenila proračunu za leto 2014, ki se ga bomo lotili jeseni letošnjega leta. Slovenija potrebuje za doseganje rasti BDP kombinacijo ukrepov za oživitev gospodarstva ter ukrepov za fiskalno konsolidacijo, kar bomo dosegli z rebalansom proračuna za leto 2013.

Rada bi poudarila, da so želje in potrebe lokalnih skupnosti vedno nekoliko zapostavljane pri financiranju prepotrebni infrastrukturnih projektov. Na primer, 3.a razvojna os ali "cesta smrti", ki povezuje Kočevje in Ljubljano. Železniške povezave, na primer dograditev prepotrebne železniške proge od Ribnice do Kočevja, kajti Kočevje ima najvišjo stopnjo brezposelnosti in je na najnižji možni stopnji razvoja – predvsem gospodarskega. Na delo pa se vozi cca dva tisoč petsto ljudi v Ljubljano in v druge kraje Slovenije. Zato pričakujem in verjamem, da bo vlada namenila tem postavkam v proračunu za leto 2014 več pozornosti.

Da pa ne bomo govorili samo o tem, kaj rebalans proračuna jemlje, bom navedla nekaj postavk, kjer rebalans proračuna daje. Pokojninska blagajna se bo povišala za dobrih 140 milijonov evrov. Pravosodju bodo šla sredstva za popravek preteklih pravic v višini cca 1,64 milijonov evrov. Podpora nevladnim organizacijam in civilni družbi za cca 1,46 milijonov evrov. Sredstva za štipendije se bodo povečala za 130 tisoč evrov. Sredstva za varno hrano in veterinarstvo se bodo povečala za 410 tisoč evrov. Sredstva za informacijsko družbo in elektronske komunikacije se bodo povečala za 5 milijonov evrov. Sredstva za podporo dejavnosti na trgu dela se bodo povečala za cca 200 tisoč evrov, sredstva za storitve trga dela za cca 800 tisoč evrov. Sredstva za kreiranje prepotrebni delovnih mest se bodo povečala za 10,8 milijona evra, sredstva za denarna nadomestila brezposelnim za cca 36,657 milijonov evrov, sredstva za socialnovarstvene varstvene storitve se bodo povečala za cca 5 milijonov evrov.

Zaradi vsega naštetega bom sama rebalans proračuna za leto 2013 podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala, Aleksandra. Pa še en hvala, naredila si nekaj, kar sem jaz pravzaprav pričakoval na začetku, da bo naredil finančni minister, da bo predstavil rebalans

proračuna. In to si zdaj ob dveh popoldan naredila ti, tudi to je nekaj.

Ja, kolegice in kolegi, v današnjih Financah piše: "Z višjimi davki vlada ne rešuje težav Slovenije, ampak le krpa luknjo, ki se čedalje bolj trga." Potem pa je še tole v Financah: "Trajno rešitev proračuna bo treba iskati v gospodarskem razvoju." Tako danes v Financah. Včeraj je minister Čufer po sestanku finančnih ministrov v Bruslju rekel, torej po razpravi o Sloveniji je minister Čufer izpostavil dve točki, in sicer prvič, da je pri čiščenju bančnega sektorja kakovost pomembnejša od hitrosti, in drugič, da bo potreben še dodatni fiskalni napor za uresničitev ciljev za zmanjšanje presežnega javnofinančnega primanjkljaja. In tako smo v ponedeljek, ko se je začel Odbor za finance, vedeli, da so finančni ministri dali pod točko razno tudi obravnavo Slovenije. Že takrat smo se odločili in smo v Slovenski ljudski stranki na odboru predlagali – in to je bil proceduralni predlog, ki je dobil tudi 6 glasov podpore, 9 jih je bilo proti – da bi ustavili to obravnavo in se usedli za zaprtimi vrati skupaj, brez javnosti, brez medijev in poskušali najti takšne rešitve predvsem na odhodkovni strani, da bi rebalans proračuna bil zbalansiran na istem nivoju, kot je bil proračun. Torej kolikor je manj prihodkov, toliko bi moralo biti tudi manj odhodkov. Ampak to se ni zgodilo. Sedaj sprašujem ministra, kaj je hotel povedati, kaj jim je povedal v Bruslju, da bo potreben dodaten napor za uresničitev ciljev zmanjšanja javne porabe, ker potem pravi tako: "Komisija je spremljala našo razpravo o rebalansu proračuna in meni, da je strukturnega fiskalnega napora premalo, da bi zadostila njihovim zahtevam." To pravi minister. Torej da je premalo da bi zadostila – katerim zahtevam? Evropske skupnosti? Pa jebenti, saj Evropska skupnost nima nobenih zahtev! Mi imamo zahteve, mi doma moramo zmanjšati ali pa uskladiti prihodke z odhodki. To ve vsaka gospodinja in tudi vsak otrok: več, kot dobiš, ne moreš porabiti. In potem pravi, kaj sodi pod fiskalni napor in pravi, da konkretnih ukrepov niso izpostavljali, so se pa dogovorili, da bodo skupaj z Evropsko komisijo še enkrat pregledali, kaj v Bruslju upoštevajo pri oceni fiskalnega napora in potem bomo vedeli, kje pravzaprav smo. To pomeni, še enkrat se bo šlo v Bruselj, tako kot je po nekem času prevzema oblasti šla predsednica Vlade in so ji povedali, da naj gre domov in sprejme fiskalno pravilo. Zdaj bo prišla nazaj in bo rekla: "Poslušajte, povedali so mi, da moramo zmanjšati na odhodkovni strani." A glejte, to pišejo naši novinarji v naših časopisih, to je minister že povedal v Bruslju po tem sestanku, to govorimo, odkar se ukvarjamo s tem rebalansom. In smiselno bi bilo jutri pri glasovanju zavrniti ta rebalans. Bolj pomembnega dejanja v tej državi kot to, da bi skupaj politično odgovorno našli rešitev tudi na odhodkovni strani, koalicija in opozicija – glejte, gre za parlament – bolj odgovornega in pomembnega dejanja, mislim, da enostavno ni.

Roko, ki vam jo ponujamo iz opozicije – v Slovenski ljudski stranki smo že nekajkrat koaliciji ponudili roko, je vprašanje, ali se vam jo spleča kar tako pišmeuharsko zavrtni. In če boste to naredili, boste naredili, verjemite mi, veliko napako.

Kar poslušam danes zdaj že nekajkrat s strani nekaterih poslank in poslancev, da je to rebalans v smislu finančne stabilnosti, v smislu fiskalne konsolidacije in ustvarjanja gospodarske rasti, pa seveda ne razumem. Ker je pač ena plus ena dva, ena minus ena pa ni dva, je pa nič. Ena minus dva je pa na negativni strani premice minus ena. In ena minus dva ni dva. To vam hočemo povedati, da to ni ni tako. Ali se spomnite, koliko kritike je bilo z vaše strani pri sprejemanju tega proračuna, pa čeprav so bili tako prihodki v proračunu višji in je bila razlika v primanjkljaju samo ena milijarda? Še vedno preveč, pa vendar smo jo postopoma zmanjševali, vi pa jo zdaj povečujete.

Kolegica Alenka Pavlič je ob svojem nastopu povedala korekten primer, kaj so naredili v njihovem podjetju – odpustiti so morali ljudi, zmanjšati stroške, da so preživel. Vmes so se zgodile še neumnosti, torej neke neumne investicije, ki niso prinesle plusa, pač pa očitno firmi minus, in to je točno. Po drugi strani pa pravite, da bomo državo rešili tako, kot da bi vi takrat dodatno slabe ljudi še zaposlili, šli še v dodatno investicijo in potem bi podjetje pokopali popolnoma. Ampak pri tem rebalansu proračuna sedaj delate to.

Gospa Jelušič je povedala, zakaj je prišlo do rebalansa – spremenili so se makroekonomski pogoji. Zavedamo se tega. Zavedamo se tudi tega ali pa zavedajte se, da se določeni stvari niso izvajale na začetku tega leta, ker ste pomagali povzročiti tudi politično krizo. Ta politična kriza je trajala predolgo in takrat se nastavljen rešitve pripeljati državo iz krize niso nadaljevale. Pa vendar lahko pošteno povemo, da ko smo imeli vajeti v rokah, smo iz leta 2011 v leto 2012 z rebalansom, ki pa je bil takrat res nerealen, mislim, proračun je bil nerealen, ki ga je pripravljala zdajšnja predsednica vlade, takrat najbolj odgovorna za pripravo proračuna, pa tudi prejšnja tri leta v času Pahorjeve vlade, ko je pripravila proračune tako, da je državo zadolževala po dve milijardi evrov na leto oziroma preko 6 % BDP. Ampak mi smo z rebalansom zmanjšali v letu 2012 zmanjšali zadolževanje na 3,8. In vizija, ki smo jo imeli, je bila takšna, kot je bila predstavljena, v letošnjem letu nekaj manj pod tri, drugo leto še nekaj manj in leta 2015 prihodke izravnati z odhodki. Vi pa sedaj od tega niste še nič povedali in nihče niti z besedo ni povedal, na kakšen način mislite pripraviti proračun za naslednje leto. Ko vam ponujamo roko, da umaknete oziroma da ne izglasujemo tega rebalansa, vam seveda ponujamo tudi možne rešitve, in to tako na zmanjšanju javne porabe kot pri pogojih za ustvarjanje gospodarske rasti.

Poglejte, že velikokrat je bilo rečeno o marsikaterem normativu na vseh področjih, ki bi jih bilo treba prevetriti. Bo nekdo mogoče rekel ali pa mogoče na strani koalicije pričakujete, da bi potem lahko se drli, češ, saj če bi bila ona koalicija, bi sedaj pokojnine znižala. Ni res! Nismo posegli v tiste pokojnine, ki so bile nižje od 600 evrov, če bi v kakšno nad tisoč evrov, ne bi bila katastrofa. Katastrofa pa bo, ko se bo zgodilo to, kar je že kolega prej pred menoj govoril, da se bo ustvaril zamik tako za izplačilo pokojnin kot tudi za izplačilo plač v javnem sektorju. In verjetno bo prišlo do tega, da bodo upokojenci obstali, in to vsi linearno, kar je pa narobe, kar je pa popolnoma narobe, in tudi vsi javni uslužbenci – vsi, ne glede na to, ali dobro delajo ali pa recimo neki sektorji kjer jih je na zalogo notri, ker se je ustvarilo neko področje samo zaradi tega, da se je dalo koga zaposliti. Mi vam ponujamo in če se usedemo skupaj, vam bomo dali na mizo konkretne ponudbe, konkretne predloge, ker, kot vidite, smo jih imeli, jih znamo, vendar iz nekih drugih razlogov pač nimamo te možnosti, da bi jo danes krojili. Kako pa velika večina poslank in poslancev, ki je zdaj v koaliciji in je bila prej v drugih strankah, to dela, pa je razvidno iz obdobja 2009–2011. Žal.

Nekaj več o odgovornosti in o koriščenju in zakaj ta vlada zmanjšuje tudi evropska sredstva, o katerih je govorila kolegica Renata Brunskole, bom povedal kasneje ob amandmaju, in jo bom spomnil, ko je sedela tam na oni strani, kdaj in na kaj smo opozarjali in kakšni so bili odgovori takratnega predsednika vlade Boruta Pahorja. In tudi kaj je minister Gjerkeš zapisal in kdo od takrat naprej sprejema tudi konkretno odgovornost, ker ste spraševali, kdo bo prevzel vso to odgovornost.

Predsednica vlade je govorila, da so ukrepi naši. Ni res. Slovenija je naša, država je naša, ukrepi pa niso naši, ukrepi so vaši. In s takšnimi ukrepi delate, kot je bilo že večkrat povedano, tudi s tabelami smo vam danes dokazali in pokazali, škodo za celotno državo. Tako kot je rekel zdajšnji minister, tudi jaz vas sprašujem, koliko novih delovnih mest boste s tem ustvarili, koliko gospodarske rasti. Ta rebalans ni in ne morete reči, da je gospodarsko naravnan. Ta rebalans je izrazito, izrazito negativno naravnan.

Spomnite se, tudi takrat ko ste bili na oblasti, kaj ste vse naredili negativnega. Celotno državne pokojnine ste pobrali tistim najnižjim slojem, tistih 180 evrov ali koliko, pa do danes še nihče ni pobral premoženja, ki je bil pridobljen v teh raznih tajkunskih zgodbah in tako dalje. Na tem področju se da še marsikaj narediti, ne pa tako, kot ste se lotili vi zadeve. Ne rečem, da mogoče kdaj, mogoče kasneje, mogoče s kakšnim drugim procentom, ampak najprej ste realizirali to, kar vam je vaš oče, ustanovitelj vaše stranke, govoril vseskozi, to je bila tudi njegova parola v predvolilni kampanji, "mi bomo dvignili DDV". In edino to ste do sedaj naredili.

Jaz vam povem, da kakšen davek na

nepremičnine, kot ste si ga zastavili, vam te državljanke in državljani ne bodo pustili. Sedaj seveda imate božji mir pred sindikalisti, ker je največji lobi, ko smo sprejeli proračun za to leto, torej največji lobi v visokem šolstvu je izkoristil tisto, česar ne bi smel, seveda so polnoletni, jasno, študente je sem pregnal, za roke so se prijeli in so plesali kolo okrog parlamenta in delali neznosni cirkus takrat okrog tega. Danes vam tega nihče ne dela, ampak to ni dobro. Morate se zavedati bistva: da niti vi, niti mi nismo kot vlada, kot ministri, kot predsednik ali predsednica vlade plačevali ne pokojnin, ne socialnih transferjev in tako dalje, ne eden ne drugi ne plačujemo javne porabe, ampak vse to plačuje slovensko gospodarstvo, kolikor ga pač je. In to gospodarstvo tone. S tem vašim rebalansom se res bojim, da ste mu zadali zadnjo smrtno rano, ko jemljete sredstva tako na investicijah, kot evropska sredstva za raziskave in razvoj.

Nikakor se ne strinjam tudi z razmišljanjem kolega Frangeža. Ko smo mi pripravili in ko smo bili odgovorni za vodenje, nismo vzeli po 20, 30 %, kar se je zgodilo v Grčiji, ampak postopoma z manjšimi koraki, seveda korak 0,8 % pa ni korak v primerjavi s 40, 30%. Ampak bojim se pa, da prav zaradi takšnega načina pa boste žal pripeljali do tega, da ne bo potem več druge poti. In kaj boste potem naredili? Ali bo potem šla koalicija narazen zaradi tega? In na koncu boste rekli, ja, saj, zadolževali smo se, ameriške dolarje smo porabili, kakor rečejo, dokler je kaj v koritu, so pač vsi zraven, ko pa je korito prazno, potem pa se zbeži od tam in se pusti "kuda koji, mili moji". To je sigurno najslabša možna pot.

Zato še enkrat, kolegice in kolegi, v Slovenski ljudski stranki vas še enkrat pozivamo, to, kar smo naredili tudi včeraj na novinarski konferenci, da se usedemo skupaj in da vsebinsko poskusimo skupaj najti rešitve. Definitivno niso rešitve na obremenjevanju slovenskega kmeta, podeželja, teh podjetnikov, ki še jih imamo, gospodarstva, in na drugi strani povečevanje javne porabe. To niso rešitve.

Tako kot sem pred tremi leti opozarjal, da na način, ko se eno leto ni pripravil razpis, to je bilo takoj na začetku prevzema Pahorjeve vlade leta 2009, kolega Dejan Levanič se bo spomnil, celo leto sem opozarjal na peti javni razpis, ki ga ni bilo celo leto. Sedaj se dogaja to, kar se pač dogaja, obdobje se izteka, denar bo ostal žal tam, ne tam, kjer bi moral, moral bi biti tu. In govoriti, to pa se mi zdi otročje, da bo poraba evropskih sredstev letos tudi približno tako velika, celo nekaj večja, kot je bila lansko leto. Ja, gospa državna sekretarka, zato ker se v letih 2009, 2010 in 2011 se na tem ni nič delalo oziroma se je premalo delalo. In v tistih letih, ki so bila ključna leta, se ni pripravilo za koriščenje sredstev. Preberite si, poznate pismo ministra Gjerkeša, kasneje bom tudi jaz kaj o tem povedal. V tem je bil problem in na to smo opozarjali takoj že v letu 2009.

Če ste vsaj malo odgovorni do državljanek in državljanov, potem boste zavrnila ta rebalans in bomo do konca meseca sedeli skupaj, naredili ekspertne skupine in potem pogledali, kako in kaj ter skupaj sprejeli rebalans proračuna in nastavke za drugo leto. 31. decembra 2013 se ne konča svet, ampak bo treba delati in živeti naprej. Kako? Niti z enim stavkom nihče ni povedal, čeprav je še manj kot pol leta pred nami. Če boste sprejeli te ukrepe, pa bodo to vaši ukrepi, ki Slovenijo peljejo po napačni poti in se ne bodo izpolnile besede izpred leta dni zdajšnje predsednice vlade, ko je rekla: "Mi še vedno verjamemo, da je Slovenija država možnosti in priložnosti. Za Slovenijo še vedno obstaja upanje, samo pravo pot je treba ubrati." Možnost imate, roko vam ponujamo, vi pa izbirate. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Pukšič, jaz vam ne morem sedaj replicirati, ker vodim sejo.

Gospa Maša Kociper ima besedo.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Kaj blazno novega v zvezi s tem rebalansom seveda ni mogoče po teh urah razprave več dodati. Sploh glede na to, kar je povedala gospa predsednica Vlade, gospod minister za finance in gospa državna sekretarka z Ministrstva za finance, zato mogoče zlasti nekaj odzivov na razpravo, ki je potekala.

Prvo se mi zdijo na mestu opozorila vseh tistih poslancev zlasti naše stranke, da ne govorimo o proračunu, kot bi bilo mogoče sklepati iz razprave številnih drugih poslancev, ampak o rebalansu. Gospod Šircelj kot strokovnjak za to področje je prav lepo razložil, kaj kakšna beseda pomeni. In rebalans pomeni popravek proračuna. Se pravi popravek proračuna, o katerem je govora danes, pač ne more biti vseobsežen dokument, s katerim nova vlada, ki dela šele tri mesece, kaže svoje glavne strateške in razvojne usmeritve. Ne. Gre za dokument, ki resnično popravlja prejšnji proračun, ki pa je po našem mnenju, to smo večkrat povedali, že takrat, ko smo bili opozicija, nerealen in prenapihnen. Predsednica Vlade in državna sekretarka sta povedali, da je razlog za takšno stanje proračuna tudi znova poslabšani gospodarski situaciji, zlasti pa v nerealnem planiranju prejšnje vladne koalicije. Tudi če bivši koalicijski poslanci, sedanj opozicijski, jokajo in vpijejo, naj se nehamo zgovarjati na prejšnjo koalicijo, se je tukaj pač treba, kajti ta rebalans delamo zaradi tega, ker njihov proračun ni realen in je prenapihnen. Kaj pomenita ti dve sila kunštni besedi "nerealen in prenapihnen"? Pomenita, da so v maniri verjetno nekega tolaženja državljanov predvideli, da bo prišlo v proračun več prihodkov, kot jih je prišlo. In ta odstopanja niso minimalna, ampak, kot je povedala predsednica vlade, 600 milijonov evrov

manj je prihodkov, kot je bilo predvidenih. Na drugi strani je ta isti proračun predvidel veliko manj odhodkov, in to celo na področju zakonskih in drugih obveznosti, kot so pokojnine in pa denar za obresti, 140 milijonov evrov primanjkuje v proračunu za pokojnine in 122 evrov za obresti. To pomeni 20-odstotno napako, če tako rečemo. Mi v Pozitivni Sloveniji seveda razumemo, da proračun vedno pomeni planiranje in da so neka odstopanja možna in logična. Vendar pa ne v tako visokem znesku. Takole narediti proračun preko prsta s takimi nerealnimi predvidevanji, je povedala naša predsednica vlade že kot opozicijska poslanka, je lahko, težje pa je narediti realen proračun ali v tem primeru realni rebalans, kar se pa trudimo narediti sedaj. Je pa to treba narediti, ker proračun ali rebalans diktira državi dinamiko odhodkov in zadolžitev ter izvajanje zakonskih in tudi ostalih obveznosti. Če te stvari niso realne in ne štimajo, se problemi kopičijo in v določeni točki eskalirajo. Tako da ta rebalans je nujno potreben. Vsi pozivi, kam se nam mudi in kaj je treba narediti, so popolnoma nepotrebni in neprimerni in je treba čim prej priti na realno stanje. Da je pa glede na situacijo v državi to rebalans, s katerim ni nihče zadovoljen, je pa dejstvo. Že tako je to vedno problem pri proračunu. Vsakdo bi si želel dobiti več, vsakdo bi želel, da se naredi kaj drugega, prioritete različnih delov družbe so različne, nekaterim se zdi najpomembnejše izobraževanje, drugim investicije, tretjim kultura in tako dalje. Nikoli ne bodo vsi zadovoljni. Proračun pa ni spisek želja, ker je vedno navzgor omejen s tem, kar je in kar je mogoče porabiti. Tako mi nismo nič kaj posebej šokirani, da tudi s tem rebalansom nihče ni zadovoljen, ker tudi mi nismo zadovoljni. In bi si želeli, da bi vsi skupaj živeli v državi, kjer bi bilo denarja na voljo več. Ampak ga ni. In tudi zadolževanju se počasi bliža konec. Ker, kot se vsi strinjamo, zadolževanja pod takšnimi pogoji dolgo ne bomo več zdržali. Tako jaz ko mnogi v Pozitivni Sloveniji smo prav žalostni in jezni, da smo v poziciji, ko prvič v življenju naše stranke vodimo vlado, da moramo sprejemati tako nepriljubljene ukrepe. Ukrepe, ki niso nikomur všeč, še najmanj pa nam. Ukrepe, ki pomenijo ali poseganje v pravice ali pa večanje recimo davkov in drugih obveznosti prebivalstva. In res ne vidim druge možnosti v taki situaciji, ko je to treba narediti, da se išče kompromis med obojima. In to je to, kar dela Pozitivna Slovenija in kjer tudi vidimo mesto naše stranke. Na eni strani imamo opozicijske kolege, ki bi posegali brezkompromisno v pravice, zlasti ko oni vodijo vlado, brezkompromisno, kar bi posledično pripeljalo do tega, da ta država ne bi bila več to, kar je. Da jim ta država, takšna kot je, niti slučajno ni všeč, vemo. To so jasno povedali med drugim na zadnji izredni seji. Njim ta država ni všeč, menijo, da je slaba, ne vem, kakšne vse žaljive besede smo slišali o naši državi, o njenih funkcionarjih, o skupni preteklosti in tako naprej. Treba jo je radikalno predrugačiti in narediti

drugačno, zato nič hudega, če posekamo vse pravice in posežemo za nazaj brezkompromisno v vse, kar je bilo narejeno – itak je bilo narejeno narobe. To je na eni strani.

Na drugi strani imamo kolege, ki so več let soustvarjali to državo v okviru svoje stranke in razumljivo je, da se težko odpovedo temu, kar so skupaj soustvarili. Nekateri še vedno živijo v veri, da je lahko vse tako, kot je bilo, da nivoji pravic lahko ostanejo taki in da se v čisto nič ne poseže. In vsi bi si želeli, da je tako. Enostavno to žal ni več mogoče. Ti časi so minili in tudi iluzija, da je kriza nekaj prehodnega, kar moramo stisniti, se malo zadolžiti in bo minilo, te iluzije so skopnele. Zato se v Pozitivni Sloveniji vidimo v neki sredini med tema dvema recimo pozicijama in iščemo kompromis, skupni kompromis v smeri, da ne damo socialne države. Nikakor. Želimo, da se nivo pravic čim bolj ohrani, vendar na nekem evropskem nivoju, hkrati pa ne pristajamo na to, da lahko velik del prebivalstva, pa ne mislim velik v smislu absolutnega števila, ampak vse preveč ljudi ta sistem izkorišča. Naša politika je usmerjena v to, da se zlasti okrepi tudi sistem kontrole, se pravi, da so do socialnih pravic upravičeni tisti, ki to res potrebujejo. Taki ljudje, ki sami ne zmorejo zagotoviti eksistence iz nekih utemeljenih razlogov, ne smejo obstati ob strani. Je pa vse preveč v tej državi nekih ovinkov, ki naš dobro razvit socialni sistem zlorablajo. To so vsi tisti, o katerih tudi vi poslanci radi govorite v smislu, da se z BMW-jem pripeljejo pred vrtec, tam pa imajo vsi njihovi trije otroci brezplačni vrtec, in še bi lahko naštevali. Težko je krmariti med tema dvema skrajnostma in sploh težko je pričakovati, da bi bil kdorkoli tukaj zadovoljen, težko je pa tudi poslušate razprave nekaterih poslancev, kaj vse bi bilo treba narediti, in to poslancev, ki prostodušno povedo, da so v parlamentu 17, 20 let, v tej ali oni koaliciji vodili vlado v času svetih krav itn. Zakaj potem niso vsega tega naredili, če je tako zelo preprosto? To se vedno znova sprašujem. So na vladi, naredijo neke stvari, ki se ne izkažejo za dobre, kajti kot družba se ne premikamo z velikimi koraki naprej, potem pa, ko pridejo v opozicijo, pa spet – kaj bi bilo treba, kaj bi bilo treba, naredili pa niso nič! Pa ne mislim samo na velike stranke, ki nosijo največjo odgovornost, in včasih vidim, da nas SDS razume, kaj pomeni nositi odgovornost. Najlažje je seveda govoriti malim strankam, ki nikoli ne nosijo tiste glavne odgovornosti. SLS je včasih v eni koaliciji, včasih v drugi in polni ust, kaj je treba narediti in kaj bi morali narediti in kako smo vsi bedaki, da tega ne naredimo. Težko je pa potem to v življenju res narediti. In ko sem poslušala kolega v njegovi 20-minutni razpravi o tem, kako nam ponujajo roko in zakaj je vendar ne sprejmemo itn., bom povedala še nekaj stvari s področja, ki ga malo bolj poznam. Če ti nekoga ves čas žališ, ponižuješ, natolcuješ, kriminaliziraš, sprožiš pri njem, velja v teoriji, negativna čustva. In negativna čustva onemogočajo racionalen, normalen dialog. Če vi

nas ves čas žalite, kako je Pozitivna Slovenija nesposobna, sami kriminalci, ne vem, gnojna bula smo danes že, potem, kolegi, ne morete od nas pričakovati enega dialoga, ker tako ne gre. Mi poskušamo biti spoštljivi in se z vami pogovarjati na nekem nivoju, ki bi dolgoročno te naše slabe odnose v parlamentu in v družbi saniral, ne pa, da prilivate ta strup, to kislino na ogenj tega sovraštva, da se razkol v družbi med ljudmi samo povečuje. In to je razkol na vseh nivojih: med realnim sektorjem in javnim sektorjem, med kmeti in delavci v mestih oziroma na urbanem področju, potem med upokojniki in mladimi. Med vsemi nivoju prebivalstva poskušate delati razkol. To je narobe. Zadnjič je minister Pličanič pri zaključku zakona o sodiščih rekel, da "nas bo rešilo zeleno in pristni človeški odnosi" – in sem se sama pri sebi nasmehnila – „pa dobro, kaj ima to z zakonom o sodiščih in sodniški službi? Potem sem pa doma razmišljala. Točno to nas bo rešilo – pristni človeški odnosi, da se bomo sposobni pogovarjati in preiti razlike med nami v smislu kompromisa, za katerega zdaj vsi vidimo, da je nujen. Denarja ni več, zadolževanja pa tudi ni več. Se pravi, samo znotraj tega, kar imamo, se je mogoče čim pametneje odločati. Nekaj malega pri davkih, pri prihodkih, nekaj malega pri pravicah. To je politika, ki jo zagovarja Pozitivna Slovenija; politika dogovora in kompromisa, ki ga dnevno izkazuje predsednica Vlade. Če kaj spoštujem pri njej, je to njena sposobnost, kako se je sposobna pogovarjati in voditi dialog. Ta pristop se že vidi na vseh nivojih, tudi v javnosti, kjer se je situacija vsaj nekoliko pomirila, čeprav ljudje, glede na to, kako je, ne morejo biti zadovoljni.

Svojo razpravo zaključujem s tem, da je ta rebalans v bistvu res gašenje požara. Po mnenju nekaterih kolegov je premalo ambiciozen pri zmanjševanju odhodkov – eni bi zmanjšali več, po mnenju drugih je premalo optimističen – bi si še vedno zagotavljali nek nivo pravic, upajoč na, ne vem, nek čudež, ki se bo zgodil, nekje v sredini pa je verjetno rešitev. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ime gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Najprej bi rad povedal, da v parlamentu morajo sedeti ljudje, ki ne smejo biti obremenjeni s čustvi in z vsem, ko gre za sprejemanje rešitev, ki so nujno potrebne in ključne za funkcioniranje države. Mislim, da smo tukaj ljudje za to in s tem interesom, da sprejmemo rešitve, ki so potrebne in najboljše za vse državljanke in državljane Republike Slovenije, ne pa to, kako kot pripadniki neke stranke gledamo na neke stvari. Takšna diskusija se mi zdi kar precej nekoristna.

Danes je bilo kar veliko stvari rečenih. Najprej bi rad povedal, da kot vsi tukaj, ki smo v parlamentu zbrani, točno vemo, da se proračun sprejema za celotno leto, celotno letno obdobje. To je storila tudi 2012 vlada Janeza Janše. Ker je bilo danes veliko govora, da je bil proračun za leto 2013 slabo pripravljen, predimenzioniran, prenapihnjen, nerealen in tako dalje. Osebno sem prepričan, če ne bi prišlo do rušenja vlade Janeza Janše, bi bila zagotovo situacija zdaj popolnoma drugačna. Če bi proračun izvajala vlada Janeza Janše, ki je imela jasno strategijo, jasne ukrepe in jasne cilje, bi bil proračun popolnoma uresničljiv in ta rebalans na tak način, kot ga zdaj pripravljate, ne bi bil potreben. Toliko velikih besed! Če bi sedanja vlada oziroma koalicija bila sposobna in se ne bi ugodilo to, da nima strategije, nima jasnih ukrepov in jasnih ciljev, kako peljati Slovenijo naprej, si seveda takrat ne bi smela privoščiti rušenja vlade Janeza Janše. Takrat sem bil prepričan, in tudi to sem takrat rekel in to ponavljam, to je bila največja napaka v tistem danem trenutku, ko smo čisto vsi, ki sedimo v parlamentu, zelo dobro vedeli, kaj se dogaja na mednarodnih trgih, kaj se dogaja z gospodarstvom v naši državi in tako dalje. Ampak ne glede na vse to, zaradi prevelike želje po oblasti in moči je šlo takrat kar nekaj strank v parlamentu rušiti vlado Janeza Janše, zato smo danes tukaj, kjer smo. Zato smo danes tu, kjer smo. Kako zdaj lahko vsi gledate v tla, ali skoraj vsi, hvala bogu, nekateri ste zdaj pogledali gor, ko točno veste, kateri je temeljni razlog za problem, pred katerim smo?! Temeljni razlog za problem, pred katerim smo in pred katerim je tudi ta država! Koliko denarja in delovnih mest je padlo ravno zaradi tega, koliko višje obresti plačujemo na mednarodnih denarnih trgih in tako dalje, da ne bi razlagal, da ne bi šel po podrobnostih. To zelo dobro veste vsi.

Še enkrat bi rad zelo jasno povedal, povedal sem že velikokrat v parlamentu eno in zelo pomembno stvar: ni mogoče porabiti več, kot pridelamo. Pojdite v družinski proračun, pojdite na kmetijo, pojdite kamor koli hočete in boste videli, če zaslužiš 500 evrov, jih ne moreš porabiti 700, ne moreš. Če jih porabiš, lahko to storiš na način, da se zakreditiraš, dva, tri, štiri, pet, šest mesecev, in potem je enkrat s kreditom konec, kredita ni več, moraš plačati obresti, moraš plačati boniteto in preživeti moraš. To vsak navaden človek ve – vsak! Mi se pa tu v parlamentu sprenevedamo in Vlada se spreneveda in vsi se na veliko sprenevedamo in vedno znova in znova še porabimo več, kot pridelamo. In točno vemo, kaj je treba storiti. Če bi storili tisto, kar vemo, kar je treba nujno spremeniti, bi brez problema stopili skupaj, sem prepričan, ne bi bilo nobenih prepričev med nami; in ni pomembna politična pripadnost. Slovenskega naroda ne zanima, kdo je v SD, SDS ali v Združeni listi ali pa Virantovi listi in tako naprej. To ljudi ne zanima! Ljudi zanimajo

rezultati in koliko jim ostane v denarnici. To je temeljno in ključno vprašanje.

S tem rebalansom proračuna se zmanjšujejo sredstva za investicije. Tudi se zmanjšuje sredstva za investicije v lokalnih skupnostih za 70 milijonov evrov. Prav tako iz tega rebalansa izhaja, da bo zmanjšano črpanje sredstev iz evropskega sklada. Točno vemo, da je sedaj, 2013, zadnje leto finančne perspektive, in točno vemo, kako bi morala država ravnati, da bi se morala maksimalno angažirati, da bi počrpala iz evropskih skladov čim več sredstev, ker to je tisti edini sveži denar, ki v tem trenutku prihaja v Republiko Slovenijo – in nič od tega!

Poglejmo zadevo na drugi strani. Imamo nove davke, zvišanje DDV, pripravljajo se davek na nepremičnine, torej povišanje plačila katastrskega dohodka, potem sem včeraj poslušal, da je možen celo krizni davek do konca leta, potem povišanje kazni na področju gozdarstva, potem zvišanje plačila dohodnine in tako naprej in tako naprej.

Če mislite, da bo država na ta način, da na eni strani povišuje davke, ki imajo za posledico tudi manjšo potrošnjo, povečanje nekonkurenčnosti slovenskega gospodarstva, in na drugi strani zmanjšanje investicij in dotok evropskega denarja v slovensko blagajno, kar ima poleg ostalih posledic tudi nadaljnjo padanje delovnih mest, namesto potrebnih novih delovnih mest.

Še tretja stran; da se javna poraba povečuje, namesto znižuje. Če kdo v koaliciji in v Državnem zboru verjame, da je takšen rebalans prava rešitev oziroma prava pot za izhod Slovenije iz krize, se hudičevo moti. Jasno je, da so rešitve, ki jih predlagate, v škodo velike večine državljanek in državljanov Republike Slovenije, zato bi bilo prav, da takšno škodo nehate delati in da sprejmete odločitve, ki bodo koristile večini državljanek in državljanov Republike Slovenije. Mislim, da veste, kaj to pomeni.

Če želimo, obstaja še vedno dovolj manevrskega prostora, da stopimo skupaj, še vedno obstaja, in da se nehamo deliti. Cel kup je takih ključnih projektov, ki bi jih morali izpeljati, zato da to državo potegnemo iz tega začaranega kroga. Ampak, zagotovo, še enkrat lahko z vso gotovostjo trdim: ne na takšen način, kot ste ga predlagali. Dovolite, da se usedemo skupaj in skupaj najdemo ustrezne rešitve. Ko je vlado vodila Slovenska demokratska stranka in Janez Janša, smo imeli jasne cilje, tako kot sem rekel, in jasen izhod iz krize. Jasen! Če bi del tega upoštevali, kar predlagamo, in to, kar delate sedaj vi, če bi našli neko skupno pot, sem prepričan, da bi bilo tudi mogoče v nekem časovnem obdobju poiskati neke ustrezne rešitve izhoda iz krize za slovenski narod. Če pa gre zadeva po tej poti, kot gre sedaj, pa sem prepričan, da se bližamo tistemu, česar si nihče v tej Sloveniji ne želi. Nihče! Mislim, da se bližamo bankrotu naše države; in to je tisto, kar je najslabše!

Danes je eden izmed mojih prijateljev že opozoril, da bodo ljudje to začutili takrat, ko več ne bo prvega v mesecu pokojnine pa petega ne bo plače za vse javne uslužbence in tako naprej. Takrat bo nastopilo alarmantno stanje. Prosim vse tiste, ki imate sedaj v rokah možnosti in lahko vplivate na to, da naše države in naših ljudi ne pripeljete do te situacije. Ne pripeljete do te situacije, ker to bi bila potem – pa saj veste, kaj to pomeni, če bi se to zgodilo. Ko smo se v Sloveniji osamosvajali, smo imeli jasen cilj, kaj želimo, uspel nam je prvi korak, uspel nam je drugi korak, želimo si še tretjega, da bi bilo življenje državljanek in državljanov Republike Slovenije vsaj normalno, če že ne zelo dobro in kvalitetno. To bi lahko storili, če ne bi imeli v ozadju toliko tistih botrov, posameznikov, lopovov in ravbarjev, ki so to državo pripeljali do te točke, da jo mora ponovno danes sanirati ubogi človek, kmet, delavec in tisti, ki imajo plačo in pokojnino tristo, štiristo, petsto evrov.

To je sramotno, kako daleč so nekateri posamezniki in nekateri elitneži, povzpeneži pripeljali to deželo. Kako dolgo bomo še čakali, da bomo temu naredili konec? Povejte mi, kako dolgo še. Kako dolgo nas bodo še gledali ljudje? Kako dolgo? Za vse nas velja tukaj, ne glede na to, na kateri poziciji ste vi. Za čisto vse velja enako. Temu je treba narediti konec.

Ta problem z našimi bankami – kako dolgo bomo še čakali, da ta problem razrešimo? Kako dolgo bomo še čakali, da bodo naši mali podjetniki, srednji obrtniki in podjetniki in tudi večja podjetja lahko normalno zaprosila za kredit in dobila denar, da bodo začela lahko funkcionirati in da ne bodo padala iz dneva v dan? Pojdite si pogledat, zdrava podjetja padajo, zdravi obrtniki in podjetniki padajo! Pogovarjajte se z njimi, pa vam bodo razložili, kakšni so razlogi!

Ko ste pripravljali vso to strategijo, vse te obdavčitve in tako naprej, bi bilo prav, da bi pred tem vse te okoliščine upoštevali in poiskali rešitve, ker točno veste, od česa živimo v tej državi. Ne živimo od tega, o čemer tukaj razpravljamo, živimo od tega, kar se dela; kar se dela v tovarni, kar delajo tisti delavci, ki proizvajajo in tako naprej. Od tega živimo, ne od tega, kar govorimo! Beseda je premalo za to, da bi lahko ljudje preživeli. Zato je dobro, da bi velikokrat – in bi bilo prav, če smo bili že izvoljeni –, prisluhnili ljudem, da nam oni povedo, kaj potrebujemo, da gospodarstveniki povedo, kaj potrebujejo. Povedali so že stokrat! Cel kup teh priročnikov, ki nam jih Gospodarska zbornica pošilja v parlament, imamo na mizah. Najmanj, kar bi pričakoval, je, da bi vladne strukture in tisti, ki ste odgovorni, vsaj ta priročnik prebrali pa videli, kaj je tam zapisano. Ne pa, da se sprejemajo rešitve, ki so diametralno nasprotno od tistega, kar pišejo gospodarstveniki, podjetniki in obrtniki.

Mislim, da bi bilo treba temu enkrat narediti konec. Pa res vas prosim, če vidite, da ne obvladate stvari, če vidite, da nimate pravega

pogleda ali pa pravega pristopa; ali ga spremenite ali pa dajte možnost, da bodo to državo peljali tisti, ki res imajo jasen cilj, jasno strategijo in točno vedo, kaj hočejo. Tudi, da ne bomo vsi v tem parlamentu osovraženi, ko vsak dan berem v časopisu, da smo sami skorumpiranci ... Osebnostno se ostro distanciram od tega, ker je to sramotno, kar zadnje čase berem po časopisih, da smo vsi sami lopovi, da smo vsi podkupljivi in tako dalje! To je sramotno. Tega nikoli nisem počenjal in pred celo slovensko javnostjo moram povedati to, kar mi je ležalo na srcu. Sramotno je, da vsi, ki sedimo v istem parlamentu, pademo v isti koš, ne glede na to, kdo je kriv in kdo ni kriv. To ni prav in ni pravično. Zato verjamem, da bodo ljudje v nekem časovnem obdobju razsodili – ne po strankah, ampak po ljudeh; tistih, ki delajo resnično z dušo in srcem za njih, in tistih, ki delajo za svojo rit, za svoje debele žepe in za svoje milijone. Tudi v našem parlamentu sedi kar nekaj ljudi, ki imajo debele milijone, ali so sedeli, da ne bo napačna trditev. Žalostno je, ker danes veste, kako težko je priti do milijona evrov, kako težko si ga je priorbiti, sploh po pošteni poti.

Za zaključek: tega rebalansa ne bom podprl, nikakor ga ne bom podprl zaradi tega, ker mislim, da je v škodo večine državljanov in državljanov Republike Slovenije in bo poslabšal stanje v tej državi. Tega si pa v tej dani situaciji nikakor ne morem želeti, zato tudi tega rebalansa na takšen način ne bom podprl. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Pojbič.

Razpravo pa bo nadaljeval mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS):
Predsedujoča, hvala za dano besedo. Spoštovani predstavniki Vlade, kolegice, kolegi!

Uvodoma je treba poudariti, da je bil proračun Republike Slovenije za leto 2012 narejen približno v mesecih oktobra in novembra, ko je bilo dejansko drugačno makroekonomsko okolje in tudi tedanje napovedi so bile bistveno drugačne, kot so bile sedaj.

Glede na spremembo makroekonomskega okolja in na drugačne napovedi je bilo pričakovati, da bo morala sedanja vlada Alenke Bratušek priti v parlament z rebalansom proračuna, vendar ta rebalans proračuna, ko si ga pogledamo, je vsaj za mene ponovno eno veliko razočaranje sedanje vlade Alenke Bratušek, in sicer iz več razlogov. Preden se je vlada sestala, preden se je vlada usedla na svoje stolčke, smo lahko predvsem iz ust sedanje premierke Alenke Bratušek in sedanjega ministra za gospodarstvo poslušali, da bo rdeča nit te vlade razvoj gospodarstva, odpiranje novih delovnih mest, ustvarjanje konkurenčnega okolja za gospodarstvo in zagon novih investicij. Že v prvih tridesetih dneh, ko se

je ta vlada usedla in ko je začela delati, se je izkazalo, da so besede nekaj, dejanja so nekaj drugega. Prvi ukrepi te vlade so bili dvig davkov; dvig davkov v breme gospodarstva, v breme davkoplačevalcev in v zmanjševanje potrošnje. Sledil je nov šok: rebalans proračuna. Ta rebalans proračuna je izrazito nerazvojno naravnano in jemlje dejansko večinoma denarja s področij investicij, kot sem pa že prej omenil, je pa ta vlada vedno govorila, ko je bila še v opoziciji, da je potreben zagon gospodarstva, potrebne so nove investicije, potrebno je zagotoviti okolje, v katerem bo gospodarstvo lahko delalo; sedaj, ko imate pa možnost nekaj narediti, pa delate v kontra smer.

Še enkrat bom rekel, da je normalno in pričakoval se je rebalans proračuna glede na spremembe makroekonomskih okolij, na spremembo napovedi, vendar vsaj zame osebno je pa veliko razočaranje, da je prišlo do takšnega rebalansa, kot ga imamo sedaj na mizi. Ko se večinoma denar jemlje predvsem gospodarstvu, Ministrstvu za gospodarstvo se bo zmanjšalo v tem rebalansu za 13,2 %. To pomeni, da se mu vzame več kot 62 milijonov evrov. Na drugi strani, ko ste dvigovali davek na dodano vrednost, to je bil prvi ukrep te vlade, zgornjo stopnjo za dve odstotni točki, spodnjo stopnjo za 1,5 – dobro v redu. Potihoma sem pričakoval in upal, da boste ta davek, ki ste ga dvignili, na nek način poskušali prihodke vrniti gospodarstvu, da boste vsaj en del prihodkov, ki jih poberete, ko obremenjujete gospodarstvo, vrnili z nekimi novimi investicijami. Ne! Še več, gospodarstvu še dodatno jemljete sredstva.

Obljubljajo in napovedujejo se novi davki, napovedujete nepremičninski davek, veliko je bilo govora o kriznem davku. Vse to so ukrepi, ki dejansko dušijo gospodarstvo, ki zmanjšujejo družinske proračune in ki na noben način ne bodo mogli reševati gospodarstva in te krize. Prepričan sem, da ta rebalans proračuna ne bo podjetja razbremenil, temveč jih bo dodatno obremenil, ta rebalans proračuna ne bo odpiral novih delovnih mest in ta rebalans proračuna ni izhod iz krize. Treba je poudariti, da Vlada tudi povečuje trošarine, tudi večerjšnje povečanje naftnih derivatov tako kaže, kljub temu da so mehanizmi jasni. Nedvomno je to, da se z vseh proračunskih postavk vidi, da je trošarinska politika napačna. Trošarine povečujemo, prihodki v proračun so pa nižji. To pomeni, državljanke in državljanje Republike Slovenije bremenimo, proračun ima pa manjše prihodke. To ni ustrezna politika.

Dvigujete RTV prispevek, veliko je bilo govora o tem, zakaj se RTV prispevek dviguje, da bo RTV lahko normalno deloval, da bomo lahko gledali normalen program. Zdaj pa beremo, da pa ukinjate oddaje; ukinjate pa tiste oddaje, ki niso vam všeč. To ni dobro.

V zadnjem obdobju smo poslušali, predvsem s strani predstavnikov Vlade in predstavnikov koalicije. Pri eni besedi sem se zamislil, večkrat ste začeli uporabljati termin

"stabilizacija". Stabilizacija je termin, ki mene spominja na začetke osemdesetih let, ko smo govorili o ekonomski stabilizaciji pod vodstvom in taktirko Milke Planinc. Ekonomska stabilizacija nam je prinesla veliko negativnih stvari, bili smo brez pralnega praška, bili smo brez naftnih derivatov, imeli smo par nepar; imeli smo bone, imeli smo depozite za odhod čez mejo in skrbim, da se bo zdaj ta politika nekako tudi nadaljevala. Na drugi strani pa ta rebalans proračuna na drugih zadevah zvišuje zadeve; zvišujete plače javnega sektorja za sedem milijonov, povečujejo se odhodki za pokojnine, predvidevam, da gre tukaj za privilegirane pokojnine, in zvišujejo se odhodki za nekdanjega predsednika države. Zmanjšujete pa odhodke predvsem na področju investicij, na področju gospodarstva.

Dolgo časa je bilo govora in še danes smo večkrat slišali, da je bil ta proračun pripravljen nerealno in tudi takrat, ko je bila Pozitivna Slovenija in Socialni demokrati v opoziciji, da je ta proračun nerealen. Če bi bil ta proračun res tako nerealen, kakor vi danes govorite, potem odhodkov tega proračuna ne bi zmanjšali zgolj za 0,26 % oziroma za približno 25 milijonov.

Večkrat danes je bila zanimiva razparava kolegice Kociprove, kako bi morali stopiti skupaj, kako se SDS obnaša, ko je v poziciji, ko je na vladi, pa drugače, takrat smo izjemoma pametni ... Zdaj pa mene zanima, poslanke in poslanci SD in Pozitivne Slovenije, koliko se čutite odgovorne za rebalans tega proračuna? Kajti v tem proračunu in rebalansu je ogromno stvari, ki gredo na račun povišanih odhodkov za obresti in zadolževanje Slovenije. Eno leto ste potrebovali, da ste potrdili fiskalno pravilo. Vlagali ste referendum na slabo banko, vlagali ste referendum na upravljanje državnega premoženja. Vse te zadeve so pripomogle, da je Slovenija kot država izgubila bonitetne ocene, da smo se zunaj morali dražje zadolževati. Nedvomno je SDS načelna stranka, tudi v opoziciji smo fiskalno pravilo potrebovali. Vi ste pa potrebovali eno leto, eno leto, da ste prišli do tega spoznanja! Marsikaj je tudi na račun vaše politike kot politike opozicije, da je do tega rebalansa moralo priti.

Zaskrbnjuječe je predvsem to, da se v veliki meri znižujejo sredstva za izvajanje evropskih projektov in evropskega denarja. To bi morala biti rdeča nit, rdeča nit zagona slovenskega gospodarstva in napajanja proračuna, vi pa znižujete ta sredstva! Vprašal bi državno sekretarko in Vlado naslednje: Minister Šušteršič je z Evropsko investicijsko banko decembra podpisal pogodbo o možnosti kredita za 500 milijonov evrov. 500 milijonov evrov izključno za strukturne projekte. Ta denar, če bi ga Slovenija jemala na trgu, bi bil za približno 260 milijonov evrov dražji. Kaj se dogaja s tem kreditom? Zakaj zmanjšujete črpanje evropskih sredstev, če imate v predalu pogodbo za 500 milijonov evrov, ki omogoča kredit za 25 let z

moratorijem 7 let in zelo nizko obrestno mero!? Imam občutek, da niste sposobni ali se pa ne znate iti. Znižujete ta sredstva, prej ste pa govorili o razvoju investicij in vsega tega. Vse možnosti imate, jih pa ne izkoriščate.

Kaj ste naredili z izterjavo davčnega dolga? Davčni dolg v Sloveniji je več kot 950 milijonov evrov. 950 milijonov evrov!, Kot beremo, se je v zadnjem mesecu ta davčni dolg še povišal. Proračun bi bil v presežku, če bi znali pobrati samo davke, ki so jih nekateri dolžni. V presežku! 950 milijonov so podjetja in razni posamezniki dolžni Sloveniji. Ti posamezniki se vozijo s prestižnimi avtomobili, uporabljajo prestižne jahte, živijo v prestižnih nepremičninah, ljudje, ki pa zaslužijo 500 evrov, pa plačujejo to krizo. To ni dobro. 950 milijonov evrov nepobranih davkov! Spoštovana državna sekretarka, komentirajte! Polovico teh sredstev, če bi jih dobili nazaj, bi bilo verjetno zelo dobro. Pogodba z Evropsko investicijsko banko, ki ni izkoriščena, v višini 500 milijonov evrov. Možnosti je veliko. In ne govoriti, da opozicija samo negativno govori! Dajemo vam predloge. Kar je zame najbolj moteče, je, da bo jutri v časopisu pisalo: "Državni zbor sprejel rebalans proračuna." Ni res! Ta rebalans proračuna, ki ni razvojno naravnani, ki ni v dobro gospodarstva, bo sprejela sedanja vlada in sedanja koalicija. Osebnost takšnega rebalansa proračuna ne bom podprl, kajti ta rebalans je izrazito negativno usmerjen do gospodarstva, izrazito negativno. Edini izhod iz krize je pa seveda zagon gospodarstva. Imate še možnost z določenimi amandmaji to zadevo sanirati. Zaskrbnjuječe je predvsem tudi to, da v medijih, pa tudi verjetno realna situacija je, lahko beremo, da bomo pa v zgodnji jeseni na mizo dobili nov rebalans proračuna. Tudi minister za gospodarstvo, ki ga danes žal ni več z nami, na Odboru za gospodarstvo tega ni zanimal. Nedvomno najbolj jasen signal je pa signal Evropske komisije izpred dveh dni.

Mislim, da glavnina teh očitkov in teh opozoril izvira iz tega rebalansa, ki ga je pripravila sedanja vlada. Tudi strokovna javnost, Gospodarska zbornica takšnemu rebalansu proračuna ni naklonjena. Temu ni naklonjena tudi Slovenska demokratska stranka. Povedali smo, da je ta proračun izrazito nerazvojno naravnani, možnosti imate, da se zadeva še izboljša. Kajti, treba je zaživeti gospodarstvo, gospodarstvu pomagati, ne pa gospodarstvo dušiti. Ta rebalans proračuna Slovenije iz krize ne bo popeljal, ta rebalans proračuna bo slovensko krizo poglobil; ta rebalans proračuna ne bo odprl novih delovnih mest in ta rebalans ni razvojno in ni ciljno naravnani. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam, gospod Pogačnik.

Gospod Jožef Kavtičnik, imate besedo, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Naj kar uvodoma povem, da bom podprl ta predlog rebalansa proračuna. To je odgovor na proračun, ki ga je sprejela prejšnja vlada. Mi nismo sprejeli prejšnjega proračuna in ga tudi nismo potrdili, pa je tudi pisalo v medijih, da je Državni zbor potrdil proračun. Danes, ko se odzivamo na proračun, ki ima določene vrzeli in ga je treba popraviti, slišimo od opozicije, kako smo nerazvojni, kako smo nehumani in tako naprej. Opozoril bi samo na Darwinov rek, ki pravi, da ne bodo zmagali najpametnejši in najmočnejši, ampak tisti, ki se najhitreje prilagodijo. Naša vlada se je morala prilagoditi nastali situaciji in tudi nastalim razmeram. Prepričan sem, da bo takšno in podobno prilagajanje potrebno in bom vesel, če bodo to spoznali tudi vsi drugi, ki danes sedijo tukaj v Državnem zboru, da se je treba neprestano prilagajati.

Veliko govora je bilo o tem, da bi se usedli skupaj. Poslušajte, saj narazen nismo sedeli; sedimo skupaj tukaj, v Državnem zboru, pa na odborih. Veliko je bilo govora, veliko smo se pogovarjali. Saj se je o tem rebalansu veliko govorilo. Verjemite mi, da vse tisto, kar ste dobronamerno povedali – ne zato, da bi bili všeč –, se je in se bo tudi upoštevalo. Seveda, kar se da upoštevati.

Evidentno pa je, da tukaj sedimo poslanci različnih pogledov, različnih političnih opcij. Ko ste vi pripravili proračun in so vaši pogledi šli v neko smer, smo tudi mi nasprotovali in vas opozarjali. Koliko ste upoštevali, se danes vidi, v kakšni situaciji je ta država. Nič niste upoštevali dobronamernih pobud in predlogov! In danes od nas zahtevate, da vam sledimo na poti, ki je šla v neko drugo smer – razgradnje socialne države. To ste želeli. Razgradnje javnega šolstva – želeli ste poseči v normative dele; to, v kar mi ne posegamo. Sledimo temu, kar je sledila in spoznala Evropska unija in Evropski parlament. Evropski parlament je povečal sredstva za izobraževanje, kajti sledi temu, da je investicija v izobraževanje in v človeka najboljša naložba. In če kaj, potem smo sledili tudi mi v tem rebalansu. Za 22 milijonov se je povečala postavka na izobraževanju. To je vložek v človeka.

Veste, poslušam, kako nas bo gospodarstvo rešilo – ne, rešili nas bodo ljudje! Pa ne samo tisti v gospodarstvu, ampak vsi skupaj. Veste, ko govorimo, da bo samo tisti delavec reševal, kapo dol vsem, ki delajo in prinesejo večjo dodano vrednost, ampak večjo dodano vrednost dajo tudi zdravniki, ljudje v izobraževanju, učitelji, kulturniki in tako naprej. Veste, največja dodana vrednost te vlade je, da ljudi ni več tako strah, ljudje niso znervirani, ampak danes sem spet slišal, kako strašite ljudi. Veste, ljudje, ki jih je strah, se ne počutijo dobro in niso tako produktivni.

Kako priti iz krize? Vi ste govorili o investicijah, da se zmanjšuje investicije. Niti slučajno, ampak določene investicije, ki niso bile pripravljene, ki nimajo za

sabo ustreznih dokumentov, tiste se ne morejo izvesti in se potem tudi evropska sredstva ne morejo črpati. Ne gre samo za evropska sredstva, ampak pri vsaki evropski investiciji oziroma investiciji, ki je donirana s strani kohezije, je treba dati tudi lastna sredstva. Teh v tem proračunu ni, kajti v proračunu, ki ste ga nam zapustili, je 600 milijonska luknja. Če te luknje ne bi bilo, bi tudi določene investicije, ki smo jih zdaj morali črtati, bile izvedene. Poglejte, na področju kulture so se preložile določene investicije v sanacijo sakralnih objektov, kar lahko počaka. Programi, ki pa se izvajajo, pa se niso krčili, celo 22 programov več je, čeprav je nekaj sredstev manj. Torej, prišlo je do dialoga med ministrom in izvajalci, da so lahko in da bodo lahko z manj naredili tudi več. In to je uspelo! In vedno uspe takrat, ko je primeren dialog, kadar je primeren odnos in kadar je dobro sodelovanje. To si želimo. Veste, ni vas treba biti strah in ne strašite ljudi, da nam je manj za ljudi, kot je to vam. Ravno tako imamo mi radi to državo in ljudi, kot jih imate vi, samo na drugačen način to pokažemo: ne s kaznovalno politiko, ampak s stimulacijo, motivacijo in primernim dialogom.

Zato bom ta rebalans podprl, ne želimo si pa, da bi ljudje dobili občutek, da jim kar koli s tem jemljemo. Veste, Evropska komisija in banke nam niso kar tako, zaradi tega, ker je predsednica vlade ženska, dale odlog za dve leti in posojilo. Če tega posojila naša država ne bi dobila, se danes ne bi pogovarjali o rebalansu, ki smo ga sami pripravili, ampak bi danes dobili na mizo rebalans trojke. Tako s tega mesta čestitam tudi Vladi in predsednici ter tudi ministru za finance. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa, gospod Kavtičnik.

Besedo ima gospod Branko Ficko, izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Hvala, predsedujoča. Lep pozdrav vsem.

Zakaj rebalans oziroma boljši izraz je popravek proračuna za leto 2013, ki ga je pripravila prejšnja vlada? Včasih dobiš občutek, da se določajo kvote, koliko morajo posamezni koristniki porabiti. Ampak, s tem rebalansom se popravljajo postavke, ki jih je nepravilno ocenila oziroma planirala prejšnja vlada Janeza Janše. Kaj so, po moje, seveda delali narobe? Če so na odhodkovni strani sprejeli nekaj ukrepov, tudi pozitivnih, so prihodkovno povsem zanemarili, predvsem kar se tiče gospodarske dela, ter so z ukrepi povzročili še večjo gospodarsko recesijo, predvsem se niso reševala prezadolžena podjetja. Ocene kažejo, da bi do konca leta realizirali v globalu kar za 365 milijonov manj prihodkov od planiranih, od tega večji del cca 125 milijonov na račun dohodka pravnih oseb, kar je posledica nepravilnih ukrepov in porabe sredstev. S tem bi se seveda primanjkljaj povečal na 1,8 milijarde oziroma slabih 5 %

BDP. Glavnina te luknje je pa tudi posledica štiri leta prepoznega reševanja bank. Kaj je lahko sploh naredila ta vlada v tej situaciji, če želi deficit spraviti pod 3 % BDP do 2015? Gospodarstvo je odvisno od reševanja bančnega sistema oziroma prevelike zadolženosti, predvsem pomanjkanja lastniškega kapitala, ter kratkoročno ne more pričakovati rezultata, seveda mora ta vlada povečati kratkoročno prihodek na drug način. Seveda je ta neljub, kot je dvig DDV, trošarin, ostalih davkov. Druga opcija bi bila na odhodkovni strani, znižanje javnih izdatkov: sociale, zdravstvo, šolstvo. Socialni izdatki so se predvsem povečali v obdobju 2008–2011 za ca 900 milijonov, v letu 2012 so se sicer zmanjšali za 150 milijonov. Največji delež tu predstavljajo pokojnine, ki so se v obdobju 2008–2011 povečale za ca 450 milijonov, v letošnjem letu pa zaradi ZUJF še za dodatnih 150 milijonov. Večja so seveda tudi nadomestila za brezposelne in ostale socialne izdatke, vemo, zaradi stečajev, ni novih delovnih mest in tako naprej.

Naslednje področje bi lahko bile javne investicije in so, ki so se že v obdobju 2010–2012 zmanjšale za ca 500 milijonov, kar je imelo negativen vpliv na BDP. V letu 2013 se je dodatno zmanjšalo še za 150 milijonov. Potem se seveda vprašamo, kaj bi lahko znižali. Pokojnine? So že tako zamrznjene. Plače v javnem sektorju so se že dvakrat znižale, pod pogojem, da storitve morajo ostati na enaki ravni, tako da tukaj prav veliko prostora ta vlada nima. Res pa je, da so posamezni ukrepi nepopularni. Ko sem vas poslušal tudi na odborih, vse tiste, ki ste bili kreatorji v prejšnji vladi in ste tukaj že dolgo, mogoče celo predolgo, da je rebalans nerazvojno naravnan, da ne bo spodbujal gospodarstva in tako dalje, bi vas morali vprašati, kaj ste delali do sedaj, ko je bilo več denarja na razpolago. Tudi na gospodarskem ministrstvu, kjer sicer prihaja do 62 milijonov manj denarja, bi se potem lahko vprašali, kje so rezultati iz sredstev, ki ste jih imeli v lanskem letu. V kaj so se vlagala, kdo je delil, kako se je razdelil ta denar? Ker na koncu koncev štejejo samo delovna mesta in dodana vrednost. Konec koncev ne bomo pozabili izjave prejšnjega gospodarskega ministra, ki nam je celo leto govoril o posameznih paketih v smislu Božička oziroma je seveda zagovarjal gospodarsko politiko prejšnje vlade.

Torej ocena stanja proračuna za leto 2013 bo razkrla mnogo razhajanj, katere je ocenila prejšnja vlada, in potrebno je bilo ukrepanje v okviru možnosti, da bi ta rebalans zagotovil javnofinančno stabilnost. To je poleg oživitve gospodarske rasti ena ključnih prioritet te vlade. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ob koncu tega kroga še gospa mag. Mateja Vraničar. Izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa še enkrat za besedo.

Nekatere izjave zahtevajo vsaj kratek odziv. Najprej, kar se tiče prihodkovne strani proračuna oziroma predlaganih sprememb na prihodkovni strani.

V razpravi mi je bilo očitano, da nisem v svoji prvi razpravi omenila plana oziroma načrta povečanja prihodkov iz naslova DDV. Če ste me pozorno poslušali, sem prav ta učinek omenila in zaradi korektnosti informacije tudi javnosti je treba povedati, da se stopnje DDV res povečujejo za dve odstotni točki, kar se tiče splošne stopnje, vendar samo za "eno" odstotno točko pri nižji stopnji in ne za odstotno točko in pol.

Nikakor pa pri tem rebalansu proračuna ni mogoče govoriti o učinkih, ki jih bo imela sprememba metodologije za izračun katastrskega dohodka ali pa kriznega davka. Slednji je sicer v programu stabilnosti napovedan, vendar za leto 2014, če ne bi bili dogovorjeni ukrepi na odhodkovni strani proračuna.

Prav tako je treba jasno povedati, da se trošarine ne povečujejo. Načrt je bil, da se trošarine na električno energijo povečajo v okviru sprejetega proračuna, vendar prejšnja vlada tega ukrepa v decembru oziroma v januarju letošnjega leta ni realizirala, niti kadar koli kasneje, ta vlada pa se je odločila, da je povečanje trošarin na električno energijo, ki se je veliko porabi tudi v proizvodne namene, neprimeren ukrep z vidika ukrepov, ki naj čim manj prizadenejo gospodarstvo, in se je odločila za povišanje oziroma za poseg na tiste posredne davke, ki imajo vpliv sicer na končno potrošnjo, vendar najmanjši možni vpliv na gospodarske subjekte, ki lahko skozi sistem povračila oziroma odbitka vstopnega davka dobijo plačani DDV povrnjen iz državnega proračuna.

Lahko se strinjam s poslancem, ki je v svoji razpravi omenil, da je natančno načrtovanje prihodkovne strani proračuna nevhvaležen posel in marsikaj odvisen od predpostavk, na katere ni mogoče vplivati, vendar je hkrati omenil, da je pa mogoče zelo natančno načrtovanje odhodkovne strani. Zagotovo tudi na odhodkovni strani proračuna prihaja do situacij, ko vseh odhodkov ni mogoče načrtovati niti v zelo natančnih okvirih, nikakor pa si ne morem misliti, da je mogoče pozabiti na 140 milijonov transferov, ki jih je treba zagotoviti pokojninski blagajni ali pa 100 milijonov, ki jih je treba zagotoviti za poplačilo obresti.

Res je, stroški servisiranja javnega dolga postajajo vsako leto višji in so zaskrbljujoči, vendar moramo povedati, da 820 milijonov evrov načrtovanih odhodkov za te namene v rebalansu proračuna niso posledica letošnjega zadolževanja. To so odhodki v višini 800 milijonov, ki jih potrebujemo za servisiranje dolga, kakršnega smo imeli v začetku letošnjega leta. Za servisiranje letošnjega dolga v letošnjem

letu potrebujemo približno 20 milijonov evrov, kasneje bodo nastopili dodatni stroški.

Večkrat je bilo omenjeno, da ta proračun ni razvojno naravnani, vendar ko slišimo te besede, se moramo najprej vprašati, kaj pomeni razvojna naravnost. Ali to pomeni v bistvu samo nezmanjševanje previsoko načrtovanih odhodkov v resorju, recimo Ministrstva za gospodarstvo, ali pa zniževanje odhodkov v tistih segmentih, ki niso neposredno povezani z gospodarstvom? Tukaj je zelo veliko vprašanje, kateri so tisti ukrepi, ki zadevajo direktne proračunske odhodke, ki so podlaga za to, da se ustvari za gospodarstvo spodbudno razvojno okolje. Ne glede na vse skupaj je treba povedati, da so Ministrstvu za gospodarstvo samo v A bilanci z rebalansom proračuna zagotovljeni odhodki v višini 405 milijonov evrov. V lanskoletni realizaciji je to ministrstvo za približno iste programe realiziralo oziroma porabilo 331 milijonov in 700 tisoč evrov. Poleg tega je treba temu znesku, 405 milijonov evrov iz A bilance, dodati še najmanj 120 milijonov evrov iz B bilance, ki se namenjuje tako imenovanemu finančnemu inženiringu, ki bo izveden preko SID banke in teh 120 milijonov javnega denarja bo SID banka oplemenitila z 2-krat do 3-krat večjim zneskom na trgu pridobljenih sredstev. Ta cel paket sredstev bo namenjen za različne programe spodbud oziroma pomoči gospodarstvu tako za ustvarjanje novih delovnih mest kot za ohranjanje kvalitetnih obstoječih delovnih mest.

Nadalje je bilo v razpravi omenjeno, da povečujemo sredstva za kulturo in za šolstvo. V svoji prvi razpravi sem že omenila, da je sprejeti proračun načrtoval za 10- do 15- odstotno znižanje transferov za javne zavode; največ javnih zavodov je prav na področju Ministrstva za izobraževanje in šolstvo. Če pogledamo, kako so razporejena sredstva po rebalansu proračuna, in primerjamo skupen proračun, ki sta ta kultura in šolstvo realizirala v preteklem letu v višini milijarde 880 tisoč evrov, lahko ugotovimo, da je z rebalansom letošnjega proračuna za te namene zagotovljenih milijarda 873 milijonov evrov. Torej ne moremo govoriti o povečevanju sredstev, ampak o ohranjanju nivoja, ki je bil zagotovljen v lanskem letu.

Nekajkrat je bilo slišati grožnje, da ta rebalans pomeni, da bo ob koncu leta zmanjkalo sredstva za plače, da bo ob koncu leta zaradi tega rebalansa zmanjkalo sredstev za pokojnine. Ravno obratno! Zaradi tega, ker dodajamo 140 milijonov za pokojninsko blagajno – in tukaj ne gre za privilegirane pokojnine, ampak gre za odpravo ustavno neustrezne rešitve iz Zakona za uravnoteženje javnih financ in za zagotavljanje rednih transferov v pokojninski blagajni. Zato, ker je to zdaj z rebalansom zagotovljeno, ne bo ogroženo izplačilo pokojnin tudi v mesecu decembru. Zmanjkalo bo za plače, smo slišali grožnjo. Ja, zmanjkalo bi za plače, če bi pustili proračun v gabaritih, kakršni so bili pripravljeni s sprejetim

proračunom. In ni res, da povečujemo sredstva za plače kar tako! Omenila sem že, na področju plačne politike je z dogovorom s sindikati bilo zagotovljenih za 108 milijonov in pol prihrankov in zaradi tega se ta sredstva povečujejo zgolj za 4 milijone in pol in ne za 112 milijonov, kolikor bi jih bilo treba povečati, za to, da bi se zagotovile plače, glede na to, da hkrati, ko je bil sprejet proračun, ni bil opravljen nikakršen dogovor s sindikati, kako pravzaprav takšen obseg mase za plače sploh zagotoviti.

Ko govorimo o pripravi gospodarstva oziroma o ustvarjanju pogojev za to, da bi gospodarstvo lahko ponovno zaživel, smo ves čas tudi v programu stabilnosti, ki predstavlja prvi programski dokument te vlade, povedali, da je poleg konsolidacije javnih financ pomembna za ponoven zagon gospodarstva sanacija bančnega sistema, zato da se ponovno odprejo kreditne linije in da se na drugi strani razdolžijo podjetja. Tudi dobra podjetja imajo dandanes premalo lastniškega kapitala glede na to, koliko rabijo dolžniškega. Za te namene so pripravljene tudi ukrepi; o nekaterih je parlament že razpravljal, o drugih bo razpravljal na začetku jeseni.

Postavljeno mi je bilo direktno vprašanje glede črpanja kredita Evropske investicijske banke. Gre za kredit, ki je namenjen plačilu slovenske udeležbe za črpanje evropskih sredstev. Vsi pogoji so zdaj končno izpolnjeni, tudi podpisani vsi potrebni protokoli, tako da je črpanje mogoče.

Postavljeno mi je bilo vprašanje v zvezi z izterjavo davčnega dolga. Res je, dviguje se davčni dolg in to je odraz splošnega stanja zadolženosti v državi ter splošnega stanja zadolženosti gospodarstva. Trdim, da je večina tega dolga povezanega s poslovnimi subjekti, ki ne da nočejo, ampak enostavno zaradi situacije, v kateri so se zašli, ne morejo plačati tega davčnega dolga. Večina tega davčnega dolga je povezanega s podjetji, ki so bodisi v prisilni poravnavi bodisi v stečajju. Sicer pa se na tistih področjih, kjer gre za ekscesne primere oziroma kjer gre za primere, kjer se dejansko posamezniki ali podjetja želijo nekorektno izogniti plačilu davka, ukrepi zaostrujejo. Nov informacijski sistem Davčne uprave začneja dajati prve rezultate, postopki izvršbe se sprostajo hitreje, kot so se v preteklih letih, in s tem je tudi povečana možnost, da do dejanske izterjave oziroma do dejanskega poplačila davčnega dolga tudi pride. Dodatnih učinkov se nadejamo tudi z uveljavitvijo ukrepa glede prepovedi brisanja in spreminjanja podatkov v povezavi z izdanimi računi, kar je steklo s 1. julijem in bi moralo prve rezultate dati v zgodnji jeseni.

V predlogu rebalansa je sicer na postavki Drugi davki na prihodkovni strani zabeleženo namesto prej planiranih 50 milijonov samo še 20 milijonov prihodkov, vendar to ne pomeni, da zmanjšujemo svoje ambicije za povečevanje naporov za izterjavo davčnega

dolga, pač pa to pomeni le, da so tisti ukrepi, ki so dali rezultate v prvi polovici letošnjega leta, povečali prihodke na posameznih postavkah, bodisi dohodnine, bodisi DDV, bodisi davka od dohodkov pravnih oseb. Ti prihodki se ne vodijo na postavki Drugi davki, zaradi tega je realno pričakovati, da bodo učinki v drugi polovici letošnjega leta še okrog 20 milijonov evrov. Po naporih Davčne uprave bi lahko pričakovali tudi več, vendar smo se tu odločili za konservativen pristop k načrtovanju. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Vraničar.

Zdaj pa sprašujem, če je morda še želja po razpravi pri splošnem delu predloga rebalansa. Odpiram torej razpravo, prosim za prijavo. Hvala lepa, prijavljenih je osem razpravljalcev.

Kot prvi razpravljalcev je prijavljen gospod Franc Bogovič. Izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav, spoštovani, ki smo še prisotni, še enkrat z moje strani!

Danes je bilo kar nekajkrat tudi izrečeno, da gre za neko gasilsko akcijo, s katero se rešuje situacijo, ki je bila v lanskemu letu postavljena očitno napačno in da ne govorimo o nekem pomembnem dokumentu, ampak samo popravljamo lanske napake, kako bo naprej bo pa ključno v proračunu 2014.

Sam sem drugačnega mnenja in sem trdno prepričan, tako kot sem poskušal v stališču poslanske skupine prikazati, da je skrajni čas, da se v Slovenji resnično zamislimo, ne samo, kaj smo počeli lansko leto, kaj smo počeli predlansko leto, ampak najbrž zadnjih deset let; zagotovo temeljit razmislek o politiki, ki se je vodila od leta 2009 naprej, ko je nastopila gospodarska kriza in ko smo prvič resno pristali na teh finančnih preizkušnja v času samostojne Slovenije. Zato sem tudi to stališče poslanske skupine predstavil v takšni obliki, da se je bilo moč zazreti v realne podatke in poskušati poiskati odgovore na ta vprašanja. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo to roko sodelovanja ponudili. Tisti, ki ste bili tudi v prejšnjem mandatu Državnega zbora, veste, da smo iz teh klopi, približno s teh mest, kjer sem tudi sedaj, tudi zelo odgovorno podprli pokojninsko reformo in veliko ukrepov, ki so bili ukrepi, za katere smo ocenjevali, da vodijo v pravo smer. Zato želimo tudi sedaj delovati na takšen način.

Mirno lahko rečem, da delujemo na takšen način, da ni naša želja nikogar strašiti, delati kakršnega koli razkola v družbi, med seboj spreiti posamezne skupine te družbe, ampak poskušati te skupine integrirati.

Zato še enkrat: dovolite, da izrazim svoje, na nek načini nestrinjanje, ogorčenje nad tem, kako je bil danes predstavljen ta rebalans proračuna. Običajno – vsaj predstavitev tega rebalansa, politik, ki se vodijo s tem rebalansom

– se je predstavilo vsaj v kakšnem polurnem, enournem nastopu predsednika Vlade ob pomoči tistih, ki so za makroekonomske podatke, za stanje v bančnem sistemu najbolj odgovorni, to je predstavnik Umarja in tudi predstavnik Banke Slovenje. Danes ni bilo nič tega, razen še enkrat to, kar poslušamo že zadnje tri mesece, za kaj smo vse krivi tisti, ki smo vodili državo v lanskem letu.

Sam mislim, kot sem želel, da so problemi bistveno globlji in da bi morala slovenska politika končno najti toliko modrosti, zrelosti, da sede skupaj in spregovori tudi o nekaterih stvareh, ki so, hočete nočete, neke tabu teme v tej državi in od katerih bežimo, neuspešno bežimo, naše finančno stanje in stanje države nam pa pada, od tega, da smo bili še pet let nazaj kot zgodba o uspehu, danes v neko zelo problematično državo, ki je iz dneva v dan bolj problematična in iz dneva v dan dobiva tudi resnejša in ostrejša opozorila, da to, kar delamo, ni vredno in da je treba na tej poti nekaj spremeniti.

Zato tudi sam, kot se me že danes dejal, nikakor nisem pristaš tega, da bi z nekimi rezi, ki bi šli v desetine odstotkov, posegali v neke sisteme, ampak da je treba najprej pogledati v stvari in se odločiti za določene spremembe, za stvari, katere so nam ušle na napačno pot. Če jih samo nekaj naštejemo. Zagotovo lahko mirno ugotavljamo, da je v našem izobraževalnem sistemu marsikaj narobe, če – tako kot je bilo že danes tukaj rečeno – iz dneva v dan dobivamo diplomante, za katere zelo težko najdemo delovna mesta. Naša ministrica za delo, družino in socialne zadeve je bila nekaj časa nazaj na ogledu šolskega sistema v Nemčiji. Sam sem imel možnost tudi v zadnjih dneh spoznati skandinavske sisteme in se spoprijeti s temi stvarmi. Mirno lahko rečem, da to, da mi še kar naprej vztrajamo na neki opredelitvi, kjer smo šolski sistem oddaljili od gospodarstva, se odmaknili tudi od kakšne prakse, kjer vztrajamo na zelo razkošnih normativih, tako v predšolski vzgoji kakor tudi naprej, pa ne govorim samo o kadrovske normativih, govorim tudi o materialnih normativih, kjer se oddelka vrtca ne da zgraditi za manj kot za 200 tisoč evrov, to je ta materialni del. Če ne bomo imeli te korajže in sedli odgovorno skupaj, tudi dorekli neko postopnost ukrepov na številnih področjih, se nam v naslednjih letih slabo piše. Ob rebalansu proračuna je to priložnost, da odpremo takšna vprašanja. Kot je bilo že velikokrat rečeno, v zdravstvu veliko govorijo sedaj zdravniki o tem, da je marsikaj narobe. Pri socialnih transferjih se vse pogosteje sliši tudi o zlorabi socialnih transferjev in tudi o teh stvareh je treba spregovoriti, poiskati tudi sicer ukrepe, s čim bomo zajezili sivo ekonomijo in podobno.

Zato mislim, da je potreben ta dialog znotraj parlamenta, znotraj vseh strank. Ni dovolj, da tukaj pred kamerami govorimo in poskušamo na nek način tudi v svojih nastopih

paziti na to politično bazo, ki jo vsakdo poskuša zastopati, in na koncu sprejemamo ali se predlagajo ukrepi, ki niso trajnostni in ne gredo v pravo smer. Sam mislim, da bi bilo nujno spregovoriti o sami organiziranosti javnega sektorja – to, kar je bilo že danes tukaj rečeno. Ali ni naš sistem, kar nam že vsi govorijo, preveč zbirokratiziran, preveč reguliran, da se o preveliko stvareh odgovarja na državnem nivoju, namesto da bi se marsikaj od tega spustilo po principu subsidiarnosti tudi na nižji nivo, na nivo lokalnih skupnosti? Vendar zopet ne na tak način, da nekdo provokativno vrže nek zakon in pavšalno oceno, kako je treba 100 občin ukiniti in na takšen način zrevoltirati slovensko javnost. Na drugi strani se kažejo, zato govorimo toliko o napovedanih davkih, kjer se kaže zelo jasna politika vaše vlade, ki še ima, kot smo vsi ugotovili, pred seboj samo dva proračuna: letošnjega, preko rebalansa, in dva, za katere je treba sprejeti politiko, kjer se očitno zaradi zelo različnih pogledov, kar je bilo čuditi tudi iz razprav znotraj samih koalicijskih poslancev, kjer se poskuša enostavno luknjo, ki nastaja, krpiti na strani vedno novih in novih davkov. Zato sedaj opozarjamo na grozeče napovedi davkov, kjer je nekdo ugotovil, da je na nepremičninskem področju mogoče s sedanjih 190 milijonov priti na skoraj 500 milijonov davkov; in še več, če bodo občine tako hotele, kot je bilo zapisano. To so stvari, ki bi jih morali na začetku mandata – ker je po padcu vlade pred enim letom zopet letošnje leto v prvem letu od teh treh let, sem pričakoval, da bomo o tem spregovorili na tem nivoju v parlamentu pred sprejemom rebalansa letošnjega proračuna in nakazanjem politike za naslednje leto. Ta politika ni nakazana, da se jo pa slutiti iz teh per partes najavljenih ukrepov novih zakonov, katere pač vsak teden malce tudi iz dnevno-političnih potreb, piarovskih potreb predstavniki Vlade predstavljate slovenski javnosti.

Kar se tiče nekaterih postavk letošnjega proračuna, mislim, da je prav, da še enkrat to povemo, kar je bilo že danes tu izrečeno. Letošnje leto bo črpanje evropskih sredstev znižano, kot vidimo zopet iz proračuna, se kmetijski del relativno normalno črpa, zastoji so očitno na strukturnih skladih, tako pri socialnem skladu gredo stvari relativno normalno, pri regionalnem ne, je pa tudi zaostanek na črpanju kohezijskih sredstev. Ker je teh črpanj toliko manj, toliko manj prihodkov, je slaba polovica od teh 530 milijonov, se pravi, 275 milijonov, pač manj prihodkov iz Evrope. Upam, da bomo te prihodke nadoknadili v naslednjih dveh letih, ko je še moč črpati ta evropska sredstva.

Sam sem imel možnost lansko leto voditi Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in vam lahko iz prve roke povem, kako je bilo na okoljskem delu. Kot sem že dejal, kmetijski del je tekel nemoteno, na okoljskem delu je bila enostavno blokada na najrazličnejših področjih,

tudi znotraj ministrstva, velika težava v dogovarjanju z Ministrstvom za finance. Končno smo potem prebili led s tem, da smo dali te dodatne pravice koriščenja za 180 milijonov. S kolegom Židanom sva zadnjič govorila in mi je povedal, da bo imel priložnost podpisovati pogodbe, kajti zunaj je približno sedaj za 500, 600 milijonov zaključenih razpisov, za katere bo mogoče z okoljskega področja zagotoviti sofinanciranje in v naslednjih dveh letih počrpati ta denar. Razumem, da to ne more biti počrpano v letošnjem letu, kajti razpisi so potekli sedaj v mesecu maju, juniju, juliju. Ob hitrem delu in uspešni izvedbi pa je nekaj možnosti, da to počrpano v naslednjih dveh letih. Pri tem, tolikokrat omenjenem napačnem načrtovanju, je potem možnost, da bo imela ta vlada v naslednjih dveh letih priložnost teh 250, 260 milijonov dodatnih evropskih sredstev pripeljati v državno blagajno. Upam pa, da boste počeli tako, kot smo lansko leto, ko smo imeli vsak četrtek pred sejo koordinacijo ministrov, odgovornih za črpanje evropskih sredstev. Mag. Žerjav, gospodarski minister, je to koordinacijo vodil in prisotni smo bili vsi ministri, tako infrastrukture, okolja, kmetijstva, sociale, zdravstva, ki so bili zadržani. Po mojih informacijah te koordinacije niso več toliko potrebne. Ni več treba enkrat na mesec poročati na vladi in javiti te napredke. Če je – upam, da me demantirate in da boste s to politiko, ki je resnično ključna, nadaljevali in da se bodo potem tudi ta sredstva počrpana.

Kar se tiče nadaljnjih ukrepov in tudi širšega okvira, ki sem ga poskušal na začetku prikazati. Danes resnično govorimo samo o rebalansu proračuna. Vendar rebalans proračuna, se pravi, tudi konsolidacija javnih financ, je ena od ključnih vej programa stabilnosti nacionalnega reformnega programa, ki smo ga oddali v Bruselj. V tem programu smo zelo jasno zapisali, da bomo izvedli konsolidacijo javnih financ. Po naši oceni se iz teh politik, ki so bile nakazane, pa še doslej neuzakonjene oziroma gredo samo v smer novih davkov – tega ne delamo po pravi poti. Na drugi strani se zelo bojimo tudi tega, da ne gredo koraki na področju sanacije bank dovolj hitro naprej in da očitno tudi tam dobivamo neke opomine za način dela, za transparentnost tega dela. Bojim se, da se bo v tem procesu zopet kdo poskušal selektivno lotiti tega procesa, malce pod preprogo tudi pospraviti te zablode slovenskih menedžerjev, ki so večino tega javnega dolga naredili in imeli tudi pri tem določene politične botre – da je to tudi en problem. Zato imamo velik problem, da nam Evropska komisija ne zaupa, da počnemo to transparentno, jasno in da ni to prava pot. Upam, da boste prepričali in da bo ta sanacija bančnega sistema narejena čim prej.

Nič ne govorimo več o Slovenskem državnem holdingu, o upravljanju z državnim premoženjem. Tu je bila neka blokada dokumentov, ki smo jih v prejšnji vladi pripravili.

Novih še ni na mizo. Vse to so elementi programa stabilnosti in to bo predmet presoje, ki bo narejena konec oktobra, v začetku novembra, ali smo naredili – sedaj pa si kar odkrito recimo – domačo nalogo, ki smo jo dobili. Domačo nalogo zato, ker nam, kot sem prej prikazal s podatki, zadolženost tako narašča, da so tisti, ki nam dajejo te kredite, postali zaskrbljeni. Najprej se je to odrazilo v tem, da plačujemo vsaj polovico več, kot bi bilo treba, pa še 70 % več kot bi bilo treba za obresti. Na drugi strani pa nam grozi, da nam enostavno tisti, ki na legalnem trgu ta denar, posojajo ne bodo več zaupali novih kreditov, ki jih bomo več kot očitno rabili v naslednjem obdobju. Rabimo tako za tekoči javni primanjkljaj, rabimo za reprogramiranje kreditov, rabimo za slabo banko. Najbrž je od tega zelo odvisno tudi, pod kakšnimi pogoji se bo Dars lahko dogovoril za kakšno reprogramiranje kreditov, ki bi jih morali naslednje leto vrniti – 400 milijonov. Od vsega tega je odvisno tudi, kakšne kredite bodo dobile naše banke, naše gospodarstvo, naši posamezniki.

Mislím, da je ta proračun bolj kot priložnost, da kdo obračunava s prejšnjo vlado, pa nekdo spet s predprejšnjo, priložnost, da bi se usedli skupaj, zresnili in dali te odgovore, ki smo jih dolžni dati predvsem sebi, ker pa smo del neke monetarne skupnosti, pa smo pod zelo velikim drobnogledom tistih, katere del skupnosti predstavljamo in na katere najprej računamo, zato da bomo lahko tudi z njihovo pomočjo vodili svoje politike še naprej. To je ta očitek, katerega delimo. Vem, da je ta proračun in rebalans proračuna zelo težko sestaviti, tudi lansko leto smo imeli velik muke, ko smo od takšnega časa naprej, pred poletjem smo že začeli, takoj po sprejetem rebalansu v maju, z aktivnostmi za novi proračun.

Kaj se nam dogaja? Kolegica Jelušič je opozorila na problem na obrambnem sektorju. Tudi sam delim to mnenje, da resnično neselektivno posegamo v neke proračune. Predvsem moramo področje zaščite in reševanja, sistem gasilstva paziti kot punčico v očesu, kot rečejo nekateri, zato da se nam ti najbolj vitalni deli našega sistema, takrat ko nam je najhuje, ob nesrečah, ne sesujejo. V tem delu so tudi najbrž tam meje, do kod smemo iti. Sam sem lansko leto vodil, kot je že bilo rečeno, Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in z ukrepi, brez da bi komur koli delili knjižice, koga preganjali domov, smo z mehkiimi ukrepi znotraj samega sistema prihranili približno 7 % mase plač; 3,5 % je bilo tisto splošno znižanje na celem ministrstvu, ostale 3, 4 % smo polovili skozi ostale ukrepe. Po tej poti bi morala iti vsa ministrstva. Resnica pa je ta, da imajo nekatere skupine svoje opore v sindikatih tako močne, da je to enostavno nemogoče. Nekateri ukrepi, predvsem v šolstvu, so povezani z nekimi širšim dogovorom. Da bo predstava zelo jasna in da si ne bomo preveč zatiskali oči: slovenski javni sektor ima približno 160 tisoč ljudi, od tega je kar

približno 60 tisoč v šolstvu, približno 33, 34 tisoč na eni strani v zdravstvu in na drugi strani v državni upravi, plus občine in upravne enote. Tu vidimo, da je v teh treh sektorjih tistih 85 % javnega sektorja in če kdo vehementno s tega mesta govori, da se niti pod razno ne sme zgoditi nič na področju normativov, na področju plač, pač zavaja slovenski narod. Če v te sisteme ne bomo posegli in nekaj naredili, nimamo kje prihraniti. V bodoče bodo ti prihranki, po mojem prepričanju, potrebni, kajti to, kar je bilo zdaj nakazano, da se bo samo na eni strani z davki polnilo to blagajno, se pač ta igra ne bo izšla, ker tisti, ki te davke polnijo, bodo pač omagali. V tem delu – kot sem tudi že sam dejal, lahko mirno rečem, da tudi skozi delo na lokalnem nivoju dobro poznam te sfere – se bomo enostavno morali usesti skupaj, doseči političen dogovor in iti korak za korakom s konsolidiranjem teh javnih financ.

Kot je bilo že rečeno, smo lansko leto naredili velik korak, ki je bil napaden z vseh možnih koncev, še najbolj s strani sedanjih dveh koalicijskih strank, ki takrat pač nista bili koalicijski stranki, in v tem delu razumem te težave. Da pa ne bo nejasnosti, še enkrat: tudi mi lani nismo govorili o 10-, 20-, 30-odstotnih znižanjih, ampak smo delali tiste korake, ki so bili potrebni, in se predvsem poskušali uokviriti v okvir mase plač in tudi skozi skrb o tem, da nam število zaposlenih v javnem sektorju ne narašča. Ne pritiskati samo na obseg in višino plač, kajti tudi sam se strinjam, da so marsikje v javnem sektorju, predvsem tiste najnižje plače, tudi na nizkem nivoju.

Kot sem že dejal v predstavitvi poslanske skupine, poslanci Slovenske ljudske stranke tega rebalansa proračuna ne bomo podprli, ne zato, ker želimo biti neka hudobna, pokvarjena opozicija, ampak zato, ker enostavno v teh 110 dneh, odkar je ta vlada, ne vidimo, da je to politika, ki nas pelje v letih 2013, 2014, 2015, kolikor je našega mandata vse skupaj, če ga vsi skupaj izpeljemo do konca, v pravo smer. V tem delu, kje vidimo te korake, smo že večkrat nakazali, tudi pri sprejemanju fiskalnega pravila, pokazali, da znamo biti konstruktivni, da znamo sodelovati, da znamo tudi kdaj kakšne vroče strasti umiriti, ko se vroče glave očitno med nekaterimi preveč vžgejo. To delo smo pripravljene opravljati tudi naprej. Na takšen način, kot je sedaj Vlada pripravila proračun, pa bomo zelo težko Slovenijo vodili v pravo smer.

Naslednji korak, ki ga kar odlagamo in odlagamo, je samo področje pravosodnega sistema. Moram reči, da je bilo eno največji negativnih presenečenj v prejšnjem mandatu to, ko smo sprejemali določeno direktivo o tem, kako se zoperstaviti korupciji in terorizmu v Evropi in predvsem tudi boji proti trgovcem z drogami, belim blagom, z orožjem, ko je vlada predlagala, da se da pridržek v tistem delu, kjer smo govorili o obratnem dokaznem gradivu; se pravi o tem, da ti kdo tudi pove in dokaže, od

kod je dobil to premoženjem. Sam sem takrat na to opozoril. Vlada, takratna koalicija, je to mrtvo hladno prešla in tudi danes še ne vidim nobenih znakov in korakov v to smer, da bi se tistim, ki so to državo zavozili na osnovi lastnega pohlepa in velikokrat tudi, kot sem že dejal, političnih botrov, se enostavno pregleda stanje premoženja, del tega premoženja pobere, predvsem pa, da se vidi, da bo v tej državi treba delovati pošteno in odgovorno.

Mislím, da je polje, na katerem bomo morali dokazati sebi, našim državljanom, paralelno pa tudi tistim, v kateri del skupnosti smo se zapisali leta 2004, zelo veliko. V tem delu pogrešamo to, da bi lahko tudi kreativno sodelovali in da se bi kdo želel tudi s temi področji ukvarjati. Marsikaj od tega, o čemer sem zdaj govoril v širšem kontekstu, bi se moralo odražati tudi že v letošnjem rebalansu proračuna. Kajti, še enkrat, mislim, da je presoja tega, kar počnemo sedaj, v letu 2013, zelo ostra in od te presoje bo veliko odvisnega za naslednje desetletje, kam bo šla Slovenija in kakšen javni dolg bomo imeli, kako drago ga bomo plačevali in kakšna je perspektiva nas in naših otrok v tej lepi podalpski delež.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Bogovič.

Sedaj ima besedo gospod Brane Golubovič.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Hvala. Lep pozdrav kolegice, kolegi, predsedujoča, predstavniki Vlade!

Če povzamem to, kar je kolega pred menoj rekel, da so pričakovali več sodelovanja pri pripravi rebalansa, bi rekel, da je ena od velikih slabosti v Sloveniji vsekakor pomanjkanje sodelovanja, pa ne samo politike, ampak tudi na področju gospodarstva in še kje. Poglejmo samo, kako na nek način v aktivni politiki zaposlovanja ne spodbujamo povezovanja. Dajemo posamezniku subvencije, mislim, da 4 tisoč 500 evrov, za ustanovitev s. p. Se pravi, kljub temu da ima neka skupina mladih neko idejo, se želijo iti neko podjetništvo in bi želeli dobiti subvencijo ob samozaposlitvi, ker so na Zavodu za zaposlovanje, se mi držimo tega, da naš zavod za zaposlovanje lahko aktivno politiko zaposlovanja na tem področju pelje samo tako, da fizična oseba ustanovi s. p. Ta skupina nekih mladih ne more ustanoviti skupaj nekega podjetja, konec koncev danes pišejo ponovno o kooperativah, in dobiti to subvencijo; ampak pustimo to.

Zame je pomembno to, ali bo Slovenija izvrševalka ukrepov, ki jih predpisuje Evropska komisija – bi temu rekel iz priročnika Evropske komisije, Mednarodnega denarnega sklada in Evropske centralne banke, – ali bomo tudi sami znali prepoznati neke svoje potencialne in iti svojo pot z Evropsko unijo in s tistimi njenimi prednostmi, ki jih Evropska unija daje.

Rebalans 2013 je vsekakor bolj naravnán na to, da izpolnujemo tisto, kar od nas zahtevajo te tri institucije. Zakaj? Če se spomnite, marca 2013 so bile najbolj pogoste besede, takrat se je volilo mandatarko, da bo Slovenija bankrotirala, trojka je že aktivirana, trojka je pred mejo – in nič od tega se, na srečo, ni zgodilo. Verjamem tudi, če se ne bi zgodilo to, kar se je zgodilo prejšnji vladi, da so nekateri ministri izstopili iz vlade, da tudi danes ne bi imeli trojke, zato ker bi šli po tej poti, ki bi nam jo Evropska komisija določila. Mogoče je to za leto 2013 celo v redu, vendar sam osebno veliko več pričakujem od proračuna za leto 2014 in temu primerno se bom tudi odzival.

Da pa ne bi zdaj razpravljali, česa ta rebalans ne prinaša, pa kaj prinaša, bi rekel, da ta rebalans, ki ga je pripravila vlada Alenke Bratušek z ministri, vsekakor ohranja socialno državo. Se pravi, ohranjamo javno šolstvo, kjer ne znižujemo sredstev, ohranjamo javno zdravstvo, kjer ravno tako ne znižujemo sredstev – govorim za programe – in imamo aktivno politiko zaposlovanja, predvsem mladih, čeprav, kot sem rekel že na začetku, še vedno pričakujem neke bolj inovativne pristope spodbujanja zaposlovanja mladih. Mladi so, konec koncev, drugačni, kot smo mi, imajo neke druge poglede in tudi drug način dela.

Po drugi strani se nikakor ne morem strinjati, da se investicijski cikel s tem rebalansom ustavlja. Ni res. Peljejo se tisti projekti, ki bodo realno izvedljivi v tem letu. Dejstvo je, da se nadaljuje tisto, kar je tudi predprejšnja vlada začela na področju železniške infrastrukture. Dejstvo je, da se peljejo projekti skupaj z evropskimi sredstvi, državnimi sredstvi in občinskimi sredstvi na področju vodovoda in kanalizacije. Vrednost teh projektov je milijardo evrov. Dejstvo je tudi, da se zagotavljajo sredstva za spodbujanje gospodarstva. Bilo je rečeno, da državni proračun namenja za to 120 milijonov evrov in skupaj s sredstvi SID banke se bo namenilo ca 600 do 700 milijonov evrov za ta del. To pomeni, da tudi na področju gospodarstva ta rebalans uvaja neke instrumente, ki imajo cilj zagon gospodarskih aktivnosti. Ponovno bi izkoristil priložnost in povedal, da bi s temi sredstvi lahko podpirali tudi določena "start-up" podjetja. "Start-up" podjetja ustanavljajo predvsem mlade osebe, ki so inovativne osebe. Danes smo veliko poslušali o tem, da naše znanje odhaja v tujino. Med ukrepi, da to naše znanje obdržimo v Sloveniji, je tudi ukrep investiranja v dobre ideje, ki so preverljive.

Glede sodelovanja in vizije, ki je Slovenija nima, pa bi jo morala začeti postavljati. Kot sem rekel, zame bo ključen rebalans proračuna za leto 2014, takrat se bo pokazala smer Slovenije, kam bomo šli. Ali bomo del anarhičnega kapitalističnega modela, ki na prvo mesto daje finančne institucije, in ko se katera koli od bank zatrese, celotna politična elita in vsi skočijo v zrak in jo gredo reševati, na drugi

strani, ko so ulice mediteranskih evropskih držav polne ljudi, nezadovoljnih, mogoče lačnih, brez sredstev za preživetje, pa se Evropska unija oziroma vodstvo Evropske unije zelo počasi odziva, pa še to ne v korist teh ljudi.

Za konec bi rekel, da je vloga predsednika Republike Slovenije v položaju, v katerem smo, lahko zelo pomembna. Če ugotavljamo, da ne vemo, kakšne so naše prioritete v letu 2014, 2015, 2016, 2017, bi lahko predsednik Republike Slovenije svojo energijo vložil v to, da okoli sebe zbere sposobne ljudi, in Slovenija vsekakor ima veliko znanja in potenciala v ljudeh, da se usedejo skupaj - kar je prej kolega Pukšič razlagal, zaradi mene se lahko tudi zaprejo za cel mesec -, naj zbere sposobne politike, nekaj jih je v tej dvorani na obeh straneh, naj zbere sposobne gospodarstvenike, sociologe, kakšnega ekonomista - pa ne samo tiste, ki so abonirani na televiziji, da nam razlagajo, kakšen sistem naj imamo - in naj se dogovorijo o neki strategiji Republike Slovenije. Zdi se mi, da ni potrebno, da je to obsežen dokument, lahko je zelo kratek, konkreten, s katerim se bodo vsi odgovorni v tej državi poistovetili. Se mi zdi, da bi bila energija predsednika Republike v nekem takem pristopu veliko bolj izkoriščena kot obiski na vsaki prireditvi v Sloveniji.

Na koncu naj rečem, da bom ta rebalans podprl, zato ker ta rebalans omogoča stabilno delovanje države in omogoča tudi to, da bodo decembra izpolnjene vse obveznosti, zakonske obveznosti, ki jih mora država izpolniti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Golubovič. Sedaj pa ima besedo gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Lep pozdrav vsem prisotnim!

Dovolite mi uvodoma nekaj besed o sami premierki oziroma o njenem današnjem, na nek način neodgovornem ravnanju.

V lanskem letu, ko je bila še opozicijska poslanka, je govorila o tem, da je proračun neke vrste pogodba z državljani, se pravi z ljudstvom. Ob potrditvi za mandatarko letos spomladi je dejala, da kot precej nova v politiki še ni imela časa, da bi se navzela arogance. Če parafraziram neko njeno znano izjavo, bi lahko dejali, da je potrebovala čas, da bi postala arogantna. Danes lahko ugotovimo, da je ta čas že davno prišel oziroma je minil. Predsednice Vlade Alenke Bratušek namreč ne zanima kaj dosti, kaj o rebalansu meni ljudstvo. Po dvajsetih minutah je danes zjutraj ob začetku prve predstavitve stališč poslanske skupine v prvi minuti po tistem, ko je začel stališče Slovenske demokratske stranke glede tega rebalansa predstavljati naš kolega Andrej Vizjak, to dvorano zapustila. To je neko dejanje v smislu dejanj absolutističnih vladarjev, ki jim je ljudstvo

pomembno predvsem, da plačuje davke; in nič več.

Druga, naslednja aroganca se kaže v izjavi, ki smo jo danes slišali in ki govori o tem, da če se nekdanji premier Janez Janša ne bi tri mesece oklepal oblasti, bi letošnji primanjkljaj državnega proračuna ne bil tako visok, kot očitno bo. V tej izjavi, poleg tega, da je arogantna, sta dve laži. Prva je ta, da se bivši koalicijski partnerji skupaj s Pozitivno Slovenijo niso uspeli prej kot v dveh mesecih sestaviti skupaj in oblikovati vlade in da je Janez Janša v tem vmesnem času zagotovil, da je država normalno delovala. In drugi del izjave glede javnofinančnega primanjkljaja je neresničen, zaradi tega ker je Janševa vlada primanjkljaj v letu 2012 z rebalansom znižala za 2 milijard 300 milijonov evrov, kot je bil predviden, da se bo zgodil, na milijardo in 100 milijonov evrov. Se pravi, za milijardo in 200 milijonov evrov. Vlada Alenke Bratušek pa z rebalansom primanjkljaj povečuje z milijarde na milijardo in 550 milijonov evrov. Torej za 550 milijonov evrov. Takrat naša vlada oziroma takratni premier Janez Janša ni nič jamral o tem, kako so bile številke nerealne itn., ampak je storil tisto, kar je bilo potrebno, da je država sploh še obstala in da ni bankrotirala: znižal grozeč javnofinančni primanjkljaj, ki je bil sprejet v obdobju Pahorjeve vlade v letu 2011 za leto 2012, za milijardo in 200 milijonov evrov in je bil tako tudi realiziran. Primanjkljaj za leto 2012 znaša okrog milijardo in 100 milijonov evrov, ne pa 2 milijardi 300, kot je bil načrtovan s proračunom Pahorjeve vlade za leto 2012. Tako sta obe ti izjavi premierke, žal, laž, kažeta pa na to, da se je dejansko zelo hitro priučila nekega arogantnega dejanja, ki ni ravno v ponos, še posebej ne na mestu predsednice vlade. Če bi tako počela kot opozicijska poslanka, je to seveda nekaj popolnoma drugega.

Tudi druga dejstva govorijo o tem, da so bili v prvih treh mesecih letošnjega leta sprejeti številni ukrepi, zelo pomembni, med drugim tudi reforma delovnopravne zakonodaje, da je bila 8. februarja letos, se pravi v času vlade Janeza Janše v odhodu, dokončno izpogajana naslednja finančna perspektiva za obdobje 2014 do 2020. Če se to ne bi zgodilo in na način, kot se je zgodilo, bi imeli še manj možnosti za vlaganje evropskih sredstev v naslednji finančni perspektivi. Da so bili v tem obdobju dokončno urejeni odnosi s sosednjo Republiko Hrvaško, ki so pripeljali do tega, da je Hrvaška s 1. julijem postala polnopravna članica Evropske unije in tako naprej. Seveda pa številnih drugih ukrepov, predvsem tistih, ki se nanašajo na sanacijo bančnega sistema in uveljavitev holdinga, kljub temu da jih je Janševa vlada v odhajanju inicirala in začela, ni bilo mogoče sprejeti, ker ste jim v takratni opoziciji, predvsem Pozitivna Slovenija in Socialni demokrati, pa tudi nekateri drugi, nasprotovali.

Ko govorimo o rebalansu, je pametno pogledati naprej, kaj se bo zgodilo, če bo ta rebalans sprejet, in kje bomo konec letošnjega

leta. Pri tem je verjetno dobro izhajati tudi iz prioriteta, ki si jih je Alenka Bratušek postavila kot tista bistvena izhodišča za delovanje v trenutku, ko je bila postavljena za mandatarko. Štiri so bile.

Dejala je, prvič: zagnati gospodarski razvoj. Zdaj smo na sredini leta – kje smo danes, kje bomo na koncu leta? Vsi podatki, ne samo Umarja, tudi vsi drugi govorijo o tem, da bomo v letošnjem letu beležili še večji padec gospodarske rasti, kot smo glede tega menili pred dobrega pol leta. Se pravi, da bodo razmere še bolj zaostrene, da bo še manj zaposlenih, da bodo revnejši še bolj revni ob napovednih novih davkih in da bodo bogatejši očitno še bolj bogati – glede na to seveda, ali pripadajo opciji, ki je vladi ljuba, ali ne. Pravi, da ukrepi v temu delu, tudi če pogledamo posamezna postavke v rebalansu proračuna, ne gredo v pravo smer in ne bodo povzročili spremembe teh slabih napovedi.

Drugi cilj, ki si ga je postavila: uravnovežiti javne finance. Kje smo danes in kje bomo konec leta? Ali bomo sledili vsaj približno temu cilju? Z rebalansom se primanjkljaj z milijarde evrov povečuje na milijardo 550 milijonov evrov. Se pravi, da se oddaljujemo od tega uravnoveženja javnih financ; in to kljub temu da se uvajajo bistveno višje davčne obremenitve, s 1. julijem, s 15. julijem, kot slišimo in še v naslednjih mesecih, ki nas čakajo v prihodnje. To, na kar smo opozarjali, da kljub tem večjim davčnim obremenitvam, večjemu DDV, priliv ne bo bistveno večji ali pa sploh ne bo večji, to priznava tudi Vlada v rebalansu. Kajti priliv iz DDV je planiran samo 12 milijonov evrov višji, kot je bil načrtovan s proračunom. Če bi matematika povišanega DDV veljala, bi moral biti ta priliv vsaj 120 do 130 milijonov evrov višji; se pravi desetkrat toliko. Ne bo! Tudi teh 12 milijonov evrov je po mojem vprašljivih, ker bo nesporno, da bo učinek v prvem obdobju manjša poraba in posledično manj prilivov iz višjega DDV. Se pravi, ljudje bodo več plačevali, bolj bodo njihovi proračuni družinski nižji, manjši, predvsem proračuni tistih, ki večino denarja porabijo za to, da preživijo, za hrano, stanovanje in tako naprej. Se pravi, tisti bodo najbolj obremenjeni, ker se temu ne morejo izogniti. In prikrito jim bo vzeto tisto, česar ni bilo mogoče vzeti na drugačen način. Približno polovico plače na letni ravni ali pa celo več bodo nekatere družine prikrajšane iz tega naslova.

Skratka, primanjkljaj bo po tem rebalansu višji, ne nižji. Po proračunu, ki je bil načrtovan, je bil na ravni milijarde, sedaj bo milijardo petsto pet sto petdeset milijonov evrov. Če bi Janševa vlada lansko leto ravnala podobno, potem bi primanjkljaja, ki ga je načrtovala Pahorjeva vlada z 2 milijard 300 spravila na 3 milijarde. Rekla bi, da so bili prihodki in odhodki nerealno načrtovani in – nič ne moremo, kaj hočemo. Ohranimo odhodke približno na isti ravni, ugotovimo, da prihodkov ne bo toliko, in to je to. To se v temu rebalansu

sedaj dogaja, kajti znižujejo se prihodki, en velik del iz naslova manjših davčnih prilivov, ob povečanju davkov, približno 250 milijonov in 250 milijonov na investicijskem delu zaradi manj denarja iz Evrope. Pri odhodkih pa vlada Alenke Bratušek ostaja približno na isti ravni. Približno tam smo – plus, minus 10, 20 milijonov ne igra bistvene vloge pri 9 milijardah in 500 milijonov ali 600 milijonov evrov, čemur nismo bili priča v lanskem letu, ko je bilo na odhodkih narejeno približno za 800 milijonov evrov zmanjšanja.

Samo ta nova zadolžitev, ki jo je izvedla vlada Alenke Bratušek v letošnjem letu, okoli prvomajskih praznikov se je to dogajalo, nas bo zaradi razmer, v katerih je bila izvedena, ko so bili pribitki na te obveznice približno 50 % višji kot slabega pol leta nazaj, obremenila za dodatnih 400 do 600 milijonov evrov. Samo odplačila tega dolga, v celotnem obdobju seveda, bo pomenilo, da bo treba za obresti nameniti 400 do 600 milijonov evrov več. To je priznala premierka sama na enem izmed sestankov, ko smo se pogovarjali takrat o uvedbi oziroma zapisu fiskalnega pravila v ustavo. Celo priznala je, da je zadolževanje pod takimi pogoji nevzdržno in da je ni države, ne samo v Evropi, ampak na svetu, ki bi breme zadolževanja po taki obrestni meri oziroma ob takih pribitkih prenesla. Torej, rebalans ne sledi smeri uravnoveženja javnih finance. Oddaljuje nas od tega cilja.

Tretji cilj, ki si ga je zastavila takrat, je varovati in razvijati javni sektor, da bo dejavnik razvoja naše družbe, zaposlovalec in spodbujevalec napredka, ne pa navidezni sovražnik, ki mu lahko samo jemljemo. Če sem tu malo ironičen, tu je vlada uspešna. Število zaposlenih v javnem sektorju se povečuje, v nasprotju s prvimi koraki, ki so bili storjeni v lanskem letu, ko se je začel proces upadanja zaposlenih v javnem sektorju, predvsem v državni upravi, ne toliko v javnem sektorju, ampak za naslednji korak je bil javni sektor predviden, se sedaj ponovno povečuje število zaposlenih. Kljub manjšim prihodkom, ki so predvideni na prihodkovni strani državnega proračuna, se odhodki in transferi za ta del ohranijo približno na isti ravni, razen na investicijskem delu oziroma na investicijskem področju. Če bi sedaj ti odhodki pomenili, da bomo imeli zaradi tega boljši javni servis, bi mogoče to še bilo sprejemljivo, vendar ne v takih razmerah, v kakršnih smo danes; v razmerah, ko bi imeli prihodke večje, kot jih imamo sedaj. Ampak zaradi tega ne bo kvaliteta delovanja javnega sektorja nič boljša, kot je danes, prej bo še bolj neučinkovit in bolj potraten.

In četrti cilj, ki si ga je takrat zastavila – zaupanje ljudi v institucije naše države. Dejala je, da "je močno odvisno od tega, kako deluje naš pravosodni sistem. Ker so v pravni državi sodišča tista, ki povedo, kaj pravi pravo in kaj je prav, je moja politična prioriteta izboljšati učinkovitost pravosodja." Konec njenega citata.

Tudi na tem področju, če uporabimo malo ironije, lahko rečemo, da je bila Vlada uspešna. Sodišča so začela obsojati, tudi če ni dokazov, posamezniki ali posameznice so bili pripri, tudi če ni pripornih razlogov, in bodo zaradi tega od države terjale in tudi dobili upravičeno odškodnino za nezakonit pripor za isto obdobje, za katerega bi morali na podlagi neke druge pravnomočne sodbe že sedeti vsaj dva meseca v zaporu. Zaupanje ljudi v te institucije in posledično v državo pa je še na nižji točki, kot je bilo doslej. V teh nekaj mesecih je pa, zanimivo, vlada Alenka Bratušek sprejela nekaj tistega, proti čemur se je zaklinjala ves čas, ko je bila kot predstavnica politične skupine Pozitivne Slovenije v opoziciji in proti čemur se je zaklinjala še nekaj mesecev pred tistim ali pa nekaj tednov pred tistim, ko je te ukrepe, ki jim je prej nasprotovala, sprejela. Tako je bilo z njeno podporo zapisano v ustavo fiskalno pravilo, se pravi uravnoteženje javnih financ, tako je podprla projekt slabe banke, ki nekako stoji na mestu, ki mu je prej ves čas nasprotovala, tako je prišla v Državni zbor z nekim seznamom prodaje 15 državnih podjetij, bistveno slabšim, kot je bil načrtovan pred tem, ampak kljub temu nekaj ukrepov, ki jim je prej izrazito nasprotovala, je kljub temu podprla in tudi nekaj zakonodaje, ki je bila na poti ali pa že v Državnem zboru. Seveda je uveljavila tudi nekatere nove ukrepe s ciljem, da bi dosegla te cilje, o katerih je bilo govora, in očitno ne bodo doseženi, kjer pa je treba predvsem izpostaviti bistveno višje davke, tako DDV kot vse ostale dajatve. S 15. julijem se ponovno zvišuje nadomestilo za uporabo cest, kljub temu da je bilo povečano lani s 1. 12., in ravno zaradi tega, da bi zagotovilo dolgoročno stabilen vir financiranja, te infrastrukture – nobene potrebe ni, da se dodatno povečuje, ker tega denarja ne bo mogoče niti v celoti porabiti v letošnjem letu. Povečal se bo bistveno davek na nepremičnine, namesto prejšnjih 190 milijonov evrov bo iz tega naslova očitno prišlo okoli 500 milijonov evrov na račun predvsem podeželja in ruralnega prebivalstva, kmetov, obrtnikov, manjših podjetnikov, tudi občin, če želite. Neka srednje velika šola bo plačala po novem 15 tisoč evrov letno tega davka. Sedaj v večini občin ne plačuje nič nadomestila za uporabo stavbnega zemljišča. Na drugi strani bodo pa bogati še bogatejši. En velik trgovski center sedaj plačuje 150 tisoč evrov tega nadomestila, po novem bo plačeval 3-krat do 5-krat manj; od 25 do 50 tisoč evrov. Skratka, siromašenje tistega, ki proizvaja, in ruralnega prebivalstva – neke vrste nova nacionalizacija tega sloja, ki si je s svojim lastnim delom in odrekanjem ustvaril tisto, kar ima, in bogatenje raznih balkanskih trgovcev, mercatorjev in ostalih.

V rebalansu naj bi bili zasledovani trije cilji: konsolidacija javnih financ, sanacija bank, boljše upravljanje z državnim premoženjem. Glede konsolidacije javnih financ je bilo že veliko povedanega. Naj samo dam še eno primerjavo.

Ob koncu mandata prve Janševe vlade, konec leta 2008, je znašal dolg državnega proračuna približno 8 milijard evrov. Za obresti smo v letu 2008 odplačali 326 milijonov evrov. V letošnjem letu se pri odplačilu obresti približujemo 800 milijonom evrov – skoraj trikrat toliko, v petih letih – skoraj 800 milijonom evrov, s tem da bo dolg državnega proračuna ob koncu leta verjetno že presegal 20 milijard evrov. V petih letih z 8 milijard dolga državnega proračuna na preko 20 milijard evrov, ob tem da se zadolževanje, ki je bilo predvideno s proračunom za 2013, s 3 milijard povečuje na 4 – še za dodatno milijardo evrov letos. Ob takih številkah in ob takih trendih in ob takem rebalansu je nemogoče govoriti o konsolidaciji javnih financ. Ukrepi gredo v napačno smer. Seveda na drugi strani odhodki, kot sem povedal, ostajajo na isti ravni.

Glede sanacije bank, žal, čas, ki je bil porabljen za nasprotovanje v preteklem letu s strani premierke in njene politične skupine in Socialnih demokratov, je tisti dragocen čas, ki je bil izgubljen in ki ga nikoli več ne bo mogoče vrniti. Vse to, kar se bo zgodilo glede sanacije bank v tem obdobju letošnjega leta in naprej, je sicer zelo pomembno in je potrebno narediti, ker drugače banke ne bodo nikoli delovale normalno in servisirale gospodarstva in prebivalstva, vendar pa bo cena, ki jo bo treba plačati za to sanacijo, bistveno višja. To pomeni, da bo tudi breme vseh davkoplačevalcev in na nek način državnega proračuna.

Glede cilja boljše upravljanje s premoženjem moram reči, da po podatkih v tem rebalansu tega cilja ne vidim; ne vidim ga ne na deležih iz državnih podjetij, ki naj bi jih dobil skozi dividende državnega proračuna, ne vidim ga ne pri prodaji, ne pri boljšem upravljanju, pri ničemer. Vidim ga samo na enem področju, in še to ne pomeni boljše, ampak pomeni bolj politično delovanje pri upravljanju državnega premoženja, ki govori o političnem kadrovanju. Celo lastni kadri, ki ste jih vi nastavili, vam odstopajo. Danes beremo v medijih, da naj bi odstopil predsednik nadzornega sveta Slovenske odškodninske družbe, gospod Otmar Zorn, ki ste ga vi nastavili, zaradi tega ker se ne strinja s kadrovsko politiko, ki jo izvajate v Novi Ljubljanski banki in v Zavarovalnici Triglav. Se pravi, celo vaši in lastni kadri se ne strinjajo s politiko, ki jo vodite na tem področju.

Še glede pokojnin, mimogrede. Če bi bilo to upravljanje ustrezno, bi 10 % iz Slovenskega državnega holdinga, teh kupnin, bilo namenjeno pokojninski blagajni in bi se ta razkorak, o katerem je bilo govora, preko tega mehanizma ob predpostavki realizacije milijarde do milijard in pol prodaje premoženja realiziral.

Rebalans v ničemer ne more pripomoči k usmeritvam, ki si jih je zastavila vlada Alenke Bratušek, in je torej oddaljevanje od teh ciljev in je torej v interesu te vlade, da tega ne sprejme, ker jo bo še bolj oddaljil od tistega, kar si je sama postavila kot neko prioriteto delovanja.

Lahko bi rekli, da vlada Alenka Bratušek na finančnem področju, na proračunskem področju, kar se tiče sanacije javnih financ, nadaljuje neustrezno politiko Pahorjeve vlade. Zaradi te politike bomo prisiljeni še naslednja leta sprejemati varčevalne ukrepe, največjo ceno bodo pa plačale ravno mlade generacije.

Danes je naša država v bistveno slabših razmerah tudi zaradi tega, ker se je samo v treh letih, med 2008 in 2011 dolg državnega proračuna več kot podvojil, z 8 milijard na 16,9 milijarde evrov, in ta trend se danes še nadaljuje, ob tem pa se vzdržuje zelo visok nivo odhodkov, ki zmanjšuje možnost za infrastrukturna vlaganja in na drugi strani povečuje javnofinančni primanjkljaj. S tem nekako na nek način ne smo zaradi teh kazalcev, ampak tudi zaradi revolucionarne retorike, ki smo ji priča v zadnjem času vedno bolj, se nekako postavljamo v eno izmed držav, ki postajamo neko obrobje evro območja: nezanimivi za tuja vlaganja, nezanimivi za investicije, nezanimivi za kakršno koli poslovanje.

Ob koncu leta bomo s tem rebalansom po mojem bistveno bolj zadolženi, kot smo bili na začetku leta, za obresti bomo plačali kakšnih 159 milijonov evrov več kot leto pred tem, javni sektor ne bo ob koncu leta nič bolj kakovosten, nič bolj kvaliteten, nič bolj operativen, zanj pa ne bomo porabili nič manj, kot smo leto dni pred tem. Najbolj revni bodo še bolj revni, ker bodo preko davčnih bremen morali plačevati bistveno več, bogatejši še bolj bogati. Mladi ne bodo imeli nič več možnosti za zaposlitev, kot jih imajo danes ali leto dni pred tem. Tistih skromnih 9 milijonov iz novega mehanizma evropskega za zaposlovanje mladih pa ne more ustvariti 5 tisoč novih delovnih mest, ker to ne pomeni niti 2 tisoč evrov na eno delovno mesto. Ob tem pa na drugi strani ostaja neizkoriščenih 250 milijonov evrov iz te finančne perspektive.

Rečeno je bilo, da naj bi povedali kaj, kako, na kakšen način – s strani premierke. Dvomim, da bo premierka poslušala opozicijske poslance, če ji posredujemo zelo dobre nasvete. Dovolj bi bilo, če si prebere izjave njenih lastnih strankarskih političnih kolegov, ki so jih v Državnemu zboru dajali pred letom dni, 10. maja, ko je bil v obravnavi rebalans proračuna za leto 2012. Gre za strokovnjake, ki zdaj sedijo – eden je minister v vladi Alenke Bratušek, drugi je državni sekretar v njenem kabinetu. Državni sekretar gospod Gašpar Gašpar Mišič je, recimo, takrat dejal: "V Pozitivni Sloveniji smo pripravili predlog, s katerim bi lahko država praktično z nebolečimi ukrepi pridobila približno 200 milijonov evrov, in sicer na prihodkovni in odhodkovni strani hkrati." Super! Samo ta ukrep – čudim se, zakaj tega premierka ni potegnila iz predala – 200 milijonov evrov! Veste, kaj je to? To pomeni ne samo bistveno boljše, kot je načrtovala vlada Janeza Janše, ampak pomeni še 400 milijonov evrov primanjkljaja manj, tako da ga ne bi bilo milijardo sto, ampak samo še

700 milijonov evrov. Super! To je en ukrep, ki bi ga bilo treba samo potegniti niti ne iz rokava, ampak iz magnetograma. Pa še od njenega lastnega državnega sekretarja prihaja.

Drugi predlog oziroma drugo razmišljanje je bilo pa s strani sedanjega gospodarskega ministra, gospoda Stepišnika, ki je takrat govoril o tem, da je problem na odhodkovni strani, ker je Virantova plačna reforma leta 2008 povzročila to katastrofo v Sloveniji, takrat je šlo za sektor države približno 3,2 milijarde evrov, za plače danes pa ta masa znaša 4,4 milijarde evrov. Drži. Torej, javni sektor je prebogat glede na to, kaj ustvarimo in bi bilo treba nekaj na tem narediti. To so njegove besede pred letom dni. Sedaj bi bilo prav, da jih udejanji, ker je minister, ali pa, da jih udejanji njegova politična strankarska kolegica, ki je predsednica vlade. V tej isti razpravi je govoril, da je treba povečati tisto, kar ustvarimo, v GDP na cca 40 milijard – tudi drži. Če ga povečamo v letošnjem letu na 40 milijard, smo odpravili vse probleme, vse. Samo udejanjiti je treba tisto, kar je govoril pred letom dni. Govoril je tudi o davkih in tukaj je dejal, da ne moremo gledati samo prihodkovno stran, kako bi z davki kaj vzeli. Z davki ne bomo mogli kaj več vzeti, je dejal pred letom dni gospod Stepišnik. Sedaj pa sedi v vladi, ki je te višje potrdila. Res je, da se ne strinja z njimi, vendar je del vlade, ki to usmeritev podpira.

Torej, kaj želim povedati? Ta predstava o tem rebalansu je v veliki meri predstava za javnost. Ob pomanjkanju resničnih ukrepov in usmeritev vlade Alenke Bratušek, ki bi nas pripeljali do tega, da bi lahko začrtano pot – na eni strani stabilizacije javnih financ in na drugi strani ukrenitve ukrepov za to, da se bo začela gospodarska rast krepiti in ne padati in vse ostalo, kar je potrebno – začeli tudi udejanjati. Predlagam, da vlada Alenke Bratušek prihaja s čim manj takimi predstavami v Državni zbor, in je bolje, da začne delati na konkretnih ukrepih, tudi če bo poslušala lastne takratne opozicijske poslance, ki sedaj sedijo v njeni vladi.

Tega rebalansa seveda ni mogoče podpreti, ker je v nasprotju s tistim, kar naj bi ta vlada skozi lastne besede uresničevala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa, gospod Černač.

K besedi se je prijavila tudi predstavnica Vlade mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Res gre v določeni meri za predstavo za javnost, za predstavo sta potrebna dva, predvsem je pa treba dati točne podatke in poudariti nekatere zadeve. Padec gospodarske rasti v prvem trimesečju letošnjega leta nikakor ne gre pripisati ekonomski politiki te vlade in lahko upamo, da če bodo zagrabili ukrepi, ki so pripravljene, da se bo ta padec v bistvu umiril oziroma da se bo zmanjšal. Ko govorimo o uravnoteženosti javnih financ in ko govorimo o

deficitu, o proračunskem primanjkljaju v višini milijarde evrov, zdaj pa ga povečujemo na milijardo in pol, je treba enostavno povedati, da je lahko načrtovati milijardo evrov primanjkljaja, če pozabiš ali pa namerno izpustiš načrtovanje odhodkov v višini 100 milijonov za obresti, v višini 150, 140 milijonov za pokojninsko blagajno, če znižaš odhodke za plače v javnem sektorju za približno 115 milijonov, pa ne narediš nič, da bi to dodatno znižanje dosegel, ali pa če znižaš transfere v javne zavode za 10 do 15 %, pa ne narediš nič, da bi to znižanje tudi dosegel. Enostavno je tako uravnoteženje javnih financ in tako zniževanje primanjkljaja nerealno in s takim postopanjem je treba prenehati. Ta rebalans pomeni realno soočenje s sliko, kateri smo se lahko posvetili od 21. marca naprej.

Konkretno je bilo postavljeno vprašanje, kako smo načrtovali prihodke iz naslova davka na dodano vrednost in povišanja stopenj v letošnjem letu. Že uvodoma sem povedala, pa bom ponovila, ker očitno nisem bila slišana. Načrtovano v prihodkovnem delu proračuna je 100 milijonov evrov, tako kot je bilo napovedano ob uveljavitvi zakona o izvrševanju proračuna, s katerim se je stopnja DDV povečala, vendar pa je dejansko v proračunu kot sprememba v rebalansu predvideno povišanje zgolj za 12 milijonov in 600 tisoč evrov na postavki davek na dodano vrednost preprosto iz dveh razlogov. V sprejetem proračunu je planiranih 70 milijonov sredstev na račun ukinitev nekaterih kategorij blaga in storitev, za katere se obračunava nižja stopnja, pa je bilo ob sprejemanju proračuna predvideno, da se bo za te kategorije blaga in storitev uvedla splošna stopnja davka na dodano vrednost. Poleg tega pa je treba upoštevati padec potrošnje, zaradi česar je sprejeti proračun na postavki Prihodki iz naslova davka na dodano vrednost bil dodatno planiran preoptimistično oziroma previsoko.

O očitkih oziroma o modalitetah davka na nepremičnine, sem prepričana, bomo lahko dosti bolj argumentirano in utemeljeno govorili, ko bo predlog zakona pripravljen in predložen Državnemu zboru v presojo in potrditev.

Kar se tiče zadolžitve v maju 2013, je treba povedati, da so bili pribitki oziroma obrestne mere, po katerih je bila ta zadolžitev izpeljana, nižje, kot so bile obrestne mere oktobrske zadolžitve, prav tako na ameriškem trgu.

Kar se tiče učinkov upravljanja premoženja, moram reči, da pripomb niti ne razumem. Na strani dividendne politike Vlada ne spreminja tega, kar je bilo načrtovano v sprejetem proračunu. Predvidevamo, tako kot po sprejetem proračunu, da bomo iz tega naslova realizirali za približno dobrih 86 milijonov evrov prihodkov. Kar pa se tiče prodaje, je jasno, da prodaja državnega premoženja, posebej vrednejšega državnega premoženja, ni postopek, ki ga je mogoče izpeljati v zelo kratkem času, zaradi tega tudi prihodkov iz tega naslova v letošnjem rebalansu proračuna še ni

mogoče načrtovati oziroma bi bilo tako načrtovanje ponovno nerealno in skregano s postopki, ki se dejansko izpeljejo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Sedaj z razpravo nadaljuje gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana kolegica podpredsednica, državna sekretarka, maloštevilni kolegice in kolegi!

Z ugotovitvijo kolega Černača se strinjam in oporekam temu, kar je državna sekretarka rekla - to je predstava za javnost, spoštovana gospa državna sekretarka, in v tej predstavi nista vedno potrebna dva, lahko nastopa tudi eden. Imam občutek, da v tej predstavi za javnost nastopamo opozicijski poslanci, ki skušamo pokazati, kaj v tem proračunu ni tako, kot bi moralo biti, in da v tej predstavi ne sodelujejo tisti, ki bi morali sodelovati, in sicer najvišji predstavniki Vlade. Državna sekretarka je tu z nami cel dan, zdaj je sicer nastopala nekaj minut, pred tem pa je dala neko obširnejše pojasnilo, ki je bilo skupaj daljše od celotne predstave in predstavitev obeh, predsednice Vlade in finančnega ministra, ki sta nam za ta zelo pomemben dokument namenila samo nekaj minut, potem pa odšla. Upam, da ne bom spet obtožena žalitve, če samo ugotovim, da z nami sedita dva poslanca Pozitivne Slovenije in nobeden od njiju ni član Odbora za finance. Z nami ni finančnega ministra, predsednice Vlade niti ne pričakujemo. Kako resno ta vlada jemlje sprejetje tega rebalansa, kažejo dejstva sama.

Sprašujem se tudi, ali morda Vlada sama že v tem trenutku ne ve oziroma se zaveda tega dejstva, da je danes samo nek manjši korak na poti k jeseni, ko bomo še enkrat sedeli na isto temo v parlamentu in spet razpravljali o novih popravkih proračuna. Vsi ti dogodki oziroma kar se v zvezi s to razpravo dogaja, mislim, da kaže svoje, kaže odnos Vlade do ljudi, ne nazadnje do kolegov. Moram reči, da oporekam takemu načinu delovanja, in mislim, da bodo ljudje znali presoditi, kako resen je pristop k reševanju krize, kako resen je pristop k zmanjševanju javnofinančnega primanjkljaja.

Državna sekretarka je pred tem tudi omenila, da je ta rebalans pokazatelj oziroma soočenje z realno situacijo. Ampak, tudi temu moram na žalost oporekati, spoštovana državna sekretarka, kajti če bi bilo to samo tako, potem ne bi bilo treba hkrati z rebalansom predložiti tudi vsebinskih zakonov, ki pomembno znižujejo transfere posameznikom in gospodinjstvom. Spomnila vas bom na porodniške, ki jih znižujete, in če bi zakonodaja ostala takšna, kot je sedaj, pač teh porodniških ne bi zmanjševali, ampak bi ostale takšne, kot so. Vi predlagate poseben zakon, ki ga bomo v teh dneh - ki ga

boste sprejeli –, s katerim boste določili podlago, da to lahko naredite.

Strinjam se tudi s tistimi kolegi, ki pravijo, da je naloga rebalansa vendarle malce drugačna kot naloga proračuna in pomen proračuna in da gre za neko usklajevanje dejanskega stanja prihodkov, odhodkov. Pa vendarle ni samo to; je tudi pokazatelj delovanja Vlade, pokazatelj usmeritve, v katero smer Vlada gre s svojimi ukrepi, katere postavke znižuje, katere pušča enake in katere povišuje. Vlada se deklarativno zavzema za bolj prijazno okolje za podjetništvo, za spodbude za zaposlovanje mladih, za bolj naklonjeno družinsko politiko, za bolj radodarno socialno politiko, ampak številke, ki so v tem proračunu, kažejo ravno nasprotno.

Dovolite, da gremo, mislim, da bodo številke največ povedale, kar na obravnavo splošnega dela proračuna in po nekaterih ključnih postavkah, ki so v splošnem delu omenjene in jih bom malo pokomentirala. Če se najprej ustavimo pri prihodkih. Največje znižanje prihodkov predvideva Vlada na postavki Davek od dohodkov pravnih oseb in to znižanje je vedno pospremljeno z obrazložitvijo predstavnikov Vlade o nižji davčni stopnji, o zniževanju davkov od dohodkov pravnih oseb v preteklih letih. Ni res. Nižji davek od dohodkov pravnih oseb je prinesla realna situacija, prineslo jo je dejstvo, da so v lanskem letu naša podjetja delovala izredno slabo, da so družbe, ki so poslovale v letu 2012, v primerjavi z letom 2011 pomembno poslabšale rezultate poslovanja, pravi Ajpes v svojem poročilu. Po pokritju vseh odhodkov in davka od dobička, so izkazale sicer neto čisti dobiček, ki pa je bil le še na višini ene tretjine od leta poprej. Temu oslabiljenemu gospodarstvu, posebej oslabiljenemu malemu gospodarstvu, v nadaljevanju, kar pa še ne izhaja iz tega proračuna, predvidevate nove in nove davčne obremenitve. To pomeni, da bo drugo leto ta številka še manjša in da jo boste lahko ponovno popravljali.

Naslednja postavka, ki se je želim dotakniti, so prejeta sredstva iz Evropske unije. Mislim, da je že večina mojih kolegov omenjala 257-milijonsko zmanjšanje, predvideno zmanjšanje sredstev, ki bodo prišla s tega naslova. To utemeljujete s tem, da ni dovolj projektov, da niso bili pripravljene, ampak seveda temu ni tako. Projekti so, projekti so bili pripravljene, projekti so na mizi, zapleta pa se nam, tako kot že dolga leta, in to lahko priznamo, da je bila tudi ena vlada prej, pa še kakšna prej, pač zelo nespretna in nerodna pri koriščenju evropskih sredstev. Zapleta se pri birokraciji. To izhaja tudi iz poročila, ki ga pripravlja vlada oziroma njeni organi vsako leto ali pa na vsake toliko časa v zvezi s črpanjem evropskih sredstev. Vsi že vemo, Slovenija si je izposlovala 4,2 milijarde evrov, da jih počrpa za te namene, predvsem za investicije, in pogledajte, do konca leta 2012, recimo, da temu rečemo obdobje Janševe vlade, je bilo potrjenih za 5,26

milijarde instrumentov in za 3,75 milijarde podpisanih pogodb do konca leta – se opravičujem, do konca leta 2012 3,51 milijarde podpisanih pogodb. Potem pa v nadaljnjega pol leta, recimo obdobje vlade Alenke Bratušek, povečanje samo na 3,75 milijarde podpisanih pogodb. In to v zadnjem letu črpanja! Tukaj bi moralo biti povišanje enormno, povišanje tukaj bi se moralo približati tej številki vseh potrjenih instrumentov, pa se ne. Tu niso razlog nepriljubljeni projekti! Razlog so zapleti v birokraciji.

Če gremo zdaj še malce na stran odhodov in se dotaknemo še ene pomembne postavke, za katero danes ne vemo, kdo je bolj kriv, kdo je manj kriv, da plače in drugi izdatki zaposlenim v javnem sektorju ne samo ostajajo na isti ravni, ampak se celo povišujejo. Državna sekretarka je korektno opozorila, da gre na tej postavki tudi za izplačila nekih zaostalih obveznosti, ki izhajajo iz nekih odločitev sodišč in lahko se strinjamo z njo, da je to res. Hkrati pa na drugi strani pove za zelo velik dosežek ministra Viranta, ki naj bi izposloval 100 milijonov evrov, približno 100 milijonov evrov odpustka, kajti, če on tega ne bi izposloval, bi bili odhodki še višji. Pogledajte, to je zavajanje, kajti v tem istemu paketu, ko je dr. Virant izposloval ta dogovor s sindikati, se je hkrati tudi dogovoril, da pa ta znesek, za katerega bodo sedaj prikrajšani javni uslužbenci na postavki plače, bodo lahko prerazporedili v plače po nekem drugem kanalu, to je skozi materialne stroške. To tako je in seveda o tem obstaja tudi dogovor in sporočilo, ki so ga sindikati veselo sporočili svojim članom. Ne glede na to, da gre pa s to postavko biti zelo previden, pa še vedno ostaja dejstvo, da se je aprila po nastopu te vlade število javnih uslužbencev povečalo, da nas vsi opozarjajo, da ste nas vi, ko ste bili v opoziciji, na to opozarjali, da ne bo šlo z enakim obsegom javnega sektorja več naprej v enaki meri, kot je šlo doslej. Da hočeš nočeš, če si pred tem še tako zatiskamo oči, bo treba v nadaljevanju poseči tudi na to področje. Kakšni bodo rezi, bomo videli v nadaljevanju, če prej ne, pa mogoče kakšnem obisku Bruslja predsednice vlade ali pa koga od ministrov, ko nam bodo povedali, kakšne morajo biti te številke, tako kot so nam povedali že marsikaj do sedaj.

Naslednja postavka, ki bi se jo rada dotaknila in je kar precej velika, gre za 48 milijonov evrov, se boste strinjali z menoj najbrž, da to ni tako malo denarja, posebej ne ob vseh teh velikih besedah, kako ta vlada veliko pozornosti namenja področju mladih, področju izobraževanja. Teh 48 milijonov, spoštovane kolegice in kolegi, je prišlo v proračun po nekem spletu sprememb zakonodaje, kjer tista sredstva, ki so sicer že ves čas obstajala na nekem drugem kontu, če tako lahko rečemo, prehajajo v proračunski sklad. To niso nobena nova sredstva, to niso nobena dodatna sredstva, s katerimi bi napolnili proračun. To so samo sredstva, ki smo jih prenesli iz enega predalčka

v drugi. In vi želite sedaj povedati, da zaradi tega prenosa namenjate za štipendije 48 milijonov evrov več. To je navadno zavajanje. Pa vam povem, zakaj. Poglejte, v starem proračunu ni bilo te postavke – rezerve. Če lahko tu zraven omenim še to, sredstva za štipendije moramo iskati po celem proračunu: malo na postavki za štipendije, malo na postavki spodbude za mlade, malo celo na postavki rezerve. Povejte mi, kako lahko zagovarjate, da je ta proračun transparenten. Če tukaj ne moremo priti do nekega korektnega podatka, koliko sredstev bo ta država sploh namenila za šolanje mladih, potem verjamem, da imamo enake zadrega tudi na drugih postavkah. Pa se vrnimo zdaj h konkretnim številkam, kajti teh konkretnih številk ministrica s svojo ekipo na odboru, ki je obravnaval ta proračun, ni znala pojasniti. Upam, da danes imate odgovore. Po starem oziroma sedaj veljavnem proračunu je bilo za štipendije namenjenih 92 milijonov evrov. Res ni bilo postavke rezerve, ampak teh 48 milijonov je bilo, kot sem prej rekla, v nekem drugem predalčku. So obstajali in so bili namenjeni za štipendije. Torej je država skupaj namenila 140 milijonov za štipendije. Pa pogledjmo, kako bo po novem. Po novem gre teh 48 milijonov evrov v proračun in na ta račun potem država oziroma Vlada zmanjšuje postavko štipendije na samo 35 milijonov evrov. Torej skupaj 83 milijonov evrov. Si boste izračunali sami, koliko znaša razlika med 83 milijonov evrov, kot bo namenjeno za štipendije po novem, in 140 milijonov evrov, kot je bilo namenjeno do sedaj. In to ob vseh velikih besedah o tem, kako spodbujamo izobraževanje mladih in delamo mladim okolje prijazno!

Pa še ena postavka me je zelo zmotila in tudi komentariji, ki so jih imeli v zvezi s to postavko moji kolegi. In sicer gre za tako imenovano B bilanco, postavko Povečanje kapitalskih deležev v javnih podjetjih in družbah, ki so v lasti države ali občin. Povečuje se za okroglih oziroma več kot 207 milijonov evrov. Ob tem, kot ta vlada pravi, da je njena prioriteta umik države iz podjetij, hkrati namenja več sredstev, da bo kupovala oziroma vlagala v deleže podjetij in bo postala ne manjši, ampak večji lastnik. Seveda, tukaj trčimo ob neko situacijo, ko se sprašujemo, zakaj Vlada s svojimi ukrepi, ki morajo biti čim bolj horizontalni, to pomeni, da bodo za vse podjetnike prijazni, da bodo pomenili izboljšanje okolja za celotno gospodarstvo – zakaj ne dela Vlada tega tako? Zakaj dela na način, da bo izbranim podjetjem po njeni presoji namenjala neka sredstva, ki bodo lahko v mnogih primerih, kar se je že izkazalo, tudi izgubljena za vedno in bodo to pokrili davkoplačevalci.

Skratka, vprašanj, povezanih s tem rebalansom proračuna, je zelo veliko. Številke, ki so v proračunu in v rebalansu proračuna, govorijo nekaj popolnoma drugega, kot govorijo kolegi, kot govori Vlada. To niso ukrepi za izboljšanje poslovnega okolja, to niso ukrepi, ki

bodo omogočili gospodarsko rast. To niso ukrepi, ki bi našo državo ne izboljšali, ampak vsaj ohranili na tem nivoju sociale, kot ga danes poznamo. Ne, to so ukrepi za zmanjšanje gospodarske rasti in to so ukrepi za zmanjšanje socialne varnosti. To postavko želim omeniti na koncu, ker se mi zdi, da je za ljudi zelo pomembna. Ob res ogromno besedah, ki so bile izrečene tu v tem prostoru v zvezi s šolajočimi, v zvezi s prehrano otrok, v zvezi z vse večjo revščino, ki trka na naša vrata, boste v tem rebalansu znižali postavko na družinskih prejemkih in starševskih nadomestilih. Znižali boste porodniške. Porodniške boste znižali za skoraj 20 milijonov evrov. Znižali boste transfere za zagotavljanje socialne varnosti za skoraj 15 milijonov evrov. Ali to pomeni, da se je socialno okolje v Sloveniji nenadoma izboljšalo? Oziroma kaj bi bil potem razlog za to znižanje? In kot sem omenila prej, za 40 milijonov evrov ali več boste znižali štipendije. Te številke so zelo povedne in govorijo nekaj povsem drugega kot tisto, kar slišimo iz poslanskih klopi, kar smo slišali iz ust predsednice Vlade, kolikor nam je besed sploh namenila, ker v glavnem je govorila o tem, kaj prejšnja vlada ni naredila dobro, pa zelo malo o tem, kaj bo njena vlada naredila, da bo gospodarsko in socialno okolje v Sloveniji boljše.

Ne nazadnje, tako kot večkrat poudarjamo, mi lahko govorimo tukaj svoje, pa nas nihče ne posluša, nihče se ne ozre kaj dosti na te besede, ampak samo kakšen članek ali kakšen sestanek v Bruslju, pa se zadeve spremenijo. Dan ali dva nazaj je tudi Evropska komisija poslala zelo jasno sporočilo; ne samo po našem mnenju, po mojem mnenju ta rebalans ni dober, tudi po njihovem mnenju ta rebalans ni dobil zelene luči. Narediti bo treba marsikaj drugega od tega, kar delate sedaj.

Kot rečeno, bojim sem, upam, da se motim, ampak bojim se, da se jeseni ponovno vidimo ob podobni razpravi o novem rebalansu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Levanič, izvolite.

DEJAN LEVANIČ: Hvala lepa za besedo. Lep pozdrav vsem skupaj!

Verjamem, da bi si vsi želeli, da bi proračun ali rebalans proračuna vseboval toliko finančnih sredstev, da bi lahko zagotavljali vse programe, ki si jih vsi skupaj želimo. Predvsem pa je pomembno poudariti, da ne gre za takšno zniževanje sredstev, kot je bilo sedaj povedano.

Namreč, na Ministrstvu za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, ko pogledamo rebalans, vidimo suma sumarum glede na veljavni proračun 300 tisoč evrov razlike, torej manj denarja, namenjenega za dejavnost znotraj ministrstva. Torej 300 tisoč evrov, ne pa milijonskih zneskov, kot je bilo slišati sedaj, predvsem ne na postavkah, kot je bilo slišati sedaj. Tako da bi res vesel, če bi se lotili debate na konstruktiven način, ne pa, da bi strašili in zavajali ljudi, da se bo kakor koli

zmanjševala socialna varnost na nekaterih točkah, da se bodo zmanjševala sredstva za štipendije ali kar koli podobnega.

Najprej če se lotim, recimo, Direktorata za trg dela in zaposlovanje. Vemo, v kakšnih časih živimo, vemo, da je pritisk na naše ministrstvo izjemno velik, vemo, da se nam je brezposelnost v letu 2012, v času torej prejšnje vlade, rekordno povečala, rekordno se je povečala brezposelnost predvsem med mladimi. V ta namen smo potem usmerili v temu kratkemu času, odkar smo tudi sedaj na vladi, vso energijo in smer v to, da naredimo vse, kar je treba, predvsem s konkretnimi ukrepi, da to presekamo in da ustavimo ta trend.

Če pogledamo postavke, predvsem za trg dela in zaposlovanje dvigujemo predvidena sredstva, torej s 519 milijonov evrov na 545 milijonov evrov. Če najprej pogledamo denarna nadomestila brezposelnim osebam, ta se bodo povečala za 36 milijonov evrov, ker je pač takšno stanje v družbi in na to znamo pogledati; se pravi, bili smo opozorjeni, vemo, kaj se dogaja s števkami, in bomo temu primerno tudi odreagirali predvsem s ciljem, da ljudi ne pustimo na cedilu.

Kot drugo, za programe aktivne politike zaposlovanja. Če pogledamo integralni del pa tisti del v bistvu, ki se je planiral, bomo prav tako za 0,6 % oziroma 0,6 milijona evrov dvignili sredstva za aktivno politiko zaposlovanja. Zakaj so ti programi pomembni? Tukaj, mogoče za razliko od nekaterih, znamo reči, da so bili v prejšnjem mandatu projekti, recimo kot Prvi izziv, dobri projekti in da si želimo, da bi takšnih projektov bilo čim več, ker bi vključili čim več mladih na trg dela, in to nam je na koncu koncev vsem velik cilj. Kot ključno v tem kontekstu aktivne politike zaposlovanja pa si želimo usmeriti sredstva, ki jih ni veliko, v projekte in ukrepe, ki bodo na dolgi rok učinkovitejši in ki bodo v čim večjem številu mladih vključevali na trgu dela na dolgi rok. Ne tako, da bomo mogoče sredstva razdelili, potem pa efekta ne bo, ampak na takšen način, da bomo potem od tega tudi nekaj imeli in da bodo mladi zaposleni. Kar nekaj stvari se odvija v tej smeri, eden izmed takšnih ukrepov, prej smo slišali, je recimo ukrep samozaposlovanja. Subvencije niso več podeljene kar tako, ampak je mladim ljudem omogočen zunanji svetovalec, omogočena jim je delavnica, kjer se spoznajo s poslovnim okoljem, vedo, na kakšen način se mogoče lažje lotiti podjetništva, preverijo skupaj s svetovalcem idejo in na takšen način potem stopijo v samozaposlitev, vzamejo subvencijo. Procenti tistih, ki so ohranili zaposlitev več kot štiri let, se zvišujejo, sedaj so že čez 60 %, kar pomeni, da je to dober ukrep in da na takšen način lahko delujemo in ga želimo podpirati tudi v prihodnje.

Kar se tiče prihodnjih zadev, me izjemno veseli, čeprav mogoče to ni takšna točka, kjer bi lahko bili presrečni, ampak kljub temu smo z argumenti v Evropski uniji uspeli

prepričati, da tudi Slovenija potrebuje določena sredstva za zaposlovanje mladih. Glede na situacijo bi bilo bolje, da bi se lahko temu izognili pa da bi bili mladi dovolj vključeni v trg dela, pa le niso in rabimo na temu segmentu pomoč in tudi sodelovanje vse politike, ker bomo samo na takšen način prišli do cilja, ki si ga želimo. V sklopu te iniciative bo Slovenija upravičena do dela sredstev, ki jih bo lahko namenila za zaposlovanje mladih v vzhodni regiji. Znotraj ministrstva smo se aktivno lotili programa Jamstvo za mlade, z jesenjo bomo začeli s konkretnimi programi in tudi tam si želimo zaposliti čim več mladih.

ZDR prav tako prinaša olajšave za delodajalce, mi želimo narediti še korak naprej z interventnimi zakoni, ki so bili že obravnavani na odboru in bodo prišli še v Državni zbor. Želimo najti način, kako bi delodajalcem olajšali zaposlovanje mladih, jih oprostili prispevkov in na ta način naredili mlade bolj zaposljive, predvsem ko govorimo o zaposlovanju za nedoločen čas. Znotraj socialnega podjetništva smo končno sprejeli strategijo, tudi tukaj bo nekaj priložnosti, tako da bomo vso energijo usmerili v smer, da zaposlimo čim več mladih ljudi. Ti rezultati se morajo poznati zelo hitro in na nas je, da naredimo čim več. Če bomo pa samo vztrajali na tem, kdo je kaj naredil in kdo česa ni naredil in če bi pogledali lanske rezultate, potem bi pač videli, da rezultatov ni bilo ali da niso bili takšni, kot bi si jih vsi skupaj želeli.

Upam, da bomo pač tu razumeli situacijo, v kakršni smo, in da bomo iskreno naredili vse, da to presežemo – kar se tega tiče.

Potem bi rad opozoril, da ni res, da se znižujejo sredstva za štipendije. To je jasno razvidno tudi iz proračuna, štipendij ne bo manj, razen v primeru Zoisovih štipendij, katerega zakon ste uskladili tudi v prejšnji vladi, ker smo pač vsi skupaj želeli, da gre sistem Zoisova v smer, ki ga imamo sedaj, ga pa želimo še nadgraditi – v tem segmentu bo nekaj manj štipendij. Drugače bomo pa vsi skupaj, ker imamo pač nov zakon o štipendiranju, delali na tem, da bomo skušali omogočiti čim več mladim ljudem štipendijo. Tako če pogledamo konkretno postavko; res je, višina planiranih sredstev je pač 48 milijonov evrov in tudi sprejeti proračun za leto 2013 je sicer res govoril o 130 milijonih, realizacija je pa bila čisto drugačna. Realizacija je pristala na 96 milijonih in če potem pogledamo rebalans proračuna, je postavka notri 78 milijonov evrov. Tako je nekaj manj sredstev, nekaj na račun novega zakona o štipendiranju, pričakujemo pa teh 11, 12 milijonov, ki je razlika od realizacije. Od tega, kar je planirano v proračunu, bo prišlo, vsaj po naših ocenah, da bo realizacija prihodkov do konca leta s teh 48 milijonov narasla na 60 milijonov evrov. To je v bistvu okrog 12 milijonov več, kot je predlog rebalansa, kar posledično pomeni, da se obseg teh sredstev za to politiko ne bo zniževal glede na sprejeti proračun in kar je spet

pozitivna zadeva, ne glede na to, da se nam znižujejo sredstva v rebalansu, mi teh sredstev za štipendije predvidevamo, da jih bo dovolj in da jih bomo lahko podelili toliko, kolikor jih bo pač treba.

Govorilo se je tudi veliko o družinski politiki, da znižujemo sredstva za starševska nadomestila, kar seveda drži, ampak ne zato, da bi naredili to namenoma ali pa bi želeli postavljati družine v slabši položaj. Osnove teh sredstev rahlo upadajo, predvsem pa je znatno začelo upadati tudi število rojstev in to je za vse nas signal. Če pogledamo samo podatke, v letu 2011 je bilo 22 tisoč 500 upravičencev, v letu 2012 21 tisoč 74 upravičencev, to pomeni v enem letu 6-odstotni padec rodnosti. Tukaj se vidi ta postavka in realizacija. Tukaj gre za zniževanje sredstev, ne gre namenoma za zniževanje sredstev družinam ali kakor koli.

Potem pa je treba, spoštovane kolegice in kolegi, povedati tudi, da po ZUJF, ki ga je prav tako sprejela prejšnja vlada in tudi po novem interventnem zakonu je pričakovan prihranek 1,5 milijona evrov. Tu so te razlike. Vsi skupaj s sprejetimi zakoni, s stanjem rodnosti in to, kar se nam dogaja v družbi, prihajamo do teh postavk. Nihče namenoma v rebalansu ne znižuje finančnih sredstev za starševska nadomestila; in to je treba jasno povedati.

Tudi kar se tiče otroškega dodatka, je tudi učinek ZUJF očitni, hkrati pa se zaradi upoštevanja premoženja iz preteklega oziroma celo predpreteklega leta, kar bomo tudi spremenili v novi socialni zakonodaji, še ne pozna slabše ekonomsko stanje družine. Zaradi vsega tega, socialne zakonodaje in tudi ZUJF, nam število upravičencev iz leta v leto upada. Realno stanje – vemo, kakšno je. Mi smo dobili analizo inštituta, vemo, kaj je treba narediti v teh spremembah, da bi na nek način pomagali družinam – vsaj tistim, ki to res potrebujejo.

Mislilim, da je neupravičen očitek, da kakor koli ali rušimo socialno državo ali jemljemo tistim, ki potrebujejo. Znotraj tega, kar imamo, smo predvsem na ministrstvu za delo – tudi kar se črpanja tiče, veste, da je ministrstvo eno izmed najuspešnejših in skuša finančna sredstva pridobiti, od koder koli pač gre. Smiselno pa je, da znotraj tega, kar imamo, razporedimo čim bolj učinkovito in da vsi tisti, ki res potrebujejo pomoč, ne bodo zaradi tega rebalansa utrpeli velikih posledic.

Mi bomo svoje delo dokazovali skozi čas in glede na to, kako bo rebalans v bistvu prijel, kaj bomo pa vse naredili v prihodnje, pa boste ocenjevali tako vi kot državljanke in državljani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala, državnemu sekretarju.

Repliko na podatke, ki jih je podal, ima gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Da, seveda, da ne bi izzvenelo, da so bile moje navedbe slučajno napačne, ker niso bile.

Dejstvo je, da teh 48 milijonov, ki jih sedaj poskušate prikazati kot nove prihodke za namen štipendij, že danes obstajajo nekje drugje, zdaj ste jih pa tam vzeli in jih prenesli nekam drugam. To se pravi, sredstev ni več, pač pa jih je manj. In sicer, po podatkih, ki izhajajo iz splošnega dela proračuna, je za 57 milijonov evrov manj sredstev za štipendije, kot jih je po obstoječem proračunu. Zdaj ne vem, kako naj sicer še razlagam to matematiko, ampak dejstva, ki izhajajo iz števil, so popolnoma jasna. Spoštovani državni sekretar, ne vem, kako se vam sicer lahko določene stvari naredijo nenamenoma in se vam v proračun zapišejo neke številke nenamenoma, pač so se zapisale tako, kot so se, in so take, kot so. Ne glede na to, kako želite prikazati, da se ohranjajo sredstva za socialo, zaposlovanje mladih in vse ostale namene, dejstvo je: minus 20 milijonov na družinskih prejemkih, minus 15 milijonov na transferjih za zagotavljanje socialne varnosti. Verjamem pa, da ste na nekaterih postavkah sredstva tudi povišali, seveda povsem logično, na aktivni politiki zaposlovanja, brezposelnih je več.

Želim si, da bi bilo gospodarstvo tisto, zaradi katerega bo brezposelnosti in potreb po socialnih transferjih za nadomestila manj, ne pa zaradi spodbud države. Verjamem tudi, da boste namenili zelo veliko sredstev za spodbujanje socialnega podjetništva, vprašanje pa je, ali se o teh smereh, za kaj bo porabljen ta denar, tudi vsi strinjamo. Ampak, kot rečeno, to je politika te vlade, številke pa govorijo svoje. In številke govorijo, da bo sredstev za štipendije 50 milijonov evrov manj.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala.

Dodatna pojasnila bo podal državni sekretar Levanič.

DEJAN LEVANIČ: Hvala za besedo.

Pomembno se mi zdi še dodatno pojasniti, da ne bo nekaj, kar je bilo rečeno, zdaj izpadlo kot resnica, ker pač to ni.

Minus 20 milijonov in minus 15 milijonov, kot ste dejali, je realno stanje, ker je bil proračun za leto 2013 nerealno planiran. To so realne ocene denarja, ki ga bomo potrebovali, da bomo zagotavljali socialno varnost ljudem, ki to potrebujejo. To je jasno. Ne znižujemo teh sredstev, ne ogrožamo socialne varnosti in to je pač stvar, ki jo morate prebrati znotraj rebalansa.

Za štipendije ne bo 50 milijonov manj. Ta trenutek je razlika 11 milijonov, vemo pa, da bo iz koncesijskih dajatev ta številka z 48 zrasla na 60 milijonov, tako da bomo skupaj imeli dovolj sredstev za štipendije, ki bodo podeljene v letošnjem letu. Dejstvo je samo eno, res bi želel, da vsi skupaj razumemo, da se vsa ta sredstva, kot ste dejali, ki naj bi se zniževala za

različne socialne prejemke, ne znižujejo, in da je včasih dobro planirati proračun, realnost pa je mogoče čisto drugačna. Skozi svoje izračune vemo, kaj je potrebno, da bodo vsi tisti, ki neko socialno varnost potrebujejo, to tudi imeli. To je jasno zapisano skozi različne politike Ministrstva za delo, skozi številke, ki so jasne, in zdaj govoriti v Državnem zboru, da znižujemo milijonska sredstva – ne drži, ker so bila planirana napačno in niso odražala realnega stanja. To je dejstvo in s tem se je treba sprizniti. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednja, ki bo razpravljala, je gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa.

Rebalansu bom nasprotovala, ker ni tak, kot bi si želeli, ker ne nakazuje stabilizacije javnih financ, odhodkov je bistveno več kot prihodkov. Glede na predlagani proračun za pol milijarde povečujete javni dolg. Tako politiko smo že videli v času Pahorjeve vlade, ko smo dolgove samo povečevali, namesto da bi naredili kaj tudi na drugi strani.

Večkrat danes je bilo povedano, da je proračun nerealen. Takrat, ko je bil načrtovan in ko so se predvidevali prihodki in odhodki, je bil narejen in postavljen na tiste predpostavke, ki jih je pripravil Umar in druge institucije, ki jih v tej državi imamo za to, da načrtujejo stvari oziroma da delajo analize in jih za to tudi plačujemo. Zato nekaj mesecev kasneje ugotavljati, kaj je bilo takrat narobe in česa nismo vedeli, bi lahko rekla, da je po bitki vsak general. Seveda, čez pol leta smo vsi pametni za nazaj, kaj bi bilo treba narediti. O tem pa itak največ pove kar vaš poslanski kolega Matevž Frangež, ki je rekel, da ta rebalans ni pripravljen na realnih predpostavkah, da bomo letos priča še enemu rebalansu ali pa se bo izvrševanje proračuna na neki točki preprosto ustavilo in da s tem rebalansom ne prispevamo veliko k zasuku naše gospodarske politike. Tako vam ne rabimo niti mi govoriti, ampak lahko vidite kar sami.

Kar naprej nam je tudi očitano, da smo sami imeli možnost in priložnost, da kaj naredimo in zakaj tega nismo naredili. Če vas samo spomnim na nekaj stvari v lanskem letu. Primanjkljaj se je zmanjšal za 2,4 % glede na leto 2011. Večino tega je šlo na račun izdatkov, prvič smo bolj korenito zmanjšali tudi sredstva za zaposlene v javnem sektorju, kar se je do takrat praktično zdelo nemogoče. Še lani se je zdelo precej nemogoče. Začelo se je tudi zniževanje števila zaposlenih, za razliko od tega, kar se dogaja danes. Tudi na področju sociale so se zmanjšali nekateri izdatki, nekaj tudi, poleg ZUJF, na račun spremenjene socialne zakonodaje, ki smo jo podpirali do tiste mere, da se pač uveljavi enotna vstopna točka, pri nekaterih rešitvah se nismo z njimi strinjali, ampak dejansko je tudi ta reforma prinesla spremembe.

Za 300 milijonov je bilo tako zmanjšanih tekočih odhodkov. Tudi v letošnjem letu še vedno učinkuje ZUJF, ki ste ga lani tako zelo pljuvali in smo poslušali, da ukinjamo socialno državo, delamo nove reveže, da smo kruti in neusmiljeni in tako naprej. Popljuvan z vseh strani, seveda ste ga pa potem letos uvrstili v pakt stabilnosti oziroma uravnoteženje javnih financ oziroma pakt stabilnosti, kjer ste večino pozitivnega učinka od lani in tudi letos prisodili prav ZUJF, o katerem smo lani, kot sem rekla, poslušali mnogo hudih in ogorčenih besed, kljub temu da smo vam že takrat povedali, da to tudi za nas ni bilo lahko. Treba je bilo jemati na vseh področjih in to nikoli ni enostavno, vendar smo se zavedali, da druge poti ni. Celotno ljudje so to razumeli, da je treba zategniti pas in počakati, nekaj časa potrpeti do boljših časov.

Seveda bi se za to trudili naprej in to tudi v nadaljevanju počeli, če se ne bi zgodila sprememba vlade in tukaj, kjer smo, smo tudi zaradi te politične krize, politične nestabilnosti. Sami dobro veste, da ko se vzpostavlja nova ekipa, gre mnogo časa v prazno.

Kaj delate vi? Zaposlujete na novo, v aprilu je bilo 200 novih javnih uslužbencev, zato tudi povečanje sredstev za plače v proračunu za 4 milijone, kljub temu da ste se zavezali, da boste delali drugače. V dogovoru o sodelovanju Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in DeSUS ste zapisali, da boste uvedli olajšave na prispevke delodajalcev za nova delovna mesta, da boste uvedli olajšave na prispevke delodajalca za prvo zaposlitev, vzpostavili shemo pomoči malim in srednjim podjetjem – nič od tega se ne dogaja, razen, da ste jih ponovno in dodatno obremenili z višjim DDV. Pomembno ste pa zapisali tudi nekaj reči v zvezi s konsolidacijo javnih financ. In sicer se napisali: zniževanje proračunskega primanjkljaja – ki ga ne znižujete, pač pa povečujete za pol milijarde z rebalansom – s poudarkom na racionalizaciji javne porabe. Našteli ste zmanjšanje mase za plače, racionalizacija, v skrajnem primeru z dvigom DDV. To ste napisali tri mesece nazaj, DDV smo pa, že imamo povišanega zadnjih 10 dni.

Potem ste napisali, da boste intenzivno črpali evropska sredstva. Tudi na tej postavki zmanjšujete sredstva in ne vem, kako jih boste bolj intenzivno črpali, če se jim odpovedujete.

Rečeno je bilo tudi, da ne moremo posegati v pravice oziroma da so neke stvari, ki jih je nekdo pridobil, očitno večne, ljudje ocenjujejo to kot nepravilno, mnoge privilegirane pokojnine pa še kaj drugega ocenjujejo kot nepošteno, zato tudi ocenjujejo, da država ni pravna in poštena in tako naprej. Povedala sem že primer, da so v Italiji v času varčevanja na invalidske komisije ponovno pripeljali vse invalide in eni tretjini vzeli status invalida, ker je kdo v dobrem času dobil status tudi na lepe oči, ne pa zato, ker bi bil dejansko invalid.

Pravite, da posegate v nekatere pravice, omenjene so bile že porodniške. Vi ste rekli, da za nadpovprečne porodniške, zadnjič smo o tem imeli hudo debato na odboru, medtem ko pa ne posegate v nadpovprečne pokojnine. Pokojnino od tisoč tristo do tisoč petsto evrov ima 7 tisoč 189 ljudi. Pokojnino od tisoč petsto do tisoč sedemsto ima 4 tisoč 838 ljudi in pokojnine nad tisoč sedemsto evrov ima 6 tisoč 233 ljudi. To so samo te višje. Od tisoč sto do tisoč tristo jih ima 15 tisoč in tako naprej.

Zdaj bomo vzeli stotim ženskam, ki po vašem mnenju dobivajo nadpovprečno visoko porodniško, ne glede na to, da imajo na svojo plačo kredite in podobno in bodo imele težave s tem, če se jim porodniška zmanjša. Pri pokojninah vas pa to popolnoma nič ne moti, da ima kar nekaj ljudi nadpovprečne pokojnine. Če posegate in če želite varčevati in nas prepričevati, da posegate v tisto, kar je nadpovprečno, potem morate najbrž tudi tukaj kaj narediti.

Rečeno je bilo, da smo posegali na tiste, ki si že tako ne morejo zagotoviti osebne eksistence, ki imajo težave ... Z dvigom DDV vsem dvigujete položnice. Tisti, ki že danes hodijo na Karitas in na Rdeči križ po sredstva za to, da bi lahko plačevali položnice, bodo najbrž zdaj še z večjimi položnicami prišli in še z višji sredstvi. Da ne govorim, kaj bo dvig DDV prinesel na drugih področjih; povedala sem že samo 17 milijonov dodatnega denarja za Zavod za zdravstveno varstvo in tako naprej. Na vseh področjih praktično bomo samo iz enega žepa prelagali v drugega in na koncu ugotovili enako, kot je ugotovil gospod Pahor, da je napačno diagnozo postavil, zato ste sprejemali napačne ukrepe, napačno zdravili zadevo in podvojili javni dolg v samo treh letih. Zanima me, če bo kdo čez eno leto rekel, da res nismo imeli 10. 7., ko smo sprejemali rebalans, prav; ste imeli prav vi. Ali pa, ko smo nasprotovali dvigu DDV, ali smo imeli prav mi ali vi.

Skratka, dejstvo je, da se za pol milijarde evrov povišuje primanjkljaj glede na tisto, kar je bilo predvideno, zato ker se niste želeli lotiti ali nadaljevati dela, ki se je začelo lani – zmanjševanje javnih uslužbencev in zmanjševanje mase plač. Nekateri so bili zelo pridni in so lani po ZUJF upokojili ljudi, ki so izpolnjevali pogoje in tako naprej. Na drugih področjih se to ni zgodilo in zdaj ste jim dali ta odpustek, da jim nihi letos tega ne bo treba narediti.

V SDS menimo, da višanje davkov ni prava pot. Slovenija je imela nadpovprečno gospodarsko rast in je bila uspešna takrat, ko smo znižali davke, ko smo omogočili razvoj podjetij in to so pravi koraki. Vi pa delate obratno, z novimi davki dodatno obremenjujete gospodarstvo in posameznike in čez eno leto, ko se bomo o tem pogovarjali, upam, oziroma se bojim, da bomo ponovno slišali, da je bila postavljena napačna diagnoza, da smo zdravili z

napačnimi zdravili in zato smo še veliko globlje, kot smo danes.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Za razpravo je še prijavljen gospod Mirko Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa, lep pozdrav.

Sprejemanje proračuna pa tudi rebalansa je vedno politični šov. Kot župan sem osem takšnih proračunov sprejel in vedno je bilo enako: opozicija – kontra, pozicija – za in potem je bilo izglasovano. Nabijanja pa je bilo manj kot tukaj v Državnem zboru, ko imamo še pet ur splošne razprave in ne vem, kam to vodi. Tudi jaz si bom dovolil tako, malo počez razpravljati ali pa dati diagnozo tej državi. Tudi seciranje besed predsednice Vlade in ministrov itd., ne vodi nikamor, kaj je kdo rekel pred dvema letoma, kaj v drugem položaju, kot je danes in podobno ... Vi ste bili gospod minister in si ne bi smeli dovoliti, da padete na tak nizek način debate, da ... Pa saj je škoda govoriti, veste!

Prav je povedal kolega Bogovič: dialog, iskanje skupnih načrtov za izhoda iz krize, pustimo zgodovino – jaz ne bom vam prav nič očital, ker nima smisla, ker od tega pač ne bo ta država imela nič – in gledati, kako reševati situacijo v tej, v kateri smo se znašli. Kdo je kriv, me eno figo briga. In kaj je rekel Borut Pahor, me še najmanj briga. Mene zanima, kje je vizija, kako izhoda iz krize, kako preživeti in izboljšati situacijo, kot je. Poglejte, smo v situaciji, ko rabimo ogromno sredstev za servisiranje dolga. Danes je bilo povedano, koliko, 140 milijonov itd. Nič ne govorim o tem, kaj nas še čaka v naslednjih letih, ko bo treba povrniti in poplačati krivdo izbrisanim, pa sedaj to ni važno, kdo je kriv, ampak tudi to nas bo grozno stalo in taki okostnjaki padajo pač iz omar, ne glede, kdo je bil prej na vladi in kdo je sedaj.

Zelo moderno je poudarjati, da je javni sektor tisti, ki mora zmanjšati plače, zmanjšati število zaposlenih itd. V to nas sili tudi Evropa. Evropa je v to silila tudi Grčija, Španijo in še katero državo. Slovenija ni Grčija. Mi nimamo učiteljev, ki sedijo doma in dobivajo plačo in sploh ne hodijo v službo, kot se je to dogajalo v Grčiji. Take reči je treba pač tej Evropi povedati, da nismo primerljivi. Mi lahko imamo 40 otrok v razredu, zakaj ne. Popravimo normative, 40 na razred in prihranek je velik. Ampak to je isto, kot da bi rekli, se bomo pa spet vsi vozili s trabanti in s fički in z ne vem čim. So rezerve, povsod so rezerve, vendar ne more nekdo reči, ki nima pojma, da ko gre učitelj angleščine v penzijo, ga bo pa pač nadomeščal profesor športne vzgoje in bo učil še malo matematike in fizike in ne vem kaj. Saj niso stvari tako enostavne.

Tudi občinske uprave, upravne enote itd. Pa zmanjšajmo potrebo po državni birokraciji, kajti res mora občan za vsako figo priti po nek papir, se mora nekam javiti, se mora nekaj prijaviti itd. Če je mogoče, zmanjšajmo to,

potem pa lahko zmanjšujemo tudi število delavcev in delavk. V zdravstvu bodo pač ljudje malo prej umirali, ker nimamo, ne moremo zaposliti ekip zdravnikov, ki bi ta standard dvigovali. Smo pa vedno starejši, vedno dalj časa živimo in boleznimi, ki so bile nekoč logične – pljučnica bom rekel, pacient je umrl in na svidenje –, danes to zdravimo in še kaj dosti hujšega. In prav je tako! Ampak to stane in recimo tudi v Evropi, da hočemo imeti ta socialni del enak, kot ga imamo ali pa vsako leto še malo boljši. V pravosodju pa – itak lahko znižamo število sodnikov, iz preprostega razloga, ker pogledajte, kdo gre v zapor. Vsak dan gre ena pomembna oseba v zapor. Marsikoga zaradi tega boli glava. Danes berem o hišni preiskavi pri ne vem kakšnem bogatem Celjanu itd. In – pravosodje je odveč, policija je odveč, ker je posegla v tisto, kar ljudje zahtevajo, da gredo v zapor tudi častni občani pa letni menedžerji itd., ki so bili taki baroni, da ga pogledati nisi smel – danes gre v zapor; in prav je tako, ampak zaradi tega je tak start na pravosodje. Policaji so javni uslužbenci. Kaj bomo rekli, da jih ne rabimo, ali bomo rekli, kupite si uniformo, da boste spodobni na ulici? Res govorim o tem, kar ne spada v rebalans, ampak vsi ste o teh stvareh govorili, vsi napenjate, na eno stran eni, na drugo stran drugi. Glejte, kaj se dogaja delavcem, ki delajo v zaporih, se pravi v zavodih za prestajanje kazni. Saj bodo tisti, ki bodo zaprti, delavce požrli, dobesedno, ker je nenormalna razlika v številki, osebnostno so ogroženi in tako dalje. To vse je strošek države, tu se ne more varčevati. Ne more se tukaj varčevati in mislim, da moramo biti zelo previdni. To govorim zato, da bi tudi tisti, ki hodite v Evropo, znali tam povedati, kako stvari stojijo.

Socialni demokrati že od davnega govorimo, da je treba obdavčiti imovino, premoženje. Ampak, naše stališče je, da je treba obdavčiti bogate. Ne tisti hlev, kjer ima ženska noter štiri prašiče, ali pa streho nad traktorjem, ne govorimo o tem, ampak govorimo o tem, da če ima kdo in je z denacionalizacijo dobil nazaj bogastvo, s katerim ne ve, kaj bi počel, in še marsikdo, tiste pa je treba obdavčiti. Na tem bomo delali, da bo tudi ta obdavčitev primerna, ne pa tako pavšalna, kot je zdaj nastavljena in s tem se ne strinjamo in ne bomo teh zadev podprli.

Še vedno trdim, da je zaplemba premoženja, ne kazni z zaporom, zaplemba premoženja je udarec za tistega, ki je storil kaznivo dejanje. Imamo dve muhi na en mah: malo polnimo proračun s takšnim dejanjem in tudi kazni je takšna, da si naslednji ne bodo več privoščili takšnih igrice. Govorimo o tem, da bomo začeli z velikimi investicijami. Recimo, 2. tir Koper–Divača. Ali imamo gradbene načrte? Imamo firmo, ki bo to izvajala? Ali bo to delal Strabag ali Alpine Bau, ki je šla – ne vem. In bomo njim dobiček dajali, tujcem. Naše firme smo uničili, ne govorimo o teh velikih investicijah, ki jih očitno nismo sposobni spraviti

skupaj, če se ne bomo združili, zložili to operativno, naredili firmo, ki bo spet sposobna en del Primorja ali en del SCT, da bomo res te investicije sami peljali. Slišim, da se izčrpuje HESS. Ne vem, kdo ima zdaj namen, mogoče je v tem namen, da bi čez leta prodali naše hidroelektrarne ali kar koli. Stalno pada človek na neke govornice, ki se potem izkažejo, da so resnične. To izčrpavanje je izjemno nevarno in o tem se bomo čez čas spet pogovarjali.

Mislim, da je res veliko hudega v tej državi; ne vem, kdo priliva ogenj na vse te zadeve, predvsem tudi na to, kar je že, mislim, da Pojbič govoril, ko omenja nas, parlamentarce, da smo vsi koruptivni. Kdo? Prosim, kdo?! Jaz ne. Pojbič je rekel ne, kolega reče ne. Marsikdo reče ne in res ne verjamem, da je od teh 90 kdo dobival kakšno korupcijo. Ampak razpaslo se je in po gostilnah in v javnih mnenjih, da smo mi največje barabe v tej državi. Tega ne sprejemam, ampak, kdo priliva ogenj k takšnim idejam in takšnim ocenam? Če direktorji sami rečejo, da je toliko korupcije v državi; ja, pa koga potem podkupuje: snažilko ali direktorja?! Če pa on ve, da je toliko korupcije, pa naj pove. Eno ime naj pove! Ime enega zdravnika, ker je zdaj ta fama, da so zdravniki koruptivni – pa povejmo eno ime! Jaz hodim k zdravniku, nisem še nikoli nesel, razen za novo leto steklenico vina ali bonboniero. Povejmo, kdo je tisti, ki jemlje kuverte?! Na vsakem policijskem avtu je anonimna številka, pa zavrtite številko, dragi občani in prebivalci Slovenije, pa povejte: Pepi me ne vzame v ambulanto, če mu ne dam 500 evrov. Dajmo! Vsi moramo k temu prispevati, tudi mi. Ko grem k frizerju, prosim za račun in ga dobim. Mogoče, ker vedo, kdo sem, ampak skrbimo za to, da bomo pravna država. To je od vseh nas odvisno.

Vem, da nikoli ne bomo zadovoljni z rebalansom niti s proračunom, dokler ne bomo svojih želja lahko nadgradili z milijonom. V Sloveniji je bilo to vedno prisotno. Slovenija je krasno urejena. Vse majhne občine imajo krožna krožišča, rožice rastejo in tako dalje. Kaj je pod temi krožišči, je tam kanalizacija, je širokopasovna napeljava – to ni važno! Kam bomo smeti vozili – ne vemo in tako dalje. Kako je s pitno vodo – Prekmurje pogledajte, koliko občin, pa ne morejo spraviti skupaj dober vodovod! Nehajmo šminkati to državi. Delajmo na tistem, kar je nujno potrebno, s tem spodbudimo investicije, to so majhne investicije, ki dajejo kruh mnogim majhnim obrtnikom, podjetnikom in tako dalje, in bomo vsi zadovoljni.

Govoriti, da bomo mlade zaposlili – ja, kje, kaj? Ker če ga zaposlim, mora nekaj delati, kar se bo prodalo. Če tega ne morem prodati, pač ni zaposlitve in tako dalje. Nobenemu ne bom predaval o ekonomiji, ker nisem tak strokovnjak. Ta rebalans bomo pač sprejeli. Še vedno je bilo tako, opozicija ni sprejela proračuna, tudi mi vašega ne, pa ne sprejmete rebalansa, ga bo pač opozicija sprejela, ampak

bomo zelo bdeli nad tem, da se bodo nekatere stvari, ki so sedaj tu notri zato, ker gori voda, bi rekel, spreminjale na bolje; ampak tu rabimo tudi pomoč opozicije.

Sam mislim, tako kot je Bogovič rekel in še marsikdo, da marsikdo res ponuja roko in si bomo lahko pomagali v nadaljevanju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala tudi vam. Besedo ima gospod Ivan Grill.

IVAN GRILL (PS SDS): Hvala lepa.

Gospod Brulc, če boste to idejo, ki jo tudi jaz podpiram, uspeli uzakoniti in spraviti v pravni red, da se vse to nezakonito premoženje lahko tudi odvzame, sem prepričan, da bo poleg mojega glasu tu zadostna večina. Če bo to uspelo, mislim, da bomo dobili kar nekaj denarja.

Poglejte, največkrat izrečena beseda predsednice Vlade, pa tudi s strani številnih koalicijskih poslancev, je bila ob pripravi in ob razpravi o tem rebalansu, da je rebalans v bistvu popravek slabega načrtovanja proračuna, ki je bil sprejet v lanskem letu v času Janševe vlade. To mislim, da ni tisto govoričenje, ki bi bilo upravičeno. Kajti, vsi vemo, na kakšni podlagi je bil v lanskem letu pripravljen proračun za letošnje leto in tudi za leto 2014 – na podlagi parametrov, ki so bili v lanskem letu na voljo oziroma v Sloveniji, in predvsem na podlagi prognoze za letošnje leto oziroma lani za drugo leto. Govoriti sedaj, da je bilo to načrtovanje takrat nerealno, neobjektivno, ni najbolj korektno. Kajti, prepričan sem, če bi se vse tiste prognoze uspeli realizirati, bi bila slika danes povsem drugačna. Ampak sedanja koalicija in tudi predsednica Vlade s številnimi ministri niso nekdo, ki je prišel z lune v Slovenijo in da ni s tem imel prav nobenega opravka. To ne drži. Vsi ti so bili ključni akter ustvarjanja razmer v Sloveniji, ki so pripeljale do tega, da se marsikatera zadeva, ki smo jo tudi načrtovali, ni uspela realizirati. Strinjam se s tem, da Vlada kot institucija, ta nova vlada, ni objektivno odgovorna, da je treba ta rebalans sprejemati, ampak ljudje, ki sedijo v tej vladi, vključno s predsednico Vlade – je pa zagotovo ena izmed najbolj odgovornih, da so se razmere slabšale, pa ne samo iz leta 2012 v 2013, ampak tudi v preteklih letih. Danes je bilo slišati, da je gospa Bratušek največji ekspert za proračun in finance. Ona je bila najbolj odgovorna pri pripravi proračuna v prejšnjih vladah! Pa smo se vedno soočali z velikimi primanjkljaji in z velikimi težavami! Zdaj nam bo nekdo pamet solil, da je bilo prej njeno delo in njenih sodelavcev uspešno, učinkovito, proračun pa, ki je bil sprejet v času Janševe vlade, je pa nekaj katastrofalnega, nekaj, kar je treba sedaj popravljati. Strinjam se, da so bile določene spremembe od večjega števila upokojevanja, ki ni posledica, če rečemo temu Vizjakove reforme, ampak Svetlikove. Največji naval upokojevanja je prinesla ravno tista zakonodaja, ki je bila

pripravljena in tudi obravnavana v času ministra Svetlika in to je povzročilo plaz nepotrebnih upokojevanj.

Drugače pa se strinjam z vsemi, da kriza ali pa situacija v Sloveniji ni enostavna, ni rožnata. Ampak to ni posledica vlade Janeza Janše, kajti v lanskem letu je bila situacija še bistveno slabša, bistveno slabša, razen v tem pogledu, kar je mogoče letos ali pa zdaj bolj oteženo – cena zadolževanja. Kajti vso kredibilnost, ki jo je Slovenija imela, smo v bistvu že zapravili in je cena zadolževanja večja. Drugače pa je v lanskem letu bilo treba z bolj drastičnimi ukrepi, več pogajanj, več trdega dela, tudi z več nagajanja takratne opozicije, sprejemati izredno boleče ukrepe, ki so dali rezultate in bi jih v letošnjem letu verjetno dali tudi še v večji meri kot sicer, če ne bi bilo političnega spotikanja, ustvarjanja politične krize, ne nazadnje tudi skupnega prikritega sodelovanja, tako s sindikati in raznimi civilnimi združenji, ki je imelo v ozadju politično prigovarjanje ali pa celo dirigiranje. To so zadeve, ki so pripeljale Slovenije tja, kjer smo.

Ta kriza, v kateri je Slovenija sedaj, se je v bistvu poglobljala od leta 2008, od konca leta 2008 naprej. Kljub temu da nekateri očitata, da noben izmed takratne ministrske ekipe, niti predsednik vlade Janša leta 2008 ni priznal, da je v Sloveniji kriza. V prvi polovici 2008, bodimo korektni, nobena makroekonomska prognoza, ne mednarodna niti v Sloveniji, ni nakazovala nekih kazalnikov, ki bi v Sloveniji napovedovali krizo. Gospa Potrata, točno tako je! Le preberite si! Res pa je ... / oglašanje iz dvorane/ Niso! V prvi polovici 2008 nobene resne objektivne makroekonomske prognoze niso v Sloveniji še napovedale. Imeli smo najnižjo stopnjo brezposelnosti, veliko gospodarsko rast, uravnovežen proračun, veliko stopnjo konkurenčnosti, ki se je seveda še dvigala. Res pa je, da se je konec leta 2008 pa že marsikakšen kazalnik začel spreminjati v smer, ki je nakazoval opozorila, da je treba ukrepati. Takrat je bil čas, ki ga je takratna vlada in velik del tudi sedanje koalicije zamudil. Niste želeli prisluhniti niti našim opozorilom, našim predlogom. Koliko zakonov, protikriznih ukrepov smo mi takrat predlagali, pa jih seveda niste upoštevali! Vendar je vsako leto Slovenija vedno bolj padala v večje zadolževanje, neracionalno trošenje denarja, predvsem pa ni naredila tistih nujnih ukrepov, kjer bi bilo treba ne varčevati, ampak zmanjšati porabo, ki se je pokrivala z zadolževanjem, in ohranjati enak nivo pravic na področju sociale, zdravstva, izobraževanja in tako naprej. To je želja vsakega izmed nas in bi se tudi naprej želeli, vendar spoštovani, tisti, ki tudi sedaj vztrajate, da ne smemo pristati na prigovarjanja Evropske unije, kaj moramo mi narediti ali ne: realnost je taka, da si bomo lahko standard privoščili tako velik, kolikor si bomo uspeli ustvariti. Saj nam Evropa ne predpisuje, kaj moramo imeti, Evropa nam pogojuje, če želimo njihov denar, bomo morali narediti to, to

in to, kar nas uči zdrava kmečka pamet. Glejte, noben kmet ne bo preživel dveh let, če bi postopal tako, kot postopa država Slovenija. In se izgovarjati ali pa celo šimfati neke usmeritve Bruslja oziroma tistih, ki vedo, kakšne ukrepe mora vsaka država sprejeti, je nepošteno. Oni samo pogojujejo, če želimo njihovo pomoč, če je pa ne bomo dobili ali če je ne želimo, pa mislim, da bo bankrot prej, kot si to vsi skupaj mislimo.

Govoriti zdaj, recimo, ob tem rebalansu, da je to neka dobra rešitev v okviru možnega. S tem se lahko strinjam samo v tem delu, da bo ta rebalans, ki ga boste v koaliciji sprejeli, boljši, kot bo verjetno naslednji rebalans jeseni. Tisti bo pa bistveno slabši predvsem za naše ljudi in za državo kot tako, zato ker bo treba res zarezati tam, kjer zdaj ni bilo dovolj poguma. Pa ne na prihodkovni strani, ampak tudi na odhodkovni. Na prihodkovni ste že zdaj, lahko rečem, naredili kar nekaj takšnih potez, ukrepov, ki ne bodo, tudi na podlagi izjav, prognoz priznanih makroekonomistov tako v Sloveniji kot v tujini, prinesli tistega prihodka, kot ga načrtujemo ali želimo. Ampak ob tem rebalansu, ki je zdaj pred nami, pogrešam, da bi vzporedno s tem bila izdelana projekcija nekih res objektivno in realno možnih ukrepov, tudi skozi spremembe zakonodaje, ki bi nakazali smer rešitev ali pa luč na koncu tunela. Tega, žal, koalicija in Vlada nimata.

Še na nekaj bi ob tem želel opozoriti. Predsednik bivše vlade, gospod Janez Janša, je večkrat pozval in povabil takratno opozicijo k sodelovanju, pa ste to odklonili. Želeli smo, da se skupaj lotimo tistih potrebnih rešitev, pa tega sodelovanja ni bilo. Zdaj tudi ponujamo sodelovanje ali nek dialog v smeri, kjer bodo tudi rešitve prave, pa tega, žal, tudi ni. Zato sem prepričan, da ta rebalans ni tisti odgovor, ki ga naša država potrebuje, in bo slabo vplival tako na našo nadaljnjo konkurenčnost, na razvoj gospodarstva, na zdravstvo, na vse pore družbenega življenja, zato ga tudi z moje strani ni moč podpreti, pa ne zato, da bi želeli kot opozicija vam oporekati, ampak zato, ker boste tudi sami ugotovili, da je to nekaj, kar bo treba v roku nekaj mesecev ponovno popravljati.

Se bolj radoveden pa sem, kakšen bo vaš izdelek, ki se bo verjetno imenoval kot nekaj "the best", če lahko temu tako rečem, proračun za leto 2014. Takrat bo pa res moč videti, kako bo to razvojno naravnano, kako bo vse, od sociale, zdravstva, izobraževanja imelo denarja dovolj, vendar se bojim, da bo te iluzije kmalu konec. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Besedo dajem mag. Lejli Hercegovac.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Hvala. Spoštovani predsednik, spoštovani predstavniki ministrstev, spoštovane kolegice in kolegi!

Logika oblasti je vedno zelo zapletena in kriteriji resnice različni. Praksa in čas vedno pokažeta, kateri kriterij in katera resnica je

prava. Ko sem danes vse to poslušala, vidim, da nam res še vedno manjka ta recipročni altruizem. To pomeni ponovno sodelovanje, ki bi bilo v ospredju. Samo s tem bomo imeli boljše ekonomske in družbene rezultate in manj problemov. Ker se najbolj spoznam na zdravstvo, bom pri rebalansu proračuna za 2013 govorila o denarju, ki je namenjeno ali vzeto Ministrstvu za zdravje pa tudi zdravstvu. Moram povedati s tega mesta, da nisem navdušena, da je 21 milijonov vzeto zdravstvu, zdravstveni blagajni, zato ker imamo veliko težav v zdravstvu, tudi s finančno vzdržnostjo v blagajni, pa kljub temu moram povedati s tega mesta, da še vedno s temi sredstvi, ki nam ostajajo, v zdravstvu ohranjamo javno zdravstvo; in to je tisto, kar je zelo pomembno. Ne spreminjamo sredstev za zdravila in medicinske pripomočke, ne spreminjamo mednarodnega razvojnega sodelovanja in humanitarno pomoč, ker ostajajo nespremenjeni. Za programe javnega zdravja namenjamo 11 milijonov 051 evrov več, res je pa, primarnemu zdravstvu vzamemo 443 tisoč 934 evrov, sekundarnemu in terciarnemu pa nekaj čez 18 milijonov.

Rebalans je nekaj, kar je nujnega. Vesela bi bila, da ga danes ne bi bilo, ampak zaradi vzdržnosti finančnega sistema je nujen. S tega mesta želim pohvaliti vse člane Odbora za zdravstvo, na katerem smo kot matično delovno telo obravnavali rebalans in resnica je ta, da res nihče od nas ni imel velikih pripomb. Rebalans smo sprejeli v petnajstih minutah in ni bilo nobenih težav. Zato se zahvaljujem vsem kolegom in kolegicam, ki so na Odboru za zdravstvo. S tem smo pokazali, da tudi znamo skupaj delovati, sodelovati in razumeti določene stvari, ki jih je nujno sprejeti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Vsi, ki ste bili prijavljeni k razpravi v splošnem delu predloga rebalansa v tem delu, ste dobili besedo. Je pa še interes, tako da vas vabim k prijavi. Hvala.

Besedo dajem mag. Majdi Potrata. Izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik.

Nekaj besed najprej na račun predstave. Ali je za predstavo potreben eden ali sta za predstavo potrebna dva – neprimerno bolj dinamično je, če jih je še več. Ampak tisto, kar so nekateri v dvorani zaznali, je pa tudi to, da je potrebno občinstvo. Že včeraj sta se vsaj dva opozicijska poslanka in poslanec pritoževala nad tem, da je dvorana prazna, pa sta takoj, ko sta povedala svoje, zapustila dvorano tudi onadva in danes se dogaja podobno. Torej, vsak ko nastopa, pričakuje, da mu bo občinstvo naklonilo veliko pozornosti in moram reči, da sama skrbno poslušam, kar nekateri govorijo. Zato bi rekla na začetku, preden se lotim posameznih delov in konkretnih zadev v zvezi z rebalansom, to. Saj je lepo, da nekateri strokovnjake označujejo kot prave

strokovnjake, ampak težko je, če jih ta oznaka in ta izbira strokovnjakov prikrajša za možnost, da bi lahko slišali tudi tiste informacije, ki jim lahko rečemo ustrezna opozorila ali pravočasna opozorila, ki bi potem tudi k drugačnim odločitvam vodila. Tako se nam je dogajalo, da smo v letu 2008 sprejemali marsikaj, kar je bilo v navzkrižju s tistim, kar se je že napovedovalo in na kar so strokovnjaki opozarjali, ko so svarili pred pregrevanjem slovenskega gospodarstva. Ampak žal, to se je dogajalo. To tudi ni imelo potem, ko govorim o zakonih, ustreznih odmevov v planiranem proračunu in je vlada, ki je za tisto prišla, potem imela velike težave, kje iskati sredstva za vse to.

Tako kot je nekorektno, da nekateri, ki se zdaj s pavjim perjem dičijo, ne vidijo, kaj vse so povzročili, preden se je pokojninska reforma sprejela. Namreč za odhajanje v pokoj imajo vsaj toliko odgovornosti tudi tisti, ki so ljudi napačno informirali in vznemirjali z napačnimi informacijami, potem je pa prišel Ivan Janša, ki je rekel, ko je nastopil mandat, da pokojninska reforma do leta 2015 ne bo potrebna. Ampak potem smo pokojninsko reformo sprejeli, in zdaj če je že kolegica govorila o tem, kaj vse je slabega v rebalansu, kar zadeva ženske, bi povedala, da je sprejeta pokojninska reforma, kar zadeva ženske, slabša od tiste, ki je bila na referendumu zavrnjena. Ampak to je treba povedati.

Enako kot je treba povedati, da v času, ko so se ljudje ustrašili pretiranega varčevanja in ko so proti pretiranemu varčevanju protestirali, da zdaj znova, ko je bilo ogroženo javno visoko šolstvo, poslušamo zgodbe o tem, kako je treba ustanoviti zdaj pa kar naenkrat javno univerzo na Dolenjskem in javno univerzo na Gorenjskem in javno univerzo v Celju; in to govorijo isti ljudje, ki očitajo temu rebalansu, da ni dovolj varčevalno usmerjen in da ne sledi tistemu osnovnemu cilju uravnoveženja javnih financ.

To govorijo tisti ljudje, ki so z razdeljevanjem koncesij v visokem šolstvu po zelo dvomljivih kriterijih jemali iz sredstev za visoko šolstvo, ko je visoko šolstvo opozarjalo na nemogoče razmere in ko smo v Državnem zboru opozicijske poslanke in poslanci lani dosegli, da je bil sprejet amandma 16 milijonov za visoko šolstvo in ko smo tudi na iniciativo opozicije sprejeli še povišanje sredstev za šolsko prehrano.

Vsega tega v proračunu ni bilo in je v proračun prišlo naknadno. Tako bi o tem, kdo je bil pripravljen na sodelovanje in kdo ne, spomnila samo še na eno drobnarijo, na katero gospod Horvat redno opozori, da je bil proračun za leto 2013 zgodovinski zaradi tega, ker je bil to edini proračun, ki ga je opozicija podprla. Sicer ne pove, zakaj ga je opozicija podprla, vzrok pa tiči v 16 milijonih, ker Socialni demokrati držimo besedo, če se nekaj dogovorimo, potem tisto tudi izpeljemo, in smo to tudi naredili. Moram reči, da z velikimi težavami je bilo to doseženo v

naši poslanski skupini, da smo tako ravnali, kot smo ravnali.

Ampak poglejte, zakaj se meni zdaj ta rebalans, ki ga vidim kot posledico sprejetega proračuna in nekaterih prerazporeditev denarja, ker jih sicer do konca ne bo mogoče porabiti. Navsezadnje, saj je minister Turk vzel denar od Umetnostne galerije v Mariboru, predvidene v okviru EPK, dal tisti denar pivškemu muzeju, ampak zdaj tudi pivški vojaški muzej ne bo tistih sredstev porabil. Kaj je potem bolj smiselno? Verjetno to, da se sredstva prerazporedijo tako, da se bodo vsaj tista porabila.

Glede črpanja evropskih sredstev. Investicijski del je bil v proračunu za leto 2012 in tudi v proračunu za leto 2013 v glavnem zvezan z investicijami, ki bi bile črpane iz evropskih sredstev. Že takrat smo opozarjali, da je tudi za ta evropska sredstva treba zagotavljati participacijo. Vprašanje je bilo, ali bo participacija zagotovljena ali ne. Prerazporeditve sedaj povedo vse o tem. Ampak nepreglednost postavk, prestavljanje iz enega, nesledljivost – beseda sledljivost je zadnje časa zelo moderna –, torej nesledljivost posameznim postavkam je bila temeljna pomanjkljivost proračuna, na kar smo Socialni demokrati opozarjali.

Ko sem pri teh splošnih rečeh, ker je z one strani prihajal tudi očitek, češ da bremena nesorazmerno predlagamo z urbanega dela prebivalstva na neurbano prebivalstvo, od revnih na bogate, pravzaprav ravno obratno, da slabimo revne, bi vas samo spomnila na eno drobnarijo v zvezi s šolsko politiko prejšnjega ministra, kako je iskal tudi sredstva v šolstvu. Tudi tako, da je napovedoval spremembo normativov in standardov in da je spreminjal mrežo šol. Oboje na nedopusten način. Bom povedala, zakaj. Zaradi tega, ker je na račun gospodarnosti bilo napovedano tako sprememba normativov, pri čemer niso bili pomembni samo normativi, nanašajoči se na število učencev kot zgornji normativ, ampak posebej pomembno je bilo, da so sekali tudi spodnje normative, in to je bilo posledično zvezano z ukinjanjem nekaterih podružničnih šol, spreminjanjem statusa posamičnih šol. Kdo je potem proti podeželju bolj nastrojen negativno?

Če gledam nekatere šole; v Pokolpju so mi zadnjič razlagali, da so, če se normativi začnejo spreminjati, pred zaprtjem. Kdo bo potem obranil izseljevanje tega prebivalstva? In še marsikdo v kakšnem drugem delu bi lahko isto stvar zaznaval. Tu se, po moje, vidi tisto, kakšna je vizija posameznega resorja, vpetega tudi v širši vladni resor. In rebalans bom podprla zaradi tega, ker se v izobraževanju, znanosti, športu urejajo tiste stvari, ki so me v prejšnjem proračunu najbolj skrbele, sedaj tako, da so normativi in standardi zavarovani, da je vnovič zagotovljenih 16 milijonov za visoko šolstvo, da se malenkost, res za malenkost, žal samo malenkost, povečuje tudi postavka za znanost. Če gledamo še, kako se postavka za osnovno

šolstvo povečuje, je pa potem postavko – ker je prej bilo tudi o asocijalnosti rebalansa govora – res da se na postavki za šolsko prehrano ta postavka nekoliko znižuje glede na planirano, ampak glede na realizacijo v letu 2012 se pa povišuje. Ampak gre ta razlika na račun neustrezno predvidenih potrebnih sredstev za šolsko prehrano. Je zagotovilo, da bo teh sredstev dovolj. Ampak potem, če sedaj že govorimo še o ZUJF tako in drugače, potem povejmo, da je znižanje postavke za študentsko prehrano zvezano ravno z ZUJF, ker je ZUJF ukinil študentske bone med počitnicami, pa tudi pravice do prevozov. In tako bi lahko šli od postavke do postavke, ampak veste, ZUJF ima tudi za proračun slabe posledice, ker je sedaj treba nekatere stvari vračati. Kaj vse bomo še morali, se bo tako še videlo, in koliko bo tega; ampak rada bi znova opozorila, najbolj perfidno, najbolj nesramno v ZUJF je bilo to, da je z enim zakonom posegel v številne druge, 39, ki jih je naslavljal, pa še nekatere druge; ampak da je ZUJF posegel v normative in standarde. To se kaže šele zdaj in potem zdajšnji opozicijski poslanci zastavljajo zdajšnjemu ministru vprašanja v zvezi s financiranjem, ampak to financiranje je posledica tistih odločitev, ki jih je sprejela prejšnja vlada. Prejšnja vlada je nekatere uredbe sprejemala ali odločitve 2. avgusta za začetek šolskega leta lansko jesen in podobno bi lahko govorila.

Če se zdaj lotevam teh postavk, o katerih sem govorila, saj nekaj malega sem že povedala; ampak tisto, kar je najbolj pomembno, Slovenija se z rebalansom v tem delu, ki se nanaša na izobraževanje, znanost in šport – pri športu se zaradi investicij in vsega tistega najbolj znižuje ali se znižuje, če bi gledala te postavke se znova vračamo v skupino držav, ki prepoznava izobraževanje in znanost kot tiste dejavnosti, ki so za razvoj države najbolj pomembne. Treba je upoštevati tudi podatke OECD o tem, kakšni so multiplikativni učinki visoko izobraženih. Tisto, kar pa mene skrbi, je pa to, da iz opozicijski vrst nenehno prihaja opozorilo, da moramo znižati število vključenih v visoko šolstvo. In zahtevajo, da bi se moralo število v visoko šolstvo vključenih v prvi letnik izenačevati s številom diplomantov, kar je absurdno. Namesto da bi težili k temu, da bi imeli vedno boljše izobraženo populacijo, si zastavljamo neka čisto druga pričakovanja in pri tem, ko se tako radi sklicujemo na evropske vrednote, na evropske dokumente, pozabljamo, kaj je v teh evropskih dokumentih pravzaprav zapisano o vključenosti tako populacije v visoko šolstvo kot populacije v otroško varstvo, denimo. Se mi zdi, kot da smo malo razcepljene osebnosti in ravnamo zdaj tako zdaj drugače. Ker prihajajo pogosto očitki o dvojnih merilih, bi rekla, da takrat, kadar o teh stvareh razmišljamo, imamo v resnici dvojna merila. Dobro bi bilo, če bi se cenjena opozicija vendar zazrla v svoja ravnanja malo bolj konsistentno in bi skušala

usklajevati vsaj v tistih delih, ki se financirajo iz javnih sredstev. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Matevž Frangež bo naslednji razpravljal. Imate besedo, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Najprej, ne morem kaj, da ne bi dejal, da me moti navijaško razpoloženje, ki ga imamo vedno ob podobnih razpravah v Državnem zboru. Pač, glede na to, čigava vlada trenutno vlada, tako se spremeni, tako se vsaj zdi, tudi celotna optika. Naenkrat je stanje v državi odlično, če vladaš, in katastrofalno, če si v opoziciji. Mislim, da bi nas situacija resnično morala vse skupaj skrbeti in težiti in siliti k temu, da se bolje poslušamo in prisluhnemo. V današnji razpravi, ki traja že skoraj 10 ur, je bilo povedano veliko pomembnih stvari.

Želel bi se osredotočiti na nekaj izmed njih. Zdaj ost opozicije, ki jo napelje zoper ta rebalans, se glasi predvsem tako, da zaradi znižanih prihodkov, celoten izpad selimo v povečano zadolževanje. Pri tem velja opomniti, da je zadolževanje po tem rebalansu, ne v skladu, ampak nižje od programa financiranja, ki ga je Janševa vlada sprejela v začetku februarja. Na tem področju se torej ne dogaja nič bolj dramatičnega od tega, kar je že Janševa vlada v začetku februarja letošnjega leta predvidela in definirala okvir za možno zadolževanje v letošnjem letu bistveno širše, kot je definiran s samimi fiskalnimi potrebami letošnjega leta. Res je, da gre pri tem tudi za zadolževanje za potrebe prihodnjega leta, pa vendarle.

Kaj bi bila alternativa nekaterim selektivnim rezom in tudi zmanjšanju nekaterih sredstev, recimo evropskim sredstvom ali sredstvom za investicije? Povsem mogoče je, da bi približno 600 milijonov evrov bilo mogoče nadomestiti na drug način, vprašanje pa je, ali je glede na klimo v državi, glede na naše možnosti in predvsem na multiplikativni učinek ukrepov to primerno ali ne. Tudi ta vlada bi se lahko, recimo, odločila za radikalnejše zniževanje plač javnih uslužbencev, za zniževanje pravic iz pokojninskega zavarovanja, se pravi zniževanje pokojnin, zniževanje socialnih transferjev ali pa, recimo, celoten obseg sredstev, ki jih namenjamo za investicijo. Vendar se Vlada za to ni odločila, ker razume, da bi ti koraki še toliko bolj multiplikativno prispevali k zniževanju domače potrošnje in imeli usodnejši vpliv na nižanje bruto domačega proizvoda. Zato sem vesel, da so bili izbrani tisti selektivni ukrepi, ki bodo prizadeli sorazmerno najmanj ljudi in ki bodo tudi v času te krize še vedno omogočali vsaj približno dostojno preživetje.

Mislim, da se tudi čas izteka. Evropska komisija je dejala, da bo oktobra ocenjevala realizacijo programa stabilnosti in marsikaj, kar definiramo s tem rebalansom, bo že oktobra

imelo svojo končno odločitev. V tem pogledu želim prispevati k resnosti te razprave, ker je dejstvo, da vsega luksuza, ki smo ga porabili tudi z avtoriteto med političnimi silami v državi, nimamo več. Sedaj bi morali razumeti, da gre zares in da je treba stopiti skupaj in v nabor ukrepov vključiti vse iste stvari, ki bodo po največji verjetnosti prispevali k temu, da dosežemo zasuk. Zasuk – že v stališču poslanske skupine smo poudarili – pa v tem, da menimo, da je najboljši način javnofinančne konsolidacije pravzaprav zagon gospodarske aktivnosti. Recept, v katerega nas je prisilila prejšnja vlada, je zelo jasen in se je kot škodljiv izkazal v mnogih evropskih državah, začenši z Grčijo, Španijo, Portugalsko, in ki pomeni, da zniževanje javne porabe z vplivom na zniževanje domače potrošnje pa tudi druge makroekonomske agregate pomeni zmanjšanje gospodarske aktivnosti kar v naslednjem letu ponovno privede do povečane potrebe po nadaljnji javnofinančni konsolidaciji, nadaljnje boleče reze in tako se kolo vrti naprej. Temu rečemo varčevalno-dolžniška spirala. Slovenija je na tej varčevalno-dolžniški spirali in ni bila pred pomladjo 2012. Seveda pa, ko govorim o tem, da bi bilo treba dogovoriti v tej državi vsaj neke temeljne gabarite soočanja in izhoda iz krize, je predpostavka to, da imamo vsaj približno podobne vrednote, da želimo ohraniti socialno državo tudi po tej krizi, da želimo razumeti, kakšen učinek na razvoj ima javno dostopno, javno šolstvo, kakšno zavetje predstavlja javno zdravstvo in neka mreža socialnovarstvenih storitev, ki takrat, ko se spotaknemo v svojem življenju, nam pomaga pasti mehkeje, da imamo pri tem neko zavetje skupnosti, v kateri živimo.

Fiskalni napor ni zadosten, slišimo iz Bruslja. Verjamem, da je treba tudi ta sporočila vzeti resno, hkrati pa znova poudariti, da so bile diagnoze Evropske komisije žal v teku zadnjih petih let prepogosto napačne in da je zdaj povsem jasno, da je Evropska komisija pod vplivom tiste zloglasne raziskave, ki je na napačen način obdelala vzhodne podatke, jasno izkazano, da smo s politiko varčevanja ni mogoče iziti iz krize. Zato sem vesel, da je ta vlada izbrala neko vmesno pot, bolj ali manj posrečeno, med politiko varčevanja na eni strani in povečevanja prihodkov, predvsem pa, da je alokacijo sredstev v večji meri namenila tako v generiranje znanja, v povečevanje sposobnosti naših ljudi, v zaščito naših ljudi in prestrukturiranje in pomoč gospodarstvu.

Največji delež velikih povečanj odpade seveda na pokojninsko blagajno. Verjamem, da bi ob skrbnejšem načrtovanju proračuna bilo mogoče te stroške vnaprej predvideti, segajo pa do 180 milijonov evrov, plačilo obresti za pretekla zadolževanja, kjer se sredstva prav tako povečujejo, mislim, da je tudi v okviru 188 milijonov evrov, in sredstva za dokapitalizacijo bank. Gre za ukrep, Socialni demokrati smo ga ves čas zagovarjali, jaz pa razumem, da v

javnosti ni povsem popularen. Ljudje pogosto rečejo v banke neprestano mečemo denar in od tega se zdi, da ni nobene koristi, ker jih vedno znova moramo sanirati in glede na dosedanjo zgodovinsko izkušnjo je treba temu stališču ljudi v veliki meri pritrditi. Banke so bile katastrofalno upravljane, sem pa prepričan, da je ta katastrofičnost upravljanja izhajala predvsem iz političnega kadrovanja v teh bankah.

Ne mi zameriti, v času, ko so te banke obdelale in pridelale največji obsega današnjih slabih naložb, sta dve državni banki in njuna nadzorna sveta vodila dva človeka s člansko izkaznico Slovenske demokratske stranke. Brez zamere kolegi, ne želim operirati z imeni, ampak lahko pa jih tudi povem, če ne bo zgodovinskega spomina. Banke je treba sanirati. To je ob prezadolženosti gospodarstva naš ključen problem. Vlada je že s spremembami insolventne zakonodaje omogočila, da bomo, upam, z potekom insolventnih postopkov hitreje dosegli razlastnjenega neodgovornih lastnikov in razbremenili podjetja z ohranitvijo zdravih jeder in delovnih mest. Na drugi strani pa željno pričakujem zakon o sistemski razdružitvi, ki ga je Vlada že pred meseci najavila in ki pomeni operacionalizacijo tako imenovanega hitrega stečaja. To so ključni ukrepi za to, da mi dosegamo razdolžitev, da zmanjšamo to usodno prezadolženost slovenskih podjetij. Na drugi strani pa je seveda ta problem rešiti tudi tako, da tako ali drugače očistimo umazane bilance naših bank. Pri tem bo ključno vlogo imela seveda Družba za upravljanje terjatev bank. Naj vas spomnim, da smo Socialni demokrati ob sprejemanju zakona o krepitvi stabilnosti bančnega sistema, zakona o slabi banki, temu zakonu nasprotovali tudi zaradi vrste opozoril. Ko danes prebiram opozorila iz Bruslja, pravzaprav ugotovim, da s šestmesečnim ali nekaj več zamika pravzaprav govorijo iste stvari.

Ključna skrb, ki smo jo mi takrat naslavljali na predlagatelje slabe banke, je bilo prav vprašanje vrednotenja, ali bo uspelo bankam in državi ovrednotiti to premoženje na pošten način, ki ne bo v končni fazi pomenil oškodovanja državnega premoženja na eni strani in na drugi strani nedovoljeno državno pomoč bankam.

Vesel bi bil, da bi kolega Šircelj, ki ni samo moj poslanski kolega, ampak tudi predsednik Upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank v Državnem zboru o tem kaj več povedal. Zato ker se bojim, da v Državnem zboru že dolgo nimamo nobenih informacij o tem, kar se pravzaprav s prenosom terjatev dogaja. Edine informacije, ki jih imamo, so te, ki nam jih servirajo mediji, nobenih drugih informacij o poteku prenosa ni. Od predsednika Upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank pričakujem, slabe banke torej, da bo Državnemu zboru uradno postregel z informacijami o poteku prenosa in kaj je v ozadju zapletov, ki se v tem trenutku dogajajo. Naj na tem mestu omenim, da mislim, da je sedenje na

poslanskem stolčku in hkratno opravljanje funkcije neizvršnega direktorja slabe banke nezdružljivo, po moji presoji, po zelo jasni dikciji Zakona o poslancih.

Nekateri so omenjali tudi dostop do finančnih virov. Strinjam se, da se je v letošnjem letu po ciprski krizi položaj Slovenije radikalno poslabšal, ampak naj spomnim, da se je položaj Slovenije v dostopu do finančnih trgov najradikalneje poslabšal takrat, ko je prejšnja vlada dosegla svoje javnofinančne cilje oziroma ni jih ravno ujela; napovedala je 3,5-odstotni primanjkljaj, primanjkljaj je bil na koncu nekaj čez 4 %; ampak "over-all" lahko rečemo, dosegla je približek zastavljenega rezultata. Pa so se finančni trgi v tistem trenutku zaradi drugih razlogov, seveda, izkazali kot zelo zaprti za potrebe Slovenije. Kaj nam to pove - da naših posojilodajalcev ne zanima nujno, kakšen je primanjkljaj države, ampak predvsem vprašanje, ali smo sposobni svoje obveznosti do njih poravnati. To pa bo bolj kot od višine našega javnega dolga odvisno od vprašanja, ali bomo uspeli doseči zasuk v naši gospodarski aktivnosti in stopiti na pot okrevanja, bistveno prej kot od vprašanja ravnotežij v javnih financah. Strinjam se, da imamo tu težavo, da naš dolg hitro narašča, da je letošnji primanjkljaj nevaren, ampak da je visok ravno zaradi ukrepov, ki sem jih navajal prej: dokapitalizacija bank, ki prej ni bila upoštevana, pa ste z zakonom, ki ste ga sprejeli malo pred proračunom, predvideli te ukrepe za pokojninsko blagajno in, kot rečeno, tudi za plačilo obresti.

V slovenskih kafičih večkrat slišim o tem, da se ljudje veselijo trojke, češ, sami se ne znamo ničesar dogovoriti, naj pride trojka in naredi red. Jaz ne delim tega veselja, mislim, da je trojka že v več primerih, nazadnje pa v ilustrativnem primeru Cipra pokazala, da naredi ukrepe, ki po najlažji možni poti obetajo vračilo danih posojil, ne glede na značilnosti nacionalne ekonomije. Zato pozivam k razumu. Mi, Slovenke in Slovenci, državljanke in državljani in Državni zbor na prvem mestu moramo vedeti, kaj je treba v tej državi zaščititi, zato da izidemo iz krize in pri tem ne poslabšamo možnosti našega dolgoročnega razvoja.

Svojim kolegom v poslanski skupini se opravičujem za 15 minut časa, ki sem ga pokuril za namen te razprave. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Naslednji dobi besedo gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Lep pozdrav vsem, ki še danes tu sedimo in spremljamo razpravo, kjer nekateri tudi razpravljajo!

Res je, kar je rekel predhodnik, da po 10 urah verjetno ni kaj več dosti novega povedati. Ampak vseeno sem hotel, ne da dam nek posebna prispevek temu rebalansu proračuna, ker enostavno in preprosto ne

moreš, ker ne delimo, ampak na nek način zmanjšujemo sredstva na skoraj vseh področjih; nekatera pa izstopajo, in ravno zaradi tega želimo na to opozoriti.

Veste, dobro bi bilo, da bi vsi skupaj, ne glede na pripadnost političnim strankam, levi ali desni politični opciji, tudi sredini ali kakor hočete razumeti, poskušali se zavedati, da v tem trenutku ni časa za očitke, ampak da je v tem trenutku predvsem čas združitve moči, da potegnemo to državo iz blata, v katerem se je znašla. Veste, spremljal sem zadeve, ker sem tudi bil koalicijski poslanec v bivši vladi, seveda tudi zdaj temeljito spremljam, kolikor je pač moja sposobnost in moč, vse to, kar se dogaja v Vladi oziroma kaj se dogaja tudi v Državnem zboru in lahko enostavno in preprosto zaključim vse te informacije, da bistvenih razlik ne bi bilo, ker ni ne vem kako velike izbire. Če si očitamo, da dvigujemo davke, seveda to za ljudi ni priljubljeni ukrep, ampak prepričan sem, če bi tudi vlada Janeza Janše sedela še danes v vladi, da velikih izbir ne bi imela. Všečno je govoriti, da moramo pospešiti razvoj gospodarstva, pa za to nimamo prave formule. Počnemo takšne in drugačne ukrepe in ocenjujemo, da se marsikateri ukrep ne prime. Tudi iz preteklosti imamo dobre kazalnike nekaterih podjetij, ki so dobivala pomoč, pa ta pomoč ni izvela podjetje iz rdečih števil.

Poglejte, prihodki se dejansko znižujejo v tem rebalansu za 527 milijonov, odhodki se povečujejo, kljub temu da se na marsikateri postavki prerazporeja denar, za 10,5 milijonov evrov. Če gledamo to, kar se tiče prihodkov, na primer 8,1 milijarde, odhodki pa so 9,6 milijarde, nam zgovorno pove, kakšen primanjkljaj v tej državi imamo in kaj vse bomo še morali postoriti, da se bo ta primanjkljaj dejansko tudi zmanjšal. Glede na to, da pa nekateri posamezniki znotraj Državnega zbora govorijo o tem, kje je Vlada predlagala povečanje sredstev, predvsem tukaj mislim na plače, še posebej na pokojnine in servisiranje javnega dolga. Glede na to, da sem poslanec Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev, moram nekaj v zvezi s pokojninami vseeno reči. Prepričan sem, da bi to isto zadevo naredila tudi tista vlada, če jo tako imenujem, z one strani, ker druge izbire enostavno in preprosto ni. Upokojencem, dve tretjini jih živi pod pragom revščine – ja, kaj pa jim še lahko, spoštovani kolegi in kolegice, kaj temu upokojencu sami sploh lahko vzamemo? Vzamemo lahko še malo tisto malo dostojanstva na jesen življenja, ki ga imajo, ali pa, da jih priporočamo za tam, kjer ne bodo več rabili pokojnine. To je edina zadeva, ki jo imamo na razpolago.

Poglejte, upokojenci – vsi drugi so dobili regrese za lansko leto. To se vidi, da smo morali tudi povečati nekatere postavke na osnovi plač. Upokojenci, ki imajo pokojnino večjo od 622 evrov, tega nadomestila za rekreacijo niso dobili. Nekateri so dobili neko nadomestilo; tisti, ki imajo najmanjše pokojnine,

nekoliko večje, tisti, ki pa imajo do 622 evrov, pa tudi manjše. Varstvenim dodatkom so se morali ljudje enostavno in preprosto odpovedati zaradi tega, ker imajo streho nad svojo glavo in se bojijo, da na koncu koncev bodo še to izgubili. Realno so se pokojnine zmanjšale nekje za okoli 5 %.

Usklajevanje pokojnin; točno vemo, koliko sredstev je bilo namenjenih za usklajevanje pokojnin, kar ima dolžnost, da zagotavlja 50 milijonov vsako leto do določenega datuma za usklajevanje pokojnin. Mi letos nismo porabili za to usklajevanje niti 10 %! Da ne bom govoril, kaj se je že dogajalo v preteklem letu in tako dalje. To so vse prispevki starejše populacije, ki živi blazno, blazno skromno.

Rad pa bi še opozoril na ene zadeve. Namreč, pisalo se je leto 1996 ali leto 1997, ko je takratna vlada, pa nima veze, katera vlada je bila na čelu države, zmanjšala prispevek delodajalcev za pokojninsko blagajno na polovico, z nekaj čez 15 % je to bilo znižano na 8,85. Prav! Takrat je bilo denarja dovolj. Reko se je, da bodo ta sredstva namenjena za pospešitev konkurenčnosti slovenskega gospodarstva. Ne govorim v tem trenutku zaradi tega, da bi morali to zadevo sedaj pa zopet dvigniti na to raven, kot je bila leta 1996 oziroma 1997. Ne! Ampak mi vsi se moramo spomniti in zavedati, da smo oziroma so nekaj naredili in da ta sredstva moramo zagotavljati iz proračuna. Če pa tega nismo v stanju zagotavljati iz proračuna, pa bomo morali iskati določene virov, da bodo ti ljudje, ki so polnili pokojninsko blagajno, imeli tudi neko dostojno življenje.

Glede na to, da v Državnem zboru vodim Odbor za obrambo, bi želel še nekaj čisto v kratkem povedati v zvezi s sredstvi, ki so namenjena za področje obrambe in zaščite, s poudarkom predvsem na obrambi oziroma zaščiti; se pravi, na zaščiti in reševanju. Glede na to, da Slovenija ima specifičen relief in da je dejansko podvržena različnim naravnim nesrečam in takrat se v Sloveniji vsi dobro zavedamo, da so te naravne nesreče strahovito prizadele naše prebivalstvo. O tem na žalost dostikrat ne govorimo takrat, ko je vse urejeno, ko je mirno. Ko pa pride do tega, pa zelo radi to poudarjamo.

Finančni načrt obrambe in zaščite v Republiki Sloveniji je prišel na 1,02 % BDP, kar predstavlja drastičen padec v primerjavi, če pogledamo, da smo nekaj let nazaj, leta 2008, imeli za namen zaščite in reševanja in obrambe 1,47 % BDP. Že lansko leto sem omenjal, če bo padec sredstev za področje zaščite, reševanja in tudi obrambe šel navzdol, da tega rebalansa in proračuna enostavno in preprosto osebno ne morem podpreti. Tokrat bom moral pojesti to besedo. Namreč, zavedam se, da enostavno in preprosto, če nimaš kje vzeti, nimaš kaj dati. Ja, ampak v prihodnosti bomo morali razmisliti o tem, ali je smotno jemati tako pomembnemu področju, kot je zaščita in reševanje. Ne, ne bi

smeli jemati! Marsikdo bi rekel, ja, pa tudi na tem področju ne bi smeli jemati. Gre za varnost ljudi in to je plastično prikazala tudi gospa dr. Ljubica Jelušič in mislim, da je o tej zadevi govoril eden od razpravljavcev – mislim, da Franc Bogovič. Zato želim poudariti, da v prihodnje, ko bomo govorili o proračunu za leto 2014, se ne smemo polastiti tega področja. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Besedo dajem gospodu Srečku Mehu.

SREČKO MEH (PS SD): Vseeno prijazen pozdrav.

Danes pravzaprav govorimo o sedanosti. V bistvu govorimo o prihodnosti. In govorjenje o tem, kaj je kdo naredil v preteklosti, nima zelo velikega uspeha in tudi ni pomembno. Prav nič mi ne pomaga, če bi danes govorili o tem, kaj je Janez Janša rekel, kaj se bo čez tri mesece v letošnjem letu zgodilo, ko govorimo o naši državi. O naši državi bi morali vsi lepo in dobro govoriti. Gospe in gospodje, naša naloga je, da umirimo ozračje, da so naša sporočila umirjena, da so pozitivna, da vidimo izhod iz te krize, v kateri smo; ne, da poskušamo na vsak način očrniti vse tisto, kar predlaga vedno aktualna vlada, in vedno govorimo o tem, kaj vse je narobe. Pa mi danes ne delamo drugega, kot da sprejemamo rebalans, kjer so samo spremembe tistega, kar je bilo v proračunu lani sprejeto.

Kolegica oziroma poslanka Majda Potrata, kar koli hočete, vam je povedala, kako smo lani mi ravnali ob sprejemu tako proračuna in ravno tako pri ZUJF. In tako si predstavljam, da bomo na nek način delali. Veste – tudi o tem je bilo danes govora –, mi neskončno veliko govorimo, da vsi kradejo. Enega povemo enkrat! Povejmo nekoga, kdo je dal te krite v banki! Povejmo, imejmo tisto, kar pravimo, da moramo imeti, in enkrat naredimo to, kar bi lahko naredili. Danes je bilo rečeno, v tej dvorani, da bi naj ta vlada povedala, kdo je odobral kredita. Imeli smo vlado eno leto – ni nič povedala. Imeli smo vlado tri leta – ni nič povedala. Imeli smo vlado štiri leta – pa niso nič povedali. Torej en kup vlad je, ki niso naredile tistega, kar bi morale narediti. Zato podpiram tiste predloge, da vendar sprejmemo v Državnem zboru zakon, s katerim ne bo zastaralo nobeno umazano dejanje, in da bomo vzeli tisto lastnino, podržavili tisto, ki je bila neupravičeno pridobljena. To bo najboljše sporočilo o tem, kaj mi mislimo in kaj bi lahko naredili.

Pa še to bi rad rekel. Naša prava, vsebinska razprava se je začela sedajle, v tem zadnjem času. Do sedaj smo razpravljali samo o tem, ali je proračun razvojno naravnan ali ni razvojno naravnan, ampak gospod Jurša je povedal problematiko upokojevcov. Kaj pa učitelji? Kaj pa zdravstvo, pa kultura, pa šport, pa javna uprava, pa obramba, pa še raziskave, izobraževanje? Kaj pa to? In ko zdaj govorimo, zmanjšajmo javno porabo, potem govorimo prav,

malo pa na pamet. Med nami bo potrebno, gospe in gospodje, peljati izjemno vsebinsko razpravo – to pa vsi vemo –, kje bomo kaj vzeli, da ne bomo naredili prevelike škode, in kako bomo naredili pogoje za to, da se bo gospodarska rast popravila. To je pravzaprav naša naloga. Naša naloga bo tehtanje med tem, kaj lahko naredimo v tem proračunu. In to je odgovornost, spoštovane poslanke in poslanci, vključno z vsemi nami tukaj, odgovornost, da pridemo do konsenza med nami, ko bomo ljudem povedali, da bo hudo. Saj ljudje vedo. Saj je nekaterim že sedaj zelo hudo. Ljudje vedo, da je hudo in so pripravljeni sprejeti tudi to, da se bodo odrekli marsičemu, ampak oprostite, ne na ta način, da mi dajemo čudna sporočila, da mi govorimo ves čas o tajkunih, ves čas o tistih, ki krađejo, pa nikoli nobenega na povemo in ne pokažemo, in da ne umirjamo ozračja. To upanje moramo našim ljudem dati. Vsi skupaj, kdor koli smo, ali pozicijski ali opozicijski poslanke in poslanci in potem imamo šanso, da bo proračun v letu 2014 takšen, ki bo pokazal pot iz tega in potem bodo ljudje rekli, da so z nami. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

V okviru teh razprav se je prijavil k razpravi še gospod Jože Tanko in mu dajem besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani kolegi!

Uvod k tej točki sta naredila predsednica Vlade Alenka Bratušek in minister za finance gospod Uroš Čufer. Njun uvod je tisti, ki verjetno v veliki meri definira tudi tok razprav, poudarke pri razpravah, kajti ocenjujem, da sta verjetno to tisti dve osebi, ki o tem rebalansu proračuna največ vesta, in da bosta tudi sama v tej razpravo oziroma sta znala dati prave poudarke. Vendar, ko sem poslušal razpravo premierke Alenke Bratušek, sem imel občutek, da se ukvarja bolj z zgodovino kot z današnjim stanjem in prihodnostjo. Tri četrtine njenega nagovora v Državnem zboru je bilo posvečeno vladi Janeza Janše in vsem tistim domnevnim napakam, ki jih je ta vlada storila pri načrtovanju proračuna za leto 2013. To si lahko pogledate iz magnetograma.

Kar zadeva finančnega ministra, je bil izjemno skromen, glede na to, da je bil dva dni v Bruslju, kjer je zagovarjal rešitve tega rebalansa proračuna. O tem ni pravzaprav povedal nič kaj pomembnega, ampak gremo k posamičnim trditvam najprej. Gospa Alenka Bratušek je dejala, da je glavni razlog, zakaj je potreben rebalans, ta, da je bil načrt prejšnje vlade popolnoma, ampak res popolnoma nerealen. Moje mnenje je, da je bil narejen na osnovi tistih makroekonomskih podatkov, ki so bili takrat dosegljivi in razpoložljivi, na osnovi jesenske napovedi Umarja in vlada teh napovedi, ne Umarja ne – ne vem, državne statistike ni popravljala. Na osnovi teh predpostavk o gibanju

gospodarske rasti in tudi drugih makroekonomskih podatkov je bil pripravljen proračun. Da ta proračun le ni bil tako slab, kaže to, da so ga podprli predstavniki vseh strank v Državnem zboru, čisto vseh strank, ne samo tedanje koalicije, ampak tudi velika večina tedanje ene izmed opozicijskih strank Socialnih demokratov. 70 % poslancev je dalo glas za to in tudi predstavnik Pozitivne Slovenije, sedanjí minister gospod Stanko Stepišnik. Torej, sprašujem se, ali je res tistih 16 milijonov, ko smo podprli amandma, bilo odločilnih, da se proračun, ki je vreden 9 milijard podpre. Takšna drobna malenkost, ki se začne na četrti decimalki. Dvomim, da je bil to argument, ki bi prevagal, da dajo poslanske skupine in nekateri posamezniki podporo temu proračunu. Ampak, pač, dali so ga, očitno z vednostjo, da je ta proračun bil dober. Samo 10 poslancev je bilo proti. Med njimi temu proračunu ni nasprotovala niti sedanja predsednica vlade, ki tako vehementno kritizira proračun prejšnje vlade. Ni bila proti, tudi gospod Potočnik ni bil proti, pa je glavni komentator v tej sestavi te poslanske skupine za proračun. Sprašujem se, zakaj.

Drugo, kar je. Gospa premierka se je zelo obregnila ob to, da se težko zmotiš za 20 % – mimogrede, to najbrž ni težko pri tem, ko so te razmere zelo dinamične. Ampak koliko napak je, recimo, pri tej koalicijski pogodbi, ki je bila še nekaj mesecev kasneje napisana, kot je bil sprejet proračun in pripravljen proračun? Ta koalicijska pogodba je bila napisana v začetku aprila in piše, da se bo proračunski primanjkljaj zmanjševal. Tri mesece po tistem imamo pred sabo predlog rebalansa proračuna, ki zadevo enormno povečuje. Nekdo, ki je celo življenje delal v državnih financah, bil skrbnik državnega proračuna, si dovoli napisati v predlogu koalicijske pogodbe, da se bo proračunski primanjkljaj zniževal, samo kakšen mesec po tem pa se zgodi diametralno nasprotna rešitev s konkretnim predlogom, ki pride v Državni zbor.

Podobno je, recimo, pri črpanju evropskih sredstev. Se pravi, zapisalo se je intenzivno črpanje evropskih sredstev, z rebalansom proračuna smo pričali intenzivnemu zmanjševanju črpanja evropskih sredstev. Zadeva gre v povsem nasprotno smer. In še vse druge stvari, ki so v tem delu napisane, se dogajajo drugače, kot je bilo narejeno oziroma kot je bilo napovedano. Mimogrede je predsednica Vlade dejala, da smo pravzaprav naredili nemogoče in da nam to priznavajo tudi v Bruslju. Rad bi videl to priznanje. Včeraj smo bili priča informacijam, da je Bruselj povedal, da se ne strinja s tako rešitvijo. Dobili smo opomine glede izvrševanja načrtov na javnofinančnem področju. Stvari gredo v popolnoma nasprotno smer, kot je to potrebno oziroma kot je bilo napovedano.

Ugotovim lahko tudi še nekaj. Pristop sedanje vlade je popolnoma enak pristopu Pahorjeve vlade takrat, ko je prišla za Janševo vlado. Takrat je bil proračunski primanjkljaj

izredno nizek konec leta 20085, 100 ali pa 170 milijonov evrov. Takrat je bil zastavljen model zmanjševanja zaposlovanja v javnem sektorju in Pahorjeva vlada – prvi ukrep, ki ga je storila, je bilo, kljub temu da so se napovedovale velike težave, enormno povečanje proračunskega primanjkljaja in sprostitve zaposlovanja v javnem sektorju.

Poglejte, ta dva ukrepa sta bila takrat sprejeta in naredilo se je, da se je dodatno v javnem sektorju zaposlilo nekaj tisoč ljudi, ob tem ko se je povsod drugod zmanjševalo. Dogodilo se je, da smo v treh letih za 100 % dvignili javni dolg. Se pravi, približno skoraj 2 milijardi letno je bilo zadolževanja v tistem obdobju. Sedaj smo priča podobnemu pristopu. Tudi sedaj se je povečalo zaposlovanje v javnem sektorju, ker se je prej zmanjševalo, in tudi sedaj se je enormno povečal proračunski primanjkljaj, kar pomeni, da se ta javni dolg zida in da se prenašajo čedalje večja bremena na prihodnje generacije in da je elastičnost državnega proračuna čedalje manjša. S tem ko pospešujemo s tako veliko dinamiko sredstva za plačevanje preteklih obveznosti, to se pravi obresti, se nam razpoložljiva sredstva proračuna zmanjšujejo. Še samo nekaj let ob tem konceptu je potrebnih in enostavno bo proračun popolnoma blokiran. Nič več ne bo mogoče načrtovati kakršnih koli investicij.

Ukrepi, ki ste jih predlagali, so taki, da ne omogočajo v nobenem primeru gospodarske rasti, ne omogočajo izboljšanja pogojev za tiste, ki ustvarjajo gospodarsko rast. Z novimi davki se povečuje nekonkurenčnost, to se pravi, se povečujejo bremena gospodinjstev in gospodarstva, obojim, kar pravzaprav vpliva na to, da se zmanjšuje na nek način kupna moč obeh, ker za to manj dobiš, in to zagotovo ne more prispevati k tem, da bomo konkurenčni in da bomo zagnali gospodarstvo.

Naslednji problem tega rebalansa proračuna je v tem, da se nižajo investicije. Se pravi, tudi tam, kjer bi država lahko pomagala gospodarski rasti, se fond sredstev v globalu znižuje, za investicije je namenjeno manj. Tudi tam, kjer bi lahko dobili kakšen denar iz tujine, to se pravi iz evropskih sredstev, se zadeve znižujejo. Težko razumem in težko razložim komur koli, da je v nekaterih primerih treba dati evro lastne udeležbe, da dobiš štiri evre subvencije iz virov Evropske unije. V nekaterih primerih je to tri, v nekaterih primerih je to dva, nekje je sofinanciranje praktično na ravni 50:50. Ampak imamo tudi investicije ali pa projekte, kjer je sofinanciranje EU do 80 %. Zanimivo je, da tam, kjer bi dobili gratis sredstva, se pravi iz fondov Evropske unije, iz skladov Evropske unije, se ta del znižuje. S tem ne bomo prispevali popolnoma nič k tem investicijam.

Problem je v tem, da v temu proračunu pravzaprav ni kaj veliko oziroma nič varčevanja. Vse, kar je varčevanja, je posledica prejšnje vlade, ki je bila izredno slaba. Zakon o uravnoteženju javnih financ, o katerem ste

nekateri govorili, je očitno prava katastrofa, omembe vreden vsakič, ko je treba kar koli kritizirati pri prejšnji vladi; ampak zakona ne odpravite; vlečete njegove posledice naprej. Sami niste na temu področju storili nič. Ne samo da je treba posegati ali pa, da je treba posegati v zdravstvo pa v šolstvo, tako kot nekateri govorijo. Najbrž je treba poseči tudi v množico institucij, ki jih ima ta država. Dvesto ali več je institucij, težko naredimo celo spisek in vsaka od teh institucij ima svojo piramidalno ureditev, shemo, svoj lastni proračun za delovanje in tako naprej. Nič se na reorganizaciji državne uprave naredi, stvari potekajo zelo počasi ali pa skoraj se ne dogajajo.

Potem, ni veliko pričakovati od tega, da bomo financirali zavožene projekte, nasledle investicije. Zdaj je glavna skrb nekaterih resorjev, da se zagotavljajo viri sredstev skoraj brez zavarovanja ali celo nezavarovani za nekatere nasledle investicije. To je financiranje samo dodatnega odliva denarja iz državnega proračuna. Slej kot prej se bo zgodil stečaj, padel bo / nerazumljivo/, odgovornosti nikjer.

Prej so nekateri kolegi govorili o bankah in bančni luknji. Imamo ustanovljeno preiskovalno komisijo, upam, da boste zagotovili polno sodelovanje tistih, ki bodo vabljeni na preiskovalno komisijo, to se pravi vam bodo prinesle podatke, Banka Slovenija bo dala podatke, da se bodo lahko ti postopki preiskave lahko uspešno izvedli. Opozoriti tudi moram, to sem že večkrat opozoril, da kar zadeva delovanje bančnega sistema – tudi predsednica sedanje vlade je bila nadzornica v eni izmed slovenskih bank in tudi v njenem mandatu je prišlo do enormnega znižanja kapitalne vrednosti te banke, odlivov investicij v tujini, izgubljenih sredstev in tako naprej.

Tako bi bilo najbolje, da preden se prst usmeri kamor koli, da koalicija to najprej reši znotraj svojih lastnih vrst; in to od vrha, ker na vrhu imate nekoga, ki je zelo dobro poznan, vsaj s poslovanjem Nove Kreditne banke Maribor, da zagotovite, da se bo to uredilo in tudi zahtevate odgovornost navsezadnje. Tako je pri teh zadevah kar veliko stvari, na katere je treba opozoriti in ki po našem mnenju zagotovo ne dajejo nobenih zadostnih upanj, da se bo kar koli na temu področju odvil. Več ali manj, ko gledam ta proračun oziroma ta rebalans proračuna, lahko samo ugotovim, da ni nobenega sklenjenega obroča danes okoli Državnega zbora, kot je bil takrat, ko smo sprejeli osnovni proračun, takrat je bil tukaj sklenjen krog okoli, protestirali so tisoči ljudje, z vsemi profesorji vred – danes ni nikogar, pa so razmere s tem rebalansom drastično poslabšujejo na vseh področjih. Tudi na področju sociale, tudi slej kot prej na področju šolstva tako ali drugače, ampak očitno so neki drugi nameni, da se pri tem nič ne stori.

Vsekakor pa se mi zdi, da veliko preveč porabimo oziroma porabite za to, da se ukvarjate s tistim, kar je prejšnja vlada storila

dobrega, in da pravzaprav ne vidite, da se s tem rebalansom proračuna zadeve samo siromašijo. Z ukrepi, ki ste jih sprejeli, in zdajšnjimi obremenitvami, poleg teh so še kazni, vse to vodi izključno samo k siromašenju prebivalstva, delanju revežev, tako ali drugače bodo vsi ti, ki bodo imeli težave s tako enormnimi poplačili zahtev, ki jih bo pred njih postavili država v obliki premoženjskih davkov na neke objekte po podeželju, boste naredili samo reveže in uresničevali, očitno, nek projekt iz leta 1942, ko je Moše Pijade napovedal, kako je treba s temi stvarmi početi. Kajti, on je tam takrat dejal, da so oni smrtni sovražniki vsake blaginje in reda in miru. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Državna sekretarka je želela še besedo.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Rada bi se še enkrat odzvala na nekatere navedbe. Marsikaj od tega sem danes že povedala, pa bom še enkrat ponovila.

Ko govorimo o nerealnosti načrtovanja sprejetega proračuna, nimamo v mislih spremenjenih makroekonomskih okoliščin, ampak to, da se je pozabilo na planiranje kar velikega zneska sredstev na področju pokojnin, na področju zagotavljanja stroškov za financiranje obresti, da se ni številko, ki so bile vključene v sprejeti proračun, podprlo z ukrepi, da bi lahko dosegli tako znižanje mase sredstev za plače, kot je bilo načrtovano, in da bi lahko dosegli tako znižanje transferov v javne zavode, kot je bilo načrtovano. Glede na to, da tudi v naslednjih dveh, treh mesecih ti ukrepi niso bili sprejeti, tega ne moremo označiti drugače kot nerealnost načrtovanja. Če želimo ta vprašanja oziroma te odhodke prikazati v sprejetem proračunu oziroma v popravljenem proračunu, potem dejansko pridemo do tega rezultata, ki smo ga v predlogu rebalansa prikazali.

Nikakor se ne morem strinjati, da ta predlog rebalansa s seboj ne prinaša nikakršnega varčevanja. Večkrat sem v današnji razpravi omenila, da je bilo treba zagotoviti dodatne odhodke v višini 348 milijonov evrov. Ti odhodki so bili zagotovljeni z varčevanjem v višini 337 in pol milijona evrov. V to je treba dodatno vključiti še 108 milijonov in pol evrov prihranka na področju plač, ki je bil dosežen z dogovorom s sindikati. In prav zaradi tega, ker se je Vlada posvetila socialnemu dialogu in s sindikati dosegla dogovor, prav temu se lahko zahvalimo, da danes pred Državnim zborom ni demonstracij, kot so bile pred dobrega pol leta.

Če na kratko komentiram še črpanje evropskih sredstev. V prvih štirih mesecih letošnjega leta je bilo počrpanih 175 milijonov evrov od milijarde 400 milijonov. Če ne bi znižali teh prihodkov in odhodkov na milijardo sto, potem bi v bistvu ohranili nerealno visoko številko, tako na prihodkovni kot na odhodkovni

ravni, nikakor pa to ne bi pripomoglo k boljšemu črpanju EU sredstev. Jasno je, da narava poslov, ki se financirajo iz evropskih sredstev zahteva nelinearno dinamiko poplačil. Tako kot vsako leto, tudi v letošnjem letu pričakujemo, da bo glavnina sredstev počrpanih v tretjem četrtletju letošnjega leta, kar bo omogočilo tudi pravočasno vlaganje zahtevkov za povračilo v državni proračun in tudi prenos sredstev iz evropskega proračuna v domači proračun.

Tudi na področju znižanja investicij naj še enkrat ponovim, da je bila realizacija vseh odhodkov na področju investicij in investicijskih transferov v letu 2012 770 milijonov evrov. V letošnjem proračunu je z rebalansom zagotovljenih milijarda 160 milijonov sredstev za investicije in investicijske transferje, tako direktne investicije na državni ravni kot za investicije na lokalni ravni.

Nekajkrat je bilo danes omenjeno, da se je v mesecu aprilu sprostilo zaposlovanje. Moram reči, da je povečano število zaposlenih v državni upravi v mesecu aprilu bolj ali manj posledica tega, da je treba zagotavljati zaposlitve za določene kadre, ki so ostali zaposleni po odhodu prejšnje vlade, hkrati pa so bile izvedene dodatne zaposlitve na zaupanje posameznih ministrov. V tem smislu je primerjava med letom 2008 in 2009 ter letom 2013 neumestna. Ne smemo pozabiti, da je v začetku leta 2009 bilo treba poskrbeti tudi za poplačilo prve četrtine odprave plačnih nesorazmerij in da je povečanje števila zaposlenih v javnem sektorju v letu 2009 bilo namenjeno povečanju ljudi, ki so bili potrebni v širšem javnem sektorju, v zdravstvu, šolstvu, predšolskem varstvu, in ne v državni upravi.

Kar se tiče opomina iz Bruslja, moram opozoriti, da gre za razpravo o priporočilih, ki jih je Evropska komisija pripravila konec maja v zvezi s programom stabilnosti in nacionalnim reformnim programom ter v povezavi z ugotovitvami, ki jih je v začetku maja dala Komisija glede presežnih makroekonomskih neravnovesij. Zaradi tega ne moremo govoriti o nekem novem opominu, ampak gre za nadaljnje spremljanje izvajanja priporočil, ki jih je Evropska komisija konec maja podala.

Ne nazadnje bi rada rekla še naslednje. Nekajkrat so bile v razpravi omenjene naloge, ki jih je predsednica Vlade opravljala na Ministrstvu za finance v prejšnjih mandatih. Upam, da se vsi prisotni oziroma vsi v Državnem zboru zavedamo, da je odgovornost za pripravo in predložitev proračuna na ministrih in na Vladi in ne na javnih uslužbencih, ki morajo zagotoviti strokovno delo v zvezi s tem. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa državni sekretarki.

Rada bi vas opozorila, da imamo pred sabo še kar precej razprave, razpravljali bomo še o posebnem delu predloga rebalansa, o vseh amandmajih, o načrtu razvojnih programov in potem tudi o predlogu rebalansa v celoti. Je pa

vseeno zdaj čas za razpravo še na voljo, zato sprašujem, ali želi kdo razpravljati še v okviru splošnega dela predloga rebalansa.

Gospod Vizjak. Še kdo? (Ne.)
Izvolite, gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica Državnega zbora, spoštovana državna sekretarka, maloštevilni kolegi in kolegice!

Slišali smo državno sekretarko, in me je malo zmotilo, da je bila predvčerajšnja obravnava Slovenije na zasedanju Evropske komisije nekaj povsem normalnega. Ni res, mi smo bili javno uvrščeni na dnevni red pod točko razno, kar ni običaj v normalnih razmerah in ni stvar tekočega spremljanja. Več kot jasno je, da ukrepi te vlade, ki se ilustrirajo tudi v rebalansu proračuna, ne izpolnjujejo programa zniževanja presežnega primanjkljaja v državi, in zato smo verjetno dobili ali pa ste dobili to zelo na znanje. Seveda, normalno je, da vi to minimizirate, tisti, ki smo pa že bili tam oziroma smo kaj podobnega slišali, pa vemo, za kaj gre. Tako ne sprevačati in minimizirati nečesa, kar je hudo resno. Še več, mislim, da se Evropska unija danes nahaja v relativno neugodnih razmerah. Vsakršna destabilizacija v kateri koli državi je resen problem, zato se zelo pozorno spremlja vsakršen trend, ki vodi v destabilizacijo. Rebalans državnega proračuna, ki ga predlagate za letošnje leto, je korak k dodatni destabilizaciji javnih financ v Sloveniji. Upam, da če to nam ne verjamete, da vam bodo to dopovedali bruseljski eksperti, še bolj vam bodo pa verjetno to dopovedali čez čas tisti, ki nam denar posojajo.

Spoštovani, torej menim, da bi si morali; prvič, naliti tukaj čistega vina in se sploh pogovoriti o tem, kaj ta država rabi za izhod iz te neugodne situacije. Ali rabi politiko, ki jo je demonstriral sedanjí predsednik države in premier Borut Pahor, kjer smo tiščali glavo v pesek, povečevali tekoče odhodke države, gospodarstvo nam je pešalo? Torej, na odhodkovni strani nismo naredili bog ve kaj, na prihodkovni strani smo ugotavljali vse nižje prihodke in rezultat je bilo enormno zadolževanje v letih od leta 2009 do leta 2011.

Druga možnost je, da smo se iz tega kaj naučili in da stavimo na gospodarstvo kot tistega vlečnega konja, ki nas bo potegnilo iz te situacije. In nihče drug! Nihče drug v tej državi ne bo spravil to državo k večjim prihodkom v proračun kot več in boljši davčni plačniki. Ampak, to se ne stori s tem, da se dviguje davke, temveč se stori s tem, da se ustvarja razmere, da gospodarstvo zadihá. Izjemno vesel sem bil prve zaveze za zagon gospodarstva med prioritetskimi nalogami sedanje koalicije, kjer piše, da bomo krepili konkurenčnost in izboljšali poslovno okolje. Sam dobro vem kot bivši gospodarski minister, kaj ta stavek pomeni. Ta stavek pomeni, da boste izboljšali horizontalne pogoje za poslovanje vseh gospodarskih

subjektov, da bodo vsi lahko tekmovali pod boljšimi pogoji, ustvarjali več, zaposlovali več in plačevali več davka. To je zelo lepo napisano, samo žal, moram reči, tri mesece po tem smo priča povsem drugačnim ukrepom; ukrepom, s katerim se dodatno obremenjuje gospodarstvo. Višji davki, konkretno DDV nima samo slabega učinka na gospodarstvo, kajti vemo vsi, da DDV ključno, kar povzroči, povzroči znižanje povpraševanja, posledično seveda tudi dodaten nekonkurenčen položaj ponudnikov.

Ta dvig DDV, to je bilo danes premalo omenjeno, pomeni tudi oziroma je najbolj asocialen davek, pomeni najhujši udarec prav najrevnejšim. Tukaj sem predstavnik DeSUS, gospoda Juršo poslušal, kakšno skrb imajo za najrevnejše upokojence. Najrevnejši upokojenci so bili najbolj udarjeni z dvigom DDV zaradi tega, ker bo ta dvig DDV v njihovih prihodkih in izdatkih pomenil daleč največji procent kot pa pri srednjem sloju ali bogatem sloju. Isto je pri socialnih podpirancih, isto je pri vseh ostalih z najnižjimi dohodki. Namreč, višji DDV morajo plačevati tudi upokojenci, ker porabljajo električno energijo, uporabljajo komunalne storitve ter plačujejo DDV, višji DDV, in v njihovem posebnem proračunu je delež, ki ga bodo za to namenili, pač večji. Skratka, to je najbolj asocialen davek, to vemo vsi, kar jih lahko poznamo ,zaradi tega ker je nevtralen glede na prihodkovni položaj posameznika in tudi ljudje, ki trošijo oziroma porabijo, porabijo največji delež za osnovne življenjske potrebe glede na njihove prihodke in jih davek najbolj udari.

Hočeš nočeš, temu je tako, vi ste na to pristali in z dvigom DDV je za te enako, kot da ste najnižje pokojnine ali socialne transfere znižali za dodatne odstotke. To se pravi, poleg udarca gospodarstvu ste s tem namenili tudi določen udarec socialno najšibkejšim, kljub temu da so vas polna usta seveda drugih zavzemanj.

Poleg tega davka so tudi drugi davki, ki so na pohodu in nekatere nerealizirane zaveze. Zavezali ste se, da boste izboljšali poslovno okolje za gospodarske subjekte tudi tako, da boste znižali ceno električne energije za industrijski odjem za 10 % v treh mesecih po nastopu vlade. Trije meseci po nastopu vlade so minili 20. junija, 20. junij je že kar precej mimo, cene električne energije za industrijski odjem so seveda samo še višje zaradi višjega DDV in ne nižji.

Skratka, od teh zapisanih ukrepov, ki naj bi spodbudili gospodarstvo, je seveda bore malo. To pomeni, da smo se odpovedali nekemu sistematičnemu ukvarjanju s tistimi, ki nas lahko potegnejo ven. To se mi zdi slabo. Vem, da se boste izgovarjali na bilanco B proračuna, na številne ukrepe iz bilance B, kljub temu da iz bilance A črtate nekatere tudi pomembne ukrepe za zagon gospodarstva, vendar vsi, ki kar koli delajo na tem področju, vedno, da te horizontalne – to se pravi davki, ostale

obremenitve gospodarstva, tisto, kar plačujejo vsi, najbolj ključni, najbolj pomembni za gospodarsko rast.

Poleg tega so pa za gospodarsko rast pomembne tudi investicije. In spoštovana državna sekretarka, izgovarjanje in primerjava realizacije leta 2012 in programa plana za leto 2013 je pravzaprav tako, kot da primerjamo to, kar ni rodilo sadov, saj imamo gospodarski padec v letošnjem letu, in reči saj, ker je bilo lani tako, pa naj bo še kar naprej tako. Zato je prejšnja vlada tudi ambicioznejše, bistveno bolj ambiciozno načrtovala investicije, trošenje evropskih sredstev, ker smo ne nazadnje tudi v zadnjem letu finančne perspektive. In še enkrat vam povem, vse te zaveze po investicijah so cilji. Do teh ciljev ni mogoče priti, če se cela vlada z vsem svojim birokratskim aparatom ne zaveže in ne zavezama za doseg te ciljev. Vsi morajo dihati v tej smeri. Če pa enostavno rečejo, da se ne da, se pač ne da. Pa vam bom na konkretnem primeru povedal, kjer so tudi na Ministrstvu za finance zelo soudeleženi, da so te investicije tudi neizvedljive ali pa počasneje izvedljive, kot bi lahko bile.

Tipičen primer je, recimo, eden zelo velikih energetskih projektov, ki poteka in je relativno nevtralen do državnega proračuna, to je izgradnja hidroelektrarn na spodnji Savi. Po izgradnji hidroelektrarn, hvala bogu, je bil državni prostorski načrt za Hidroelektrarno Brežice že sprejet in potekajo pripravljalna dela, ker če bi se še v to vmešali, bi še verjetno to zavleklo malo. Prejšnja vlada je sprejela zavezo do vseh deležnikov, ki sprejemajo državni prostorski načrt, da bo državni prostorski načrt za Hidroelektrarno Mokrice sprejet junija leta 2013. Sedanja vlada je to preložila na neko negotovo prihodnost. Zakaj? Zaradi tega ker Ministrstvo za finance vztraja, da mora pred sprejetjem državnega prostorskega načrta biti znana finančna konstrukcija projekta. Torej, ob sprejemanju prostorskih dokumentov umestitve v prostor mora biti znana finančna konstrukcija! In zato se blokira ta projekt in državnega prostorskega načrta ni in vi danes nam tukaj dopovedujete, da ni projekta, da bi črpali sredstva. Če država prepozna nekatere projekte kot ključne, jih lahko tudi izvede, še posebej, če so za to namenjena tudi evropska sredstva oziroma sredstva, ki bi pomenila zagon gospodarstva. In to so, spoštovani, ukrepi, ki zagotavljajo gospodarsko aktivnost, posledično delovna mesta, posledično več vplačil v raznorazne blagajne tega proračuna oziroma razne blagajne in tudi v ta proračun. Torej, želim vam povedati: namesto da se ozirate nazaj in gledate, kaj je bilo z realizacijo lani narobe in se potem v nekem modulu obnašate v prihodnje, se ozrite v to, kaj je prioriteta te države danes, kaj lahko reši ta problem danes.

Še nekoliko na to nesrečno odhodkovno stran tega rebalansa. Zakaj pravim nesrečno stran? Zaradi tega ker je, roko na srce, premalo ambiciozna. Premalo ambiciozna ni

samo zaradi teh števil, ki jih tukaj vidimo, temveč tudi iz zavez te vlade za prihodnje. Minister Virant je v dogovoru za teh 100 milijonov, ki jih opevate, se zavezal, da ne bo drugih posegov v normative, standarde ali kakor koli v zvezi s plačami javnih uslužbencev, kar pomeni da – in vas to tudi sprašujem. Ali ste zadovoljni s to maso na plačni ravni odhodkov v javnem sektorju ali boste sprejemali dodatne ukrepe za omejevanje plačne mase v javnem sektorju in mase ostalih tekočih odhodkov in transferjev, še posebej v javne zavode? To se pravi, ali načrtujete tu dodatne ukrepe? Razume, da jih ne morete niti povedati, ker jih tudi ne želim slišati, ampak me zanima, kaj je vaš cilj za leto 2014, do katere mere znižati te tekoče odhodke in transferje za leto 2014.

Danes imamo neko situacijo, vi se izgovarjate na status quo, na to, da je prejšnja vlada to in ono naredila in ni naredila, ampak mene zanima, kaj boste vi na tem področju naredili oziroma ali ste zadovoljni s situacijo, kakršna pač je.

Potem se mi kar poraja vprašanje, kakšen bo scenarij tega primanjkljaja naprej. Ne morem se izogniti temu, da vas še enkrat ne opozorim tudi na nerealno načrtovanje, ki se ga greste zdaj, še posebej s tako opevanim ukrepom za zaposlovanje mladih. Ta ukrep, s katerim boste oprostili delodajalce plačila prispevkov za socialna zavarovanja, vsa, torej za zdravstveno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje in zavarovanje za primer brezposelnosti, za tiste delodajalce, ki bodo zaposlili mladega do 30 let za dve leti, ta ukrep je hvalevreden in ga podpiramo vsi. Ampak, pod enim samim pogojem: da vemo, kdo je plačnik teh prispevkov! Ne pa tako, kot ste predlagali, da tega plačnika ni! S tem vrtate in delate izgubo v blagajnah, v zdravstveni blagajni na primer. Torej, če delodajalci ne bodo plačevali prispevkov, mladi zaposleni pa bodo imeli pravice, kot jim gre, kot da bi bili prispevki plačani, potem bo nekdo ta manko moral kriti. Sprašujem vas, ali ni to podoben pristop k vrtnanju javnih financ in izredno netransparenten pri prikazovanju za naprej.

Še ena stvar. Glejte, tu oba veva, če bi ne bilo finančnih posledic tega, potem je to perpetuum mobile; nekdo ne plačuje prispevkov, tisti imajo iste pravice in javne blagajne niso nič oškodovane. Potem pa je najboljšo, da vse oprostimo prispevkov, če je temu tako, kajti to piše v obrazložitvi tistega zakona in tej obrazložitvi pač ne verjamem. Zato sem vesel, da se je danes Računsko sodišče odzvalo na moje pismo njim in bo povprašalo ministrstvo in Vlado, kako si to fantastično rešitev predstavlja, da bo funkcionirala in ne bo nič stala. V končni fazi, če ne bo nič stala, zakaj ne sprejmete amandmaja opozicije v tem smislu, da te prispevke plača proračun. Saj če jih ne bo oziroma če nič ne stanejo, tudi teh prispevkov ne bo.

Še ena stvar. Glejte, sanacija bančnega sistema je tudi eden izmed temeljev, ki jih sledi ta rebalans, zato tudi povečujemo v bilanci B sredstva in tako naprej. Seznanjen sem, da se državne banke izredno mačehovsko vedejo do vlagateljev. Tu imamo podrejene obveznice Abanke, ki so jih vlagatelji kupovali s tem namenom, ker so zaupali slovenskemu bančnemu sistemu, slovenskim bankam. Ta banka ne plačuje tem vlagateljem obresti, kar se njihovega vračila glavnice tiče, so v veliki negotovosti. Kako pričakujete, da bodo slovenski naložbeniki še zaupali slovenskemu bančnemu sistemu, če se bodo ti obrisali pod nosom? Te obveznice so kupovali, to je samo en primer, te obveznice so kupovale tudi pokojninske družbe, so kupovali vzajemni skladi, veliko stvari je s tem povezanih. Kako mislimo zgraditi trden, stabilen bančni sistem s tako bednim zaupanjem, ki se kaže skozi te konkretne obveznice? Tu se začne in konča neko kredibilno bančništvo, kajti le-to temelji samo na zaupanju.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Državna sekretarka je želela besedo, izvolite.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa.

Rada bi odgovorila na konkretno zastavljena vprašanja. Najprej kar se tiče ukrepov glede plač in transferov v javne zavode. Ukrepi, ki so bili izpogajani v dogovoru s sindikati javnega sektorja za leto 2014, prinašajo dodatnih 188, 189 milijonov evrov prihrankov pri masi za plače. To je izhodišče, s katerim bomo začeli načrtovanje dopolnjenega proračuna za leto 2014. Ob tem načrtovanju bomo ocenili, ali so ti ukrepi na področju plač zadostni ali se bomo dogovarjali glede morebitnih dodatnih ukrepov. Tisto, kar je bila zaveza Vlade, govorim sicer nekoliko na pamet, pa vendar sem bila toliko zraven, da mislim, da je informacija popolna, je, da Vlada ne bo z enostranskimi ukrepi uvajala dodatnih ukrepov na področju plač v javnem sektorju. Nikakor pa to ne pomeni, da nadaljnjo dogovarjanje, če bi bilo treba, ne bo potrebno.

Tudi kar se tiče transferov oziroma s tem povezanimi programi, ki jih opravljajo javni zavodi, tudi o tem bo tekla beseda in o konkretnih ukrepih in rešitvah na teh področjih boste seznanjeni, ko bo Državnemu zboru predložen dopolnjen predlog proračuna za leto 2014.

Kar se tiče projekta zaposlovanja mladih in oprostive plačila prispevkov delodajalcev za mlade. Seveda, če razmišljamo o tem ukrepu tako, da bodo tisti mladi, ki so danes zaposleni za določen čas, skozi ta ukrep svoje delovno razmerje za določen čas prekvalificirali v nedoločen čas, potem lahko govorimo o primanjkljaju pri javnih blagajnah, ker bodo dobili zdaj nižji prihodek iz naslova

prispevkov, ker bodo samo delojemalci plačevali te prispevke. Če pa gledamo, da bodo skozi ta ukrep zaposleni mladi, ki do sedaj sploh niso bili zaposleni, je pa situacija drugačna. V tem primeru pa – ali pa so bili, recimo, zdravstveno zavarovani preko svojih staršev – bodo ti mladi zdaj določene prispevke plačevali, ne pa takih, kakršne preostali zaposleni.

Tako vsaj kar se tiče letošnjega leta, sploh ker bo ukrep začel veljati s 1. novembrom letošnjega leta, ocenjujemo, da oškodovanosti javnih blagajn iz tega naslova ne bi smelo biti oziroma jih ne bo.

Kar pa se tiče bančnega sistema in vpraševanja izplačila obresti pri podrejenih obveznicah, ne morem sicer komentirati konkretnih ukrepov A banke, ker ne poznam pogodb v zvezi z izdajo teh obveznic, vendar kot mi je znano, imajo določene banke, ko izdajo to vrsto obveznic, v pogodbah z vlagatelji določeno tudi možnost, da se obresti ne izplačajo periodično, ampak se izplačujejo ob koncu določenega obdobja, in lahko, da gre v tem primeru v bistvu prav za takšen pogodbe. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Gospod Jurša. Izvolite.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): ... / izključen mikrofon/... Moram biti hiter, ker nimam časa, ampak vseeno moram odgovoriti kolegu Vizjaku.

Ja, nikoli se nisem navduševal nad dvigom DDV, ampak prepričan sem, da bi to tudi storila vlada, v kateri ste vi sedeli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ne, žal ne, gospod Vizjak, vi ste porabili svoj čas. Poslanska skupina ob tej točki ne more več razpravljati. Še kdo, ki ima preostanek časa, želi besedo na temo splošni del proračuna? Če ne, zaključujemo razpravo v tem delu.

Glasovanje o splošnem delu predloga rebalansa bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili jutri, v okviru glasovanj.

S tem prehajamo tudi na posebni del predloga rebalansa. Še enkrat opozarjam, da razpravljajo lahko predstavniki tistih poslanskih skupin, ki imajo za to na voljo še čas. Želi kdo razpravljati v tem delu? Če ne želi razpravljati nihče o posebnem delu predloga rebalansa, bomo zaključili tudi ta del.

Prehajamo na razpravo o vloženih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 9. julija 2013.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo in na razpravo o vloženih amandmajih k štirim podprogramom pri tem proračunskim uporabniku.

Najprej dajem v razpravo podprogram Lokalna razvojna infrastruktura in amandma Poslanske skupine NSi, amandma Poslanske skupine SDS ter amandma Odbora za finance in monetarno politiko.

Želi kdo razpravljati? Vidim gospoda Tonina, ki se javlja k razpravi. Še kdo? (Ne.)
Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Hvala lepa za besedo.

Ta amandma se nanaša na denar, ki ga država namenja za infrastrukturne projekte v občinah. V Novi Sloveniji ocenjujemo, da so občine ene izmed tistih zadnjih institucij države, ki v tem trenutku še investirajo, ki še gradijo od pločnikov, javnih razsvetljav, kanalizacij, vodovodov in drugih stvari, in da bi bilo zaradi tega zelo pomembno, da na nek način vsaj vzdržujemo nivo investicij. Zlasti pa je ta stvar pomembna in ključna, da prerazporedimo okoli 26 milijonov dodatnih sredstev za projekte na lokalni ravni zaradi zaključevanja projektov, ki so vezani na evropsko finančno perspektivo od 2007 do 2013, ki se v letošnjem letu zaključuje, in bi bilo ključno, da bi država svoj del sofinancerskih zmožnosti zagotovila in tako prispevala, da bi tudi lokalne skupnosti čim več tega evropska denarja počrpale.

Iz tega razloga smo predlagali, da se na nivo občin za lokalne projekte prerazporedi dodatnih 26 milijonov in pol.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Če ne, ne zaključujem razpravo.

V razpravo dajem podprogram Spodbude za novonastala podjetja in njihovo rast in dva amandmaja Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati? Če ne, prehajamo na naslednji podprogram, in sicer na podprogram Zagotavljanja ugodnega okolja za razvoj turizma in s tem povezan amandma Poslanske skupine NSi.

Želite razpravljati?
Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Ta amandma je posledica obiska Poslanske skupine Nove Slovenije na Kozjanskem in Obsotelju. Tam smo se srečali tudi s predstavniki Term Olimje. Predstavili so nam celotno zgodbo, kako stvari v tem trenutku stojijo v slovenskem turizmu.

Turizem je ena izmed zadnjih dobro stoječih panog v Sloveniji, ki v tem trenutku zaposluje 46 tisoč ljudi. Tamkajšnji turistični delavci so nas opozorili na zmanjšanje sredstev za promocijo Slovenije. To se mi je zdelo nesprejemljivo. Oni so dejali, da je država dolžna zagotoviti vse in vložiti, kar se največ da, v promocijo Slovenije, da bo Slovenija poznana tudi preko meja Trsta, Celovca, Budimpešte, če hočete, potem bodo pa oni postorili oziroma naredili preostali del, ki je potreben, da bodo

zagotovili dobre turistične produkte in povabili čim več tujih turistov v Slovenijo.

Za ta namen smo predlagali dodatnih 5 milijonov evrov za promocijo turizma.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ne vidim več želje po razpravi k temu podprogramu, zato zaključujemo razpravo.

In nadaljujemo s podprogramom Učinkovito trženje in promocija Slovenije ter amandmajem Poslanske skupine NSi in amandmajem Odbora za finance in monetarno politiko. Ne želite razpravljati, lahko zaključimo razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Ministrstvo za kmetijstvo in okolje in na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskem uporabniku.

V razpravi je torej podprogram Odprava posledic naravnih nesreč in amandma Poslanske skupine NSi.

Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Sami vemo, kakšna je situacija in da je bilo v zadnjih letih ogromno naravnih nesreč. Posledice naravnih nesreč še iz leta 2010 še vedno niso odpravljene. Občine to pospešeno odpravljajo, seveda pa mora država zagotoviti določena sofinancerska sredstva. Prav v moji domači občini Kamnik grozi, da se bodo določeni projekti sanacije plazov zaustavili prav iz namena, ker je država šla v zmanjšanje teh sredstev za odpravo posledic naravnih nesreč.

Iz tega razloga v naši poslanski skupini predlagamo amandma, s katerim bi zagotovili dodatnih slabih osem milijonov evrov za odpravo posledic naravnih nesreč po celotni državi. Zdi se mi izjemno pomembno, ker gre za popraviljanje vodotokov, sanacija plazov in še kaj, kar bi preprečilo morebitne še hujše posledice v primeru naslednjih – bog ne daj – naravnih nesreč.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Lahko zaključimo? Torej, ni več razprave k temu podprogramu.

Nadaljujemo s proračunskim uporabnikom Ministrstvo za infrastrukturo in prostor in na razpravo o vložnih amandmajih k dvema podprogramoma pri temu proračunskemu uporabniku.

Prvi podprogram je podprogram Vzdrževanja javen železniške infrastrukture in amandma Poslanske skupine SDS. Ni razprave, zaključujemo.

Prehajamo na podprogram Investicijske dejavnost na železniški infrastrukturi, prav tako amandma SDS. SDS ne more več razpravljati, ker nima časa. Želi morda kdo drug? Če ne, zaključujemo razpravo.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Direkcija Republike Slovenije za

ceste in na razpravo o vložnem amandmaju pri tem proračunskemu uporabniku, ki ga je prav tako vložila Poslanska skupina SDS pri podprogramu upravljanje in tekoče vzdrževanje državnih cest.

Gospod Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Če kolegi v SDS ne morejo razpravljati, bom pa jaz to priložnost izkoristil, ker nekaj časa pa še vedno imam.

Vsi tisti, ki ste bili župani, vsi tisti, ki ste občinski svetniki, in vsi tisti, ki ste se kdaj srečali z gospodom Fickom, ki veste, da je pravi mali bog, kar se tiče gradnje cestnega omrežja po Sloveniji, kadar koli ga prosimo za posamezen odsek, če bi se ga dalo obnoviti, ker so luknje res nemogoče, ker je vozišče popolnoma uničeno, vedno nam reče: Opa poslanci, vse se da, samo zagotovite nam denar, potem bomo pa tudi delali." Tukaj imajo enkratno priložnost tudi koalicijski poslanci, da ta amandma naših kolegov iz SDS izkoristijo in zagotovijo dodatna sredstva in dodaten denar za rekonstrukcijo teh cest. Jih je kar nekaj in vas lepo povabim, da ta amandma podprete. Še posebej bo ta amandma koristen takrat, ko boste prosili za sanacijo kakšnega odseka ceste. Takrat, ko se boste izgovarjali, da ni denarja, se spomnite, da ste pri temu amandmaju imeli priložnost, da bi za zagotovitev tega denarja tudi glasovali.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa. Še kakšna želja po razpravi?

Če ne, prehajamo na proračunskega uporabnika Ministrstvo za zdravje in na razpravo o vložnem amandmaju pri temu proračunskemu uporabniku. V razpravi je podprogram Investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni in amandma Poslanske skupine SDS. Ni razprave.

Zaključujemo, ker smo končali z amandmaji k posebnemu delu. O njih bomo v skladu s časovnim potekom seje odločali jutri v okviru glasovanj.

Prehajamo na obravnavo načrta razvojnih programov. Želi kdo razpravljati o temu delu rebalansa?

Gospod Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Očitno kaže, da so se kolegi utrudili, da samo še v Novi Sloveniji razpravljamo; ampak nič hudega, gospa Potrata vidim da je še čilih moči ... Malo se hecam, ne mi zameriti.

Pri teh stvareh bi rad opozoril naslednje, ko smo govorili o rebalansu proračuna za leto 2013, se je na številnih odborih pokazalo, zlasti recimo obramba je bila ena izmed takšnih odborov, kjer sem tudi sam sodeloval, da je bilo veliko stvari prenesenih v načrt razvojnih programov – torej, to bomo pa storili v naslednjem letu. To se je ponavljalo z odbora na odbor. Ampak mislim, da moramo pošteno ljudem povedati, kaj to pomeni; da jih

na nek način slepimo, ker če v letošnjem letu ni denarja, potem si težko predstavljam, da pa ta denar bo v letu 2014. Ker ne nazadnje ni pričakovati kakšnega hitrega izboljšanja gospodarske situacije, niti kakšnega drastičnega povečanja proračunskih prilivov, zato te načrte razvojnih programov ocenjujem kot nekoliko nerealne, prepotencirane. Kljub vsemu pa si želim, da bo tisto, kar ste zapisali v teh programih, vendar uresničeno.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Lahko zaključimo razpravo. Kot prej povedano, bo tudi o tem delu proračuna oziroma rebalansa glasovanje opravljeno jutri v okviru glasovanj.

Prehajamo na zaključni del razprave o tem rebalansu in dajem še možnost za razpravo o predlogu rebalansa v celoti. Želi kdo razpravljati? Če ne, zaključujemo tudi ta del. Najjavljam, da bo glasovanje potekalo jutri v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **3. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O DAVKU OD SREČK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo državni sekretarki mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovana gospa podpredsednica, spoštovane poslanke in poslanci!

Predlog zakona o davku od srečk je sestavni del ukrepov, ki jih Vlada daje v potrditev Državnemu zboru v povezavi s pripravo rebalansa proračuna za leto 2013. Predlog zakona s to vsebino je bil napovedan že ob sprejetju proračuna za leti 2013 in 2014 ter na Odboru za finance in monetarno politiko novembra 2012. Kasneje pa je Vlada predlog, ki bo predstavljen v nadaljevanju, gradila na podlagi osnutka, kot ga je pripravila prejšnja vlada.

S Predlogom zakona o davku od srečk se želi uvesti nov davek na vplačilo srečk v sistemu prirejanja klasičnih iger na srečo. Poglavitni cilj zakona je porazdeliti breme prispevanja h konsolidaciji javnih financ in obremeniti tudi dejavnosti, ki so doslej imele v davčnem sistemu poseben položaj, vsaj kar se tiče posrednih davkov.

Novi davek se želi uvesti na način, ki bi čim manj administrativno obremenil prireditelje klasičnih iger na srečo. Temelji na načelih, ki so značilni za sodobne sisteme v okviru potrošnih oziroma posrednih davkov. Storitve prirejanja iger na srečo, vključno s storitvami prodaje srečk ter drugih iger, se ne obdavčuje z davkom na dodano vrednost. Dejstvo pa je, da so te

dejavnosti obremenjene z drugimi direktnimi davki. Direktiva, ki ureja sistem DDV v Evropski uniji, take storitve izrecno oprošča obračunavanja DDV, prepušča pa državam članicam, da se odločijo o drugih obremenitvah te dejavnosti.

Ključne rešitve predloga zakona so naslednje. Obdavčijo se srečke v sistemu prirejanja klasičnih iger na srečo. Po obstoječi ureditvi, kot izhaja iz Zakona o igrah na srečo, so to loterijske srečke, tombolske tablice, srečke pri srečelovu, stavni listki in druga potrdila o plačilu denarnega zneska za udeležbo v igri, kot tudi potrdila o plačilu za pristop h klasični igri na srečo, ki jo prireditelj ponuja na spletu. Zavezanec so prireditelji klasičnih iger na srečo z veljavno koncesijo. Davek od srečk, ki je vezan na nakup srečke, pri čemer davčno osnovo predstavlja prodajna cena srečke, ki ne vključuje tega davka. Srečke se obdavčijo po enotni davčni stopnji 10% njene vrednosti. Oproščene pa so srečke, ki jih izdajajo društva ali neprofitne humanitarne organizacije s sedežem na območju Slovenije v sklopu občasnega, priložnostnega prirejanja klasičnih iger na srečo zaradi zbiranja denarnih sredstev za financiranje lastnih dejavnosti. Ocenjujemo, da bi lahko z uvedbo te davčne oblike prireditelja klasičnih iger na srečo v proračun prispevala približno 17 milijonov evrov, pri čemer se v letošnjem letu pričakuje dobrih 7 milijonov evrov prihodka. Ocena temelji na upoštevanju prometa, ki sta ga v letu 2011 dosegla oba prireditelja klasičnih iger na srečo, in na predpostavki o določenem zmanjšanju vplačil zaradi uvedbe davka. Povedati pa je treba, da sta oba prireditelja v letu 2012 imela boljši položaj oziroma boljši izid poslovanja kot v letu 2011.

Upoštevajoč vse navedene značilnosti Predloga zakona o davku od srečk, predlagam, da predlog zakona podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Vraničar.

Predlog je obravnaval Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo. Besedo dajem predsedniku.

Izvolite, Bojan Starman.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 62. nujni seji, 8. 7. 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o davku od srečk, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po nujen postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 58. seji dne 26. 6. sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujen postopku.

Odboru je posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predloženi zakon proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim sistemom ter zakonodajno-tehničnega vidika in podala tudi pripombe k naslovu 4. člena ter k 5., 8., 10. in 12. členu. Odboru je bilo

posredovano tudi naslednje gradivo: Stališče fundacije za šport, Pripombe Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, Ocena posledic morebitne uvedbe zakona o davku od srečk Loterije Slovenije z dne 27. 6., pripombe Rdečega križa, pripombe Nacionalnega sveta invalidskih organizacij z dne 28. 6. 2013, Skupna izjava Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, Nacionalnega foruma humanitarnih organizacij Slovenije z dne 5. 7. 2013 ter mnenje Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance z dne 4. 7.

V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu zakona vložile poslanske skupine koalicije, in sicer k 4., 8. in 12. členu predloga zakona z dne 5. 7. ter Poslanska skupina DL k 3. členu predloga zakona. Članicam in članom odbora je bil na seji predložen tudi predlog za amandma odbora Poslanske skupine SD k 7. členu, ki ga je odbor v razpravi sprejel.

Na seji odbora so prisostvovali predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance, Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, Fiho, Loterije Slovenije, Športne loterije ter Zakonodajno-pravna služba. Slišali smo že prej namen zakona, ki ga je podala državna sekretarka na Ministrstvu za finance. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da je služba v pisnem mnenju opozorila na nekatere premalo določene opredelitve in da vloženi amandmaji sledijo pripombam službe iz pisnega mnenja ter podajo bolj jasne definicije.

V razpravi je sodeloval tudi podpredsednik Komisije Državnega sveta za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki je glede mnenja komisije pojasnil, da komisija predloga zakona ne podpira. V razpravo so se vključili tudi predstavniki Nacionalnega sveta invalidskih organizacij Slovenije, Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij Republike Slovenije ter Loterije Slovenije, ki so izrazili nasprotovanje predlaganemu zakonu in opozorili na negativne posledice uvedbo davka od srečk. Pri tem so se osredotočili zlasti na zmanjšanje povpraševanja po storitvah prirejanja iger na srečo in upad prometa v Sloveniji, znižanje priliva koncesijskih dajatev ter zmanjšanje sredstev za delovanje invalidskih organizacij.

V razpravi so posamezne članice in odbor izrazili podporo predlaganemu zakonu, zlasti z vidika pozitivnega vplivanja na financiranje državnega proračuna ter preprečevanja negativnih plati igralništva, na primer zasvojenost. Nasprotno so posamezni člani odbora predlaganemu zakonu davku od srečk nasprotovali, še posebej zaradi morebitnega zmanjšanja povpraševanja po storitvah prirejanja iger na srečo ter zmanjšanju

sredstev za delovanje invalidskih in humanitarnih in športnih organizacij.

Precej časa smo se posvetili razpravi o amandmaju Državljske liste k 3. členu, kjer se je predlagalo, da se iz obdavčitve izločijo športne stave, potem smo obravnavali tudi predlog SD za amandma odbora k 7. členu, ki smo ga sprejeli, kot sem povedal.

V skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora smo po obravnavi sprejeli amandmaje poslanskih skupin koalicije, in sicer k 4., 8. in 12. členu, amandma Poslanske skupine Državljske liste k 3. členu pa nismo sprejeli.

Odbor je v skladu s Poslovníkom Državnega zbora glasoval o vseh členih zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora je pripravljeno besedilo predloga zakona, ki je sestavni del tega poročila in predlagamo, da takšen dopolnjen Predlog zakona Državni zbor sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Starman.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Povsem jasno je, da je poglobilni cilj tega zakona zagotoviti nov vir financiranja državnega proračuna in s tem ustvariti majhen prispevek h konsolidaciji javnih financ. Novi davek se uvaja na način, ki bo čim manj administrativno obremenil tako prireditelja klasičnih iger na srečo kot tudi davčno upravo.

Ob že obstoječem davku od iger na srečo se uvaja dodatni davek, vezan na nakup srečke, po enotni davčni stopnji 10 % njene vrednosti. Davčno osnovo predstavlja prodajna ena srečke, ki ne vključuje tega davka. Davčna obveznost naznanja v trenutku, ko je opravljeno plačilo za udeležbo v igri na srečo, šteje pa se, da je plačilo opravljeno, ko udeleženec vplača denarni znesek za udeležbo v igri na srečo.

Predlagani zakon bo povečal prihodke državnega proračuna za 7,3 milijone evrov, to pa pomeni, da se za to vrednost ne zmanjšujejo nekateri drugi odhodki proračuna, denimo za investicije. Velja opozoriti, da smo Socialni demokrati slišali pripombe dela stroke pa tudi Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij na eni in Fundacije za šport na drugi strani, kot tudi opozorila prirediteljev iger na srečo in da v temu pogledu dajemo zavezo, da bomo budno spremljali dogajanje, ki ga bo povzročilo uvedba davka, še posebej v luči dejstva, da je prodaja srečk za igre na srečo s koncesijsko dajatvijo tudi temeljni vir za financiranje dveh pomembnih dejavnosti, dveh pomembnih fundacij s splošnimi družbenimi cilji v naši državi. Če bi se izkazalo,

da bo uvedba tega davka zaradi zmanjšanja prihodkov teh fundacij povzročila v fiskalnem pogledu več škode kot koristi, dajemo tudi zavezo, da bomo temu primerno reagirali.

Zaradi vsega navedena bo Poslanska skupna Socialnih demokratov Predlog zakona o davku od srečk podprla.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Frangež.

Poslanska skupina Državljske liste, gospod Marko Pavličič.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovana gospa Vraničar, spoštovane kolegice in kolegi!

Konsolidacija javnih financ je cilj, ki ga v Državljski listi odločno podpiramo, vendar tako kot ne smemo varčevati za vsako ceno, tudi davkov ne smemo dvigovati za vsako ceno; in cena je v tem primeru previsoka. Čeprav gre tudi pri športnih stavah za igro na srečo, je sama logika športnih stav drugačna. Za razliko od klasičnih iger na srečo, ko ima igralec ob vplačilu v mislih večtisočkrat ali tudi milijonkrat višji dobiček od vplačila, so pri športnih stavah zelo pogosto tudi precej nižja razmerja. Pri teh nižjih razmerjih je predlagana obdavčitev enostavno rečeno nesmiselna. Zelo pogosto se namreč lahko zgodi, da bi bila ob pravilni napovedi, se pravi takrat, ko igralec na srečo zadane, izplačilo nižje od vplačila. To pa je seveda nesmiselno, zato bodo organizatorji športnih stav prisiljeni okrniti svojo ponudbo in določenih tekem ne ponuditi svojim igralcem. Kaj bodo storili športni navdušenci in poznavalci, ki na naših stavnica ne bodo mogli staviti na svoje priljubljeno moštvo, pa naj bo to Bayern, Mura ali Barça? Že sedaj, kjub prepovedi, stavijo preko interneta v tujini. Že zdaj organizirano hodijo staviti v tujino zaradi boljših stavnih razmerij. S tem udarcem, s tem zakonom bomo to še okrepili. Vsak, ki odpre račun v tujini, v to smo lahko prepričani, se ne bo več vrnil, vplačeval bo v tujini. Tam bo morda plačeval tudi nižje davke, pri nekaterih pa tudi teh ne. Poleg države bodo v Sloveniji brez prihodka ostali tudi organizatorji športnih stav in tudi invalidska in športna društva, ki se iz tega naslova financirajo. Ostale pa nam bodo vse težave, ki jih tovrstne igre tudi spremljajo, težave povezane z odvisnostjo.

V Državljski listi se zavedamo, da je poleg na odhodkih treba delati tudi na prihodkih. Zato smo si v Državljski listi prizadevali, da bi poiskali kompromis. Predlagali smo amandma, da se vsaj športne stave izločijo iz tovrstnega načina obdavčitve. Zavržen amandma na odboru nam zdaj ne daje druge možnosti, kot da zavrtnemo zakon v celoti. Že samo drugačen način obdavčitve, takšen, ki obdavči razliko med vplačili in izplačili, pa čeprav v višjem procentu, bi rešil večino omenjenih težav, pa tudi za to ni bilo posluha.

Spoštovani zbor! Sprejeti moramo odločitev, ali to kmetijo, to Slovenijo, kjer sadimo svoje upe, da bi želi tudi naši otroci, vodi hlapec ali gospodar. Razlika med prvim in drugim, med hlapcem in gospodarjem je v tem, da hlapec pozimi poje tudi semenski krompir in zato tudi je in ostane hlapec. Nikoli ne smemo izgubiti upanja v prihodnost in pojesti semenski krompir. Nikoli! To smo dolžni našim otrokom. Igre na srečo niso nekaj na kar bi lahko bili ponosni, kot tudi kajenje ali alkoholizem nista, vendar so to ne nazadnje tudi gospodarske panoge, ki marsikomu dajejo kruh. Lahko jih uničimo, vendar bo poraba ostala morda malce nižja, ponudba pa bo prišla iz tujine, kamor bodo odšla tudi delovna mesta. Skratka, problemi bodo ostali, delovna mesta žal ne.

V Državljski listi se zavzemamo za spodbudno poslovno okolje, ki edino na dolgi rok lahko pomeni razvoj Slovenije. Takšno poslovno okolje vsebuje dobro delujoč pravni sistem, učinkovite upravne storitve, odlično infrastrukturo ter ustrezen davčni sistem.

V Državljski listi delujemo na vseh področjih. Danes imamo v razpravi spremembe davčnega sistema, neustrezne spremembe, zato jih v Državljski listi ne podpiramo. Ob glasovanju se bo pokazalo, kdo v Sloveniji je na strani gospodarstva, v tem primeru ene panoge. Pomembno je vsako delovno mesto, pomembna je vsaka panoga. Ob glasovanju se bo pokazalo, kdo je velik le v besedah, kdo pa od besed preide tudi k dejanjem. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

V imenu Slovenske ljudske stranke gospod Janez Ribič, izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, državna sekretarka, spoštovani gospe in gospodje poslanci!

Predlog zakona o davku od srečk. Zakon bi za začetek nekoliko poenostavil in preimenoval v predlog zakona o davku za Loterijo Slovenije in Športno loterijo, kajti ti dve podjetji bosta glavni nosilki tega novega davčnega bremena. Nekaj podobnega se je res že pripravljalo v prejšnjem mandatu, toda v Slovenski ljudski stranki smo že v tistem edinem koalicijskem usklajevanju v prejšnjem mandatu zelo jasno opozorili, da če bomo obdavčili samo ti dve podjetji, bodo ljudje iskali srečo pri drugih tujih ponudnikih in da takšno obdavčenje nima smisla. Tako že v uvodu povem, da v Slovenski ljudski stranki ne sprejemamo nobenega izgovora, da je to zakon prejšnje koalicije. Smo že takrat jasno opozorili na omenjene zadeve, zakon ni bil usklajen in v takšni obliki ni imel podpore Slovenske ljudske stranke. Zakaj?

Slovenija je del evropskega gospodarskega prostora, tudi na področju iger na srečo. Ponudnikov je praktično nešteto. Ponudnike iger na srečo v Sloveniji, ki so

mimogrede že zdaj nadpovprečno obremenjeni glede na primerljive države, bo ta davek naredil še manj konkurenčne. Kaj se bo dogajalo z davčnimi prihodki in prihodki iz koncesij, če bodo Slovenci zaradi interneta in veliko lažjo dostopnosti do drugih iger na srečo igrali klasične igre na srečo drugje, pri ponudnikih s sedeži v drugih državah? Kakšne varovalke imamo za to? Kako bomo to nadzorovali in kako obdavčili te premike? S tem zakonom tako obdavčujemo tiste ponudnike, ki jih imamo pri roki. Kaj pa ostali? Kdo bo njih obdavčil? Govorimo o nelegalnih ponudnikih, za katere je generalna sekretarka javno priznala, da imajo velike težave pri njihovem omejevanju. Govorimo o ostalih, sicer registriranih tujih ponudnikih, predvsem pri igrah, ki se jih igra preko svetovnega spleta in imajo sedeže podjetij v ugodnih davčnih okoljih. Še posebno to velja za področje športnih stav.

Skratka delamo tisto, kar radi delate, spoštovana Vlada, tudi pri gospodarstvu na splošno v zadnjem času. Polna usta so vas, kako moramo gospodarstvo spodbujati, na drugi strani pa si izmišljujete samo dodatne ovire in bremena, da bi jim še bolj zakomplicirali življenje. A dobro vemo, da morajo naša podjetja tekrovati v mednarodnem okolju in ne samo znotraj meja naše države. Ti dve podjetji, ki ju danes po večini obdavčujemo, sta pomembna financerja invalidskih, humanitarnih in športnih organizacij. Kaj se bo zgodilo, ko bosta z novim davkom finančno oslABLjeni? Komu boste s tem vzeli vir dohodka?

Torej, sedaj vidimo, komu boste jemali s tem zakonom, spoštovana Vlada, ki je tako rada pravičniška. Ravno tem organizacijam, invalidom, športnikom, tistim, potrebnim pomoči. Do danes je bilo od hazarda vsaj še nekaj dobrega, od sedaj naprej bodo korist od slovenskih igralcev na srečo imeli samo še tujci. Za humanitarnost, za invalidske organizacije in za vse, kar obe podjetji sedaj prispevata, pa od ponudnikov iz tujine ne bo niti evra, še najmanj pa se bo od tega nateklo v državni proračun.

Ta davek je z vidika učinka na javne finance praktično nepomemben. Govorimo o nekaj milijonih, več ne bo pobrano, je pa to lep primer, kako je povečevanje davčnega primeža, torej nepremišljeno dvigovanje davkov za vsako ceno, lahko izredno škodljivo za celotno gospodarsko panogo. Zato ga v Slovenski ljudski stranki v takšni obliki ne bomo podprli in mu ostro nasprotujemo, saj je finančni učinek glede na posledice, po našem prepričanju, zanemarljiv oziroma celo negativen.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Ribič.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev, gospa Marija Plevčak. Izvolite.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo in vsem lep pozdrav, kolikor nas je še!

Na začetku je treba opozoriti, da je uvedba davka na srečke že kar nekaj časa na naših mizah. Sprva kot predmet usklajevanja, sedaj kot predlog zakona, o katerem bomo odločali. Ne samo to, predlog zakona s to materijo je bil oblikovan že pred časom, zato nihče ne more reči, da ni bilo dovolj časa, da se ga podrobno preuči in poda morebitne pripombe. V naši poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev smo obravnavali in ga podpiramo.

Predlog tega zakona, tako kot drugi zakoni, ki urejajo davke, sledi osnovnim načelom, kaj je treba opredeliti, da se nov davek lahko uvede. Tako so primerno urejena: predmet obdavčitve, oprostitve, davčni zavezanci, nastanek davčne obveznosti, davčna osnova, davčna stopnja in drugo. S tega vidika je za nas predlog primeren. Vsi pa vemo, zakaj smo pristopili k uvedbi tega ukrepa, torej novega davka. Nihče ne zanika, da je poglavitni razlog zgolj samo dodatni vir financiranja državnega proračuna.

Zakaj je to nujno? Vemo, v času debelih krav ni bilo politične opcije, ki bi uvedla uvedbo dodatnega davka sploh predlagala. Ali bo ta davek dejansko zapolnil proračun v ocenjeni višini, pa je ocena vprašljiva. Bomo pa lahko to ugotovili šele ob koncu leta. Tedaj bomo potrdili ali pa ovrgli vse pomisleke glede tega davka, ki so bili izraženi na sami seji delovnega telesa. Dejstvo je, da se bo ta davek prenesel na končnega potrošnika. Obstaja možnost, da bodo slednji omejili povpraševanje, kar sicer ni nujno, da to vzamemo zgolj kot slabo. Z vidika preprečevanja negativnih posledic igralništva, predvsem zasvojenosti, je ta učinek tudi pozitiven. Je pa res, da je na tem področju zaslediti problematiko, to je igralniška zasvojenost in neregistriranost prirediteljev iger na srečo, to so tudi spletni ponudniki. Vendar to ni materija tega zakona in o tem kdaj drugič.

Materija tega zakona je obdavčitev želje po sreči, seveda če jo imaš, obdavčitev prostočasne dejavnosti, po večini majhnih zneskov. Zato je po oceni Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev bojazen v smeri upada nakupa srečk, prenapihnjena.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Plevčak.

V imenu Poslanske skupine Nove Slovenije mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovana državna sekretarka, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Zakon o davku od srečk je ukrep, ki je namenjen primarno zviševanju javnofinančnih prihodkov. Iz obrazložitve Vlade je razvidno, da v letu od 2013 tako pričakujejo iz tega naslova 7,3 milijone evrov, v naslednjem letu pa 10,1 milijona evrov. Predmet obdavčitve so srečke od klasičnih igr na srečo, in to po davčni stopnji 10 % od prodane srečke. Koncesijo za prirejanje

klasičnih iger na srečo imata v Sloveniji le dve družbi, to sta Loterija Slovenije in Športna loterija. Nekaj uvodnih podatkov za začetek.

V Novi Sloveniji izpostavljam zlasti problem spletnih iger na srečo, ki so bile danes že večkrat omenjene in ki so vedno bolj razširjene, jih pa ta zakon, ki ga danes obravnavamo, ne zajema. Organizatorji spletnih iger na srečo so se vedno in se še vedno učinkovito izogibajo nadzoru in tudi vsakršnim oblikam davkov. Te vrste iger, torej spletne igre na srečo, bi morale biti naš prvi cilj obdavčitve, ker so najbolj množične, to je en razlog. Drugi, zelo pomemben razlog pa je, da prav te spletne igre na srečo povzročajo največjo zasvojenost igralcev. Ampak kot sem rekel, te igre na srečo po tem zakonu niso zajete. Na predlog, ki je danes na naših klopeh, smo poslanci prejeli številna opozorila humanitarnih, športnih in drugih invalidskih organizacij, fundacij in društev, ki se financirajo iz koncesijskih dajatev od klasičnih iger na srečo. Vsi ti subjekti so nas opozorili na možnost večjega upada in zmanjšanje sredstev za njihovo delovanje.

To je tudi eden izmed ključnih in glavnih razlogov, zakaj smo se v Novi Sloveniji odločili, da tega zakona ne podpremo. Torej, če še enkrat strnem bistvene zadeve: tega zakona v Novi Sloveniji ne bomo podprli, ker na nek način ogroža delovanje humanitarnih organizacij, in drugič, ker ne zajema obdavčitev spletnih iger na srečo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospa Aleksandra Osterman.

ALEKSANDRA OSTERMAN (PS PS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani vsi prisotni!

Res je, poglavitni cilj zakona je zagotoviti nov vir financiranja državnega proračuna in s tem prispevati h konsolidaciji javnih financ. Novi davek se želi uvesti na način, ki bi čim manj administrativno bremenil davčni organ kakor tudi oba prireditelja klasičnih iger na srečo, ki imata edina v Sloveniji veljavno koncesijo, to sta Loterija Slovenije in Športna loterija.

Na tem mestu moram omeniti, da ta davek ni nek nov izum te vlade. Davek od srečk je bil predviden že ob načrtovanju proračuna za leto 2013 in tako kot še marsikatera postavka lani načrtovanega proračuna ni bil uveden. Kot bomo danes še večkrat slišali, v to sem prepričana, je rebalans ali popravek proračuna za leto 2013 potreben zaradi napačnega načrtovanja tako odhodkovne kot tudi prihodkovne strani proračuna Republike Slovenije. Danes prav v kontekstu prihodkovne strani proračuna obravnavamo Predlog zakona o davku od srečk.

Kot sem že rekla, je bil ta davek že načrtovan ob sami pripravi in sprejemu

proračuna za leto 2013. Davek pa je prav tako predviden v programu stabilnosti, ki je bil, kot vemo, predmet ocene in priporočil Sveta EU. Davek od srečk je prometni davek, ki bo obdavčil klasične igre na srečo, torej gre za obdavčitev loterijskih srečk, tombolskih tablic, stavnih listkov, srček pri srečelovu in tako naprej. Sicer je poglaviti cilj davka zagotoviti nov vir financiranja proračuna, a ima uvedba tega davka tudi pozitiven in posreden cilj, in to je preprečevanje zasvojenosti z igrami na srečo. Zasvojenost, ki je v porastu in ki je še posebej zaskrbljujoča v populaciji mladih ljudi.

V razvitem svetu, kot navajajo študije, je več kot 20 % celotne populacije zasvojene z igrami na srečo. V letu 2013 bo imel sam predlog zakona za posledico neto višje prihodke državnega proračuna za 7,3 milijone evrov v letu 2013 in 10,1 milijona evra v letu 2014, kar pomeni, da bo napolnil do konca leta 2014 državni proračun za 17,4 milijone evrov. Poleg že veljavnega davka od iger na srečo se torej predlaga dodaten davek, vezan na nakup srečke po enotni davčni stopnji 10 % njene vrednosti. Davčno osnovo predstavljata prodajna cena srečke, ki ne vključuje tega davka. Davčna obveznost nastane v trenutku, ko je opravljeno plačilo za udeležbo v igri na srečo. Šteje se, da je plačilo opravljeno, ko udeleženec vplača denarni znesek za udeležbo v igri na srečo. Če samo ponazorim, kaj to pomeni; srečka, ki danes stane en evro, bo z višjim davkom, ki bo verjetno prevaljen na potrošnika, stala 1,1 evro. Mislim in verjamem, da je to podražitev, ki ne bo bistveno vplivala na samo povpraševanje.

Med javno obravnavo so se pojavila mnoga vprašanja glede negativnih posledic uvedbe davka na srečo. Predvsem sta glasne pomisleke izrazili Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij in Fundacija za šport, katerih glavni vir financiranja izvira ravno iz iger na srečo. Treba je poudariti, da bodo obdavčitve oproščene srečke, ki jih izdajajo društva in humanitarne organizacije s sedežem v Republiki Sloveniji v sklopu občasnega, priložnostnega prirejanja iger na srečo zaradi zbiranja denarnih sredstev za financiranje lastnih dejavnosti. Ocena Ministrstva za finance v pripravi zakona je bila, da se bodo zaradi uvedbe davka prihodki brez davka znižali za 7 %, kar ustreza ugotovitvam iz literature, da je cenovna elastičnost povpraševanja okoli minus 0,7, kar pomeni, da dvig cene za 10 % pomeni 7 % upad količine povpraševanja. Povpraševanje bi v tem primeru bilo nižje za 7%. Vendar pa literatura in praksa kažeta, da je ravno v obdobju negotovosti, krize in recesije, katerih priče smo sami, povpraševanje po igrah na srečo večje in raste.

Vse to so dejstva in podatki, ki so nas v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije prepričali, zato bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še mag. Andrej Šircelj v imenu Poslanske skupine SDS.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovana podpredsednica, spoštovana državna sekretarka!

Glede na to, da je večina predhodnikov že obrazložilo predmet obdavčitve davčnega zavezanca, oprostitev in tako naprej, tega ne bom ponavljal. Bi pa rekel, da je davek popolnoma nevtralen. Obdavčuje srečke, ki zadenejo, in obdavčuje srečke, ki ne zadenejo, kar pomeni, da obdavčuje tako srečo kot nesrečo – za tiste, ki seveda kupijo srečko. Tako gre dejansko tu za stopnjo 10 %, obdavčena je sreča in nesreča, kar je tudi del katere koli davčne politike. To tudi pomeni, da ima ta davek določene prednosti, predvsem so fiskalnega značaja. Pomeni tudi več prihodkov, pomeni pa tudi določene pomanjkljivosti, še posebej takrat, ko se zmanjša povpraševanje zaradi samega davka, in seveda če bosta ti dve organizaciji, se pravi, Športna loterija in Loterija Slovenije, dejansko prevallili celoten davek na potrošnika, na igralca, ki kupuje srečo oziroma lahko dobi tudi nesrečo; večja verjetnost je, da dobi nesrečo, kajti samo tako lahko vse te organizacije delujejo in financirajo – tu mislim Loterijo Slovenije in Športno loterijo – tudi invalidske organizacije in druge humanitarne in športne organizacije.

Tu je bistvo in tu je treba zelo dobro pogledati, ali bo ta davek prinesel manj denarja za invalide, manj denarja za športnike in tudi manj denarja za druge humanitarne organizacije. Če je temu tako, bo potem treba nadomestiti ta denar iz drugih virov, se pravi, iz proračuna, iz nekega drugega davka, kar bo pomenilo, da s tem davkom nismo dosegli ničesar. Pomenilo bo, da bodo te humanitarne in invalidske organizacije financirane od drugje ali pa se jim bo zmanjšal finančni vir, zmanjšale se bodo njihove finance in zaradi tega bodo v slabšem socialnem položaju. To je seveda negativno in na to je treba biti še kako pozoren.

Drugo, na kar mislim, da je treba biti pozoren, je konkurenčnost. Treba je biti pozoren na to, ali je ta davek konkurenčen z obdavčitvami podobnih srečk, podobnimi obdavčitvami sreče in nesreče v sosednjih državah ter kaj se tu dogaja s spletom. Mi vemo, da že dolgo časa obstajajo različne rešitve, kako nadzorovati spletne igre na srečo, in tu, žal, nismo našli ustreznih rešitev. Kar seveda pomeni, da imajo spletne igre na srečo določeno prednost, in glede na to, da so organizirane mednarodne, zaradi tega pomenijo tudi konkurenčno prednost, kar pomeni odliv denarja v druge države, če želite, tudi v davčne oaze, kjer imajo prireditelji takšnih iger na srečo tudi svojo bazo oziroma svoj sedež. Skratka, to je vsekakor velika nevarnost za ta davek, da ne bo dosegel svojega cilja.

Dovolite mi, da opozorim še na naslednje zadevo. To je parcialen ukrep,

parcialen davek, vsi pa vemo, da imamo igre na srečo v Sloveniji zelo slabo organizirane in da bi bilo treba spremeniti zakonodajo, ki ureja igre na srečo. In sicer tako igre na srečo, ki jih organizirajo različne loterije, pa tudi tiste igre na srečo, ki so organizirane v igralnicah, v igralnih salonih, itn. Tukaj apeliram na to vlado, da spreminja to zakonodajo, da začne spreminjati zakonodajo in da dejansko modernizira to zakonodajo tako glede samega lastništva kot glede podeljevanja koncesij in tudi glede pobiranja in nadzorovanja tega davka in teh davkov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem smo končali tudi s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem tudi drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o tem predlogu bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili jutri v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda in za danes tudi 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 9. uri. Lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 10. JULIJA 2013 OB 20.30 IN SE JE NADALJEVALA 11. JULIJA 2013 OB 9. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje.

Začenjamo z nadaljevanem 16. seje Državnega zbora. Obveščam sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednji poslanki in poslanci: in sicer dr. Ljubica Jelušič, gospa Iva Dimic, gospod Branko Smodiš, gospod Jožef Jerovšek, gospod Jožef Horvat od 12. ure dalje. Vse prisotne lepo pozdravljam.

Preden preidemo na 5. točko dnevnega reda, mi dovolite, da spomnim, da je Evropski parlament pred štirimi leti današnji dan, 11. julij, razglasil za dan spomina na žrtve genocida v Srebrenici. Državni zbor se že vse od leta 2009 pridružuje temu spominskemu dnevu, zato mi dovolite, da tudi tokrat spregovorim nekaj besed.

Spoštovane poslanke in poslanci, gospe in gospodje! Današnji spominski dan je, kot rečeno, namenjen spominu in poklonu žrtvam tragične in nesmiselne morije, ki se je konec 20. stoletja zgodila na evropskih tleh in kar je še huje, zgodila se je pred kamerami, pred sicer zgroženimi očmi svetovne javnosti in v prisotnosti modrih čelad. Obupno pričakovanega mednarodnega posredovanja, ki bi preprečilo pokol, ni bilo. Ukrepal ni nihče, nihče ni zaščitil nedolžnih civilistov, mednarodna skupnost je bila za klice na pomoč gluha in slepa. Evropa, ki je v taistem stoletju enkrat že doživela genocid nepojmljivih razsežnosti, holokavst, je bila 50 let kasneje sramotno ponovno priča nepredstavljeni nehumanosti do sočloveka. Genocidi, ki

izpričujejo nedojemljivo krutost in grozovitost človeškega ravnanja, so se dogajali skozi celotno zgodovino človeštva. Žal pa tudi izkušnje iz Srebrenice izpred 18 let kažejo, da so najhujša in največja hudodelstva možna tudi v sodobnem času, in to celo na pragu razvite Evrope.

Srebrenica, majhno, nekoč vzorno multietnično vzhodnobosansko mesto, v katerega se danes življenje le počasi vrača, bo za vedno ostala sinonim za tragedijo in simbol za najhujši pokol v Evropi po drugi svetovni vojni. Tega žalostnega dejstva ne moremo spremeniti. Prav tako ne moremo s spominskimi dnevi omiliti bolečine in posušiti solza tistih, ki so ostali brez svojih dragih, brez svojih bližnjih. Lahko le, pravzaprav je naša dolžnost, da se v znak solidarnosti do družin, žrtev tega nesmiselnega pokola, tudi za naše dobro, za naše prihodnje generacije, vsako leto spominjamo tragičnih žrtev pokola, katerih edini greh je bila njihova etnična pripadnost. Naj bo današnji dan torej v znamenju spomina na vse te žrtve Srebrenice in naj nam hkrati služi tudi kot opomin, da sovraštvo in predsodki tudi danes, v 21. stoletju, še vedno niso stvar preteklosti. Še vedno med ljudmi sejejo zlo, povzročajo trpljenje in predstavljajo grožnjo miru, složnosti in spravi. Verjamem pa, da lahko predvsem z ohranjanjem spomina na žrtve in njihove družine, z zavedanjem, da je mogoče spoštovanje enakosti doseči le s sprejemanjem različnosti, in z optimističnim ohranjanjem upanja v boljši jutri zagotovimo, da se Srebrenica nikoli in nikjer več ne ponovi. Prenehajmo se bojevati za mir, temveč si zanj prizadevajmo, ga negujmo in spoštujmo. Hvala za pozornost.

Prehajamo na 5. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA PREDLOG ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O IZVRŠEVANJU PRORAČUNOV REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2013 IN 2014 PO NUJNEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Tokratna novela Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014 je kratka in tehnična. Povezana je z rešitvami, ki ste jih obravnavali včeraj ob rebalansu proračuna za leto 2013. Spremembe zakona so v pretežni meri pripravljene zato, da bo omogočeno nemoteno izvrševanje proračuna do konca letošnjega leta, nekaj pa je redakcijskih popravkov. Ključne spremembe, ki jih uvaja predlog zakona, lahko strnemo v naslednje štiri točke.

Prvič. Zakon določa fleksibilnejšo ureditev finančnega inženiringa oziroma področja, na katerih se lahko ta instrument uporabi. Zato bo ta instrument, za katerega rebalans proračuna zagotavlja 120 milijonov evrov, dostopnejši predvsem za mala in srednje velika podjetja, ki se srečujejo s problemi pri zagotavljanju virov za sofinanciranje razvojnih in investicijskih projektov ter za sofinanciranje nakupa obratnih sredstev.

Drugič. V rebalansu proračuna so zagotovljene dodatne pravice porabe evropskih sredstev za tiste nove projekte, za katere obstaja velika verjetnost, da bodo dokončani do konca te finančne perspektive. Zanje je zagotovljenih dodatnih 26 milijonov evrov sredstev. Za pospešitev črpanja teh sredstev se s predlaganim zakonom določa pravna podlaga za uvrščanje tavnostnih projektov v nacionalni razvojni program.

Tretjič. V skladu z rešitvami, ki jih uvaja rebalans proračuna, je treba na novo določiti najvišjo možno mejo zadolževanja v letošnjem letu.

Četrtič. Poenostavlja se obveznost posrednih proračunskih uporabnikov glede priprave polletnega poročila o izvrševanju njihovih finančnih načrtov.

V skladu s spremenjeno določbo posrednim proračunskim uporabnikom ne bo treba pripravljati celotnih polletnih poročil, kot to velja ob zaključku leta, ampak bodo pristojnemu ministrstvu predložili zgolj tiste podatke, ki so pomembni in potrebni za medletni nadzor nad porabo javnega denarja in za ugotavljanje morebitnega medletnega primanjkljaja sredstev.

Spoštovani! Vlada predlaga Državnemu zboru, da predlagano novelo Zakona o izvrševanju proračunov za leti 2013 in 2014 podpre. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Odbor za finance in monetarno politiko je kot matično delovno telo ravno tako obravnaval predlog zakona.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsedniku gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik in lep pozdrav vsem skupaj!

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 62. nujni seji 8. julija 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada Republike Slovenije. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki v okviru splošnih pripomb ponovno opozarja, da z vsebinami urejanja tudi letošnji predlog ZIPRO presega določila Zakona o javnih financah, ki sicer opredeljuje splošni načelni obseg proračunskega zakona in v okviru konkretnih

pripomb namenja opozorilo 1. členu zakonskega predloga.

K zakonskemu predlogu so kvalificirani predlagatelji vložili naslednje amandmaje: poslanske skupine koalicije amandmaje k 1. in 4. členu, Poslanska skupina SDS pa je dala amandma za črtanje 4. člena.

Na seji odbora so sodelovale predstavnice Ministrstva za finance in predstavnica Zakonodajno-pravne službe. Slišali smo razloge za predlagano spremembo zakonov. V okviru kratke dodatne predstavitve splošnih pripomb in pisnega mnenja Zakonodajno-pravne službe je predstavnica Zakonodajno-pravne službe v zaključku poudarila, da posredovano pripombo v zvezi z opredelitvijo investicij predlagani amandma koalicijskih skupin k 1. členu zakonskega predloga upošteva. Odbor o predloženih rešitvah oziroma vloženih amandmajih ni razpravljajal.

V nadaljevanju obravnave je odbor od amandmajev kvalificiranih predlagateljev sprejel oba amandmaja koalicijskih poslanskih skupin, to je amandma k 1. in 4. členu zakonskega predloga, odbor pa ni sprejel amandmaja poslanske skupine SDS za črtanje 4. člena zakonskega predloga. Po izvedenem glasovanju o amandmajih je odbor v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih zakonskega predloga skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje k 1. in 4. členu je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, ki oba navedena amandmaja vključuje. Odbor predlaga Državnemu zboru, da dopolnjeni predlog zakona tudi sprejme. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PD DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavko, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi!

Ob rebalansu proračuna je nujna tudi sprememba zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, saj ta zakon ureja zadolževanje države, obseg poroštev in podobno. Spremembe tega zakona so tehnična podpora rebalansu proračuna. Določa se nov najvišji možni obseg zadolževanja v državi v letu 2013 ter določa večja fleksibilnost Vlade pri določanju projektov za črpanje kohezijskih sredstev Evropske unije. V 5. členu pa se spreminja priprava polletnega poročila posrednih proračunskih uporabnikov – občin, Zavoda za zdravstveno zavarovanje Republike Slovenije in ZPIZ, kar močno poenostavlja delo ter jih omeji le na potrebni del, iz katerega se lahko ugotovijo morebitna odstopanja od začrtane poti. Bolj

smiselno je tudi določeno, kdaj je treba pripraviti sanacijski program. V rebalansu se je tudi zagotovilo 120 milijonov za namen izvajanja finančnega inženiringa preko SID banke. S tem se bo malim in srednje velikim podjetjem zagotovilo več sto milijonov sredstev tudi za investicije in obratna sredstva, kar določamo s tem zakonom. Gre za pomemben korak, s katerim želimo pripomoči k čim prejšnjemu okrevanju gospodarstva.

Poslanska skupina Državlanske liste bo navedene spremembe podprla. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Sledi predstavitev stališča Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke, ki jo bo podal gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovani predsednik, kolegice, kolegi, spoštovana državna sekretarka s sodelavko!

Pred nami je Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna Republike Slovenije za leti 2013 in 2014. Kot je bilo že rečeno, je to vzporedni dokument, ki se sprejema z rebalansom proračuna. Žal smo mi v teh mesecih to dejanje izvršili v dveh dejanjih. Najprej je bil že en popravek Zakona o izvrševanju proračuna, s katerim se je predvsem razrahljalo področje plač v državni upravi in tudi možnost prerazporeditev. Danes je pred nami tudi že sprejet oziroma vzporedno s sprejemanjem rebalansa tudi drugi del ZIPR-a, kot mu rečemo v tej skrajšani verziji. Gre za dokument, katerega prvi namen je, da se poenostavi in spodbudi črpanje Evropskih sredstev iz te finančne perspektive, kar je prava usmeritev. Gre za to, da se bo dejansko na osnovi zelo živega procesa, ko se projekti, ki so sposobni za izvedbo, uvrstijo v načrt razvojnih programov na osnovi zaključnih razpisov. V tem delu mislim, da je tudi prav, da ima Vlada v tej drugi polovici leta 2013, ko bo treba operativno izpeljati čim več evropskih projektov, to možnost, da te projekte tudi uvrsti v načrt razvojnih programov. V drugih elementih gre za finančni del, kjer, kot vemo, povečujemo zadolževanje Republike Slovenije na osnovi sprejete odločitve o precejšnji dokapitalizaciji slovenskih bančnih institucij, v tretjem delu pa gre tudi za določene finančne instrumente, ko se preko SID banke izvajajo ukrepi na področju gospodarstva.

Kar se tiče zadolžitve, je to žal tista kruta realnost, ki v slovenskem prostoru vemo, da obstoji, da bo v Sloveniji potrebna še dosti večja zadolžitev, kot je bila predvidena za izvrševanje sanacije bančnega sistema. Zato v tem delu tudi mislim, da ni kakšnih posebnih razlogov, da bi tej zadevi lahko nasprotovali. Kar se tiče pa teh finančnih instrumentov, pa nas navdaja ob tem tudi določena bojazen, da se ne bodo ta poročila, posojila relativno hitro spremenila tudi v kakšen javni dolg. Upam, da bodo izvrševalci, ki bodo to delali, imeli srečno

roko in pa tudi ostra merila, da se to v prihodnje ne bo zgodilo. V Slovenski ljudski stranki v osnovi nasprotujemo zakonu o rebalansu proračuna. Kar se tiče pa tega vzporednega zakona, pa ne vidimo kakšnih posebnih razlogov, da bi temu nasprotovali, ne mislimo pa ga tudi ne podpreti.

Slovenska ljudska stranka tako ne bo nasprotovala sprejetju tega zakona o izvrševanju proračuna.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, spoštovana gospa državna sekretarka!

Uvodoma naj povem, da poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije predlaganih sprememb in dopolnitev Zakona o izvrševanju proračuna ne bomo podprli. Zaskrbljeni smo nad zviševanjem dopustnega zadolževanja naše države v letošnjem proračunskem letu. S predlagano novelo tega zakona se namreč dopustno zadolževanje zvišuje kar za eno milijardo, torej s 3 na kar 4 milijarde evrov. Ta sredstva, namenjena za spet novo dokapitalizacijo bank, že tretjo po vrsti v času krize, in breme zgrešenih poslovnih odločitev uprav in nadzornih odborov v državnih bankah prevajuje na davkoplačevalce. V Novi Sloveniji temu nasprotujemo. Dodatno zadolževanje na tujih trgih je drago, za Slovenijo kot državo v hudi gospodarski in finančni krizi predrago. V zadnjem mesecu se spet približujemo kritični meji 7 %. Vedno večji delež proračunskih odhodkov je namenjenih za plačilo obresti in posledično vedno manj sredstev lahko namenjamo za investicije. Povečan proračunski primanjkljaj poskuša vlada zniževati z vedno večjim davčnim obremenjevanjem prebivalstva tudi gospodarstva. Namesto ukrepov za zagon gospodarstva, ki jih je sedanja vlada napovedovala kot eno njenih prednostnih nalog, sprejema ukrepe, ki že itak šibko in prezadolženo gospodarstvo še dodatno duši. Če pogledamo letošnje napovedi Banke Slovenije, ki so še slabše od napovedi Umarja in Evropske komisije, nas lahko skrbi usoda naše države. Pa pogledajmo nekaj teh napovedi.

Prvič. Javnofinančni primanjkljaj se bo v letu 2013 zvišal z lanskimi 4 % načrtovanih na 7,9 %, pri čemer imajo ukrepi za sanacijo bank največji vpliv na zviševanje tega primanjkljaja. Drugič. Padec bruto domačega proizvoda se bo v letu 2013 približal 5 %. Tretjič. Zmanjšuje se domače povpraševanje v prvem četrtletju kar za 5,4 %. In četrtič. Stopnja brezposelnosti v državi je bila v prvem četrtletju kar 11,7 %. Kaj je izhod iz tega položaja? Evropska komisija je konec maja Sloveniji podaljšala rok za odpravo presežnega javnofinančnega primanjkljaja do

leta 2015 in ni začela postopka za odpravo makroekonomskih neravnotežij. Dobili smo dodatno priložnost, da javnofinančna neravnotežja razrešimo sami, vendar pa dosedanja javnofinančni ukrepi vlade kažejo na to, da te priložnosti ni znala izkoristiti. Opozorila, ki smo jih pred nekaj dnevi prejeli s strani Evropske komisije, so resna. Vlada pa jih očitno noče slišati. Z ukrepi, zlasti na področju sanacije bank, zamuja, na odhodkovni strani ni bilo nobenega pravega strukturnega ukrepa. V Novi Sloveniji smo prepričani, da je sedanja vlada, preprosto rečeno, zgrešila smer za reševanje javnofinančnega primanjkljaja.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračuna za leto 2013 in 2014 ne bomo podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Renata Brunskole bo predstavila stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

RENATA BRUNSKOLE (PS SD): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Spoštovana gospa državna sekretarka, predstavnica Ministrstva za finance, spoštovane drage kolegice in kolegi!

Zakon o izvrševanju proračuna Republike Slovenije je tehnični zakon, kot že samo ime nakazuje in kot tak omogoča izvrševanje proračuna. Pogoj za predložitev proračuna v Državni zbor je, da ga spremljajo spremembe predpisov, ki podpirajo posamezne znižane proračunske postavke oziroma pravice. Zakon o javnih financah v 40. členu določa, da če se med proračunskim letom zaradi nastanka novih obveznosti za proračun ali spremenjenih gospodarskih gibanj povečajo izdatki ali zmanjšajo prejemki proračuna, mora Vlada na predlog Ministrstva za finance začasno zadržati izvrševanje proračuna in tudi da če se med izvajanjem ukrepov začasnega zadržanja izvrševanja proračuna proračun ne more uravnotežiti, mora najkasneje 15 dni pred iztekom roka za začasno zadržanje izvrševanja proračuna Vlada predlagati rebalans proračuna. O tem sta včeraj govorila tako predsednica Vlade kot tudi minister za finance in državna sekretarka na ministrstvu. Glede na pravno naravo državnega proračuna je tudi pri rebalansu proračuna države nujna sprememba zakona, ki ureja izvrševanje proračuna, saj se v navedenem zakonu urejajo obseg zadolževanja države, obseg poroštev države in obseg zadolževanja javnega sektorja na ravni državi. Poglavitne rešitve predlaganega zakona o izvrševanju proračuna so tako: spodbujanje črpanja evropskih sredstev sedanje finančne perspektive, fleksibilnejša ureditev za spodbujanje malega in srednjega gospodarstva v okviru finančnega inženiringa, odprava birokratskih ovir pri pripravi polletnih poročil posrednih uporabnikov proračunov in nemoteno izvrševanje proračuna države, uvedba in

definicija novih pojmov, investicija in obratna sredstva. Za razliko od nekaterih danes že predstavljenih stališč, tako danes kot tudi včeraj, ki rebalansa in zakona o izvrševanju proračuna ne bodo podprli, ju mi, predstavniki koalicije, moramo podpreti in bomo podprli, ker si želimo najti pot Slovenije iz krize.

Kot smo že včeraj napovedali, bomo v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija podprli predlog rebalansa proračuna. To pa tudi pomeni, da bomo podprli njegov ključni del, to je Predlog zakona o izvrševanju proračuna za leto 2013. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Andrej Vizjak bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani predsednik, spoštovana državna sekretarka, spoštovani poslanke in poslanci!

V Slovenski demokratski stranki ne bomo podprli zakona o izvrševanju proračuna za leti 2013 in 2014 predvsem zaradi enega samega razloga. Zaradi tega, ker se za približno 900 milijonov evrov povečuje kvota zadolževanja za letošnje leto. Iz obrazložitve k zakonu je jasno, da gre ta dodatna kvota za namene dokapitalizacije bank. V Slovenski demokratski stranki menimo, da je nadaljnja dokapitalizacija bank brez predhodnega očiščenja bilanc oziroma prenosa terjatev na slabo banko oziroma družbo za upravljanje terjatev bank slaba rešitev in pomeni ponovno metanje davkoplačevalskega denarja v vrečo brez dna. Dosedanje dokapitalizacije, ne glede na to, ali so bile sprožene s strani Banke Slovenije ali države, so povzročile samo še večji problem teh bank in samo še večji javni dolg. Jaz mislim, da po tej poti nadaljevati ni smotno in je pravzaprav samomorilsko, glede na vse večje obremenitve, ki jih imajo davkoplačevalci. Vsakršno nadaljnje zadolževanje te države – namreč z dolgom smo že prišli na približno 20 milijard evrov – je ogromna obremenitev bodočih rodov, tistih davkoplačevalcev, ki šele prihajajo za nami, torej teh naših otrok. Če se tu navežem na izjave premierke, da so mladi naša perspektiva, naša priložnost, potem moramo resno razmisliti tudi o vsakem dodatnem zadolževanju te države. Kaj pravzaprav predlagamo kot substitut? Predlagamo pospešen prenos terjatev na družbo za upravljanje terjatev bank in dokapitalizacijo s strani kupnin od umika države iz gospodarstva. Menim, da je to bolj prava pot kot pa nadaljnje zadolževanje. Jaz se pravzaprav bojim, da je seznam 15 podjetij, ki ga je rodila ta koalicija in ki naj bi predstavljal prvi korak in temelj umika države iz gospodarstva, bolj ali manj mrtva črka na papirju, saj Ministrstvo za finance oziroma Vlada ne računa na nikakršne prihodke iz tega naslova v letošnjem letu. Če bi se resno lotili teh postopkov odprodaje določenih deležev, bi lahko

imeli tudi finančni izplen že v letošnjem letu in reševanje teh težav financiranja proračuna za letošnje leto oziroma tudi teh dokapitalizacij s kupninami. Ne pa, da se po relativno visokih obrestnih merah nadalje zadolžujemo in s tem obremenjujemo prihodnje rodove, kot sem že povedal.

Problem je tudi v tem, če malo seštejemo, lahko ugotovimo sledeče. Na letni ravni imamo že za dobrih 800 oziroma 820 milijonov evrov obveznosti do obresti iz naslova najetih posojil te države. 820 milijonov, to je več kot 10 % prihodkov proračuna. Potem imamo tega dolga približno 20 milijard evrov in če bi to odplačevali v 20 letih, pomeni, da moramo vsako leto plačati še dodatno milijardo evrov za odplačilo že najetih posojil, ne da bi se še karkoli zadolževali. Se pravi, če pod črto potegnem, je približno milijardo 800 milijonov treba vsako leto na nek način zagotoviti za servisiranje in odplačilo že najetih posojil. Da sploh ne govorim o tem, da se Vlada namerava z relativno visokimi primanjkljajem ukvarjati tudi v prihodnje in bodo potrebne nove zadolžitve. Milijardo 800 milijonov evrov je več kot 20 oziroma to je približno 25 % prihodkov proračuna. Iz tega vidite, kako smo v tej državi še kreditno sposobni, glede na primerjavo kreditne sposobnosti fizičnih oseb. Jaz mislim, da je to za nas en velik problem, zato bi morali vsako nadaljnje zadolževanje v tem parlamentu posebej obravnavati, ne kar tako v paketu zakona o izvrševanju proračuna. Poiskati bi morali vse druge možnosti, da ne pride do dodatnega zadolževanja. Jaz sem povedal eno, to je možnost, da dokapitalizacije izvedemo s kupninami.

Zato seveda v Slovenski demokrati stranki takega povečanega obsega zadolžitve države ne bomo podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Zakon o izvrševanju proračuna prinaša nekaj bistvenih novosti. Najprej naj omenim spremembe pri določanju pravic porabe, in sicer pooblastilo Vladi, da sama s sklepom dopolnjuje načrt razvojnih programov za tiste projekte, za katere bi se izkazala smiselnost financiranja iz sedanje finančne perspektive. S tem ukrepom bistveno povečujemo sposobnost države, da do konca leta 2013 v nabor načrta razvojnih programov uvrstimo projekte, ki jih je mogoče končati do podaljšane časa, konca te finančne perspektive, torej da se projekti začnejo pred 31. 12. 2013 in da zadnji stroški v povezavi s temi projekti nastopijo pred 31. 12. 2015. Na ta način Vlada pomembno na predlog organov upravljanja povečuje sposobnost, da čim večji delež neizkoriščenih sredstev iz sedanje

finančne perspektive tudi uporabimo. Nadalje se v rebalansu za namen izvajanja finančnega inženiringa zagotavljajo sredstva v višini 120 milijonov evrov. To pa je ukrep, s katerim država spodbuja tehnološko razvojne projekte v teh podjetjih, tako zagotavlja del sredstev za izvedbo teh projektov. Ta finančni inženiring je sicer urejen v Zakonu o javnih financah, s predlagano določbo Zakona o izvrševanju proračunov pa se širi namen, tako da ne bo omogočeno s tem instrumentom samo financiranje tehnoloških razvojnih projektov, ampak tudi financiranje razvojnih in investicijskih projektov ter obratnih sredstev. S tem se uvaja začasno rešitev, ki bo podjetjem ponudila način za izhod iz finančnega krča, ki je posledica stanja na bančnem trgu.

Socialni demokrati menimo, da so predlagane rešitve tako še eden od pomembnih korakov za financiranje podjetij. Menimo pa, da bi morala Vlada v nabor teh ukrepov uvrstiti tudi jamstveno shemo tako za mala, srednja kot tudi velika podjetja.

Zakon o izvrševanju proračunov povečuje tudi obseg dovoljenega zadolževanja za slabo milijardo evrov. To je posledica včerajšnje bogate razprave na to temo. V tem kratkem stališču ne bi želel povzemati vseh argumentov za to, dejstvo pa je, da v bančnem sistemu imamo problem in da je skrajni čas, da ga rešimo. Rešuje se na način, kot ga je predlagala prejšnja vlada. Socialni demokrati smo kombinaciji teh ukrepov takrat nasprotovali. Po Zakonu o krepitvi stabilnosti bank se omogoča kombinirana uporaba različnih ukrepov, tako odkup slabih terjatev, torej njihov odplačni prenos na slabo banko, kot možnost dokapitalizacije bank. Mislim, da je problem tako velik, pravzaprav ga vsi skupaj toleriramo že predolgo časa in ga je treba odločno presekat. V tem pogledu Socialni demokrati absolutno stojimo za predlagano dokapitalizacijo. Ob tem bodo viri zadolževanja pokrivali tudi druge pomembne naloge, ki pri pripravi proračuna za letošnje leto niso bile predvidene in ustrezno upoštevane.

Na podlagi vsega navedenega bomo Socialni demokrati Zakon o izvrševanju proračunov podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Končali smo predstavitev stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju. V razpravo dajem 4. člen in amandma Poslanske skupine Slovenske demokrati stranke k temu členu. Ali želi kdo razpravljati? Vabim vas k prijavi za razpravo.

Mag. Andrej Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

V Slovenski demokrati stranki smo predlagali črtanje tega 900-milijonskega povečanja kvote zadolževanja za letošnje leto, namreč, govorimo zgolj o letu 2013. Menim, da

če bi že v letošnjem letu prišlo do dokapitalizacije bank in potrebe po teh 900 dodatnih milijonov evrov, seveda po prenosu slabih terjatev na slabo banko, imamo še vedno čas, da o tem odločamo v parlamentu in se resno posvetimo samo temu vprašanju. Vlada v obrazložitvi navaja, da teh 900 milijonov evrov potrebuje za dokapitalizacijo bank. In me prav zanima, kdaj namerava Vlada dokapitalizirati banke, ali pred prenosom slabih terjatev na Družbo za upravljanje slabih terjatev bank ali po tem. Če nameravate to narediti pred tem, temu odločno nasprotujemo, ker menimo, da je to ponavljanje slabe prakse, ki vodi v izredno netransparentno porabo davkoplačevalskega denarja. Menimo torej, da je dovolj časa, če pride v letošnjem letu do potrebe po dokapitalizaciji s temi 900 milijoni evrov, da o tem razpravljamo v jesenskih ali zimskih mesecih letos. Nikakor pa ne bi želeli na zalogo odpreti te dodatne kvote in s tem dati vladi prosto pot do obremenjevanja tako sedanjih, predvsem pa bodočih rodov davkoplačevalcev. Zato smo vložili amandma, s katerim postavljamo to kvoto zadolžitve na raven, kot je bila do sedaj, brez teh dodatnih 900 milijonov evrov, ker menimo, da je vsaka nadaljnja zadolžitev te države res samomorilsko početje in pravzaprav vabilo trojki v Slovenijo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

K besedi se je priglasila tudi predstavnica Vlade, državna sekretarka mag. Mateja Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Hvala lepa za besedo.

V zvezi s predlaganim amandmajem bi rada povedala, da ga Vlada ne sprejema. Kot sem pojasnila že na seji odbora za finance, je besedilo zakona prav v tem členu vezano na rebalans proračuna. Če želimo zagotoviti financiranje letošnjega proračuna, tako kot je predvideno, je treba v skladu s spremembami, ki jih prinaša rebalans, spremeniti tudi Zakon o izvrševanju proračuna. V primeru, da bi sprejeli predlagani amandma, pridemo v zelo čudno situacijo, ko ob predpostavi, da je rebalans potrjen v predlaganem besedilu, ta ni skladen z zakonom, ki določa, kolikšen je največji možni obseg zadolževanja v letošnjem letu.

Kar se tiče alternativnih možnih rešitev. Predlagana je bila dokapitalizacija s kupninami. Že včeraj smo govorili o tem, zakaj v proračunu niso predvideni še prihodki iz naslova kupnin od prodaje državnega premoženja. Postopki prodaje so se začeli. Ni mogoče pričakovati, da bodo v letošnjem letu tudi zaključeni, saj ne gre za enostavne postopke. Zaradi tega bi bilo nerealno pričakovati, da bomo v tem obsegu že v letošnjem letu lahko zagotovili ustrezne postopke.

Kar se tiče pospešitve prenosa slabih terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank, moram reči, da je tukaj ministrstvo maksimalno

angažirano in opravlja tiste postopke, ki so potrebni, z maksimalno možno hitrostjo. Je pa pri tem procesu treba tudi upoštevati ukrepe, ki jih mora v tem kontekstu pripraviti oziroma sprejeti Evropska komisija z vidika spremljanja oziroma nadzora nad morebitnimi državnimi pomočmi. Tako da na del trajanja tega postopka žal nimamo neposrednega vpliva.

Kar se tiče časa, kdaj bo do dokapitalizacije prišlo. Pri dveh bankah je skupščina bank že sprejela sklepe o odobritvi povečanja kapitala in vprašanje je glede na potrebe, ki se bodo izkazale do konca letošnjega leta, kdaj bodo te dokapitalizacije tudi izvedene, predvsem v odvisnosti od tega, kako bodo postopki prenosa terjatev na DUTB naprej potekali. Gre pa tukaj za povezani aktivnosti. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Želi še kdo razpravljati o 4. členu?

Gospod Frangež, izvolite, imate besedo.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Hvala. Spoštovani in spoštovane! Dovolite, da nekoliko širše razložim svoje poglede na vprašanje. Kolegi iz opozicije so predstavili zanimiv alternativni model. Očitno se strinjamo, da je treba sanirati banke. Prej je bilo rečeno, da naj se to izvede na način, da s tem, kar ustvarimo s prodajo državnega premoženja, se pravi s v tem državnem zboru potrjenim seznamom petnajstih podjetij, naj namenimo za dokapitalizacijo. Soglašam z ugotovitvami, da bodo privatizacijski postopki, še posebej če želimo, da so izvedeni na pregledne način, pošten način, na način, ki ne bo izkazoval prevelike iht in potrebe prodajalca, da to premoženje privatizira, postopki, ki bodo maksimizirali izplen iz kupnin. Če bomo to prodajali čez noč in če bomo ustvarjali še dodatno sistemsko potrebo po hitenju, smo seveda lahke tarče za poceni podcenjen način privatizacije teh podjetij. To je prvi problem.

Drugič. Nemogoče je oceniti, kdaj bo pravzaprav zagotovljen finančni izplen iz naslova privatizacije. Kot lahko pogledamo v splošnem delu proračuna, se sicer prihodki od prodaje premoženja v letošnjem letu glede na sprejeti proračun povečujejo. Ne glede na to pa je obseg teh kupnin še vedno relativno majhen, in iz tega zornega kota ni nobenega obeta, da lahko mi problem v bankah rešimo dovolj hitro. Že predolgo odlašamo s tem problemom. Spomnimo se, da smo že leta 2009 nekateri zagovarjali korenitejšo dokapitalizacijo sistemskih bank. Takrat je prišlo do dokapitalizacije sicer v nekoliko manjšem obsegu, v vsakem primeru prenizkem glede na obseg problema. Če bi morebiti takrat zbrali dovolj politične volje za to, da problem rešimo, morebiti danes problema ne bi bilo ali pa bi bil sorazmerno manjši, ker bi takrat dali bančnemu sistemu dovolj kisika za to, da problem naslednj naložb reši.

Še enkrat želim ponoviti tezo, ki jo v tem državnem zboru ponavljam večkrat. Ni vsaka naložba za vedno slaba naložba. Če se jo primerno upravlja, lahko naložba, ki je danes slaba, jutri postane tudi odplačljiva, torej dobra naložba. Če pa naložbe ne upravljamo, pa lahko tudi dobra naložba zelo hitro postane slaba naložba. In obseg slabih naložb leta 2009 v slovenskem bančnem sistemu ni enak obsegu slabih naložb letos. Danes je neprimerno večji. Tudi zato, ker nismo pravočasno vsi skupaj reševali tega problema.

Zakaj je reševanje bank pomembno? Zato, ker so banke krvni sistem našega gospodarstva. Vidimo, da imajo slovenska podjetja izjemno velike težave s tem, da pridejo do virov financiranja, tako zaradi lastne prezadolženosti kot zaradi problema, ki ga imamo v bankah. Razumem, da je teza o tem, da je treba reševati banke, zelo neprijubljena. Da ljudje pogosto ne vidijo smisla, da želimo polniti vrečo, ki se zdi, da nima dna. In nima dna, če bomo še naprej tolerirali politično kadrovanje v najpomembnejših gospodarskih družbah v državi.

Včeraj se je zgodil odstop dr. Otmarja Zorna kot predsednika nadzornega sveta Slovenske odškodninske družbe. Jaz gospoda ne poznam in tudi ne poznam vseh ozadij. Vem pa, da sem v tem državnem zboru v času, od kar moja stranka sooblikuje vladno večino v tem parlamentu in v tem mandatu, večkrat opozoril na to, da se s ponovno restavracijo političnega vpliva pri kadrovanju v gospodarskih družbah ne strinjam. Zdi se mi, da je to odstop od zavez, ki smo jih dali, da bo torej kadrovanje v najpomembnejših gospodarskih družbah, v naložbah, kjer ima država svoj delež, nepolitično in strokovno in bo potekalo po ustreznih akreditacijskih postopkih. In v tem pogledu je ta odstop zame razočaranje. Ga pa in njegove razloge razumem. Želel pa bi ga pozvati, ker je s svojim odstopom izkazal potrebno pokončnost, da ta odstop umakne in se poskuša z vsemi tistimi, ki iskreno mislimo pri konceptu upravljanja državnega premoženja, skupaj boriti za ta cilj.

Želim sporočiti vsem tistim, ki kadrujejo, da je moj vpliv v tej vladi glede na parlamentarno težo približno 2 %, in v tem parlamentu dober odstotek. Jaz sporočam, da s tema 2 % mojega vpliva in odstotkom vpliva v parlamentu v mojem imenu nihče ne more politično kadrovati. In pozivam vse poslanke in poslance, da odrečejo legitimnost tistim, ki to počnejo – če imajo člansko izkaznico moje stranke ali katerekoli druge. Jaz mislim, da moramo razumeti, da je proces prevelikega političnega vpliva na upravljanje gospodarskih družb v Sloveniji prizadejal izjemno gospodarsko škodo ne posamičnim podjetjem, ampak v narodnogospodarskem pogledu, in je treba ta proces odločno zaustaviti. Obseg zadolževanja je zato smiseln, ker je treba problem rešiti. Še eno leto čakati in odlašati z reševanjem

problema, je nesmotrno. Večina v tem državnem zboru je oblikovala voljo, da bomo del problema v bančnem sistemu reševali z odplačnim prenosom slabih terjatev na slabo banko. Ta proces ima očitno težave. Pojavljajo se težave na točno tisti točki, zaradi katere smo Socialni demokrati v lanskem letu kritično ocenjevali zakon o krepitvi stabilnosti bank in namero po slabi banki, ker z različnimi načini in metodami vrednotenja odpira preveč prostora moralnemu hazardu, nevarnosti za oškodovanje državnega in javnega premoženja in na drugi strani korist za zasebne lastnike. V tem pogledu je treba opozoriti, da je to eden od ključnih procesov. Jaz sem politični realista. Razumem, da ta proces poteka, da pa očitno poteka prepočasti in da tukaj ni volje, da bi se določala prava vrednost. Jaz sem že včeraj opozoril na to, da je eden od naših kolegov, poslanec Državnega zbora, tudi predsednik upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank. Po mojem prepričanju kljub temu da je zakon o krepitvi stabilnosti bank suspendiral veljavo zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v zvezi z neizvršnimi direktorji v družbi za upravljanje terjatev bank, tukaj obstaja nedvomen konflikt interesov in bi se zato gospod Andrej Šircelj moral odločiti, ali bo upravljal funkcijo predsednika upravnega odbora v slabi banki ali še naprej funkcijo poslanca Državnega zbora. Vsakemu izmed nas, kolegice in kolegi, je prepovedano biti član nadzornega sveta v javnem ali zasebnem podjetju. Vsakemu izmed nas. Še posebej ...

PRESEDNIK JANKO VEBER: Gospod Frangež, oprostite, ker prekinjam, ampak smo pri zakonu o izvrševanju proračuna in to, ali je lahko nekdo član organa kakšnega podjetja, predlagam, da poskušamo opraviti pri kakšni drugi točki oziroma ko bomo imeli to točko na dnevnem redu, če bo do tega prišlo.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovani predsednik, ali to pomeni, da mi je odvzeta beseda?

PRESEDNIK JANKO VEBER: Ne, imate besedo. Samo opozarjam vas, da se osredotočite na amandma.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Poglejte, gospod predsednik, govorim o prenosu terjatev. O prenosu terjatev je govoril tudi gospod Vizjak. In meni je, glede na to, da se obseg zadolževanja namenja za rešitev problema ...

PRESEDNIK JANKO VEBER: ...vse v skladu z amandmajem ...

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): ... ki je neločljivo povezan s prenosom bank. Pri prenosu slabih naložb pa imamo seveda določene bojazni. Te bojazni pa se navezujejo prav na vrednotenje in na zelo širok prostor morebitnih nepravilnosti in oškodovanj državnega premoženja, ki pri tem

procesu utegne nastati. Jaz želim biti v polni veri, v zaupanju, da bo ta proces opravljen na ustrezen način. Tako razumem tudi opozorila Evropske komisije. Zato je to pomemben proces. Državni zbor mora poskrbeti, da pri njem ne obstaja konflikt interesov. In če povzamem, vsakomur od nas je prepovedano biti član nadzornega sveta pri sistemsko povsem nepomembnem podjetju. Tukaj pa se tolerira konflikt interesov med poslancem in povrh vsega še članom Komisije za nadzor javnih financ in opravljanjem funkcije predsednika upravnega odbora Družbe za upravljanje terjatev bank. Jaz mislim, da obstoji eklatanten primer konflikta interesov tudi zaradi tega, ker zakon o krepitvi stabilnosti bank, četudi je suspendiral veljavo zakona o integriteti in preprečevanju korupcije v tej zadevi, ni suspendiral zakona o poslancih. In zakon o poslancih med drugim govori, da je poslancu prepovedano biti član nadzornega organa v gospodarski družbi. Upravni odbor je v tem primeru glede na to, da je za družbo za upravljanje terjatev bank izbran enotni sistem upravljanja, nedvomno nadzorni organ te družbe, v kateri so združene tudi upravljavske pravice ne samo nadzor. Torej je v tem pogledu pristojnost tega organa bistveno večja od organa zgolj nadzornega sveta gospodarske družbe. Zato jaz pozivam, da se ta konflikt interesov čim prej odpravi. Jaz verjamem, da to potrebo čuti tudi gospod Šircelj sam.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Glede časa pa mislim, da bomo tudi lahko korigirali oziroma upoštevali porabljen čas, tako da je na razpolago še 13 minut in 48 sekund, da ne bo kakšnih dilem glede nadaljnjih razprav. Sprašujem, če želi še kdo razpravljati o 4. členu. Vabim vas k prijavi za besedo.

Gospod Marko Pavlišič, imate besedo.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Strinjam se z obema cenjenima kolegoma, ne smemo prodajati v ihti, hkrati pa to ne sme biti izgovor za nepotrebno mečkanje pri prodaji. Se pravi, upam, da bomo čim prej to izvedli, vsekakor pa ne smemo prodajati v ihti oziroma razprodajati, kot nekateri v tem državnem zboru radi povedo. Absolutno se strinjam, da je dokapitalizacija bank smiselna šele po prenosu slabih terjatev na slabo banko. Tukaj pa bi dodal še eno zadevo, takoj nato moramo pristopiti k prodaji teh bank in za večno rešiti ta problem, ki najbolj tare ravno davkoplačevalce. Se pravi, najprej prenos na slabo banko, nato minimalna dokapitalizacija in nato prodaja teh bank. Edino na ta način bomo rešili ta problem, ki nas tare zdaj že vrsto let. Primerno upravljanje je sicer lep cilj, o tem bomo že veliko razpravljali, o tem bomo še veliko razpravljali, ni pa to tema današnje seje. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Zvonko Černač.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa. Lep pozdrav vsem!

V poslanski skupini smo ta amandma vložili iz več razlogov. Najprej je problem tega dodatnega zadolževanja za skoraj milijardo evrov v letošnjem letu neznanka, kako in na kakšen način se bodo ob teh predpostavkah konsolidirale javne finance. Pot, ki je ubrana z rebalansom proračuna, nas namreč od tega cilja oddaljuje. Vlada Alenke Bratušek z rebalansom povečuje te škarje z milijarde na milijardo 550 milijonov evrov v letošnjem letu. Torej ubira ravno obratno pot, kot je ubrala vlada Janeza Janše v letu 2012, ko so škarje, ki so bile nastavljene s proračunom, ki ga je sprejela še Pahorjeva vlada v letu 2011 za 2012, bile z 2 milijard 300 milijonov evrov primanjkljaja zmanjšane na milijardo in 100 milijonov. In tudi tako je bil proračun v 2012 realiziran. Se pravi, če se je v letu 2012 dalo obseg teh škarij skrčiti za milijardo 200 milijonov evrov, potem ni nobenega razloga, da se ta razkorak v letu 2013 ponovno odpira za preko pol milijarde evrov. In nobenega razloga ni, da se z ZIProm uvaja dodatno zadolževanje za skoraj milijardo evrov. Nobenega.

Zdaj pa še nekaj o zgodovini, ker je bilo veliko govora o tem tudi s strani enega od mojih predhodnikov. Kaj bi bilo, če bi bilo? V letu 2009, spomladi leta 2009, ko je takratna Pahorjeva vlada prišla s prvim nesrečnim rebalansom proračuna v Državni zbor, ko se je začelo to povečevanje škarij, zaradi česar smo v treh letih dolg državnega proračuna povečali za dvakrat, z 8 milijard, kolikor je znašal konec leta 2008, na 16,9 milijarde evrov, kolikor je znašal konec leta 2011, zaradi česar mora država letno namesto 352 milijonov evrov za obresti, kot jih je odplačevala v letu 2008, odplačevati skoraj milijardo evrov v letošnjem letu. Takrat smo spomladi v Slovenski demokratični stranki predlagali, da se resno soočimo s problemom, ki je bil že takrat zelo globok, po tistem obdobju pa se je še poglobil, se pravi, z ustanovitvijo slabe banke in s sanacijo neustreznih plasmajev bank, predvsem največje državne banke. Takrat ste temu odločno nasprotovali nekateri, ki tudi danes sedite v Državnem zboru. Če bi takrat potegnili to potezo, bi bila največja državna banka in verjetno tudi druge banke do danes že sanirane, ne bi bili deležni tako velikega upada gospodarske rasti, ker bi bile banke prej zdrave in bi servisirale tako gospodarstvo kot prebivalstvo. Tako pa imamo v vsem tem obdobju pešajočo gospodarsko aktivnost, padec gospodarske rasti, manjši družbeni produkt, na drugi strani pa vedno večje obveznosti, ki jih mora zagotavljati državni proračun za servisiranje te povečane zadolžitve, katere velik del izhaja tudi iz tega, da se banke niso pravočasno sanirale. In v vsem tem obdobju je bilo za take ali drugačne dokapitalizacije, tako

Nove Ljubljanske banke kot Nove KBM namenjenih ogromno sredstev. Pa ne samo teh bank, spomnite se dokapitalizacije Adrie Airways in številnih drugih primerov, kjer so vsa ta sredstva izgubljena. Dokapitalizacija Nove KBM, ki so jo po dekretu takratne politike izvršila tri državna podjetja, pošta in dve energetski podjetji, v višini 48 milijonov evrov, vrednost tega deleža je danes nekje na ravni 3 milijonov in pol evrov. To je vse naš skupni denar. Da ne govorimo o Novi Ljubljanski banki, kjer je šlo za te dokapitalizacije preko milijarde 200 milijonov evrov. In videli smo, koliko je ta banka danes vredna – tuji partner jo je prodal po vrednosti 1 evro za delnico državi. V tistem trenutku, ko je bilo treba potegniti prave poteze, te poteze niso bile potegnjene, kot tudi številne druge ne. Če bi se v preteklosti po bistveno drugačnih pogojih prodalo Telekom, bi verjetno tudi imeli manjše težave, kot jih imamo danes. In nikoli več ne bo možno doseči take cene, kot bi jo bilo mogoče doseči takrat. Nekaj podobnega je tudi z Mercatorjem in številnimi drugimi podjetji.

Najlažje je priti v Državni zbor in govoriti o tem, kako je treba zagotoviti sredstva za to, da bodo banke lahko sanirane iz davkoplačevalskega denarja. Vendar na koncu bo ta račun enkrat treba plačati. In kdo ga bo plačal? Kdo bo plačal ta račun? Ali ga bodo plačali tisti, ki so iz teh bank črpali več 10-milijonske, nekateri celo 100-milijonske vsote kreditov brez ustreznih zavarovanj? Očitno ne bodo, kajti tudi del politike, ki sedi danes v Državnem zboru, največji del vladajoče koalicije je okužen s tem problemom. Gospod Jankovič je vsem sam na televiziji javno priznal, da je posredoval za to, da je Grep dobil preko 115 milijonov evrov posojil od Nove Ljubljanske banke in ostalih bank. Kdaj bo teh 115 milijonov evrov za Stožice vrnjenih? Nikoli. Mogoče bo vrnjenih 5 milijonov, največ 10. Kdo bo plačal razliko? Ljudje, skozi davke, skozi višje davke – zaradi takih dokapitalizacij, kot jih trasiramo s tem povečanjem zadolžitve v ZIPru za skoraj milijardo evrov. Kar je govorila prej državna sekretarka, da so neki formalni razlogi, da tega amandmaja ni mogoče podpreti, to ne drži. Če bo prišlo do neskladja, če bo amandma sprejet se bo to neskladje uredilo v formalni proceduri, ki je znana in bila že večkrat preizkušena v tem parlamentu, tako da glede teh formalnih bojzani ni zadržkov. Menimo pa, da je treba tukaj stvari ustaviti, ker tudi ni nobene potrebe, da se ta dodatna spirala zadolževanja odpira in da se že tako enormna zadolžitve še povečuje.

Jaz sem pred tedni vprašal finančnega ministra, ker sem v medijih zasledil nek članek o tem, kako se razmetava ta denar tudi največje državne banke za neke zabave, na pol privatne, vrednostno gledano sicer ne gre za ne vem kakšne zneske, baje so tam delavci neke hčerinske družbe NLB najeli dve ali tri jadrnice na Obali in dva dni pili, jedli, spali, se vozili po morju, in se temu reče team building, se pravi so se osebno krepili in razvijali v svojem

poslanstvu. In veste, kakšen dogovor sem dobil na to? Da naj vprašam banko, kako je s tem, da on mi tega odgovora ne more posredovati. Ni mi niti posredoval odgovora, ali je sam, ker je bil, predno je postal minister, na banki zaposlen, kdaj sodeloval pri takem projektu krepitve rasti. Niti tega odgovora nisem dobil. Se pravi ljudstvo, kajti tukaj naj bi sedeli predstavniki ljudstva, nima pravice dobiti odgovora, kako in za kakšne namene je porabljenih njihovih milijardo dvesto milijonov evrov denarja, ki se je tej banki namenjal iz državnega proračuna v preteklih letih. Nima pravice dobiti tega odgovora. Istočasno pa se od tega ljudstva pričakuje, da bo podpiralo vedno znova dokapitalizacije državnih bank, ki so očitno vsa ta leta slabo upravljane, vendar ne samo zaradi tega, ker so bili na ustreznem mestu imenovani napačni ljudje, predvsem zaradi tega, ker je v ozadju teh ljudi očitno delovala neka politika, ki je generirala njihova ravnanja, in če niso sledili tej politiki, so morali oditi. En tak primer se je zgodil v predprejšnjem mandatu in en tak primer se zdaj dogaja v teh dneh. Kolega Frangež je nanj opozoril. Očitno tudi Socialni demokrati niso zadovoljni z kadrovske politiko Jankovičeve koalicije. Vendar če je res tako, bo treba nekaj narediti, nekaj konkretnega, drugače prevzimate ravno tako ali pa še večjo odgovornost za vse odločitve, ki bodo v imenu te koalicije sprejete v tem državnem zboru. Po moje še večjo. Ker če se problema zavedate in nič ne storite, ste bolj dogovorni kot tisti, ki tiščijo glavo v pesek in sledijo neki politični igri največje koalicijske stranke.

Očitno je gospod Zoran, predsednik Soda, odstopil zaradi tega, ker se dogajajo neustrezna kadrovanja tudi v največji državni banki NLB. In posledica teh neustreznih kadrovske rešitev so te odločitve, ki jih moramo sprejemati oziroma jih sprejemate v tem državnem zboru, se pravi vedno nova in nova državna davkoplačevalska sredstva za to, da dajejo potuho tistim, ki ne opravljajo svoje naloge in vloge, ki bi jo morali takrat, ko so imenovani na ta mesta. Mi odločno nasprotujemo takemu ravnanju, odločno nasprotujemo in predlagamo, da se tudi koalicija na tej točki zamisli. Gre le za neko simbolno točko preloma. Če do tega ne bo prišlo in če bo v ZIPru sprejeta dodatna obremenitev vseh davkoplačevalcev za še dodatno milijardo evrov, ob tem da ne vedo, kako in na kakšen način se bo ta postopek s sanacijo bank sploh končal in kakšen bo na koncu rezultat, je to zelo neodgovorno početje in nas vodi v neko neobvladljivo spiralo zadolževanja, iz katere ne bo več poti nazaj. Kajti ta zadolženost, ki je iz konca leta 2008, ob koncu prve Janševe vlade do danes, v petih letih poskočila na preko 20 milijard evrov in ki nam odžira letno samo za odplačilo obresti desetino prihodkov proračuna, pomeni, da se bo ob takem nadaljevanju do konca tega mandata, do konca leta 2015 ta spirala povečala nekje do ravni 26 ali celo 30

milijard evrov. To je znesek, ki ga ni več mogoče obvladovati. Lahko bi ga obvladovali, če bi bil naš družbeni produkt dvakrat večji, kot je danes, če bi ga bilo 70 milijard. Ampak ga ni. Ga je skromnih 35 milijard. In to, kar ustvarimo, ne omogoča servisiranja vseh teh obveznosti. Še posebej seveda ne ob tem, da smo ujeti tudi v neko časovno komponento, ki ni najbolj ugodna za privatizacijo državnega premoženja in da je treba na tej točki pazljivo in modro ravnati, da ne bi naredili dvakrat narobe. Se pravi prepoceni prodali in na drugi strani filali te državne banke in vse ostale, iz katerih ne bomo nikoli dobili povrnjene niti desetine tistega, kar so te banke po takih ali drugačnih političnih navezah plasirale politično kompatibilnim podjetjem oziroma posameznikom. Tako da en velik del tega problema je politično kadrovanje, ki ga je omenil tudi gospod Frangež. Verjetno največji del. Ker če te negativne kadrovske selekcije ne bi bilo, bi bil marsikateri od teh problemov, s katerim se danes soočamo, prihranjen.

Glede konflikta interesov, ki je bil omenjen, dovolite, da še razmišljanje glede tega povem. Mislim, da je dosti večji konflikt interesov pri tistih, ki sedijo v tem parlamentu in ki so predstavniki tiste politične skupine, katere lider je javno povedal, da je posredoval za 115 milijonov evrov denarja iz državne banke. Mnogo večji konflikt interesov je tam. Po tej logiki bi morali izprazniti polovico tega parlamenta. Seveda temu ni tako. Bi pa bilo prav, vsaj pričakovali bi, da se nekaj zgodi na teh primerih, kjer gre za 100 in več milijonov evrov. Ne, da se zdaj dogajajo neki primeri zaradi tega, da bodo pred javnostjo opravičili svoj obstoj oziroma svoje ravnanja, ki so seveda lahko problematični, vendar so bistveno manj problematični kot tisti, glede katerih v preteklih letih ni bilo še nobenega postopka in ga očitno tudi v naslednjih letih ne bo.

V Slovenski demokratični stranki smo proti temu, da se država še dodatno zadolži za skoraj milijardo evrov. Proti temu smo tudi zaradi tega, ker naj bi ta denar bil namenjen za polnitev neke luknje, ki ne bo nikoli polna, če jo bomo obravnavali na tak način, kot se obravnava danes in kot se je obravnavala tudi v preteklih letih. In proti smo zaradi tega, ke tudi ob obravnavi rebalansa nismo dobili odgovora, kako, kdaj in na kakšen način se bodo sanirale javne finance. Ob tem da se povečujejo škarje, razkorak med prihodki in odhodki, te sanacije ni mogoče pričakovati. Prva pot je bila nastavljena v lanskem letu, ko je Janševa vlada primanjkljaj iz dveh milijard 300 z rebalansom zmanjšala na milijardo sto, in to pot bi bilo treba v letošnjem letu nadaljevati. Pa tudi če bi bila nadaljevanja samo na simbolni ravni in bi vlada Alenke Bratušek rekla, primanjkljaj bomo iz predvidene milijarde zmanjšali na 900 milijonov evrov. Tudi to bi bilo dovolj. Pot, ki je pa sedaj ubrana, je napačna.

Predlagam, da tudi v koaliciji, vsaj v tistem delu, kjer menite, da ta pot ni prava, ta amandma podprete.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati? Vabim vas k prijavi za besedo. Smo vse lepo poštel, tako da je upoštevana vsa razprava.

Prvi ima besedo gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Naj tako na začetku povem, da v Slovenski ljudski stranki predlagani amandma podpiramo.

Prav zanimivo je, da je v teh dveh dneh, ko smo razpravljali o ključnih dokumentih, se pravi o proračunu Republike Slovenije, rebalansu za letošnje leto in pa sedaj o vzporednem dokumentu ZIPru, šele danes prišla za moje pojme tista ključna debata, ki sem jo želel tudi včeraj spodbuditi s predstavitvijo grafov, kjer sem želel problem letošnjega rebalansa uokviriti v malce širši okvir, kot je spopad med Alenko Bratušek in Janševu vlado, ker je bilo tudi iz besed premierke včeraj razumeti kot ključno vsebino obrazložitve rebalansa. Sam sem včeraj opozoril, da dejansko govorimo v letu 2013 o bistveno večji stvari kot o samo premetavanju nekaj števil, kjer bi popravljali napovedi Umarja, ampak da govorimo o tem, ali bomo ključne politike ravnali v pravo smer ali bomo šli nekritično po isti poti, kot se je šlo v Sloveniji v preteklosti, in tudi delali podobne napake, kot smo jih delali v preteklosti. Dokument, ki ga danes spreminjamo, je nastajal lansko leto septembra, oktobra. Potem je šel v proceduro v parlament in bil v začetku decembra sprejet. To je ta dokument o izvrševanju proračuna. Vzporedno se je v tem času dogovorilo o dveh ključnih dokumentih, ki sta bila danes že omenjena, to je projekt tako imenovane slabe banke, Družbe za opravljanje slabih terjatev in projekt ustanovitve Slovenskega državnega holdinga, v katerem bi se poskušali končno v Sloveniji sprijazniti s tem, da je treba upravljanje z državnim premoženjem, prodajo državnega premoženja dati v roke strokovnjakom, odstraniti politiko iz tega prostora in resnično na osnovi ključnih političnih odločitev, sprejetih v parlamentu, zadevo dati v roke strokovnim ljudem in čim bolje iziti iz te težke situacije. Skoraj eno leto je že sedaj tega, kar smo lansko leto to govorili. Vemo, kaj se je vse dogajalo v drugi polovici lanskega leta – od tega da se je poletje izkoristilo za to, da se je poskušala uskladiti zakonodaja, da se je potem v zadnjem trenutku ob pol polnoči vlagala zadnji dan pobuda za referendum. In zanimivo, da se je tudi v času, ko smo najbolj intenzivno govorili o slabi banki, govorili o tem, da je konec tega, da dajemo nekontrolirano denar skozi dokapitalizacijo, ampak da morajo banke končno v Sloveniji položiti račune, dati te slabe pogodbe na mizo, iz tega razbrati tudi levega in desnega podpisnika, pa tudi koga pozvati na

odgovornost, se je začelo zanimivo gibanje v Sloveniji, najbolj okarakterizirano ali pa najbolj znano v času sprejemanja rebalansa proračuna lansko leto pod to skovanko "gotof si", ki se je na koncu razširilo še v širšo aktivnost, ki je na koncu rezultirala ob vseh ostalih vzporednih stvareh tudi padec vlade. Eno leto je skoraj za nami d takrat, mi se pa še vedno pogovarjamo o tem, na kakšen način bomo to rak rano slovenskega gospodarstva, slovenske družbe odstranili. In sedaj se zopet vračamo na stara pota in pristajamo na to, da dajemo z dokapitalizacijo denar v banke, na drugi strani pa še vedno nimamo začetega oziroma zelo počasi se uvaja proces slabe banke, znotraj katerega bi bilo treba narediti te ključne reze.

Danes je bilo tukaj rečeno že kar nekaj glede stanja v bankah. Moram reči, da me tudi presenečajo informacije, ki sem jih v zadnjih dneh dobil, kako tudi nova uprava Nove ljubljanske banke, ob tem da so bile danes že omenjene zabave in nek team builging na slovenski obali, do tega, da se je direktor banke proslavil najprej s poskusom nakupa drage limuzine, da pa prihajajo tudi informacije o zelo močnih svetovalskih pogodbah, ki še vedno tečejo znotraj te banke, v tujino, kjer se tudi zelo zanimiv, naj uporabim čuden izraz "kadrovski ringelšpil" dogaja, znotraj katerega se tudi drago plačuje, kar se dosega. Tukaj so bile danes opozorjeni problemi glede političnih kadrovanj. Jaz sem v lanskem letu, bom samokritično spregovoril tudi o vladi, v kateri sem sam sodeloval, nasprotoval temu. V določeni meri sem bil deležen mogoče kakšne kritike več tudi zaradi tega. Vendar kot slišim in vidim ter sedaj berem iz časopisov, nič ne ustavi slovenske politike od tega, da se ne bi mogla odreči ključnih kadrovanj znotraj, če hočete, bančnega sistema, znotraj zavarovalniškega sistema, znotraj energetike, znotraj telekomunikacijskih družb. Zelo zanimivo, da ni nobenega hudega dreva v kakšni pridelovalni industriji in podobno, ampak očitno je zopet apetit slovenske politike, da se polasti tistega dela, kjer so na vidiku predvsem prodaje tega premoženja in kjer še mogoče nastaja kakšna manjša akumulacija v slovenskem gospodarstvu.

To je tisto ključno sporočilo, ki je zame zelo napačno in ga bomo dali, preden se bomo odpravili na, mislim, da lahko mimo rečem, zaslužene počitnice poslanci in poslanke in tudi vlada. Tega se jaz bojim. Bojim se, da bomo zaradi takšnega početja, kar sedaj počnemo, deležni tega nezaupanja v širšem domačem prostoru in predvsem, kar bo ključno v jesenskih mesecih, v bančnem svetu, ki bo v veliki meri krojil našo prihodnost v naslednjih letih. Zato še enkrat predlagamo, mi podpiramo ta amandma, da se resnično o tej ključni točki pogovorimo takrat, ko bo znan proces sanacije bank, ko bodo dvakopplačevalci lahko dobili račun na mizo in bomo videli, koliko sredstev je potrebnih za to, koliko jih bomo dali za dokapitalizacijo, kaj bo to pomenilo in konec koncev izstavili račun tistim,

ki so Slovenijo povsem po nepotrebem v času krize še poglobili v tej krizi s svojimi nečednimi dejanji, ki nimajo nobene zveze z gospodarstvom, nobene zveze z ekonomiko, ampak imajo zveze s tem, kako v čim krajšem času sami in z neko skupino sopotnikov obogateti in poskušati postati lastnik. To nas je pokopalo v tej naši ekonomiki, ne splošna gospodarska kriza. Tista podjetja, ki so imela zmerno politiko, ki so vedela, kaj počnejo, ki se niso prekomerno zadolževala zato, da bi se olastnili, so tudi znala odreagirati na krizo, ki je nastala. Ker pa so tisti, ki tega niso znali narediti, potopili bančni sistem ob asistenci ljudi v bankah. Zanimiv podatek bo najbrž tudi v Novi Kreditni banki, koliko kreditov je bilo podeljenih v banki, kljub temu da je kreditni odbor dal negativno mnenj na tiste poslovne načrte. In ko bodo to davkoplačevalci videli, mislim, da bo lažje doseči dogovor o tem, na kakšen način bomo te banke sanirali in kako jih bomo v bodoče vodili, predvsem pa, da se te nečedne prakse ne bodo ponavljale v prihodnosti, kajti v nasprotnem primeru resnično ne vem, kam tone ta slovenska barka.

Še enkrat, podpiramo ta amandma, da se bo ta ključni proces, ki ga je treba storiti, očiščenje teh nebuloz, teh neumnosti, ki so bile narejene v zadnjih, ne vem, petih, osmih letih, naredil na javen in transparenten način. In tisti, ki so za to odgovorni, da tudi plačajo svoj račun.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Prvič, zgodovina. Mimogrede, priporočam članek Jelke Zupanič v današnjem Večeru. Začne se z "Ljubi poslanci". Priporočam, da ga vsi skupaj preberemo. Nprestano zahajamo v zgodovino, ker imamo dve različni interpretaciji: ali se je problem začel leta 2009, kot trdite vi, ali se je začel nekoliko prej, recimo leta 2004, ko so se dejansko začela velika neravnotežja v naši ekonomiji, nacionalni ekonomiji. Pri tem naj spomnim, da so takrat v obdobju, ko je država in ko je naša ekonomija v celoti pridelala absolutno največji skok v bruto zunanjem dolgu, ki je skočil za več kot prej v 15 letih samostojnosti, da so odpovedale vse nadzorne institucije in po vrh vsega, da je vlada s prociklično politiko pravzaprav spodbujala pregrevanje gospodarstva. No, način financiranja in sprememba fomule izgradnje avtocest v Republiki Sloveniji je eklatanten primer takšne prociklične politike./ oglašanje iz dvorane/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Oprostite, gospod Frangež ima besedo. Govori o zadolževanju. In vsi ti procesi, ki jih je omenjal, so dejansko povezani s tem, tako da prosim, da mu dovolite, da lahko razpravlja.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Hvala lepa. Razumem pa, da to nekatere vznemirja. Še bolj bi jih moralo vznemirjati naslednje. In to je moja 2. točka. Ko nekateri govorite o dokapitalizacije Nove KBM s strani nekaterih državnih podjetij, vam jaz moram povedati, da sem sodeloval na seji Odbora za finance, in bi verjetno danes ravnal drugače. In tudi takrat nisem bil povsem ihtav in zadovoljen, da gremo, bom rekel, v takšen način dokapitalizacije. Se pa je zdela grožnja pred določenim sovražnim prevzemom te banke dovolj realna, da je bilo treba po moji presoji to tudi takrat preprečiti. Ampak medtem ko nas obtožujete, da smo to naredili na način, ki gotovo ni zgleden za moderno in korektno korporativno upravljanje državnega premoženja, ne pozabite, da ste enako operacijo izpeljali tudi vi v vladi pred tem. Šlo pa je za dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke po njeni trikratni knjižni vrednosti, kjer so mimo sklepov javnih organov, kot je seja Odbora za finance, menda kar s telefonskimi klici nekaterih ministrov nekatera pomembna podjetja v državni lasti morala dokapitalizirati Novo Ljubljansko banko. Gre torej za enak primer. In medtem ko obtožujete tega nas pri dokapitalizaciji Nove KBM, ne pozabite, da ste sami počeli enako v primeru dokapitalizacije Nove Ljubljanske banke. In me res zanima, ali je Andrej Vizjak, takrat gospodarski minister, bil eden od telefonskih klicev, ki sem jih prej omenil.

Naj končam samo s tem, kolega Bogovič, jaz vas v bistvu cenim. Mislim, da ste pokončen človek, zdaj že nekaj časa sodelujete, in moram reči, da z vami nimam prav nobenih težav. Prosim pa vas, da procesa, ki se je začel z vstajami v Mariboru, ne označujete s takimi besedami. Kot sem sam razumel, ste se tudi vi kot predsednik Slovenske ljudske stranke distancirali od procesov, ki so pripeljali do tega vstajniškega gibanja in z razčiščevanjem stanja slovenskih bank nimajo nič opraviti, imajo pa opraviti s koruptivnim ravnanjem takrat vplivnega člana vaše stranke. Razumel sem, da ste se od tega distancirali, in predlagam, da se vsem tistim, ki so se na ulicah in trgih Maribora borili za to, da mesto vrnemo v pravo smer, tudi opravičite. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Repliko ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani! Bolj ko naš poslanec Frangež strelja po drugih na tako agresiven način, bolj se vidi, da je sam v neki osebni stiski, ko več ne najde argumentov za opravičevanje tega, kar počne njegova koalicija. To je simptomatično za njega. Ampak večji problem je, če se potem poslužuje neresnic oziroma zavajanj, pa jih bom kar navedel nekaj. Gospod Frangež je govoril, da se je zunanji dolg povečal v obdobju velike konjunktore. Glejte, treba je poudariti, da se je takrat povečala samo en dolg, to je zadolženost zasebnega sektorja, se pravi pravnih oseb, ker

so v času konjunktore prepoznali svoje razvojne ambicije, denar je bil prepoceni, po moje tudi zaradi tega, ker regulator Banka Slovenije ni zadosti zavirala komercialnih bank pri odobritvi in pri obrestnih merah ter pri kreditni politiki, recimo temu tako, banke so bile preveč izpostavljene. Ampak govorimo o zasebnem sektorju. Ampak za zasebni sektor tudi zasebni sektor poravnava dolgove, ne država. In ko govori o zunanjem dolgu, verjetno meša med tem, kar bodo morali sanirati davkoplačevalci, in danes o tem govorimo pri tem amandmaju, ne pa o tem, kar se je, recimo, zadolžila neka zasebna firma kogarkoli, ker bo pač ta firma končala neslavno in tega ne bodo sanirali davkoplačevalci, razen seveda te neumne izpostavljenosti do bank teh podjetij, kar je bolj odgovornost bank. In prav je, da je ustanovljena komisija, da bomo videli, katere banke in kateri predsedniki uprav so podpisani pod te nemogoče kreditne pogodbe. To je prva intervencija.

Druga intervencija je pa to, da je gospod Frangež omenil dokapitalizacijo Nove Ljubljanske banke in jo je primerjal z dokapitalizacijo Nove Kreditne banke Maribor. To je v celoti izmišljotina, kar je povedal. Tudi protikorupcijska komisija je ugotovila ob dokapitalizaciji Nove Kreditne banke Maribor, da je šlo za pritiske vidnih članov Vlade na AUKN, da se dokapitalizira NKBM. Konkretno je verjetno mislila Klemenčičeva komisija tu na nekdanjega finančnega ministra. Tu so bili konkretni mejli, konkretna korespondenca, da so morala državna podjetja, ki niso bila lastniki NKBM, dokapitalizirati NKBM. V primeru dokapitalizacije Nove Ljubljanske banke pa so dokapitalizirali le-to obstoječi lastniki, obstoječi lastniki Nove Ljubljanske banke. Če dokapitalizirajo Novo Ljubljansko banko obstoječi lastniki, je povsem druga situacija, kot pa da morajo energetska podjetja, pošta in še kdo, ki nimajo nobene zveze, dokapitalizirati NKBM. Torej, spoštovani, bodimo korektni in govorimo o stvari, kakršna je, ne pa je sprevračati, kakor vam pač glede na situacijo ustreza.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.
Repliko ima še gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Da pojasnim in razčistim, kaj sem dejal in tudi kaj sem mislil, in mogoče še kakšen stavek več, ker smo pač v tej razpravi in tudi z repliko to pojasnimo.

Prvič. V Slovenski ljudski stranki res nismo imeli nobenih težav do tega, da se opredelimo do početij, ki so se zgodila v Mariboru in tudi do vidnega člana naše stranke. Največjega župana naše stranke so organi Slovenske ljudske stranke izključili v tistem trenutku, ko smo ocenili, da bi moral narediti politično korektno potezo, se umakniti s položaja in prepustiti situacijo glede na dogodke, ki so bili storjeni v tistem času. Govoril pa sem v širšem

kontekstu in tudi danes ima Slovenska ljudska stranka isto politiko in isti odnos do mariborske politike. Govoril pa sem o širši stvari. Izkušnje lanskega leta, kjer moram reči, da sem kot minister imel zelo težko nalogo, najprej ko smo skupaj pripravljali ukrepe za zakon za uravnoteženje javnih financ, tako imenovani ZUJF, kjer smo iskali, kje lahko na čim bolj normalen način naredimo prihranke v državnem proračunu, in to potem na koncu tudi uokvirimo v rebalans proračuna. To je tudi, kolegi, moj glavni očitek vašemu postopku v letošnjem letu. Vi ste najprej sprejeli sindikalni dogovor, spremenili ZIPro, s katerim so se določene stvari spremenile, in zdaj govorimo o proračunu, kjer ste enostavno seštel, koliko denarja se rabi in za koliko povečujete zadolžitev. Nobenega ukrepa, je rekla premierka, ne bo. In očitno ga ni, in je to najbolj enostavno, da se povečuje ta zadolžitev.

Ampak da se vrnem k osnovni misli. Takrat ko smo se o tem zakonu za uravnoteženje javnih financ ob nasprotovanju tudi takratne opozicije uspeli dogovoriti s socialnimi partnerji in na koncu doseči, da si je večina tistih, ki so bili prizadeti, tudi s tem strinjala oziroma prevzela del svojega bremena, smo zaključili prvo fazo. In v drugi fazi, skozi katero je šla naša vlada, se je potem intenzivno usmerila na ta velik problem, kako sanirati bančni sistem. Najbrž smo tudi mi naredili prepočasen korak do bank in bi se morali najprej tega lotiti. Ampak govorim o tem, ko se je proti koncu poletja dokončno dogovorilo, kako naj se v bodoče upravlja z državnimi podjetji, preko Slovenskega državnega holdinga, da se je na drugi strani poiskal nek dogovor, konsenz v politiki glede slabe banke, da pa so takrat nastopila tista gibanja, ki so v Mariboru – kot sem že rekel, se povsem distanciramo od tega, bila uperjena proti županu, dobila pa so potem neko širšo slovensko dimenzijo in decembra so bila ta gibanja vseslovenska gibanja. In v tistih gibanjih, spoštovani kolegi, zelo težko me bo kdo prepričal, da ni bilo veliko naboja tudi iz političnih vrst sedanje koalicije, različno od posameznikov, in se je poskušal v tistem delu tudi ta gnev proti slovenski vladi narediti, po drugi strani pa z vsemi možnimi in normalnimi in nenormalnimi ukrepi preprečiti postopek sprejetja slabe banke.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospod Bogovič, moram vas opozoriti, da so tri minute za repliko minile.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): In v teh postopkih je ta povezava, ki je vezana na koncept reševanja bančnega sistema. Ali je to koncept bančnega sistema z dokapitalizacijami, kjer se bo denar enostavno delil bankam, ali pa bo kdo odgovarjal za to in dal te stvari na mizo. To je ta povezava, o kateri sem govoril. In začuda se je v januarju potem to nekako prenehalo.

Bom pa še imel priložnost kaj dodati k razpravi.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Bi morda lahko tako začel, da počitnic si pravzaprav poslanci ne zaslužimo toliko kot državljanke in državljanji. Oddahnili si bodo od tega našega nenehnega obtoževanja, kaj kdo ni naredil in kaj je kdo slabega naredil. S tem bi bilo nekako treba nehati govoriti in govoriti o tem, kaj moramo v tem trenutku narediti. V tem trenutku moramo narediti to, da bomo odgovorili na vprašanje, na kakšen način bomo potegnili ta voz, za katerega pravimo, da je Slovenija.

Jaz sem zelo pazljivo poslušal tudi razpravo gospoda Černača, in moram reči, da ni govoril o tem, o čemer zdaj tamle protestirate. Govoril je o preteklosti, o tem, kar se je v preteklosti zgodilo. In pozivam ponovno, gospe in gospodje poslanci, ko govorite o tem, kaj je kdo narobe naredil, prijavite ga, če imate vse tisto, kar morate imeti in imate podatke, prijavite ga. Ne vnašajte zmede med ljudi o tem, da ljudje mislijo, da se je res to zgodilo. Ni se zgodilo, marsikaj ne, če pa veste, pa povejte. Jaz za noben tak primer k sreči ne vem.

Kaj se pričakuje in kakšno kadrovanje je bilo. Zelo enostavno je zmanjšati primanjkljaj na ta način, kot je bil narejen v lanskem letu. Pa naj povem, da smo mi podprli zakon, to se pravi proračun in tudi ZUJF, da smo ga podprli, da smo pri tem sodelovali. Naredite podobno. Zelo enostavno je zmanjševati na ta način, da porežeš vse skupaj, potem pa Ustavno sodišče odpravi, kar je bilo narobe in moraš to poravnati v naslednjem proračunu. Tako se ne dela, gospe in gospodje!

In še moj protest proti temu, da je sedanja koalicija bila zraven pri teh protestih. Oprostite, nihče ne more imeti čistih rok pri teh protestih in nihče ne more reči, kdo je bil ali kdo ni bil. Jaz seveda v imenu SD protestiram proti temu, da mi nekdo reče, da je sedanja koalicija pri tem sodelovala. Oprostite, ne! Nikogar ne bom obtoževal, ampak to a priori in odločno zanikam. In še nekaj. Prezadolženost Slovenije je danes odraz tega, kar se je zgodilo v letih 2004 in 2008. Takrat so gospodarske družbe, privatni sektor se je takrat zadolžil. Kje se je zadolžil? Ali lahko poveste, kje se je ta sektor zadolžil? V dveh največjih slovenskih bankah. In od tod izvira osnovni greh prezadolženosti, slabih kreditov in vsega, kar ta podjetja, te fizične osebe ne morejo vračati. Ali vas lahko vprašam kdo je takrat vodil dve največji slovenski banki takrat? Ti dve največji slovenski banki, smo včeraj popoldne slišali tukaj v Državnem zboru, sta vodili dve osebi, ki sta imeli izkaznico SDS. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati o 4. členu? Še je interes, zato vas vabim za prijavo k besedi.

Gospod Ivan Vogrin je prvi, ki ima besedo.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Spoštovane kolegice in kolegi, hvala lepa, gospod predsednik, za besedo.

Beseda je danes v teh težkih časih že pravzaprav dejansko nekaj, za kar se moraš zahvaliti, kajti govoriti resnico je mogoče včasih za koga boleče. Pa vseeno je Ruskin dejal, da tiste resnice, ki jih želimo najmanj slišati, bi nam najbolj koristile. Običajno pa slišimo in hitro odhitimo naprej.

Menim, da to, kar vam bom zdaj povedal, ne bo nikomur všeč, mislim pa, da je resnica. Ta državni zbor, te institucije sistema niso del rešitve. Mi nismo del rešitve, mi smo del problema in resnično bi si morali prizadevati delati drugače. Zakaj?

Glejte, kako si naj razlagam včerajšnjo razlago predstavištva Ministrstva za finance, da višji davki ne vplivajo na delovanje gospodarstva. Kako si to naj razlagam, ali da je namerno zavajanje ali pa ne razume. V knjigi Davki in proračun, ki jo je leta 2003 napisal dr. Marko Kranjec, odhajajoči guverner Banke Slovenije, citiram: "Napačno zastavljeni davki lahko povzročijo veliko škodo, ki jo plačujejo še cele generacije." Ljudje pravzaprav vedo, kje so problemi, samo mi jih ne rešujejo. In rebalans proračuna, ki ga sprejemamo, kjer dodatno obremenjujemo gospodarstvo z višjimi sodnimi taksami, višjimi davki pri registraciji vozil, z višjim DDV, to ne bo prineslo rešitve. To ne more prinesiti rešitve. Mislim, da mi pozabljamo, da plača Državnega zbora ne nastaja na Ministrstvu za finance. Bilo bi fajn, če bi nastal tam denar, nastaja v gospodarstvu. In kakorkoli obračamo, kakorkoli se poskušamo poglobiti v dela domačih avtorjev, strokovno literaturo, dela tujih avtorjev, ugotovimo, da se samo od ustvarjenega da živeti, ne s prerazporejanjem. Mi pa predvsem uspešno prerazporejamo. In to je hudo narobe. Mi pravzaprav s tem, kar delamo že nekaj časa, režemo vejo, na kateri sedimo. Če ne bomo ustvarili pogojev za dobro delovanje gospodarstva, potem tudi javne finance ne morejo biti konsolidirane. Jaz upam, da vemo, kaj pomeni beseda konsolidacija. Konsolidacija je latinski izraz, ki pomeni postavitve na trdne temelje. A resno mi mislimo, da mi postavljamo javne finance na trdne temelje z večjim zadolževanjem, večjo porabo ali nezmanjšano porabo in z manjšim ustvarjanjem? Pa to ni mogoče. Te matematike še nihče ni odkril. In zanimive so, če se poglobimo – jaz pač pišem knjigo in se zdaj študijsko poglobljam – v izjave vodilnih politikov, da sprejemamo ukrepe, ki najmanj škodujejo gospodarstvu. Poglobimo se v tej besedno zvezo "najmanj škodujejo", torej priznamo, da škodujejo ukrepi, ki jih ta vlada in ta parlament sprejema. Mi pa jih vseeno sprejemamo.

Namesto da bi bil naš temeljni način dela, kako bomo razbremenili gospodarstvo in omogočili gospodarstvu normalno delo. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Naslednji ima besedo dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz se pri proračunu mislim, da prvič oglašam. Pa tudi danes nisem imel namena, ampak ko slišim tam z nasprotne strani eklatantne laži, potem je pa treba reagirati. In to v vsakem primeru. Že zaradi ljudi, ki nas gledajo. Rečeno je bilo, da je bilo največ kreditov podeljenih v času 2004–2008. Pa povejte, kdo jih je dal. Vlada nima na to nobenega vpliva. In tudi med letoma 2004 in 2008 ali kasneje vlada na to ni imela nobenih vplivov. O tem odločajo ljudje, ki vodijo banke. Dve največji banki sta vodila gospod Kovačič in gospod Kramar. Nobeden od njiju nima članske izkaznice SDS. In še dobro, da laž v parlamentu ni kazniva. To je prvo. Drugo. Gospoda Kramarja je nastavila Ropova vlada 1. 2. 2004 in odšel je leta 2009 z enim milijonom evrov v žepu. Mi pa ga nismo zamenjali. Vlada ga niti ne menjava. Tudi potom lastništva v nadzornem svetu ni prišlo do menjave. To pomeni, lahko bi vlada vplivala na menjavo, pa ni vplivala. To pomeni, da je treba povedati ljudem resnico, da vsi tisti krediti, podeljeni med letoma 2004 in 2008, ki jih je bilo največ, saj je bila konjunktura, saj je jasno, na to nima vlada nobenega vpliva. Če je kdorkoli v državi Sloveniji vzel kredit – od gospodinjstva za pralni stroj do tistega, ki je kupil tovarno, o tem ni odločala vlada. In ne širiti laži. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo razpravljati?

Replika, gospod Srečko Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Včeraj popoldne je bilo tukaj v Državnem zboru povedano, da sta dve največji slovenski banki v obdobju 2004–2008 vodila dva člana z izkaznico SDS. Nihče tega ni demantiral. To je prvič. In drugič. Nikoli nisem rekel, da je slovenska vlada podeljevala kredite. Povedal pa sem, da je največ kreditov bilo danih v letih 2004–2008, tistih kreditov fizičnim in ostalim osebam, ki še danes obremenjujejo ti dve največji banki. In ti dve banki je treba tudi zaradi tistega sanirati, in to pravzaprav počnemo s tem. Zato prosim, govoril sem samo tisto, kar sem tukaj slišal.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala. Želite razpravljati, gospod Černač? Proceduralno?

Gospod Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Gospodu Mehu je treba povedati sledeče. Če ponavlja laži, za katere jaz dvomim, da ne ve, da so neresnične, in to počne z nekim namenom predstave v javnosti in zavajanja javnosti, potem je prav tudi,

da ponavlja istočasno resnice. Pa naj potem zraven še pove, če že ponavlja laži, da je bila v času njegove vlade gospodu Kramarju, ki ga je imenovala Ropova vlada na čelo predsednika Nove Ljubljanske banke, izplačana nagrada v višini milijon evrov, očitno za obdobje, ki ga sam, gospod Meh namreč, zelo kritizira, da je bila slabo vodenje banke, in da je ta gospod Kramar zadnjo plačo dobil v višini 190 tisoč evrov bruto nekje ob začetku njihove vlade, torej Pahorjeve vlade, kar je znašalo 11-mesečni plače drugih dveh predsednikov uprav, ki sta ga kasneje nasledila. In še veliko drugih resnic bi veljalo povedati. Tudi to, o kateri smo govorili danes, vsebinsko ...

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Gospod Černač, imate repliko oziroma proceduralni predlog in vas prosim, da poveste, kakšen proceduralni predlog imate.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Ne, proceduralno. Proceduralno sem želel opozoriti na to, da je treba govorca le opozoriti, da takrat, ko se prikloni k repliki, pove vse, kar ve, tudi tisto, kar je resnica, ne samo tisto, kar je laž.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Meh, replike na repliko ni, tako da vam ne morem dati besede. Je pa možnost prijave pri tem 4. členu. Čas še ni potekel, tako da, če je želja za razpravo, vas vabim k prijavi za besedo. Prosim? K 4. členu in amandmaju k 4. členu.

Gospod Srečko Meh ima besedo.

SREČKO MEH (PS SD): Takole je. Gospod Daniel Blejc in Igor Marinšek sta oba predsednika nadzornih svetov dveh največjih slovenskih bank. Oba z izkaznico člana SDS. Če že sprašujete.

Pri gospodu Kramarju pa je treba povedati, da je bila njegova nagrada obdavčena, in da te nagrade ni dobil. V času Pahorjeve vlade ni dobil te nagrade. Resnico je treba resnično povedati tako, da jo vsi razumemo. Prav pa je, gospe in gospodje, da se banke sanira in banke je treba sanirati. Na kakšen način, je seveda vprašanje. Jaz tudi ne vem, če je ravno prav, da je gospod Šircelj tisti, ki bo kot predsednik slabe banke to urejal, pa da je istočasno tudi poslanec. Ampak tako je odločeno. In prav je, da izpeljemo najboljše, kar ta trenutek znamo. Rešujemo pa to, da bomo lahko jutri dajali kredite in da bodo banke lahko jutri delale. Se pa strinjam z vami, ne tako kot do sedaj. Če pa za koga veste, da je delal narobe, prijavite ga.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Jaz mislim, da smo zgodovinski vidik kar dobro opredelili, izmenjali resnice, popravke. Želite razpravljati, gospod Vizjak? Razprava ali ...?

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Razprava.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Oprostite, bom samo poklical potem vse, ki želijo razpravljati, da se prijavijo k besedi, da ne bo težav pri evidenci. Mag. Andrej Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem vesel tega poziva, da naj se vsi potrudimo okoli prijave tistih, za katere smatramo, da so storili velik problem javnim financam in slovenskim bankam v kateremkoli obdobju. Zato je tudi ustanovljena parlamentarna komisija, ki naj bi to preiskala. Zelo sem vesel ogorčenja tudi gospoda Meha in Socialnih demokratov v zvezi s tem, kar pomeni, da bo delo te komisije lažje. Gospod Meh je navedel dva predsednika nadzornih svetov bank, vendar gospod Meh verjetno ve, če pa ne ve, mu bom pa povedal, da kreditne odbore bank, se pravi tiste operativne dele v bankah, ki odobravajo kredite, ne sestavljajo nadzorniki, temveč člani uprave banke. To je dejstvo. Kreditne odbore bank ne sestavljajo nadzorniki. In še več. V Novi Ljubljanski banki so samo nad določenim procentom izpostavljenosti banke zadeve romale na nadzorni svet in noben izmed teh spornih kreditov, vsaj jaz ne vem zanj, ni romal tako visoko, temveč je bil odobren v okviru uprav. Upravo Nove Ljubljanske banke je vodil gospod Marjan Kramar. Marjan Kramar je bil tesen sodelavec pokojnega gospoda Drnovška in ga je imenovala Ropova vlada za predsednika uprave Nove Ljubljanske banke. Seveda je tu iskati pravzaprav tudi vir problemov. Vendar da ne bomo špekulirali. Jaz sem vesel, da je ustanovljena ta preiskovalna komisija. Jaz sem vesel, da bomo naredili tudi v tem parlamentu en napor, soglasno upam, da se bodo razkrili konkretni podpisi pod temi kreditnimi pogodbami, kdo je podpisal. Poglejte, vsak kredit je odobren s pogodbo. In se ve, kdo je na eni strani prejemnik kredita in kdo je na drugi strani odobril ta kredit. In jaz mislim, da je nam vsem v interesu, da se razkrijejo ti ljudje, da se vidi, ali so pri tem pomagali tudi kakšni funkcionarji oziroma politiki in da se pravzaprav sankcionirajo te, recimo jim celo lahko svinjarije, ki so pahnile slovenski bančni sistem v situacijo, v kakršni je, da moramo sprejemati pravzaprav v ZIPru dodatne finančne vire, da krpamo te luknje.

Se pravi, spoštovani gospod Meh, jaz sem vesel, da imamo tu isti cilj. Slovenska demokratska stranka je sprožila postopek ustanavljanja te parlemantarne komisije in veselim se sodelovanja z vami, še posebej, ker boste verjetno lahko tudi s svojo avtoriteto stranke v koaliciji zagotovili, da bodo banke dejansko poslale te papirje preiskovalni komisiji, da bomo lahko videli, čigavi so ti podpisi. Če se bo pa to še naprej skrivalo, bo pa problem za nas vse in bomo verjetno s takimi zipri in s takimi povečevanji javnega dolga soočeni tudi v prihodnje. Jaz bi vas prosil, nehajmo se obtoževati, če nam je isti cilj, da se to razkrije. In

nam je isti cilj, če ne ne bi tega počeli, kar počnemo.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da ni interesa za nadaljnjo razpravo pri 4. členu in amandmaju k 4. členu. Lahko sklenemo razpravo? Ker ne želi nihče razpravljati, zaključujem razpravo o 4. členu in amandmaju.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zбора odločili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **4. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIH TAKSAH PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Tini Brecelj, državni sekretarki Ministrstva za pravosodje.

TINA BRECELJ: Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke in spoštovani poslanci!

Pred vami je novela Zakona o sodnih taksah, s katero se želi doseči predvsem ustrežnejše sorazmerje med zahtevnostjo in obsegom dela, potrebnega za vodenje posameznih postopkov pred sodišči, ter višino pripadajočih sodnih taks. To je primarni cilj predloga zakona, hkrati pa se s predlagano novelo odpravljajo tudi nekatere v praksi zaznane pomanjkljivosti in nejasnosti veljavne ureditve. V skladu s primarnim ciljem predlaganega zakona, torej uskladitvijo višin sodnih taks s stroški sodnih postopkov oziroma postopkov za delo sodišč, se nekatere sodne takse zvišujejo, nekatere pa določajo na novo. Večina predlaganih sprememb je pripravljenih na osnovi predlogov sodišč.

Pomembno je poudariti, da se v Republiki Sloveniji sodne takse niso povišale že od leta 2008. Menimo, da so predlagane spremembe višin sodnih taks primerne in ne presegajo ustavno dopustnih okvirov. Večina sodnih taks, na katere se spremembe nanašajo, se bo zvišala za približno 10 %. Med njimi so zlasti pomembne takse za pravdni postopek in najpogostejše, to so takse za postopek izvršbe. Poleg uskladitve višin sodnih taks s stroški sodišč bodo imele spremembe še vsaj en dodaten pozitiven učinek. Med drugim bodo namreč stimilirale potencialne stranke k racionalnejšemu sprožanju sodnih postopkov in jih spodbujale k bolj realnemu postavljanju tožbenih zahtevkov. V praksi se namreč dogaja, da so utoževani zneski pogosto pretirani, previsoki glede na škodni dogodek, na ta način

pa si stranke pogosto zgolj pustijo odprto pot vse tja do revizije, kar pa pogosto ne utemeljeno podaljšuje sodne postopke in obremenjuje sodni sistem.

Socialno šibkejših novela zakona ne ogroža. Tudi po novi ureditvi bo možno zaprositi za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks. V skladu s sklepom Ustavnega sodišča o začasnem zadržanju izvrševanja določbe veljavnega zakona podaljšujemo rok za vložitev predloga za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks. Po novem bo mogoče ta predlog vložiti vse do izteka roka za plačilo sodne takse in ne več zgolj do vložitve tožbe. Hkrati se z novelo spreminjajo tudi pogoji za takšno oprostitev, saj bo lahko v celoti oproščen plačila sodnih taks le prejemnik denarne socialne pomoči, ostali pa bodo lahko zaprosili za delno oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks, pri čemer novela zakona omogoča, da bo ta delna oprostitev lahko precejšnja, tudi skoraj 100-odstotna. Dodatno se predlaga možnost vložitve pritožbe zoper vsak sklep, s katerim sodišče odloči o predlogu za oprostitev, odlog ali obročno plačilo sodnih taks.

Naj za konec spregovorim še o finančnih vidikih novele, ki jo imate pred sabo. Novela Zakona o sodnih taksah sodi v sklop nujnih ukrepov, predlaganih s strani Ministrstva za finance, za izboljšanje prihodkovne strani proračuna. Evropska unija nas je opozorila, da na strani prihodkov ni bilo storjeno dovolj. Treba pa je posebej opozoriti, da že sprejeti proračun predvideva dvig sodnih taks, in to v višjem znesku, torej bolj ambiciozno, kot so predlagana povišanja po noveli, ki jo imate pred seboj.

Čisto za konec pa naj rečem še to, da ne glede na dogajanja na področju sodnih taks, so sredstva za delovanje sodstva in tožilstva zagotovljena. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Odbor za pravosodje kot matično delovno telo je obravnaval predlog zakona.

Poročilo bo predstavil predsednik mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala za besedo.

Spoštovani, vsem prav lep pozdrav tudi v imenu Odbora za pravosodje, ki je na svoji 27. nujni seji 9. julija 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah. Seznanil se je z utemeljitvijo Vlade in pa s pripombami Državnega sveta, ki predlaganega zakona ne podpira.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je izrazila pomisleke z vidika skladnosti z ustavo in obstoječe ustavnosodne prakse s področja določanja taks. Še posebej je opozorila na previsoko in nesorazmerno povišanje nekaterih sodnih taks. Temeljni kriterij za določanje sodnih taks je namreč sorazmernost, kar je namen sodnih taks plačilo za upravljanje

storitev, mora obstajati sorazmerje med višino sodne takse in storitvijo. Poleg tega pa mora obstajati sorazmerje med posameznimi sodnimi taksami. Poudarila je, da ima zakonodajalec pri določanju sodnih taks sicer proste roke, vendar mora paziti, da s prevelikim povečanjem sodne takse ne poseže v ustavno pravico do sodnega varstva. V zvezi s ustavno pravico do sodnega varstva je posebej opozorila na nesorazmerno povišanje sodnih taks v postopkih izvršbe, kar bi lahko pomenilo omejitev pravice do sodnega varstva.

V razpravi so predstavniki koalicije povzemali utemeljitev Vlade, opozicijski poslanci pa so se sklicevali predvsem na mnenje pravne službe in opozarjali na nižji življenjski standard državljanov in državljanov, ki močno odstopa od dvigovanja sodnih taks oziroma jim je povsem nasproten. Na koncu je pri glasovanju odbor z večino glasov koalicije sprejel amandmaje poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Državljske liste in DeSUSa, zavrnil pa je oba predlagana amandmaja poslanske skupine SD, glede višine sodnih taks in pa vplačila sodnih taks.

Po opravljenem glasovanju o amandmajih je odbor dopolnjeno besedilo predloga zakona z glasovi vladajoče koalicije sprejel in je dopolnjeni predlog zakona sestavni del tega poročila. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam. Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Prva bo svoje stališče predstavila Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

Gospod Janez Ribič, izvolite.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora, gospe in gospodje.

Zadnje mesece smo tudi v poslanski skupini Slovenske ljudske stranke opozarjali na razna poročila domačih in tujih institucij o tem, da imamo na področju pravosodja težave, in vam tudi predlagali rešitve za bolj učinkovito pravosodje. Predvsem zato, da ljudem povrnemo občutek, da živijo v pravni državi, kjer lahko vsak doseže svojo pravico, ne glede na to, koliko sredstev ima na računu, pa tudi zato, da bi pravosodje dejansko postalo učinkovito. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke menimo, da s tem predlogom zakona postavljate stvari na glavo. Ne samo da državljanje ponovno udrihate po žepih, s tem predlogom dejansko onemogočate nekaterim, da bi dosegli svojo pravico. In vedno bolj se povečuje občutek, da ponovno živimo v dveh pravnih državah, eni za tiste, ki imajo denar, in drugi za tiste, ki ga nimajo.

S tem vašim predlogom boste dosegli, da pravica in zaščita za ljudi ne bosta enaki. Še bolj se bo utrdilo prepričanje, da se pravica lahko kupi. Iz obrazložitve izhaja, da se zvišujejo predvsem takse za pravdni postopek, postopek

v zakonskih sporih, sporih iz razmerij med starši in otroki, postopek izvršbe in zavarovanja in tako naprej. Kdo bo povedal tistim, ki se na sodišču bojujejo za popravo ali odpravo nekkih krivic, da se bo to stanje nadaljevalo, ker si zaradi vseh ukrepov, ki ste jih sprejeli, enostavno več ne bodo mogli privoščiti, da bi postopek na sodiščih tekel naprej. Menimo, da precej otežujete situacijo posameznika, ki ob nespremenjenem mesečnem dohodku, povišanih cenah hrane in drugih življenjskih stroških, ki so posledica dviga DDV in drugih ukrepov, ne ve več, kam se obrniti po pravico.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke smo prepričani, da polniti državno blagajno na račun stisk ljudi zato, da vzdržujemo javni sektor in krpamo bančne luknje, absolutno ni pot, ki bi vodila v boljše prihodnost naše države. Ob vsem, kar v zadnjem času spremljamo glede dela v pravosodju, glede števil sodnih zaostankov in glede nezadovoljstva ljudi z delom sodišč, nas čudi, da si minister upa priti v parlament s predlogom za dvig sodnih taks. Pričakovali bi drugačne predloge, ki bi pomenili pospešitev postopkov in zagotavljanje pravičnega sojenja. Tako pa v časopisih vsak dan beremo zgodbe o neučinkovitih sodiščih, ta teden je bil članek v Slovenskih novicah o primeru bulmastifi, mojem primeru, kjer se žrtev podivjanih psov že leta bori za pravico, pa se vsi samo izmotavajo, izločujejo in izdajajo sodbe, za katere je že na daleč vidno, da nimajo stika z realnostjo, s stisko posameznika, kaj šele, da bi bile pravične. Takih primerov je mnogo in ljudje na račun tega doživljajo hude stiske. Med tem pa mi od ministra še vedno čakamo paket zakonov, ki ga bomo z veseljem podprli, če bo le izkazano, da so namenjeni boljšemu in bolj učinkovitemu sodstvu.

Takšnega predloga, ki pomeni polnjene državnega proračuna na lahek način na račun malega človeka in celo na račun pravnega varstva ljudi, pa seveda v Slovenski ljudski stranki ne bomo podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije ima besedo gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovana državna sekretarka s sodelavko, spoštovane poslanke in poslanci.

Predlagana novela ni nastala z edinim namenom povečanja proračunskega priliva, pač pa predvsem zato, ker po ugotovitvah sodišč sedanje višine taks ne sledijo in ne ustrezajo sodnim stroškom, ki nastanejo z vodenjem sodnih postopkov. Prav tako bi bilo treba doseči ustrežnejše razmerje med zahtevnostjo in obsegom dela ter višino pripadajočih sodnih taks. Kot je bilo povedano že na sami seji matičnega odbora, se sodne takse niso dvignile

zadnjih pet let. Dejstvo pa je, da so se vsa ta leta višali življenjski stroški in tudi mnogi davki. Zato v Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je potrebna, če lahko tako rečem, določena konsolidacija cen tudi na tem področju. Seveda v višini, ki je za stranke v postopkih še sprejemljiva. V Poslanski skupini DeSUS smo ocenili, da je predlagano povišanje sodnih taks, ki je bilo naknadno ustrezno in v skladu z mnenjem Zakonodajno-pravne službe popravljeno, primerno in vzdržno. Ocenili smo tudi, da je sodno varstvo ne glede na dvig cen še vedno v zadostni meri zagotovljeno prav vsem državljanom. Predlagatelj novele namreč še vedno ustrezno sledi ustavni pravici do sodnega varstva, in sicer na način, da določa možnost popolne oprostitve plačila sodne takse tistim, ki so prejemniki denarne socialne pomoči, določa možnost delne oprostitve plačila sodne takse tistim, ki bi jim bila zaradi plačila v celoti občutno zmanjšana sredstva, s katerimi se preživljajo oziroma preživljajo svoje družinske člane, in določa možnost odloga plačila ali obročnega odplačevanja tistim, ki bi jim bila zaradi takojšnjega plačila občutno zmanjšana sredstva, s katerimi se preživljajo oziroma preživljajo svoje družinske člane.

Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS bomo svoje glasove namenili za podporo noveli zakona. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Stališče Poslanske skupine Nove Slovenije bo predstavil mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Osnovni razlog za noveliranje zakona o sodnih taksah je zvišanje javnofinančnih prihodkov. To sledi iz obrazložitve predloženega zakona pa tudi iz vsebine predlaganih sprememb, ki gredo v smeri zviševanja taks. Pri določanju višine sodnih taks se mora zakonodajalec ozirati ne le na stroške storitev za delo sodišč, čemur so seveda takse namenjene, pač pa mora imeti pred očmi zlasti vidik dostopnosti strank do sodišč. Že sedanji sistem sodnih taks pogosto onemogoča strankam, da bi svojo pravico lahko iskale na sodiščih. Na to nas vse pogosteje opozarjajo tudi državljani. Plačilo sodne takse je namreč v večini primerov procesna predpostavka, kar pomeni, da sodišče vloge ne sprejme oziroma ne začne postopka, če sodna taksa ni plačana. V sedanjem času gospodarske krize, visoke stopnje brezposelnosti in nizanju realnih in pogosto tudi nominalnih dohodkov plač sodne takse vse pogosteje ljudje ne zmorejo plačati. Zviševanje sodnih taks v tem času je zato popolnoma neprimeren ukrep za zviševanje javnofinančnih prihodkov. V sedaj veljavnem sistemu določeno korelacijo visokim sodnim taksam predstavlja možnost oprostitve plačila sodnih taks, ki je razmeroma dobro urejena. Za oprostitev plačila

sodnih taks sedaj lahko zaprosi vsak, ki bi mu bila s plačilom sodne takse zmanjšana sredstva za lastno preživljanje ali za preživljanje družinskih članov. O takšni oprostitvi sodišče odloča v vsakem primeru posebej. Na ta način je bilo sodno varstvo do sedaj zagotovljeno tudi premoženjsko šibkim državljanom. Če pa je, kot vemo, teh vsak dan več, potem je na nek način logično, da takšne novele zakona ne moremo podpreti, saj dejansko oprostitev sodne takse omogoča le še za prejemnike denarne socialne pomoči.

V Novi Sloveniji zato taki spremembi ostro nasprotujemo, ker oža krog upravičencev do takšnih oprostitev in ne nazadnje omogoča pravdo zgolj še tistim državljanom, ki si to lahko privoščijo. Nasprotujemo tudi uvedbi takse za delovnopravne spore premoženjskega značaja. Po mnenju Nove Slovenije bi morala država s svojimi nadzornimi mehanizmi, zlasti z inšpekcijskimi službami poskrbeti, da delodajalci izpolnjujejo svoje obveznosti do delavcev. Ker pa ti nadzorni mehanizmi danes ne delujejo, morajo delavci za svoje zaslužene plače vse pogosteje zahtevati to po sodnih poteh in na podlagi tega tudi plačati sodne takse. Trajanje teh postopkov pa, kot veste, se ne meri v mesecih, pač pa v letih. Zato bi uvedba takse za te vrste sporov pomenila dejansko le omejevanje še te zadnje možnosti, ki jo imajo delavci na voljo, da pridejo do svoje pravice.

Kot rečeno, popravka Zakona o sodnih taksah poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija bo stališče predstavila Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Bistvena naloga in smisel plačevanja sodnih taks je kritje stroškov sodišč, ki jih le-ta imajo za izvedbo sodnih postopkov. Seveda pa je izvedba sodnih postopkov namenjena in usmerjena v izvrševanje tudi ustavne pravice, pravice do sodnega varstva, ki jo imajo vsi državljani naše države. Pravica do sodnega varstva je torej najvišje postavljena pravica, pravica po naši ustavi, in ta pravica se izvršuje tako s plačevanjem sodnih taks, ki te stroške pokrivajo, v primeru, da sredstva iz sodnih taks ne zadostujejo, pa je seveda treba razliko kriti iz proračuna. Da je proračun prazen in da ni več od kod jemati, je mislim, da zdaj že vsem popolnoma jasno. Se pravi, v tem smislu je lahko ogrožena tudi ena od najvišje varovanih ustavnih pravic. Da je treba za zavarovanje te vrednote dvigniti sodne takse, je presodila že prejšnja Janševa vlada, ki je v paketu predlaganih in načrtovanih ukrepov prav tako imela vključen tudi dvig sodnih taks. Primerjalno gledano so naše sodne takse povprečne ali celo pod povprečjem Evropske unije. Nazadnje so se

sodne takse v Republiki Sloveniji dvignile leta 2008. Takrat so predstavljale 61 % sodne takse v Republiki Nemčiji, se prvi v pravnem sistemu, s katerim se Slovenija najraje primerja. Od takrat naprej je Nemčija sodne takse dvignila že nekajkrat, in to povprečje je sedaj še nekoliko manjše in sicer sodne takse v Republiki Slovenije bi po dvigu predstavljale 59 % sodnih taks v Nemčiji.

Namen dvigovanja sodnih taks ni komerkoli odvzeti sodno varstvo in možnost dostopa do sodišč, ampak obratno. To široko možnost sodnega varstva uveljavljati in omogočiti še v naprej. Kot doslej tudi sedaj zakon omogoča tistim najšibkejšim, da se plačilu sodne takse izognejo. Vendar pa je treba opozoriti, da je tudi ta zakon tako kot vsi ostali namenjen vsem državljanom, se pravi tudi tistim najpremožnejšim, tudi pravnim družbam, velikim podjetjem in korporacijam iz tujine, ki prav tako morajo plačevati sodne takse. Za tiste šibke dele prebivalstva, ki pa si morda tega plačila ne bi mogli privoščiti, pa zakon še bolj natančno prikazuje možnosti, da se temu plačilu izognejo. Zakon namreč določa kar avtomatizem oprostitve plačila sodne takse v primeru, da oseba prejema socialnovarstvene prejemke, v vseh ostalih primerih pa sodišču omogoča, da s tehtanjem vseh okoliščin, zlasti pa upošteva premoženjsko stanje stranke in njenih družinskih članov, vrednost predmeta postopka in število oseb, ki jih stranka preživlja, to osebo plačila takse oprosti. Se pravi, sodišče upošteva premoženjske, finančne in likvidnostne vidike stranke in enako zakon določa tudi za pravne osebe oziroma podjetnike posameznike. Poleg oprostitve in delnega plačila, ki lahko znaša, kot je povedala državna sekretarka, tudi do 100 % oprostitve, tako da se oprosti skoraj v celoti plačilo sodne takse, pa je mogoče tudi obročno plačilo in plačilo, ki se ga odloži.

V nadaljevanju bi samo še pojasnila, da je Zakonodajno-pravna služba res izpostavila nekaj pomislov v zvezi z nesorazmerno višino taks v izvršilnih postopkih in v zvezi z možnostjo pritožbe, in sicer na uveljavljanje oprostitve. V obeh primerih je Vlada tem predlogom Zakonodajno-pravne službe prisluhnila in jih z amandmaji, ki smo jih na odboru sprejeli, tudi sanirala. Naj povem še to, da je stranka, ki je uspešna v sporu, upravičena do vrnitve sodne takse. Se pravi tisti, ki pomoč sodišča poiščejo v upravičenih primerih, kjer je njihovi pravici ugodeno, so tako ali tako upravičeni do povrnitve vseh sodnih stroškov.

Podprli bomo zakon o sodnih taksah.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke bo predstavil dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Naj v uvodu povem, da zakona ne bomo podprli. Ne gre za kako načelno nasprotovanje zakonu, ampak gre preprosto tudi in predvsem zato, da ne vem, katerega področja, ne vem, katerih davkov, ne vem, katerih pristojbin in vsega ostalega ta vlada še ni dvignila ali pa bo to dvignila jeseni. To je eden od razlogov.

Drugi od razlogov je naslednji. V razpravi na odboru smo zelo jasno slišali, da so med drugimi predlagatelji višanja sodnih taks tudi sodišča oziroma da je državno sodišče. Povsem logično je, da je Vrhovno sodišče kot največje sodišče v državi in na nek način nadrejeno tudi ostalim sodiščem zainteresirano za to, da je uspešno, da čim več naredi, da prikazuje svoje uspehe. Očitno je eden od mehanizmov tudi ta, da zaradi zvišanja sodnih taks pride čedalje manj ljudi na sodišča in posledično bi lahko prikazovali tudi večjo uspešnost. Temu ne moremo pritrditi oziroma takega načina razmišljanja ne moremo podpirati.

Druga zadeva, ki je, je naslednja. Dvigovati sodne takse tam, kjer gre preprosto za to, da ljudje želijo uveljavljati svoje elementarne pravice, recimo pravice iz delovnega razmerja, govorim za delovna sodišča, se bodo preprosto odločali, da tega ne bodo naredili. Zakaj? Zaradi višjih taks. Povedano je bilo tudi to, da višina taks ne sledi stroškom sodišč. Ja, seveda jim ne sledi, saj to je logično. Zakaj pa jim ne sledi? Sodne takse so le del polnjenja proračuna in s to spremembo zakona naj bi dobili približno 8 milijonov – tak je bil prvi izračun. Logično, da jim ne sledi. V drugih državah sodne takse v proračun prinesejo veliko, veliko večji delež, ki je potreben za financiranje sodišč kot pri nas. Zakaj? Zato, ker imamo največ sodnikov. Logično je potem, da stroški postopka ne sledijo stroškom, ki jih ima državni proračun s sodišči. Jasno je, da ne – ker imamo preveč sodnikov in ker ti sodniki zaradi različnih razlogov enostavno premalo naredijo. To smo ugotavljali tudi v postopkih obravnave drugih zakonov.

Rečeno je bilo tudi to, da pet let ni bilo višanja sodnih taks. Ja, seveda jih ni bilo, ampak pet let že plače nižamo, pet let se že pokojnine nižajo in bi bilo potem logično, da tudi sodne takse znižamo, če imajo ljudje manj denarja. Tako pa na eni strani plače so nižje, pokojnine so nižje, sodne takse višamo. Primerjave z Nemčijo, ki so bile obravnavane tudi na odboru, je bilo rečeno takole, da pred petimi leti so slovenske sodne takse dosegle 61 % nemških sodnih taks in da sedanja novela pomeni samo 58 % nemških sodnih taks. Slovenci v tem času zaslužimo veliko manj, Nemci pa zaslužijo več kot leta 2008. Zato take primerjave enostavno ne vzdržijo in niso ustrezne. In ne morete reči, da je 58 % nemških sodnih taks, višina naših namreč, zdaj pa ugodna situacija. Ja seveda ni ugodna situacija. Ugodna bi bila, če bile slovenske plače, pokojnine in vse ostalo enako nemškimi. Pa to ni enako. Tam je verjetno trikratnik ali več. In če bi hoteli narediti neko

normalno primerjavo, potem bi naše sodne takse morale biti na približno eni tretjini, če so tam trikrat večje plače, pa mislim, da so še večje. Se pravi, da bi lahko bile na 30 % in ne na 58 %. Ni to nek uspeh koalicije, na noben način. Gre torej preprosto za to, da polnite državni proračun tudi na račun nedostopnosti sodišč, in mi seveda pri takem početju ne bomo sodelovali.

To ne pomeni, da bomo glasovali "kvorum", ampak bomo glasovali "proti" zakonu. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov ima besedo gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovana državna sekretarka, kolegice poslanke in kolegi poslanci!

V uvodu Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah predlagatelj navaja, da je predlog zakona eden od ukrepov za povišanje javnofinančnih prihodkov. Letni priliv v državni proračun iz naslova sodnih taks je v višini 8 milijonov evrov. Največji delež naj bi prinesel predvsem dvig sodnih taks za postopke po Zakonu o izvršbi in zavarovanju, in sicer v višini najmanj 4,5 milijona evrov. Poleg prvotnega cilja naj bi bil cilj te novele tudi doseganje ustrežnejšega sorazmerja med zahtevnostjo in obsegom dela, potrebnega za vodenje posameznih postopkov, ter tudi višino pripadajočih sodnih taks. Nekatere sodne takse se zvišujejo, nekatere pa se določajo na novo. Zvišujejo se tudi sodne takse za pravdni postopek, za postopek v zakonskih sporih in sporih iz razmerij med starši in otroki ter za nekatere nepravdne postopke. Med novimi sodnimi taksami je treba omeniti zlasti takse za postopek o individualnih delovnih sporih premoženjske narave. Predlagatelj tudi navaja, da se zaradi zagotavljanja ustavne pravice do sodnega varstva v povezavi z ustavnim načelom socialne države premoženjsko šibkejšim strankam olajšuje uveljavljanje oprostitev, odloga ali obročnega plačila sodnih taks.

Spreminjajo, deloma tudi zastrujujejo pa se pogoji za taksno oprostitev. Tej rešitvi Socialni demokrati nasprotujemo. Predlagali smo amandma odbora, da se 3. člen novele črta in ostane sedaj veljavna ureditev. Na odboru naš amandma žal ni bil sprejet, in me čudi razprava kolega Tonina, da kljub tej razpravi danes tudi Nova Slovenija tega predloga za črtanje 3. člena ni podprla. Smo pa prepričani, da ta rešitev ni dobra.

Večkrat je bilo ponovljeno, da se sodne takse niso povečale že pet let. Pred petimi leti, natančneje, 1. aprila 2008, je bil sprejet nov zakon o sodnih taksah, brez glasov Socialnih demokratov, s ključnim ciljem, citiram: "Spodbujanje racionalnejšega sprožanja sodnih postopkov, pri čemer je upoštevano načelo, da morajo biti sodne takse določene v takih mejah,

da ne odvrtačajo posameznikov od uveljavitve sodnega varstva." Nadalje: "Spodbujanje hitrejšega in bolj tekočega poteka sodnih postopkov, spodbujanje strank k sklepanju sodnih poravnjav in k drugim oblikam predčasnega zaključka sodnega postopka." In še: "Poenostavitev plačevanja sodnih taks za odpravo dolžnosti dokazovanja plačane sodne takse s strani taksnega zavezanca." Predlagatelj je takrat, leta 2008, tudi zapisal, citiram: "Uresničevanje naštetih ciljev bo pripomoglo k zmanjšanju sodnih zaostankov, kar je eden osnovnih ciljev številnih zakonodajnih sprememb v obdobju zadnjih dveh let. Predlog zakona odpravlja zgornje omejitve višin sodnih taks v posameznih postopkih, zaradi česar se bodo takse, določene po vrednosti predmeta postopka, pri visokih vrednostih predmeta postopka zvišale. Poleg tega določa nekatere nove takse, ki bodo še dodatno povečevale priliv v državni proračun." Se pravi, enako razmišljanje je bilo že leta 2008.

Socialni demokrati bomo večinsko podprli predlagano novelo, ker se zavedamo, da vsak dodaten evro v proračunu nekaj pomeni, nismo pa čisto prepričani, da so prav evri iz sodnih taks tisti evri, ki bodo prispevali k okrepanju gospodarstva in h gospodarski rasti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

V imenu Poslanske skupine Državljske liste bo stališče predstavil gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica. Državna sekretarka!

185 milijonov evrov je v letošnjem proračunu namenjenih za stroške pravosodja. Od tega 135 milijonov evrov samo za poslovanje sodišč. Sodne takse so eden od pomembnih prihodkov, iz katerih se financirajo pravosodni organi, sodišča. Ta sodišča pravzaprav v tej državi in v vseh državah pomenijo temelj, garant in bistvo pravne države. Če se sredstev iz sodnih taks ne zbere dovolj, potem je treba razliko pokriti iz proračuna, to pomeni iz sredstev vseh davkoplačevalcev. Sodne takse so do določene mere dokaj pravična dajatev, plačujejo jih izključno tisti, ki sodne storitve potrebujejo in koristijo. Kdor storitev sodišč ne potrebuje in postopkov ne povzroča, ta s sodnimi taksami nima težav. Poleg tega pa sodne takse zasledujejo tudi namen, da vsaka stranka pred vložitvijo predloga oceni finančni riziko pred opravo procesnih dejanj ter jo sili k oceni njihove možnosti za uspeh ter jih odvrtača od vlaganja očitno neutemeljenih predlogov tožb ali pritožb. Vendar pa mora obstajati med višino takse in storitvijo neposredna zveza in razumno sorazmerje. Ne more in ne sme se zgoditi, da višina sodne takse odvrtača od uveljavljanja sodnih pravic posameznike s povprečnimi dohodki, ki niso upravičeni do oprostitve plačila

sodnih taks. Zakonska novela, ki jo danes obravnavamo, zasleduje ambicijo, da se obveznost plačila sodnih taks razširi tudi na storitve sodišč, za kar se takse do sedaj niso plačevale iz neznanih razlogov. Tako se taksa uvaja za individualne delovne spore s premoženjskimi tožbenimi zahtevki, dobrodošel in nujen je spremenjen način odmere sodne takse za kazenski postopek, višje takse za neelektronske vloge, s katerimi imajo sodišča bistveno več dela. Način odmere takse se spreminja pri eventualni in alternativni kumulaciji tožbenih zahtevkov. V okviru taks za zemljiškoknjižne postopke pa se uvaja plačilo taks tudi za postopke o vpisu vseh izvedenih pravic. V teh primerih gre namreč za zahtevne postopke, kar do sedaj ni bilo plačljivo. Dvig v preostalih primerih pa je minimalen in glede na vse zgoraj navedeno lahko tudi utemeljen.

Kot je bilo že povedano, je ta državni zbor pet let nazaj nazadnje dvignil višino sodnih taks. Če naredim vzporednico z upravnimi taksami, lahko ugotovimo, da so se od leta 2008 naprej upravne takse povečale za skoraj 30 %, pri čemer so sodne takse ostale na istem nivoju. Bi pa na tem mestu pravzaprav predlagali, da Vlada in Ministrstvo za pravosodje opravi resen razmislek o popolni prenovi koncepta obračunavanja sodnih taks v smeri kompresije, kot smo ga pred leti že imeli. Sedanji razpon sodnih taks je, da poenostavim, od 5 do 15 evrov pa tja do 200 tisoč evrov in več, praktično brez omejitve navzgor in vezano izključno na višino tožbenega zahtevka.

Ali obseg in zahtevnost dela sodišča pri odločanju o tožbenem zahtevku za 300 evrov opravičuje sodno takso 5 evrov, 10 evrov in ali odločanje o tožbenem zahtevku 3 milijonov evrov opravičuje sodno takso v višini 25 tisoč evrov, ali tisti posameznik z višjim tožbenim zahtevkom financira tistega z nižjim, kljub ukrepu pravzaprav, ki ni priljubljen, je pa nujen, končno sledi sprejetemu proračunu v letu 2013 in bomo v Državljanski listi novelo Zakona o sodnih taksah podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam, gospod Braniselj.

Končali smo s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih.

Najprej dajem v razpravo 13. člen ter amandma Poslanske skupine SDS k temu členu. Ali imate željo po razpravi? Opiram razpravo. Prosim, da se prijavite. Prijavilo se je šest poslank in poslancev.

Prvemu dajem besedo gospodu Ivanu Vogrinu.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Pravzaprav smo v zanimivih časih. Imam občutek, da vsakokratna opozicija, pravzaprav ne glede na to, kdo je, govori

normalen razumen jezik. Govori z dejstvi, ne naklada, ne opravičuje nesmisle. Primer, dr. Gorenak je lepo povedal, plače se od leta 2008 znižujejo, pokojnine se znižujejo. Cene, če gremo v Spar, Mercator, Tuš in tako dalje, se znižujejo. Cene avtomobilov so se znižale. Zakaj? Ker v krizi vse pada, povpraševanje se je zmanjšalo, velja zakon ponudbe in povpraševanja, ponudba se je povečala, povpraševanje se je zmanjšalo. In seveda točka peloma je bistveno nižja, cene padajo. Samo v javnem sektorju vse narašča. Razen seveda plač. Plače pa ne naraščajo tudi tukaj, kar je žalostno. Se pravi, ni logičnega argumenta, ki bi opravičeval dvig sodnih taks. Tudi obrazložitev, da pravzaprav tisti, ki se tožijo, naj plačajo sodne takse, ne vzdrži resne presoje. Povedal bom primer. Včeraj, ko sem se peljal domov, me je klicala gospa in mi je povedala žalostno zgodbo, tako kot je bila zgodba moje kolegice Katarine Hočevar. Ona je povedala zgodbo Davida, jaz bom povedal zgodbo Marije. 380 evrov pokojnine, ne ve, od česa bi živel, plačuje stanovanje in tako dalje. To gospo pa nekdo toži in se mora na sklep sodišča pritožiti, torej na prvostopenjsko odločbo sodišča in mora plačati sodno takso. Nima denarja. Če ne plača sodne takse, velja sodba, ki je bila izrečena. Poglejte, vsaj zadnjih 10 let nihče ne zna odgovoriti na vprašanje, ali izvoljeni politični predstavniki ljudstva vodijo in usmerjajo delovanje birokratskega aparata ali je ravno obratno. To je napisano v knjigi Zakaj je Slovenija bankrotirala. Vzroki za bankrot Slovenije so globlji, kot si mi mislimo. Dr. Peter Kraljič je rekel: "Slovenski predpisi so polni bistrournih nesmislov." In poglejte, ta parlament ni dobil mandata ljudstva, da bi uzakonil bistrournne nesmisle. Lahko da imajo predlagatelji prav, da bi radi imeli več denarja, vendar to ni pravilno. In tega ne smemo delati. Ne sodnih taks zviševati, ne davkov na srečke, DDV ne bi smeli povišati, ampak prilagoditi javno porabo ustvarjenemu. To je pot iz bankrota. Samo to, nič drugega! Vse ostalo je blebetanje, nakladanje, dokler smo na oblasti. Počasi pa ne bo nihče več na oblasti, ker oblast prevzemajo tisti, ki nam posojajo denar. In tako je vedno. Tako je to v podjetju, tako je to v državi. Samo podjetje klone prej, država kasneje. Od 2008 do danes je klonilo na tisoče in tisoče, da ne rečem desetstisoče podjetij pod težo krize, zdaj bo klonila država popolnoma. Tega ne smemo dopustiti. Poglejte, tega mandata nimamo. Tega ne smemo delati! Ali pa, če nismo pripravljeni sprejemati odgovornosti odločitev, gremo na predčasne volitve ali se samo razpustimo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Naj spomnim, da razpravljamo o 13. členu oziroma o amandmaju Poslanske skupine SDS.

Kot drugemu dajem besedo gospodu Tomažu Liscu.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Predstavniki ministrstva, kolegi, kolegice!

Morda za začetek, kaj smo v Poslanski skupini SDS sploh pripravili. Torej mi predlagamo, da se 13. člen črta. Imamo kar nekaj pomislekov, zakaj je bil ta člen sploh spremenjen. Mi menimo, da je to predlagano zvišanje takse neutemeljeno in tudi nesorazmerno posega v ustavno pravico do sodnega varstva. Na to vas je predstavnik Vlade tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora zelo na široko opozorila. Sicer ste pri nekaterih členih na seji delovnega telesa, Odbora za pravosodje to skušali nekako balansirati, ampak tudi tam niste bili čisto usklajeni, ker so posamezne koalicijske stranke imele drugačne predloge in vse le ni bilo realizirano. Potem drugo, zakaj mislimo, da je treba, da se člen črta, je to, da predlog povišanja sodnih taks na področju za izvršbo in zavarovanje ne vsebuje nobene konkretne analize, kaj bi to preneslo gospodarskim subjektom. Mi že zadnja tri leta govorimo, kako je treba gospodarstvu pomagati na takšen in drugačen način, ampak mislim, da način, s katerim zvišujemo sodne takse, torej na teh primerih izvršb in zavarovanja prav gotovo ne delamo neke pozitivne politike do tega našega že tako in tako slabega gospodarskega položaja. Vi ste izhajali iz tega, da se bodo ljudje, kljub temu da boste vi dvignili sodne takse, še naprej veselo sprehajali po sodiščih in ste dali neke idealne finančne posledice. Mislim, da so bile te finančne posledice pretirane. Mislim, da ob letu ali pa še kakšen mesec prej, ko se bomo srečali z učinki tega zakona, boste videli, da učinki so veliko manjši, kot pa ste se jih sami zamislili. Glede na uvodno predstavitev s strani predlagatelja, da je bil zadnji dvig leta 2008, potem bi morali, kot je že nekaj kolegov danes reklo, mi danes v tem primeru sodne takse vsaj za ta primer izvršb in zavarovanja zmanjšati vsaj za 10 %. Na drugi strani, če se spomnite, na odboru je bilo veliko govora o tem, kako se mi primerjamo z Nemčijo. In če smo mi sedaj šli z 61 % na 58 % njihovih sodnih taks, glede na kupno moč, BDP in vse ostale primerljive kazalce, če se primerjamo v tem primeru z Nemčijo, bi morali verjetno sodne takse znižati vsaj za 30 %, da bi prišli na tretjino primerljive nemške kupne moči oziroma njihovega BDP.

Mene je zelo zmotilo tudi, ko je danes bilo s strani predlagatelja, na odboru si tega niso upali povedati, da ta zakon in posamezne rešitve so predvsem na predlog sodišč, torej bodo davkoplačevalci, Slovenke in Slovenci, pa ni važno, ali so to fizične ali pravne osebe, preko tega dviga plačevali katastrofalno stanje v slovenskem sodstvu oziroma njihovo delo, nedelo. Jaz osebno mislim, da njihovo delo ne bo čisto nič bolj učinkovito, niti za centimeter ne

bo bolj učinkovito, seveda pa se bodo verjetno na drugi strani sodišča posluževala, kako imajo manj zadev in so manj uspešni in bomo verjetno kdaj pa kdaj zasledili kakšen članek, kako je ravno na podlagi tega zakona o sodnih taksah slovensko sodstvo bolj učinkovito. Ja, lahko se bodo s tem hvalili, ampak če na drugi strani gledamo, da v praksi ne bodo čisto nič bolj učinkoviti, ker bo upad zadev. Torej državljani bodo prikrajšani. Pustimo tiste najnižje, katerim sodne takse ne bo treba plačati. Tako da jaz resnično ne vem, zakaj je ta zakon prišel v obravnavo. Jaz vem, zakaj je prišel. Pri vsakem zakonu, ki ga pošljete v Državni zbor, pogledate, kako bi udarili davkoplačevalce, ali so to davki, ali so dajatve, ali so globe, ali kazni ali pa v tem primeru sodne takse. Pač račun za vašo politiko izstavljate davkoplačevalcem. Verjetno bo kdo v nadaljevanju rekel, vi predlagajte druge načine. O tem je bila včeraj razprava pri rebalansu, kjer smo vam vsaj Poslanska skupina SDS tri ure skušali prikazati, kje vse bi lahko vzeli. Jaz verjamem, da ima kdo kratek spomin oziroma nekateri tisti najbolj kompetentni, ki bi morali to poslušati, so bili na drugih sestankih oziroma niso imeli časa, da se s tako pomembno nalogo ukvarjajo v Državnem zboru, ampak saj pravim, pustimo to. Kot sem rekel, to je še en način, kako breme krize prevajate na državljane. Jaz osebno mislim, da je ta zakon popolnoma nedodelan. Če ne verjamete meni, še enkrat preberite mnenje Zakonodajno-pravne službe. Morda tudi, zakaj se ločimo in zakaj smo tudi predlagali črtanje tega člena, saj sploh nismo mogli predlagati črtanja, ker je pač zakonodajni postopek takšen, kot je. Mi se ločimo tudi po tem, nekateri mislijo, da so ljudje težavni kar tako. Ljudem nekaj ne paše in se tožijo. Smo pa tudi drugi, ki mislimo, da so pa tožbe zaradi nekih posledic oziroma nekih vzrokov, kjer ljudje na sodiščih iščejo pravico ali pa na drugi strani iščejo odpravo krivic. In vi ste šli tukaj linearno, sodne takse ste dvignili. Zdaj pa v bistvu vas ne zanima, kakšen je konkreten primer posameznika, ki se sreča s sodiščem. Na odboru je bilo rečeno, pa verjetno bo tudi danes državna sekretarka še enkrat ponovila, da je ta zakon nastajal že v prejšnjem mandatu. Verjetno nastaja v glavah posameznih uradnikov ali pa verjetno sodniških organizacij, kako najlažje dobiti denar. Kot sem že rekel, najlažje ga je dobiti tako, da davkoplačevalce izzoveš, če hočejo karkoli narediti, ne bom rekel uspeti na sodišču, naj za to tudi plačajo, sodstvo se bo pa potem kazalo, kako je bolj uspešno.

Zakaj se mi zdi, da je ta zakon nepotreben? Jaz moram reči, da sem bil pred dobrimi 14 dnevi kar zgrožen, ko sem v enem pisnem odgovoru s strani enega drugega ministrstva dobil odgovor, zakaj se neka stvar ne more narediti. Šlo je za neko lokalno zadevo in je bilo rečeno, da pač tega ne morejo narediti. Zakaj? Zato ker normativni plana dela za leto 2014 sploh še ni sprejet. To pomeni, da je v bistvu ta zakon eden izmed tistih zakonov, kot

so verjetno vsi zakoni v tem mandatu oziroma vsaj v teh treh mesecih, ko v bistvu delate od danes na jutri. Se pravi, malo pogledate predvsem te prehodne kazenske določbe in rečete, da ta gre pa lahko čez vse. Slovenci smo itak čedalje bolj podobni Cankarjevim hlapcem, pa jim dajmo malo še zvišati, če ne davke, pa vsaj sodne takse. Mene je zelo zmotilo to, da je to na predlog sodišč. Jaz o sodiščih, pa ne zato, ker sem član določene stranke, ampak zato ker v mojo poslansko pisarno prihajajo ljudje predvsem s problemi iz sodstva. Jaz jim zelo težko rečem, da jaz kot poslanec lahko samo sprejemam čim boljše zakonodajo, ne morem pa jim pomagati v konkretnih zadevah. Ampak tisti njihovi primeri so konkretni in nimajo skoraj nobene zveze z zakonodajo. Predvsem pa tudi to, kar ste predlagateljji sami zapisali, gre za polnjenje proračuna. V SDS vam pri tem ne bomo pomagali predvsem tudi zato, ker bodo imele te sodne takse, vsaj v tem členu, tudi vpliv na poslovanje gospodarskih subjektov. Mi vam pri tem ne bomo pomagali. Kot sem že rekel, če bi delovali tako, kot ste delovali na odboru, ko ste nas primerjali z Nemčijo, bi morali predlagati ne samo 10-odstotno znižanje sodnih taks, ampak verjetno vsaj za slabo tretjino.

Ta vaša politika dvigovanja davkov kot prvi in skoraj edini ukrep te vlade je zgrešen in prav tako je zgrešen tudi pri sodnih taksah. Apeliram na vse poslance koalicije, da podprete ta amandma in morda vsaj kakšnemu gospodarskemu subjektu naredite lepši dan. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Lisec.

K razpravi vabim gospo Sonjo Ramšak.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, spoštovana državna sekretarka s sodelavko, poslanke in poslanci!

Vsekakor bom amandma Slovenske demokratske stranke podprla predvsem s tega vidika, ker se mi zdi, da pa ravno pri izvršbah in zavarovanjih gre za nesorazmerno določanje višine sodnih taks. Da ne bom načejala splošne razprave o tem, kakšna situacija je v Sloveniji in da imamo ogromno tistih, ki so jim kršene določene pravice in da dejansko državljanke in državljani z najnižjimi dohodki sploh ne bodo imeli več možnosti, da bi še lahko iskale svojo pravico na sodiščih.

Če se usmerim na izvršbo in pa potem tudi na sam ugovor zoper te izvršbe, naj navedem, zakaj se mi zdi ta dvig neupravičen. Vsi vemo, da postopek vlaganja izvršb poteka sedaj pretežno že računalniško in da je izvršba lahko vložena na podlagi verodostojne listine, ki jo nek upnik priloži. Velikokrat prihaja do tega, da so v bistvu dejansko dolžniki poravnali obveznosti in ker enostavno nimaš druge možnosti, da bi v postopku samem dokazoval, imaš lahko samo to možnost, da se pritožiš in da dokazuješ svojo pravico, kar se arbitrarno

odloča na podlagi verodostojne listine. Tukaj ne gre za to, tako kot je šlo včasih, da je lahko imel tisti, proti kateremu je vložena izvršba, možnost, da že v samem postopku dokazuje, da je svojo obveznost poravnal in lahko pride do tega absurda, na kar je opozorila že tudi sama Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, da pride do nesorazmernega odločanja, recimo če vložiš nek ugovor na izvršbo, in sicer postopek ugovora zoper sklep o izvršbi, moraš plačati – po novem bi morali plačati 75 evrov, da ne govorim o pritožbi – 125 evrov in tako naprej.

Naj povem, da v poslanskih pisarnah se mi velikokrat oglašijo državljanke in državljani, ki imajo, na primer, sprožen postopek izvršbe recimo za deset, dvajset, trideset evrov. Kje je tukaj sorazmernost? Te sorazmernosti s tem predlogom dejansko rušimo. In ni prav, da ravno tisti, ki so najbolj ogroženi, ne bodo imeli možnosti vlagati ugovore oziroma se na sklep o izvršbi pritožiti, ker bodo tehtali med tem, ko ima recimo 250 evrov ali pa 260 evrov socialne podpore ali ima minimalno pokojnino ali ima minimalno plačo, da bo sploh šel v sam postopek, ker bo moral za sam postopek dati več, kot je pa njegova višina dolga.

In tukaj se mi zdi, da so dejansko kršene vse pravice državljanek in državljanov. Seveda jaz sem za to, da se iztirjajo dolgovi, vendar pa bi morale te takse ostati na isti ravni, ne pa da se povišujejo. In to, kar je v uvodu sama državna sekretarka navajala, jaz mislim, da gre dejansko samo za polnjenje proračunske luknje na račun tistih, ki so najbolj ogroženi v tej državi. In to ni prav. Na eni strani dvigujemo tudi globe, kot vemo pri Zakonu o gozdovih, kjer prihaja zopet do nesorazmerno visokih glob, in na drugi strani danes, ko govorimo o taksah, lahko ugotavljamo zopet enako.

Iz tega razloga bom seveda naš amandma podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospe Sonji Ramšak.

K besedi je prijavljen gospod Franc Pukšič. Izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa. Kolegice in kolegi!

Amandma bom podprl. Zdaj pa tako. Dvignil se je DDV, sladoleđ je stal en evro, ker se je DDV dvignil z 20 na 22 %, stane sedaj pri sladoleđdarju sladoleđ 1,1 evro kepica. Tako so sladoleđdarji to razumeli. Če bi izračunal matematično, bi se lahko dvignil sladoleđ za šestnajst tisočink, torej bi stal 1,016 evra. Ampak to še nekako razumeš, So pač zaokrožili. Da pa so tudi v vladi razumeli, da najprej dvignejo DDV, potem pa bodo ostale storitve tudi tako dvignili po sladoleđdarsko, pa nisem pričakoval. Ista logika kot pri sladoleđu je sedaj tudi, v povprečju nekje, kolegica Maša, za 10 % dvig sodnih taks, ste seveda tudi vi to tako razumeli.

Državljanom je pravzaprav treba povedati, da z vsako sejo, z vsakršno

spremembo zakona se naj primejo za žep, ker karkoli bomo do sedaj tu naprej delali, bomo oziroma ste dvigovali davke. Začeli ste z daleč najbolj asocialnim davkom, torej DDV, nato davkom na loterijo, to, kar je bilo včeraj, na avtomobile, sedaj še na takse. Vse česar koli se lotite, vse bo šlo pod davke.

Ne strinjam se, nekaj primerov je sicer že bilo, da tisti, ki se pač tožijo, naj plačajo. Veliko podjetnikov velikokrat nima več niti za to, da bi se šli tožiti. V Stožicah se spomnimo, da se podjetnik ni šel tožiti, ker ni imel denarja. Se je pa ubil, ustrelil se je. Torej to je sedaj naslednja pot. Kam že pelje ta vladna koalicija te državljanke in državljane? In mimogrede, tako v državi kot v lokalni skupnosti se nekaj naredi, izvajalci pa tistega ne dobijo plačanega. Ko je svojo nalogo opravil, ne dobi plačila, čeprav ima vse do pridobljenega uporabnega dovoljenja in tako dalje, pa se ne plača. In kaj sedaj lahko naredi? Neko družinsko podjetje 20, 30 let z 20, 30 zaposlenimi gre v stečaj zaradi tega, plačati sodne takse in tako dalje, pa ni nobenega instrumenta. Pričakoval bi v teh časih, da bi naredili en instrument v sodstvu, da bi nemudoma v roku 14 dni o takšnih zadevah odločal, da se na eni strani ne bi dogajalo to, kar se dogaja državi ali pa lokalni skupnosti, da potem ko je iztožena, plačuje milijone in milijone, po drugi strani pa naj bi šla podjetja v stečaj.

Če povem samo to, kar se je dalo prebrati tudi v Financah, to je že bilo danes nekajkrat povedano ali pa tudi nekateri drugi so povedali, da imamo daleč največ sodnikov na število prebivalcev v primerjavi z Evropo. Povprečen gospodarski spor pri nas traja tri leta in pol. Z dvigom takse nič ne piše, da ga boste znižali vsaj na albansko primerljiv način. V Albaniji je leto dni gospodarski spor, tu pa tri leta in pol.

Res je, da smo tam od 183 primerjav na 172. mestu, za nami ni nobene evropske države, da se ve, edino Afganistan. To pomeni pri nas potekajo postopki približno na ravni Afganistana. Res pa je, da že imamo približno takšno vlado, ker na eni strani prihodkov ni, državljane se stiska, torej pas se jim zateguje do konca, tako da več ne bodo mogli dihati. In ko ne bodo več mogli dihati, bodo pomrli, država se pa bogati, torej se širi, gre narazen kot kvas. Ampak tudi ta kvas bo enkrat počil, ko ne bo več z one strani kaj vzeti, da bo v to kvašenko se notri nalivalo.

Žal imamo tako stanje v gospodarstvu veliko tudi zaradi tega, ker ta tretja veja oblasti žal ni delovala. In o tem smo veliko govorili. In tako kot pravimo, da imamo dve pravni državi, bi bilo mogoče dobro, da bi imeli tudi dvojne takse. Dve pravni državi imamo za črnograditelje, tako za ene, na drugi strani pa za malega človeka, ki se mu bo zrušilo, če nima pravega priimka. Recimo Jakličeva nepremičnina je še vedno, in nekatere druge, da se razumemo, da ne bi samo o njem, ampak je pa ena od odmevnejših. Imamo dve pravni državi za tajkune in za tiste, ki

mogoče odnesejo kakšno čokolado ali žemljo, zato da preživijo, dve pravni državi imamo za velike mafijske dilerje, ki so puščeni na prostost, na drugi strani pa nekega zasvojenca zapremo ali celo tako daleč, da naši kriminalisti, ko zahtevajo, da bi sledili komu, ne dobijo odobritve sodišča, ker ima tisti pravi priimek in se mu ne more slediti, pa so trije, štirje na istem seznamu, imamo dve pravni državi tudi v primeru davčnih utaj. Kolegica Kociprova, ker bo verjetno imela še kaj za povedati, Jankovičevi so spet pozabili plačati 5 milijonov evrov, za njih to velja, in tudi nikoli ne bodo. Ja, čitaj Finance, upam, da vsaj čitati znaš, če si končala fakulteto. In zato ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Gospod Pukšič, prosim, če se osredotočite ...

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): ... se opravičujem ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Lepo prosim ...

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): ... seveda je nisem mislil žaliti, bog ne daj, niti slučajno, ampak veste, ta negativna čustva ti nabije, ko te nekdo nonstop napada, tako kot je to ona včeraj naredila ob eni drugi razpravi, pa čeprav je danes zelo lepo oblečena in bi lahko bila skupaj na ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Gospod Pukšič ...

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): ... ker imava približno iste barve ...

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Prosim, če se osredotočite na 13. člen in amandma, ki ga obravnavamo.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Seveda bom. Zelo hitro, bom tudi zaključil.

Zato predlagam vladni koaliciji, da če že imamo dve pravni državi, potem naj naredi še dvojne takse za tiste, ki imajo bogate in debele riti, in za tiste, ki ne morejo več preživeti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

K razpravi se je prijavila tudi državna sekretarka gospa Tina Breclj.

TINA BRECLJ: Hvala lepa za besedo.

Rada bi nekaj pojasnila v zvezi z višino sodnih taks za izvršilne postopke, kar je bilo prej v razpravi, konkretnije, gospa Ramšakova je to izpostavila. V zvezi s tem bi rada povedala naslednje. Prvotni predlog novele je bil, da se predlog za izvršbo na podlagi verodostojne listine taksira, torej taksa določi v višini 75 evrov. Na predlog oziroma opozorilo Zakonodajno-pravne službe smo z amandmajem to znižali. Taksa za pisne vloge, torej pisne vloge

postopkov na podlagi verodostojne listine je taksa določena v višini 55 evrov, za elektronske vloge, ki prevladujejo, jih je v bistvu 99 %, pa je ta taksa določena v višini 44 evrov, po zdaj veljavni ureditvi pa je 40 evrov. To je glede višine sodnih taks v izvršilnih postopkih in dviga le-te.

Rada pa bi povedala še nekaj, ker je bilo v razpravi že prej izpostavljeno, da se z novelo zakona o sodnih taksah želi učinkovitost sodišč povečati. Tukaj bi vendarle rada rekla, da je, kot sem že uvodoma povedala, primarni cilj zakona, da se doseže ustreznejše sorazmerje med zahtevnostjo in obsegom dela, ki je potreben za vodenje posameznih sodnih postopkov, in višino sodnih taks, s katerimi so posamezni konkretni sodni postopki taksirani. Kot je bilo že večkrat povedano, to sorazmerje ni bilo zbalansirano, ni bilo pregledano že od leta 2008. Primarni cilj novele je doseganje ustreznejšega sorazmerja. Učinkovitost sodišča pa poskušamo dvigovati, spreminjati in tudi večati, krepiti samostojnost sodne veje oblasti z drugimi zakoni. To sta predvsem, danes ju bomo obravnavali, zakon o sodiščih in zakon o sodniški službi.

Če si vsi skupaj želimo storiti nekaj na področju večje učinkovitosti dela sodišč, predlagam, da noveli, ki ju imate danes na dnevnem redu, torej zakon o sodiščih in zakon o sodniški službi, podprete. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Razpravo nadaljuje dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz sem nekatere osnovne stvari povedal že prej v stališču poslanske skupine. Je pa res, ko človek tako razmišlja, malo prej sem poslušal gospoda Pukšiča, ki te stvari pove na način, ki ga ljudje dobro razumejo. V končni fazi potem ugotoviš, da je temu res tako.

Konkreten amandma k 13. členu govori o postopkih po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Že Zakonodajno-pravna služba je sama ocenila, da so dvigi tako nesorazmerni, da bi res lahko ogrozili tisto osnovno pravico dostopnosti do sodišč. Koalicija je z amandmajem te stvari nekoliko ublažila, pa vendarle naš amandma gre v smeri, da za te postopke, to so postopki po zakonu, ki urejajo izvršbo in zavarovanje, ki imajo šest ali sedem postavk, na katerih se obračunavajo sodne takse, da se pravzaprav črtajo. In jaz mislim, da bi glede na naravo teh postopkov, ki jih je plastično prikazal tudi gospod Pukšič, ko je treba zavarovati neko premoženje, ko je treba hitro ukrepati, pohiteti, ne tako kot delajo naša sodišča, kajti s tem bomo stvari naredili še manj dostopne. Gre preprosto za to, da če nekdo opravi nek posel, tako kot se je to dogajalo v Stožicah, pa potem ne dobi plačanih stvari, ima možnost sprožitve tovrstnih postopkov. Že tako ali tako traja zadeva štiri ali pet let. Vmes imamo

kakšnega obešenega obrtnika na račun teh Stožic. S temi sodnimi taksami pa še toliko bolj onemogočamo dostopnost do sodišč.

In zaradi tega je ta naš amandma in zaradi tega predlagam, da ga ob našem glasovanju tudi podprete. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Kot zadnji v tem krogu je prijavljen gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica.

Tragika sodnih taks, če temu tako rečemo, ne glede na višino v izvršilnih postopkih in postopkih zavarovanja je na strani tistih taks, ki jih plačuje upnik. Ko smo v fazi izvršbe, je seveda jasno, kdo je komu kaj dolžan in kdo mora kaj plačati. In tukaj pravzaprav ne moremo štiti dolžnika. Na dolžniku je, da plača, ne da se pritožuje in vlaga ugovore. Tragika upnika v tem postopku pa je, da je moral s sodnimi taksami in z vsemi stroški pravzaprav sfinancirati celoten pravdni postopek in potem še celoten izvršilni postopek, s tem da vemo, da zaradi splošne ekonomske situacije, krize, tudi vrednot, če tako rečemo, pridemo do te faze, da na koncu kljub vsem tem stroškom pravzaprav upniki ne dobijo poplačano nič, ne samo glavnice in obresti, tudi ne stroškov.

Takse se do določene mere dvigujejo, vendar pa se dvigujejo razumno in v skladu z ustavnimi pravili in v skladu z mnenjem Zakonodajno-pravne službe. Druga stvar. Sodne takse naj bi do določene mere tudi bile tiste, ki bi pomenile nek premislek, ali je treba res za vsako stvar vlagati pravna sredstva, se pritoževati, ali temu ni tako. Če govorimo o pritožbah. Od vseh pritožb, ki jih obravnava Višje sodišče, jih je utemeljenih zgolj 10 %. To pomeni, da sodišče po nepotrebem zasujemo z ostalimi 9 zadevami, s katerimi se mora ukvarjati, in pravzaprav je tudi to nek čas za premislek, ali nismo v tej državi mogoče preveč nagnjeni h kverolanstvu, k pritožbam, k tožbam za vsako ceno. In nikjer ne piše, da se je treba pritožiti za vsako stvar. Lahko se pritožite, pritožimo, če vidimo, da je pravzaprav naša pritožba smiselna. Da pa se pritožimo zaradi tega, da obremenimo sodišče in da problem zavlečemo v nedogled, pa bomo že potem enkrat, je pa to nedopustno. In tretja stvar. Povišanje sodnih taks imamo vkalkulirano v proračun za leto 2013. Tam je celo predvideno 30 milijonov evrov več iz naslova sodnih taks. In se sprašujem, kdo je sprejel proračun za leto 2013. Razen Pozitivne Slovenije vsi mi tukaj v dvorani. In domača naloga vlade je, da te sodne takse pravzaprav tako, kot je bilo predvideno, sedaj tudi dvigne. Prišli smo do tega, da se te sodne takse ne bodo dvignile za kumulativno trideset milijonov – smo pri osmih, desetih, in mislim, da je to en pameten kompromis, ki bo na eni strani pripeljal do vseh tistih učinkov, ki jih s sodnimi taksami

lahko tudi dosežemo: zagotovil bo določene prilive za potrebe pravosodja, ki je v tej državi pravzaprav tretja veja oblasti in pomeni temelj pravne države. Če tega ne bomo naredili, bomo mi sodišča financirali vsak posebej iz svojega žepa, iz davkoplachevskega denarja, tukaj pa vendarle gre za en dokaj pravičen princip, da financiranje sodišč zagotavlja tudi delno tisti, ki te storitve potrebuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam. Sprašujem, če želi še kdo razpravljati o 13. členu. Bom dala v razpravo. Izvolite, prijavite se. K razpravi je prijavljenih še šest poslank in poslancev.

Kot prva bo dobila besedo gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

V bistvu je državna sekretarka še enkrat ponovila to, kar je glavno vsebinsko in pomembno pri tem amandmaju k 13. členu. Jaz bi pa še enkrat poudarila, da je glavne pomisleke v zvezi s tem členom, ki jih je izrazila Zakonodajno-pravna služba, resnično saniral ta amandma, ki ga je vložila koalicija. Je pa res, da je bilo na strani sodišč opozorjeno, da lahko stroški obdelave predlogov v okviru postopka izvršbe in zavarovanja predstavljajo višji strošek, kot pa trenutno predpisane sodne takse ta strošek pokrijejo.

Ampak rada bi odgovorila še na nekaj navedb poslancev. Žal moram ugotoviti, da nekateri poslanci v tem parlamentu pa resnično niti ne preberejo zakona. Ne bom z imeni, da ne bo žaljivo, ampak to, da nekdo razpravlja v tej razpravi o tem, kako bo uboga gospa z 250 evri plačala sodno takso ali pa, ne vem, gospod s 340 evri in si ne bo osnovnih pravic mogel zagotoviti, to pomeni, da niso niti pogledali 3. člena, prej 11. člena, člena, ki je vsebinsko v bistvu isti, samo nekoliko dopolnjen, ki nagovarja in rešuje točno to situacijo. V naši zakonodaji imamo avtomatsko oprostitev za osebe, ki prejemajo socialnovarstvene prejemke. Oseba, ki ima vse skupaj dohodke od 240 ali 350 evrov bi po mojem zelo verjetno znala soditi v to kategorijo, tako je torej avtomatsko upravičena do oprostitve sodne takse.

Potem dalje, v vseh teh primerih, ki so bili navedeni, sodišče po drugem odstavku in vseh nadaljnjih odstavkih tega člena ima možnosti glede na presojo v posameznem primeru, upošteva premoženjsko stanje stranke in njenih družinskih članov, vrednost predmeta postopka, se pravi, različno glede na to, ali gre za veliko vrednost ali za majhno, in število oseb, ki jih stranka preživlja, zelo široko lahko sodišče to vrednoti, oprosti plačilo takse osebo tudi do recimo 90 ali teoretično celo do 100 %. Smisel tega člena je samo v tem, da se sodišče ne bi, tako kot je bila prevečkrat navada v preteklosti, kar avtomatsko, vsakič ko nekdo izkazuje nekoliko slabše premoženjsko stanje,

poslužilo instituta spolne oprostive, ampak da se res presoja, kdo je do tega upravičen. In to je tudi to, kar v Pozitivni Sloveniji želimo doseči. Naj bodo oproščeni v tem konkretnem primeru plačila sodne takse tisti, ki je res ne morejo plačati, ki so socialni primeri in tako naprej. Ne pa razni espeji in podjetniki, ki z lahkoto izkazujejo, da nimajo dohodkov in premoženja, pa vendar ob presoji vseh okoliščin lahko sodišče ugotovi, da temu ni tako. Tako da ta preproščina res gre včasih preko vseh meja. In to mešanje v sodne takse, odločanje o delavcih v Stožicah, itn., zopet ubogi gospod Jankovič. Jaz bi samo poudarila, da ni bila Mestna občina Ljubljana niti gospod Jankovič plačnik del v Stožicah in prosim, nehajte že s tem zavajanjem.

Sicer pa samo še ena pripomba, glede na to, da SDS večkrat ponavlja, da SDS ne bo sodelovala pri polnjenju proračuna, ne bo pomagala pri polnjenju proračuna. Še nekaj takih krikov je bilo slišati v opoziciji. Ja, potem pa res ne vem, kaj bomo, če ne boste pomagali. Jaz sem mislila, da vsi skupaj moramo pomagati pri polnjenju proračuna, ker če bo proračun prazen, ne bo pokojnin, ne bo plač v javnem sektorju, tudi poslanskih ne, ne bo socialnih prejemkov, ne bo plač učiteljev, zdravstvenih delavcev, bolniškega osebja, vojakov, gasilcev, itn. Tako da jaz se s tem, kako vi nočete pomagati pri polnjenju proračuna, ne bi prav hvalila. Je pa še enkrat treba ponoviti, da je Zakon o sodnih taksah sprejet za vse kategorije prebivalstva, tudi najbogatejše, tudi gospodarske družbe. Tukaj moram reči, da se s kolegom Branisljem, z njegovo razpravo skoraj povsem strinjam, razen v delu glede kompresije taks. Mislim, da je odgovornost sodišča, ko gre za velike spore, večmilijonske spore, veliko večja, zahtevnejše delo, in da v tem primeru se tudi ta sorazmernost v taksi naj pozna v smislu, da nekaj glede tega pride v proračun, se pravi, da velike družbe, ki imajo milijonske tožbe, tudi ustrezno prispevajo.

In še o upravičenosti in neupravičenosti tistih, ki se poslužujejo sodnega varstva. Nikakor ni nihče trdil, da govorimo, da se ljudje neupravičeno poslužujejo sodnega varstva. So pa vedno tudi ljudje, ki to delajo. Celó imajo ime. Reče se jim kverolanti. To so ljudje, ki neupravičeno vlagajo kar naprej nove in nove sodne zahtevke, nekateri postanejo praktično odvisni od tega. To je prav skoraj neke vrste bolezensko stanje. Tako da obstajajo eni in drugi. Kar se mi zdi pomembno in sem že v predstavitvi povedala, je to, da po naši ureditvi in ureditvi v večini evropskih držav tisti, ki na koncu sodnega postopka uspe, ki je uveljavljal zahtevek, ki je upravičen, v skladu z zakonom in mu je potem zadoščeno, se pravi, po domače rečeno zmaga, dobi vse stroške sodnega postopka, tudi sodne takse, povrnjene.

Amandmaja SDS v Pozitivni Sloveniji ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospa Maša Kocier.

Gospod Tomaž Lisec ima repliko.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Zelo na kratko. Mislim, da sem bil morda v enem delu napačno razumljen glede tistega polnjenja proračuna. Jaz sam osebno sem govoril, da ne podpiram polnjenja proračuna na račun davkoplačevalcev, ki v tem primeru iščejo svojo pravico oziroma želijo, da se jim neka krivica odpravi. Jaz sem na ta način govoril. Tudi sam sem prej rekel, da se polnjenje proračuna lahko naredi na drugih primerih. Včeraj smo vam v SDS tri ure govorili, tako da mislim, da sem bil napačno razumljen. Me pa ob tem res zanima, kdo od Slovencev bi hodil na sodišče in plačeval sodne takse zato, da bi, po domače bi rekel, malo zafrkaval sodišče. Mislim, da ni takega junaka, da bo dal 30, 50 ali pa 200 evrov, da bo sodišče malo bolj obremenjeno. Če pa je res tak primer, se mi zdi pa perverzen in predlagam druge ukrepe, da se jih sodišča poslužujejo. Jaz sem samo rekel, da ne bom podprl polnjenja proračuna na račun davkoplačevalcev v tem primeru. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Lisec. Besedo ima gospod Matjaž Zanoškar.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala, spoštovana predsedujoča. Spoštovana gospa državna sekretarka, kolegice in kolegi!

Tako ob bok razpravi o amandmaju k 13. členu naj rečem, da meni se zdi popolnoma normalno, da se od leta 2008 do danes ta zakon o sodnih taksah nekoliko revitalizira, se prilagodi na današnje razmere in sprejemam korekturo tega zakona predvsem s stališča, da se dejansko udejanjijo vsa ta razmerja, sorazmerja, ki so napram stroškom postopka in pa taksam, ki so plačljive za nekatere postopke. Popolnoma jasno je, da vsaka taka dejavnost, storitev, se mora plačati. In tista, ki je vredna več, za katero je več stroškov, se mora doplačati več. In ta zakon mi sprejemamo izključno s tega stališča, usklajevanja sorazmernosti s stroški in pa z višino takse. Nikakor ne ali pa mogoče šele v drugi fazi ga sprejemamo za polnjene proračuna, saj vemo, da tudi to je dobrodošlo. Seveda je dobrodošlo, ampak nikakor pa ne na prvem mestu za polnjene proračuna. Na koncu koncev štiri milijone in pol, ki jih bo dobil proračun na podlagi zvišanja sodnih taks, je tudi nek znesek, ki ni zanemarljiv. Se pa zelo strinjam z gospodom Branisljem, ki govori o tem, da ste na koncu koncev vi oblikovali ta proračun, v katerem ste že predvidevali zvišanje sodnih taks. Na kakšen način bi potem zapolnili to vrzel, to luknjo v proračunu, če ne bi posegali po tem zakonu o določanju novih višjih sodnih taks? A na koncu koncev me moti tudi to, kajti identičen zakon je bil predlagan oziroma pripravljen tudi z vaše strani. Imamo neke skupne stvari in vi ste jih že nakazali, mi jih pa sedaj v tej koaliciji

poskušamo udejanjiti. Pa ne morem se strinjati s tem, da se z modifikacijo zakona o sodnih taksah načenja ustavna kategorija pravice do sodnega varstva. Saj je ta 3. člen zelo zelo dobro preciziran in določa tudi to, da je možno v nekaterih socialnih, šibkih kategorijah ta znesek oziroma sodno takso popolnoma ukiniti, jo dati v postopno izplačevanje ali pa na neke obroke. Tako da se mi zdi, da za vse kategorije, za vse stvari je v tem zakonu poskrbljeno na tak način, da se nikakor ne načenja ta ustavna kategorija pravice do sodnega varstva.

13. člen – izvršba in pa zavarovanje oziroma amandma, ki ga predlagate kolegi z moje leve, pa se mi zdi, da je iz nekega koncepta iztrgana neka vsebina, ki jo poskušate s črtanjem tega člena doseči. Jaz mislim, da je predlagatelj zasledoval neko celovitost, da je ne nazadnje tudi amandma k 13. členu že modificiran na podlagi ugotovitev in pa opazk, ki smo jih dali, tako da se mi zdi, da je popolnoma nepotrebno, zdaj še posebej posegati v ta člen in ga še enkrat z vašim amandmajem popolnoma črtati.

Na koncu pa naj rečem to, zdi se mi, da smo Slovenci zelo prepirljiv narod, da se zelo radi pravdamo, da zelo radi hodimo na sodišče. In tudi takrat, ko gre za oslovo senco. Pa naj bo tudi ta korektura Zakona o sodnih taksah mogoče prispevek k temu, da bo vsakdo, ki ima zastavljeno pot do sodišča, do odvetnika še enkrat razmislil, ali je to vredno, ali je to realno, pa naj bo tudi sodna taksa mogoče tisti barometer oziroma tisti jeziček na tehtnici, da se odloči, da tudi za kakšno malenkost oziroma za kakšno malo stvar ne bo hodil na sodišče iskat sodno varstvo in zaposlovati na koncu koncev tudi sodišče z večjim pripadom zadev, za katere vemo, da so že take, da nekoliko obremenjujejo same postopke in bi najbrž bilo boljše, če bi se sodišče ukvarjalo res samo s tistimi zelo zelo pomembnimi stvarmi. Tako da absolutno nimam nobenih pripomb več.

Tega amandmaja na žalost ne bom in ne morem podpreti k 13. členu, bom pa podprl celoten zakon. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Matjaž Zanoškar.

Sedaj pa je prijavljena gospa Sonja Ramšak. Izvolite.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala, spoštovana podpredsednica. Državna sekretarka, se strinjam, hvala za opozorilo, res so bile zmanjšane potem v samem postopku obravnave na odboru, vendar pa bi rekla, da še vedno so tudi takšne znižane takse, o katerih danes govorimo, previsoke. Zakaj? Jaz spoštujem mnenje gospoda Branislja, ki je rekel, da dolžniki morajo poravnati svoje obveznosti. S tem se popolnoma strinjam. In da tisti, ki lahko in ki so se namerno izogibali poravnavi svojih obveznosti, to tudi plačajo. Vendar pri tem pozabljamo, spoštovane kolegice in kolegi, zakaj

se povečujejo izvršbe. Izvršbe se povečujejo na račun 60 tisoč izgubljenih delovnih mest, na povečano število socialnih prejemnikov oziroma prejemnikov socialne pomoči. Na ta račun se povečujejo tudi stiske ljudi. In ti ljudje z minimalnimi pokojninami, socialnimi pomočmi, za osebe, ki ostanejo brezposelne in nimajo pravice do nadomestila za brezposelnost in podobno, te osebe imajo težave, da ne morejo svojih obveznosti poravnati glede recimo elektrike, vodovoda, kanalizacije, odvoza smeti. In tukaj se povečuje in tukaj nekdo zelo dobro služi tudi na račun dobrih taks. Jaz vem, da tako jaz kot vi dobivate v Državni zbor na svoje maile ogromno stisk ljudi, ki ne morejo poravnati računa za elektriko, ker ne more nahraniti svojega otroka. In to so vas bile polna usta takrat, ko smo bili v Janševi vladi, ko ste bili nekateri v opoziciji, danes ste v koaliciji. In ti ljudje imajo problem, da ne morejo poravnati računov. In kaj naredi država? Ali smo včeraj, ko smo obravnavali rebalans proračuna, lahko videli, koliko novih delovnih mest bomo odprli? Jaz tega v gradivu nisem videla.

Jaz sem prepričana, da si državljani želijo poravnati svoje obveznosti, pa da jih ne morejo zaradi svojih osebnih tisk. Da mati, ki ima 260 evrov socialne podpore in dva otroka in ki ji mož, ko je mogoče bila v ločitvenem postopku, ne plačuje preživnine, nima denarja za poravnavanje najnujnejših stroškov, ki so nastali, kot sem jih že navedla. In tukaj so stiske ljudi in tukaj moramo narediti, če že na eni strani povečujemo sodne takse, potem naredimo še drugi korak. To je pa to, da tisti, ki je brez dohodkov, da bo na nek način država poskrbela za poravnavo njegovih obveznosti, ne pa da se bodo ta podjetja, ki potem gredo v postopke izvršb, da na ta račun služijo, pa država. Za te ljudi je treba poskrbeti. V nekaterih državah so naredili to, kar naredimo za nekatera zafurana podjetja, ko jim damo pomoči, državljanu, ki izgubi zaposlitev, pa ne naredimo odloga poravnave teh obveznosti.

To je problem naše države, to je problem stiske naših državljanov in državljanov. In tu je mesto, ko moramo na to opozoriti. Kaj je naredila Hrvaška? Vsi vemo, da imajo danes državljani tudi odprte transakcijske račune, da so jim banke dajale visoke limite in ko izgubi službo, seveda ker gredo vsi prihodki, jim banka zaseže vsa sredstva. Kaj pa naredijo tisti, ki vložijo izvršbo? Usedejo se na vsa sredstva in premoženja ljudi. Seveda se ne smejo na socialno podporo, ampak nekdo recimo je imel slučajno mogoče petsto evrov za preživeti za pet mesecev, pa tega ne more koristiti, ker mu blokirajo totalno vse. In kaj je naredila Hrvaška? Hrvaška je celo naredila, da je vlada pozvala banke, da te visoke limite pretopijo v ugodne kredite, da si ljudje lahko spremenijo limite v kredite, da bodo ostali in da bodo lahko poravnali in normalno začeli živeti. S temi sodnimi taksami in višanjem teh sodnih taks pa po mojem osebnem prepričanju v bistvu

povzročamo še večjo stisko teh že tako obubožanih ljudi, ki nimajo nič, ki nimajo niti za kruh, kot vi radi poudarjate. Ko imamo lačne otroke, čeprav že nekaj mesecev o tem ni govora. Ampak v poslanske pisarne prihajajo ljudje, ki dobesedno ostanejo brez enega evra. Dobivamo maile in na te stiske ljudi se moramo odzvati tudi skozi obravnavo sodnih taks.

In zato pravim, ko je bil primer, ko smo govorili o Pahorjevi vladi in lobiranju z odvetniki, smo takoj dvignili odvetniške tarife. Danes očitno ima ta koalicija zelo dobre povezave s sodstvom in zato povišujemo te sodne takse. Pa verjamem, da mi boste ugovarjali. Ampak nihče pa ne poskrbi za tistega državljana in državljanke, ki nima nič, ki je ostal dobesedno gol in bos, ker so se na njegov račun drugi okoristili. In te je treba zaščititi, tem je treba pomagati. Ampak ne na način novih davkov in novih sodnih taks. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Sonja Ramšak.

Sedaj je k besedi prijavljen mag. Branko Grims.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav!

Ko gre za ustavne pravice, je zmeraj treba biti izjemno pazljiv. O tem pričajo ne samo mnenja Ustavnega sodišča, o tem se lahko prepričate v sodni praksi ustavnih sodišč vseh držav na rimsko-germanskem področju prava, ki mu pripada tudi Slovenija. Ko gre za pravico do sojenja, do sodnega varstva, do uveljavitve pravice sojenja v razumnem roku, so to ustavno zaščitene dobrine. Gre za temeljne ustavne pravice vsakega državljana, vsake državljanke, vsakogar, ki tu živi in dela. Zaradi tega je vsak poskus omejevanja tovrstne pravice v očitnem nasprotju z ustavo. In vsaka sprememba zakona, tudi ko gre za vprašanje sodnih taks, na tem področju mora biti izjemno preiščljena – za to pa trdim, da ne izpolnjuje teh pogojev. Ta zakon sploh ni bil ustrezno prediskutiran v strokovni javnosti. Bil je predlagan na horuk, to vsi dobro veste, celo predlagatelji so sami priznali, da ni bil predlagan v skladu z Resolucijo o normativni dejavnosti, ki jo je sprejel Državni zbor. Drugič, ta zakon bo imel drugačen učinek, kot navaja predlagatelj, kajti predlagatelj samega sebe postavlja na laž. Če pogledate uvod v proračun, boste videli tisto, kar je sam tam zapisal – da spremembe zakonodaje, ko se dvignejo takse, ko se dvignejo tarife, bistveno vplivajo predvsem na število novih pritožb, ne pa toliko na višino prihodka oziroma v danem primeru na zajeto višino sodnih taks, kar je zelo zanimivo. Kaj se bo torej v praksi dogajalo? Čez nekaj časa se bosta verjetno koalicija in Vlada prsili, poglejte, kako smo mi zmanjšali sodne zaostanke. Ampak, oprostite, s tem ste okrnili ustavno pravico ljudi. In sem prepričan, da bo zelo kmalu prišlo do kakšnega postopka pred Ustavnim sodiščem ravno zaradi teme, o kateri

danes govorimo. Tudi izgovarjati se na možnost oprostitev, češ da je tako, kot je bilo prej, ne drži. Res, da je zdaj možna tudi delna oprostitev, ki je prej zakon ni poznal, vendar je zelo zoženo polje tistih, ki lahko to uveljavljajo, glede na dosedanje kriterije. Dosedanji kriteriji bi obstali, če bi bil sprejet amandma Poslanske skupine SD, tudi sam sem za njega glasoval, vendar ste vsi v koaliciji glasovali proti in ste svoje koalicijske kolege pustili lepo na cedilu. Toliko o usklajenosti v koaliciji, ko gre za to področje.

Težko je v takem primeru najti vse argumente, ki govorijo proti, ker gre predvsem za področje spoštovanja temeljnih pravic. In to odpraviti na tak način, kot je prej bila ena od razprav iz vladajoče koalicije, češ, ljudje se kar tako malo pritožujejo, ker jim je dolgčas, veste, to je, blago rečeno, neprimerno, tudi nespoštljivo konec koncev do državljanov in državljanov, ki uveljavljajo svojo pravico. Že sedanja višina sodnih taks je nenormalno visoka glede na življenjski standard ljudi. To je treba vedeti. V danem primeru se posega tudi na nekatera področja, ki so izrazito problematična. Osebnost se tudi sprašujem, ali ni to priprava na nek drug davek. Vam kar povem, zakaj. Povečuje se izterjava pa še nekatere druge takse. Zanimivo, da se ob tem pripravljajo davčno obremenitev posameznikov, ki nepremičnine imajo, in naj bi zaje vse, tudi najmanjša stanovanja, kar vse. Veste, da je bil prvoten predlog predviden, da bi do 170 kvadratnih metrov bila oprostitve, če seveda živiš v takem stanovanju. Zdaj naj bi bilo to vse zajeto. Tako ste sami to predstavili. In kaj bo v praksi to pomenilo za tiste, ki morda še iz prejšnjega sistema ravno za silo nekako vozijo, niti ne obnavljajo niti ne investirajo, s kakšno majhno hišico ali pa neke na podeželju ali pa imajo eno stanovanje v bloku? Zdaj bodo dobesedno doživeli novo nacionalizacijo, ker se jim bo pač usedla na njihovo še zadnje preostalo premoženje davčna uprava, ker tega novega davka ne bodo sposobni plačevati. In bomo priče novi nacionalizaciji, in to ravno tistih najbolj revnih slojev. Še povečale se bodo socialne razlike, in to bi lahko v veliki meri, kar ste vi predlagali, v okviru tega zakona dvig sodnih taks razumel kot na nek način predpripravo za takšen ukrep, da ne bi ti ljudje poskušali po sodni plati zaščititi vsaj še tisto, kar imajo, na nek način zadnjo možnost neke človeka vredne eksistence.

In če vas resni argumenti nikakor ne prepričajo, bom poskusil še z nekaj smisla za humor, upam, da ga premorete. Poglejte, edina stvar, ki izhaja iz vseh aktov, ki jih obravnavamo zdaj že dva dni, je, da pravzaprav bi lahko en analitik razumel, da gre za paradigmo razumevanja davkoplačevalca kot molzne krave. Ampak veste, če gre za to paradigmo, potem je vsak nadaljnji korak po dvigu DDV, po vsem tistem, kar bo uničujoče delovalo na slovensko podjetništvo in gospodarstvo in ste storili v zadnjem obdobju, namesto da bi varčevali

predvsem sami pri sebi, je vse skupaj že podobno tistemu vicu o Edvardu Kardelju. Je prišel en kmet k njemu pa je rekel: "Krava daje premalo mleka." Pa je rekel Kardelj: "Premalo mleka daje? Manj krmiti, pa več molsti!" Več davkov, več molsti. No, pa je on to naredil. Pa je prišel drugič pa je rekel: "Še slabše je." Kardelj je rekel: "Potem pa nič več krmiti." Pa je v tretje prišel kmet in je rekel Kardelj: "No, je zdaj v redu?" "Ne," je rekel, "zdaj je pa krava najprej znorela, potem je pa poginila." No, dajte se vprašati, v katero smer gre vaša politika.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa gospodu Grimsu.

Z razpravo bo nadaljevala mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa državna sekretarka s sodelavko, poslanke in poslanci!

Res govorimo o 13. členu Zakona o sodnih taksah, slišati je bilo pa v tej dvorani marsikaj in vsaj na kakšno stvar je morebiti dobro opomniti. Opomniti je treba na to, da je bil Zakon o sodnih taksah sprejet 1. aprila 2008. Nekateri najglasnejši očitovalci, kaj da sedanja koalicija počenja in kako molze državljanke in državljanke, so bili takrat tudi del tiste koalicije. In morebiti kaže spomniti na to, kako so takrat utemeljevali dvig sodnih taks. Eden od argumentov za to je bil tudi pedagoški, da tako rečem, češ, da bodo dvignjene sodne takse spodbujale stranke k sklepanju sodnih poravn in k drugim oblikam predčasnega zaključka sodnega postopka, kar je dobro in kar se tudi sedaj dogaja in se zaradi tega sodni zaostanki zmanjšujejo. Ampak takrat je bilo tudi rečeno, da spodbujanje racionalnejšega sprožanja sodnih postopkov, to je tista vzgojna funkcija. Torej so izhajali iz ugotovitve, da ne bo šlo za odvrčanje posameznikov od uveljavitve sodnega varstva, ampak jih bo poučilo, naj vendarle ne sprožijo sodnih postopkov, ker je taksa nekoliko višja. Ampak to je blizu tistemu, kar je dovoljeno bogovom, ni dovoljeno volom, če smo že pri primerah iz govedarstva.

Kar je treba še povedati, je tudi takrat tedanja koalicija opozarjala, da so nekatere nove takse takšne, da bodo dodatno povečale priliv v državni proračun. Tedaj se je tako smelo govoriti, ampak to se je govorilo v času, ko menda še ni bilo zaznati težav v državi Sloveniji, ker nobeden, je bilo včeraj rečeno, od uglednih, uveljavljenih strokovnjakov ni napovedoval ali zaznaval napovedujoče se krize. To je bilo takrat, zdaj pa to ne bi bilo. In ker je bilo že omenjeno, da je proračun predvideval, proračun ki ga je prejšnja koalicija sprejela, predvideval ali upošteval tudi dvig sodnih taks, naj vendarle spomnimo na to, da je bilo tokrat znova opozorjeno, da smo tudi Socialni demokrati tedanji proračun podprli. Jaz večkrat poudarjam, zakaj smo ga podprli. Zaradi sprejetega

amandmaja 16 milijonov za visoko šolstvo, ne za kaj drugega. Ampak takrat se boste morebiti spomnili, je bil sprejet tudi amandma, ki je dvigoval sredstva za prehrano otrok in študentov oziroma dijakov. In zato sedaj ni več govora o slabih razmerah, ko v šolah ne morejo zagotavljati ustrezne prehrane za tiste socialno najbolj ogrožene. To je treba vedeti, ko govorimo o tem in se sklicujemo na slab položaj marsikoga v tej državi, in to tudi Socialni demokrati poudarjamo. Vendar hkrati opozarjam na to, da za tiste z najnižjimi dohodki je tudi po tem zakonu, kot je bilo po veljavnem zakonu, mogoče uveljavljati oprostitev plačila sodne takse, če je to oprto na socialne prejemke.

Ker ste hoteli nekako opozarjati na to, kaj Socialni demokrati v tem zakonu podpiramo in česa ne, naj povem, sama sem bila na Odboru za pravosodje, podprla sem predlog amandmaja treh koalicijskih strank, ki je v skladu z mnenjem Zakonodajno-pravne službe te sodne takse, ki so bile predvidene v zakonu, ki smo ga dobili in na katerega je mnenje Zakonodajno-pravna služba napisala, znižal v skladu s priporočilom ali zahtevo Zakonodajno-pravne službe po sorazmernosti, ki jo je treba upoštevati. V dopolnilni obrazložitvi Zakonodajno-pravne službe je bilo povedano, da amandmaji upoštevajo priporočila Zakonodajno-pravne službe. To pa še vedno omogoča katerikoli poslanski skupini, da vloži svoje amandmaje kot predlog amandmajev za amandmaje odbora. In to smo tudi storili. Storili smo tako, da smo vložili amandma, ki se dotika nekaterih nepravdnih postopkov. To je bil amandma k 18. členu, ampak ni bil izglasovan. Ampak da ne bo pomote, saj tudi opozicija tistega amandmaja ni podprla. Tako da je ta pravica sklicevanja na naše amandmaje nekoličan zrelativizirana. Niste jih podprli. Enako kot niste podprli tistega predloga, ki smo ga vložili za črtanje 3. člena, ker smo menili, da naj ostane pristojnost za upoštevanje oprostitev, delne oprostitev, odloga ali obročnega odplačevanja še vedno na ramenih sodne veje oblasti, ne pa da je v zakonu zapisano, da je zakonodajalec rekel, da edini razlog za popolno oprostitev takse je ta status, ki je določen s socialnimi prejemki. Samo ta razlika je in nič drugega. Menili smo namreč, da lahko ob spletu okoliščin kdo, ki ni prejemnik socialne pomoči, se tudi znajde v takem položaju, da bi bilo prav, da bi bil popolnoma oproščen plačila sodne takse, kar bi sodišče lahko ugotovilo. Samo za to gre. In ne delajte špetira tam, kjer špetira ni. Ne morem reči, nihče ni tega trdil, pa tudi zdaj tega ne trdim, da je to pot, ki nas spravlja v zadovoljstvo in veselje, da bomo dvignili sodne takse. Ampak pošteno je treba povedati, da je bilo to v proračunu, ki ga je vložila tedanja koalicija, predvideno, in to predvideno v višjem znesku, kot bo to sedaj iz predvidenih posledic tega zamandmiranega, torej dopolnjenega predloga zakona.

Še enkrat poudarjam, predlaganega amandmaja SDS ne bom podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Potrata.   Gospod Grims, imate repliko.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Hvala.

Najprej, za tisti vaš amandma sem jaz osebno glasoval, tako da ne razumem v tem delu vaše razprave. Drugo pa, ne vem, kako ste razumeli moje, ampak ta člen se nanaša na izvršbo, tam seveda ni več nobenih izvensodnih poravnjav. Ko enkrat pridemo do izvršbe, je zgodba končana.

Mimogrede, ko ste pa omenili tisto, ste se dotaknili tega dela, ko sem se pošalil. Veste, na koncu tiste zgodbe, ko ga kmet seznanil, da je kravca umrla, je Kardelj menda vzkliknil: "Joj, pa toliko dobrih idej sem še imel!" Veste, tako približno je z vašimi idejami o novih in novih obdavčitvah, novih in novih dvigih taks, takih in drugačnih. Uboga Slovenija!

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Grims.   K razpravi je prijavljena še gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Jaz bom amandma podprla, ker nisem za to, da vedno dajemo samo nova sredstva v sistem, ki očitno ne funkcionira oziroma so učinki slabi. Nekajkrat sem pa že povedala, da niso vsi sodniki enaki, tako kot tudi kje drugje ne, da bi se morali bistveno več ukvarjati s sistemom kot takim in ga urediti, ne pa samo vedno nove finance zagotavljati in čakati, če se bo morda stanje kar samo od sebe izboljšalo. Ne bi ponavljala stvari, ki jih že vsi vemo in so bile nekajkrat povedane. Najdražje sodstvo, največ sodnikov na prebivalca, obenem največ zaostankov. Z višanjem taks tega ne bomo rešili.

Zakonodajno-pravna služba je dejansko opozorila na to, da bi lahko prišlo do nesorazmerij. Na odboru je potem res bilo narejenih nekaj popravkov, vendar sama ocenjujem, da ne vsi, ki bi lahko bili. In tisti, ki nam očitno, da smo to pripravljali že v prejšnji vladi, gospod minister, ki je bil res minister tudi naše vlade, nam je predstavil reformo sodstva, mislim, da enkrat decembra ali pa v začetku leta, januarja, in takrat smo mu podali tudi naše pripombe, med drugim tudi pripombe v zvezi s taksami, ki pa jih potem ni upošteval, zato morda odveč nekaj besed, ki ste jih nekateri tukaj izrazili.

Mi oporekamo temu oziroma se sprašujemo v zvezi s predlogom o povišanju sodnih taks za postopke po zakonu, ki ureja izvršbo in zavarovanje. Ne vemo, kaj to pomeni za poslovanje gospodarskih subjektov, vemo, da so že danes v velikih težavah. To bo zagotovo vplivalo na njihovo poslovanje in s tem tudi omejilo pravico do sodnega varstva. Zaradi takih

stvari bi radi, da se o tem pogovarjamo. Potem uvajamo takse na nekatere nove zadeve in tisti, ki ste govorili o denarju davkoplačevalcev, ali ga damo iz proračuna, ki jim ga pobere, ali ga pa plačajo sami, tudi to je denar davkoplačevalcev.

Tisto, na kar bi rada opozorila, ko sem govorila, da je problem v sistemu in če bomo povišali takse, da vi ocenjujete, da je to tudi eden od učinkov, da bo manj vlaganj tožb, pritožb in tako naprej. Ustavni sodnik Jan Zobec je pred kratkim povedal, v čem je problem. Če bi mi imeli sistem, kjer bi se o podobnih stvareh podobno odločalo, se pravi, da bi imeli prakso, kjer bi vsak, ki je udeležen v tem, vedel, kakšen bo pričakovani izid sodbe – o podobnih stvareh se podobno odloča in v tem primeru se primeri zmanjšajo. Zakaj se pa nam to dogaja, da vsak, ki ima pet minut časa, vloži pritožbo? Zato, ker nikoli ne ve, če mu morda ne bo uspelo. In vsak poskusi in mogoče bo na koncu odločeno v njegov prid. To je stvar sistema. Mi imamo s sistemom problem. Če bi se o podobnih stvareh podobno odločalo in bi bil pričakovani izid na različnih področjih za podobne ali pa enake zadeve, potem bi se ljudje manj odločali za vlaganje tožb.

To je meni precej logično, ker sicer z višanjem taks in tako naprej, to, da je toliko primerov in toliko zaostankov, da vsak, ki ima pet minut časa, dejansko vloži pritožbo ali pa velikokrat rečejo, češ, se bom pritožil, saj bo potem stvar zastarala. Ne zato, ker bi imel prav, ampak zato, ker ve, da bo na sodišču zadeva dolgo trajala, kar pomeni, da bo verjetno zastarala in mu ne bo treba tistega plačati, čeprav mogoče sam ve, da je naredil nekaj narobe. Skratka, mi bi morali več narediti na tem sistemu. In to, kar nam je gospa Potrata rekla, da smo leta 2008 nekaj ocenjevali, saj stvari se lahko skozi čas tudi spremenijo. In tega, kar sem zdaj povedala, jaz osebno takrat nisem vedela, ampak očitno nekateri v sodnem sistemu pa to vedo. Mi bi morali res, namesto da dvigujemo takse in upamo, da se bo manj ljudi zaradi tega odločilo za tožbo, sprejeti druge ukrepe, ki bi odpravili ta sistemski problem, o katerem sem govorila. Se nam pa najbrž to ne more zgoditi, ker Pravna fakulteta se hudo otepa strokovnjakov, ki študirajo tudi na univerzah v tujini, imajo mednarodne izkušnje, ampak bog ne daj, da bi kakšno pametno znanje prinesli nazaj v državo. Jih je treba na vsakem koraku onemogočiti. Te stvari bi morali urediti in potem tudi ne bi imeli toliko sodnih zaostankov in bi marsikaj drugega tudi rešili.

Jaz bom amandma, ki ga vlaga Poslanska skupina SDS, podprla.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa, gospa Jeraj.

Zdaj sprašujem, če je morda o 13. členu še želja po razpravi.

Če ni, potem prehajamo na razpravo o 22. členu ter amandmaju Poslanske skupine

SDS k temu členu. Sprašujem, če je želja po razpravi.

K besedi se je prijavil dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa. Gre za 22. člen, mislim, da ste rekli.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Ja, k 22. členu.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Po našem mnenju, zato predlagamo črtanje tega člena, ni izkazanih nekih utemeljenih razlogov za določitev nove takse za vpis služnostne pravice v zemljiško knjigo. Obrazložitev so zelo podobne. Jaz ne bom kratil časa, ampak se bom raje odzval na tisto šolanje, ki smo ga prej slišali s strani gospe Potrata, kaj smo mi govorili leta 2008, ko so se nazadnje dvignile sodne takse. Ja, ne vem, kaj naj rečem. Gospa Potrata, treba je kaj širše poznati, ne samo kakšno obrazložitev prebrati iz magnetograma, ki ga pripravijo strokovni sodelavci. Leta 2008 je bilo zadnje leto ko so se plače v Sloveniji povišale. Plače so se v obdobju od leta 2004 do let 2008 dvignile za 25 %, realno zaradi inflacije manj, to je jasno, in je povsem logično, da smo leta 2008 zagovarjali zvišanje sodnih taks. Povsem logično, če so vsi državljani in upokojenci in vsi dobili 25 % več v tistih štirih letih. Danes pa dobijo 25 % manj kot leta 2008, torej smo na letu 2004 in nikjer drugje z dohodki, zato bi bilo logično, da se takse znižajo, ne pa zvišajo. Toliko v odgovor na to leporečanje. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Sprašujem, če je morda še želja po razpravi. Ne vidim želje. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na razpravo o 23. členu ter amandmaju Poslanske skupine SDS k temu členu. Je morda želja po razpravi k temu členu? Ne vidim želje po razpravi. Zaključujem razpravo.

O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali danes v okviru glasovanja, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **14. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODIŠČIH V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje, gospe Tini Brecej.

TINA BRECELJ: Hvala, predsedujoča. Ponovno pozdravljeni, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci.

Predlog novele Zakona o sodiščih določa krepitev samostojnosti sodne veje oblasti, povečuje kakovost nadzora nad sodno upravo z ustanovitvijo službe za nadzor, učinkovitejše upravljanje s kadri na sodiščih, določa možnost razporeditve okrajnih sodnikov na okrožna sodišča za zagotavljanje izvajanja meril za kakovost in predvideva tudi prenos pristojnosti za odločanje o sodnem varstvu po finančnih zakonih z Vrhovnega sodišča Republike Slovenije na Upravno sodišče pa tudi posodobitev varstva in obdelave osebnih podatkov ter dostopa javnosti do uradnih objav.

Glavni cilji novele so tako naslednji: povečanje učinkovitosti in krepitev samostojnosti sodne veje oblasti, povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo in povečanje odgovornosti sodstva. Prvemu cilju, to je kreptvi samostojnosti sodne veje oblasti se približujemo s prenosom kadrovskih pristojnosti z ministrstva, pristojnega za pravosodje, na Vrhovno sodišče Republike Slovenije. Drugemu cilju, to je povečanje kakovosti nadzora nad sodno upravo, sledimo z ustanovitvijo službe za nadzor nad organizacijo poslovanja sodišč. Tretjemu cilju, povečanju odgovornosti, sledimo, ga uresničujemo s poudarjanjem odgovornosti predsednikov sodišč. Pomemben cilj je tudi možnost razporeditve okrajnih sodnikov na delo na okrožno sodišče z namenom zagotavljanja izpolnjevanja meril za kakovost. S tem ciljem se tudi enakomerno obremenjujejo prvostopenjska sodišča, namreč okrožna sodišča, ki so preobremenjena, se na ta način kadrovske dopolnjujejo, po drugi strani pa izkoriščamo kadrovske rezerve, ki nastajajo na nekaterih okrajnih sodiščih. Med cilji zakona naj omenim še črtanje starostne omejitve za kandidiranje za predsednika sodišča, posodobitev varstva in obdelave osebnih podatkov ter podaljšanje obdobja, v katerem mora predsednik sodišča oziroma direktor opraviti obvezno usposabljanje. V dosedanjih razpravah je bilo izpostavljeno že precej v zvezi s predlagano novelo. Rada bi poudarila, da novela Zakona o sodiščih predstavlja prvi sklop sprememb, ki so namenjene povečanju učinkovitosti sodišč, ki zasledujejo cilje boljšega vodenja sodišč in izboljšanja kakovosti nadzora nad sodno upravo.

Glede na opozorila Evropske komisije, ki se nanašajo predvsem na predolgo trajanje sodnih postopkov, je pomembna novost predloga sprememb zakona obvezna določitev časovnih standardov za delo sodišč. Ti časovni standardi pa se predvidevajo za vse vrste sodišč in tudi po vrstah postopkov. Glede na veliko očitkov tudi iz sodniških vrst ponovno poudarjamo, da služba za nadzor organizacije poslovanja sodišč pri svojem delu nikakor ne bo posegla v neodvisnost sodnika pri opravljanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega

sojenja. Prav tako je odveč strah, da bo služba za nadzor vpogledovala v odpret spise, saj ji to zakon izrecno prepoveduje in določa možnost vpogleda v spise samo pri taksnih pregledih, kar je ministrstvo za pravosodje izpostavljalo oziroma izvajalo že do sedaj. Še enkrat bom izpostavila možnost razporejanja okrajnih sodnikov na okrožna sodišča kot eno od rešitev, ki jo je Vrhovno sodišče označilo za eno od ključnih pridobitev novele.

Ker se je veliko razpravljalo tudi o prenosu pristojnosti s Sodnega sveta na Vrhovno sodišče, bi rada rekla, da je cilj novele nekakšno izčiščenje. Naj bo Vrhovno sodišče tisto, ki se ukvarja z organizacijo poslovanja in naj bo Sodni svet tisti, ki se ukvarja s sodniško profesijo in sodnikom. Na koncu bi rada predlagala, da se tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih opravi še na tej seji. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa državni sekretarki.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku Aljoši Jeriču.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Gospa državna sekretarka, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Odbor za pravosodje je kot matično delovno telo na 25. nujni seji 28. junija, obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Odbor je bil predhodno seznanjen z mnenjem Sodnega sveta, Zakonodajno-pravne službe in Komisije Državnega sveta za državno ureditev. Predstavnik Vlade minister za pravosodje dr. Senko Pličanič dopolnilne obrazložitve členov ni podal, izrazil pa je podporo vloženi amandmajem.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da so pripombe z njihovega pisnega pravnega mnenja večinoma ustrezno upoštevane v vloženi amandmajih koalicijskih poslanskih skupin ter v predlogih za amandmaje odbora. Ponovno pa je opozorila na 26. člen, ki uvaja službo za nadzor organizacije poslovanja sodišč, ki bo delovala v okviru ministrstva, pristojnega za pravosodje, pri čemer je izpostavila vprašanje, ali pristojnosti te službe ne predstavljajo prekomernega posega izvršilne veje oblasti v sodno in s tem kršitve načela delitve oblasti. Opozorila je na pomembnost varovalnih mehanizmov, ki bi preprečevali morebitne prekomerne posege. Glede 30. člena, ki omogoča razporeditev okrajnega sodnika, ki sicer izpolnjuje pogoje za okrožnega sodnika, za sojenje o zadevah iz pristojnosti okrožnega sodišča, je povedala, da je predlagana ureditev sporna z vidika ustavnega načela enakosti pred zakonom, saj razporejeni okrajni sodnik glede

pravic, kot je na primer plača, ne bo izenačen z okrožnim sodnikom. Hkrati se s takšno določbo posega v sistem organizacije in pristojnosti sodišč ter opravljanja sodniške službe. Opozorila je še na določbo 49. člena, ki iz razloga razbremenitve Vrhovnega sodišča stvarno pristojnost za odločanje na prvi stopnji v upravnem sporu prenaša z Vrhovnega na Upravno sodišče, pri čemer je veljavna pristojnost določena s sedmimi finančnimi zakoni. Ta pristojnost in posebna postopkovna pravila pa v navedenih zakonih ostajajo nespremenjena, kar je sporno z vidika pravne varnosti. Predlagani prenos ni vsebinsko povezan z materialnimi določbami predlaganega zakona, zato v prehodne določbe, katerih namen je prehod iz eno v drugo materialno ureditev, ne sodi.

Predstavniki Državnega sveta državni svetnik Jernej Verbič je povedal, da Komisija Državnega sveta za državno ureditev predlog zakona podpira, saj bo pripomogel k povečanju učinkovitosti in krepitvi samostojnosti sodne veje oblasti, povečanju kakovosti nadzora nad sodno upravo in povečanju odgovornosti sodstva. Komisija soglaša z ukrepi, usmerjenimi v krepitev pravne države ter zaupanja prebivalstva in gospodarstva v pravni red in pravno državo.

Predstavniki Sodnega sveta predsednik Janez Vlaj je povedal, da Sodni svet nasprotuje hitrim in parcialnim posegom v Zakonu o sodiščih in Zakonu o sodniški službi, saj bi morale spremembe temeljiti na strateških usmeritvah razvoja sodstva in poglobljeni strokovni razpravi. Zato bi predlagani noveli kazalo umakniti iz zakonodajne procedure. Poudaril je, da zaveza javnosti, sklenjena med Vrhovnim sodiščem in Vlado z namenom izboljšanja stanja v sodstvu, močno zaostre položaj sodnikov. Z namenom povečanja učinkovitosti bo tako lahko prihajalo do neprimernih pritiskov tudi znotraj samega sodstva. Po mnenju Sodnega sveta lahko sodstvu vrnejo ugled le avtonomni, samozavestni, izobraženi, izkušeni sodniki. Predstavniki Vrhovnega sodišča generalni sekretar Janko Marinko je povedal, da so za Vrhovno sodišče bistvene rešitve, ki jih prinaša predlagani zakon, povezane z možnostjo razporejanja okrajnih sodnikov za reševanje zadev iz okrožne pristojnosti, z določanjem števila sodniških mest na specializiranih oddelkih, z nadzorom nad sodno upravo in s prenosom pristojnosti za odločanje o sodnem varstvu po finančnih zakonih z Vrhovnega na Upravno sodišče. Prenosu pristojnosti z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče ne nasprotujejo, čeprav zanje predstavlja dodatno finančno in kadrovsko obremenitev, vendar po njihovem mnenju ne bo znatno pripomogel k večji učinkovitosti in uspešnosti poslovanja sodišč. V razpravi, ki je sledila, so koalicijski poslanci podprli predlagane spremembe, ki bodo pripomogle k večji učinkovitosti sodstva. Po njihovem mnenju

predlagani zakon ne predstavlja posega v neodvisnost sojenja in pritiskov na sodstvo, saj je rezultat široke razprave. S strani opozicijskih poslancev je bilo izraženo mnenje, da je predlagani zakon sicer korak v pravo smer, a ni dovolj velik. Po njihovem mnenju se morajo avtonomnost in ugled sodniki priboriti sami.

V nadaljevanju je odbor sprejel svoje amandmaje in amandmaje poslanskih skupin PS, SD, DL in DeSUS. Odbor je nato posredoval ... / znak za konec razprave/... in jih sprejel. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Jerič. Ker je zbor na 15. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Prehajamo na razpravo o členih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z de 10. julija 2013.

V razpravo tako dajem 12. člen ter amandma poslanskih skupin koalicije in sprašujem, če želi kdo razpravljati. Ali obstaja želja po razpravi? Da. Prosim za prijavo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Kljub temu da ste dali v razpravo samo 12. člen, mi vendarle dovolite, da rečem samo dva ali tri stavke na temo celotnega zakona in našega odnosa do tega zakona. Pri posameznih amandmajih se bom pa še enkrat oglasil. Kar se tiče zakona o sodiščih, je situacija takšna, mi smo v tem trenutku v taki situaciji, da je pravzaprav vse proti ministru. Sodni svet je proti, Vrhovno sodišče je proti, Zakonodajno-pravna služba ima pomisleke o neustavnosti in tako dalje in tako dalje. Minister je pravzaprav na nek način dokaj osamljen. Tudi v koaliciji, ugotavljam, da sodeč po amandmajih ste mu želeli nekatere člene "skenslati", bi se reklo, ali pa jih omiliti in približati stališčem sodišča in sodnega sveta. Kar se tiče nas, zakona sicer ne bomo podprli, to smo napovedali, vendar mu tudi ne bom nasprotovali. Zakon gre v pravo smer, ampak narejen je zelo mali korak, tak, kakršnega bi naredil dojenček ali pa otrok star, bom rekel, leto in dva meseca, ker smo veseli takega koraka. In takega koraka smo tudi mi veseli v tem primeru. Ampak za slovensko sodstvo ni pomoči. Tukaj rabite tistega šprinterja, saj veste, s tisto palico, ki skoči zelo zelo visoko ali pa zelo zelo daleč.

Zaradi tega našega glasu "za" ne bo. Ne bo pa tudi glasu "proti". Ker še enkrat ponavljam, zakon ima pravo tendenco, skušali vam bomo celo pomagati, koaliciji oziroma ministru tam, kjer vidimo, da je znotraj koalicije miniranje, ker nekatere poslanske skupine znotraj koalicije, vidim, da je SD vložila posamezne amandmaje, ki grejo kontra ministru, po domače povedano. Da ne bi še

tistega malega koraka, ki smo ga veseli, SD zminirala, bomo tiste amandmaje tudi podprli. Bom pa v nadaljevanju povedal, kateri amandmaji so to.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Vidim gospo Mašo Kociper, da bi želela. Še kdo mogoče?

Imate besedo, gospa Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Razprava teče o amandmaju k 12. členu, zato najprej nekaj besed v zvezi s tem amandmajem. Kot je bilo povedano tudi v poročilu odbora, je predstavnik Vrhovnega sodišča kot eno od ključnih rešitev, ki lahko po mnenju Vrhovnega sodišča izboljša delovanje pravosodja, izpostavil večjo fleksibilnost pri razporejanju okrajnih sodnikov na delovna mesta oziroma ne na delovna mesta, pardon, na reševanje zadev v pristojnosti okrajnih sodišč. Ta amandma posega v to problematiko in jasneje opredeljuje sodelovanje okrajnih sodnikov pri delu specializiranega oddelka. Gre za amandma, ki popolnoma sledi tej logiki in tudi predlogom Vrhovnega sodišča, tako da v tem delu se s kolegom Gorenakom ne morem strinjati.

Večina rešitev v tem zakonu je nastala v sodelovanju s stroko, v zelo tesnem sodelovanju z Vrhovnim sodiščem Republike Slovenije, nekaterimi predsedniki sodišč, ki so poudarili, kateri so problemi v praksi, in so se potem prav ti problemi reševali. Seveda gre tudi za nekatere bolj jasne določbe, ki naj privedejo k večji učinkovitosti dela sodišč. Je pa res, kar je povedal Gorenak, da čisto vsi v pravosodju, zlasti predstavniki Sodnega sveta se pa s temi rešitvami ne strinjajo. Tako pač to je.

V Pozitivni Sloveniji bomo ta amandma seveda podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Če nihče ne želi več razpravljati, zaključujem razpravo o amandmaju k 12. členu.

V razpravo dajem 26. člen ter amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov. Želi kdo razpravljati? Da. Odpiram prijavo za razpravo.

Prva ima besedo mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, drugih ne bom pozdravljala, ker sem vas že.

Bi pa rada uvodoma o amandmaju k 26. členu povedala, da ne gre za nikakršno miniranje. Tisto, kar smo Socialni demokrati v mnenju poslanske skupine ob splošni obravnavi zakona napovedali, je, da imamo v zvezi s predlaganim zakonom pomisleke. In tistega, kar bi želeli v poslanski skupini doseči, tako ali tako tudi s tem amandmajem ni mogoče uresničiti, ker služba za nadzor je v zakon vključena.

Ta amandma popravlja ali se loteva samo ene od dejavnosti, za katero menimo, da jo je v okviru predloženega zakona še mogoče kolikor toliko omiliti. Za kaj gre? Jaz razumem, da smo na načelni ravni vsi zagovorniki načela neodvisnosti sodstva, da se tudi zavedamo, kako je za dobro delovanje sodstva izredno pomembno zaupanje v sodstvo. In tisto, zdaj pa govorim v svojem imenu, ker sama zadnje čase opažam in s čimer pa ne morem soglašati, pa je erozija zaupanja v sodstvo, poskusi poseganja na način, ki so zaradi ustavne ločenosti med posameznimi vejami oblasti nedopustne. Poskusi takega poseganja so opazni, ni jih mogoče spregledati, niso od včeraj ali danes, ampak že trajajo nekaj časa. Zanimivo pa je, da so se okrepili v času, ko je za sodstvo mogoče ugotavljati, da dosega ravno tisto, kar se od sodstva terja: večjo učinkovitost oziroma, da bom natančnejša, zmanjševanje sodnih zaostankov.

Pristajam, ne na subordinacijo, ampak na koordinacijo dela v sodstvu. In nadzorna služba, ki jo ta zakon vpeljuje, je po moje pretiran poseg v samostojnost sodne veje oblasti. Sama menim, do sodstva nimam paternalističnega odnosa, pa tudi ne nameravam ali ne morem se postaviti v pozicijo, ko bi se razglašala za zagovornico sodstva, izrekam samo svoje osebno stališče, to posebej poudarjam. Menim namreč, da sodstvo zmore samorefleksijo in da so oblike nadzora že vgrajene v delo sodne veje oblasti in da takšen način sodnega nadzora, kot je zdaj v zakonu predviden, za mene ni sprejemljiv. Ampak še enkrat povem, to je moje mnenje in ga ni mogoče izločiti, ker je zdaj v zakon vgrajen.

Amandma k 26. členu pa se loteva samo ene alineje v tem predlaganem členu, in sicer če boste pogledali, predlagamo, to pa je amandma poslanske skupine, predlagamo amandma, da bi v tretji alineji tretjega odstavka novega 65.a člena onemogočili ali popravili to alinejo, ki govori o tem, da opravlja razgovore s sodnim osebjem. V prvotni obliki je bilo tudi z drugimi zaposlenimi na sodišču. Namreč zakaj? To praktično omogoča pogovore, kakor koli jih označimo s kakršno koli drugo besedo, s sodnimi uslužbenci tudi v zadevah sojenja z uporabo upravnega postopka, kar pa ni združljivo z ustavnim načelom delitve oblasti. Če pogledate, kdo sodi v skupino sodnega osebja, so to direktorji sodišč, sodniški pomočniki, strokovni sodelavci, sodniški pripravniki, direktor in strokovni delavci v centru za informatiko in drugi delavci pri sodišču. Zdaj, drugi delavci pri sodišču, to je zelo širok nabor, vseh tako rekoč. Za uresničevanje namena zakona pa zadošča po našem mnenju razgovor z vodilnimi funkcionarji, ki sodišče predstavljajo in zastopajo in ki so ne nazadnje tudi odgovorni za delovanje sodišča. In to vpliva tudi na njihov položaj na sodišču, možnosti napredovanja in tako naprej. To je popolnoma jasno in menimo, da bi bilo treba tisto načelno varovalko iz petega

odstavka, ki je zelo zelo načelne narave, premakniti na konkretno raven in jo tako popraviti, da bi imeli možnost vendarle od načelnega iti h konkretnemu. Poudarjam pa, zdaj ko je prišel v dvorano tudi gospod minister, da je moje osebno stališče tukaj dosti bolj rigorozno od stališča poslanske skupine. Jaz temu delu v celoti nasprotujem, mislim, da ni dovolj premišljen ukrep z vsemi možnimi učinki. Tudi dosedanja praksa govori o tem, da so možni vpogledi v sodni spis. In to načelno varovalo je lahko odstranjeno. Da pa ne bi bilo spet govora o kakšnih minah – in zdaj smo šli od govedoreje k vojski, bi pa povedala, da je poslanska skupina tudi sopodpisnica amandmaje v k 12., 30. in 49. členu. Tako da iščite razpoke kod drugod. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Pri 26. členu smo, bom na koncu tudi o tem kaj rekel, ampak saj človek ne ve, kaj bi rekel po takšni razpravi, ki smo jo slišali. Ob tem, da pravzaprav nihče ni zadovoljen s sodstvom. Minister ima cel kup načrtov z njimi, kar naprej se ukvarja z njimi, muči se z njimi, ob tem da vrhunski pravniki v svetu in doma niso zadovoljni, da GRECO ni zadovoljen, da Evropska komisija ni zadovoljna, potem pa slišimo v parlamentu en takšen slavospev v pravosodju. Saj ne moreš odgovoriti, saj lahko rečeš, ali je govornica za časom, kar je možno, ali ima kakšne posebne namene, da tako lepo govori o sodstvu in se posmiha vsem ostalim. Ne več več, kaj bi rekel.

Glede amandmaja k 26. členu – to je eden od tistih členov, kjer ga je podpisala samo SD. Ostali v koaliciji ga niso podpisali. Ampak tudi za gledalce je treba jasno povedati, za kaj gre. Gre za to, da je minister ustanovil neko službo, ki bo v določenem obsegu nadzirala sodstvo. Kaj predlagajo Socialni demokrati? To, da se besede "in sodnim osebjem" črtajo. To pomeni, da bodo ti preiskovalci – to je pa mina! To pomeni, da SD želi – kaj? Ministru onemogočiti še tisto malo, kar je želel narediti – imeti neko službo, ki bi vsaj približno in učinkovito lahko šla na sodišče in opravila nek pregled, ki tako ali tako ne bo kaj posebnega. Ampak vsaj to bi lahko opravila. Sedaj SD želi – kaj?! To, da s tem amandmajem prepovemo tem nadzornikom, da se pogovarjajo s sodnim osebjem. To pomeni, da se lahko pogovarja – kaj? SD želi, da ta nadzorna skupina pride na sodišče, da se vnaprej napove, tajnica jih pričaka spodaj – vem, kako to izgleda, sem hodil na tožilstvo. Potem te peljejo k predsedniku sodišča v tem primeru, in predsednika sodišča bomo lahko še kaj povprašali, mogoče še koga, vendar nadzorniki ne smejo govoriti z nobenim drugim – z nobenimi računalničarji, z nobenimi vpisničarji, z nobenimi ljudmi, ki vodijo neke

evidence itd. SD hoče s tem službi ministra, ki ima po našem pričakovanju tako ali tako premalo pooblastil, vzeti še tista pooblastila. Kako drugače lahko temu rečemo kot, da želijo onesposobiti še tistega dojenčka, ki je naredil prve korake. Minister jih je naredil v tem smislu.

Temu amandmaju bomo nasprotovali zato, da omogočimo ministru, da bi ta njegova služba vsaj kolikor toliko delovala. Pri tem amandmaju bomo glasovali proti, zato da koaliciji pomagamo. To je poskus SD, da zminira ministra. To je vse. Tega amandmaja res ne bomo podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Imate repliko, mag. Potrata? Razpravo. Za razpravo se je že prej prijavila gospa Maša Kociper, potem ima besedo mag. Majda Potrata. Izvolite, gospa Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Morda bi vseeno dala širše pojasnilo, da bo, če nas kdo posluša, lažje, in to bo tudi razložilo, zakaj v Pozitivni Sloveniji nismo podpisali predlaganega amandmaja. Rešitev, ki je predlagana v 65.a členu in o kateri govori 26. člen novele zakona, je v okvirih res takšna, kot je kolega Gorenak pravkar predstavil. Vendar pa bi za to debato, ker je pomembno, povedala, katere so pristojnosti te novo ustanovljene službe za nadzor: izvajanje nadzora nad sodno upravo, zlasti glede organizacije poslovanja sodišč, nadzor nad izpopolnjevanjem meril za kakovost dela sodišč pri opravljanju zadev sodne uprave, opravljanje taksnih pregledov po določbah zakona, ki ureja sodne takse, pregled plačila taks, skrb za izvajanje sodnega reda in opravljanje administrativnih pregledov v skladu s sodnim redom, vpogledovanje v vpisnike in drugo dokumentacijo zaradi opravljanja zadev sodne uprave ter pojasnila v zvezi z zadevami sodne uprave, zahtevanje predložitve podatkov o poslovanju sodišča, delu predsednika oziroma direktorja sodišča v zadevah sodne uprave, organizaciji in nadzoru dela na sodišču in izvajanju posameznih nalog sodne uprave. Gre izključno za nadzor sodne uprave, kar pomeni – za tiste, ki tega morda ne vedo – samo nadzor nad organizacijo dela sodišča, nikakor pa ne nadzor nad samim sojenjem. Zato – to je ključno – služba za nadzor sodne uprave nikakor ne more vpogledovati v spise glede vsebine in opraviti razgovora s sodnikom, s sodečim sodnikom. Ne sme.

Zakon posebej določa, da služba za nadzor pri izvajanju svojih pristojnosti ne sme posegati v neodvisnost sodnika pri izvajanju sodniške službe, v domnevo nedolžnosti, tajnost sodnega postopka ali jamstvo poštenega sojenja, in ne sme pregledovati sodnih spisov, razen v delu, ki se nanaša na taksne in administrativne oprostitev. Potem ko služba za nadzor opravi pregled sodne uprave, lahko poda neka poročila predsedniku sodišča ali ministru.

Služba za nadzor sodne uprave nič ne more narediti, odločiti, nikogar sankcionirati. Nič ni v pristojnosti te službe, ki jo sicer vodi sodnik. Še to so dosegli v sodstvu. Vodi jo sodnik, dodeljen na ministrstvo. Zato je tukaj izjemno veliko varovalk, in celotna ureditev poizkuša prispevati samo k temu, da bo še bolj jasno, da se procesna opravila opravljajo v rokih, da se v rokih odloča, da ne pride do zastaranja zadev, da ne pride do tega, da se v neki zadevi mesece in mesece ne razpiše javna sodna obravnava, da se pregleduje, ali je vse v redu glede taks, da ne bi prišlo do nekih anomalij, ki so bile v prejšnji razpravi omenjene. Gre za zadeve sodne uprave in nikakor ne za zadeve sojenja.

Če bi sprejeli predlagani amandma, ki pravi, da se sodno osebje izbriše – naj preberem, kdo je sodno osebje po 5. členu Sodnega reda. To so direktorji sodišč, sodniški pomočniki, strokovni sodelavci, sodniški pripravniki, direktor in strokovni delavci v centru za informatiko in drugi delavci pri sodišču. Že navajanje sodnega osebja vam zopet kaže na to, da to niso osebe, ki bi poznale vsebino zadeve in vsebino spisa, ampak osebe, ki morajo poskrbeti, da proces teče, da postopki tečejo. Že z amandmajem na matičnem delovnem telesu je bilo brisano iz te diktije, kjer je na začetku pisalo, da se lahko opravijo razgovori z drugimi zaposlenimi na sodišču. Ta določba je bila res nesmiselna. S katerimi zaposlenimi pa še – čistilkami? Kaj pa vem. Tako da je šla ta določba ven. Če gre pa še ta določba ven, potem pa ne vem, kaj bi delala ta služba za nadzor sodne uprave. Toliko morda v obrazložitev. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Gospod Gorenak je mojster v sprevačanju besed. O tem, v kateri čas me postavlja, je nevredno razpravljati in odgovarjati, ker je deplasirano, in sem že vajena, da se postavlja v tako superiorno pozicijo nad menoj. Ampak pripisovati mi, da sem govorila v superlativih o sodstvu, je pa malo preveč. To vam bo lahko verjel, gospod Gorenak, kdo, ki se je vključil v prenos tisti hip, ko ste govorili, ker trdite, da sem to govorila. Tisto, kar pa je vredno omembe, je pa to, da v priporočilih, o katerih smo najmanj 2-krat razpravljali v parlamentu na plenarnem zasedanju in o čemer sem polemizirala tudi z gospodom ministrom – takrat ga ni bilo, ampak sem povedala, da to drugače berem –, ki so prišla v zvezi z nacionalnim reformnim programom Slovenije za leto 2013, sedmo priporočilo pravi: "Nadgradi naj dosedanja prizadevanja za nadaljnje zmanjšanje trajanja sodnih postopkov na prvi stopnji v civilnih in gospodarskih sodnih zadevah ter števila primerov, ki čakajo na obravnavo zlasti v zadevah, ki se nanašajo na izvrševanje."

V zvezi z izvrševanjem ne bom govorila, ker je bila sprememba sprejeta, ampak, če berete in razumete, kaj je to priporočilo ugotovilo – da je treba nadgraditi dosedanja prizadevanja. Svet Evrope je ugotovil, da so prizadevanja v tej državi v zvezi z urejanjem razmer v sodstvu, da jih ni mogoče zanikati, da jih je treba nadgraditi, in da je treba vse tisto, kar je bilo v grafih v drugem dokumentu mogoče razbrati, da smo v različnih položajih pri različnih tipih pravnih postopkov, da smo pri opremljenosti boljši, da je bilo poročilo oprto na leto 2010, da je takrat bila Lukenda in še kaj drugega zraven, kako so zajemali podatke o stroških – vse to je bilo že povedano. Ampak nič ne zaleže zaradi tega, ker gospod Gorenak znova trdi, kako je – zdaj samo še čakam da bo rekel, da imamo 72 sodnikov na 100 tisoč prebivalcev, kar je redno trdil. In tudi poročilo GRECO – o čem govori? Okrepiti vlogo Sodnega sveta! Niti z eno besedo nisem rekla, da je sodstvo krasno. Rekla sem celo, da nisem njegova zagovornica oziroma njegova odvetnica. Nihče me ni postavil v to funkcijo in tudi sama se ne postavljam. Trdim samo, da če hočemo pravno državo zagotavljati, potem moramo utrjevati zaupanje v pravne inštitucije, inštitucije države. Tega ne delamo zaradi tega, ker enkrat nam je poročilo v redu, drugič nam ni v redu.

Kakšna je bila obravnava poročila na seji Obora za pravosodje? Kje so bile takrat pripombe? Kaj kažejo sodne statistike? Potrebno je malo resnosti pri obravnavi tako zahtevnih in za delovanje pravne države tako pomembnih rečeh. Svoje mnenje bom z lahkoto korigirala in se bom pustila prepričati, če bo prihodnost pokazala, da je v tem zakonu vse takšno, da zdrži ustavno presojo, da ne bo nobenega pomisleka iz evropskih organov. To, da so pomisleki iz sodne veje oblasti – ne morete reči, da jih ni. Ne morem, ne smem in tudi nočem jih preslišati. Ne gre za nobene mine, gre samo za to, da se nekatera opozorila slišijo, in ta opozorila so resna. Ne želim ravnati neodgovorno. Kot rečeno, zdaj je samo en majhen delček še v amandmaju, za katerega predlagamo spremembo. Ta služba za nadzor ostaja vgrajena v sistem, od lepih besed do stvarnosti je pa včasih velika razdalja, pogosto predolga razdalja. O vpisnikih in podobnih zadevah, in o tem, kaj se da znotraj vsega tega doživeti, vas pa ne bi rada spominjala, saj smo že veliko povedali, ko so neki podpisi izginili. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Imate repliko, dr. Vinko Gorenak? Razpravo. Še prej je prijavljen na razpravo dr. Senko Pličanič.

DR. SENKO PLIČANIČ: Hvala, spoštovana podpredsednica. Gospa podpredsednica, spoštovani poslanke in poslanci!

V zvezi s tem, kar sem zdaj poslušal, bi rad povedal naslednje. Dejstvo je, da so sodni postopki v Sloveniji predolgi. O tem ni nobenega dvoma. Dejstvo je tudi, da se je nek premik v zadnjem času dosegel. Tudi o tem ni nobenega dvoma. Ne bi izgubljal časa o tem, kaj je komisija v poročilu povedala, kaj je GRECO povedal itd. O tem smo se že dostikrat pogovarjali. Mislim, da je skupni interes vseh nas, ki sedimo v tem parlamentu, tako koalicije kot opozicije, da se stanje v sodstvu popravi hitro. Popraviti pomeni skrajšati sodne postopke. Pri tem ima glavno odgovornost sodstvo samo. Tudi o tem sem že velikokrat govoril, vendar imata del odgovornosti tudi vlada in zakonodajno telo – ta parlament. V tem okviru je ta rešitev, o kateri ste zdaj razpravljali – rešitev, po kateri bolj jasno, bolj transparentno uredimo nadzor izvršilne veje oblasti nad sodno vejo oblasti v enem samem delu, kot je gospa Kociper lepo povedala, v tistem delu, ki se nanaša na sodno upravo. Ta ni v ničemer povezan s sojenjem, povezan je pa z učinkovitostjo, povezan je s skrajšanjem sodnih postopkov, s tem, kar je temeljni cilj, verjamem, da vseh nas.

Povem naj, da sta obe noveli, tako ta, ki jo zdaj obravnavate, kot tista, ki bo na vrsti kasneje – Zakon o sodiščih in Zakon o sodniški službi –, bili usklajevani s sodstvom kar nekaj časa, kar nekaj mesecev. Konkretno tudi to rešitev – oblikovanje službe za nadzor – marsikdo v sodstvu podpira. Vsi ne, ampak marsikdo pa to podpira. Tudi marsikdo na Vrhovnem sodišču to podpira. Mislim, da v sodstvu to podpirajo vsi tisti, ki se dobro zavedajo, da je pri doseganju tega temeljnega cilja, o katerem govorim, nujno operativno sodelovanje dveh vej oblasti, izvršilne veje oblasti in sodne veje oblasti. Zavedajo se tega, da s takim nadzorom, ponavljam še enkrat, tudi za gospo Kociper, ki se nanaša samo na organizacijo poslovanja sodišč, samo na sodno upravo, v ničemer pa na sojenje samo, pridobiva sodstvo samo. Saj ta nadzor ni zato, da bo nekdo vtikal nos in da bo to samo sebi namen, pač pa zato, da se sodstvu pomaga, da bo lahko bolj učinkovito organiziralo svoje delo, vse to s ciljem, da skrajša čas, potreben za to, da pride nek državljan, državljanica ali pa podjetje do pravice, do tega, da se nek postopek na sodišču zaključi v kratkem času, ne pa v tako dolgem času, kot je to večinoma potekalo v vseh teh letih, odkar je Slovenija samostojna.

To je skupen cilj vseh nas. Ta nadzor je v tej funkciji. Sistem delitve državne oblasti na tri veje temelji na tem, da ena oblast nadzira drugo. Izvršilna veja lahko sodno vejo nadzira in jo celo mora nadzirati samo v tem elementu, v tem delu, ki se nanaša na organizacijo poslovanja, ker je s tem povezana učinkovitost, hitrost. Za to je odgovorna tudi vlada, zato je absolutno nujno, da ima možnost nadzora. Po drugi strani sodna veja nadzira izvršilno vejo itd., da ne razlagam vsega tega. To je sestavni del sistema delitve

državne oblasti, ki ga poznajo v vseh bolj od nas razvitih demokracijah. Naj navedem za primer naslednje. Povsem identično rešitev imajo v Franciji, identično rešitev v Italiji, enako rešitev na Hrvaškem in, ne boste verjeli, na Finskem, kjer je nadzor izvršilne veje preko ministrstva za pravosodje še večji, kot ga predlagamo. Pooblastila, ki jih ima tam ministrstvo za pravosodje v razmerju do sodne veje oblasti, so bistveno večja od pooblastil, ki jih predlagamo za službo za nadzor.

Če sklenem in se navežem še na komentar predstavnika opozicije, gospoda Gorenaka, češ da so reforme, ki jih zdaj predlagamo, samo kozarec Cedevite za rakavega bolnika. S tem se sicer v celoti ne strinjam, sem pa že povedal, da bo potrebnih še cel kup drugih korakov, in ti koraki bodo prišli jeseni. Ti dve spremembi Zakona o sodiščih in Zakona o sodniški službi, vključno z rešitvijo službe za nadzor, ki je zelo pomembna, so prvi koraki v tej smeri. Mislim, da se bo kozarec Cedevite spremenil v učinkovito zdravilo potem, ko bodo vsi ti koraki sestavljeni do konca. To bo v jesenskem času, in potem bi do konca leta sledili eden za drugim. V vsakem primeru, še enkrat opozarjam, je cilj, ki ga zasledujemo s tema dvema novelama, skupen cilj vseh, verjamem, ki sedite v parlamentu, skupen cilj vseh, ki imamo odgovornost v Sloveniji, da nekaj spremenimo na bolje, skupen cilj vseh državljanov in državljanov Slovenije – to je, da se sodni postopki skrajšajo.

Ko gre za zaupanje ljudi v delovanje institucij pravne države, katere tipičen predstavnik so ravno sodišča oziroma sodstvo samo – tudi to je eden naših temeljnih ciljev. Če zaupanja ljudi v institucije pravne države ni, potem nam skrajšanje sodnih postopkov nič ne pomaga. Vendar vsi vemo, da je ravno to zaupanje ljudi v institucije pravne države, v sodstvo povezano s časom trajanja sodnih postopkov, ker so sodni postopki predolgi, ker ljudje obupujejo, ker ne verjamejo več v to, da bodo sploh prišli kdaj do konca postopka, do svoje pravice, zato sodstvu ne zaupajo. Zato moramo to spremeniti, in to hitro, ker nimamo časa leta in leta se ukvarjati s tem procesom. Sodstvo je – v to sem prepričan – sposobno v sodelovanju z vlado in zakonodajnim telesom v kratkem času doseči to spremembo. Da ne pozabite, spoštovani poslanke in poslanci, obe noveli sta eden prvih korakov realizacije zaveze, ki sta jo Vlada in sodstvo dala slovenskim državljanom in državljanom ravno o tem, da se bodo sodni postopki do leta 2014 pomembno skrajšali. Te spremembe so instrument za doseg tega cilja, vključno s spremembo, o kateri ste malo prej govorili – službe za nadzor. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

K razpravi k 26. členu in vložnemu amandmaju sta prijavljena dr. Vinko Gorenak in za njim gospod Mirko Brulc.

Izvolite, gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Nima smisla polemizirati z gospo Potrata, zato nekaj dejstev, ki so vsem znana. Prvič, leta 1991 slovensko sodstvo ni naredilo preobrazbe. Vzhodnonemških sodnikov praktično ni več v sistemu. Pri nas so si vsi naredili trajni mandat, to je dejstvo. Druga sodišča in drugi sodniki po Evropi so odgovorni za svoje odločitve, tudi materialno – tudi pokojnine jim lahko znižajo –, naši nič. Vse naše napake popravijo ljudje. To je dejstvo. Disciplinsko so lahko kaznovani sodniki v večini evropskih držav, pri nas pa ne, ker uidejo med odvetnike. To je dejstvo, ki ga ne morete zanikati. Največ plačujemo za sodnike v Evropi. Na število sodnikov dajemo iz proračuna enkrat več kot je povprečje Evropske unije. To je dejstvo. Ali lahko kdo zanika? Ne. Največje sodne zaostanke imamo. Tudi to je dejstvo. Najdaljše postopke imamo in največ zaostankov imamo. Še eno dejstvo je – da imamo prvega ministra za pravosodje, ki reče bobu bob in se trudi. Tudi to je dejstvo. Ne vem, sicer piše, tu berem, da so vam, minister, včeraj roke lomili na vaši poslanski skupini. Upam, da vam jih ne bodo zlomili. Dejstvo je tudi to, da nas je GRECO prvič opozoril, da je nekaj narobe v sodstvu, in dejstvo je to, da nas Evropska komisija opozarja, da je nekaj narobe. Veselim se novih korakov ministra, ampak treba je pa še nekaj reči. Tu zdaj moram podpreti to, kar govori gospa Maša Kociper. Če bo še sodno osebje izvzeto iz tega, da bodo ti nadzorniki lahko sploh kaj počeli oziroma da bodo lahko sploh nadzor opravljali, potem bi, če bi upoštevali amandma SD, raje to po domače povedali – nadzorniki bodo hodili na kavo k predsedniku sodišča in ga vprašali, kaj je novega. Takega nadzora si minister ni zamislil. Minister si je zamislil drugačen nadzor in po naši oceni že tako ali tako premalo nadzora.

V sled tega bomo glasovali proti temu, kar predlaga SD, in podprli to, kar predlaga preostanek koalicije brez SD. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Mirko Brulc ima besedo.

MIRKO BRULC (PS SD): Veste, da je težko razpravljati na takem nivoju. Zelo sem vesel, da sta se končno enkrat tudi Pozitivna Slovenija in SDS dobila na isti valovni dolžini. Mogoče bosta rešila svoje veljake in bo vse O. K. Ne gre za to, da nadzor nad sodišči, nad pravosodjem ni potreben, vendar je tukaj zelo oster rob, ki obstaja in ločuje samostojnost, pravno državo itd. od tega, da prihaja do političnih pritiskov. Nadzornik ne bo prišel na sodišče na kavo, ne bo pa prišel niti k hišniku ali vratarju in spraševal, kdaj je šel predsednik sodišča

domov, zakaj je šel takrat domov, s kakšnim avtom itd. Treba je biti previden pri teh rečeh. Ob tem, da obstajajo mehanizmi nadzora, tudi kaznovanja sodnikov, tudi nižanje plač itd. Res pa je, da imajo varovalko, da pobegnejo med odvetnike. Zakaj imamo med drugim toliko sodnih zaostankov? Tudi zato, ker imamo tako sčefrano zakonodajo, in tudi zato, ker imamo tako močne odvetnike, ki na nekih proceduralnih in drugih zadevah blokirajo delo sodnika in tožilca.

Dajmo tudi v tem smislu misliti, kaj bomo naredili z zakonodajo, da ne bo taka, da ni možno vročiti vabila na sodno obravnavo, obenem pa prizadeti sedi nekje na sodišču in ga ne dobijo, ker ni doma, in še druge neumnosti. So stvari, ki jih je treba reševati v tem pravosodnem sistemu, in se strinjamo s tem, da je treba veliko spremeniti. Mislimo tudi, da takšni kratki koraki ne bodo dosegli kakšnega velikega uspeha. Nadzor sodne uprave. Vrsto let sem bil direktor šole, bil sem tudi župan, in sem imel vse vrste inšpekcij. Vedno je vsak inšpektor prišel najprej k meni ali k ravnatelju ali županu, in sem potem povedal, kdo iz računovodstva bo sodeloval v pregledu, kdo od drugih delavcev in delavk, in s kom se ta inšpektor nima kaj pogovarjati, ker tista oseba nima znanj, nima kompetenc, in ne bi dajala pravih informacij. Ne vem, kaj bo sodniškega pripravnika in podobne inšpektor lahko inšpiciral, ali pa ne razumem teh stvari. Direktor sodišča je tisti, ki odgovarja za vse, od tega, kako je z varovanjem, če začnem čisto spodaj, do tega, kakšni so zaostanki, kaj je razlog in kdo je za to kriv.

Mislim, da se v pravosodju v zadnjem obdobju veliko stvari popravlja, da gre na boljše. To kažejo sodni procesi, to kažejo ljudje, ki odhajajo v zapor, in mislim, da je to za marsikoga prilično boleče in da so zato veliki pritiski. Veste, kaj vse je bilo na nekaterih sodnih procesih v zadnjem letu ali pa v letošnjem letu, kakšne izjave, kakšna tvitanja? To so anomalije, ki jih je treba preprečiti, in to bi morali tudi z zakonodajo urediti, da se kdo ne bi delal norca iz tega pravosodja. Sprašujem tudi, ali s tem zakonom ne spreminjamo vloge Sodnega sveta. Očitno mu ne zaupamo. Očitno so vedno delali zelo slabo in bo zato njegove naloge mogoče prevzel kdo drug. Še nekaj. Tisto, kar je bilo rečeno, da je drugo osebje izločeno iz tega zakona, je po zaslugi Socialnih demokratov. Mi smo zahtevali, da gre to ven, ker tisto drugo osebje –potem res prideš do hišnika oziroma ne vem, kakšno osebje imajo tam na najnižji ravni.

Podprl bom ta amandma, ki ga je pripravila Poslanska skupina Socialnih demokratov, ker smo zelo dolgo razpravljali in razmišljali, kako in kaj, in kaj bi bilo dobro za to, da bi bilo pravosodje tako, kot želimo. Da ne bi namesto Cedevite imeli kdaj pelin. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Začela bi s tem, gospod Brulc, da je bila vaša prva izjava zelo nekorektna in ni bila prvič. Do zdaj sem bila vedno tiho, vendar me počasi to že zelo moti. Če s službo za nadzor sodne uprave po vašem mnenju rešujemo svojega predsednika, potem imamo res problem z razumevanjem eden drugega. Ne vem, kaj drugega naj rečem, kot to, da sem poskušala zelo korektno, popolnoma strokovno z branjem predlaganega zakona novele z obrazložitvijo obrazložiti, zakaj ob tem amandmaju celotni člen izgubi smisel. Ker potem to pomeni, da neki nadzorniki tam, brez da bi se lahko z ljudmi pogovarjali, ne vem, kaj, bulijo v nek računalniški program. Že tako precej mila določba, ki je bila v tem času že zelo omiljena s tem, da se je jasno povedalo, da se s sodniki ne smejo opravljati razgovori, da se je spremenilo ime službe, da je izrecno določeno, da je sodnik, ki je dodeljen, nadzornik te službe – res ne vem, kaj lahko še naredimo. Pozitivna Slovenija je očitno tukaj res v sredini med SDS, ki bi radikalno porezala do dol, in SD, ki ne bi spremenila čisto nič, na nobenem področju nič. Obžalujem – v primeru tega zakona je bila opravljena predstavitev zakona s strani ministrstva, in koalicijsko usklajevanje v prvem in drugem branju, in je res škoda za koalicijo, da se tako tukaj gremo. Ne bi se oglasila, če ne bi bilo tiste pripombe, za katero menim, da je zelo nekorektna.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Za repliko je prosil gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Čudno, da vas nekatere zadeve tako zelo bolijo. Jasno je, da se bodo pogovarjali z osebjem, želimo pa tudi jasno vedeti, kdo bo pri teh pogovorih, da ne bo prišla inšpekcija na sodišče, izbrala 5, 6 sebi primernih ali ne vem, po kakšnem ključu izbranih sogovornikov, in pripravila poročilo in še kaj. Veste, ko govorimo o sodnih zaostankih, vedno govorimo, da so krivi sodniki. Danes v Primorskih novicah: sodni boj, ker med grobovoma ni mej, ni prehoda – gre za dva decimetra. Do Ustavnega sodišča je prišlo. Ali je pravosodje krivo za to ali smo krivi Slovenci, ker se tožimo za vsako neumnost?

Kot sem rekel, bom naš amandma podprl. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati? Vidim, da mag. Majda Potrata.

Izvolite, imate besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

K sreči doslej nisem imela opraviti s sodiščem. Verjetno zaradi tega marsičesa nisem vešča, ampak bi vas opozorila, kaj je predlagatelj napisal k 26. členu v obrazložitvi. "Gre za nadgraditev določb o izvajanju nadzora

nad poslovanjem sodišč", je tukaj zapisano. Ampak tisto, kar je pomembno povedati, je govor o tem, da bo – to je tretji odstavek – ugotavljala učinke izpolnjevanja meril za kakovost dela sodišč pri opravljanju zadev sodne uprave in opravljala taksne preglede. To je res, gospa Kociper je govorila o taksnih pregledih. Ampak za izvajanje svojih pristojnosti bo služba za nadzor pregledovala delo sodišča, vpogledala v vpisnike in drugo dokumentacijo sodišča, povezano z opravljanjem zadev sodne uprave, ter zahtevala ustna ali pisna pojasnila od predsednikov, direktorjev sodišč ter sodnega osebja v zvezi z zatrjevanimi, domnevnimi ali ugotovljenimi nepravilnostmi pri opravljanju teh zadev itd. Gre samo za to, ali se zavedamo tega, da je eno načelo, drugo so pa možnosti, ki se s takšno določbo odpirajo. Menimo, da bi na načelni ravni človek, tako kot je zapisano, lahko zadeve sprejel, ampak praksa kaže nekoliko drugačne izkušnje in opozorila na to. Zlasti, če pridejo opozorila iz vrst tistih, ki se na stvari spoznajo – za razliko od mene, ki se na stvari ne spoznam –, jih je treba slišati. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo želi še dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Jaz sploh ne govorim o zadevah, na katere se ne spoznam, ker bi izpadel smešen ali pa bi se mi kdo smejal. Ni smiselno govoriti o zadevah, na katere se ne spoznaš nič. Osebno sem potem rajši tiho. Tudi mene je prizadelo to, kar je rekel gospod Brulc v tistem uvodnem stavku. Kot da bi, bom rekel, mi podpirali – saj ne podpiramo Pozitivne Slovenije. Zakaj pa bi jih?! Oni so najbolj odgovorni v Vladi. Vendar ko pa vi daste amandma, ki popolnoma pohabi zakon in popolnoma pohabi namene ministra – v tem primeru bomo pa ministru pomagali, čeprav bo naše glasovanje tokrat enako kot bo glasovanje Pozitivne Slovenije. To se mi zdi tudi prav. Ne gre za nobeno podporo koaliciji, gre za podporo pametni rešitvi, in zato naš glas proti temu amandmaju, ki ste ga velemno spisali verjetno z določenimi nameni. Bom zaključil tako, kot ste vi obtožili nas in Pozitivno Slovenijo – ali s tem amandmajem mogoče ohranjate kakšne privilegije, ki jih tam imate? Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Razprava? Replika.
Izvolite, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala lepa.

Danes smo že stare šale poslušali v Državnem zboru, pa bom še en epigram povedala. Če bi poslanci govorili tisto, kar znajo in na kar se spoznajo, bi pogosto molčali. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da smo zaključili z razpravo k 26. členu ter vložnemu amandmaju. V razpravo dajem 30. člen ter amandma poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Vidim več želja za razpravo, zato odpiram prijavo na razpravo. Imamo tri prijavljene razpravljavce. Prva ima besedo gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Razložila bi, da gre zopet za eno od rešitev, povezanih z večjo fleksibilnostjo pri razporejanju sodnikov okrajnih sodišč, in sicer gre za to, da se v praksi že dalj časa opaža, da so okrajna sodišča premalo obremenjena in da nimajo dovolj pripada zadev, medtem ko so okrožna sodišča izjemno obremenjena, imajo zahtevnejše zadeve itd. Kot sem že prej povedala, je bila ena od bistvenih pripomb Vrhovnega sodišča ta, da naj se to uredi tako, da bodo lahko okrajni sodniki lažje prehajali med zadevami okrajnega in okrožnega sodišča. V zvezi s tem amandmajem se tukaj črta soglasje k takšni razporeditvi, kajti ne bi bilo smiselno, da predsednik sodišča zaradi premajhne obremenjenosti sodnika na enem sodišču letega prerazporedi na okrožne zadeve, ta pa s tem ne soglaša. Trajni mandat ima. Neko blazno kaznovanje v tem smislu ni mogoče, smo ugotovili na odboru. Lahko se ga prerazporedi, ima pa na to prerazporeditev, na ta sklep, tako kot vsi delavci, možnost pritožbe. Samo to je razlika. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Katarina Hočevar, izvolite.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Spoštovani minister, kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Hiše se res ne da zgraditi čez noč in tudi učinkovitega pravosodja ne bomo naredili čez noč. Še enkrat bom ponovila, da naš minister Pličanič dela velike spremembe v sodstvu z zmernimi koraki. Obe noveli sta dokaz za to. Ravno amandma k 30. členu je dokaz za to, da tudi sodniki niso več nedotakljivi. Uvaja večjo prožnost in fleksibilnost razporejanja okrajnih sodnikov na okrožna sodišča, kar je lepo povzela že kolegica Kociper. Na prvo mesto se postavlja delo, prioritete, in ne privilegijev sodnikov. Moramo priznati, da je fleksibilnost s tem amandmajem še večja, kot velja v sistemu javnih uslužbencev. Danes lahko v časopisu beremo, da sodbe padajo, še več jih bo.

Prepričana sem, da jih bo več prav zaradi amandmaja k 30. členu, zato ga bom podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak ima besedo.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Ta amandma – vseč mi je, da ste ven vrgli soglasje. Ne vidim nobenega razloga – kaj pa so gospodje sodniki?! Gospodje sodniki so uslužbenci te države in, kot je nekdanji minister Virant o tem govoril, servis države. Zakaj bi sodniki morali dati soglasje za premestitev iz pisarne A v pisarno B ali iz ene stavbe v drugo stavbo? Zelo v redu se mi zdi, da ste to ven vrgli. Osebnostno menim, da ta drugi del, da lahko napove pritožbo, sploh ni potreben. Predsednik sodišča mora imeti pooblastilo, da ga premesti in konec. Predsednik sodišča je šef, ima pregled na delom. Naj ga premesti in nič drugega. Nobenih razlogov ni za pritožbo. Pametno pa je, da je to letelo ven – soglasje. Ker pri trajnem mandatu, pri takih privilegijih, kot jih imajo, in pri taki neodgovornosti, kakršno se gredo, pa res ni potrebno še soglasje za premestitev iz ene v drugo pisarno. Kateri poklic pa še je tak, ki bi take pravice imel? Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ne vidim dodatne želje po razpravi. Zaključujem razpravo k 30. členu in vložnemu amandmaju. V razpravo dajem 49. člen ter amandma poslanskih skupin koalicije – Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

Želi kdo razpravljati? Ne vidim želje po razpravi k 49. členu in vložnemu amandmaju, zato zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru odločali danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 15. točki dnevnega reda. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **15. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA DRUGO OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O SODNIŠKI SLUŽBI V OKVIRU REDNEGA POSTOPKA.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade gospe Tini Brecelj, državni sekretarki na Ministrstvu za pravosodje.

TINA BRECELJ: / izklop mikrofona/ ... sodnikovega dela, mirovanje sodniške funkcije sodniku, ki je imenovan za državnega sekretarja ali uradnika na položaju. Zaostrujejo se določbe, povezane z ocenjevanjem sodnikovega dela, hkrati pa so spremembe nekaterih določb potrebne zaradi uskladitve novele Zakona o sodiščih. Skupaj z novelo Zakona o sodiščih je novela Zakona o sodniški službi korak k večanju učinkovitosti sodstva, kot je bilo že večkrat poudarjeno, in korak k poudarjanju prevzemanja

odgovornosti za delo funkcionarjev in tudi sodnega osebja sodne veje oblasti.

Glavni poudarki novele Zakona o sodniški službi so predvsem naslednji: zaostritev določb v zvezi z ocenjevanjem sodnikovega dela in – to je predvsem pomembno – možnost drugačnega ocenjevanja sodnikovega dela, če je delovni proces organiziran projektno, na primer delovni proces v projektu Triaža. Poenostavljeno to pomeni, da ni več edino merilo obsega opravljenega sodnikovega dela sodniška norma. Zakon o sodniški službi uvaja možnost, da se obseg dela meri tudi na ravni oddelka. Predsednik sodišča je tisti, ki določi, kakšen obseg dela pomeni uspešno, učinkovito izvajanje projekta za oddelek kot celoto in za posameznike znotraj tega oddelka ali sodišča. Nadalje je pomembno izpostaviti, da novela Zakona o sodniški službi uvaja oziroma ubeseduje tudi prenos pristojnosti upravljanja s kadri na Vrhovno sodišče Republike Slovenije, prinaša tudi združitev centralne kadrovske evidence in osebne evidence sodnikov ter prenos vseh teh evidenc na Vrhovno sodišče. Kot sem že rekla, širimo mirovanje sodniške funkcije.

Novela prinaša tudi učinkovitejše izvajanje službenega nadzora sodnikovega dela in tudi, kar ni zanemarljivo, uskladitev z zakonodajo, ki ureja področje visokega šolstva ter vrednotenja in priznavanja izobraževanja. Če bi rekla, kaj je najpomembnejša novost novele, bi lahko zaključila, da je to prenova ocenjevanja sodniške službe in prenova službenega nadzora nad delom sodnika. O institutu službenega nadzora sodnikovega dela je treba povedati, da to ni nov institut, ampak ga z novelo zakona samo dopolnjujemo in prenavljamo zaradi težav, ki so se pojavljale v interpretaciji zakonodaje. Nadzor bo še vedno opravljal predsednik sodišča ali predsednik višjega sodišča, zato so očitki, ki so bili izpostavljeni, da bo nadzor opravljalo ministrstvo neposredno, neutemeljeni. Nadzor je povezan tudi z ocenjevanjem sodnikovega dela, saj bo lahko minister na podlagi ugotovitev nadzora zahteval tudi izdelavo sodniške službe. Te možnosti minister sedaj ni imel. Z novelo širimo tudi ministrove možnosti za podajo predloga ocene sodniške službe.

Za konec bi rada, kot sem to storila tudi pri noveli Zakona o sodiščih, še predlagala, da se tretja obravnava Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi opravi še na tej seji. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Bomo upoštevali vaš predlog.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za pravosodje kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Aljoši Jeriču.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, spoštovane, spoštovani!

Odbor za pravosodje je na 25. nujni seji kot matično delovno telo ravno tako obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Tudi tukaj je bil odbor seznanjen z mnenjem Sodnega sveta, Zakonodajno-pravne službe in Komisije Državnega sveta za državno ureditev. Predstavnik Vlade dopolnitve obrazložitve členov ni podal. V uvodu je predstavnica Zakonodajno-pravne službe povedala, da so v pisnem mnenju podali nekaj ustavnopravnih in sistemsko pravnih pripomb ter več pripomb z vidika notranje skladnosti, ki so pretežno upoštevane z vloženimi amandmaji. Izpostavila je pripombo, ki se nanaša na sankcije, če iz dveh zaporednih ocen sodniške službe izhaja, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje. Povedala je, da se z vloženimi amandmaji, ki predvidevajo črtanje sankcije odvzema položaja sodnika svetnika, le delno sledi njihovim pripombi, saj še vedno ostaja pomislek glede znižanja sodnikove plače. Eden od bistvenih elementov sodniške neodvisnosti je varstvo pred znižanjem sodnikove plače v času trajanja mandata, zato bi bilo zniževanje plač sodnikom upravičeno samo v res izjemnih primerih.

Izpostavila je še pripombo glede instituta mirovanja funkcije sodnika, ki pomeni privilegij in s tem izjemo med pravili o nezdržljivosti sodniške funkcije, zaradi česar ga je treba določati in razlagati restriktivno. Po njihovem mnenju je določba sporna, ker omogoča uporabo tega instituta tudi v primerih imenovanja sodnika na tista položajna uradniška mesta, pri katerih lahko po prenehanju mirovanja nastane utemeljen dvom v videz neodvisnosti sodnika. Nadalje je predstavnik Državnega sveta v predstavitvi pisnega mnenja Komisije Državnega sveta za državno ureditev poudaril, da komisija podpira predlog zakona in soglašajo s predlaganimi cilji sprememb in dopolnitev predloga zakona, ki sledijo povečanju učinkovitosti in krepitvi samostojnosti sodne veje oblasti, povečanju kakovosti in nadzora nad sodno upravo in povečanju odgovornosti sodstva. Ob tem je izpostavil, da je demokratična učinkovitost delitve oblasti odvisna od kakovosti razmerij vzajemnega sodelovanja, vzajemnega nadzora in omejevanja, ko gre za skupno, uravnoteženo in učinkovito doseganje ciljev na ravni države.

Komisija opozarja, da se prepogosto sprejemajo neusklajene, pavšalne rešitve, ki niso v sozvočju z Resolucijo o normativni dejavnosti, pogoste spremembe pa otežujejo delo pravosodnih organov v praksi. Zato je izrednega pomena, da se v predhodni fazi upoštevajo strokovna stališča tudi v izogib kasnejšim težavam v praksi. Predstavnik Sodnega sveta je v predstavitvi pisnega mnenja

povedal, da Sodni svet predlaganih rešitev ne podpira, saj nasprotuje hitrim parcialnim posegom v Zakon o sodniški službi, zato bi bilo po njegovem mnenju treba razmisliti o umiku predloga zakona iz procedure. V zvezi z dvigom starostne meje za imenovanje v sodniško funkcijo je povedal, da se s predlaganim dvigom starostne meje na 35 let ne strinja, saj bi s tem lahko izgubili vrhunsko izobražene mlade kadre. Predstavniki Vrhovnega sodišča Republike Slovenije je v uvodni predstavitvi povedal, da je za njih ključna sprememba 7. člena novele, ki uvaja možnost nekega novega načina merjenja kvalitete in obsega sodnikovega dela. Glede ostalih rešitev, ki jih prinaša novela, pa se pridružujejo mnenju Zakonodajno-pravne službe.

V razpravi je bila s strani članov koalicije izražena podpora predlogu zakona in vložnim amandmajem. Člani iz vrst opozicije so izrazili načelno podporo predlogu zakona, vendar so opozorili, da bi morale biti po njihovem mnenju spremembe bolj intenzivne. Najprej je bilo izpostavljeno vprašanje dviga starostne meje, ki jo novela predvideva za imenovanje v sodniško funkcijo, in sicer s sedanjih 30 na 35 let, vloženi amandma pa to umika. Glede tega so člani odbora soglašali z mnenjem Zakonodajno-pravne službe, da bo treba v okviru tega ustrezno popraviti tudi določbe, ki urejajo delovne izkušnje kot pogoj pri imenovanju v sodniško funkcijo. Amandma je dobil večinsko podporo, tako da se starostna meja za imenovanje v sodniško funkcijo ni dvignila. V okviru prenosa pristojnosti z Ministrstva za pravosodje na Vrhovno sodišče je bilo izpostavljeno vprašanje, ali se poleg prenosa pristojnosti na Vrhovno sodišče prenaša tudi sredstva za opravljanje novih nalog. Predstavniki Vrhovnega sodišča je povedal, da pričakujejo, da se bodo prerazporedila tudi finančna in kadrovska sredstva za opravljanje teh nalog, sicer pa zakon nima finančnih posledic za državni proračun, saj gre samo za prerazporeditev sredstev.

Imenovanja funkcije sodnikov. V primeru imenovanja sodnika na tista položajna uradniška mesta, pri katerih lahko po prenehanju mirovanja nastane utemeljen dvom v videz neodvisnosti sodnika, so bili s strani nekaterih članov odbora izraženi pomisleki, saj je določba predloga zakona zelo široko zastavljena, na kar je opozorila še Zakonodajno-pravna služba. V okviru 27. člena in k njemu vložene amandmaja so poslanci iz vrst opozicije predlagali, da bi se s predlogom zakona posegalo tudi v Zakon o odvetništvu z namenom ureditve instituta začasnega odloga ... / opozorilni znak za konec razprave/ V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje poslanskih skupin PS, SD in DL. Odbor je nato glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Na podlagi sprejetih amandmajev

je odbor pripravil besedilo dopolnilnega predloga zakona. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker je zbor na 15. seji opravil splošno razpravo o predlogu zakona, predstavitev stališč poslanskih skupin ni možna. Prehajamo na razpravo o členih in vložnih amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi vložnih amandmajev z dne 10. 7. 2013. V razpravo dajem 1. člen ter amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Spet smo v smešni situaciji, ker opozicija podpira tisto, kar je želel minister, koalicija mu je pa to zminirala. Kaj je želel minister oziroma kaj je namen našega amandmaja? Minister je v osnovni verziji predvidel, da kdorkoli ima pogoje za sodnika oziroma za to službo in posledično za trajni mandat, lahko to pridobi pri 35 letih, v nasprotju s sedanjim stanjem, ko je starostna meja 30 let. Ocenjujemo, da je to korak v pravo smer, tudi korak v smeri, da nekdo dobi trajni mandat kasneje, kot ga dobi sedaj. Vendar mu je koalicija to na odboru zminirala, črtala njegov predlog, mi ga pa ponovno podajamo, to je vse. Razmislite, ali kaže ta amandma podpreti. Mislim, da ga kaže, ker smo si lahko vsi enotni, da je trajni mandat pri 30 letih preveliko darilo, ki ga nihče v tej državi nima, nikomur ni podeljen s 30 leti starosti. Nihče ne dobi pri 30 letih starosti vstopnice za službo, dobro službo, sicer zahtevno službo, dobro plačano službo, in mu je ta garantirana do smrti oziroma do takrat, ko se sodnik upokoji.

Če ta amandma sprejmete, ki je identičen temu, kar je želel minister, kar je potrdila vaša vlada – pazite, vaša vlada je to potrdila! Nimam podatka, da bi bil kateri minister na vladi proti temu. Vsi so bili za, in nobenega razloga ni, da negirate predsednico Vlade, da negirate predsednike strank, ki so večinoma v vladi, in da nasprotujete ministru. Če ste v času sprejemanja zakona bili kot koalicija za, da se ta starostna meja dvigne s 30 na 35 let, ne vem, kaj se je zgodilo od takrat do seje odbora. Nekaj se je moralo zgoditi, da si je cela koalicija premislila in da nastopi proti vsem svojim ministrom in proti predsednici Vlade. Podpora našemu amandmaju bo pomenila samo to, kar je želela vaša predsednica Vlade, kar so želeli vaši ministri. Mislim, da, poslanci, nima smisla, da se koalicija postavlja na stališče proti lastnim ministrom.

Danes sem malce v zadregi. Zagovarjam stališča, ki jih želi aktualni minister, ki jih želi aktualna vlada. Oni to želijo, oni so to predlagali. Sedaj nastopi smešna situacija, ko opozicija zagovarja tisto, kar je hotela vlada, ker se je nekaj zgodilo v koaliciji, da si je koalicija premislila, in to, da si je premislila, je smešno –

delovati proti lastnim ministrom. Je pa tudi malo nerodno, da sedaj opozicija podpira vlado, ne pa koalicija. Malo se zamislite, ali kaže ta amandma podpreti ali ne, ker bo malo hecno izgledalo, da rušite svojo lastno vlado in njene lastne odločitve. To je tudi dokaz ... / oglašanje iz dvorane/ No, saj ni treba gruntanja tam zadaj. Saj boste dobili, stric, besedo. Ni treba. To je tudi dokaz tega, da je opozicija konstruktivna ter želi pomagati in podpira dobre rešitve. Dobra rešitev je tista, ki jo je sprejela Vlada, in dobra rešitev je tista, ki jo je predlagal minister – da se starostna meja dvigne s 30 na 35 let. To je vse, kar želimo podpreti s tem amandmajem. Premislite, ali podirate svojo vlado. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

K razpravi so se prijavili gospod Ribič, gospa Kociper in mag. Potrata.

Izvolite, gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospe in gospodje!

Verjamem, da danes skorajda ni slovenskega državljan, ki bi bil zadovoljen z našim sodstvom oziroma s celotnim pravosodnim sistemom. Še več, ljudje so v celoti razočarani. Veliko smo razmišljali o tem, s katerimi ukrepi bi izboljšali slovensko sodstvo. Morda tudi ukrep za dvig starostne meje za nastop funkcije sodnika prinese kaj dobrega. Vendar pa menimo, da bi bilo še bolj pomembno, da bi se nastop sodniškega mandata vezal na delovne izkušnje, ki prinesejo tudi samostojnost in samozavest posameznega sodnika. Če sodniki ne bodo izkušeni, bomo še hitreje šli proti razkroju pravne države. V Slovenski ljudski stranki smo že leta 2010 v aferi Bulmastifi, ko je en sodnik na osnovi zakona, ki že dolgo časa ni več veljal, presodil v korist ene vplivne stranke, opozorili na razkroj pravne države.

Že tedaj je postalo jasno, da v Sloveniji velja ena pravna država za elite in povsem druga za male ljudi. Žal danes ugotavljamo, da ni nobenega napredka, ničesar, kar bi državljanom začelo vračati vero v celoten pravni sistem. Poročilo Evropske komisije o stanju na področju pravosodja v Evropski uniji je za Slovenijo porazno. Kljub temu da Slovenija nameni za pravosodni sistem 86,9 evra na prebivalca, povprečje v Evropski uniji pa je 41,7 evra, se v Sloveniji sodni zaostanki še kar povečujejo. Prav tako vsak dan beremo o novih primerih nepravilnega sojenja in novih primerih čudnih dejanj sodnikov, ko en sodnik javno pohvali drugega za neko sodbo, ki še niti ni pravnomočna, pa ti sodniki niso tako zelo mladi, da bi podvomili v njihovo strokovnost zaradi starosti, ampak očitno še vedno niso dovolj izkušeni, dovolj taktični, da bi vedeli modro ravnati.

Amandma, ki je predlagan, bomo v Slovenski ljudski stranki podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Tokrat se moram oglasiti v zvezi z izvajanjem kolega Gorenaka. Gospod dr. Gorenak, ne gremo proti svoji vladi in svoji predsednici Vlade. Zagotavljam vam, da predsednica Vlade ni bila seznanjena z dvigom starostne meje sodnikov na 35 let prav detajlno, da bi imela prav močno izraženo svoje mnenje o tem, ali takšno rešitev podpira ali ne. Je pa res, da je ena od koalicijskih strank takšno rešitev predlagala. Opravili smo razpravo, v določenem delu razprave je bila tudi sprejeta, vendar je potem koalicija sprejela drugačno odločitev. Razlogi za drugačno odločitev so naslednji, vam jih lahko povem. Pomislek Pozitivne Slovenije je ta, da je rešitev na hitro sprejeta in da lahko sistemsko povzroči določene težave. Recimo, potrebne bi bile prilagoditve prav v tej smeri, da se določi ne samo starost sodnika, ampak tudi potrebne izkušnje. Te potrebne izkušnje so sedaj določene v zakonodaji. Če bi prišlo do dviga starosti, bi bilo treba te izkušnje definirati drugače. Še nekaj je bilo pomislekov, tudi v drugih koalicijskih strankah, in po koalicijskem usklajevanju smo se odločili, da takšna rešitev ne gre. Ne morem si pomagati, da ne bi dala še ene opazke, ker je bilo v eni od revij, ki podpira vašo stranko, izraženo, da se jaz osebno zavzemam za to rešitev, ker želim pomagati svojim kolegom iz sodniških vrst. Ne vem, kaj jim želim pomagati – da bi se kasneje zaposlili? Mislim, da ta amandma kaže, da ne želim nobenemu pomagati in da je to skupna odločitev koalicije. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata ima besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Sprašujem se, kaj bi se moralo zgoditi, da bi gospod dr. Gorenak razumel parlamentarno demokracijo in ločenost treh vej oblasti. Če so bili oni navajeni dvigniti roko za vse, kar je predlagala vlada, bi zase štela, da me ta koalicijska vlada podcenjuje, če mi odreka pravico misliti s svojo glavo. Vsak drugačen amandma ali člen, ki se razlikuje od tistega, kar je bilo na vladi sprejeto, še ne pomeni rušitve vlade. Toliko glede tega. Vidim, da se gospod Gorenak res ne spozna na parlamentarno demokracijo, in je boljše, da o tem molči, kot sem mu prej skušala dopovedati. Kar pa zadeva starost za vstop v sodniško službo, bi bilo zanimivo pogledati podatke, kdaj je bilo največ sodnikov v Državnem zboru izvoljenih. Največ v mandatu 2004–2008. Kar zadeva to, kdo je lahko izvoljen v sodniško službo, starost ni edini kriterij. Je samo eden od vstopnih pogojev za kaj takšnega. Ampak tisto, kar odločilno vpliva na

to, ali kdo lahko postane sodnik ali sodnica, je pa izpolnjevanje strokovnih kriterijev. Kot dolgoletna učiteljica bi lahko rekla: nekateri odrastejo zgodaj, nekateri pa nikoli, in nekateri so lahko pri 30 letih dobri sodniki, nekateri pa žal tudi kasneje ne bodo.

Podpiram rešitev, kot je bila sprejeta na odboru, in nikakor ne tega amandmaja. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da želite razpravljati. Dr. Vinko Gorenak je dvignil roko in gospa Sonja Ramšak.

Izvolite, dr. Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Kdo se spozna na demokracijo, kdo ne – gospa Potrata, počakajte no! Zakaj ste zdaj pobežnili iz dvorane Državnega zbora? Nima smisla. Bova drugič, kar pojdite. Bova drugič, če nimate časa. Potem bomo rekli takole. 2004–2008 je bilo izvoljenih največ sodnikov. Logično! Kdaj pa naj bi jih bilo, saj smo hoteli kaj narediti v tistem času in smo tudi močno zmanjšali sodne zaostanke. Postopek volitev pa tako veste, da je bedarija. V Državnem zboru se gremo s temi volitvami nek cirkus, ki ga druge države sploh ne poznajo. V drugih državah sodnike imenujejo na druge načine, znotraj sodne veje oblasti, njihove predsednike pa imenujejo, bom rekel, kralji, kraljice, ponekod parlamenti, ponekod vlade itd. To, da imamo mi to zadevo v Državnem zboru, je ostanek preteklosti, ki je očitno vam všeč, ki to zagovarjate. Koalicija zdaj pravite, da ne rušite Vlade. Seveda jo rušite, če pa glasujete proti temu, kar je Vlada želela! Kaj pa drugega počnete?! Glas proti je glas proti Vladi v tem primeru, to, kar ste naredili.

Dokler sem sedel na vladi, zlasti zelo odgovorno pa lahko to rečem za prejšnjega predsednika vlade gospoda Janšo – ta je pa huda, kar ste prej priznali, da Bratuškova ni bila seznanjena. Kako ni bila seznanjena?! Če minister glasuje za eno stvar, potem mora tudi prebrati, za kaj glasuje. Jaz sem to počel. Sicer sem imel plačo, ministrski predsednik pa ima še nekoliko večjo plačo od ministra. Ima jo tudi gospa Bratušek in verjetno bo morala prebrati, preden glasuje za neko stvar. Priznali ste nekaj, kar ne vem, če je najbolj pametno, da priznate. Rekel bi, da je bila malomarna, pozabljiva ali kako že – saj to so ugotovili tudi na FDV. Tista praksa se zdaj nadaljuje že v vladi, in ni dobro, da imamo malomarno predsednico Vlade, ki se ne seznanja s stvarmi, ki jih pošilja v parlament in so usodnega pomena. To je malo kruta zadeva. Mislim, da je revija, ki je ocenila vašo vlogo, gospa Kociper, dobra revija. Nisem bral, ker ne vem, katera je, ampak je pa dobro ocenila. Če ste imeli tak namen, potem imate dober namen za pravosodje. To bi zelo spoštoval, tudi pisanje take revije, če ste imeli ta namen. Kar se tiče demokracije: ker imam 22

minut časa, gospa Potrata – za vas je 22 minut premalo, da bi vam naredil predavanje, zato vas vabim, da to opraviva izven, tam zunaj. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata ima repliko.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala lepa.

Gospod Gorenak, vašim predavanjem se odpovedujem zaradi tega, ker dvomim v vašo strokovnost. Tisto, kar bi vam rada povedala, je, da v resnici nekaterih stvari ne razumete, imate pa dosti smisla za cirkusantstvo. To, da volitve sodnikov v Državnem zboru razglašate za cirkus, je nedopustno, in bojim se, da to ni lapsus. Dokler je z zakonom predpisano, da volimo sodnike v Državnem zboru, je to resen postopek. Zgrožena sem, da nekdo, ki nas je spomnil na to, da je bil minister, govori o z zakonom predpisanih postopkih kot o cirkusu. To je nekaj, kar je zaskrbljujoče in govori o vašem pojmovanju demokracije in zakonitosti. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednja ima besedo gospa Sonja Ramšak, za njo pa mag. Katarina Hočevnar.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Hvala lepa, predsedujoča. Še enkrat lep pozdrav vsem skupaj!

Moram reči, da se mi zdi naš predlog amandmaja izredno smiseln, zato bi pričakovala, da bo koalicija spremenila svoja stališča in morda prisluhnila našim argumentom in tudi argumentom ministra. Danes slišimo, da bi nekdo moral biti v Državnem zboru oziroma v tem hramu demokracije tiho, nekoč, pred časom smo nekoga pošiljali v kot, jaz pa mislim, da je to tista stavba, kjer se izmenjujejo različna mnenja in stališča. Argument je tisti, na podlagi katerega naj bi se poslanke in poslanci odločali. Ko govorimo o dvigu starosti kandidatov za sodnike, mislim, glede na to, da gre za trajni sodniški mandat in da gre za to, da imenujemo in postavljamo sodnike na najvišjo pravno, sodno vejo oblasti, in da gre za najvišje moralne avtoritete v državi, da je morda res smiselno dvigniti to starostno mejo. Verjamem, da imamo danes probleme s tem, da imamo ogromno sposobnih mladih pravnikov, ki si želijo nastopiti sodniški mandat. V končni fazi gre le za trajni sodniški mandat in je to zelo mamljiva služba. Bi pa rekla tako: če bi zmanjševali to starostno mejo, kar je bilo predlagano na Odboru za pravosodje, morda ne bi bilo narobe, če bi potem dodali še to, da gre v bistvu za neko stažiranje oziroma za pripravo za nastop trajnega mandata. V takem primeru bi, sem prepričana, tudi Slovenska demokratska stranka takšno rešitev sprejela.

Podpiram naš amandma in ga bom potrdila. Apelirala bi tudi na koalicijo, da morda le spremeni svoje stališče. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Po ustavi poslanci nismo vezani na nikakršna navodila. Zato me, če se kdaj odločim drugače kot moji ministri ali vlada, ki jo podpiram, to ne skrbi preveč. Ampak veste, kaj se največkrat vprašam, preden dam glas za kakšno odločitev ali za zakon – kaj ta zakon prinaša mladim? Zato se zelo težko strinjam s tem, da naj bi bila element življenjske zrelosti starost. Tako je zapisano v obrazložitvi tega amandmaja. Ker če bi bilo temu res tako, potem mogoče tudi 35 let ni dovolj. Težko se strinjam, da so učinkovitost, uspešnost in tudi delovne navade odvisne od starosti. Poleg tega govorimo, da moramo povečati učinkovitost sodišč, da je treba uvajati nove tehnologije, metode dela, informacijske rešitve. Mislim, da so ravno mlajši sodniki garant oziroma pot do teh rešitev.

Zato sem skeptična do vašega amandmaja, gospod Gorenak. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da smo to razpravo zaključili. Prehajamo k naslednjemu členu. V razpravo dajem 10. člen ter amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov in amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Mag. Matej Tonin, za njim dr. Vinko Gorenak.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Lep pozdrav vsem kolegicam in kolegom!

Amandma k 10. členu, amandma pod drugo točko, govori o tem, kaj se zgodi, če sodniki ne izpolnjujejo pričakovanih standardov. V tem amandmaju je predvideno 20-odstotno znižanje plač sodnikom, ki ne bi izpolnili pričakovanih standardov, in da se za te sodnike odredi dodatno usposabljanje. Tistim, ki tudi po tem dodatnem usposabljanju ne bi dosegali pričakovanih standardov, bi pa na nek način prenehal mandat. Ta amandma se mi zdi zelo smiselna, ker prispeva k večji učinkovitosti sodstva, predvsem pa uvaja relativno učinkovite sankcije za slabo delo sodnikov. Če poznamo naš sedanji ustroj, potem vemo, da imajo sodniki danes dosmrtni, recimo temu, stalni mandat, in da je dosedanja praksa pokazala, da je sodniški ceh sodnike ščitil pri storjenih napakah, da je kljub temu, da je bilo nekomu evidentno dokazano, da je ravnal v nasprotju z zakonom, takšen sodnik še vedno napredoval. To ni v redu. Če pogledate našo ustavno ureditev in ločitev na tri veje oblasti, in če pogledate za vsako vejo oblasti, kakšne so sankcije, potem boste videli, da je sodniška veja oblasti praktično

najbolj zaščitena in da ta amandma vendarle uvaja nekaj, s čimer jih lahko tudi "kaznujemo", če ne delajo dobro. Najprej si pogledajmo našo, zakonodajno vejo oblasti, kakšne so sankcije za nas, če delamo slabo. Te sankcije pridejo na vsake 4 leta, na vsakih volitvah z volilnim rezultatom, in to so na nek način konkretne sankcije in odziv na to, kako ljudje gledajo na naše delo. Če pogledate za izvršno vejo oblasti, potem lahko ugotovite, da lahko njihovo delo politično sankcioniramo praktično na vsaki seji Državnega zbora, če se večina v Državnem zboru odloči drugače. Pri sodni veji oblasti je zadeva drugačna – teh političnih sankcij ni, njihov mandat je mnogo bolj zaščiten. Ne trdim, da to ni dobro, trdim pa, da je kljub temu treba vzpostaviti neke mehanizme, s katerimi lahko strokovno pritismo na sodnike, ki ne delajo dobro.

V tej smeri gre tudi ta amandma. Zaradi tega ga bomo v Poslanski skupini Nove Slovenije podprli.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Tu imamo dva amandmaja, če prav razumem, predsedujoča. Prvi je tisti, ki ga predlaga SD, drugi je tisti, ki ga predlagamo mi. Pogledajte, tu smo pa spet tam. Tu smo pa spet tam! Kaj je predlagal minister? Minister je predlagal nekaj več orodij, ki jih bodo imeli predsedniki sodišč, da bodo lahko slabe sodnike vsaj začasno sankcionirali, in sicer tako, da jim bodo vzeli 20 % plače in ne bodo mogli napredovati. Vsaj to, in on je to predvidel. Kaj imamo pred seboj? Spet bom rekel: en žakelj šodra v ta mlin, ki ga postavlja SD. SD pa pravi: člen se črta. SD gre proti koaliciji in želi ta člen črtati. Pomeni, da želi nagraditi slabo delo sodnikov, da želi ohraniti napredovanje sodnikov kljub slabemu delu, ki ga tako ali tako ne ugotavlja izvršna veja oblasti, ampak ga ugotavlja sodstvo samo. Po domače povedano, ko predsednik sodišča ugotovi in sodnika oceni negativno, mu lahko s tem zniža plačo za določeno obdobje. SD pravi: ne, to pa ne. Spet želijo nagraditi slabo delo, zato so amandma vložili sami in ga niso dali v podpis ostalim koalicijskim strankam. Mi pa predlagamo – kaj? Predlagamo tisto, kar je minister predlagal – zaostrujemo in povečujemo to obdobje. Drugače povedano, predsednikom sodišč dajemo v roke več orodij proti slabim sodnikom.

Zato je popolnoma logično, da kar se tiče prvega amandmaja, ko bomo glasovali o njem, k 10. členu – to je amandma SD, ki želi ohraniti privilegije, ki želi ohraniti nedelo, ki želi nagraditi nedelo sodnikov –, da bomo proti. Pomeni, da bomo glasovali skupaj s preostankom koalicije. Pričakujem, da bo koalicija oziroma vsaj tisti del, ki razumno ravna znotraj tega, podprl naš amandma. Sami dobro

veste, da je možno izglasovati tudi amandma, ki ga je SD predlagal. Veste, da je to možno izglasovati, mislim, da vam je to jasno. V tem primeru bo to pomenilo – kaj? Da boste popolnoma povozili Vlado in ministra. Zato je naš glas pri prvem amandmaju k 10. členu pod številko 1 proti. Proti temu, kar zagovarjajo Socialni demokrati. To pa je: slabo delo sodnikov, nedelo sodnikov in nezmožnost njihovih predsednikov, da bi jim znižali plačo ali ustavili napredovanje za določen čas.

Javnost mora vedeti, kdo zagovarja tako stanje. Tudi znotraj koalicije želim jasno pokazati na tiste, ki niso za napredek, ki želijo ohraniti neko stanje, ki ga je prej gospa Potrata poimenovala s cirkusom, kar sem sicer res prej sam uporabil. Ampak za kakšen cirkus gre? Za cirkus izpred leta 1990. Za to gre! Volitve sodnikov v Državnem zboru so ostanek preteklega sistema! Zato sem ga imenoval cirkus! Dobro vem, da je to zakonska materija, to mi je popolnoma jasno, in zato tudi glasujem takrat, ko glasujemo o tem. Ampak to dejanje ni potrebno. Imenovanje sodnikov v Državnem zboru ni potrebno in se je treba lotiti sistema, kakršnega imajo druge evropske države. Potem bomo na neki normalni poti, in nič drugega. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Repliko želi ... Razpravo?
Izvolite, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Samo moji vztrajnosti gre pripisati, da vedno zavračam manipulacije in laži gospoda Gorenaka. O cirkusu ste govorili vi. Jaz sem na vaš cirkus samo reagirala. Še večja laž je pa to, kar trdite in kako pojasnujete amandma Socialnih demokratov k 10. členu. Laž je ta, da ne obstajajo v predlogu zakona in tudi v veljavni zakonodaji že sedaj možnosti, s katerimi je lahko slabo delo sodnika sankcionirano. Nenazadnje so zapisani tudi kriteriji za izbiro in napredovanje sodnika ter postopek ocenjevanja sodniškega dela. Če boste prebrali, kateri kriteriji so to vse, je tudi po teh kriterijih, 9 jih je, ki jih mora sodnik izpolnjevati – vse mora izpolnjevati za to, da lahko napreduje. Gre za dovolj orodij, ki obstajajo, ki jih podpiramo in sprejemamo. Je pa vprašanje, če se hočemo zavedati tudi tega, da je Ustavno sodišče v svoji odločbi z dne 7. decembra 2006 povedalo, da so posegi v sodniško plačo lahko samo izjemoma dopustni zaradi tega, ker je oteženost poseganja v sodniško plačo tudi eno od orodij, če se tako obrtniško izražamo, za to, da se ohranjata neodvisnost in varstvo pred pritiski v sodni veji oblasti.

Trdnost nagrajevanja, ne uslužbencev, ampak funkcionarjev, ker sodniki sodijo v vrsto funkcionarjev – s tem, ko je sodniku zaradi slabega dela, ugotovljenega po veljavnih kriterijih, dokazano, da delo slabo opravlja, je

sodniku napredovanje onemogočeno. Ne gre za nobeno podpiranje slabega dela, za nobeno nagrajevanje slabega dela. Gospod Gorenak, dajte že enkrat nehati lagati! Vem, da imate politično agendo jasno zapisano. To je izrekel tudi vaš predsednik stranke – da se boste borili z vsemi političnimi sredstvi. S temi sredstvi se nenehno borite. Samo, veste, lagati je pa ne samo v politiki, ampak tudi kje drugje nedopustno. To, kar predlagamo, je samo sankcija za znižanje sodniške plače za 20 %, ker je na to, da je to nedopustno, da je to treba zelo previdno uporabljati, opozorilo tudi Ustavno sodišče. To opozorilo Ustavnega sodišča vidim tako: če imamo možnost zaustaviti napredovanje sodnika v višji plačni razred zaradi ugotovljenega slabega dela, je potem težje reči, da je sankcija, ki znižuje plačo, sprejemljiva – in vodji sodišča in vsakomur, kdor nadzira, saj je personalni svet tisti, ki ocenjuje, ima možnosti presojsati. Tako da bi bilo dobro stvari natančno prebrati in povedati, kakšni so nameni našega predlaganega amandmaja. Kaj dosežemo s tem, da za 20 % znižamo plačo? Ugotovimo, da slabo dela, znižamo mu plačo, ampak na delovnem mestu vseeno ostane. Ali ne bi bilo dobro raje razmišljati drugače, mogoče svetovati, da sodnik, ki mu je ugotovljeno slabo delo, najde izhod v kakšnem drugem delu? Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Imate repliko, dr. Gorenak, ali razpravo? Razpravo. Gospa Maša Kociper je še prej ... Imate repliko, mag. Tonin? Tudi razpravo. Gospa Maša Kociper ima besedo, za njo dr. Gorenak in potem mag. Tonin.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Ponovno predlagam, da med tema dvema skrajnima možnostma – da se ta člen črta in možnostjo, ki jo omenjajo na moji levi strani, da bi sodnik celo izgubil sodniško službo – ostanemo pri predlagani različici, ki jo predlaga Vlada. Gre za možnost – za tiste, ki nas morda gledajo –, da če iz dveh zaporednih ocen, te ocene pa se za sodnike izdelujejo vsake 3 leta, izhaja, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje, se mu izreče znižanje plače do višine 20 % za čas do enega leta. Ne gre za napredovanje. Glede tega ima gospa Potrata popolnoma prav. Če sodnik ne izpolnjuje pogojev za napredovanje po sedanji zakonodaji, pred spremembo, ne napreduje v plačnem razredu. Ampak mi govorimo o situaciji, ki sedaj še ni urejena. Sodnik sicer ne napreduje po sedanji ureditvi, ni pa nikakor sankcioniran za to, ker dobiva slabo oceno. Ostaja na isti plači, nič se ne spremeni, ne pokaže nobenega napora itd., in tukaj ga poskuša ta člen malo brcniti, da vsaj v smislu tega sicer začasnega znižanja plače na svoji koži občuti to sankcijo.

Kar ima gospa Potrata prav, je to, da Ustavno sodišče in določbe Ustavnega sodišča

zelo močno varujejo status in neodvisnost sodnika, tudi preko statusa neposeganja v njegovo plačo. Ampak tako kot je tudi lepo povedala, izjeme so dopustne. Kot v vseh primerih, bo tudi tukaj Ustavno sodišče tehtalo različne pravice, Morda pravico do pravočasnega sodnega varstva, ki jo imajo ljudje, in po drugi strani to nedotakljivo pravico nekega funkcionarja, ki – to je pa res – ima trajni mandat. Res je, kar pravite nekateri med vami, da so že sedaj v zakonodaji, tudi v Zakonu o sodniški službi, zlasti preko disciplinskega postopka možne številne sankcije proti sodnikom, ki ne delajo dobro, vendar pa se teh sankcij sodstvo ne poslužuje. Sankcija začasnega znižanja je enostavna, je takoj razvidna, ni treba opraviti celotnega disciplinskega postopka. Zadostuje že ocena, in na podlagi te ocene pride do neke odločitve. Člen, o katerem govorimo, je tudi v tem zakonu edini člen, ki kakorkoli posega direktno v status sodnika, edini. Izpodbijanje tega člena intenco ministrstva in zakonodajalca bistveno zmanjša in oslabi možnosti, ki jih ta zakon prinaša. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Se kar strinjam s tem, kar je bilo nazadnje rečeno. Ustavno sodišče lahko to tudi razveljavi. To je tudi res, ampak res je pa tudi to, da bi to potem pomenilo, da se tudi ono postavlja na stališče, da popolnoma ščiti sodni sistem kot nedotakljivega in da ščiti sodnike. Strinjati se je treba tudi s tem, da je tisto, kar je v originalnem tekstu, boljše kot nič, čeprav mislimo, da je naš amandma pod točko 2 boljša varianta, ker je treba situacijo bolj priviti. Res je tudi to, da je kar močno privito in da je originalni tekst boljši kot nič, ampak nič pa zagovarja SD – to je pa problem. SD zagovarja nič. Glede tistega o laganju bom rekel takole. Gospa Potrata, lahko mislite, da lažem. To je vaša pravica. Mislim, da tudi vi lažete, in to hudo lažete. Čisto brezveze je, da se pogajava o tem, kdo laže, kdo ne laže. Vi mislite eno, jaz mislim drugo, ampak ostaja pa na dejstvu: glede na najin svetovni nazor se vam tu nabira v košu, meni pa ne. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin ima besedo.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Poskusimo zarisati nekaj razlik med amandmaji, ki so pred nami. Ko je sodnik imenovan v funkcijo sodnika, je njegov mandat trajen, in kdor dela, tudi greši, dela boljše, dela slabše, kakorkoli. Amandma, ki ga je predlagala Poslanska skupina Socialnih demokratov, govori tako, v tem duhu ga razumem: če nek sodnik ne izpolnjuje pričakovanih standardov za napredovanje, ne

napreduje, se mu ne zgodi nič. Zaradi tega, ker ne izpolnjuje standardov, se mu ne zgodi nič. To, kar zagovarja kolegica Maša Kociper, govori v tem smislu: če sodnik ne izpolnjuje pričakovanj, je možnost, da se mu zniža plača, in to do 20 %. Ta varianta mi je kljub vsemu boljša kot tista, ki jo predlagajo Socialni demokrati. Podpiram to, kar govori kolega Gorenak, in to, kar so vložili pri SDS: če se iz leta v leto kaže, da nek sodnik ne izpolnjuje pričakovanj, ne samo, da se mu zniža plača, ampak je to tudi podlaga za prenehanje mandata. To je stroga varianta, mnogo strožja do sodnikov kot tista, ki jo predlagajo v SD, ampak jaz osebno in tudi mi v Novi Sloveniji zaradi situacije, ki v tem trenutku vlada v sodstvu, podpiramo to strožjo varianto, ker se mi zdi prav, da imamo neke podlage, da vendarle tudi sodniki, ki ne opravljajo dobro svojega dela, zato plačajo določeno ceno.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik ima besedo.
Samo malo gospod Breznik, mag. Majda Potrata ima repliko.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Gospod Tonin, vi ste vsaj korektni v razpravi, in ugotavljava različnost pogledov na isto stvar. Tisto, kar Socialni demokrati trdimo, je, da je poseg v plačo ukrep, ki je bodisi enoleten ali kakršenkoli. Ustavno sodišče je do posegov v plačo povedalo svoje stališče, ampak tisto, kar je bilo pa tudi že povedano: že sedaj obstajajo možnosti, da se slabo delo sodnika sankcionira. Tu se zdaj zastavlja temeljno vprašanje: ali teh možnosti nakopičiti še več in na koncu ugotoviti, da nobena ni uporabljena, ali sprejemati take odločitve, ki bodo pripeljale tudi do uporabe sredstev, orodij, ki v zakonu so. Tu bi rada opozorila samo še na eno stvar, ki se nanaša na vašo prejšnjo izjavo. Pravite, da smo politiki ob vsakih volitvah sankcionirani. Ne! Poznam poslanskega kolega, ki mu je sodišče moralo pomagati do tega, da je bil sankcioniran, ker ga volivci na volitvah niso sankcionirali. To je bistvena razlika, in midva, ki se na volilni sistem spoznava, veva, zakaj do tega prihaja. Mislim, da vse stvari in vse funkcije v slehernem položaju niso primerljive. Zato je ravno odgovornost in dobro ali slabo delo enega ali drugega težko do kraja natančno izmeriti. Samo za to gre. Naš predlog je zelo jasen in nikakor ne govori v prid tega, da podpiramo slabo delo sodišč. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik ima besedo.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

Še enkrat bi se oglasil k predlogu amandmaja, ki smo ga podali v Slovenski

demokratski stranki. Zdi se mi pomembno, ker pravna praksa, ki se kaže na tem delu, če spremljamo zadnjih 20 let glede dela sodnikov – kaj nam izkaže? Poznamo tri primere, kjer so bili sodniki v nekaterih postopkih. Poznamo zadnji primer tistega sodnika v Celju, kjer nek postopek teče, čeprav ima veliko problemov. Potem poznamo sodnika na Ptuj, ki je na koncu dobil odškodnino. Na koncu ugotavljamo, da sodišča v Sloveniji delajo v moderni slovenski zgodovini izredno dobro, po sodni praksi, ki se je izvajala. Tudi Kazenski zakonik v 288. členu ima zanimivo dikcijo, ki mislim, da nikoli ni bila uporabljena v slovenski moderni zgodovini: "Protizakonito, pristransko in krivično sojenje." Prvi del te dikcije govori: "Sodnik, ki pri vodenju sodnega postopka ali izrekanju sodne odločbe zavestno krši zakon ali izkrivlja pravo, da bi stranki v postopku škodoval ali ji neupravičeno dal prednost, se kaznuje z zaporom do treh let." Drugi del tega govori: "Enako se kaznuje sodnik, ki z namenom iz prejšnjega odstavka tega člena opre sodno odločbo na dejstva, za katere ve, da ne obstajajo ali se krivo podtikajo z lažnimi ali nedovoljenimi dokazi." Poglejte, v slovenski moderni zgodovini 288. člen nikoli ni bil uporabljen.

Kaj lahko o tem razpravljamo? Lahko razpravljamo, da naši sodniki delajo tako dobro ali da se tega nikoli ni kršilo. Če pogledamo nekatere druge regulirane poklice, recimo zdravnike, ki imajo, lahko rečem, vsaj v nekih svetovnih nazorih, kjer odločajo o življenju in smrti nekoga – pogledjte, koliko strokovnih napak se je odkrilo zadnjih 15 let! Tudi oni so imeli vsaj v nekaterih delih neko nedotakljivost, ampak so tudi zdravniki med seboj prišli do nekega samoočiščenja, pri čemer so povedali, da med nami obstajajo tudi nekateri, ki so strokovno slabši in si ne zaslužijo, da opravljajo pomembne funkcije. Ko sem kot državljani spremljal razvoj slovenske države, bi lahko rekel, da sta bila v nekem obdobju, mogoče v sredini 90. let, tudi politika in Državni zbor skoraj nedotakljiva. Danes je ravno obratno. Danes smo poslanci pod velikim pritiskom, pod velikim udarom, spremljanjem javnosti na vsakem vogalu. Edino sedaj pa je prišla nedotakljivost sodnikov. Ali so sodniki v svojem poklicu lahko res totalno nedotakljivi in ni nobenega nadzora?

Vse, kar predlagamo v Slovenski demokratski stranki, je, da tisti, ki delajo slabo – ker po vsem tem, kar sem povedal v prvem delu, je jasno ugotovljeno, da do nekega samoočiščenja med pravniškimi ali pa sodnimi poklici do zdaj ni prihajalo, da ščitijo eden drugega. Ne samo sodniki! Tudi notarji svojega, odvetniki svoje ljudi, razen nekaterih primerov, in ne verjamem, da v tem cehu ni slabih in še slabših. To je nekaj nesprejemljivega. Predlagali smo vsaj, da se pri delu sodnikov – najpreberem del tega amandmaja, za katerega mislim, da je zanimiv. Če iz ocene izhaja, da sodnik ne izpolnjuje pogojev za redno napredovanje, se mu izreče znižanje plače do

višine 20 % za čas enega leta in obvezno udeležbo enega ali več usposabljanj za izboljšanje znanja na področjih, za katera so bile ugotovljene nepravilnosti, ko se opravi še eno oceno, sodniku svetnikov pa se odvzame naziv. Ali ni to nekaj logičnega? Ali ni to nekaj logičnega, kar je normalno v vseh ostalih družbenih poklicih? Nekdo, ki slabo peče kruh, mora iti na neko usposabljanje, nekdo, ki je navadni varilec, mora na usposabljanje, če slabo dela v poklicu. V sodniškem poklicu pa nekdo, ki slabo dela – predsednik sodišča – nima neke možnosti delovanja. Obstaja tudi vprašljivost v nekem sodniškem menedžmentu kot takšnem, ki ga opravlja tudi predsednik sodišča, saj je on tudi menedžer, on tudi menedžira. Mi predsedniku sodišča odvzemamo tudi del pristojnosti, kjer lahko nagraduje svoje sodnike, in to je nekaj nesprejemljivega – neka totalna nedotakljivost enega poklica.

Če pogledamo druge poklice, potem ugotavljamo, da v vseh ostalih prihaja do nekega samoočiščenja. Vsi se zavedajo, da slabi ljudje, ki slabo delajo, netransparentno, nestrokovno, cehu nekako škodujejo. Razen v cehu, ki se imenuje sodniški cehe v Sloveniji, ki ne deluje dobro. Saj to ni moje mnenje, ni mnenje Slovenske demokratske stranke, Slovenske ljudske stranke in vseh ostalih! O tem nam najbolj govorijo sodni judikati sodišča za človekove pravice, kjer smo ena najbolj znanih držav, kjer vsakodnevno prihaja do množičnega kršenja zadev, predvsem do sojenja v nerazumnih rokih. Gre za minorne zadeve, ki so tudi glede strokovnosti izredno, lahko rečem, normalne – niso neke izredno strokovne zadeve, kjer bi potrebovali, ne vem, cel cehe strokovnjakov, da lahko prihaja do nekih kvalitetnih judikatov. Ugotovitve Evropske komisije nam nalagajo, da moramo nekaj narediti. Ta amandma, ki ga predlagamo, je samo nek košček, da dajemo predsednikom sodišč nek večji manevrski prostor, da lahko vsaj malo nadzira ali ugotavlja ali dela neko kvaliteto med sodniki in jih tudi sankcionira. Mislim, da se vseeno zavedamo, da ko nekoga udariš po žepu, po domače povedano, se tista zadeva, vsaj v tem kapitalističnem delu najbolj dovršena – najbolj nekdo začuti na svojem proračunu in se potem morda spomni in začne delati boljše. Vsaj tukaj je en del očiščen. V tem procesu, da bodo naša sodišča postala nek status tudi v evropskem prostoru, da bodo začela delati kvalitetno, s čim manj sodnimi zaostanki, je to nek mali doprinos k temu, da dajemo nek manevrski prostor predsednikom sodišč. Verjamem, da boste vsi tisti, ki logično razmišljate, ki vam je to jasno, ta amandma Slovenske demokratske stranke podprli. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Breznik.

Ker ne vidim več želje po razpravi k 10. členu, zaključujem razpravo. V razpravo dajem

12. člen ter amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Želi kdo razpravljati? Dr. Vinko Gorenak ima besedo.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Iz zelo načelnih razlogov lahko povem, da bomo amandma, ki ga predlagajo Socialni demokrati, podprli. Ampak kaj je razlog? Danes imamo različno stanje med odvetniki, med pravobranci, tožilci in sodniki. Ko smo lansko leto sprejemali Zakon o državnem tožilstvu, ste mi kot takratnemu pristojnemu ministru očitali, da dovoljujemo prehajanje tožilcev med politike, za državne sekretarje. Konkretno ste rekli, da pripravljam delovno mesto za gospo Barbaro Brezigar, in konkretno ste rekli, da bo šla v kabinet takratnega predsednika vlade. Ne vem, kaj vse ste vedeli. Zelo pametno je to delovalo, nič od tega pa ni bilo res. Današnje stanje je tako: imamo sodnike, ki lahko gredo za državne sekretarje ali ministre, ne morejo pa iti ostali uradniki sodišč. Koalicija predlaga, da gredo tudi ostali uradniki sodišč. Če bi sprejeli tisto, kar je v originalnem tekstu zakona, ki ga zdaj obravnavamo, bi imeli naslednje stanje: tožilci gredo lahko za državne sekretarje in ministre, sodniki lahko gredo za državne sekretarje in za ministre, v sodni veji oblasti pa koalicija žal zdaj to dovoljuje tudi vsem ostalim zaposlenim, in se imajo pravico vrniti na sodišče. Mislim, da ima tokrat SD prav, ko drži zadevo tam, kjer je tožilski zakon. Treba bi bilo narediti še en korak in popraviti Zakon o državnem pravobranilstvu. Zakon o državnem pravobranilstvu pravobranilcem v celoti prepoveduje, in tukaj imamo čisto neurejeno stanje.

Zato mislim, da je prav, da bi ta amandma podprli. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Ker ne vidim želje po dodatni razpravi, zaključujem razpravo k 12. členu. V razpravo dajem 26. člen ter amandma poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljanske liste in Demokratične stranke upokojene Slovence Slovenije, in amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Želi kdo razpravljati?

Gospod Franc Breznik, izvolite.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala za besedo.

Amandma, ki smo ga v Slovenski demokratični stranki pripravili, govori o tem, da se dodata drugi in tretji odstavek, ki se glasita: v Zakonu o odvetništvu se v 25. členu za 9. točko doda nova 10. točka, ki se glasi: "da v zadnjih štirih letih ni opravljal funkcije sodnika ali državnega tožilca na območju Vrhovnega sodišča Republike Slovenije". V Zakonu o odvetništvu se v 50. členu besedilo "6. in 7. točke" nadomesti z besedilom "6., 7. in 10. točke". V čem je pomen tega amandmaja, ki ga sedaj dodajamo? Kot ste ugotavljali, smo imeli

primer takratnega sodnika Penka, ki je dobesedno v 24 urah prešel v odvetniške vode. Zakaj je to pomembno? Pomembno je predvsem zaradi higieničnosti poklicev, ki nastajajo. Nekdo, ki ima vpogled v sodne spise, ima neko poglobljeno prednost tudi v svojem cehu in lahko jutri zjutraj opravlja neko nalogo netransparentno, nehigienično, ker ima večji vpogled v sodni spis in večji vpogled tudi v sam proces sojenja. Tu gre tudi za strokovnost, ne samo nehigieničnost, in to je nekaj normalnega, kar se dogaja. Mislim, da je to normalno. V ekonomskih ali pa tako imenovanih menedžerskih poklicih v odločbah obstajajo tako imenovani dodatki, ki govorijo o tem, da ima nekdo, ki je delal v nekem podjetju in ima nek vpogled v neke zakonitosti oziroma tajnosti, procese, ki so tajni v podjetju, prepoved opravljanja poklica približno v isti panogi v naslednjih 2, 3, 4 ali 5 letih, odvisno od teh individualnih odločb, ki jih izdajo. To je v večini panog in poklicev že nekaj normalnega, v panogi, ki se imenuje samostojna sodna veja oblasti, pa je bilo to do sedaj zanemarljivo.

Mislim, da je ta amandma logičen, da je normalen, da odpira predvsem neko transparentnost, večjo kvalitativnost sodniških in tudi, lahko rečem, pravniških poklicev, in da boste ta amandma Slovenske demokratske stranke vsi ostali poslanci podprli. Najlepša hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati?

Gospod Brulc, izvolite.

MIRKO BRULC (PS SD): Samo ena opomba: Penko je bil tožilec, ne sodnik, in je potem šel za odvetnika Zidarju. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Je še kdo prijavljen za razpravo? Če ni, zaključujemo z razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali čez pol ure v okviru glasovanj.

S tem prekinjamo to točko in tudi prekinjamo sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali čez pol ure, ob 15.35.

(Seja je bila prekinjena ob 15.05 in se je nadaljevala ob 15.35.)

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Spoštovani kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbora. Prehajamo na glasovanje zbora o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav. Preden pridemo na postopek glasovanja, vas želim obvestiti, da bomo v okviru proračunskega paketa aktov najprej glasovali o Predlogu zakona o davku od srečk ter o Predlogu zakona

o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah. Nato bomo glasovali o Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013, na koncu pa še o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014.

Nadaljujemo s prekinjeno 3. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o davku od srečk.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na tretjo obravnavo – na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba in Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Poslanke in poslance sprašujem, če želi kdo obrazložiti glas. Najprej odpiram možnost za prijavo za obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine. Prosim za prijavo, če želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine.

Gospod Franc Pukšič v imenu Slovenske ljudske stranke, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala lepa.

Že na odboru in včeraj v stališču smo povedali, da tega zakona ne podpiramo predvsem iz razloga, ker se bo ob takšni znatni obdavčitvi zgodilo to, da se bodo tisti, ki igrajo na teh dveh loterijah – srečkah in športnih napovedih – preselili, tudi zaradi tehnike možnosti, drugam, izven države. To bo imelo bistveno več negativnih posledic prav v tistem delu, ko ti dve organizaciji financirata invalidske, humanitarne in športne organizacije, in bi s tem naredili proračunu več škode kot korist, ker bodo na koncu sigurno tudi invalidske, humanitarne in športne organizacije delale dodatni pritisk na proračun Republike Slovenije.

Suma summarum, pod črto bi bila negativna s strani prihodkov v državni proračun in zato tega zakona ne podpiramo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Pukšič.

Želi še kdo obrazložiti glas v svojem imenu? Če ne ... Se opravičujem, nisem vas videla.

Mag. Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani kolegice in kolegi!

Za tako imenovano konsolidacijo javnih financ je ta vlada, ki je nastopila spomladi, izvedla dve skupini ukrepov: dvig davkov in dodatna zadolžitve. Menim, da velja vendarle priklicati v spomin misel znamenitega državnika Churchilla, da je poskus, da bi z dvigom davkov dvignili blaginjo prebivalstva, podoben, kot če bi stali v vedru in se poskušali dvigniti za ročaj. To zdaj delamo ves čas. Stojimo v vedru in se

poskušamo dvigniti. To ni še nobenemu uspelo. Poglejte, četudi gre za srečke, je to vse narobe – ukrepi. Druge ukrepe potrebujemo. Dvig davkov in dodatno zadolževanje ne bosta postavila javnih financ na trdne temelje. Na trdne temelje bo javne finance postavilo samo gospodarstvo, ki bo več proizvedlo in ustvarilo večjo dodano vrednost. To je ključna stvar, in začnimo delati ukrepe v tej smeri. Hvala lepa.

Ne morem glasovati za takšen predlog zakona, ker je v nasprotju z razvojem.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Vogrin.

Lahko glasujemo? Odpiram možnost za glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 36.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 36.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujemo to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 4. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodnih taksah.

Nadaljujemo z drugo obravnavo – z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmaji z dne 11. 7., ki ste ga prejeli na e-klop. Prehajamo najprej k 13. členu in na odločanje o amandmaju k temu členu, ki ga je vložila Poslanska skupina SDS.

Želi kdo obrazložiti glas? Če ne, prehajamo na glasovanje. Odpiram možnost za glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 45.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na naslednji člen oziroma amandma, in sicer k 22. členu, prav tako amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo besedo? Če ne, glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 45.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na tretji, zadnji amandma, in sicer k 23. členu, prav tako amandma Poslanske skupine SDS. Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 35, proti 46.

(Za je glasovalo 35.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaji in s tem z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti,

prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba in Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslanev, za je glasovalo 46, proti 33.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013.

Prehajamo na odločanje o splošnem delu predloga rebalansa proračuna.

Želi kdo besedo? Želite besedo v imenu poslanske skupine?

V imenu poslanske skupine ima besedo gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Dovolite, da v imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke pojasnim in napovem naše glasovanje pri zelo pomembni točki, pri rebalansu proračuna Republike Slovenije za leto 2013. Kot sem že dejal, smo imeli v Slovenski ljudski stranki v teh dneh priložnost spregovoriti o precej usodnem proračunu, proračunu za leto 2013, proračunu, v katerem bo treba pokazati, s kakšnimi politikami se želi Slovenija rešiti iz primeža globoke krize in napak, ki smo jih storili v slovenskem političnem prostoru. Proračun, ki ga sedaj popravljamo, je bil pripravljen lansko leto oktobra in novembra in je bil sprejet v začetku decembra. Vsi lahko priznamo in vemo, da se je od tistega časa marsikaj zgodilo, da se napovedi, ki jih je takrat upoštevala Vlada pri pripravi dokumentov, o tem, da bo slovensko gospodarstvo začelo okrevati, niso uresničile, in da smo v tem času prišli v še globljo krizo, kot smo bili takrat. Zato nas je v teh dneh, ko smo imeli možnost razpravljati o tem rebalansu in tudi poslušati danes najbolj odgovorne na Vladi, predvsem predsednico Vlade, dokaj presenečalo, da je bilo ves čas govora samo o tem, da popravljamo nekaj, kar je bilo lansko leto narobe narejeno, in da gasimo požar, ki ga je povzročila prejšnja vlada.

Manjkajo nam strategija, pogled, vizija te vlade, kako bi izšli iz te krize. Skozi politike, ki bi se morale odraziti tako na področju javne porabe, na področju principov zadolževanja in še na področju gospodarskega okrevanja, črpanja evropskih sredstev, ocenjujemo, da je pot, ki jo ubira Slovenija v tem trenutku, napačna, in da je to pot, ki bo na kratek rok doživela tudi nezaupnico v širšem prostoru, kateremu kot ekonomska država in kot suverena Slovenija pripadamo – v evropskem prostoru, v katerem so vedno bolj zaskrbljeni nad koraki, katere počnemo. V Slovenski ljudski stranki mislimo, da bi morali dosti več postoriti na strani

konsolidacije javnih financ, imeti jasne korake na področju sanacije bančnega sistema in privatizacije, ne skozi dokumente, ki jih sedaj sprejemamo, nadaljevati s politiko dokapitalizacije bančnega sistema in na nek način zamegljevanja tistega izvirnega greha te poglobljene krize, ki jo imamo v Sloveniji v bančnem sistemu.

Zaradi vseh teh stvari, s katerimi se ne strinjamo, bomo glasovali proti temu rebalansu proračuna. Kot smo že dejali, v nadaljevanju še vedno želimo konstruktivno sodelovati pri izboljšanju politik, katere si bo Slovenija izbrala za naslednje leto za izhod iz krize.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Gospod Vizjak v imenu poslanske skupine.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana podpredsednica, ministra!

V Slovenski demokratični stranki bomo predlogu rebalansa proračuna za leto 2013 nasprotovali. Za to obstaja vrsta razlogov. Nekaj je tudi takšnih, ki so zelo pomenljivi za sedanjo koalicijo, kajti rebalans proračuna je diametralno nasprotje dvema prioritetama, ki si jih je ta vladna koalicija zadala, ko je podpisala dogovor o sodelovanju. Zapisala je, da bo zniževala proračunski primanjkljaj, in sicer na način, da bo zniževala tudi tekoče odhodke oziroma omejevala plače v širšem javnem sektorju. In drugo je, da bo spodbujala konkurenčnost oziroma izboljševala poslovno okolje. Rebalans proračuna gre v nasprotno smer. To je tudi ključen problem. Primanjkljaj se z rebalansom zvišuje z ene milijarde na dobro milijardo in pol – za 53 %. Ob nižjih davčnih prihodkih se znižujejo tudi povračila evropskih sredstev v slovenski proračun. To pomeni, da se je ta vlada odločila, da bo manj ambiciozno črpala evropska sredstva, kar pomeni, da bo tudi manj povračil iz evropskega proračuna v slovenski proračun, kar za 250 milijonov evrov. To je slabo.

Ta vlada z rebalansom znižuje obseg investicij in investicijskih transferjev, ohranja ali celo povečuje pa tekoče odhodke države in tekoče transferje. Dogaja se celo ta paradoks, da so investicije, investicijski odhodki in investicijski transferji skupaj manjši, kot je primanjkljaj v tem proračunu, kar pomeni, da sta primanjkljaj in zadolževanje na račun tekočih odhodkov in transferjev oziroma da smo prišli tako daleč, da se zadolžujemo za to, kar država tekoče potrebuje za funkcioniranje in ne za investicije. To je slabo. To je signal za alarm. Ne pripomore k okrevanju tistega, kar je ključno za izhod iz krize – okrevanju gospodarstva. Samo okrevajoče gospodarstvo nas lahko popelje iz primeža te krize, in nova delovna mesta posledično. To se da ustvarjati z bolj konkurenčnim poslovnim okoljem, boljšimi pogoji za gospodarjenje. Vlada pa z novimi davki in povečevanjem DDV prizadene še dodatni

udarec gospodarstvu. Višji davki in manj investicij – to gotovo ne bo pripomoglo h gospodarski aktivnosti.

To je odsev tega rebalansa in zato mu v Slovenski demokratični stranki nasprotujemo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Gospod Möderndorfer v imenu poslanske skupine.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS PS): Za razliko od mojih predhodnikov bom malce krajši. V Pozitivni Sloveniji bomo podprli ta rebalans proračuna, ki ga je sestavila vlada Janeza Janše. Žal se tega zavedajo tudi na tej strani klopi. Njihov problem je nekaj drugega. Preklete dobro vedo, kaj bi v resnici morali narediti, pa se tega bojijo, ker drugače ne bodo izvoljeni. Žal moramo popraviti to zadevo. Bojim pa se, da s tem rebalansom, in to priznamo, ne bomo popravili vseh napak, ki jih je s tem proračunom zagrešila.

V Pozitivni Sloveniji bomo podprli ta rebalans.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Morda v lastnem imenu? Odprli bomo možnost za prijavo. Prijavljeni so štirje razpravljavci. Prvi je na vrsti gospod Brane Golubović.

BRANE GOLUBOVIČ (PS PS): Hvala. Spoštovani, prav lepo pozdravljeni!

Sam bom podprl rebalans proračuna predvsem zato, ker stabilizira naše javne finance. V bistvu nam omogoča, da bomo do konca leta prišli kot normalna država. Razloge je povedal že moj vodja, ampak ta rebalans proračuna ohranja tudi investicije v višini 1,1 milijarde. Namenjamo sredstva za spodbude gospodarstvu skupaj s SID banko v višini 600 milijonov. Poleg tega aktivna politika zaposlovanja ostaja enaka, s tem da dodajamo dodatne spodbude za zaposlovanje mladih. Ohranjamo javno šolstvo, tudi podružnične šole na podeželju, ker ne ukinjamo normativov, in ohranjamo javno zdravstvo. Zdi se mi, da je podpora temu rebalansu odgovornost do države in državljanov. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Naslednji je na vrsti gospod Franc Pukšič.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Hvala. Kolegice in kolegi!

Tako kot je bilo povedano s strani poslanske skupine, tega ne bomo podprli. Tudi sam tega ne bom podprl. Vprašanje je, za koga se dela rebalans proračuna. Ali se dela za koalicijo ali za opozicijo? Niti za ene niti za druge. Rebalans proračuna bi se moral delati za

uspešno vodenje države. Glede na včerajšnji nastop ministra za finance, ki si je vzel izredno malo časa za to, ampak ga popolnoma razumem, zakaj – ker je njegovo stališče jasno, popolnoma jasno: da je treba najprej konsolidirati javne finance. Ker njegova predsednica Vlade in ministrska ekipa tega ni naredila, se mu je zdelo brezveze, da bi v tej smeri še naprej razpravljali o nečem, za kar ve, da je nerealno. Prišel je iz Bruslja, povedal je jasna stališča, kaj so se tam pogovarjali, in slišali smo, kaj je ministrska ekipa v Bruslju povedala.

V Slovenski ljudski stranki smo vam ponudili pisno, smo poslali predsednici Vlade roko, pa vendar tega ne sprejemate. Ni pomembno, ali danes ali čez 14 dni, čez 14 dni brez obrazložitve glasu, brez besede, če bi spravili rebalans tako skupaj, da bi ga balansirali tudi na odhodkovni strani. Žal tega niste razumeli. Še več, ne boste verjeli in ne morete verjeti. Z Zoranom Jankovičem se skoraj nikoli nisem strinjal, tokrat se pa. Tudi on je spoznal, da je takšen rebalans "štala" za to državo in ga ne podpira! Ta rebalans nas vodi v nov rebalans, ki se je zgodil, in ne odpira niti enega delovnega mesta oziroma celo zapira tega gospodarskega osla, ki sedaj niti hoditi več ne more.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jerko Čehovin.

JERKO ČEHOVIN (PS PS): V nasprotju z mojim predhodnikom bom rebalans podprl, predvsem iz razloga, ker sanira obstoječi proračun, ki je bil sprejet. V splošni razpravi sem že povedal, da ni rečeno, da je bil vsak proračun slab zaradi tega, ker so bile namerno nekatere stvari vnesene, ampak se je makroekonomska situacija spremenila. Sodbe Ustavnega sodišča so, sodbe evropskega sodišča so tudi – ki niso bile zajete v proračunu. Vsa razprava, ki smo jo imeli te dni, je bila podobna razpravi dveh beračev, ki se kregata o tem, čigava malha je bolj prazna in kdo bo bolj malho nastavljal. Rebalans ne more vnašati novih kontov, ne more prinašati novih postavk, o katerih je bilo govora. Vsa razprava se je bolj ali manj vrtela o proračunu, ne pa o rebalansu proračuna – popravku slabega proračuna in nerealnega proračuna. So pa očitno nekateri, ki mislijo, da se iz pirita da narediti zlato.

Rebalans bom podprl tudi zaradi tega, ker v nasprotju s povedanim ne zmanjšuje investicijskih izdatkov v primerjavi z lanskim letom. Jih ne zmanjšuje. Kar je bilo do zdaj rečeno, ni resnica. Rebalans, še enkrat ponavljam, bom podprl, vse pa pozivam, da se boljše pripravijo za proračun za leto 2014.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa. Spoštovani kolegice in kolegi!

Moja kolegica Lejla, zdravnica, se bo zagotovo strinjala. Če hočete izvedeti stanje svojega zdravja, morate napraviti krvno sliko, in zdravnik specialist iz tega vidi večino. Zdaj pa si pogledjmo krvno sliko države. Podatki o saldu državnega proračuna kažejo, da se primanjkljaj v državni blagajni znova povečuje z 1 na 1,5 milijarde evrov. Merjeno v odstotnem deležu ustvarjenega bruto družbenega produkta se bo primanjkljaj z lanskih 3,1 % povečal na 4,4 %. Če proračunskemu primanjkljaju dodamo še izdatke za sanacijo državnih bank, bo skupni javnofinančni primanjkljaj letos dosegel že 7,4 % bruto družbenega produkta. Zato ne presenečajo svarilne besede evropskega komisarja Rehna, da mora vlada ukrepati hitro, saj se nam čas izteka. Graf o eksponentni rasti slovenskega državnega dolga, ki se je povečal z 22 % bruto družbenega produkta v letu 2008 na 61,8 v letošnjem letu, je dovolj zgovoren. Zato je to pot v pekel. Razumem opozicijske in pozicijske poslance. Eni morate biti proti, drugi morate biti za. Status samostojnega poslanca ima veliko slabosti. Ima pa eno prednost: vedno lahko glasujem tako, kot mislim, da je prav.

Ne morem glasovati za ta proračun. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas? Vidim prijavo gospe Brunskole.

Izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa. Lepo pozdravljeni!

Rebalans pomeni popravek obstoječega proračuna. Kot je kolega Möderndorfer že povedal, in ne polemiziram z njim, ampak je jasno poudaril, da gre za popravek proračuna, ki ga je sprejela prejšnja vlada. Rebalans bom podprla. Minister za finance je na seji obrazložil, čeprav kratko, ampak jasno: konsolidacija javnih financ, sanacija bančnega sistema in razdolževanje gospodarstva, izboljšanje korporativnega upravljanja, umik države iz gospodarstva – to so prve prioritete. Naši cilji, kot je kolega Potočnik v imenu Pozitivne Slovenije poudaril, so finančna stabilnost, fiskalna konsolidacija, ki je nujna v Republiki Sloveniji, in ukrepi rasti. Nekateri kolegi, ki so včeraj in tudi že danes razlagali glas in razpravljali – vodili so nekatere resorje, kjer bi lahko izkoristili več kohezijskih sredstev, lahko izpeljali več ukrepov na področju gospodarstva, pa žal nismo uspeli. Upam, da bomo v letu 2014 imeli proračun, katerega bomo skupaj, tako koalicija kot opozicija, boljše pripravili in bili s tem vsaj do neke mere zadovoljni.

Rebalans v danem trenutku bom podprla – rabimo pokojnine, rabimo javno zdravstvo in šolstvo. Ljudje od nas to pričakujejo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Jaz ga pa ne bom podprl, ker rabimo predvsem učinkovito gospodarstvo. Ne potrebujemo samo tistih ponorov denarja, rabimo predvsem izvore denarja. To je ključna stvar, zakaj menim, da ga ni za podpreti – ker ne daje spodbudnega okolja za tiste, ki v tej državi ustvarjajo. Določen denar ste razdelili na tiste skupine, za katere menite, da so upravičene. Še nekaj, ta proračun klesti investicije. Prejšnja vlada je v bistvu sedanja vlada, saj sta dve stranki isti. Hočem povedati to, da ko tolčete po prejšnji vladi, tolčete po koalicijskih partnerjih, ker so sedeli tudi v prejšnji vladi. Govorim o DeSUS-u in o Državljanjski listi. Ambicioznejše smo zastavili investicije in črpanje evropskih sredstev zaradi tega, ker smo verjeli, da to lahko pozitivno vpliva na gospodarsko aktivnost. Ni korektno primerjati načrt za leto 2013 oziroma proračun vlade Janeza Janše za leto 2013 s porabo za leto 2012, ker smo morali sklestiti vaš – od vlade Boruta Pahorja – primanjkljaj preko dveh milijard na milijardo in 100 milijonov evrov. Za eno milijardo smo sklestili primanjkljaj. Res je šlo delno na račun investicij v letu 2012, ampak eno leto kleščanja investicij je dovolj, zato bi bilo dobro, da se primerjate z letom, ki je bilo načrtovano skozi proračun 2012. Še nekaj. Občinam jemljete približno 70 milijonov evrov za investicije in Ljubljani ne dajete niti evra novih investicij ali denarja. Menim, da je to veliko razočaranje vaših zvestih volivcev, Pozitivci, ki so stavili na vašega do nedavnega zamrznjenega predsednika, ki je obljubljal Ljubljani več denarja svoje vlade. Kje je ta denar, spoštovani, z novo vlado, ki jo je sestavil gospod Zoran Janković?

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Zdaj se javljam kot posameznik, prej sem se v imenu poslanske skupine. Še enkrat me danes preseneča kratkovidnost pri razpravi oziroma obrazložitvi glasov pri rebalansu proračuna – kot da nekdo ne vidi dlje kot do nekaj mesecev nazaj. Včeraj sem poskušal v predstavitvi poslanske skupine predstaviti grafe, ki krepko segajo v kar nekaj slovenskih vlad. Vsi skupaj se šele danes zavedamo, da govorimo o trendu, ki je trend zadnjih 8 let, ki je dobil pospešek po nastanku krize, in tukaj nekateri nekdanji ministri poslušamo, kako nismo znali črpati evropskih sredstev. Spoštovani kolegi, v letošnjem letu bo lahko velik del okoljskih investicij podpisal kolega minister Židan zato, ker se je v lanskem letu vlada sestajala na tedenskih koordinacijah. Tedensko so bili ministri odgovorni za kohezijska sredstva od devetih do desetih skupaj in so

tekoče reševali probleme. V decembru, januarju in februarju je bilo toliko razpisov, da bo za okoljsko infrastrukturo možno podpisati 600 milijonov investicij, od tega je dobra polovica evropskih. Tudi v Beli krajini se je vodovod pospešil v tistem času, ko sem ministroval, zato so takšne pripombe od spoštovane kolegice malce nevljudne, predvsem pa zavajanje ljudi.

Želim, da kolegi, ki boste letos skrbeli za kohezijska sredstva, naredite toliko kot smo v lanskem letu, in bo za vse nas toliko boljše. Pri sprejemanju rebalansov proračuna in pri politikah, ki se krojijo skozi proračunske dokumente, skozi zakon o izvrševanju proračuna, pa usmerite pogled dlje kot samo 8 mesecev naprej, ker očitno ga za nazaj ne morete usmerjati.

Glasoval bom proti temu kratkovidnemu rebalansu proračuna, ki ste ga pripravili.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Marko Pogačnik.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Kogecice in kolegi!

Rebalansa proračuna ne bom podprl zaradi tega, ker je ta rebalans izrazito nerazvojno naravnan. Zdaj se pokaže, da gre za diametralno nasprotje, kar je koalicija obljubljala prej in kar dela sedaj. Jemlje se denar s področja investicij, dodatno se obremenjuje gospodarstvo, dvigujete davke. Vsaj potihoma sem upal, da boste glede na dvigovanje davkov poskušali s temi prilivi vsaj malo pomagati gospodarstvu, jih nameniti za investicije. To pomeni, da ta koalicija ne ve, da ima davek tudi razvojno funkcijo. Davek verjetno ocenjujete samo kot polnjenje proračuna. Nerazumevajoče in zaskrbujoče je predvsem to, da se jemljejo sredstva na področju črpanja evropskih sredstev za več kot 250 milijonov kljub temu, da ima minister za finance v predalu pogodbo z Evropsko investicijsko banko v višini 500 milijonov evrov. Nedvomno je tudi to, da so verjetno velik doprinos k temu rebalansu prispevali tudi poslanke in poslanci Pozitivne Slovenije, poslanke in poslanci Socialnih demokratov, glede na to, da se bistveno povečujejo odhodki za obresti, kajti eno leto ste potrebovali, da ste sprejeli fiskalno pravilo, vložili ste referendumске podpise za slabo banko in za Zakon o Slovenskem državnem holdingu. Ta rebalans proračuna Slovenije ne bo popeljal iz krize. Ta rebalans proračuna ne bo odprl novih delovnih mest. Ta rebalans proračuna ne bo zagnal gospodarstva.

Zaradi vsega tega rebalansa proračuna ne bom podprl.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Tudi jaz ne bom podprl predloga rebalansa za letošnje leto, kajti rebalans ne gre v smeri stabiliziranja javnih financ. Veliko je leporečja, kako spodbujati, razvijati in pomagati gospodarstvu, ampak ta rebalans je naravnan proti gospodarstvu. Bom navedel zelo jasno sliko: s povečanjem davkov obremenimo gospodarstvo, z občutnim zmanjšanjem investicij v rebalansu pa vzamemo delo gospodarstvu. Saldo je na koncu absoluten minus. Tak rebalans ni razvojno naravnan, kajti investicije so tisti razvoj, ki da zagon gospodarstvu, in če tega ni, potem tudi razvoja ni. Rebalans je naravnan ravno v nasprotno smer. Vzdržal bo mogoče 4 mesece, potem pa bo zmanjkalo denarja in bo na vrsti spet nov rebalans.

Negativno naravnane rebalansa, ki ni v prid stabiliziranju javnih financ, absolutno ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Zdaj vas je več takih, ki želite razpravljati, in bom odprla možnost za prijavo. Odpiram možnost za prijavo. Štirje prijavljeni razpravljavci, prvi je na vrsti gospod Andrej Čuš.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Z julijskim dvigom davka na dodano vrednost smo se lahko soočili z izrazito antisocialno politiko vlade Alenke Bratušek, saj je dvig davka na dodano vrednost ukrep, ki enako prizadene najbogatejše in po drugi strani tiste, ki so socialno najbolj ogroženi. Slednje bo najbolj prizadel dvig spodnje meje davka na dodano vrednost – podražile se bodo tudi osnovne življenjske potrebščine in dobrine. Skrb zbujajoče je tudi to, da vsak nov teden vlade Alenke Bratušek skorajda prinese nove davke. Že tako močno obremenjeno gospodarstvo bo obremenjeno še bolj, in vse, kar dela in hodi, bo plačevalo več predvsem zaradi nesposobnosti naše vlade, vlade Alenke Bratušek. Da vlada Alenke Bratušek ne obvladuje situacije, pri tem pa niti nima jasno izdelane strategije, kaže tudi predlog rebalansa proračuna za leto 2013, ki ne nakazuje prihodnosti in ne kaže na stabilizacijo javnih financ. Rebalans ne bo zdržal in verjetno bomo že jeseni tukaj spet debatirali o novem.

Vlečni konj vlade Alenke Bratušek je vseskozi govoril o zagonu gospodarstva in črpanju evropskih sredstev, zato me čudi vladna napoved zniževanja prihodkov za 250 milijonov evrov s strani sredstev Evropske unije. Tako imenovanega investicijskega zagona, kot je rekel gospod Mišič, ne bo. Prav tako ne bo novih delovnih mest. Mladi smo prav tako proti zadolževanju na naš račun in na račun prihodnjih generacij. Recimo stanje, ko ima proračun 8 milijard prihodkov, odhodkov pa je za slabih 10 milijard, je nesprejemljivo in kaže na to, da vlada Alenke Bratušek na račun zadolževanja kupuje socialni mir, pri tem pa brani mnoge neupravičene privilegije. Včasih so

pobirali desetino, pod vlado Alenke Bratušek pa nam bo ostala desetina.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jožef Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Rebalans je korekcija, in rebalans je korekcija proračuna, ki ste ga sprejeli vi. Kot je kolega Jerko dejal, ne verjamemo, da ste želeli slabo, ste pa želeli drugače, in to je razlika. Vidite in delate drugače, mi vidimo in delamo drugače. Ta trenutek popravljamo tisto, kar ste naredili narobe. Tudi sam želim popraviti in narediti korekcijo nekaterih vaših izjav. Dejali ste, da je 700 milijonov za investicije več, kot je milijarda 100 milijonov. Tu je treba narediti korekcijo – v rebalansu je za milijardo 100 milijonov sredstev namenjenih investicijam in to je verjetno več kot 700 milijonov. Istočasno v tem rebalansu dajemo 22 milijonov več za izobraževanje. To je tudi investicija, investicija v znanje in razvoj.

Zato bom ta rebalans podprl. Če se bomo šli to, kdo kaj vidi, kdo več vidi in kdo manj vidi, vam povem, da mi vidimo drugače kot vi.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Marijan Pojbič, izvolite.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica!

Uvodoma moram povedati, da tega rebalansa ne bom podprl. Prepričan sem, da če bi sedanja vlada in ta koalicija, katere polovica prihaja iz prejšnje koalicije, šli po poti, ki jo je začrtala vlada Janeza Janše, ta rebalans ne bi bil potreben, in bi bil ta rebalans v celoti sprejemljiv. Ta vlada in ta koalicija sta se odločili za popolnoma drugačno pot in poskušata reševati slovensko gospodarstvo in Slovenijo z dvigovanjem davkov. S tem rebalansom vlada zmanjšuje sredstva, vsaj 70 milijonov, za lokalne skupnosti, za investicije. Če misli, da bo lahko peljala to družbo v lepšo in boljšo prihodnost na način, da bo na eni strani dvigovala davke, na drugi strani pa ne bo čisto nič storila za to, da bi vzpostavila pogoje za konkurenčno gospodarstvo, za odpiranje novih delovnih mest, je to velikanska napaka.

Ta rebalans proračuna izraža prav to, zato je za Slovensko demokratsko stranko, zame in za večino državljanek in državljanov Republike Slovenije nesprejemljiv in ga tudi ne bomo podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Matjaž Zanoškar, izvolite.

MATJAŽ ZANOŠKAR (PS PS): Hvala za besedo. Spoštovani!

Ta rebalans sprejemam kot neko finančno gimnastiko, ki je absolutno oblikovana na podlagi realnih ekonomskih parametrov. Ne glede na to, da kolegice in kolegi govorite, da rebalans ni dober, da rebalans ne vsebuje zadosti sredstev za investicije in ni razvojno oblikovan, dvomim v vašo iskrenost, vašo poštenost, ker se mi zdi, da imate vsi toliko pojma o tem, da lahko zapravimo in porabimo toliko, kolikor je na razpolago. Ampak ta rebalans je preslikava realnega stanja. Poglejte, če ta rebalans korigira proračun, ki je bil sprejet v vaši vladi, potem ste lahko vi načrtovali tak proračun, ki je bil razvojno, investicijsko naravnano, vendar kaj to pomaga, če ste ga načrtovali na način, ki ni imel realne osnove. Danes vemo, da so parametri drugačni, da se je v tem času spremenilo marsikaj in da tega denarja, tudi če ste ga vi načrtovali, ne moremo realizirati. Kaj pomeni potem to? To je realno stanje, ki je preslikava na to finančno gimnastiko, kot sem rekel. Tudi v tej preslikavi je kolikor se da možno tudi spodbujanje zaposlovanja mladih, je investicijsko naravnano, in na koncu koncev predstavlja vzdržnost delovanja celotnega sistema države. To je zame absolutno zelo pomembno.

Absolutno ni debate, rebalans bom podprl.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Zanoškar.

Mag. Andrej Šircelj.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Tega proračuna ne morem podpreti, in sicer iz naslednjih razlogov. Prvič, zaradi tega, ker je premalo varčevalen. Dejansko se sredstva za plače v javni upravi znižujejo premalo. Zaradi tega je prevelik primanjkljaj. Na drugi strani se premalo sredstev namenja za investicije, predvsem za zagon gospodarstva. Ali je ta proračun bolj realen, kot je bil realen prejšnji proračun, ki ga je izvajala vlada Janeza Janše, bomo videli. Razumem, da nova vlada izvaja svoj proračun, vendar ta proračun je enostavno premalo ambiciozen. Navsezadnje na številnih področjih to ugotavlja tudi Evropska komisija. Predvidevam, da bo treba narediti še en popravek tega proračuna v letu 2013 zaradi premajhne ambicioznosti na področju odhodkov. Odhodki so previsoki, primanjkljaj je prevelik, in to ni tisto, kar je v paktu stabilnosti, in tisto, kar smo se Evropski komisiji zavezali, da bomo naredili.

Mislim, da je to glavni problem in zaradi tega vsekakor ne morem podpreti tega proračuna. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala za besedo.

Jaz bi vseeno podal nekoliko drugačno mnenje od mojih kolegov in kolegic, ker menim, da Vlada s tem rebalansom proračuna v bistvu končuje ekonomsko recesijo, nekako končuje z rešitvijo, da izhajamo iz ekonomske recesije in gremo v ekonomsko depresijo. To pomeni, da gremo v totalno uničene proizvodnje, totalni padec BDP za več kot 10 %, in to se bo zgodilo v naslednjem dobrem letu in pol v Sloveniji. Vsi tisti, ki menite drugače – mislim, da bomo srečali vse naše argumente, ki bodo prišli v roku enega leta. Prvič, v rebalansu niste upoštevali spremenjenih okoliščin, v katerih se nahaja naša država. Z vstopom Hrvaške v Evropsko unijo je nastopilo drugačno obdobje. Nismo več glavni steber na Balkanu, ampak je to sedaj postala Hrvaška. Vse svoje prednosti kot taka država smo izgubili. To so leta izgubljenih priložnosti. Rebalans proračuna ne vzdrži neke ekonomske doktrine, nekaj konservativnega liberalizma, ki ga je peljala Janševa vlada, in ki se je pokazal pri investicijah oziroma, lahko rečem, pri evropskih investitorjih v ceni obveznic, ki so bile nekaj nad 4 %. Z vstopom te nove vladne koalicije, s spremembo ekonomske politike se je pokazala vsa razsežnost tega nepoznanega tržnega gospodarstva, in vse vodi v eno veliko ekonomsko katastrofo.

Tega ne morem podpreti. Sem na strani tistih, ki v to državo največ vlagajo, in tisti so sedaj najbolj kaznovani. Kaznovani so kmetje, kaznovani so delavci, predvsem pa podjetniki. Še ena zadeva, na katero moram opozoriti, je še ena rdeča luč za tuje investicije v Republiko Slovenijo. Vsak, ki ima neko normalno ekonomsko miselnost, ne more podpreti rebalansa tega proračuna. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Alenka Jeraj, izvolite.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Dejstvo je, da z rebalansom povečujete primanjkljaj za pol milijarde evrov. Niste imeli težav pri nižanju sredstev za kulturo, socialo, investicije in druga področja, ste pa našli 4 milijone evrov sredstev več za plače, kar ste morali najti glede na to, da ste samo v aprilu povečali število javnih uslužbencev za 200 ljudi. Našli ste tudi denar za urad bivšega predsednika. Sploh ne vem, kaj počne bivši predsednik in zakaj rabi urad. Če ima kdo probleme in državo zastopa oziroma predstavlja na uradnih poteh itd., je to aktualni predsednik, tako da res ne vem, zakaj potrebujemo 4-krat več denarja za bivšega predsednika republike. Našli ste tudi dodatni denar za informacijsko pooblaščenko. Prav tako ste našli dodatni denar za Komisijo za preprečevanje korupcije. Celo več bodo dobili, kot so v lanskem letu porabili. Huda radodarnost. Ne vem, zakaj. Tisti, ki pravite, da je vaš rebalans boljši, kot je bil naš

proračun – kako je lahko rebalans boljši, če pa povečujete primanjkljaj? Za pol milijarde povečujete primanjkljaj, kršite obljube, ki ste jih sami dali, zaveze, ki ste jih sami dali.

Zato tega rebalansa ne bom podprla.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti svoj glas?
Gospa Lejla Hercegovac, izvolite.

MAG. LEJLA HERCEGOVAC (PS PS): Lepo pozdravljeni!

Rebalans bom podprla zato, ker ohranja javno zdravstvo in javno šolstvo. Tri dni poslušam o rebalansu stvari – popolnoma razumem, da ima vsak, ki sedi v tej dvorani, pravico povedati, kaj misli, ali bo podprl ali ne bo. To je njegova pravica. Ne moti me, da kolegi ne bodo podprli rebalansa, ker imajo to prav, ampak me motijo nastopi, ki se vrstijo zadnje tri dni. Enkrat sem v Državnem zboru povedala, da sem proti kameram in televiziji, da nas snemajo in prevajajo ljudem od zunaj. Ker če ne bi bilo kamer, ne bi bilo propagande gospoda Jankoviča, gospoda Janše, premierke Alenke Bratušek, osebnih zamer, besed, ki niso primerne za Državni zbor. Nastopi, ki jih imajo nekateri ali večina, bodisi da so dobili navodila od svojega šefa, bodisi da sami čutijo, da tako morajo nastopati, res niso primerni za Državni zbor. Kakorkoli že, vsebinsko lahko ne podpremo, ampak korektni nastopi pa res morajo biti.

Rebalans bom podprla.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Vendarle smo pri obrazložitvah glasu v zvezi s splošnim delom rebalansa. Besedo dajem gospodu Tanku.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Tri izjave treh najvidnejših predstavnikov Pozitivne Slovenije vzbujajo strah. V ponedeljek je predsednica Vlade Alenka Bratušek, ko je prihajala odgovorjat na poslanska vprašanja, dejala, da novih ukrepov v zvezi z proračunom ne načrtujejo. Včeraj je v predstavitvi minister Uroš Čufer dejal: "Sprejmite ta rebalans, da gremo delat in da bomo pripravili nove ukrepe za stabilizacijo in normalizacijo." Včeraj je nekdanji predsednik Pozitivne Slovenije, ustanovitelj stranke gospod Janković rekel: "Ne podprite rebalansa proračuna." Trije najvidnejši predstavniki stranke Pozitivne Slovenije, ki so predlagali proračun, dajo tri zelo različne izjave, ki so po svoje tudi zelo simptomatične za način dela koalicije in tudi za način priprave proračuna in izvrševanje proračuna oziroma rebalansa. Ni res, da se borite za ohranitev javnega zdravstva. Pred nekaj dnevi je žena predsednika Socialnih demokratov dobila koncesijo za privatno opravljanje dejavnosti. Cel kup izjav, ki smo jim

priča te dni v obravnavi tega akta, kaj vse ohranjate, je podprtih z dejanji, izjavami in argumenti, zakaj glasovati proti, in to od najvidnejših predstavnikov sedanje koalicije: predsednika SD, nekdanjega predsednika PS Zorana Jankovića, sedanje vršilke dolžnosti gospe Alenke Bratušek in finančnega ministra.

Glasoval bom proti, tudi iz previdnosti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Če ne, glasujemo. Opiram možnost za glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 48, proti 34.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je splošni del rebalansa proračuna sprejet.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa proračuna, in sicer o amandmajih. Odločanje bomo opravili na podlagi amandmajev, ki so bili vloženi 9. 7. 2013, najprej pa bomo obravnavali proračunskega uporabnika Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmajih k štirim podprogramom. Najprej bomo glasovali o amandmajih k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine NSi k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura. Lahko glasujemo?

Izvolite, gospod Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Lepo pozdravljeni!

Ta amandma bom podprl. Prosim tudi vas, kolegice in kolege, da ta amandma podprete. Gre za več denarja občinam iz preprostega razloga, ker se v letošnjem letu zaključuje evropska finančna perspektiva 2007–2013 in občine ta denar krvavo potrebujejo. Zelo lepo vas prosim za podporo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, mag. Tonin.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev, za je glasovalo 38, proti 46.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma žal ni sprejet.

Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura.

Želi kdo obrazložiti glas? Gospod Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Jaz vas prav tako lepo, če ne še lepše kot poslanski kolega Tonin, prosim za podporo temu amandmaju zaradi tega, ker je vsota nekoliko višja. Kot smo že prej ugotovili, rebalans jemlje približno 70 milijonov evrov občinam za investicije. Govorimo o investicijah v lokalno

razvojno infrastrukturo. Doslej se je izkazalo, da so investicije, ki jih vodijo občine, racionalne in tiste, ki jih občani najbolj potrebujejo, zato menim, da bi dodatna sredstva za razvoj te lokalne infrastrukture pomenila pomemben razvojni impulz in hkrati impulz za oživitve gospodarstva ter s tem učinkovitejše črpanje evropskih sredstev. Zato se priporočam za podporo temu amandmaju.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, mag. Vizjak.

Opozarjajo me, da želite še razpravljati. Kdo želi obrazložiti glas?

Gospod Pukšič, izvolite.

FRANC PUKŠIČ (PS SLS): Zakaj je treba to podpreti? Upam, da boste tudi poslanke in poslanci iz koalicije podprli, ker prihajate iz okolja, iz občin, kjer imajo doma v predalih dobljene sklepe s strani agencije za kmetijske trge na programu 323. Sklepi so, pogodb pa ne morejo podpisati, in jim s strani agencije sporočajo: dajte, pritisnite na svoje poslance in na ministra za kmetijstvo, da bomo lahko te investicije speljali še letos. Odgovarjajo jim, da tega letos ne bo, ker država nima denarja. Ne tega delati, ker boste naredili škodo, ker so ti projekti sofinancirani s strani evropske skupnosti. Obdobje 2007–2013 se zaključuje, in črpanje sredstev iz EU je žal preslabo, tudi zato, ker v obdobju Pahorjeve vlade v letu 2009 v celem letu ni bilo niti enega razpisa. To pa zaradi tega, ker so si takrat med seboj metali žogico pinkponk, kdo bo nosilec nad temi sredstvi, in je takratna državna sekretarka brez vednosti ministra Gjerkeša ali ministra Gasparija klicarila po telefonu evropski skupnosti.

Takrat je minister Gjerkeš jasno povedal, da bo vso odgovornost za nečrpanje teh sredstev, kolegica Renata, nosila tudi državna sekretarka, ker si že spraševala, kdo je za to odgovoren. V prejšnjem mandatu sem v imenu Slovenske ljudske stranke nekajkrat postavil vprašanje predsedniku vlade Borutu Pahorju, ki je jasno in glasno povedal, da nosi vso odgovornost. Odgovornost je žal samo politična. Nekateri ste takrat sedeli prav v tisti največji politični stranki, ki je preprečila možnost koriščenja sredstev. Tako kot je naš predsednik stranke Franci Bogovič povedal, v času, ko smo bili na vladi, se je ministrska ekipa sestala vsak teden, pripravila podlago za črpanje evropskih sredstev. Vi to nalogo samo nadaljujte. Zato je nujno treba ta amandma podpreti, in verjamem, da ne boste imeli velikih težav z uskladitvenim amandmajem ob sprejemanju proračuna, ker ste ga morali dati zaradi tega sprejetega amandmaja. Tukaj ne gre za visoko politiko, gre za malo denarja in gre za lokalne skupnosti. Gre za celo državo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Spoštovani kolegi in kolegice!

4. julija je bilo v tej dvorani vseslovensko srečanje Slovencev, ki so po celem svetu, v Ameriki, Avstraliji, Švici itd. Veste, kaj je bilo mnenje enega od teh ljudi? Z njegove perspektive je Slovenija kot avtomobil, ki potiska na plin, istočasno pa ima zategnjeno ročno zavoro. Glejte, če ne bomo nič investirali, kaj je sploh smisel? Lokalne ceste oziroma lokalna infrastruktura je v teh letih, odkar je kriza nastala, takšna, da ko se vozimo po teh cestah, ne veš več, ali se pelješ po makadamski cesti ali se pelješ po asfaltirani. Približno tako, kot smo se včasih vozili po Srbiji, Albaniji ali Kosovu, samo tam je stanje drugačno. Politično modro bi bilo, da bi pozicija za razliko od prejšnjih mogoče enkrat pokazala malce širše razumevanje in bi rekli: ta amandma bomo podprli in pokazali gesto dobre volje in tudi neko simbolično razumevanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Ko so nas polna usta, kako bomo počrpali evropska sredstva, so projekti na področju varstva okolja, kjer občine želijo ljudi oskrbeti z zdravno pitno vodo, zgraditi kanalizacije, čistilne naprave, kar je država obljubila evropski skupnosti, da bo zgradila do določenega časa. Občine so financirale v te projekte, v pripravo projektov, odkup zemljišč, precejšnja sredstva, sedaj pa zaradi povečanja stroškov predvsem na področju sociale in varstva predšolskih otrok ugotavljajo, da jim praktično več ne ostaja nič sredstev za investicije. Do konca leta želimo počrpati čim več teh evropskih sredstev, kjer je tudi soudeležba občinskega denarja. Vse občine bodo morale, ker se znižuje sredstva, tudi sprejeti rebalanse svojih proračunov. Povejte mi, kaj bodo črtali – vrtce, socialo ali investicije? Kako bo izgledalo konec leta, ko izvajalci ne bodo dobili plačanih računov? Prepričan sem, da bo na področju prometne infrastrukture in okoljske infrastrukture bistveno manj počrpanega, kot je s tem proračunom določeno, da ne bo samo 250 milijonov manj, ampak da bo 500 milijonov manj, ker smo sredi julija in bi morali biti projekti do konca septembra zaključeni, da lahko pričakujemo še črpanje teh evropskih sredstev. Nekatero občine, čeprav so pripravile projekte in si jih zelo želijo, je zelo strah, da ne bodo imele od kod plačati svoj delež. Zato apeliram tudi na tiste poslance, ki so bili aktivni ali pa so še aktivni v lokalni skupnosti, da ta amandma podprete. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovani!

Tudi jaz predlagam, da se podpre amandma k povečanju sredstev za investicije na lokalni samoupravi oziroma konkretno na občinah. Vsi večji državni infrastrukturni projekti stojijo. Stojijo v glavnem iz dveh razlogov. Prvič, ker je velika težava in problem umestitev v prostor, in po drugi strani še tisti, ki so pripravljeni, več ali manj vsi padajo na javnih razpisih. Z rebalansom jemljemo investicijska sredstva občinam, da še tistim malim obrtnikom, še tistim malim gradbincem vzamemo posel. Predlagam, da tudi ostali kolegi poslanci podprete predlog, da se povečajo investicijska sredstva občinam.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Žnidar.

Še kdo želi obrazložiti glas?

Gospa Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Kot nekdanja predstavnica lokalne skupnosti dobro vem, kako veliko občinam pomenijo ta sredstva. Tudi v mandatu prejšnje vlade sem govorila, da so občine generatorji razvoja, in me je kdaj kdo tudi malo okrcal v zvezi s tem. Še danes sem na tem stališču. Gre za eno zadevo. V danem trenutku sredstev ne moremo povečati, če jih ni od kje vzeti. Saj kolegi iz opozicije to dobro razumejo, tudi kolega Pukšič, ampak lepše je všečno nastopiti, tako povedati. Ni pa omenil, da bi si želel dati tudi Ljubljani. Ne vem, zakaj ni še tega povedal.

V danem trenutku tega amandmaja ne morem podpreti, bom pa v letu 2014 zagotovo vse tisto, kar bo v čim večji meri pomagalo tudi občinam.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Brunskole.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

V izogib nerazumevanju, nobenega amandmaja, gospa Brunskole, ni možno vložiti, če ni uravnovešen, ker o njem ni možno niti razpravljati niti odločati. Vsi amandmaji, ki smo jih v poslanski skupini vložili, imajo namen in imajo vero. Izjave, ki jih slišimo, so nekorektne.

Sam bom ta amandma podprl, kot tudi vse ostale.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Je vse v redu, gospa Brunskole in gospod Pukšič? Želi še kdo obrazložiti svoj glas?

Izvolite, gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Najlepša hvala.

Tudi jaz sem mnenja, da so občine ne samo generatorji vseh večinoma manjših investicij, ampak so te investicije izredno transparentno vodene. Večina županov, ne

samo, da ima nadzor z občinskim svetom, nadzornim odborom, ampak tudi ostalih občanov v manjših občinah. Verjamem, da so lahko vsaj v teh hudih časih, recesijskih časih te manjše investicije v občini, kjer vsaj ublažijo del tistih zadev, kar se tiče tudi malega obrtništva. Prepričan sem, da se denar najde. Mislim, da sem že večkrat opozoril, tudi na Odboru za gospodarstvo, da je država samo v 3 ali 4 mesecih letošnjega leta zaradi napačne trošarinske politike izgubila 50 milijonov evrov, od tega 32 milijonov evrov v naftnih derivatih in 18 milijonov v cigaretnih trošarinah. Tukaj je ta denar. Vlada lahko z uredbo nonstop po vsaki seji vlade spreminja 50 plus ali 50 minus. To jim zakon določa in lahko to izredno hitro spremeni. Opozarjam in večkrat sem opozoril, da ravno tukaj obstajajo še večja sredstva, da Slovenija pridobi ta sredstva in da se ta namenijo za investicije občinam. Polna usta so vas tudi ostalih kolegov in kolegic vedno v občinah, kjer delujete. Menim, da boste podprli ta amandma. Najlepša hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti glas? Če ne, prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 45.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Odbora za finance in monetarno politiko k podprogramu Lokalno razvojna infrastruktura.

Želi tukaj kdo obrazložiti glas? Če ne, glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 83, proti nihče.

(Za je glasovalo 83.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih k podprogramu Spodbude za novonastala podjetja in njihovo rast. Odločamo o prvem amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Spodbude za novonastala podjetja in njihovo rast.

Želi kdo obrazložiti glas?

Mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Gre za to, da želimo s tem amandmajem vsaj delno popraviti rebalans proračuna, ki je Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo urezal za 62 milijonov evrov, predvsem evropskih sredstev, in sicer ključni del za spodbujanje novonastalih podjetij in za nadaljnjo rast teh podjetij. Sicer pozdravljam del bilance B, ki se namenja bolj ali manj povratnim sredstvom za spodbujanje gospodarstva, vendar so v nekaterih specifičnih primerih, še posebej tistih, ko govorimo o novonastalih podjetjih, ključna tudi zagona

sredstva oziroma štartne subvencije. Slabo je, da se tukaj znatno znižujejo sredstva, zato predlagamo, da v smislu aktivacije gospodarstva, v smislu ustvarjanja novih delovnih mest, v smislu paradigme "think small first" oziroma "pomisli najprej na male", ki velja na evropski ravni, ta amandma izglasujejo, zagotovijo ta dodatna sredstva za financiranje novonastalih podjetij in za sofinanciranje njihove rasti.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslancev, za je glasovalo 34, proti 46.

(Za je glasovalo 34.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo o drugem amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Spodbude za novonastala podjetja in njihovo rast.

Želi tukaj obrazložiti kdo glas? (Ne.)

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 45.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju k podprogramu Zagotavljanje ugodnega okolja za razvoj turizma. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine NSi k temu podprogramu.

Želi kdo besedo?

Izvolite, mag. Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): S prejšnjim amandmajem smo za potrebe promocije slovenskega turizma zagotovili 3 milijone evrov. S tem amandmajem bi zagotovili še dodatna 2 milijona evrov. Mislim, da je to zelo pomembna naložba oziroma zelo pomembna investicija v slovensko prihodnost. Slovenski turizem v tem trenutku zaposluje 46 tisoč ljudi in z vsakim evrom bi ustvarili kakšno novo delovno mesto več. Danes imamo vsi skupaj ponovno priložnost, da s pritiskom na tipko za ustvarimo kakšno novo delovno mesto. To so konkretni prispevki, ki jih lahko naredimo v tem parlamentu. Glede na to, da število glasov variira od tega, kako lepo človek prosi, bi vas kljub temu še enkrat zelo lepo prosil za podporo temu amandmaju.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, mag. Tonin.

Gospod Möderndorfer, izvolite.

JANI (JANKO) MÖDERNDORFER (PS PS): Glasoval bom proti predvsem zaradi tega, ker je več kot jasno, da iz načrtovanih programov, in tisto, kar na tem področju potrebujejo – so več kot jasno izrazili, da potrebujejo 3 milijone in s tem se tudi popravlja. V vsakem primeru bi na koncu bila sredstva prenesena, ker tega denarja ne bi porabili. Ta promocijski amandma, ki je bil

vložen, nima svojega lastnega efekta. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in posancev, za je glasovalo 33, proti 47.
(Za je glasovalo 33.) (Proti 47.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na glasovanje o amandmajih v podprogramu Učinkovito trženje in promocija Slovenije. Najprej odločamo o amandmaju Poslanske skupine NSi k temu podprogramu.

Želi kdo obrazložiti glas? (Ne.)
Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in posancev, za je glasovalo 32, proti 45.
(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Odločamo še o amandmaju Odbora za finance in monetarno politiko k istemu podprogramu.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in posancev, za je glasovalo 79, proti 1.
(Za je glasovalo 79.) (Proti 1.)
Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Ministrstvo za kmetijstvo in okolje. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine NSi k podprogramu Odprava posledic naravnih nesreč.

Gospod Tonin, izvolite.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Hvala.

Ta amandma je namenjen za financiranje posledic, ki so jih ustvarile oziroma naredile naravne nesreče. V preteklih letih jih je bilo kar nekaj, in številne občine odpravljajo naravne nesreče še iz leta 2010, tako da bi ta denar krvavo potrebovale. Tudi iz tega naslova vas prosim, da ta amandma podprete, ker bi na nek način preprečili morebitno novo škodo in zaščitili tudi kakšno življenje. Če je šlo pri prejšnjem amandmaju za ustvarjanje novih delovnih mest – kolega Möderndorfer je rekel, da je šlo za promocijski amandma, vendar me ta izraz ne moti, če imenuje ustvarjanje novih delovnih mest promocijski amandma –, potem recimo temu, da je ta amandma za reševanje življenj. Prosim, da ga podprete.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in posancev, za je glasovalo 33, proti 43.
(Za je glasovalo 33.) (Proti 43.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Ministrstvo za infrastrukturo in prostor in na odločanje o vloženih amandmajih k dvema podprogramoma pri tem proračunskem

uporabniku. Najprej odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Vzdrževanje javne železniške infrastrukture.

Mag. Vizjak, obrazložitev glasu.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Obrazložil bom glas kar k obema amandmajema, k temu in naslednjemu, da se potem posebej ne prijavljam, kajti gre za zelo soroden namen. Najprej gre za vzdrževanje javne železniške infrastrukture in potem gre za investicijsko dejavnost na železniški infrastrukturi. Tudi v pogovoru z ministrom za infrastrukturo je več kot jasno, da so slovenske železnice prav žejne dodatnega denarja, investicij v smislu zagotavljanja varnosti in vsaj delno posodobitve relativno zastarele železniške infrastrukture. Gre za pomembna sredstva, ki bi nadgradila tudi varnost. Zaradi tega se priporočam za podporo, da vsaj s temi skromnimi sredstvi dvignemo nivo, in verjemite mi, da je absorpcija tu zagotovljena. Ni se bati, da jih ne bi porabili.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in posancev, za je glasovalo 36, proti 44.
(Za je glasovalo 36.) (Proti 44.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijska dejavnost na železniški infrastrukturi.

Želi kdo obrazložiti glas? (Ne.)
Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in posancev, za je glasovalo 37, proti 41.
(Za je glasovalo 37.) (Proti 41.)
Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Direkcija Republike Slovenije za ceste. Odločamo o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Upravljanje in tekoče vzdrževanje državnih cest.

Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Vidim, da se spleča truditi. Sedaj je samo še 4 glasove razlike med onimi za in onimi proti. Upam, da vam nisem s tem spet vzbudil pozornost, pa boste bolj stiskali proti. Gre za pomemben amandma, ki povečuje sredstva za upravljanje in tekoče vzdrževanje državnih cest. Verjetno nikogar izmed vas v parlamentu ni treba prepričevati, da državne ceste niso v najboljšem stanju, da potrebujejo sredstva vsaj za tista najnujnejša popravila. Prav temu je namenjen ta amandma. Gre za relativno nizko vsoto, in upam, da bo vsaj ta amandma deležen podpore.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Brunskole, izvolite.

RENATA BRUNSKOLE (PS PS): Hvala lepa.

Pri tem vloženem amandmaju je treba povedati, da je v rebalansu proračuna Vlada pripravila povečanje za slabih 17 milijonov evrov pri postavki glede državnih cest, tako da tukaj, če realno pogledamo, ne gre za zmanjševanje. Res pa je, da gre za razliko med podpostavkami. Na eni se za 16 znižuje, na drugi za 31 povečuje. Ker so državne ceste glede na hudo zimo, ki je bila, uničene, Vlada ni zmanjševala sredstev. Mislim, da je treba to povedati, in zato v danem trenutku ni potrebno, da sprejmemo ta amandma.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Černač, izvolite.

ZVONKO ČERNAČ (PS SDS): Hvala lepa.

Mislim, da bi bilo prav, da bi ta amandma podprli tudi tisti poslanci, ki ste spremenili status v zadnjega pol leta, kajti če pogledate pol leta nazaj, so bile te razprave v smeri, da je treba ta sredstva povečati, predvsem zaradi izjemno težke zimske sezone in zaradi slabega stanja cest v tem pogledu, ter tudi zaradi tega, ker je bilo treba na tekočem vzdrževanju nameniti več sredstev zaradi podaljšane zimske sezone. Res je, da je bil del teh sredstev prerazporejen v okviru samega proračuna s tekočega na investicijsko vzdrževanje, vendar je teh namenskih sredstev še vseeno dovolj, da jih je lahko mogoče povečati na tak način, kot predlagamo s tem amandmajem.

Kajti po tistem, ko se je v lanskem letu povečalo nadomestilo za uporabo cest, in po tem, kar je bilo sprejeto danes, ko je Vlada ponovno povečala to nadomestilo v povprečju za 13 %, bo teh sredstev v letošnjem letu, namenskih, na voljo za 161 oziroma 162 milijonov evrov, skupaj s prenosom iz lanskega leta, kar pomeni, da so sredstva v tem delu zagotovljena. Gre samo za vprašanje volje, ali vladajoča koalicija želi slediti istim načelom in principom, kot jim je sledila kakšnega pol leta nazaj, ko je izpostavljala pomembnost namenjanja več sredstev za investicijsko vzdrževanje na cestni infrastrukturi. Tako da predlagam, da ta amandma podprete, ker je, tako kot je bilo prej povedano, kot vsi ostali, ki so predlagani, tudi v finančnem smislu nevtralen in uravnotežen.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 46.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na proračunskega uporabnika Ministrstvo za zdravje in na

odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k podprogramu Investicijska vlaganja na sekundarni in terciarni ravni.

Želi kdo obrazložiti glas?
Izvolite, mag. Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa, podpredsednica.

Amandma je namenjen ohranitvi javnega zdravstva. Ampak to ni amandma, da bi podelili kakšno novo koncesijo, recimo, vidnim predstavnikom Socialnih demokratov – za zasebno zdravstvo mislim. Gre za to, da bi ohranili investicijski tempo, ki je bil zastavljen v slovenskih bolnišnicah, na sekundarnem in terciarnem nivoju zdravstva. Številne bolnišnice se srečujejo s precej problemi, in posodobitve so zelo povezane z ohranitvijo javnega zdravstva, spoštovani in spoštovana poslanka, ki ste danes nekaj že na to temo govorili. Menim, da je podpora takšnemu amandmaju, ki bi mimogrede bil deležen vse podpore tudi ministra za zdravje – pomenil bi zelo pomembno nadgradnjo sistema javnega zdravstva, kajti investicije, kot pravim, so nujne zaradi slabega stanja v teh inštitucijah. S tem amandmajem predlagamo za 10 milijonov več sredstev za te investicije. To je zgolj kanček v neko normalizacijo razmer na zdravstvenem področju. Opozoril bi še na eno stvar, kjer sedanja koalicija vrta luknjo v sistem javnega zdravstva. Predlog zakona, ki ga bomo obravnavali v ponedeljek, bo zajemal tudi en ukrep, po katerem bodo poslej delodajalci, ki bodo zaposlili mlade, oproščeni prispevkov, tudi prispevka za zdravstveno zavarovanje. Opozarjam, da bo ta izpad moral nekdo kriti v zdravstveni blagajni. Tak amandma s temi 10 milijoni vsaj lahko po eni strani prispeva nekaj za ohranitev javnega zdravstva, kar bo naluknjalo sicer zmanjševanje investicijskih sredstev in ostalih pritokov in prihodkov v zdravstveno blagajno.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 45.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili z odločanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o posebnem delu predloga rebalansa proračuna v celoti.

Želi kdo razpravljati oziroma obrazložiti svoj glas? Če ne, glasujemo. Glasujemo.

Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 34.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 34.)

Ugotavljam, da je posebni del predloga rebalansa proračuna v celoti sprejet.

Prehajamo na odločanje o Načrtu razvojnih programov.

Želi tu kdo obrazložiti svoj glas? Če ne, glasujemo.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 33.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 33.)

Ugotavljam, da je Načrt razvojnih programov sprejet.

S tem smo končali odločanje o posameznih delih predloga rebalansa proračuna.

Sprašujem predstavnika Vlade, ministra, ali je predlog rebalansa državnega proračuna glede prejemkov in izdatkov usklajen.

Gospod minister, dr. Čufer.

DR. UROŠ ČUFER: Hvala.

Ne, zaradi sprejetih amandmajev na Posebni del Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013 proračun ni usklajen, zato je treba pripraviti uskladitveni amandma. Vlada za pripravo uskladitvenega amandmaja potrebuje pol ure.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod minister.

Na podlagi mnenja Vlade ugotavljam, da predlog rebalansa državnega proračuna ni usklajen, zato naj Vlada do 17.30, v nadaljnje pol ure, pripravi amandma za uskladitev predloga rebalansa državnega proračuna. Do amandmaja Vlade se bo opredelilo tudi matično delovno telo. S tem prekinjam to točko dnevnega reda in 16. sejo Državnega zbora, saj se mora sestati Odbor za finance in monetarno politiko, in sicer se bo sestel čez 30 minut v velikem salonu. Sejo bomo nadaljevali čez eno uro.

Samo še trenutek, še eno obvestilo imamo. Obveščam člane in članice Odbora za zadeve Evropske unije, da bo seja odbora čez 5 minut v veliki dvorani na Tomšičevi. Čez eno uro se nadaljuje seja Državnega zbora.

(Seja je bila prekinjena ob 17.02 in se je nadaljevala ob 18. uri.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovani kolegice in kolegi!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo Državnega zbora.

Nadaljujemo s prekinjeno 2. točko dnevnega reda, to je z obravnavo in glasovanjem o amandmaju Vlade za uskladitev Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013.

Želi besedo predstavnik Vlade? (Ne.) Želi besedo predstavnik Odbora za finance in monetarno politiko, ki je obravnaval uskladitveni amandma?

Besedo dajem predsedniku odbora gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

Odbor za finance in monetarno politiko je na 63. nujni seji dne 11. 7. 2013 kot matično delovno telo obravnaval uskladitveni amandma Vlade Republike Slovenije k Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013. Na podlagi sprejetih amandmajev k Posebnem delu Predloga rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013 je Vlada pripravila amandma za uskladitev predloga rebalansa proračuna po posameznih delih. Na podlagi sprejetih amandmajev k posebnemu delu predloga rebalansa proračuna je potrebna uskladitev splošnega dela ter uskladitev in sprememba Načrta razvojnih programov. Odbor je na svoji seji uskladitveni amandma podprl. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Želijo besedo predstavniki poslanskih skupin? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo. Prehajamo na odločanje o amandmaju za uskladitev predloga rebalansa državnega proračuna.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti nihče.

(Za je glasovalo 48.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je uskladitveni amandma sprejet.

Ker je amandma sprejet, prehajamo na odločanje o Predlogu rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013 v celoti.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 32.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 32.)

Ugotavljam, da je Predlog rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013 sprejet.

Na podlagi osmega odstavka 163. člena Poslovnika Državnega zbora predlagam Državnemu zboru, da sprejme naslednji predlog sklepa: Državni zbor pooblašča predsednika Odbora za finance in monetarno politiko Bojana Starmana, poslanca Ivana Grilla (Slovenska demokratska stranka) in poslanca Alojzija Potočnika (Pozitivna Slovenija), da v sodelovanju z Ministrstvom za finance ter Zakonodajno-pravno službo Državnega zbora na podlagi sprejetih odločitev Državnega zbora pripravijo končno besedilo rebalansa proračuna Republike Slovenije za leto 2013. Glasujemo še o tem sklepu.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 77, proti nihče.

(Za je glasovalo 77.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 5. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah

Zakona o izvrševanju proračunov Republike Slovenije za leti 2013 in 2014 v okviru nujnega postopka.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 11. julija 2013, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na obravnavo 4. člena, in sicer na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 4. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine?

Mag. Vizjak, izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke bomo ta amandma podprli zaradi tega, ker menimo, da je vsako nadaljnje zadolževanje in povečanje obsega zadolževanja v tako kritičnih razmerah obsega javnega dolga v Sloveniji neprimerno. Kot lahko beremo iz obrazložitve Vlade, gre zadolževanje na račun sanacije bank, pri čemer ne vemo in danes nismo dobili niti odgovorov na vprašanja, kdaj se bo ta dokapitalizacija zgodila – ali pred ali po prenosu slabih terjatev na Družbo za upravljanje terjatev bank. Nismo dobili niti določenih drugih pomembnih odgovorov na vprašanja, pod kakšnimi pogoji se bo dokapitaliziralo. Menim, da je v nadaljevanju leta še dovolj časa za odločanje o tem konkretnem povečanju obsega zadolževanja države in da je v tem primeru neka bianko menica Vladi za dodatno zadolževanje neprimerna, tvegana in lahko tudi porazna za stabilnost javnih financ.

Zato menimo, da je treba ohraniti obseg zadolževanja, kot je predviden s sedanjim zakonom o izvrševanju proračuna. Od Vlade pričakujemo, da bo prišla, ko bo potreba po zadolževanju, z zelo konkretnim in zelo specifičnim predlogom v povezavi s sanacijo bank. Menim, da je 20-milijardni dolg države, milijardo in 550 milijonov evrov velik primanjkljaj v letošnjem letu tista kritična meja, nad katero moramo res za vsak evro resno premisliti in na nek način tudi s tresočo roko odločiti, ali še dodatno zadolžimo naše prihodnje rodove. Predsednica Vlade je govorila, da so mladi velika priložnost za Slovenijo. Če je temu res tako, zakaj jim potem dajemo tako veliko luknjo v javnih financah kot popotnico za njihovo življenje? Kajti mi, ki danes tu sedimo, tega dolga nikoli ne bomo sanirali. Sanirali ga bodo naši zanamci. Ne vem, zakaj tako lahko povečujemo obseg zadolževanja prav tem generacijam, ki danes ne morejo do služb in ki bodo plačale glavnino v preteklosti zgrešenih odločitev.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Ugotavljam, da lahko preidemo na glasovanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 45.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Prehajamo na tretjo obravnavo predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandma ni bil sprejet, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Lahko preidemo na glasovanje o zakonu?

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 48, proti 25.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vložnih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnih amandmajev z dne 10. julija 2013. Najprej odločamo o amandmaju k 12. členu. Gre za amandma poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljanke liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije. Lahko glasujemo o amandmaju?

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Komentiral bi kar cel zakon, če mi dovolite, in amandmaje, da skrajšava zadevo. Zakon gre v pravo smer. To je ena zadeva. Druga zadeva, premalo vsebinsko posega v delo sodstva, zato zakonu sicer ne nasprotujemo, podprli ga pa tudi ne bomo. Ne bomo ga ovirali. Je pa zanimivo, da pri vseh amandmajih – zlasti kar se tiče amandmaja k 26. členu, je treba nekaj zelo jasno povedati. Amandma k 26. členu vlagajo Socialni demokrati in onemogoča tisto, kar je predvidel minister in kar je predvidela Vlada. To je prav zanimiva zadeva. Onemogoča kakršenkoli stik nadzornikov Ministrstva za pravosodje z osebjem na sodiščih. To pomeni, da želijo Socialni demokrati doseči to, da bodo nadzorniki Ministrstva za pravosodje prišli k predsedniku sodišča, se pogovorili ob kavici in šli domov. To ni noben nadzor, če nimajo pravice govoriti z osebjem, zaposlenim na sodiščih.

Ta amandma zavračamo, čeprav nismo zadovoljni niti s tistim, kar minister predlaga, saj

bi moral več predlagati. Ampak tisto minimalno, kar pa je predlagal, pa vendarle želimo podpreti, zato bomo tukaj glasovali, kot sem rekel, proti temu amandmaju. Zanimiva je tudi zadeva pri 30. členu, da je sodnikom treba soglašati, da bodo šli delati na neko višje sodišče. Zakaj pa? Njihovi vodje, predsedniki sodišč, naj jih razporejajo tam, kjer so delovne potrebe. Tako je vsepovsod. To je ena zadeva. Kar se pa tiče zakona v celoti, sem pa že povedal, da ne zavlačujemo glasovanja – ne bomo glasovali oziroma ne bomo ne nasprotovali in ne potrdili. Kar se pa tiče amandmaja k 26. členu, je pa prav neverjetno, da moramo priskočiti na pomoč koaliciji, ker jo minirajo Socialni demokrati, zato, da bi lahko osebe, zaposlene na pravosodnem ministrstvu, imelo vsaj tista minimalna pooblastila, da bi lahko na sodiščih izvajalo nadzor. Naj koalicija vzame to kot pomoč pri ... / opozorilni znak za konec razprave/ ... pravih ukrepah. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

V tej fazi postopka, ko gre za obrazložitev glasu, vas želim opozoriti, da dajte obrazložiti glas ali v imenu poslanske skupine, kot je bilo v tem primeru napovedano, ali v svojem imenu, nikakor pa ni mogoče v tej fazi polemizirati, tako da vas prosim, da v nadaljevanju, če boste obrazložili glas, upoštevate to določbo v poslovniku.

Sprašujem, če želi še kdo obrazložiti glas v lastnem imenu. Če ne, prehajamo na glasovanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 45, proti 7.

(Za je glasovalo 45.) (Proti 7.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju k 26. členu, in sicer gre za amandma Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 9, proti 67.

(Za je glasovalo 9.) (Proti 67.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 30. členu.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 3.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih

demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 49. členu.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 2.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

S tem smo zaključili z odločanjem o amandmajih. Zaključujem tudi drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetim členom dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona predlagal, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev. Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 1.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v ponedeljek, 15. julija 2013, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in členi, h katerim so bili amandmaji sprejeti. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je z drugo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi v okviru rednega postopka.

Prehajamo na odločanje o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 10. julija 2013. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 1. členu.

Želi kdo obrazložiti glas v imenu poslanske skupine?

Dr. Vinko Gorenak, izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala.

Tukaj mislim, da bo potrebno malo več časa. Skušal sem razložiti cel zakon kot takšen. Odnos do zakona je podoben kot pri prejšnjem. To pomeni, da ne bomo glasovali ne za ne proti, ker želimo, da minister spelje tisto minimalno, kar je treba speljati, ker menimo, da je to res minimalno. Posamezni amandmaji. K 1. členu predlagamo dvig starosti s 30 na 35 let za začetek dela vsakega sodnika. Naj poudarim, da

je to tudi želja celotne vlade in da je bila to želja celotne koalicije. Koalicija si je nato premislila in je znižala starost nazaj na 30 let. Težko razumem, zakaj bi koalicija glasovala proti svoji lastni vladi, opozicija bi jo pa podpirala. To je prav smešna situacija. Ampak mi to določilo, ki je prvotno v zakonu bilo in je bilo na odboru črtano, vračamo v osnovno besedilo zakona – dvig starosti s 30 na 35 let. Glasovanje – bom razumel, če ga boste podprli, sicer bo težko. Pri 10. členu je prav, da povemo, da imamo dva amandmaja. Prvi so Socialni demokrati sami, potem pa je Slovenska demokratska stranka. Gre za vprašanje napredovanja sodnikov in tega, ali lahko sodnikom predsednik sodišča odvzame del plače za določeno obdobje, če njegovo delo slabo oceni. Pod številko ena imamo amandma, ki ga je vložila SD, in ta člen črta. To pomeni, da tudi v primeru, ko predsednik sodišča ugotovi slabo delo sodnika, le-tega ne more kaznovati.

To pomeni sprejetje tega amandmaja, zato bomo glasovali proti takšnemu amandmaju Socialnih demokratov. Pričakujem pa podporo našemu amandmaju, in to zlasti tistega dela koalicije, ki nasprotuje amandmaju Socialnih demokratov iz razloga, ker naš amandma nekoliko zaostri odgovornost sodnikov in jim nalaga več odgovornosti oziroma daje več možnosti predsedniku sodišča, da lahko takšnega sodnika kaznuje z znižanjem plače, in še nekatere takšne zadeve. Zdi se mi prav, da glede na to, da je odgovornost na naših sodiščih vprašljiva, kar smo ugotavljali že v nekaterih drugih primerih, da to odgovornost, ki jo bodo izvajali – to moram posebej poudariti – predsedniki sodišč in ne kdo iz ministrstva, zaostriamo. Zato pričakujem podporo temu amandmaju. Je pa zanimiv amandma k 12. členu ... / opozorilni znak za konec razprave/ Ker mi je zmanjkalo časa, bom prosil še za dve minuti v svojem imenu.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zaključili smo obrazložitev glasu v imenu poslanskih skupin.

Želi še kdo obrazložiti glas pri amandmaju k 1. členu? (Ne.)

Prehajamo na glasovanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 1. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 42.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Socialnih demokratov k 10. členu. Tu vas želim opomniti, da če bo ta amandma sprejet, postane amandma pod številko dve brezpredmeten.

Lahko glasujemo? Prehajamo na glasovanje o amandmaju Poslanske skupine Socialnih demokratov.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 8, proti 67.

(Za je glasovalo 8.) (Proti 67.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo še na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 10. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 43.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Socialnih demokratov k 12. členu.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

12. člen – tu imamo eno hudo zmešnjavo. Pravobranilstvo – samo minister lahko postane pravobranilec, nihče drug. Tožilstvo – tožilec lahko postane državni sekretar ali minister in ima pravico vrnitve. Na sodiščih imamo danes tako situacijo, da sodnik lahko postane samo minister, niti državni sekretar, kaj šele kaj drugega. Osnovno besedilo predloga zakona, ki ga je Vlada poslala, je govorilo o tem, da lahko sodnik ali celo zaposleni na sodišču postanejo karkoli v vladi, državni sekretarji ali ministri, in se lahko vračajo nazaj na sodišče. Amandma Socialnih demokratov pravi, da se besedilo 12. člena črta, kar pomeni, da uradniki na sodiščih ne morejo postati državni sekretarji ali ministri s pravico vrnitve. Menimo, da je treba tako rešitev podpreti, čeprav je slaba. V normalni politični situaciji bi lahko vsi prehajali, tako ministri kot državni sekretarji, in v normalni politični situaciji bi se lahko tudi vračali. Ampak Socialni demokrati vsaj tako postavljajo ta amandma, da ga približno izenačijo s stanjem v tožilstvu, ne pa še povsem s stanjem v pravobranilstvu.

Zato se mi zdi, da amandma k 12. členu kaže podpreti.

Amandmaja k 26. členu ne bom posebej razlagal. Pomembnejši se mi zdi amandma pod številko dva k 10. členu. Tu predlagamo preprosto to, kar je higiensko, ničesar drugega – da sodniki in tožilci ne morejo postati ob polnoči odvetniki. Danes je zaposlen na sodišču ali na tožilstvu, jutri zjutraj z vsem znanjem iz spisov, s kakšnimi fotokopijami v avtomobilu ali kaj podobnega, ko je ura polnoč, je pa že odvetnik, po možnosti tudi tistih, katerih je prej spis poznal ali pa se z njim seznanil ali karkoli. Prav bi bilo, da jim tako prehajanje za določeno obdobje, ki je v amandmaju navedeno, prepovemo. Tako, kot je drugod. Marsikje velja konkurenčna klavzula. Tudi v podjetjih ne morete prosto prehajati med konkurenčnimi podjetji, zlasti če ste na kakšnih raziskovalnih delovnih mestih. Tudi če ste policist, ne morete 4 leta biti zasebni detektiv in podobno. Zato je

prav, da to naredimo tudi na tem področju, pri sodnikih. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na glasovanje?

Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Pozitivne Slovenije, gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Gospod Gorenak, lažje bi vsi skupaj sledili, če bi obrazložili glas pri vsakem členu posebej. Naslonila se bom na 12. člen, ki je zdaj na vrsti, in malo obrazložila, da ne bo tako nejasno, kot ste zdaj vi predstavili. Res je, ureditev je zelo konfuzna in različna na posameznih področjih. Kot je povedal gospod Gorenak, na tem konkretnem področju, o katerem danes govorimo, sodnik lahko postane minister in se nato vrne nazaj – pri sodnikih lahko obstaja mirovanje. Da bi se to izenačilo, je Vlada tukaj šla nižje in omogočila to tudi drugim. Gre za vprašanje, ki ga bomo morali enkrat celovito rešiti za vse poklice. Ampak dokler je sodnik lahko minister, kar je najvišja politična funkcija, se nam zdi, da je lahko sodnik tudi vse, kar je nižje od ministra – državni sekretar, direktor direktorata itd. Enkrat se bomo res morali poenotiti, da vse uredimo na isti ravni. Dokler pa najvišja politična funkcija ministra lahko vključuje tudi sodnike, ne vidimo težav pri nižjih oblikah uradnikov. Hvala.

Glasovali bomo proti.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne, zato prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Socialnih demokratov k 12. členu.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 35.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 35.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k 26. členu.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na odločanje o amandmaju k 26. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 47, proti 2.

(Za je glasovalo 47.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 26. členu.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 38, proti 39.

(Za je glasovalo 38.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

S tem smo zaključili z odločanjem o amandmajih. S tem tudi zaključujem drugo obravnavo predloga zakona.

Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetim členu dopolnjenega predloga zakona, je predlagatelj predloga zakona predlagal, da Državni zbor na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravi tretjo obravnavo predloga zakona.

Prehajamo na odločanje o navedenem predlogu. Opozarjam vas, da sklep ne bo sprejet, če mu bo nasprotovala več kot tretjina navzočih poslancev.

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 1.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

Državni zbor bo tretjo obravnavo predloga zakona opravil v ponedeljek, 15. julija 2013, po končanem glasovanju. Službe zbora bodo pripravile pregled, v katerega bodo vključeni sprejeti amandmaji in členi, h katerim so bili sprejeti amandmaji. Amandmaje k tem členom lahko kvalificirani predlagatelji vložijo do začetka tretje obravnave predloga zakona na seji zbora.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 1. točko dnevnega reda, to je z Vprašanji poslank in poslancev.

V skladu s predlogom poslanca Jakoba Presečnika bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje Jakoba Presečnika v zvezi z ukrepi s področja družinske politike.

Lahko glasujemo?

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 45.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Ljudmile Novak bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje Ljudmile Novak v zvezi z napovedanimi ukrepi s področja družinske in socialne politike.

Obrazložitev glasu, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani predsednik, kolegice in kolegi! Predlagam, da opravimo razpravo, kajti odgovor predsednice Vlade ni bil zadovoljiv. Vsi vemo, da imamo v Sloveniji velike demografske probleme, hkrati pa se tudi širša javnost ne

strinja s predlaganimi spremembami na področju starševskega, očetovskega dopusta. Zato se mi zdi prav, da bi opravili razpravo na to temo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi še kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 45.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca mag. Andreja Vizjaka bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru predsednice Vlade mag. Alenke Bratušek na poslansko vprašanje mag. Andreja Vizjaka v zvezi z realizacijo zavez iz koalicijskega dogovora.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Aprila letos ste 4 koalicijske stranke podpisale dogovor o sodelovanju, ki ste ga imenovali tudi dogovor za izhod iz krize, dogovor za prihodnost Slovenije in ne vem kaj še vse. V tem dogovoru ste takoj na drugi strani napisali prioritete naloge. Ena izmed prioriteten nalog, ki se nanaša na zagon gospodarstva, je krepitev konkurenčnosti in izboljšanje poslovnega okolja. Dvigi davkov. Davek na dodano vrednost se je že dvignil. Napovedan dvig davka na nepremičnine, sprememba metodologije za izračun katastrskega dohodka, dvig davka na igre na srečo in podobno so ukrepi, ki gredo v nasprotno smer. To so slabi ukrepi za gospodarstvo, kar priznava tudi premierka. Zniževanje investicij in upočasnjeno črpanje evropskih sredstev sta ukrepa, ki gresta v nasprotno smer, ne izboljšujeta poslovnega okolja. Zniževanje proračuna za ministrstvo za gospodarstvo za 62 milijonov je ukrep, ki gre v nasprotno smer. To je ena točka, kjer se je koalicija odločila, da gre drugam, kot je sklenila nekaj mesecev nazaj v dogovoru. Potem imamo eno točko, ki govori o tem, da boste znižali proračunski primanjkljaj s poudarkom na racionalizaciji javne porabe. Greste v nasprotno smer. Povečali ste primanjkljaj za 53 % oziroma za dobre pol milijarde evrov v rebalansu, ki ste ga danes sprejeli. Hkrati ne znižujete javne porabe, temveč jo še povečujete.

Tretja točka: depolitizacija kadrovanja. Otmar Zorn – nič ne bom več povedal. Njegov odstop danes oziroma v teh dneh in komentarji, zakaj jasno kažejo, da se je okrepila politizacija kadrovanja. Potem ste zapisali zelo zanimivo trditev oziroma zavezo, ki je zelo konkretna – da boste v treh mesecih po nastopu znižali ceno električne energije za industrijske odjemalce za 10 %. Cena električne energije za industrijske odjemalce se je povečala. Še bi lahko naštevali. Spoštovani, več kot dovolj razlogov je, da

opravimo razpravo glede odgovora predsednice Vlade in izpolnjevanja teh zavez, pri katerih greste očitno v nasprotno smer, zato prosim, da si vsi skupaj tu pogledamo v oči in po pravici govorimo, kaj boste delali v prihodnje. Kajti eno je to, kar je napisano, in drugo je to, kar počnete.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na glasovanje?

Glasujemo. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 45.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 45.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Zvonka Laha bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Zvonka Laha v zvezi s kohezijskimi projekti.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Za črpanje evropskih sredstev iz programa okoljske infrastrukture je za prepis razpisanih približno 600 milijonov projektov. Ministrstvo je določilo določene roke. Do konca februarja naj bi bila pripravljena razpisna dokumentacija, do konca junija pa naj bi bili izbrani že vsi izvajalci. Pred mesecem je minister Stepišnik povedal, da je bila do konca aprila pripravljena samo polovica razpisne dokumentacije, zdaj pa je mimo tudi že rok 30. 6., ko bi morali biti izbrani vsi izvajalci. Zato sem postavil ministru vprašanje: Kateri projekti so pripravljene in kateri projekti so potrjeni, da bodo šli v izvedbo za črpanje teh evropskih sredstev? Odgovora nisem dobil. Dvomim, da bodo ti projekti izvedeni in sredstva počrpana. Nekateri projekti so tudi takšni, ki so preglomazni, negospodarni, in bi bilo prav, da se vse projekte pregleda in da gredo v izvedbo tisti projekti, ki so potrebni, ki ne bodo preveč obremenjevali z amortizacijo naših občanov na področju komunalne infrastrukture, in se uvrstijo rezervni projekti, ki so tudi pripravljene, tisti, ki so nujno potrebni in bodo do konca leta 2015 tudi izvedeni in sredstva počrpana.

Prepričan sem, da je predvsem na centrih za ravnanje z odpadki kar nekaj projektov, ki so preglomazni, kajti planirana so deponijska telesa za 30 let naprej pri nenormalnih količinah odlaganja odpadkov. Vemo, da je Evropa sprejela program, da naj se leta 2020 ne bi odlagalo nič odpadkov, da že sedaj 5 držav ne odlaga odpadkov v Evropi. Pri nas pa bomo gradili take projekte, ki bodo spomeniki, deponijska telesa, v katera ne bomo imeli kaj odlagati, in je za te projekte škoda evropskih sredstev, ker bi se bistveno manjši projekti lahko financirali iz namenskih sredstev – taks za obremenjevanje z odpadki. Predlagam, da se opravi razprava in da se uvrstijo tisti

projekti, ki bodo tej državi koristili, ne pa samo, da bodo počrpana evropska sredstva.

Zato bom glasoval za, in prosim tudi poslance, da podprejo ta predlog.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na odločanje?

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Janeza Ribiča bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje gospoda Janeza Ribiča v zvezi s prodajo pridelkov na slovenskih tržnicah ter goljufijah, ki se nanašajo na njihov izvor.

Lahko preidemo na glasovanje?

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, gospod Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo, spoštovani predsednik Državnega zbora.

Ministru za kmetijstvo in okolje sem postavil zelo korektno in dobronamerno vprašanje glede na stanje na slovenskih tržnicah. Znano nam je, da preprodajalci na slovenskih tržnicah, ki kupujejo tudi na tržnicah izven naše države, na naših tržnicah prodajajo kmetijske pridelke, zelenjavo, sadje, in želeli bi to prodajati pod blagovno znamko naših kmetov. V oporo njim ter v podporo, da naj se prodaja čim več kmetijskih pridelkov, pridelanih iz lokalnega okolja, je bil tudi minister mnenja, da se pripravi nova zakonodaja, kjer bomo ta problem lažje razrešili. Ne bom vas prosil, da glasujete za. Problematika je takšna, zakonodaja se pripravlja, in bi bilo pametno kakšno o tem reči ter tudi vnesti kakšne predloge, tudi opozicije morda, saj je to naš skupni problem. Zato, kot pravim, vas ne bom prosil, ampak za tiste, ki boste glasovali proti, bom menil, da podpirate lumparijo na slovenskih tržnicah. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na glasovanje?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 32, proti 42.

(Za je glasovalo 32.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za kmetijstvo in okolje mag. Dejana Židana na poslansko vprašanje Dragutina Mateja v zvezi z davkom na kmetijska zemljišča in kmetijske objekte.

Obrazložitev glasu v imenu poslanske skupine, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Gospodu Židanu sem zastavil vprašanje o zelo problematični temi. Zadnjih 14 dni smo priča široki javni razpravi o uvedbi novih davkov, o uvedbi davkov na nepremičnine. V zvezi s tem sem ministra vprašal o tem, kako je ministrstvo do sedaj ravnalo in bo v bodoče ravnalo in kako je on osebno ravnal v zvezi z davkom na kmetijska zemljišča, gozdove in še posebej na kmetijske objekte. Njegov odgovor je bil nekoliko mlačen. Na koncu je vendarle nekako dejal, da je proti temu davku ali vsaj nekemu zmanjšanju. Mislim, da je treba v Državnem zboru opraviti širšo razpravo, v kateri bomo razjasnili te zadeve, ugotovili, kakšna so jasna stališča ministra glede tega in na ta način zagotovili to, da davka na kmetijska zemljišča, ki so v uporabi, gozdove in na gospodarske objekte, ki jih imajo slovenski kmetje, ne bomo vpeljali. To je edino sporočilo, ki ga lahko imamo, in z razpravo tukaj lahko ministru pomagamo, da bo na Vladi, ki očitno želi te davke vpeljati, lažje prispeval k temu, da se ti davki ne uvedejo. S tem ne bomo omogočili ropanja slovenskega podeželja. S tem ne bomo omogočili 800 milijonov prihodkov države na račun kmeta, predvsem malega kmeta, ki že sedaj težko živi in preživlja svojo družino s poštenim delom na kmetijah.

Predlagam, da podpremo takšen predlog. Jaz bom podprl predlog za takšno razpravo. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na odločanje?

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 42.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 42.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Tomaža Lisca bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za infrastrukturo in prostor Sama Omerzela na poslansko vprašanje Tomaža Lisca v zvezi z Javnim razpisom za energetska sanacijo stavb v lasti lokalnih skupnosti.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 43.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanke Sonje Ramšak bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za obrambo Romana Jakiča na poslansko vprašanje Sonje Ramšak v zvezi z odpuščanjem pripadnic Slovenske vojske.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 76 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 44.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Jožefa Jerovška bo Državni zbor odločal o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor bo na naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministra za notranje zadeve in javno upravo dr. Gregorja Viranta na poslansko vprašanje Jožefa Jerovška v zvezi z zlorabo tajnih podatkov oziroma prireditvijo podatkov Slovenske obveščevalno-varnostne agencije.

Želi kdo obrazložiti glas? Ugotavljam, da ne. Prehajamo na odločanje.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslancev, za je glasovalo 31, proti 43.

(Za je glasovalo 31.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

V skladu s predlogom poslanca Dragutina Mateja bo Državni zbor odločal o naslednji seji opravil razpravo o odgovoru ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, dr. Anje Kopač Mrak, na poslansko vprašanje Dragutina Mateja v zvezi s priznavanjem pokojninske dobe.

Želi kdo obrazložiti glas?

V imenu poslanske skupine, gospod Mate.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospod predsednik.

To vprašanje se vleče že dva meseca. Osebno bom podprl ta predlog. Menim, da bi bila potrebna širša razprava. V tej državi smo z osamosvojitvijo sprejeli določene zaveze, tudi ustavne zaveze. Te zaveze govorijo o tem, da se bodo priznavale enake pravice ljudem, ki so delali v drugih republikah oziroma zveznih organih tudi v Sloveniji. Sedaj smo pa skozi te razprave lahko ugotovili, tako iz odgovora zunanjega ministra pred enim mesecem kot iz odgovora ministrice za delo, da temu ni tako, da lahko nekateri ljudje zato, ker ne vložijo neke zahteve, delajo dlje časa in si s tem zagotavljajo drugačne pogoje za pokojnino. Na zunanjem ministrstvu se zaradi takšnega ravnanja dogaja to, da zaposleni niso v enakovrednem položaju. Na zunanjem ministrstvu se delavce, ko izpolnjujejo pogoj števila let delovne dobe in pogoj starosti, administrativno upokoji. Vendar imajo tam 10 delavcev, ki izpolnjujejo ta dva pogoja, vendar zato, ker so neko obdobje svojega dela, nekaj let, nekateri 4, nekateri 8, delali v zveznem sekretariatu bivše države, ne izpolnjujejo drugega pogoja – pogoja let delovne dobe.

Zaradi tega so postavljeni v privilegiran položaj, kar je nesprejemljivo, in še posebej je to nesprejemljivo zato, ker so ti ljudje na delovnih mestih, ki so zelo visoko ovrednotena. Delajo na mestih sekretarjev ali celo višje in za to

prejemajo letno plačo – strošek države – približno 50 tisoč evrov, kar v enem letu znaša 600 tisoč evrov, kar znaša 4 % plač na zunanjem ministrstvu. To je preveč, in država si v situaciji, v kateri je in predvsem na zakone, ki jih imamo v tej državi, in dejstva, da smo vsi enakopravni pred zakonom, tega ne more privoščiti. Danes ste vehementno sprejeli zakon oziroma proračun in ministrstvu pustili ta denar. Ta denar bi lahko uporabili za novo zaposlene, ki bi imeli nižje količnike in bi s tem lahko več ljudi zaposlili in jih usposobili za delo v naši diplomaciji. Predlagam, da opravimo to razpravo v Državnem zboru in razjasnimo te nejasnosti, ki tudi ministrici niso bile popolnoma jasne, ko je odgovarjala. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Lahko preidemo na odločanje?

Glasujemo. Navzočih je 73 poslank in poslancev, za je glasovalo 29, proti 43.

(Za je glasovalo 29.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da sklep ni sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prekinjam 16. sejo zбора, ki jo bomo nadaljevali jutri ob 10. uri. Hvala in nasvidenje do jutri.

(SEJA JE BILA PREKINJENA 11. JULIJA 2013 OB 18.56 IN SE JE NADALJEVALA 12. JULIJA OB 10. URI.)

/23. TOČKA – POROČILO O DELU KOMISIJE ZA NADZOR OBVEŠČEVALNIH IN VARNOSTNIH SLUŽB V LETU 2012 RAZPRAVA O POROČILU, razprava o poročilu brez navzočnosti javnosti/

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci!

Nadaljujemo s 16. sejo Državnega zbora in s 23. točko, to je z obravnavo Poročila o delu Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v letu 2012.

Prehajamo na razpravo o ugotovitvah in stališčih komisije ter o predlogu sklepa, ki ga je Državnemu zboru predložila Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

Prvi ima besedo gospod Franc Bogovič, za njim se pripravi mag. Matej Tonin.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Se odpovedujem besedi pri tej točki.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin, imate besedo.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Spoštovani kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Mislím, da smo prej v zaprtem delu lahko ugotovili, da je naša komisija delala

relativno dobro in usklajeno. Seveda je pa vedno priložnost in možnost, da delujemo še boljše.

Kljub vsemu bi rad na odprtem delu izpostavil še dve stvari, in sicer stvari, ki zadevajo delovanje skrajnih skupin v Sloveniji, in stvari, ki zadevajo samo Sovo in njeno delovanje. V preteklem letu smo se ogromno ukvarjali z delovanjem skrajnih skupin v Sloveniji. Po mojem občutku smo jim več ali manj delali dodatno promocijo, ampak kljub vsemu glede na poročila pristojnih služb se zdi, da skrajne skupine, islamske, desničarske, levičarske, ki delujejo v Sloveniji, ne predstavljajo večje grožnje za varnost države in da varnostne službe zaenkrat celotno situacijo obvladujejo. To je pomemben podatek in da vse skupaj, zaenkrat se zdi, da je v mejah normale. Absolutno pa tako imenovanih volkov samotarjev, kakršen se je zgodil v primeru Breivik, nobena država in nobena varnostna služba ne more nikoli in nikdar preprečiti. In to najverjetneje ne bodo mogle niti slovenske varnostno-obveščevalne službe. Naša komisija, Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, je glede skrajnih skupin že naredila zaključek in je prišla do zaključka, v katerem je ugotovila, da je nevarnost skrajnih skupin nizka, da pa nihče ne more zagotoviti absolutne varnosti. Vladi je predlagala tudi določene spremembe in dopolnitve zakonodaje in jasnejše opredelitev skrajnih skupin.

Zakaj vam to govorim? Zaradi tega, ker ocenjujem, da je bila ustanovitev preiskovalne komisije v zvezi s temi ekstremističnimi skupinami popolnoma nepotrebno dejanje in ga vidim kot način za politično preigravanje, s čimer je ena politična opcija želela to preiskovalno komisijo izkoristiti zaradi tega, da bi drugi politični skupini dokazala in pokazala, kako sodeluje s skrajnimi skupinami. Na podlagi ugotovitev služb nič od tega ni res in to je treba zelo jasno in javno povedati. Zaradi tega enostavno ne vidim smisla obstoja te preiskovalne komisije. Ta preiskovalna komisija lahko enostavno povzame sklepe Komisije za nadzor varnostnih in obveščevalnih služb in bo s tem lahko svoje delo zaključila. Toliko o skrajnih skupinah.

Sedaj pa, če se osredotočim še na samo delovanje Sove. Delovanje Sove v letu 2012 ni bilo dobro. Prepletano je bilo z vrsto konflikti in medsebojnim obtoževanjem. V javnost so prihajale številne anonimke, ki so krnile ugled Sove in ne nazadnje tudi onemogočale dobro in učinkovito delo Sove. Sovi se na nek način, žal, dogaja, da informacije neprestano uhajajo; enkrat toži znotraj Sove ena skupina drugo, potem naslednji dan obratno in to definitivno ne prispeva k temu, da bi se situacija v Sovi izboljševala. Kar pa je nedopustno, da se stari kadri v Sovi sprašujejo, kakšna je politična pripadnost novih kadrov, ki v Sovo prihajajo. Razumem, da gre tu za določene medgeneracijska trenja, ker nova generacija morda kakšno elektronsko

tehnologijo obvlada boljše kot starejša, ampak nedopustno pa je, da se v Sovi preštevajo po politični pripadnosti. Nihče nikogar ne bi smel vprašati v Sovi, kateri politični opciji pripada, ampak samo, ali izpolnjuje standarde za zaposlitev v Sovi in če je to učinkovit in strokoven kader, da bo v Sovi lahko delal učinkovito. Pričakujem, da bo predsednica Vlade naredila red v tej službi, ker ne nazadnje, ta služba je podrejena neposredno njej in če zdaj potegnemo primerjavo in vzporednico s tistim, kar se dogaja v Luksemburgu, vidite lahko, da je premier Juncker odstopil ravno zaradi tega, ker ni naredil reda v tej službi. Od predsednice Vlade pričakujem, da bo naredila red v Sovi, da se Sova ne bo medsebojno obdolževala in da bo končno začela delati tisto, čemur je namenjena, to je zbiranje informacij za dobro in varnost Slovenije.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo mag. Ivan Vogrin, imate šestinštirideset sekund.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa.

V šestinštiridesetih sekundah ne morem nič povedati.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Vinko Gorenak, za njim gospod Jože Tanko in potem gospod Dragutin Mate.

Izvolite, gospod Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Na temu delu seje, na odprtem delu seje bi odprl nekatere dileme, ki se mi zdijo zelo pomembne, bolj kot razmislek pa so namenjene aktualnemu predsedniku komisije kot tistim, ki ste v preteklosti vodili komisijo ali delali v tej komisiji.

Poglejte, zakonsko imamo zdaj stvari urejene. Zakonsko so urejene tudi pristojnosti komisije in tukaj ni kakšnih večjih dilem, ni kakšnih večjih problemov, razen včasih različnih interpretacij in določil zakona, nadzorovane službe si včasih tolmačijo tako, poslanci si tolmačimo drugače. Želim pa opozoriti na en del dela komisije, oziroma na en del dela nadzorovalnih služb, kjer se po mojem pojavlja temno polje tudi za komisijo. Gre pa preprosto za to, da komisija na eni strani dobi tiste preglednice, tabele, številke ... Sam sem to dostikrat študiral, takrat še v vlogi poslanca, kasneje tudi v vlogi ministra, ko sem moral ta poročila podpisovati in jih pošiljati naprej, tam imaš neke preglednice, saj pravim, z nekimi številkami, zakonskimi členi, če jih ne poznaš na pamet, jih moraš enostavno kontrolirati, kaj kateri člen pomeni. Skratka, tista poročila se meni zdijo po domače povedano dosti nepregledna in se lahko za njimi skriva marsikaj.

Ampak, pogledajte, ne vidim toliko problemov v nadzoru in to vem, da smo tudi v preteklosti počeli, tistih primerov, ki se zaključijo s kazensko ovadbo. Naši primeri, ki so se zaključili s kazensko ovadbo, so kasneje na nek način še nadzorovani s strani sodišča; uporaba pridobivanje podatkov, dostikrat vidite, da rečejo, da ti pa ti podatki niso bili pridobljeni na zakonit način; skratka ti podatki se presoajajo. Tisto, kar pa se mi zdi problem oziroma problematično tudi za člane komisije, predvsem za člane komisije in tiste, ki ste in sedaj delate v tem, je pa tisti del, kjer ne pride do kazenske ovadbe. Imamo primere, ko ne pride do kazenske ovadbe. Imamo primere, ko državni tožilec izjavi, da ne bo začel kazenskega postopka zoper nekega osumljenca. Imamo primere, ko državni tožilec v roku dveh let po koncu izvajanja ukrepov ne poda nobene izjave, kaj se bo pa zdaj zgodilo. V takšnih primerih lahko po mojem mnenju prihaja do zlorab. V takih primerih je predviden z zakonom naslednji postopek; namreč tožilec, ki ima predmetno zadevo, obvesti preiskovalnega sodnika in vso dokumentacijo preda preiskovalnemu sodniku. Preiskovalni sodnik je sicer dolžan obvestiti tiste osebe, zoper katere so se uporabljali prikriti preiskovalni ukrepi, pa vendar obstaja tudi zakonsko določilo, ki pravi, da lahko preiskovalni sodnik na predlog tožilca, ta verjetno tudi na predlog policije, se v določenih primerih odloči in reče: "Ne, materialni dokazi gredo v uničenje, prizadetih oseb pa ne bomo obvestili." Taki primeri obstajajo. To utemeljijo pa običajno na zelo tak preprost način, ker zakon pravi, da če gre za nevarnosti za življenje in zdravje ljudi ali iz drugih tehtnih razlogov. Čisto subjektivno je prepuščeno preiskovalnemu sodniku, kaj so drugi tehtni razlogi. In preprosto pride do tega, da se te stvari uničijo in konec. Vse prizadete osebe pa nič ne vedo o tem, da jim je bilo toliko in toliko časa prisluškivano.

V nadaljevanju lahko navedem tak hipotetičen primer, ki je čisto izmišljen primer. Prej smo govorili o tem, da so lahko te službe tudi politično motivirane, česar ne bomo verjetno nikoli preprečili. Vzemimo hipotetičen primer, kako kriminalistična policija sestavi vso potrebno dokumentacijo in dobi vsa uradna dovoljenja, da se nekomu prisluškuje oziroma da se uporabljajo prikriti preiskovalni ukrepi. Ta predlog lahko na nek način že ima neko posebno motiviranost – lahko jo ima; sedaj v levo ali desno, pustimo zadevo, niti ni toliko pomembno – in pride do uporabe prikritih preiskovalnih ukrepov. Vzemite, da je to, recimo, nek politik, niti ni pomembno, kdo. Potem ti prikriti preiskovalni ukrepi tečejo, zbirajo se podatki in tako dalje in čisto na koncu ne pride do podaje kazenske ovadbe. Kaj se zgodi v nadaljevanju? Policija predlaga tožilcu, tožilec preiskovalnemu sodniku, da se vsi dokumenti o uporabi prikritih preiskovanih ukrepov zoper to osebo uničijo. Zraven napišejo še, da obstajajo tehtni razlogi, da ta politik, ta oseba, če želite, ne

bo obveščena o uporabi prikritih preiskovalnih ukrepov. Pazite, na tej točki nastane pa še ena stvar. Kaj oni uničijo? Oni uničijo dokumentacijo. Tam, kjer so se pa ti podatki zbirali, pa vendar določeni podatki obstajajo v nedogled. In do takih podatkov lahko tudi iz političnih razlogov, recimo neke politične motiviranosti, pride kadar koli kasneje v nadaljevanju do zlorabe teh podatkov. Lahko mi nekdo reče, da je vse uničeno, lahko mi kdo reče, ampak nek operativec pa ima pregled na tem. Saj konec koncev mi lahko uničimo vse dokumente, lahko pride do uničenja vseh dokumentov. Veste spomina, pa tistega, kar si je, recimo, nek preiskovalec zapomnil, zabeležil, zapisal, fotokopiral, če želite, pa ni mogoče uničiti oziroma ne pride do uničenja. In tu imamo možnost velikih zlorab. Jaz se v vlogi člana Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ne spomnim, da bi kdaj kontrolirali to področje. Običajno smo rekli: te in te primere, koliko jih prisluškujete, kje imate odredbe, tisto in tisto, pa smo to kontrolirali. Ne vem pa, če smo kdaj rekli, dajte primere, ki ste jih obravnavali leta 2005, 2006, 2007 ali 2008 ali 2000, če želite, in ste jih zaključili brez kazenske ovadbe. Kaj ste vi naredili s temi dokumenti? Na tej točki postavljam vprašanje in dilemo, ali imamo ustrezno zakonodajo, ali lahko to zakonodajo dopolnimo, ali lahko to zakonodajo izboljšamo, ali lahko pričakujemo, da bo komisija v nadaljevanju, recimo, posvečala več pozornosti temu področju.

Zavedam se, da smo člani komisije ali pa smo bili, smo, pa tudi bodo člani komisije, ki tehnično zelo malo vedo, kar je čisto razumljivo, saj ni za zanemariti tega, vsi ne moremo vsega vedeti. Slikovito se je izrazil bivši poslanec Kek, ki je bil tudi član komisije v nekem obdobju, pa je rekel: "Veste, gledam pa grem po hodniku in vidim neko mašino, pa vprašam, kaj imajo. Pa pravijo, da je to za sladolede delati. In sem zadovoljen, to je za sladolede delati, saj ne vem, mogoče je pa prisluškovalna ..." Kaj sem hotel povedati? Da ne vem, če dosti dobro tudi v konkretnem primeru Junckerja, če gledate oziroma luksemburškega premierja vidite... Izgleda, da je pomembno pri teh komisijah, teh službah, ki jih nadzirajo – pomembna.

Skratka, meni se ta vprašanja in ti podatki, ki sem jih omenil, zdijo pomembni. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Naslednji ima besedo gospod Dragutin Mate, izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Seveda bi želel najprej razpravljati kot poslanec, potem bom pa še v imenu predlagatelja razpravljajal. V tej točki bi se želel

najprej dotakniti nekaj pomembnih stvari, ki so bile tudi sedaj izpostavljene oziroma so bile tudi v zaprtem delu, ampak so bile javnega značaja, kar je tudi marsikateri sogovornik takrat dejal, da je to javni del ali pa da ga tako jemljem.

Najprej bi se želel dotakniti področja uhajanja informacij iz Sove. To ni nobena skrivnost, to ni noben zaupen podatek, to beremo v medijih. V medijih smo leta 2011, 2012 lahko veselo prebirali depeše, ki so nastajale znotraj agencije. Te depeše so bile videti zelo verodostojno, če tako rečem, na tem javnemu delu in seveda takšen način poslovanja službe, ki je odgovorna tudi za varnost v naši državi, ki je ena od odgovornih za boj proti terorizmu, ki je odgovorna za zbiranje pomembnih informacij v tujini, povezane z nacionalno varnostjo države je popolnoma nesprejemljivo. To ni dobro, ni dobro najprej za samo službo, drugič ni dobro za sodelovanje z drugimi službami in sam ugled službe je s tem močno načet. Na žalost se je takšnih in drugačnih poročil pojavljalo več, v kasnejšem obdobju smo se lahko srečevali z nekimi javnimi dopisi, ki so bili pošiljani na pet, deset različnih naslovov, kjer so dolgoletno zaposleni uslužbenci Sove na politični način poskušali obračunavati s svojimi kolegi v agenciji. Navajali so njihove kratice imen in priimkov, navajali, da so ne vem iz katere koli že politične opcije, kar je popolnoma nepomembno – in za državljane je pomembno, da vedo, da v Zakonu o Sovi ni niti v enem členu določeno, da člani Sove oziroma zaposleni v Sovi ne smejo biti člani političnih strank. S tega naslova pri zaposlitvi in tudi v času dela v Sovi nima nihče pravice vprašati nobenega zaposlenega, s katero stranko simpatizira ali katere član stranke je. Takšne določbe imamo izključno in samo zapisano za delo v Slovenski vojski in v policiji. In samo tam je del preverjanja, zakonitega preverjanja služb, ki opravljajo preverjanje za zaposlovanje, tudi to, da preverijo, če so te osebe člani političnih strank, in tam imajo pravico to vprašati. V Sovi te pravice nimajo. Kateri zaposleni v Sovi? Profesionalci, ki delajo že dvajset let tam in več, so si pa to dovolili, brez posledic. In to je nesprejemljivo. Ne gre za varovanje človekovih pravic samo nekoga v tej državi, ampak gre za varovanje človekovih pravic vseh v tej državi, ne nekih posameznikov ali za tiste, za katere mi mislimo, da je to potrebno. Kogar koli od nas! Gre za varovanje enakosti pred zakonom, varovanje zakonitosti in varovanje človekovih pravic vseh. Zato je takšno ravnanje tistih zaposlenih, ki so se celo podpisali pod te dopise in jih poslali javno na naslove – ne govorim o nobenem tajnem podatku, vsi, ki so ga želeli, so ga lahko dobili. Vsi, v medijih se je objavljalo, povsod je bilo. To je popolnoma nesprejemljivo, nesprejemljivo obračunavanje in kaže na neke zadeve, ki se očitno dogajajo znotraj te službe in so nezakonite. Zdaj, kaj se je dogajalo in kako se je dogajalo, na žalost slovenski javnosti ne

moremo v podrobnosti razlagati, zato ker smo na odprtem delu seje.

Strinjal bi se tudi z nekaterimi predhodniki, ki so pošteno priznali, da so nekatera poročila nekaterih služb relativno nepregledna. To smo tudi sami ugotovili in to ni nič zaupnega. Iz tehničnih števil in podatkov je zelo težko razbrati, kaj se dejansko za tem dogaja, zato ima komisija vzvode, da opravlja nadzor. Z nadzori, z operativnimi nadzori, ne z vljudnostnimi obiski, ki so mogoče v preteklem letu prevladovali, se lahko učinkovito izvajajo nadzori nad posameznimi prikritimi preiskovalnimi ukrepi.

Komisija se je v lanskem letu – in to je tudi v enem od javnih dokumentov komisije zapisano – v veliki meri ukvarjala z ekstremističnimi skupinami v Sloveniji, z njihovo dejavnostjo, težavami, ki se pojavljajo, in tako dalje. V imenu komisije so bile tudi dane izjave, kjer je bilo citirano, da je stopnja ogroženosti nizka. Tako da ne gre za noben tajen podatek, gre pa za to, da vemo, kakšna stopnja ogroženosti je, in da ljudje to vedo – da je ves čas obstoja te države ali pa resnega ukvarjanja služb s to problematiko, ki traja že 10 in več let, bila ta stopnja na tem nivoju.

Komisija je zaključila razpravo na to temo. Tudi sam se pridružujem mnenju gospoda Tonina, da je ustanavljanje preiskovalne komisije za področje in za temo ekstremističnih skupin popolnoma nepotrebno. Gre za neko popolnoma drugo politično preigravanje, za neke druge interese, sicer ne vem, katere, in s tem, ko je komisija opravila to delo in ... / opozorilni znak za konec razprave/ pozvala Vlado, kako naj reagira na to, je opravila ta pomemben del, ki ga je bilo treba opraviti. Tako osebno menim, da zapravljamo čas in denar s preiskovalno ... / izklop mikrofona/

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Dragutin Mate, imate besedo tudi kot predlagatelj oziroma kot predsednik Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): ... /tehnične težave/ ...

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Verjetno boste zdaj lahko. Izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Zdaj pa tehnika deluje.

Uvodoma bi rad povedal, da bo tudi slovenska javnost vedela, da sem to komisijo in delo v tej komisiji prevzel v letošnjem letu. V poročilu, ki ga obravnavamo za lansko leto, je vodenje komisije bilo v rokah takratne opozicije in po predpisih, ki veljajo v državi, mora komisija kot komisija v letošnjem letu podati poročilo za nazaj, zato sem tudi v svojstvu predsednika. Tako da bo razjasnjeno, kdo je vodil komisijo in

delo komisije v preteklem letu, tako za državljane kot tudi za naše medije, da ne bo potem prihajalo do nekih nerazumevanj ali pa zapletov.

V javnem delu smo komisiji poslali ugotovitve in stališča komisije, ki so javno dostopna. V petih točkah smo opredelili nekatere ugotovitve in stališča ter potem predlagali sklep za potrditev tega poročila. V 2. točki smo opisali, da se je komisija v preteklem letu ukvarjala veliko časa z ekstremnimi gibanji in skupinami v Sloveniji. Moram reči in povedati javnosti za tiste, ki so mogoče bili nepozorni, ali pa se s tem ne ukvarjajo toliko, ali jih ne zanima, da je komisija v letošnjem letu uspela po dolgotrajnih sejah v lanskem letu in v letošnjem letu zaradi različnih okoliščin šele sedaj zaključiti obravnavo problematike skrajnih skupin in gibanj v Sloveniji, in sicer je 5. 6. komisija na svoji seji sprejela določene sklepe, ki so pa pomembni. Sklepi so javni in so bili poslani tudi Vladi. Med temi petimi sklepi je zelo pomemben sklep, ki govori, da je obravnavana te problematike v letu 2012 – in zato govorimo o tem, ker govorimo o letu 2012 – pokazala, da mora Vlada pripraviti spremembe in dopolnitve zakonodaje, ki ureja področje materialnega ter kazenskega procesnega prava, področje dela policije in področje javnih zbiranj s ciljem, da bodo pristojne službe lahko učinkovito izvajale naloge – in potem gre tekst še nekoliko dalje, ni pa toliko pomemben.

Se pravi, komisija je v svojem delu z delom, z razgovori s pristojnimi v teh službah in z lastnim delom prišla do zaključka, da je naša zakonodaja pomanjkljiva in celo opredelila, v katerih delih zakonodaje so potrebne določene spremembe. Vladi je tudi na nek način naložila, da pripravi te spremembe. Zakaj je to pomembno? Zato, ker vlado sedaj vodi tista poslanska skupina, ki je predlagala preiskovalno komisijo glede ekstremizma v Sloveniji. In ena od nalog, ki so si jih zadali tam, je sprememba zakonodaje. Da bi bila zadeva malo bolj zabavna, smo lahko dobili tudi nek odgovor Vlade, ki govori o tem, da je zakonodaja dobra, da je dobro pripravljena in Vlada se na nek način očitno ni lotila resno spremembe te zakonodaje, ima pa preiskovalno komisijo, ki jo tudi vodi oseba iz poslanske skupine Pozitivna Slovenija in ki bo ponovno odkrivala, kakšne spremembe zakonodaje so potrebne – in še več! Za potrebe tega smo zaposlili zunanega strokovnjaka v času krize in varčevanja, ki nam bo s svojimi znanji, ki niso pravna, svetoval, kako urediti zakonodajo na tem področju. Še več! V teh sklepih je komisija ugotovila, da je zaznala, da so nekatere službe v preteklih letih že pripravljale teze in predloge za spremembo zakonodaje na tem področju, vendar so bili njihovi predlogi zavrnjeni že znotraj ministrstva.

Seveda smo Vlado pozvali, da naj te predloge ponovno prouči s strokovnjaki, ki še vedno delajo v teh službah, in si na takšen način olajša delo pri spremembi zakonodaje, ki je

potrebna, in zaradi česar je bila ustanovljena preiskovalna komisija. Prav tako smo Vladi predlagali, da ustanovi posebno medresorsko delovno telo, strokovno skupino, ki bo v roku šestih mesecev pripravila ustrezno spremembo navedene zakonodaje. In da komisija pričakuje, da bo Vlada v roku petnajstih dni pisno obvestila komisijo o imenovanju strokovne delovne komisije. To se je zgodilo pred več kot petnajstimi dnevi. 5. 6. oziroma 6. 6. je bilo to poslano na Vlado, predsednici Vlade in na vse pristojne ministre: za obrambo, Obveščevalno-varnostno službo, MORS, Slovensko obveščevalno-varnostno agencijo, Ministrstvo za notranje zadeve, direktorja policije in direktorja Uprave kriminalistične policije. Vsi so dobili ta dopis, ki je javen in zato o njem govorim. Zgodilo se ni nič, komisija ni dobila povratnega odgovora, ali Vlada to počne, imamo pa zato zelo intenzivno delo preiskovalne komisije, ki bo spet prišla do zaključkov, da je treba nekaj spremeniti na področju zakonodaje, celo v času parlamentarnih počitnic nam sklicujejo seje kot nujne, zato da bomo poslušali eksperte, kaj imajo o tem povedati z različnih vidikov, socioloških, politoloških in vseh ostalih.

Mislím, da je komisija naredila na tem področju veliko dela, res je, da so bile težave, res je, da smo imeli različna razmišljanja, da smo vendar na koncu ugotovili nekatere skupne zaključke, ki smo jih soglasno sprejeli – soglasno, tako člani koalicije kot člani opozicije – in jih poslali na Vlado. Od Vlade smo pričakovali, da bo postopala tako, kot je največja vladna stranka, ki je imela izrazit interes, ker sta prejšnja predsednica komisije in potem za njo predsednik prihajala iz te stranke, izrazit interes ukvarjati se s to temo. Zdaj ko so se zadeve obrnile, je ta interes za resne zakonske spremembe nekako splahnel, ga ni, jaz si ne znam drugače razlagati, zakaj; zato ker ni odgovora na konstruktivne predloge ne samo opozicije, ampak vseh poslancev, ki sedimo v Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb. Po drugi strani se izredno forsira delo preiskovalne komisije. In še enkrat na tem mestu: osebno menim in se pridružujem vsem tistim osebam v parlamentu, ki menijo, da so razlogi, ki so nastali za preiskovalno komisijo, da jih ni, da je delo bilo opravljeno na Komisiji za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb in da ima Vlada škarje in platno v rokah.

Da se izognemo razpravam, verjetno se jim ne bo dalo, Vlada ima pomembnejše delo, da Vlada rešuje državo, da smo v gospodarski krizi. Vse je res. Vlada je imela, ima in bo imela ljudi, ki so plačani, da rešujejo točno to problematiko. Ti ljudje se ne ukvarjajo z reševanjem gospodarstva, ti ljudje se ne ukvarjajo z reševanjem finančnega vprašanja te države, ti ljudje so zaposleni tako v Sovi, tako v varnostno-obveščevalni službi Ministrstva za obrambo, v Ministrstvu za obrambo, v policiji in v Ministrstvu za notranje zadeve. Ti ljudje so vsak dan plačani za to, da skrbijo za našo varnost, da

se ukvarjajo s temi problemi in da tudi pripravljajo spremembe zakonodaje. Še več, del teh ljudi je v preteklosti že ugotovil, da je potrebna sprememba zakonodaje – na področju javnih zbiranj konkretno. In nekdo, ki se je leto dni ukvarjal s tem, ima vse v rokah in samo združi te ljudi v neko skupino, ki smo ji mi na našem delovnem telesu rekli kar medresorsko delovno telo, ker je treba vključiti več resorjev, verjetno ne samo te tri, ampak še katerega, da pripravijo to zakonodajo. Imajo eksperte, imajo strokovnjake, imajo znanje, veliko znanja. Zdaj mi v parlamentu najemamo zunanje eksperte, ki bodo pomagali pri tem, da ugotovimo, da rabimo spremembe zakonodaje. Ti eksperti nam ne bodo napisali zakona, na koncu bo zadeva šla po poti, da bo parlament ugotovil, da rabi, bo spet Vladi poslal, Vlada bo spet odgovorila, da ima dobre zakone, da so v skladu z evropskimi standardi in da se tako res ne da nič narediti. In potem se res človek sprašuje, čemu smo ustanovili takšno preiskovalno komisijo!

Želel pa bi se dotakniti tudi dileme, ki je bila danes izpostavljena s strani mojega kolega. Zakaj bi se je želel dotakniti? Predvsem zato, ker mislim, da je v našem prostoru bilo, kar se tiče dela za naprej, da je bilo v našem prostoru premalo govora o zadevah in vprašanjih, ki so se odprla v povezavi z znanim žvižgačem, kot se reče v slovenščini temu Snowdenom, v Združenih državah Amerike. Ta dogodek je odprl zelo širok spekter vprašanj; vprašanj, kako in ali se lahko tudi zakoniti prisluhi zlorabijo. Tudi to vprašanje se je odprlo. Na nas je, seveda, da na ta vprašanja poskušamo odgovoriti ali zaznati, kaj se nam v zvezi s tem dogaja. Najprej moramo povedati to, da imamo veliko razliko pri pridobivanju dovoljenj za poseg v telekomunikacije ali po domače prisluškovanje služb, legalno prisluškovanje služb. Policija potrebuje za ta poseg standard, ki je zapisan v našem Kazenskem zakoniku in se glasi: utemeljen razlog za sum. Se pravi, mora že imeti zelo resne, ne samo indice, ampak razloge, za katere misli, da jih lahko predstavi tožilcu, da bi lahko bili razlog za ta poseg. Tožilec lahko v določenih primerih odredi uporabo teh sredstev samo v omejenem številu in primerih, vendar presoja, ali je policija ali konkreten kriminalist res izpolnil zakonski standard utemeljen razlog za sum. Ko gre to do preiskovalnega sodnika, imamo že dve varovalki. Policist predlaga, tožilec se strinja s tem predlogom, da preiskovalnemu sodniku in sodnik dovoli. In potem se izvajajo prisluhi, zakoniti, tako kot je potrebno. Ko se zadeva konča in se konča s kazensko ovadbo, pridejo vsi ti papirji na sodišče, v sodno dvorano in takrat sodišče nenehno lahko spet, in je dolžno, preverjati, ali so bili v vseh fazah izvajanja prisluškovanja izpolnjeni vsi kriteriji in pogoji. Če niso bili, zavrže te dokaze in potem padejo zadeve, seveda, na sodišču. To je ena zgodba.

Druga zgodba je, kako se to počne oziroma kako zakon govori o tem za Sova. Za

spremljanje vseh mednarodnih komunikacij direktor sam odredi. Zakon mu je to dovolil. Vprašanje je, če je to dobro, in vprašanje je, če tudi mi nimamo takšnega zakona kot nekatere druge države, kjer lahko direktor ene od služb kar dovoli prisluškovanje vsem tujcem. V naši državi lahko direktor odredi, zelo po domače povedano, kateri koli tuji številki, da se jo posluša, ko komunikacija teče čez naše ozemlje: ali po žici, ali po zraku ali kakor koli. To je dejstvo. Za to ni podvržen nobenemu standardu preverjanja. Nikogar! Zato, ker je pač v zakonu tako opredeljeno. Težava nastane za agencijo takrat, ko govorimo o izvajanju prisluhov nad slovenskimi državljani na ozemlju Republike Slovenije. Takrat pa se Sova mora obrniti na Vrhovno sodišče, točneje na vrhovnega sodnika in od njega dobiti dovoljenje za prisluhe. Seveda za to ne potrebuje, poudarjam ne potrebuje zakonskega standarda, ki ga mora izpolniti policija, utemeljen razlog za sum. Zato so dovolj indici. Tudi indici, ki jih dobijo od svojih sodelavcev, tudi tisti indici, ki jih dobijo od oseb, ki jih za to plačajo, da jim takšne informacije prinesejo. In teh ne preverjajo. Ne preverjajo jih zato, ker enostavno te zadeve ni potrebno kasneje uporabljati na sodišču. Gre za zbiranje operativnih informacij. Takšno prisluškovanje, zakonito seveda, pokrito s podpisom vrhovnega sodnika, lahko traja mesece in mesece. Res je, da je v zakonu opredeljena neka varovalka. Ta varovalka govori o tem, da pri vsakem podaljšanju in tudi sproti Sova mora vrhovnemu sodniku prinesiti vse izpise, vse prepise pogovorov in potem se sodnik odloči, če bo podaljševal to dovoljenje, in odloči, kaj je treba uničiti. Vprašanje pa je, če se to v resnici tudi dogaja in v letošnjem letu bomo temu v komisiji, objubljam tukaj javno pred vsemi državljani, to tudi počeli in preverili, ali to res izvajajo ali ne, ali je ta edina varovalka, ki jo imamo v Sovi za izvajanje prisluhov slovenskim državljanom na ozemlju Republike Slovenije, dovolj velika in ali se res izvaja; na praktičnih primerih je treba to preveriti.

Seveda, to temo sem načel zato, da lahko pridem na tisto temo, ki jo je kolega izpostavil, možnosti težav, ki se nam lahko pojavijo – ne trdim, da se pojavljajo –, ki se nam lahko pojavljajo in s katero temo se moramo zelo resno začeti spopadati tudi na naši komisiji v preostanku letošnjega leta in tudi dalje, je seveda tista točka, ki je bila opisana tako zelo nazorno, zelo detajlno, se pravi, ko policija dobi dovoljenje od tožilca ali od preiskovalnega sodnika, da se začnejo prikriti preiskovalni ukrepi, poseg v telekomunikacije, zelo preprosto povedano prisluškovanje ljudem in spremljanje vseh njihovih telefonski klicev z vsemi, ki pridejo z njimi v stik.

Seveda tukaj imamo 154. člen Zakona o kazenskem postopku, ki nalaga tako policiji, tožilcu kot tudi sodnikom določene postopke, če se po nekem času, ko se prisluškovanje izvaja, ne pride do nekega rezultata. To se lahko

zmeraj zgodi. Recimo, policija ima dovolj utemeljenih razlogov za sum, tožilstvo in sodišče odobrita izvajanje tega, potem pa zaradi kakršnega koli razloga ta oseba po tem telefonu ne komunicira v zvezi s problematično zadevo, če tako rečem, in po nekem času seveda ni več razlogov ali pa se ne potrdijo utemeljeni razlogi za sum kaznivnega dejanja. Tam je pa seveda posnetih veliko pogovorov, predvsem zasebnih. Ker ko se nekoga posluša, se ne posluša samo to, kaj se je pogovarjal kriminallec A s kriminalcem B, da bosta naredila kaznivo dejanje, ampak tudi to, ko ga sosed pokliče pa ga vpraša, ali pobere otroka v vrtcu, pa tudi to, ko ga pokliče nek sodelavec v službi pa mu reče, če se zvečer dobijo na pivu in tako dalje. To vse je posneto.

Kaj se zgodi s tem gradivom? To je vprašanje. Veliko ali pa precejšnje število, če tako rečem, zadev, ki so bile odobrene s strani sodišča in so bili izvedeni prisluhi, se konča s poročilom policije in se konča približno tako, da ni dovolj elementov ali podatkov za kazensko ovadbo. To je kratko poročilo. Vse informacije ostanejo na policiji in seveda policija ima možnost v zvezi s 154. členom ZKP prositi tožilca in s tem posredno sodišče, da zaradi zelo ohlapnih razlogov, ker je v nevarnosti življenje in zdravje ljudi ali drugih tehničnih razlogov, ki niso naštetih nikjer v zakonu – ti tehnični razlogi –, lahko prosi, da se tega gradiva ne uniči. Seveda, če ima potem policija to gradivo v svojih arhivih, ga lahko upravlja za kar koli že. Ne bi ga smela, namreč podatki, ki so pridobljeni zaradi prisluha v eni zadevi, se ne smejo uporabljati za druge namene kot samo za ta namen. Tako naša zakonodaja govori, ker če se zgodi drugače, na sodišče padejo zadeve. Odvetniki poznajo zakone in potegnejo vse te papirje ven in enostavno zadeve padejo po dolgotrajnem, mukotrpnem delu policije.

Težava, ki jo imamo pri tem, je še večja, če so v teh posnetkih tudi ljudje iz javnega življenja. Tu nalašč nisem uporabil besede politiki – ljudje iz javnega življenja. Potem zmeraj obstaja neka latentna nevarnost ali želja ljudi po tem, da bi nekaj več vedeli, ker je dobro vedeti nekaj več o svojem sosedu. Tej skušnjavi se ne more izogniti nihče, tudi tisti, ki profesionalno nekje dela, zelo redki se ji izognejo. Tukaj nastane neko sivo polje, na katero nas je tudi primer Snowden opozoril, kjer moramo biti posebej pozorni. Na tem mestu obljubljam vsem svojim kolegom v parlamentu in tudi državljanom, da se bo komisija s to problematiko zelo resno ukvarjala. Zelo resno ukvarjala. Komisija sicer ne more nadzirati tožilcev in ne nadzira sodišč, ampak iz policijskih kartotek oziroma dosjejev se bo zelo natančno videlo, če so sodišča kadar koli odredila uničenje kakšnih teh zapisov, če so tožilci to predlagali, če se je policija sklicevala na ta famozni člen in to dikcijo členu, da se ne uničijo ti dokumenti, ali še huje, da oseba, ki je bila nekaj časa pod prisluškovanjem, nikoli za to ne izve. Zakaj je pa

to pomembno? Pomembno je zato, ker potem nek državljan, ki je bil podvržen prisluhom, nima možnosti svojega pravnega varstva. On ne more se nekje, komur koli v tej državi pritožiti, da je nekdo izvajal prisluškovanje nezakonito. Da so tudi sumi bili mogoče narejeni na način, ki ne dokazujejo ničesar, in ne more zaščititi svojih osebnih interesov. To je narobe. To je narobe! Ker tisti državljani, ki so bili pod prisluhi in ki končajo na sodišču, to vedo; vedo, da so jih prisluškovali, tudi če jim ne pokažejo vseh izpisov zaradi nekaterih zakonskih omejitev, vendar to vedo. Imamo pa lahko kup državljanov, ki so bili pod takšnim prisluhom in tega nikoli ne bodo izvedeli. To je nesprejemljivo, to je nesprejemljivo s stališča standarda varovanja človekovih pravic v tej državi. Zato moramo preveriti, kaj se na tem področju dogaja. Jaz ne trdim, da delajo narobe, ne me narobe razumeti. Trdim, da moramo zelo natančno preveriti, kaj se na tem področju dogaja, in tudi preventivno naprej preprečiti, da bi lahko prihajalo do takšnih zlorab na tem področju.

Seveda, kar se tiče Sove, bo pa treba zelo natančno pogledati, se pogovoriti in tudi mogoče na koncu predlagati tudi spremembe zakonodaje, ki bodo tudi od njih zahtevale višje stopnje standardov, takšnih, kot veljajo za vse ostale državljane v Republiki Sloveniji, da ni dovolj samo indic, da ni dovolj samo prijava nekoga, ki o nekom reče to in to je naredil in Sova da zahtevo in potem se izvajajo prisluhi več mesecev, mogoče celo leto ali več, ne vem. Ampak v tej državi ne moremo pristati, da lahko katera koli služba zgolj in samo na podlagi ene same informacije, enega indica, mogoče tudi takšnega, ki ga sami sproducirajo v službah – tudi to je mogoče pri indicah –, dobiti dovoljenje, da se lahko človeku prisluškuje. To je nesprejemljivo, to je nesprejemljivo! Zato je dolžnost komisije, da na tem področju naredi več, da se resno strokovno začne s tem ukvarjati in da najde in predlaga tudi rešitve, če ugotovi, da so se pomanjkljivosti v sistemu že do sedaj pojavljale.

Pri tem je mogoče treba reči še eno stvar, in sicer znotraj sistema policije imamo veliko zaposlenih strokovnih ljudi, ki dobro in korektno opravljajo svoje delo. Tako kot v vseh službah se tudi v takšni službi lahko pojavijo ljudje, ki ne delajo profesionalno in strokovno, in zato moramo na tem področju narediti korake, pri katerih bomo dobili zagotovila, da se to v naši državi ne dogaja, da se ne more dogajati in da se ne bo dogajalo tudi v bodoče. Jaz ne morem pristati na to, da bom sedel in samo upal, da je res tako. Res je, da se komisija v preteklosti, v celem svojem obdobju ni sistematično ukvarjala s tem vprašanjem. Ni se. Zaradi različnih razlogov. Nikogar ne obsojam pri tem, ampak mislim, da je čas, tudi ob opozorilu, kot smo ga lahko dobili iz zadeve Snowden, da se s tem sistematično začnemo ukvarjati in da ugotovimo, kaj se pri tem dogaja. Do sedaj je bilo na komisiji

v preteklosti nekajkrat postavljeno vprašanje, kaj se zgodi s temi spisi, in odgovor je bil, da se uničijo; in verjelo se je na besedo. Nihče tega ni šel fizično preveriti in pogledat. Mislim, da je naloga te komisije v naslednjem obdobju, da gre to tudi fizično pogledat, preveriti vso dokumentacijo in ugotoviti, ali se to res tudi izvaja, zato da ne bo nobenega dvoma in nobenega suma, da je na tem področju kar koli narobe. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci, ki ste to želeli, ste dobili besedo. Ker čas, določen za razpravo, še ni potekel, sprašujem, ali želi na podlagi prvega odstavka 71. člena Poslovnika Državnega zbora še kdo razpravljati. Vidim željo za razpravo. Torej, odpiram prijavo na razpravo. Na voljo imamo še, mislim da, nekaj več kot 10 minut. Prijavljeni so trije razpravljavci. Na voljo imamo 13 minut. Torej, vsak od razpravljavcev ima 4 minute.

Začenjamo s prvim razpravljavcem, ki je ... Samo malo. Prvi ima besedo gospod Dragutin Mate.

Izvolite.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa.

Seveda bi želel še kot poslanec nekaj dodati k tej razpravi, ki je bila v tem času opravljena. V tem javnem delu. Želim povedati, da me takšna opozorila, ki jih lahko dobimo s strani primera, ki se je zgodil v Združenih državah Amerike in tega vsesplošnega prisluškovanja, ugotoviti nekaj stvari. Najprej, zelo težko in nemogoče je, da bi v Sloveniji lahko preiskovalna komisija oziroma Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb ugotovila ali pa dobila podatke od Združenih držav Amerike ali kateri koli druge države, da so kakor koli izvajali prisluškovanje v naši državi. To je praktično nemogoče, ker nimamo dostopa do njihovih baz podatkov. To se da ugotoviti samo z operativnim delom služb, ki bi nedvoumno ugotovile, kje in kako se je to dogajalo preko prisluškovalnih naprav ali mogoče preko dokumentov, ki bi direktno govorili o tem – če bi jih gospod Snowden, recimo, dal – in bi dokazovali, da so v nekem veleposlaništvu v Sloveniji ali na ozemlju Slovenije se izvajali kakšni prisluhi. Mora pa takšna situacija, ki jo imamo, postaviti naše čute v večjo pozornost, kaj se dogaja v Sloveniji, kakšne pristojnosti imajo naše službe in kaj lahko naredijo. Kot sem že dejal in še enkrat bom ponovil, tudi pri nas lahko naša obveščevalna služba spremlja mednarodne komunikacije brez odredbe sodišč. Ali je to dobro ali je to slabo, o tem moramo presojeti. O tem moramo presojeti. Tudi mi poslušamo druge. Jih poslušamo. Koga, kdaj, zakaj, je druga stvar. Res so neke omejitve, ki direktorju Sove določajo neke omejitve, v katerih primerih, povezanih s terorizmom, z mednarodnim

kriminalom, itd., itn., ampak vendar; tudi druge države imajo takšne zakonodaje, kjer to lahko izvajajo, in tega se moramo zavedati in to morajo ljudje vedeti.

Drugi problem nastopi pa v trenutku, ko lahko služba, kot je Sova, ki ni namenjena za delovanje na ozemlju Republike Slovenije, ampak je namenjena za delovanje v tujini, spremlja in prisluškuje slovenske državljane v Republiki Sloveniji. Tukaj smo na zelo tankem ledu. Če hoče policija dobiti odredbo tožilstva ali sodišča za izvajanje prisluhov, potrebuje za to utemeljen razlog za sum. To je zelo visok dokazni standard. Policija ni vesela, da ima ta standard notri, ker jo razumem, zakaj. V marsikateri evropski državi ni takšnega visokega standarda. Marsikje je standard veliko nižji, da policija lahko dobi takšne vzvode v svoje roke. Pri nas je ta standard in za mene osebno je nedopustno, da lahko neka druga služba, ki sploh ni namenjena za delovanje znotraj države, dobi samo na osnovi indica, zelo nizkega, minimalnega standarda, ki ga skoraj nihče drug nima v Evropi, od služb, ki legalno prisluškujejo, možnost, da prisluškuje slovenskim državljanom. To ni enakopravno obravnavanje slovenskih državljanov in res je, da če Sova zazna nekatere aktivnosti, lahko to preda policiji, policija z dokaznim standardom, ki je od nje zahtevan, pridobi podatke, da lahko spremlja; in zato se tukaj poraja dvom, če se to zlorablja in še huje, če se to zlorablja tudi v politične namene. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Srečko Meh ima besedo.

SREČKO MEH (PS SD): Hvala lepa.

Veseli me, da je to ugotovil predsednik Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, ker bo to lahko popolnoma uvedel v praksi in bomo to lahko tudi v resnici naredili.

Rad bi povedal državljanom in državljanom to, da je Komisija za nadzor delovanja obveščevalnih in varnostnih služb izvajala to funkcijo, da smo jo izvajali v krogu svojih pristojnosti in da smo poskušali maksimalno zagotoviti vsaj dvoje: Ali varnostno-obveščevalne službe delajo? Zagotovimo lahko državljanom in državljanom, da delajo. In drugič: Ali pri tem spoštujejo človekove pravice in zakonodajo? Tudi tu mi nismo ugotovili tistih anomalij, na katere bi morali posebej opozarjati, zato sem zadovoljen, da sem kot član te komisije lahko prispeval svoj delež in poskušal prispevati k splošni varnosti in splošnemu občutku v naši državi.

Povedati pa je treba, da ne moremo preprečiti s še takšno državo oziroma s takšnim nadzorom nobenih ekstremizmov in nobenih anomalij, ki se lahko v družbi dogajajo. To je v svetu bilo dovolj jasno in dovolj znano. Čeprav so ekstremizmi pri nas označeni z nizko stopnjo nevarnosti, je seveda kljub temu potrebno biti pazljiv in še kako omogočiti, da bodo lahko

službe izvajale vse potrebno za to, da preprečijo maksimalno tisto, kar se lahko dogaja.

Komisija je pri svojem delu upoštevala oziroma dobivala poročila, imeli smo razgovore, nadzore, upoštevali smo tisto, kar je pisalo v medijih, in seveda tisto, kar smo dobivali kot pisma, kot informacije. Vse to nam je služilo pri tem, da smo lahko zagotovili, da lahko nekako državljanke in državljanom povemo, da varnostno-obveščevalne službe delajo in da ne delajo zato, ker bi želele nadzirati državljanke in državljanke, ampak zato ker nam poskušajo zagotavljati varnost. In ta varnost je za nas maksimalno pomembna in zato je prav, da danes naše sporočilo je, da nevarnosti seveda obstajajo, da jih ne moremo preprečiti, da pa imamo službe, ki nad tem bedijo. Zagotovimo pa lahko, da bomo tisti, ki smo dobili nalogo nadzirati to izvajanje, da bomo tisti to tudi naprej izvajali tako, kot nam predpisuje zakonodaja, naša vest in tisto, kar znamo mi narediti.

Mi smo govorili tudi o protestih, o tem, kar se je dogajalo v preteklem letu, tudi o ekstremizmi smo govorili, ampak smo pri tem imeli kot našo osnovo poročila, ki smo jih dobivali od služb, ki so za to odgovorne. Te službe imajo verodostojna poročila in po teh službah nismo mogli ukrepati kako drugače kot tako, kot smo, da smo nadzirali, da smo dajali usmeritve in predlagali tudi medresorsko skupino, ki bo pomagala pri reševanju problematike, ki je v svetu prisotna zaradi lahko vsaj dveh razlogov: zaradi vedno težje gospodarske, ekonomske in socialne situacije. In drugič, ker se ekstremizmi, če pogledamo naokoli, pojavljajo tudi v naši neposredni bližini.

Zato je moje sporočilo danes, da tako dolgo, dokler bom član te parlamentarne preiskovalne komisije, oprostite, Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, tako dolgo bom poskušal maksimalno zagovarjati to, da se bodo naše državljanke in državljanji počutili varne. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Matej Tonin.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSI): Ponovno trdim, da je naša komisija delala dobro, in mislim, da se s tem v koaliciji in opoziciji strinjamo. Seveda pa je vedno priložnost in možnost, da bi naredili še več.

Glede na današnjo tematiko sem pričakoval, da bo ta dvorana polna in da bodo poslanci z zanimanjem poslušali, kaj se dogaja s slovenskimi obveščevalnimi in varnostnimi službami tudi zaradi dogajanja po svetu, vendar je slika nekoliko bolj klavrna. Tudi nekaterih, ki so bili člani Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, danes ni tukaj, kar je škoda, vendar se ne bom s temi stvarmi ukvarjal.

Želim poudariti, da so v današnjem svetu informacije ključne. Tisti, ki informacije ima, je v prednosti, tako pač je. Poglejte zadnje

afere ali pa zadnje dogajanje v zvezi z MI-6 v Britaniji, ki je prisluškoval pogajanjem na srečanju G-20 turški delegaciji, pa zadnji primer NSA v Ameriki in še kaj bi lahko naštel. Zakaj vam to govorim? Zaradi tega, ker se na tej točki vprašam, ali imajo naše obveščevalne in varnostne službe enake možnosti in priložnosti kot ostale. Seveda jih nimajo, ene so objektivne omejitve, druge so pa subjektivne, ki jih mi kot parlamentarci postavljamo. Pri objektivnih bi omenil finančne zmožnosti. Finančne zmožnosti naših obveščevalnih in varnostnih služb so relativno klavrne v primerjavi z drugimi. Imamo pa zlasti na Balkanu eno primerjalno zelo pomembno prednost, to pa je obvladovanje jezika, česar druge partnerske službe nimajo, in to bi veljalo še bolj izkoriščati.

Zdaj bom prešel na Zakon o elektronskih komunikacijah in tisti famozni 166. člen, ki je govoril zgolj in samo o tem, da bi varnostnim službam omogočili, da bi na zahtevo dobili lastnika priključka – ne, da bi spremljali komunikacijo, ampak da bi lahko sestavili sliko, kdo s kom komunicira, če bi se za to izpostavila ali pokazala potreba. Mi smo temu rekli ne in naše obveščevalne in varnostne službe te možnosti nimajo. Če pa pogledate preko meja, vidite, da Američani in njihova NSA to stalno in konstantno delata, in še katere druge službe. Tu smo mi sami sebe omejili in zmanjšali konkurenčne možnosti, če smem tako reči, naši službi.

Druga zadeva, ki se jo tudi problematizira, ali je prav, da direktor Sove, naše obveščevalne službe, ki se ukvarja s tujino, lahko z odredbo odredi, da se posluša nek pomemben vir v tujini. Pri nas imamo informacijsko pooblaščenko, ki to možnost problematizira. Če boste pogledali druge tuje službe, boste videli, da je ureditev zelo podobna oziroma da druge tuje službe to lahko počnejo, da ni nobenih velikih odločb ali privolitvev sodišča, ampak so to že celo veliki sistemi, ki to tehnično stalno in vsepovsod delajo.

Marsikaj bi se še lahko povedalo, pa se ne sme povedati, ker je odprti del zasedanja. Zato upam, da bomo našo Komisijo za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb izkoristili, da se bomo skriti pred kamerami pogovarjali o dilemah in problemih, ki zadevajo to področje. Še enkrat lahko ugotovim, da je ta naša komisija delala dobro, da je delala konstruktivno, morda tudi zaradi tega, ker njeno delo ni na očeh kamer.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključujem razpravo.

K predlogu sklepa amandmaji niso bili vloženi. Državni zbor bo glasovanje o predlogu sklepa, ki ga je zboru predložila Komisija za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb, opravil v ponedeljek, 15. julija 2013, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 10. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JA NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O ŽELEZNIŠKEM PROMETU PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Bojanu Kumru, državnemu sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor.

MAG. BOJAN KUMER: Hvala lepa, gospa podpredsednica. Spoštovane poslanke in poslanci!

Vlada Republike Slovenije je pripravila predlog za spremembe in dopolnitve Zakona o železniškem prometu, da bi v slovenski pravni red ustrezno prenesli Direktivo 91/440 Sveta z dne 29. julija 1991 o razvoju železnic Skupnosti, spremenjeno z Direktivo 2001/12 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. februarja 2001 o razvoju železnic Skupnosti, in zaradi delnega prenosa in nepravilne uporabe direktive je Evropska komisija Sloveniji posredovala uradni opomin – se pravi kršitev.

V zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu so tako predlagane naslednje spremembe: sprememba definicije prevoznika v železniškem prometu, usklajeno z Direktivo in Zakonom o varnosti železniškega prometa; sprememba financiranja regulatornega organa, ki zagotavlja neodvisnost njegovega delovanja in stabilen način financiranja; prepoved prenosa finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu ter prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe na kakršno koli drugo poslovanje. Z vključitvijo regulatornega organa na področju železniškega prometa v Agencijo za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, tako imenovani Apek, ki se je kasneje preoblikovala v Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, se je pokazalo, da mora tudi to področje imeti stabilen in neodvisen vir financiranja na način, kot je to urejeno za druga področja delovanja agencije. Namesto dosedanjih proračunskih sredstev se zagotavlja delovanje s plačili subjektov, ki izvajajo prevozne storitve v železniškem prometu na javni železniški infrastrukturi, tako imenovani prevozniki v Republiki Sloveniji, in s plačilom upravljavca te infrastrukture. Pri sedanjem obsegu dela regulatornega organa so predvideni letni stroški v višini 180 tisoč, od katerih bodo prevozniki in upravljavec zagotavljali v razmerju 70 : 30. Ministrstvo za infrastrukturo in prostor pa bo za obveznosti od 1. maja 2012 do začetka financiranja regulatornega organa v skladu s

spremembo tega zakona zagotovilo 226 tisoč 87 celih 30 evrov za neposredne stroške in posredne stroške skupnih služb in drugih stroškov agencije. S predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o železniškem prometu se v slovenski pravni red prenaša tudi prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu ter prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe na kakršno koli drugo poslovanje, kar je ena od ključnih zahtev uradnega opomina. Predlog zakona vsebuje tudi rešitve glede določitve sedeža gospodarske družbe, pooblaščenca za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo. Zakonska določba sedeža ni potrebna, saj takšna obveznost nima posebnega pomena za njeno delovanje. Sedež se določa z ustanovitvijo družbe.

Vlada Republike Slovenije se strinja z vloženi amandmaji poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev, s katerimi se ureja področja, na katere je v svojem mnenju opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Predlog zakona je obravnaval Odbor za infrastrukturo in prostor kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku gospodu Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 8. seji 26. junija 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 56. seji 7. junija 2013 sprejel odločitev, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

V poslovnem roku so bili vloženi amandmaji Poslanske skupine Socialnih demokratov k 2. členu in poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev k 4., 6. in 7. členu.

V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor mag. Bojan Božič je izpostavil temeljne cilje in rešitev predloga zakona. S predlogom zakona se prenaša definicija prevoznikov v železniškem prometu in s tem slovensko zakonodajo usklajuje z zakonodajo Evropske unije, delno pa se spreminja ter dopolnjuje 21. člen, ki določa naloge dodeljevalnega in varnostnega organa. Cilj predloga zakona je tudi uskladitev s pravnim

redom Evropske unije glede prepovedi prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu. Poleg tega se uveljavlja prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi prevozna potnikov v železniškem prometu kot javne službe na dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem drugih prevoznih storitev ali kakršno koli drugo poslovanje. S predlogom zakona se želi odpraviti tudi dodatne administrativne ovire, do katerih bi prišlo pri morebitni menjavi sedeža družbe, pooblaščenca za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo. Na koncu je poudaril, da predlagatelj podpira amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, ki sledijo pripombam zakonodajno-pravne službe.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je poudarila, da je predlog zakona proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo, pravnim sistemom in zakonodajno-tehničnega vidika in se osredotočila predvsem na vprašanje sprememb, povezanih s financiranjem regulatornega organa preko plačil Agencije za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

Predsednik Komisije Državnega sveta za lokalno samoupravo in regionalni razvoj je poudaril, da komisija podpira predlog zakona. Pri tem je izpostavil, da se je komisija seznanila z mnenjem družbe slovenskih železnic, Infrastruktura d. o. o., da so že pred tem več kot letom dni podali pobudo za ureditev nekaterih vprašanj, ki pa v predlogu zakona niso upoštevani. Poudaril je, da je glede na predstavljene pomisleke komisija izrazila pričakovanje po njihovi proučitvi in upoštevanju s strani predlagatelja.

V razpravi je bil s strani Poslanske skupine SD predstavljen amandma k 2. členu, katerega namen je preprečiti črtanje določbe četrtega odstavka 13.a člena veljavnega zakona, ki določa, da ima gospodarska družba, ki opravlja dejavnost vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, sedež v Mariboru. Predstavniki predlagatelja pa je glede omenjene določbe pojasnil, da se predlaga črtanje sedeža družbe v konkretnem primeru zato, ker po njihovem mnenju ta materija ne sodi v zakonsko besedilo, ampak v ustanovni akt družbe.

V nadaljevanju je odbor sprejel amandmaje Poslanske skupine Socialnih demokratov k 2. členu in poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokoencev Slovenije k 4., 6. in 7. členu. Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjen predlog

zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa za pozornost.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Besedo ima Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Jože Velikonja.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Spoštovana predsedujoča, spoštovani državni sekretar s sodelavcem, poslanke in poslanci!

Skrajšani postopek predlaganega Zakona o železniškem prometu sledi cilju prilagoditi slovensko zakonodajo zakonodajnemu okviru EU tudi zato, da Evropska komisija ne začne z nadaljnjimi aktivnostmi zaradi kršitve obveznosti prenosa s slovenski pravni red. S predlogom zakona želimo v osnovi urediti pravno podlago, s katero se bo zagotovila neodvisnost delovanja regulatornega organa na področju železniškega prometa.

V slovenski pravni red prenašamo tudi prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavci železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu ter prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe in dejavnostmi v zvezi z zagotavljanjem drugih prevoznih storitev. Javnih finančnih sredstev, ki so dodeljena za posamično področje dejavnosti, se ne sme prenesti na drugo področje dejavnosti. Pravna oseba, ki opravlja dejavnosti, povezane z upravljanjem železniške infrastrukture, ter dejavnosti, povezane s prevoznimi storitvami, mora zagotoviti izdelavo ločenih izkazov in bilanc stanja. Rezultati poslovanja prevoznikov v železniškem prometu so povezani z njihovimi prevoznimi storitvami in upravljanjem železniške infrastrukture. Rezultati bodo preglednejši in v skladu z določili o finančnem poslovanju in razkritjih se bodo določile tudi odgovornosti za realizacijo zastavljenih ciljev po posameznih gospodarskih segmentih.

V razpravi na matičnem delovnem telesu je Poslanska skupina Socialnih demokratov predstavila razloge za vložitev amandmaja k 2. členu predlaganega zakona. Amandma želi preprečiti predlagano črtanje določbe četrtega odstavka 13.a člena veljavnega zakona, ki določa, da ima gospodarska družba, ki opravlja dejavnost vodenja investicij v javno železniško infrastrukturo, sedež v Mariboru. Poudarjeno je bilo, da je kljub veljavni zakonski določbi o sedežu te družbe v Mariboru družba v svojem aktu o ustanovitvi prenesla sedež v Ljubljano in s tem zaobšla zakonsko določbo.

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije menimo, da zakonska določba sedeža ni potrebna, saj ta določitev nima posebnega pomena za njeno delovanje. Tovrstne obveze zakonodaja ne nalaga drugim pravnim osebam.

Sedež se določa z aktom o ustanovitvi družbe in zakonska določitev sedeža pomeni dodatno administrativno oviro pri morebitni zamenjavi sedeža družbe in nepotrebno omejitev.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija bo potrdila predlagani Zakon o železniškem prometu, prav tako bo potrdila predlagani amandma Pozitivne Slovenije, s katerim želimo iz predlaganega Zakona o železniškem prometu izločiti določilo o sedežu posamezne pravne osebe, ki se ukvarja s panogo železnic, saj to določajo zakonska določila o gospodarskih družbah.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Velikonja.

V imenu Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke gospod Zvonko Lah. Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi!

Evropska komisija je z vprašalnikom EU Pilotni projekt, ki se nanaša na prenos Direktive o varnosti na železnici, opozorila na neustrezen prenos določb, ki se nanašajo na regulatorni organ in na neodvisnost delovanja varnostnega in dodeljevalnega organa v okviru Javne agencije za železniški promet. S predlogom zakona se ureja odgovornost in neodvisnost izvajanja nalog varnostnega in dodeljevalnega organa in v okviru Javne agencije za železniški promet ter vzpostavlja pravno podlago za financiranje regulatornega organa. S predlogom zakona se prenaša v pravni red Republike Slovenije tudi prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture, prevozniki v železniškem prometu ter med drugimi dejavnostmi v zvezi s prevoznimi storitvami ali v zvezi z drugim poslovanjem.

S tem so upoštevanii očitki iz uradnega opomina Evropske komisije v presodnem postopku zaradi neizvajanja ali nepravilnega izvajanja ter nepravilnega prenosa pravnih aktov Evropske unije. S pričetkom obravnave zakona po skrajšanem postopku je bilo mogoče prenos prepovedi prenašanja javnih finančnih sredstev izvesti v najkrajšem možnem času in ga notificirati pri Evropski komisiji, še preden le-ta začne z nadaljnjimi aktivnostmi zaradi kršitve obveznosti prenosa navedene direktive.

Poglavitne rešitve, ki so povezane s prenosom direktiv Evropskega parlamenta in Sveta v pravni red Republike Slovenije so: vnos prepovedi prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu ter zahteve o ločenem vodenju, izdelavi in objavi izkazov in bilanc, vnos prepovedi prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi v zvezi z zagotavljanjem prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe na dejavnost v zvezi z zagotavljanjem drugih prevoznih storitev ali na kakršna koli druga poslovanja ter zahteve o

ločenem vodenju izdelave in objav izkazov in bilanc.

Predlogu zakona v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo nasprotovali, opozarjamo pa na dejstvo, da bi se moralo ministrstvo potruditi in v celoti pripraviti nov zakon, ne pa vsakič pošiljati zakon v parlament z manjšimi dopolnitvami.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sedaj bo v imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov stališče predstavil gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica, spoštovani zbor!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo glasovali za novelo Zakona o železniškem prometu.

Njen osnovni cilj je prilagoditev slovenske zakonodaje zakonodajnemu okviru Evropske unije, z njenim sprejemom pa bomo uredili pravno podlago za neodvisnost in nov način financiranja delovanja regulatornega organa na področju železniškega prometa, na kar nas opozarja Evropska komisija.

Z vključitvijo regulatornega organa v Agencijo za pošto in elektronske komunikacije Republike Slovenije, ki se je kasneje preoblikovala v Agencijo za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije, se je odločilo, da se namesto dosedanjih proračunskih sredstev zagotovi delovanje s plačili subjektov, ki izvajajo prevozne storitve v železniškem prometu, to je prevoznikov na javni železniški infrastrukturi v Republiki Sloveniji, in s plačilom upravljavca te infrastrukture. Vsa druga področja, ki jih agencija regulira, se namreč prav tako financirajo s plačilom subjektov, katerih delovanje se regulira. S predlagano dopolnitvijo se zagotavlja pravna podlaga za nov način financiranja regulatornega organa in za izdajo izvršilnega predpisa, ki bo podrobneje uredil način izračuna in poravnava plačil.

V slovenski pravni red se tako prenaša prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevoznike v železniškem prometu ter prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnosti prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe na dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem drugih prevoznih storitev ali na kakršno koli drugo poslovanje. Pomembno je, da je novela zakona sprejeta čim prej, da bo mogoče prenos prepovedi prenašanja javnih finančnih sredstev izvesti v najkrajšem možnem času.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo torej novelo zakona zaradi predlaganih rešitev, ki pomenijo prilagoditev slovenske zakonodaje zakonodaji Evropske unije, podprli in razumemo, da je to treba sprejeti čim prej; torej med morebitnimi daljnimi aktivnostmi Evropske komisije zaradi kršitve

Slovenije pri obveznosti prenosa naveden pripovedi.

In še o amandmaju Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Poslanska skupina Socialnih demokratov temu amandmaju večinsko ne bo nasprotovala. Hvala lepa

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Bevk.

Gospod Marko Pavlišič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste. Izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospa predsedujoča. Spoštovane kolegice in kolegi!

Z vstopom Slovenije v Evropsko unijo se je Slovenija zavezala, da bo spoštovala pravni red evropske skupnosti. Tako smo dolžni tudi tekom spreminjanja evropske zakonodaje pravočasno uskladiti našo zakonodajo, kar je glavni name predlagane novele Zakona o železniškem prometu.

To uskladitev je Slovenija sicer že implementirala, vendar po mnenju Evropske komisije posamezna določila glede prepovedi prenosa finančnih sredstev med prevozniki v železniškem prometu in upravljavcem javne železniške infrastrukture, kot tudi financiranje regulatornega organa niso bila ustrezno prenesena. Vlada je tako pripravila nov predlog, ki prinaša jasnejša določila glede neodvisnega delovanja in samega financiranja regulatornega organa.

V Sloveniji imamo financiranje Agencije za komunikacijska omrežja in storitve, ki opravljajo naloge regulatornega organa na področju elektronskih komunikacij, poštnih storitev, radijske in televizijske dejavnosti, že ustrezno urejeno, in sicer se le-ta financira s strani subjektov, ki jih nadzira. Temu sledi tudi ta predlog, ki tako določa, da se financiranje dejavnosti regulatornega organa na področju železniškega prometa zagotavlja s plačili subjektov, ki izvajajo prevozne storitve na javni železniški infrastrukturi in upravljavca te infrastrukture, in sicer v razmerju 70 : 30.

S predlogom sprememb in dopolnitev Zakona o železniškem prometu se v slovenski pravni red prenaša tudi prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu ter prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe na katero koli drugo poslovanje. Ker pri Evropski komisiji že tečejo postopki proti Sloveniji zaradi kršitve obveznosti prenosa direktiv v slovenski pravni red, se je Vlada Republike Slovenije odločila, da v tem predlogu zakona ne odpira drugih vprašanj in dilem. Novi, četrti železniški paket, ki ga je pripravila Evropska komisija, bo namreč zahteval ponoven premislek o vseh področjih železniškega prometa.

V Državljski listi bomo predlog zakona podprli, od Vlade pa pričakujemo, da čim prej posodobi nacionalni program razvoja javne železniške infrastrukture in pospešeno prične z izvajanje potrebnih infrastrukturnih projektov. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Pavlišič.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke bo stališče predstavil gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovane kolegice in kolegi! Spoštovana podpredsednica, predstavnik ministristva!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu, ki ga v Državnem zboru na predlog Vlade obravnavamo po skrajšanem postopku, se, kot pojasnjuje predlagatelj, nanaša na uskladitev s pravnim redom Evropske unije. Kot vidimo iz predlaganih sprememb, gre za manj zahtevne uskladitve zakona. Iz uvodnih obrazložitev tudi izhaja, da gre v prvi vrsti za odpravo nepravilnosti prenosa evropske direktive o varnosti na železnici. Navedena direktiva namreč v 30. členu določa, da morajo države članice ustanoviti regulatorni organ, ki je finančno, pravno in pri odločanju neodvisen od upravljavcev železniške infrastrukture ter tudi od železniških prevoznikov. V smislu te določbe je bila pristojnost upravljanja nalog regulatornega organa prenesena s pristojnosti ministristva na agencijo. Danes to vlogo opravlja Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije.

Evropska komisija nam v tožbi očita nezadostno finančno neodvisnost tega regulatornega organa, kar je smiselno čim prej sanirati. Evropska komisija je imela prav tako pripombe na prenos direktive o varnosti na železnici, saj je Slovenija nepravilno definirala prevoznike v železniškem prometu in jih po nepotrebnem omejila na tiste z licencami. Prav tako so v predlogu zakona upoštevane tudi pripombe komisije glede določb o neodvisnosti delovanja varnostnega in dodeljevalnega organa v okviru Javne agencije za železniški promet.

S predlogom zakona se prenaša v pravni red Republike Slovenije tudi prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture, prevozniki v železniškem prometu ter med drugimi dejavnostmi v zvezi s prevoznimi storitvami ali v zvezi z drugim poslovanjem. Ker gre za fazo uradnega opomina Evropske unije, je smiselno, da se zakon sprejme po skrajšanem postopku in tako še pravočasno pred nadaljnjim kršitvenim postopkom zagotovi notifikacijo tega zakona.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo glasovali za predlagani predlog. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Bogovič.

Stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije bo predstavila gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo. Spoštovani!

S Predlogom zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o varnosti v železniškem prometu se slovenska zakonodaja usklajuje z zakonodajo Evropske unije. Prenaša se definicija prevoznika v železniškem prometu, spreminjajo in dopolnjujejo se naloge dodeljevalnega in varnostnega organa ter porazdelitev nalog med obema, s čimer se zagotavlja, da notranji organi agencije opravljajo naloge ločeno in neodvisno.

Naslednji cilj predloga zakona je uskladitev s pravnim redom Evropske unije glede prepovedi prenosa javnih finančnih sredstev med upravljavcem železniške infrastrukture in prevozniki v železniškem prometu. Poleg tega se uveljavlja prepoved prenosa javnih finančnih sredstev med dejavnostmi prevoza potnikov v železniškem prometu kot javne službe na dejavnosti v zvezi z zagotavljanjem drugih prevoznih storitev ali kakršno koli drugo poslovanje.

S predlogom zakona se želi odpraviti dodatne administrativne ovire, do katerih bi prišlo pri morebitni menjavi sedeža družbe, pooblaščenca za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo, zato se z novelo črta določilo, da ima gospodarska družba, ki opravlja dejavnost vodenja investicij v javno železniško infrastrukturo, sedež v Mariboru. V povezavi s tem je bil na matičnem delovnem telesu predstavljen amandma k temu členu. Poudarjeno je bilo, da bi bilo amandma treba podpreti, ker je kljub veljavni zakonski določbi o sedežu te družbe v Mariboru ta v svojem aktu o ustanovitvi prenesla sedež v Ljubljano in s tem zaobšla jasno zakonsko določbo. Člani matičnega delovnega telesa smo predlagani amandma podprli, saj smo menili, da je umeščanje pomembnih državnih institucij in družb v državni lasti na lokacijo izven Ljubljane pomemben korak k decentralizaciji in enakomernejšemu razvoju celotne Slovenije. V današnji obravnavi pa je vložen amandma Poslanske skupine Pozitivna Slovenija, kjer se omenjena določba ponovno črta, kar pomeni, da prepuščamo določanje sedeža družbe ustanovnemu aktu te družbe. V Poslanski skupini DeSUS smo se ob tem znašli v precejšnji dilemi. Po eni strani se zavedamo pomembnosti decentralizacije, zato smo najprej na matičnem delovnem telesu podprli prej omenjeni amandma, ki je v zakonskem besedilu ohranjal sedež v Mariboru. Menimo pa, da zakon ni primerno mesto, kjer bi se opredeljevalo o sedežu družbe.

Opozoriti želim tudi na to, da bi morebitna selitev sedeža družbe v Maribor

povzročila tudi znatne stroške – izračunano je bilo okoli 2 milijona evrov.

Poslanke in poslanca Poslanske skupine DeSUS bomo tokrat podprli amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije, ki črta določitev sedeža družbe v Mariboru, saj smo prisluhnili strokovnim in finančnim argumentom ministrstva. Podprli pa bomo tudi predlog novele zakona. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Mag. Matej Tonin bo predstavil stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

MAG. MATEJ TONIN (PS NSi): Spoštovane kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

V Novi Sloveniji smo v svoj program zapisali, da bi morali biti cilji naše prometne politike, da v čim večjem obsegu zagotovimo dnevne migracije z javnimi prevoznimi sredstvi ter tako posledično prispevamo k znižanju emisij ter tudi preusmerimo prevoz blaga na železnice in tako uredimo glavne transportne poti dnevnih migracij. To je ena določba iz našega programa.

Zdaj pa, kaj predvideva ta novela? Spremembe, ki jih na področju železniškega prometa prinaša predlagana novela, so posledica usklajevanja slovenske zakonodaje z evropsko in zadevajo predvsem delo Agencije za pošto in elektronske komunikacije, ki se bo po novem imenovala Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije. Prav ste slišali, tudi jaz sem bil nemalo presenečen, ampak pod to agencijo spadajo tudi železnice oziroma železniški promet.

Na matičnem delovnem telesu je v zvezi s sedežem te družbe potekala tudi obširna razprava o tem, ali naj bo agencija stacionirana v Ljubljani ali v Mariboru. Agencija je namreč v svojem aktu o ustanovitvi svoj sedež prenesla v Ljubljano in tako zaobšla zakonsko določilo. Vlada meni, da zakonska opredelitev, kje naj bo sedež posamezne družbe, ni potrebna in ne sodi v zakon, zato predlaga črtanje tega določila. Kljub vsemu je bil na Odboru za infrastrukturo sprejet amandma, ki določa, da mora sedež agencije ostati v Mariboru. To podpiramo tudi v Novi Sloveniji.

V Novi Sloveniji bomo predlog novele podprli, hkrati pa menimo, da bi morali določilo, da je sedež družbe v Mariboru, že prvotno spoštovati. Prav je, da so nekatere pomembne državne institucije locirane tudi izven glavnega mesta in tako prispevajo k enakomernejšemu regionalnemu razvoju.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Tako smo končali predstavitev stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vloženem amandmaju, ki jo bomo opravili na

podlagi pregleda vloženega amandmaja z dne 11. julij 2013.

V razpravo dajem 2. člen in amandma Poslanske skupine Pozitivne Slovenije. Želi kdo razpravljati? Odpiram možnost za prijave.

K besedi se je prijavil gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane kolegice in kolegi!

Treba je iti malo v zgodovino, da bi razumeli ihto nekaterih izmed nas, ki se upiramo temu, da bi črtali določilo tega zakona, ki pravi, da je sedež družbe v Mariboru. Najprej, za katero družbo gre. Gre za družbo, ki je po tem zakonu pooblaščen za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo. To dopolnitev pa smo pravzaprav uspeli spraviti v zakon, mislim, da v letu 2010, ko se je že pokazala namera, da bo tedanja Direkcija za javno železniško infrastrukturo, ki je imela sedež v Mariboru, združena z družbo DDC, Družbo za državne ceste, zato da se okrepi ekipiranost projektantov zaradi povečanih nalog in ambicij, ki jih ima država pri vlaganjih v javno železniško infrastrukturo in pri modernizaciji železniškega omrežja. Takrat smo vložili amandma k 13.a členu tega zakona in dosegli, da se je v zakon nedvoumno napisalo, da ima Družba za vodenje investicij v javno železniško infrastrukturo sedež v Mariboru. No, kasneje, potem ko se je zgodila združitev DDC in takratne Direkcije za javno železniško infrastrukturo v družbo, ki ji danes pravimo DRI, je bilo sprva spoštovano zakonsko določilo, konec lanskega leta pa je na skupščini družbe DRI takratna Agencija za upravljanje kapitalskih naložb pod vodstvom gospoda Ješovnika in soglasjem Vlade Republike Slovenije bil spremenjen akt o ustanovitvi te družbe, ki je v nasprotju z izrecnim določilom tega zakona sedež družbe preselil v Ljubljano. Zato je Vlada seveda pred časom, pred kratkim, v Državni zbor poslala zakon, ki med drugim črta to, po mnenju nekaterih nepotrebno zakonsko določilo. Še enkrat poudarjam, da je bil sedež družbe najprej v Mariboru in šele nato so upravljalci te družbe s soglasjem Vlade Republike Slovenije protipravno, proti izrecni določbi zakona sedež te družbe preselili v Ljubljano.

Lahko razumem praktične razloge, da je v DRI v Ljubljani zaposlenih 200 ljudi, v Mariboru pa 20. ampak institucionalno decentralizacija je v tej državi mogoče dosegati samo takrat, kadar za to obstaja močna politična volja. Zato se je, recimo, takrat, ko se je delilo nekdanje PTT podjetje, oblikovala volja za to, da se sedež Pošte Slovenije prenese v Maribor. Zato je bilo takrat, ko se je z zakonom ustanavljalo Družbo za avtoceste v Republiki Sloveniji, oblikovala volja, da bo sedež družbe v Celju. Žal pa tudi na primeru Darsa lahko ugotovimo, da je to zgolj mrtva črka na papirju, ker je v Celju prazna zgradba, hiša duhov, kjer je uradni sedež Darsa, morda kakšen fikus in

kakšna tajnica, vse poslovne funkcije in delovna mesta pa so skoncentrirana v Ljubljani. To je zaobiti zakona, to je kršitev volje zakonodajnega telesa. To je kršitev volje Državnega zbora. In takšna volja je bila neizpodbitno izpričana tudi v primeru Zakona o železniškem prometu, ki je sedež te družbe umestil v Maribor. To voljo bi bilo potrebno spoštovati, ker je vsako drugačno ravnanje protizakonito. Vlada seveda sedaj govori o tem, da v zakon ta določba ne sodi, da je to materija, ki se jo naj ureja z aktom o ustanovitvi družbe in podobnimi formalizmi. Koliko primerov se spomnite, da smo v zakonu neke družbe določili sestavo nadzornega sveta? Nazadnje recimo pri Zakonu o Slovenskem državnem holdingu, pa zakonu o krepitvi stabilnosti bank, kjer smo določili organe družbe za upravljanje terjatev bank in podobno. Tudi to so enake statusne sestavine in tam nismo imeli prav nobene slabe vesti, da jih zapišemo v zakon; tu, kjer pa se določa sedež, pa se je naenkrat treba tovrstnim ambicijam zakonodajalcev upreti. Zame je to nesprejemljivo.

Seveda ob teh formalnih vidikih je tukaj še povsem vsebinski vidik. Maribor je tradicionalni sedež elektrogospodarstva. Leta 2002 se je v Mariboru oblikovalo močno gibanje za to, da se ob ustanavljanju Holdinga Slovenskih elektrarn ta holdingu umesti v Mariboru. Takratni minister Kopač je govoril: "Pa Mariborčani, kaj komplicirate, to bodo štiri delovna mesta!" Danes je v Holdingu slovenskih elektrarn na matični družbi zaposlenih 140 ljudi in družba ima sedež v Ljubljani. Direkcija za javno železniško infrastrukturo je na strokoven način izvajala naloge za modernizacijo in obnovo našega javnega železniškega omrežja. Jaz bi želel vedeti, kakšni so rezultati pred leti izpeljane združitve. Predvsem pa bi ob vseh debatah o stroških, kolegica je omenjala nekaj milijonske stroške, Vlada je v nekem izračunu povedala, da bi selitev sedeža iz Ljubljane v Maribor, pa dejansko selite sedež iz Maribora v Ljubljano, stala pol milijona evrov. Vse to so napačne številke, ker nihče ne terja, da se bodo zaposleni na DRI, ki delajo na delovnem mestu v Ljubljani, vozili v Maribor. Pričakuje pa se, da bo Vlada kot ustanovitelj in kot skupščina te družbe spoštovala voljo zakonodajalca in v Mariboru, kjer je sedež družbe, umestila ključne poslovne funkcije. Zato bom amandmaju Pozitivne Slovenije nasprotoval. Mislim, da je legalizacija nezakonitega ravnanja, brez posluha za policentrični razvoj države, brez posluha za potrebno institucionalno decentralizacijo v državi. Zavedam se, da 20 delovnih mest v Mariboru ne bo ničesar rešilo in imam zagotovila, da tudi teh 20 delovnih mest ne glede na to, ali bo družba dobila svoj sedež v Ljubljani, ni ogroženih, a vendarle je to več kot le simbolno sporočilo! Tam, kjer so sedeži pomembnih državnih institucij, tam se ustvarjajo tudi kakovostna delovna mesta, delovna mesta z višjo dodano vrednostjo in delovna mesta, ki

pripadajo višjim plačnim razredom. Jaz argumenta, da potni strošek iz Ljubljane v Maribor stane več kot stane potni strošek iz Maribora v Ljubljano, ne sprejemem. Vsakodnevno na avtocesti srečujem iste ljudi; iste ljudi, ki se vozijo na svoje delo v Ljubljano iz Maribora in iz drugih delov severovzhodne Slovenije; tisoče in tisoče ljudi vsakodnevno zaradi tega, ker v svojem domačem kraju ne najdejo primerne zaposlitve, potujejo v prestolnico. Ali bomo še dolgo to tolerirali, da bo priložnosti v tej državi omejeni samo na Ljubljano?

To so med drugim razlogi zakaj bom glasoval proti temu amandmaju, potem ko sem bil zelo vesel, da nam je Socialnim demokratom uspelo črtati predlagano besedilo na matični seji odbora. Glasoval bom torej proti.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Frangež.

Sprašujem, če je še želja po razpravi? Bom odprla kar možnost za prijavo, izvolite. Prijavljena imamo še dva razpravljavca, in sicer kot prva mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

No, ni treba biti kaj pretirano, tako bi rekla, radoveden, kaj bom povedala. Popolnoma razumljivo je, da bom ravnala pri tem amandmaju tako kot moj poslanski kolega Matevž Frangež in bom amandmaju Pozitivne Slovenije nasprotovala.

Spomnil me je na leto 2002 in na to, da je v tem sklicu Državnega zbora še nekaj poslancev s Štajerske, danes pa ni nobenega od tistih več v dvorani – danes samo –, ko smo ne glede na politično pripadnost nasprotovali predstavitvi sedeža Holdinga Slovenskih elektrarn iz Maribora v Ljubljano. Povedano je bilo, kaj se je dogajalo in kako se je dogajalo, obstajali so zelo močni argumenti za to, da bi sedež holdinga ostal v Mariboru, pa so ga predstavili in kakšen je bil historiat, vemo. No, potem se je zgodilo, da ima pošta sedež v Mariboru, sama se kot uporabnica storitev Slovenskih železnic pogosto vozim z vlakom in moram reči, da imam kar nekaj stalnih sopotnikov na vlaku in migracije dandanes tečejo v vse smeri, ampak očitno iz Ljubljane do Maribora ni enako daleč, kot je iz Maribora v Ljubljano in se zaradi tega nekateri otresajo te možnosti biti tudi zaposlen zunaj svojega kraja.

Gre za več kot samo simbolno dejanje, gre za nekaj, kar je zvezano z umestitvijo v zakon, bi pa rekla tako, da imam po vseh teh letih kar nekaj izkušenj s tem: kadar česa ne želimo, potem rečemo, da tega ne zapišemo v zakon, bo to rešil podzakonski akt ali ustanovitveni akt. Če kaj želimo direktno reči, potem to zapišemo.

Bom povedala še iz ene izkušnje. Danes bomo resolucijo o jezikovni politiki sprejemali, pred tem smo sprejemali še Zakon o

javni rabi slovenščine. In tam je tudi člen, ki govori o tem, da je slovenščina uradni in učni jezik v visokem šolstvu. Ampak določila naj bi bila v statutih univerz. Pa pojdite gledat, kaj je v statutih univerz in kako je v statutih univerz pa kaj bi v statutih univerz še radi zapisali, če bi samo posamezniki odločali o tem. In še bi vam lahko naštela kak primer, kaj smo prepustili podzakonskim aktom ali določitvam v ustanovitvenih aktih, kadar nismo bili pripravljeni česa jasno zapisati.

Menim torej, da je treba tisto, kar je zakon veleva, spoštovati in zato bom amandmaju Pozitivne Slovenije nasprotovala. Je pa zanimivo, da je leva opcija tista, ki seli iz Maribora v Ljubljano. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa mag. Majdi Potrata. Gospod Franc Bogovič, izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Že v stališču poslanske skupine sem omenil, da bomo omenjeni zakon potrdili in tudi soglašali s sprejetjem, me pa tako kot kolega, ki sta bila pred menoj, preseneča in na nek način sem prav žalosten, da se to, kar se je uspelo dogovoriti na odboru, očitno ruši sedaj v Državnemu zboru. S poslanskim kolegom Janezom Ribičem, ki prihaja prav tako z mariborskega konca, sva se dogovorila, da ne bodo o tem govorili samo trije Mariborčani, da se oglasi tudi nekdo iz Posavja. In v popolnosti se strinjam s svojima predhodnika in se mi zdi takšen amandma povsem nepotreben, hkrati pa kaže, kako Vlada ob razlogih, ki so za skrajšani postopek predvsem v tožbah, ki jih je proti nam uvedla Evropska komisija, mimogrede še popravi določilo, s katerim se tudi eno upravo, ki je delovala zunaj Ljubljane, seli nazaj v prestolnico.

Sam imam tudi kar precej izkušenj s tega področja iz preteklosti. Kot župan v Krškem, moram reči, da sem skupaj s kolegi, ki so danes že omenjali energetske sektor, podobno bitko bili tudi pri ustanavljanju Fakultete za energetiko v Krškem. Takrat smo se morali povezati skupaj, mariborski rektor, takrat še gospod Ludvik Toplak, potem velenjski župan, gospod Srečko Meh, krški župan, to sem bil sam takrat, da smo uspeli vesoljno Ljubljano prepričati, da tudi na neko periferijo, sicer v okviru Univerze Maribor, sodi univerza s sedežem v Krškem in z lokacijo tudi v Velenju.

Moram reči, da sem imel zelo čuden razgovor takrat z gospodom Mencingerjem, rektorjem takrat ljubljanske univerze, in po tistem pogovoru mi je bilo dosti lažje razumeti razmišljanje centralistov, ki si niti pod razno ne znajo predstavljati, da bi lahko v nekem, po njegovim, sem imel tak občutek takrat, da je mislil zakotnem Krškem, živi neka takšna fakulteta.

Danes lahko rečem, da smo praznovali skupaj peto obletnico, 90 odstotkov diplomantov

je takoj po končani diplomi zaposlenih, od tistih 90%, v energetiki, v gospodarstvu, tam, kjer smo to locirali, na tista mesta, kamor sodi.

V Mariboru so dokazali s Pošto Slovenije, da lahko Pošta Slovenije, ko je tudi najbrž več pošt v Ljubljani kot v Mariboru, zelo dobro funkcionira, če je sedež v Mariboru, in sam sem trdno prepričan, če bi tisti, ki krojijo politiko tudi v tem železniškem prometu in v tej politiki, iskreno delovali, tako da bi podpirali to, da se v Mariboru takšna agencija razvija, da bi se lahko razvijala. Če pa želiš to samo zaradi neke odločitve v Državnem zboru izigrati na takšen način, kot je bilo že omenjeno, pa vidiš primer Darsa, kjer se je dejansko vse preselilo v Ljubljano.

Zelo se bojim, da je to napačna politika. Ko so kolegi govorili o teh poteh iz Ljubljane v Maribor ali pa če sem sam omenil iz Krškega v Ljubljano, lahko mirno rečem, da so tisti, ki se vozijo v obratno smer, iz Ljubljane v Krško – jih je kar nekaj, ki sedaj hodijo – ali pa če bi hodili iz Ljubljane v Maribor, bili veliko na boljšem, kajti v tisto smer takrat ni gužve, ko se zjutraj vozi iz Ljubljane proti Mariboru ali pa iz Ljubljane proti Krškemu, v obratni smeri pa je. Mislim, da bi tudi pri prometu nekaj pridobili, tako da je tudi z logističnega vidika to kar primerna usmeritev. To je malce za šalo pa veliko tudi zares.

Mislim, da bi bilo prav, da bi se v Državnem zboru resnično zavedali, kaj pomeni regionalni razvoj, kaj pomeni enakomeren razvoj Slovenije pri takšnih odločitvah – ne pri tistih odločitvah, ko bomo prešli na osnovi razgovora, ki ga je sedaj v. d. predsednica Pozitivne Slovenije opravila z mariborskim županom, kako bomo delili pomoči. Dajmo to zelo konkretno narediti! Naj imajo ljudje delo in naj delajo in ti ljudje se, žal, v veliki meri morajo voziti ali proti Ljubljani, kar je pa zadnje čase pa še bolj moderno ali pa najbrž se bolj izplača in je več možnosti – preko slovenskih meja. Če bomo pri takšnih potezah in možnostih, kot jih imamo danes, delali te drobne napake, kajti dvajset intelektualnih delovnih mest v enem Mariboru, v Krškem pa še toliko več, zelo veliko pomeni. To je toliko ljudi, ki na dan še lahko tri, štiri ure časa prebijejo in pustijo za delovanje svojega domačega kraja, sicer pa se utrujajo na slovenskih cestah, železnicah.

Mislim, da imate še možnost in razumel bi, da bi na osnovi argumentov, ki zagotovo držijo, predlagatelji amandma umaknili, simbolno pokazali, da se tudi v Pozitivni Sloveniji da še o čem drugem govoriti kot o Ljubljani – zopet malce za šalo, malce zares, da ne bo preveč duhomorna seja. Sicer pa mislim, da bi naredili nekaj za mariborski konec in tudi na simbolni ravni pokazali, da znamo razumeti, kaj pomeni policentrični razvoj Slovenije.

Mi bomo temu amandmaju enotno nasprotovali.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Bogovič.

Še obstaja morda želja po razpravi? Obstaja. Bom odprla možnost. Prosim za prijavo. Prijavljene imamo še tri razpravljavce.

Kot prvi je prijavljen gospod Jože Velikonja.

JOŽE VELIKONJA (PS PS): Hvala za besedo, predsedujoča.

Kar s precejšnjim delom razprav svojih predhodnikov se moram strinjati, ker tudi sam nisem iz Ljubljane, pa vendar. Želim poudariti nekaj, da je bilo že v naši predstavitvi stališča poslanske skupine poudarjeno, da s tem našim amandmajem sledimo predlogu ministrstva, da določitev sedeža družbe ne sodi v zakon, ampak v akt o ustanovitvi družbe. Tudi dejanja, ki so bila v preteklosti storjena kot nezakonita, niso stvar tega našega amandmaja. S tem tudi ne legaliziramo tega dejanja, ampak dajemo možnost, da se lastnik kasneje sam odloči, da preko svojih organov upravljanja eventualno popravi akt o ustanovitvi družbe in sedež je, po mojem osebnem mnenju, lahko tudi v Mariboru, če to kažejo vsi ekonomski kazalci, prav tako pa, če s tem sledimo regionalnemu razvoju Slovenije. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Besedo ima gospa Barbara Žgajner Tavš.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa za besedo, predsedujoča. Spoštovani predstavniki ministrstva!

Verjamem, da vedno, kadar se odpirajo teme, ki so izjemno pomembne za posameznega poslanca, ki prihaja iz tistega okolja, je to tema, na kateri se da, bom rekla, včasih tudi preveč populistično graditi. Pa bom rekla malce v šali, jaz sem tudi na odboru rekla, pa mislim, da tudi na enem od koalicijskih usklajevanj, pa se dajmo najti na pol poti, pa dvignem roko, ker prihajam iz Trbovelj, Zasavske regije, za katero vemo, da je nadpovprečno ogrožena z nadpovprečno brezposelnostjo. Trudimo se, Vlada pripravlja interventne ukrepe, kako bomo reševali problematiko treh zasavskih občin, ki se srečujejo z 19-, 20-odstotno brezposelnostjo. In če želi kdor koli danes očitati, da je Pozitivna Slovenija tista, ki na vsak način vztraja na centralizacije te države, mu bom, milo rečeno, rekla, da se pošteno moti.

Pozitivna Slovenija je tista, ki je res prisluhnila Ministrstvu za infrastrukturo, ki je v osnovi prišlo s takšno zakonsko rešitvijo. In Pozitivna Slovenija je tista, ki je na odboru, matičnem delovnem telesu prisluhnila amandmaju, ki ga je vložil poslanski kolega Frangež oziroma SD, če se ne motim. In Pozitivna Slovenija je tista, ki je pred glasovanjem predlagala pavzo za posvetovanje z državnim sekretarjem. Takrat smo sprejeli neko odločitev, odločitev je bila ta, da enostavno

pusimo zakonsko rešitev takšno, kakršna je bila v osnovnem zakonu. Se pravi, da družba ohranja sedež v Mariboru. Ampak so bila potem dodatna usklajevanja, dodatna pojasnila, da enostavno – kar je bila naša dilema že takrat na odboru, bodimo poštene – sedež družbe ne sodi v zakon. In prisluhnili smo – jaz imam še vedno težave s tem, priznam, prav zaradi te simbolične ravni, simbolične sporočilnosti – prisluhnili smo Ministrstvu za infrastrukturo, ki vztraja na tem, da se sedež v zakonu črta. To ne pomeni, da zakon določi, da se sedež družbe prestavi iz Maribora v Ljubljano, ni res! To je določil akt o ustanovitvi in tisti, ki so takrat sedeli v vladi – če se ne motim, je bil tudi gospod Bogovič takrat del tiste vlade, ki je potrdila, da se je v aktu o ustanovitvi sedež družbe določil v Ljubljani –, tisti danes nosijo del odgovornosti in je nepošteno očitati Pozitivni Sloveniji ali komur koli, da ji je mar samo Ljubljana. Jaz sem del Pozitivne Slovenije, pa verjemite, da sem izjemno glasen zagovornik in tudi uspešna bila v marsikaterem postopku, da Zasavska regija – Trbovlje, Hrastnik, Zagorje – niso izgubili pomembnih državnih institucij. Ker se zavedam – ja, zavedam se, da to pomeni dodano vrednost za tisti kraj. Ampak vlada Janeza Janše je bila tista vlada, ki je želela črtati vse po spisku, tudi tiste državne institucije, ki so vitalnega pomena za ohranjanje varnosti in zaščite v neki regiji. Takrat ste podpirali, ne izpitni center, takrat ste podpirali, da se ukinjajo regijski centri za obveščanje na številki 112; pa smo uspeli zaustaviti, ravno zato, ker smo zagovorniki decentralizacije, da si vse regije, vsi kraji zaslužijo, bom rekla, nekako uravnotežen dostop do teh državnih institucij in s tem do razvoja. Ker verjamem, da se sedež neke državne institucije posledično pomeni tudi več možnosti za razvoj nekega kraja in večjo dostopnost.

Tako verjamem, še enkrat, so lahko zelo glasni govorci, ki govorijo za decentralizacijo, pomembno je, kaj konkretno lahko vsak posameznik stori in kaj je in kaj bo storil v imenu decentralizacije države. Osebo tudi pravim, če bo 20 delovnih mest rešilo situacijo Maribora, pa verjamem, da je ne bo, sem prva, ki podpišem. Tudi sem glasovala na odboru proti takšni rešitvi, ampak še enkrat želim povedati, da se je naknadno v usklajevanjih in posvetovanjih z resornim ministrom, pač, Poslanska skupina Pozitivne Slovenije odločila in vložila amandma, s katerim ne selimo sedeža družbe iz Maribora v Ljubljano, to je pomembno, ampak samo črtamo v zakonu določilo, da je sedež družbe v Mariboru, z obrazložitvijo, da sedež družbe ni predmet zakona.

Upam, da sem povedal dovolj jasno, to stališče zagovarjam, na tem stališču stojim. Je pa tako: kako se bodo poslanci odločili in kako bodo glasovali, ko bo amandma na glasovanju, pa bomo videli jutri zvečer, ko bo glasovanje na dnevnem redu. V ponedeljek, se opravičujem.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Kot zadnji v tem krogu je prijavljen gospod Janez Ribič.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani, gospe in gospodje! Prihajam iz Dupleka, ki je tudi na Štajerskem, in sem danes še tukaj, seveda z željo prispevati k tej decentralizaciji, za katero bi dal vse in naredil vse in sem se za to tudi odločil, ker sem kandidiral za poslanca, da bi lahko tu, v Državnem zboru pomagal, da bi se Slovenija enakomerno razvijala. Pred leti, ko nam je uspelo prenesti ta sedež v Maribor, danes vidimo pač, ko je že tako vse skupaj centralizirano, da bi še od tam, kjer pač še nekaj je, predstavljali drugam. Zelo sem vesel, da smo danes slišali, in podpiram razpravo gospoda Frangeža, ki se je poglobil, in gospe Potrate in tudi gospoda Bogoviča, da razumemo, kaj pomeni decentralizacija. Kaj pomeni, voziti se na eno točko vsak dan v službo. Ne razumem tistih, ki zagovarjajo neke druge teze. Razumem, da je Pozitivna Slovenija Ljubljana. Definitivno je Ljubljana. Tisti, ki ste imeli srečo, da ste iz drugih koncev v tej stranki, ste imeli srečo in sedaj morajo tako delati, če ne, boste pa na naslednjih volitvah kje drugje. Ampak poskušajmo nekaj narediti za decentralizacijo! In to, kar že je, nikogar ne boli, ne delamo nekaj novega! Res bom nasprotoval temu amandmaju!

Veseli me, da prihajamo počasi do spoznanja, da tudi stranke, leve in desne oziroma poslanci smo začeli razmišljati, da želimo narediti nekaj dobrega. Zato bi se zahvalil vsem tistim, ki v tej smeri pomagata, da ta sedež ostane v Mariboru.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ali je morda še želja po razpravi? Gospod Frangež. Še kdo?

Izvolite, gospod Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Ne, 20 delovnih mest ne bo rešilo Maribora. 20, pa še 20, pa še 20 pa morda počasi že predstavlja pomembno rešitev. Eno samo delovno mesto za posameznika, ki dobi priložnost na tem delovnem mestu, spremeni svet, ne samo mesto.

Še enkrat: v razpravi se ponavljajo formalni razlogi, češ "mi ne selimo sedeža družbe iz Maribora v Ljubljano, mi samo mislimo, da v zakon sedež ne sodi." To de facto pomeni, da bo sedež družbe v Ljubljani. To neposredno pomeni, da selimo sedež družbe iz Maribora v Ljubljano! Kar je bilo sicer že storjeno – protizakonito! In vsi tisti, ki pravite, da to ne sodi v zakon – ljubi bog! Predsednica Vlade Alenka Bratušek se je takrat, ko je bila še v teh poslanskih klopih, v imenu Pozitivne Slovenije pogajala z bivšim finančnim ministrom Janezom Šušteršičem – o čem? O sestavinah akta o

ustanovitvi Slovenskega državnega holdinga, ne o zakonski materiji. Ker vprašanje o tem, koliko članov nadzornega sveta ima neka družba, je materija akta o ustanovitvi in ne zakona. In pričakujem, da ste dosledni. Pričakujem, da boste predlagali novele vseh tistih zakonov, ki določajo statusne sestavine posameznih gospodarskih družb v državi. No, pa da potem vidimo, če mislite resno! Ne! Tukaj je povsem jasna ambicija; ambicija, da se zakonsko stanje uskladi z dejanskim stanjem. Dejansko stanje pa je tako, da je sedež te družbe že bil protipravno, protizakonito preseljen v Ljubljano in zdaj, da ne bomo imeli potem slabe vesti zaradi tega, ker je nekaj v konfliktu z zakonom, skušamo to uskladiti. Vse ostalo so samo izgovori, in jaz to obžalujem.

Morda je ta, za slovenske razmere, morda tudi za Maribor, relativno nepomemben amandma vendarle dobra priložnost, da govorimo o tem, ali bomo v tej državi živeli samo v Ljubljani, ali bomo samo v Ljubljani imeli priložnosti ali bomo ustrezno razvijali vse dele Slovenije. In pri tem ima država svojo vlogo in država ima nalogo poskrbeti za policentričen razvoj vseh krajev v Sloveniji!

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Frangež.

K repliki se je javila magistrica ... Ne? V redu. Potem je k razpravi prijavljen še gospod Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Včeraj je Pozitivni Sloveniji uspelo popraviti vse, kar smo naredili narobe v lanskem letu pri proračunu. Vam čestitam in res želim, da bi bile izbire prave in da bi to rešilo Slovenijo. Danes imate priložnost, da popravite tudi to neumnost, ki smo jo očitno naredili mi. Tako imate priložnost, gospa Tavš, da to naredite in se izkažete v pravi luči, kot tisti, ki si prizadevate za regionalni razvoj.

Sam se čutim kar kompetentnega, ko govorim o tem, da sem se v stranki in tudi kot posameznik na nekaterih funkcijah znal zavzemati za regionalni razvoj in približno vem, kakšna je cena in o čem vse je treba ljudi prepričevati. Prej sem že omenil fakulteti. Poglejmo izplen: Dolenjska in krška občina – kot sem dejal, fakulteti sta uspešni, ljudje so zaposleni – ti fakulteti v prvih petih letih financirata eno tretjino; zato ker sta na periferiji, ker nekdo ni prepoznal, da je diplomant s te fakultete tudi toliko vreden kot nekdo drug, in se še vedno borimo in to je mantra, ki jo bijemo tudi, če hočete, z univerzitetno srenjo. Po drugi strani so takšna delovna mesta – ne podcenjevati 20 delovnih mest, kot je kolega Frangež dejal, mi smo znali v prostor pripeljati tuje investitorje, vsako delovno mesto je zlata vredno. Takšna delovna mesta, ki so pa delovna mesta, kjer se zbere tudi nek intelektualni naboj, imajo multiplikativen učinek v prostoru. Zato bi pri teh debatah bolj kot to, da se zopet – zato

sem želel maloprej v razpravi to tudi hudomušno nakazati, pa očitno ni bilo razumljeno, je bilo bolj kot provokacija, vendar mislim, da govorimo o zelo resni stvari. Ne podcenjevati, če bi na tej točki namesto skozi regionalne pomoči lahko skozi takšna delovna mesta dali prispevek za mariborsko in štajersko regijo. Zato še enkrat, amandmaju, ki je predlagan, bom nasprotoval.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospa Barbara Žgajner Tavš, imate besedo, za njo gospod Pavlišič.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Hvala lepa še enkrat za besedo.

Glejte, dejstvo je, vsako delovno mesto šteje. Verjemite, če kdo razume, kako pomembno je vsako delovno mesto, razumemo to tisti poslanci, ki prihajamo iz izjemno ogroženih predelov.

Verjemite, vem, zato smo se borili z ministrom za gospodarstvo, da smo reševali, se boste spomnili, problematiko Svee, ko ste nekateri očitali, kako nepomembne so državne pomoči. Takrat je šlo za ohranitev 180 delovnih mest. Takrat ste nam nekateri iz opozicije očitali, da na nepravi način rešujemo, ker to ni pomembno, firma, ki mora propasti, naj propade. V tem primeru pa ne govorimo o ukinjanju delovnih mest. Verjamem, da zaradi tega zakona in tega amandmaja ne bo niti eno delovno mesto ukinjeno, če se motim, spoštovani državni sekretar, me, prosim, popravite in dajte pravilne številke. Še enkrat želim poudariti: ja, nekje v preteklosti je bila storjena napaka. Verjamem, da je v osnovnem zakonu z razlogom bilo zapisano, da je sedež družbe v Mariboru. Verjamem, da z razlogom; kakšen je razlog, političen razlog, ne vem. Ampak kot mi je bilo obrazloženo; in verjemite, vse to smo izpostavljali v razpravah na odboru in na številnih koalicijskih usklajevanjih, ki jih je bilo samo o tem amandmaju toliko, da ne vem, če smo bili sposobni o katerem koli zakonu opraviti toliko koalicijskih usklajevanj, ko smo imeli resne dileme in pomisleke. Ampak, takrat nam je bilo zelo jasno obrazloženo, da družba ni zaživela v Mariboru, tako kot bi morala zaživeti; in drugič, da sedež družbe ne sodi v zakon. Res je, v preteklosti je bila storjena napaka, ker se je mimo zakona sprejel akt o ustanovitvi, sprememba akta o ustanovitvi, kjer je zapisano, da je sedež družbe v Ljubljani. Jaz želim jasno in glasno povedati še enkrat samo to, da z amandmajem, ki ga je v parlamentarno proceduro po posredovanju ministra za infrastrukturo vložila Pozitivna Slovenija, se pravi, da se po tem predlogu zakona ne ukinja sedež družbe v Mariboru. Sedež družbe je zapisan v aktu o ustanovitvi, kjer jasno piše, da je sedež družbe v Ljubljani. Se pravi, s tem zakonom ne spreminjamo ničesar. Ničesar! Če se motim, prosim državnega sekretarja, da se vključi v razpravo in pomaga s konkretnimi

podatki. Verjamem, da bo vsem skupaj lažje pri dokončni odločitvi, ker drugače res zgleda, da je vse preveč neke politizacije pri tem amandmaju, ki je, verjamem, da nepotrebno v tem trenutku.

Je pa res, da na tej točki pri tako nepomembni zadevi zaostrovati – mislim, da ni smiselno. Sama sem absolutno pripravljena stopiti korak nazaj, ne nazadnje sem pokazala že na samem delovnem telesu, da sem pripravljena na kompromise in da znam prisluhniti tudi opozorilom, če so opozorila tehtna.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Zdaj ima besedo gospod Marko Pavlišič. Izvolite, bom še potem odprla razpravo.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Vsako delovno mesto šteje. To sem v bistvu tudi jaz včeraj uporabil v svoji razpravi na neko drugo temo.

S simbolnim sporočilom te spremembe tega amandmaja imam tudi sam problem, ne zato, ker izhajam iz Črnomlja, ampak enostavno iskreno verjamem, da je decentralizacija tista prava usmeritev v Sloveniji. Pa vendar moramo pogledati tudi strokovno plat te odločitve, in po besedah ministra ta žal razdeljena družba ne deluje dobro in v luči tega da je naš cilj učinkovito delovanje vseh javnih institucij, bom sledil strokovnemu mnenju ministra. Politično bi bilo tudi zanj verjetno lažja drugačna odločitev, vendar v tem primeru bom podprl to strokovno odločitev. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Dragan Bosnić, imate besedo.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo.

Mislim, da so se zvrstili vsi Mariborčani, pa da se še jaz oglasim. Glede na to, kar sem poslušal, in glede na ta zavzemanja za Maribor meni sploh ni jasno, zakaj je Maribor tukaj, kjer je danes. Iskreno sem presenečen, da slišim toliko lepih mislih, toliko rešitev ne vem česa. Potem se vrnem zvečer ali ponoči v Maribor in pač vidim Maribor tak, kot je.

Dve stvari sta, ki me motita. Ena je pavšalna ocena, ki je bila tukaj izrečena o Pozitivni Sloveniji, se pravi o ... Ne vem. Startal sem z eno idejo; skratka, pogovorim se, pustim se prepričevati in odločam se po svoje. Tudi v tem primeru se bom. Ampak moja opredelitev ni ključna. Se pravi, moja je intimna. Če postane intimno javno, če je intimno javno zaradi tega, da je popularno, je pa to druga zgodba. Enako je bilo v primeru ceste do Gruškovja. Ta prizadevanja kolega sem pač podprl. Podprem pa s tem, da tukaj stisnem "za", pa nimam s tem težav. Se pravi, nimam s tem težav tudi, da potem pokličem nekoga in rečem: "Ej, halo, tisto, ko se je za ribice zavzemalo, veš, to sem podprl." Se pravi, isto bom naredil tudi v tem

primeru. Poslušal bom zadevo do konca, poslušal bom gospoda, ki bo verjetno še imel kaj povedati, in se bom odločal oziroma odločal se bom tako, kot sem se. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

S tem zaključujem ta krog in odpiram ponovno razpravo, da kdor želi, da se prijavi. Izvolite. Prijava poteka.

Prijavljene imamo še štiri razpravljavce. Kot prvi je prijavljen gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa za besedo.

Zakon, ko sprejemamo, hočemo sistemsko reševati. Če bomo vedno v zakonu zapisali kraje, lahko pišemo tudi ulice, ustanove, pa na koncu še tudi imena.

Če bomo mi v zakon zapisali, da je sedež v Mariboru, potem bomo itak morali spremeniti akt o ustanovitvi, kajti v aktu o ustanovitvi piše "Ljubljana". Če pa mi ne bomo napisali imena kraja, kjer bi naj sedež bil, pa itak lahko spremenimo akt o ustanovitvi. In v aktu o ustanovitvi lahko potem napišemo "Maribor". Tu ni nobenega problema.

Veste, ko govorimo o delovnih mestih in o tem, kaj bi bilo in če bi bilo in kje imamo določene univerze, fakultete, kjer imamo takšne in drugačne kadre, lahko danes ugotovimo, da je v Mariboru univerza, ki producira veliko dobrih kadrov z diplomami, z nazivi itn. Ampak, kaj so ti kadri naredili? So ustanovili novo delovno mesto, so ustanovili firmo? To pomeni, da ni problem niti v kadrih niti v zakonu, ampak problem je tudi v naši miselnosti in v naši pripravljenosti za delo.

Odreagiram pa tudi na cinično izjavo kolega Bogoviča, ki ga sicer zelo cenim, ampak dejal je, da smo včeraj v Pozitivni Sloveniji sprejeli resolucijo oziroma rebalans proračuna – v Pozitivni Sloveniji smo sprejeli. Ne. Sprejeli smo ga tukaj v Državnem zboru, koalicija, s katero bomo rešili vse probleme v Sloveniji. Lepo prosim, no! Niti slučajno nismo dejali, da bomo rešili, ampak da rešujemo tisto, kar ste vi v proračun napačno zapisali, pa ne zaradi tega, ker bi želeli tako napisati, ampak ker se je situacija spremenila, ker se je potrebno prilagoditi nastali situaciji. Tako se danes tudi prilagajamo. S spremembo zakona prilagajamo situacijo, ki ni takšna, kot bi morala biti.

Kot je kolegica Barbara dejala, pogledjte, vi ste bili tisti, ki ste spremenili ta akt o ustanovitvi in takrat vam ni bilo mar za Maribor. Takrat ste zapisali "Ljubljana". Meni in vsem tukaj, ki pa je pomemben tudi Maribor, pomembno Velenje, pomembno Krško, pomemben vsak kraj, ki je v Sloveniji. Tudi Gorica, ja.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Naslednji je k besedi prijavljen gospod Branko Ficko. Izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Pozdravljeni vsi skupaj! Dokaz, da pozitivci oziroma poslanci Pozitivne Slovenije ne prihajajo samo iz razvite Ljubljane, sem dokaz jaz, se pravi, prihajam iz nerazvitega Prekmurja in že s tega vidika bom vedno proti centralizaciji.

Moram priznati, da imam tudi sam zadržek in problem pri tem amandmaju, čeprav nisem sodeloval pri njemu. Amandma, ki govori o tem, da določitev sedeža družbe ni stvar obravnavanega zakona, sem ga kot takega vzel, bi rekel, za nedolžnega. Ko sem danes slišal, da je govora predvsem o učinkovitosti delovanja družbe v Mariboru, pa imam res pomislek, če ne gre za klasični prevzem tega dela družbe v Ljubljano.

Če to drži, da to pomeni selitev, bom sam temu amandmaju nasprotoval. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jože Tanko, imate besedo.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mislím, da se nekatere stvari peljejo narobe. Če se ugotovi neskladje med zakonom in nekim aktom, ki je posledica zakona, potem najbrž ne spreminjamo zakona, ampak popravimo tisto, kar je v neskladju z zakonom. Če ste ugotovili, da je akt o ustanovitvi v neskladju z zakonom, potem bi vaša koalicija glede na moč, ki jo ima, ki jo tudi demonstrira, zlahka to popravila in s tem se ne bi utrujalo Državnega zbora. Enostavno.

Ni treba nobenih velikih besed. Če bi sprožili kakršen koli postopek skladnosti akta z zakonom, bi to ugotovila tudi kakšna neodvisna institucija in se mi zdi to, kar se počne v Državnem zboru, da se pač prilagaja neki napaki, ki se je zgodila, vseeno kje in kdaj, da se zaradi tega popravlja zakon, da je pot povsem napačna in deplesirana.

Drugo, kar je, pa moram vseeno povedati, da se mi zdi pomembno, da se institucije nacionalnega pomena tudi nekoliko razpršijo. Mislím, da je nedostojno, da se vrši taka centralizacija, da pravzaprav vsaka pomembna institucija, ki je, je v Ljubljani, če bi morala biti kje drugje, se pa tako naredi, da se tam zablokira in je tudi v Ljubljani potem ni. Imamo tudi take primere, tudi sam sem enega takega doživel, ampak to se mi zdi grozno slabo.

Vsi tisti, ki pravite, ki govorite o tem, da je ta disperzija institucij po državi pomembna, imate prav. Imate prav, zato ker je to edini način, da se zaustavi beg možganov ali v glavni center države ali pa morda beg možganov tudi kam proti Gradcu ali še kam drugam. Mi smo v veliki meri žrtve prav tega neskončnega centralizma mesta Ljubljane, metropole in povsod drugje stvari težje uspevajo.

Če bi se morda tudi v preteklosti kdaj bolj na te stvari drugače gledalo, da bi bolj dispergirali stvari, bi bila mogoče Slovenija bolj uravnoteženo razvita. Najbrž bi bila, tudi Štajerska bi bila v drugi situaciji, kot je sedaj. Ampak v tej večni tekmi med največjim in drugim največjim mestom je vedno kratko potegnili Maribor in mislim, da je to velik problem.

Morali bi se zamisliti tudi nad tem, da tudi evropska sredstva, ki se jih črpa, so v veliki meri namenjena tem kohezijskim projektom, izravnalnim projektom, ampak s tem ko se je sprejetim proračunom odpovedalo evropskim sredstvom, tudi kohezijskim sredstvom, se še dodatno ovira možnost priključitve perifernih pokrajin ravni, nivoju, kot ga ima glavno mesto. Dodatna oslabitev podeželja ali pa drugih krajev, ki niso metropola, je to. Neposredno. Ne pomaga nobena velika beseda, če se takšne projekte črta iz proračuna, če se jih zmanjšuje, ker se s tem tudi zmanjšuje možnost, da se ti deli Slovenije priključijo ravni Slovenije, ki jo ima Slovenija oziroma kot jo ima njena najpomembnejša regija, to se pravi Ljubljana z okolico.

Pa še en problem je. Tisti trenutek, ko je uspelo v Mariboru zrušiti gospoda Kanglerja, župana, ki je bil eden od najbolj zagnanih, da se je v zakon vneslo določbo, kje je sedež, ste odprli pot tudi vsem drugim možnim spremembam na tem področju, ne samo pri sedežu te agencije, ampak tudi pri drugih zadevah. Ker zdaj na drugi strani ni več nekega borca, ki bi se boril za interese Štajerske, ki bi imel vpliv, ki bi imel moč. To je neposredna posledica, to je davek na to, kar se je zgodilo in kar se zdaj v temu delu dogaja. In še marsikje se bo to morda tudi poznalo.

To, kaj pa je vsebina nekega akta, recimo nekega zakona, ali ni, to določa zakonodajalec. To smo takrat, ko smo glasovali v Državnem zboru o vsebini zakona, odločili tudi o temu detajlu. Ne brez razloga. Ker razlogi, zakaj je to tako zapisano v tem zakonu, prihajajo sedaj. To je razlog, zakaj je to zapisano v zakonu. Sicer se lahko na neki ravni, ki je odmaknjena od oči javnosti, naredi marsikaj in se najbrž tudi je v nekem primeru oziroma tudi na tem primeru v ne tako daljni preteklosti.

Skratka, mi tega amandmaja ne bomo podprli, smo za to, da ostane v temu delu izvorno besedilo zakona in da se tudi drugim regijam v tej državi pusti določena participacija pri sedežih ali pa pri sedežih institucij, ki so nacionalnega pomena. Tudi pri vseh teh ostalih namerah, ki se bodo morda še porajale v tej koaliciji, nekaj je že napovedanih, se bo najbrž dogajalo podobno, kot se je v temu primeru. Vse centralizirati, vse speljati čim bližje tistemu, ki ima največji lokalni proračun v tej državi, zagotoviti nova delovna mesta, prekomerne širitve in obremenitve, drugje pa, inverzno temu, je pa davčna ureditev, kjer predvidevate velike obremenitve na prazne objekte na podeželju in tako naprej. To pa je inverzno od tega, to je pa

davek na takšno odločitev še potem, še dvakrat kaznovanje, s tem da izgubijo sedež, da izgubijo možnost razvoja, možnost delovnih mest; po drugi strani, kjer se pa ta eksodus dogaja, jih pa še obdavčimo za tiste, ki so jim ostali prazni kmetijski, gospodarski ali drugi objekti. To je davek na to, kar počnete.

Upam, da bodo enkrat te norije v zvezi takšnih davkov, takšnih odločitev, takšnih kazni, ki jih predvidevate, končane, da bomo že na tej seji delno ustavili to, kar se dogaja.

Žal moram ugotoviti, da se vse koncentrira, da so vsi napor te koalicije, in tudi prejšnje Pahorjeve so bile, usmerjene v to, da se zadeve koncentrirajo v velikih mestih. Poglejte ukrepe, ki so bili sprejeti v mandatu prejšnje vlade, pogledajte ukrepe, ki jih sedaj predlagate ... Pravzaprav vsi ti ukrepi so takšni, ki stimulirajo velik center, vsi so takšni; in vsi so takšni, ki dodatno davčno ali kakor koli drugače obremenjujejo čisti zrak in beg s podeželja. Tiste, ki ostajajo, tiste, ki jim ostaja tam premoženje, zato ker drugih možnosti ni, za prodajo, kakor koli, še dodatno obdavčujete in s tem še poslabšujete njihov ekonomski položaj. To so razmere, katerim smo sedaj priča. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Tanko. Prijavljeno imamo še Alenko Pavlič.

ALENKA PAVLIČ (PS PS): Hvala lepa.

Povedati moram, da ostro protestiram izjavi kolega Ribiča, da je Pozitivna Slovenija ljubljanska stranka. To ne drži. Iz cele Slovenije smo poslanci tukaj, na volitvah je ljubljanska stranka dobila 120 tisoč glasov, 240 tisoč oziroma dve tretjini smo dobili po ostali Sloveniji. Na Gorenjskem, ki je kar precej daleč od Ljubljane, in tudi v Mariboru, žal, na vašo smolo. Tudi sama se vsak dan vozim v Ljubljano in mi ni vseeno, da je veliko služb, veliko organizacij v Ljubljani in da ni katere od teh na Gorenjskem.

Žal se pa ne morem strinjati s tem, da se sedaj ta zadeva ne popravlja oziroma zakonsko ostaja nekaj, kar dejansko v praksi ni, ker menim, da je ministrstvo očitno pravilno ugotovilo, da je to zadevo treba popraviti, in se tudi strinjam s kolegom Pavličičem, ki pravi, da je prav gotovo bilo ugotovljeno, kakšne so dejanske razmere pri samem delu in kar se tudi same organizacije sicer tiče.

Menim tudi, da je vsaka taka organizacija – ne glede na to, ali je v državni upravi, ali je v privatni lasti, ali kakor koli – nadzorovana. Če je v državni upravi, z nadzornim svetom in ima postavljeno upravo in ta, bom rekla, kontrolira oziroma usmerja in spremlja rezultate dela. Mislim, da je ta popravek tega sedeža ravno rezultat tega, da so ugotovili, da delovanje in poslovanje ne funkcionira. Zakaj tako mislim? Zato, ker sem se posvetovala z osebami, ki tam delajo, tako v Mariboru kot v Ljubljani. In verjamem in razumem bolečino mariborskih poslancev. Bojim

pa se, da je to samo politična igra. Nabiranje političnih točk za morebitne bodoče županske ... Oziroma dodatno moram povedati še to: v stranki Pozitivna Slovenija sem zadalžena za prometno politiko. Žal moram povedati, da ta zadeva oziroma amandma SD nadaljuje Vlačičevo prometno politiko, s katero se absolutno ne strinjam.

Zato mislim, da je prav, da naš amandma Pozitivne Slovenije dobi potrebno večino.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Pavlič.

Videla sem roke za razpravo. Odpiram prijavo. Prijavljenega imamo še enega razpravljavca.

Gospod Rihard Braniselj, izvolite.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

Kolega Tanko je korektno diagnozo postavil: za detajl gre. O detajlih se sedaj pogovarjamo. Ta detajl nikoli ne bi smel biti zapisan v zakon. Nikoli, ker je to velika anomalija. Ker če to napišemo notri, če to ostane notri, to pomeni tudi nekaj drugega: da sedež nikjer drugje ne more biti kot tam. Ne more biti v Celju, ne more biti v Kopru, dokler se o tem detajlu ponovno ne pogovarjamo tukaj, v Državnem zboru. Ali je Državni zbor namenjen temu, da razpravljamo o detajlih? Mislim, da ne. Za nobeno delovno mesto, kolegice in kolegi ne gre v tem primeru. Nobeno delovno mesto ni ogroženo in nobeno delovno mesto ne bo ukinjeno in ne bo viška. Gre samo za poštni nabiralnik. Verjamem, da je to za Maribor simbolnega pomena. To verjamem; ampak, ali bo Mariboru kaj pomenil ta simbolni pomen, ta nabiralnik? Mislim, da moramo vsi skupaj, vsi mi, ki smo s periferije, odločno reči na tem mestu – to pa ni detajl – stop centralizaciji. Ampak ne na detajlih, ampak na konkretnih stvareh, na pomembnih stvareh, na tistih, ki bodo Mariboru in še komu drugemu prinesle na stotine delovnih mest, ne poštni nabiralniki. Jaz se samo še bojim, da bomo sprejeli zakon, kjer bomo napisali, da prenašamo, recimo, železniško postajo v Ribnici v Kočevje. Samo še to napišimo, če sem mogoče malo provokativen, ampak dejansko gre za detajle.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Braniselj.

Gospa Barbara Žgajner Tavš je še želela besedo.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Zelo na kratko, ker je bilo res kar nekaj neresnic ali pa namernih zavajanj izrečenih s strani enega od predhodnikov s strani opozicije.

Res je, da lahko v zakonu zapišemo marsikaj, ampak tisto, kar je pomembno, je, da v glavah naredimo premik. Ko je eden od kolegov pred menoj dejal, da če se ugotovi neskladje zakona z aktom oziroma aktov z zakonom, se

pač ne spreminja zakonodaje. Absolutno! Se strinjam! Ampak ta isti človek je pozabil povedati, da je takrat njegova vlada protizakonito, proti nečemu, kar je bilo zapisano v zakonu, sprejela spremembo akta o ustanovitvi, kjer je zapisala nekaj, kar je v nasprotju z zakonom. To je pozabil povedati – nepomemben detajl.

Pozabil je morda tudi povedati, da je njegov bivši minister Černač na odboru zelo jasno povedal, da sedež družbe ne sodi v zakon in da je takrat podpiral rešitev, da se sedež družbe Maribor briše iz zakona. Kolikor sem razumela, bo v ponedeljek, ko bo glasovanje, glasoval drugače, kot je takrat dejal na odboru. Tudi prav. Tudi prav. Tudi mi se bomo usklajevali in kako bomo glasovali, slišali smo danes, da večinoma po svoji vesti. Še enkrat pravim, ne vem, ali je ta amandma v tem trenutku res na mestu. Ker očitno je zadaj preveč populizma, preveč politizacije.

Pravim, da ni prav, da na tem področju kažemo, kako neenotni smo in kako lahko vsak dobiva svoje politične točke – če jih lahko. Ni prav, ker je zakon bistveno bolj pomemben. Zakon v osnovi ni bil vložjen v parlamentarno proceduro zaradi brisanja sedeža družbe iz zakona, ampak zaradi vsebine; med drugim tudi evropskih direktiv, ki se prenašajo v naš pravni red. Verjamem, da bo zakon pripomogel k izboljšanju železniške infrastrukture, ko bo sprejet, in da je to eden tako majhen vsebinski segment, ki niti ni pomemben z vidika vsebine. Ni pomemben.

Še enkrat pa želim poudariti za vse tiste, ki nas morda gledajo, in za vse tiste, ki namerno zavajate z amandmajem, ki ga je v parlamentarno proceduro po usklajevanju z ministrstvom za infrastrukturo vložila Pozitivna Slovenija, navkljub številnim pomislekom tudi znotraj naše stranke. Navkljub številnim pomislekom ta amandma v naravi ne spreminja ničesar in ne ukinja nobenega delovnega mesta. Za vse tiste, ki očitate in govorite, kako pomembno je vsako delovno mesto. S tem amandmajem se ne ukinja nobeno delovno mesto, verjamem pa, da je na simbolni ravni pomemben za vse, ki prihajate iz Maribora.

Ampak vsebinsko pa pravim, v tem trenutku ta amandma ne spreminja ničesar, sedež družbe je zapisan v aktu o ustanovitvi in tam je zapisano, da je sedež družbe v Ljubljani.

PODPREDSNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Sprašujem, ali je še želja. Gospod Tanko. Morda še kdo? Bom kar odprla razpravo, da se prijavite. Izvolite. Prosim za prijavo. Prijavljena imamo še dva razpravljavca. Kot prva je prijavljena gospa Kristina Valenčič, potem še gospod Jože Tanko.

KRISTINA VALENČIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Ko sem poslušala te razprave, na eni strani poslušam, da se pogovarjamo o detajlu, da se pripravimo o oslovi senci, na drugi strani pa poslušam, kako smo vsi proti centralizaciji, pa kako iščemo sistemske rešitve. Zato, kolegice in kolegi, predlagam, da sprejmemo sistemski zakon o decentralizaciji Slovenije, v katerem bomo zapisali, da glavno mesto ima lahko sedež samo enega ministrstva, ene generalne uprave in tako naprej, pa bomo imeli sistemsko rešitev. Hvala lepa.

PODPREDSNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Jože Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Gospa Žgajner Tavš, kadar ji ne gre, se potem posluži žalitve. Razmišljati o tem, kaj imamo mi v glavi – najbrž je naš problem, to ni zdaj problem Pozitivne Slovenije, razen če niso temu dorasli; in tega se najbolj bojim.

To, kar očitata drugim, je problem predvsem za vas, ker vi ste večino časa, ki ste ga najavili, mislim, da ste si ga 25 najavili, porabili za to mletje okrog tega amandmaja. Mi se najbrž niti v razpravo vključili ne bi, če ne bi pač trosili takih cvetk, kot ste jih do sedaj.

Tudi to, kar ste povedali, kaže na to, na kakšen način dela koalicija. Očitno se niste uspeli niti poenotiti okrog tega, kako bi ta amandma vložili in največja vladna stranka ni mogla doseči dogovora z drugo, tretjo in četrto vladno stranko o tem, da bi ta amandma vložili. To je pristop in potem se tukaj na nek žaljiv način obregnete ob vse druge, ki po sili razmer okrog tega razpravljajo. Meni se zdi, da je zadeva pravzaprav v tem delu problematična.

Kar zadeva pa vsebino zakona, je pa odvisno od tistih, ki zakon sprejemajo, gospod Braniselj. Če boste zapisali kaj drugega, bo pa kaj drugega notri. V tem primeru se je pač to zapisalo in še kakšen zakon imamo tak, ki to določa. Hvala lepa.

PODPREDSNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

K repliki se je prijavila Barbara Žgajner Tavš, izvolite.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS):
Kolega Tanko, kar imate vi v glavi, je res vaš problem, ne moj. Hvala bogu.

Kar se tiče postopka, ki vas moti, da je koalicija tako zelo neusklajena, da niti nismo vedeli, kako vložiti amandma. Rekla bom, ja, to je cena demokracije, verjamem, da težko razumete to.

In kar se tiče, da smo 25 minut porabili v razpravi o zgolj enem amandmaju. Ja, pač razumemo proceduro in po parlamentarni proceduri, ker je vložjen v razpravo samo en amandma, o katerem imamo možnost razpravljati, samo o enem amandmaju, smo pač

porabili 25 minut za razpravo o enem in edinem amandmaju, ki je vložen na plenarnem zasedanju. Verjamem, da sem s tem odpravila vse dvome, kolega Tanko.

Še enkrat pa želim tudi tistim, ki boste imeli morda pomisleke, kako bomo glasovali. Rečeno je bilo, da bodo poslanci glasovali po svoji vesti. Ja, dejstvo je, vsebinsko amandma praktično ne spreminja ničesar, drugo pa je, kaj sporočamo s tem amandmajem na simbolni ravni; ampak upam in želim, da ob koncu bo ne nazadnje tudi državni sekretar odigral svojo vlogo in dal dodatna pojasnila k temu. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod državni sekretar je že želel besedo, tako da mu jo sedaj tudi dajem.

Gospod mag. Bojan Kumer, izvolite.

MAG. BOJAN KUMER: Hvala lepa.

Mogoče bi začel s tem, da so strokovne analize pokazale, da zanemaritev amandmaja definitivno ne zdrži, se pravi, so podprle amandma, zato ker na ministrstvu zasledujemo konkurenčnost in ker ne moremo spregledati situacije, v kakršni smo, v kakršni se je znašla Slovenija in ker nam je tudi vsak evro pomemben, ne moremo tega dejstva spregledati. Od družbe, ki je v državni lasti, pričakujemo maksimalno stroškovno učinkovitost. Stroški, ki so bili danes obelodanjeni, kakšni bi nastali, če se amandma ne podpre, so resnični. Niso navzgor omejeni, so samo navzdol omejeni.

Mogoče malo zgodovine. Družba DRI je nastala kot pravna naslednica družbe DDC, ki je v Ljubljani v letu 2007 zgradila novo poslovno stavbo, se pravi že šest let nazaj, in v kateri se vodi vse, poudarjam, vse poslovne funkcije družbe. V letu 2011 je bila s spremembo Zakona o železniškem prometu ukinjena Direkcija za železniško infrastrukturo. Določeno je bilo, da ima družba za vodenje investicij v železniško infrastrukturo sedež v Mariboru. Nova družba DRI je pravno prevzela delavce družbe DDC in se jih ne glede na to, da je določitev sedeža ostala, tako kot je bilo prej, v Mariboru, ni selilo. Vsi delavci družbe DDC pa so ostali v Ljubljani, kar je družbi povzročalo velike težave in dodatne nepotrebne stroške. Ne bi bilo racionalno, pravzaprav lahko rečemo, da bi bilo skregano z vsakršno sedanjo situacijo, da podpiramo naraščanje stroškov, ker nam je vsak evro pomemben, če bi vseh teh 200 ljudi prezaposlili in selili v Maribor. Ni bil namen Vlade, da bi se zdaj glede sedeža družbe odpirale razprave, ker je vsebina zakona veliko bolj pomembna z drugih vidikov. V šali rečeno, če se dvakrat seliš, je, kot da bi vse pogorelo. Skratka, stroški in številke, ki jih pokaže analiza, niso zanemarljive. Gre za zelo načelno, res simbolno določitev.

Še vedno menimo, da sedež ne sodi v zakon in zakon popolnoma ničesar ne spreminja, kvečjemu usklajuje trenutno situacijo

z aktom, ki je že v veljavi. Če že, je treba na drugih področjih kar koli spreminjati. Res bi bilo nesmiselno, da se z zakonom določi zdaj sedež, ker če bi se slučajno kar koli pokazalo kasneje, da je treba pa na stroških še bolj delati, moramo zaradi tega spreminjati zakon. Ne nazadnje bi lahko glas proti temu bil tudi glas, da se podpira opomin Evropske komisije in nadaljnje naraščanje stroškov. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Ali je morda še želja po razpravi? Vidim, da ne. Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v ponedeljek, 15. julija 2013, v okviru glasovanja.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **11. TOČKO DNEVNEGA REDA – PREDLOG ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVILIH CESTNEGA PROMETA, SKRAJŠANI POSTOPEK.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade mag. Bojanu Kumru, državni sekretarju na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor.

MAG. BOJAN KUMER: Hvala lepa. Spoštovane poslanke in poslanci!

Varnost in še posebej varnost cestnega prometa vse bolj razumemo kot temeljni gradnik kakovosti življenja. Vlada Republike Slovenije je zato ob poslabšanju stanja varnosti v prvih štirih mesecih leta 2013 izredno hitro ukrepala in pripravila predlog za spremembe Zakona o pravilih cestnega prometa, s katerimi želi zelo jasno sporočiti javnosti, da se bodo pri najbolj nevarnih ravnanjih v cestnem prometu in najhujših kršitvah, še zlasti pri povratnikih, uporabili tudi najbolj ostri ukrepi, kot so zaseg vozila in pridržanje oseb. Čeprav nekateri podatki analize varnosti cestnega prometa v letošnjem letu, kot so zmanjšanje števila prometnih nesreč, zmanjšanje števila hudo in lahko telesno poškodovanih v prometnih nesrečah, kažejo izboljšanje varnosti cestnega prometa, z varnostjo na naših cestah zaradi povečanega števila mrtvih ne moremo biti zadovoljni. V obdobju od 1. januarja do 10. julija 2013 je bilo po podatkih policije mrtvih 58 udeležencev cestnega prometa, lansko leto v enakem obdobju pa le 55.

Zakon o pravilih cestnega prometa ni čarovni ukrep, s katerim bi lahko v celoti preprečili hude prometne nesreče in njihove posledice, daje pa jasno sporočilo; sporočilo, da so popolnoma nesprejemljive hude kršitve prometnih pravil, kot so vožnja po avtocesti v nasprotni smeri, vožnja pod vplivom alkohola ali

drog, velika prekoračitev hitrosti v naseljih, še zlasti pa pred šolami, vrtci in v stanovanjskih naseljih. To so ravnanja, zaradi katerih bodo lahko nadzorni organi uporabili najbolj ostre ukrepe. Globe za manjše kršitve, ki se pogosto zgodijo zaradi trenutne raztresenosti ali pa nepazljivosti udeležencev v prometu, se ne spreminjajo. Ne glede na to pa pozivamo vse udeležence cestnega prometa, da odgovorno in zelo skrbno upoštevajo pravila ter posebno pozornost namenjajo šibkejšim udeležencem, kot so pešci, kolesarji in vozniki enoslednih vozil.

Predlog spremembe Zakona o pravilih cestnega prometa ponovno uvaja ukrep, ki se je v preteklosti pokazal kot učinkovit ukrep za preprečevanje hudih posledic v cestnem prometu. Ponovno se uvaja zaseg motornega vozila vozniku, ki je zaloten pri storitvi hujšega prekrška, s čimer je zagotovljena takojšnja izločitev nevarnega voznika iz cestnega prometa in s tem zmanjšana možnost za povzročitev prometne nesreče s strani takšnega voznika.

Zaradi učinkovitosti ukrepa se s predlagano novelo ponovno zagotavlja možnost zasega motornega vozila tudi za kršitve vožnje brez veljavnega vozniškega dovoljenja. Dopolnjuje se tudi nabor kršitev v prvem odstavku 23. člena, ki se za zaseg motornega vozila upoštevajo v predkaznovanosti ob predpogoju, da je bil voznik zaloten pri hujšem prekršku. Pri oblikovanju določb o zasegu motornega vozila je ministrstvo pristojno za promet, iskalo rešitve tudi v smislu določanja izjem pri zasegu motornega vozila, skladno s podanimi predlogi Gospodarske zbornice Slovenije in Združenja bank Slovenije. Predlagane spremembe ureja Zakon o prekrških in ne Zakon o pravilih cestnega prometa, pri čemer so predlagane izjeme dopustne samo zaradi varstva splošne varnosti, življenja in zdravje ljudi, o vrnitvi pa skladno z določbami Zakona o prekrških lahko odloča izključno sodišče, ki lahko zaseženo vozilo vrne lastniku, ga vzame in uniči ali ga odvzame in proda.

Naslednji ukrep, ki se z novelo zakona dopolnjuje, je pridržanje voznika in pomeni korak od preventivnega ravnanja k represivnemu ravnanju ter predstavlja drugo stopnjo ukrepa glede na težo posledic, ki jih lahko povzroči ravnanje posameznih udeležencev cestnega prometa.

V 24. členu je nekoliko spremenjena določba, ki se nanaša na pridržanje voznika. Policistom omogoča, kljub temu da obstaja eden od pogojev iz prve do tretje točke, torej pogoji, ko se voznika motornega vozila ne pridrži, da se lahko odločijo za pridržanje motornega voznika in na takšen način preprečijo najhujše posledice.

Z namenom zagotavljanja varnosti in nemotenega prometa na cestninskih postajah se razširjajo tudi pooblastila cestninskih nadzornikov. Predlog zakona jim daje pooblastila za izvajanje nadzora nad omejitvijo prometa, o tem govori 28. člen, vremenskimi razmerami, 28.a člen, ter zimo in zimskimi

razmerami. V zvezi s pooblastili pa smejo zahtevati na vpogled določene listine in izločiti iz prometa vozila, ki ne upoštevajo navedenih določb.

Novela zakona ureja tudi naslednje: dodaja razlago treh pojmov, in sicer enosledno vozilo, dvosledno vozilo in smerno vozišče, jasneje določa, na katerih cestah naselje lahko občinski radarji izvajajo nadzor ter urejajo promet, pri čemer obstajajo pooblastila občinskega redarstva nespremenjena. Med ceste v naselju spadajo tudi tako nekategorizirane ceste, dane v javno uporabo.

Z dopolnitvijo določbe 27. člena zakona, ki določa dolžnost upoštevanja pravil, se v novem devetem odstavku predlaga zvišanje sankcije s sedanjih 250 evrov na 500 evrov. Prav tako pa se z novododanim stavkom predlaga izrek stranske sankcije petih kazenskih točk za voznike motornega vozila, ki ne ravna po predpisanem znaku, s katerim ga pooblaščen uradna oseba ustavlja, ali ne upošteva odredbe o prepovedi nadaljnje vožnje.

Z višjo zagroženo sankcijo se zagotavlja generalne prevencija udeležencev v cestnem prometu v smislu spodbujanja k upoštevanju in spoštovanju znakov in odredb pooblaščenih uradnih oseb. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Zahvaljujem se državnemu sekretarju.

Predlog zakona pa je obravnaval Odbor za infrastrukturo in prostor kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku, gospodu Samu Bevku.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica, spoštovani zbor!

Odbor za infrastrukturo in prostor je na 8. seji 26. junija 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo po skrajšanem postopku predložila Vlada.

Kolegij predsednika Državnega zbora je na 56. seji 7. junija 2013 sprejel odločitev, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku.

V poslovniskem roku je bil vložen amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 4. členu. V dopolnilni obrazložitvi je v imenu predlagatelja državni sekretar na Ministrstvu za infrastrukturo in prostor mag. Bojan Babič izpostavil da predlog zakona vsebuje tri poglobitve rešitve: predlaga se ponovna uvedba ukrepa zasega motornega vozila zaradi hujših prometnih prekrškov, ki se je že v preteklosti pokazal kot učinkovit. Predlog zakona uvaja tudi ukrep pridržanje voznika in pomeni korak od preventivnega k represivnemu ravnanju ter predstavlja drugo stopnjo ukrepa glede na težo posledic, ki jih lahko povzroči ravnanje posameznih udeležencev cestnega prometa. Z namenom zagotavljanja varnosti in

nemotnega prometa na cestninskih cestah pa se razširjajo tudi pooblastila cestninskih nadzornikov, ki se jim daje pooblastila za izvajanje nadzora nad omejitvijo prometa, vremenskimi razmerami ter zimo in zimskimi razmerami, v zvezi s pooblastili pa smejo zahtevati na vpogled določene listine ter izločiti iz prometa vozila, ki ne upoštevajo navedenih določb.

Predstavnica Zakonodajno-pravne službe Špela Mačnek Guštin je poudarila, da je Zakonodajno-pravna služba v svojem pisnem mnenju podala zgolj nomotehnično pripombo k 3. členu predloga zakona, ki uvaja novi 15.a člen, s katerim naj bi se uredila pooblastila cestninskega nadzora nad izvrševanjem nekaterih določb zakona.

Predstavniki Državnega sveta Jernej Verbič je poudaril, da komisija podpira predlog zakona. Izpostavil je, da Državni svet ugotavlja, da so razlogi za spremembo zakona, ki uvaja strožjo obravnavo hujših prometnih prekrškov, v medijskih pritiskih ob tragičnih posledicah nekaterih hujših prometnih nesreč v zadnjem obdobju.

Predstavnika Odbora za leasing pri Združenju bank Slovenije sta v zvezi z institutom zasega motornega vozila opozorila na nedorečenosti predlagane rešitve.

V razpravi je bil s strani Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predstavljen amandma k 4. členu, ki bi med pogoje za zaseg motornega vozila uvrstil tudi primer, če se v vozilu nahajajo prepovedane droge ali se v vozilu nahajajo osebe, za katere je evidentirano, da so predmet trgovine z belim blagom. Predstavniki predlagatelja je pojasnil, da te določbe ni potrebno uvrščati v ta predlog zakona, saj sta promet in proizvodnja prepovedanih drog ter trgovina z belim blagom urejena v več drugih zakonih.

V zvezi s pripombami Združenja bank Slovenije k 4. členu so predstavniki predlagatelja poudarili, da je zaseg motornega vozila, kadar ta ni v lasti povzročitelja, možen samo, če gre za varovanje življenj, splošno varnost in za varnost premoženja. Ta ukrep je torej predviden za hude kršitve in ponavljajoča se dejanja istih povzročiteljev prekrškov.

V nadaljevanju odbor ni sprejel amandmaja Poslanske skupine SDS k 4. členu. Odbor pa je sprejel naslednji svoj amandma k 3. členu. Odbor je tako v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh členih predloga zakona skupaj in jih sprejel.

Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Zahvaljujem se predsedniku odbora.

Sedaj sledi predstavitev stališč poslanskih skupin.

Kot prvi bo stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke predstavil gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, kolegice in kolegi!

Osnovni cilj Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa naj bi bil preprečitev najhujših prometnih nesreč, ki jih povzročajo storilci povratniki. Ta namen naj bi se dosegel s širitvijo razlogov za zaseg vozila, tako da je vozilo mogoče zaseči že ob lažjih prekrških in tudi tistim, ki ne sodijo v kategorijo storilcev povratnikov. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke podpiramo vse ukrepe, katerih cilj je izboljšanje prometne varnosti, vendar po našem mnenju ta novela ne bo bistveno pripomogla k dosegu tega cilja. Že danes je namreč mogoče zaseči vozilo storilcu, ki je bil kot voznik motornega vozila v zadnjih dveh letih najmanj trikrat pravnomočno kaznovan za prekršek vožnja pod vplivom alkohola, vožnja pod vplivom prepovedanih drog, psihoaktivnih zdravil in drugih psihoaktivnih snovi, ali storilcu, ki se mu izvršuje kazen oziroma sankcija prepovedi vožnje motornega vozila, oziroma storilcu, ki mu je začasno odvzeto vozniško dovoljenje, se mu izvršuje varnostni ukrep odvzema vozniškega dovoljenja ali sankcije prenehanja veljavnosti vozniškega dovoljenja oziroma prepoved uporabe vozniškega dovoljenja, in storilcu, ki kljub prepovedi nadaljnje vožnje vožnjo nadaljuje ali ponovi prekršek, zaradi katerega mu je bila prepovedana nadaljnja vožnja.

Pri noveli zakona izhaja predlagatelj iz letošnje neugodne statistike glede žrtev prometnih nesreč predvsem v mesecih marec in maj, in iz zaključka, ki ga potegne iz te medletne primerjave o tem, da se je po noveli zakona, ki je začela veljati 1. septembra lani, število žrtev prometnih nesreč povečalo, kriva za to pa naj bi bila spremenjena zakonodaja.

Če primerjamo podatke o številu žrtev prometnih nesreč v prvih šestih mesecih po uveljavitvi lanske novele, torej za obdobje september 2012 do vključno februar 2013, in jih primerjamo z enakim obdobjem leto pred tem, pa lahko ugotovimo, da je po uveljavitvi lanske novele manj žrtev prometnih nesreč kot pred tem. V zadnjem obdobju 64. leto prej 66. Neposredne korelacije torej ni. Trend upadanja žrtev prometnih nesreč ostaja, saj zadnja leta beležimo vsako leto manj žrtev prometnih nesreč. V letu 2008 je bila ta številka 214, v letu 2011 je znašala 141 in lani 130. Predvsem pa v zadnjem letu dni beležimo bistveno povečanje števila težje poškodovanih. To v številkah pomeni, da se je število prometnih nesreč v obdobju 2008 do 2012 zmanjšalo za 5 %, število smrti za 39 % in število poškodb za 28 %. Neposrednega vpliva novele tudi tokrat ne gre

pričakovati, še posebej zato, ker je novela usmerjena v vozilo in ne v voznika. Iz prometa izločijo vozilo, ne pa voznika, ki si lahko z nekaj sto evrov kadar koli nabavi novo vozilo in s tem pomeni potencialno nevarnost za ostale udeležence v prometu.

Glede zasega vozila smo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke na matičnem delovnem telesu predlagali amandma, ki bi omogočal zaseg vozila tudi v primeru, ko bi se v vozilu našle prepovedane droge oziroma se v njem nahajale osebe, za katere je evidentirano, da so predmet trgovine z belim blagom, vendar koalicija tega ni sprejela, kot tudi ne amandmaja, ki se nanaša na primere, ko je vozilo zaseženo vozniku, ki ni lastnik avtomobila, kot je to v primerih finančnega in poslovnega najema vozil, torej lizing oziroma najema vozil rent-a-car.

Zaradi vsega prej navedenega v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke ne bomo podprli novele Zakona o pravih cestnega prometa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Zvonko Lah.

Sedaj bo stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov predstavil gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovani zbor!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlagano novelo Zakona o pravih cestnega prometa podprli. Strinjamo se s temeljnima ciljema spremembe zakonodaje, to je zmanjšanje števila prometnih nesreč s smrtnim izidom in števila telesno poškodovanih v prometnih nesrečah ter povečanje varnosti vseh udeležencev v cestnem prometu, zlasti tistih najšibkejših. Vsi se spomnimo tragičnega primera smrti dveh deklet na Slovenčevi cesti v Ljubljani, ki ju je zbil pijani voznik brez vozniškega dovoljenja. Zato in zaradi drugih tragičnih primerov na naših cestah menimo, da je potrebno ponovno zaostri prometno zakonodajo, ki jo je prejšnja vlada omilila in ob sprejemanju katere smo Socialni demokrati opozarjali, da je bila pripravljena brez predhodnih analiz, kaj to pomeni za varnost v cestnem prometu. Takrat je bila namreč zakonodaja spremenjena na način, da se je ne le znižalo kazni za tako imenovane manjše prekrške, temveč tudi brez prave utemeljitve precej zaostri pogoje, pod katerimi smejo policisti povratnikom zaseči vozilo in zadržati pijane voznike. Prometni policisti so, denimo, od septembra 2012, ko je začela veljati nova zakonodaja, pa do konca aprila 2013 zasegli kar 88 % manj vozil najhujšim prekrškarjem.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov menimo, da je pomembno, da iz prometa takoj izločimo najhujše kršitelje in prav slednje prinaša novela zakona, ki jo danes

sprejemamo. To pomeni strožjo obravnavo voznikov povratnikov, jasnejše določanje pooblastil pooblaščenih uradnih oseb ter poenotenje določenih predpisanih glob in stranskih sankcij za prekrške s področja varnosti cestnega prometa. V Poslanski skupini Socialnih demokratov se torej strinjamo s spremembami pravil o cestnem prometu, vključno s strožjimi pravili glede zasega motornih vozil ter pridržanja opitih voznikov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Gospod Marko Pavličič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Si predstavljate, da policist reče: "Gospod, s strelnim orožjem Zastava M57 ste grozili mimoidočim, dvakrat proti njim ustrelili, na srečo zgrešili. To se vam je zgodilo že tretjič ta mesec. S tem ste kršili zakon, zato bo proti vam uveden postopek. Dobili boste vabilo, izvolite nazaj pištolo z neporabljenimi naboji. Pa srečno."

Težko si predstavljam, kako bi lahko državljanom razložil, da je zakon, ki kaj takšnega dopušča, se pravi, da nekemu, ki ogroža varnost sodržavljanom, vrnemo orožje, smiselno in v dobro vseh državljanov, vendar se moramo zavedati, da je tudi vozilo v rokah nekaterih smrtonosno. Zaseg vozila ne bo rešil vseh problemov na slovenskih cestah. Če pa bo rešil eno samo življenje, ga je vredno uvesti. Pogoji za zaseg so postavljeni tako, da se državljanom, ki vsaj povprečno spoštujejo prometne predpise, ni potrebno bati, da bi jih ta kazen doletela. Do zasega bo tako prišlo. Če je kršitelj zasačen pri hujšem prometnem prekršku in je pred tem v dveh letih 3-krat bil pravnomočno kaznovan zaradi hude prekoračitve dovoljene hitrosti ali vožnje pod vplivom alkohola oziroma drog. Če se to zgodi nekemu trikrat v dveh letih, to ni naključje, prej sistematično ogrožanje soudeležencev v prometu. Zaseg je možen še v nekaj drugih primerih, vsi pa so povezani s tem, da voznik ni spoštoval prepovedi vožnje. Seveda se zavedamo, da na nekatere zaseg ne bo imel nobenega vpliva. Noben ukrep ne deluje vedno in na vse, vendar menimo, da mu je smiselno dati priložnost. Že samo dejstvo, da smo v desetih letih 9-krat spreminjali ureditev tega področja, kaže na to, da iščemo neko ravnovesje.

Zaseg vozila ni edina sprememba v zakonu. Uvaja se tudi možnost nadzora prometa s strani cestninskih nadzornikov na cestninskih cestah glede omejitev prometa, vremenskih razmer in zimskih razmer. Bolj smiselno so tudi urejeni pogoji za pridržanje kršitelja in še nekaj sprememb, ki jih je predstavilo ministrstvo.

Od 1. januarja 2013 do 23. junija 2013 je bilo po podatkih policije mrtvih 53

udeležencev cestnega prometa. 53 preveč. Kakovost življenja je v veliki meri odvisna tudi od varne mobilnosti, zato bomo v Poslanski skupini Državljske liste predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Pavlišič.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke gospod Franc Bogovič. Izvolite.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Pozdravljeni še enkrat, spoštovane kolegice in kolegi!

Dovolite mi, da najprej opozorim na eno pomembno dejstvo, namreč to, da se to področje, se pravi kazni in globe v cestnem prometu, v zadnjih desetih letih povprečno spreminja vsaj 1-krat na leto, kar je po našem prepričanju precej neravno početje. Z izjemo vodstev ministrstva, agencije oziroma Agencije za varnost prometa, ki se morda večkrat zamenjajo, so ostali zaposleni na tem področju več ali manj isti, torej dobro poznajo ali pa bi vsaj morali dobro poznati svojo stroko. Zato bi v SLS pričakovali, da bi se enkrat odgovorni s tega področja vendarle usedli skupaj in temeljito pregledali na eni strani cilje, sprejete z resolucijo o varnosti v cestnem prometu, na drugi strani dejanske učinke, ki jih z zakonskimi rešitvami in predvsem s kazenskimi določbami dosegamo v praksi, in potem preudarno novelirali Zakon o pravilih cestnega prometa in po potrebi sprejeli tudi še kakšne druge ukrepe. Pri nas smo očitno sprejeli prakso, da zakone, še posebej tega s področja pravil cestnega prometa, sprejemamo simptomatično ob vsakem usodnem primeru, ki se zgodi na cesti, iščemo, kdo je za to kriv in katere kazni bi še morali zvišati in katere globe še povečati, da se to ne bi zgodilo.

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo, da so ravnanja udeležencev na cestah vse prevečkrat usodna, še mnogo bolj pa nam je vsem hudo ob misli, da so pogoste žrtve nedolžni udeleženci, ki so se znašli ob napačnem času na napačnem mestu. Vendar je neodgovorno, če že ne neresno, da se vedno kot po pravilu, s spremembami zakona odzivamo na težke, v javnosti odmevne prometne nesreče.

V Slovenski ljudski stranki se zavedamo, da verjetno v Sloveniji še ne bomo mogli kmalu doseči smiselnega cilja vizije nič mrtvih, ki smo ga zapisali v resolucijo varnosti v cestnem prometu, vendar pa moramo o temu cilju sistematično načrtno slediti. To pa lahko dosežemo samo z resnim in straškim delovanjem na vseh področjih, ne le s kaznovalno politiko. Treba je načrtno od malega vzgajati udeležence v cestnem prometu, v proračunu nameniti več sredstva za obnovo cest, ki so, kot vemo, v zelo slabem stanju, in seveda ne nazadnje poskrbeti tudi za kazni in globe, ki pa morajo biti sorazmerne teži prekrškov.

V Slovenski ljudski stranki bomo predlagani zakon podprli, saj razumemo in

podpiramo dober namen predlagatelja, da zaostri kazni tudi tistim voznikom, ki pogosto prekoračijo hitrost in s takšnim ravnanjem povzročajo tveganje usodnih prometnih nesreč.

Prav tako pozdravljamo predlagane rešitve, ki cestnim nadzornikom povečujejo pooblastila in jim po novem dopuščajo, da vozila, ki ob neugodnih vremenskih razmerah ne upoštevajo predpisov in navodil, izločijo iz prometa.

Bi pa vseeno še enkrat opozorili, da se ti zakoni prepogosto spreminjajo, kar po našem mnenju kaže zlasti na to, da se ne pripravljajo dovolj sistematično in na strokovnih podlagah. Zlasti zato pozivamo Vlado in še posebej pristojno ministrstvo, da se resno projektno lotita urejanja tega področja z vsemi sredstvi in z vsemi možnimi ukrepi, razen če ocenjujete, da bodo s to današnjo novelo Zakona o pravilih cestnega prometa in vseh drugih predpisi z vsemi svojimi določbami in v celoti sledili ciljem, ki smo si jih v Državnem zboru pred nekaj meseci potrdili s strateškim dokument z resolucijo o varnosti v cestnem prometu.

V Slovenski ljudski stranki bomo predlog zakona podprli.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojenecv Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS):

Hvala za besedo.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa vsebuje tri poglavitne rešitve. Predlaga se ponovna uvedba ukrepa zasega motornega vozila zaradi hujših prometnih prekrškov, ki se je že v preteklosti pokazal za učinkovitega. Tako bo za zaseg motornega vozila zadoščala kumulativna izpolnitev dveh pogojev, in sicer če bo udeleženec v prometu zaloten pri hujšem prekršku ter če bo izpolnjen eden od pogojev, določenih v točkah ena do pet prvega odstavka 23. člena predloga zakona – ne bi naštevala te točke, ker je bilo danes že nekaj o tem povedano.

Kot je v obravnavi na matičnem delovnem telesu poudaril predstavnik Vlade, je pri oblikovanju določb o zasegu motornega vozila predlagatelj skušal najti rešitve tudi v smislu določanja izjem pri zasegu motornega vozila, skladno s podanimi predlogi Gospodarske zbornice Slovenije in Združenja bank Slovenije, vendar lahko o vrnitvi motornega vozila, skladno z določbami Zakona o prekrških, odloča izključno sodišče.

Predlog zakona uvaja tudi ukrep pridržanja voznika in pomeni korak od preventivnega k represivnemu ravnanju ter predstavlja drugo stopnjo ukrepa glede na težo posledic, ki jih lahko povzroči ravnanje posameznih udeležencev cestnega prometa.

Sprememba 24. člena policistom omogoča, da se lahko odločijo za pridržanje voznika motornega vozila in na takšen način preprečijo nadaljnje hujše posledice. Z namenom zagotavljanja varnosti in nemotenega prometa na cestninskih cestah pa se razširjajo tudi pooblastila cestninskih nadzornikov, s tem ko se jih pooblašča za izvajanje nadzora nad omejitvijo prometa in omejitvami ob različnih vremenskih razmerah ter omejitvami vožnje v zimi in zimskih razmerah. Na podlagi teh pooblastil smejo cestninski nadzorniki zahtevati vpogled v določene listine ter izločiti iz prometa vozila, ki ne upoštevajo navedenih določb.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlog zakona podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovana gospa podpredsednica, predstavniki Vlade, kolegice in kolegi!

Predlagana novela Zakona o pravilih cestnega prometa zaostreje kazni za hujše prometne prekrške, s čimer naj bi preprečili nove hude prometne nesreče. V Novi Sloveniji bomo novelo zakona podprli, čeprav menimo, da je politika strogih kazni lahko le del rešitve. Naj spomnim, da smo konec letošnjega aprila v tem parlamentu sprejeli Resolucijo o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje od 2013 do 2022. V resoluciji je bila še posebej izpostavljena prav problematika prometnih nesreč, postavljen pa je bil tudi ambiciozen cilj: nič smrtnih žrtev in nič hudo telesno poškodovanih oseb zaradi prometnih nesreč. Žal smo Sloveniji od tega cilja še precej oddaljeni, vendar bi s sistematičnimi preventivnimi pristopi in s spremembo miselnosti slehernega udeleženca v prometu ta cilj morda lahko tudi kdaj uresničili.

Poleg alkohola postaja velik problem tudi vožnja pod vplivom drugih opojnih substanc, kar bi morali pogosteje preverjati. S tega mesta zato pozivam vse udeležence v prometu, tudi nas same, da se zavemo lastne odgovornosti, ki jo imamo, ne samo do sebe, pač pa tudi do drugih. Posvojiti moramo namreč tudi miselnost, da lahko za svojo varnost in varnost drugih največ naredimo mi sami z upoštevanjem prometnih predpisov, pravil, spoštovanjem drugih udeležencev v prometu in strpnostjo do drugih, predvsem pa z upoštevanjem omejitev hitrosti. Policija namreč lahko še tako zavzeto skrbi za prometno varnost in izvaja preventivne akcije, vendar če ne bomo mi sami pripravljeni spremeniti svojega načina vožnje in obnašanja v prometu, nam vsi ti varnostni ukrepi in dobri nameni ne bodo veliko pomagali.

Ena od možnosti, ki smo jo v Novi Sloveniji poudarili tudi v našem programu in ki zmanjšuje tveganje za prometne nesreče, je tudi

uporaba javnega prevoza. Poleg ekonomičnosti in praktičnosti tako lahko prispevamo tudi k znižanju škodljivih emisij in s tem varujemo okolje za prihodnje rodove. Slovenija bi morala tudi zaradi večje varnosti več vlagati v razvoj in uporabo javnega prometa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Branko Ficko v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

BRANKO FICKO (PS PS): Predsedujoča, kolegi in kolegice!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa dopolnjuje posamezne zakonske določbe prometno varnostne politike v državi s strožjo obravnavo voznikov povratnikov, jasnejšim določanjem pooblastil pooblaščenih uradnih oseb ter poenotenjem določenih predpisanih glob in stranskih sankcij za prekrške s področja varnosti cestnega prometa. Dopolnitve sledijo zastavljenim ciljem prometne varnostne politike v cestnem prometu, Resoluciji o nacionalnem programu varnosti cestnega prometa za obdobje 2013–2022. Hitrost je na slovenskih in evropskih cestah še vedno najpomembnejših dejavnik tveganja za nastanek prometnih nesreč, predvsem tistih z najhujšimi posledicami. Za večjo varnost v cestnem prometu se zato z dopolnitvijo določb določa dolžnost upoštevanja pravil zvišanja sankcij. Z namenom zagotavljanja večje varnosti na cestah se daje dodano pooblastilo tudi cestninskim nadzornikom, in sicer za izvajanje nadzora nad omejitvijo prometa. Poleg tega smejo zahtevati na vpogled določene listine in izločajo iz prometa vozila, ki ne upoštevajo zakonskih določb.

V zvezi s predlogom zasega motornega vozila so bila podana opozorila, da se v primerih, ko je lastnik zaseženega motornega vozila lizing ali rent-a-car družba lahko zgodi, da je vozilo v postopkovnem postopku, a lastnik o tem ni obveščen. Predlagatelj je pri pripravi določb zakona o zasegu motornega vozila skušal najti rešitve pri določanju izjem pri zasegu motornega vozila skladno s podanimi predlogi Gospodarske zbornice Slovenije in Združenja bank Slovenije, vendar lahko ob vrnitvi motornega vozila glede na določbe Zakona o prekrških odloča izključno sodišče.

Žal se lahko zgodi, da se vozilo vrne vozniku šele po dlje trajajočem sodnem postopku in v temu času vozilo izgubi pomemben del svoje vrednosti. Vendar bo v vseh primerih lastniki tisti, ki prevzema riziko. Kljub temu pa podpiramo predlagano rešitev, da prekrškovni organ ne bo mogel odločati o vračilu zaseženega vozila.

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o pravilih cestnega prometa podpiramo, ker prinaša dodatne ukrepe za povečanje varnosti

na naših cestah. Pa srečno in varno vožnjo brez sankcije. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa tudi za lepe želje.

S tem smo končali tudi s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujemo drugo obravnavo predloga zakona.

O predlogu bomo v skladu s časovnim potekom seje opravili odločanje v ponedeljek, 15. 7., v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **12. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O GOZDOVIH.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavniku Vlade.

Mag. Tanja Strniša, državna sekretarka na Ministrstvu za kmetijstvo in okolje.

MAG. TANJA STRNIŠA: Spoštovana podpredsednica, spoštovane poslanke, spoštovani poslanci!

Prvi cilj predlagane novele Zakona o gozdovih je zagotovitev izvajanja uredbe Evropskega parlamenta in Sveta o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode. Uredba se uporablja že od 3. mara 2013, zato je zagotovitev njenega izvajanja in nadzora nujna. Drugi, prav tako pomemben cilj je omogočanje gradnje gozdih prometnic tudi v primeru, ko ni mogoče pridobiti 100-odstotnega soglasja lastnikov gozdov za gradnjo. Takšno gradnjo je potrebno omogočiti zaradi zagotovitve javnega interesa, ki ga imajo gozdne prometnice zlasti zaradi hitrega ukrepanja v primeru požarov, naravnih ujem in rastlinskih bolezni. Dodatno pa bo to prispevalo tudi k boljšemu izkoriščanju gozdov in tudi k ekonomičnemu izkoriščanju gozdov.

Za zagotovitev sledljivosti gozdnih lesnih sortimentov se uvajajo dokumenti, ki morajo spremljati vsak prevoz gozdnih lesnih proizvodov. Naj poudarim, da so dokumenti različni v zasebnih gozdovih in državnih gozdovih; namreč v državnih gozdovih imamo že zdaj uveden sistem sledljivosti in dokumentov na podlagi uredbe o koncesijah v državnih gozdovih. Za zasebne gozdove oziroma vse ostale gozdove pa novela zakona določa, da mora gozdne lesne sortimente, ki so naloženi na prevozno sredstvo ali pri samem prevozu, vedno spremljati prevozni dokument, prevoznica, s podatki o izdanem dovoljenju za posek s strani Zavoda za gozdove o dobavitelju, kupcu, vrsti in količini in zlasti o datumu, času in namenu prevoza. To velja za sortimente, če se dajo prvič na trg, so namenjeni začasnemu skladiščenju pred prvim dajanjem na trg ali če so namenjeni

za lastno porabo. Prevoznica ni potrebna, če se prevažajo veje in vrhači, ki so ostanki sečenj ter za vse gozdno lesne sortimente pod premerom 10 centimetrov. Prevoznik prevoznico dobi od lastnika in jo izpolni. Po opravljenem prevozu pa mora izpolnjeno prevoznico izročiti prvemu kupcu gozdno lesnih sortimentov. Kopijo prevoznice pa je dolžan prvi kupec, najkasneje v 10 dneh, po opravljenem prevozu poslati lastniku gozda, ki mora kopijo prevoznice hraniti najmanj pet let. Lastniku gozda prevoznico izda zavod na podlagi izdanega dovoljenja za posek dreves.

Naj povem, da bodo nadzor nad izvajanjem zakona poleg gozdarskih inšpektorjev izvajali tudi pristojni carinski organi in policija, vsak v skladu s svojimi pristojnostmi. Za kršitev zakona pa so predvidene globe in odvzem lesa. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa za dopolnilno obrazložitev Vlade.

Predlog je obravnaval Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo podpredsedniku gospodu Zvonku Lahu.

ZVONKO LAH (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, predstavniki Vlade!

Odbor za kmetijstvo, gozdarstvo, prehrano in okolje je obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih kot matično delovno telo na 22. seji 26. junija letos.

V razpravi o predlogu zakona je predstavnik Zakonodajno-pravne službe v dodatni obrazložitvi pisnega mnenja opozoril predvsem na določbe v zvezi s pridobitvijo dokazila o pravici gradnje gozdnih prometnic. Po mnenju te službe ni povsem jasno, kakšen bo položaj lastnika zemljišča, po katerem bo šla gozdna prometnica tako z vidika obveznosti v zvezi z gradnjo, vzdrževanjem, odškodninsko odgovornostjo, pa tudi z vidika ugotavljanja, ali je gradnja posamezne gozdne prometnice resnično v javno korist. Zaradi navedenega bi bilo potrebno predlog zakona dopolniti tako, da bi se predvideli postopki, v katerih bi se omogočilo preverjanje, ali je gradnja gozdnih prometnic v konkretnih situacijah resnično v javnem interesu, pa tudi zaradi določitve odškodnin oziroma nadomestil v primerih, ko so posegi v posamezne parcele take intenzivnosti, da je lastninska pravica posameznika dejansko izvotljena. Zakonodajno-pravna služba je opozorila tudi na določbo 4. člena predloga zakona, ki med drugim določa, da mora prvi kupec gozdno lesnih asortimentov hraniti prevoznico najmanj 5 let od datuma izdaje. Po mnenju Zakonodajno-pravne službe je glede na opredelitev pojma prvi kupec predvideni rok mogoče pretiran, saj gre dejansko lahko za končnega uporabnika.

Mnenje Komisije Državnega sveta za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano je predstavil njen predstavnik in poudaril, da komisija predlog zakona sicer podpira, nasprotuje pa višini glob za posameznike. Opozarja tudi, da novela zakona ne daje rešitve za primer, ko lastniki zemljišč le-ta čistijo ali pa posekajo kako drevo na travniku ali parceli, za kar ne potrebujejo odločbe o sečnji, nato pa ta les peljejo do lastnega dvorišča in so zaradi tega, ker nimajo prevoznice, v prekršku, za katerega se jim lahko izreče globa. Navedeno pripombo komisije je odbor upošteval tako, da je sprejel amandma k amandmaju koalicijskih poslanskih skupin k 4. členu predloga zakona.

Predsednik sindikata državnih organov pa je opozoril, da bi bilo v predlog zakona nujno vključiti tudi odločbe, ki bi Zavodu za gozdove Slovenije omogočile dokončno pridobivanje sredstev iz prodaje blaga in storitev na trgu oziroma zaračunavanje dela materialnih stroškov, ki bodo nastale ob izdaji odločb o odobritvi poseka izbranih dreves, s čimer bi se olajšal materialni položaj zaposlenih, predvsem revirnih gozdarjev.

V okviru razprave o posameznih členih in vloženi amandmajih so člani odbora razpravljali predvsem o določbi 4. člena predloga zakona, ki kot rečeno, z namenom preprečitve nezakonite sežnje in z njo povezane trgovine uvaja prevoznico, in vloženi amandmajih k temu členu.

Predstavnica Poslanske skupine Nove Slovenije v obrazložitvi njihovega amandmaja poudarila, da zaradi nove obremenitve lastnikov gozdov, predvsem kmetov, ki bi bili s predlagano zakonsko ureditvijo podvrženi dodatnim birokratskim postopkom, poslanska skupina predlaga, da se prevoznico uvede le za gozdove v lasti Republike Slovenije. V razpravi o navedenem amandmaju se je večina članov odbora sicer strinjala, da gre pri uvedbi prevoznice za dodatne birokratske postopke, ki bodo po nepotrebnem prizadeli predvsem male kmete, ne pa velikih podjetij, ki se bodo nadzoru zlahka izognila. Zato je vprašanje, kaj bomo s tem ukrepom sploh dosegli. Večina članov odbora je izrazilo prepričanje, da morajo prevoznice veljati tudi za les iz zasebnih gozdov, saj je v teh gozdovih največ sečnje in prodaje na črno. Pri tem je poudarjeno, da ne gre za zasebne gozdove, ki so v lasti posameznih malih kmetov, temveč gre za velike komplekse gozdov, ki so v lasti zasebnikov, tudi Cerkve, ki se niti ne ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Iz teh zasebnih gozdov se na veliko odvaža neevidentirane in s tem neobdavčene količine hlodovine.

Odbor ni sprejel navedenega amandmaja Poslanske skupine Nove Slovenije k 4. členu, sprejel pa je amandma koalicijskih poslanskih skupin, v katerem je upoštevana tudi pripomba Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije v zvezi z odpravo prevoznic za prevoz

tistih gozdno lesnih sortimentov, ki so večinoma namenjena za lastno uporabo.

V nadaljevanju razprave je bilo posebej izpostavljeno, da ima država v lasti cca 240 tisoč hektarjev gozdov, kar je cca 20 % vseh gozdov, v katerih naj bi se izvajal učinkovit nadzor gospodarjenja z državnimi gozdovi, in 460 tisoč zasebnih lastnikov gozdov, od katerih je le 60 tisoč kmetov. Nadzor v zasebnih gozdovih vrši Zavod za gozdove Slovenije, ki mu bodo z novelo zakona naložene dodatne naloge izdaje prevoznic, pri čemer razpoložljiva proračunska sredstva ne zadoščajo niti za zagotavljanje terenskega dela gozdarjev, glede na to, da se zastavlja vprašanje, komu je v interesu, da gozdarji nimajo dovolj sredstev za izvajanje svojih nalog v gozdovih. Izraženo je bilo tudi prepričanje, da bi morala Kmetijsko-gozdarska zbornica Slovenije s svojimi strokovnimi kadri nuditi pomoč lastnikom gozdov pri uspešnejšem gospodarjenju, s čimer bi preprečili ogromne škode, do katerih prihaja v gozdovih.

Odbor se je v skladu s 130. členom Poslovnika Državnega zbora opredelil do vloženi amandmajev in je sprejel amandmaje koalicijskih poslanskih skupin, ni pa sprejel amandmajev opozicijskih poslanskih skupin. Glede na sprejete amandmaje je odbor pripravil dopolnjen predlog zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Lah.

Na vrsti je predstavitev stališč poslanskih skupin.

Poslanska skupina Socialnih demokratov, gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo novelo Zakona o gozdovih podprli.

Novela Zakona o gozdovih, ki jo sprejemamo, prinaša dve novosti. Prva novost je uskladitev nacionalne zakonodaje z uredbo Evropske unije in druga je določitev obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode. Njen namen je preprečevanje nezakonite sečnje in z njo povezane trgovine. Po nekaterih podatkih je v Sloveniji že okoli 25 % neevidentiranega poseka, dajanje nezakonito posekanega lesa ali proizvodov, narejenih iz posekanega lesa na trg, pa je v skladu z uredbo Evropske unije prepovedano. Uredba namreč pravi, da morajo gospodarski subjekti zagotavljati sledljivost in zagotoviti potrebno skrbnost z namenom, da se prepreči dajanje na trg lesa in lesnih proizvodov iz nezakonite sečnje. Zato novela zakona uvaja tako imenovano prevoznico. To je dokument, ki ga bo lastnik dal prevozniku, prevoznik pa ga bo izpolnil pri vsakem nalaganju na prevozno sredstvo oziroma pri prevozu lesa. S tem dokumentom bo prevoznik dokazoval izvor lesa in ga bo potem tudi izročil prvemu kupcu, prvi

kupec pa bo prevoznico vrnil lastniku gozda. Na ta način se zagotavlja nadzor nad zakonitostjo lesa, ki vstopa na trg.

Druga novost, ki pa je prav tako pomembna z vidika boljše izkoriščenosti možnega poseka lesa, pa se nanaša na gradnjo gozdnih prometnic, kjer se uvaja možnost, da se gradi gozdne prometnice, tudi kadar soglasje za gradnjo ni 100 %. Danes je namreč zaradi množice lastnikov ob določeni trasi praktično nemogoče zgraditi gozdno prometnico, z zakonom se uvaja tričetrtinsko soglasje, z znižanjem soglasja bi zagotovili izvajanje javnega interesa, kajti gozdovi morajo biti dostopni ne samo zaradi pridobivanja gozdnih sortimentov, pač pa je ključna dostopnost gozdov tudi z vidika izvajanja preventivnih ukrepov zaradi stanja škodljivcev, bolezni ali pa, kar je še najhujše, požarov.

Zaradi vsega prej povedanega, bomo v Poslanski skupini Socialnih demokratov predlagano novelo zakona podprli.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Državljske liste gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala, podpredsednica. Spoštovana državna sekretarka, ekipa z Ministrstva za kmetijstvo in okolje!

V Državljski listi najjavljamo podporo noveli Zakona o gozdovih. Bistvo novele zakona je vsekakor uvedba tako imenovanih prevoznic. Ministrstvo za kmetijstvo in okolje si je na ta način zamislilo, da bo tako najbolje omogočeno izvajanje cele vrste uredb Evropskega parlamenta in Sveta Evrope. Z implementacijo navedenih uredb naj bi bila zagotovljena sistematična sledljivost lesa tudi za našo lesno industrijo, ki je pretežno izvozno usmerjena in predstavlja še velike razvojne potencialne našega gospodarstva. Ni smiselno, da zaradi neimplementacije evropskih uredb Republika Slovenija plačuje kazni Evropski komisiji, če pa uvedba prevoznice pomeni tudi dodatno konkurenčno prednost naši lesni industriji, pa takšna zakonska rešitev pravzaprav ne more biti sporna. Namen sledljivosti je tudi preprečevanje nezakonitega prometa z lesom, s pomočjo prevoznice si Vlada obeta učinkovito spremljanje in nadzor nad prevozom lesa iz gozdov, kar naj bi bilo v pomoč tudi drugim lastnikom gozdov, pa tudi organom, ki nadzorujejo zakonitost prometa lesa, kar naj bi bilo sedaj onemogočeno.

Prevoznico podpirajo tudi podjetja, ki poslujejo zakonito, saj menijo, da je prevoz gozdno lesnih sortimentov brez kakršnega koli dokumenta pravzaprav nelojalna konkurenca. Prav tako se na tak način lahko ustvarja neevidentiran prihodek ter neplačilo ustreznih davščin. Z zmanjšanjem nezakonite sečnje in z njo povezanim prometom in trgovino z lesom se bodo posledično povečali tudi prilivi v proračun

Republike Slovenije. Računsko sodišče je za leto 2009 ugotovilo, da Zavod za gozdove ne evidentira kar 27,1 % poseka. To kaže na to, da slednji ne gospodari v naših gozdovih z zadostno skrbnostjo. Po domače povedano, iz navedenega lahko sklepamo, da nekdo na leto ukrade kar za 1,2 milijona kubikov lesa v slovenskih gozdovih. Iz letnih poročil Sklada kmetijskih zemljišč in gozdov izhaja, da so sami ugotovili naslednje količine nedovoljenega poseka v gozdovih v lasti Republike Slovenije, in sicer za leto 2010 48 primerov in 541 kubikov lesa, 2001 – 11 za tisoč 952 kubikov ukradenega lesa v državnih gozdovih in za leto 2012 – tisoč 317 kubikov lesa, nedovoljeno posekanega lesa v slovenskih gozdovih.

So pa na Zavodu za gozdove odkrili, da je v zasebnih gozdovih kar za 46 % večji posek, kot je uradno evidentiran, kar pomeni, da je nezakonito posekano ali ukradeno kar vsako tretje drevo v zasebnem sektorju. Očitno so zasebniki tisti, ki jim vsi kradejo in tega niti ne opazijo in pri njih pravzaprav manjka tistih 1,2 milijona kubičnih metrov lesa.

Dejstvo je, kolegice in kolegi, v slovenskih gozdovih je potrebno zagotovi red! Mogoče je s temi spremembami Zakona o gozdovih tudi priložnost, da bo temu res tako. Red v gozdu ne pomeni le odsotnost kraje lesa, pač pa pomeni tudi in predvsem naslednje: red tudi pri vožnjah z motornimi vozili v naravnem okolju, neusmiljeno preganjanje divjih odlagališč in deponij odpadkov, preganjanje sive ekonomije iz gozdov, ne le sekačev in preprodajalcev na črno, vprašati se je treba tudi, kdo so oskrbniki v zasebnih in cerkvenih gozdovih. Slednje naj se vprašajo odgovorni – Zavod za gozdove.

Prevoznice so tukaj, Zavod za gozdove, carinska uprava, policija in inšpekcijske službe, od vas pričakujemo, da boste uvedbo tega instituta upravičile. In še nekaj, Republika Slovenija potrebuje bistveno več denarja iz koncesij, iz državnih gozdov. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Braniselj.

V imenu Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke ima besedo gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Gospa državna sekretarka s sodelavcem, kolegice in kolegi!

Stanje v slovenskih gozdovih in lesnopredelovalni industriji je vse prej kot idealno. O tem se verjetno strinjamo vsi. Po podatkih Zavoda za gozdove naj bi namreč bilo na črno posekanega oziroma neevidentiranega poseka kar od četrte do tretjine v skupni količini. Zato je vzpostavitev kvalitetnejšega sistema nadzora nad posekom v slovenskih gozdovih potrebna in nujna in ravno to naj bi bil glavni namen predlaganja novele Zakona o gozdovih; z uvedbo tako imenovane prevoznice

zagotoviti sledljivost gozdno lesnih sortimentov in na takšen način preprečiti krajo našega največjega naravnega bogastva. S tem se tudi operacionalizira evropsko uredbo o določitvi gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode.

Naj omenim, da je bil predlagani zakon v zelo podobni obliki, kot je sedaj pred nami, pripravljen že v mandatu prejšnje vlade, vendar ga zaradi različnih okoliščin v Državnem zboru nismo videli vse do letošnje pomladi.

Zakon torej uvaja prevoznico za vse gozdno lesne sortimente, ki so naloženi na prevozno sredstvo, s katerimi se ti prevažajo iz gozda v predelovalne obrate doma in v tujini. Prevoznico bo lastniku gozda izdal Zavod za gozdove na podlagi dovoljenja za posek dreves, ta jo bo pred prvim prevozom izročil prevozniku, ki bo na dokument vpisal zahtevane podatke. Tako bo dokument spremljal prevažani les, kar naj bi omogočilo učinkovitejši nadzor s strani gozdarskih inšpektorjev, policije in carine, ki bodo za nadzor nad izvajanjem določb predlagane novele tudi pristojni.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke ocenjujemo, da so predlagane spremembe dobrodošle in imajo pravi namen, zato podpiramo vsako prizadevanje za izboljšanje nadzora nad neevidentirano sečnjo v naših gozdovih ter nelegalno trgovino, kar predlagani zakon vsaj delno rešuje. Vendar opozarjamo, da zgolj sprejetje zakona še zdaleč ni dovolj. Ključno bo izvajanje zakona v smislu pogostejšega, kakovostnejšega in učinkovitejšega nadzora s strani pristojnih organov, in sicer v smislu, da se ti ne bodo posluževali inkasantskih ukrepov nad malimi kmeti, ki so hkrati tudi lastniki manjših gozdov in prevažajo les za lastno uporabo, pač pa, da se bo nadzor vršil predvsem nad velikimi lastniki in preprodajalci lesa, ki so najbolj odgovorni za nezakonito izvažanje slovenskega lesa v tujino. Pri tem ne smemo izključiti tudi koncesionarjev, ki upravljajo z gozdovi v lasti države, saj še posebno v teh gozdovih prihaja do neevidentiranega poseka in trgovine.

Naj se ustavim še pri kazenskih določbah predlaganega zakona. V Poslanski skupini SLS smo bili šokirani nad prvotno predlagano višino zagroženih glob za kršitelje, ki so segale vse do 150 tisoč evrov. To bi na primer za manjšega kmeta, lastnika gozda, ki pelje nekaj kubičnih metrov lesa iz gozda in pri sebi nima prevoznice, nedvomno pomenilo izgubo kmetije, saj drugače ne bi mogel plačati kazni. Na veliko nesorazmernost med kršitve in predlagano višino kazni je opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba Državnega zbora, zato smo v naši poslanski skupini za sejo matičnega odbora tudi predlagali amandma, s katerim smo želeli zadolžene globe znižati za približno petkrat. Naš amandma žal ni bil sprejet, a se je občutno previsokih kazni k sreči zavedla tudi vladajoča koalicija, ki je s sprejetjem svojega amandmaja k 11. členu zakona znižala

prvotno predlagane kazni, ki pa so še v nekaterih delih še vedno nesorazmerno visoke.

Kot rečeno, samo sprejetje predlagane novele Zakona o gozdovih še daleč ne bo dovolj za preprečevanje protizakonite sečnje in trgovine v slovenskih gozdovih. Po našem mnenju bo ključni sprejem pravilnika o prevoznici, ki ga zakon predvideva v svojem 4. členu, ter sam program nadzora nad izvajanjem zakona, ki ga bodo morali pripraviti pristojni organi. Predvsem od pravilnika bo odvisno, ali bodo postopki dovolj jasni in dovolj enostavni, da ne bo popolne zmešnjave in nasprotnega učinka. Pri tem pa tudi poudarjamo, da ta minimalna sprememba zakona rešuje samo en segment v problematiki upravljanja z gozdovi in trgovine z njihovimi produkti. Pričakujemo pa od Vlade, da pripravi celovito rešitev in program za reševanje problematike gozdarske in lesarske stroke ter probleme koncesij, ki bo zelo kmalu tudi aktualen.

Kljub določenim zadržkom do predlaganih rešitev bomo v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke predlagano novelo Zakona o gozdovih podprli. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije, gospa Marjana Kotnik Poropat.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo. Spoštovane in spoštovani!

Z novelo Zakona o gozdovih in predlagane rešitve želi Vlada predvsem povečati gospodarsko aktivnost v gozdovih in zmanjšati obseg sive ekonomije. Pri tem je posebno pozornost namenila predvsem dvema vsebinskima spremembama.

Za izvajanje evropske uredbe iz oktobra 2010 o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode, se uvaja prevoznica za vse gozdno lesne sortimente, ki so naloženi na prevozno sredstvo ali pri prevozu. S tem dokumentom se zagotavlja sledljivost lesa iz gozda v kupca, in se uvaja sistem potrebne skrbnosti. S prevoznico se skuša tudi preprečiti nezakonito sečnjo v Sloveniji in z njo povezano trgovino, kar je temeljni namen omenjene uredbe. Računsko sodišče Republike Slovenije, Zavod za gozdove Slovenije in Gozdarski inštitut Slovenije so vsi prišli do enake ugotovitve, in sicer da obstaja zelo veliko odstopanje med evidentiranjem in realnim posekom, tam nekje od 26 do 30 %, torej za približno milijon kubičnih metrov lesa razlike. Dajanje nezakonito posekanega lesa ali proizvodov iz takšnega lesa na trg je v skladu z evropsko uredbo prepovedano. Prav tako so podjetja, ki poslujejo zakonito, opozorila, da prevoz gozdno lesnih sortimentov brez kakršnega koli dokumenta pomeni nelojalno konkurenco, posledično pa ni evidentiran prihodek in ne plačilo ustreznih

davščin, kar omogoča sivo ekonomijo tako pri delu v gozdu kot v prometu z gozdno lesnimi sortimenti. Zaradi tega bi prevoznica prispevala tudi k manjšemu izvozu hlodovine, ki se iz leta v leto povečuje, in posledično boljšo oskrbo domače lesnopredelovalne industrije z ustrežno hlodovino.

Za gradnjo gozdnih prometnic se uvaja možnost graditve brez soglasja vseh lastnikov gozdov. Gradnja gozdnih prometnic je kljub javnemu interesu in sofinanciranju s strani Evropske unije zaradi administrativnih postopkov zelo otežena. V praksi nekaj kilometrov gozdne ceste poteka čez lastništvo 30, 40 ali še več zasebnih lastnikov gozdov. Ker je za izdajo dovoljenja za gradnjo gozdne ceste potrebno soglasje vseh lastnikov gozdov, ki so lastniki gozda na trasi bodoče gozdne ceste, se v praksi izkaže, da lahko pridobivanje teh soglasij traja več let ali pa jih sploh ni mogoče pridobiti. Posledice nezmožnosti gradnje gozdnih prometnih se pokažejo v visokih stroških gospodarjenja in posledično v nekonkurenčnosti, nezmožnosti učinkovitega ukrepanja v primeru požarov, plazov, poplav, bolezni, zatiranju škodljivcev in podobno.

V Poslanski skupini DeSUS bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih podprli. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Nove Slovenije, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani!

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o gozdovih je prišel v obravnavo v Državni zbor ravno v pravem trenutku. Pred mesecem dni smo na zahtevo Nove Slovenije na nujni seji Odbora za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano razpravljali o boljšem upravljanju z državnimi gozdovi. Ministrstvo za kmetijstvo se je relativno hitro odzvalo z novelo, ki jo tukaj obravnavamo, predlagane rešitve pa v Novi Sloveniji ocenjujemo kot neprimerne in pomanjkljive.

Uvedba prevoznega dokumenta, tako imenovane prevoznice, ki naj bi spremljala prevoz gozdno lesnih sortimentov, pomeni novo nepotrebno obremenitev lastnikov gozdov. Predvsem kmetje bi s to ureditvijo bili podvrženi dodatnim birokratskim postopkom, ki bi jim še otežili normalno delo. Ob tem pa ji grozi višji katastrski dohodek pa tudi nepravilni davek na nepremičnine. Očitno je pošten slovenski kmet ponovno, kot je bil šestdeset dolgih let, državni sovražnik številka ena. Upam, da ni tako. Trenutno Vlada dosledno uveljavlja predpise, ki kažejo nezaupanje do slovenskega podeželja in nalaga pretežno breme slovenskemu kmetijstvu.

Zaradi navedenega poslanci Nove Slovenije z amandmajem predlagamo, da se prevoznica v prvi fazi uvede samo za gozdove v lasti Republike Slovenije. S tem tudi sledimo

revizijskemu poročilu Upravljanje z gozdovi Računskega sodišča Republike Slovenije, ki je za leto 2009 ugotovilo, da obstaja tveganje, da niso evidentirani vsi gozdno lesni sortimenti, ki so bili pridobljeni iz gozdov, s katerimi upravlja Sklad kmetijskih zemljišč in gozdov Republike Slovenije.

Če bo naš amandma sprejet, bomo poslanci Nove Slovenije novelo Zakona o gozdovih podprli, v nasprotnem primeru pa bomo glasovali proti. Podprli bomo tudi amandmaje, ki predlagajo, da bodo višine zagroženih kazni sorazmerne s težo prekrška.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospa Novak.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Branko Ficko. Izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Predsedujoča, kolegice, kolegi!

Zakon o gozdovih prinaša pozitivne spremembe, ne pa še vseh, na katere smo v Pozitivni Sloveniji opozarjali, izhajajoč iz stanja v gozdnem in lesno predelovalnem področju. Res je, da v Sloveniji se po uradnih ocenah vsako leto nezakonito poseka okoli milijon kubičnih metrov lesa, ki gre pretežno v tujino, in to predvsem iz privatnih gozdov.

Načinov za preprečevanje te nezakonite prakse, ki je zelo škodljiva predvsem za prihodka državnega proračuna, je več. Po mnenju ministrstva je trenutno najbolj primeren in učinkovit način povečana kontrola prevoznikov gozdno lesnih sortimentov in strožja kaznovala politika v primeru kršitev. Tako novela Zakona o gozdovih uvaja nov instrument za preprečevanje nezakonite sečnje v Sloveniji in z njo povezane trgovine. Z uvedbo tako imenovane prevoznice za vse gozdno lesne sortimente se zagotavlja sistem dosledne sledljivosti lesa iz gozda do kupca. Po našem mnenju to predstavlja orodje za odločen boj s sivo ekonomijo na področju gozdarstva in kar je še pomembneje, ponovno postavlja podjetja, ki se ukvarjajo s prometom in trgovino lesa, v enakopraven položaj oziroma izničuje neloyalno konkurenco na trgu. Ne bo pa potrebna prevoznica za les, namenjen lastni uporabi, seveda v dovoljeni količini.

Druga pomembna novost novele predstavlja opredelitev, da je gradnja gozdnih prometnic v javnem interesu. Že leta se namreč v Sloveniji srečujemo z zastoji v gradnji gozdnih prometnic, kljub dejstvu da so le-te sofinancirane z javnimi sredstvi v višini 50 ali celo 60%. Do zdaj je bilo za namene gradnje potrebno soglasje vseh lastnikov gozda, kar je največkrat trajalo več let in v večini primerov je bilo zaradi različnih dednih postopkov neuspešno. Zaradi tega novela zakona predvideva gradnjo gozdnih prometnic s soglasjem lastnikov tri četrtine površine zemljišč na trasi predvidene gozdne prometnice.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija podpiramo tudi dvig glob za kršitelje, ki bodo imele ustrezno destimulativni učinek, ki bo prispeval k uresničenju glavnih ciljev zakona. Zaradi vsega navedenega bomo seveda tudi predlog zakona podprli, ker bo predvsem omogočil preprečitev nezakonite sečnje in z njo povezane trgovine.

Je pa po našem mnenju odprtih še kar nekaj točk, povezanih z gospodarjenjem z gozdovi. Naj navedem. Podrobneje bi morali urediti pravila, skrbnost, pogostost in vrsta pregledov nadzornih organizacij. Ni urejena možnost sodelovanja oziroma izmenjava kadrov, strokovnjakov med Skladom in Zavodom za gozdove kot pomoč pri nadzoru. Ni realiziran sklep Sklada oziroma zahteva po dvigu koncesnin v državnih gozdovih ter s tem izguba sredstev na letnem nivoju najmanj v višini 15 milijonov evrov. Predvsem pa ni urejena delitev interesov v verig gozd-žaga-lesnopredelovalna industrija s ciljem večjega števila delovnih mest, saj tudi ta zakon izvoza hlodovine ne bo preprečil. Tudi akcijski načrt Les je lep po našem mnenju ne zagotavlja cilja delovnih mest in dodane vrednosti. Da je les bogastvo kot nafta, iz njega ne izhaja, bojda je les lep za kurjavo. Pripravljali so ga, po našem mnenju, bolj gozdarji kot lesarji, tako da je na tem področju za odgovorne na ministrstvu še ogromno dela. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): S predlaganim zakonom o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih gre za manj zahtevne spremembe in dopolnitve zakona ter manj zahtevne uskladitve zakona s pravnim redom Evropske unije. Z uveljavitvijo sprememb zakona bo omogočeno izvajanje uredbe Evropske unije številka 995/2010 z dne 20. oktobra 2010, ki se je začela uporabljati 3. marca 2013, o določitvi obveznosti gospodarskih subjektov, ki dajejo na trg les in lesne proizvode, ter izvedbeno uredbo Komisije Evropske unije številka 607/2012 o podrobnih pravilih v zvezi s sistemom potrebne skrbnosti ter pogostostjo in vrsto pregledov nadzornih organizacij, kot je določeno v prej navedeni uredbi.

Predlog novele uvaja tri vsebinske spremembe, in sicer na področju gradnje gozdnih cest, možnost sklepanja dogovorov med Skladom kmetijskih zemljišč in Zavodom za gozdove glede nadzora nad pravilnim izvajanjem koncesij v gozdovih v državni lasti ter ukrepe za preprečevanje dajanja na trg nezakonito posekanega lesa.

Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke podpira predlog ukrepov, ki bodo olajšali gradnjo gozdnih cest, se pa pridružuje pomislekom Zakonodajno-pravne

službe Državnega zbora, da predlagana rešitev pušča veliko odprtih vprašanj, ali je gradnja gozdnih prometnic v konkretnih primerih resnično v javnem interesu. Zaskrbljujoč je podatek, da je v Sloveniji letno okoli milijon kubičnih metrov nezakonite sečnje ter posledično zaradi tega tudi izpad državnih prihodkov, zato poslanska skupina podpira prizadevanje predlagatelja, da se to onemogoči in zagotovi sledljivost lesa. Uvedbi prevoznic, ki jih bo izdal Zavod za gozdove poleg dovoljenja za posek ne nasprotujemo. Smo pa mnenja, da bo šlo za velik administrativni zalogaj, ki bo večji strošek administracije, kot bo realni učinek. Nesmiselno se nam zdi uvajati prevoznice za manjše prevoze s traktorskimi ali celo avtomobilskimi prikolicami, ker je v večini primerov les posekan za lasno uporabo. Še posebej pa je nesmiselno za te primere zahtevati hrambo prevoznic pet let, na kar opozarja tudi Zakonodajno-pravna služba. Uredba 895/2010 tudi ne zahteva evidence ter kontrole lesa, ki se rabi za domačo rabo. Nesprejemljive pa se nam zdijo kazni za prekrške in višine glob, ki so nesorazmerne prekršku in škodi, ki lahko nastane tudi v primerjavi z globami iz drugih zakonov o prevozi, na primer Zakon o prevozu nevarnega blaga, zato poslanska skupina predlaga amandma, ki bistveno zmanjšuje kazni, predvsem za posameznike. V poslanski skupini smo mnenja, da bi Vlada lahko za izvajanje obeh EU uredb zagotovila sprejem vladne uredbe in ne bi bilo treba sprejemati tega zakona po skrajšanem postopku in bi se bolj posvetilo spremembi sistemskega zakona, ki naj bi bil v pripravi. Z njim bi poskušali rešiti vse tegobe, ki so se nakopičile, ter tako zagotovili pravno podlago za boljše gospodarjenje z gozdovi.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

S tem končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih in o vloženi amandmajih. Najprej bomo razpravljali o 4. členu ter amandmaju Poslanske skupine NSi. Želi kdo razpravljati?

Izvolite, gospa Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Že prej sem v predstavitvi stališča povedala, da se zdi nesmiselno, da obremenjujemo kmete z nekimi dodatnimi administrativnimi postopki. Verjamemo, da se nepravilnosti dogajajo, še posebej v povezavi s prevozi iz državnih gozdov, in tu je prav, da ima država nadzor, proti tem prevoznicam ne protestiram. Menimo pa, da bi pa majhnega kmeta dodatno obremenili z nepotrebnimi administrativnimi postopki, zato pač predlagamo ta amandma.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Katarina Hočevar.

MAG. KATARINA HOČEVAR (PS DL): Hvala za besedo. Lepo vas prav vse pozdravljam!

Tega amandmaja ne morem podpreti iz preprostega razloga, zato ker je 75 % gozdov v Sloveniji v zasebni lasti, 22 % v državni lasti in 3 % v lasti občine. To se pravi, če sprejmemo takšno rešitev, kot ste jo predlagali v Poslanski skupini Nove Slovenije, ne naredimo nič. To je približno tako, kot če bi dejali, da tiste kmetije, ki imajo manj kot tri hektarje, ne potrebujejo upoštevati dobre kmetijske prakse. In recimo, lahko dajo na trg meso brez nadzora in za njih ne velja sistem, kot velja za številčenje in ostale zadeve. Glejte, slovenski gozdovi, mislim, da so zeleno srce Evrope. Samo Finska in Švedska imata več gozda in z njim moramo ravnati skrbno in gospodarno. Nekatero državo, sploh Indija in Kitajska se že srečujeta s pomanjkanjem gozda oziroma s primanjkljajem lesno-predelovalnih izdelkov in tudi biotehniška fakulteta ocenjuje, da bo na svetovnem trgu lesa začelo primanjkovati leta 2030. Prav je, da se na ta opozorila strokovnjakov pravočasno odzovemo. Gre dejansko za implementacije evropskih uredb. Kmetijsko ministrstvo si je pač zamislilo, da lahko to implementiramo najboljšo tudi na način prevoznice. Bi pa spomnila še na nekaj; decembra lanskega leta smo na Odboru za kmetijstvo sprejeli štiri sklepe. Te sklepe je soglasno sprejela tretjina tega parlamenta, zato ker je bila to skupna seja Odbora za kmetijstvo in Komisije za nadzor javnih financ. Obravnavali smo prav poročilo Računskega sodišča o upravljanju z gozdovi in seveda je tudi Računsko sodišče ugotovilo, da nimamo strategije na tem področju oziroma da to področje zanemarjamo.

Mislim, da je ta sledljivost nujna na celotnem območju Slovenije za vse gozdove in zato tega amandmaja ne morem podpreti. Nekateri vašemu predlogu očitajo, da ta amandma nekako predlaga, da zato ker vemo, da so pač cerkveni gozdovi tudi zasebna last ... Mislim, da je tudi katoliška cerkev sigurno na tej strani, da želi, da se na tem področju vzpostavi red in da v bistvu ne podpirajo nedovoljenega poseka, in zato mislim, da je prav, da se prevoznice uvedejo za vse gozdove. Hvala.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Izvolite, gospod Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Tudi sam tega amandmaja ne morem sprejeti, zato ker – poglejte, ko začnemo nekaj sistemsko reševati v zakonu, se spet pojavlja, da želimo nekoga izvzeti. Čeprav govorimo, da smo Slovenci pošteni – pa verjamem, da so kmetje pošteni in da je veliko ljudi poštenih –, kljub temu opazamo, da je milijon, lahko tudi več, kubičnih metrov lesa neopravičeno ali na črno posekanega. S tem pristajamo na to, da ugotavljamo, da je v Sloveniji precej ljudi, ki na nepošten način pridobiva sredstva. S tem goljufajo državni proračun. Istočasno pa se

takrat, ko se na črno poseka, za seboj pusti veliko lesa oziroma odpadka, ki lahko povzroča porast lubadarja. Na to smo že opozarjali in na to opozarjajo tudi tisti, ki imajo pregled nad gozdovi. Pojavlja se tudi, da se ta les oziroma ta gozd seka na področjih, kjer lahko povzroča plazove. In to je tudi nekako pojav v naših gozdovih in na našem terenu. Zato je prav, da se z zakonom, ki je pred nami, posega v ta del in da se želi urediti tudi to področje.

Zato bom seveda nasprotoval temu amandmaju, ki ne vnaša dodatnega urejanja tega področja.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Ficko, izvolite.

BRANKO FICKO (PS PS): Lep pozdrav vsem skupaj!

Tudi jaz ne morem tega amandmaja podpreti, ker v nasprotnem je ta zakon brezpredmeten, da bi prevoznica veljala samo za državne gozdove. V državnih gozdovih se res les seka nedovoljeno, se pravi, se krade. V privatnih gozdovih pa dajejo v promet blago, ki ni evidentirano, ki nima dokumentov, ki nima te tako imenovane prevoznice in na osnovi tega ni plačil dajatev, ker ni vhodnega dokumenta prvemu kupcu. Zaradi tega je ta zadeva v privatnih gozdovih nujno potrebna.

Druga zadeva. Kot je prej že kolegica Katarina povedala, država ima v lasti 20 % gozdov, ostalo so zasebni lastniki, in kmetje predstavljajo najmanjši delež v tej strukturi. In pri teh privatnih lastnikih gre za zasebne gozdove, gre za komplekse gozdov, tudi cerkva, ki se sploh ne ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Prevoznica kot dokument mora biti za vse, za državne gozdove, predvsem pa za privatne gozdove, da dobimo sledljivost. Kot sem že prej omenil, zaradi prevoznice ne bo nič manj izvoza hlodovine v tujino, za to bodo potrebni še drugi ukrepi v verigi gozd, žag, lesno predelovalne industrije in tako naprej.

Tega amandmaja ne morem podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo je želela še državna sekretarka, gospa Tanja Strniša.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala za besedo.

Dovolite mi, da ponovim, da sedanja Uredba o koncesijah za gozdove v državni lasti določa sistem sledljivosti na način, da mora biti vsak hlod iz državnega gozda označen s pribito ploščico, na kateri je koda. Preden se ta les odpelje iz gozda, mora biti po elektronskem sistemu sporočeno v informacijski sistem sklada, kaj se vozi iz državnega gozda. Tako da je sistem sledljivosti za državne gozdove že vzpostavljen. Kar se tiče pa zasebnih gozdov, bi pa želela poudariti, da po naši oceni pri sistemu

vendarle ne gre za pretirano administrativno breme. Namreč, evropska uredba nalaga vsakomur ne glede na velikost, vsakemu lastniku, vsem 460 tisoč lastnikom, da morajo zagotoviti sistem potrebne skrbnosti. Kar pomeni, da morajo pet let hraniti vse informacije o tem, za vsak les, ki so ga prodali, o dokumentu, ki izkazuje, da je les zakonito posekan, se pravi o odločbi, in potem kam se je vozil in komu je bil prodan. Se pravi, mi smo s tem sistemom prevoznik želeli olajšati delo lastnikom na način, da že takrat, hkrati ko dobi odločbo –odločba velja za posek, pet let –, dobi vsak lastnik še potrebno število prevoznic, na katerih je že predtiskana številka odločbe in ime lastnika. In ko pride kadar koli v teh petih letih do faze, da se ta les pelje iz gozda do kupca, prevoznik izpolni datum, uro in kaj vozi, zaradi tega da če ga kontrola ustavi, lahko v vsakem trenutku na zelo enostaven način dokaže, da prevaža zakonito posekan les. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Ker nisem članica Odbora za kmetijstvo, pa nadomeščam našo poslanko, ne vem, kako je šla razprava na odboru. Rekla bi pa nekaj o gospodarnem ravnanju. Prepričana sem, da kmetje, gospodarji veliko bolj skrbno ravnajo z gozdom kot pa tisti, ki delajo v državnih oziroma skrbijo za državne gozdove. Ne nazadnje o tem govori tudi poročilo Računskega sodišča, ki ugotavlja nepravilnosti predvsem pri prodaji pri poseku lesa v državnih gozdovih.

Tista glede cerkve pa je bila malo pod pasom, gospa Katarina. Predvsem sem govorila o kmetih, s katerimi smo se na terenu pogosto srečevali. In prav kmetje so izražali to skrb, da bodo imeli sedaj še novo delo s temi dokumenti. Ob tem, da je Slovenija 60 % poraščena z gozdom, sem prepričana, da slovenskega lesa ne bo tako kmalu zmanjkalo. Seveda pa moramo skrbno z njim ravnati in zato je strategija, kako bomo ravnali z lesom v prihodnje, izredno potrebna in pomembna. Ko sem obiskala nekatere slovenske žage in kmete, so me opozorili predvsem na to, da v Sloveniji celo premalo sekamo. Videla sem velike hlode z velikimi luknjami v sredini, ker so bila drevesa prepozno posekana. Problem je širši, poleg tega da les odvažamo, poleg tega da ga premalo predelamo v Sloveniji, in s tem se tudi naša lesna industrija vedno bolj krči.

Torej, problemi so tudi drugje. Strinjam pa se, da je treba zagotoviti večji pregled nad tem, kaj se dela v državnih gozdovih. Samo zaradi tega, ker smo pa želeli ustreči tudi kmetom, ki se bojijo dodatnih administrativnih ukrepov, smo predlagali ta amandma.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi razpravljati še kolega poslanec iz Poslanske skupine Pozitivne Slovenije? Izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Ja, želi kolega poslanec iz Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

Na eno stvar bi se samo odzval. Nimam težav s tem amandmajem, kolega Ficko je dobro to argumentiral. Meni osebno je vseeno, če gre za zasebne ali državne gozdove, narobe je v obeh primerih, in prepustnica je edina možnost sledljivosti in zmanjšanja te škode.

Nekaj drugega sem želel povedati. Enačimo gozd z lesom; ves čas gozd, les in ta vrednost in to. Kar je zdaj kolegica Novakova povedala, da so našli en hloed, ki je bil znotraj votel ... To drevo je domovanje nekih vrst, po katerih se tudi mi uvrščamo v vrh Evrope, govorim o biodiverziteti. Se pravi, če gledamo gozd zgolj s tega vidika, koliko kubikov, milijon kubikov, nimam težav s tem, to je treba pač regulirati na določen način, ampak ta les, o katerem govorite, če ga malo bolje pogledate, ima veje in listje gor in veže kak ogljikov dioksid, naredi malo kisika.

Se pravi, gre za neko multiplicirano škodo, ki se napravi s to tako imenovano črno sečnjo, zato tudi sankcije, ki so predvidene, osebno podpiram, to je že kolega prej povedal. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa, gospod Dragan Bosnić.

Še kdo k prvemu amandmaju oziroma 4. členu. Če ne, zaključujem razpravo k temu členu. Prehajamo na naslednji člen in amandma, in sicer je to 11. člen ter amandma Poslanske skupine SDS. Želi kdo razpravljati pri tem členu? Izvolite, gospod Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala.

Lep pozdrav, gospa podpredsednica, spoštovani iz ministrstva, kolegi in kolegice, ki še vztrajate!

Pri 11. členu se ukvarjamo s kazenskimi določbami, predvsem na področju te prevoznice, ki jo v skladu z evropsko uredbo uvajamo v našo nacionalno zakonodajo. Za začetek moram reči, da ko govorimo o prevoznici in o teh globah, ki so poglavitna rdeča nit tega zakona, smo bolj papeški od papeža oziroma bolj evropski od Evrope, kjer se pa na drugi strani zdi, da predvsem z višino glob in pa tudi s tem, kako na široko zajamemo prevoznico, da gremo bolj v nek lov na čarovnice, kjer bodo mali kmetje zelo močno udarjeni oziroma bodo morali pri vsakodnevnem življenju oziroma pri ukvarjanju z gozdom gledati na to, ali bodo imeli pri sebi nek papir, ne pa na svojo varnost.

Resnično mislim, da je ta zakon popolnoma nedomišljen, nedodelan, tudi deloma neizvedljiv v praksi. Mislim, da se boste s tem slej ko prej srečali. Zakaj? Mislim, da ko boste

imeli zakon sprejet – upam, da si ga bodo vsi uradniki na ministrstvu temeljito prebrali, in videli boste, da je čim prej treba spremeniti celoten zakon o gozdovih, ne samo to, o čemer danes govorimo, in ga narediti bolj življenjskega. Kot sem že rekel, s tem zakonom, kljub temu da ga skušamo s tem amandmajem narediti malo bolj življenjskega in malo bolj v korist slovenskega kmeta, gremo v popolnoma napačno smer. Strinjam se s predhodnico ko je rekla, da je ta zakon v nasprotju z antibirokratizacijo Slovenije. S to prevoznico bodo imeli kmetje veliko več dela kot pa nekih pametnih rešitev. Strinjam se, da moramo zagovarjati sledljivost, nek red v gozdovih ne glede na to, ali so državni ali pa zasebni, in da je treba izkoreniniti sivo ekonomijo. Ampak, spoštovani predlagatelji zakona, mislim, da se greste s tem zakonom, kar sem že rekel, en lov na čarovnice. S terena, od koder prihajam, poznam tako male gozdarje, velike gozdarje, koncesionarje, male kmete, velike kmete in moram reči, da je slovenska praksa takšna, da bodo tisti, ki so veliki koncesionarji, ta zakon z lahkoto obšli, brez skrbi. Mislim, da ne bodo imeli nobenega problema, da bi se šli politiko gozdovanja tako, da bodo te zakone obšli, da jih globe ne bodo niti malo prizadele oziroma niti doletele. Manjši kmetje pa, kot sem že rekel, glede na to, da morajo imeti prevoznico pet let ... Veste, kaj je pet let v neki dobi nekega kmeta! Predstavljajte si nekega podeželskega kmeta, ima dva, tri hektarje gozda in se spomni, da bi si šel enkrat na leto narediti ozimnico oziroma po les v svoj gozd. In potem, če ne bi imel te prevoznice na tem traktorju oziroma traktorski prikolici oziroma zadnjič smo celo dejali v gozdarski prikolici, bo dobil takšno kazen, da ga bo verjetno slej kot prej zadel a kap.

Strinjam se, da smo na odboru kolikor toliko skušali, vsaj na predlog SDS in pa kolegov iz Nove Slovenije, malo ublažiti te globe, ki jih je prinesel zakon, ker tisto, kar je bil prvi predlog zakona, ki ste ga prinesli v Državni zbor, je bil umor slovenskega gozdarstva. Mislim, da nihče pri zdravi pameti ne bi skušal iti v gozd posekati kakšno drevo in ga potem pripeljati domov. Mislim, da bi vsak kmet raje gozd posekal, kot pa se ukvarjal s tem, ali bo imel prevoznico ali se bo kdaj zmotil ali pa napisal karkoli napačnega na to prevoznico in plačal takoj velike globe. Saj pravim, mislim, da je pet let popolnoma nesmiselno. Bodimo praktični, dajmo si pet let sledljivosti delovanja kot politiki ali pa uradniki na posameznih ministrstvih, tudi na ministrstvih, ki pripravljajo takšne in podobne dokaj nesmiselne predloge, pa boste videli, kdaj nas bodo ljudje povprašali po našem zdravju in rekli, da smo pred štirimi, petimi leti rekli to in to, ko bomo mi že pri čisto drugih zadevah. Ampak, saj pravim, en preprost slovenski kmet pa mora prevoznico obdržati kar pet let.

Ne bom se spuščal v to, da je to še en zakon, ki je paradigma te vlade. Novi davki oziroma višji davki, višje dajatve, višje takse, v

tem primeru tudi višje globe, so nenormalno visoki. Ta amandma je še en korak k temu, da zakon – ker verjamem, da ga boste kolegi iz koalicije potrdili – naredimo malo bolj življenjski, malo bolj humani. Že na odboru sem povedal, da je ta zakon popolnoma neprimerljiv z ostalo zakonodajo na področju kazenskih določb, če veste, da je za prevoz nevarnih snovi kazen tisoč evrov, mi pa smo se tukaj poigrali celo s številko 100 tisoč evrov za določanje kazni. Celotako je, da če je manjša kazen, se lahko inšpektor na licu mesta po neki prosti presoji, kot sem zadnjič rekel, na lepe oči odloči za višjo kazen kot tisto osnovno kazen. Tako da ta zakon je, moram se strinjati z mnenjem Zakonodajno-pravne službe na marsikaterem področju, zelo luknjast. Že sama Zakonodajno-pravna služba je rekla, da obstaja možnost ustavne presoje, predvsem kar se tiče prometnic in odškodnin posameznim lastnikom gozdov. Resnično upam, da se bo vlada, ko bo pripravljala nov zakon, ki ga obljublja, poigrala s kazenskimi določbami in na podlagi te prakse videla, da so te kazenske določbe v nebo vpijajoče, da izstopajo od drugih zakonov. Na to vas je tudi opozorila Zakonodajno-pravna služba, ki je rekla – ne govorim samo o vas, govorim o vseh ministrstvih, o vseh vladah –, da imajo pri kazenskih določbah občutek, kot da včasih skačemo iz eno v drugo skrajnost, v tem primeru smo na tisti najvišji skrajnosti, ki jo slovensko podeželje oziroma slovenski kmet še lahko zastopa.

Z vsem spoštovanjem, kolegi iz ministrstva, verjamem, da zasledujete to sledljivost, upate na neke visoke cilje, kaj bo ta prevoznica prinesla tudi s strani finančnega vira, ampak resnično upam, glede na to, da ste predstavniki Ministrstva za kmetijstvo, da bi malo bolj poskrbeli predvsem za kmeta posameznika, kot sem rekel, ker tisti večji bodo tako slej kot prej našli neko pot, da bodo ta zakon in te globe obšli. Moram reči, da sem bil tudi zgrožen na odboru, ko so posamezni poslanci oziroma je nek dotični poslanec s strani koalicije govoril o tem, da je treba prevoznice uvesti in tudi tako visoke globe vpeljati. Zakaj? Zato, ker je dobil informacijo, da posamezni hlodi stanejo tudi 100 tisoč evrov. Če bi posamezen hloed stal 100 tisoč evrov, bi pričakoval, da bi bile globe take, kot so bile prvotno v zakonu. Moram reči, da tisti dan, ko sem se po seji odbora peljal domov, sem dobil kar nekaj klicev, ali grem mogoče domov v gozd – sam nimam gozda, tako da nimam s tem problema – oziroma ali grem iskat kakšen hloed, ki je vreden 100 tisoč evrov, da ga čim prej spravim v promet, preden pride ta prevoznica, pa da lahko še kaj zaslužim.

Skratka, amandma vsaj deloma rešuje slab, nedodelan in nezdravljivi zakon v praksi. Moram reči, da me ta zakon spominja na tisto pogovarjanje, ki smo ga imeli kar nekajkrat v Državnem zboru, predvsem v teh treh mesecih, to je vprašanje katastrskega dohodka, ko smo pet minut do dvanajste reševali vprašanje

katastrskega dohodka. Pred dvema letoma ste nekaj sprejeli na ministrstvu, zdaj pa smo reševali, da naj bi slovenskega kmeta še s katastrskim dohodkom uničili. Upam, da bodo tudi predstavniki koalicije podprli ta naš amandma, da s tem vsaj deloma rešimo ta zakon, čeprav moram reči, da je procedura taka, da ne moremo vsepovsod vlagati amandmajev. Vendar tiste debate glede velikosti debela, kaj lahko sploh domov pripeljemo, kje se konča oziroma začne 10 centimetrov, upam, da bodo tu inšpektorji in kmetje zelo iznajdljivi. Tudi vprašanja oziroma debate, ki smo jih imeli zadnjič glede traktorske prikolice – člani Odbora za kmetijstvo gremo, mislim, da konec avgusta na sejem v Gornjo Radgono, kjer boste videli, kako velike so lahko prikolice ali pa kako majhne in podobno. Tudi na tem področju je zakon nedodelan. Tudi učinek v zvezi s prometnico in soglasjem, ko smo celo dvignili z dveh tretjin na tri četrtine, se mi zdi nepraktičen, neživiljenjski. Zato kot napotek pripravljavcem, ko boste celovito pripravljali nov zakon, resnično razmislite, kaj je najbolj praktično, najbolj življenjsko, ker se mi zdi neumno v zakon nekaj dajati, kar potem ne pije vode.

Morda za zaključek. Nekaj razpravljavcev je pri prejšnjem členu razpravljalo in sem imel občutek, kot da so slovenski kmetje lopovi. Moram reči, da nimam statusa kmeta, ampak verjamem, da je kakšen kmet lopov, tudi vsak voznik ni povsem čist, vsi včasih prekršimo cestnoprometne predpise, ampak to ne pomeni, da smo vsi divjaki, prav tako tudi niso vsi kmetje lopovi. Zato resnično upam, da boste, kolegi iz koalicije, pomagali nam in vsem tistim, ki predlagamo ta amandma, da ga boste podprli in s tem vsaj deloma naredili ta zakon življenjski. Toda, ker verjamem, da boste sledili svojim šefom, boste ta zakon naredili popolnoma neizvedljiv, neživiljenjski, in osebno ga tudi ne morem podpreti. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati o 11. členu? Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa, za besedo.

Najprej me je zmotilo izvajanje gospoda Branislja, ki je rekel, da je približno milijon 200 tisoč kubikov lesa ukradenega. Moram povedati, da če je nekdo posekal les v lastnem gozdu, pa prej ni pridobil odločbe, ni državi ukradel lesa, ampak je naredil prekršek, ker ni imel dovoljenja za posek lesa. To je velika razlika. Rad bi povedal, ko smo že pri teh kaznih, za tiste, ki ne poznate sistema, da Zavod za gozdove izdelava gozdnogospodarske načrte za posamezne revirje za dobo 10 let in je zelo pomembna v tem gozdnogospodarskih načrtih tudi količina lesa v kubičnih metrih, ki se ga lahko poseka v tem obdobju, kar gozdarji imenujejo etat, in da ni preveč lesa posekanega v naših gozdovih,

predvsem v privat gozdovih, vendar premalo. V povprečju se doseže nekje 60 % teh etatov, cilj pa je, da se popolnoma realizira ta etat, ker se s tem doseže zastavljene cilje z gozdnogospodarskim načrtom. Optimalno bi bilo, da se poseka vse tisto, kar je z gozdnogospodarskim načrtom določeno, in to je najboljše gospodarjenje z gozdovi. Vendar se še daleč ne doseže tega. Res je, da je v državnih gozdovih sledljivost lesa, kot ga predvideva evropska uredba, že sedaj dosežena. Tam verjetno ni kakšnih velikih prekrškov, problem je predvsem v tistih gozdovih v privatni lasti, ki pa nimajo prevoznic, nimajo dokumentacije, pa je poseg izvršen predvsem za prodajo. To je večina tistih lastnikov, ki imajo večje količine gozda, niso kmetje in tudi cerkev je med njimi, in sledljivosti tega lesa ni. Evropska unija, kakor sam razumem to uredbo, zahteva sledljivost, da se ve, kje je bilo posekano in kam gre, predvsem zaradi razno raznih malverzacij. Vendar smo šli s tem zakonom tako daleč, da zahtevamo prevoznice tudi za tiste male poseke za lastno porabo, ki jih pa evropska uredba ne zahteva, niti kontrole lesa niti evidenc glede poseka. Seveda pri nas že velja zakon, da moraš na Zavodu za gozdove dobiti odločbo o poseku, kjer daš parcelno številko in Zavod za gozdove pogleda v gozdnogospodarski načrt, kakšen je za tisto območje etat in v kolikšni meri ti lahko potrdi. Niti ni nujno, da ti gre Zavod za gozdove odkazati. Lahko se samo določi, koliko kubičnih metrov na tej parceli lahko posekaš. Se pravi, Zavod za gozdove izda odločbe, koliko se lahko poseka in na osnovi teh odločb je težko določiti, koliko je bilo na črno posekanega, ker evidence enostavno ne obstajajo, do sedaj ni bilo prevoznic. To je samo neka predpostavka, koliko lesa je na črno posekanega. Mi smo šli tako daleč, da zdaj določamo tudi za male kmete, za lastno porabo, za kurjavo ali paza stavbni les, ki ga vsak posameznik rabi, da mora dobiti prevoznico, pa ne samo za gozdove, tudi tam, kjer zraste drevo, ki ni v gozdu. Ne sme ga brez prevoznice peljati, če je debelejšje od 10 centimetrov. Če pelje s traktorsko prikolico, z motokultivatorjem, z avtomobilsko prikolico – če je nad 10 centimetrov, je treba imeti prevoznico. Vemo, da imamo predvsem starejše kmete – povprečna starost slovenskega kmeta je 60 let – , da takšne stvari delajo starejši ljudje, 70, 80 let, in da če bo pozabil prevoznico, bo prebiral in z metrom meril, da je ta pa več kot 10 centimetrov in tega ne sme peljati, bo šel jutri iskati, ko bo dobil prevoznico. Moral bo iti po prevoznico, čeprav ne rabi odločbe, ker je drevo zraslo na travniku, na neki meji. Določene vrste dreves v parih letih presežejo deset centimetrov. Recimo, akacija ali podobno. Tako daleč smo prišli in kazni imamo tako visoke, da bo tisti ubogi kmet, ko bo peljal z avtomobilsko prikolico nad 10 centimetrov debelo, par kilometrov do doma, lahko ob svojo pokojnino, če bo mogoče kakšno krepko rekel tistemu cariniku, policaju ali inšpektorju, ko se bosta srečala. Vso pravico mu

ima vzeti pokojnino po tem zakonu. To dokazuje, da smo bolj papeški od papeža. Evropa zahteva eno, mi gremo pa v skrajnost. Minister za kmetijstvo je zadnjič za nas izjavil, zakaj strašimo ljudi zaradi katastrskih dohodkov, zaradi davka na nepremičnine. Ne strašimo, s tem zakonom ljudi ustrahujemo, to je bila politika od leta 1945 naprej. Ustrahujemo, da bo človeka strah, da bo požagal neko drevo na meji, ki mu dela škodo, in ko ga bo peljal domov, da bo ob svojo pokojnino. Tega ne razumem. Zakaj ne moremo določiti, zakaj gremo potem v takšne skrajnosti?

Zato smo v naši poslanski skupini predlagali, da se kazni bistveno znižajo. Če nekdo na avtomobilski prikolici pelje les v vrednosti niti 100 evrov ne, bo plačal kazen par sto evrov. Čemu je to potrebno? Zavod za gozdove nima denarja, da bi šli njihovi strokovnjaki na teren. Tukaj sem dobil eno pisanje, kjer se je eden od dolgoletnih delavcev v gozdnem gospodarstvu slikovito izrazil. Bom kar prebral: "Ni namreč daleč dan, ko se bodo strokovni delavci Zavoda za gozdove na teren vozili s kolesi in se na poti srečevali s svojimi kolegi, zaposlenimi v izvajalskih organizacijah, ki se po terenu prevažajo z dragimi terenci." To se zdaj dogaja. Gozdarji nimajo denarja, da bi šli na teren, koncesije iz državnih gozdov pa so tako nizke, da tisti koncesionarji praktično bogatijo. Če ne, potem pa so nesposobni pri takšni koncesiji in pri takšni trenutni ceni lesa. In lahko se smejejo – Tistih 25 gozdarjev, ki je zaposlenih na Skladu kmetijskih zemljišč za kontrolo posekanega lesa v državnih gozdovih, v primerjavi s tistimi, ki delajo na Zavodu za gozdove, vsi visoko kvalificirani, z visoko izobrazbo, za 800 evrov, brez povračila stroškov za prevoze na teren. Ne vem, tudi Vlada v tem rebalansu proračuna, čeprav smo veliko razpravljali na odboru, ni zagotovila dodatnih sredstev – mislim, da rabi 2,5 milijona Zavod za gozdove, da bi lahko normalno delal.

Po drugi strani sprejemamo takšne zakone, s katerimi hočemo ustrahovati male kmete, male lastnike. Poleg tega pa se nam je Slovenija zarastla od leta 1945 od 35 % na 60 %. Po drugi strani jamramo, koliko smo izgubili kmetijskih zemljišč, da imamo 800 kvadratnih metrov na prebivalca, pol manj, kot je povprečje evropskih skupnosti. Kar se nam je zarastlo! Ampak mi smo šli v sprejetje nadomestila za spremembo kmetijskih zemljišč v gozdna, da bomo zaračunavali ne vem kakšna nadomestila za pozidavo, investicij ni več, pozida se ne, ampak izgubljam pa še vedno kmetijska zemljišča, ker se zaraščajo, ne naredimo pa nič. In s tem zakonom tega ne bomo pospešili, še dodatno ljudi silimo k temu, da se bo še več zarastlo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 11. členu?
Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

V razpravi se bom bolj omejil na kaznovalni del, na kazni. Kazni morajo biti praviloma takšne, da imajo nek vzgojni namen, ne morejo pa biti kazni takšne, da so uničujoče, razen morda v kakšnih izjemnih primerih. V tem primeru, ko ste sprejeli dopolnjen predlog zakona, so kazni uničujoče. Kajti, zgornja meja kazni je najmanj desetkratnik vrednosti prevoženega blaga na največjem kamionu. Desetkratnik! 50 tisoč evrov je desetkratnik tistega, kar pelje največji gozdni kamion po vrednosti blaga. Če poznate še kakšen primer v tej državi, kjer se je to dogodilo in predpisalo – poznate še kakšen primer? Jaz vem, da ga ne. Če bi takšne kazni veljale za kazniva dejanja v bančništvu, če bi take kazni veljale za kazniva dejanja na katerem koli drugem področju, potem bi razumel, ampak teh kazni, tako visokih, tako visoko predpisanih, ni nikjer drugje. Ga ni prekrška v tej državi, kjer bi bila predpisana najmanj desetkratnik tistega, kar je tam narejeno kot prekršek.

Drugo, kar vzbuja strah, je tehnologija dela, ki smo ji priča. Nedavno smo bili priča, ko sta dva, so trije državni uradniki zlahka dobili gradbeno dovoljenje za legalizacijo črne gradnje. Bivši minister, ki je odstopil, je dobil v nekaj dnevih državni certifikat, da tisto, kar ima, ni črna gradnja. Sedaj beremo o dveh drugih državnih uradnikih, ki sta zadevo legalizirala. Zraven v istem območju je bila pri neki stari gospe z objektom, ki je star že 40 let, dosežena pa rušitev. Opozarjam na to, da smo pri tem, ko neke stvari predpisujemo in ki jih potem tudi izvajamo, izjemno dvolični. Če je kazen 50 tisoč evrov sorazmerna s prekrškom, potem bi pričakoval, da bo to nekdo argumentiral, da je to res. Pa ni. Nemogoče je argumentirati, da je 50 tisoč evrov sorazmerno s storjenim prekrškom. Res da gre iz naših gozdov lahko veliko na črno prodanega blaga, ni pa vse posekano črno. Lahko se ga pa na tak način odvzame iz gozda. Govorite milijon kubikov. Milijon kubikov je po najboljši oceni vrednih približno 50 milijonov evrov, če je 50 evrov povprečna cena tega milijona kubikov. Gospa bo vedela, da ni povprečna cena gozdnega sortimenta od milijona kubikov 50 evrov, je nižja. Izračunajte, koliko je tistih, ki se jih zaloti in se izreče največja globa, da to poplača. Samo tisoč oseb rabiš dobiti, tisočim kmetom boš izrekel najvišjo kazen in boš pokril praktično vse, kar je ukradenega v tej državi, tako imenovano ukradenega. Saj ne drži, da je to res. Mislim, da na takšen način zastaviti reševanje tega problema je nenormalno, nemogoče. Vi veste, da marsikakšna kmetija ni vredna 50 tisoč evrov na podeželju. Kmetija! Ne pa tistih nekaj kubikov na kamionu. Kmetija ni vredna 50 tisoč, je ne moreš prodati. Vi pa pripisujete tako kazen. Koliko je pa ljubljanski župan plačal kazni po desetkratniku storjenega prekrška ali kakšen drug župan? Tudi sam sem bil župan. Ste

predpisali kakšno tako kazen, desetkratnik? Nikjer.

Še nekaj, tudi za drug primer. Sedaj imamo primere, ko boste kaznovali solatarje, ki na tržnicah prodajajo blago, ki ni ustrezno označeno, gre pa za kmetijske proizvode. Slišim, da boste tudi tam izrekli enormne kazni. Se pravi, proti ljudem, ki predstavljajo neko skupino, bolj mejno kot ne, v tej družbi. Za njih boste predpisali enormne kazni. Tudi tam bo najbrž 50 tisoč evrov kazen za nekoga, ki ga boste dobili, če bo prodal gajbico blaga, ki ne bo sledljiva. Tako kot tukaj. To je nenormalno, to je neživiljenjsko, to je necivilizirano, da se s takšno kaznijo nekoga uniči na način, da izgubi premoženje. S takšno kaznijo nekdo izgubi premoženje, zato ker kazni ne bo mogel plačati.

In zato vam predlagam, da sprejmete naš amandma, da vzpostavite nadzor nad tem, ker resursov za nadzor je pa dovolj v tej državi in tudi dobro plačanih. Tistih, ki bi to morali narediti, je dovolj in bi že zlahka do sedaj izvajali te določbe zakona, ne da zdaj ugotavljamo, kako je treba nekoga penalizirati, plačal bo pa tako samo tisti najmanjši, ki se ne more braniti. Te zadeve vzpostavite. Ampak predlagam, da najprej začnemo s kaznimi, ki so vsaj približno normalne. Tudi to, kar smo mi predlagali, maksimalna kazen 5 tisoč evrov je več, kot je vrednost največjega kamiona, ki ga boste ustavili. Tudi to je več, 50 tisoč evrov je pa več ali manj za vsak kmetijo povprečno več, kot je vredna. Po tistih hribih približno štiri hektarske kmetije z objekti vred ne prodate za 50 tisoč evrov, ker kupcev ni in delavcev tudi ne. In s tem boste samo še dodatno uničili podeželje. Po mojem mnenju mora biti kazen primerna prekršku, sorazmerna prekršku, ne pa uničujoča. In to, kar je sprejeto v tem dopolnjenemu predlogu, je uničujoče. Kljub temu da se je znižalo, je še vedno uničujoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

No, saj poštenim ljudem se ni treba bati, da bi kazni lahko vplivale na njihovo življenje, se pa strinjam in podpiram večino tega, kar je kolega Lah dejal. Se vidi, da se spozna na materijo in seveda je treba tako reševati zadevo in problematiko, kot jo je tudi opisal. Prepričan sem, da je temu sledilo tudi ministrstvo, zato bom z veseljem prisluhnil, kaj bo ministrstvo dejalo oziroma predstavnik ministrstva, zakaj so predlagali takšne kazni. Eno od vodil je verjetno to, da je velik porast črnega poseka v naši državi. Sigurno je treba tem ljudem, ki želijo na takšen neprimeren način priti do sredstev, do bogastva morda tudi – kajti, zasledil sem tako na terenu kot med ljudmi, ki to govorijo, da je veliko ljudi neupravičeno obogatelo. Zato je treba tem nepridipravom stopiti na prste. Seveda je pa treba pogledati, kaj bi se s takšno kaznovalno

politiko zgodilo takšnim kmetom, ki imajo morda manj lesa, manj imetja in so v letih, ko ne sledijo tej zakonodaji in ne bi mogli potem plačati teh kazni.

Pričakujem pa, da bodo ljudje začeli razmišljati o tem, kaj je prav in kaj ni prav in se ne bodo posluževali neupravičene sečnje. Zato bom z veseljem prisluhnil predlagatelju, kaj jih je vodilo, da so izrekli in predlagali takšne kazni. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Tanko, imate repliko? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, v tem predlogu bo nekdo plačal 50 tisoč evrov kazni, če bo vozil brez prevoznega dovoljenja, se pravi, brez prevoznice ali pa bo ta nepopolna. Koliko kazni plača tisti, ki vozi brez vozniškega dovoljenja, pa ga ima doma, ga je pozabil doma ali pa ga nima? Ali tudi v primeru, ko nekdo vozi brez vozniškega dovoljenja, plača 50 tisoč evrov kazni? To je vprašanje, govorim o sorazmernosti. Noro je, če je nekdo pozabil doma prevozni dokument, en kmet, 70-letni možakar, ki je šel nekaj posekati in je dobil nek gozdni sortiment na negozdni površini, ki je več kot deset centimetrov debel, in bo plačal takšno kazen. Ali se vam zdi to normalno? Tisti, ki se pa vozi brez vozniškega dovoljenja ali pa brez prometnega dovoljenja, lahko posledično govorimo tudi o žrtvah, pa ne bo nikoli plačal 50 tisoč evrov kazni, ogrožal bo pa vse v prometu. Ta zaradi tega tovrstnih ogrožanj ne povzroča. Ko govorimo o sorazmernih ukrepih, o sorazmerni kazni, imejmo v mislih tudi to. Kot je tisti primer, ki je povzročil tri smrtne žrtve – ali bo tisti plačal 50 tisoč evrov kazni, zato ker je vozil brez vozniškega, ker je vozil tehnično neprimerno vozilo? Ne bo. Bo sicer šel v kazenski postopek, kot bi šel lahko v tem primeru, ampak takšne kazni pa ne bo nikoli plačal. In o tem govorimo.

Imejmo pred seboj sorazmerni ukrep za sorazmerni prekršek in ne neke enormne kazni, zastrašujoče kazni, v konkretnem primeru pa je lahko nekdo samo dokument pozabil. Ker če ga dobijo pri prevozu brez dokumenta, je kazen avtomatska. Tukaj ni nobenih pogojnih okoliščin. Pa ga lahko ima doma, samo s seboj ga nima. In samo o tem govorimo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Ne, repliko na repliko ne morete. Saj boste potem lahko razpravljali. Najprej gospa Novakova, potem se je pa tudi državna sekretarka javila k besedi.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Tudi mene zanima, kdo si ji omislil tako enormno visoke kazni. Kot da so slovenski kmetje res neki baroni, ki služijo na vsakem koraku. Ker tudi sama živim na kmetiji, vem, kako je treba od

jutra do večera delati pravzaprav za samooskrbo in za malo dobička. In slovensko kmetijstvo ima veliko problemov. Vemo, da so lastniki kmetij po navadi starejši ljudje, ki nikakor tega ne bodo mogli plačati in bodo res lahko za to zastavili svojo kmetijo, da imamo problem mladih gospodarjev, ki ne bodo hoteli prevzeti kmetije, ker bodo morali s tem prevzeti poleg dela še ogromno stroškov. Nedavno sem govorila s starejšim kmetom, ki je želel prepisati kmetijo sinu, pa pravi, da je ne mara, ker bo plačal samo visoke davke poleg tega, da bo moral fajn delati, ampak tega se ne boji.

In to, kar iz dneva v dan gledamo, spremljamo po medijih, glede kupovanja hrane na tržnici v Trstu. Seveda so tudi takšni, ki goljufajo in jih je treba kaznovati na primeren način, da bo vzgojno, kot se temu reče. Se mi pa zdi, da je vse to sedaj narejeno z nekim namenom – z namenom, da se prikaže, da so vsi kmetje goljufi, ki jih je treba fajn obdavčiti, ker goljufajo, na nepošten način služijo. Vemo, da ni tako, da so v vsakem poklicu tudi goljufi, da pravijo, da smo vsi politiki goljufi, in vemo, da nismo, pa smo govorili, da so vsi sodniki slabi, in vemo, da niso, pa se pogosto posplošuje, pa so vsi duhovniki slabi, in vemo, da niso in tako naprej bi lahko naštevali. Samooskrba v Sloveniji je že tako zelo slaba, se iz leta v leto poslabšuje in če tukaj res ne bomo imeli neke pametne mere in ljudji spodbujali k temu, da bodo še naprej kmetovali, ne pa jih zato kaznovali, potem se slovenskemu kmetijstvu slabo piše in tudi naša kulturna krajina bo zelo slabo urejena, tako da več ne bomo ponosni na našo Slovenijo. Zato prosim in spodbujam vse, da naj bodo res tudi te kazni sorazmerne s težo prekrška. Ne pa tako visoke, da bo nekdo moral prodati kmetijo, zato da bo plačal kazen.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospa Tanja Strniša, državna sekretarka, izvolite.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa.

Vsi vemo tisto, kar tudi Evropska uredba predpisuje. Eksplicitno predpisuje, da morajo biti kazni odvrtačilne, učinkovite in sorazmerne. Zdaj je bilo veliko govora o konkretnih številkah, pa se mi zdi prav, da jih zaradi tega preberem iz zakona, kot je zdaj amandmiran po seji matičnega odbora – kazni za kmete, globa za kmete je od 300 evrov do 2000 evrov. Pomeni v razponu. Vsi vemo, da inšpektor pri prvi kršitvi, pri navadni kršitvi ne bo nikoli izrekel drugačne kazni kot najnižje. Se pravi, res ni pošteno, da govorimo, da s temi kaznimi ogrožamo obstoj kmetij. So pa v zakonu seveda predvidene tudi večje globe. Če prekršek stori pravna oseba, je zagrožena globa od 5 tisoč, in zdaj pridemo do najvišje možne kazni, do 50 tisoč evrov. Evropska uredba pravi, da mora biti škoda v sorazmerju z ekonomsko in okoljsko škodo oziroma v sorazmerju s

povzročeno škodo in kazen v razponu da samo možnost inšpektorjem, da kadar naleti na očitnega goljufa ... Poglejte, gospe in gospodje, hvaležna sem za to razpravo. Mi v gozdarstvu in lesarstvu smo imeli številne razprave z vami in v Državnem zboru. Vsi opažamo, vsi dobivamo informacije o kolonah lesa, ki se ponoči vozijo ven. Saj učinkovanje zakona je usmerjeno v te tokove, ne v majhne lastnike. Je pa res, da če nekdo pri sebi nima dokumenta – prevoznica je edini dokument, da se ta les nanaša na eno odločbo, ki si jo nekoč dobil za pet let in po kateri lahko pospravim 100 kubikov lesa, na primer z 20 prevozi s traktorsko prikolico ali pa, če imam velik kamion, z ustrezno manjšim številom prevozov. To je edino dokazilo. Če se mene zaloti na cesti brez tega dokumenta, kako naj dokažem, da ta les povezan z neko odločbo in da ni slučajno z neke druge parcele, z drugega gozda ali pa nimam dovoljenja. Nemogoče. Če hočemo zakon izvajati pravično in učinkovito, je pač to potrebno. To ni, da sem pozabil doma. Vozniško dovoljenje je veljavno, ali ga imam doma ali pri sebi, sem ga pač pozabil. Prevoznica je veljavna samo, če jo imam pri sebi z izpolnjeno uro in datumom. Samo to dokazuje, da je to prevoz legalnega lesa. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Prej se je še Tomaž Liseč javil k besedi in potem gospod Zvonko Lah.

TOMAŽ LISEČ (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Zelo na kratko. Zmoti me predvsem to izvajanje, kot je bilo rečeno, da bo inšpektor tako ali tako najprej naredil tisto najmanjšo kazen. Zakaj ste potem v 17. člen zapisali, na žalost ga ne moremo amandmirati: "Za prekrške s tega zakona se sme v hitrem postopku izreči globo tudi v znesku, ki je višji od najnižje predpisane globe določene s tem zakonom." To sem vam že na odboru povedal. Prišlo bo do tega, da bo nek inšpektor, če nekoga pozna, rekel: "Glej Franci, tukaj boš dobil kazen." Nekomu drugemu, s katerim ima neko slabo izkušnjo, bo dal pa večkratnik in lahko tudi najvišjo kazen. O tem vam govorimo. Ne zdaj govoriti, da bo pač dal najnižjo kazen. Lepo v zakonu piše, da to ni res. Kot sem vam že prej rekel, resnično upam, da imate primere iz prakse oziroma iz realnega življenja – to je napad na majhnega kmeta, veliki vam bodo ušli. Velika večina tistih, ki jih hočete uloviti, vam bodo ušli. Če ne verjamete, vprašajte malo kolege iz drugih kmetijskih oziroma gozdnih gospodarstev in boste videli. Roka roko umije, tako pravijo v gozdarstvu. Mali kmet se bo prisilil, da bo svoje gozdove prodal in očitno je to nekomu v Sloveniji v interesu. Govorimo o slovenski samooskrbi in ne vem o čem, a slovenski gozd že tako ali tako ni nič vreden. S tem boste prisilili kmeta, kot je prej gospa rekla, ne da ga bodo dali svojim potomcem, da ga bodo prodali. Zakaj bi se nek

kmet boril vsak dan, vsako leto za svoj gozd, da potem pride nek inšpektor in ga opali z neko kaznijo, ki je lahko tudi večkratnik najnižje kazni.

Kazni so bile že v prvotnem zakonu nenormalne, neživiljenjske. Mislim, da bi večina slovenskih kmetov, govorim o kmetih posameznikov, bolj bi razmišljala o samomoru, kot pa o tem, kako bodo reševali svoje gozde. Na odboru ste jih malenkost znižali, mi pa jih želimo narediti realne. Želimo jih narediti ne podcenjene, ampak realne. Že prej sem vam povedal, da če je za prevoz nevarnega blaga kazen tisoč evrov, tukaj pa imamo za kmeta še vedno od 300 do 2 tisoč evrov. Ne 300 evrov, od 300 do 2 tisoč evrov! To je velika razlika. Tam gre za reševanje življenj, če nek kamion Petrola zapelje v potok, so lahko ogrožena življenja. Tukaj pa boste lahko nekega kmeta, ki bo doma pozabil prevoznico ali, kot tukaj lepo piše, bo njegovo deblo debelejšje od 10 centimetrov, popolnoma uničili, celotno njegovo prizadevanje za reševanje slovenskega gozda. Zaenkrat ga imamo še veliko, imajo ga tudi majhni kmetje, ampak občutek imam, da nekdo kmetom ne privoščiči gozda oziroma njihove samooskrbe. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

Še enkrat se je javila državna sekretarka, najbrž za odgovor.

MAG. TANJA STRNIŠA: Hvala lepa.

Želim poudariti še enkrat oziroma nisem še danes povedala, pa je mogoče dobro, da sedanji zakon omogoča, da carina, policija ali gozdarski inšpektor ustavijo kjer koli kakršen koli prevoz lesa. Sedaj te možnosti ni. Če policija ustavi kamion z lesom lahko preveri vozniško dovoljenje in druge stvari. Že to je velika pridobitev zakona. Zato verjamem, da bomo polovili velike, ker carina dela noč in dan. Verjamem, da bomo na ta način posegli v te tokove. Prepričana sem, da nam veliki ne bodo ušli.

Je pa res, prej sem omenila globe za kmeta. Če pa nekdo vozi s kamionom tak les in naredi pet voženj na dan, na enem kamionu je pa 20 kubikov – gospod poslanec je prej rekel, da če vzamemo njegovo ceno 50 evrov, je en kamion lesa vreden tisoč evrov. Se pravi, za takšne naklepne kršitve je pa nujno, da je kazen tako visoka, da je odvračilna. Ker ne gre za to, da je pri enem prevozu goljufal ali pa naredil neko utajo v takšni vrednosti, ampak gre za to, da tovrstne kršitve zelo verjetno ponavlja. Ker, verjemite mi, nihče, ki je poklicno v tem – ne govorim sedaj o kmetih, ampak o tistih, ki delajo poklicno v tej branži –, se ne bo usedel za volan brez prevoznice, če bo tvegat takšno kazen oziroma če se bo usedel brez prevoznice, bo vedel, kakšno je tveganje. Glede na to, koliko je teh prevozov ... Mi smo računali. Izračunajte, kakšen imamo letni posek, sedaj je štiri milijone, pa ga imamo lahko pet in pol, in koliko je to prevozov, če je 20 kubičnih metrov na en

prevoz, in kolikšna je verjetnost, da kamion ustavi eden od šestnajstih gozdarskih inšpektorjev ali pa kolikor bomo imeli carinikov in policistov. Zaradi tega mora biti kazen visoka, da je tako odvračilna, da pač vsi normalni subjekti brez tega dokumenta ne bodo prevažali lesa. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Gospa državna sekretarka, sedaj mi pa povejte, če je to cilj. Kako lahko več šleperjev na dan odpelje posekan les, ki ne raste v gozdu? Zakaj mora potem imeti prevoznico tudi za les, ki ni posekan v gozdu, ampak v neki goščavi, nekje, kjer se je kmetijsko zemljišče zaraslo pa so drevesa debela 10 centimetrov? Zakaj potem tudi na negozdskih površinah, če je to cilj? Če gre nek lastnik na Zavod za gozdove, da se mu odmeri posek, če rabi 20 kubikov ali 30 kubikov za lastno porabo za kurjavo, da mu izda odločbo in je na odločbi napisano, da je za lastno porabo, potem pa je ta les nekje na šleperju 30 kilometrov stran, se že iz tega lahko vidi, da je kršil tisto, kar je pač. Če rabi pa za lastno porabo za kurjavo – koliko slovenskih družin stanuje v lastnih hišah in koliko jih je šlo na kurjavo na trda goriva oziroma na les samo v lanskem letu. Kolikšna je ta količina lesa, ki jo nekateri štejejo za ukradeno? Veliko tega je bilo posekanega brez odločbe, verjetno brez odločbe. Če je pa nekdo posekal les in naredil golosek, ki ni dovoljen, potem naj se ga kaznuje, ker je verjetno golosek naredil zato, da bo prodal, ne pa za lastno potrebo. To nas moti. Prav je, da se polovi tiste, ki na veliko posekajo in naredijo golosek ali pa pridobijo odločbo za posek nekaj sto kubikov, to posekajo in odpeljejo. Ti naj imajo prevoznice. Uredba zahteva do prvega kupca, potem ta kupec lahko to preprodaja in ta prevoznica, ta dokument mora nekako slediti. Če je pa za lastno potrebo, da nekdo želi zgraditi skedenj in si gre posekat tistih nekaj smrek za grušt, pa za božjo voljo, zakaj bi moral pet let potem prevoznico hraniti doma. Ne vidim razloga, smo bolj papeški od papeža, na vsak način hočemo ustrahovati ljudi. Tudi sam sem šel in mi je odkazal, pa ne bi bilo treba. Rekel sem, naj pride pa odkaže, katera drevesa so za posek, ker je strokovnjak. Jih je označil in rekel, da naj se to v dveh letih poseka. In zdaj bom šel 15-krat s prikolico po ta les in moram imeti za 2,5 kilometra prevoznico in 5 let vse te prevoznice hraniti, ker moram za vsako posebej vpisati. Če mi jih bo pa zmanjkalo, moram pa na Zavod za gozdove še po nove. Za božjo voljo, zakaj? Tiste večje je nujno poloviti. Mogoče gre za več kot 50 % takih gozdov, kjer so lastniki večji in sekajo za prodajo, če je v privatni lasti, 70 % ali več. Ampak ne potem iti na vse! To je enako, kot če bi ribiči lovili ribe z dinamitom. Ve se, kaj je merska riba. Ne tega delat ... Pa še

datno delo Zavodu za gozdove, to bo cela zmešnjava tam. Oni nimajo denarja, pa bodo morali še to delati. Glejte, zakaj kompliciramo povsem brez potrebe. V vaših odgovorih nisem dobil pravega argumenta, zakaj prevoznice in hranjenje prevoznic za posekan les na negozdnih zemljiščih in za lastno porabo.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

K razpravi sta se javila še gospod Jakob Presečnik in dr. Ljubica Jelušič. Izvolite, najprej gospod Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Ja, v tej razpravi smo mnogokrat tudi dvolični, ko se pogovarjamo na odborih, na kakšen način preprečiti predvsem ogromne količine tako ali drugače evidentiranega, mnogokrat na črno ali neevidentiranega izvoza lesa; takrat imamo kar enotna stališča do tega, da je to treba omejiti. Ko se pa zdaj pogovarjamo, da je treba zadevo na nek način urediti, pa imamo milijon argumentov, da bi tega ne uredili na ta način.

Tudi mene je prej zmotila razprava oziroma stališče ene od poslanskih skupin, češ da imamo v privatnih gozdovih, v kmečkih gozdovih milijon kubikov ukradenega lesa. Seveda ne gre, absolutno ne gre za ukraden les. Še v prejšnjem sistemu smo rekli, da se je les švercal, ne pa kradel, ampak niso bile plačane dajatve, dajatve pa v prejšnjem sistemu niso bile plačane zaradi tega, ker se jih ni dalo plačati. In zaradi tega je bilo treba les švercati takrat, po domače. Ampak tudi takrat nismo rekli, da je bil les iz lastnega gozda ukraden. Jaz ne morem sam sebi nečesa ukrasti, ukradem pa lahko seveda sosedu. In zdaj, ko ste, gospa državna sekretarka, rekli, ne vem, ali to drži, da se v teh državnih gozdovih, kjer so dane koncesije, ne more niti hlodov – zdaj bom pa rekel, tam se pa lahko ukrade. Če se, se ukrade, ker je državno, če ni evidentirano, ko se poseka in odpelje. Ne vem, ali je res to možno, da se ne da nič ukrasti. Nisem popolnoma prepričan.

Ampak oglasil sem se pa predvsem zaradi tega, ker sem že prej v mnenju poslanske skupine, upam, da dovolj jasno, rekel, da se mi zdi v tem trenutku najpomembnejše to, kakšen bo pravilnik o tej prevoznici. Kakšna bo ta prevoznica? Kaj bo pisalo na njej? Namreč, zadnje dni sem hotel dobiti podatke – res je, da me prejšnji teden ni bilo –, kako izgleda prevoznica, kako bodo ti postopki potekali, kako bo to potekalo ne pri enem kamionu, ampak tam, kjer gre za 100 in za 200 kubikov. Na kakšen način bodo šli vsi ti postopki, kako bo izgledala prevoznica? Po moji oceni, če bi imeli to že na mizi, bi tudi te razprave zagotovo bistveno manj.

Drugače pa, kar se tiče kazni, ker smo pri tem členu. Mi smo dali sicer amandma z nižjimi kaznimi, kot je bilo pozneje sprejeto, pa

zagotovo je bil še ta naš amandma previsok. Tako da, predlagam naslednje: podprl bi, da se sprejme amandma Poslanske skupine SDS in da za tretjo obravnavo Vlada le razmisli in pripravi neko ustrezno, sorazmerno globo za različne kategorije, tako kot je že zdaj za tiste organizatorje prodaje in za male lastnike. Tudi to je treba povedati – sam ne vem zagotovo, vi poznate to na ministrstvu –, da lastniki gozdov še zdaleč niso samo kmetje, pa naj bodo mali ali veliki. Med lastniki gozdov je, zdaj bom na pamet rekel, sigurno polovica takih, ki s kmetijstvom nimajo veze, samo lastniki gozdov so, niso pa kmetije, sicer se ne ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo. Po moji oceni je verjetno ta številka še večja.

Pogrešam že v tem trenutku ta pravilnik o prevoznici in bi bila mogoče razprava lahko bolj kvalitetna. Hvala lepa.

PODPREDEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Dr. Ljubica Jelušič, izvolite.

DR. LJUBICA JELUŠIČ (PS SD): Najlepša hvala za besedo, spoštovana podpredsednica!

Podpiram uvedbo kazni za prevoze lesa, za katerega se ne ve, kakšnega in čigavega izvora je. Pa bom povedala ene posebne vrste primerov, s katerimi se srečujemo vsaj na Krasu v zadnjem času. Čeprav se nekateri postavljate na stran majhnih kmetov in težav, ki jih bodo imeli tudi, ko bodo spravljali les iz, ne gozdov, ampak gmajne, travnikov, pašnikov, ko bodo pač to čistili, se dogaja, da večinoma ljudje, ko to delajo, les, ki ga posekajo, spravljajo na kupe in potem ga pripeljejo domov takrat, ko zberejo dovolj za en primeren prevoz. Dogaja se, da ko pridejo iskati ta svoja drva, jih ni več oziroma so kupi precej zmanjšani. Skratka, kriza je prinesla tudi eno posebno vrsto oskrbe, priprav na ozimnico, in sicer ljudje, ki so brez službe, dopoldan hodijo z avtomobili, s prikolicami v te gozdove oziroma na gmajne, kjer imamo pripravljen les, in ga vozijo k sebi domov, pa niso ne lastniki gozdov niti niso kmetje, ampak se pač na tak način preskrbujejo za zimo, da jim ne bi bilo treba kupiti drv. Upamo, da bo prav ta prevoznica, ki jo razumemo kot neke vrste potni list oziroma dokument, ki ga daš zraven vozniškega dovoljenja za traktor pa vozniškega dovoljenja za avto. Ta prevoznica bo v bistvu dokument, ki bo dokazoval, da takšni goljufi, ki so sicer, lahko rečemo, v kriminalu gledano majhni goljufi, to so majhni prekrški, če jih preganja policija in običajno jih sploh ne, ker se s tako majhnimi zadevami ne ukvarja – ampak računamo, da bo mogoče tudi tovrstne majhne goljufe pregnati iz naših privatnih zemljišč. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k temu členu?
Gospod Tanko, izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Če ponovim še enkrat, kazni bi morala biti sorazmerna storjenemu prekršku. Kazni, ki so predpisane v tem zakonu, so za storjeni prekršek pretirane. Službe, ki bi morale že sedaj vršiti nadzor nad delom kmetijske ali pa gozdarske proizvodnje, ne funkcionirajo. Ni malo gozdarjev v državni službi, tudi imamo še kakšne inšpektorje, pa to ne deluje. Sedaj ko se vključujejo nove institucije, carina v ta postopek, se bodo zadeve dodatno okrepile. Je pa tudi že sedaj bilo več ali manj vse tisto, kar se prevaža preko teh blagovnih tokov v tujino, opremljeno z dokumentom, ki se mu reče vsaj dobavnica, če že ne kaj drugega. Se pravi, specifikacija blaga, ki se je peljala v tujino, je bila narejena. Tudi sedaj na kamionu. Zakaj se ni ugotavljalo, ali to izvira iz legalne sečnje ali nelegalne sečnje, je vprašanje za ministrstvo in za službe, ki morajo bdeti nad tem po službeni dolžnosti. Zaradi uvedbe prevoznice pa se, po mojem mnenju, blagovni tokovi skoraj ne bodo spremenili. Neke vrste pogodb obstajajo, posli bodo tekli, ker bo treba pogodbe izpolnjevati. Problem je v tem, da smo doma naredili vse tisto, kar ne bi smeli, da se je lesarski del uničil. To je problem, zato so ti blagovni tokovi tam.

Ampak v tem delu zakon in kazni ne ločita med tistim, ki rabijo ali pa ki bodo peljali debelino 10 ali več centimetrov in bodo to porabili doma za domačo kurjavo, in med tistimi ki so švercali, ki prekupčujejo s tem, ki prodajajo odtujeno blago. V tem delu določb ta zakon ni urejen. Kaznuje vse na počez enako, tistega ki rabi doma za kurjavo in poseka na negozdni površini, in tistega, ki je blago odtujil ali pa načrtno posekal. In v tem je problem. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji, ki bo razpravljal, je gospod Dragan Bosnić.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Nekaj besed bi rad spregovoril o kazni, in sicer iz drugega nekega vidika. Tri vzroke ste navedli, in sicer učinkovitost kazni, kazni mora biti učinkovita, odvrta in pa sorazmerna. Bilo pa je govora o vzgojnem momentu. Povsem nelogično je vzgajati odraslega človeka, v glavnem to počnejo odrasli ljudje, vozijo traktorje, tovornjake. Tukaj ne gre za otroke, ki bi jih bilo treba vzgajati. In tukaj bi izpostavil moment odvrtačnosti, to kazni bi vezal na odvrtačnost. Zakaj? Zato, ker gre za ireverzibilen proces. Tisti, ki je posekal, ne more potem tista drevesa plantirati nazaj in reči, da je dobro.

To pomeni, da bi moral biti ta moment odvrtačnosti izpostavljen, odvrtni nekoga od tega dejanja. Še enkrat, zakaj? Zaradi tega, ker gre za ireverzibilen proces. Se pravi, gre za sečnjo in takrat, ko je drevo posekano, je zgodba končana. Tisti zgornji moment je pa ... Saj na podeželju živijo pridni ljudje, ki imajo

neke svoje standarde. Vzgajati odraslega preko teh kazni je pa po moje mimo.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

S tem smo izčrpali vse razpravljavce, ki so bili prijavljeni za razpravo k 11. členu. Želi še kdo razpravljati? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo.

In dajem v razpravo 15. člen ter amandma Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke. Želi kdo razpravljati pri 15. členu? Ugotavljam, da ne, zato zaključujem razpravo. S tem ugotavljam, da smo opravili razpravo o vseh vloženi amandmajih. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali v ponedeljek, 15. julija 2013, v okviru glasovanj.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **13. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMENBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O JAVNI AGENCIJI ZA KNJIGO REPUBLIKE SLOVENIJE PO SKRAJŠANEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona bi lahko dal besedo tudi predstavniku Vlade, če bodo pravočasno prišli v dvorano. Samo hipec, prihaja minister, kolikor lahko opazim.

Aha, že kar za gospo. Dajem besedo dr. Urošu Grilcu, ministru za kulturo, za dopolnilno predstavitev zakona.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovani, lepo pozdravljeni!

Zakon o Javni agenciji za knjigo je luč sveta ugledal leta 2007 in danes spreminjamo njegovo podobo v treh točkah. Prva točka se nanaša na izločitev znanstvenega tiska s področja dela, ki ga je doslej pokrivala Javna agencija za knjigo. Razlogi so praktične narave. V postopkih dela, v postopkih javnih razpisov, v postopkih evalvacije knjižnih projektov se je izkazalo, da je znanstvena publicistika, ki je bila po zakonu prenesena v delokrog Javne agencije za knjigo, preprosto tako specifično področje in tako vpeta v znanstveno delo, da se po predlogu zakona predlaga, da se ta segment ponovno prenese na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost, predvsem zaradi načina evalvacije in načina, kako se ta specifičen segment obravnava in umešča.

Druga točka zakona se nanaša na razveljavitev tistega člena ZUJF, ki je dve javni agenciji v lanskem letu omejil na zelo administrativen in grob način pri določanju tistega števila zaposlenih v javnih agencijah, ki bo financirano iz javnih sredstev. ZUJF je seveda določil, da so lahko največ trije zaposleni v javni agenciji sofinancirani iz javnih sredstev, za ostale zaposlene pa mora agencija pridobiti sredstva drugje. Ni treba povedati, da je javna

agencija tista, ki kakšnih velikih možnosti za pridobivanje izvenproračunskih sredstev nima, in da s tremi zaposlenimi in direktorjem ni možno normalno opravljati vseh nalog, ki naj bi jih javna agencija dejansko izvajala kot tisti podporni organ, ki bo slovenski knjigi zagotavljal dober položaj v kulturnem smislu, v gospodarskem smislu, socialnem smislu in ki bo na nek način tudi širil razvijanje bralne kulture. Praksa je pokazala še slabši vidik reševanja tega vprašanja. Javna agencija je uvedla tarifnike za prijavitelje, ob prijavi so bile fizične osebe dolžne plačati določen znesek, pravne osebe nek malce višji znesek, največja težava pa je bila v tem, da je tarifnik določal, da tisti prejemniki javnih sredstev, ki so jim bili programi in projekti odobreni, del pogodbenih obveznosti v določenem odstotku, 2 in 4 %, vrnejo Javni agenciji, da bo s tem pokrila stroške svojega delovanja. Ni odveč povedati, da tukaj ne gre za nobeno varčevanje, ampak da je šlo za dokaj neposrečeno prelivanje sredstev. Kar koli že, če se cenjeni zbor odloči, da imamo Javno agencijo za knjigo, kar smo se odločili tudi leta 2007, potem je nujno, da zagotovimo minimalne pogoje za delo. Tukaj govorimo o zelo majhni javni agenciji in prav je, da so ti pogoji tudi zagotovljeni, sicer nima smisla in podobno velja tudi za Javno agencijo Slovenski filmski center.

Tretja sprememba je vsebinske narave. Ob sprejemanju zakona v zadnjem branju je prišlo do vložitve amandmaja na pobudo Društva slovenskih pisateljev, ki ga je Državni zbor tudi sprejel. Namreč, Javna agencija za knjigo je bila zamišljena, in tako je tudi v poslanstvu v prvih členih tega zakona zelo natančno in dobro opredeljeno, kot tisti organ, ki skrbi za celovito politiko na področju knjige, ki skrbi za to, da optimalno deluje celotna knjižna veriga, se pravi od avtorjev, založnikov, knjigarn, knjižnic do tistih, ki se ukvarjajo z razvijanjem bralne kulture in ne nazadnje do bralca. V amandmaju pa se je to zastopnost naštetih členov knjižne verige omejilo zgolj na predstavnike avtorjev in na nek način smo imeli javno agencijo, v kateri v svetu javne agencije ni bilo založnika, ni bilo knjižnic, ni bilo knjigarn in tudi ne predstavnikov bralne kulture, bili pa so predstavniki avtorjev, prevajalcev, univerze in SAZU. Praksa je pokazala nekako ... / znak za konec razprave/

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Predlog zakona je obravnaval tudi Odbor za kulturo kot matično delovno telo. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici mag. Majdi Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS PS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavcema!

Odbor za kulturo je na 3. redni seji 28. junija obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije.

Predložila je zakon Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora pa je odločil, da se predlog zakona obravnava po skrajšanem postopku. Zakonodajno-pravna služba je pripravila mnenje in podala pripombe k 4. in 9. členu. Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport je v svojem mnenju predlog zakona podprla. Menila je, da se bo z njegovim sprejetjem Javni agenciji za knjigo omogočilo takšno institucionalno okolje, v katerem bo lažje uresničevala svoje z zakonom določeno poslanstvo, ustno pa je mnenje na seji odbora predstavil dr. Zoran Božič. V poslovniškem roku so amandmaje vložile štiri poslanske skupine koalicije, in sicer k 4. in 9. členu, iste poslanske skupine so k istima členoma posredovale še popravka amandmajev. 27. junija 2013 pa je bil podan še predlog za amandma odbora k 7. členu na iniciativo Poslanske skupine SDS. Pri delu odbora so sodelovali: minister za kulturo, poslanec Ivan Vogrin, predstavnik Društva slovenskih pisateljev Vlado Žabot, predstavnik knjižnih založnikov in knjigotržcev pri Gospodarski zbornici Slovenije Zdravko Kafol, direktor Javne agencije za knjigo Aleš Novak, predstavnik Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije dr. Primož Pristovšek, predstavnik Državnega sveta dr. Zoran Božič in predstavnica Zakonodajno-pravne službe mag. Metoda Hrovat Pirnat.

Minister za kulturo dr. Uroš Grilc je uvodoma povedal, da se bo s sprejetjem zakona razveljavila določba Zakona za uravnoteženje javnih financ, ki se nanaša na JAK, agencija pa bo s tem podvržena enakim ukrepom nadzora kot drugi primerljivi posredni proračunski uporabniki. Zaradi celovitosti znanstveno-raziskovalnega dela, kamor sodi tudi objavljanje znanstvenih del, se bo področje znanstvenega tiska preneslo na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost, spremenil pa se bo tudi svet JAK, ki bo tako usklajen s poslanstvi in cilji javne agencije. Poudaril je še, da je Javna agencija ustanovljena z namenom, da sistematično skrbi za razvoj celotnega področja knjige in je tako zastopnost vseh členov verige knjige ključ do celovitih politik na tem področju. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je pojasnila, da so bile njihove pripombe upoštevane v vloženi popravki amandmajev koalicije. Razprava članov in članic ter drugih vabljenih je potekala predvsem o prenosu področja znanstvenega tiska na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost in o spremembi sestave sveta. Ob tem je Zakonodajno-pravna služba opozorila, da ni jasno določeno, kako so določena reprezentativna društva pisateljev in prevajalcev. Glavno vprašanje po njihovem pa je, kako izbere ustanovitelj izmed več predlogov, ki jih prejme za eno mesto, člana sveta agencije. Namreč celo, če obstoji samo eno reprezentativno društvo pisateljev ali prevajalcev, lahko to društvo predlaga več kandidatov, če pa je takšnih društev več, pa je to zelo verjetno. Minister pa je pojasnil, da se

sprememba sestave članov svet predlaga zaradi vsebine dela JAK in tudi pretekle izključenosti založnikov in knjižnic v svetu agencije. To je v svoji dopolnilni obrazložitvi tudi posebej pojasnil, zato tega ne bom brala iz poročila.

Poslanska skupina SDS je k 7. členu novele predlagala amandma odbora, v katerem so nasprotovali črtanju šestega odstavka 11. člena veljavnega zakona o JAK. Odbor je oblikoval in sprejel amandmaja k 4. in 9. členu in po 128. členu Poslovnika glasoval o vseh členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejeta amandmaja je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega sta vključena tudi sprejeta amandmaja. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del poročila. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

In prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

Izvolite.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister s sodelavci, lep pozdrav vsem prisotnim!

Leta 2009 smo z ustanovitvijo Javne agencije za knjigo dobili agencijo, ki skrbi za knjigo v njeni najširši obliki. Torej, tukaj ne gre samo za knjigo v fizični obliki, temveč za spodbujanja avtorjev, njihovo mednarodno predstavitev, bralno kulturo, knjižnična nadomestila in tako dalje. Del pristojnosti je bil takrat prenesen iz Ministrstva za kulturo na javno agencijo, in sicer predvsem na področju leposlovja, del pa je bil prinesen iz takratnega Ministrstva za visoko šolstvo, znanost in tehnologijo, natančno rečeno iz Agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, ARRS na kratko. Iz tega ARRS je bilo prenesena znanstvena publicistika.

Sčasoma se je pokazalo, da po naravi stvari v bistvu znanstvena publicistika spada na ARRS, in sedanj predlog zakona to na nek način ureja in vrača to dejavnost nazaj na ARRS. Delno je k temu pripomogel tudi Zakon o uravnoteženju javnih financ, ki je finančno oslabil Javno agencijo za knjigo, ki veste, da ima zelo majhno kadrovske zasedbo. Na ARRS so z znanstveno publicistiko tudi širše seznanjeni in to delovanje bodo z lahkoto prevzeli nazaj. Bi pa želel tukaj povedati, da se zraven leposlovja vrača oziroma se dodaja javni agenciji tudi humanistika. Torej, humanistika sama po sebi prej ni bila besedno vključena v samo delovanje Javne agencije za knjigo, sedaj se vrača.

Želel bi povedati samo to, da nas v bistvu veseli tudi nova sestava sveta Javne agencije za knjigo, ki sedaj vključuje, kakor je povedal že tudi gospod minister, tudi predstavnike knjižnic, predstavnika, ki zastopa

bralno kulturo, potem imamo tudi predstavnika založništva in druge. V Državljski listi spremembe Zakona o Javni agenciji za knjigo podpiramo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Predsednik Državnega zbora, spoštovani gospod minister s sodelavcema, spoštovane poslanke in poslanci!

Vsekakor v Slovenski ljudski stranki podpiramo vsako izboljšanje delovanja Javne agencije za knjigo. Ne vem, zakaj se spremembe zakona sprejemajo po skrajšanem postopku, saj gre za spremembe večjih členov ali za kar obsežne spremembe, od financiranja do zamenjave članov strokovne komisije. Zato imamo v naši stranki glede sprememb zakona kar nekaj pomislekov. Strinjamo se, da znanstvena publicistika ne spada pod to področje in da spada bolj v okvir znanosti, saj znanstvena publicistika zelo težko tekmuje z vsemi drugimi v okviru agencije za knjigo. Skrbi pa nas, da gre za kadrovske krepitev, in sumimo tudi, da nikjer ni točno določeno, za koliko oseb in koliko denarja. Od kod bodo vzeta potrebna sredstva? Bojimo se tudi, da če bi ob zamenjavi članov in imenovanju novih članov strokovne komisije za knjižno in revijalno produkcijo s področja znanosti vprašali ministra, če razmišlja odkrito in pošteno, mu pojoča travica ne bi zaigrala. Največ pomislekov imamo glede financ, saj z uveljavitvijo sprememb tega zakona tudi Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije prevzame vse pogodbene obveznosti in pravice iz pogodb o financiranju znanstvenega tiska sklenjenih za obdobje 2012–2014, ki jih je sklenila agencija za knjigo. Na osnovi navedenega menimo, da so spremembe nedorečene, še posebej glede imenovanja novih članov sveta, pa tudi predviden prenos obveznosti ni v skladu s 122. členom Obligacijskega zakonika, saj je za prenos potrebna privolitev druge pogodbene stranke. Najbolj zaskrbljujoče je, da ni jasno, kaj je z morebitnimi že dospelimi ter še nepopravljivih obveznostmi iz teh pogodb do dneva prenosa.

Tako v Slovenski ljudski stranki predlaganih sprememb zakona ne bomo podprli, saj menimo, da navedbe predlagatelja, da predlagane rešitve ne bodo imele posledic za državni proračun, ne držijo. Predlagatelji so zapisali, da se bo s sprejetjem predlaganega zakona predvidoma v kratkoročnem obdobju dosegla večja stroškovna učinkovitost delovanja Javne agencije za knjigo Republike Slovenije in Javne agencije za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije ter financiranje programov oziroma projektov knjig in revij s področja

leposlovja, humanistike in znanosti. Tudi tu imamo pomisleke. Hvala.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovane in spoštovani!

Ključni cilj predlaganih sprememb je zagotovitev ustreznega institucionalnega okolja za stabilno financiranje dejavnosti znanstvene in poljudnoznanstvene publicistike. Spremembe pomenijo reorganizacijo nacionalnih agencij za knjigo in raziskovalno dejavnost, s katerimi se področje znanstvene publicistike prenaša nazaj na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost. Slednja ima namreč že vzpostavljeno administrativno-tehnično podporo izvajanju razpisov in ustaljene kanale komuniciranja s prijavitelji in financiranje publicistike na področju znanosti. Na ta način bodo postopki in stroški delovanja optimizirani in ustrezno cenejši, kvaliteta storitev pa ne bo manjša. Racionalizira se delovanje sistema, kar je bil tudi cilj Zakona o uravnoteženju javnih financ, ki je Javni agenciji za knjigo sredstva za delovanje občutno zmanjšal. Omenjeni zakon je s tem ogrozil delovanje agencije pri razvijanju okolja za vrhunsko ustvarjalnost na področju humanistike in leposlovja ter dostopnosti do slovenske knjige. Te negativne posledice Zakona o uravnoteženju javnih financ se z omenjeno novelo zakona odpravljajo.

V Poslanski skupini DeSUS podpiramo predlog zakona, saj Javni agenciji za knjigo omogoča takšno organizacijo okolja, v katerem bo lažje uresničevala svoje, z zakonom določeno, poslanstvo. Gre za omogočanje pogojev za vrhunsko ustvarjalnost na področju humanistike in leposlovja, krepitev zavesti o pomenu slovenske pisane knjižne besede ter skrb za večjo prepoznavnost slovenskih ustvarjalcev s področja humanistike in leposlovja doma in v svetu. Hvala lepa.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, spoštovani gospod minister, kolegice poslanke in poslanci!

Javna agencija za knjigo Republike Slovenije je pomembna, a po mnenju Nove Slovenije veliko premalo poznana institucija. Zakaj pomembna? Med njene glavne naloge spadajo prizadevanja za večjo dostopnost slovenske knjige, dvig zavesti o pomenu knjige in branja za razvoj posameznika in družbe ter spodbujanje vrhunske ustvarjalnosti na področju leposlovja in znanosti. Agencija izvaja številne, po naši oceni zelo koristne projekte, ki

spodbujajo razvoj bralne kulture že pri mladih. Naj omenim projekta "Rastem s knjigo" in "Knjigajmo migajmo" ter aktualno nacionalno knjižno kampanjo "Ni igre brez drame". Agencija izvaja številne naloge na področju knjige in je s tem osrednji organ, ki pomaga, da je knjiga dostopnejša državljanom in branje bolj privlačno.

V Poslanski skupini Nove Slovenije podpiramo vrnitev področja znanstvenega tiska z Javne agencije za knjigo Republike Slovenije nazaj na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije, kamor po mnenju široke strokovne javnosti tudi najbolj sodi. Zadržani pa smo do predlaganih sprememb imenovanja članov sveta agencije, ki lahko pomenijo povečanje političnega vpliva na imenovanje članov, posledično pa dogovorno, nenamensko porabo javnega denarja, namenjenega področju knjige. Nekateri predstavniki civilne družbe so v dosedanjem postopku obravnave zakona na to tudi javno opozorili. V Novi Sloveniji pozivamo Ministrstvo za kulturo in ne nazadnje Vlado RS, da bolj prislunheta opozorilom civilne družbe in skupaj z njihovimi predstavniki poiščeta rešitve, ki ne bodo po nepotrebnem vznemirjale deležnikov. Prav tako se ne strinjamo s predlagano razveljavitvijo 50. člena Zakona za uravnoteženje javnih financ, ki je še en kamenček pri spodkopavanju učinkov zniževanja odhodkov proračuna. Poslanci Nove Slovenije noveli zakona ne bomo nasprotovali.

PRESEDNİK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Aljoša Jerič bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivne Slovenije.

ALJOŠA JERIČ (PS PS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister, kolegice poslanke in poslanci!

Z novelo Zakona o Javni agenciji za knjigo, ki jo danes obravnavamo, odpravljamo pomanjkljivosti, ki so se izkazale v dosedanjem delovanju agencije. Kot prvo se črta določba ZUJF, ki je administrativno omejil agencijo zgolj na financiranje programa, kar je povzročilo, da agencija ni mogla izvajati programa dela in se niti ustrezno organizirati. Druga sprememba je prenos znanstvene publicistike, ki se prenaša nazaj na Agencijo za raziskovalno dejavnost, ker je to področje bolj povezano s sistemom raziskovalne dejavnosti, s čimer so ne nazadnje zadovoljni tudi na sami Agenciji za raziskovalno dejavnost. S tretjo spremembo, zaradi katere bo verjetno največ razprave, s spremembo o sestavi sveta agencije, se prvenstveno sledi poslanstvu Javne agencije za knjigo, ki je bila v prvi vrsti ustanovljena zato, da oblikuje celovito politiko do področja knjige. Za to mora združevati interese avtorjev, prevajalcev, založnikov, knjižnic, knjigar in vseh tistih, ki se ukvarjajo z bralno kulturo. Ustanovitelj bo tako v svet agencije neposredno imenoval tri člane, pri čemer je eden izmed njih strokovnjak s področja dela agencije, financ ali pravnih zadev, eden je

strokovnjak s področja knjižnične dejavnosti, eden pa strokovnjak s področja bralne kulture. Ostale štiri člane imenuje ustanovitelj na predlog avtorjev, prevajalcev, založnikov in knjigotržcev. Vsak strokovna skupina svoje predloge poda na javni poziv, ki ga izvede ministrstvo, pristojno za kulturo. Na ta način se odgovornost oblikovanja predlogov za člane sveta prenaša na strokovno javnost. Če pa bi se zgodilo, da strokovna javnost ne bi bila enotna ali se ne bi odzvala na poziv, mora imeti minister možnost, da oblikuje in imenuje člane sveta, ker bi sicer lahko prišlo do blokade delovanja javne agencije.

V razpravi na seji matičnega delovnega telesa je bilo izpostavljeno vprašanje reprezentativnosti posameznih organizacij civilne družbe, vendar ob opozorilu Zakonodajno-pravne službe, da ni jasno določeno, kako so določena reprezentativna društva pisateljev in prevajalcev, torej je ugotavljanje reprezentativnosti brez zakonske podlage nemogoče. In ob mnenju Centra nevladnih organizacij Slovenije, da obstajajo tudi pri nas mehanizmi in prakse, kako se nevladne organizacije glede tega poenotijo, smo v Pozitivni Sloveniji mnenja, da je predlagana rešitev, ki predpostavlja nujnost dialoga in dogovarjanja znotraj strokovne javnosti, dobro premišljena in primerna rešitev, kar pa seveda ne preprečuje, da bi ministrstvo omenjene pripombe posameznih društev upoštevalo pri oblikovanju sprememb podzakonskih aktov oziroma akta o ustanovitvi javne agencije. Ne nazadnje je tako oblikovano določilo v zakonu tudi v skladu s številnimi resolucijami, ki na ravni Evropske unije in Sveta Evrope govorijo o zastopnosti nevladnih organizacij ali civilne družbe pri organih upravljanja v tistih zadevah, ki jih zanimajo, kar področje knjige nedvomno je. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Janja Napast bo predstavila stališča Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani minister s sodelavcema, drage poslanke in poslanci, lepo pozdravljeni!

S predlaganimi spremembami se področje znanstvenega tiska iz Javne agencije za knjigo Republike Slovenije prenese nazaj na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije in s tem tudi vse pogodbene obveznosti, ki so nastale za obdobje 2012–2014. S prenosom dela pristojnosti se uskladi tudi število in sestava članov sveta ter število komisij Javne agencije za knjigo Republike Slovenije.

Zakon o uravnoteženju javnih financ je sredstva za delovanje Javne agencije za knjigo Republike Slovenije na področju znanosti v letu 2012 v primerjavi z letom 2011 zmanjšal, kar je otežilo delo. Zato tudi predlog, da se omenjeno

področje prenese nazaj na Javno agencijo za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije. S to agencijo je prenos dogovorjen, sredstva so zagotovljena. Slednja naj bi imela že vzpostavljeno administrativno-tehnično podporo pri izvajanju razpisov in ustaljene kanale komuniciranja s prijavitelji ter financiranja publicistike na področju znanosti. Vlada in predstavniki agencije obljublajo, da bodo na ta način postopki in stroški delovanja optimizirani ter ustrezno cenejši, kvaliteta storitev pa ne bo manjša.

Na seji Odbora za kulturo je bila precej razprave deležna tudi sprememba sestave sveta javne agencije, ki je po novem, po mnenju ministrstva, usklajen s poslanstvi in cilji javne agencije. Ker je javna agencija ustanovljena z namenom, da sistematično skrbi za razvoj celotnega področja knjige, je zastopanost vseh členov verige knjige ključ do celovitih politik na tem področju. Vendar pa predlog ne vključuje predstavnikov društva pisateljev, na kar je predstavnik društva tudi opozoril. Poleg tega je treba poudariti, da stroka ne pomeni enako znanosti. Ocenjujejo, da se z novo sestavo sveta pomemben del, torej avtorji, izključuje. Tudi zaradi tega imamo v Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke nekaj težav, vendar zakonu ne bomo nasprotovali.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Sledi še predstavitev stališča Poslanske skupine Socialnih demokratov, ki ga bo podal gospod Samo Bevk.

SAMO BEVK (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani zbor!

Zakon o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije je bil sprejet v Državnem zboru leta 2007 s soglasjem vseh prisotnih poslank in poslancev, a enotnost glede vloge in pomena agencije, ki smo jo takrat izražali, ni trajala dolgo. Paradoksalno je vlada v približno enaki sestavi le pet let po ustanovitvi tlakovala pot k ukinitvi agencije in s tem nameravala nadgraditi lahkotni projekt vitke državne uprave. Zakon o uravnoteženju javnih financ Javne agencije za knjigo res da ni ukinil, je pa praktično onemogočil izpolnjevanje z zakonom določenih nalog.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo se odločno zoperstavili poskusom institucionalne destabilizacije in politizacije dela agencije. Na prejšnjo vlado smo naslovili več poslanskih pobud, vložili amandma k ZUJF, pripravili osnutek zakonske spremembe, ogrožanje njenega delovanja pa evidentirali tudi v interpelaciji delu in odgovornosti pristojnega ministra, zato predlog novele zakona, ki je danes pred nami, razumemo kot uresničevanje sanacijskega programa za odpravo posledic ravnanj prejšnje vlade na področju knjige, ki ga je, takrat še kandidat za ministra, dr. Uroš Grilc napovedal na svoji predstavitvi na Odboru za kulturo.

Za Poslansko skupino Socialnih demokratov je najpomembnejše, da se s predlogom novele odpravljajo pomanjkljivosti veljavne ureditve. Pri tem posebej opozarjamo na odpravo nedosegljivih omejitev glede javnega sofinanciranja delovanja agencije, ki jih je postavil ZUJF. Na agenciji so namreč že pred sprejemom tako imenovanega varčevalnega zakona z javnimi sredstvi ravnali skrajno varčno in odgovorno. Verjamemo, da od takšnega ravnanja po sprememu novele ne bodo odstopili. K temu jih ne nazadnje zavezujejo tudi določila Zakona o izvrševanju proračuna. Podpiramo tudi prenos dejavnosti znanstvenega tista na Agencijo za raziskovalno dejavnost ter popolnitev sestave sveta s predstavniki založnikov in knjigotržcev. V prihodnje od ministra in Vlade pričakujemo še večjo občutljivost za vprašanja davčne politike na področju knjige, tudi za njeno elektronsko različico, za katero velja višja stopnja obdavčitve.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov smo na prejšnjo vlado naslovili več zahtev o zagotavljanju okolja za politično neodvisnost agencije. Prav zato smo bili po obravnavi predloga novele na Odboru za kulturo še toliko bolj pozorni na protestno pismo Društva slovenskih pisateljev. V njem pisatelji opozarjajo, da lahko drugačen način predlaganja članov sveta agencije, ki je bil vpeljan z amandmajem na pripombo Zakonodajno-pravne službe Državnega zbora, grozi strokovnost in neodvisnost njenega delovanja. Zato smo z odobravanjem sprejeli pomirjujoč odgovor, da bo Ministrstvo za kulturo pripombe društva upoštevalo pri spremembah aktov agencije ter večjo težko namenilo tistim kandidatom za člane sveta, ki jih bodo predlagala stanovska združenja.

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo predlog novele Zakona o Javni agenciji za knjigo podprli. Poleg izvajanja institucionalne podpore na področju knjige nas namreč inovativnost nekaterih projektov utrjuje v prepričanju, da je bila ustanovitev agencije modra odločitev. Med temi naj omenim le najnovejši projekt povezovanja evropskega košarkarskega prvenstva in knjige pod sloganom "Ni igre brez drame", ki jo je agencija zasnovala z organizatorji Eurobasketa v sodelovanju z založniki in knjigotržci. S tem projektom zaključujem v želji, da bi bilo na področju knjige v prihodnje čim manj politične drame in da predlog novele podprejo tudi tisti, s katerimi smo pred nekaj leti skupaj delili prepričanje o pomenu agencije za utrjevanje in razvoj slovenske kulturne identitete. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala lepa. S tem smo končali s predstavitevjo stališč poslanskih skupin.

Ker amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o

predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v ponedeljek, 15. julija 2013, v okviru glasovanj.

S prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **21. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA RESOLUCIJE O NACIONALNEM PROGRAMU ZA JEZIKOVNO POLITIKO 2014–2018.**

Predlog resolucije je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada in za dopolnilno obrazložitev predloga resolucije dajem besedo ministru za kulturo, dr. Urošu Grlicu.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovani!

Z letom 2012 je prenehala veljati Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2007–2011. Da bi pravočasno začrtali strokovne smernice za jezikovno-politične odločitve in ukrepe v naslednjem petletnem obdobju, je Ministrstvo za kulturo pričelo pripravljati nov nacionalni program že v letu 2010. Delo se je iz organizacijskih razlogov zavleklo, tako da je nova resolucija pripravljena za obdobje 2014–2018.

Očrtal bom samo osrednje cilje slovenske jezikovne politike v novem programu. Prvič, oblikovanje skupnosti samostojnih govorcev z razvito jezikovno zmožnostjo v slovenščini, z zadostnim znanjem drugih jezikov, z visoko stopnjo jezikovne samozavedi in ustrezno stopnjo pripravljenosti za sprejemanje in kulturne razliknosti. Drugič, formalnopravno uokvirjanje slovenske jezikovne politike tako s krovnim zakonom, kot s posameznimi določbami posebnih področnih zakonov, uredb in drugih aktov. Tretjič, okrepiti skrb in odgovornost za Slovence zunaj meja Republike Slovenije, ob tem pa upoštevati vse govorce, ki jim slovenščina ni materni jezik; pripadnike madžarske in italijanske narodne skupnosti, romske skupnosti, drugih jezikovnih skupnosti, priseljence ter vse druge, ki prihajajo ali želijo priti znotraj ali zunaj meja Republike Slovenije v stik s slovenskim jezikom. Četrtrič, posebno pozornost nameniti prednostim in izzivom, ki jih prinaša dejstvo, da je slovenščina uradni jezik Evropske unije.

Resolucija je strukturno razčlenjena na štiri ključna poglavja. Na poglavje o jezikovnem izobraževanju, ki si zadaja za cilje povečanje števila usposobljenih učiteljev in učečih se za kompetentno uporabo priročnikov in drugih jezikovnih virov, povečano število poznavalcev jezikovnih tehnologij, povečanje števila udeležencev jezikovnih izobraževalnih procesov, namenjenih zamejskim, zdomskim in izseljenskim otrokom, zagotavljanje kakovosti in optimizacija povečanja ter učenja tujih jezikov, usklajeno načrtovanje in razvijanje oblik jezikovnega izobraževanja govorcev s posebnimi potrebami ter jezikovna ureditev visokega šolstva in znanosti. Jezikovna

opremljenost je drugo poglavje; usklajeno razvijanje in nastajanje temeljnih in specializiranih jezikovnih priročnikov in jezikovne infrastrukture, dostopnost na spletu s čim več podatki o slovenščini, usklajen načrt razvoja jezikovnih tehnologij, ki bo temeljil na preverbi stanja in postavljenih prioritetah, ter povečanje števila in večja dostopnost digitaliziranih del pisne in kulturne dediščine, priročnikov za slovenščino in besedil znanstvene produkcije. Tretje poglavje so formalnopravni vidiki. Doseči moramo učinkovitejši formalni pravni okvir slovenske jezikovne politike in celovito oceno slovenske jezikovne situacije glede na različne parametre, ki bo služila za pripravo novega nacionalnega programa za jezikovno politiko. In četrto poglavje: slovenščina v Evropski uniji. Treba je zagotoviti ustrezno strokovno, jezikovno, terminološko pomoč slovenskim prevajalcem in tolmačem v institucijah EU, da bodo lahko pripravili zanesljivo slovensko različico zakonodaje EU, pa tudi prevajalcem in tolmačem v Sloveniji, ki nas jezikovno predstavljajo v mednarodni skupnosti.

Slovenska jezikovna politika mora v naslednjem programskem obdobju zagotoviti ustrezen institucionalni in programski okvir za izdelavo takih jezikovno načrtovanih korakov, ki bodo odgovorno, strokovno, kakovostno in operativno, učinkovito uresničili postavljene načelne cilje. Za to jezikovno politični program predvideva kot začetni izvedbeni korak za doseg ciljev, oblikovanje dveh med seboj usklajenih, samostojnih in celovitih jezikovno političnih nacionalnih dokumentov: akcijskega načrta za jezikovno izobraževanje in akcijskega načrta za jezikovno opremljenost. Ta pristop v nacionalnem programu za jezikovno politiko temelji tudi na spoznanju o odločenih pomanjkljivih pristopih prejšnjega programa, kajti problem oblikovanja učinkovite jezikovne politike se veže na izrazito medresorsko raven. In na ta način z dvema akcijskima načrtoma z oblikovanjem posebnih strokovnih komisij mislimo, da bomo dosegli dosti bolj učinkovito uresničevanje zastavljenih ciljev.

Za konec naj samo še povem, da je program nastajal dlje časa, da sta ga pripravili dve projektni skupini, da se vidi, da je program strokovno zelo široko zastavljen, in vesel sem, da ga tudi stroka zelo močno podpira. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Resolucijo je obravnaval tudi Odbor za kulturo kot matično delovno telo. In poročilo odbora bo podala predsednica, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavko, poslanke in poslanci!

Odbor za kulturo je na 3. seji, 28. junija, obravnaval Predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018.

Predlog je predložila Vlada. Zakonodajno-pravna služba je dala pripombe k trem podpoglavjem. Komisija Državnega zbora za narodni skupnosti je obravnavala resolucijo kot zainteresirano delovno telo in opozorila na nekatere neustreznosti pri rabi posameznih strokovnih izrazov, podala pa je tudi več predlogov za amandmaje odbora. Predlog resolucije je obravnavala tudi Komisija Državnega sveta za kulturo, znanost, šolstvo in šport, resolucijo podprla in predlagala nekaj amandmajev. Ustno je mnenje predstavil dr. Zoran Božič. Odbor je na podlagi 46. člena Poslovnika 26. junija opravil javno predstavitev mnenj. Namen te predstavitve je bil pridobiti mnenja in stališča strokovne in širše javnosti o predlogu resolucije. V poslovniskem roku so amandmaje vložile štiri koalicijske poslanske skupine, in sicer k petim podpoglavjem, Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti k trem podpoglavjem in dala predlog za novo podpoglavje. Poslanec Jani Möderndorfer je prav tako vložil amandmaje k štirim podpoglavjem in predlagal eno novo podpoglavje. Pri delu odbora so sodelovali minister za kulturo, dr. Uroš Grilc, vodja službe za slovenski jezik na Ministrstvu za kulturo, dr. Simona Bergoč, predsednik Zveze društev slepih in slabovidnih Slovenije Tomaž Vraber in član tega društva Jožef Gregorc, predstavnik Instituta Jožefa Štefana, dr. Simon Krek, predstavnik SAZU, dr. Janez Orešnik. Omenila sem že predstavnika Državnega sveta Zorana Božiča in pa predstavnik Zakonodajno-pravne službe, dr. Samo Divjak.

Minister za kulturo, dr. Uroš Grilc, je v uvodu povedal, da je z letom 2012 prenehala veljati Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2007–2011. Ponovno je predstavil razloge, zakaj je prišlo do zamika. Nato je predstavil osrednje cilje slovenske jezikovne politike v novem programu. Teh ciljev je pet: dvig ravni jezikovne zmožnosti oziroma pismenosti v slovenščini, zagotovitev kakovostne jezikovne opremljenosti za učinkovito sporazumevanje, okrepljena skrb in odgovornost za Slovence zunaj meja Republike Slovenije in upoštevanje vseh govorcev, ki jim slovenščina ni materni jezik, formalnopravno uokvirjanje slovenske jezikovne politike in petič, pozornost prednostim in izzivom, ki jih prinaša dejstvo, da je slovenščina uradni jezik Evropske unije.

Nacionalni program za jezikovno politiko 2014–2018 je glede na prejšnji program zmanjšal število operativnih ciljev in poudarja strateško naravnost in osredotočenost na uresničevanje ključnih področij jezikovne politike v naslednjem obdobju. Taka naravnost omogoča večjo sistematičnost in usklajenost nosilcev, s tem pa tudi realnejšo perspektivo glede uresničevanja posameznih nalog. Predstavnik Zakonodajno-pravne službe je menil, da je resolucija obsežen strokovni in ponekod tudi težje razumljiv tekst. Opozoril je

tudi, da v tak akt, kot je resolucija, ne sodita kazalo in obrazložitev, zato je predlagal njuno črtanje. V okviru razprave so članice in člani odbora ter drugi vabljeni govorili predvsem o dejavnostih Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša in o njegovi zastopanosti v predlogu resolucije, o dostopnosti literarnih, strokovnih in drugih besedil za slepe in slabovidne, gluhoslepe in ljudi z motnjami branja, o priznanju znakovnega jezika za gluhe osebe in o obvladovanju tujih jezikov ter jezikovnem izobraževanju. Nekaj pomislekov je bilo izraženih tudi glede uporabe različnih izrazov za manjšine.

Ker je pred vami poročilo v pisni obliki, naj samo povem, da so bili sprejeti amandmaji vključeni v dopolnjeni predlog. Pred vami pa so tudi predlagani amandmaji, ki jih lahko razberete iz pregleda amandmajev. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Janez Ribič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister s sodelavcema, poslanke in poslanci!

Tako kot morajo ljudje, ki pripadajo isti kulturi, imeti podobne konceptualne zemljevide, morajo tudi jezikovne znake interpretirati enako. Kajti le tako si lahko učinkovito izmenjujemo pomene, zato se nam zdi Resolucija o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018 še kako pomembna.

V Slovenski ljudski stranki podpiramo dopolnjeni predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko, ker ustrezno opredeljuje odgovornost države Slovenije do uresničevanja in nadgrajevanja jezikovne politike. Predlagani nacionalni program sledi sodobni slovenski jezikovni stvarnosti. V resoluciji se tudi posebna skrb namenja ohranjanju in razvijanju obsega vitalnosti in dinamičnosti slovenskega jezika na različnih strokovnih področjih. Vse je lepo in prav, vendar se po tehtnem premisleku in dosedanji praksi tu zastavlja vprašanje učinkovitosti. Ali bodo predvideni ukrepi za uresničevanje programskih ciljev zagotovili razvoj slovenskega jezika, še posebej kot strokovnega oziroma znanstvenega jezika? V Slovenski ljudski stranki imamo tudi tu pomisleke glede na odnos države do vsakdanje rabe jezika v praksi. Največ pomislekov se nanaša na rabo in razvoj slovenskega strokovnega oziroma znanstvenega jezika. Kako naj nekdo prevede nek strokovni angleški izraz v slovenski jezik, če nikoli ni slišal za slovenskega, saj mu je bila na fakulteti ponujena izključno angleška literatura, kar je normalno, saj imajo objave znanstvenih tekstov v tujih revijah ob habilitacijskih pogojih prednost pred objavami v slovenskem znanstvenem tisku. Kljub temu predstavniki fakultet govorijo, da bodo ohranili

slovenščino kot strokovni in znanstveni jezik, ali pa imajo to celo zapisano v statutih univerze. Vendar je to tudi vse, kar storijo. V resoluciji ste zapisali: "Jezikovna ureditev visokega šolstva in znanosti; izhodišče ukrepov v resoluciji je domneva, da slovenske univerze in Republika Slovenija želijo ohraniti in nadalje razvijati slovenščino kot učni jezik visokošolskega izobraževanja in jezik znanosti." To je utopija, saj profesorji pod krinko pridobivanja mednarodnih znanj študentom ponujajo izključno angleško literaturo, ker se jim ne da pripravljati predstavitve v slovenskem jeziku ali pisati knjig, ker je premajhna naklada in zato prinese premalo dobička. Znanje tujih jezikov je pomembno. Ampak s takšnim načinom dela nobena fakulteta ne ohranja in razvija slovenskega jezika kot strokovnega jezika. Če se bo ta trend nadaljeval, in če k temu prištejemo še slabo podlago znanja materinščine učencev in dijakov iz osnovne in srednje šole, bomo počasi dobivali tako imenovane strokovnjake, ki bodo v maternem jeziku nepismeni. To je zelo zaskrbljujoče in zato poudarjamo, da je resolucija bistveno premalo. Vsi skupaj se bomo morali potruditi, če hočemo obdržati in razvijati slovenščino kot znanstveni in strokovni jezik. Zelo nas tudi zanima, kako boste z jezikovno politiko na univerzah uveljavili, da slovenski profesorji slovenskim študentom ne bodo predavali v tujih jezikih. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marjana Kotnik Poropat bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARJANA KOTNIK POROPAT (PS DeSUS): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, spoštovani minister s sodelavkama!

Ob sobivanju z globalno angleščino in drugimi velikimi jeziki Evropske unije je vprašanje obstoja slovenskega jezika v prihodnosti še kako na mestu. Predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko nam ponuja konkretne odgovore in rešitve. Med cilji nacionalnega programa sta poleg formalnega uokvirjanja slovenske jezikovne politike tudi skrb in odgovornost za zamejce ter vse, ki jim slovenščina ni materni jezik. Torej, pripadnike madžarske in italijanske narodne manjšine, romske skupnosti in drugih jezikovnih skupnosti ter priseljence.

V Poslanski skupini DeSUS pozdravljamo dejstvo, da resolucija posebno pozornost namenja govorcem s posebnimi potrebami, predvsem gluhim, in slovenskemu znakovnemu jeziku. Znakovni jezik namreč daje gluhim osebam možnost, da se izrazijo, s tem pa preprečuje njihovo izolacijo ter jim omogoča enakopravnejše uveljavljanje vseh človekovih pravic in svoboščin. Priznanje znakovnega jezika bo gluhim osebam povečalo možnost

dostopa do ustrezne izobrazbe ter socialne in poklicne vključenosti.

Izpostavi velja tudi položaj slovenskega jezika v visokem šolstvu in znanosti. Slovenske univerze morajo ohranjati in nadalje razvijati slovenščino kot učni jezik visokošolskega izobraževanja in jezika znanosti. Zavedamo se želje in potrebe po internacionalizaciji, vendar pa raba slovenskega jezika v visokem šolstvu in znanosti ne more pomeniti ovire za proces mednarodnega povezovanja in sodelovanja. Iz tega razloga še posebej podpiramo ukrepe, ki vodijo k ohranitvi statusa slovenščine kot uradnega in učnega jezika visokega šolstva ter izboljšanju položaja slovenščine kot jezika znanosti. Tone Pavček je zapisal: "Z jezikom smo, kar smo. V jeziku bivamo, z jezikom se ločujemo od drugih, jezik je organ naše duše, naš orožje, naš razpoznavni znak, naše bistvo in naša bit."

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlog resolucije podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO WEBER: Hvala tudi vam.

In gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Spoštovani!

Slovenščina je najprej naš materni jezik, vsaj za večino slovenskih državljanov, potem naš uradni jezik in eden izmed 24 uradnih jezikov v Evropski uniji. Naši pradedje so o slovenščini kot uradnem jeziku države le sanjali, mi pa te sanje živimo in smo lahko le hvaležni svojim prednikom, da jim je uspelo naš jezik ohraniti kljub različnim pritiskom in različnim oblastnikom.

Jezik pa je živa stvar, saj se nenehno razvija, izpopolnjuje, dograjuje. Lahko pa tudi izumre in se pozabi, če z njim ne ravnamo dovolj skrbno. Ker smo Slovenci le številčno sorazmerno majhen narod, obdan z narodi, katerih jezik se bistveno razlikuje od slovenščine, če izvzamemo hrvaščino, smo se ves čas morali učiti tudi jezike sosedov in tudi druge evropske jezike. Prav zaradi tega imamo še večjo odgovornost do ohranjanja, razvijanja in rabe slovenskega jezika. Za ohranjanje, rabo in razvoj jezika je izredno pomembno izobraževanje na vseh nivojih. Raziskave kažejo, da imamo v Sloveniji problem z nizko stopnjo funkcionalne pismenosti, zato je treba v izobraževalnem procesu temu nameniti veliko pozornosti. Poleg teoretičnega in uporabnega znanja pa moramo mlade predvsem ozavestiti o pomenu maternega jezika, hkrati pa poučevanje slovenščine narediti čim bolj privlačno, da se bodo mladi slovenščino učili z veseljem in ne z odporom, kot se žal prevečkrat dogaja zaradi prezahtevnih učbenikov in preobsežnih učnih načrtov.

Resolucija poudarja tudi pomen učenja slovenščine izven meja Republike Slovenije, torej v zamejstvu oziroma na področju

slovenskih narodnih skupnosti vseh štirih sosednjih državah. Slovenija namenja posebno skrb učenju slovenščine pri naših izseljencih, povratnikih, pri otrocih in mladini naših izseljencev, zdomcev in zamejcev. Zagotavljanje finančnih sredstev za učenje slovenskega jezika, ki jih Slovenija v veliki meri zagotavlja – tečajji v Sloveniji, jezikovni tabori, natečaji, vse to pripomore k ustvarjanju enotnega slovenskega kulturnega prostora in pripomore k ohranjanju materne jezika tudi pri tistih Slovincih, ki živijo izven slovenskih meja. Resolucija poudarja tudi pomen učenja slovenščine za priseljence. Znanje jezika držav, v kateri nekdo živi in dela, zagotovo povečuje možnosti za večjo vključenost v družbo in tudi povečuje njegovo konkurenčnost na trgu dela. Tako kot želimo, da imajo pripadniki slovenskih manjšin zunaj meja Slovenije možnost uporabe in izobraževanja v slovenskem jeziku, kar jim mora zagotavljati najprej matična država, Slovenija pa po svojih najboljših zmožnostih pri tem pomaga, je prav, da tudi obe manjšini, Madžarska in Italijanska uživata vso pozornost in podporo Slovenije pri ohranjanju in rabi jezika manjšine. Pri tem je pomembno poudariti, da je znanje jezika sosednjih držav lahko velika prednost in most med dvema državama. Tudi Evropska unija spodbuja učenje jezikov sosednjih držav in ohranjanje jezikovne raznolikosti Evrope.

V Novi Sloveniji se zavzemamo za uveljavljanje in razvoj slovenščine na tradicionalnih in na novih področjih. Z razvojem znanosti in novih tehnologij ter globalizacijskih procesov je nujno jezik ves čas dopolnjevati, dograjevati z novimi izrazi in jih potem tudi dosledno uporabljati, zlasti v tehniki, informacijski tehnologiji, podjetništvu, na univerzi, v turizmu, zato je potrebna aktivna jezikovna politika države. Slovenskim državljanom mora biti zagotovljeno, da bodo lahko o vseh javnih zadevah govorili in dobili informacije o slovenskem jeziku. Od funkcionarjev, ki zastopajo Slovenijo v inštitucijah Evropske unije pa pričakujemo, da bodo tam dosledno uveljavljali pravico do rabe slovenščine kot enega izmed uradnih jezikov Evropske unije.

Predlog resolucije je kompleksen dokument, ki določa podlago za doseganje zgoraj navedenega. V dosedanji obravnavi resolucije se je pokazalo izredno zanimanje deležnikov, ki so predlagali mnogo dopolnitev ter nekaj sprememb. Nova Slovenija je na seji Odbora za kulturo podprla prizadevanje Inštituta za slovenski jezik Frana Ramovša pri ZRCS SAZU, da ima zadnjo besedo pri slovenskih normativnih priročnikih, kot so pravopis in drugi.

Resolucijo bomo poslanci Nove Slovenije podprli.

PRESEDNIK JANKO WEBER: Hvala.

Dr. László Göncz bo predstavil stališče Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister s sodelavko, kolegice in kolegi!

O splošnem delu Predloga o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018 je bilo že veliko povedanega in se z njim tudi v celoti strinjamo, zato se bom osredotočil zgolj na tako imenovani narodnostni oziroma manjšinski vidik omenjenega dokumenta. Ker v okviru organizacij narodnih skupnosti konstantno ugotavljamo, da obstaja razkorak med ustavnimi, mednarodnopravnimi in zakonskimi določbami o javni in zasebni rabi italijanskega in madžarskega jezika ter uresničevanjem teh določb v praksi, in zaradi zavedanja, da so težave še toliko večje, zaradi pomanjkanja nadzora nad uresničevanjem določb zakonskih aktov, smo se v okviru obravnave Predloga resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018 odločili za nadgradnjo besedila predloga. Z zadovoljstvom ugotavljamo, da smo se pri tem srečali z zelo konstruktivnim in pozitivnim pristopom pristojnega urada Ministrstva za kulturo, tudi vodstva ministrstva ter vseh drugih subjektov in dejavnikov, s katerimi smo sodelovali v preteklih tednih. Zaradi tega smo v fazi obravnave predloga resolucije, od Komisije za narodne skupnosti do matičnega Odbora za kulturo, uspeli prvotni predlog besedila dejansko nadgraditi in upamo, da bomo doseženo danes oziroma v okviru glasovanja ali odločanja v ponedeljek na plenarni seji še dodatno dopolnili. Za lažje razumevanje naše predlagane dopolnitve naj povzamem, da je bila glavna pomanjkljivost prvotnega predloga resolucije z vidika avtohtonih narodnih skupnosti ta, da ni prinašala celovitih sistemskih politik in posebnih akcijskih načrtov jezikovnega izobraževanja ter jezikovne opremljenosti z vidika omenjenih skupnosti oziroma njenega materne jezika. V okviru poglobljenih usklajevanj o amandmajih smo, kot sem že rekel, soglasno pripravili predloge, ki bodo dokončno nadgradili dokument resolucije.

Če se omejim zgolj na bistvo in predvidne učinke, ki jih želimo doseči z vsebino najvažnejšega amandmaja v poglavju 2. 1. 5. Jeziki manjšin in priseljencev v Republiki Sloveniji – kajti z razlagami amandmajev, ki so bolj formalne narave in gredo v popravek ustavno pogojenih pravil in terminov v zvezi z izrazoslovjem za narodne skupnosti, ki jih je predlagala tudi Zakonodajno-pravna služba, ne bom zavlačeval –, je treba poudariti, da je namenjena posebna skrb za rabo in uveljavljanje jezika narodnih skupnosti ter romske skupnosti ter tudi za jezikovne pravice ostalih manjšinskih skupin in priseljencev v skladu, kot to določajo zakon, mednarodni dokument in deklaracija, ki se nanašajo na to področje. Z novo resolucijo predvidevamo predvsem pozitivne učinke, kot so usklajeno načrtovanje, razvijanje in izvajanje jezikovno-izobraževalnih politik, povečanje števila

jezikovno usposobljenih javnih uslužbencev in funkcionarjev v jeziku avtohtonih narodnih skupnosti, ustrezna medijska prisotnost jezikov avtohtonih narodnih skupnosti, romske skupnosti, drugih manjšin in priseljencev, ozaveščenost o obstoju jezikov avtohtonih narodnih skupnosti, romske skupnosti, drugih manjšin in priseljencev pri ostalih državljanih Republike Slovenije na področju vzgoje in izobraževanje, informiranje in medijske dejavnosti, kulturne dejavnosti in znanstveno-raziskovalna dejavnost.

Torej, da ne bom predolg, ob tem sorazmerno poznem času, naj še enkrat poudarim, da Predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko s predlaganimi dopolnitvami – upam, da bodo sprejete – uživa našo podporo.

Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Dragan Bosnić bo predstavil stališče Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Lepo pozdravljeni!

Kultura in jezik sta očitno za najmočnejše, ki še vztrajajo v tem prostoru.

Za začetek, v Pozitivni Sloveniji bomo resolucijo podprli. Navedel bi par vzrokov, ki so krivi za to. Najprej strokovnost ljudi, ki so delali pri tej resoluciji – minister, ne vem, če sem mogoče narobe štel, ampak smo našli tri skupine, eno je sicer komisija vmes –, in pa dvakratna javna razprava, ena se je končala pred natanko enim letom oziroma tu nekje 15. 7., druga pa zdaj februarja, nakar je šla ta resolucija še v medresorsko usklajevanje in zdaj je tu pred nami pač takšna, kot je.

Ključni vzrok je, mislim, minister v uvodu svoje predstavitve navedel, in sicer jasno opredeljena vizija, ki govori o usposobljenih govorkah in govoricah v slovenskem jeziku z visoko jezikovno zmožnostjo. To je ključ. Potem pa še operacionalizacija za dosego teh ciljev. Namreč, govorimo o dveh akcijskih načrtih za jezikovno izobraževanje in opremljenost. Jezikovno izobraževanje je očitno glede na rezultate v letu 2010, glede na rezultate vpisa, nekoliko zatajilo, zato ker naši 15-letniki niso dosegali ciljev, ki smo si jih želeli oziroma kamor smo jih želeli uvrstiti. In na ta način se bo tudi nova resolucija lahko potem verificirala preko teh rezultatov, ki so objektivni pokazatelj. Kar se opremljenosti tiče, vemo, če ni digitalizacije – konec jezika. Pa seveda opremljenost, ki, če uporabim prisposodbo, slepim omogoča, da vsaj delno nekaj vidijo, da pride v kategorijo bralcev, kot smo se z njimi pogovarjali, in gluhim, da tudi nekaj slišijo. To jim tudi omogoča ta resolucija.

Ključna stvar, ki se nam zdi v Pozitivni Sloveniji, je pa ta, da jezik preide iz kategorije orodja oziroma orožja, za kar ga dostikrat zlorabljam v tem prostoru, v neko kategorijo hrane, sploh v Evropi. Glede na našo majhnost

smo lahko začimba, ampak začimba dopolni nek okus. Lahko smo neka taka začimbica, ki pač ta okus v Evropi dopolni, nam pa mora biti to glavna jed, in seveda našim otrokom.

Za konec še sam, če izkoristim to priložnost, poudarjam to skrb, ki jo Resolucija o nacionalnem programu jezikovne politike namenja tistim ljudem, ki jim slovenski jezik ni materni jezik. Prav vesel sem, da sem vam lahko to resolucijo predstavil v svojem tretjem jeziku. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Andrej Čuš bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovani gospod minister!

Priprave resolucije o jezikovni politiki potekajo v Republiki Sloveniji že od leta 2010. Cilji resolucije, ki je pred nami, so oblikovanje govorcev z razvito jezikovno zmožnostjo v slovenščini, z znanjem drugih jezikov ter pripravljenostjo za sprejemanje jezikovne in kulturne raznolikosti. Med cilji nacionalnega programa sta, poleg že večkrat omenjenega formalnopravnega okvirjanja slovenske jezikovne politike, tudi skrb in odgovornost za zamejce ter vse, ki jim slovenščina ni materni jezik, torej pripadnike madžarske in italijanske narodne manjšine, romske skupnosti in drugih jezikovnih skupnosti ter priseljence. Posebno pozornost pa program namenja tudi izzivom, ki jih prinaša slovenščina kot uradni jezik Evropske unije. Veseli nas, da resolucija posebno pozornost posveča slovenskemu znakovnemu jeziku, saj so s tem njeni pripravljavci znakovni jezik prepoznali kot jezik in ne le kot metodo učenja slovenskega jezika.

Vseeno pa bi ob sprejemanju resolucije programa o jezikovni politiki opozorili na zamude, ki so prisotne, že omenjeno od leta 2010 pa do danes. Ob tem pa tudi obžalujemo, da ni bila k pripravi predlogov povabljen tudi Slovenska akademija znanosti in umetnosti, saj je ravno vloga SAZU ključnega pomena pri določanju normativnosti slovenskih priročnikov, kot sta pravopis in slovar slovenskega knjižnega jezika.

Glede na javno predstavitev mnenj, glede na razprave na Odboru za kulturo in tudi glede na amandmaje bomo Predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko v obdobju 2014–2018 podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Majda Potrata bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Še enkrat hvala za besedo. Pozdrave ponavljam.

Resolucija o jezikovni politiki v Sloveniji je pravzaprav nasledek treh členov, ki iz Zakona

o javni rabi slovenščine definirajo naloge in odgovornosti javnih organov. 26. člen govori o nalogah ministrstev, 27. člen opredeljuje koordinacijsko telo in 28. člen o nacionalnem programu. Zakaj govorim o tem? Zato, ker je iz drugega odstavka 28. člena moč razbrati, da za izvajanje nacionalnega programa skrbi Vlada Republike Slovenije, Državni zbor Republike Slovenije pa redno spremlja njegovo uresničevanje.

Kakor koli se skušam spomniti, ali se je doslej Državni zbor kdaj ukvarjal z vprašanjem realizacije resolucije o jezikovni politiki, tiste prejšnje, ugotavljam, da ne. Ravno tako kot ne morem reči, da bi imeli vpogled o tem, kakšna so bila stališča Vlade Republike Slovenije v zvezi s poročili, ki jih je Vlada ugotovila o uresničevanju Zakona o javni rabi slovenščine. To povezujem preprosto z dejstvom, na katerega je opozarjalo že besedilo v prvi resoluciji, ki pravi, da Ministrstvo za kulturo z obstoječim, tedaj sektorjem za slovenščino v okviru Ministrstva za kulturo, ne more opraviti vsega tistega, kar jim je bilo z zakonom naloženo. In na to posebej opozarjam v teh časih, ko smo zlasti zapisani in zapriseženi varčevalci, da je to, da bo resolucija o jezikovni politiki lahko dokument, ki bo tudi uresničen, zvezano z resnično pripravljenostjo imenovati, zaposliti zadostno število strokovnjakov, ki bodo omogočili izpolnitev vseh z zakonom predpisanih naloge. Še toliko bolj pa to velja za vse tisto, kar je moč v tej resoluciji tudi prebrati. Saj imamo predvidene ukrepe in tudi kazalnike, po katerih bomo presojali, ali je resolucija uresničena ali ne.

In moram reči, da tako, kot je v resoluciji zapisano, si je Ministrstvo za kulturo kot tisti prvi agens za to resolucijo zastavilo, da je teh nalog veliko in so pred zelo zahtevno nalogo. Javna predstavitev mnenj je skušala odgovoriti na deset vprašanj. In samo na tri vprašanja bom skušala, kar se da na hitro, opozoriti. Vprašanje je, kakšna so sploh pričakovanja slovenske javnosti v zvezi s to resolucijo in stanjem slovenščine v naši družbi. Mislim, da je tukaj ta resolucija res postavil v ospredje nalogo, da mora biti pozornost namenjena ne samo slovenščini, ampak tudi vsem drugim jezikom, ki sodijo v okvir slovenske jezikovne politike. Nekajkrat je bilo že zagotovljeno ali povedano, kakšni govorci naj bi ob uresničevanju te resolucije postali. Ampak tisto, kar se mi zdi bistveno v tej resoluciji, je tudi opozorilo, da moramo postati takšni govorci, ki bomo v različnih jezikovnih položajih slovenščino tudi izbrali in z rabo udeleževali številne ukrepe resolucije. Drugo vprašanje, ki se mi zdi silno zanimivo, je, ali bomo storili dovolj. Tukaj sta predvidena predvsem dva akcijska načrta in ko sem govorila o tem, pred kakšnimi nalogami stojijo na Ministrstvu za kulturo, sem mislila ravno na časovnico akcijskih načrtov. Prav tako tudi na vse tisto, kar bo moralo postoriti novo oblikovano delovno telo v okviru Vlade. Zaslužilo

pa bi si poseben razmislek tudi tretje vprašanje, ki mi ga zdaj ni uspelo predstaviti, to pa je vprašanje jezika oziroma zlasti slovenščine v visokem šolstvu. Pa saj bo še čas v razpravi. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Polonca Komar bo predstavila stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

POLONCA KOMAR (PS DL): Hvala lepa, gospod predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Danes obravnavamo Predlog resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018 in veseli nas, da je ta pravni akt, ki je pred nami, rezultat zelo široke javne razprave, v katero se je vključil zelo velik del javnosti, ki jih zadeva področje jezikovne politike, kar je nedvomno pripomoglo k temu, da imamo pred seboj kakovosten predlog. Resolucija postavlja naslednje cilje slovenske jezikovne politike, kot jih je omenil že gospod minister, pa dovolite, da jih naj hitro preletim: dvig ravni jezikovne zmožnosti oziroma pismenosti v slovenščini, zagotoviti govorkam in govorcem slovenščine kakovostno jezikovno opremljenost za učinkovito sporazumevanje ter okrepiti skrb in odgovornost za Slovence zunaj meja Republike Slovenije ob upoštevanju vseh govorcev, ki jim slovenščina ni materni jezik, in formalno uokvirjanje slovenske jezikovne politike. Kot zadnji cilj resolucija navaja; nameniti posebno pozornost prednostim in izzivom, ki jih prinaša dejstvo, da je slovenščina uradni jezik Evropske unije. Jezikovnopolitična vizija Republike Slovenije je slovenščini zagotoviti prevladujočo vlogo v uradnem in javnem življenju znotraj države, hkrati pa omogočiti sporazumevanje in obveščanje v drugih jezikih v skladu s pravno in demokratično legitimnimi sporazumevalnimi potrebami svojih državljanov, drugih prebivalcev in obiskovalcev. Predlagana resolucija je v primerjavi s prejšnjo bolj operativna, predvideva konkretna delovna telesa s konkretnimi zadolžitvami resorjev, s čimer bomo prišli do učinkovite jezikovne politike.

V Poslanski skupini Državlanske liste bomo predlog resolucije podprli, prav tako bomo podprli amandmaja poslanskih skupin koalicije. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo zaključili s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o podpoglavjih in vloženi amandmajih, ki jo bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. julija 2013.

V razpravo dajem podpoglavje 2.1.1. ter amandma Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti. Odpiram razpravo in vas vabim k prijavi za besedo.

Gospa Janja Napast ima prva besedo, izvolite

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa še enkrat za besedo.

Na tistih področjih, kjer slovenščina nastopa kot jezik manjšinske narodne skupnosti, bi se morali še posebej zavzeti zanjo, torej za materni jezik in zanj skrbeti, kjer je lahko najbolj ogrožen. Jezikovno izobraževanje pomeni tudi razvijanje in izpopolnjevanje jezikovne zmožnosti govork in govorcev slovenščine kot prvega jezika. Vesela sem, da se osredotočamo na naš jezikovni potencial ne samo v kulturnem smislu, pri širjenju ali ohranjanju slovenske narodne skupnosti v Evropi, ampak tudi v gospodarskem smislu, sicer pa je znano, da je kar 96 % vseh svetovnih jezikov manjših od našega, zato se za izumrtje ni treba bati. Vsekakor pa je pomemben razmislek o obstoju slovenskega jezika zunaj naših meja, to pa, ker je jezik vedno odvisen od naše zavesti. Govorimo tudi o promociji jezika, ki pomeni realnost jezika v novodobnem modernem svetu, torej povečevanje udeležencev v izobraževalnih procesih. Cilj je, lahko rečemo, pretežno praktično uporaben ali kulturno dediščinsko popisovalen. Za jezikoslovje je slovenščina enako zanimiva kot za kateri koli drug jezik, če jo le obravnava v kontekstu jezikoslovne teorije. In če govorimo o siromašenju slovenščine, govorimo lahko to takrat, kadar se ne razvija terminologija. Na to pa v splošni rabi jezika velikokrat vpliva dejstvo, da smo v preteklosti veliko besed v slovenščino prevzeli od drugih jezikov, mogoče bi v dvosmernem procesu morali ponovno začeti razmišljati zdaj. Tudi pri tej širitvi in razvoju morfologije so bolj kot znanstvena besedila pomembna poljudnoznanstvena in strokovna besedila ter univerzitetni učbeniki. Ob tem naj povem še, da stroka ne pomeni enako kot znanost, za slovenski knjižni jezik in hkrati uporabo lokalnih jezikov, torej tudi dialektov, pa je treba občutljivo skrbeti. Ta amandma bom podprla. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo ima mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Amandma, o katerem zdaj govorimo, pravzaprav kaže, s kakšnimi težavami se srečujemo takrat, kadar se pisanja nekega teksta lotevajo strokovnjaki, ki niso pravniki in ne upoštevajo pravno uveljavljene terminologije. Tisto, kar je tem strokovnjakom popolnoma jasno, je lahko v političnem jeziku v razpravi na Odboru za kulturo predmet dolgotrajnih razprav, zaradi tega ker tisto, kar je v sociolingvistiki jasen termin, kar je v sociologiji jasen termin, ni nujno, da je zapisano tako tudi v veljavnih zakonskih določilih. Zato je to eden tistih amandmajev, ki pravzaprav samo vpeljuje ustrezno pravno definicijo, da bomo vedeli, za kakšno spremembo gre. Prvotno besedilo je reklo: "Na ozemlju italijanske in madžarske skupnosti skrbi za kvalitetno izobraževanje ..." Pravno korektno pa je: "Na območjih občin, v

katerih živita italijanska in madžarska narodna skupnost, skrbi za kvalitetno izobraževanje ..." In tako dalje.

Saj ravno zaradi tega, ker smo za to, da vpeljujemo pravno korektno termine tudi v tak dokument, kot je resolucija o nacionalni jezikovni politiki oziroma v slovenski jezikovni politiki, bomo Socialni demokrati ta amandma podprli. Bi pa vseeno ob tem opozorila na neko stvar, ki se mi zdi, da jo bomo slej ko prej morali tudi na ravni teoretičnega diskurza opraviti. Končno se bomo morali soočiti z različnimi pogledi in poimenovanji istih skupin ali enakih ali podobnih skupin. Pregled dosedanje terminologije po Evropi nam kaže, da je to v državah različno urejeno, mi pa imamo v naši državi tudi nekaj pojmov, s katerimi se nekateri težko sprijaznijo. Imamo avtohtone narodne skupnosti, imamo romsko skupnost, imamo skupnosti narodov nekdanjih držav Jugoslavije oziroma narodov bivše SFRJ. Imamo potem še manjšine, denimo za primer nemško govorečo manjšino, in imamo priseljence. Tem pojmom bo počasi treba določiti natančno vsebino. menim, da je to zelo občutljivo vprašanje, o katerem je treba razpravljati z veliko občutka in z veliko strpnosti in nič na silo. Edino tako bomo zadeve lahko urejali korektno in v skladu tudi s to resolucijo, ki govori o upoštevanju vsakogar in vsakega prvega jezika. Po ustavi in po tej resoluciji mu moramo dovoliti, ne samo dovoliti, tudi omogočiti ohranjanje in razvijanje svoje jezikovne in kulturne identitete. Žal se nekatere razprave na odboru v tem pogledu niso ravno najbolj izkazale in so kazale kar precej osti. Upam pa, da bomo te nesporazume premagali in zlasti odpravili prazne strahove.

Amandma odpravlja neko terminološko zadrego in ga bomo Socialni demokrati podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Besedo ima dr. László Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa, gospod predsednik.

Imam sorazmerno lahko delo, ker je gospa Potrata točno obrazložila namen tega našega amandmaja, torej gre za redakcijski amandma. S tem besedilom konkretno sledimo ustavni dikciji uporabe terminologije v zvezi z narodnimi skupnostmi, tako da s tega vidika je bil potreben ta amandma, in seveda ga bom tudi jaz podprl.

Ampak da se potem pozneje ne bi vračal k vsebini, ki je bila odprta tudi s strani gospe Potrata v nadaljevanju obrazložitve. V zvezi s tem bi rekel dvoje. Nedvomno je pomembno, da se to vprašanje uporabe termina, pa ne samo termina, ampak tudi dejanskega umeščanja narodnih skupnosti ali pa manjšin, kakor želite, odpre na strokovni ravni in se o tem razpravlja, vendar pri tem je zelo pomembno, da poskušamo za ta geografski prostor, torej srednjeevropski prostor, posebej negovati in

ohranjati besedo avtohtonost. Namreč, ta beseda v širšem evropskem kontekstu, predvsem pa v svetovnem kontekstu, je marsikdaj, bom rekel napačno interpretirana ali pa zaradi nekkih drugih razlogov postavljena v nepravi kontekst. Menim, da v tem prostoru avtohtonost ima poseben pomen in je to tako z vidika narodnih skupnosti v Sloveniji kakor z vidika Slovencev, ki živijo izven meja, predvsem v zamejstvu, izredno pomembno, da s tem terminom avtohtonost ravnamo zelo odgovorno. Ampak, in to je druga stvar, kar še omenjam, je pa pri tem pomembno poudariti, da to ne pomeni, da so avtohtone narodne skupnosti več ali pa manj, kot so druge manjšine v tem kontekstu. Gre za drugačnost, gre za drugačen zgodovinski okvir in pa tretma tovrstnih skupnosti. In zato menim, da je prav, da se o tem spregovori, ampak v načelu menim, da je ta pristop, kot ga zdaj tukaj zasledimo v tej resoluciji, zelo pravilna formulacija. Morda pri tistih skupinah, za katere smo sedaj združeno napisali ali pa se napiše manjšina – tam je treba zadeve nekoliko bolj definirati in tudi določiti, vsebinsko pa še kako. Ampak menim, da več ali manj, kar se tiče avtohtone narodne skupnosti pa romske skupnosti, so ti termini takšni, kot menim, da je tudi prav.

In s tem zaključujem. Pravim da, kar se tiče besede avtohtonosti, bom grdo besedo uporabil, ne bi smeli nasedati zgolj tistim trendom, ki ne vedno dovolj strokovno in pa argumentirano prihajajo tudi iz nekkih zahodnoevropskih krogov, ko se pojmuje narodna skupnost na "ameriški način". Torej, v srednji Evropi je to vprašanje dosti bolj pestro, dosti bolj raznoliko in precej drugače zgodovinsko pogojeno. Zato je nedvomno pomembno, da se teh reči lotevamo zelo odgovorno in strokovno utemeljeno. Skratka, amandma bom podprl.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Še je bil izkazan interes za razpravo in vas vabim k prijavi za besedo. Besedo dajem gospe Ljudmili Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Zelo prav se mi zdi, da imajo manjšine, ki živijo v Sloveniji, vso možnost in vse pogoje za učenje in uporabo svojega jezika na področju in v občinah, kjer živijo.

Po drugi strani pa imam seveda določene pomisleke glede jezika priseljencev. Slovenija že sedaj namenja kar nekaj sredstev za fakultativno učenje jezikov teh priseljencev, kar se mi tudi zdi izredno dobro in prav, vendar imam pomisleke glede tega, kot berem tukaj v obrazložitvi, da naj bi pa ti jeziki priseljencev postali prvi, torej naj bi bili poučevani kot njihov prvi jezik, slovenščina pa kot drugi jezik. Tukaj imam pomisleke, ker menim, da nekdo, ki je prišel v Slovenjo zaradi različnih vzrokov, mislim, da je prva dolžnost – in ima vso pravico, da ohranja svoj jezik, svojo kulturo, svojo

pripadnost, vendar se mora oživeti ali pa udomačiti tudi v državi, v kateri živi. In ta država ni dolžna zagotavljati podpore oziroma podporo že ima, ampak da mu zagotavlja pouk v njegovem jeziku kot v prvem jeziku. Mislim, da si s tem nalagamo preveliko breme – včasih smo rekli srbohrvaščina in je bil to en jezik, danes govorimo o hrvaščini, srbščini in še o kakem drugem jeziku, makedonščina, albanščina in ne vem, kaj vse –, če bomo morali za vse te jezike zagotavljati, da se bodo ljudje oziroma mladi učili teh jezikov kot prve jezike, potem se bojim, da bo to neizvedljivo in pa preveliko finančno breme.

Zato bi prosila za obrazložitev, kaj je s tem mišljeno. Ponovno poudarjam, da vse jezike in narodnosti spoštujem, vendar menim, da vsak, ki se priseli v neko državo v lastnem interesu, mora pač sprejeti ta jezik in država mu sicer mora omogočiti, da svoj jezik ohranja, vendar ne na takšen način, kot je zapisano v tej resoluciji.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Naslednji ima besedo gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Tudi sam bom podprl in tudi v Poslanski skupini Pozitivna Slovenija bomo podprli amandma, o katerem sedaj govorimo. Prepričani smo, da je prav, da imamo v Sloveniji ali imajo v Sloveniji možnost manjšine oziroma skupnosti, ki tukaj živijo, da se izražajo in tudi govorijo v svojem jeziku, istočasno pa imajo možnost razvijati slovenski jezik kot jezik. Kajti, jezik je bistveno več kot le izrečena ali napisana beseda ali besede. Jezik govori in predstavlja zgodovino, predstavlja sedanjost in predstavlja tudi prihodnost nekega naroda, zato je tudi prav, da imajo tako manjšine kot večine možnost, da se oblikuje in razvija njihov jezik, zato sem podprl in podpiramo ministrstvo, ki je pristopilo na takšen način v predstavitev te resolucije. Pri resoluciji sami so sodelovali vsi, manjše skupine, ki so dale določene predloge in so se tudi te njihovi predlogi upoštevali.

Malo sem razširil predstavitev pri tem amandmaju, pa vendar je prav, da se pove, da jezik ni le zgolj beseda. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem mag. Majdi Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

Mislim, da mi dr. Göncz ne pripisuje, da bi kakor koli imela pomisleke v zvezi z uveljavljenim položajem dveh avtohtonih narodnih skupnosti. To je zame nedotakljivo vprašanje, to rešuje ustava. Kjer sem zasledila problem, o katerem se bo treba pogovarjati, je, da uporabljam besedo manjšina kot nadpomenko za različne kategorije ustavnosti in tako naprej, nekateri se pa tega izraza preprosto bojijo. Tako kot sem sedaj zasledila iz razprave

kolegice Novak, je v resoluciji posebno poglavje Jeziki manjšin in priseljencev v Republiki Sloveniji. Razprava na odboru je tekla tudi o distinkciji med manjšino in med priseljenci. Zagovarjam integracijo. Če hočemo doseči, in sedaj se bom lotila vprašanja visokega šolstva, da se ob zagovarjanju mobilnosti študentov in profesorjev soočimo z na videz nezdržljivim pojavom rabe jezika v visokem šolstvu – po eni strani zagovarjamo nacionalni jezik, po drugi strani hočemo internacionalizirati svoje visokošolstvo –, je ravno prostor visokega šolstva, ki kaže na to, da mora država nekaj storiti in tudi nekaj denarcev prispevati za to, če hoče integrirati študente in visokošolske učitelje v naš visokošolski prostor. Menda je približno eno leto potrebno, da se kolikor toliko naučijo slovenščine, in štiri leta zato, da lahko tudi usposobljeno predavajo. In zame je temeljno vprašanje, če zagovarjam, in jaz popolnoma zagovarjam nujnost slovenskega znanstvenega jezika, vidim potrebo po odprtosti slovenskega znanstvenega in visokošolskega prostora. Ampak ta odprtost mora biti združena tudi s tem, da tistim, ki so pripravljeni priti, ki so pripravljeni tudi za dlje časa ostati v našem visokošolskem prostoru, omogočimo učenje slovenščine. In to je, po moje, odgovornost države. Ti, ki pridejo, so lahko tudi priseljenci, ker so atomizirani, posamični. Sedaj z manjšinami ... V resoluciji beremo zelo pomembno dejstvo, da kdor je dober govorec prvega jezika, se potem lažje uči tudi vseh drugih jezikov. Zato v tem, da spodbujamo učenje oziroma omogočamo izražanje v prvem jeziku, kateri koli ta že je, in po zadnjem statističnem podatku je v Sloveniji 13,6 % – mislim, da sem do desetinke prav povedala, 13 pa je zanesljivo celih –, državljan in državljanov, ki jim slovenščina ni prvi jezik. Nisem za asimilacijo, če me razumete, sem za integracijo, ne vidim Evrope kot talilnega lonca in ameriškega poskusa zabrisanja nacionalne identitete, ker vidimo, da se čez čas vrne želja po spoznavanju korenin. Če smo naenkrat lahko ta jezikovni univerzum zasledili v Ameriki, se potem začne enako močno jezikovnemu univerzalizmu proti postavljati tudi jezikovni individualizem. In tu se mi zdi, da ima odgovornost države do priseljencev tudi v okviru evropske jezikovne politike zelo pomemben poudarek. Ko razmišljam o protestih francoskih mladih ljudi pred leti, če se spomnite, so deloma zvezani ti protesti tudi s tem, ker so bili getoizirani, niso bili integrirani v okolje. Takrat se je tudi za Nemčijo odprlo vprašanje integracije in obvladovanja priseljencev, nemščine in je bila jasno izražena skrb, kaj se utegne zgoditi, če Nemčija ne bo več storila za integracijo priseljencev v okolje. Zato se mi zdi, da je Slovenija, kot skupnost manjšega števila govorcev za priseljevanje, še toliko bolj odgovorna do priseljencev, do tega, da jim omogoča ohranjanje njihove kulture, hkrati pa tudi kaj stori za integracijo. Tako vidim ta pojav, saj imamo v resoluciji in zakonskih določilih

jasno definirano obveznost države do otrok, ki so zaradi svoje starosti jasno obvezani tudi se šolati v Sloveniji. Če hočemo, da to obveznost izpolnjujejo, jih moramo tudi usposobiti za slovenščino.

Tisto, kar sem v svoji prejšnji razpravi zagotovo hotela poudariti, je, da se mi zdi, da se ne bomo nikoli dobro razumeli, če bomo dvojezičnost, povezano s tremi uradnimi jeziki v državi Sloveniji, to je s slovenščino, kot večinskim jezikom, italijanščino in madžarščino na jezikovno mešanem ozemlju, razumeli drugače, kot razumemo pravico do rabe jezika tudi drugih manjšinskih skupnosti. Pri teh manjšinskih skupnostih ne gre za vidno dvojezičnost, ampak gre preprosto za ugotovitev, da imamo sicer v Zakonu o osnovni šoli zapisano, da se lahko manjšinci tudi izražajo v svojem jeziku. Zdaj pa govorim o tistih manjšinah, ki so zapisane v deklaraciji Republike Slovenije o položaju narodnih skupnosti, pripadnikov narodov nekdanje SFRJ, ampak oni imajo to možnost samo v okviru izbirnih predmetov ali dopolnilnega pouka. V globaliziranem svetu se nam iz za enkrat priseljencev kdaj kasneje utegne oblikovati tudi kakšna manjšina, ki bo začutila to povezanost in bo želela udeležiti svoje jezikovne pravice.

Tako da mislim, da je to širši problem, in sem ga hotela odpreti samo zato, ker vidim enako, kot vidi dr. Göncz, da zahodna Evropa vprašanja jezikovne enakopravnosti in ustreznega odnosa do manjšin ni vedno korektno ali ustrezno, upoštevajoč človekove pravice in mednarodne akte, rešila. Spomnite se samo na Francijo, kjer je večinski jezik zelo dobro zaščiten, ampak manjšinski jeziki pa – kdo govori o njih? In še o katerih drugih državah bi tudi lahko govorili. Mislim, da bi morali to svojo pozitivno izkušnjo s spoštovanjem manjšinskih jezikov kdaj posredovati tudi komu drugemu in ne tega stanja, ki smo ga zdaj konzervirali, ampak iti tudi v smeri tistega, o čemer je govoril dr. Göncz, redno preverjati, kako se v zakonih zapisane določbe tudi v življenju uresničujejo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Besedo dajem še dr. Urošu Grilcu.

Replika? Samo trenutek, se opravičujem, minister. Repliko želi gospod Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa.

Samo da bo zadeva jasna. V celoti razumem zadevo isto kot gospa Potrata, tako da ni bilo drugačnega razumevanja. Hotel sem zgolj poudariti, da je dejansko treba o teh stvareh odkrito in strokovno spregovoriti. Predvsem je bilo to tisto, kar sem hotela na osnovi vašega prvotnega razlaganja želel poudariti. Tako da v zvezi s tem ni nikakršnih težav.

Kar pa je potem gospa Novakova pozneje omenila kot potencialno težavo ali problem v tej resoluciji, dojemam kot neko

strategijo v tem smislu, kot je bilo prej povedano, da se usmerja v tej smeri, nikakor pa ta resolucija ne daje konkretnih zakonskih možnosti za tisto, kar ste vi potencialno omenjali, da bi do kaj takšnega lahko prišlo. Ampak kot resolucija, ki mora biti usmerjana v neko prihodnost in razvoj, nedvomno predvideva takšne možnosti, da ob eventualni strokovni odločitvi in pa odgovornih dejavnikov lahko pride do hude situacije, ko bo treba kaj spreminjati. Tako razumem tisti del, ki se je prej odpiral. Sicer pa, vse ostale zadeve so več ali manj miselno med nama z gospo Potrata usklajene. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

In repliko ima še gospod Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Saj morda ni čisto replika, kot neko dopolnilo tega, kar sem že prej govoril, in me je spodbudila razprava kolegice Potrate.

Ravno to, jezik pomaga občutiti in doživeti. Pomeni, mi lahko razumemo in naši ljudje ali otroci, ki tukaj živijo, morda ne morejo v slovenščini tako doživeti, kot lahko v tistem jeziku, ki ga doma govorijo. Ker če ga doživi in občuti in če potem slovenščino tudi spozna, tako da lahko doživlja in občuti, potem lažje razume življenje, ki ga tukaj živi. Tudi tako ga čuti in potem je manj teh čustvenih praznin. Zato je tako pomembno, da se ta njihov jezik, in seveda tudi slovenščina, ne prestopa razvija in dopolnjuje.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Najprej dajem besedo ministru dr. Urošu Grilcu, izvolite.

DR. UROŠ GRILC: Spoštovani, hvala za besedo.

Mogoče samo nekaj pojasnil in poskus enega takšnega malo bolj natančnega branja, kaj je v resoluciji predvideno in na kakšen način se odnos do prvega materinega jezika vzpostavlja tudi z vidika vzporednosti, pogojenosti glede na učenje slovenščine in tudi glede na potrebo samega okolja po takšnih ukrepih. Namreč, možnost učenja materinščine je po bilateralnih pogodbah zagotovljena tudi nekaterim govorcem drugih jezikovnih skupnosti, kar omogoča Zakon o osnovni šoli. Vemo pa, da je uresničevanje tega določila zelo nesistematizirano in se nekako udejanja v okviru osnovnega in srednjega šolstva zgolj v obliki dopolnilnega pouka. Tukaj ti jeziki niso opredeljeni kot prvi jeziki, ampak se obravnavajo kot tuji jeziki.

Izhodišče jezikovne politike, ki se predlaga v tej resoluciji, pa gradi na tem, da je potrebno, da imajo vsi govorci, katerih prvi jezik ni slovenščina, v skladu s človekovimi pravicami, načeli Evropske unije pravico ohranjati in obnavljati, revitalizirati lastni jezik in kulturo. In v tem oziru so upoštevana tudi načela in pravice

za jezikovne skupnosti, ki jih opredeljuje Deklaracija RS o položaju narodnih skupnosti, pripadnikov narodov nekdanje SFRJ in tako naprej. No, bistvo je pa seveda v naslednji določbi: "Akcijski načrt za jezikovno izobraževanje naj predvidi ukrepe, ki bodo sistemsko vzpostavili boljše možnosti za učenje prvega materinega jezika tudi za ostale priseljence manjšinske skupnosti na tistih področjih, kjer takšno potrebo zazna bodisi lokalna skupnost bodisi država." In še eno zelo pomembno določilo: "Takšna možnost naj bo sistemsko pogojena z vzporednim učenjem ali izpopolnjevanjem znanja slovenščine kot drugega in tujega jezika." In res je, če ponovim izvajanje gospe Potrata, pripadniki italijanske in madžarske narodne skupnosti imajo pravico do enakopravne javne in zasebne rabe svojega jezika na območjih občin, v katerih živijo.

Slovenska jezikovna politika na tem področju pa izhaja iz predpostavke, da je dobro razvita jezikovna zmožnost prvega jezika, ki pri ostalih manjšinah in priseljenih ni slovenščina, eden od temeljnih pogojev za razvoj jezikovne zmožnosti v slovenščini. S tem mislim, da resolucija zelo pomirjeno in pametno predlaga razvoj jezika. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

In ker je bil še izražen interes za razpravo, vas vabim k prijavi za besedo.

Besedo ima gospod Dragan Bosnić, izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Hvala za besedo.

Glede priseljencev; priseljenci pri tej integraciji predvsem potrebujejo neko dobrodošlico. Gre za nek feedback. Prvi jezik, kot je minister ravnokar razlagal, pripomore k razumevanju drugega, ampak hočem povedati, da tukaj vidim problem pri otrocih, ne pri odraslih. Če je nekdo iz ekonomskega vzroka prišel, se bo že zaradi integracije učil, ampak pri otrocih praviloma ne poznam primerov, da bi petletni otrok rekel: "O. K., gremo starši, usedimo se v avto, gremo v Slovenijo. Tam je lepo in bomo pač tam živeli." Ampak se znajde v eni situaciji, kjer imajo potem neke možnosti, šole s prilagojenim programom ali ne vem, vemo v zgodovini, kaj se je dogajalo, in potem to možnost, da so deležni svojega jezika, sicer so največkrat, če uporabim izraz, kulturno tradicijo ohranjali doma. Tako da ne delim te skrbi, da bi bila zadeva breme oziroma odveč.

Ena stvar me je še zmotila, ki jo je načel kolega Göncz z Ameriko. Ne vem – potem ste nadaljevali s tem –, o kom govorimo pravzaprav v tem primeru, ker namreč Američani so to, kar oni zdaj imenujejo "native born" Se pravi, govorimo o Indijancih. Tukaj pa gre za priseljence, ki so pa avtohtona skupnost. To se pravi, da sem prav potem razumel. Kako je pa z njimi in z njihovim jezikom? Celó niso deležni te asimilacije, niso vključeni v talilni lonec, ampak so marginalizirani, so izključeni. In če govorimo

o njih in o njihovem jeziku, se spomnite, da je bil med drugo svetovno vojno pa zelo zanimiv njihov jezik. Navajo so govorili jezik, ki ga pač Japonci niso uspeli dešifrirati kljub svoji pameti. Takrat so pa pripomogli k osvoboditvi svojih zavojevalcev, če uporabim ta izraz. Toliko da te primerjave, kar se tiče nekih manjšin in priseljencev, pa potem vključevanje Amerike, so meni dosti nenavadne. Lahko bi pri Avstralcih govorili o istem problemu.

Če se vrnem nazaj k tistemu, kar je kolegica izpostavila. Mislim, da gre za interes ljudi, da se čim prej vključijo, da čim prej funkcionirajo, ker je osnovni vzrok preživeti v nekem novem okolju, zato te skrbi ne delim. Mislim, da je odveč, z mojega stališča. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Replika, mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Jaz bi, gospod Bosnić, samo to rekla. Ko govorimo o Ameriki kot o talilnem loncu, saj to je pogosta primerjava, je uradni jezik za Združene države Amerike en sam. S tega vidika gledano. Dejstvo pa je, da Latinoameričani imajo, da imajo Italijani svoje skupnosti, ne bom naštevala vseh skupnosti. In tukaj je ravno ta sociološki problem, o katerem govorite, in sem ga jaz omenjala v zvezi s Francijo in Nemčijo. Zato se mi zdi, da je v Evropski uniji to načelo večjezičnosti, večkulturnosti, tako gojeno načelo, spoštovano načelo, in govorimo o 24 uradnih jezikih, zelo pomembno. In trenutno, če boste šli gledati na spletne strani, je zdaj v Evropski uniji razpis za prevajalce in tolmače v slovenščino in lahko kandidirajo tisti, ki jim je slovenščina prvi jezik ali pa slovenščino tako dobro obvladajo, da bi lahko prevzeli funkcijo tolmača. Saj se ve, kaj se v Evropski uniji s temi stvarmi dogaja, da je včasih potem vmesni, prenosni jezik medij, če nimajo dovolj usposobljenih prevajalcev v slovenščino. Za to gre. Kakor koli gledamo na tej ravni uradnega, je tudi v Franciji na ravni uradnega en sam jezik, to pa ne pomeni, da ljudje ne govorijo svojega jezika v svojih okoljih. Tukaj je vedno vprašanje diference med javnim in zasebnim in po nepotrebnem spravljamo ljudi v takšno shizofreno situacijo. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.
Besedo dajem gospe Janji Napast, izvolite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik.

V prvem delu sem se najprej osredotočila predvsem na slovenščino kot manjšinski jezik, ampak sem s tem povezovala in seveda mislila na avtohtone jezike. To se pravi, narodne skupnosti, ki živijo na slovenskem območju. Učenje slovenščine za priseljence in manjšinske skupnosti, ki jim slovenščina ni prvi jezik oziroma jim omogočamo učenje svojega jezika, je bilo do sedaj v Sloveniji kar precej

korrektno, je pa tudi upoštevala, da je najpomembnejši poligon za razvijanje izrazja, upošteva tudi v slovenski jezik. Namreč, dejstvo je, da ko govorimo o nekem drugem jeziku kot o drugem jeziku oziroma o drugih jezikih manjšin ali romske skupnosti strukturalno jezikoslovje izdeluje formalne modele naravnih človeških jezikov, ki so bili nekoč bolj jezikovno povezani in so med seboj tudi sorodni, saj izvirajo iz skupnega indoevropskega jezika, medtem ko madžarski jezik sodi med neindoevropski jezik, in to je mogoče lahko tudi dodatna motivacija priseljencev. To gotovo ni nezanimivo za tujce oziroma tuje jezikoslovce in slaviste, tudi tedaj ko se splošna teoretična dognanja ali dognanja o posameznem modelu gradijo na podatkih iz slovenščine oziroma vašega avtohtonega jezika.

Lahko slonimo tudi na družbenih vidikih oziroma odnosih in stikih s svojim maternim jezikom, ampak da ne bom tukaj dolgovezila ... Ko se gre za zagotovitev pogojev za učinkovito jezikovno in siceršnjo družbeno integracijo govorcev, moramo predvideti tudi učinke, med njimi je tudi razvijanje in izvajanje jezikovnih izobraževalnih politik, ki bodo dogradile tudi vedenje o značilnostih človeške kognicije oziroma v čem in do kakšne mere se v odvisnosti od okolja ljudje lahko razlikujemo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa tudi vam.

Mislím, da je zdaj prijavljena k besedi gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Hvala.

V mnogih stvareh se vsekakor strinjamo. Tudi sama menim, da je potrebna integracija. Torej nekdo, ki pride, z vso pravico ohranja svoj jezik, kar podpira tudi Slovenija, vendar bo enakopraven člen družbe oziroma bolj konkurenčen na trgu dela in v življenju takrat, kadar bo čim bolj obvladal tudi jezik države, naroda, v katerem živi. Ko sem obiskovala Slovence po svetu v različnih državah, sem bila zelo vesela, ko sem videla, da ohranjajo slovenščino, slovensko kulturo, hkrati pa, da znajo tudi jezik države, v kateri živijo, ker so imeli potem manj težav, lažje so prišli do pomembnih delovnih mest, lažje so se živeli v tisto državo. Zato se mi zdi tako zelo pomembno, da priseljencem damo možnost, pomagamo, da se naučijo našega jezika, konec koncev je to tudi verjetno njihova želja in priložnost za boljše uveljavljanje tukaj.

Vemo tudi, da otroci priseljencev, ki hodijo v slovenske šole, potem skoraj ali pa čisto enakovredno govorijo slovenščino, bolje kot starši, zato podpiram tudi to, da imajo starši možnost, da se učijo slovensko, da jim tudi v tej smeri pomagamo za boljšo integracijo.

Kjer pa imam pomisleke, morda nisem prej dovolj razumljivo povedala, da se mi ne bi zdelo dobro za integracijo, če bi pa ustvarjali

nekje skupnosti, kjer bi bila slovenščina drugi jezik, čeprav je njihov materni jezik en drug, kot so ugotovili Nemci, da ni dobro, da imajo šole, kjer se govori samo v turščini, ker se potem niso integrirali v nemški kulturni prostor in niso znali potem nemško. V tem smislu imam pomisleke – integracija seveda, ohranjanje svojega jezika, vendar tukaj moramo biti pa previdni.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Novak.

Ali morda obstaja še želja po razpravi?
Izvolite, gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Čisto kratka misel v zvezi s tem, kar je zdaj gospa Novak povedala.

Mislím, da je težava samo v tem, da poimenujemo materinščino kot prvi jezik, onega pa drugi jezik. Mislím, da tistemu, ki mu je materinščina, da tako zdaj vzneseno besedo uporabim, sveta, bo materinščina vedno prvi jezik in bo v njej sanjal in bo imela vso njegovo emocionalno podporo. To pa ne pomeni, da ne bo enako dober govorec drugega jezika. Tisto, za kar mislim mogoče, da je bil rahel nesporazum – ravno zaradi tega, ker je prvi jezik tako zelo pomemben, ne smemo zapreti možnosti človeku, ki mu je slovenščina šele drugi jezik, da se usposablja, da obnavlja, da goji ta prvi jezik. Samo to se mi zdi, da je bil tukaj med nami mogoče rahel nesporazum, drugače je pa popolnoma jasno, da je za integracijo znanje jezika večinske skupnosti nujno, če se hočemo integrirati. Da pa v domačem okolju ohranjajo tisti, ki jim slovenščina ni materinščina, svoj jezik, je pa popolnoma razumljivo. Tisto, kar mene vedno znova osupne, ko se z ljudmi pogovarjam, je neka nestrpnost – pravim neka nestrpnost, je nočem definirati do katere stopnje gre –, kadar ljudje na ulici slišijo neslovenščino in so do teh različnih jezikov, ki jih na ulici slišijo, različno tolerantni. To je pa vprašanje drugega konteksta in nekih mogoče primarnih strahov ali zamer, ki jih še nismo znali odpraviti. Hvala.

PODPREDSIEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, mag. Potrata.

K besedi se je prijavil še gospod Mitja Meršol.

MITJA MERŠOL (PS PS): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Lep pozdrav ministru za kulturo in njegovi sodelavki!

Danes je bilo veliko omenjenega glede ameriškega talilnega lonca. Meni se ta omemba ne zdi tako nepomembna, ker konec koncev se hočeš nočeš nahajamo v nekakšnem talilnem loncu tudi sedaj, čeprav ne v ameriškem. Nahajamo se v evropskem talilnem loncu. Čeprav imamo uradno priznane evropske jezike in smo enakovredni na tem področju, se mi zdi, da v nekaterih primerih; če gremo v Bruselj in smo v parlamentu, imamo pravico govoriti v

slovenskem jeziku, potem se pa na "grand placu" pogovarjamo v angleščini z vsemi drugimi. Mislim, da je ravno zaradi tega ta resolucija in z vsemi temi predlaganimi amandmaji, predvsem pa resolucija, ki jo vsekakor podpiram osebno in tudi v Pozitivni Sloveniji jo podpiramo, zaradi tega talilnega lonca, pa nočem biti preveč pesimističen, ampak bolj realističen – konec koncev, če sem malce osebno, v Ameriki res hispano jezik izpodriva neprimerno bolj, kot pred kakšnimi 10, 15 leti, in moj sorodnik je napisal apaško-angleški slovar in tako naprej. Zdi se mi, da je pomembno to resolucijo jemati predvsem kot opozorilo nam samim, opomin nam, da ne postanemo jezikovna manjšina, da se zavemo, kako pomembno je pravzaprav spoštovati jezik. Zaradi tega bi celo dejal, da bi bilo morda dobro nekakšno podresolucijo sprejeti tudi o uporabi in rabi slovenščine v Državnem zboru, ko me najbolj razburjajo izrazi o predhodnikih, ki govorijo pred menoj, so pa v bistvu predgovorci ali pa predgovorke, ali pa ne znamo pravilno uporabljati, ko naslavljamo kolegico poslanko in jo vikamo "vi ste pa rekla" in tako naprej. Skratka, gre za slovenščino tudi v tem našem hramu, ki bi jo morali spoštovati in upoštevati bolj kot pa samo deklarativno in resolucijsko. Konec koncev naj bi bili tudi na tem področju poslanci in poslanke nekakšen vzor slovenskemu narodu in bi morali spoštovati tisto, kar je Fran Levstik že zdavnaj zapisal: "**Trd bodi, neizprosno, moč jeklen, kadar braniti je časti in pravde narodu in jeziku svojemu.**" In se mi zdi, da bi morali biti ravno pri izvajanju oziroma pri spremljanju resolucije bolj pozorni do tega, kakšne so resnično sprotne znanstvene raziskave stanja jezika, kar je sicer zapisano tudi v samem zakonu o javni rabi slovenščine. Se mi zdi, da je teh, kako bi rekel, teh opozoril v tej resoluciji toliko, da ta načela niso samo himnična načela resolucije, ampak dnevna racionalna opozorila nam, kako pravzaprav ravnati z našim jezikom, če ga hočemo ohraniti oziroma s tem tudi ohraniti tudi sebe. Kajti, jezik, kot bi rekel moj spoštovani kolega Bosnić, je jed, ampak ni samo jed kot dobrina, ampak tudi kot vrednota. In se mi zdi, da je ravno zaradi tega na osnovi te resolucije treba veliko pozornosti usmerjati k mladim, ne samo visokošolskim ustanovam, ampak predvsem osnovnošolskim ustanovam, da vidimo, kako pravzaprav ta digitalni svet vpliva na izrazoslovje mladih, ki danes, ko stojijo pred menoj v vrsti v trgovini, ne znajo reči: "Jaz bi pa to žemljo." Samo pokažejo: "Jaz bi pa tole." Kaj je z njihovim jezikom in kaj bo s slovensko prihodnostjo, če tega jezika ne bo?

Zato mislim, da je prav, da upoštevamo vse mogoče pripombe in amandmaje, ki jih imamo v zvezi z jezikom kot takšnim in z jeziki manjšin in tako naprej, ampak hkrati, da se zavedamo, da smo lahko dobri samo, če se zavedamo pomena jezika, ki ga uporabljamo in ki nam služi pravzaprav kot glavna vrednota.

Samo toliko. Se opravičujem, ker se zašel malo, predsedujoča, s poti. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa, gospod Mitja Meršol.

Ali obstaja še želja po razpravi? Če ne obstaja, potem zaključujem ta del razprave.

Prehajamo k podpoglavju 2. 1. 5 in podpoglavju 2. 1. 6. Ker je amandma Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti k podpoglavju 2. 1. 5 povezan z amandmajem istega predlagatelja pod številko 1 k podpoglavju 2. 1. 6, bomo o njiju razpravljali skupaj.

V razpravo torej dajem podpoglavje 2. 1. 5. in podpoglavje 2. 1. 6. ter vse vložene amandmaje k tema dvema podpoglavjema. Torej, amandma Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti k obema podpoglavjema in amandma Poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državlanske liste in DeSUS k podpoglavju 2. 1. 6. Ali želi kdo razpravljati? Odpiram možnost za prijavo. Prijavljene imamo tri razpravljavce in razpravljavke.

Mag. Majda Potrata, vam dajem besedo.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala.

O vsebini teh amandmajev smo si že marsikaj povedali, zato bi samo zelo na kratko omenila, kaj pravzaprav pomeni amandma štirih koalicijskih poslanskih skupin. Ni velikega razhajanja med tistim, kar predlaga Poslanska skupina narodnih skupnosti, in tistim, kar predlagamo mi. Bistvena razlika je vendarle samo v naslovu podpoglavja, kjer sledimo tistemu, kar sem povedala v prvi razpravi, da nadpomenko manjšina vpeljujemo za vse različne ustavne kategorije manjšinskih skupnostih in tem manjšinam dodajamo še priseljence. Drugače pa je uravnavanje teh stvari tako, kot ga je mogoče videti v amandmaju Poslanske skupine narodnih skupnosti. Hvala.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR: Hvala lepa tudi vam.

Naslednji je prijavljen dr. László Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa.

Bistvo je bilo že povedano. Torej, gre za to, da je v fazi dosedanjega sprejemanja amandmajev, predvsem na Odboru za kulturo in tudi na Komisiji za narodne skupnosti, do neke mere tudi zaradi hitenja, prišlo do nekih formalnih spodrseljavev, zato je bilo treba zdaj amandmirati besedilo, ki je bilo vsebinsko potrjeno že na Odboru za kulturo. Pri tem smo se v dogovoru s predsednico Odbora za kulturo in z ministrstvom korektno vsebinsko dogovorili, zato je naš drugi amandma dejansko formalne narave, ker ga moramo sprejeti za to, da se lahko uveljavi naslednji amandma, ki je zdaj pod

2.1.6, sicer bi bil, kot je tudi v opombi zapisano, brezpredmeten.

Skratka, vsebinsko lahko dodam zgolj toliko, kar je gospa Potrata tudi že poudarila, da je razlika v naslovu pri tem vsebinskem amandmaju, da bo vsem razumljivo, sicer je tekst v celoti identičen tistemu, ki ga predlaga koalicija. Nedvomno bi lahko o tem polemizirali na dolgo in široko, ali je boljše, da z nekim skupnim imenom, kar je tudi že gospa Potrata obrazložila, z besedo manjšina, opišemo vse te skupnosti, o katerih potem govorimo, ali pa jih naštejemo kot mi. Bom tako rekel, da bi si mi želeli, glede na korektnost besedila, da se sprejme naš amandma, ker ta tudi v naslovu točno določa vse skupnosti, o katerih potem govorimo, vendar če se v kontekstu povedanega s strani gospe Potrate sprejme tudi besedilo koalicije, ne bo nič hudega, saj je vsebina identična.

Če sem bil preveč zakompliciran, še enkrat poudarim, da je naš prvi amandma, ki je zdaj v obravnavi, potreben oziroma bomo morali potrditi ta amandma, ker sicer je pravna vrzel z vidika našega naslednjega amandmaja. Zato je pomembno, da se ta amandma tudi v ponedeljek sprejme. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

K razpravi je prijavljena še Janja Napast, izvolite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo, gospa predsedujoča.

Ne bom vsebinsko razpravljala o tem amandmaju, bom pa samo navedla tretji odstavek besedila, ki se spremeni in se glasi: "Temeljni kodifikacijski priročnik in slovenski pravopis skladno s tradicijo, dobro prakso, v okviru svojih zakonskih zadolžitev ter v sodelovanju z vsemi ustanovami s področja jezikovnega načrtovanja potrjuje Slovenska akademija znanosti in umetnosti. Na podlagi svojih zakonskih zadolžitev sodeluje tudi pri nastajanju vseh drugih temeljnih priročnikov slovenskega jezika z normativnimi vsebinami." Namreč, tega nosilca prej ni bilo navedenega, pa smo ga dodali, predvsem z razlogom, ker za vsako spremembo rabe slovenskega jezika in temeljnih vsebin, torej slovarjev in priročnikov, skrbijo tiste najbolj tradicionalne ustanove in največjo vlogo pri normativnosti nosi ravno Slovenska akademija znanosti in umetnosti in tako bomo tudi mi skrbeli za lažji napredek o znanosti o jeziku. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Ali obstaja še želja po razpravi? Še. Bom odprla razpravo. Prosim za prijavo. Prijavljeni imamo dve razpravljavki.

Gospa Ljudmila Novak, vi ste prijavljeni prvi, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Hvala za besedo.

Imamo zelo dobro strategijo, imamo dober izobraževalni sistem, nekaj pa nam vedno znova manjka, kar vedno znova ugotavljamo; vzgoja za domoljubje. Če ne bomo vedeli, zakaj moramo ohranjati svoj jezik, ga bomo tudi težje ohranjali. In prav to moramo vcepiti naši mladini oziroma več narediti prav na področju domoljubja. Samostojno državo imamo zato, ker nam je uspelo ohraniti slovenski jezik in slovensko kulturo. Premalo pozornosti v šoli namenjamo tako novejši slovenski zgodovini, kot različnim proslavam, s katerimi bi krepili domoljubje. To vedno znova ugotavljamo in zato mislim, da je to izredno pomemben poudarek, kajti najboljše strategije nam ne bodo pomagale ohraniti jezika, če se sami ne bomo zavedali njegovega pomena in ga preko naših mladih tudi naprej uporabljali in ohranjali.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Še mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Soglašam z gospo Novak, da je dejavnost potrebna, ampak veste, pogosto zelo radi govorimo o tem, kaj vse je treba narediti za spodbujanje domoljubja, pa vam bom zdaj samo ob resoluciji in Zakonu o javni rabi slovenščine povedala nekaj grdih dejstev. Ne bom zahajala v to, kako je Zakon o javni rabi slovenščine nastajal iz dveh različnih pogledov na položaj slovenščine, pri gospodu Meršolu sem del tistega zaznala. Ni rešitev samo v tem, da je slovenščina uradni jezik, vprašanje je tudi, koliko se dejansko uporablja. Poglejte, zakon smo sprejeli leta 2004, približno v takšnem času kot zdaj, v dveh letih bi morali sprejeti resolucijo, pa smo jo po treh letih sprejeli. Eno leto zamude. Potem smo dve leti rabili od prve resolucije do sprejema druge resolucije. Skoparimo pri ljudeh, ki imajo opraviti s spremljanjem uresničevanja zakona in resolucije, tistih, ki bi lahko tudi kaj dejavnega naredili, ki morajo povezovati vse te različne strokovnjake, ampak takšni smo. Po eni strani polni čustev, ampak vse to bi delali tako, da ne bi bilo iz žepa ničesar treba dati. Soglašam tudi, da je domoljubje pomembna kategorija, in sem že prej na nek način povedala, da je odnos do jezika tudi emocionalen poleg te izrazito pragmatične koristi, ki jo od jezika imamo, da se lahko sporazumevamo med seboj. Ko berem resolucijo se mi zdi ob znanju, ki ga imam zaradi diplome, vendarle ta poved, ki je tako preprosta, tako zelo pomembna: "Osrednji cilj slovenske jezikovne politike je oblikovanje skupnosti samostojnih govork in govorcev z razvito jezikovno zmožnostjo v slovenščini ..." Pa se bom pri tej vejici ustavila, ker s tem povezujem, da če bomo v mladih ljudeh uspeli prebuditi zavest o tem, da je slovenščina visoko razvit jezikovni sistem enakovreden vsem drugim sistemom, ki mi omogoča izraziti vse, kar čutim in mislim, potem bomo naredili največ. Potem se

bodo ljudje tudi odločali za rabo slovenščine, jo bodo izbrali, ne zato, ker jim je to prisila, ampak ker bo to njihova osebna odločitev – zavezanost in pripadnost temu jeziku. Zato je ta resolucija zame tako pomembna. Pomen te resolucije je, da poudarja znanje tujih jezikov! V nadaljevanju tudi piše: "... zadostnim znanjem drugih jezikov, z visoko stopnjo jezikovne samozavesti in ustrezno stopnjo pripravljenosti za sprejemanje jezikovne in kulturne raznolikosti." Če bomo to dosegli, bomo premagali marsikatero bolečino in marsikakšen medsebojni nesporazum. Bomo tudi zmanjšali polje sovražnega govora, marsikaj se bo zgodilo, razvijali bomo ničelno stopnjo tolerance do vsakršnih oblik ocenjevanja nasilja in podobnih stvari. Tako da tukaj se mi zdi to tako zelo pomembno vprašanje, da ga je vredno omeniti.

Tisto, kar bi pa morala vendarle še povedati v tem delu, pa je, da je amandma, o katerem je govorila kolegica Janja Napast, vendarle zvezan z neko drugo vsebino. Ta amandma, o katerem ste vi govorili, ki se nanaša na tretji odstavek podpoglavja 2.2.3. Standardizacija, je zvezan z nečim, kar ste predlagali tudi na odboru in kar je bilo na odboru sprejeto. Je pa treba spremeniti zaradi tega, ker v tisti dikciji, v kakršni je bil sprejet na odboru, ne bi imel pokritosti v Zakonu o Slovenski akademiji znanosti in umetnosti.

Resolucija namreč govori o tem, da so med nosilci jezikovne politike navedeni samo državni organi in nekateri nosilci javnih pooblastil, ne pa drugi javni in zasebni zavodi, ki po svojih ustanovnih aktih in delovnih programih tudi upravljajo različne jezikovno-načrtovalne naloge. No, če se spomnite, smo na odboru zato tem državnim organom pripisali še vse v sodelovanju s Slovensko akademijo znanosti in umetnosti, univerzami in drugimi raziskovalnimi institucijami. Potem smo se pa pogovarjali še o tem, da je treba nekaj vsebinskih nalog pa le zapisati, ki so z normativnimi vprašanji in standardizacijo slovenščine potrebne, in tam je bilo zapisano besedilo nekoliko drugačno, kot je zdaj predlagano v amandmaju. To je pregledano besedilo s pravniki, na Ministrstvu za kulturo, tudi v posvetu z drugimi, in bi vas opozorila, da sta zdaj temeljni kodifikacijski priročnik in slovenski pravopis skladno s tradicijo, dobro prakso in tako naprej še vedno v okviru zakonskih zadolžitev ter v sodelovanju z vsemi ustanovami s področja jezikovnega načrtovanja v pristojnosti potrjevanja SAZU, ker vemo, da je slovenski pravopis SAZU potrdil. V enaki pristojnosti pa niso nekateri drugi, zato imate tam v nadaljevanju: "Na podlagi svojih zakonskih zadolžitev sodeluje tudi pri nastajanju vseh drugih temeljnih priročnikov slovenskega jezika z normativnimi vsebinami." To je malce drugače zapisano zaradi tega, ker boste soglašali, da SAZU ne more biti tista institucija, ki potrjuje denimo znanstveno slovnico slovenskega jezika. Znanstvena slovnica je rezultat znanstvenega raziskovanja enega znanstvenika ali nekaj

znanstvenikov in ta znanstvena slovnica, vsaj kolikor vem – zadnja, ki je nastala, je Toporišičeva –, ni dobila potrditve na Slovenski akademiji znanosti in umetnosti, ji pa vsi priznavamo status znanstvene slovnice, zato ker je bil pri njenem nastanku uporabljen znanstveni aparat.

Samo za to distinkcijo gre, je pa priporočilo Slovenske akademije znanosti in umetnosti upoštevano. Se mi pa zdi, da se morajo stroka, znanost in pamet, kjer koli se uveljavljajo, vključiti pri tistih priročnikih ali pri tistih rečeh, ki zadevajo jezikovni opis in jezikovno opremljenost slovenskega jezika. Hvala.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Potrata.

Prijavljeni sta še dve razpravljavki. Bom odprla ponovno razpravo. Replika?

Potem pa izvolite, replika najprej.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Gospa Potrata, isto poved sem navedla: "Na podlagi svojih zakonskih zadolžitev sodeluje tudi pri nastajanju vseh drugih temeljnih priročnikov slovenskega jezika z normativnimi vsebinami." In sem navedla, da največjo vlogo pri normativnosti nosi ravno Slovenska akademija znanosti in umetnosti. To sem pa mislila predvsem na temeljne vsebine, slovarje z normativno vsebino. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa.

Odpiram razpravo za prijavo. Prosim za prijavo. Prijavljena imamo še dva razpravljavca.

Gospa Ljudmila Novak, izvolite.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Danes se z gospo Majdo Potrata v marsičem strinjam, se vidi, da sva obe s tega področja in imava veliko za povedati. Namreč, govorili ste o tem, kako pomembno je, da se bomo zavedali vrednosti svojega jezika in ga tudi uporabljali. Vemo, da v zgodovini, v 16. stoletju, ko smo dobili celotni prevod Svetega pisma, smo bili, slovenščina, med najbolj razvitimi jeziki, kajti prevod Svetega pisma pomeni, da je jezik zelo razvit, in smo bili med prvimi. Nekaj stoletij kasneje smo menili ali pa mislili, da je slovenščina jezik kmetov, potem je pa Prešeren dokazal, da se najvišjo stopnjo poezije da napisati tudi v slovenščini, in smo nanjo postali še bolj ponosni. In tako naprej je šel razvoj slovenskega jezika. Na kaj hočem opozoriti? Na to, da moramo biti pa zelo pazljivi na uporabo slovenščine na visokošolski ravni v času študija. Čeprav podpiram učenje tujih jezikov v najzgodnejši fazi, ker vem, da to potrebujemo, da je to nujno, da moramo imeti znanje tujih jezikov, pa moramo vendarle vedeti tudi, da je slovenski jezik takšen, da ga lahko uporabljamo na najvišji ravni in moramo imeti izraze prav na najvišji strokovni ravni. V

nekaterih državah so šli tako daleč, da so vsa predavanja potekala v angleščini, pa sedaj že obžalujejo, nekateri so tudi zaradi tega pozabili svoj jezik, na primer Irci, ki se znova učijo svoj jezik, čeprav je uradni jezik Evropske unije, tudi Škoti in tako naprej. Skratka, tudi na najvišji znanstveni ravni moramo biti pazljivi, da bomo lahko še naprej verjeli in se zavedali, da se je v slovenščini možno izraziti na kateri koli ravni in da je slovenščina povsem enakovreden jezik.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospa Ljudmila Novak.

Še dr. László Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ: Hvala lepa, bom poskušal biti kratek.

Ste me spodbudili z nekoliko bolj poglobljenim pristopom pri razlagi amandmajev, zato želim dve stvari poudariti. Govorili ste gospod Meršol, gospa Novak in gospa Potrata o promociji jezika in o ustvarjanju prijetnega miljeja za to, da se jezik vzljubi in tudi uporablja. Pri tem hočem opozoriti na dejstvo, da to je še posebej pomembno v multietničnih okoliščinah, kjer pa konkretno že sedaj vidimo težave, če interpretacija zgodovine kulture, jezika v preteklosti morda kdaj ni bila takšna, kot bi morala biti. Vemo, da je bilo 20. stoletje s tega vidika kar pestro. Nočem se poglobljati. Menim pa, da smo danes v 21. stoletju pred nekim drugim izzivom in tukaj na takšnih območjih moramo še posebej podpirati spoznavanje in poznavanje jezika, kultur, identitet, etnografskih značilnosti in pa vseh drugih vrednot slehernega naroda, ker zgolj takrat je lahko neko območje, ki je zgodovinsko pogojeno večnacionalno, dodana vrednost tudi širši skupnosti. To se ugotavlja tako pri nas, kot na obali in v slovenskem zamejstvu.

Torej, to je predvsem izziv in neko osnovo za to resolucija daje, saj tudi smo cilje zato posebej napisali, tisto alinejo, ki se začneja s promocijo jezikov narodnih skupnosti, da ne bom našteval. To je predvsem pomembno za to, da se poskušamo v naših šolskih sistemih, učni programi in tako naprej, dolgoročno regionalno prilagajati določenim drugačnim izzivom okolja. Tisto, kar je potrebno v Celju, v Mariboru, v tipičnih enojezičnih okoliših – sedaj se ne spuščam v dano zgodovino, ampak v zadnja desetletja. Torej, kjer je sedaj enojezično območje, je ta problem irelevanten. Vendar pa je tam, kjer je multietnično območje, pomembno, da je ta pristop do učenja zgodovine, do učenja kulture, do interpretacije jezika in tako naprej nekoliko spremenjen.

Sam v ciljeh te resolucije vidim tudi srednjeročni, dolgoročni premik v tej smeri, saj je to pomembno tako z vidika slovenskega jezika kot tudi z vidika jezikov avtohtonih narodnih skupnosti in pa vseh drugih, ki se kakor koli na tem območju uveljavljajo in to želijo tudi v bodoče. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Göncz.

Ali smo izčrpali? Nismo še izčrpali.

Še gospa Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Dovolila si bom sedaj še zadnji nastop. Vendarle bi morala povedati tole, kar mi leži na srcu. Ko sem se z dr. Simonom Bergoč prvič sešla ob nekem drugem tekstu resolucije o jezikovni politiki, mi je takrat zaupala skrb strokovnjakov, ki so resolucijo pripravljali, da bomo resolucijo v Državnem zboru kako scefrali in pokvarili z različnimi dopolnitvami. No, tistega teksta ne obravnavamo. Sedaj je pred nami nek drug tekst. Vanj smo precej posegali. Upam, da nismo resolucije naredili takšne, da je zdaj neuravnotežena, ampak smo skušali ob interesu različnih skupin, denimo tudi govorcev s posebnimi potrebami, prisluhniti tako tistim, ki ne delijo z nami sliščega sveta, kot tistih, ki z nami ne delijo vidnega sveta, da smo nekako uravnotežili te njihove potrebe, da lahko vstopajo z nami v komunikacijo. In tudi ta dober dogovor s predstavniki narodnih skupnosti obeh avtohtonih skupnosti v Sloveniji, romske skupnosti in vseh drugih manjšin, tako da upam, da bo imela resolucija, kar zadeva parlament, močno podporo in dobro popotnico. Tisto, kar si pa želim, pa samo to, da bi ukrepi, ki so zapisani v tej resoluciji, dobili tudi stvarno utemeljitev v vsakokratnem proračunu, da bi na koncu po izteku resolucije lahko iz kazalnikov ugotovili, da je bila resolucija uresničljiv dokument. To bo največ, kar smo dosegli, in bo dobra popotnica za tretjo resolucijo.

Vsem, ki ste sodelovali pri tem, da je besedilo takšno, kakršno je, pa se kot predsednica odbora zahvaljujem.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, mag. Majda Potrata. Ali še obstaja želja po razpravi? Še.

Gospod Bosnić, izvolite.

DRAGAN BOSNIĆ (PS PS): Pravzaprav ni razprava, ampak želja. Izgleda, da smo zdaj že pri željah, pa bi si močno želeli, če bi lahko minister v bližnji prihodnosti pripeljal Brižinske spomenike enkrat zopet v NUK, ker mislim, da je bilo 2004 nazadnje in da je skrajni čas. To je nekaj, kar pač vsem nam dosti pomeni, pogrešamo karolinško minuskulo in pa zvalnike in podobne zadeve. In fajn je, že zaradi otrok, da lahko pridejo in pogledajo en tak dokument. Zgolj želja.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:
Hvala lepa, gospod Dragan Bosnić.

Ali smo zaključili ta del? Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem ta del razprave.

Prehajamo k podpoglavju 2.2.3 Standardizacija. V razpravo dajem podpoglavje 2.2.3 Standarizacija ter amandma Poslanskih

skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in DeSUS. Ali obstaja želja po razpravi? Obstaja. Še kdo?

Dr. László Göncz, izvolite.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala.

Samo iz geste. Torej, ni naš amandma, ampak seveda bomo ta amandma podprli, in ker je bil vsebinsko že pogovor med nami izčrpan, se tudi zahvaljujem za zelo konkretno sodelovanje vseh dejavnikov pri tem sprejemanju oziroma obravnavi in upajmo, da tudi pri sprejemanju resolucije o jezikovni politiki. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa tudi vam.

Še gospa Janja Napast, izvolite.

JANJA NAPAST (PS SDS): Hvala lepa.

Se opravičujem, prej sem se zmotila pri številčenju tega amandmaja. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora odločali v ponedeljek, 15. julija 2013, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **22. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA SKLEPA O IZBIRI REVIZORSKE DRUŽBE ZA REVIDIRANJE RAČUNOVODSKIH IZKAZOV RAČUNOVODSKEGA SODIŠČA REPUBLIKE SLOVENIJE ZA LETI 2011 IN 2012.** Predlog sklepa je v obravnavo Državnemu zboru predložila Komisija za nadzor javnih financ.

Besedo dajem podpredsedniku komisije gospodu Janezu Ribiču.

JANEZ RIBIČ (PS SLS): Hvala lepa za besedo, spoštovana podpredsednica Državnega zbora. Spoštovane gospe in gospodje, poslanke in poslanci, ki še vztrajate!

Podal bom uvod k Predlogu sklepa o izbiri revizorske družbe za revidiranje računovodskih izkazov Računskega sodišča Republike Slovenije za leto 2011 in 2012. Zakon o računskem sodišču v drugem odstavku 31. člena določa, da delovno telo Državnega zbora pristojno za nadzor proračuna in drugih javnih financ predlaga Državnemu zboru sprejem sklepa o tem, kdo bo revidiral računovodske izkaze Računskega sodišča. Komisija za nadzor javnih financ je na tej podlagi na 23. redni seji, 14. maja 2013, sprejela sklep, s katerim je generalno sekretarko zadolžila, da opravi vse potrebne postopke po zakonu o javnih naročilih za izbiro revizijske družbe. Generalna sekretarka je komisiji 11. junija 2013 posredovala dopis, s katerim je v nadaljnji postopek poslala ponudbe,

ki so prispele na povabilo za oddajo ponudb. V povabilu za oddajo ponudb je bilo določeno, da je edino merilo za izbiro najugodnejšega ponudnika najnižja cena. Iz zapisnika o odpiranju ponudb je razvidno, da je najbolj ugodna ponudba tista, ki jo je poslala družba KPMG Slovenija d. o. o., 8 tisoč 999, 66 evrov. Druga dva ponudnika sta bila ABC Revizija 11 tisoč 700 evrov in Prosperus 13 tisoč 194 evrov. Vse tri družbe so iz Ljubljane. Na podlagi te ugotovitve komisija predlaga Državnemu zboru, da sprejme sklep, s katerim bo za revizijo računovodskih izkazov Računskega sodišča Republike Slovenije za leti 2011 in 2012 izbral revizijsko družbo KPMG Ljubljana. Po mnenju komisije je postopek izbire revizorja za revidiranje računovodskih izkazov Računskega sodišča zelo kompliciran in zahteva precej dela v Državnem zboru. Zato je komisija na seji 14. maja sprejela tudi naslednji sklep: Komisija bo raziskovalnemu oddelku posredovala zahtevo za pripravo primerjalnega pregleda o tem, kako v drugih državah izvajajo nadzor nad finančnim poslovanjem vrhovnih revizijskih institucij. Na podlagi tega bo strokovna služba komisije pripravila predlog sprememb Zakona o Računskem sodišču, s katerim naj bi poenostavili način nadzora nad finančnim poslovanjem Računskega sodišča Republike Slovenije. Raziskovalni oddelček je primerjalni pregled že pripravil in strokovna služba bo do jeseni pripravila osnutek predloga zakona, s katerim bi to ureditev spremenili. Predvidevamo, da bo skupina poslancev, članov komisije, v jeseni ta zakon tudi vložila v proceduro.

PODPRESEDNICA POLONCA KOMAR:

Hvala lepa, gospod Ribič.

Sledi razprava poslancev in poslank, vendar nimam prijavljenega nobenega, niti poslanke niti poslanca. Zato bi vprašala še enkrat gospoda Janeza Ribiča, če morda želi še v razpravi kaj dodati. Ne želi. Torej zaključujem razpravo. Odločanje o predlogu sklepa bomo v skladu s časovnim potekom seje Državnega zbora opravili v ponedeljek, 15. julija 2013, v okviru glasovanj. S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prekinjam pa tudi 16. sejo Državnega zbora, ki jo bomo nadaljevali v ponedeljek, 15. julija 2013, ob 10. uri. Vsem skupaj želim en lep večer in lep vikend. Lahko noč!

(SEJA JE BILA PREKINJENA 12. JULIJA 2013 OB 20.44 IN SE JE NADALJEVALA 15. JULIJA 2013 OB 10. URI.)

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Začenjamo z nadaljevanem 16. seje Državnega zbora. Obveščen sem, da se današnje seje ne morejo udeležiti naslednje poslanke in poslanec: gospa Polonca Komar, gospa Alenka Jeraj, mag. Katarina Hočevar in

gospod Roberto Battelli od 17. ure dalje. Vse prisotne še enkrat lepo pozdravljam.

Prehajamo na **6. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O PRAVNEM VARSTVU V POSTOPKIH JAVNEGA NAROČANJA PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vlade in sicer državni sekretarki Ministrstva za finance mag. Mateji Vraničar.

MAG. MATEJA VRANIČAR: Spoštovani gospod predsednik, gospe in gospodje poslanci!

Cilj predloga zakona je povečati učinkovitost pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja ter povečati gospodarnost oddaje javnih naročil. Javnoporočniška zakonodaja mora namreč omogočati, da sta oddaja in izvedba javnega naročila hitri in učinkoviti, saj se z javnim naročanjem zagotavljajo blago, storitve in gradnje, potrebne za opravljanje nalog javnega sektorja. Poglavitne rešitve predloga zakona lahko strnemo v naslednje tri točke. Prvič. Da bi preprečili nepotrebno vlaganje zahtevkov za revizijo zoper nepravilnosti, ki ne vplivajo na razvrstitev ponudb oziroma odločitev o oddaji javnega naročila, se omogoča uveljavljanje pravnega varstva zgolj zoper bistvene nepravilnosti. Namen pravnega varstva namreč ni zagotoviti, da bi naročnik odpravil vse morebitne napake v postopku javnega naročanja, temveč da ponudnikove možnosti za pridobitev javnega naročila niso okrnjene na račun nepravilnega ravnanja naročnika, ki bistveno vpliva na oddajo naročila.

Drugič. Zagotavlja se prednostna obravnavna zahtevkov za revizijo zoper kršitve pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirana iz evropskih sredstev. Pri teh javnih naročilih gre običajno za obsežne in zahtevne projekte. Zaradi dogovorjene dinamike črpanja sredstev za sofinanciranje pa je ključno, da potekajo postopki javnega naročanja in morebitni postopki pravnega varstva kar se da hitro.

In tretjič. Takse za predrevizijski in revizijski postopek se urejajo bolj jasno in sorazmerno glede na vrsto in predmet postopka. Pri tem se za zahtevke za revizijo, ki se nanašajo na razpisno dokumentacijo, določa fiksna taksa, ločeno za blago, storitve in gradnje, ter ločeno glede na nacionalne in evropske postopke javnega naročanja. Za pritožbe zoper odločitve o oddaji javnega naročila pa se odmeri taksa v višini 2 % najugodnejše ponudbe.

Upošteva se namene in cilje predlaganega zakona ter ključne rešitve, ki sem jih predstavila, predlagamo, da Državni zbor predlog zakona podpre. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Zakon je obravnaval tudi Odbor za finance in monetarno politiko kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila dajem besedo predsedniku odbora gospodu Bojanu Starmanu.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik in lep pozdrav vsem skupaj.

Odbor za finance in monetarno politiko je na svoji 62. nujni seji 8. 7. 2013 kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo in sprejem po nujnem postopku predložila Vlada Republike Slovenije. Kolegij predsednika Državnega zbora je na svoji 59. seji 2. 7. 2013 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku.

Člani odbora so poleg besedila predloga zakona in mnenja Zakonodajno-pravne službe prejeli tudi mnenje Državnega sveta, Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance. Uvodno obrazložitev je podala državna sekretarka z Ministrstva za finance, ki je poudarila, da je cilj predloga zakona zagotovitev učinkovitega pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja, s tem da želi predlagatelj povečati učinkovitost pri javnem naročanju in zagotoviti, da ponudnikove možnosti za pridobitev javnega naročila niso okrnjene na račun nezakonitega ravnanja naročnika.

Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona proučila z vidika skladnosti z ustavo in pravnim redom in oblikovala pripombe k 2., 6., 7., 8., 9. in 11. členu. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je na seji odbora podala še dodatno obrazložitev pisnega mnenja in povzela pripombe k posameznim členom.

Odbor se je seznanil tudi z mnenjem Državnega sveta Komisije za gospodarstvo, obrt, turizem in finance, ki načelno podpira vsako spremembo zakonodaje, ki na področju javnih naročil uvaja poenostavitve in pripomore k večji učinkovitosti sistema javnega naročanja, se pa zavzema za celovito prenovo področja javnega naročanja, ki bi odpravila slabosti, ki so se pokazale pri dosedanem izvajanju zakona.

V skladu s 129. členom Poslovnika Državnega zbora so amandmaje k predlogu vložile poslanske skupine koalicije, in sicer k 1., 6., 8. in 9. členu. Odbor je v skladu z drugim odstavkom 130. člena Poslovnika Državnega zbora obravnaval tudi amandmaje poslanskih skupin koalicije k 1., 6. in 8. členu ter jih sprejel. Poleg tega je odbor na podlagi opravljene razprave sprejel še amandma k 2. členu zakonskega predloga, ki v osnovi sledi večji objektivnosti samega dokazovanja seznanitve ponudnika.

Odbor je v sklad s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o vseh

členih predloga zakona skupaj in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni tudi vsi sprejeti amandmaji. Predlagamo da ga Državni zbor sprejme. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam za predstavitev poročila odbora.

Sledi predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Marko Pavlišič bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani predstavniki ministrstva, spoštovane poslanke in poslanci!

Novela zakona prinaša spremembe, ki poenostavljajo postopke in povečujejo učinkovitost sistema javnega naročanja. Prednostno obravnavanje zahtevkov za revizije pri revizorski komisiji, ko gre za javna naročila za sredstva Evropske unije, je nedvomno korak v to smer. 1. in 2. člen uvajata tudi spremembo, usklajeno z evropsko direktivo, ki zahteva, da ponudnik, preden zahteva revizijo, mora o morebitni nepravilnosti naročnika predhodno opozoriti preko portala javnih naročil, če ta možnost obstaja. S tem rešujemo tudi primere, kjer pride do pomot s strani naročnika, vendar je bila do sedaj edina pot za odpravo teh pomot preko razveljavitve razpisa in ponovnega razpisa, kar pa je dolgotrajno in predvsem neučinkovito. Na kratko bi lahko dejali, da je osnovni namen novele, da se ustavijo špekulacije, ki jih predvsem nekateri zlonamerni ponudniki uporabijo pri vlaganju pritožb. Tudi vrsta mednarodnih inštitucij nas opozarja, kar kaže sama praksa, da imamo v Sloveniji kompleksen in prekompliciran sistem javnega naročanja. Zahteve za revizijo, torej pritožbe, se lahko vlagajo zoper vsa ravnanja, čeprav so nepomembna ali popolnoma nebitna za dejanski zbor ponudnika, četudi – kar pa je najbolj pomembno – se s pritožbo želi zaradi kakšne nepomembnosti eliminirati najcenejši ponudnik, s tem pa le dražimo javni sektor. Javna naročila so še eno področje, kjer so se s prihodom gospodarske krize pokazale slabosti. Zaradi nižanja sredstev se je povečal konkurenčni boj, s tem pa tudi količina pritožb in revizij pri javnih razpisih. Le-te so pogosto tudi neupravičene in bolj izraz stiske neizbranega ponudnika kot napak pri samem postopku javnega naročanja. Na področju javnega naročanja imamo prenormiranost. Predvidevati želimo vse hipotetične situacije, pogosto pa pozabljamo na zdravo kmečko pamet. Razpisi, kjer se avtomobile kupuje z na centimeter natančno določenimi merami, ker si ne upajo napisati modela, ki so si ga izbrali, je morda normativno v redu, je pa skregano z osnovno logiko javnega naročanja. To je v poštenem konkurenčnem boju doseči najugodnejšo

ponudbo za porabnika javnih sredstev. Postopki za doseganje tega cilja pa morajo biti hitri, učinkoviti, pregledni in pošteni. Zakon tako ne uvaja nekih dodatnih pravnih kvalifikatorjev, ki bi še dodatno omejevali ponudnike, s tem pa ožili krog možnih ponudnikov, temveč se omogoča, da se skozi prakso poišče, kaj je bistveno in kaj ne. Lahko bi dejali, da sprememba zakona vnaša več zdravega razuma pri vlaganju in odločanju o pritožbah. Verjamemo, da bo novela pripomogla k hitrejšemu zaključku raznih razpisov predvsem za evropska sredstva ter omogočila čimprejšnje črpanje le-teh, kar je za marsikatero podjetje v teh kriznih časih zelo pomembno.

Novela je tako pomemben element pri konsolidaciji javnih financ, zato jo bomo v Državlanski listi podprli. S to spremembo sistem javnega naročanja le popravljamo. V Državlanski listi pa menimo, da se da na tem področju narediti še več. Celovita reforma bi lahko še opazneje in še občutneje pripomogla k nižanju stroškov materiala in storitev javnega sektorja. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Franc Bogovič bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep dober dan, spoštovane kolegice, kolegi, spoštovani predsednik, predstavnice in predstavniki Ministrstva za finance!

Področje javnega naročanja je nedvomno eno izmed področij pri nas, ki nam ga nikakor ne uspe spraviti v neke normalne okvire, vsaj kar se tiče ekonomičnosti postopka ter njegove učinkovitosti. Eden izmed zakonov, ki ureja ta del postopka javnega naročanja, je tudi Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja iz leta 2011, ki je nadomestil Zakon o reviziji postopkov javnega naročanja in med drugim tovrstno pravno varstvo razdelil na predrevizijski in revizijski postopek. Predlagana novela Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja naj bi izboljšala ekonomičnost pri javnem naročanju in zagotovila, da ponudnikove možnosti za pridobitev javnega naročila niso okrnjene na račun nezakonitega ravnanja naročnika. Odpravlja se namreč vlaganje zahtevkov za revizijo zaradi postopkovnih napak, ki ne vplivajo na vsebino javnega naročanja. S predlaganim zakonom se zagotavlja tudi prednostna obravnava zahtev za pravno varstvo, zopet kršitve pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirani iz evropskih sredstev. Pri teh javnih naročilih gre namreč za obsežnejše in zahtevnejše projekte večjih vrednosti, zato je izjemnega pomena, da so projekti javnega naročanja iz izvedb javnih naročil in ureditev pravnega varstva pri ugotovljenih morebitnih kršitvah hitri in učinkoviti. Predlog zakona tudi jasneje določa način odmere takse za

predrevizijski in revizijski postopek, saj predpisuje določanje taks po načelu sorazmernosti, in sicer ločeno za blago, storitve in gradnjo ter ločeno za vrste postopkov javnega naročanja. Pri tem velja opozoriti, da se takse v primerjavi z veljavnim zakonom precej zvišujejo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke podpiramo vsak korak, ki vsaj delno izboljšuje stanje na področju javnega naročanja pri nas. Opozarjamo pa, da je k omenjeni problematiki treba pristopiti celovito in zakonodajo spremeniti na takšen način, ki bo omogočil hitrejšo in fleksibilnejšo izvajanje investicij oziroma izvajanje javnih naročil ter končno dal prednost vsebini pred formo.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo predlagano novelo zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo. Lep dober dan vsem zbranim.

Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev je naklonjena vsaki spremembi zakonodaje, ki na področju javnih naročil uvaja poenostavitve in pripomore k večji učinkovitosti sistema javnega naročanja. Eden izmed tipičnih primerov neustrezne zakonodaje na tem področju so prav javni razpisi v zdravstvu. Tu je naročanje precej neučinkovito in povzroča celo neuspešno črpanje evropskih sredstev zaradi revizij postopkov javnega naročanja. Neizbrani ponudniki se pritožijo na praktično vsako zadevo v razpisu, zato se le-ti vlečejo mesece in mesece oziroma celo leta. Cilj je zagotovitev učinkovitega pravnega varstva zoper kršitve v postopkih javnega naročanja, povečanje učinkovitosti pri javnem naročanju in zagotovitev, da ponudnikove možnosti za pridobitev javnega naročila niso okrnjene na račun nezakonitega naravnjanja naročnika. S predlogom zakona se zagotavlja tudi prednostna obravnava zahtev za pravno varstvo v prekršitve pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirane iz evropskih sredstev. Ker gre pri teh javnih naročilih po navadi za projekte večjih vrednosti, ki so obsežni in zahtevni, je ključno, da so postopki javnega naročanja in izvedba naročil hitri in učinkoviti. Natančneje se določa tudi način odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek. V skladu z načelom sorazmernosti se takse določajo ločeno za blago, storitve in gradnje ter ločeno za vrste postopkov javnega naročanja. Strinjamo se tudi s prednostno obravnavo zahtevkov za revizijo s strani državne revizijske komisije, ko gre za javna naročila, ki se sofinancirajo iz evropskih sredstev. Vseeno pa menimo, da hitre in parcialne spremembe praviloma niso najbolj učinkovite. Zavzemamo se za celovito prenovo področja javnega

naročanja, ki bo odpravila slabosti, ki so se pokazale v dosedanem izvajanju zakona. Cilj postopka revizije javnega naročanja je vsekakor zagotoviti spoštovanje načel in pravil javnega naročanja, ne pa varstvo posameznika.

Naj povem, da bomo poslanke in poslanci Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev predlog novele zakona podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Horvat bo predstavil stališče Poslanke skupine Nove Slovenije.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Hvala lepa, gospod predsednik. Dober dan, spoštovane kolegice, spoštovani kolegi, lep pozdrav tudi predstavnikom Vlade!

Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja je bil sprejet v letu 2011 in je na novo uredil pravno varstvo v postopkih javnega naročanja, in sicer v predrevizijskem postopku, ki poteka pred naročnikom, in revizijskim postopku, ki teče pred Državno revizijsko komisijo. Pri nekaterih največjih kršitvah predpisov s področja javnega naročanja pa je dopustno tudi sodno varstvo pred rednim sodiščem. Z noveliranjem tega zakona se uvaja zakonska podlaga za prednostno reševanje tistih zahtev za pravno varstvo, ki so sofinancirana iz evropskih sredstev. Pri tem se zasleduje cilj pospešitve črpanja evropskih sredstev. Novela tega zakona uvaja tudi nekatere druge novosti. Ena izmed njih je obveznost vlagatelja oziroma drugega ponudnika, da nemudoma opozori naročnika o kršitvah v postopku javnega naročanja, če je bilo javno naročilo objavljeno preko portala javnih naročil. Opustitev te obveznosti ima za posledico izgubo pravice do zahteve za pravno varstvo. Druga posledica opustitve take obveznosti je tudi domneva, da taka oseba ni izkazala interesa za dodelitev javnega naročila. Pomembna novost je tudi zviševanje sodnih taks v predrevizijskem in revizijskem postopku.

Poslanci Poslanske skupine Nove Slovenije bomo sicer novelo zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja podprli, ob tem pa poudarjamo, da mora biti ne glede na vrsti red vsem vlagateljem zahteve za pravno varstvo zagotovljeno hitro in učinkovito odločanje v revizijskem postopku, to je v rokih, ki so predpisani z zakonom. V letu 2012 je Državna revizijska komisija beležila nižji pripad zahtev od leta 2011, glede na sedanje spremembe zakonodaje pa je pričakovati trend nadaljnjega upada števila vloženih zahtev. Opozarjamo tudi, da je zviševanje sodnih taks v času gospodarske krize in pomanjkanja dostopa do likvidnih sredstev lahko za prenekateri gospodarski subjekt ovira za vložitev zahteve za pravno varstvo. Plačilo sodne takse je namreč pogoj, da Državna revizijska komisija sploh vzame v obravnavo zahtevo za pravno varstvo. V Novi Sloveniji smo tudi prepričani, da bi bilo

mogoče večje spoštovanje pravil javnega naročanja doseči tudi z doslednejšim izvajanjem prekrškovnih določil Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja. Državna revizijska komisija je namreč tudi prekrškovni organ. Iz vsebine letnega poročila Državne revizijske komisije za leto 2012 je razvidno, da je bilo uvedenih zelo malo prekrškovnih postopkov ter da je v večini primerov bil izrečen le sodni opomin ali nizka, morda prenizka globa. Tako neizvajanje ali nepravilno izvajanje prekrškovnih določil do neke mere celo spodbuja naročnike, predvsem odgovorne osebe k nespoštovanju določil javnega naročanja. Državno revizijsko komisijo torej pozivamo k doslednejšemu izvajanju zakonskih določil s tega področja. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Mirjam Bon Klanjšček bo predstavila stališče Poslanke skupine Pozitivna Slovenija.

MAG. MIRJAM BON KLANJŠČEK (PS PS): Spoštovani predsednik, predstavniki Vlade, poslanke in poslanci!

Ob vsakokratnem načrtovanju in sprejemanju proračuna Republike Slovenije so postavke, ki kažejo na višino črpanja evropskih sredstev, dosti višje kot takrat, ko se Državnemu zboru predstavi zaključni račun tega istega proračuna. In zakaj? Zakaj se vsako leto zgodi, da so načrtovana sredstva dosti višja, kot se to dejansko kasneje realizira. Pojasnilo, ki vsakokrat sledi zaključnemu računu, je skoraj vsako leto enako. Velik, rekla bi prevelik delež pade na pritožbene postopke javnih naročil, ki so sestavni del projektov, financiranih iz evropskih sredstev. Torej pritožbe, in to vsako leto, znova in znova poslušamo. Glede na povečanje pripada zadev Državni revizijski komisiji v zadnjih nekaj letih se z novelo zakona prednostno obravnavajo zahteve prav za pravno varstvo zoper kršitve pri oddaji javnih naročil, ki so sofinancirana iz evropskih sredstev, kjer gre običajno za obsežne in zahtevne projekte oziroma naročila večjih vrednosti. Zaradi dogovorjene dinamike črpanja sredstev za sofinanciranje teh javnih naročil in s tem povezanih omejitev je ključno, da so ti postopki javnega naročanja, morebitni postopki pravnega varstva in izvedba naročil hitri in učinkoviti. Predlog novele tako določa, katere kršitve pri oddaji javnega naročila se štejejo za bistvene kršitve. Čeravno se vsak primer obravnava individualno, saj je vsak postopek vezan na različne dejanske in pravne okoliščine, novela opredeljuje tiste bistvene kršitve, ki jih vsekakor ni moč prezreti. Prav tako pa se z zakonom jasneje določa način odmere takse za predrevizijski in revizijski postopek. V skladu z načelom sorazmernosti se določajo takse ločeno za blago, storitve in gradnje ter za vrste postopkov javnega naročanja. Da bi bilo pravno varstvo zoper kršitve v postopkih javnega

naročanja dostopno tudi manjšim ponudnikom, zakon še vedno omogoča, da se taksa odmeri od vrednosti posameznega sklopa naročila, v katerem vlagatelj zahtevka za revizijo naročniku očita nepravilnosti. S takšno razčlenjenostjo taks za predrevizijski in revizijski postopek se zagotavlja uresničevanje načela sorazmernosti pri določanju višine takse kot nadomestila za vodenje postopka pravnega varstva, in sicer zlasti z vidika zahtevnosti predmeta in postopka javnega naročanja oziroma posamezne faze postopka ter dokumentacijo postopkov oddaje javnega naročila. V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije podpiramo vse spremembe in napore, ki bodo pripomogli k poenostavitvi in k večji učinkovitosti celotnega sistema javnega naročanja. Prevečkrat je slišati, da je ravno sistem javnih naročil tisti, ki duši gospodarstvo, in prevečkrat je že bilo slišati, da so pritožbe krive, da je bilo črtanje evropskih sredstev zaradi pritožb nižje, kot se je načrtovalo.

V Poslanski skupini Pozitivne Slovenije bomo vedno podprli vse tiste rešitve, ki bodo pripomogle k izboljšanju sistemov javnega naročanja, še posebej pa pozdravljamo rešitve, ki so predstavljene v tej noveli. To so rešitve, ki uvajajo kazni za neupravičene pritožbe, ki ponujajo dodatno možnost pogajanja o ceni z že izbranim ponudnikom in ki prednostno obravnavajo zahteve za pravno varstvo za projekte, ki so sofinancirani iz evropskih sredstev. Zato bomo v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije predlagano novelo zakona podprli. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Marko Pogačnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MAG. MARKO POGAČNIK (PS SDS): Hvala za besedo. Spoštovana državna sekretarka!

Slovenija se že vrsto let sooča s problematiko črpanja evropskih sredstev, kar vsekakor ni dobro. Črpanje evropskih sredstev bi morala biti rdeča nit za zagon slovenskega gospodarstva. Velikokrat smo se pogovarjali, na kakšen način zadevo pospešiti in prišli smo do zaključkov, da črpanje evropskih sredstev v veliki meri omejujejo tudi administrativne in birokratske ovire. Tudi pri javnem naročanju smo se soočili s problematiko pritožb in s tem posledično so se vsi ti procesi zavlekli in se je s tem delala gospodarska škoda. Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja v neki meri zagotavlja, da bo zdaj javno naročanje in pa tudi črpanje evropskih sredstev postalo bolj učinkovito. Mi upamo, da se bo ta zakon čim prej tudi uveljavil in da se bodo prvi rezultati učinkovitejšega dela in pa zmanjšanje administrativnih ovir pokazali tudi v realnem življenju.

Zaradi vsega tega navedenega ocenjujemo v poslanski skupini, da je ta zakon smiselno podpreti. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Matevž Frangež bo predstavil stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Spoštovane in spoštovani!

Javna naročila so pomembna z več vidikov. S postopki javnega naročanja moramo slediti transparentni in gospodarni uporabi javnega denarja, ne nazadnje so javna naročila pomemben generator rasti in bruto domačega proizvoda in zagona gospodarstva. Na drugi strani imajo javna naročila pomembno vlogo tudi pri učinkovitosti črpanja evropskih sredstev, kjer se kaže, da smo z nekaterimi vidiki teh postopkov otežili učinkovitost črpanja evropskih sredstev. Na tretji strani pa ne smemo pozabiti, da so ta pravila postavljena tudi v interesu varstva konkurence, enakega dostopa ponudnikov in prav konkurenca, širok dostop različnih možnih ponudnikov pri izvajanju vrste javnih naročil naj zagotavlja tudi izbor najugodnejšega ponudnika, s tem pa transparentno, gospodarno in racionalno izrabo javnih sredstev. Danes v tej dvorani obstaja sicer soglasje za to, da je treba zagotoviti večjo učinkovitost postopkov, na drugi strani pa ne smemo pozabiti, da je treba pri vseh zakonskih rešitvah, ki načenjajo vprašanja pravnega varstva, biti pozoren tudi zato, da s preveč lahkotnimi spremembami ne otežimo tega, kar državljani, davkoplačevalci od nas upravičeno pričakujejo, namreč da bo vsak evro, ki ga prispevajo v javne blagajne, porabljen na transparenten in gospodaren način, v skladu s cilji, nameni, ki so zanj določeni.

Socialni demokrati novelo Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja sicer podpiram. Veseli smo, da smo uspeli v koaliciji uskladiti dodaten amandma, ki določa določene, kaj so bistvene kršitve postopka, zato da zaradi vsake nepravilnosti v postopku ne pride do oteževanja izvedbe postopka javnega naročila, ampak da se jasneje določi, katere so bistvene kršitve, s tem pa verjamemo, da so bile zadovoljene tudi bistvene pripombe Zakonodajno-pravne službe.

Danes po nekaj letih veljavnosti novega zakona o javnem naročanju, torej ZJN2, pa bi pričakovali, da bi slovenski politiki v Državnem zboru kritično ovrednotili prispevke nove ureditve. Zakon o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja je na nek način moderniziral te postopke kot posledico sprejema novega ZJN2. Takrat ga je tako politika kot stroka ocenjevala kot bistveni prispevek k hitrejšemu in učinkovitejšemu izvajanju postopkov javnega naročanja, danes pa bi bil morda čas, da ga kritično ovrednotimo, pogledamo, kje so bile pozitivne spremembe, kaj pa je še treba v

sistemu celovito spremeniti, zato da bomo dosegali že omenjene cilje javnega naročanja, torej gospodarno uporabo javnih sredstev, čim širši multiplikator uporabe javnih sredstev na zaganjanje gospodarske aktivnosti, pospešeno črpanje evropskih sredstev ter zagotovljeno varstvo konkurence. Tudi v postopkih javnega naročanja, v pravnem varstvu, v njihovi izvedbi je treba zato biti toliko bolj pozoren.

Socialni demokrati bomo novelo podprli. Ocenjujemo, da prinaša pametne rešitve, da bodo ti postopki učinkoviti in da bo zagotovljeno učinkovito pravno varstvo ponudnikov na eni strani ter države in lokalnih skupnosti kot naročnikov javnih storitev in naročil na drugi strani. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo zaključili s predstavitvijo stališč poslanskih skupin.

Prehajamo na razpravo o členu in vložnem amandmaju. V razpravo dajem 1. člen ter amandma poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljanke liste in Demokratične stranke upokoencev Slovenije. Želi kdo razpravljati? Želi. Odpiram možnost prijave za besedo.

Besedo ima gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Lep pozdrav še enkrat.

Naj na začetku povem, da ta amandma podpiram. Gre za to, da se v tem amandmaju precizira, kaj so te hujše kršitve, ki bistveno vplivajo na oddajo javnega naročila. Mislim, da je ta pot, ki ste jo na Ministrstvu za finance ubrali pri tej kratki noveli zakona, pravilna pot. Gre v tej smeri, da se tiste najbolj kritične točke pri javnem naročanju odpravljajo. Iz izkušenj, ki jih imam na tem področju, mislim, da smo zelo veliko naredili v preteklosti za to, da se je zaščiten ponudnik, ki se je prijavljal na javna naročila, in da smo včasih očitno v teh nejasnih postopkih dali tem ponudnikom tudi možnost izigravanja samega smisla javnega naročila. V tej noveli poskušate ravno to odpraviti, s tem ko se zdaj določijo te bistvene kršitve, in da tisti, ki se želi pritoževati v postopki, naj predhodno tudi najavi, da je mogoče v samem razpisu kaj narobe, ne pa da se potem dogaja to, kar se je dogajalo predvsem v času konjunktura, ko so se gradbinci praktično specializirali na to, kako pridobiti javno naročilo in je bila to prva prioriteta, bolj kot to, kako potem to javno naročilo korektno in v okvirih, ki so bili tu navedeni, izvesti. Tudi glede evropskih sredstev, mislim, da je prav, da imajo takšni razpisi prednost, kajti tu je že bilo rečeno v stališčih poslanskih skupin, da so mnogokrat tedni zelo pomembni. Pri tem vztrajnem zavlačevanju in pri tem, kot sem že dejal, ko so se nekateri prav specializirali na te postopke pritoževanja, je bil resnično ogrožen marsikateri razpis, za katerega so bila na razpolago evropska sredstva. Tudi to, da je finančna obremenitev tistega, ki želi izigravati ta sistem,

večja, se mi zdi pravilno. Zato podpiram ta duh in mislim, da je pot, ki ste jo ubrali, prava in da bo treba tako počasi mašiti te luknje zakona o javnem naročanju in resnično priti na koncu do zakona, ki bo zagotavljal transparentno porabo javnih sredstev, da pa bodo postopki takšni, da bodo zaključeni v razumnih rokih.

Amandma, ki je predlagan, bom podprl.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem še mag. Ivanu Vogrinu.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Hvala lepa, gospod predsednik.

Ker je gospod kolega Bogovič že povedal večino, ni treba, da jaz povem še enkrat.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Primerno.

Hvala. Želi še kdo besedo o 1. členu in amandmaju?

Gospod Matevž Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Sprememba pri 1. členu je povezana s pripombo Zakonodajno-pravne službe. Zakonodajno-pravna služba je namreč ocenila, da prevelika odprtost bistvenih kršitev za nadaljnjo interpretacijo pravzaprav zmanjšuje pravno varnost. V tem pogledu sem vesel, da smo v koaliciji uspeli z Ministrstvom za finance uskladiti določene opredelitev bistvenih kršitev. Prav pri postopkih, ki zadevajo pravno varstvo, je treba biti toliko bolj pozoren zato, da je to pravno varstvo določeno, da torej v zakonu neposredno napišemo, kaj so bistvene kršitve, hkrati pa v diktiji puščamo dovolj maneverskega prostora, da pravna praksa, ki pa zahteva čas, saj se ne vzpostavi čez noč, to interpretacijo smiselno dogradi glede na čim bolj življenjsko opredeljene primere, ki bodo postavljeni v nadaljevanju pred Državno revizijsko komisijo.

Še enkrat naj povem, da je treba pri teh rešitvah iskati smiselno ravnotežje med tem, da kolikor je mogoče učinkovito zavarujemo interes države, da je poraba javnih sredstev tekoča, nemotena in da lahko učinkovito izrabimo možnosti pri črpanju evropskih sredstev na eni strani, na drugi strani pa da z učinkovitimi mehanizmi pravnega varstva tako neizbranim ponudnikom kot tudi pravnemu interesu zagotovimo učinkovito zaščito. Menim, da smo z rešitvami v tej noveli pa tudi z amandmajem k 1. členu to učinkovito dosegli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Želi mogoče še kdo razpravljati o 1. členu in amandmaju k 1. členu? Ugotavljam, da ni želje po razpravi. Zato zaključujem razpravo.

O amandmaju bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora odločali danes v okviru glasovanj, in sicer pol ure po prekinjeni 9. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na 7. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O OSNOVNI ŠOLI PO NUJNEM POSTOPKU.

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada. Ta hip nas sicer predstavniki Vlade, ki so odgovorni za finance, zapuščajo. Nimamo pa v tem trenutku prisotnih predstavnikov Vlade, ki pokrivajo področje izobraževanja, znanosti, športa in mladine.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin oziroma se opravičujem, pred tem je še poročilo odbora. Predlog zakona je obravnaval Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino kot matično delovno telo.

Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsedniku odbora gospodu Jožefu Kavtičniku.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsednik. Lep pozdrav, kolegice in kolegi poslanci!

Odbor za izobraževanje, znanost, šport in mladino je na 29. nujni seji 4. 7. 2013 obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli, ki ga je Državnemu zboru v obravnavo predložila Vlada. Kolegij predsednika Državnega zbora je na 58. redni seji 26. 6. 2013 sklenil, da se predlog zakona obravnava po nujnem postopku. Zakonodajno-pravna služba je predloženi zakon proučila z vidika njegove skladnosti z ustavo in s pravnim sistemom ter z zakonodajnotehničnega vidika in podala pripombe k nekaterim členom. Predlog zakona je obravnavala tudi Komisija Državnega zbora za kulturo, znanost, šport in šolstvo, ki je v svojem mnenju predlog zakona podprla.

Minister dr. Jernej Pikalo je uvodoma povedal, da predlog zakona sledi izhodiščem bele knjige iz leta 2011 in predstavil poglobitve rešitve, ki jih prinaša. Te so: uvedba obveznega poučevanja prvega tujega jezika v 2. razredu, poučevanje prvega tujega jezika kot neobveznega predmeta za vse učence 1. razreda, možnost prostovoljne vključitve učencev od 4. do 6. razreda v pouk neobveznih izbirnih predmetov, to je drugega tujega jezika, umetnosti, računalništva, športa ter tehnike, možnost izbire pouka tujega jezika kot neobveznega izbirnega predmeta za učence 7., 8. in 9. razreda, večja avtonomnost šole pri izvedbi dejavnosti, podrobneje definirane posamezne kategorije statusa učenca, zamik izvajanja šole v naravi kot del obveznega programa, možnost usmeritve učenca s posebnimi potrebami v najbližjo ustrezno osnovno šolo. Predstavnica Zakonodajno-pravne službe je povedala, da je bil pretežni del njihovih pripomb ustrezno upoštevan v predlogih za amandmaje odbora. Razprava je potekala predvsem o 2. členu novele, ki uvaja kot del razširjenega programa tudi neobvezne izbirne predmete in k njemu vložene amandmaje.

Odbor je v skladu s 128. členom Poslovnika Državnega zbora glasoval o členih predloga zakona in jih sprejel. Glede na sprejete amandmaje je na podlagi prvega odstavka 133. člena Poslovnika Državnega zbora pripravljeno besedilo dopoljenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Dopolnjeni predlog zakona je sestavni del tega poročila. Odbor je besedilo zakona potrdil in ga poslal v Državni zbor, da ga sprejme.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala za predstavitev poročila odbora.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin. Gospod Mihael Prevc bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

MIHAEL PREVC (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospod predsednik. Spoštovane kolegice in kolegi!

Verjetno ni dvoma, da nam znanje tujih jezikov pomaga ohranjati stik z globaliziranim svetom, v katerem živimo in v veliki meri pomaga tudi ohranjati konkurenčnost našega izvozno usmerjenega gospodarstva. Znanje tujih jezikov prinaša še številne druge prednosti, od večje mobilnosti, kvalitetnejše in hitrejše medsebojne komunikacije do širjenja obzorij in splošne razgledanosti. Upam si trditi, da smo Slovenci, predvsem mlajša generacija, med evropskimi narodi med najboljšimi v znanju tujih jezikov ter tudi med bolj dovezetimi za učenje tujih jezikov. K temu je poleg naše geografske lege in sodobnih komunikacijskih tehnologij odločilno pripomogel tudi naš izobraževalni sistem, ki po vzoru sodobnih evropskih sistemov spodbuja učenje tujih jezikov od zgodnjega otroštva naprej. In to ne glede na nenehno preigravanje s prestavljanjem leta uvajanja prvega ali drugega tujega jezika razreda, v katerem se začne določen tuji jezik uvajati ter razpravljanju, ali ga je olje uvajati kot obvezni predmet ali kot neobveznega.

Naj preidem h konkretni vsebini obravnavane točke tega zakona, ki je že lep čas predmet takšnih ali drugačnih diskusij in številnih nasprotujočih se informacij. Predlagani zakon poleg nekaterih drugih redakcijskih in manjših vsebinskih sprememb na področju učenja tujih jezikov prinaša tri ključne spremembe. Te spremembe po mnenju poslancev Slovenske ljudske stranke ne bodo znižale nivoja kakovosti znanja tujih jezikov in dostopnosti do tujih jezikov v osnovni šoli kot tudi ne poslabšale konkurenčne prednosti slovenskih učencev pred učenci drugih držav v Evropski uniji. Kot vemo, prva sprememba se nanaša na obvezno poučevanje prvega tujega jezika v drugem razredu, v zvezi s katerim se predlaga 3-letno postopno uvajanje od šolskega leta 2014/2015 dalje. Druga sprememba se nanaša na prostovoljno vključevanje učencev med četrtilim in šestim razredom v pouk neobveznih izbirnih predmetov drugega tujega jezika, umetnosti,

računalništva, športa in tehnike, kar naj bi se začelo izvajati s šolskim letom 2014/2015. In tretja sprememba. Ta je bila tista, okoli katere se je v preteklih tednih dvigovalo največ prahu, ta sprememba pa zadeva enoletno preložitve uvajanja drugega tujega jezika kot neobveznega predmeta v zadnji triadi osnovne šole. Kot predvideva predlagani zakon, naj bi se to začelo izvajati s šolskim letom 2014/2015, torej z enoletnim zamikom, kot je bilo sprva predvideno. Opozoriti velja tudi na to, da se za 159 osnovnih šol, ki so že vključene v poizkusno izvajanje drugega tujega jezika kot obveznega predmeta, v prihodnjem šolskem letu ne spreminja nič.

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se zavedamo, da je znanje tujih jezikov izjemno pomembno pri posameznikovem udejstvovanju v družbi, kar je v globaliziranem svetu še toliko bolj pomembno in tudi potrebno. Vemo tudi, da znanja ni nikoli preveč, zato je čim zgodnejše in intenzivnejše učenje tujih jezikov v izobraževalnem sistemu treba krepiti, k čemer teži pravzaprav celotna Evropa.

Predlagani zakon ne ukinja nobenega tujega jezika, ker nečesa, kar še ni uveljavljeno, pač ni mogoče ukiniti. Zakon naših otrok ne prikrajšuje za možnost pridobivanja znanja, pač pa le zamika obdobje in način uvajanja prvega oziroma drugega tujega jezika v osnovni šoli. Zato mu poslanka in poslanci Slovenske ljudske stranke ne nameravamo nasprotovati. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO WEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Marija Plevčak bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MARIJA PLEVČAK (PS DeSUS): Hvala za besedo.

Zakon o osnovni šoli je strokovni in problematiko, kot je vprašanje ustreznosti oziroma primernosti poučevanja prvega in drugega tujega jezika v osnovni šoli, katero starostno obdobje otroka je za kaj primerno in ali naj bo posamezni učni predmet obvezen za učenca, prepuščamo stroki. Torej tistim, ki so k temu poslanstvu po svoji profesiji poklicani. Za področje poučevanja tujih jezikov novela zakona upošteva stališča strokovnjakov, ki so pripravili belo knjigo za področje vzgoje in izobraževanja v Republiki Sloveniji v letu 2011. Pripravljavci bele knjige so izvedli anketno raziskavo glede potreb, smotrnosti in primernosti učenja tujih jezikov v osnovni šoli pri posameznih starostnih obdobjih. Anketiranci pa so bili starši, učitelji in pa tudi ravnatelj. Rezultati te ankete, primerjava ureditev v drugih državah, mnenja strokovnjakov pedagoške in jezikovne sfere ter z vidika javnofinančnih situacije države je bila predlagana ureditev poučevanja tujih jezikov v osnovni šoli. Ta novela tako določa triletno postopno uvajanje prvega tujega jezika kot obveznega v drugi razred osnovne šole od šolskega leta 2014/2015 dalje, triletno postopno uvajanje neobveznih izbirnih predmetov za

učence od druge triade pa od šolskega leta 2014/2015 naprej. Med temi neobveznimi izbirnimi vsebinami bo učenec lahko izbral tudi drugi tuji jezik. Enak način je določen za uvedbo drugega tujega jezika kot neobveznega izbirnega predmeta za učence tretje triade. Poučevanje prvega tujega jezika pa bi se uvedlo v prvem razredu kot neobvezni predmet s šolskim letom 2015/2016. Glede učenja tujih jezikov učenci tako ne bodo prikrajšani, saj jim je glede drugega tujega jezika dana možnost izbire, da se zanj na podlagi želje, zmožnosti in potrebe prostovoljno, seveda skupaj s svojimi starši, odločijo, in to že v četrtem razredu. V naši poslanski skupini smo prepričani, da morajo imeti otroci možnost razvijati se prav na tistih področjih, ki so jim bližja in kjer imajo interes. Da se vse to ne bo moglo izvajati že takoj s prihajajočim šolskim letom, pa je glede na javnofinančno stanje v naši državi vsekakor jasno. Poleg tega razloga pa za postopno uvedbo predlaganega govori tudi dejstvo pomanjkanja oziroma neenakomerne porazdelitve učiteljev tujih jezikov pri nas. V spremembi novele je še nekaj drugih popravkov zakona, ki stremijo k boljši organizaciji dela in poenotenju pravil in prakse na določenih področjih. Novela tako bolj natančno opredeli pogoje za pridobitev statusa športnika oziroma umetnika.

V Poslanski skupini Demokratične stranke upokojencev bomo predlagano novelo Zakona o osnovni šoli podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanske skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NS): Spoštovani!

V Novi Sloveniji se zavzemamo za razvijanje vseh ključnih sposobnosti in zmožnosti otrok v času šolanja. Med njimi je znanje vsaj dveh tujih jezikov zelo pomembno. Komunikacija v maternem jeziku je najpomembnejša, osnovna sposobnost komuniciranja v tujem jeziku pa v današnjem času zelo potrebna. Zaradi tega Nova Slovenija zagovarja zgodnje uvajanje učenja tujega jezika, če je mogoče že v vrtcih. Prav tako se zavzemamo za učenje dveh tujih jezikov v osnovni šoli in menimo, da je treba spodbujati večjezičnost ter medkulturnost v slovenskem in širšem prostoru. Mladim je treba ponuditi možnost učenja čim večjega števila tujih jezikov, saj jih bodo potrebovali tako pri vzpostavljanju stikov z ljudmi po svetu kot tudi, kar je lahko še pomembnejše, na svojih delovnih mestih. Predlagana novela načeloma predlaga rešitve, za katere se v Novi Sloveniji zavzemamo. Zdi se nam pa škoda, da ministrstvo predlaga enoletni zamik začetka postopnega uvajanja obveznega poučevanja tujega jezika v drugi razred osnovne šole ter pozno uvedbo poučevanja neobveznega tujega jezika. Zakaj čakati še nekaj let, vsako leto je dragoceno in ob majhnem naporu se

poučevanje gotovo da uvesti kakšno leto ali dve prej. Tudi do dvoletnega zamika začetka izvajanja šole v naravi, kot dela brezplačnega obveznega programa v osnovni šoli, smo zadržani. Ministrstvo pozivamo, naj se šola v naravi do takrat in po uvedbi izvaja tako, da ne bo prinesla prevelikih dodatnih finančnih obremenitev za starše šolskih otrok.

V Poslanski skupini Nove Slovenije bomo novelo Zakona o osnovni šoli podprli.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Jožef Kavtičnik bo predstavil stališče Poslanke skupine Pozitivne Slovenije.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsednik. Spoštovani minister, kolegice in kolegi!

Predlog sprememb in dopolnitev Zakona o osnovni šoli bomo v Pozitivni Sloveniji podprli. Ker gre za manjše spremembe in korekcije zakona, nismo nasprotovali nujnemu postopku. Spremembe sledijo načelom, ki jih v Pozitivni Sloveniji podpiramo. Osnovnošolsko izobraževanje naj bo javno in vsem dostopno pod enakimi pogoji. V osnovni šoli morajo imeti vsi udeleženci enake možnosti in priložnosti. Udeleženci naj imajo v samem procesu izobraževanja tudi možnost soodločanja, torej izbire. Ta načela so tudi rdeča nit bele knjige, ki je leta 2011 izšla in je plod večletnega strokovnega dela. Spremembe in dopolnila zakona, ki ne posegajo v bistvo že obstoječega zakona, so predvsem pri poslancih SDS sprožile burne reakcije v delu, ko naj bi drugi tuji jezik še naprej ostal neobvezen, torej izbiren. To predpisuje tudi zakon, ki je veljal v obdobju, ko je sedanja opozicija z SDS na čelu imela oblast. In če bi jim res bilo toliko za te spremembe, bi jih lahko predlagali v času, ko so imeli oblast. Še večji absurd pa je, da v proračunu niso zagotovili sredstva za izobraževanje kadra, ki naj bi drugi tuji jezik poučeval, niti sredstva, da bi se lahko tak proces normalno izvajal. Zaradi tega je bila vlada prisiljena, da prestavi začetek obveznega učenja prvega tujega jezika v prvi triadi za eno leto ter zamakne postopno izvajanje drugega tujega jezika kot neobvezni predmet od 4. do 9. razreda za eno leto.

Se je pa iz razprav, ki so potekale na obeh sejah odbora, ponovno opazila razlika v pojmovanju, kakšno šolo naj bi v Sloveniji imeli. Ali naj bo to šola, ki temelji na upoštevanju otroka kot samostojne osebnosti, ki lahko izraža svoje mnenje in stališče ter se mu daje priložnost in možnost vplivati na proces izobraževanja in s tem možnost, da soodloča o svoji prihodnosti in gradi svojo lastno osebnost. Temu smo poslanci v Pozitivni Sloveniji naklonjeni. In drugo, ali naj bo izobraževanje v osnovni šoli izključna domena odraslih in tistih, ki izobraževanje usmerjajo in vodijo ter otroku predpisujejo, kaj je zanj dobro in najbolje, saj oni že vedo, kaj je za otroka najbolje in kako se naj to izvaja. V Pozitivni Sloveniji zagovarjamo in

podpiramo izobraževanje, kjer je otrok enakopravni del v procesu, kjer ima pravico in dolžnost, da soodloča o tem, kaj se z njim počne, saj bo lahko le na tak način postal odgovoren ter kompetenten državljan. Podpiramo kvaliteten proces vzgoje in izobraževanja v osnovni šoli z možnostjo, da se otroci poleg obveznih predmetov, med katere spada tudi prvi tuji jezik, učijo stvari, ki jih zanimajo in kjer se čutijo močnejši – in med te spada tudi drugi ali tretji tuji jezik – vendar naj bo to za vse otroke dostopna izbira, in to od vrtca do zaključka šolanja. V spremembe, ki so predlagane v zakonu, spada tudi maksimalna dnevna obremenitev otrok pri dejavnostih, ki se izvajajo izven šole in ta naj ne bi presejala več kot 8 ur dnevne obremenitve. Na novo se je opredelil tudi status učenca športnika in umetnika.

Vse to ter še marsikaj ta zakon omogoča in zato bomo v Pozitivni Sloveniji te spremembe in dopolnitve tudi podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Mateja Pučnik bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

MATEJA PUČNIK (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik. Spoštovane poslanke in poslanci, spoštovani minister!

V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke novele zakona o osnovni šoli ne bomo podprli, ker v delu, ki se nanaša na poučevanje in učenje tujih jezikov, ne prinaša rešitev, za katere se v poslanski skupini zavzemamo in bi zagotovile kvalitetno učenje tujih jezikov v naših osnovnih šolah. Menimo namreč, da je zgodnje učenje tujih jezikov izrednega pomena, zato smo mnenja, da bi bilo smiselno uvajati prvi tuj jezik kot obvezen učni predmet že v 1. razred osnovne šole, kot je to predvideval zakon iz lanskega leta. Proračunska sredstva so bila zagotovljena in interes staršev obstaja, zato obžalujemo, da se prvi tuj jezik s to novelo uvaja v 2. razred osnovne šole.

Še več pomislekov pa imamo glede učenja drugega tujega jezika. Učenje dveh tujih jezikov je namreč v skladu z resolucijo o evropski strategiji o večjezičnosti, s smernicami Evropske komisije in določili Sveta Evropske unije, ki narekujejo učenje vsaj dveh tujih jezikov v osnovni šoli. V Poslanski skupini Slovenske demokratske stranke se že od mandata 2004–2008, ko je bil obvezen drugi tuj jezik uzakonjen pod takratnim ministrom dr. Milanom Zverom in ga je njegov naslednik dr. Lukšič ukinil, zavzemamo, da bi se naši učenci od 7. do 9. razreda učili drugi tuj jezik kot obvezen učni predmet. Projekt obveznega drugega tujega jezika je tako potekal od leta 2008 in do letos se je vanj vključilo 159 šol po Sloveniji. Izkazal se je za uspešnega, poleg staršev in učiteljev ga je pozitivno ocenila tudi strokovna skupina Zavoda Republike Slovenije za šolstvo, ki je pripravila

tudi učni načrt, zato v poslanski skupini obžalujemo, da se ta projekt ne bo nadaljeval v smislu vključevanja vseh osnovnih šol po Sloveniji, na kar smo opozorili tudi na izredni seji Odbora za izobraževanje, vendar neuspešno, saj se projekt vseeno počasi zaključuje in ta novela zakona prinaša učenje drugega tujega jezika samo v okviru izbirnih predmetov, kar je za nas nesprejemljivo. Še enkrat želimo opozoriti, da se delo in organizacija pouka v okviru izbirnih predmetov ne more primerjati z organizacijo in delom pri rednem pouku. Obvezni predmeti so obvezni za vse, odnos do dela in jezika je resnejši, predmet je umeščen v urnik v dopoldanskem času in poteka brez prekinitve od 7. do 9. razreda. In ni res, da se bodo vsi učenci lahko učili drugega tujega jezika v okviru izbirnih predmetov, tudi če bodo to želeli. In to zaradi formule, ki šoli omejuje število skupin izbirnih predmetov, glede na velikost šole oziroma število učencev v tretji triadi. Če učenci in njihovi starši ne prepoznajo nujnosti učenja še enega tujega jezika, je prijav na izbirni tuj jezik manj, kot je prijav na katerikoli drug predmet, na primer s področja športa ali umetnosti, in šola pouka drugega tujega jezika ne more organizirati, četudi bo izkazan interes.

Še enkrat želimo poudariti, da je znanje več tujih jezikov zelo pomembno, da omogoča dodatna znanja in veščine, krepi socialne kompetence mladostnikov, dviguje samozavest, mladim omogoča večjo mobilnost in tudi to, da bodo konkurenčni svojim vrstnikom doma in znotraj Evrope pri iskanju zaposlitve. Novela zakona sicer prinaša tudi nekaj drugih vsebinskih sprememb, katerim v poslanski skupini ne nasprotujemo. Ne strinjamo pa se z organizacijo poučevanja tujih jezikov.

Kot sem že na začetku napovedala, novele zakona ne bomo podprli, ne bomo pa nasprotovali njenemu sprejetju. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Mag. Majda Potrata bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, poslanke in poslanci!

V Poslanski skupini Socialnih demokratov bomo zakon, ki ga sprejemamo po nujnem postopku in zadeva osnovno šolo, podprli. Zagovarjamo sicer, da mora delo v šoli spremljati previdno spreminjanje šolske zakonodaje. Če se lotevam tistega vprašanja, ki je v zvezi s predlagano novelo najpogosteje poudarjeno, to je uvedba drugega tujega jezika kot izbirnega predmeta, njegovo postopno uvajanje in obvezno uvajanje prvega tujega jezika v 2. razred, potem moram povedati, da je to sprememba, s katero se srečujemo od leta 2007 že petič. Ob prvi vpeljavi obveznega učenja tujega jezika smo Socialni demokrati opozarjali na odsotnost strokovnih analiz, pa tudi

med pedagoškimi vodji osnovnih šol je bila skepsa tako glede primernosti dveh obveznih tujih jezikov in ustrezne kadrovske usposobljenosti na šolah velika. Ampak nič ni pomagalo, leta 2007 je bil zakon sprejet. Leta 2010 je bila sprejeta novela, ki je za eno leto oziroma za potreben čas podaljšala poskus, ki je bil vpeljan, in tudi leta 2010 je bilo predstavljeno to na leti 2013 in 2014. To je tudi razlog, zaradi katerega podpiramo nujni postopek pri tem zakonu.

Zdaj pa nekaj realnih podatkov o temi, s katero se največ ukvarjamo nekaj časa že. V javnih občilih je bilo mogoče zaslediti oceno, da gre za zaplankanost tistih, ki nasprotujemo obvezni uvedbi dveh tujih jezikov, pri tem pa so tisti, ki so tako menili, sledili samo eni tretjini šol, ki so imele vpeljan poskus. Poskus se je, kot rečeno, iztekel, normalno je, da so tisti, ki so bili v poskus vključeni, o poskusu vedeli povedati vse najboljše, ni pa bilo nobene zunanje evalvacije, ki bi podala realno oceno. Kakorkoli že z novelo se tistim, ki so začeli poskus, se pravi eni tretjini šol se možnost nadaljevanja poskusa omogoča, res pa je, da se bo začel vpeljevati tudi redni pouk drugega tujega jezika kot izbirnega predmeta že v drugem triletju. Zato je govorjenje o zaplankanosti neprimerno, ker se pravzaprav učenje drugega tujega jezika začne bolj zgodaj. Pa še na nekaj je treba opozoriti, da je Slovenija tista država, ki ima v osnovnošolskem sistemu enega najnižjih odstotkov izbirnih predmetov. Osnovna šola je za vse učence obvezna, zato je treba zagotoviti čim večjemu številu učencev, da to šolo tudi uspešno končajo.

Kar je uvodoma treba še poudariti in je drugače od mogoče kakšne informacije, ki se tudi večkrat ponavlja, ZUJF, ki je pravzaprav bil četrti poskus spremembe vpeljave učenja tujega jezika, ki je predvidel obvezno učenje v prvem razredu, ni predvidel zadosti finančnih sredstev za izpeljavo projekta. Tako da bi bilo dobro vendarle graditi na preverljivih podatkih. Res pa je, da za uspešno učenje dveh tujih jezikov kot obveznih predmetov tudi nimamo izpeljane izobraževalne ... / znak za konec razprave/

Torej je več strokovnih argumentov, zaradi katerih je k temu vprašanju treba pristopati strokovno, tako kot so strokovnjaki v beli knjigi menili, in zato mi podpiramo take rešitve. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Spoštovani gospod minister, ministrica, poslanke, poslanci!

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o osnovni šoli prinaša nekaj pomembnih novosti in sprememb, ki pa so po pričakovanju naletele na različne poglede in mnenja.

Naj se osredotočim na najpomembnejše in predstavim stališče Državljske liste. Prvič. Podpiramo uvedbo neobveznega prvega tujega jezika v 1. in kot obveznega v 2. razredu, in sicer z vidika, da je otroke, ki prihajajo iz enojezičnih družin ali okolij, treba najprej osnovno jezikovno opismeniti v maternim jeziku. To zagotavlja potrebno osnovo za učenje tujega jezika. S stisnjenimi zobmi podpiramo tudi zamik postopnega uvajanja prvega tujega jezika za eno leto, ker se pač zavedamo stanja javnih financ. Drugič. Veliko je bilo govora, da bi se projekt obveznega drugega tujega jezika prelevil v obvezni drugi tuji jezik na vseh osnovnih šolah. Pri tem pa je bilo pri zagovornikih pozabljeno, da otrok ne moremo in ne smemo preobremeniti, kajti to lahko privede le do nasprotnega učinka. Sploh pa jih ne smemo preobremenjevati na podlagi pomislekov, da je zaradi naše majhnosti to pač nujno potrebno. Ker bo drugi tuji jezik po predlogu zakona v 4. razredu in kot drugi ali celo tretji tuji jezik v 7. razredu postal neobvezen izbirni predmet, to pomeni, da bo imel prav vsak učenec pravico in možnost učenja drugega ali kasneje tudi tretjega tujega jezika, a hkrati bo imel tudi možnost, da namesto drugega tujega jezika izbere računalništvo, tehniko, umetnost ali šport.

Od naših otrok ne moremo in ne smemo pričakovati, da bodo prav vsi Matije Čopi po znanju tujih jezikov, Ivane Kobilice na področju umetnosti, Juriji Vege v matematiki ali Leoni Štuklji v športu. Čeprav bi si v Državljski listi to seveda želeli, želimo naša pričakovanja in zahteve do otrok obdržati na realnih tleh. In še tretjič. Podpiramo natančnejšo opredelitev statusa učenca kot perspektivnega ali vrhunškega športnika ter perspektivnega ali vrhunškega mladega umetnika ter tudi njihove pravice in obveznosti, ki izhajajo iz tega. Bi pa želeli, da bi bila pravila in postopki za pridobitev statusa in prilagajanje šolskih obveznosti standardizirani in ne čisto prepuščeni posameznim šolam.

Predlog zakona torej podpiramo. Naj pa na koncu jasno in glasno povem, da v Državljski listi na račun varčevanja s kasnejšo uvedbo obveznega tujega jezika šele v letu 2014/2015 pričakujemo tudi ustrezen pregled in revizijo standardov in normativov v šolskem sistemu. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo zaključili s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zbora opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 9. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **8. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O UREJANJU TRGA DELA PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo predstavnici Vladi dr. Anji Kopač Mrak, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Poslanke in poslanci!

Pred vami je predlog zakona o spremembah in dopolnitvah zakona o urejanju trga dela, in sicer novela B. Predlog novele prinaša eno pomembno novost, to je, da so dolgotrajno brezposelne osebe, to so tiste osebe, ki so brezposelne več kot eno leto, ciljna skupina za vključitev v javna dela. S tem želimo storiti prvi korak v smeri večje ciljne usmerjenosti naše aktivne politike zaposlovanja in nameniti javna dela predvsem tistim, ki se tudi s pomočjo drugih ukrepov aktivne politike zaposlovanja, na primer subvencij, ne morejo vključiti na trg dela. Brezposelna oseba, ki prejema denarno nadomestilo, se bo lahko prostovoljno vključila v javna dela in v tem času ji bo pravica do denarnega nadomestila v polovici časa mirovala, polovico časa pa bomo aktivirali. Če se bo vključila v javna dela, pri čemer opozarjam, da gre za prostovoljno vključitev, bo v skladu z zakonom upravičena najmanj do plačila v višino od 80 % do 120 % minimalne plače, prejemale pa bo tudi plačilo povrnitve poštnih stroškov in malice. Ta vključitev pa je za brezposelno osebo pomembna tudi zaradi tega, ker se vključitev šteje v delovno dobo in bi lahko ponovno zaprosila za odmero denarnega nadomestila.

V zakonu so tudi predvidene nekatere varovalke. Če bi bilo denarno nadomestilo slučajno višje kot plačilo za opravljeno delo v okviru javnega dela, bi se mesečno poračunavali ti zneski. Bistvo predlagane ureditve je, da omogoča prehod iz pasivne v aktivno obliko pomoči dolgotrajno brezposelnim osebam. S tem ukrepom bomo omogočili večjemu številu dolgotrajno brezposelnih oseb, da se vključijo v javna dela. Drugi pomemben ukrep, ki ga vključuje ta novela zakona, pa je izvetje občasnega in začasnega dela upokojujencev iz Zakona o posebnem davku na določene prejemke. To je bilo nujno, ker če tega ne bi storilo, bi bilo to delo, ki ga je moč opravljati od 1. 7., dejansko obdavčeno preko 60 %, in sicer se od tega dela plačuje 25-odstotna dajatev, ki je namenjena za financiranje štipendij in plačuje se 8,85-odstotna dajatev za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Če ne bi bilo te ukinitve, bi se dodal na vse to še 25-odstotni davek, ki se plačuje tudi od avtorskih in podjemih pogodb in torej bi bila taka oblika dela dejansko realno neizvedljiva. To sta dve pomembni spremembi.

Rešitve, ki so danes pred vami, so nastale v dialogu s socialnimi partnerji, s katerimi smo dosegli soglasje, predvsem pa sta ta zakon in tisti, ki se bo kasneje obravnaval, paket in okoli tega paketa je bilo tudi dogovorjeno soglasje. Želela bi vašo podporo in zanj se tudi zahvaljujem. Hvala.

PRESESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Predlog zakona je kot matično delovno telo obravnaval Odbor za delo, družino, socialnega zadeve in invalide. Za predstavitev poročila odbora dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Gospod predsednik, najlepša hvala. Lep pozdrav ministrici in sodelavcem kakor tudi vam drage kolegice in kolegi!

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje tega predloga po nujnem postopku.

Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnica Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Odboru je bilo posredovano mnenje Zakonodajno-pravne službe, ki je predlog zakona preučila z vidika njegove skladnosti s pravnim sistemom in z zakonodajno-tehničnega vidika ter podala konkretne pripombe k 2. in 5. členu. Komisija za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide Državnega sveta je v svojem mnenju predlog zakona podprla in obenem pozvala k uskladitvi preostalih odprtih vprašanj v okviru socialnega dialoga še pred obravnavo predloga zakona na matičnem delovnem telesu Državnega zbora.

V poslovnem roku ni bilo vloženih amandmajev s strani kvalificiranih predlagateljev, bili pa so predlagani predlogi za amandmaje odbora, ki jih je odbor sprejel kot svoje amandmaje. Predstavnica predlagatelja je na kratko predstavila predlog zakona in povedala, da so na podlagi dogovora s socialnimi partnerji pripravljene predlogi za amandmaje odbora z nekaterimi dodatnimi varovalkami, ki jih je Vlada tudi podprla.

V razpravi, ki je potekala predvsem o 1. in 3. členu predloga zakona, je bilo izpostavljeno stališče, da je predlog usklajen s socialnimi partnerji, saj je pomembno, da so poiskali kompromisne rešitve. Ob tem je bilo tudi opozorjeno, da je v predlogu zakona zelo slabo predstavljena ocena finančnih posledic. Razpravljavci so menili, da je sicer res težko oceniti vse finančne posledice, vendar pa bi si želeli natančnejše finančne učinke predlaganih ukrepov. Na podlagi pogajanj s socialnimi partnerji se dolgotrajno brezposelnim osebam

zagotavlja vključitev v program javnega dela na podlagi lastne odločitve, pri čemer morebitna odklonitev vključitve ne predstavlja kršitve iz naslova obveznosti brezposelne osebe. V čas prejemanja denarnega nadomestila se bo čas vključitve v javna dela štel le polovično, v drugi polovici pa bo pravica še vedno mirovala. Dolgotrajno brezposelna oseba bo lahko po izteku vključenosti v program javnega dela denarno nadomestilo izkoristila v še preostalem trajanju. V nadaljevanju je bilo izpostavljeno vprašanje, zakaj so kot ciljno skupino za javna dela izvzeli mlade. Ministrica je povedala, da mladih ne izključujejo, vendar so javna dela ukrep, da se najde delo dolgotrajno brezposelnim osebam, zato se javna dela zamejujejo za tiste, ki so brezposelni več kot dvanajst mesecev. Ob tem je izpostavila tudi pomen vključevanja brezposelnih v socialno sredino, namesto da so le pasivni prejemniki nadomestila za brezposelne. Večina razpravljavcev se je strinjala, da je namen predloga zakona pozitivno naravnani, da je kompromis dober, stimulacije morajo biti ciljno usmerjene, spodbujati pa je treba tudi prostovoljno vključevanje v javna dela.

Odbor je sprejel svoje amandmaje in sprejel vse člene. Pripravljeno je besedilo dopolnjenega predloga zakona, v katerega so vključeni sprejeti amandmaji. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala predsednici za predstavitev poročila odbora.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Mag. Jana Jenko bo predstavila stališče Poslanske skupine Demokratične stranke upokojencev Slovenije.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospod predsednik. Gospa ministrica in gospod minister ter ostale kolegice in kolegi, lepo pozdravljeni!

Javna dela kot poseben podprogram aktivne politike zaposlovanja so ukrep, ki je namenjen delovni in socialni vključenosti težje zaposljivih brezposelnih oseb. Še posebej ranljiva skupina znotraj te so zagotovo dolgotrajno brezposelni. To potrjuje dejstvo, da je v tem trenutku med vsemi registriranimi brezposelnimi kar 46 % dolgotrajno brezposelnih, torej skoraj polovica. Povedano v številkah, pomeni to od 118 tisoč 576 brezposelnih kar 54 tisoč 545 ljudi. Rešitev te problematike, ki jo podpiramo in pozdravljamo tudi v Poslanski skupini DeSUS, saj je med temi dolgotrajno brezposelnimi velik oziroma največji delež ravno starejših brezposelnih, bo omogočala dolgotrajno brezposelnim, ki so prijavljeni na zavodu več kot eno leto, večje možnosti za vključevanje v delovno sredino, namesto da so le pasivni prejemniki nadomestila. Že v času prejemanja nadomestila za brezposelnost se bodo namreč te osebe lahko, če bodo tako želele, vključile v javna dela.

V čas prejemanja denarnega nadomestila se bo čas vključitve v javna dela štel le polovično, v drugi polovici pa bo pravica še naprej mirovala. Po izteku vključenosti v program bo denarno nadomestilo lahko do konca izkoriščeno. Pomembna je tudi varovalka za primer, če bi bilo denarno nadomestilo višje od plače iz naslova javnih del. V takem primeru se bo razlika lahko izplačevala že sproti, torej mesečno. Druga stvar, ki jo prinaša ta novela, je znižanje dajatve iz začasnega in občasnega dela upokojencev. Trenutna obremenitev tega dela znaša skoraj 60 %. Po kompromisni rešitvi s socialnimi partnerji in ministrstvom za finance bo ta oblika dela zdaj ugodnejša, in sicer bo nižja za posebni davek na določene prejemke, ki znaša 25 %. Kot taka pa bo ta oblika dela sprejemljivejša tako za delodajalce kot tudi za upokojence. Za Poslansko skupino DeSUS je vsebina predloga zakona sprejemljiva, zato ga bomo podprli, ker pozitivno pristopa oziroma pospešuje aktivacijo dolgotrajno brezposelnih oseb in s tem socialno vključenost, ne nazadnje pa ima ta ukrep tudi pozitivne učinke na porabo javnofinančnih sredstev. Podpora zakonu z naše strani še posebej velja zaradi tega, ker obe predlagani vsebinski rešitvi povečujeta možnosti delovne aktivnosti za starejše brezposelne in upokojence. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospa Iva Dimic bo predstavila stališče Poslanke skupine Nove Slovenije.

IVA DIMIC (PS NSi): Hvala za besedo, predsednik. Spoštovana ministrica s sodelavci, kolegice in kolegi poslanci!

Novela zakona o urejanju trga dela je po usklajevanju s socialnimi partnerji bistveno drugačna, kot smo jo obravnavali na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide. V Novi Sloveniji smo močno nasprotovali znižanju dajatve iz začasnega in občasnega dela upokojencev s 25 % na 3 %. Ocenjujemo, da je prevladala zdrava pamet in je sedaj ta predlagana določba umaknjena, in to rešitev pozdravljamo. Načeloma podpiramo spodbudo k aktivaciji dolgotrajno brezposelnih oseb z možnostjo vključitve v javna dela. Na tak način jim lahko država pomaga ohranjati delovne zmožnosti in socialno vključenost, kar močno pripomore k lažji vrnitvi v delovno razmerje. Nasprotujemo pa rešitvi, ki predlaga, da morebitna zavrnitev vključitve v program javnega dela ne bi predstavljala kršitve iz naslova obveznosti brezposelne osebe. Takšna rešitev ni v skladu s stanjem na trgu dela, ko se preveč ljudem bolj splača prejemati nadomestilo za brezposelnost, kot da bi bili v delovnem razmerju. Ko s kolegi iz vodstva Nove Slovenije obiskujemo kraje in ljudi po Sloveniji, nam mnogi podjetniki jasno povedo, da kriza še ni dovolj zaostrena. Številni ne morejo dobiti delavcev za nekatera delovna mesta, mnogi tako imenovani iskalci zaposlitve pa pridejo na razgovor zgolj

zaradi pridobitve potrdila, da so opravili obveznost in da lahko še naprej obdržijo nadomestilo. V Novi Sloveniji torej menimo, da je potrebno iz spoštovanja do vseh, ki pošteno delajo in ki bi tudi želeli pošteno delati za pošteno plačilo, pa jim to ni omogočeno, na trgu dela nujno vzpostaviti več reda.

Poslanki in poslanca Nove Slovenije rešitvam, ki jih ta predlog zakona prinaša, nasprotujemo in bomo glasovali proti.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Barbara Žgajner Tavš bo predstavila stališče Poslanke skupine Pozitivna Slovenija.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Spoštovane kolegice in kolegi!

Vlada se je z novelo zakona o urejanju trga dela v prvi vrsti lotila omejevanja ciljne skupine brezposelnih oseb oziroma dolgotrajno brezposelnih oseb, ki se lahko vključijo v javna dela. Gre za tiste brezposelne osebe, ki so na zavodu za zaposlovanje prijavljene več kot 12 mesecev. Tisto, kar nas posebej veseli, je, da je ministrstvo uspelo v dobršni meri uskladiti osnovni predlog zakona s socialnimi partnerji. Prepričana sem namreč, da je področje trga dela in pravic, ki izhajajo iz zaposlitve, tisto področje, na katerega bi morala biti vsaka vlada izredno pozorna. Vseeno bom omenila, da so v Zvezi svobodnih sindikatov prvotno na osnovni predlog zakona opozorili, da naj bi predlog novele pomenil, prvič, zniževanje pravic delavcev na račun subvencioniranja delodajalcev, drugič, pomenil naj bi zniževanje pravic tudi na področju pravice do mirovanja denarnega nadomestila za čas brezposelnosti, in tretjič, pomenil naj bi zniževanje višine nadomestila za brezposelnost in tako dalje. Želim tudi sama na tem mestu opozoriti, da je predhodno sprejeta novela Zakona o urejanju trga dela, torej tista, ki smo jo sprejemali v začetku letošnjega leta, temeljila na socialnem dialogu, in prav je, da danes ne posegamo v ta dogovor. Kot rečeno, dogovor je bil naknadno sprejet in usklajen s socialnimi partnerji. Tako smo na matičnem delovnem telesu spremenili določilo o popolnem mirovanju pravice do prejemanja denarnega nadomestila, način izplačevanja in tako dalje.

To pomeni, da se bo dolgotrajno brezposelna oseba lahko vključila v javna dela tudi v času trajanja pravice do denarnega nadomestila. Pri tem se bo čas vključitve v javna dela štel v čas prejemanja denarnega nadomestila, vendar zgolj v polovičnem času. Ko je pravico do denarnega nadomestila mogoče pridobiti tudi za daljše časovno obdobje, kot traja sama vključitev v javno delo, se bo dolgotrajno brezposelni osebi po prenehanju vključitve v program javnega dela denarno nadomestilo izplačevalo vse do izteka pridobljene pravice. Vsebina zakona je v korist dolgotrajno brezposelne osebe tudi v delu, ko bo

denarno nadomestilo višje od plače, ki jo bo v času vključitve v program javnega dela prejela oseba. Razlika se bo po novem izplačevala mesečno in ne, kot je bilo prvotno zapisano v predlogu zakona, po izteku javnega dela. Skratka, razlika se bo izplačevala v mesečnih zneskih.

Na podlagi dialoga s socialnimi partnerji pa smo na Odboru za delo, družino, socialne zadeve in invalide črtali tudi določilo, po katerem se je znižala dajatev iz začasnega in občasnega dela upokojencev v višini 25 % na 30 %, saj je na tem področju prihajalo do različnih interpretacij obdavčitve tako imenovanega malega dela.

V Poslanski skupini Pozitivna Slovenija zasledujemo v prvi vrsti ključni cilj predloga novele, to je stimulacija in vključevanje čim večjega števila brezposelnih oseb v javna dela. Pri tem je pomembno, da zasledujemo tudi novi logiki javnih del, se pravi, da javna dela ostajajo pravica in s tem svobodna odločitev posameznika, ali se bo vključil v javno delo. Torej pravica, ne dolžnost. S tem pa se zagotavlja tudi ponovna delovna in socialna vključenost brezposelne osebe.

Zaradi predvsem teh slednjih argumentov, se pravi zasledujemo stimulacijo in vključevanje čim večjega števila brezposelnih oseb v javna dela, bomo Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela v Pozitivni Sloveniji tudi podprli.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Romana Tomc bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Vlada je v sprejetje predložila spremembe Zakona o urejanju trga dela, s katerimi je želela poseči na področje ureditve začasnega ali občasnega dela upokojencev in na področje javnih del. V razpravi na matičnem odboru se je izkazalo, da je ta poseg v časovna in občasna dela upokojencev popolnoma neutemeljen, zato je prišlo do ustreznega amandmaja, ki je uredil to področje tako, da ostaja nespremenjeno in takšno, kot velja zdaj. Spreminja pa se, in to bistveno, področje urejanja javnih del. Kot vsi vemo, so javna dela en del aktivne politike zaposlovanja, in to zelo pomemben del, s katerim se vlade spopadajo s problemom brezposelnosti. Ampak naj nam bo vsem jasno, v program javnih del se ne morejo vključiti vsi brezposelni, ampak samo tisti, katere ta program posebej določa kot aktivno in ciljno populacijo. Tako je zdaj mogoče, da se v javna dela vključijo recimo prejemniki denarnega nadomestila, ki so zadnjih 6 mesecev prijavljeni v evidenci brezposelnih oseb, ali starejši od 50 let, ki so prijavljeni 6 mesecev, ali pa mlajši od 30 let, ki so prijavljeni 6 mesecev. Zdaj pa se ti pogoji izrazito zaostrejejo. Pogoj ni več 6

mesecev prijavljenosti na zavodu, pač pa eno leto, kar pomeni, da je program namenjen izključno dolgotrajno brezposelnim. Takšno omejevanje se nam ne zdi smiselno, ne zdi primerno v tem času, ko brezposelnost nikakor noče pasti oziroma ko kvečjemu je nevarnost, da brezposelnost še narašča. Torej mlajši, ne glede na to, da so več kot leto dni prijavljeni na zavodu, ali mlajši, ki niso eno leto prijavljeni na zavodu, pa čeprav recimo samo 8 mesecev, ali starejši ne bodo imeli več dostopa do javnih del. Mi razumemo, da je ta problem dolgotrajne brezposelnosti zelo pereč in da ga je treba reševati z vsemi možnimi ukrepi, pa vendar opozarjamo, da poleg javnih del obstajajo tudi številni drugi programi, ki so namenjeni ravno tem ciljnim skupinam, to se pravi dolgotrajno brezposelnim.

Če pa pogledamo še malce statistiko programov javnih del, pa lahko ugotovimo, da ta program ni dovolj uspešen. Lahko bi bil bolj, posebej v teh težkih časih, ko bi morali čim več brezposelnih aktivirati preko tega programa. Tako pa od vseh prijavljenih, ki recimo, da jih je tam okoli 116 tisoč, samo približno 4 tisoč ljudi na leto dobi to priložnost, da lahko dela preko javnih del. In čeprav naj bi bil ta program eden izmed tistih, ki naj bi spodbujal, da se potem ti ljudje tudi dejansko zaposlijo, se od teh 4 tisoč zaposli redno v nadaljevanju komaj ena četrtina ljudi. Torej treba je razmišljati v smeri večje učinkovitosti tega programa in čim večje vključitve večjega števila vseh brezposelnih. Ne podpiramo tega, da se za določene skupine ljudi omejuje možnost oziroma da te možnosti sploh ni več. Ne nazadnje pa tudi opozarjamo, da bodo zaradi novosti brezposelni, ki prejemajo nadomestilo, prikrajšani, če se bodo vključili v program javnih del. In sicer bodo prikrajšani pri času prejemanja nadomestila. Ta se bo namreč za njih bistveno skrajšal.

Ker pa spoštujemo, tako kot je že predhodnica dejala, tudi mi dogovor s sindikalnimi partnerji, ki so te zaostrene pogoje sprejeli, temu zakonu in predvidenim spremembam tudi v Slovenski demokrati stranki ne bomo nasprotovali, vendar pa opozarjamo na to, da bi lahko s tem zakonom z bolj prilagojeno aktivno politiko zaposlovanja ... /znak za konec razprave/... brezposelnosti naredili mnogo več, kot to delamo danes. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Dr. Andreja Črnak Meglič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Ponovno lepo pozdravljeni!

Bistvena sprememba Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela se nanaša na sistem javnih del. Predlog zakona določa, da se bodo v sistem javnih del lahko vključili samo dolgotrajno

brezposelni, to pa so tiste osebe, ki so več kot eno leto neprekinjeno prijavljene v evidenci brezposelnih. Delež dolgotrajno brezposelnih je konec maja 2013 znašal kar zaskrbljujočih 46 % od vseh brezposelnih. Dolgotrajna brezposelnost ne pomeni zgolj nezaposlenosti in izgube dohodka, temveč vpliva tudi na psihosocialni položaj ljudi. Poveča se socialna izključenost, okrnjena je samopodoba ljudi, več je depresivnosti in drugih psihičnih težav, ki pogosto preidejo tudi v bolezni. Socialni demokrati zato zelo podpiramo odločitev ministrice za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti, da s to novelo zakona javna dela ob tako omejenih sredstvih, kot jih imamo na razpolago, rezervira za skupino dolgotrajno brezposelnih, saj za njih to pomeni morda edino možnost za njihovo ponovno aktivacijo.

Posebej pomembno se nam zdi poudariti, da je vključitev v javna dela za brezposelne prostovoljna, če se zanjo ne odločijo, pa ni predvidenih nikakršnih sankcij. Dolgotrajno brezposelna oseba se bo sama odločila, ali se želi vključiti v javna dela, pri čemer se ji bo sicer res delno skrajšalo obdobje prejemanja nadomestila za brezposelnost, vendar se bodo na ta način zagotovila dodatna sredstva za izvedbo ukrepa javnih del. Spomniti je treba, da je prvotni predlog zakona o urejanju trga dela iz časa ministra Vizjaka predvideval obvezno vključitev v javna dela in sankcije, če se brezposelna oseba za to ne bi odločila. To se pravi očitki, da krnimo pravice, so do neke mere sprenevedanje.

Novela, ki je pred nami, predvideva mirovanje pravice do nadomestila za čas ene polovice in hkrati določa, da bo po preteku enoletne vključenosti v javno delo brezposelna oseba upravičena do dodatnih treh mesecev nadomestila, vendar ne v višini 50 %, pač pa v višini 80 % plače. Nezanemarljivo je tudi dejstvo, da se bodo v sistem javnih del lahko vključili tudi tisti dolgotrajno brezposelni, ki ne prejemajo nadomestila za brezposelnost. In teh je, dragi moji kolegice in kolegi, ker dve tretjini. In ne nazadnje in ne najmanj pomembno, izključene spremembe zakona so bile v celoti usklajene s socialnimi partnerji, kar zelo podpiramo.

Kar izhaja iz povedanega, je, da bomo Socialni demokrati predlagani zakon podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državljske liste.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Ponovno vsi lepo pozdravljeni!

Ob naraščajočih številkah brezposelnih in zelo slabim obetom v bližnji prihodnosti je še najbolj zaskrbljujoč podatek o procentu dolgotrajnih brezposelnih oseb. To so tiste osebe, katerih neprekinjena brezposelnost traja več kot eno leto. Takšnih oseb je bilo po

podatkih konec maja, kar smo danes že večkrat slišali, kar 46 % ob skoraj 119 tisoč brezposelnih oseb. Tukaj pa številke pravzaprav niso edine, ki nas morajo skrbeti. Pri dolgotrajno brezposelnih osebah velike težave povzročajo socialna izključenost, s časom povezana izguba znanja in s tem povezana nekonkurenčnost ter posledična nemotiviranost te kategorije iskalcev zaposlitve. In na koncu tudi, žal, zapadlost v usodo ter navajenost na državno pomoč oziroma socialne prejemke.

Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela te težava v dobršni meri odpravlja, saj javna dela omejuje ravno na skupino dolgotrajno brezposelnih in jih tako ponovno vključuje v aktivni trg delovne sile. S tem ukrepom se dolgotrajno pasivni prejemnik denarnega nadomestila kot opravljavec javnega dela spreminja v aktivnega delavca. Prav tako pa bo imel javni delavec tudi v prihodnje v okviru opravljanja javnih del možnost in pravico do usposabljanja in izobraževanja. Predvideva se, da naj bi bilo lahko na podlagi ukrepov, ki jih prinaša predlog zakona, v sistem javnih del vključenih 30 % več dolgotrajno brezposelnih oseb. Treba je povedati tudi to, da je prvotna verzija predloga zakona med drugim predvidevala, da se bo v čas prejemanja denarnega nadomestila štel tudi celoten čas vključitve v javna dela. Po dogovoru s socialnimi partnerji pa je bil ta predlog umiljen tako, da se bo čas vključitve v javna dela štel le polovično.

Ukrepe, ki jih prinaša Predlog zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela, v Državljanski listi štejemo kot korak v pravo smer in jih podpiramo. Spoštovane poslanke, spoštovani poslanci, ni je hujše kazni za človeka, kot je biti brez dela. Naredimo vse, kar je v naši moči, da bo teh kazni v naši državi čim manj. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Gospod Jakob Presečnik bo predstavil stališče Poslanske skupine Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za bedo, gospod predsednik. Gospa ministrica s sodelavko, spoštovane kolegice in kolegi!

V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo podprli predlog zakona, pa ne samo zato, ampak tudi zato, ker je dopolnjen v skladu z dogovorom s socialnimi partnerji, enako kot smo pozdravili na začetku leta ta dogovor in smo sprejeli takrat zakon, ki je veljal do sedaj oziroma ki velja še sedaj. V poslanski skupini podpiramo vključitev brezposelnih v program javnega dela na podlagi lastne odločitve. V Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke se strinjamo z obrazložitvijo predlagateljev glede možnosti vključitve dolgotrajnih nezaposlenih v javna dela, namesto da so le pasivni prejemniki nadomestila za brezposelne.

Kot rečeno, v Poslanski skupini Slovenske ljudske stranke bomo novelo zakona podprli. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, zaključujem drugo obravnavo predloga zakona. Odločanje o predlogu zakona bomo v skladu s časovnim potekom seje zboru opravili danes v okviru glasovanj, pol ure po prekinjeni 9. točki dnevnega reda.

S tem prekinjam to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **9. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O INTERVENTNIH UKREPIH NA PODROČJU TRGA DELA IN STARŠEVSKEGA VARSTVA PO NUJNEM POSTOPKU.**

Predlog zakona je v obravnavo zboru predložila Vlada.

Za dopolnilno obrazložitev predloga zakona dajem besedo dr. Anji Kopač Mrak, ministrici za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, spoštovani predsednik. Kogegice in kolegi oziroma poslanke in poslanci!

Zakon, ki je pred vami, skupaj s prejšnjim predstavlja paket, ki je usklajen s socialnim partnerji. Zakon določa začasno spodbudo za zaposlovanje mlajših brezposelnih oseb in določa zaradi finančne situacije, v kateri smo, da se porodniški dopust začasno omeji na višino dvakratnika povprečne plače v naši državi, kar znaša okoli 2 tisoč 800 evrov bruto. Omejitev višine porodniškega dopusta ni zaželen ukrep, je pa ukrep, s katerim ne posegamo v temeljno socialno varnost mladih družin. Višji porodniški dopust od tako postavljene meje namreč prejema trenutno okoli sto mamic. Pomembno je, da zakon prinaša spodbude za zaposlovanje mladih, in sicer v obliki olajšave delodajalcem. Delodajalci po predlogu tega zakona, če bi zaposlili mlado brezposelno osebo v starosti do trideset let za nedoločen čas za obdobje dveh let, bi bili oproščeni plačevanja socialnih prispevkov.

V socialnem dialogu smo se dogovorili tudi za omejitve za delodajalce, in sicer za to lahko zaprosi delodajalec, ki tri mesece pred zaposlitvijo ni odpuščal iz poslovnih razlogov, ni imel v tridesetih dneh pred tem blokiranega računa in je v zadnjih šestih mesecih redno plačeval prispevke in plačeval plačo svojim zaposlenim. Če bi delodajalec pred potekom dveh let prekinil takšno pogodbo, je predvidena sankcija, in sicer bi moral poravnati vse prispevke, ki so mu bili oproščeni, za nazaj. Ukrep bi veljal od 1. novembra letošnjega leta do 31. 12. naslednjega leta. To pomeni, če bi bile v tem obdobju sklenjene zaposlitve za

nedoločen čas, bi bili delodajalci, če bi izpolnjevali pogoje, upravičeni do te olajšave, ki jo predvideva zakon. Poudarjam, da gre za interventni ukrep v pogojih, ko je v lanskem letu Slovenija beležila najvišji porast stopnje brezposelnosti med mladimi v vsej Evropski uniji. Verjamem, da je s finančnega vidika in tudi vseh drugih vidikov, tako mladih tako tudi države, mnogo bolje, da so ti mladi zaposleni in plačujejo vsaj prispevke delavca, kot pa da so doma na plečih staršev in ali celo države. Mladim je treba dati priložnost. Verjamem, da bomo skupaj s tem ukrepom zaposlili 5 tisoč več mladih, kot je bilo to v lanskem letu, in da bo približno delež zaposlenih za nedoločen čas tudi od tistih, ki bi se tudi drugače zaposlili, okoli 7 tisoč zaposlitev za nedoločen čas.

Ker pa so na žalost vedno možne zlorabe, smo z amandmajem predlagali, da se doba prijave mlade brezposelne osebe na zavodu podaljša iz enega meseca na tri mesece. Zakaj? Da ne bi prišlo do substituiranja prej zaposlenih za določen čas zdaj v okviru te subvencije. Verjamem, da je takšna varovalka dobra. Hkrati bomo pa tudi zelo budno spremljali vključitve po tem zakonu in bomo, če bi prišlo do zlorab, tudi lahko posegli v samo veljavnost zakona.

Vendar verjamem, da danes ni čas, da govorimo predvsem o zlorabah, ampak da podprete zakon, ki daje mladim možnost, da se bodo morda lažje zaposlili v teh težkih pogojih, v katerih je država. Mislim, da ta zakon potrebujejo predvsem mladi. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je obravnaval zakon kot matično delovno telo.

Za predstavitve poročila dajem besedo predsednici dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo.

Odbor za delo, družino, socialne zadeve in invalide je kot matično delovno telo obravnaval Predlog zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, ki ga je Državnemu zboru predložila Vlada s predlogom za obravnavo in sprejetje predloga zakona po nujnem postopku. Pri delu odbora so sodelovali predstavniki predlagatelja z ministrico za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti dr. Anjo Kopač Mrak, predstavnica Zakonodajno-pravne službe in predstavnika Zveze svobodnih sindikatov Slovenije. Odboru je bilo posredovano tudi mnenje Zakonodajno-pravne službe ZPS. Odbor je prejel tudi mnenje Komisije Državnega sveta za socialno varstvo, delo, zdravstvo in invalide, ki predlagani predlog podpira, podpira predvsem spodbude delodajalcem za zaposlovanje cilje skupine brezposelnih oseb mlajših od 30 let, glede določitve zgornje meje izplačila porodniškega dopusta pa so izrazili pomisleke.

Glede ukrepa znižanja z odločbo priznanih zneskov denarnega nadomestila za primer brezposelnosti za 3 % pa pozivajo socialne partnerje, da se dogovorijo o sprejemljivih rešitvah v nadaljevanju usklajevanj.

V poslovnem letu je s strani kvalificiranih predlagateljev amandmaje vložila Poslanska skupina Nove Slovenije, ki jih odbor ni sprejel oziroma so postali brezpredmetni. Na podlagi mnenja Zakonodajno-pravne službe in dogovora s socialnimi partnerji so bili predlagani tudi predlogi za amandmaje odbora, ki jih je odbor sprejel kot svoje amandmaje. Predstavnica predlagatelja je predstavila predlagani zakon in povedala, da so na podlagi dogovora s socialnimi partnerji pripravljene predlogi za amandmaje odbora z nekaterimi popravki in dodatnimi varovalkami, ki jih Vlada podpira. V razpravi, ki je potekala predvsem o 3. in 4. členu predloga zakona in vloženi amandmajih, je bilo izpostavljeno stališče, da so ukrepi sicer dobri, postavlja pa se vprašanje netransparentnosti glede finančnih posledic. Daljša razprava je potekala predvsem o 3. členu, ki določa spodbude za zaposlovanje. Na podlagi dogovora s socialnimi partnerji je bil sprejet predlog za amandma odbora, ki določa pogoje, ki jih mora izpolnjevati delodajalec, da je upravičen do oprostitve plačila prispevkov delodajalca za obvezna socialna zavarovanja in nekaj varovalk, ki bi čim bolj preprečile možnosti zlorabe pridobitve subvencij. Brezposelne osebe, ki jih bo delodajalec zaposlil in bo iz tega razloga upravičen do oprostitve plačevanja prispevkov za obvezna socialna zavarovanja, so upravičene do pravic iz vseh socialnih zavarovanj, torej tudi z naslova zavarovanja za primer brezposelnosti in zavarovanja za starševsko varstvo. Razpravljavci so se strinjali, da je ukrep dober, nekateri pa so izpostavili predvsem problema všečnosti ukrepa, ki nima finančnega pokritja, zato je bil predlagan predlog za amandma odbora k 3. členu, ki bi kot plačnika določil proračun Republike Slovenije. Predlog ni bil sprejet, ministrica pa je povedala, da se zavedajo, da ukrep ni najboljši. Vodilo pa jih je zavedanje, da je treba spodbuditi zaposlovanje mladih brezposelnih, saj je prav, da jim družba da možnost, da lahko delajo. S tem interventnim ukrepom, ki je tudi časovno omejen, želijo ustaviti trend naše države z največjo brezposelnostjo mladih. Imeli smo 30-procentno rast brezposelnosti v zadnjem obdobju. V razpravi o 4. členu in o vloženi amandmaju, s katerim so predlagatelji črtali omejitve višine porodniškega nadomestila, ki po predlogu zakona naj ne bi bilo višje od 2-kratnika vrednosti povprečne plače v Republiki Sloveniji, je bilo poudarjeno, da gre za občutljivo področje družinske politike, ki je že do sedaj doživela kar nekaj usklajitev. Predlagatelji so predlagali, da ostane višina porodniškega nadomestila nespremenjena, saj je Slovenija sedma država v svetu z najstarejšim prebivalstvom in zato menijo, da bi predlagano

omejevanje porodniškega nadomestila nizko rodnost še povečalo. Ministrica je povedala, da to ni sistemski, ampak interventni ukrep, menila pa je tudi, da ne gre za tak poseg v pravico, da bi zaradi tega upadla želja po otroku. Poudarila je, da zaradi trenutne težke finančne situacije zagotavljanje razlike med izdatki za starševska nadomestila in vplačanimi prispevki za starševsko varstvo zahteva znižanje izplačil vseh starševskih nadomestil, tudi porodniškega dopusta. Poudarila pa je, da takšno nadomestilo, ki je večje od dvakratnika, prejema zgolj 100 upravičenk.

Odbor je sprejel svoje amandmaje in vse člene. Pripravljen je bil dopolnjeni predlog zakona. Hvala.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Prehajamo na predstavitev stališč poslanskih skupin.

Gospa Ljudmila Novak bo predstavila stališče Poslanke skupine Nove Slovenije.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Spoštovani gospod predsednik, gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Predlog zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva je slab, nedodelan in diskriminatoren do mladih družin, zato ga poslanci Nove Slovenije ne bomo podprli. Zanimivo je, da so se socialni partnerji uspeli dogovoriti, da se ne bo uveljavilo prvotno predlagano linearno znižanje nadomestil za brezposelnost za 3 %, kar bi v Novi Sloveniji podprli. Niso pa iz zakona umaknili omejevanja višine porodniškega nadomestila, ki pa je za nas resnično sporno. Kot smo že večkrat poudarili, je Slovenija 7. država na svetu z najstarejšim prebivalstvom, zato menimo, da bi predlagano omejevanje porodniškega nadomestila nizko rodnost lahko še poslabšalo, nikakor je pa ne bo izboljšalo. Področje porodniškega oziroma starševskega dopusta in nadomestil je občutljivo področje družinske politike, ki je že do sedaj doživelo kar nekaj uskladiitev in sprememb. Nesprejemljivo pa se nam zdi varčevanje prav pri mladih materah, ki bi jih morali spodbujati k večkratnemu materinstvu. Na drugi strani pa vidimo zgrešeno ravnanje državnih bankirjev, ki je zabrisano z milijardnimi dokapitalizacijami. Spodbuda delodajalcem za zaposlitev brezposelnih oseb, mlajših od 30 let, ki so vsaj tri mesece prijavljene v evidenci brezposelnih oseb, za nedoločen čas, je sicer dober in všečen predlog, ki pa je, sodeč po pripombah Računskega sodišča Republike Slovenije z dne 9. 7., popolnoma nedodelan. Vlada ni utemeljila, zakaj ravno mladi do 30. leta starosti in ne širša ali ožja ciljna skupina. Računsko sodišče prav tako izraža bojazen, da bodo delodajalci zlorabili ukrep in bodo svoje že zaposlene mlade odpustili in nato zopet na njihovo ponovno zaposlitev koristili ugodnosti. Ne nazadnje pa je škandalozno, da predlog zakona med finančnimi posledicami sploh ne predvidi, iz katerega

naslova bodo plačani prispevki za zdravstveno in pokojninsko zavarovanje delodajalcem, ki bodo v skladu s predlogom oproščeni plačevanja teh prispevkov za 24 mesecev.

Kot sem povedala že na začetku, bomo poslanci Nove Slovenije glasovali proti predlogu zakona.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Mag. Barbara Žgajner Tavš bo predstavila stališče Poslanke skupine Pozitivna Slovenija.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa še enkrat, predsednik.

Jaz razumem nekatere pomisleke okoli tega zakona. Tudi v Poslanski skupini Pozitivne Slovenije smo jih izražali predvsem v prvem delu, nekaj jih je še vedno ostalo. Pa gremo lepo po vrsti. Tisto, kar je pomembno, je, da interventni zakon zajema v prvi vrsti začasne ukrepe, ki med drugim predstavljajo tudi del zaveze Vlade Republike Slovenije iz sprejetega programa stabilnosti in njegove dopolnitve v letošnjem letu. Na začetku se bom dotaknila tistih ukrepov, ki pomenijo zagotavljanje restriktivne politike na področju socialnih transferjev, tudi zato, ker je bil del današnje koalicije – med njimi tudi Pozitivna Slovenija zelo glasen nasprotnik tovrstnim ali podobnim ukrepom pred letom dni v okviru Zujfa oziroma kasneje v okviru reforme trga dela.

V Pozitivni Sloveniji, kot sem dejala, smo imeli resne pomisleke glede predlagane rešitve, ki je bila sprejeta na Vladi, na kar smo opozorili tudi Vlado. Zdaj konkretno gre za zniževanje denarnih nadomestil za 3 %. Korektno resorno ministrstvo je naknadno zakon usklajevalo in uskladilo s socialnimi partnerji. Rešitev, ki smo jo sprejeli na matičnem delovnem telesu s predlaganim amandmajem, je usklajena in skladna tudi z dogovorom, sprejetim pri nedavni reformi trga dela. Predlog zakona je kot rečeno določal znižanje z odločbo priznanih zneskov denarnega nadomestila za primer brezposelnosti za 3 %, in sicer za čas veljavnosti tega zakona. Ampak z amandmajem odbora smo to rešitev črtali, se pravi znižanja denarnega nadomestila ne bo. Pomisleki še vedno ostajajo pri rešitvi, ki pomeni omejevanje višine oziroma določitev zgornje meje izplačila porodniškega nadomestila na 2-kratnik povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji. Ministrica je tudi danes dejala, da ne gre za sistemski, ampak interventni ukrep, ki je, kot rečeno, časovno omejen, ki ne bo ogrozil socialne varnosti matere in otroka. Prav tako meni, da ne gre za poseg v pravico, zaradi katere bi se matere odpovedale želji po družini in otroku, pa vendar gre za ukrep, ki bo prizadel samo ženske, porodniško nadomestilo je namreč izključna pravica ženske v prvih treh mesecih po porodu, in drugič, ta ukrep se v prvi vrsti dotika žensk z višjo izobrazbo na boljše plačanih delovnih mestih. Z vidika pravičnosti,

morda res lahko razumemo ta ukrep, ki bi pripadel, kolikor mi je znano, okrog 100 mater. Po razpoložljivih podatkih namreč najvišje porodniško nadomestilo znaša nekaj več kot 7 tisoč evrov, o neto zneskih govorim, medtem ko je najnižje porodniško nadomestilo zgolj 250 evrov, prav tako v neto znesku. Z vidika pravičnosti, kot rečeno, lahko tak ukrep podpremo, s čimer se moramo jasno zavedati, da istočasno področju starševskega varstva pripisujemo oziroma ga spreminjamo iz razvojne v izrazito socialno materijo oziroma mu dajemo zgolj socialno komponento. Ampak tisto, kar je pomembno v okviru tega zakona, je tretji ukrep, ki je izrazito pozitiven ukrep in je namenjen mladim brezposelnim osebam, z željo po večji vključitvi mladih na trg dela. Dejstvo je, da je v Sloveniji brezposelnost med mladimi ena najvišjih v Evropski uniji in da so interventni ukrepi za povečanje zaposlitvenih možnosti mladih brezposelnih oseb več kot nujni. Gre za spodbudo delodajalcem za zaposlovanje mladih, torej ciljno skupino predstavljajo brezposelne osebe mlajše od 30 let. Predlagana olajšava za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb bo pripomogla k večjemu zaposlovanju in s tem tudi k večjemu prilivu sredstev v obe socialni blagajni, kar je z vidika javnofinančnih prihodkov absolutno zelo pomembno. Brezposelne osebe, ki jih bo delodajalec zaposlil in bo iz tega razloga upravičen do oprostitve plačevanja prispevkov za obvezna socialna zavarovanja, so upravičene do pravic iz vseh socialnih zavarovanj, torej tudi iz naslova zavarovanja za primer brezposelnosti in zavarovanja za starševsko varstvo.

Če povzamem ob koncu, v zakonu ni več določila, ki je zniževal nadomestila za brezposelne za 3 %, višina porodniškega nadomestila se omeji na 2-kratnik povprečne plače v Republiki Sloveniji, jasneje pa se definira tudi mlade brezposelne osebe, ... / znak za konec razprave/... podjetja, ki jih država stimulira za zaposlovanje teh oseb, in obdobje, ko je brezposelna oseba prijavljena na zavodu. Skladno s poročili Računskega sodišča pa je koalicija za drugo obravnavo pripravila tudi amandma k 3. členu, s čimer odpravljamo morebitne dvome in v zakon vpeljujemo tudi varovalke, pred morebitnimi kršitvami.

Pozitivna Slovenija bo predlog zakona podprla.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospa Romana Tomc bo predstavila stališče Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa, spoštovani predsednik. Kolegice in kolegi!

Zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva, ki je danes pred nami, predvideva samo dva ukrepa, in sicer spodbudo za zaposlovanje oseb, mlajših od 30 let, za nedoločen čas in poseg v izplačilo porodniškega nadomestila in tudi druge pravice

na tem področju. Pa naj se najprej dotaknem omejevanja porodniškega nadomestila, ki je bilo s strani mojih predhodnikov kar zelo hitro prediskutirano in preskočeno, ko vendarle je zelo, zelo pomembno. Predlagana zgornja omejitev porodniškega nadomestila je nedopustna. Hkrati pa je takšen predlog tudi potrditiv, da se sedanja koalicija očitno strinja s predlogi prejšnje vlade, ki je predlagala sprejetje Zujfa. Z Zujfom je bilo namreč poseženo na področje družinske politike, priznamo, vendar so porodniška nadomestila ostala popolnoma nedotaknjena, ker smo se zavedali njihovega pomena. Vlada sedaj predlaga omejitev porodniškega nadomestila na dvakratnik povprečne plače. In naj vas spomnim, spoštovane kolegice in kolegi, finančni učinek, ki si ga obeta Vlada iz tega naslova v letošnjem letu za vseh sto mladih mamic, ki bodo deležne tega grobega posega, znaša recimo eno plačo slovenskega menedžerja. To pa seveda ni edini rez v družinsko politiko.

Sedanja koalicija ki je, kot rečeno, Zujf takrat tako ostro kritizirala, gre sedaj korak dlje in dodaja še večji rez v družinsko politiko. Predlog zakona z določbami, ki jih sicer nekateri želijo prikazati kot svobodno možnost izbire in večje sodelovanje očetov pri negi in vzgoji otrok, v praksi pomeni predvsem to, da se mladim mamam skrajšuje dopust za nego in varstvo otroka za en mesec. In dejstvo je, da bo tistih očetov, ki bodo izkoristili to – sicer dobro možnost, vendar prisilo v tem zakonu, zelo malo, kajti to ni odvisno samo od njihove volje, to je odvisno tudi od tega, kako benevolenten bo do tega njegov delodajalec. Kot veste, v sedanjih zaostrenih razmerah pa je najaviti enomesečno odsotnost – tudi če zaradi nege otroka – pri delodajalcu zelo težko. Na ta račun, če prav razumemo, bo država predvsem prihranila s tem, da ne bo izplačevala nadomestil za nego otroka. Torej država ponovno hrani na račun družinske politike.

Predlagane ukrepe, ki pa spodbujajo delodajalce k zaposlovanju mladih do trideset let, s tem da jih oproščajo plačila prispevkov, pa seveda zelo pozdravljamo. To smo tudi zelo odločno zagovarjali in odboru in menili smo, da mora država v sedanji težki situaciji, ko brezposelnost mladih narašča, narediti vse, da bi to naraščanje omejila in spodbudila delodajalce, da zaposlujejo mlade. Pa vendar želimo, da je tudi ta ukrep, ne glede na to, kako zelo dober je in kako ga podpiramo, povsem transparenten. Transparenten tudi v tem smislu, da natančno pove, kdo bo za te pravice, ki jih mladi dobijo, prispeval, kdo jih bo plačal. Napačno je razumeti, da so prispevki nekaj podobnega kot davki, da lahko oprostitve teh prispevkov izenačujemo na primer z investicijsko olajšavo. Ni res. Za plačilo prispevkov dobimo neko protistoritev, to je recimo zdravstveno zavarovanje, pokojninsko zavarovanje. Nekdo, ki bo to storitev dobil, ki bo upravičen do zdravstvenega zavarovanja, tega prispevka ne

bo plačal, torej plačal ga bo nekdo namesto njega.

Podpiramo ta ukrep, še enkrat pravim, in to smo odločno zagovarjali, vendar želimo, da se tudi jasno pove, da se da neka transparentna razlaga, kdo bo to oprostitvev prispevkov tudi plačal. In predlagamo, da je to država oziroma proračun, tako kot je v vseh ostalih podobnih primerih, kjer se država vključuje v reševanje podobnih problematik. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Dr. Andreja Črnak Meglič bo predstavila stališče Poslanske skupine Socialnih demokratov.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa za besedo. Spoštovani!

Zakon, ki je pred nami, je interventni zakon, kar pomeni, da vsebuje ukrepe, ki so začasni in namenjeni hitremu posredovanju za ublažitev krize, v kateri se nahajamo. Predlog zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva vsebuje dve poglavitni rešitvi. Prva se nanaša na določitev zgornje meje izplačila porodniškega nadomestila, drugi ukrep pa je spodbuda za delodajalce za zaposlitev mladih med 15. in 30. letom. Zakon je bil usklajen tudi s socialnimi partnerji. Socialni demokrati nismo navdušeni nad omejevanjem porodniškega nadomestila, ki pripada zgolj materam v skupnem trajanju 105 dni v času pred in po porodu. Vendar je v trenutnih razmerah to še edina pravica iz sistema socialnega zavarovanja, ki nima zgornje meje. Ker je solidarnost v tej težki javnofinančni in gospodarski situaciji pomembnejša kot kdajkoli prej, se nam zdi postavitve meje porodniškega nadomestila na dvakratnik povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji razumen ukrep. Še posebej zato, ker je omejen zgolj na obdobje, dokler gospodarska rast ne bo presegla 2,5 %. Zavedati se moramo, da dvakratnik povprečne plače pomeni približno 3 tisoč evrov bruto ali malo manj kot tisoč 800 evrov neto plače. Trenutno to porodniško nadomestilo prejema, kot že rečeno, 100 porodnic. Ob tem pa ni zanemarljiv podatek, da je najnižje porodniško neto nadomestilo 250 evrov oziroma znaša kar sedemkrat manj od tega zneska.

Janševa vlada je v Zujfu predlagala znižanje zgornje višine nadomestila za nego in varstvo otroka v času nadaljnjih 260 dni starševskega dopusta, in sicer iz do takrat veljavnega 2,5-kratnika na 1,5-kratnik povprečne mesečne plače, kar bi prizadelo bistveno več kot 100 porodnic. Zato smo Socialni demokrati skupaj s kolegi iz Pozitivne Slovenije predlagali dvig te meje na dvakratnik povprečne plače, kar je bilo tudi sprejeto. Po sprejetju tega interventnega zakona bo nadomestilo za celoten starševski dopust v trajanju 365 dni navzgor omejen na enaki ravni, to se pravi na ravni 2-kratnika povprečne plače.

Z veseljem pa bomo Socialni demokrati podprli drug ukrep, ki ga prinaša ta zakon. Gre za oprostitvev plačila prispevkov delodajalca za dve leti, če za nedoločen čas zaposli osebo, ki je prijavljena v evidenci brezposelnih. Z amandmajem, ki smo ga prejeli danes na klop, je predlagana doba brezposelnosti najmanj tri mesece pred zaposlitvijo, in to velja za osebe, ki so mlajše od 30 let. Stopnja brezposelnih mladih znaša 20,6 % in je kar dvakrat višja kot splošna stopnja brezposelnosti. Po podatkih Eurostata je imela Slovenija med decembrom 2011 in 2012, torej v času Janševe vlade, največje povečanje stopnje brezposelnosti mladih do 25 let, celo večjo, kot jo beležijo v Grčiji in Španiji. Menimo, da bo ukrep, ki ga predlagamo s tem zakonom, spodbudil delodajalce, da se bodo odločali za zaposlovanje mladih, in to za nedoločen čas, kar za mlade pomeni prepotrebno varnost in možnost načrtovanja prihodnosti in, če hočete, tudi družine. V primeru minimalne plače bo znašala višina prihranka za delodajalca približno 3 tisoč evrov, pri povprečni plači pa okoli 5 tisoč evrov za obdobje 24 mesecev, kolikor traja ukrep, kar ni zanemarljivo. Pomembno je tudi dejstvo, da zakon predvideva sankcijo za predčasno prenehanje pogodbe o zaposlitvi in varovalke, ki bodo preprečile zlorabe. Še dodatna varovalka pa je predlagana z amandmajem in bo onemogočala, da bi se na ta način nekako manipuliralo s tem ukrepom.

Vidik javnofinančnih učinkov je treba gledati celovito. Ravno zaradi prej omenjenih varovalk menimo, da bodo zlorabe v veliki meri preprečene, zato bodo ti mladi, ki se bodo zaposlili v okviru predlaganega ukrepa olajšav za delodajalce, tudi prispevali svoj delež, najprej v proračun, torej plačevali bodo dohodnino, pa tudi v blagajne, in sicer v skupni višini 10,6 milijonov. Ker bodo zaposleni, ne bodo prejeli socialne pomoči, kar pomeni, da bo tudi finančni učinek večji oziroma pozitiven učinek večji, kot če bi bili brezposelni.

Zaradi vsega povedanega bomo Socialni demokrati vse rešitve, ki jih predlagani zakon prinaša, podprli. Hvala.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Gospod Branko Kurnjek bo predstavil stališče Poslanske skupine Državlanske liste.

BRANKO KURNJEK (PS DL): Hvala za besedo, gospod predsednik. Še enkrat prav lepo vsi pozdravljeni!

Zakon o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva je posledica nezadržne rasti brezposelnosti mladih in trenutnega slabega finančnega položaja v državi. Prvi ukrep uvaja spodbude za zaposlovanje brezposelnih mladih oseb do 30. leta starosti, saj so trendi zaposlovanja te starostne strukture, kot že rečeno, slabi. Zakon delodajalca, ki zaposli predhodno vsaj tri mesece, če bo sprejet amandma k 3. členu, brezposelno mlado osebo, za prvih 24 mesecev

zaposlitve osebe oprošča plačila prispevkov delodajalca za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, zdravstveno zavarovanje, zavarovanje za starševsko varstvo in zavarovanje za primer brezposelnosti. Sicer pa predlog zakona delodajalcu postavlja tudi določene pogoje za zaposlitev in mu obenem nalaga plačilo opravičenih prispevkov za nazaj v primeru odpovedi zaposlenega pred potekom 24 mesecev. V Državljanški listi podpiramo ukrepe, ki spodbujajo odpiranje novih delovnih mest, pri tem pa opozarjamo, da mora Vlada pri vseh ukrepih zagotoviti tudi transparentno financiranje.

Drugi ukrep, ki bo vplival na trenutno okoli 100 upravičenk, mamic, pa omejuje višino porodniškega nadomestila, ki ne more biti višje od 2-kratnika vrednosti povprečne mesečne plače v Republiki Sloveniji, določene s predpisom, ki ureja usklajevanje transferjev posameznikom in gospodinjstvom. Ta ukrep bo sicer v veljavi do vključno leta, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % družbenega proizvoda.

Interventne ukrepe, ki jih prinaša zakon, v Državljanški listi podpiramo in si hkrati želimo čimprejšnjega upada števila brezposelnih in čim višje, čimprejšnje gospodarske rasti, da prvega ukrepa ne bi bilo treba ponoviti in da bi se drugi ukrep čim hitreje iztekel. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še gospod Jakob Presečnik, Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Ponovno hvala lepa za besedo, tokrat gospe podpredsednici. Spoštovani vsi ostali prisotni!

Sem že enkrat pozdravil, da ne bom še ponavljal. Zmanjševanje podpore brezposelnim in zmanjševanje nadomestila za porodniško sta po mnenju poslanske skupine SLS vsekakor zelo boleča in nepopularna ukrepa. V poslanski skupini smo se po tehtnem premisleku odločili, da bomo podprli dopolnjeni predlog zakona, če bo imel podporo socialnih partnerjev. Na podlagi dogovora s socialnimi partnerji so bili na matičnem odboru sprejeti ustrezni amandmaji in črtano dodatno zmanjševanje nadomestil za brezposelne ter dodani nekateri varovalni elementi glede olajšav pri zaposlovanju mladih, zato dopolnjeni predlog zakona Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke podpira. Podpiramo ga tudi zato, ker gre začasne nujne ukrepe, ki predstavljajo izpolnjevanje dela zaveze Vlade iz sprejetega programa stabilnosti in dopolnitve v letu 2013 o zagotovitvi restriktivne politike na področju socialnih transferjev, ki zajema predvsem omejevanje višine nekaterih denarnih nadomestil. Pri omejitvi višine porodniškega nadomestila gre le za omejitev najvišjih nadomestil na 2-kratnik povprečne plače, torej ne bodo prizadeti tisti starši, ki spadajo v nižje razrede prejemnikov

nadomestil, zato znižanje ne bo dodatno ogrozilo socialno ogroženih družin. Seveda bomo pa zelo pozorni pri nadaljnjih spremembah družinske politike, ker pa nakazane spremembe bolj kritično zarezajo v pozitivno diskriminacijo predvsem mladih družin. V zakonu pa so tudi pozitivne določbe, ne samo omejitve.

V naši poslanski skupini pozdravljamo spodbude, ki so predvidene za zaposlovanje mladih brezposelnih oseb, kar je po našem mnenju pozitivno z dveh vidikov. Prvi je ta, da bodo mlajši brezposelni lažje in hitreje dobili delo, saj je za njih pomembno, da se čim prej po študiju vključijo v trg dela. Drugi pozitivni vidik pa je posledično večje zaposlovanje in s tem tudi večji priliv sredstev v socialne blagajne. Nujno je treba ukrepati, da se ustavi 30-odstotna rast nezaposlenih med mladimi. Nezaposlenost mladih za njihovo prihodnost zagotovo ni spodbudna, prav tako ne za prihodnost našega naroda. Zato v Poslanski skupini SLS resnično upamo, da bodo ukrepi prinesli pozitiven trend. S sprejetim amandmajem k 3. členu so sicer dodane nekatere varovalke, kljub temu še posebej pozivamo vlado, da zagotovi transparentnost dodeljevanja teh spodbud in s tem prepreči morebitno zlorabo mladih za nezakonito pridobivanje olajšav. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Še gospa Jana Jenko, Poslanska skupina DeSUS.

MAG. JANA JENKO (PS DeSUS): Hvala za besedo, gospa podpredsednica. Vsem skupaj še enkrat lep pozdrav!

Socialni dialog v sprejemanju zakonodaje, ki se navezuje na spreminjanje tiste vrste zakonov, ki posegajo v pravice in obveznosti oziroma standard ljudi, je pomemben že v normalnih razmerah. Ko pa gospodarske, finančne in družbene razmere niso idealne ali ko so celo zaostrene, pa sta socialni dialog in usklajenost glede sprejemanja sicer potrebnih ukrepov še posebej pomembna.

Od prvotnega predloga zakona pa do vsebine, ki jo imamo danes na mizi, je nastajalo kar precej sprememb, ki so plod kompromisa med Vlado in socialnimi partnerji. Med temi kompromisnim rešitvami je tudi črtanje prvotno predvidenega 3-procentnega znižanja nadomestil za brezposelnost kar v naši poslanski skupini še posebej pozdravljamo. Za tiste brezposelne, ki so več kot eno leto dni na zavodu in prejemajo nadomestilo, ki po zadnjem znižanju po Zujfu znaša samo še 50 % osnove, bi to znižanje pomenilo udarec že drugič približno v letu dni. V Poslanski skupini DeSUS pozdravljamo korak Vlade, da je odstopila od nameravanega znižanja nadomestil, ker menimo, da se lahko oziroma se mora obstoječe stanje v državi reševati tudi še na kakšen drugačen način in ne zgolj z udarci po najbolj ranljivih skupinah prebivalstva.

Poslanska skupina DeSUS podpira predlagani ukrep spodbud delodajalcem za zaposlovanje mladih brezposelnih ljudi. Ta ukrep je zelo pozitiven, saj je ravno skupina mladih, starih pod trideset let, zelo rizična skupina iskalcev zaposlitve. Stopnja brezposelnosti mladih znaša pri nas 23 %, to pomeni okoli 28 tisoč brezposelnih, kar ni spodbuden podatek. Še manj spodbudno pa je dejstvo, da je Slovenija na prvem mestu v Evropski uniji po rasti brezposelnih med mladimi iskalci zaposlitve. V Poslanski skupini DeSUS ocenjujemo, da je dopolnjeni predlog zakona z vsemi varovalkami, ki so posledica rezultata pogajanj s socialnimi partnerji in določajo pogoje, ki jih mora izpolnjevati delodajalec, da je za dve leti upravičen do oprostitve plačila prispevkov delodajalca za obvezna socialna zavarovanja, zdaj ustrežnejši in primeren za podporo. Sicer pa glede na devet milijard evrov, ki jih bodo lahko države članice Evropske unije, med njimi tudi Slovenija, črpale za reševanje problematike mladih, pričakujemo, da bodo sprejeti še kakšni ukrepi v korist mladih na tem področju.

V Poslanski skupini DeSUS bi si seveda želeli, da se tudi na področje družinske politike ne bi posegalo, ampak vendarle je ukrep določitve zgornje meje izplačila porodniškega nadomestila sprejemljiv. Sprejemljiv je predvsem zaradi dveh razlogov. Prvič, ukrep ni trajen, je zgolj začasen. Časovno je vezan na leto, ki sledi letu, v katerem gospodarska rast preseže 2,5 % bruto domačega proizvoda. To je trenutek, na katerega je vezana cela paleta že sprejetih ukrepov v Zujfu. Drugi razlog pa je ta, da je ravno z Zujfom že bilo na enak način z določitvijo zgornje meje poseženo pri vseh ostalih starševskih nadomestilih in bile so tudi omejitve najvišjih pokojnin.

V Poslanski skupini DeSUS bomo predlaganemu interventnemu zakonu namenili podporo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala.

S tem smo končali s predstavitvijo stališč poslanskih skupin. Prehajamo na razpravo o členih oziroma vloženi amandmajih. Najprej bomo razpravljali o 3. členu. K 3. členu sta bila podana dva amandmaja, in sicer je enega vložila Poslanska skupina SDS, drugega pa so vložile poslanske skupine koalicije.

Dajem v razpravo 3. člen in amandmaje k temu členu. Želi kdo razpravljati?

Gospod Ivan Vogrin, izvolite.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Gospa predsedujoča, hvala lepa. Spoštovana gospa ministrica, kolegice in kolegi!

Štejejo samo rezultati, nič drugega. Samo rezultati. Rezultat aktivne politike zaposlovanja APZ, bi lahko rekli, če bi se malo šalili, akademski pevski zbor. Kolikor let jo imamo, vsako leto imamo večjo brezposelnost. Ti ukrepi, spoštovane dame in gospodje, ne

delujejo. Ne delujejo. To niso ukrepi, to je pač neko delo, zato da delamo, pa kažemo svojim državljanom in državljanke, kako delamo. Rezultati tega dela so pa – danes se kaže, kaj je rezultat dela: znižali bomo porodniške. A to so ukrepi, ki bi naj delovali? Glejte, saj se nam morejo vsi smejati. Jaz sem povedal svoj primer. Kaj če bi se jaz tukaj postavil in razglašal, kako sem bil dober direktor? Moja firma je bankrotirala. Rekli bi, da sem nor. Kaj mislite, kaj mislijo naši državljani in državljanke? Da smo politiki in ministri nori. To si mislijo. Ker jim z vsakim zakonom nekaj jemljemo. Glejte, to ni pravi način. In to so interventni ukrepi na reforme trga dela. Zdaj pa gremo na dve besedi, "interventni", pa "trg dela". Zdaj smo dejansko v krizi. Ta kriza ni več recesija, ampak je že depresija. Zakaj? Ko se gospodarska rast tako hitro zmanjšuje, kot se slovenska, gremo proti depresiji. Ko gre brezposelnost proti 20 %, je to že depresija. Ko se z vsakim zakonom jemljejo pravice, ki jih je država prej delila, saj jih je res prebogato delila, tudi na to sem jaz pred desetimi leti opozarjal, in ko davke zvišujemo zato, da ohranjamo nek socialni mir in kažemo, da nekaj dela, je to že depresija. Če pa mi natančno proučujemo, to ni prva gospodarska kriza, res pa je, da v Sloveniji, pa tudi v Jugoslaviji je to prva, kajti Tito je fantastično znal krmariti, in je vsakokrat, ko bi prišli v krizo, šel po kredite. Potem pa smo od 90. leta naprej v Sloveniji, pa smo leta 2008 res prišli v prvo krizo, iz katere ne moremo, zdaj smo že v depresiji. Ampak 1920. leta je v Ameriki bila tako imenovana prva pozabljena kriza. Prečitajte si, kako so jo reševali. 1929. leta je bila druga tako imenovana velika gospodarska kriza, ki je potem pljusnila tudi v Evropo. Ameriški predsednik Hoover jo je reševal natančno tako kot mi zdaj. Zviševal je davke, zviševal je javno porabo, javni sektor krepil in na področju gospodarstva neprestano posegal z interventnimi ukrepi. Ali veste, kdaj je Amerika dejansko izšla iz krize? 1954. leta. Se pravi, od 1929. do 1954. leta, približno tako dolgo bomo mi rabili s takšnimi ukrepi. Vmes pa so imeli srečo, da je bila druga svetovna vojna, drugače so analitiki ugotovili, da je vprašanje, če bi še prišli 1954. leta iz krize.

Zdaj pa za zaključek. Kaj mislite, zakaj imamo tako brezsmiselne ukrepe in interventne zakone? Veste, zakaj? Jaz bom vprašal direktno. Kdo od predlagateljev zdajšnjega interventnega ukrepa na reformi trga dela je bil en mesec zaposlen v svoji firmi in si je zaslužil plačo? Jaz vam lahko odgovorim. Noben. Ali so ti predlagatelji en mesec imeli zaposlenega enega človeka in mu dali plačo? Nihče. In če nimaš izkušenj, če ne veš, kaj pomeni zaslužiti plačo, potem pač predlagaš brezsmiselne ukrepe, ki niso ukrepi in ki ne delujejo. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam.

Ker je bil še izkazan interes za razpravo, vas vabim k prijavi za besedo.

Najprej dajem besedo gospe Romani Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo, spoštovani predsednik.

Jaz bi rada razpravljala o tistem delu, ki se nanaša na olajšave za zaposlovanje mladih do 30. leta. Jaz sem že uvodoma v predstavitvi stališča poslanske skupine poudarila, da smo mi izrazito naklonjeni temu ukrepu in tudi vsem drugim ukrepom, ki imajo za cilj zmanjšanje brezposelnosti med mladimi. Tako tudi pozdravljamo te nove sheme, ki jih predstavlja Evropska unija za reševanje brezposelnosti mladih. V tem kontekstu smo tudi nekako, bom rekla, nezadovoljni. Ampak kolikor koli bo že Slovenija iz tega naslova dobila, bo nekaj. Pa vendarle naj ob tem opozorim, da iz približno 6 milijard oziroma zdaj naj bi bila shema še povišana, kolikor je denarja v Evropi na voljo za zmanjševanje brezposelnosti mladih, je ta naš uspeh, da smo od 6 milijard uspeli pridobiti nekaj manj kot 10 milijonov evrov, zelo relativen. Ampak kakorkoli že, vsak denar, ki ga za te namene dobimo, je dober. Problematika je zares pereča, brezposelnih mladih je iz dneva v dan manj. Ampak naj ob tem opozorim na nekaj, kar smo tudi že v preteklih letih večkrat poudarjali. Problematika brezposelnosti mladih ni pereča samo zaradi tega, ker je slaba gospodarska situacija, ker so podjetja v takšnih škripicah, kot so, ampak ta problem pogloblja še popolnoma napačna šolska politika v preteklih letih. Zdaj se je bolj kot kdajkoli prej pokazalo, da v Sloveniji usposabljam ljudi za poklice in področja, ki jih nihče ne potrebuje. Imamo visoko izobražene mlade ljudi, ki ne najdejo svoje priložnosti na trgu dela, ker po njih preprosto ni povpraševanja. Na drugi strani imamo tudi poklice, ki bi jih delodajalci radi zaposlili, pa jih žal ne najdejo. Na ta strukturni razkorak bomo morali v bodoče biti zelo pozorni in nekaj narediti tudi na tem področju, sicer se brezposelnost med mladimi ne bo znižala, pa naj bodo olajšave še tako visoke. Da pa zdaj preidem na to, zakaj sem skeptična do tega ukrepa, pa je edini razlog, da je popolnoma netransparenten, netransparenten v tem smislu, da ne opredeljuje kdo bo, če tako rečem, te stroške plačal. Gre za prispevke, in prispevki so tista vrsta dajatve, za razliko od davkov, za katero tisti, ki jih vplačuje, na drugi strani dobi neko storitev, je upravičen do neke storitve, je upravičen do zdravstvenega zavarovanja, je upravičen do pokojninskega zavarovanja. Iz tega naslova mu nekoč v prihodnosti gre neka pokojnina, ampak že danes in v sedanjosti pa zdravstveno varstvo. In pogledjte, če država, vlada, predlagatelj, koalicijski poslanci tiščite zaprte oči proti temu dejstvu, da to vendarle mora nekdo plačati, in to bomo plačali vsi davkoplačevalci preko proračuna, preko spodbud oziroma transferov, ki jih bo moral proračun zagotoviti v te blagajne, kjer bo zmanjkalo denarja, je to dejstvo. In nič drugače kot tako ni. Mi želimo samo to, da se to

v zakon napiše, ker želimo, da so popolnoma jasna razmerja. Strinjamo se z vso solidarnostjo, jo podpiramo, v pokojninskem sistemu, v zdravstvenem sistemu. Nekateri plačujejo več, pa nikoli ne koristijo tistega obsega storitev, kot so ga v bistvu vplačali. Nekateri pa plačujejo malo, pa koristijo več, kot so vplačali. Zato ker pri nas obstaja solidarnostni sistem, ki preliha od tistih, ki vplačujejo več, k tistim, ki vplačujejo manj. In s tem se strinjamo. Ne želimo, da se to karkoli spremeni. Želimo ohraniti socialno in solidarno družbo. Ampak želimo, da se ve, da je to treba plačati. Želimo, da je slika transparentna. In v tem kontekstu nas seveda moti tudi to, da je Vlada ob predložitvi zakona opredelila, da pravzaprav kakšnih finančnih posledic tukaj ni. Pogledjte, če si dejansko tako zatiskamo oči, potem nikoli ne bomo na zeleno vejo spravili javnih financ, ker smo jih nesposobni opravljati. Če nekdo za tak ukrep napiše, da ni finančnih učinkov – lepo vas prosim!? Potem pa mi povejte, zakaj na vseh drugih področjih, ko recimo država prispeva del prispevka za kmete, pa za invalide, pa za starejše zaposlene, zakaj pa tam napišemo v zakonih povsem jasno, da se sredstva krijejo iz proračuna. Pika. Samo tukaj ne. Zakaj ne? Bodimo pošteni in povejmo, sredstva se krijejo iz proračuna. In z veseljem bomo to podprli.

Opozorila bi še na nekaj, to tudi nismo imeli v uradnih gradivih, ki so bila pripravljena za to točko na E-klopi, vsaj jaz nisem opazila, je pa čisto uradno stališče Računskega sodišča, ki ga je zahtevala Komisija za nadzor javnih financ. Če mi je prav znano, zelo na hitro sem ga morala sedaj pregledati v kratkem času. Ampak Računsko sodišče je odgovorilo na ta predlog oziroma vse pomisleke, ki jih je imela komisija, kako je s temi finančnimi učinki in tudi sicer, kako je s pozitivnimi učinki, ki jih predvideva ta zakon. Torej da bo zaradi teh ukrepov zaposlenih na novo 5 tisoč mladih ljudi. Verjamem, da boste to stališče tudi sami lahko prebrali. Jaz ga tukaj ne bom brala, bi pa ga rada samo na kratko povzela. Računsko sodišče je ta predlog zakona, če se malce bolj grobo izrazim, dobesedno raztrgalo. Imajo toliko vprašanj in pomislekov, da ne vem, kako bo Vlada našla vse odgovore na njih. Ali bo zares zaradi te olajšave zaposlenih 5 tisoč več mladih ljudi, bomo videli v nadaljevanju. Računsko sodišče močno skrbi, ker tukaj zadaj ni nobenih poglobljenih obrazložitvev, zakaj Vlada meni, da ravno 5 tisoč ljudi, po čem to sklepa. Mnogo mnogo je še odprtih vprašanj, ampak verjamem, da vseh zapreti ne moremo nikoli. In da na račun tega, da bomo reševali problematiko zaposlovanja mladih, za katero se res vsi strinjamo, da je zelo, zelo pereča in da tukaj moramo nekaj narediti in tudi delamo. Ampak vendarle, spoštovana vlada, koalicijski poslanci, bodimo tako pošteni, da povemo, da to delamo na račun nekoga, da bo zaradi tega trpela pokojninska blagajna. Ampak verjamem, da si težko predstavljamo, da bo pokojninska blagajna

trpela zaradi tega čez štirideset let, ker štirideset let je zelo daleč. Ampak nekoč nekje se bo nekdo spraševal, zakaj je pokojninska blagajna v tako slabem stanju. Tako ko se mi danes sprašujemo za vse tiste ukrepe, ki so bili nekoč narejeni, pa jih moramo danes plačevati, tako se bodo enkrat spraševali eni drugi o tem, kaj pa vendarle so takrat počeli, da so nam pridelali takšen manko v pokojninski blagajni. Ampak recimo da pustimo ob strani ta hip štirideset let v prihodnosti, pa pojdemo raje na sedanost. Kaj pa zdravstvena blagajna? Res je, da so nekateri, ki so danes brezposelni mladi, pa bodo dobili zaposlitev preko tega ukrepa, da jim država pomaga pri plačevanju prispevkov, da so socialni problem, da bo zaradi tega ukrepa morda tudi kakšna socialna pomoč manj, ampak spoštovani kolegi, zagotavljam vam, da transformacija iz socialnih pomoči direktno v zaposlitev, to ne gre tako enostavno. In prav gotovo v tem trenutku ne obstaja 5 tisoč mladih, ki jim država plačuje prispevke za socialno varnost oziroma jim pomaga pri vzdrževanju socialne varnosti na kakršen koli način, in bo ravnvo teh 5 tisoč mladih zdaj koristilo ta ukrep. Ne bo. Definitivno ne bo. In še druga nevarnost je tukaj, da pa se bodo pojavljali neki drugi, katerim pravzaprav ta ukrep sploh ni namenjen in bi bili sicer zaposleni, tudi če tega ukrepa ne bi bilo. Pa bodo v bistvu lahko pozitivne učinke tega zakona koristili tudi oni. Ampak nič hudega. Pustimo tiste, naj koristi, kdor le more, naj jih koristi čim več, kajti več, ko jih bo koristilo, manj bo brezposelnosti med mladimi in jaz verjamem, da je to skupni cilj nas vseh. Zaključujem pa s tem. Pri cilju se strinjamo, na eno oko bomo zamižali, ob tem da je zakon nedodelan in nedomišljen, na račun višjih ciljev, na račun tega, da bo kakšen mlad zaposlen več, kot je sedaj. Ampak tukaj na tem področju pa naj se ve, kdo pije, kdo plača. Naj se ve, kdo bo tu plačal. Pri tem pa bomo vztrajali.

Zato vas seveda prosim, da naš amandma podprete, kajti ta amandma, če je res to, kar pravi vlada, da ne bo finančnih posledic, če je to res, potem te besede, ki jih dodajamo zraven besedila, da prispevke pokrije država, da se krijejo iz proračuna, mislim, da konkretno piše, tako kot sicer v Zakonu o invalidskem in pokojninskem zavarovanju. Poglejte, kaj piše v zakonu, ki smo ga pred nedavnim sprejeli. V 156. členu, "oproščeni del prispevka delodajalca za navedene delavce plačuje Republika Slovenija v skladu s 161. členom tega zakona". Pika. Samo da je jasno. In če se Vlada ne boji finančnih posledic, za katere pravi, da jih ni, s sprejetjem tega stavka, ki nikomur nič ne vzame in ki ne obremenjuje proračuna, pač nima kaj izgubiti. Zato verjamem, da boste ta amandma podprli. Hvala lepa.

PREDSEDNIK JANKO VEBER: Hvala tudi vam. Besedo dajem dr. Andreji Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD): Hvala lepa, gospod predsednik. Kolegice in kolegi, gospa ministrica!

Vlada Alenke Bratušek si je zmanjševanje brezposelnosti mladih zastavila kot enega svojih prioritetenih ciljev, k temu bo poskusila prispevati na različne načine. Seveda je povsem jasno, da najpomembnejši način za zmanjševanje brezposelnosti mladih je ponovno oživljanje gospodarske rasti in povečanje povpraševanja po delovni sili. Vendar pa lahko tudi drugi ukrepi, ki jih lahko Vlada zagotavlja, spodbudijo zaposlovanje te tako zelo ranljive populacije. Slišali smo že, da v preteklosti Slovenija ni sodila med države z zaskrbljujočo visoko stopnjo brezposelnosti mladih. Bili smo pod povprečjem Evropske unije. Toda glej ga zlomka, ravno v času vlade Janeza Janše, v zadnjem obdobju njene vladavine je brezposelnost mladih poskočila tako kot v nobeni drugi evropski državi.

Pravite, da Vlada ni pridobila dovolj evropskih sredstev oziroma iz pobude za zaposlovanje mladih, pa vendar vam moram reči, da je še nedavno bivši minister Vizjak govoril, da je velika bojazen, če bomo sploh upravičeni do teh sredstev. Treba je bilo veliko napora, dodatnih argumentov in kazalnikov, da je Slovenija vstopila v to shemo in pridobila teh 10 milijonov oziroma 8 milijonov sredstev. Za to gre vsa pohvala ministrici, ki je s tem uspela in pravzaprav zagotovila po mojih kalkulacijah možnost za zaposlitev v najmanj tisoč mladih.

Drugi ukrep, ki lahko znatno prispeva k povečanju zaposlenosti mladih, je v omenjenem interventnem zakonu. Namen je, da se delodajalcem oprosti plačilo prispevkov za vse oblike socialnih zavarovanj. Na ta način bomo povečali zaposlenost mladih, predvsem za nedoločen čas, kajti ta ukrep je vezan na to, in s tem bomo pridobili tudi dodaten priliv v obe blagajni, to se pravi zdravstveno in pokojninsko, in na drugi strani tudi v proračun. Izračuni kažejo, da v skupni višini 10,6 milijona. Vendar pa ob tem, ko se tako zaskrbljeno sprašujemo, kdo pa bo plačal, bi vas rada, kolegice in kolegi, opozorila na predvsem problematiko zdravstvenega zavarovanja. Ali vemo, da je razmerje med vplačili posameznih kategorij zavarovancev tudi ena proti deset, pravice pa uživajo vsi enake. Kdo to plača? Kje to piše? Solidarnostno se porazdeli med različne kategorije zavarovancev. Tako to poteka v zdravstvu. In v zdravstvu imamo kategorije, od kmetov do tistih, ki jih imenujemo druge kategorije, v katere sodijo tudi družinski člani in tisti, ki sami vplačujejo, kot sem rekla, ena proti deset. Zaposleni v povprečju plača 2 tisoč 400 evrov na leto, takšna oseba pa 240 na leto. Tukaj so ogromne diskrepance in enake pravice za vse. Solidarnostno se pokriva. In na enak način je predvideno tudi tukaj. Zatorej če se izraža skrb za nekatere, naj se izraža tudi za druge, ne da imamo dvojna merila.

Rekla bi še to, da sem prepričana, da bo ta ukrep lahko v celoti dal rezultate zgolj in samo, če bo prišlo do oživljanja gospodarske rasti, kajti še takšne olajšave delodajalcem ne pomenijo veliko, če ni trga, ni povpraševanja, ker nimajo potem za kaj zaposlovati. Zato moramo pač vse sile strniti v to, da se poveča tudi gospodarska rast. Na drugi strani se strinjam, tudi pri šolskem sistemu in z drugimi ukrepi bi veljalo spodbuditi večjo povezanost na eni strani med šolanjem, na drugi strani med potrebami gospodarstva. In dokazano je, da tiste države, ki to večjo povezanost imajo, imajo nižjo stopnjo brezposelnosti mladih. Zato se seveda napovedujejo dodatni ukrepi, ki bodo spremenili predvsem politiko študentskega dela, ki bodo stimulirali pravzaprav delo mladih v dejavnostih, v poklicih, za katere se tudi šolajo. Vsekakor bi veljalo razmisliti tudi o ponovni uvedbi dualnega sistema izobraževanja, ki dokazano daje ugodne rezultate. Pri tem pa ne velja pozabiti, da ima slovensko gospodarstvo izredno nizko dodano vrednost tudi zato, ker enostavno ni izvedlo svojega prestrukturiranja. Prevelike potrebe kaže po nizko kvalificirani delovni sili ali pa tistimi s poklicno izobrazbo, premalo pa tistih z visoko izobrazbo. Zato ob tem, ko opozarjamo na povezanost gospodarstva in šolskega sistema, ne smemo pozabiti, da naša primarna naloga mora biti, da se najdejo spodbude za tiste oblike gospodarskih dejavnosti, ki bodo odpirale nova delovna mesta, predvsem tista z najvišjimi stopnjami izobrazbe.

In na koncu dovolite, sicer se ne bi, ampak so me kolegi izzvali, da se dotaknem tudi družinske politike. Kot rečeno, z Zufom ste radikalno znižali pravice družin v Sloveniji, pri 1,3 povprečne plače, skupni ukrepi pri družinah z dvema otrokoma, pri čemer je eden v vrtcu, pri drugem pa je eden od staršev na porodniškem dopustu, se je razpoložljivi dohodek družine zmanjšal za 5,2 %, no, če smo govorili pa o dveh povprečnih plačah na enega starša, pa kar za 13 %. In takrat, dragi moji, nobenega ni bolelo srce, noben ni poudarjal kako se bo zmanjšala rodnost in tako naprej. Poudarila sem, tudi nam ni všeč, da prihaja do zamejitve. In tudi že v preteklosti, ko gospodarske krize nismo imeli, so zamejitve zgornjega izplačila porodniškega dopusta obstajale, ker je prihajalo do zlorab. Porodniški dopust je možno planirati, in dostikrat se je zgodilo, da so nekateri sebi povišali plačo tik pred odhodom na porodniški dopust, da so prejemale višje nadomestilo. Tudi to se je dogajalo. In zaradi tega so bile omejitve uvedene. Omejitve na ravni dveh povprečnih plač, kar velja tudi naprej za starševsko nadomestilo v trajanju 260 dni, je pravzaprav enaka višina omejitve, kot velja za starševsko nadomestilo. In še enkrat, to je interventni ukrep, ki bo trajal do takrat, ko bo bruto domači proizvod narastel za 2,5 % oziroma za leto po tem.

Skratka, tudi nam ni všeč to, kar smo morali sprejeti. Samo oprostite, bodite korektni,

ko govorite o 100 porodnicah in o 105 dneh, opozorite tudi na vse ostalo, kar ste sprejeli sami in kar je družine prizadelo bistveno bolj kot ukrep, ki ga načrtujemo mi. Hvala lepa.

PRESEDNIK JANKO VEBER: Hvala.

Besedo dajem gospodu Mirku Brulcu.

MIRKO BRULC (PS SD): Hvala lepa.

Najprej kratka replika kolegu, ki je razpravljal malo pred gospemi. Stalno nas ocenjuje, vsi smo, nori, vsi ministri so nori, tako se govori v gostilnah in tako dalje. Prosim nehajte s temi žalitvami vseh nas in pometajte pred svojim pragom. Ne bom dovolil, da kar tako počez kdorkoli žali v tem parlamentu.

Glejte, v ustavi piše, da smo socialna država. Res je, to so majhni koraki, vendar za tiste, ki bodo dobili delo in kruh, so to vseeno veliki koraki. In v tej socialni, o kateri je bilo danes že nekaj rečenega, dajmo, nehajmo točiti krokodilje solze za tiste, ki dobijo 7 tisoč evrov porodniškega nadomestila. Jaz si tega ne predstavljam. Kdo je to?! 100 mamic. O tistih, ki pa dobijo 250 evrov, o tistih pa ne govorimo. 7 tisoč evrov so imeli neki tajkuni plače, zdaj sedijo v zaporih. Kar tako 7 tisoč evrov mamica pri 20 letih, če zasluži, klobuk dol, in meni je žal, da ni 10 tisoč takšnih. Vendar mene skrbijo tiste, ki dobijo 250, 300 evrov nadomestila. Tiste, ne vem, kako živijo. Jaz mislim, da je potrebna ta solidarnost. Bilo je rečeno, da plačuje nekdo kar velik prispevek za zdravstveno zavarovanje in tega nikoli ne koristi. Jaz bi plačal še več, če bi imel garancijo, da potem zdravstva ne rabim. Zdaj pa govorimo bedarije. Glejte, solidarnost je nujno potrebna, ko grem k zdravniku, enako čakam v vrsti kot tisti, ki pošteno dela in pometa ceste. In tako je prav. In oba sva enaka pri plačilu prispevka, če obstaja. Ko pa plačujem v zdravstveno blagajno in kakšno drugo, tam bom pa seveda plačal več in nekdo manj, ampak tisti, ki bo manj plačeval, tudi mora s tistim nekako preživeti, čeprav ne vem, kako lahko z 250 evri nadomestila, saj še za plenice otroku ni to dovolj.

Zato je treba obdavčiti bogate! Konec. Zapleniti premoženje. Tistim, ki so se okoriščali in ne morejo dokazati, od kod izvor premoženja, je treba premoženje zapleniti. Danes berem, da naj bi obdavčili, ne vem, 70 % ali koliko procentov tiste, ki ne znajo dokazati, od kod imajo izvor premoženja. Če jaz vozim ogromen avto in ne vem, od kod sem dobil ta denar, mi ga je treba vzeti, ne samo 70 % obdavčiti. Vzeti mi ga je treba, ker z neba mi ne pade takšno bogastvo pa hiša pa še ne vem kaj, pa jahta na morju. Takšne je treba kaznovati, potem bomo pravna država. In o tem se naj v gostilnah ljudje pogovarjajo, ne pa, kako smo vsi neumni. Ker ni res. Nihče od nas tukaj ni neumen in nihče ni baraba, zato strogo protestiram.

Jaz bom podprl ta amandma k 3. členu iz preprostega razloga, ker gre izključno samo za varovalko, da ne bi prihajalo do izkoriščanja.

In mislim, da tudi te varovalke morajo biti, kajti, veste, mnogo delodajalcev se zna okoristiti s temi subvencijami, tako ali drugače, so se izkoriščale, so obogateli tudi na račun takšnih subvencij. Da se pa to ne bo dogajalo, je ta amandma k 3. členu in ga bom podprl. Z veseljem pa podprem tudi zakon v celoti, ker mislim, kot sem rekel v uvodu, gre za majhen korak, ampak za tistega, ki je socialno ogrožen, ki je mlad, nima službe, sedi doma in čaka, da bo zbolel, za tistega je pa to velik korak. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSi): Vsem mladim bi privoščila, da bi imeli zaposlitev, čim boljšo glede na njihovo izobrazbo, vendar vemo, da imamo v Sloveniji na tem področju probleme. Pa ne samo v Sloveniji, tudi drugje. Tudi naša izobraževalna politika ni bila najbolj ustrezna, ko smo izobraževali za poklice, ki jih danes ne potrebujemo, in nimamo ljudi s poklici, ki jih potrebujemo. Vendar problem je širši, dolgotrajnejši in ne bom rekla, da je samo ta vlada kriva za te probleme, ampak kar nekaj vlad zapored, in tudi sindikati in tudi naše javno mnenje, kajti včasih se lotevamo stvari na napačen način.

Že mi smo poskušali narediti bolj fleksibilno zakonodajo na področju zaposlovanja, pa nam je žal uspelo v manjši meri, kot bi si želeli. Interventni ukrepi so zato, jaz jih razumem tako, da gasimo požar oziroma da zmanjšujemo posledice naravnih nesreč. Prav je, da koristimo sredstva, ki so nam na voljo, evropska sredstva za zaposlovanje mladih, vendar to ne bo rešilo problema. Vprašanje je, koliko zaposlitev bo zaradi teh ukrepov dolgoročno več, če bomo sedaj zaposlili okoli 5 tisoč mladih, katerim bodo plačani prispevki iz tega računa. Potem je vprašanje, če bo pa drugih 5 tisoč manj zaposlenih zaradi tega ali jih bo dodatno več. Kar nam v prvi meri manjka, so ukrepi, ki bodo spodbujali gospodarstvo, da bodo lažje zaposlovali, tudi lažje odpuščali, čeprav to ni dobrodošlo. Za tisti vmesni čas imamo pa sklad za brezposelne osebe in ta del bi morali narediti bolj fleksibilen. Žal vedno nova srečujem delodajalce, ki iščejo delavce, pa jih ne dobijo. Delo se mora splačati, brezposelnost pa se ne sme splačati. Tukaj mislim, da moramo še narediti nekaj bistvenih korakov. Kadar uvajamo neke interventne ukrepe in mislimo, da bomo rešili težave, se nam pogosto dogajajo zlorabe, na različnih področjih skoraj vedno prihaja do teh zlorab. Če bodo ta ista podjetja, ki bodo sedaj zaposlila mlade, šla v stečaj, potem je spet vprašanje, ali bodo res vračala za nazaj ali ne bodo vračala. Če pa spremenimo zakonodajo tako, da bo gospodarstvo lažje delalo, potem pa ti ukrepi veljajo za vse in bodo vsi lažje delali. Predvsem

moramo narediti ukrepe, da bo naše gospodarstvo globalno bolj konkurenčno, da ne bodo selili podjetij v druge države, kot je sedaj Gorenje in še marsikatero drugo podjetje, kjer lažje zaposlujejo, kjer je cenejša delovna sila. Ko bomo uspeli na tem področju do tolikšne mere izboljšati zakonodajo, da bo zaposlovanje fleksibilnejše in bo potem manj brezposelnih, potem bomo naredili res bistvene korake naprej.

Želim, da bi ukrep dobro deloval, čeprav imam mnoge pomisleke, ker mislim, da niso dodelani, predvsem pa si gospodarstvo želi ukrepov, da bodo lahko normalno delali brez finančnih spodbud, da bodo lažje dobili dokumentacijo, ko se širijo, da bodo lažje dobili kredit, da bodo tudi davki primerni, da bo naše gospodarstvo globalno konkurenčno. Šele takrat bomo lahko naredili velik korak naprej.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vidim še interes za razpravo k 3. členu in vložena amandmaja. Odpiram prijavo na razpravo. Šest prijavljenih razpravljavcev.

Prvi ima besedo gospod Franc Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Predsedujoča, najlepša hvala za besedo.

Biti brezposeln je nekaj, kar ne privoščim nobenemu svojemu sodržavljanu in sodržavljanki. Je pa en proces, predvsem tista najslabša stvar iz občutka brezposelnosti ali statusa brezposelne osebe je ta občutek nekoristnosti v družbi. Občutek, da nisi koristen, da te nihče ne potrebuje, je tisti občutek, ki na vsakega posameznika in posameznico izredno slabo vpliva, ne motivira, iščeš še sam sebe. Predvsem pa občutek brezposelnosti pri mladih, ki nikoli še niso bili na trgu dela, da imajo že na začetku svoje kariere ta občutek, da so nekoristni v tej družbi, da ne morejo ničesar prispevati, je pa tisti, ki se mi zdi, da je zelo slaba popotnica neki življenjski poti posameznika. Večkrat sem v Državnem zboru govoril o nekih politikah, predvsem izobraževalnih, držav, ki so uspešne in imajo izredno malo brezposelnost mladih in lahko rečem, da so bile moje besede nekako zelo slabo slišane.

Ukrepi, ki jih danes sprejemamo, tako imenovani interventni ukrepi, so obliž na to našo veliko rano, ki se nam poraja, ki smo jo začutili, ampak vseeno pa ničesar nismo naredili na tisti primarni strani, ki generira brezposelnost med mladimi. Danes sem slišal nekaj besed o dualnem šolskem sistemu, ki ga imajo naši sosledje v Avstriji in kaže na izredno dobre učinke. Avstrija ima eno najnižjih brezposelnosti pri mladih ravno na račun dualne šolske politike. Seveda pa se sprašujem, zakaj v okviru te vlade, tudi mogoče nekaterih prej, nekako nismo pogledali te statistike na trgu, v katerih poklicih imamo največjo brezposelnost, kateri so tisti, ki so strukturno brezposelni, in kaj bomo naredili s temi strukturno brezposelnimi osebami na

tržišču. Če pogledamo poklice predvsem v družboslovju v tem trenutku, ki so izredno slabo zaposljivi, ne samo v Republiki Sloveniji, ampak na mednarodnem, globalnem področju, potem se sedaj sprašujem, zakaj ne zmanjšujemo vpisa ali pa ne zmanjšamo koncesij za tiste študije, kjer ugotavljamo to brezposelnost. Tega ni. Teh ukrepov nisem prepoznal. Spomnim se besed ali pa spomnim se ravnanj takratne opozicije na prizadevanje bivšega ministra, ko je poskušal zmanjšati vpis v gimnazijske programe, in napade na njega. Ali niso to neki preventivni ukrepi, da sledimo, da se mlade generacije izobražujejo za poklice, kjer imajo prihodnost, kjer imamo tudi svojo surovinsko bazo, kjer ima neke strateške prednosti Slovenija kot država? Vsi govorimo o nekem dvigu lesne industrije. Vprašajmo se, koliko imamo mizarjev, zakaj jih ne vpisujemo, koliko imamo mizarjev, zakaj jih ne vpisujemo, zakaj tam dodatno ne koncesioniramo teh poklicev in zakaj dajemo velik del sredstev za poklice, kjer se zavedamo, da ljudje ne bomo imeli teh zaposlitev. To so vse obliži na rano v tisto sfero, kjer pa ne vidim nekega logičnega zaključka. Ali rešujemo v bistvu njihove učitelje, profesorje, ali rešujemo neke institucije? Ali bi mi morali mogoče prilagajati tržne razmere našim diplomantom? Mogoče gre za neko čisto obratno logično razmerje, ki ga še do zdaj nisem prepoznal. To so tista vprašanja. In to vse kaže tudi na našo nekonkurenčnost v tem delu, da imamo strukturno brezposelnost, da v tem trenutku, če se odloči Volksawagen, da tu postavi eno linijo nekega novega avtomobila, nas bo vprašal: "Koliko strojnih tehnikov, elektrotehnikov, avtokleparjev, koliko imate avtoličarjev, koliko imate vseh teh poklicev, kje jih imate, zakaj imate tisoč 500 brezposelnih filozofov, 4 tisoč brezposelnih ekonomistov, 2 tisoč 500 brezposelnih diplomiranih pravnikov, zakaj imate tisoč 500 brezposelnih sociologov, kdo jih je izobraževal, zakaj so se izobraževali 20 let, koliko je tistih fiktivno vpisanih, kaj ste naredili na področju fiktivnega vpisa, ko se ve, da obstaja, kaj se vse dogaja v tem prostoru? In potem tisti, ki danes dela, ki te priložnosti študirati ni imel, ki dela za svojih 500, 600 evrov, ki nonstop plačuje visoke davke, tisti ves čas plačuje tudi nekemu študij 20 let. In po dvajsetih letih ti diplomanti rečejo: "Pomagajte mi, država naj subvencionira moje delovno mesto pri nekem delodajalcu." Ko bo pa ta brezposeln, ki je 20 let delal, ko bo ta na trgu dela, bo država njegovo delovno mesto subvencionirala. Ali gre tu za neko pravičnost v dej družbi? Ali ni nekdo dobil priložnost in se je napačno odločil? Vse resne kapitalistične države, ki imajo dobro tržno ekonomijo, ki imajo visok standard, pogledajo vedno statistično, kateri so strukturno brezposelni in takoj jih dajo na preizobraževanje v poklice, ki so trenutno zaposljivi. In ljudje potem v toku svoje kariere spreminjajo poklice, gredo v druge branže in so dinamični, predvsem moramo biti dinamični. Če bomo dinamični, bomo tudi konkurenčni. In dobro gospodarstvo,

s kvalitetnimi poklici, torej točno tam, kjer imamo surovinsko bazo, to je tista strategija, gre za vrhunske manufakture poklice. Mi lahko razvijamo vrhunsko tudi svojo čevljarstvo industrijo naprej. Moramo začeti graditi svoje blagovne znamke, svoje brende, ki jih 25 let nismo naprej razvijali. Niti enega pametnega brenda nismo razvili, razen nekateri nekaj manjših družinskih podjetij, treh, štirih, ki jih vedno naštevamo tu notri. In tu je naš osnovni problem, tu so tista velika vprašanja tega družboslovja, ki je trenutno brezposeln. Delati strategije na tržišču, ki jih nismo razvili, razvijati nove brende, nove blagovne znamke, v katerih pa imamo mi surovinsko bazo. Ampak mi moramo verjeti v to, mi moramo verjeti tudi v te poklice in v to industrijo. Mi ne moremo imeti na sebi kitajskega sukniča, govoriti pa o tem, kako bomo reševali Muro. Mi ne moremo imeti kitajskega plastičnega čevlja, ki ga izdelujejo otroci na Kitajskem, pa verjeti, kako bomo Peko reševali. Gre za eno kulturo naroda, gre za en zanos, gre za to, da verjameš v svojega sodržavljanca, sodržavljanke. In tu gre za kompletni proces. Danes, kar delamo, to so neki obliži na nekaj, ko si zatiskamo oči sami pred sabo. In to je ena resna politika, to je kompletni paket ukrepov, kaj se bo dogajalo z mladimi. Povedati njihovim staršem, ne more biti vsak vpisan v gimnazijo, vsak je talentiran za nek poklic, naj se najde v tem poklicu. In tu je cela črta nepravilnosti. Končna postaja pa je, da je nekdo star 30 let, da je diplomiral, da ga je neka družina morala izobraževati, torej plačevati njegove stroške za študij in na koncu je pri 30 nesrečen, brezposeln. In kdo je kriv? Dostikrat so krivi starši, dostikrat je kriv proces in dostikrat so krivi tudi interventni ukrepi neke vlade, ki dobesedno dajo neko potuho tudi nekim institucijam. Ali je kdo od profesorjev na različnih fakultetah prevzel odgovornost? Jaz jo bom prevzel mogoče ob naslednjih volitvah ali mogoče že čez eno leto, pol leta, zdravnik jo prevzame, ko naredi strokovno napako. Ali je kateri od profesorjev prevzel odgovornost zdaj? Imamo 3 tisoč brezposelnih mojih diplomantov. Kaj smo delali, kaj je moja institucija delala? Pobirala denar, imela celo vrsto fiktivno vpisanih študentov. Kje so ti ljudje?! Kaj bodo povedali, kje so tista znanja, ki so jim jih dajali, kako jih je ovrednotil trg? Trg je tisti, ki to ovrednoti. Trg ovrednoti našo ceno. To je tržno gospodarstvo. In trg je danes globalni. Smo na 500-milijonskem procesu Evrope, kjer imamo te možnosti, kjer se lahko najdemo, kjer lahko najdemo tudi svojo pot. In to, kar danes delamo, je nek obliž. Jaz ga podpiram. Seveda moramo nekaj narediti, nekaj mladih brezposelnih bomo reševali. Ampak zakaj si zatiskamo oči pred tistimi preventivnimi zadevami, ki jih ne rešujemo? Zakaj ne zmanjšujemo vpisa na fakultete, ki ničesar ne prinašajo tej družbi. Zakaj tega ne storimo, zakaj ne zmanjšujemo? Jaz ne govorim o ukinjanju, jaz verjamem, da mi potrebujemo na različnih družboslovnih smereh

različne profile, ki jih ne moremo kar tako ovrednotiti tudi ekonomsko. Ampak tega je preveč, razmerja so totalno porušena, ljudje božji, totalno so ta razmerja porušena!

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Jazbec, izvolite.

DARKO JAZBEC (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča za besedo. Lep pozdrav vsem prisotnim!

Jaz se bom v razpravi omejil samo na ta predlog zakona. Mislim, da si ne zatiskamo oči, ampak enostavno nekje je treba začeti oziroma kakršnakoli spodbuda za zaposlovanje mladih je dobrodošla. Mislim, da je to osnovno sporočilo vsebine tega, kar ravnokar obravnavamo, torej spodbuditi zaposlovanje mladih. Zdaj smo se v razpravi preveč omejili na neke finančne posledice, ki se jih da prikazovati na različne načine, v eno in drugo smer. Ker enostavno ni možno točno izračunati, je v razpravi možno raztegovati razlago, s tem pa se izgubi bistvo tega interventnega zakona. Še enkrat rečem, spodbuda je na nek način, koliko bo efekta, bo pa pokazal čas. Rad bi samo objektiviziral prej izrečene številke za javne blagajne. ZPIZ vemo, da se mora že ves čas dopolnjevati iz proračuna po principu solidarnosti, tako da tu ni dileme. Kar pa se tiče zdravstvene blagajne, pa lahko to različno izračunamo. Če bi recimo vzeli teh 5 tisoč, kot je okvirna ocena, da bi se na tak način zaposlili, zdaj so ali na socialni podpori ali brezposelni, sicer doma, in večina teh plačuje osnovno zdravstveno zavarovanje, ki trenutno znaša 14 evrov. Če pa bi se ti zaposlili, bi pa kljub temu, da je delodajalec oproščen prispevkov, kot delojemalec oni plačali prispevek. Pri plači tisoč bruto je to potem čez 60 evrov, torej bi pri 5 tisoč na novo zaposlenih zdravstvena blagajna celo profitirala čez 200 tisoč evrov. Ker pa ni možno tako natančno izračunati, koliko bi se jih na tak način zaposlilo, ali bi nekateri, ki so prešli iz pogodbe za določen čas, zdaj pa bi izkoristili to priložnost in bi prišli v to drugo delovno razmerje, pa bi se ta učinek potem verjetno nekako izničil. Ampak ni namen ne izguba, ne profit v zdravstveni blagajni, tako še vedno mislim, da o tem razglabljam, ni teža argumenta na tem, ampak dejansko je to spodbuda in tak učinek lahko tudi pričakujemo.

Na koncu koncev ima zakon tudi kar nekaj varovalk, to je, da je treba nekaj časa biti na zavodu za zaposlovanje, sam zakon je tudi časovno omejen, tako da mislim, da se za negativne učinke ni treba bati, pozitivni pa sigurno bodo. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Gospod Frangež, izvolite.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Verjamem, da je treba v tem času dati zelo jasne in močne spodbude za to, da rešimo v tej državi enega od ključnih strukturnih problemov, ki jih imamo, in to je vprašanje brezposelnosti mladih in kroničnega pomanjkanja priložnosti zanje v naši domovini. Jaz zato absolutno stojim za predlaganim ukrepom in se mi zdi pravzaprav po dolgem času eden od tistih ukrepov, ki ima dejanski obet, da prime in začne reševati ta problem. V tem pogledu se strinjam, da ta ukrep jasno kaže na to, kje so za to vlado in vladno koalicijo prioritete naloge.

Mislim, da je tudi zelo dobro ciljan ukrep. Poglejte za primerjavo. V prejšnjem letu je bil sprejet ukrep postopnega zmanjševanja davkov od dohodkov pravnih oseb pod geslom povečevanja konkurenčnosti, ki naj bi pripeljal do tega, da bo slovensko gospodarstvo okolje atraktivnejše za nove naložbe. Ampak v končni posledici je zmanjševanje davčne obremenitve dobička v podjetjih rezultiralo v tem, da so tisti, ki so dobiček ustvarili, od tega dobička imeli več razpoložljivega dohodka, ne glede na to, v kaj so ga plasirali. Seveda je možno, da je odgovoren lastnik, odgovoren podjetnik več dobička v svojih rokah namenil v nova vlaganja, a glede na splošno situacijo lahko vidimo, da je večja verjetnost, da se je povečan razpoložljiv dobiček prelil v njegovo povečano zasebno potrošnjo.

Ta ukrep pa, obratno, oprosti za točno določen namen, oprosti zato, da mlad človek, mlajši od 30 let, ki je na zavodu za zaposlovanje vsaj tri mesece, dobi priložnost, in to za nedoločen čas, za trajanje ukrepa vsaj 24 mesecev, kolikor bo njegov delodajalec deležen spodbud v oprostitvi plačila prispevkov. Seveda ne gre spregledati, da opozicija v tem trenutku poudarja, da je to pameten ukrep, da ga podpirajo ampak se najde tehnični detalj, na katerem zaostrejejo svojo govorico. Vrsto primerov v dosedanji praksi bi se dalo najti in ne nazadnje tudi v sedanjem delovanju sistema, ko bi lahko upravičeno postavili enako vprašanje, kdo to plača. Kdo plača zmanjševanje davka od dohodkov pravnih oseb?

V tem pogledu je mogoče zelo enostavno zaključiti, da s tem ukrepom dobimo bistveno, bistveno več koristi in prednosti, kot je njegovih stroškov in slabosti. Najprej zato, ker je v tem hipu zelo malo verjetno, da bo nastal sploh kakršen koli strošek. Govorimo o mladih ljudeh, ki ne hodijo veliko k zdravniku, govorimo o mladih ljudeh, ki bodo šele čez desetletja postali strošek pokojninske blagajne, na drugi strani. Zato je pravzaprav to operacija, ki nima hipnega stroška. Še več, je to tudi operacija, ki pomeni investicijo. Iz izračuna, ki ga je povedal gospod Jazbec in še pred njim dr. Andreja Črnak Meglič, jasno kaže, da se bodo pravzaprav prihodki iz tega naslova, četudi oprostimo plačilo prispevka delodajalca, tako v zdravstveno kot v pokojninsko blagajno povečali. Predvsem pa se bo povečala tudi dolgoročna perspektiva za plačevanje

prispevkov za te osebe, ker bodo na trgu dela končno prišli do svojih priložnosti, ker bodo iz tega dobili svoja znanja in izkušnje in ker bodo zaradi te zaposlitve postali tudi v prihodnje bolj zaposljivi. Torej se krepí dolgoročno povečevanje njihove zaposljivosti in dolgoročna sposobnost plačevanja prispevkov za zdravstveno in pokojninsko blagajno. Še dolgo vztrajati pri tem, da je to strošek in da intervencije v tem pogledu niso potrebne, ampak da raje počakajmo na to, da bo trg naredil svoje in da bodo, upajmo, nekega dne prišli boljši časa, je z vidika priložnosti teh ljudi nesprejemljivo.

Zanima me, če bi opozicija še naprej govorila o tem, da je ta ukrep vreden vsaj podpore, če bi se na drugi strani za tem ukrepom skrival konkreten primanjkljaj, ki bi ga povzročilo upoštevanje amandmaja, ki ga je predlagala Slovenska demokratska stranka. Takrat bi utegnil kdo izračunati, da je strošek vlaganj v mlado generacijo, mlado generacijo brez možnosti, pač prevelik.

Veliko je bilo danes tudi povedano o izobraževalni politiki. Jaz ne želim hvaliti dosedanje izobraževalne politike, hkrati pa tudi mislim, da je človek najboljši v tistem, v čemer vidi uresničenje svojih življenjskih potencialov. In če nekdo meni, da bo v življenju dober sociolog ali filozof ali humanist, ker si to želi, ker ta pot predstavlja uresničenje njegovih ali njenih življenjskih sanj, potem jaz mislim, da je treba takemu človeku omogočiti, da se izobražuje na polju, kjer bo lahko dosegel uresničenje svojih življenjskih talentov, svojih življenjskih ambicij. Ker tudi Franciju Brezniku nihče ni preprečil, da je študiral pravo. Tudi on bi lahko bolje ovrednotil, bom rekel, svoje zaposlitvene priložnosti in šel za avtoličarja. Pa ni. In jaz predlagam, da to izbiri prepustimo mladim ljudem. Mladi ljudje pa so dovolj izobraženi, dovolj razgledani, da vedo, kaj se dogaja v današnjem svetu in da danes bistveno bolj, kot so v preteklosti, tudi pri izbiri študija upoštevajo prihodnje možnosti za zaposlitev. Veste, ko sem se jaz odločal za faks, je veljalo, da je tehnika popolnoma brezperspektivna v postindustrijskem Mariboru. Jaz verjamem, da je preko aktivacije potencialov mladih ljudi, ki jih bomo dosegli ravno s tem, da bomo v tej družbi končno začeli odpirati priložnosti zadnje, tudi eden od ključev za izhod iz krize.

Veliko se pa govori tudi o zlorabah. V nekaterih primerih, ko je ta država že ponudila roko gospodarstvu, da je to pomagalo ljudem, spomnimo se ukrepov skrajšanega delovnega časa ali čakanja na delo, ko smo videli, da v težkih časih, v časih krize vendarle obstajajo podjetja, ki so sposobna te ukrepe tudi zlorabiti, pa mislim, da mora ta država kompleksneje in bolj odgovoriti na vprašanje zlorab. Pri posamičnem ukrepu, verjamem, da nam to ne bo v celoti uspelo.

Ta ukrep je zato po mojem prepričanju dober, koristen in vreden vse naše podpore,

kljub temu da se morebiti glede posamičnega tehničnega detajla v tem državnem zboru težko strinjam.

PODPREDSEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Mag. Majda Potrata, izvolite.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala, gospa podpredsednica. Spoštovana gospa ministrica s sodelavko, poslanke in poslanci!

Izobrazbena struktura v Sloveniji raste, zato je popolnoma logično, da si mladi ljudje želijo biti vse bolj izobraženi, ker so tudi njihova pričakovanja z izobrazbo zvezana tudi z boljšim plačilom za opravljeno delo. To je zame nek logičen proces, ki ima na drugi strani tudi neko splošno prepričanje. Če bi bili ljudje v enostavnih poklicih, v proizvodnih poklicih bolje plačani, bi bili tudi bolj motivirani za opravljanje tega dela. In name deluje zelo depresivno, ko poslušam neke, bi rekla kar abonirane moraliste, ki tistim, ki delajo v javnem sektorju, očitajo to, da so v javnem sektorju. So pa tisti, ki so zaposleni v javnem sektorju, tudi najbolj natančni in vestni vplačevalci vse javne blagajne.

Težko bi govorila o napakah v izobraževalnem sistemu, če se, govora je bilo o tem, razmerje med tistimi, ki so usmerjeni v družboslovje in humanistiko, in tistimi, ki so usmerjeni v naravoslovje in tehniko, giblje prednost v smer prvih. To je vseevropsko znano dejstvo. Dejstvo pa je, da pomanjkanje teh izobražencev moramo povezovati tudi z globalnim trgom in tudi z odhodom naravoslovno in tehnično izobraženih ljudi v tiste države, v katerih si lahko obetajo boljšo plačo. Mislim, sem že nakazala, ampak še enkrat bom poudarila, ko se bo odnos delodajalcev do delavcev odvrnil od tega, da so delavci za delodajalce samo strošek, potem se bo tudi razmerje in interes nekoliko spremenil. Bi pa opozorila samo na to svoje kolege iz SDS, pa še iz katere stranke, ko smo razpravljali o koncesijah v visokem šolstvu, za katere visokošolske inštitucije smo koncesije razpisovali. Me prav zanima, komu bo namenjen denar tudi v prihodnje. Javna sredstva – za katere visokošolske? Zdaj nek memorandum o ustanovitvi nove univerze kroži po Državnem zboru. Kar zadeva humanistično izobrazbo mogoče še en detajl. Ne vem, če je kdo med vami bral odličen prispevek vrhunske humanistke, antropologinje, ki je povedala svojo izkušnjo, ki ni tako redka izkušnja, vrhunsko izobraženih humanistov, ki jih zaposlujejo vrhunske, visokotehnološke firme, ker je humanistično znanje potrebno za vizijo družbe prihodnosti. Ampak ti svojo humanistično izobrazbo marsikdaj prikrijejo zaradi tega, ker je zdaj pač "šlager", da tako grdo rečem, biti tehnično izobražen, pa mogoče še v dualnem sistemu.

Bi spomnila, kako smo o deregulaciji poklicev govorili in o marsičem, s čimer se je zniževala izobrazbena zahtevnost. Pa se zdaj

isti, ki so poprej deregulacijo zagovarjali, se zdaj znajdejo na drugem bregu in pravijo, da je dobro strokovno znanje tudi potrebno. Zagotovo je reforma poklicnega in strokovnega izobraževanja nujnost, ki čaka vse evropske države, zato da bi privabili večje število mladih v te poklice. Ampak hkrati pa govorimo tudi o vseživljenjskem učenju in sposobnosti prilagajanja zahtevam trga. Sposobnost prilagajanja je pa bistveno večja takrat, če imaš dobro splošno izobrazbo. Toliko glede na račun tega, kar je bilo govora o družboslovju in humanistiki.

Mogoče samo še o nekem drugem problemu. Zelo se hvalimo in zelo poudarjamo odstotek zniževanja zaposlenih v javni upravi pa predčasno upokojevanje. Ampak vse to ni zvezano z odpiranjem mest za mlade zaposlene, za brezposelne in mlade izobražene. In se nam tudi zaradi tega delež brezposelnih mladih dviguje. Morebiti bi bilo dobro, da bi tisti, ki tako po družboslovju in humanistiki udrihajo, šli pogledat strukturo brezposelnih ali iskalcev prve zaposlitve na zavode za zaposlovanje. Zdaj se sicer vse potrebe več ne javljajo, ampak vendarle za Maribor poznam podatek, da tudi inženir strojništva več mesecev išče zaposlitev, ker je to zvezano z absorpcijsko sposobnostjo našega gospodarstva, ali je pripravljeno na to sprejemanje visoko izobraženih ljudi. Seveda se pa vlaganje v visoko izobrazbo z večkratnikom povrača.

Ko govorim o tem, da zelo podpiram ta zakon, ker prinaša konkretne ukrepe – kaj pa je interventni zakon? Interventni zakon je samo poseg v neko področje za omejen čas, z omejenimi sredstvi. In to ta zakon dela. In zakaj pravim, da je ministričin uspeh velik. Zaradi tega, ker je bilo spodbujanje zaposlenosti med mladimi prvotno mišljeno samo za tiste države, v katerih je brezposelnost mladih nad 25 % in ukrep je bil namenjen do petindvajsetega leta starosti. Mi imamo pred seboj zakon, ki govori o spodbujanju zaposlovanja mladih do tridesetega leta in hvala bogu nimamo še 25-odstotne brezposelnosti med mladimi, celo v vzhodni regiji je 22 % ali pa 24 %, zdaj se podatki spreminjajo. Ampak tisto, kar je prepričalo, je bil ravno hitro rastoči odstotek brezposelnih mladih v letu 2012. Saj lahko minimaliziramo ukrep pa rečemo, to je premalo, ampak že v petek smo v razpravi rekli, en ukrep pa drug, ukrep, pa ko se to sešteje, vendarle rešimo več brezposelnih kot bi jih, če jih sploh ne bi reševali.

Ob koncu bi samo opozorila na to, da če mladi ljudje vidijo perspektivo tudi v tehničnem poklicu, se zaposlujejo, za primer bi znova dala mariborski SERŠ, sem opozorila na dva svetovna prvaka v robotiki, in to je srednja šola tehnične smeri. Zakaj? Zaradi tega, ker dobro sodeluje z gospodarstvom, ker se mladi identificirajo z uspešnostjo, hočejo biti uspešni in vidijo tudi perspektivo v nadalje. Ne zdi se mi sprejemljivo, da bi mlade kakor koli slabo obravnavali zaradi tega, če hočejo biti uspešni,

če iščejo priložnosti tam, kjer se jim zdi, da bodo svoj potencial lahko realizirali. Me pa zanima, kdo bi razmišljal tako, kot je bilo prej slišati, kateri učitelj je odgovarjal za to, ker vsi njegovi učenci niso dobili zaposlitve. Celo najboljši zdravnik ne more zagotoviti, da bodo vsi njegovi pacienti ozdraveli. In v vsakem poklicu je tako. Tudi najboljši učitelj ne more zagotoviti, da bo imel samo dobre učence in da bodo vsi dobili zaposlitev. Dajmo se enkrat sprijazniti s tem, da je različnost v družbi velika, da so sposobnosti različne na nas pa je, na politikih, da iščemo poti iz krize. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Replika Franci Breznik.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Jaz moram malo reagirati, ker šli smo ponovno iz neke totalno nerealnosti. Jaz nikoli nisem poniževal ali diskreditiral humanistike in družboslovnih ved. Govoril pa sem o razmerjih. Poglejte, Nemčija, ko je imela manj kot 30 % naravoslovnih ved na fakultetah, je bila kriza v Nemčiji. Nastopila je kriza, ljudje so se spraševali, kaj se dogaja, in to Nemčija, ki ima 150 let vrhunske inženirje, ki ima večino največjih patentov, od iznajdbe otto motorja, preko dizel motorja, wanklovega motorja itn. In razmerja so porušena. To je ta naš problem, ki ga imamo. V Sloveniji je samo 18 % naravoslovja. To je ta problem, o katerem jaz govorim. Jaz ne govorim o tem, kar ste sedaj vi govorili, in to je totalna izraba mojega govora, ki sem ga imel. Najprej pa se morate usesti v en avto, se zapeljati 600 kilometrov do Münchna, lahko 150 kilometrov do Gradca, do bližnje Magne, pa pogledate, koliko družboslovcev iz teh fakultet dela tam preko. Skoraj noben ne dela. In na enem primeru govoriti, ko je eni humanistiki uspel en preboj, pozdravljam to, ampak večina ljudi je pa brezposelnih. In tega vam ne sporoča Franc Breznik ali pa stranka SDS, ampak gospodarstvo vam to sporoča. Ne potrebujemo teh ljudi. Ali ne slišite, ne potrebujemo! Ne izobražujte jih, ne upravljajte davkoplavevskega denarja, ampak zmanjšujte vpise, ker so razmerja porušena. To vam sporoča gospodarstvo, ne stranka SDS pa ne jaz. In še enkrat, je še tudi neka napaka. Jaz sem bil nekoč dijak točno te šole SERŠ. Diplomiral sem iz elektrotehnike, diplomiral sem iz ekonomije in sem študent še vedno podiplomskega študija na pravni fakulteti. Lahko rečem, da imam nekako izkušnje iz družboslovja in iz naravoslovja. In lahko govorim. Pet let sem delal v enem Siemensu, vem, kako deluje sistem. In o tem govorim, o nekih svojih praktičnih izkušnjah, ki bi jih rad prenesel tukaj notri – v Državni zbor zato, da mladi doživijo to, kar sem jaz doživel, da sem bil cenjen, da sem imel kot mlad človek dobro zaposlitev, da sem dobro zaslužil, da sem imel dober kapital. In ker imam kapital, tu srčno govorim. Ne rabim se klanjati ne levim opcijam, ne desnim opcijam,

ampak govorim o tistem, kaj prinaša denar in kaj prinaša ceno vsakega posameznika. In ceno posameznika dela trg, ne pa izobraževalni sistem. Izobraževalni sistem bi naj bil tisti, ki bi ti ceno dvignil, ki bi dvignil nivo tvojega znanja, s katerim bi bil konkurenčen na trgu. Trenutno pa vam trg daje vedeti, niso dobri, preveč jih je, zmanjšajte, dajte v tiste pore izobraževalnega dela, kjer pa je možnost. In ne moremo potem mi gasiti požara, če je prevelik. Mi ga moramo preventivno zmanjševati. To je vsa moja teorija, ki jo tukaj ponavljam v Državnem zboru. Ves ta čas že. In ne vem, zakaj se temu tako izogibate, zakaj ste tako napadali tudi bivšega okoljskega ministra.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Sledim gospa Potrata. Tri minute so ravnokar minile.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Bom zaključil. Upam, da smo razčistili enkrat te zadeve, da bomo začeli ceniti in da se bomo začeli zavedati, kaj je sploh to tržno gospodarstvo, da je konec planskega gospodarstva, nekega nenormalnega načrtovanja za pet let ali pa deset let naprej, ki nima realne podlage.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Gospod Breznik, hvala lepa.

FRANC BREZNIK (PS SDS): Hvala lepa.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Marko Pavlišič, izvolite.

MARKO PAVLIŠIČ (PS DL): Hvala za besedo.

Ukrep, ki spodbuja zaposlovanje mladih, je vsekakor dobrodošel in ga podpiram. Vendar moramo tukaj preiti od besed k dejanjem in za zapisane ukrepe tudi zagotoviti ustrezna sredstva. Vsaka pravica nekaj stane, nosi za seboj neke izdatke, in prav je, da te izdatke transparentno prikažemo. 148. člen Ustave določa, da morajo biti vsi izdatki javne porabe zajeti v proračun. Zato po moji razlagi visi nad tem, kar smo zapisali v zakonu oziroma kar bomo sprejeli, če bomo, senca ustavne presoje. In prav bi bilo, da s podprtjem amandmaja, ki to senco odpravlja, nekako rešimo ta dober ukrep, ki spodbuja zaposlovanje mladih, da ne bi bilo tega morebitnega zapleta. Vsi vemo, kaj se je zgodilo lani, ko je neka prejšnja vlada sprejela neke protiustavne ukrepe, zdaj ima pa letos s tem ta vlada probleme. Dajmo narediti vse, da se nam to ne bi zgodilo naslednje leto. Milijardo pa pol bomo letos imeli proračunskega primanjkljaja. In ta milijardo pa pol se bo financirala z zadolževanjem, ki ga bodo v veliki meri krili naši zanamci. Zato bi bilo prav, da morda znotraj tega, kar jim že itak jemljemo iz njihove prihodnosti, kaj namenimo danes. Zato ne bi smel biti problem, da najdemo ta sredstva v proračunu, in to transparentno prikažemo. Če pa to ni potrebno, ker itak ni nekih dodatnih

izdatkov, potem pa sploh ne vidim problema, da tako zapišemo, kot je predlagano v amandmaju.

Vprašal bi kolega Frangeža, ga ni tukaj, kdo plača pivo, ki ga včeraj nisva popila, pa bi ga hipotetično lahko. Da bomo izšli iz te krize, potrebujemo nadpovprečen napor, potrebujemo nadpovprečno vlado, potrebujemo nadpovprečno delo. In veseli me, da imamo tudi vsaj nekaj oziroma par sto nadpovprečnih mamic. Ni problem Slovenije, da imamo preveč takšnih mamic, ki imajo 7 tisoč evrov plače in potem nadomestila, problem je, ker imamo premalo tistih, ki imajo 3 tisoč, 4 tisoč, 5 tisoč evrov plače in potem posledično nadomestila. Ta ukrep, ki ga tukaj sprejemamo, nekako sili v povprečje, ampak s povprečjem se mi ne bomo izkopal iz tega stanja, v katerem smo.

Bi pa tukaj opozoril še na eno naravno okoliščino, ki bi jo bilo po mojem pametno upoštevati pri vseh nadaljnjih tovrstnih spremembah, da bi bilo nekako smiselno, da takšne spremembe uvajamo z nekim devetmesečnim rokom uveljavitve. Saj ne, da bi otroke po novem naračunali ali kaj podobnega, še vedno bomo otroke spočeli, vendar bi bilo vseeno nekako smiselno, da takšen ukrep sprejemamo z obzirom na to devetmesečno naravno okoliščino. Hvala.

PODPRESEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Besedo je želela še ministrica.
Izvolite, dr. Kopač Mrakova.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Meni se zdi, da sem vam dolžna odgovor na pobudo Računskega sodišča, ki je bila poslana 9. julija na naše ministrstvo. Pobuda s strani Računskega sodišča je bila naslovljena na nas zaradi tega, ker je tako želel predsednik Komisije Državnega zbora Republike Slovenije za nadzor javnih financ gospod Vizjak. V tem dopisu, ki so nam ga poslali in na katerega smo takoj naslednji dan odgovorili, so nas predvsem povpraševali, zakaj smo se odločili za ciljno skupino do 30 let. Potem so bile izpostavljene možnosti zlorab delodajalcev in pa finančne posledice.

Če mi dovolite, bom morda predstavila del odgovora, ki smo jim ga posredovali, lahko ga tudi vam pošljemo, da ga boste imeli vsi poslanci pred seboj. Dejansko smo s številkami o številu brezposelnih oseb, primerjava junij lanske leto in letošnje leto, s temi podatki dokazali, da dejansko skupina, ki je najbolj rastla v tem obdobju, so prav mladi med 25 do 29 let. S tem smo dejansko utemeljili to, zakaj je smotno imeti to starostno mejo 30 let.

Vi veste, da smo v preteklosti večkrat mlade jemali predvsem kot ciljno skupino do 25 let, tudi Eurostat jo še vedno tako vodi, zato imamo tudi pri uveljavljanju svoje specifikke, ker Slovenija je po deležu terciarno izobraženih na vrhu, na žalost pa se v tej krizi soočamo s tem,

da ta delež mladih tudi najbolj raste po stopnji brezposelnosti. To smo s podatki pokazali.

Kar se tiče zlorab delodajalcev, smo tudi po razmisleku in tudi pismu Računskega sodišča in že prej razmišljali o tem, da ne bi želeli s tem ukrepom spodbuditi, da delodajalci tistim, ki so za določen čas, prekinejo to zaposlitev in jih zaposlijo v okviru te subvencije, zato smo podaljšali to obdobje enega meseca prijave na zavodu za zaposlovanje na tri mesece. Hkrati bi želela opozoriti, da je vseeno mišljeno, da morajo zaposliti za obdobje dveh let, in to za nedoločen čas.

Malce sem se poigrala s podatki. O številu zaposlitev za določen čas in povprečen čas trajanja zaposlitev za določen čas v lanskem letu v naši državi in so zelo zanimivi podatki. Če pogledamo starostno skupino od 18 do 24 let, je bilo 37 tisoč zaposlenih za določen čas, povprečno trajanje teh zaposlitev je bilo zgolj 9 mesecev. Če pogledamo starostno skupino, ki je zdaj zanimiva za ta ukrep, to je od 25 do 29 let, je bilo takšnih zaposlitev v lanskem letu 33 tisoč, od tega jih je bilo v povprečnem trajanju zgolj 13 mesecev. Mi s tem zakonom s to oprostivitvijo govorimo o 24 mesecih. To je glede na obstoječe podatke relativno dolgo obdobje za zaposlitev s strani delodajalcev, in verjamemo, da se bodo odločali tisti, ki imajo realno potrebo po tem, hkrati pa zakon predvideva, da bodo tisti, ki bodo prej odpustili, morali plačati vse prispevke. Torej se nam zdi, da je vseeno kar nekaj razumnih omejitev znotraj zakona tudi na ravni delodajalca, kakšni morajo biti ti delodajalci, tisti, ki niso odpuščali, tisti, ki nimajo blokiranih računov in tisti, ki vestno plačujejo plače in prispevke. Hkrati se mi zdi pa pomembno, ker na žalost se prevečkrat v naši državi ukrepi, ki imajo za cilj neko dobronamernost, izidejo v neko zlorabo, zato bomo res budno spremljali, kaj se bo dogajalo s številom vključitev. Če bi prišlo do neke številke, ki bi bila preko ocene in bi lahko govorili o substituiranju tistih zaposlitev, ki so v danem trenutku že za določen čas, bi lahko tudi posegli v veljavnost zakona, ker pač tisto, kar zdaj zakon pravi, da za zaposlitve, ki bi se sklenile od 1. novembra letošnjega leta do konca naslednjega leta, je možna ta dvoletna subvencija in je torej več kot enoletno obdobje. Če bi prišlo do nekih enormnih števil, za katere bi ocenili, da niso več zaželeni, bi lahko omejili to trajanje, če bo res nujno potrebno.

Kar se tiče finančnih posledic se strinjam, da je transparentnost zelo pomembna predvsem pri plačilu, kar se tiče javnega denarja. Tukaj bi vseeno opozorila, da gre za interventni ukrep in to ni ukrep, ki bi bil sprejet v nekih normalnih razmerah. Predvsem ga je treba gledati, da bi bili ti mladi brezposelni, sedaj pa jim damo možnost, da so zaposleni. In torej upoštevamo predvsem stanje, kako bi bilo, če bi bili brezposelni, in sedaj, če bodo zaposleni s strani delodajalcev in bodo plačani prispevki delavca. Če pogledamo, ker je znotraj našega

sistema ključen tudi element solidarnosti, še vedno ugotavljamo, pri čemer ne želim zdaj primerjati in izpostavljati posamezne kategorije, da bi zgledalo, kot da je eden proti drugemu, ampak vseeno kmetje celo življenje tako za ožji ali širši obseg pravic plačajo manj prispevkov, kot jih bodo plačale te brezposelne osebe, tudi če bodo plačale samo prispevke delavca. Podobno je tudi z vidika zdravstvene blagajne, predvsem pa je pomembno, da če bi bili ti mladi brezposelni, bi plačevali nič v te blagajne oziroma plačali bi zdravstveno kot občani 14 evrov, tukaj pa bodo plačali bistveno več. Pomembno pa je predvsem to, da bodo mladi imeli možnost dela, da bodo imeli dve leti delovnih izkušenj in iz tega bodo drugačno možnost svoje prihodnosti v nadaljnje. V tem času krize si predvsem ne smemo dovoliti izgubljene generacije. In zato nas je predvsem to vodilo pri oblikovanju te rešitve v zakonu.

Da pa bi bil lahko ta zakon podvržen protiučustavnosti, kot je bilo na koncu izpostavljeno, primerjano z nekaterimi členi zakona Zujfa, ki ga je Ustavno sodišče razveljavilo, pa za kaj takšnega absolutno ni nikakršne skrbi. Hvala.

PODPREDSIEDNICA ROMANA TOMC: Hvala lepa.

Želi še kdo razpravljati k 3. členu in amandmajem? Če ne, potem zaključujemo razpravo k 3. členu.

Imamo odprt še 6. člen in amandma poslanske skupine SDS k 6. členu. Želi kdo razpravljati? Če ne, zaključujem tudi to razpravo. O amandmajih bomo v skladu s časovnim potekom seje zbornice odločali čez pol ure v okviru glasovanja.

S tem prekinjamo to točko dnevnega reda in tudi prekinjamo 16. sejo zbornice, ki jo bomo nadaljevali čez pol ure, to se pravi ob 14.15.

(Seja je bila prekinjena ob 13.45 in se je nadaljevala ob 14.15.)

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Spoštovane kolegice poslanke in kolegi poslanci, gospe in gospodje!

Nadaljujemo s prekinjeno sejo zbornice. Prehajamo na glasovanje zbornice o predlogih odločitev. Poslanke in poslance prosim, da preverite delovanje glasovalnih naprav.

Nadaljujemo s prekinjeno 6. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravnem varstvu v postopkih javnega naročanja po nujnem postopku.

Nadaljujemo z drugo obravnavo, to je z odločanjem o vloženem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženega amandmaja, z dnem 15. julij 2013, ki ste ga prejeli na e-klop.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivna Slovenija, Socialnih demokratov, Državljanjska lista in Demokratična stranka upokojenecv Slovenije k 1. členu.

Glasujemo. Navzočih je 75 poslank in poslanev. Za je glasovalo 51, proti 1

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru nujnega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 1. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje?

Ker ni vloženih amandmajev, ne prekinjam točke dnevnega reda, temveč prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslanev, za je glasovalo 80, proti nihče.

(Za je glasovalo 80.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 7. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o osnovni šoli po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 82 poslank in poslanev, za je glasovalo 57, proti nihče.

(Za je glasovalo 57.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 8. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o urejanju trga dela po nujnem postopku.

Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, to je na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da

bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslanev, za je glasovalo 52, proti 4.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o interventnih ukrepih na področju trga dela in starševskega varstva po nujnem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vloženih amandmajih, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženih amandmajev z dne 15. julij 2013, ki ste ga prejeli na e-klop. K 3. členu imamo vložena dva amandmaja. Prehajamo najprej na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Slovenske demokratske stranke k 3. členu. Glasujemo.

Prekinjam glasovanje. Želite mag. Andrej Vizjak besedo v imenu poslanske skupine? Izvolite, imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

V Slovenski demokratski stranki menimo, da ne moremo kar tako razbremeniti prispevka katerekoli kategorije upravičencev, temveč moramo jasno določiti, kdo je plačnik prispevkov za socialno zavarovanje. Jaz se strinjam z ukrepom vlade, da zaradi ciljne skupine mladih naredimo zaposlitev teh bližje, to se pravi, da se stimuliramo delodajalce, da zaposlujejo mlade do 30 let starosti za nedoločen čas. Oproščamo jih plačila prispevkov tako za zdravstveno kot pokojninsko zavarovanje. Vendar moramo povedati, kdo te prispevke plača, kajti vrzel, ki bo nastala v zdravstveni in pokojninski blagajni, je vrzel, ki jo bo tako ali tako morala država pokriti. Sama vlada v svojem mnenju piše, da se je leta 2012 zaposlilo 20 tisoč mladih ljudi in da zaradi tega ukrepa pričakuje še 5 tisoč dodatnih zaposlitev. Jaz sem zelo vesel, če bo temu tako, kar pomeni, da bo veliko teh delodajalcev, ko bi tudi sicer zaposlili mladega, ne glede na to, ali je ta ukrep sprejet ali ne, zaposlilo preko tega ukrepa, kar pomeni, da ne bo samo 5 ali 7 tisoč upravičencev za ta nov ukrep, temveč lahko kar blizu 25 tisoč. Če je 25 tisoč upravičencev, je to približno za neko plačo med minimalno in povprečno plačo izpad približno 50 milijonov na letni ravni iz obeh blagajn. To so računi, ki so zelo jasni. Ne govorite, kdo to poravnava in mi želimo zgolj zaradi transparentnosti tega ukrepa zapisati, da prispevke za te poravnave namesto delodajalca državni proračun.

Podobno prakso smo imeli tudi že v pokojninski blagajni, ko smo pri pokojninski reformi določali podobne spodbude za zaposlovanje mladih, sicer do 26. leta. Tudi tam smo zapisali, da te prispevke poravnava, ne delodajalec, temveč državni proračun. Torej si

ne znam predstavljati, kako bomo tem mladim obrazložili čez nekaj desetletij, ko bodo šli v pokoj, da jim za določeno obdobje niso bili plačani prispevki, ker jih ne bo nihče plačal. Ne bo jih plačal delodajalec, ker ga oprostimo, ne govorimo pa, kdo jih plača. Zato predlagamo z amandmajem, da te oproščene prispevke poravna državni proračun. To se mi zdi v vidu neke transparentnosti javnih financ potrebno.

Tudi cela pokojninska zakonodaja temelji na tem, da so pravice iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja na podlagi vplačanih prispevkov, ki temelji na zavarovalnem principu, sedaj pa nekoga oprostimo plačila prispevkov in imamo zopet eno kategorijo uživalcev pravic, ki jim ne bodo v celoti poravnani prispevki. Mislim, da to ni najbolje.

Mi podpiramo ta ukrep Vlade, vendar hkrati podpiramo ta amandma, da se jasno določi, kdo je plačnik teh prispevkov, to je proračun Republike Slovenije. Prosim tudi v luči transparentnosti javnih financ za podporo temu amandmaju.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo v imenu poslanske skupine? Ne. V lastnem imenu? Če ne, potem prehajamo na glasovanje. Najprej glasujemo o amandmaju SDS k 3. členu.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 41, proti 39.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 39.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju koalicije poslanskih skupin PS, SD, DL, DeSUS k 3. členu. Želi kdo obrazložiti glas? Ne. Prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 6.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 6.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih k 3. členu. Prehajamo na glasovanje in odločanje o vložnem amandmaju k 6. členu. Amandma je vložila poslanska skupina SDS.

Izvolite, mag. Andrej Vizjak, v imenu poslanske skupine.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, ta prehodna določba pravi, da je veljavnost 3. člena od 1. novembra letošnjega leta in do 31. decembra 2014. Ta 3. člen pa določa, da je delodajalec oproščen plačila prispevkov za socialno zavarovanje za mladega do 30. leta starosti za dve leti. Če bo nekdo zaposlen 10. novembra leta 2013, potem mu bo država oprostila prispevke samo do 31. decembra 2014, ker sicer člen ni več v

veljavnosti. To se pravi, da je čisto zavajanje, da je delodajalec oproščen prispevkov dve leti, če je veljavnost vezana do konca prihodnjega leta. Če bo nek delodajalec zaposlil mladega do 30. leta starosti 1. decembra prihodnjega leta, to se pravi leta 2014, bo ukrep veljal samo en mesec, čeprav mu bo nekdo obljubljal, da ga zaposluje za dve leti, da mu bo oproščeno plačilo dve leti. Ne bo. Poglejte, ta amandma ureja to, da tisti, ki v tem obdobju zaposli, je dejansko oproščen prispevkov dve leti, kajti iz člena in dikcije člena to ni razvidno. Želimo narediti zadevo bolj jasno in ne nazadnje tudi ne prepuščeno interpretacijam raznoraznih v verigi, ki bodo ta zakon izvajali, kot so razni zavodi za takšna in drugačna zavarovanja. To je ena stvar, ki jo vsebuje naš amandma.

Druga stvar je pa ta, da podaljšujemo veljavnost do 31. 12. 2015. To se pravi, da približno dve leti velja ta ukrep spodbude zaposlovanja mladih.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Želi še kdo v imenu poslanske skupine besedo? Če ne želi, prehajamo na glasovanje in sicer glasujemo o amandmaju Poslanske skupine SDS k 6. členu.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za je glasovalo 37, proti 43.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 43.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandmaja k 3. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje. Prosim, imate besedo.

Izvolite, gospod Matjaž Han, imate besedo.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica.

Mi bomo kot predlagatelji amandmaja vlagali še enkrat ta amandma pri tretjem branju. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prekinjam to točko dnevnega reda, ki jo bomo nadaljevali danes po zaključeni 15. točki dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 23. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Poročila o delu Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v letu 2012.

Prehajamo na odločanje o naslednjem predlogu sklepa: Državni zbor Republike Slovenije se je seznanil s poročilom o delu Komisije za nadzor obveščevalnih in varnostnih služb v letu 2012 in ga potrdil. Želi kdo v imenu poslanske skupine ali lastnem imenu? Če ne, potem prehajamo na glasovanje.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslanev. Za je glasovalo 82, proti nihče. (Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.) Ugotavljam, da je sklep sprejet. S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 10. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o železniškem prometu po skrajšanem postopku.

Nadaljujemo z **drugo obravnavo**, to je z odločanjem o vložnem amandmaju, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vložnega amandmaja z dne 11. julija 2013. Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Pozitivna Slovenija k 2. členu.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslanev. Za je glasovalo 42, proti 38. (Za je glasovalo 42.) (Proti 38.) Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmaju in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Ugotavljam, da je zbor v drugi obravnavi sprejel amandma k 2. členu dopolnjenega predloga zakona. Sprašujem kvalificirane predlagatelje, ali nameravajo k temu členu vložiti amandmaje.

Ker vidim, da ni te želje, prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vložnih amandmajev. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih v drugi obravnavi, predlog zakona neusklajen. Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 85 poslank in poslanev, za 48, proti 5.

(Za je glasovalo 48.) (Proti 5.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 11. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o pravilih cestnega prometa, skrajšani postopek. Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Preten preidemo na glasovanje, želi kdo v imenu poslanske skupine? DeSUS.

Izvolite, gospod Jurša, imate besedo.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Hvala lepa, gospa predsednica, lep pozdrav vsem kolegom in kolegicam!

Moram reči, da smo se nazadnje usklajevali v poslanski skupini, tik pred odhodom na glasovanje, in pregledali tudi še nekatere kazni, višino kazni, za določeno področje, katero tudi predlog zakona na nek način obravnava. Hoteli ali ne, moramo priznati, da so kazni za identične prekrške, na primer v primerjavi s sosednjo Hrvaško, pri nas bistveno višje, s tem da zdaj zopet uvajamo nazaj ta ukrep odvzema vozila za tiste prekrškarje, ki naredijo ta prekršek, namreč res, v dveh letih. Mi bi soglašali s tem, da je to za nekatere prekrške, in da tako imenovane "lumpe" polovimo in da se nam na naših slovenskih cestah ne dogaja to, kar se nam dogaja. Mi vemo tudi odreagirati na en primer. Seveda bi lahko nekdo takrat tudi rekel, zakaj pa niso bili na tistem mestu policaji in tega prekrškarja ulovili. Mi poskušamo z velikimi sankcijami na nek način zadržati vse tiste, ki počnejo neumnosti. Poleg teh, ki počnejo neumnosti, pa bomo na nek način kaznovali tudi take, ki pa mogoče ne želijo delati neumnosti, pa se jim pač zgodi, ker se jim zgodi.

Zato smo se na koncu koncev odločili, da bomo v naši poslanski skupini glasovali po lastni vesti.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Želi še kdo obrazložiti v lastnem imenu?

Izvolite, mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Upam, da ste me prej pri reformnih ukrepih, reformi trga dela, spregledali slučajno, ne pa namenoma. Dvakrat sem se prijavil, ker sem želel pojasniti, pa bom sedaj na vseh treh primerih.

Poglejte, to je še en prime, ki kaže, da mi uvajamo hudo bistroumne nesmisle. Ta izraz je uvedel dr. Peter Kraljič. Kaj pa to pomeni? To pomeni to, o čemer je prej mag. Vizjak govoril in o čemer govorim sam. Mi sprejemamo zakonodajo, ki je nesmiselna; tudi gospod Jurša je zdaj povedal, da s kaznovalno politiko ne bomo rešili te države.

Pojasnil bi še svoje stališče okrog psihoze norosti. Einstein je rekel, da je največja definicija norosti delati stvari na enak način in pričakovati drugačne rezultate. Mi ves čas delamo na enak način. Jaz se seveda poslanskemu kolegu opravičujem, ni bilo mišljeno osebno, na nobenega poslanca. Mogoče sem se res malce nerodno izrazil. Res pa je, da mi z rezultati svojega dela pa v tej državi ne moremo biti zadovoljni.

Kar se pa tiče mojega osebnega pometanja pred lastnim pragom, bom šel navzgor – veste, zakaj? Ker sem priznal tudi v svoji knjigi napake, ki sem jih naredil v vodenju

podjetja. V tej državi pa mi ne priznamo tega, da smo doslej delali narobe in da bi odslej morali delati drugače.

Upoštevajmo pa vsaj sedaj predlog koalicijskega partnerja in recimo, da so takšne kazni za naše državljane, danes bodo plačali večji davek pri registraciji vozila, pa nesmiselne. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Želi še kdo v lastnem imenu?

Gospod Franc Jurša.

FRANC JURŠA (PS DeSUS): Še enkrat hvala lepa. Rad bi izrazil svoj predlog. Ta predlog je naslednji. Namreč, korektno, zelo dobro in pošteno bi bilo, če bi vsi plačevali kazni, da bi bili enako kaznovani, se pravi v odstotkih na prihodke, ki jih imamo v lastnih proračunih. Zamislite si, da nekdo dobi kazen tisoč evrov, plače pa ima 500 ali 550 evrov ali pa tisti, ki ima plače 5 tisoč evrov in plača tisoč evrov kazni. Se pravi, ta bič ni za vsakega enako dolg. Pa še samo to, da podkrepim; na razdalji od Ljutomera do Gornje Radgone, približno 25 kilometrov, imamo okoli 15 različnih omejitev. Se pravi, šofer, ki vozi na tej relaciji, res mora paziti na vsak prometni znak, da se mu ne zgodi ta nerodnost, da prevozi hitrost, ki je dovoljena in s tem zasluži tudi ustrezno kazen. Tam, kjer so pločniki v naseljih urejeni z leve in desne strani, tam ni problema, in če je to urejeno na celotni relaciji, kje se največ prometa odvija. Na žalost, pri nas tega ni in bomo morali na področju urejanja cest in pločnikov še ogromno postoriti.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Glasujemo. Navzočih je 81 poslank in poslancev, za je glasovalo 42, proti 12.

(Za je glasovalo 42.) (Proti 12.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

V zvezi s to točko dnevnega reda Vlada predlaga Državnemu zboru, da na podlagi drugega odstavka 153. člena Poslovnika zbora sprejme naslednji sklep: Zakonodajno-pravna služba pripravi uradno prečiščeno besedilo Zakona o pravilih cestnega prometa.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 53, proti 3.

(Za je glasovalo 53.) (Proti 3.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 12. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o gozdovih, skrajšani postopek. Nadaljujemo z **drugim obravnavo**, to je z odločanjem o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. julij 2013.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine Nova Slovenija k 4. členu.

Želite v imenu poslanske skupine?

Izvolite, gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Nova Slovenija je vložila amandma, ker želi razbremeniti oziroma da kmetje ne bi imeli dodatnih administrativnih del s temi prevoznicami, kajti sami sebe zagotovo ne bodo goljufali. Če je namen te prevoznice ta, da bomo imeli seznam, kdo seka, kje seka in kam ta les gre, se nam zdi to upravičeno samo za koncesionarje, ki sekajo v državnih gozdovih, medtem ko za lastne potrebe, še posebej na kmetijah, pa menimo, da to ni potrebno. Zato v spodbudo kmetom, ki se jim napovedujejo novi, veliki davki, predlagamo, da ta amandma podprete.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje o vloženi amandmaju Nove Slovenije.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev. Za je glasovalo 13, proti 66.

(Za je glasovalo 13.) (Proti 66.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo k 11. členu in prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 11. členu.

Želite besedo v imenu poslanske skupine?

Gospod Zvonko Lah, izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Če bi prevoznice veljale samo za tiste privatne lastnike, ki so lastniki gozdov in sekajo za prodajo, bi še nekako pristali na te višine kazni. Ker pa so prevoznice tudi za posameznike, ki sekajo za lastno porabo in za kurjavo, in tudi potrebne prevoznice za gozdne sortimente, ki ne zrastejo na gozdnih površinah in so debelejši od deset centimetrov, pa nikakor ne moremo pristati na takšne kazni, ki so tukaj s tem zakonom določene. Z našim amandmajem predlagamo bistveno znižanje kazni, saj te kazni, ki so predvidene, nekajkrat presegajo višino stroška oziroma vrednosti prekrška. Na primer, če nekdo pelje drva, en kubični meter, ki je vreden štirideset evrov, bo plačal kazni lahko tristo evrov, še posebej, ker je v zakonu tudi določba, da lahko tisti, ki kazen določa, odmeri višjo kazen, kot je pa najnižja kazen. Na to ne moremo pristati in mislim, da gre s tem uvajanjem prevoznic in tako visokimi kaznimi tudi za ustrahovanje tistih manjših lastnikov gozdov, ki sekajo za lastno porabo.

Če to primerjamo z drugim zakonom, kot je kazen pri prevozih nevarnih snovi, kjer je lahko velika nevarnost za zdravje in za škodo drugih ljudi. Če tam prevoznik nima prevoznice s seboj, plača kot pravna oseba kazen tisoč evrov. To je v primerjavi s tem zakonom in temi

škodami, ki se naredijo pri teh prekrških, nenormalno. S tem amandmajem mi znižujemo, bistveno znižujemo kazni pri teh prekrških.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine SLS ima besedo gospod Jakob Presečnik.

JAKOB PRESEČNIK (PS SLS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica.

Že v petek sem pri razpravi o tem amandmaju apeliral na kolegice in kolege, da podpremo ta amandma in da potem Vlada v neki sorazmerni višini, ki bo sorazmerna prekršku, predlaga eventualno kakšno drugačno rešitev. Mi smo že pred obravnavo na odboru, na matičnem delovnem telesu predlagali svoj amandma, ki pa žal ni bil sprejet.

Zaradi tega ponovno poudarjam, da bomo v Poslanski skupini podprli amandma kolegov iz SDS in v primeru, da Vlada meni, da ni korekten, da ni sorazmeren, naj pripravi za tretjo obravnavo amandma, ki bo uveljavljal globe, ki bodo sorazmerne prekršku. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na odločanje o amandmaju ... Še v lastnem imenu, je več želja. Gospod Tanko želi. Še kdo?

Potem imata besedo gospod Jože Tanko in potem tudi gospod Jerovšek.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Sprašujem najprej, kolikšna je kazen, če bi nekoga ustavili brez prometnega dovoljenja pri vožnji po cesti ali avtocesti. Skoraj je ni. Če pa nekoga dobijo, ki vozi nek gozdni sortiment brez prevoznice, pa bo plačal do 2 tisoč evrov kazni. Tu je treba opozoriti, da marsikatero drevo, ki ga uporabljamo za kurjavo, ima samo vejevje debelejše od 10 centimetrov – se pravi ostanek od sečnje. In pri tako radikalnem pristopu, kot ste zdaj to zapisali, pomeni, da bo nekdo, ki bo čistil, pospravljaj za sabo in bo slučajno pozabil prevozni dokument in ga bo pri tem inšpektor ustavil, plačal lahko tudi 2 tisoč evrov kazni. To so nore kazni in so očitno usmerjene samo v to, da se dodatno oteži življenje na podeželju. Tu ne gre za krajo, tu gre za lastnike gozdov, ki imajo svoj gozd, ki ga bodo pospravili za sabo. Edina njihova napaka bo, da bodo morda pozabili dokument, s katerim bi to lahko peljali. Pri takšnih rešitvah, kot jih zdaj predlagate, so te stvari nemogoče.

Predlagam, da ta amandma sprejmete. Strinjam pa se tudi, da bi to zadevo lahko tudi drugače strukturirali, ker za lastnike gozdov, ki niso nič ukradli, in za tatove pa velja ista kazen, če jih bomo zalotili. To, kar je bilo predlagano tudi s strani kolega Presečnika, je povsem razumno, da se kazen strukturira glede na prekršek, glede na to, ali si ali nisi lastnik in tako

naprej. To, kar predlagate, pa s tem ni predvideno.

Predlagam, da to podprete.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Besedo ima gospod Jožef Jerovšek, potem mag. Ivan Vogrin in potem gospod Tomaž Lisec.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Te prevoznice in drakonske kazni za kmete, lastnike gozdov, me spominjajo na pripovedovanje očeta, kako so se povojne oblasti po letu 1945 spravile na kmeta in s takšnimi kaznimi, podobnimi, zatirale kmeta. Namreč, bilo je tako daleč, da so imeli takšno zakonodajo, da če je kmet podaril svojemu sinu nekaj dreves za ostrešje, so mu lahko zaplenili celo gozd. Kljub temu pa so takrat nekateri posvečeni lahko trgovali z lesom – štajerskega prodajali na Hrvaško in tako naprej. Sedanje prevoznice in to je boj proti kmetom, poštemim kmetom. Tisti koncesionarji, tisti bodo itak trgovali naprej; tisti so imeli sedaj dobičke, bodo podkupovali naprej in bodo trgovali naprej. To je restavracija sistema, ki smo ga imeli pred samostojno Slovenijo, ko je bil kmet lastnik gozda tlačan gozdnega gospodarstva, gozdna gospodarstva pa so bila pod kontrolo Udbe.

Tako sem tu za ta amandma, ki stvari glede višine kazni spravlja malo v primerljive odnose z drugimi. Sem pa generalno absolutno proti temu, da se ta oblast, ta leva stran, na tak način spravlja na kmete, ki noč in dan garajo, ne zapravljajo, ne hodijo na počitnice, zdaj pa jih skušate uničiti še na tak način, da bodo za lastna drva in lastne stvari plačevali drakonske kazni.

To so ukrepi totalitarnih oblasti in žal imate to legitimacijo. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča.

Mislím, da je stvari vseeno gledati celovito. Čez kakšen mesec ali mesec in pol bomo tu govorili spet o debirokratizaciji Slovenije in bomo na veliko govorili, kako sprejemamo zakonodajo, ki je antibirokratska in tako dalje. Zdaj pa bo vsak kmet spet moral pisati neke papirje. Veste, o čem smo govorili tukaj? Naj vrnemo ljudem upanje!

Mislím, da je treba graditi državo, v kateri imajo ljudje upanje, da se da tukaj normalno živeti. V takšni državi, kjer ti samo tolčeš po ljudeh, ne moreš normalno živeti in težko upaš in se težko veseliš. Glejte, od danes naprej bomo pri vsaki registraciji vozila plačali 50, 70, 80 evrov več. Ali je to upanje? Pa to ni upanje, to je brezup ...

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Obrazložitev glasu.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Amandma bom podprl in prosim lepo, podprimo ga vsi!

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glas bosta še obrazložila gospod Tomaž Lisec in potem gospod Mirko Brulc.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča.

Podpora temu amandmaju je verjetno predzadnji klic tistim, ki želimo, da ne bo prišlo do novega lastninjenja slovenskih gozdov.

Mislím, da je Vlada začela polniti državni proračun na popolnoma napačnih koncih, v tem primeru pač z malimi kmeti, vse to je skrila pod neko sledljivost oziroma uvajanje evropskih uredb v slovenski pravni red. Kazni, ki so v tem zakonu, so nenormalne. S tem amandmajem želimo to nenormalno preprečiti, na kar je, da vas spomnim, opozorila tudi Zakonodajno-pravna služba, ki je rekla, da je to eden skrajnih primerov, kako drastične so lahko kazni. Te drastične kazni bodo doletele predvsem tiste slovenske kmete, ki se borijo za vsakodnevno preživetje. Primer: zgodilo se bo, da bo nek kmet, ko bo odpeljal neko bukev domov iz gozda, pri tem doma pozabil prevoznico, plačal od 300 do 2 tisoč evrov kazni ... Zakaj do 2 tisoč evrov kazni? Vlada je sama zapisala v zakon, da lahko v hitrem postopku določi celo večkratnik najnižje plače, torej bo v bistvu Vlada dopustila možnost, da bodo inšpektorji na lepe oči dajali kmetom kazni, glede na to, ali so njihovi prijatelji ali ne. Skratka, gre za nov poskus lastninjenja slovenskih gozdov s strani večjih državnih ali paradržavnih institucij, na slabem bo pa slovenski kmet. Verjamem, da bi bile te kazni tako visoke, če bi za posamezen hlod dobili 100 tisoč evrov, kot je opozoril eden izmed koalicijskih poslancev na odboru. Torej, če bi bil en hlod vreden 100 tisoč evrov, bi sam razumel, da so kazni oziroma globe tako visoke, nikakor pa glede na to, da prihajam iz prakse in iz realnega sveta, noben hlod ni tako drag in tudi nobena globa naj ne bi smela biti tako visoka, kot je v tem zakonu, zato predlagam, da podprete ta amandma.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Mikro Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Spoštovani!

Saj sploh ne gre za to, da se leva stran spravlja na kmete ali Udba in podobno. To je evropska direktiva in mi smo že na odboru trdili, da je ta Evropa, takšna, kot je: predpisuje nam velikost kumar, pa kako morajo biti banane ukrivljene in druge neumnosti in med drugim tudi to, da deblo fi 10 centimetrov je že ne vem kakšna vrednost. Pa to si kmetje delajo kole za vinograd in bo nesele porcijo, če se mu kar koli zgodi. Že takrat sem protestiral in rekel, da je treba posebej pogledati situacijo, kakršna je. Vsak odpad, veja v gozdu je z 10-centimetrskim

premerom, in to ni neka hlodovina. Je ta zakon prvi korak k urejanju zadev. Ampak dokler ne bomo imeli povezane informacijske baze z davčno upravo, s carinsko upravo, ki bo omogočila tudi takojšen pogled v količino lesa, v posek, v identifikacijo lastnika, v parcelno številko in tako dalje, ta čas ta zakon tudi ne bo imel takšne 100-odstotne veljave.

Danes bom sicer podprl, da gre v tretje branje, ampak bomo morali vsi skupaj od ministrstva zahtevati, da naredi popust pri teh debelinah in pri kaznih. Tudi Evropa zahteva takšne kazni, pa mi ne moremo plačevati kazni enako, kot jih plačuje nekdo lahko v Švici ali kjer koli drugje. V tem koraku bom podprl ta zakon, potem naprej bomo pa videli. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Še vidim interes za obrazložitev glasu.

Gospod Zvonko Lah je dvignil roko že prej in potem gospod Jožef Kavtičnik tudi.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

No, gospod Brulc, po tem vašem izvajanju bi vi lahko podprli ta naš amandma.

Namreč, vsi člani odbora in vodje poslanskih skupin smo dobili stališče Zveze lastnikov gozdov Slovenije, Kmetijsko-gozdarske zbornice Slovenije, Zadrúžne zveze Slovenije, Sindikata kmetov Slovenije, Združenja predstavnikov agrarne skupnosti Slovenije, Zveze slovenske podeželske mladine do tudi tega zakona. Kdor si je to prebral, je lahko ugotovil, da je ta zakon že čisto mimo.

Kar se pa tega amandmaja tiče in kazni. Večkrat koncesionari dajejo posameznikom ali kmetom ali tisti, ki so nekmeti, čistiti v gozdovih za njihovo sečnjo. Kot je bilo že rečeno, vse te veje, vrhači so nad 10 centimetrov. Kako naj ima ta človek, ki je dobil preko koncesionarjev, ki sekajo v državnih gozdovih, potem prevoznico. Saj to se potem s tem konča, ker bi potem moral lastnik ali koncesionar priskrbeti njim prevoznice. Kakšna birokracija. Tudi stališče teh organizacij, ki sem jih prej navedel, tudi njihovo stališče je, da bodo že tako prevoznice povzročile samo dodatne stroške in večjo birokratizacijo gozdarstva, nič drugega. In tukaj je naštetih tudi kup slučajev, kjer bo ta kontrola, ki je uvedena s temi prevoznicami, odpovedala. Čisto praktično: če se v gozdovih delajo že sekanci, kar ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Kavtičnik.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa.

Ta zakon je nastal zaradi tega, ker se ugotavlja, da je več kot milijon kubičnih metrov lesa posekanega; in to na črno. Zdaj se poskuša narediti nek red in ko se začne delati na tem, se

začne razmišljati, komu bi se odpustilo in kaj bi se odpustilo. Torej, zaradi tega je potrebno urediti te prevoznice.

V tretjem branju pa bo sigurno zakonodajalec šel na način, kot ga je predlagal tudi kolega Brulc, da se naredi neka selekcija; da se pri tistih, ki bodo prevažali manj kot 10 centimetrov ali morda tukaj nekje, seveda ne gre tako rigorozno.

Kolega je prej dejal, da se lahko povečajo kazni, seveda za tiste povratnike in to je tudi bilo na sami razpravi s strani Vlade rečeno. Tisti, ki bodo večkrat kršili ta zakon, ki bodo večkrat kršili, da ne bodo imeli prevoznic, se jim lahko poveča tudi kazen. Če želimo urediti – in prepričan sem, da tudi vi v opoziciji želite, da se tukaj naredi red, potem je potrebno imeti neke kazni.

Seveda bom proti temu amandmaju. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glas želi obrazložiti tudi gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, kolegi in kolegice!

Tudi sam se zavzemam, da se področje trgovanja z lesom v Sloveniji uredi. Slišali smo tudi že znan podatek, da nekje milijon kubikov je lesa, ki se na črno trguje z njim po Sloveniji. Seveda, to zadevo je treba urediti. Absolutno se pa ne ureja na takšen način, kot je predlog novele zakona o gozdovih. To je zame, bi rekel, napad na malega kmeta in dejansko s tem grob napad na slovensko podeželje. Rekel bi, da tisti milijon kubikov lesa ni prepeljal mali kmet na mali traktorski prikolici, to so bili veliki kamioni in veliki trgovci, ker se pogovarjamo o takšni količini. Ta zakon pa je eksplicitno uperjen proti slovenskemu malemu kmetu.

Če zdaj še bolj praktično gledam; se pravi, da si bo vsak mali kmet kupil gozdarske škarje, da bo meril svoje vejevje, ki ga bo dal na traktor tam ob bližnjem potoku, ko ga bo čistil. Dajte malo se stvarno postaviti, naj ne bodo zakoni preveč birokratizirani, akademski, ampak naj bodo življenjski in operativni.

Tudi same kazni: zelo enostaven preračun je: vsebina tovara glede na najvišjo kazen, štiridesetkratnik je ta koeficient glede na vrednost samega tovara, če vzamem najvišjo kazen. To je neprimerljivo in povsem neživljenjsko. Predlagam, da podprete naš amandma, ki občutno znižuje kazni za te male uporabnike.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje o vložnem amandmaju Poslanske skupine SDS k 11. členu.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 37, proti 40.

(Za je glasovalo 37.) (Proti 40.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine SDS k 15. členu.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 46.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 46.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih in z drugo obravnavo predloga zakona v okviru skrajšanega postopka.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi predlagani amandmaji niso bili sprejeti, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neusklajen.

Gospod Zvonko Lah, želite v imenu Poslanske skupine SDS?

Izvolite.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa.

V naši poslanski skupini ne bomo podprli tega zakona zaradi tega, ker smo mnenja, da bi lahko izvajanje EU uredb Slovenija uredila drugače, da bi Vlada z uredbo lahko sprejela take pogoje, da bi te uredbe lahko pričele veljati. Ta zakon, ki je bil vložen po skrajšanem postopku, je nepotreben, uvajanje prevoznic na tak način, kot so v tem zakonu uvedene, samo prinaša večjo birokratizacijo v gozdarstvo, da je veliko nedodelanih stvari v tem zakonu, ki se bodo pokazale kot velika težava, in bi bilo potrebno to bistveno drugače dodelati, kot pravi tudi stroka, tako Zavod za gozdove kot posamezni strokovnjaki, inšpekcije, kot tudi predstavniki kmetov in gozdarjev.

Ta zakon je bil nekako sprejet pod nekim izgovorom, da je bilo posekanega v vsakem letu ali prejšnjem letu, milijon in 200 tisoč kubikov lesa, celo je šlo tako daleč v razpravi, da je bilo rečeno od nekaterih poslancev, da je bilo milijon 200 tisoč kubikov lesa ukradenega, kar se še dodatno sliši, kot da je potrebno nekaj storiti, vendar je bilo po podatkih Zavoda za gozdove v letu 2011 posekano bistveno manj lesa nezakonito, manj kot 60 tisoč kubikov, da je v preteklih petih letih bilo posekanega kot nezakonito manj kot 2 % vsega lesa, to so uradni podatki Zavoda in zaradi tega ne bi bilo potrebno ustvariti tak vik in krik, uvajati kontrolo tudi za tiste male kmete, ki sekajo les za svojo porabo.

Evropska uredba ne določa, da moramo uvesti kontrolo nad posekom lesa za lastno porabo – nikjer – in da se mora tudi spremljati količina tega lesa. Mi smo ti izmislili sami, tako kot je že prej kolega Lisec govoril, gre za druge interese tukaj, ker je les oziroma gozd naravno bogastvo Slovenije in so razni apetiti po še neposekanih, popolnih gozdovih, ki imajo

toliko in toliko kapitala v svoji sredini ... / znak za konec razprave/ Zato menimo, da bi bilo bolje, da bi Vlada pripravila sistemski zakon in v tem zakonu odpravila vse nedorečenosti. Zato bomo ta zakon ...

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine SLS bo obrazložil glas gospod Franc Bogovič.

FRANC BOGOVIČ (PS SLS): Sprememba Zakona o gozdovih je nujno potrebna, bistvo širša, kot je ta, ki je tukaj predstavljena. Že v lanskem letu je bila oblikovana skupina, ki si je zadala cilj, da bo v letu 2014 sprejela sistemsko spremenjen Zakon o gozdovih, ki mora odgovoriti na veliko nepravilnosti, ki se odvijajo v zadnjih desetletjih v slovenskih gozdovih in se v zadnjih letih samo še stopnjujejo, na katere je tudi slovenska javnost vse bolj pozorna. Res je tudi to, da je na področju sledljivosti lesa zaradi evropskih direktiv potrebno sprejeti določene spremembe v slovenskem pravnem redu, vendar pa delim mnenje tistih, ki so že opozorili na to, da smo skozi sprejetje takšne novele, sedaj v takšni izvedbi tudi s tako izglasovanimi ali pa neizglasovanimi amandmaji, šli najbrž zopet preko tiste meje, ki je znosna, ki je normalna, ki je potrebna. Govorimo o tem, kar je bilo že sedaj tukaj povedano.

Mi že imamo sledljivost slovenskega leta; to, da se odkazila naredijo že sedaj za slovenski les, je že eno od teh stvari, ki omogoča sledljivost. Res je, da Računsko sodišče in ostali ugotavljajo, da se odvijajo deviacije v tem prometu, zato bi bilo najbrž prav, da bi s prevoznicami v enem delu to sledljivost še okrepili. Vendar pa: zaradi takšnega načina, kot smo sedaj zapisali za praktično sleherni les, ki je tudi za domačo porabo, in to začinili s temi nesorazmernimi kaznimi, pa smo se v Slovenski ljudski stranki odločili, da takšne novele ne bomo podprli, in mislimo, da smo še enkrat več pokazali in dokazali, da znamo biti bolj papeški od papeža. Čas bo svoje pokazal. Pri izvajanju tega zakona bo precej težav. Resnica je tudi to, da bo v veliki meri zelo močno zaposlovala uslužbenke Zavoda za gozdove, tudi zaradi že okrnjenih sredstev, ki jih imajo na razpolago, pa tudi zaradi v lanskem letu neodobrenih dodatnih virov, pa tudi v novem rebalansu proračuna, to pomenilo samo še pritisk na to službo. Mi smo poskušali tudi v tej fazi sprejemanja zakona, vsaj v tem delu pri kaznih, dati neko srednjo mejo, ki bi bila tudi srednja meja med tem, kar je bilo sedaj v amandmaju, in vladnim gradivom, vendar je po naši meri ministrstvo ostalo in vztraja na preveč visokih kaznih in tudi pri sami prevoznici gre preveč v podrobnosti. Zato še enkrat; v imenu poslanske skupine odrekamo podporo temu zakonu.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Nova Slovenija gospa Ljudmila Novak.

LJUDMILA NOVAK (PS NSI): Tudi v Novi Sloveniji smo se odločili, da tega zakona ne bomo podprli; predvsem zaradi tega, ker nista bila sprejeta dva pomembna amandmaja. Torej amandma, ki bi razbremenil kmeta te prevoznice, za katere menimo, da v tem primeru za lastno uporabo ni potrebna, pa tudi zaradi tega, ker so kazni pretirano visoke glede na težo prekrška. Prav to piše v evropski direktivi, da mora kazen biti sorazmerna s težo prekrška. Tako ni samo evropska direktiva kriva za to, da sedaj si mi izmišljujemo tako hude kazni in ukrepe, ampak smo jih sami še zvišali, sami smo pretiravali v tej smeri. Če velikokrat govorimo, da smo res bolj papeški od papeža, velja to tudi v temu primeru.

Zaradi tega Nova Slovenija tega zakona ne bo podprla. Tudi Zakonodajno-pravna služba parlamenta je ugotovila, da je višina kazni nesorazmerna s težo prekrška.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija gospod Branko Ficko.

BRANKO FICKO (PS PS): Hvala.

Poslanska skupina Pozitivna Slovenija bo spremembe tega zakona podprla, saj prinaša nekatere pozitivne spremembe, to pa ne pomeni, da smo z zakonom celovito in sistemsko zadovoljni, saj te spremembe zakona še vedno ne bodo uredile vseh problemov, zadev, ki se nahajajo v gozdnem predvsem pa v lesnopredelovalnem področju.

Ta zakon uvaja prevoznico kot dokument, kot osnovo sledljivosti predvsem v privatnih gozdovih, kjer tega do sedaj ni bilo. Ta dokument je tudi osnova za dajatve pri tistem prvem kupcu, ki tudi ta les oziroma hlodovino kupi. Daleč pa od tega, da bi ta prevoznica omejila izvoz hlodovine v tujino, ker te zadeve lahko reši samo ustrezna sistema razdelitev v reproverigi gozd-žaga-lesnopredelovalna industrija.

Tudi ni res, da ta prevoznica napada majhnega kmeta, saj od privatnih gozdov je malih kmetov samo cca 20 tisoč, 460 je privatnih lastnikov, ki se v osnovi sploh ne ukvarjajo s kmetijsko dejavnostjo, in tam sledljivosti seveda nismo imeli.

Te spremembe bomo podprli, seveda pa pričakujemo od ministrstva, da na področju gozdnega gospodarstva, lesne predelovalne industrije pripravi še dodatne ukrepe. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Še kdo želi v imenu poslanske skupine? Če ne, potem odpiram prijavo na obrazložitev glasu v lastnem imenu, ker vidim,

da je več želja za obrazložitev glasu. Prijavljenih je pet poslank oziroma poslancev.

Prvi ima besedo gospod Zvonko Lah.

ZVONKO LAH (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Če sem prav slišal gospoda Brulca in gospoda Kavtčičnika, naj bi zakonodajalec oziroma predlagatelj do tretjega branja dopolnil ta zakon in ga naredil bolj, bi rekel, človeškega, zdaj bomo pa glasovali o tretjemu branju. Gospod Ficko je pa rekel, da bo poslanska skupina pa podprla ta zmazek, da ne rečem drugače.

Da je potrebna kontrola pri tistih lastnikih, ki niso kmetje, ki ne sekajo za lastno porabo, se strinjamo tudi mi. Ampak, zakaj gremo potem tako daleč, da uvajamo prevoznice tudi za les, posekan na negozdnih površinah, za lastno porabo, za kurjavo in tako naprej; pa še s takšnimi kaznimi! Zakaj gospodje? Zaradi nekakšnih višjih interesov? Zato da bomo kazali na tiste manjše prekrškarje, koliko so plačevali in ustrahovali ljudi, medtem ko bodo pa kamioni in šleperji na veliko vozili v tistih večjih ... Če ste si prebrali stališče teh organizacij, ste lahko videli, da kontrola še vedno ne bo prava, dokler ne bo Zavod za gozdove kontrolirala tudi koncesionarje, tudi Sklad kmetijskih zemljišč. Mi uvajamo prevoznice samo do prvega kupca. Kaj pa sledljivost naprej? To se pravi, od gozda do drvarnice, od gozda do prvega kupca, do rampe? Kaj pa sledljivost naprej? In da se bodo z ugotavljanjem, kakšen les vozijo, ukvarjali še cariniki in policisti! Tukaj piše, da se še vsak strokovnjak ne more odločiti, kakšna vrsta lesa je, kaj šele carinik ali pa policist. Ne uvajajmo nečesa ... Rečeno je bilo, da smo bolj papeški od papeža. To ne bo delovalo v praksi; nikakor.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa. Gospod Tomaž Lisec.

TOMAŽ LISEC (PS SDS): Hvala, predsedujoča. Kologice, kolegi!

Sam bom glasoval poti zakonu. Mislim, da imamo zadnjo možnost, da naredimo nekaj normalnega v tem parlamentu glede Zakona o gozdovih.

Veliko je debate glede lesne industrije, glede gozdov v Sloveniji, ampak kaj nam pomaga vsa debata, če na koncu sprejmemo neke politične odločitve, ki nimajo nobenega repa in konca. Račun za to delovanje pa bomo izstavili malemu kmetu. Že večkrat sem rekel, veliki kmetje oziroma koncesionarji so vedno našli pot in bodo tudi kljub temu zakonu vedno našli pot, da bodo delovali tako, kot so v preteklosti, malega kmeta pa bomo s tem prisilili v to, da bo prodajal svoj gozd, da se bo s tem odpovedal svojem vsakodnevnemu delovanju.

V zakonu je ogromno nesmiselnosti, ki delajo ta zakon popolnoma nepraktičen, po mojem celo neizvedljiv: od velikosti debla do tega, kaj je sploh traktorska prikolica, ko so se

celo predstavniki ministrstva spraševali, kaj sploh to pomeni, do tega, da je treba hraniti prevoznico pet let, kar je popolna norost, do tega, da nimamo nobenih analiz, kaj bo ta zakon pripeljal na prometnice, do tega, da so dvignili soglasje za gradnjo prevoznice v gozdovih, kar je ponoven nesmisel, do tega, da s tem zakonom ponovno dajete nek nov birokratski zagon tej naši Sloveniji ter s tem, ko ste povzročili tudi mnogo debat o tem, ko ste skušali kmeta prikazati kot lopova. Mislim, da kmet ni lopov, kmet je priden in mislim, da bo ta zakon slej kot prej doživel podobno zgodbo, kot jo je debata glede katastrskega dohodka. Slej kot prej se bomo morali ponovno srečati s tem zakonom in takrat na žalost, ko bo že marsikateri mali kmet kazni plačal zato, ker si je neka država neke neumnosti izmislila.

Tako, kolegi, predlagam, da zavrnem zakon in damo Ministrstvu za kmetijstvo novo možnost, da naredi nov zakon, ki pa bo bolj celovit, bolj dodelan in bolj realen in kjer bodo kazni bolj sorazmerne, ne pa takšne, ki malega kmeta ugonablajo iz dneva v dan. Skratka, zakona ne bom podprl. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Gospod Rihard Braniselj.

RIHARD BRANISELJ (PS DL): Hvala lepa.

Imamo celo vrsto zavezujočih direktiv Evropske komisije, Sveta Evrope, ki nas pravzaprav silijo, da nekaj podobnega ukrenemo. Nisem najbolj želel, da bi morali plačevati kazni, ker na tem področju ne storimo nič.

Druga stvar. Lesna industrija in vsi tisti, ki se resno z lesom ukvarjajo, tako stvar pozdravljajo in si želijo, da bo les imel neko sledljivost, dokazilo o izvoru. Tudi to je nekaj, kar bo dvignilo konkurenčnost naše lesne industrije.

Želimo si malo več reda v gozdu in ta red pomeni tudi to, da bo lahko prevoznica pomenila neko izhodišče za preganjanje dela na črno, tudi ostalih stvari. Želel bi si in mislim, da ne bodo imeli težave s prevoznico kmetje, bodo pa imeli verjetno težave s prevoznico koncesionarji, veleposestniki, tatovi in tisti, ki sekajo les mimo odobrenih posekov. Tako ni res, to ni napad na malega kmeta, to je napad na velike anomalije v gozdu.

Glasujem za.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Gospod Jožef Jerovšek, izvolite.

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): Hvala lepa.

Ostro nasprotujem sprejemu tega zakona zato, ker je to zloraba evropske direktive, je krinka za to, da se sedanje oblasti spravijo na kmeta, da se bojujejo proti njemu v maniri nekdanih komunističnih oblasti. Tisti, ki

smo na kmetih rasli gor, se točno spominjamo točno takšnih ukrepov in trepeta naših staršev, ko se je pod krinko socialistične preobrazbe vasi vedno načrtovalo, kako še dodatno izropati slovenskega kmeta. Prav ta vzgib tiči za tem zakonom, z vsemi ukrepi, ki ste jih skušali v to. To ni boj proti prekupčevalcem, tisti bodo prekupčevali naprej, to je frustracija duha, obvezna vdaja, srhljivo spominja na nekatere rabote in manire in dejanja, ki so se v zgodovini Slovenije vršile proti slovenskemu kmetu. S tega mesta, seveda če boste to sprejeli, pozivam slovenske kmete, da se z vsemi metodami državljske nepokorščine uprejo proti nameram sedanje oblasti, da bodo izropano domovino, sanirali na ...

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Obrazložitev...

JOŽEF JEROVŠEK (PS SDS): ... plečih delavcev in kmetov. To je nesprejemljivo. V to vodijo takšni ukrepi in ta duh, ki veje iz tega zakona. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Gospod Jožef Horvat ima besedo.

JOŽEF HORVAT (PS NSi): Prav lepa hvala, gospa podpredsednica. Kolegice in kolegi!

S svojim glasom proti predlogu te novele zakona želim pomagati koaliciji, ker gre v bistvu, prvič, za konfuzno besedilo, drugič pa tudi za konfuzno parlamentarno proceduro sprejemanja tega zakona. Kolega Lah je že opozoril, in jaz dodajam, bilo je povedano, da bo v tretji obravnavi amandma, da bo zakonodajalec – kdo je to, to smo mi! - saniral to res konfuzno besedilo in imam zdaj zadrego in mislim, da v tem trenutku ni druge rešitve, kot da ta zakon zavrremo, se potrudimo in naredimo novo, boljše novelo zakona.

Obžalujem, da nekateri v razpravi zlorabljuje Evropsko unijo za to, in celo slovenski javnosti razlagate, da nam Evropska unija diktira globe, kazni in tako naprej. To ni res! To je iskanje zunanjega sovražnika. In vedno večkrat slišim v tej dvorani, da je Evropska unija naš zunanji sovražnik. Gospe in gospodje, to zlorabo moramo čim prej opustiti.

Spomnim se, ko je pred leti Hrvaška uvedla posebno dovolilnico za kmete, ki so sekali drva na slovenski strani – ampak katastrska občina, recimo, je Sv. Martin na Muri –, kakšne nočne more so imeli kmetje, ki so šli po svoje na svoje parcele po drva! In zdaj to uvaja še Republika Slovenija. Škoda, da ste zavrnili amandma Nove Slovenije, in škoda, da ste zavrnili amandma SDS, ki je nekako te kazni, ki so resnično brutalne, omilil, ampak zdaj gre, izgleda, ta glasovalni valjar naprej.

Torej, glasoval bom proti temu izjemno slabemu zakonu.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Mirko Brulc ima besedo.

MIRKO BRULC (PS SD): No, Evropa res ni naš sovražnik, je naš prijatelj, o tem ne dvomim, če nam tudi predpisujejo, kako velike kumarice lahko damo na trg, tako nam predpisuje fi 10 debelo vejo. Ampak pustimo zdaj to stvar ob strani.

Mislím, da bo s podzakonskimi akti ministrstvo marsikaj moralo popraviti, ker sem še vedno prepričan, da tudi Zavod za gozdove Slovenije ni čisto brez masla in da dokler ne bomo imeli na hlođu, ne na veji, na hlođu črtno kodo, s katero bomo sledili hlođovino, tako dolgo bodo zlorabe možne. In so gozdarji, ki od vsakega kubika dobijo toliko v žep, in to ne gre iz državnih gozđov, če tako rečem, ampak iz privatnih; in to je pravilo. Žal je tako in to je namen, da se zadeva prepreči v nadaljevanju, in je to prvi korak. In še veliko korakov je pred nami, da bi te stvari uredili in s podzakonskimi akti bo marsikaj mogoče.

Ta zakon bom podprl. Hvala.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Šircelj ima besedo in gospod Jožef Kavtičnik tudi.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Kolegi in kolegice!

Tega zakona ne morem podpreti. Prvič zaradi tega, ker mislim, da gre pri kaznih in pri celotnem besedilu za politiko zastraševanja, predvsem malega kmeta; tistega, ki si dejansko sam ustvari življenje oziroma pogoje za življenje tudi s kmetijstvom in tudi z gozdarstvom

Glede na to, da je bilo danes veliko izgovorov in govora, kaj nam predpisuje Evropska komisija in kaj nam predpisuje ta uredba. Uredba Evropske unije in Evropske komisije ne predpisuje nobenih zneskov, to je prva zaveda. Poglejte 19. člen, ki govori o kaznih, ki morajo biti učinkovite, sorazmerne, nikakor pa ne uničujoče in ne takšne, da bi dejansko kmeta ali kogar koli drugega odvrnile od samega opravljanja dejavnosti. S temi kaznimi do 2 tisoč evrov pa kmeta in tistega, ki ima gozd dejansko odvrtaajo in mu onemogočajo, da bi sploh opravljal dejavnost. S kaznimi prepovedujemo podjetnost, prepovedujemo opravljanje določene kmetijske dejavnosti.

Gospe in gospodje, to je nesprejemljivo! To je nesprejemljivo tudi za nas poslanke in poslance, da s predpisi prepovedujemo neko dejavnost, prepovedujemo opravljanje neke dejavnosti. Kot sem že rekel, glasoval bom proti temu zakonu. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Kavtičnik ima besedo, za njim gospod Jože Tanko.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala.

Zakon bom podprl. Politika danes zastrašuje, ne da ta zakon zastrašuje ljudi in male kmete, ampak politiki danes zastrašujejo. Bilo je rečeno, da so kazni brutalne. Da je tisti, ki ga je dobil, da krši zakon, brutalen, verjetno. Kaj pa tisti, ki krši? Kaj je potem tisti? Oprostite! Mi govorimo o ljudeh, ki so poštene, in govorimo o ljudeh, ki niso pošteni, ki kršijo zakon. Za tiste gre. In sedaj so brutalni tisti, ki hočejo narediti zadevo pošteno in ugotavljamo in ugotovili smo, in to vsi, da iz naših gozdov letno izgine več ko milijon in 200 tisoč kubičnih metrov. In sedaj je brutalen tisti, ki hoče imeti red. Ne razumem! Tukaj pa nam ne gre nekaj skupaj.

Seveda bom podprl ta zakon.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Zakonu bom nasprotoval. V slovenski kazenski praksi ni primera, ko bi nekdo za nek prekršek plačal do stokrat toliko, kot je vrednost tistega, kar je pod prekrškom. Tu imamo primere, ko bo nekdo, zato ker bo pripeljal nekaj brez nekega ušivega dokumenta, ki se mu reče prevoznica, in bo to njegovo in ga bo pri tem nekje nekdo dobil, ki bo to nadzoroval, spravil ob 2 tisoč ali še celo evrov kazni. To je marsikje letni dohodek kakšne kmetije. In takih diskriminatornih ukrepov v tej naši zakonodajni praksi, ki jo imamo, ni. Je nimamo. Če bi take kazni uvedli na primer v gospodarskih družbah pri kršenju pravic delavcev, bi človek še razumel. Tam takih kazni ni. Za tiste, ki niso dobili plač, ki jim niso bili plačani prispevki, ni odgovorna oseba, ni delodajalec plačal desetino toliko kazni, kot jo bo tu plačal za neko vejo, ki jo bo pripeljal.

Moram reči, da je v tej koaliciji ta zdrava kmečka pamet že zdavnaj pošla, sicer ne bi predpisovali takih nenormalnih ukrepov, kot jih sedaj predpisujete. Vam gre v tem trenutku samo še za višino davkov in višino kazni. In skoraj noben izmed teh ukrepov, ki jih predpisujete, ne zadene, mesta Ljubljana, ampak vse strelja okoli. Skratka, pričakujemo še, da boste uvedli kazen na paradižnik, ki je debelejši od 5 centimetrov in podobno kazen za krompir, ki bo večji od 5 centimetrov, od fija, in ga bo nekdo izkopal in pripeljal z njive domov. Skratka, to so nadaljnji ukrepi in tega ni moč podpreti niti zagovarjati.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Še nekaj interesa je za obrazložitev glasu. Odpiiram prijavo za obrazložitev glasu in prosim, da bi se držali dejstva, da gre za obrazložitev.

Prvi ima besedo gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica, sicer se nisem mislil oglasiti, vendar se mi zdi, da je izjemno pomembno in nujno povedati nekaj stavkov.

To, kar se nam zadnje čase dogaja v parlamentu, je res katastrofa od katastrofe. Vsak dan pride na mizo nov davek, nove kazni in predvsem vse tisto, kar obremenjuje malega človeka, kar obremenjuje tiste, ki tako ali tako ne morejo preživeti v tej državi.

Danes, ko govorimo o teh kaznih – to je absurd! Če bi v katerem koli evropskem parlamentu na tak način razpravljali, bi verjetno državljanke in državljani ta celoten parlament prestavili verjetno kam, kjer bi se lahko ti, ki sedijo v takem parlamentu, malce ohladili. Mislim, da ta koalicija ravno to potrebuje. Ta koalicija, da se usede skupaj in začne razmišljati, kje je njen zdrav razum. Kako dolgo bomo še tolkli ljudi po glavi? Kako dolgo? Lepo vas prosim!

Na eni tu strani govorimo o nenormalnih kaznih za te majhne ljudi, ki imajo morda pol hektarja gozda in bodo plačali zaradi te ene neumne prevoznice, ki je ne bodo imeli pri sebi, kazen, ki bo višja, kot je vrednost celotnega tistega pol hektarja gozda! V to skrajnost greste! To je ustrahovanje, to je pritisk na vsakega posameznika in to je nedopustno. Dragi moji, kje so tisti, ki so delili stotine milijonov kreditov, kje so ti bančniki? Kje so za njih kazni? Kdo izmed tistih je bil kaznovan? Zakaj za njih niste predpisali kazni? Danes ne bi bili tu, kjer smo, in bi tudi država bila drugačna in državi ne bi manjkalo vsako leto po milijardo in več, če bi ta denar prišel nazaj, ki so ga zapravili bankirji.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Bojan Starman, izvolite.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo.

Tudi jaz zakona ne bom podprl, ker ne rešuje ničesar, temveč na nek način kriminalizira naše male kmete na podeželju in jih na nek način kaznuje in ustrahuje.

Takih zakonov ne smemo podpreti. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospod Ljubo Žnidar, izvolite.

LJUBO ŽNIDAR (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovani!

Tudi sam zakona o gozdovih ne bom podprl. Gre za izjemen napad na podeželje. Če bi vladna koalicija imela željo po ureditvi najbolj perečih vprašanja v državi, potem bi se bilo najprej potrebno lotiti in naložiti kazni za tiste

prekrškarje, ki so največ izpraznili slovenske banke, tisti, ki so podelili te neupravičene kredite. Tu bi bila realizacija velika, ne pa, da s tem zakonom posegate na podeželje in dejansko tudi hočete uničiti še tisti del slovenskosti, ki jo Slovenija v svojem podeželju ima.

Tako tega zakona absolutno ne bom podprl.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Dragutin Mate ima besedo, za njim mag. Branko Grims.

DRAGUTIN MATE (PS SDS): Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Seveda tega zakona ne bom podprl. Preprosto, zakaj? Zato, ker poslušam tako v razpravi kot sedaj pri obrazložitvah glasov čiste neumnosti.

Kmetijsko-gozdarska zbornica – pa še nekaj drugih organizacij nam je poslalo in zelo dobro bi bilo, če bi gospod Kavtičnik to poslušal, ko je prej govoril neumnosti – je napisala, da v Sloveniji nikoli ni bilo posekano nezakonito en milijon kubičnih metrov lesa oziroma celo več.

Ne vem, če si gospod Kavtičnik prestavlja, koliko je to. To je približno 36 tisoč kamionov, kolona vozil po obeh voznih pasovih po avtocesti od Kopra do Lendave. Toliko je to. To pomeni, da bi potem slovenske gozdove izropali v zelo kratkem času. Sploh ne gre za to! Imamo uradne podatke, uradni podatki govorijo o tem, da se v slovenskih gozdovih od leta 2007 do 2011 povprečno nezakonito odpeljalo od osemindeset do osemšestdeset tisoč kubičnih metrov lesa – bistveno manjši zneski. In zdaj se postavimo v vlogo preprostega navadnega človeka.

Sosedje, ki jih vsi imate, in tisti, ki ne živite v mestu, v bloku, bodo pred svojo hišo podrla jablano, ki jim dela senco ali je postala stara in nato jo bodo sto metrov prepeljali po cesti do nekega kmeta, ki jo bo tam razžagal – za to rabijo papir. Če ne bodo imeli tega papirja, bodo plačali kazen. In če ne bodo všeč tistemu, ki jih bo nadziral, bodo plačali strahovito visoko kazen. Za eno samo drevo, ki raste na negozdnem območju!

Seveda je to nesprejemljivo, popolnoma nesprejemljivo in zato ne morem glasovati za takšen zakon. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Imate proceduralno?

Gospod Jožef Kavtičnik, izvolite.

JOŽEF KAVTIČNIK (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Jaz sem obrazložil glas, zdaj me je pa kolega Mate obtožil, da sem govoril neumnost in je z menoj polemiziral. Mislim, da bi bilo prav, da

ga opomnite, da pri obrazložitvi glasu ni polemike. Prosim.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jožef Kavtičnik, se strinjam z vami, vendar moram tudi izreči, da je danes bilo pri teh obrazložitvah glasu kar nekaj tudi polemičnih medsebojnih razprav. Tako vse poslanke in poslance opozarjam na to, da pri obrazložitvi glasu govorijo o sebi, o svojem razmišljanju in obrazložijo svoj glas, ne pa o drugih kolegicah poslankah in poslancih.

Mag. Branko Grims ima besedo in bo obrazložil svoj glas.

MAG. BRANKO GRIMS (PS SDS): Vsem prav lep pozdrav.

V pravu velja, da naj bi bila kazen zadnja izbira – ultima ratio, kot se temu reče. Seveda, ko so izčrpana vsa druga sredstva in da bi se izpolnjeval ustavni kriterij sorazmernosti. Tega zakona, ki je pred nami, ni mogoče, trdim, ni dopustno podpreti iz obeh teh razlogov; prvič, Slovenija je ena najbolj poraščenih držav, zveni pa ta zakon, kot da branimo zadnjih pet dreves v Sloveniji in gre očitno za sledenje nekih povsem drugih ciljev, ne pa tistih, ki so predstavljeni v samem zakonu. Namesto da bi omogočili slovenskemu podjetništvu, da zadira s polnimi pljuči, da bi les ostajal tukaj, se oplemeniti, da bi mu dajali dodano vrednost, se stvari pelje na takšen način, da se na koncu poskuša z neko povsem nesorazmerno, očitno pretirano kaznovalno politiko, ki ne bo povzročila ničesar dobrega, zagotovo pa bo povzročila nekaj osebnih tragedij.

To je nedopustno in nesprejemljivo in takšno politiko zavračam v celoti. Ta politika je uperjena proti slovenskemu podeželju, je uperjena proti tistim, ki slovensko podeželje ohranjajo, je uperjena torej proti enakomernemu razvoju Slovenije kot države, takšne kot smo si jo želeli nekoč vsi. Vse to so razlogi, zaradi katerih je potrebno ta zakon zavrniti in poiskati druge rešitve, ki bodo omogočale, da bo Slovenija bogata in da bo bogata za vse.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Glasujemo.

Navzočih je 80 poslank in poslancev. Za je glasovalo 41, proti 38.

(Za je glasovalo 41.) (Proti 38.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 13. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o Javni agenciji za knjigo Republike Slovenije, skrajšani postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona. Ker v drugi obravnavi amandmaji k dopolnjenemu predlogu zakona

niso bili vloženi, prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu, predlog zakona neuskkljen.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 55, proti 24.

(Za je glasovalo 55.) (Proti 24.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 21. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga resolucije o nacionalnem programu za jezikovno politiko 2014–2018.

Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji, ki ga bomo opravili na podlagi pregleda vloženi amandmajev z dne 11. julija 2013, k podpoglavju 2.1.1. Prehajamo na odločanje o vloženi amandmaji Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti k podpoglavju 2.2.1.

Obrazložitev glasu dr. Lászlo Göncz.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa za besedo, gospa podpredsednica. Spoštovane kolegice in kolegi!

Gre za amandma redakcijske narave, ki je tako rekoč usklajen. To besedilo, ki je zdaj pred vami, sledi ustavnemu besedilu, torej v celoti je identičen s terminologijo, ki se uporablja v ustavi, medtem ko prvotno ni bilo. Torej, mi bomo ta amandma podprli in upam, da tudi vsi drugi.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Glasovanje poteka. Navzočih je 79 poslank in poslancev, za je glasovalo 76, proti nihče.

(Za je glasovalo 76.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti k podpoglavju 2.1.5. Amandma je povezan z amandmajem istega predlagatelja pod številko 1 k podpoglavju 2.1.6. Če ta amandma ne bo sprejet, postane amandma istega predlagatelja pod številka 1 k podpoglavju 2.1.6 brezpredmeten.

Želite obrazložiti glas? Dr. Laszlo Göncz, potem mag. Majda Potrata.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Hvala lepa.

Dejansko tudi gre za amandma redakcijske narave. Namreč vsebina, na katero se nanaša ta amandma, je zajeta v naslednjem predlaganem amandmaju. Torej, tukaj je nepotreben in zato je potrebno tukaj brisati to vsebino in se bo to potem uveljavilo v naslednjem amandmaju.

Skratka, ta amandma gre v to smer, da se vsebina uredi v naslednjem poglavju.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine Socialnih demokratov mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Socialni demokrati bomo predlog za črtanje poglavja 2.1.5 podprli, zaradi tega, ker je to podpoglavje smiselno vključeno v podpoglavje 2.3 formalnopravni vidiki slovenske jezikovne politike. Če želi kdo to preveriti, bo našel besedilo v dopolnjenem predlogu resolucije na straneh 59 in 60. Dejstvo je, da sta narodni skupnosti, madžarska in italijanska, imeli rok za pripombe do 27., mi smo pa na odboru že 28. obravnavali zakon oziroma resolucijo in je v naglici tudi kakšen amandma bil dvakrat upoštevan in je zdaj treba kakšno stvar jezikovno izčistiti. Prosim za podporo. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje. Glasovanje o amandmaju k podpoglavju 2.1.5 poteka. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 75, proti nihče.

(Za je glasovalo 75.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti k podpoglavju 2.1.6. Če bo ta amandma sprejet, postane amandma pod številko 2 brezpredmeten.

Dr. Lászlo Göncz želi besedo in nato mag. Majda Potrata.

DR. LÁSZLÓ GÖNCZ (PS NS): Ponovno hvala lepa za besedo.

No, ta je pa ta dejanski vsebinski amandma, ki je nastal na osnovi naše ugotovitve, da doslednost jezikovnih politik narodnih skupnosti ni zajeta v prvotnem besedilu predlagane resolucije, ampak na osnovi usklajevanja s pristojnim ministrstvom kakor tudi z ostalimi dejavniki v okviru razprave v Državnem zboru je besedilo vsebinsko v celoti usklajeno. Menim, da so tako cilji kot učinki dobro nastavljeni, ne bi zdaj tega ponovno razlagal, ker je o tem bilo veliko govora v okviru razprave na odborih oziroma tudi v Državnem zboru.

Skratka, da se ne bom oglašal potem pri morebitnem naslednjem amandmaju, tukaj sta zdaj predlagana dva amandmaja, ta in pa čisto identičen naslednji, ki je pa predlagan s strani koalicije, razlika je zgolj v naslovu. Mi sledimo v tem naslovu, torej jeziki avtohtonih narodnih skupnosti, romske skupnosti, ostalih manjšin in priseljencev v Republiki Sloveniji, tisti vsebini ali pa tisti obliki, ki je tudi do zdaj bila

obrazložena v samem kontekstu besedila. Medtem ko pa iz razlogov, ki bodo potem verjetno pozneje predstavljeni, koalicija predlaga drug naslov. Tako bom rekel: mi bi si želeli, da bo ta amandma sprejet, po naši oceni je bolj dosleden in tudi morda bolj sledi ustavnim terminom, vendar če se boste drugače odločili, vsebina prav tako ne bo nastradala, ker je vsebina dejansko identična tisti, ki jo predlaga koalicija. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

V imenu Poslanske skupine SD mag. Majda Potrata.

MAG. MAJDA POTRATA (PS SD): Hvala za besedo, gospa podpredsednica.

Poslanska skupina Socialnih demokratov tega amandmaja ne bo podprla. To je tudi opredelitev koalicije zaradi tega, ker menimo, da če gremo gledat besedilo stališča celotne resolucije o jezikovni politiki, je to besedilo skladno vsebinsko s tistim, ki ga predlagamo v koalicijskem amandmaju, je pa uvrščeno besedilo pod naslov Jezik manjšin in priseljencev, pri čemer je beseda "manjšina" rabljena kot nadpomenka in pokriva vse različne pravne kategorije manjšinskih skupnosti, ki v Sloveniji po ustavi obstajajo.

Zato bi prosila za pozornost; če boste šli pogledat, je vsebina obeh amandmajev identična, razlika je samo v naslovu. Ker smo prvotni naslov, ki je govoril o narodnih skupnosti, italijanski in madžarski, zdaj ustavnopravnim tem formalnopravnim vidikom slovenske jezikovne politike uvrstili, se je ta prostor, ki se na obe skupnosti, ustavni manjšini, avtohtoni narodni skupnosti nanaša v tistem delu, sem vam citirala, strani 59 in 60 – nič vsebinskega ni odpadlo. Besedilo je samo logično grajeno po tem principu in tudi po zaslugi Poslanske skupine italijanske in madžarske narodne skupnosti so zdaj poimenovane še nekatere druge manjšinske skupnosti tudi pri ukrepih. Tako mislim, da je besedilo dejansko boljše, razlika je v naslovu, zato torej povem še enkrat; Socialni demokrati bomo ta prvi amandma k podpoglavju 2.1.6 zavrnili, bomo glasovali proti, pri drugem amandmaju k istemu podpoglavju pa bomo glasovali za. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 30, proti 44.

(Za je glasovalo 30.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivne Slovenije, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k podpoglavju 2.1.6.

Glasujemo. Navzočih je 80 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 25.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 25.)

Ugotavljam, da amandma sprejet.

Prehajamo na odločanje o amandmaju poslanskih skupin Pozitivna Slovenija, Socialnih demokratov, Državljske liste in Demokratične stranke upokojencev Slovenije k podpoglavju 2.2.3 Standardizacija.

Glasujemo. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 21.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 21.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Končali smo z glasovanjem o amandmajih.

Prehajamo na odločanje o predlogu resolucije v celoti. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na matičnem delovnem telesu in na seji Državnega zbora, predlog resolucije neuskladen.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 82, proti nihče.

(Za je glasovalo 82.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je resolucija sprejeta.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 22. točko dnevnega reda, to je z obravnavo Predloga sklepa o izbiri revizorske službe za revidiranje računovodskih izkazov Računskega sodišča Republike Slovenije za leti 2011 in 2012.

Prehajamo na odločanje o predlogu sklepa.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 83, proti nihče.

(Za je glasovalo 83.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je sklep sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **16. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI KONVENCIJE SVETA EVROPE O ZAŠČITI OTROK PRED SPOLNIM IZKORIŠČANJEM IN SPOLNO ZLORABO.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti nihče.

(Za je glasovalo 84.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon soglasno sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **17. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI DODATNEGA PROTOKOLA H KONVENCIJI O TRANSFERJU OBSOJENIH OSEB.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji zbora ni mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti nihče.

(Za je glasovalo 84.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **18. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED REPUBLIKO SLOVENIJO IN GRUZIJO O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA, S PROTOKOLOM.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko, kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Zaključujem glasovanje. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti nihče.

(Za je glasovalo 84.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **19. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPORAZUMA MED VLADO REPUBLIKE SLOVENIJE IN VLADO REPUBLIKE UZBEKISTAN O IZOGIBANJU DVOJNEGA OBDAVČEVANJA IN PREPREČEVANJU DAVČNIH UTAJ V ZVEZI Z DAVKI OD DOHODKA IN PREMOŽENJA, S PROTOKOLOM.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Zaključujem glasovanje. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 84, proti nihče.

(Za je glasovalo 84.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **20. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO PREDLOGA ZAKONA O RATIFIKACIJI SPREMEMB RIMSKEGA STATUTA MEDNARODNEGA KAZENSKEGA SODIŠČA, KAMPALA, 10. IN 11. JUNIJ 2010.**

Predlog zakona je v obravnavo Državnemu zboru predložila Vlada. Predlog zakona je obravnaval Odbor za zunanjo politiko kot matično delovno telo, ki je Državnemu zboru pisno poročal.

Prijavljenih k razpravi ni. Ker matično delovno telo v okviru druge obravnave ni sprejelo nobenega amandmaja, amandmajev na seji Državnega zbora ni mogoče vlagati. Zato prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Zaključujem glasovanje. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 83, proti nihče.

(Za je glasovalo 83.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Prehajamo na **24. TOČKO DNEVNEGA REDA, TO JE NA OBRAVNAVO MANDATNO-VOLILNIH ZADEV.**

Prehajamo na obravnavo **Ugotovitve prenehanja mandata članici Nadzornega sveta RTV Sloveniji.** Mag. Marta Kos Marko je 26. junija 2013 Državni zbor obvestila, da zaradi prevzema novega delovnega mesta v tujini odstopa z mesta članice Nadzornega sveta RTV Slovenija. Mandatno-volilna komisija se je na 16. seji 4. julija 2013 z navedenim seznanila in v seznanitev Državnemu zboru predložila predlog sklepa. Prehajamo na razpravo poslanca.

Besedo dajem mag. Ivanu Vogrinu, ki se je edini prijavil k razpravi. Se odpovedujete razpravi. Torej, zaključujem razpravo.

Mandatno-volilna komisija je na podlagi sedmega odstavka 26. člena v zvezi s tretjim in četrtim odstavkom 18. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija in 112. člena Poslovnika Državnega zbora v seznanitev Državnemu zboru predložila naslednji sklep: Ugotovi se, da je članica Nadzornega sveta Radiotelevizije Slovenija mag. Marta Kos Marko podala odstopno izjavo z dne 26. junija 2013, zato je na podlagi sedmega odstavka 26. člena v zvezi s tretjim in četrtim odstavkom 18. člena Zakona o Radioteleviziji Slovenija preneha mandat članice

Nadzornega sveta Radiotelevizije Slovenije. Mandatna funkcija ji preneha z dnem seznanitve na seji Državnega zbora.

Ugotavljam, da se je zbor s sklepom seznanil.

Prehajamo na obravnavo **Predloga odloka o spremembi Odloka o ustanovitvi Sveta za elektronske komunikacije.**

Predlog odloka je v obravnavo Državnemu zboru predložila Mandatno-volilna komisija.

Prehajamo na razpravo poslanca. Besedo dajem mag. Ivanu Vogrinu, ki se je edini prijavil k razpravi in tudi zaključujem razpravo, ker se odpuveduje razpravi.

Prehajamo na odločanje o predlogu odloka, s katerim se za člana Sveta za elektronske komunikacije imenuje Matic Bitenc.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Navzočih je 78 poslank in poslancev, za je glasovalo 51, proti 1.

(Za je glasovalo 51.) (Proti 1.)

Ugotavljam, da je odlok sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Gospod Jože Tanko, imate proceduralno? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Mandatno-volilna komisija je sprejela tudi sklep o razrešitvi dveh članov fundacije Fiho. Zanima me, zakaj ta točka ni uvrščena na dnevni red Državnega zbora, kajti praviloma se vse mandatne zadeve, ki so pripravljene do seje Državnega zbora, do odločanja o točki, uvrstijo na dnevni red in se o njih tudi glasuje.

Prosil bi za pojasnilo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Gospod Tanko, bom pridobila pojasnilo do konca te točke.

Sedaj prehajamo na obravnavo **Predloga za imenovanje članov Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev.**

Vlada je z dopisoma z dne 28. junija 2013 ter 2. julija 2013 Državnemu zboru predlagala, da za člane Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev imenuje mag. Primoža Pinoza, Primoža Damjanoviča, gospo Vesno Stankovič Juričič in mag. Mojco Majič.

Besedo dajem predstavniku Vlade za dopolnilno obrazložitev predloga za imenovanje tukaj prisotnemu, mag. Mitji Mavku.

MAG. MITJA MAVKO: Lepa hvala za besedo.

Kot omenjeno, Vlada je podala predlog, da bi se za naslednje šestletno mandatno obdobje za člane Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev imenovali kandidati mag. Primož Pinoza, gospod Primož Damjanovič,

gospa Vesna Stankovič Juričič in mag. Mojca Majič.

Vlada je predlog podala na podlagi javnega zbiranja kandidatur, ki je bilo objavljeno v Uradnem listu sredi aprila. Na to javno zbiranje ponudb se je prijavilo 13 kandidatov in Vlada predlaga v imenovanje omenjene štiri kandidate.

Z omenjenim predlogom Vlada sledi dosednji dobri praksi sestave Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev, po kateri poleg predsednika svet agencije sestavljajo še štiri člani. Dva izmed teh sta zaposlena v Agenciji za trg vrednostnih papirjev, to sta mag. Pinoza in gospod Damjanovič, dva sta strokovnjaka, ki ju v imenovanju predlaga Vlada, pa sta zunanja člana. Tukaj gre za gospo Vesno Stankovič Juričič in za mag. Mojco Majič.

Vsi štiri navedeni kandidati po mnenju Vlade predstavljajo zelo dobre, konkretne, strokovno podkovanе kadre s področja dela agencije in verjamemo, da bodo deležni podpore v Državnem zboru. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Predlog je obravnavala Mandatno-volilna komisija kot matično delovno telo, ki je zboru pisno poročala.

Sledi predstavitev stališča poslanske skupine.

Besedo ima Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo in vsem lep pozdrav!

Pred nami je ena najpomembnejših kadrovskih odločitev v tem mandatu, imenovanje Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Pri tem je potrebno opozoriti na okoliščine, v katerih se to dogaja, saj se je začel že spopad na odprti sceni med liderji koalicijskih strank glede kadrovanj. Zadnji v vrsti je javni obračun Lukšiča in Viranta. Da gre za resne spore, kaže tudi odstop predsednika nadzornega sveta Soda, gospoda Otmarja Zorna, člana SD, ki je bil namesto nadzornika imenovan pred manj kot tremi meseci, torej takoj na začetku mandata vlade Alenke Bratušek. Sod je ta trenutek, dokler se ne vzpostavi Slovenski državni holding, ključna državna institucija, ki bdi nad upravljanjem z več ali manj z 8 milijardami državnega premoženja, torej z vso državno srebrnino. Poleg upravljanja pa je pomembna tudi kadrovska vloga Soda. Že pred odstopom Zorna, sta odstopila tudi dva člana kadrovske oziroma akreditacijske komisije, se pravi Alenka Stanič in Arne Mislej, kar kaže na to, da se med SD in PS odvija huda bitka za krajo stoletja. Gospod Zorn je v zelo kratkem svojem mandatu ugotovil, da svoje naloge ne more opravljati tako, kot je načrtoval. Ob odstopu je dajal, in to za razne medije, več pojasnil, v katerih je natančno obrazložil ta svoj korak za odstop. Prvič, nestrinjanje z načinom kadrovanja.

Kadrovanje interesnih skupin, povezanih z določenimi politiki, sploh pri ključnih imenovanjih, neupoštevanje priporočil OECD, pomanjkanje strategije upravljanja in meril pri upravljanju državnih družb, nepreglednost pri upravljanju, politično vpletanje in je to, kar se počne, pravzaprav označil za bolj močvirsko stvar kot pa kakšno resno upravljanje. S tem je gospod Zorn nazorno potrdil način delovanje te interesne koalicije, ki jo skrbi predvsem to, kaj bo vzela zase in za svoj interesni klan, ne pa za koristi države in ljudstvo. Če samo spomnim na težave pri imenovanju nadzornikov Soda, ko se je cela koalicija ukvarjala s tem, ali bo Jankovičeva Zdenka Grozde direktorico Soda ali ne in ali bosta Jankovičeva Samo Lozej in Nives Cesar nadzornika Soda ali ne, potem verjetno ni potrebno izgubljeni kaj več besed. Ostale oziroma druge interesne skupine so bile sicer bolj taktne, ampak v principu je šlo za isto stvar.

Če ob tem dodamo še, da je koalicija zavrnila oba akta Janševe vlade, ki sta bila podlaga za pregledno in s ciljem zavezano upravljanje smernic in strategijo, in da se je na spisku vlade Alenke Bratušek brez primerne vrednotenja učinkov in posledic za Slovenijo našlo nametanih 14 družb in ena banka, potem gre pri tem spopadu v koaliciji samo za to, kdo bo več zagrabil pri nepregledni prodaji državnega premoženja.

Sedanji predsednik Državnega zbora je pred nastopom vlade Alenke Bratušek, takrat ko se je uveljavil zakon o državnem holdingu, in ko je Janševa vlada pripravila strategijo in smernice, večkrat izrazil, da gre v koaliciji za veleizdajo in da povzročamo krajo stoletja. SD je tedaj tudi arogantno zavrnila pregledno upravljanje državnega premoženja in naložbeno politiko Soda. Ko je sedanja koalicija zavrnila oba akta Janševe vlade in podprla svoj neargumentiran predlog prodaje državnih deležev v družbah, smo doživeli hladen tuš, ko so Lukšič, Erjavec in drugi izjavili, da bodo sedaj podprli slabši predlog Alenke Bratušek, kot je bil predlog Janševe vlade. Norčevanje iz državljanov brez primere! Ta vlada se zelo trudi, da nam bo slabo. Edino, kar jim je važno, je to, da bodo potešeni lobiji in po tej plati je ta vlada slabša, kot je bila vlada Boruta Pahorja. SD, še manj pa koaliciji, niti na kraj pameti ne pade, da bi zaustavili to početje.

Kadrovskemu predlogu vlade Alenke Bratušek za Svet Agencije za trg vrednostnih papirjev v SDS nasprotujemo, ker gre po našem mnenju za izvedbo točno istega koncepta, zaradi katerega je odstopil Otmar Zorn, za kadrovanje interesnih skupin, povezanih z določenimi politiki, sploh pri ključnih imenovanjih. Tako kadrovan regulator ne bo regulator, ampak izvajalec interesov posameznih lobijev. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Zaključili smo s predstavitvijo stališča poslanske skupine. Prehajamo na razpravo poslancev.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Spoštovane kolegice in kolegi!

Mogoče je dobro da malce posegamo v preteklost. Če se boste spomnili, sem podpisal tisto zahtevo za referendum o Slovenskem državnem holdingu. Nekateri ste očitali, da sem Jankovičev, drugi tako in drugače. Pa ni šlo za to, šlo je za načelno stališče, moje stališče, ki ga nisem mogel razumeti, da ga takratna koalicija ni mogla upoštevati. Skupaj z mag. Alenko Bratušek sva sedela v delovni skupini in zagovarjala, da od devetih članov nadzornega sveta bi bilo dobro za počutje opozicije pa tudi za transparentnost postopkov, da bi pozicija imela pet članov nadzornega sveta, opozicija pa štiri. Ni bilo mogoče to doseči, kar je bila relativno drobna zahteva.

No, zgodilo se je to, da je bil vložen zahtevke za referendum in vse ostalo, ker vemo, kakšen je bil razplet in kaj se je vse dogajalo s tistimi podpisi in tako dalje. Ampak to zdaj ni pomembno v temu trenutku. Veste, kaj je v temu trenutku pomembno? To, da delamo enako kot prejšnji, enako! Dobro si je priklicati v spomin določene misli: "Moč kvari, absolutna moč pa kvari absolutno." Nedvomno lahko sedanja pozicija izglasuje vse, kar hoče, ker ima absolutno moč, ker ima šestinštirideset glasov. Ker pa moč kvari, so rešitve absolutno kvarne in to je problem delovanja te države.

Sam menim tako, če bi mi želeli priti res hitro iz krize, bi se morali tukaj v parlamentu dogovoriti tako: sedem parlamentarnih strank je, vsaka stranka naj predlaga sorazmerni delež ali pa imenujmo neko komisijo sedmih članov in soglasno iščimo rešitve. To je neke vrste vlada narodne enotnosti, ki jo sedaj potrebujemo, bolj kot kdaj koli prej.

Rekel bi, da to etiketiranje, enkrat z leve, drugič z desne strani ni prineslo nobenih dobrih rešitev, predlog, o katerem bi bilo vredno razmisliti, pa bi prinesel. Seveda to ne bo mogoče doseči, ker še nismo dovolj globoko v bankrotu. Še malo, pa bomo čisto v bankrotu, proti novemu letu ne bo več denarja za plače, če si ne bomo sposodili na kakšnem ameriškem ali drugem trgu, ker gospodarstvo enostavno ne ustvarja dovolj. In večina stvari je odvisna od zaupanja v ljudi, v institucije sistema in na takšen način, da bi mi pravzaprav začeli konsekvencialno reševati zadeve, bi vendarle počasi začeli vzpostavljati zaupanje. Zdaj pa se lahko obkladamo, kolikor hočemo z leve in desne, spredaj in zadaj ... Rezultati so slabi, ljudje pa nam ne verjamejo. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Jože Tanko je prijavljen k razpravi.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Agencija za trg vrednostnih papirjev je institucija, ki bdi tudi na glasovanju na skupščinah. Glede na to, da je država daleč največji posamični lastnik, ima to, kdo ima glasovalne pravice na skupščinah v družbah, marsikje izjemno pomemben vpliv. Mi smo bili tudi temu priča, da je Agencija za trg vrednostnih papirjev državi, to se pravi vladi, odvzela glasovalne pravice v mnogih družbah in na osnovi tega so se marsikateri skupščine realizirale drugače, kot bi se sicer.

Glede na to, da je v ozadju kadrovskega imenovanja, ki je pred nami pravzaprav ta klientelistični boj znotraj koalicije, zdaj že več ali manj povsem jasno, da gospod Lukšič napada gospoda ministra Čuferja, da gospod Virant napadel gospoda Lukšiča in tako naprej, da gre tu za močno interesno vplivno področje, ki bo s tem, komu se bo dalo glasovalne pravice na skupščinah ali ne, ali se bo državi vzelo ali ne, močno vplivalo tudi na usodo vsega državnega premoženja, ki ga upravlja sedaj Sod, pa deloma Kad in še nekoliko kakšne druge družbe, dokler ni to preneseno.

Skratka, od tega, kako se bo oblikoval Svet Agencije za trg vrednostnih papirjev, in to, na kakšen način se bo odrejalo s pravicami glasovanj na skupščinah, je v veliki meri odvisna tudi usoda državnega premoženja. Glede na to, da se ključni spopad v tej koaliciji vrši o tem, kdo bo sedel v kakšni instituciji, ki upravlja s tem premoženjem, je s tem tudi prišla v ospredje bitka za to, koliko bo kdo poceni prodal ali poceni kupil to premoženje. Ključne so te interesne skupine, ki so pripete na posamezne stranke vladne koalicije, tukaj gre za ključen spopad.

Gospod Veber je to vedel, da se bo zgodilo, že zdavnaj, zato je tudi govoril o kraji stoletja in o veleizdaji. Sedaj, ko imamo pred seboj vse te spopade, pravzaprav lahko v živo spremljamo to krajo stoletja in veleizdajo. Še posebej zato, ker je ta koalicija šla zavestno v zrušitev programa, to se pravi strategije upravljanja z državnim premoženjem in tudi zavrnitev smernic, sama pa ni predložila nobenega dokumenta, niti enega od teh dokumentov, ki bi bil boljši od predloga prejšnje vlade. In to je bilo javno povedano. To se prvi, da gre ta koalicija zavestno s slabimi predlogi, nedodelanimi predlogi samo zato, da bi se to močvirje, kot je dejal gospod Zoran, razprodaje državnega premoženja lahko izpeljalo tako, kot tisti vplivni zadnji lobiji to urejajo.

Moram reči, da takega predloga, ki nastaja na tako šibki podlagi, kar zadeva upravljanje z državnim premoženjem in prodajo državnega premoženja, pravzaprav ni moč podpreti. Ker v ospredju so vsi drugi interesi, samo ne to, da bi to naredili transparentnost in da bi iz tega, kar se bo zgodilo, dobilo kar največ. Interes je pravzaprav diametralno nasproten od tega. To se vidi tudi že pri teh

odločitvah, ki so povezane, recimo, s prodajo Mercatorja. Mi smo v nekaj mesecih izgubili nekaj sto milijonov evrov, pa se ni zgodilo nikomur nič. Za en hlodiček 10 cm ali več bo pa 2 tisoč ali pa do 100 tisoč evrov kazni. To je pač naša sedanost. Tudi to je pristop te koalicije.

Skratka, predloga za kadrovskega popolnitev Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev, ki je nastal na tej podlagi ni moč podpreti. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Želi besedo še predlagatelj, Vlada? Je prijavljen, predlagatelj, Vlada ima 15 minut.

Izvolite, mag. Mitja Mavko, imate besedo.

MAG. MITJA MAVKO: Hvala lepa. Obljubim, da ne bom izkoristil polnih 15 minut.

Se zelo strinjamo z razpravo, ki je potekala v zvezi s pomenom Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Gre za zelo pomemben organ. Vlada je zato h kadrovskega popolnitvi tega zelo pomembnega organa pristopila z vso resnostjo. Objavljen je bil javni poziv v Uradnem listu, kot omenjeno, na uradni poziv se javilo 13 kandidatov.

Glede na to, da ima ta agencija izjemen pomen, je tudi v zakonu predvidena ustrezna zahtevana stopnja soglasja k potrditvi članov Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Potrebni je 46 glasov. V razpravi danes pa, žal nismo slišali ene besede o tem, da bi bil kateri izmed predlaganih kandidatov pomanjkljiv z vidika strokovnih kompetenc. Ravno zato, ker ima ta agencija tako izrazit pomen za delovanje kapitalskega trga, finančnih trgov v Sloveniji, se je Vlada trudila in imenovala, recimo temu, kandidate iz interesnega kroga stroke; stroke v tem pogledu, kot omenjeno prej, iz nabora obstoječih kadrov Agencije za trg vrednostnih papirjev, eden izmed kandidatov je namestnik direktorja, drugi izmed kandidatov je pomočnik direktorja že v Agenciji za trg vrednostnih papirjev, ena izmed kandidatk je trenutno direktorica Agencije za javni nadzor nad revidiranjem in druga je vodja oddelka korporativnih financ v mednarodnem podjetju. Vsi torej strokovno izredno utemeljeni kandidati in s tega vidika nas veseli, da kot vlada lahko predlagamo strokovno kompetentni paket kandidatov za Svet Agencije za trg vrednostnih papirjev, za katerega verjamemo, da bo tudi naprej lahko skrbel za red na naših finančnih in kapitalskih trgih. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Zaključujem razpravo.

Prehajamo na izvedbo glasovanja o Predlogu za imenovanje članov Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev.

V skladu s sedmim odstavkom 477. člena Zakona o trgu finančnih instrumentov

Državni zbor odloča s tajnim glasovanjem. V skladu s prvim odstavkom 92. člena Poslovnika zbora vodi tajno glasovanje komisija, ki jo sestavljajo predsedujoča ter štirje poslanci, ki jih izvoli Državni zbor.

Poslanske skupine so mi že posredovale predloge za člane komisije, ki vodi glasovanje. To so, prvič: mag. Mirjam Bon Klanjšček, Poslanska skupina Pozitivna Slovenija, gospod Zvonko Lah, Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke, gospod Branko Kurnjek, Poslanska skupina Državljsanske liste, gospa Iva Dimic, Poslanska skupina Nove Slovenije. Članica te komisije sem tudi jaz kot predsedujoča. Pri delu komisije bo sodelovala tudi generalna sekretarka gospa Mojca Prelesnik.

Ali kdo predlogu za takšno sestavo komisije nasprotuje? Če ne, prehajamo na odločanje o takšni sestavi komisije.

Glasujemo. Navzočih je 71 poslank in poslancev, za je glasovalo vseh 71, nihče proti.

(Za je glasovalo 71.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je komisija v predlagani sestavi soglasno izvoljena.

V skladu s tretjim odstavkom 92. člena Poslovnika Državnega zbora bodo poslanka in poslancev štiri glasovnice vročene tako, da pride vsak poslanec k mizi predsedujočega in pove svoje ime in priimek. Glasuje se tako, da se na vsaki glasovnici obkroži beseda "za" ali "proti". V skladu s petim odstavkom 91. člena Poslovnika Državnega zbora je neizpolnjena glasovnica neveljavna, neveljavna je tudi glasovnica, iz katere volja poslanke oziroma poslanca ni jasno razvidna. V skladu s sedmim odstavkom 477. člena Zakon o trgu finančnih instrumentov bo vsak od predlaganih kandidatki oziroma kandidati izvoljen, če bo zanj oziroma zanj glasovala večina vseh poslank in poslancev, to je 46 ali več. Glasovali bomo v dvorani v glasovalnih kabinah. Poslanke in poslanci boste izpolnjene glasovnice oddali v glasovalno skrinjico, ki bo v dvorani na mizi ob kabinah za glasovanje.

Prehajamo na izvedbo tajnega glasovanja. Prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se takoj zglasite v sobi 217, kjer boste prevzeli volilni material. Glasovanje se bo pričelo ob 16.35, torej čez 10 minut in bo trajalo do 16.50. Po končanem glasovanju prosim poslanki in poslanca, ki mi boste pomagali pri glasovanju, da se zberete v sobi 217.

Prekinjam to točko dnevnega reda in sejo zbora, ki jo bomo nadaljevali ob 17.15, torej čez 25 minut po glasovanju.

(Seja je bila prekinjena ob 16.26 in se je nadaljevala ob 17.20.)

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Spoštovane kolegice poslanke, kolegi poslanci, gospe in gospodje, nadaljujemo sejo.

Nadaljujemo s prekinjeno obravnavo 24.c točke, to je s Predlogom za imenovanje članov Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev

Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju mag. Primoža Pinoze za člana Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 15. julija 2013. Razdeljenih je bilo 78 glasovnic, oddanih je bilo 78 glasovnic. Neveljavna je bila 1 glasovnica, veljavnih pa je bilo 77 glasovnic. Za je glasovalo 50 poslancev, proti je glasovalo 27 poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bil mag. Primož Pinoza z večino glasov vseh poslancev imenovan za člana Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev.

Nadaljujemo z drugim kandidatom; zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju Primoža Damjanoviča za člana Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 15. julija 2013. Razdeljenih je bilo 78 glasovnic, oddanih je bilo 78 glasovnic. Neveljavni sta bili 2 glasovnici, veljavnih pa je bilo 76 glasovnic. Za je glasovalo 50 poslank in poslancev, proti je glasovalo 26 poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bil Primož Damjanovič z večino glasov vseh poslancev, imenovan za člana Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev.

Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju Vesne Stanković Juričič za članico Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 15. julija 2013. Razdeljenih je bilo 78 glasovnic, oddanih je bilo 78 glasovnic. Neveljavna je bila 1 glasovnica, veljavnih pa je bilo 77 glasovnic. Za je glasovalo 50 poslank in poslancev, proti je glasovalo 27 poslank in poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bila Vesna Stanković Juričič z večino glasov vseh poslancev imenovana za članico Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev.

Zapisnik o ugotovitvi izida glasovanja o imenovanju mag. Mojce Majič za članico Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev. Glasovanje je bilo v prostorih Državnega zbora dne 15. julija 2013. Razdeljenih je bilo 78 glasovnic, oddanih je bilo 78 glasovnic. Neveljavna je bila 1 glasovnica, veljavnih pa je bilo 77 glasovnic. Za je glasovalo 50 poslancev, proti je glasovalo 27 poslancev.

Na podlagi izida glasovanja je bila mag. Mojca Majič z večino glasov vseh poslank in poslancev imenovana za članico Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev.

Izvoljenim članom Sveta Agencije za trg vrednostnih papirjev iskreno čestitam k imenovanju in jim želim uspešno delo.

Pred zaključkom te točke dnevnega reda vas obveščam, da sem prejela odgovor Mandatno-volilne komisije: točka Določitev kandidacijskega postopka za imenovanje dveh

članov Sveta Fundacija za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji, Fiho, na seji delovnega telesa Mandatno-volilne komisije še ni zaključena.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Izvolite gospod Jože Tanko, imate proceduralno. Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Razrešitev gospoda Matjaža Juharta in mag. Vladimirja Pegana je bila na Mandatno-volilni komisiji izglasovano na 37. nujni seji 23. maja.

Kar zadeva glasovanja o teh dveh članih Fiho, je postopek na Mandatno-volilni komisiji zaključen in dokler ni odločitve Državnega zbora o razrešitvi ali pa o potrditvi ali nepotrditvi sklepa Mandatno-volilne komisije tudi ni možen noben drug postopek na to temo. Ni mi jasno, zakaj zadeva traja že skoraj dva meseca, da se o tej odločitvi Mandatno-volilne komisije ne odloča na seji Državnega zbora. V skladu s dosedanja prakso bi se to moralo zgoditi pač na tekoči seji, to se pravi, da bi že lahko v okviru majske seje, tudi junijske seje, zdaj imamo julijsko sejo, in o tem predlogu ne odločamo.

Glede na to, da sodijo kadrovske zadeve tudi med zadeve, ki jih je možno obravnavati na izredni seji Državnega zbora, lahko to opravimo tudi na izredni seji, vendar menim, da ni nobene potrebe in najkasneje danes bi morali o tem procesnem sklepu Mandatno-volilne komisije odločiti, ali podpreti predlog za razrešitev obeh gospodov ali pa zavrniti predlog Mandatno-volilne komisije.

Če bi predlog zavrnili, razpis oziroma nov kandidacijski postopek niti ni potreben več, ampak ni nobene obrazložitve že skoraj dva meseca, zakaj se o tem predlogu sklepa ne odloči. Predlagam, da poslanci zdaj, na tej zadnji redni seji odločamo tudi o potrditvi ali pa zavrnitvi sklepa Mandatno-volilne komisije glede teh dveh članov Fiha. Ni nobenih razlogov, da se zadeva zavlačuje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glede na prej povedano, zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 14. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v četrtek, 11. julija 2013, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopoljenega predloga zakona, je zbor na predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega

odstavka 138. člena Poslovnika zbora še na tej seji opravil tretjo obravnavo predloga zakona.

Ugotavljam, da k predlogu zakona za tretjo obravnavo ni bilo vloženih amandmajev.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil zaradi amandmajev, sprejetih na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora v drugi obravnavi, predlog zakona neuskkljen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Gospod Tanko, imate postopkovno pri 14. točki dnevnega reda? Izvolite.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa.

Spoštovana podpredsednica, postopkovno sem zahteval ponovno tudi že pri prejšnji točki, pri mandatno-volilni zadevah, zato ker odgovor, ki ste ga napisali, ni skladen z dejanskim stanjem. Mislim da je nedopustno, da kateri koli predsedujoči se tako ignorantno obnaša do tistih, ki zahtevajo postopkovne predloge.

Želim nedvoumno, da se Državnemu zboru pove, ali je bil na Mandatno-volilni komisiji postopek glasovanja o razrešitvi obeh kandidatov končan ali ni bil končan. Po podatkih, ki jih je navedla predsednica Mandatno-volilne komisije na 15. redni seji, to se pravi 13. junija, je nedvoumno povedala, da je bila razrešitev izglasovana. Sprašujem še enkrat, zakaj se ta predlog sklepa o razrešitvi gospoda Vladimirja Pegana in Matjaža Juharta že dva meseca ne sprocesira v Državnem zboru. Postopek je bil končan, glasovanje je bilo opravljeno, gospod Han je predlagal glasovanje o razrešitvi in izglasovano je bilo. Državni zbor mora ta postopek zaključiti. Ni nobene možnosti, da se to vrne na Mandatno-volilno komisijo in da se tam opravi ponovno glasovanje o tem, ali bosta razrešena ali ne bosta. To nalogo mora opraviti Državni zbor na plenarni seji. Ne se tukaj iti nekih igric, gospa predsedujoča, ker je to nedostojno za status Državnega zbora. Stvari morajo biti povsem nedvoumne, jasne in, kar zadeva odločitve, tudi čiste. Ne gre, da bi zdaj kar z neko interpretacijo pospravili z levo roko pod mizo in potem nadaljevali s sejo Državnega zbora.

Želim nedvoumen odgovor o tem, kdaj bomo o tem predlogu Mandatno-volilne komisije, ki je bil korektno izglasovan, odločali na seji Državnega zbora. Ne o kandidacijskem postopku, ker to bo ali ne bo, ampak o predlogu Mandatno-volilne komisije in razrešitvi teh dveh članov Sveta Fiha.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa, gospod Tanko.

Mag. Melita Župevc želi proceduralno, izvolite.

MAG. MELITA ŽUPEVC (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Zato, da bodo stvari nedvoumne in čiste in jasne, se mi zdi, da je prav, da v obliki proceduralnega odgovora, da mi ne boste očitali zlorabe poslovnika, odgovorim na zahtevo gospoda Tanko.

Če bi bil gospod Tanko – bi povedal korektno, zakaj se dva meseca vleče postopek že na seji Mandatno-volilne komisije; to je zato, ker so poslanke in poslanci želeli pred dokončnim odločanjem na seji Državnega zbora razčistiti vse dileme, ki se vežejo na imenovanje oziroma razrešitev teh dveh članov Fiho. Verjetno veste, da je Komisija za preprečevanje korupcije podala določeno mnenje, na podlagi katerega so se članice in člani MVK res odločili, da ta dva člana, gospoda Pegana in gospoda Juharta, na seji Mandatno-volilne komisije razrešijo. Vendar pa je na prejšnji seji Mandatno-volilne komisije pred koncem oziroma zaključkom te točke dnevnega reda prišlo do proceduralnega predloga, kjer je bilo ponovno predlagano, da se ta točka prekine pred nadaljevanjem postopka, kar je gospod Tanko pravilno prej ugotovil, da noben drug postopek ni možen, dokler ta dva, torej gospod Juhart in gospod Pegan, nista razrešena na seji Državnega zbora. Je pa gospod Tanko osebno eksplicitno nasprotoval, da se na prejšnji seji Mandatno-volilne komisije sprejme sklep, s katerim bi se postopek po seji Državnega zbora, današnji, torej tudi nadaljeval.

Toliko v pojasnilo.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Kako? Gospod Tanko, imate proceduralno še enkrat? Ne.

Hvala lepa. Samo malo. Ali želite še proceduralno?

Poglejte, vi ste dali proceduralno vaše mnenje, mag. Župevc je tudi podala proceduralno, torej lahko sama ugotovim, da sem ravnala v skladu s Poslovníkom Državnega zbora. Če Mandatno-volilna komisija Državnemu zboru ni predložila predloga sklepa, tudi pri točki Mandatno-volilnih zadev nisem mogla zadeve izpeljati.

Izvolite, gospod Matjaž Han, proceduralno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Mislím, da smo prišli v neko zagato, ki jo lahko brez problema rešimo. Vi veste, da se ta imenovanja gospoda Juharta in gospoda Pegana, kot sta rekla gospod Tanko in gospa Melita Župevc, vleče že dva meseca. S tem da poslanke in poslanci, ne leve in ne desne opcije, zaradi tega nismo nič krivi. Da samo jasno povem, ko smo nekateri glasovali prvič za ta dva gospoda, nas je protikorupcijska komisija obdolžila, da smo delovali koruptivno in da smo proti ne vem čemu glasovali za ta dva gospoda. Nakar smo na osnovi priporočila protikorupcijske komisije, to, kar ste vi Jože rekli, še enkrat razrešili na isti Mandatno-volilni komisiji ta dva

ista gospoda. Nakar so se, zaradi javnosti govorim, vključile vse pravne stroke te Slovenije in ugotovile, da pa vendarle poslanke in poslanci nismo storili napake, da je napaka nekje drugje. Zato sem, Jože, dobro veste, naredil tisti proceduralni predlog, da se – pred tremi dnevi na Mandatno-volilni komisiji, ker je trajala samo eno uro – zaradi časovne dimenzije, seja prekine, da bomo dobili še en papir od protikorupcijske komisije. Ta papir smo dobili 15. 7. in je danes na klopi.

Tako proceduralno predlagam, ker po poslovníku ni mogoče, da danes glasujemo o teh dveh gospodih, da se lahko – to, kar si na začetku rekel – odločimo in glede na to, da imamo še izredno sejo, lahko to na izredni seji naredimo. Vendar rabimo: prvič, stališče MVK, drugič, stališče Kolegija in tretjič uvrstimo na Državni zbor. Za danes pa je to žal nemogoče.

Kako bom pa glasoval, bom pa povedal, ko bo točka uradno uvrščena na sejo. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Meh je želel še postopkovno, s tem da bi samo opozorila, da smo točko Mandatno-volilne zadeve že zaključili.

Izvolite, gospod Meh.

SREČKO MEH (PS SD): Gospa podpredsednica, protestiram.

Danes se tukaj obravnava material, se pravi točka, o kateri nismo dobili ne materiala in prav nobenih pogojev, da bi lahko o tem razpravljali. Predlagam, da prekinete in omogočite vsem poslankam in poslancem, tudi tistim, ki nismo bili na Mandatno-volilni komisiji, da bomo imeli podatke in da bomo lahko prav odločali. Hvala lepa.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Seveda sem točko Mandatno-volilne zadeve že zaključila. Smo pred glasovanjem oziroma odločanjem o Predlogu zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodiščih.

Prehajamo na glasovanje. Navzočih je 83 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti 2.

(Za je glasovalo 52.) (Proti 2.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 15. točko dnevnega reda, to je s tretjo obravnavo Predloga zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o sodniški službi v okviru rednega postopka.

Državni zbor je v četrtek, 11. julija 2013, opravil drugo obravnavo navedenega predloga zakona. Ker so bili v drugi obravnavi sprejeti amandmaji k manj kot desetini členov dopolnjenega predloga zakona, je zbor na

predlog Vlade kot predlagateljice predloga zakona sklenil, da bo na podlagi prvega odstavka 138. člena Poslovnika Državnega zbora še na tej seji opravil **tretjo obravnavo** predloga zakona.

Prehajamo na razpravo o vložnem amandmaju, ki ste ga prejeli na e-klop. V razpravo dajem 26. člen in amandma Poslanske skupine SDS.

Želi kdo razpravljati? Želi.
Izvolite, dr. Vinko Gorenak.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Sicer smo želeli vložiti dva amandmaja, ampak smo se potem iz tehničnih razlogov morali odločiti samo za tega. Ta amandma, ker pač ni bil možen tisti o višini let starosti za začetek sodniške službe, ta amandma govori o tistem, kar je urejeno že praktično v celi Evropi, pri nas pa še ni, to je prehajanje sodnikov in tožilcev v odvetniške vrste. Naj vas spomnim, da ima to večji del Evrope urejeno in da se je to pri nas pokazalo kot velik problem. Velik problem zato, ker sodniki in tožilci praktično, recimo do nekega dne, do 24. ure opravljajo nalogo sodnika ali tožilca, tam so seznanjeni s takimi ali drugačnimi akti, dokumenti, spisi in tako naprej. Naslednji dan pa so odvetniki.

Imeli smo že znani primer gospoda Penka, ki se je še v času, mislim, da nekaj ur opravljanja tožilske službe, preprosto sestal s svojim bodočim klientom, to je z gospodom Zidarjem. Taki primeri niso dopustni. Na to nas opozarja tudi tisto, čemur lahko rečemo podatki o disciplinskih ukrepih zoper sodnike in tožilce. Te v večini evropskih držav imate, so prisotni in se izrekajo, pri nas jih imamo predvidene, izrekajo se ne. Zakaj? Ker je to sodiščem in tožilstvom onemogočeno, ker posameznik, ki oceni, da bi lahko izgubil sodniško ali tožilsko službo, prej odide v odvetniške vrste.

Zato mi še enkrat menimo, da bi bilo prav, da ta amandma podpremo. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin, za njim gospa Maša Kociper.

MAG. IVAN VOGRIN (PS NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani gospod minister, kolegice in kolegi!

Če sem pravilno informiran, v kar nisem čisto prepričan, je moje razmišljanje naslednje. Poskušamo si pomagati s primerom iz nogometa, ki je zelo popularen v Sloveniji. Imamo nogometno ekipo, ki jo pošljemo na igrišče. Imamo igrišče, imamo gledalce, imamo celo nasprotno ekipo, vendar igralci naše ekipe pa nočejo igrati, niso motivirani. Pravijo, da ne bodo igrali. Če pa igrajo, pa igrajo tako, da si zabijejo avtogole. Če sem pravilno obveščen, je proti zakonu sodniško društvo in sodniški svet. Kako bo ta zakon učinkoval? Približno tako uspešen bo, kot je bila naša ekipa. Zato mislim,

in sem to že nekajkrat danes povedal, konsenzualno moramo začeti zadeve delati, drugače si zabijamo avtogole. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospa Maša Kociper.

MAŠA KOCIPER (PS PS): Hvala lepa.

Razpravljala bi o amandmaju, o katerem zdaj teče razprava, in sicer bi povedala najprej vsem, ki niso bili prisotni na odboru, da je bila na odboru zelo poglobljena razprava o tem vprašanju opravljena in v tej razpravi sta med drugim Vlada in minister, resorni minister opozorila, da ta določba nikakor pravnosistemsko ne sodi v Zakon o sodniški službi. Ne moreš ti vstopanje in omejitve za poklic odvetništva urejati v Zakonu o sodniški službi. Ta določba, če kam, sodi v zakon na področju odvetništva, Zakon o odvetništvu.

Drugič. Opozorjeno je bilo, da bi bila lahko ta ureditev potencialno ustavnopravno sporna zaradi ustavne pravice do svobodne izbire poklica. In tretjič. V bistvu pravzaprav še vedno ne razumem točno, kaj je tako veliki problem SDS. Če sodnik ne opravlja dobro svojega dela in se namesto disciplinske sankcije odloči, da bo raje šel ven iz sodniškega poklica, je na segmentu sodniškega poklica težava rešena. Problematičnega sodnika ni več v sodniških vrstah. Če on gre v odvetništvo, ki je zasebna dejavnost, privatna dejavnost, kjer on opravlja privatni poklic v svojem svojstvu, je to pač njegov problem. Če mu ljudje ne bodo zaupali, ne bodo prišli k njemu in ne bodo najemali njegovih storitev. Ne vem, zakaj se mora tukaj država kot nek, ne vem, "big brother" vključevati v to, kaj bo tak sodnik potem delal.

In četrti argument. Gospod Gorenak, vam se zdi problem, da je bil ta sodnik pred tem seznanjen s spisom, sedaj pa postane odvetnik. Vsak odvetnik že po sedanji ureditvi, tako kot povsod po svetu, kadar postane odvetnik, se lahko v detajle seznanji z vsakim sodnim spisom. Se pravi, tudi če prej ni bil seznanjen, se lahko seznanji kasneje.

Skratka, zelo veliko razlogov je, da se tega amandmaja ne podpre in Pozitivna Slovenija ga ne bo podprla. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Dr. Vinko Gorenak, želite še enkrat razpravljati? Lahko, ker imate možnost.
Izvolite.

DR. VINKO GORENAK (PS SDS): Hvala lepa.

Poglejte, da vse to ne drži, kar ste vi navedli sedaj, vam bom povedal skozi druge zakone.

V Zakonu o policiji ne piše, da bi policist ne smel postati zasebni detektiv, ampak to piše v Zakonu o detektivski dejavnosti.

Druga zadeva. Ne more biti ustavno sporen člen, potem je sporen člen tudi tisti, ki prepoveduje policistom. Policist, ki lima liste, naj rečeva temu tako, opravlja relativno enostaven posel, nima nobenih dostopov do kakršnih koli policijskih težkih ali pomembnih podatkov, pa vendarle štiri leta ne more biti detektiv. In če torej policistom niso kršene pravice do dela ali ustavne pravice, potem tudi sodnikom verjetno ne bodo.

Tisto, kar se pa tiče vpogleda v spise in tako naprej, je pa stvar etičnih kodeksov in vseh ostalih zadev, za katere pa vemo, kakšna so vprašanja okoli tega, se spoštujejo ali pa ne, tu moramo biti enkrat končno dosledni. Če druge evropske države takšna določila poznajo, recimo Nemčija ali Avstrija, potem jih lahko vnesemo tudi v našo zakonodajo. Ne vidim nobenega razloga, da tega ne bi naredili, ker to bo šlo v korist sodstva samega in čisto nič drugega. Če pogledate nekatere druge pomembne stvari, če ste vi danes direktor raziskovalnega instituta, ne vem, na pamet bom zdaj rekel, v Gorenju Velenje, boste vi podpisali konkurenčno klavzulo, ki vam bo pet ali deset let prepovedala delati za Simens, kar je logično, ker se zapirajo ta znanja, ki so dragocena in tako naprej. Tako tudi naši državljani vlagajo v sodnike, absolutno vlagajo v sodnike, trajni mandat jim dajemo in tako naprej in ne vidim nobenega najmanjšega razloga, da ne bi omejili te njihove pravice avtomatsko naslednji dan oditi med odvetnike. Nič posebnega ni, tudi detektivi so privatniki takrat pri odvetnikih. Ampak vseeno to velja. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ker ne želi nihče več razpravljati, zaključujem razpravo.

Prehajamo na odločanje o vložnem amandmaju Poslanske skupine SDS k 26. členu.

Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 36, proti 44.

(Za je glasovalo 36.) (Proti 44.)

Ugotavljam, da amandma ni sprejet.

Končali smo z odločanjem o amandmaju. Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista opozorili, da bi bil predlog zakona zaradi sprejetih amandmajev na seji matičnega delovnega telesa oziroma Državnega zbora neusklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona. Glasujemo. Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 52, proti nihče.

(Za je glasovalo 52.) (Proti nihče.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Nadaljujemo s prekinjeno 9. točko dnevnega reda, na obravnavo Predloga zakona o interventnih ukrepih na področju

trga dela in starševskega varstva, nujni postopek.

Prehajamo na **tretjo obravnavo** predloga zakona, prehajamo na razpravo in odločanje o posameznih amandmajih in členih. V razpravo dajem 3. člen in vloženi amandma poslanskih skupin Pozitivna Slovenija, Socialni demokrati in Državljska lista.

Želi kdo razpravljati?

Besedo ima dr. Andreja Črnak Meglič.

DR. ANDREJA ČRNAK MEGLIČ (PS SD):
Hvala lepa, gospa podpredsednica.

Amandma, ki ga vlagamo, razveljavlja zadnji stavek v prvem odstavku, ponovno pa uvaja določbo, da tiste osebe, ki bodo upravičene do oprostitve plačila prispevkov za socialna zavarovanja navkljub neplačilu prispevkov za pokojninska, invalidska, zdravstvena in druga zavarovanja, da bodo upravičena do enakega obsega pravic iz navedenih socialnih zavarovanj, kot če bi bil prispevek delodajalca plačan.

Kako to utemeljujemo? Utemeljujemo s tem, da je ukrep, ki ga sprejemamo s tem interventnim zakonom, interventne narave in zamejen na dve leti, torej velja največ do 31. 12. 2014, in na nek način uvaja pozitivno diskriminacijo določene skupine prebivalcev Slovenije, za katero smatramo, da je do tega več kot upravičena, saj smo se v zadnjem obdobju srečali z največjim porastom brezposelnosti mladih v Sloveniji, ki je predhodno veljala za dokaj vzoren primer držav z relativno nizko stopnjo brezposelnosti mladih.

Drugi del se navaja na to, da so določene kategorije po naši veljavni zakonodaji na nek način že pozitivno diskriminirane in ne vplačujejo sorazmernega deleža prispevkov. Tako bi, recimo, lahko, če izvezem neko kategorijo, kot so kmetje, ugotovili, da bodo ti mladi, ki bodo od minimalne plače plačevali prispevke, recimo, da vzamemo minimalno plačo, plačevali več kot te kategorije upravičencev. Pri pokojninskem zavarovanju je to razmerje takšno, da, recimo, za širši obseg pravic kmetje v povprečju letno plačajo 880 evrov, medtem ko bi ti ljudje plačali tisoč 460 evrov. Še bistveno bolj je komplicirana zadeva pri zdravstvenem zavarovanju, razpravljali smo dve uri in tam sem pojasnila, da imamo nepojasnjene razlike v višini plačevanja prispevkov v zdravstveno blagajno, razmerje je 1 : 10, in to popolnoma neupravičeno, pri čemer tisti, ki smo zaposleni, plačujemo 2 tisoč 400, tisti, ki so samoplačniki ali pa v kakšnem drugem sistemu, pa lahko tudi samo 240 evrov na leto.

Dejstvo je pa še to, da v primeru izpada teh prihodkov, ki so začasne narave, tudi sedaj veljavni pokojninski zakon določa, da manjkajoča sredstva med vplačili zavarovancev in potrebami za tekoče izplačevanje pokojnin, izplačuje oziroma doplačuje tudi proračun. Na nek način je to že zagotovljeno.

Pri zdravstvenih prispevkih pa, kot pravim, je prvo vprašanje, o katerem se moramo vprašati seveda to, ali so razlike, s katerimi se srečujemo, upravičene in zaradi česar prihaja do izpada prispevkov tudi v višini sto milijonov na letni ravni. Morda še to, ti mladi, ki jim bomo ponudili delo – jaz res upam, da jih bo 5 tisoč –, bodo vplačevali v proračun in v obe blagajni in na ta način bosta obe blagajni bogatejši za 7,4 milijona.

Skratka, dobili bomo bistveno več, kot na nek način dali. Zato menimo, da je pravzaprav amandma, ki ga vlagamo upravičen. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Gospa Romana Tomc, mag. Andrej Vizjak.

Izvolite, gospa Romana Tomc.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Bi se odzvala na vloženi amandma in za začetek ugotavljam, da gre ali, prvič, za nerazumevanje tega, kaj smo mi s svojim amandmajem želeli povedati, ali pa, kar je pa še huje, za zavajanje. Namreč, ni pomembno, da gre za interventni ukrep in jasno je, da razlike v vplačilu prispevkov vedno bodo, trenutno so in bodo še v nadaljevanju. Zato pa imamo solidarnostni sistem, ki ga mi tudi podpiramo.

Ampak naš amandma ni šel v smeri, da se kakor koli diskutirajo pravice tistih, ki bodo deležni tega ukrepa, to se pravi pravice mladih. Ni problem v tem, seveda jim bodo priznane pravice v enakem obsegu, kot če bi vplačevali v pokojninsko oziroma zdravstveno blagajno. Tudi drugim kategorijam so kljub neplačilu prispevkov priznane enake pravice. To ni bila naša poanta. Naša poanta je bila samo to, da mora biti zadeva transparentna in da je problem preglednost javnih financ danes v slovenskem prostoru zelo velik, s takšnim načinom pa ga še poglobljamo.

Vlada pravi, da ta predlog ne prinaša za seboj nobenih finančnih učinkov. Če je temu res tako, zakaj je potem problem zapisati, tako kot smo predlagali z amandmajem SDS? Da torej te prispevke poravna država.

Če temu ne bo tako, se sprašujem naprej – zakaj pa ravno mladi? Samo mladi. Seveda so ogrožena kategorija, seveda imajo problem, ampak ogrožene kategorije so tudi drugi, pa so invalidi, pa so dolgotrajno brezposelni in jutri se bodo pojavili še kakšni tretji, za katere bomo lahko rekli, poglejte, to so danes tista skupina, ki nujno potrebuje pomoč države, pa jih bomo oprostili plačila prispevkov. Si predstavljate, da bi to naredili za več skupin ljudi? To, kar se danes dogaja, je še dodaten korak k destabilizaciji obeh blagajn, pokojninske blagajne in zdravstvene blagajne. Zaradi tega ukrepa se v to blagajno ne bo nateklo toliko sredstev, kot bi se jih lahko. To bo pomenilo

pritisk na vse tiste, ki iz teh blagajn črpajo, da se jim, ker je denarja premalo, znižajo pokojnine ali pa, recimo, omeji košarica pravic iz zdravstvenega zavarovanja.

Da zaključim s tem. Upam, da smo dovolj velikokrat poudarili, da ta ukrep podpiramo. Strinjamo se s tem, da so delodajalci nagrajeni s tem, da če zaposlijo brezposelno mlado osebo, jim ni treba plačati prispevkov. Menimo, da je to dober ukrep, potreben ukrep in ga kot takega zelo močno podpiramo. Hkrati pa na drugi strani pričakujemo, da bo ta ukrep transparenten, da se ve, kdo bo te pravice, ki bodo iz naslova nevplačila prispevkov, plačeval; da se to natančno ve. Da bo te prispevke plačevala država iz proračuna.

Če je obrazložitev Vlade točna, če pri tem niso zavajali, če pri tem ne gre na napad na pokojninsko in zdravstveno blagajno, če zaradi tega ne bo nič prispevkov manj, zakaj potem takšne manipulacije tudi s takšnim načinom, kot ste ga sedaj predložili z amandmajem. To, kar ste želeli narediti sedaj, ste želeli vzpostaviti prvotno stanje. Gre za popolno nerazumevanje ali pa zavajanje pred slovensko javnostjo in podcenjevanje spoštovanih kolegov, ki smo vam zelo lepo in obširno razložili, kje vidimo problem: ne v spodbujanju zaposlovanja mladih, ne v oprostitvi plačila prispevkov, ampak samo v tem, da delate sistem javnih financ še bolj netransparenten in še bolj nevzdržen. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:

Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak ima besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovani!

Tudi sam se pridružujem stališču, da nikakor ne nasprotujemo, nasprotno, podpiramo ukrepe, ki spodbujajo zaposlovanje, zlasti mladih, recimo, in tudi ostalih ranljivih skupin. Da to niso prazne besede, je potrjeno tudi v pokojninski reformi, kjer smo oprostili delodajalce, ki zaposlijo brezposelno mlado osebo do 26. leta starosti, polovice plačila prispevkov v prvem letu in 30 % vplačila prispevkov v drugem letu, vendar smo jasno napisali, da manjkajoče prispevke plača državni proračun.

Res je tudi to, kar je povedala v obrazložitvi gospa Meglič, češ da različne kategorije ljudi plačujejo različne prispevke. Da. Vendar unicum bi bil, da bi bil nekdo danes oproščen plačila prispevkov za isti obseg pravice. Samo za določene kategorije, pač kmetje imajo drugačne prispevke, eni in drugi imajo drugačne prispevke, vendar nihče ni do polovice oproščen prispevka ali v celoti, nihče. Oprostitev plačila prispevkov za pričakovan obseg pravic nima nihče danes. To bi bil unicum, ki bi se začel dogajati, in verjemite mi, da bo načel neko logiko; in ne samo to, da bo tudi podrł nek koncept obeh blagajn. Tako zdravstvena blagajna kot pokojninska blagajna

temeljita na zavarovalnem principu. To se pravi, zavaruješ se za določen obseg pravic, zato ti ali nekdo drug plačuje premijo. To je tipičen zavarovalniški princip. In ne moreš imeti istega obsega pravic, če si oproščen premije. Enostavno to ne gre, to je načetje tega sistema. To je ena stvar.

Druga stvar, češ Vlada smatra, da je treba k določenim kategorijam pristopiti naproti, da delodajalce oprosti plačila, potem je tudi prav, da prevzame to plačilo nase. Naj vas opozorim na pokojninsko blagajno, ki smo jo, oziroma pokojninsko reformo, ki smo jo soglasno sprejeli v tem parlamentu. V definiciji pokojninskega zavarovanja je zapisano, da je pokojnina pravica, ki izhaja iz zavarovanja na podlagi plačanih prispevkov. Torej, spoštovani, ali ni rešitev, ko se neka populacija delno oprosti plačila prispevkov, v nasprotju s to definicijo? Kajti, na eni strani pišemo in govorimo, da bomo ohranili ves obseg pravic, po drugi strani pa povemo, da ni treba v celoti plačati prispevkov za ta obseg pravic. Povem vam, da to ruši načela ne samo transparentnosti javnih financ, temveč tudi osnovna temeljna načela funkcioniranja obeh blagajn.

Naprej, zadeva niti približno ni tako finančno nevtralna ali skromna, kot predlagatelji navajajo. Ne podcenjujem poslank in poslancev, da znate tudi računati, jaz to vem, in en čisto preprost izračun pokaže, ki je na podlagi podatkov, ki jih Vlada navaja, sledeč. Vlada navaja, da se je v letu 2012, ko pravi, da je bil rekorden porast števila brezposelnih zlasti med mladimi, zaposlilo 20 tisoč mladih ljudi do 30. leta. 20 tisoč so jih delodajalci zaposlili brez tega ukrepa, in tudi takrat še ni veljala pokojninska reforma, tudi brez ukrepa znižanega plačila, recimo, prispevkov. To se pravi, lahko smatramo, da je zaposlitev 20 tisoč ljudi pod 30 let neka normalna zaposlitvena, nek proces, ki traja, ne glede na ukrepe. 20 tisoč mladih se je torej zaposlilo. Za te mlade delodajalci plačujejo polne prispevke. Verjetno lahko smatramo, če se je to zgodilo leta 2012, ker mladi pač nastajajo, hvala bogu, se bi to zgodilo tudi leta 2013 ali 2014 in leta 2015, približno 20 tisoč mladih novih zaposlenih do 30 let. Spoštovani, če ta ukrep velja, mi verjemite, da se ne bo samo 5 tisoč dodatno zaposlilo, ampak se bo vseh teh 25 tisoč, obstoječih 20, ki pridejo, in teh 5 dodatnih pod pogoji brez plačila prispevkov delodajalcev, kar pomeni izpad v zdravstveni blagajni med 10 in 12 milijonov evrov letno. Da ne govorim o izpadu v pokojninski blagajni. Torej, teh 20 tisoč, ki bi se jih tako ali tako zaposlilo leta 2014 in bi bili za njih plačani prispevki, zdaj po novem ne bodo; in to je problem.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak, imate besedo.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Če menite, da je 20 tisoč ljudi, ki se je lansko leto zaposlilo dovolj, in negiramo dejstvo, da je leta 2012 Slovenija beležila najvišji porast med brezposelnostjo mladih, ne potrebujemo takšnega ukrepa. Če menite, da je številka 20 tisoč O. K. in da se bo 20 tisoč brez problema tudi letos zaposlilo in da lansko leto številka 20 tisoč v redu, je na žalost podatek, da imamo pa 28 tisoč brezposelnih. Govorim o tem, da ukrep je v specifičnih razmerah, v razmerah, ko imamo v državi najvišjo stopnjo porasta brezposelnosti mladih znotraj Evropske unije. Evropska komisija, OECD v svojih študijah države članice tudi pozivajo k zmanjšanju stroškov dela za mlade. To je eden izmed ukrepov, ki je predlagan in katerega se države članice zaradi situacije, v kakršni so mladi, tudi poslužujejo.

Torej, če ukrep obravnavamo, da se ne bi nič zgodilo, potem bi bilo bolj idealno, da pustimo, da imamo 20 tisoč zaposlenih in vsi ti plačujejo prispevke, tako kot ste rekli, tako delodajalca kot delojemalca. Mi pa želimo s tem ukrepom, da bi se zaposlilo več kot 20 tisoč, ocenjujemo, da se jih bo 5 tisoč zaposlilo, medtem pa dajemo varovalko tudi na podlagi razprave na matičnem odboru, da ni več samo tisti, ki so en mesec prijavljeni na zavodu, ampak tri mesece, prav zaradi tega, da ne bi prihajalo do substitucije tistih, ki so bili prej zaposleni pri posameznemu delodajalcu za določen čas, da potem ne bi tega naredili.

Hkrati sem na razpravi, ki je potekala v okviru tega zakona, večkrat pojasnila, da bomo budno spremljali, da ne bi prišlo do številke, kjer bi prihajalo res do substitucije, ker to ni namen tega zakona.

Ko primerjamo finančne posledice in prilive v pokojninsko kot tudi zdravstveno blagajno, se vedno primerja, kaj bi bilo, če bi bili ti zaposleni in bi se plačevalo te prispevke. Ti mladi niso zaposleni, zato je treba realno primerjati številko in plačila, ki jih plačajo v pokojninsko in zdravstveno zavarovanje kot brezposelni. Tukaj imamo dogovor. V pokojninsko ne vplačajo nič, predvsem če so iskalci prve zaposlitve, ki ne plačujejo prispevkov in nimajo denarnega nadomestila, v zdravstveno blagajno plačajo 14 evrov kot občani. Torej dejansko gre za plus, ker sedaj bodo plačani vsaj prispevki delavca in ti so višji, kot gre v primeru prispevkov za ožji obseg zavarovanja kmetov ali širši obseg tako za pokojninsko kot zdravstveno.

Strinjam pa se, gospod Vizjak, da je idealna situacija, ko so vplačani prispevki, ko je vse tako, kot mora biti. Ampak, na žalost stanje v tej državi predvsem glede brezposelnosti mladih ni tako, kot bi si želeli, zato je ta ukrep kot spodbuda specifičen. Zakaj do 30 let smo tudi Računskemu sodišču zelo jasno odgovorili s številkami, ker dejansko ta skupina predvsem v zadnjem obdobju beleži največji porast med vsemi skupinami, torej tudi če primerjamo starejše, je ta skupina najbolj ranljiva. Ranljiva je predvsem zaradi tega, ker gre tudi za mlade

ljudi, ki so v času formiranja družine, in verjamem, da ukrep, tudi če jih zaposlimo – bomo zelo veseli, če bomo pet tisoč novih zaposlili – ampak če jih zaposlimo vsaj nekaj, bo to na dolgi rok za te mlade, za to državo mnogo bolje, kot če se zdaj prerekamo o tem, ker vi točno veste, v čem je problem: v tem trenutku zagotoviti denar na način, ki točno v tem trenutku bremeni proračun, medtem pa se mi včasih zdi ob tej razpravi, kot da bi želeli, da je problem to, da niste predlagali ukrepa vi; v okviru Spiza morda do 30 let in da ste predlagali zgolj 50 % olajšav.

Mislím, da ne gre nikakor za destabilizacijo blagajn, gre za to, da se mladim da možnost in ko se jim bo dala možnost, bodo plačevali več kot brezposelne osebe in bomo od tega imeli vsi več, tudi pokojninska in zdravstvena blagajna, kot če tega ne storimo.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Replika mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Spoštovana ministrica, začeli ste svojo razpravo tako, kot da mi temu nasprotujemo. Niti približno! Jaz sem petkrat podčrtal in še zdaj šestič podčrtujem: mi ta ukrep pozdravljamo in sem zelo vesel, da ste bili tako ambiciozni, da ste ga predlagali. To je v redu.

Ukrep je dober, to se pravi, da se subvencionira, poudarjam to besedo, prispevek delodajalca za socialno zavarovanje za to kategorijo. Smo za to. Vendar, za božjo voljo, nekdo mora plačati prispevke! Ne morete pa vi priznati ene pravice, ene oprostitve in reči, da tega ne bo nihče plačal, pravica pa gre. To je pa neodgovorno, spoštovana ministrica, to je moj očitek. Mi smo za to, da se poveča število vključitev mladih v zaposlitve za nedoločen čas, zato smo, ne nazadnje, celo kopico reform tudi lani delali in sprejeli, vendar morajo biti zadeve jasne in transparentne tudi, kar se tiče javnih financ.

Poslušajte, tem mladim delate lahko tudi na tak način, levjo uslugo, saj bodo oni to sami plačali. Ti ljudje bodo davkoplačevalci in bodo to morali plačati, kar jim danes vi dajete. Mislím, da je bolje, če že dajete, da poveste, kdo je tudi plačnik prispevkov.

In spoštovana ministrica, z amandmajem, ki smo ga sprejeli, nismo nič drugega naredili, kot samo to, da smo rekli, da te prispevke, ki bi jih morali plačati delodajalci, plača proračun Republike Slovenije, kot smo to naredili v pokojninski reformi, ker to je edino korektno. Ne moremo pa pravice priznati, plačnika ne določiti in sem pravzaprav vesel, da ste pritrdili tudi mojim izračunom. Namreč, še enkrat, če se brez tega ukrepa zaposli 20 tisoč ljudi, jaz se z vami strinjam, to je premalo, želimo si vsi, da je več in zato je prav, da so takšni ukrepi. Ampak, če se jih zaposli tako ali tako 20 tisoč, verjetno v malih podjetjih – v

kakšnem Telekomu še kje kakšnega zaposlijo in v energetiki oziroma v podjetjih, ki ne občutijo toliko krize, te bi tako ali tako zaposlili. Vendar, ko bo ta ukrep na mizi, bodo zaposlil, ker bi tako ali tako zaposlili, vendar bodo izkoristili ta ukrep. Kar pomeni, da če ne bi bilo ukrepa in plačnika, bi bil prispevek v blagajno, tako ga pa ne bo. In ne meni govoriti, da ne bo imela zdravstvena blagajna – o zdravstveni blagajni se je veliko razpravljalo – primanjkljaj zaradi tega. Ker bo manj zavarovancev, ki bodo plačevali prispevke v celoti, ampak bodo samo delno, koristili bodo pa enako kot prej.

Zato vam govorim, da je samo za zdravstveno blagajno izpad približno 10 milijonov evrov, na podlagi vaših izračunov. Kajti, če seštevate 25 tisoč ljudi in jih oprostite prispevka, hkrati pa upoštevate, da je bil za 5 tisoč ljudi plačan nižji prispevek, boste prišli do številke 10 milijonov. To sva zadnjič z vašim koalicijskim kolegom računala na odboru. Če imate to možnost, da si privoščite takšen dodaten primanjkljaj v zdravstveni blagajni, potem kar ... In tudi ne vem, kako je to v liniji z načelom upokojujencev, češ da je za pravico iz pokojninske blagajne potrebno plačati prispevke. Ne vem, ali je to v skladu s tem načelom. Pravice bodo šle, prispevki pa ne bodo plačani.

Torej, če boste ... / izklop mikrofona/

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Naprej so se prijavili k razpravi gospod Andrej Čuš, potem gospod Bojan Starman in potem gospod Matevž Frangež in gospa Alenka Jeraj, Ramšak ...

Izvolite.

ANDREJ ČUŠ (PS SDS): Hvala za besedo.

Zdaj predlagam, da se drugič odpre krog za prijavo, ker je očitno še kar nekaj interesa.

Ampak, ko že govorimo o spodbujanju mladih, sem tisti prvi, ki bo dal roko v ogenj, ki bo dal glavo stran za zaposlovanje mladih. Ne zaradi tega, ker to delam zaradi kampanje, ampak ker kot mlad posameznik to vsak dan doživljam, živim in ko vidim situacijo med svojimi sovrstniki, se tudi zavedam, da je težko.

Tudi v Slovenski demokratični stranki z našim amandmajem ni bil namen šikaniranja ali oviranja; celo obratno, rekli smo, da podpiramo te amandmaje, tudi zaposlovanje mladih, ampak želimo si več transparentnosti. Kdo bo te pravice, prispevke, ki ne bodo prišli v proračun, pokrili? Verjetno proračun – ali je to kaj drugega? V Slovenski demokratični stranki si prizadevamo samo za več, če rečem, transparentnosti.

Danes smo tukaj veliko govorili in sprejemali tako imenovanih redakcijskih amandmajev in po mojem mnenju bi lahko tudi naš amandma, ki je bil sprejet, štel kot redakcijskega. Zakaj? Ker samo pove, kdo pije in kdo plača.

Kot drugo bi rad povedal, da sem v Državnemu zboru v teh petih mesecih velikokrat slišal: tukaj sem šestnajst, tukaj sem štirinajst, bilo koliko let. Mogoče je pa tudi čas, da se kdaj sami pri sebi vprašate, da ste za to nastalo situacijo med mladimi odgovorni tudi vi. Veliko je na sistemski ravni na področju zaposlovanja, ampak veliko je tudi na izobraževalnem sistemu. Gospod Breznik je danes imel nekaj dobrih razprav o pomanjkljivosti izobraževalnega sistema, pa so vas poslanci koalicije vzeli kot nič, da je naše izobraževanje odlično in da so vsi takoj zaposljivi. Pa niso! Ker nihče ne ve, kaj sploh pomeni praksa.

Kot sem že rekel, naš amandma je predvsem redakcijske narave, po drugi strani pa so me zmedle te vaše razprave, kako smo slabi, kako smo mi najslabši v Evropi in tako naprej. Če smo najslabši v Evropi, mi pa, prosim, povejte, zakaj pa smo za pobudo za mlade dobili samo 9 milijonov evrov od 6 milijard evrov. Če smo tako slabi, mi, prosim, povejte! Pa je zadnjič ministrica sicer to povedala, ampak še vseeno, če smo tako slabi, če nam tako teče voda v grlo, bi človek pričakoval, da bi dobili ne 9 milijonov evrov, ampak vsaj kaj več.

Amandma, ki je bil prej sprejet, videli smo potem tudi hitro to vašo ihto, vaše težave, prepire. Moram reči, da je bilo kar malo tragikomično to spremljali. Ampak kot sem že rekel, samo definirajmo, kdo pije in kdo plača. Za prispevke, ki bi sicer bili plačani, povejmo, kdo bo to izgubo pokrtil. Mi se samo zavzemamo za transparentnost, ampak tako ali tako vemo, da transparentnost levim vladam ne pomeni veliko.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Bojan Starman.

BOJAN STARMAN (PS DL): Hvala lepa za besedo.

Tudi jaz zelo podpiram ta zakon, spodbujanje zaposlovanja mladih. Mislim, da je prišel še celo prepozno. Lahko bi bilo celo še bolj spodbuden, kot je v tej obliki, da se delodajalci oprostijo plačila prispevkov za invalidsko in zdravstveno zavarovanje. Sam sem že velikokrat predlagal, da bi bilo mogoče na tak način sistemsko lahko rešiti kakšno panogo v državi, tudi kakšno delovno intenzivno branžo, če bi se država odpovedala delu davkov, pa bi ostala delovna mesta, pa bi dobila nekaj od ljudi, ki bi delali, ki bi ustvarjali novo vrednost, tako pa ne. Vendar pa ne razumem, zakaj se to enostavno ne reši in ne naredi praktično ... Tako v obračunih podjetij, tako v obračunih sistema je vedno zelo enostavna varianta, da se ta enostavno obračun naredi, delodajalec vplača ustrezne blagajne in zahteva refundacijo od Ministrstva za delo, družino in tudi Ministrstvo za delo bo na osnovi izplačil za te namene imelo dobro opravičilo za eventualno refundiranje sredstev iz Evropske unije, ki ste jih dobili. Če

ne, je pa zadeva nekam potlačena in mislim, da sploh ni problema, da se tukaj dogovorimo, ko nobeden ne nasprotuje vsebini, nobeden ne nasprotuje zadevi. Zakaj ne bi tehnično redilo tako, da bo jasno, da bo transparentno in da bo tudi izvedljivo v vseh programih, ki jih ne bo treba popravljati. Zadeva je tako enostavna, jo imamo v praksi v veliko primerih in ne bi bil nič proti, če bi še drugi del deloma plačala država. Se pravi, tukaj govorimo o 24,5, pa mogoče je kdo mislil, da ne bo treba plačati prispevkov pri mladih za invalidsko in zdravstveno blagajno. Mi pa vemo, da delodajalec plačuje, ne vem, včasih je bilo približno 16,5 na te naslove, iz bruto osebnih dohodkov gre pa 24,9 za te namene – ne vem, če sem desetinko dal gor. In tega nič ne plačuje država. Marsikdo bo mislil, da tudi te plačuje. Država pomaga samo v tem delu. Nič ne bi bil proti, če bi tudi v tem delu, samo pač jasno: obračun in refundacija. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Matevž Frangež.

MATEVŽ FRANGEŽ (PS SD): Prvič. S tem ukrepom se zelo jasno kaže, kje je prioriteta protikrizne politike; in ta mora biti na mladih. Mladi so že dolga leta in vedno bolj strukturni problem številka 1; zato ker nimajo priložnosti, ker nimajo možnosti, zapadajo v vedno dolgotrajnejšo izključenost iz trga dela in to postaja vedno bolj dolgoročen problem. Jaz sem vesel, da se s pametnim ukrepom s tem spoprijemamo. Mlada oseba, mlajša od 30 let, ki je v evidenco brezposelnih na zavodu za zaposlovanje vpisana vsaj tri mesece, bo deležna oprostitve plačila prispevkov za socialno zavarovanje za delodajalca, ki jo bo zaposlil za nedoločen čas za čas trajanja ukrepa vsaj 24 mesecev. To je ena od ključnih spodbud, zato da zaposlovanje mladih premaknemo z mrtve točke.

Drugič. To je ciljan ukrep. Marsikdo v tej dvorani je zaveznik različnih davčnih olajšav, zmanjševanj davčnih obremenitev. Kje je ciljnost teh davčnih razbremenitev? Praviloma se prelijejo samo v povečano zasebno potrošnjo tistega, ki mu je davek oproščen ali zmanjšan. Tukaj zmanjšujemo breme zato, da bo nekdo zaposlil mladega človeka, da mu bo dal priložnost in da bo ta mladi človek tudi začel plačevati svojo pokojninsko in zdravstveno zavarovanje. V tistem delu prispevkov, ki odpadejo na delojemalca. V predhodnih razpravah, meni je žal, da gospoda Vizjaka, prej ko smo imeli o tem bogato razpravo v Državnem zboru, ni bilo, ampak o tem smo veliko govorili in tudi empirično pokazali, da sta zdravstvena in pokojninska blagajna na boljšem. Če nadaljujem, morda se je pa v kakšni od razprav ene od opozicijskih poslank vendar pokazalo, kje je problem. Začela se je spraševati, zakaj ravno mladi, zakaj ne kakšna druga ranljiva skupina. Prepričan sem, da tudi zato, ker so

prav mladi tisti obet največje multiplikativnosti. Oni imajo danes največjo potrebo; ustvarijo si družino, želijo si ustvariti dom in to lahko, potem ko bodo dobili varno zavetje zaposlitve, požene tudi celotno ekonomijo.

Še nekaj o podpori, ki jo je država izborila, ki jo je Anja Kopač Mrak, ministrica te vlade izborila v Bruslju. Zakaj Sloveniji ni uspelo pridobiti več sredstev za zaposlovanje mladih? Zato, ker glede na kriterije, ki so bili na mizi, Sloveniji pravzaprav ni pripadalo nič denarja. In zato je 10 milijonov evrov za zaposlovanje mladih uspeh. Uspeh Anje Kopač Mrak in te vlade. Gre za začasni ukrep, z amandmajem smo danes že rešili vprašanje, ki zmanjšuje atraktivnost tega ukrepa za zlorabe. Verjamem pa, da se bo tudi pri tem ukrepu pokazalo tisto, kar se kaže pri spodbudah za samozaposlovanje. Tam statistike kažejo, da kar 70 % samozaposlenih ostane samozaposlenih tudi po koncu obdobja spodbud. Iskreno upam, da bo tako tudi v tem primeru. Zato vsi tisti, ki želite mladim v tej državi dobro, vsem tistim, ki podpirate to, da letno 1,5 milijarde evrov dofinanciramo v pokojninsko blagajno za neko drugo generacijo, da pomislite na to, da je čas, da v tej državi damo nekaj tudi mladim; eno spodbudo za to, da pridejo na trg dela in da na njem dobijo priložnost. Zato pozivam vse: glasujte za.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Repliko ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Bravo, gospod Frangež. Ampak, ne vem, komu ste govorili. Koga prepričujete, da je ta ukrep potreben? Nas? Ga podpiramo! Ne glede na to, kot pravite, da imate težave s tem, da nam verjamete in da bi še kakšno drugo ciljno skupino. Ne, podpiramo ga. Ta ukrep podpiramo. Naš zadržek je samo eden: da, če ta ukrep nekaj stane, ga plačajmo. Ne pa, da priznamo pravico, plačnika ne določimo, plačnik bo prišel, prej ali slej, ker bo treba sanirati to luknjo v zdravstveni blagajni, ampak plačniki bodo drugi, morebiti še bolj ranljive skupine. Če se je vaša vlada, če se ta parlament odloči to podpreti, bom z veseljem stisnil "za", ampak določimo tudi plačnika te podpore mladim.

Gospod Frangež, neodgovorno do mladih je, da prelagamo bremena z današnjega dne na bodoče rodove, kar delate s tem zakonom. To, če ne definirate prispevkov, prelagate problem blagajn v prihodnje in mladi ga bodo sanirali v prihodnje. To ni fer. To je prelaganje bremen na prihodnje rodove, s tem da danes vsečne ukrepe sprejemate. Ni prav, ni fer in ni pravično in ni transparentno, vizavi javnih financ. Mislim, da so tudi marsikatera javne finance zašle v probleme zaradi kup takšnih lukenj. To je lahko precedens, jutri smo lahko vsečni do ene druge kategorije, bomo podoben zakon sprejeli in tako naprej.

Spoštovani, v Slovenski demokratiški stranki in osebno podpiram ta ukrep. Vendar želim samo to, da se ve, kdo je plačnik teh prispevkov in nič drugega.

Spoštovani gospod Frangež, repliciram vam zaradi tega, ker ste zlorabili in govorili, češ, da takrat, ko je obširna razprava potekala, me ni bilo. Obširna razprava na to temo je potekala v poznih večernih urah na odboru. Danes sem bil pa v Državnem svetu, ker sem moral predstavljati pred pristojno komisijo zahtevo za izredno sejo, ki bo jutri. Sem bil v tem parlamentu in ne morem biti, pač fizično se ne da, da sem na dveh koncih hkrati.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Za repliko je prosila gospa Romana Tomc in ima besedo.

ROMANA TOMC (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Prepoznala sem se v tistem delu, ko je kolega Frangež govoril o opozicijski poslanki, glede na to, da sem jaz edina razpravljala, verjamem, da je s tem mislil mene, se pa bojim, da me je zelo narobe razumel. Zelo narobe razumel zato, ker ste izpostavili, da sem se začela v svoji razpravi spraševati, zakaj ravno mladi. Res je. Zakaj ravno mladi? Ampak to ne iz razloga, da bi kakor koli oporekala temu ukrepu – nasprotno! Vsi smo večkrat poudarili in najbrž bomo morali še nekajkrat, ker boste z nasprotni strani vedno znova poudarjali, da nekako smo proti temu ukrepu. Ni res, nismo proti temu ukrepu. Ampak, gospod Frangež, zakaj ravno mladi, zakaj ne bi to logiko, ki jo ministrica razlaga, da oprostitev plačila prispevkov privede do nove zaposlitve, ta pa v nadaljevanju da več prispevkov v vse blagajne, zakaj pa potem ne bi te logike uporabili na vseh brezposelnih? Saj vendar, ko bodo zaposleni, bodo prinesli v pokojninsko in zdravstveno blagajno več. Torej ni nobenega razloga, da jih ne oprostimo plačila prispevkov. Ta logika vaša, žal, ne vzdrži. Še enkrat: razlika med olajšavami na področju davkov in olajšavami na področju prispevkov je zelo bistvena, kajti davek je povsem drugačna dajatev kot prispevek, prispevek je dajatev, za katero nekdo nekaj dobi, je zdravstveno zavarovan, je pokojninsko zavarovan. Iz tega naslova mu grede neke pravice in nekdo drug, če ne ta, mora za te pravice plačati: hočeš ali nočeš, priznate to ali ne priznate tega. Naš solidarnosti sistem je naravnano tako, da za te pravice nekdo plača. Najbrž pa Vlada zelo težko prizna oziroma jo je strah, da bi to priznala, da bo to nekdo plačal in želi to zamegliti s takšno dikcijo, kot jo sedaj prelagata.

To, kar je prej omenjal kolega Starman, je natančno način, kot je zdaj uveljavljen v ZPIZ-2, ki smo ga pred kratkim sprejeli. Slika je popolnoma jasna: plačaš, uveljavljaš in dobiš subvencijo nazaj ali kakor koli že temu rečemo. Poleg tega tudi to, na kar je opozoril gospod

Starman, obstajajo mnogi načini in programi, kako pa ta denar potem iz naslova sredstev, ki jih nudi Evropska unija, pripeljati nazaj v državo.

Skratka, še enkrat, podpiramo ta ukrep, smo zelo za, vendar želimo, da je transparenten, naj se ve, kdo ga plača.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Ugotavljam, da imamo še pet prijavljenih razpravljavcev in potem, če bo potrebno, bom odprla še razpravo, če bo potreba. Po vrsti naj naštejemo: gospa Jeraj, gospa Ramšak, mag. Vogrin, gospod Potočnik in mag. Šircelj.

Prva ima besedo gospa Alenka Jeraj.

ALENKA JERAJ (PS SDS): Hvala za besedo.

Rada bi povedala, da tudi v SDS želimo mladim v tej državi dobro, vendar so ti mladi danes mladi, jutri bodo pa stari in bodo to, kar bomo danes sprejeli, tudi plačevali. Brezposelnost mladih je problem, prav tako je problem zaposlenost mladih za določen čas. Vsi smo za to, da se na tem področju nekaj naredi, da naredimo kak korak naprej.

Omenjena je že bila rešitev, ki je v ZPIZ-2, kjer je jasno, da to plačuje proračun. Moja predhodnika sta povedala, na kakšen način to poteka: torej, delodajalec plača, potem pa od države zahteva refundacijo stroška. Zanima me, kakšen je podatek o tem, koliko delodajalcev se poslužuje tega ukrepa. Prepričana sem, glede na to, da je še nov ukrep, da morda prave analize še ni, ker praktično velja nekaj mesecev, vendar sem prepričana, da ima učinke in da je morda bil korak naprej in bi bilo morda treba počakati, da vidimo, kako stvar poteka.

Nekateri ste rekli, da imamo verjetno težave, da nismo takšnega ukrepa predlagali mi – nimamo težav s tem, ker smo ukrep predlagali v ZPIZ-2. Sicer je bil res že tudi v vaši pokojninski reformi podoben ukrep, vendar pa je bolj transparenten in tak, kot bi vsak ukrep, ko nekomu pravico daš, moral biti: da tudi poveš, kdo bo to pravico plačal. Še vedno ocenjujem, da bo problem, ali bo mlad človek en mesec na zavodu ali bo tri mesece. Brez skrbi, da delodajalci znajo poiskati variante in ni treba biti ne vem kakšen čarovnik, da to pogruntajš, na kakšen način boš to naredil, ker to že počnejo.

Rekli ste, da boste budno spremljali. Računsko sodišče je v svojem pismu ravno na to opozorilo, da ni nikjer, predlog zakona pa tudi za ta čas, torej čas prejemanja spodbude, nadzora nad izvajanjem ukrepa ne opredeljuje. To pomeni, da ponovno financiramo nekaj, česar ne bomo nadzorovali ali bomo slabo nadzorovali, podobno kot smo nadzorovali subvencioniran delovni čas, kjer je prihajalo do zlorab in tako naprej. Podobno kot mi opozarja Računsko sodišče na to, da bodo finančne, to, kar vi trdite, da bodo finančne posledice tega ukrepa zgolj pozitivne za proračun in delodajalce. Vendar pa

bo zdravstvena blagajna morala pokriti morebitne stroške zdravstvene oskrbe teh oseb, kljub temu da prispevki delodajalca zanje ne bodo plačani, pokojninska blagajna pa izplačati pokojnine tudi za obdobje, za katero delodajalec in zanj tudi nihče drug prispevkov ne bo plačal. Ta mladi človek bo čez 40 let prišel na ZPIZ: "Izračunajte mi pokojnino." Rekli mu bodo: "Boš kar lepo še dve leti delal, ker za dve leti nimaš plačanih prispevkov, ali pa jih plačaj zdaj, ali pa boš imel zato nižjo pokojnino." No, lahko rečemo danes, da ni res. Spomnite se razprave pri ZPIZ, kako smo se pogovarjali o tem, kdo je plačal prispevke in za kdaj ni bilo plačanih prispevkov – služenje vojaščine in tako naprej –, o čem smo se pogovarjali.

Računsko sodišče tudi opozarja, od kje imate številko, od kje ocena, da se bo zaradi ukrepa število mladih do 30. leta zaposlenih za nedoločen čas, povečalo s približno 2 tisoč na 7 tisoč. In po njihovi oceni obstaja utemeljeno tveganje, se spomnite, kaj vse smo poslušali o utemeljenih tveganjih, da bodo oblika zaposlitve, na podlagi katere bo delodajalec prišel do predlagane spodbude, v omembo vrednem obsegu prehajali tudi mladi do 30. leta, ki v tem trenutku niso brezposelni, ampak nekdo zanje danes plačuje prispevke. To je stvar, na katero smo opozarjali tudi mi. Kaj še pravi Računsko sodišče? Da je v preteklih letih izdalo dve revizijski poročili o analizi učinkov predpisov ter revizijsko poročilo o uspešnosti in učinkovitosti nekaterih ukrepov za ohranjanje obstoječih delovnih mest in spodbujanje zaposlovanja. Ocenjujejo, da če bi ministrstvo to prebralo, ne bi sprejemalo takšnih ukrepov, in jim predlaga, da si oba dokumenta pogledajo oziroma če imajo drugačne podatke ali druge analize, da prav tako o teh kaj povedo. V predlogu zakona se o tem ne reče nič. Z zakonom bomo naložili nove obremenitve, ponovno obremenili že tako prazno pokojninsko blagajno, zdravstveno blagajno, ki ji moramo dodajati – veste, da teče razprava o tem, da bomo povišali prispevne stopnje, da se nam ne bo sesula zdravstvena blagajna, in podobno se nam lahko zgodi tudi tukaj.

Kot smo povedali, mi predlog podpiramo, vendar pa predlagamo, da ga dorečemo, da se uredi nadzor in da določimo, kdo bo plačnik pravic, ki jih z zakonom dajemo, ker sicer nekomu v prihodnje nalagamo neko obremenitev, mi se ji pa danes izogibamo.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospod Matjaž Han imate proceduralno.

MATJAŽ HAN (PS SD): Hvala lepa.

Ker gre tudi ta seja proti koncu, bi proceduralno predlagal, da nehamo razpravljati, zato ker zdaj razpravljamo o zakonu, imamo pa pred sabo samo amandma. Ne bi rad, da bi še tisti mladi, ki so v tej naši državi in niso pobegnili

v tujino, da bi s to razpravo začeli bežati v tujino. Če se mi ne znamo med sabo na nek način pogovarjati in da se zdaj kregamo, oprostite, za oslovo senco. Na konec koncev bo plačal ali proračun, ali bo plačal zavod, ali bo plačal kdor koli. Iz enega žepa bomo dali v drug žep. Sicer se tukaj strinjam s tem, kar je rekel Andrej Vizjak, vendar smo v situaciji, ko mislim, da bo to mladim v vsakem primeru pomagalo. Predlagal bi, spoštovani in spoštovane, glede na to, da vsi zakon podpiramo z manjšimi razlikami in s tem, kar je ministrica predlagala, da nehajmo razpravljati, da nam res ti mladi ne bodo na nek način pobegnili iz Slovenije. Ker to, kar sedaj delamo, da smo se vkopali na okope SDS pa SD pa Pozitivna Slovenija, je ta moment brez zveze. Predlagam, da gremo na glasovanje, izglasujemo. Vi veste, zakaj je ta amandma še enkrat vložen; zato ker so člani Poslanske skupine DeSUS razumeli, da bo manj denarja v pokojninsko blagajno in ni bilo razprave o tej zadevi. Predlagam, da če je moč, še enkrat to izglasujemo in potrdimo zakon, za katerega mislim, da bo v korist mladim. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sedaj je na vrsti ... / oglašanje iz klopi/ Hotela sem samo povedati, kdo vse je še prijavljen, vezano na vaš proceduralni predlog, gospod Han, in dati na glasovanje.

Mag. Andrej Šircelj, imate proceduralno? Izvolite.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa.

Strinjam se s tem, kar je gospod Han povedal. Dejansko se vsi v tej dvorani strinjamo s tem, da bodo mladi imeli posebno olajšavo, da bodo hitreje zaposljivi. Strinjamo se s tem, da imajo mladi dejansko danes težave s tem, da dobijo prvo zaposlitev, in dejansko se strinjamo s tem, da gre ta zakon v pravo smer.

Je pa izredno pomembno tudi to, da vemo, kdo bo plačal tisto, kar ne bo dejansko plačano. Zaradi tega predlagam proceduralni predlog, da se amandma, ki ste ga vložili in ki dejansko ne omogoča tega, da bi takoj izglasovali in da dejansko še sedaj razpravljamo, da ta amandma umaknete in potem preidemo brez kakršne koli razprave na glasovanje. Hvala lepa.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Glede na dva proceduralna predloga naj povem glede na prvi proceduralni predlog gospod Matjaža Hana. Glede na to, da nam je pri tej točki, tem zakonu ostalo še 1 uro in 38 minut, in glede na to, da je v Poslovniku Državnega zbora v 5. točki določeno, da se lahko skupaj odločimo, da Državni zbor lahko na predlog predsedujočega ali poslanca odloči, da lahko govornik o istem vprašanju razpravlja le

enkrat. To pomeni, da bi vsak razpravljalec le enkrat od sedaj naprej, to bi bilo mogoče, če to izglasujemo. Ne morem pa sedaj, glede na to, da je še razpoložljiv čas, omejiti razprave. Tega mi poslovnik ne dopušča.

Vsak od prijavljenih razpravljavcev se pa lahko sproti tudi odpove razpravi. To pa je mogoče.

Gospa Sonja Ramšak je na vrsti.

SONJA RAMŠAK (PS SDS): Spoštovana predsedujoča, hvala za besedo. Spoštovana ministrica, poslanske kolegice in kolegi!

Verjamem, da bi nekomu odgovarjalo, da bi sedaj zaprli razpravo. Poglejte, nočete slišati tega, da Slovenska demokratska stranka podpira ta ukrep, ki je predlagan. Ne podpiramo pa vašega amandmaja, s katerim želite izničiti amandma Slovenske demokratske stranke. Če kdo razume ta ukrep, ga razumem prav gotovo jaz ... Gospod Han, dovolite, da dokončam svojo razpravo, tudi jaz vas nisem prekinjala v vaši razpravi. Ker imam sama brezposelno hči, ki izpolnjuje pogoje, recimo, za uveljavljanje v tem ukrepu aktivne politike zaposlovanja. Ampak kaj pomeni, če bo izkoristil delodajalec ta ukrep? Pomeni to, da bo delodajalec oproščen plačevanja prispevkov za socialo, zdravstvo in za pokojninsko invalidsko zavarovanje. Na drugi strani pomeni to, da nihče ne bo pokrila moji hčeri tistih mesecev, ko bo zaposlena, za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. To pomeni nižjo osnovo za izračun pokojnine. Točno to pomeni!

Ta ukrep lahko primerjamo tudi z enim ukrepom, ki je bil nekoč v preteklosti, če se boste spomnili, ko smo imeli nekateri beneficirano delovno dobo, pa ministrstva niso vplačevala prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje. Ker nihče ni takrat definiral, da mora država te stroške pokriti, bodo iz tega naslova tudi nižje pokojnine.

Samo tukaj vas želim opozoriti, spoštovane koalicijske poslanke in poslanci, ne delajte tega, tudi mi podpiramo ukrepe zaposlovanja mladih, to je velik problem, še posebej tistih, ki so že leta in leta na zavodu, pa jim zavod, tudi ko so vključeni v program aktivne politike zaposlovanja, ne najde delovnih mest. Upam, da bodo danes ti mladi dobili s tem ukrepom priložnost, ampak brez amandmaja, ki ga koalicija predlaga. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima mag. Ivan Vogrin, in sicer v povezavi z vloženim amandmajem k 3. členu.

MAG. IVAN VOGRIN (NeP): Hvala lepa, gospa predsedujoča. Spoštovani kolegi in kolegice!

Morda bi bilo dobro, da bi malce vseeno pogledali v preteklost. Danes sprejemamo interventni ukrep, zdaj pa, če bi pogledali v zgodovino, pa da ne bi posegal v leto 1920 in v naslednje krize, ki so sledile,

poglejmo, ozirno se na leto 2009. V letu 2009 je slovenska vlada, saj je vseeno, katera, sprejela podoben interventni ukrep. Se pravi, takrat se je podjetjem drastično znižalo delo in da ne bi odpuščali, smo plačevali tako imenovano čakanje na delo, delavci so bili doma in so podjetja dobila denar. Desetine, da ne rečem stotine milijonov je šlo. To je bil eden od interventnih ukrepov, pa sledili so, da jih ne bi zdaj naštel vse, ker bi bil predolg.

Kaj je posledica teh interventnih ukrepov? Še večja gospodarska stagnacija, večja nezaposlenost, večji javni dolg in tako dalje. Veste kaj, dobro je včasih kaj prebrati. Vsi interventni ukrepi načeloma skoraj vseh vlad, japonska vlada je to delala leta 1990, so prinašali še večjo recesijo in depresijo. Zato sem načeloma tako ali tako proti takšnim ukrepom, če pa že, potem pa bi res bilo dobro, da bi določili vir, od kod bomo to plačali. Pa kakšna država smo mi spet? In potem slišim tukaj, saj je vseeno, kdo bo plačal: proračun ali ena ali druga blagajna ... To ni res! Veste kdo bo plačal? Državljan! Z večjimi davki, večjim javnim dolgom, izgubo upanja in z vedno večjo depresijo.

Poglejte, kaj mi je rekel poslanec koalicije, moj kolega, ne bom povedal, ker ga nisem vprašal, če ga smem povedati, bom citiral. Pravi, dokazno breme bi moralo biti drugačno. Citiram: "Dokler bomo resnico in pravico dokazovali z glasom več in ne z argumenti in soglasjem, bomo pritlehen in nezrel narod." Poglejte, pa poiščimo rešitev, kjer se lahko uskladimo. Mislim, da je predlog korekten. Pa saj moramo ja povedati, od kod bomo denar vzeli, če že uvajamo interventne ukrepe, ki pa praviloma niso uspešni. In glejte, pa to ni moja ugotovitev, saj vi zdaj vsi veste. Ukrepi doslej niso ničesar prinesli, ukrepe prinese svobodno trg dela, kapitala in svobodno podjetništvo, znižanje davkov, ne poviševanje, svobodno podjetništvo in zmanjšanje javne porabe, ne povečevanje.

Pa to ni moja ugotovitev, to v vsakem malo boljšem učbeniku lahko preberem. Hvala lepa.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo imata še gospod Alojzij Potočnik in potem mag. Andrej Šircelj.
Izvolite, gospod Potočnik.

ALOJZIJ POTOČNIK (PS PS): Najlepša hvala za besedo.

Danes je bilo zdaj že povedanega toliko, da je težko kaj dodati. Pred seboj imam dve pogodbi, ki sta bili podpisani v teh treh ali dveh letih. Obe pogodbi sta zelo podobni, najprej bom začel s tisto, ki je bila podpisana prej in ki ima naslov Pogodba za Slovenijo 2012–2015. V spodbujanju zaposlovanju mladih in starejših podpisniki podpišejo slednje: "Mladi po končanem šolanju težko najdejo ustrezno

zaposlitev. Za čimprejšnjo zaposlitev mladih, ki so končali šolanje, bomo koalicijski partnerji v okviru aktivne politike zaposlovanja oblikovali posebne programe, ki bodo spodbujali delodajalce, da bodo mlade vključevali v delovni proces že med šolanjem. Za njihovo prvo redno zaposlitev pa jim bomo omogočili posebne spodbude v obliki zmanjšanja prispevkov ali delnega nadomestila plač." Podobnih spodbud bodo deležni tudi delodajalci, ki bodo zaposlovali starejše, ampak to je že druga zgodba. Torej tukaj smo pred tistim problemom, ki se danes odpira in treba ga je prebrati korektno zaradi tega, da ne govorimo eno ali pa drugo.

Pri tem bi še prešel še na drugo stvar, ki pa govori o podobni zadevi in ki se nanaša na davke. Danes je bilo že rečeno, da so prispevki in davki bistveno različni, če se ne motim. Seveda razlika ni velika. Nekateri se financirajo – po vaše, verjetno, če gre iz proračuna za pokojnine, potem velike razlike ni, vendar bi kljub vsemu rekel to, da ste takrat rekli, da boste v prvem letu za davke peljali tako politiko, da novoustanovljenih podjetij ali podjetnikov ne boste obremenjevali z davki oziroma, citiram, " ... ne bodo plačevali davkov, po treh letih pa bodo prišli na normalno obdavčitev". Vaš predsednik je takrat to rekel, da ste pripravili za to deset rešitev za prvih sto dni in sto rešitev za Slovenijo.

Mislim, da smo v zelo podobnih primerih in da smo se našli v podobni ekonomski situaciji, tako da razlika med takrat, ko ste vi sestavljali program, in danes, ko ga sestavlja seveda druga koalicija, ni velikih razlik.

Kaj pa je zapisala druga koalicija? V neki drugi konotaciji je zapisala v peti alineji, "v zagonu gospodarstva je uvedba olajšav na prispevke delodajalcev za nova delovna mesta" ter v naslednji alineji "uvedba olajšav na prispevke delodajalcev za prvo zaposlitev po končanem rednem šolanju".

Gospodje, govorite popolnoma en in isti jezik in treba je samo združiti oba programa na ta način, da bosta tista, ki bosta dala slovenskim potencialom, tistim slovenskim mladim ljudem, ki nas bodo peljali naprej, spodobne pogoje. Tako ste zapisali, gospodje. Upam, da ne boste zanikali tega. Hvala.

PODPREDSIEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak je prosil za repliko.
Izvolite.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa.

Res je, to smo zapisali in smo tudi precej tega naredili. Bom zelo konkretno.

Kot veste, smo v mandatu prejšnje vlade uvedli tako imenovani ukrep aktivne politike zaposlovanja Prvi izziv. To je bil takrat nov ukrep, ki je omogočal spodbudo, subvencijo delodajalcu, ki zaposli mlado osebo v prvo zaposlitev. To je bil Prvi izziv. To je izpolnitev tistega prvega, kar ste povedal. Je res ali ni?

Smo to naredili? Smo. Približno 3 tisoč mladih ljudi je preko tega ukrepa dobilo zaposlitev, znašal je nekaj čez 20 milijonov evrov. Točno vemo, kdo je plačal, vemo, koliko je bilo upravičencev in tako naprej. To smo subvencionirali oziroma sofinancirali celo iz evropskih skladov. Znižali smo prispevke za zaposlitev oziroma za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, če nekdo pri prvi zaposlitvi zaposli osebo, mlajšo od 26 let. To smo naredili. Znižali smo tudi prispevke, če nekdo zaposluje starejšo osebo nad 55 let starosti. Tudi to smo naredili. Tudi to je v pokojninskem zakonu. Vse, kar ste prebrali, smo izpolnili; ampak z eno razliko od vas. Določili smo, kdo je plačnik teh prispevkov, da je to državni proračun, vi pa samo tega ne želite narediti.

Kako bo ta ukrep imel izpad iz pokojninske blagajne? Čisto preprosto. V ukrepu, ki je v pokojninskem zakonu, smo zapisali, da za mlade do 26. leta starosti plača prispevke država, ker smo delodajalca razbremenili. Seveda bo zdaj vsak raje uporabil ta ukrep, kjer delodajalec ne bo plačal nič, ne samo 50 %, državni proračun pa tudi za njega ne bo plačal nič, to se pravi, bo pokojninska blagajna definitivno ob izpad prihodkov, za katere bi tudi po sedaj veljavnem ZPIZ-2 imela prihodke. / oglašanje iz dvorane/ Ja, ja, ampak to je dodaten udarec virom financiranja pokojninske blagajne. Pokojninska blagajna se sooča z velikim primanjkljajem. Upam, da bi bila naloga nas vseh, da to pokojninsko blagajno čim prej konsolidiramo, da je čim več prihodkov glede na odhodke, to se pravi, da je čim manj izgube, ki jo krije državni proračun, vi pa s tem ukrepov to izgubo povečujete in zamegljujete pravice teh ljudi, kaj bo. Preprosta računica kaže, da bo s tem ukrepom pokojninska blagajna ob približno 20 do 25 milijonov evrov, zdravstvena pa ob približno 10 milijonov evrov. Vam lahko razložim potem nadalje, ko bom imel 5 minut. S številkami. Ni problem.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Gospa ministrica dr. Anja Kopač Mrak, izvolite.

DR. ANJA KOPAČ MRAK: Hvala za besedo.

Bom začela pri aktivni politiki zaposlovanja lanskega leta. Res je, bil je Prvi izziv – 20 milijonov. Zanimivo, da kažejo podatki, da ste od januarja do junija lanskega leta vključili 10 tisoč ljudi v ukrepe aktivne politike zaposlovanja, od januarja do junija letošnjega leta smo jih vključili 100,8 % več, več kot 21 tisoč. Zato je Slovenija v letošnjem letu imela za 6,1 % več zaposlenih mladih, kot jih je imela v lanskem letu. V lanskem letu je bila tudi poraba evropskih sredstev 40 milijonov evrov, kar je najmanj, kar nas je zelo jasno opozorila tudi Evropska komisija. Letos bo 90 milijonov. Toliko govorimo o realnosti in ukrepih aktivne politike zaposlovanja.

Poleg tega ukrepa, ki je interventen, bomo marsikaj naredili tudi na ukrepih aktivne politike zaposlovanja, predvsem v novi finančni perspektivi in v povezavi z jamstvi mladi oziroma s pobudo za zaposlovanje mladih, kjer bomo dodatna sredstva nato namenili.

Veliko je razprave in veliko se vrti o tem, da to pomeni zlom ali prispevamo k zlomu pokojninske blagajne. Prosim, povejte mi, s čim prispevamo k zlomu pokojninske blagajne, če želimo zaposliti brezposelne mlade, ki v tem trenutku ne plačujejo nič? Pa da smo si enkrat morda na jasnem glede števil. Lansko leto je bilo zaposlenih 20 tisoč, ker ves čas uporabljate izraz, in rečete, da bo letos v ta ukrep 20 tisoč se vključili. Veste, zakaj se jih ne bo? Zaradi tega, ker mi postavljamo 24 mesecev kot pogoj. Na primer po podatkih SURS, je za osebe, stare med 25 in 29 let, povprečno trajanje njihove zaposlitve za določen čas 13 mesecev. Torej to, da bo nekdo zaposlil za nedoločen čas, 24 mesecev, ni tako samoumevno. Zakon o delovnih razmerjih pravi, da se za določen čas 1 % več plačuje, tako da s tem ste res veliko naredili – razen tega, da se pač lepo sliši. Če plačaš za ... Še vedno so pa bistveno drugačni pogoji in bomo videli, kako se bo to zgodilo. Dejstvo je, da so pogoji v tem zakonu dokaj ostri glede na obstoječo situacijo na trgu dela in da ne podeljujemo te subvencije kar tako, vendar želimo s tem tudi predvsem omogočiti prvo zaposlitev, predvsem pa za nedoločen čas in to v obdobju 24 mesecev. Vsekakor je pa treba za razumevanje povedati jasno, da ne gre za ogrožanje nobenih od blagajn zaradi tega, ker bo plačano bistveno, več kot bi bilo plačano, če se ti mladi ne zaposlijo. In to je edini cilj tega zakona. In to ... / oglašanje iz klopi/ Vi točno veste, vi točno veste, gospod Vizjak. Točno veste, ker ste delali proračun, točno veste, za kaj gre, in točno veste, zakaj to danes počnete.

PODPREDSEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Sedaj je prijavljen še mag. Andrej Šircelj, potem pa vidim še željo po razpravi. Gospod Pojbič je dvignil roko. Vendar predlagam, da sedaj mag. Andrej Šircelj najprej dobi besedo, potem pa odprem prijavo na razpravo, če ocenjujete, da je še treba razpravljati k vložnemu amandmaju k 3. členu. Opozorjam dobronamerno, opredelite se na vloženi amandma in 3. člen.

Mag. Andrej Šircelj ima besedo.

MAG. ANDREJ ŠIRCELJ (PS SDS): Hvala lepa, spoštovana podpredsednica. Kolegi in kolegice!

Mislím, da smo danes že vsi večkrat povedali, da podpiramo ta člen, podpiramo to, da delodajalci ne bodo plačali dela prispevkov za pokojninsko in invalidsko zavarovanje in zdravstveno zavarovanje in tukaj ni nobene dileme. Druga zadeva je samo ta, da predlagamo, da se zaradi tega, ker bo vplačanih

manj sredstev v pokojninsko in invalidsko blagajno in v zdravstveno blagajno, napiše, da ta manko krije proračun. To je vse. Če pogledamo, plačuje proračun, slovenski proračun, že danes nekaj pokojninski in invalidski blagajni, zaradi tega ker pokojninska in invalidska blagajna ne doseže s prispevki zadostnih sredstev. Mislim, da je nekaj okoli milijarde in pol teh sredstev, ki že danes gredo iz proračuna v pokojninsko in invalidsko blagajno in tukaj ni nobenih težav, da se to tudi ne bi naprej dogajalo. Gre pa samo za to, da ta manko sredstev ravno tako nadomesti proračun. Zakaj? Zato, da bodo pokojnine na enaki ravni. Zakaj? Zato, da bodo zdravstvene storitve na enaki ravni. Zakaj? Zato, da bodo zaščiteni vsi današnji in prihodnji upokojeanci, da bodo dobili dostojne pokojnine, takšne, ki jih dobijo po tistem izračunu, ki ga naredi ZPIZ. Ravno tako velja za zdravstvo; da bodo zdravstvene storitve takšne in da se ne zaradi tega, ker delodajalci ne bodo plačevali dela prispevkov, ne bo kvaliteta zdravstvenih storitev zmanjšala.

Sedaj, če preidem na tisto, kar je bilo danes že rečeno, med drugim tudi, da so davki in prispevki približno isto. Niso! Prispevki so namenski vir ali za zdravstveno blagajno ali pokojninsko blagajno. Davki se potrošijo za karkoli, tudi lahko za pokojnine, tudi lahko za ceste, tudi lahko za varnost in tako naprej. To se pravi, če danes govorimo o prispevkih, imamo strogo namenski vir, iz katerega se lahko krijejo samo pokojnine, invalidnine, vse tisto, kar je treba kriti v skladu z Zakonom o pokojninskem in invalidskim zavarovanjem, in tisto, kar gre v zdravstveno blagajno. Zaradi tega je tukaj samo eno vprašanje: zagotovitev enakih pravic, zagotovitev takšnih pravic, ki jih bodo lahko imeli sedanji upokojeanci, prihodnji upokojeanci, in zagotovitev kvalitetnih storitev, takšnih kot so zdaj. Ne glede na to, da nekaj manjka. Ta ukrep navsezadnje ni nov, ta ukrep je bil sprejet že v 90. letih v Zakonu o davku od dobička pravnih oseb. Ravno takrat je to bilo in ravno tako je bilo tam navedeno, da se ta manko, ta olajšava, če želite, krije iz proračuna. In samo za to dejansko gre. In ne vem, zakaj je takšno, bom rekel, nasprotovanje temu, da bi se zagotavljale enake storitve, enake pokojnine, noben zaradi tega ne bi bil nič na slabšem. Samo to je treba dejansko priznati! In plačevalo se bo iz davkov! Morda iz višjega davka na dodano vrednost, morda iz boljšega pobiranja davkov, morda iz ... Skratka, iz proračuna Republike Slovenije. Vsi pa se še enkrat strinjamo, da je treba uvesti to olajšavo, da je treba uvesti olajšavo za delodajalce, da je verjetno treba takšno olajšavo uvesti še morda za koga drugega, za kakšno drugo ciljno skupino, da je treba spodbujati zaposlovanje, da je treba tudi pridobivati tudi sredstva za mlade – mislim, da smo od 6 milijard dobili 9 milijonov. To je tisto, pač ta uspeh, kolikor jaz vem. Od šestih milijard 9 milijonov! 3 milijarde so šle v Španijo in tako naprej. Ampak treba je s tem nadaljevati, treba je nadaljevati, treba je več

sredstev dobiti za mlade, ne samo 9 milijonov od šestih milijard.

Predlagam, da zaradi transparentnosti javnih financ, zaradi tega, da se zagotovi enaka kvaliteta zdravstvenih storitev, enaka raven pokojnin, da se enostavno tega amandmaja sedaj ne podpre in da se zagotovi, da se sredstva, ki ne bodo plačana iz tega naslova, krijejo iz proračuna. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Vsi prijavljeni razpravljavci ste dobili besedo. Vidim gospoda Pojbiča, gospoda Tanka, da bi želela besedo. Ali lahko potem s tema dvema razpravljavcema ... ? Gospod Brulc, tudi še želite razpravljati? Potem odpiram prijavo za razpravo. Predlagam, da se resnično osredotočite na vloženi amandma in 3. člen. Odpiram prijavo za razpravo.

Besedo ima mag. Andrej Vizjak.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Meni je prav žal, ker sem prvi, ker bi bil raje zadnji. Ampak, poglejte, prijavil sem se tako kot vsi.

Rekel sem, da bom postregel z enim takšnim enostavnim izračunom, kako smo prišli do teh 50 milijonov evrov finančnih posledic, ki jih bo imelo. Vlada navaja, da se je lani zaposlilo 20 tisoč ljudi brez tega ukrepa, tudi brez ukrepa, ki je sedaj v SPIZ-2, to se pravi tega delnega subvencioniranja prispevkov za pokojninsko blagajno. Skratka, lahko računamo, da bi delodajalci, tudi če ta ukrep ne bi bili sprejet v letu 2013, zaposlili 20 tisoč ljudi. Tako lahko računamo. Ob tem velja poudariti, da smo zaostriili zaposlovanje za določen čas, kajti na istem delovnem mestu z isto osebo se ne more več veržiti pogodb za določen čas. To pomeni, da bodo številni delodajalci že zaradi Zakona o delovnih razmerjih prisiljeni zaposliti za nedoločen čas, če ne bodo, seveda, kršili zakona. To se pravi, da lahko pričakujemo, da se bo nek trend zaposlitev za nedoločen čas zgodil tudi zaradi delovnopravne zakonodaje. Če jim pridete nasproti še s tem ukrepom, to se pravi, bo verjetnost, da se bo tudi od teh 20 tisoč ljudi, ki bi se tako ali tako zaposlili, velika večina zaposlila tako, da bo delodajalec izkoristili to subvencijo, to je logično.

To se pravi, ni samo 5 tisoč tistih novih upravičencev, ki bi bili sicer brezposelni, ampak tudi dobršen del teh 20 tisoč, ki bi se že sicer zaposlili, vendar se bodo sedaj, ko je ta ukrep na voljo, zaposlili v skladu s tem ukrepom, to je logično. Saj imajo kadrovske službe firm nalogo, da poiščejo vse ukrepe, da delodajalec ob zaposlitvi najbolje skozi pride, to je povsem logično. Kar pomeni ob predpostavki, ki jo navaja ministrstvo, da če bo plača tega novega zaposlenega nekje med minimalno plačo in povprečno plačo, da bo delodajalec prihranil približno 4 tisoč evrov zaradi teh prispevkov v dveh letih, kar pomeni 2 tisoč evrov na leto. 2 tisoč evrov bo prihranil na leto. In če

špekuliramo, da se jih bo od teh 20 tisoč, recimo, 15 tisoč zaposlilo za nedoločen čas, ki bi se sicer zaposlili v letu 2013, in pet dodatnih, ki bodo samo zaradi tega, lahko računamo, da se bo 20 tisoč ljudi zaposlilo na podlagi tega ukrepa. 20 tisoč krat 2 tisoč evrov je 40 milijonov evrov. Od tega jih gre približno 10, 15 za zdravstveno blagajno in nekih 25 do 30 za pokojninsko blagajno. To je zelo preprosta računica in jo naj kdor koli ovrže.

To se pravi, ne govoriti, da ta ukrep ne bo prizadel teh blagajn, da ni napad na te blagajne. Je! Povejte mi, kako bo zdravstvena blagajna utrpela še dodaten manko 10 milijonov evrov, ob težavah, ki jih že danes ima? Verjamem, da se ministrica ne bi toliko branila tega ukrepa, če bi bile finančne posledice res neznatne. Ker pa ve, da bodo finančne posledice, in ve, da nima denarja za te prispevke, se temu upira. Logično!

Torej, spoštovani! Mi podpiramo ukrep, danes poteka beseda in razprava samo o tem, ali ta amandma – ne ali ukrep da ali ukrep ne –, ampak ali amandma izničiti, da manjkajoče prispevke plača državni proračun. To se pravi, nam gre samo zato, da se plačnik prispevkov tudi v skladu z vsemi zavarovalnimi načini določi.

Če ne bomo sposobni ob tem relativno banalnem ukrepu, ki ga vsi podpiramo, doreči tudi tega obveznega instrumenta transparentnosti, potem res ne vem, kako se piše našim javnim financam v prihodnosti. Še enkrat: mladi, katerim je ta ukrep namenjen, bodo to plačali, kajti račun za te ukrepe bo prišel z zamikom, bo pa gotovo prišel in gotovo ga bodo plačali nesorazmerno tisti, ki bodo v prihodnje plačevali davke. Marsikoga med nami več takrat ne bo med davkoplačevalci.

Torej, če že danes ustanovljamo in vzpostavljamo tak ukrep, je tudi pravično od nas, da tudi mi to plačamo oziroma proračun sedaj to plača, ne en prihodnji, ko bo, če bo enkrat prišel tak izstavljen račun.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Mirko Brulc.

MIRKO BRULC (PS SD): Ena resnica je ugotovljena skupna. Ta je, da želimo mladim vsi dobro. Sedaj pa, kdo plačuje razliko, kajti samozaposleni plačujejo eno desetino prispevkov. Kdo plača razliko? Mi. Espeji plačujejo eno polovico prispevka. Kdo plača razliko? Mi. Kmetje plačajo eno tretjino. Kdo plača razliko? Mi. Saj zakon določa, kdo plača razliko ob teh prilikah solidarnosti. Verjetno bomo prodali kaj premoženja. Gospod Šircelj bo ugotovil, da bo tudi iz slabe banke lahko kaj šlo v te namene in bo to pokrito tudi z našimi prispevki, davki ali kakor koli to imenujemo.

Poglejte, grožnja, da ko bo prišel nek mlad kasneje na ZPIZ po penzijo in bo nekdo rekel, da dve leti ni plačeval ... Tako bo, če

boste vi na oblasti. To ste vi naredili za nekatere pripadnike NOB in tako dalje, ki niso plačevali, sedaj pa – voljno s penzijami. Kaj ne? Tako je bilo! To smo popravili z veliko muko in z mnogimi besedami. Če boste vi na oblasti, upam, da nikoli, potem bodo tisti mladi res morali še dve leti več delati, ker bodo sedaj subvencionirani z našim denarjem, tudi z mojim.

Zdravstvena blagajna. Mladi hodijo dosti manj k zdravniku kot mi starejši in ne bo tako obremenjena z njihovimi željami po zdravju, ker ga očitno imajo, in to je dobro. In še enkrat: proračun bo plačal to razliko. Kaj sedaj blefiramo in si dopovedujemo in gremo v neke tisočake evrov? Proračun. Kdo polni proračun? Mi. Davkoplačevalci, ki imamo malo več in tako dalje. Mislim, da nima smisla več razpravljati o teh vsebinah.

Ta amandma bom podprl. Hvala.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Jože Tanko.

JOŽE TANKO (PS SDS): Hvala lepa za besedo.

Že dolgo ni bilo toliko razprave o stvari, o kateri se vsi strinjamo. Tokrat smo, mislim, da prvič v tem mandatu, razvili to razpravo, in to predvsem koalicija, ki skuša nekaj podtakniti opoziciji, ki njen ukrep podpira. Kateri koli resen ekonomist, ki ga boste vprašali, bo povedal, da pravica povzroči strošek in da je strošek treba obesiti na neko stroškovno mesto. Tokrat smo pravzaprav prvič v tej situaciji, ko za pravico vemo, da bo nastal strošek in nočete priznati, da bo to treba obesiti na neko stroškovno mesto. To lahko vprašate Štiglica, da je to tako, vprašajte katerega koli resnega ekonomista v tej dvorani Državnega zbora. Samo nekateri, ki ali niste ekonomisti ali pa ste kaj zamudili pri ekonomiji, nočete priznati, da bo to treba nekam locirati. Morda je FDV posebna fakulteta, kjer nočejo definirati stroškovnega mesta. Ampak če bi vprašali kakšnega profesorja na Ekonomski fakulteti, bi vam to lepo razložil. Pravica povzroči strošek in ta strošek mora nekdo plačati. To se pravi, treba je določiti tudi nosilca. Gospod Brulc je prej povedal, da bo nekoč to plačal proračun. Morda. Morda tudi ne. In tisto, kar vi veste že sedaj, da bo to nekdo plačal, smo mi oziroma je v tem amandmaju, ki je bil sprejet v drugi obravnavi, definirano. Natančno to je definirano, kdo plača ta bonus za zaposlovanje mladih. Mislim, da vam je vsem jasno, da je ena država zaradi tega – ne samo zaradi tega, ampak tudi zaradi tega – že propadla, ker so vedeli, kakšne so njihove pravice, ker so te pravice povzročile stroške, ki se jih ni nikomur obesilo in je samo negativni saldo rasel in na koncu je prišlo do kolapsa. Mislim, da smo dovolj zreli v tem Državnem zboru, da nekaj takšnega ne bomo podprli.

Povsem neprimerno je, da stvari, ki se jih noče definirati, pri katerih se noče definirati plačnika, to obesimo začasno ali trajno eni ali

drugi blagajni, pokojninski ali zdravstveni. To je neodgovorno. Mislim, da smo v Državnem zboru toliko zreli, da znamo definirati, kdo bo to plačal. To je pač standard, to je minimum. En napad je pokojninska blagajna v tem mandatu že doživela s sprejemom programa prodaje državnega premoženja, se pravi 14 gospodarskih družb in ene banke, je pokojninska blagajna ostala brez 10 % kupnine. Če bi šlo po modelu, ki ga je predlagala prejšnja vlada, pa ste ga zavrnili, bi to bilo narejeno, ker teče to drugače, ker se to tudi definira drugače, je to manko. In v tem primeru se bo dodatno, ko zdaj govorimo o teh zadevah, obremenilo obe blagajni, brez da kdor koli to refundira. Če se te pravice ne pokrijejo, potem bo najbrž prišla nekoč neka nova koalicija, neka nova vlada, ki bo ravnala najbrž podobno, kot se je zgodilo zdaj pri nekaterih kategorijah, ki so imele priznane pravice in potem ob upokojitvi te zadeve niso bile upoštevane, zato ker ni bilo plačnika za te stvari. Mislim, da ni nobene potrebe, da ta koalicija in tudi ta Državni zbor ravna tako neodgovorno. Vse tisto, kar veste, da se bo zgodilo, je urejeno v rešitvi, ki ste jo izglasovali v drugi obravnavi. Vse ostalo kar bo, bo nek nedefiniran sistem z neznanimi posledicami. Nihče ne ve, ali bo to kdaj poravnano ali ne bo.

Če želite, da so stvari transparentne, da tega ne obešamo neki imaginarni instituciji in puščamo to za neko svetlo prihodnost, potem je treba te zadeve definirati tako, kot so definirane s sprejetim amandmajem, ki smo ga vložili. Predlagam, da ta amandma zavrnete in da ostane pri rešitvi, ki je že izglasovana. Vse ostalo je odmik od tega, in zdaj gre za ekonomijo, ki ni dostojna in ni resne rešitve zaradi tega.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Besedo ima gospod Marijan Pojbič.

MARIJAN POJBIČ (PS SDS): Hvala, spoštovana gospa podpredsednica.

Uvodoma moram povedati, da tega amandmaja, ki so ga vložile koalicijske poslanske skupine, seveda ne bom podprl. Ne samo da ga ne bom podprl, prepričan sem, da je to ena največjih blamaž te koalicije in vlade, ki poskuša ponovno prikrito zadolževati Slovenijo in ta proračun pod pretvezo, da želi mladim pomagati. Hkrati sem prepričan, da v državnem zboru ne v vladi ne more in ne sme sedeti nihče in absolutno nihče, ki se ne bi zavedal stanja v tej državi, stanja mladih v tej družbi in ki se ne bi zavedal, da je nujno, nujno je treba pomagati mladim generacijam do službe in prve zaposlitve. Ga ni! Tokrat se ne moremo deliti na nobeno stranko, tokrat je dejstvo in jasna stvar. Skupaj smo za to našo mlado generacijo dolžni poskrbeti, vendar pa zagotovo ne na tak način, kot poskušate vi zdaj storiti.

Slovenska demokratska stranka in jaz osebno ta zakon podpiramo in ga bomo podprli,

če seveda boste vi, koalicija, stopili korak nazaj in naredili tisto, kar je vaša odgovornost do državljanov in državljanek Republike Slovenije; da jim poveste, od kod bodo te obveznosti plačane, kdo bo to plačal. Ali bodo to plačali naši vnuki? Ne upam si pogledati v oči svoje vnukinje, da jo zadolžim za 10, 20, 50 tisoč in ne vem koliko evrov, že vnaprej, preden sploh ima možnost vplivati na to, kar se tukaj dogaja. Kdo v tej naši družbi ima to pravico? Kdo, mi povejte?! Povejte, kdo! Nihče, dragi moji! Nihče, niti jaz niti vi, ki tukaj sedite. Da bomo zadolževali tiste, ki nimajo možnosti vplivati na to, kar mi sprejemamo tukaj v Državnem zboru. Jaz tukaj zraven nisem nikoli bil in ne želim biti.

Prav je, da slovenska javnost jasno izve, za kaj gre. In da si ne bi slučajno kdo izmed takšnih in drugačnih, ki želijo morda malo izkriviti neko pravo resnico, razlagal, da smo v Slovenski demokratski stranki in jaz proti temu, da zaposlujemo mlade. Da jim ne pomagamo in ne iščemo rešitve, kako jim pomagati! Da se ne bi slučajno to zgodilo! Zato je prav, da v tem parlamentu jasno pred vso slovensko javnostjo povemo, da imamo jasen cilj, skupen cilj. Vendar pa lepo vas prosim: zakaj je takšen problem za vas zapisati, da je plačnik tega državnega proračuna danes, sedaj, jutri, pojutrišnjem in ves tisti čas, ko bo trajala ta subvencija? Zakaj je to problem? To je naša edina transparentna dolžnost, ne pravica, dolžnost in bog ne daj, da si upa kdo iti v drugo smer in delati vse drugo, samo tistega ne, kar je nujno, ključno in pomembno in potrebno in transparentno. Slovenska javnost mora to vedeti. Lepo vas prosim, drage kolegice in kolegi, govorim samo z enim in jasnim in edinim ciljem, da mladi generaciji na eni strani pomagamo in na drugi strani jasno povemo, da smo sedaj danes mi tisti, ki bomo to plačali, zato ker želimo pomagati, ker smo dolžni pomagati, da bodo te generacije prišle do službe. V svojem volilnem okraju, v svojem okolju, kjer živim – pojdite pogledat! Polovica mojih prijateljev so mladi, vseh generacij. Vprašajte, ali mi zaupajo oziroma mi verjamejo; in to je pomembno. Tudi če bomo mi tukaj tako delali, kot mislim, da je edino pravično in pošteno, potem ne bo nobene dileme, nobenih težav. Ta zakon bi danes lahko sprejeli v petih minutah oziroma po predstavitvi stališč poslanskih skupin, če ne bi koalicija trmasto vztrajala na rešitvah, ki so nesprejemljive za naše vnuke, za naše hčere in tako naprej.

Še enkrat vas lepo prosim, umaknite ta amandma, ki je blamaža, ki je škodljiv, tega si koalicija in Vlada ne bi smela dovoliti, če dela in funkcionira v interesu Republike Slovenije, naših državljanov in državljanek.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE:
Hvala lepa.

Kot sedaj vidim, so vsi prijavljeni razpravljavci k vložnemu amandmaju k 3. členu dobili besedo. Predlagam, da preidemo na glasovanje. Glasujemo o vložnem amandmaju.

Mag. Barbara Žgajner Tavš, želite razpravljati? Obrazložitev glasu v imenu Poslanske skupine Pozitivna Slovenija.

Izvolite, imate besedo.

MAG. BARBARA ŽGAJNER TAVŠ (PS PS): Hvala lepa, predsedujoča.

Prej se nisem želela vključevati v razpravo, ker se mi je zdela res nepomembna, nepotrebna; pa ne samo to, rekla bom, da celo na nek način sramota za Državni zbor. Veste, na mladih se lomijo kopja v tem primeru, kar je po moji oceni nezaslišano. Ničkolikokrat smo slišali, da so ukrepi interventni in nujni in ko je treba, smo na načelni ravni vsi za takšne ukrepe. Pa bom povedala konkretno na zdravstveni blagajni, zakaj bom podprla ta amandma.

Nekateri ste se spraševali, kaj bo z zdravstveno blagajno, že danes je luknja v zdravstveni blagajni. Hipotetično: če imamo brezposelno osebo danes, plačuje v zdravstveno blagajno zdravstvenega zavarovanja ali 14 evrov, lahko je na plečih svojih staršev ali ne plačuje nič. V primeru, da bomo po tem novem zakonu in po tem amandmaju zaposlili brezposelno osebo, hipotetično govorim, ki ima tisoč evrov plače, polovička 6 %, 60 evrov bo ta oseba plačevala zdravstvenega zavarovanja, kar pomeni, da bo zdravstvena blagajna absolutno na plusu. Tiste, ki vas skrbi, kje je tisti drugi del, druga polovička, vas bom vprašala: tudi kmetje plačujejo samo polovičko, pa to ni problem. Nihče se ne sprašuje, zakaj je temu tako. Tudi upokojenci plačujejo samo polovičko, pa ni težava in ni problem.

Mislím, da so te razprave, ki so se danes odvijale v Državnem zboru, popolnoma neupravičene in gre zgolj za zganjanje nekega populizma. Kot rečeno, predlagani amandma bom absolutno podprla, žal pa mi je, da amandma ni bil podprt pravočasno, ker če bi bil podprt pravočasno, potem bi prihranili nekaj časa teh mučnih in res nepotrebnih razprav.

Ker sem govorila v imenu Pozitivne Slovenije, Pozitivna Slovenija ta amandma podpira.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Mag. Andrej Vizjak v imenu Poslanske skupine SDS.

Izvolite, imate besedo.

MAG. ANDREJ VIZJAK (PS SDS): Hvala lepa. Spoštovani!

V Poslanski skupini SDS bomo nasprotovali temu amandmaju, ki želi zopet zamegliti plačnika teh manjkajočih prispevkov.

Absolutno smo za to, da se ta ukrep uvede, vendar smo za to, da se uvede transparentno; in ni res, da se tu kopja lomijo na generaciji mladih ali kateri koli generaciji. Kopja se lomijo zaradi ne transparentnosti javnih financ, ki jih želite doseči. Želite doseči pravice,

ne želite pa določiti plačnika za te pravice. Mislím, da je osnovno načelo zavarovalnega principa to, da jasno povemo, če nekoga oprostimo plačila prispevkov in hkrati napišemo, da ima vse pravice, moramo tudi povedati, kdo bo te manjkajoče prispevke plačal. Samo to. In tu se torej kopja ne lomijo na mladih, nasprotno! Vsi želimo, da mladi so deležni čim več zaposlovanja, želimo pa samo, da so ukrepi, ki jih predlaga Vlada, takšni, da prenesejo tudi vzdržnost, ko govorimo o javnih finančah in nič drugega.

Še nekaj bi povedal. Res je, da je ta ukrep zelo vzdržen, če bi bili vanj vključeni samo tisti, ki bi sicer ostali brez zaposlitve, ker pa bo ta ukrep, se pa zaposlijo – imate čisto prav. Ampak problem je v tem, da teh ne morete ločiti od tistih, ki bi se tako ali tako zaposlili, in teh je bilo v letu 2012 20 tisoč in ni razloga, da jih ne bi bilo 20 tisoč tudi v letu 2013.

Torej tem pet tisočim, zaradi katerih se bodo dejansko povečali prilivi v zdravstveno blagajno, je treba dodati teh 20 tisoč, za katere se bo pa bistveno razbremenil prihodek v zdravstveno blagajno in tudi pokojninsko blagajno. In ga ni heroja, da bi izmislil način, kako bo samo tistih 5 tisoč našel in samo tistih 5 tisoč subvencioniral, onih 20 tisoč, ki bi pa se tako ali tako vključili, pa izvzel iz tega ukrepa. Ukrepa bodo deležni vsi, mi računamo, da bo ta ukrep zadel približno 20 tisoč ljudi in če jih bo zadel 20 tisoč in če je prihranek povprečno – oziroma oprostite, od tega stane približno 2 tisoč evrov na letni ravni, je to 40 milijonov evrov. Če smo bolj konzervativni v teh napovedih, je lahko kakšnih 10 milijonov manj, vendar je to še vedno 30 milijonov. Gotovo niso to neznatne posledice.

V Slovenski demokratični stranki vztrajamo na rešitvi, ki je bila sprejeta v okviru druge obravnave, da je plačnik tako oproščenih prispevkov državni proračun, in tudi poudariti velja, da so druge kategorije, katerim so določeni nižji prispevki, določeni tako z zakonom. Nižji prispevki – zakaj je temu tako, lahko odpremo diskusijo, pa kakšen prispevek tudi dvignemo zaradi mene. Vendar nihče izmed teh kategorij ni oproščen plačila prispevkov ob zakonsko določenem odstotku, kot vi sedaj predlagate. Ni oprostitve, so nižje prispevne stopnje. Glejte, zato smo zakonodajalci, da jih popravimo. Oprostitev bi bila pa ... / znak za konec razprave/... prvič ta kategorija brez jasno določenega plačnika in mi podpiramo, da to breme prevzame državni proračun namesto delodajalcev.

PODPRESEDNICA RENATA BRUNSKOLE: Hvala lepa.

Prehajamo na glasovanje o amandmaju.

Glasujemo. Glasovanje poteka. Amandma poslanskih skupin PS, SD in DL.

Navzočih je 84 poslank in poslancev, za je glasovalo 46, proti 37.

(Za je glasovalo 46.) (Proti 37.)

Ugotavljam, da je amandma sprejet.

Obveščam vas, da me Zakonodajno-pravna služba oziroma Vlada nista obvestili, da bi bil zaradi sprejetih amandmajev predlog zakona neuskklajen.

Prehajamo na odločanje o predlogu zakona.

Glasujemo. Navzočih je 83 poslank in poslancev. Za je glasovalo 54, proti 4.

(Za je glasovalo 54.) (Proti 4.)

Ugotavljam, da je zakon sprejet.

S tem zaključujem to točko dnevnega reda.

Zaključujem tudi 16. redno sejo Državnega zbora in vas pozdravljam do jutrišnje izredne seje Državnega zbora.

Seja se je končala 15. julija 2013 ob 19.24.

INDEKS GOVORNIKOV

A

AMBROŽIČ, BORUT 31, 57, 58, 61, 62

B

BEVK, SAMO 92, 225, 227, 240, 242, 264

BOGOVIČ, FRANC 72, 78, 112, 150, 157, 159, 160, 198, 200, 216, 228, 231, 234, 243, 283, 286, 320

BON KLANJŠČEK, MAG. MIRJAM 285

BOSNIĆ, DRAGAN 235, 252, 260, 269, 275, 280

BRANISELJ, RIHARD 167, 172, 237, 247, 321

BRATUŠEK, MAG. ALENKA 20, 21, 22, 23, 24, 25, 63

BRECELJ, TINA 163, 171, 179, 187

BREZNIK, FRANC 194, 196, 203, 205, 306, 310, 311

BRULC, MIRKO 126, 167, 185, 186, 196, 246, 305, 318, 322, 346

BRUNSKOLE, RENATA 84, 151, 200, 205, 208

Č

ČEHOVIN, JERKO 94, 199

ČERNAČ, ZVONKO 31, 116, 155, 161, 162, 208

ČRNAK MEGLIČ, DR. ANDREJA 48, 292, 295, 297, 300, 304, 335

ČUFER, DR. UROŠ 64, 209

ČUŠ, ANDREJ 27, 44, 61, 201, 270, 338

D

DIMIC, IVA 293

E

ERJAVEC, KARL VIKTOR 51, 52

F

FICKO, BRANKO 109, 236, 244, 249, 251, 320

FRANGEŽ, MATEVŽ 68, 131, 144, 152, 153, 154, 158, 159, 230, 233, 286, 287, 308, 339

G

GOLUBOVIĆ, BRANE 115, 199

GÖNCZ, DR. LÁSZLÓ 78, 269, 272, 274, 277, 280, 281, 325

GORENAK, DR. VINKO 161, 166, 172, 178, 180, 182, 185, 186, 187, 189, 191, 192, 194, 196, 210, 211, 212, 217, 334

GRILC, DR. UROŠ 53, 54, 260, 265, 274

GRILL, IVAN 40, 128

GRIMS, MAG. BRANKO 163, 175, 177, 324

H

HAN, MATJAŽ 314, 333, 341

HERCEGOVAC, MAG. LEJLA 129, 203

HOČEVAR, MAG. KATARINA 40, 95, 187, 192, 251

HORVAT, JOŽEF 51, 52, 76, 91, 150, 284, 322

HROVAT, ROBERT 45, 82

HRŠAK, IVAN 41, 42

J

JAKIČ, ROMAN 45, 46, 49, 50

JAZBEC, DARKO 308

JELUŠIČ, DR. LJUBICA	99, 259
JENKO, MAG. JANA	293, 301
JERAJ, ALENKA	42, 43, 125, 177, 203, 341
JERIČ, ALJOŠA	89, 179, 188, 263
JEROVŠEK, JOŽEF	55, 56, 96, 97, 317, 321, 322
JURŠA, FRANC	133, 140, 315, 316

K

KAVTIČNIK, JOŽEF	97, 108, 202, 235, 251, 256, 273, 274, 287, 289, 318, 323, 324
KOCIPER, MAŠA	103, 165, 173, 181, 182, 186, 187, 190, 193, 213, 334
KOMAR, POLONCA	271
KOPAČ MRAK, DR. ANJA	26, 27, 28, 29, 40, 41, 44, 58, 59, 61, 62, 292, 296, 311, 337, 344
KOTNIK POROPAT, MARJANA	164, 229, 243, 248, 263, 267
KUMER, MAG. BOJAN	225, 239
KURNJEK, BRANKO	53, 54, 262, 291, 295, 300

L

LAH, ZVONKO	30, 205, 214, 227, 241, 245, 250, 254, 258, 316, 318, 319, 321
LEVANIČ, DEJAN	122, 124
LISEC, TOMAŽ	46, 47, 48, 169, 174, 252, 257, 318, 321

M

MATE, DRAGUTIN	33, 34, 35, 58, 59, 215, 216, 218, 219, 223, 324
MAVKO, MAG. MITJA	328, 330
MEH, SREČKO	134, 160, 161, 162, 223, 333
MERŠOL, MITJA	276
MÖDERNDORFER, JANI (JANKO)	25, 199, 206

N

NAPAST, JANJA	264, 271, 275, 278, 279, 281
NOVAK, LJUDMILA	21, 22, 81, 213, 244, 249, 250, 252, 256, 263, 268, 272, 276, 278, 279, 289, 298, 306, 316, 320

O

OMERZEL, SAMO	47, 48, 57, 61
OSTERMAN, ALEKSANDRA	100, 146

P

PAVLIČ, ALENKA	83, 237
PAVLIŠIČ, MARKO	144, 149, 155, 228, 235, 242, 283, 311
PIKALO, DR. JERNEJ	36, 37
PLEVČAK, MARIJA	75, 145, 284, 288
PLIČANIČ, DR. SENKO	183
POGAČNIK, MAG. MARKO	39, 107, 201, 285
POJBIČ, MARIJAN	105, 202, 323, 347
POTOČNIK, ALOJZIJ	78, 343
POTRATA, MAG. MAJDA	28, 36, 37, 129, 176, 181, 183, 186, 190, 191, 193, 194, 231, 261, 266, 270, 271, 273, 275, 276, 277, 278, 280, 290, 309, 325, 326
PRESEČNIK, JAKOB	20, 21, 247, 259, 296, 301, 317
PREVC, MIHAEL	288
PUČNIK, MATEJA	93, 290
PUKŠIČ, FRANC	101, 170, 171, 197, 199, 204

R

RAMŠAK, SONJA	49, 50, 51, 60, 170, 174, 191, 342
RIBIČ, JANEZ	26, 31, 33, 86, 145, 164, 190, 215, 233, 262, 267, 281

S

STARMAN, BOJAN 65, 70, 143, 149, 209, 282, 323, 339
STRNIŠA, MAG. TANJA 245, 251, 257, 258

Š

ŠIRCELJ, MAG. ANDREJ 87, 147, 202, 322, 342, 344

T

TANKO, JOŽE 135, 203, 205, 236, 238, 255, 256, 260, 317, 323, 328, 330, 332, 346
TISEL, MAG. ŠTEFAN 56, 57
TOMC, ROMANA 38, 39, 120, 124, 259, 294, 299, 303, 336, 340
TONIN, MAG. MATEJ 35, 36, 97, 141, 142, 146, 165, 192, 194, 204, 206, 207, 216, 224, 229

V

VALENČIČ, KRISTINA 238
VELIKONJA, JOŽE 226, 232
VIRANT, DR. GREGOR 43, 55, 56
VIZJAK, MAG. ANDREJ 22, 23, 24, 66, 138, 151, 152, 159, 162, 198, 200, 204, 206, 207, 208,
210, 214, 313, 314, 336, 338, 340, 343, 345, 348
VOGRIN, MAG. IVAN 85, 161, 168, 197, 200, 205, 217, 287, 302, 315, 317, 318, 329, 334, 342
VRANIČAR, MAG. MATEJA 89, 110, 119, 137, 140, 142, 148, 153, 282

Z

ZANOŠKAR, MATJAŽ 174, 202

Ž

ŽGAJNER TAVŠ, MAG. BARBARA 232, 234, 237, 238, 294, 298, 348
ŽIDAN, MAG. DEJAN 29, 30, 32, 33, 34, 35
ŽNIDAR, LJUBO 43, 99, 201, 205, 319, 323
ŽUPEVC, MAG. MELITA 332

LEGENDA

PS PS – Poslanska skupina Pozitivna Slovenija
PS SDS – Poslanska skupina Slovenske demokratske stranke
PS SD – Poslanska skupina Socialnih demokratov
PS DL – Poslanska skupina Državljska lista
PS DeSUS – Poslanska skupina Demokratične stranke upokojencev Slovenije
PS SLS – Poslanska skupina Slovenske ljudske stranke
PS NSi – Poslanska skupina Nove Slovenije
PS NS – Poslanska skupina italijanske in madžarske narodne skupnosti
NeP – Nepovezani poslanec